2024

GUS

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

Warszawa Warsaw 2024

Rocznik Statystyczny
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Statistical Yearbook
OF THE REPUBLIC OF POLAND

2024

Ministerstwo Edukacji Narodowej zakwalifikowało niniejszą publikację do bibliotek szkół ogólnokształcących i szkół branżowych

This publication was approved by the Ministry of National Education for school libraries

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing data of Statistics Poland please indicate the source

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on the website

stat.gov.pl

ISSN 1506-0632

2024

GUS

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej

Statistical Yearbook of the Republic of Poland

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2024

Komitet Redakcyjny Głównego Urzędu Statystycznego
Editorial Board of Statistics Poland

Przewodniczący, Redaktor Główny
President, Editor-in-Chief

Dominik Rozkrut

Członkowie
Members

Ewa Adach-Stankiewicz, Agnieszka Ajdyn, Magdalena Ambroch, Renata Bielak, Mirosław Błażej, Wiesława Gierańczyk, Justyna Gustyn, Alicja Koszela, Magdalena Mojsiewicz, Tadeusz Olechowski, Anita Perzyna, Dominika Rogalińska, Hanna Strzelecka, Katarzyna Walkowska, Małgorzata Węgłowska (sekretarz secretary), Marta Wojciechowska, Anna Wysocka

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

Zespół autorski
Editorial team

Dominika Borek, Joanna Kasprzak, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Anna Wiśniewska-Sałek, Agata Zasztowt-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

pod kierunkiem
supervised by

Renaty Bielak, Justyny Gustyn

PRACE WYDAWNICZO-POLIGRAFICZNE
EDITORIAL WORKS

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

pod kierunkiem
supervised by

Macieja Adamowicza

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proof-reading

pod kierunkiem
supervised by

Tadeusza Olechowskiego

Skład
Typesetting

pod kierunkiem
supervised by

Andrzeja Paluchowskiego

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Opera Nova w Bydgoszczy (fot. z zasobów Adobe Stock)

Zakład Wydawnictw Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208
Informacje w sprawach sprzedaży publikacji GUS — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 319/2024. Nakład 850

PRZEDMOWA

Z przyjemnością przekazuję Państwu osiemdziesiąte czwarte wydanie *Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej*, który dostarcza różnorodnych informacji o społeczeństwie, gospodarce i środowisku naturalnym kraju.

W tej edycji rocznika uwzględniliśmy statystyki związane z tegorocznymi wyborami samorządowymi oraz wyborami do Parlamentu Europejskiego. W dziale „Rolnictwo" publikujemy również wstępne dane dotyczące ciągników, zużycia nawozów, a także wstępne informacje o powierzchni użytków rolnych, pochodzące ze zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych. Ponadto wprowadziliśmy zmiany wynikające z modyfikacji i rozwoju badań, m.in. w obszarze wynagrodzeń, ochrony zdrowia, społeczeństwa informacyjnego i rachunków narodowych.

Dzięki większej dostępności informacji w naszych systemach bazodanowych, w tej edycji postanowiliśmy nie publikować niektórych szczegółowych danych, m.in. z zakresu nauki i techniki, leśnictwa, produkcji wybranych wyrobów przemysłowych oraz rachunków narodowych. Ponadto nie podajemy już informacji dotyczących podaży pieniądza, otwartych funduszy emerytalnych oraz powszechnych towarzystw emerytalnych, z uwagi na ich dostępność na stronach Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego.

Pragnę podziękować wszystkim, którzy biorą udział w naszych badaniach oraz gestorom źródeł administracyjnych. To dzięki Wam możemy tworzyć oficjalne statystyki. Zachęcam również do korzystania z innych produktów dostępnych na stronie stat.gov.pl oraz do dzielenia się z nami uwagami na temat udostępniania informacji.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, grudzień 2024 r.

PREFACE

I am pleased to present to you the eighty-fourth edition of the *Statistical Yearbook of the Republic of Poland*, which provides a wide range of information about the society, economy and natural environment of the country.

This edition of the yearbook includes statistics related to this year's local government elections and the European Parliament elections. In the „Agriculture" chapter, we also present preliminary data on agricultural tractors and fertilizer consumption, as well as area of agricultural land based on integrated farm statistics. Furthermore, we have introduced changes resulting from modifications and development of our surveys, including the area of wages and salaries, health care, information society and national accounts.

Due to the increasing availability of information in our databases, in this edition we have decided not to publish certain detailed data, including those related to science and technology, forestry, production of selected industrial goods and national accounts. Additionally, we no longer provide information on the money supply, open pension funds and general pension societies, as this is available on the websites of the National Bank of Poland and the Polish Financial Supervision Authority.

I would like to thank everyone who participates in our surveys and the managers of administrative data sources. It is thanks to you that we can create official statistics. I would also like to encourage you to explore other products available on the website stat.gov.pl and to share with us your comments regarding the dissemination of information.

President
of Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Warsaw, December 2024

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. Page
Przedmowa	**Preface**	5, 6
Spis tablic	**List of tables**	8—26
Objaśnienia znaków umownych	**Symbols**	27
Skróty	**Abbreviations**	28, 29
Uwagi ogólne	**General notes**	30—37

TABLICE PRZEGLĄDOWE

REVIEW TABLES

I.	Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	Major data on the socio-economic situation of the country	38—57
II.	Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w przeliczeniu na mieszkańca	Major data on the socio-economic situation of the country per capita	58—67
III.	Ważniejsze dane o województwach w 2023 r.	Major data on voivodships in 2023	68—79

DZIAŁY

CHAPTERS

I.	Geografia	Geography	80— 88
II.	Stan i ochrona środowiska	Environmental protection	89—117
III.	Organizacja państwa	Organisation of the state	118—143
IV.	Wymiar sprawiedliwości	Justice	144—180
V.	Organizacje społeczne i polityczne. Kościoły i inne związki wyznaniowe	Social and political organisations. Churches and other religious associations	181—193
VI.	Ludność	Population	194—214
VII.	Rynek pracy	Labour market	215—251
VIII.	Wynagrodzenia	Wages and salaries	252—263
IX.	Świadczenia społeczne	Social benefits	264—277
X.	Gospodarstwa domowe. Mieszkania	Households. Dwellings	278—318
XI.	Edukacja i wychowanie	Education	319—351
XII.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	Health care and social welfare	352—376
XIII.	Kultura. Turystyka. Sport	Culture. Tourism. Sport	377—400
XIV.	Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne. Telekomunikacja	Science and technology. Information society. Telecommunications	401—424
XV.	Ceny	Prices	425—442
XVI.	Rolnictwo. Rybołówstwo	Agriculture. Fishing	443—467
XVII.	Leśnictwo i łowiectwo	Forestry and hunting	468—480
XVIII.	Przemysł i budownictwo	Industry and construction	481—506
XIX.	Transport. Poczta	Transport. Post	507—526
XX.	Handel i gastronomia	Trade and catering	527—533
XXI.	Handel zagraniczny	Foreign trade	534—552
XXII.	Finanse przedsiębiorstw	Finances of enterprises	553—572
XXIII.	Pieniądz i banki. Rynek giełdowy. Zakłady ubezpieczeń	Money and banks. The stock market. Insurance companies	573—603
XXIV.	Finanse publiczne	Public finance	604—623
XXV.	Inwestycje. Środki trwałe	Investments. Fixed assets	624—642
XXVI.	Rachunki narodowe	National accounts	643—686
XXVII.	Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	687—691
XXVIII.	Przegląd międzynarodowy	International review	692—720

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY		**INDEX**	721—743

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. **GEOGRAFIA**	CHAPTER I. **GEOGRAPHY**		
Położenie geograficzne Polski	Geographic location of Poland	1	80
Terytorium i granice	Territory and borders	2	80
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3	81
Wyższe szczyty górskie	Higher mountain peaks	4	82
Powierzchnie zlewisk i dorzeczy	Drainage areas and drainage basins	5	83
Większe rzeki	Principal rivers	6	83
Większe i głębsze jeziora	Larger and deeper lakes	7	84
Ważniejsze kanały	Major canals	8	85
Większe sztuczne zbiorniki wodne	Major artificial reservoirs	9	86
Temperatury powietrza	Air temperatures	10	87
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie	Atmospheric precipitation, wind velocity, sunshine duration and cloudiness	11	88
DZIAŁ II. **STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA**	CHAPTER II. **ENVIRONMENTAL PROTECTION**		
Uwagi ogólne	General notes		89
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni kraju	Geodesic status and directions of land use	1 (12)	98
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes	2 (13)	99
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land	3 (14)	99
Zasoby ważniejszych kopalin w 2023 r.	Major mineral resources in 2023	4 (15)	100
Zasoby wodne i pobór wody	Water resources and withdrawal	5 (16)	101
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	Exploitable underground water resources	6 (17)	101
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej	Results of monitoring of underground waters quality in domestic network	7 (18)	102
Stan jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem w latach 2016—2021	Status of uniform bodies of surface water subject to monitoring in 2016—2021	8 (19)	102
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2023 r.	Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2023	9 (20)	103
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground	10 (21)	103
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	Wastewater discharged by sewage network	11 (22)	103
Oczyszczalnie ścieków	Wastewater treatment plants	12 (23)	104
Osady ściekowe z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków	Sewage sludge from industrial and municipal wastewater treatment plants	13 (24)	105
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza	Total emission of main air pollutants	14 (25)	105
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów według źródeł zanieczyszczeń	Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates by sources of pollution	15 (26)	106
Całkowita emisja gazów cieplarnianych	Total emission of greenhouse gases	16 (27)	106
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza	Emission and reduction of air pollutants	17 (28)	107
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze	Monthly average total ozone content in the atmosphere	18 (29)	108
Obszary Natura 2000	Natura 2000 areas	19 (30)	108
Ważniejsze dane o ochronie przyrody	Major data on nature protection	20 (31)	109
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej	Generally accessible green areas and green areas of housing estates	21 (32)	112
Średnie roczne stężenie cezu-137 w niektórych artykułach spożywczych	Average annual caesium-137 concentration in some food products	22 (33)	113
Odpady wytworzone i dotychczas składowane	Waste generated and landfilled so far	23 (34)	113
Odpady komunalne	Municipal waste	24 (35)	114

		Tabl. Table	Str. Page
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices)	25 (36)	115
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Tangible effects of completed investments in environmental protection and water management	26 (37)	116
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2023 r.	Environmental protection and water management funds in 2023	27 (38)	117
DZIAŁ III. **ORGANIZACJA PAŃSTWA**	CHAPTER III. **ORGANISATION OF THE STATE**		
Uwagi ogólne	General notes		118
Organy przedstawicielskie	**Representative organs**		
Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r.	Election of the President of the Republic of Poland in 2020	1 (39)	121
Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the Sejm and Senate of the Republic of Poland	2 (40)	121
Wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 października 2023 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Sejm of the Republic of Poland on 15 October 2023 by election committees	3 (41)	122
Wyniki wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 15 października 2023 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the Senate of the Republic of Poland on 15 October 2023 by election committees	4 (42)	122
Wybory do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej	Elections to the European Parliament in the Republic of Poland	5 (43)	123
Wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego w dniu 9 czerwca 2024 r. według komitetów wyborczych	Results of the election to the European Parliament on 9 June 2024 by election committees	6 (44)	123
Posłowie i senatorowie	Deputies and senators	7 (45)	124
Kluby i koła poselskie X kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r.	Deputy clubs and groups of the term X of the Sejm of the Republic of Poland in 2023	8 (46)	124
Kluby i koła senackie XI kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2023 r.	Senate clubs and groups of the term XI of the Senate of the Republic of Poland in 2023	9 (47)	125
Wybrane dane o działalności Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data on the activity of the Sejm of the Republic of Poland	10 (48)	125
Działalność stałych komisji sejmowych	Activity of standing committees of the Sejm	11 (49)	126
Wybrane dane o działalności Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	Selected data on the activity of the Senate of the Republic of Poland	12 (50)	127
Działalność stałych komisji senackich	Activity of standing committees of the Senate	13 (51)	127
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego w 2024 r.	Elections to organs of local government units in 2024	14 (52)	128
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego	Councillors of organs of local government units	15 (53)	130
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast w 2023 r.	Village mayors, mayors and presidents of cities in 2023	16 (54)	132
Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego	Verdicts and decisions of the Constitutional Tribunal	17 (55)	132
Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich	Activity of the Commissioner for the Protection of Civil Rights	18 (56)	133
Wybrane dane o działalności Najwyższej Izby Kontroli	Selected data on the activity of the Supreme Audit Office	19 (57)	135
Wybrane dane o działalności regionalnych izb obrachunkowych	Selected data on the activity of the regional chambers of audit	20 (58)	136
Administracja publiczna	**Public administration**		
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	Paid employment and wages and salaries in public administration	21 (59)	137

		Tabl. Table	Str. Page
Struktura terytorialna	**Territorial structure**		
Jednostki podziału terytorialnego według powierzchni w 2023 r.	Units of territorial division by area in 2023	22 (60)	138
Jednostki podziału terytorialnego według liczby ludności w 2023 r.	Units of territorial division by population in 2023	23 (61)	138
Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne	**National defence and public safety**		
Stan osobowy Wojska Polskiego	Polish Military personnel	24 (62)	139
Zatrudnieni w Wojsku Polskim	Paid employees in the Polish Military	25 (63)	139
Zatrudnienie i wynagrodzenia w Wojsku Polskim	Paid employment and wages and salaries in the Polish Military	26 (64)	140
Udział Wojska Polskiego w misjach i operacjach pokojowych według lokalizacji	Participation of the Polish Military in peacekeeping missions and operations by location	27 (65)	140
Pełnozatrudnieni w bezpieczeństwie publicznym	Full-time paid employees in public safety services	28 (66)	141
Zatrudnienie i wynagrodzenia w bezpieczeństwie publicznym	Paid employment and wages and salaries in public safety services	29 (67)	142
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	Registered activity of the State Fire Service	30 (68)	143
DZIAŁ IV. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI**	CHAPTER IV. **JUSTICE**		
Uwagi ogólne	General notes		144
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	Crimes ascertained by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings	1 (69)	149
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję	Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detectability of delinquents in crimes ascertained by the Police	2 (70)	152
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wyniku postępowania	Crimes ascertained by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings by result of the proceedings	3 (71)	155
Postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa prowadzone przez jednostki inne niż Policja i prokuratura w 2023 r.	Preparatory proceedings regarding offences investigated by other entities than the Police and prosecutor's office in 2023	4 (72)	155
Postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzone przez Krajową Administrację Skarbową	Proceedings regarding fiscal offences and fiscal petty offences investigated by National Revenue Administration	5 (73)	156
Postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa prowadzone przez Straż Graniczną	Preparatory proceedings regarding offences investigated by the Polish Border Guard	6 (74)	157
Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w 2023 r.	Common organisational units of the prosecutor's office in 2023	7 (75)	157
Zatrudnieni i wynagrodzenia w prokuraturze	Paid employees and wages and salaries in the prosecutor's office	8 (76)	158
Działalność prokuratury w 2023 r.	Activity of the prosecutor's office in 2023	9 (77)	158
Zakończone postępowania przygotowawcze w prokuraturze	Resolved preparatory proceedings in the prosecutor's office	10 (78)	159
Powołanie sędziów i asesorów sądowych	Nomination of judges and court assessors	11 (79)	159
Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz wojewódzkie sądy administracyjne w 2023 r.	The Supreme Court, the Supreme Administrative Court and administrative courts of first instance in 2023	12 (80)	160
Działalność Sądu Najwyższego w 2023 r.	Activity of the Supreme Court in 2023	13 (81)	160
Działalność Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2023 r.	Activity of the Supreme Administrative Court in 2023	14 (82)	162
Działalność wojewódzkich sądów administracyjnych w 2023 r.	Activity of the administrative courts of first instance in 2023	15 (83)	162

		Tabl. Table	Str. Page
Jednostki sądownictwa powszechnego w 2023 r.	Units of the common courts in 2023	16 (84)	163
Zatrudnieni i wynagrodzenia w sądownictwie powszechnym	Paid employees and wages and salaries in the common courts	17 (85)	164
Działalność sądów powszechnych w 2023 r.	Activity of the common courts in 2023	18 (86)	165
Nieletni, wobec których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego	Juveniles towards whom there is a suspicion of demoralisation or committing of punishable act	19 (87)	169
Nieletni według wykonywanych środków wychowawczych lub poprawczych	Juveniles by adjudicated educational or correctional measures	20 (88)	169
Zakłady poprawcze, młodzieżowe i okręgowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i schroniska dla nieletnich	Correctional centres, youth and district educational centres, youth sociotherapy centres and detention centres	21 (89)	170
Szkoły w zakładach poprawczych, młodzieżowych i okręgowych ośrodkach wychowawczych oraz schroniskach dla nieletnich	Schools in correctional centres, youth and district educational centres and detention centres	22 (90)	171
Małoletni pod nadzorem sądów	Juveniles under court supervision	23 (91)	172
Adopcje małoletnich orzeczone przez sądy rodzinne	Adoptions of juveniles adjudicated by family courts	24 (92)	172
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	Consultative teams of judicial specialists	25 (93)	173
Orzeczenia sądów powszechnych pierwszej instancji w sprawach karnych dorosłych	Adjudications of common courts of first instance in criminal cases involving adults	26 (94)	173
Orzeczenia sądów rejonowych pierwszej instancji w sprawach o wykroczenia	Adjudications of district courts of first instance in petty offences	27 (95)	174
Osoby prawomocnie osądzone przez sądy wojskowe	Persons validly judged by military courts	28 (96)	174
Tymczasowo aresztowani i odbywający kary	Pretrial detainees and convicts serving punishment	29 (97)	175
Orzeczenia wykonywane wobec osób przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych według wymiaru kary	Executing of adjudications towards persons staying in prisons and remand prisons by type of punishment	30 (98)	176
Warunkowe przedterminowe zwolnienia skazanych odbywających karę pozbawienia wolności	Conditional releases from serving the full sentence	31 (99)	176
Zakłady karne i areszty śledcze	Prisons and remand prisons	32 (100)	177
Pełnozatrudnieni w służbie więziennej	Full-time paid employees of penitentiary staff	33 (101)	177
Zatrudnienie i wynagrodzenia służby więziennej	Paid employment and wages and salaries of penitentiary staff	34 (102)	177
Ochrona zdrowia w zakładach karnych i aresztach śledczych	Health care in prisons and remand prisons	35 (103)	178
Biblioteki w zakładach karnych i aresztach śledczych	Libraries in prisons and remand prisons	36 (104)	178
Szkoły w zakładach karnych i aresztach śledczych	Schools in prisons and remand prisons	37 (105)	178
Sprawy załatwione przez komorników	Cases resolved by court receivers	38 (106)	179
Działalność notariuszy	Activity of notaries	39 (107)	179
Adwokaci i radcy prawni	Attorneys and legal councels	40 (108)	180
Ławnicy w sądach powszechnych	Lay judges in the common courts	41 (109)	180

DZIAŁ V. **ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE**

CHAPTER V. **SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS. CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS**

Uwagi ogólne	General notes		181
Organizacje społeczne i polityczne	**Social and political organisations**		
Organizacje społeczne i polityczne	Social and political organisations	1 (110)	185
Wybrane organizacje społeczne według głównej dziedziny działalności	Selected social organisations by main field of activity	2 (111)	186
Stowarzyszenia mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Polsce	Associations of national and ethnic minorities and associations of foreigners in Poland	3 (112)	187
Jednostki świadczące usługi reintegracji społeczno-zawodowej prowadzone przez organizacje społeczne i inne podmioty	Social and professional reintegration services providers run by social organisations and other entities	4 (113)	187

		Tabl. Table	Str. Page
Kościoły i inne związki wyznaniowe	**Churches and other religious associations**		
Niektóre kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce	Selected churches and other religious associations in Poland	5 (114)	189
Organizacja Kościoła Rzymskokatolickiego w Polsce	Structure of the Roman Catholic Church in Poland	6 (115)	191
Organizacja Kościoła Greckokatolickiego w Polsce	Structure of the Greek Catholic Church in Poland	7 (116)	192
Organizacja kościołów stowarzyszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej w 2023 r.	Structure of churches associated in the Polish Ecumenical Council in 2023	8 (117)	193
DZIAŁ VI. **LUDNOŚĆ**	CHAPTER VI. **POPULATION**		
Uwagi ogólne	General notes		194
Ludność na podstawie spisów	Population based on census data	1 (118)	198
Bilans ludności	Population balance	2 (119)	198
Ludność na podstawie bilansów	Population based on balances	3 (120)	199
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age population	4 (121)	200
Bilans ludności w wieku produkcyjnym	Balance of working age population	5 (122)	201
Miasta i ludność w miastach	Towns and urban population	6 (123)	202
Powierzchnia i ludność województw i ich stolic w 2023 r.	Area and population of voivodships and their capitals in 2023	7 (124)	202
Gminy zamieszkane przez ludność wiejską	Gminas and rural population	8 (125)	203
Ruch naturalny ludności	Vital statistics of population	9 (126)	203
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	Marriages contracted and dissolved	10 (127)	204
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	Divorces by the number of underage children in the marriage	11 (128)	204
Płodność kobiet	Female fertility	12 (129)	205
Współczynniki reprodukcji ludności	Reproduction rates of population	13 (130)	205
Zgony według płci i wieku zmarłych	Deaths by sex and age of deceased persons	14 (131)	206
Zgony według przyczyn	Deaths by causes	15 (132)	207
Zgony niemowląt według przyczyn	Infant deaths by causes	16 (133)	208
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	Suicides registered by the Police	17 (134)	208
Przeciętne dalsze trwanie życia	Life expectancy	18 (135)	209
Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu	Healthy life expectancy	19 (136)	209
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	Internal migration of population for permanent residence	20 (137)	209
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy	Internal migration of population for temporary stay	21 (138)	210
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według płci i wieku migrantów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by sex and age of migrants	22 (139)	210
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według kontynentów i krajów	International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by continents and countries	23 (140)	211
Prognoza ludności	Population projection	24 (141)	213
Rezydenci	Resident population	25 (142)	214
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	Working and non-working age resident population	26 (143)	214
DZIAŁ VII. **RYNEK PRACY**	CHAPTER VII. **LABOUR MARKET**		
Uwagi ogólne	General notes		215
Aktywność ekonomiczna ludności na podstawie BAEL	**Economic activity of population on the LFS basis**		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15—89 lat	Economic activity of population aged 15—89	1 (144)	224

		Tabl. Table	Str. Page
Pracujący	**Employment**		
Pracujący w gospodarce narodowej	Employed persons in national economy	2 (145)	226
Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności	Employed persons in national economy by ownership sectors	3 (146)	227
Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji i działów	Employed persons in national economy by sections and divisions	4 (147)	227
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej według sekcji i wybranych działów	Average employment in the national economy by sections and selected divisons	5 (148)	229
Pracownicy najemni w gospodarce narodowej według wymiaru czasu pracy w 2023 r.	Employees in national economy by working time in 2023	6 (149)	231
Pracujący w gospodarce narodowej emeryci i renciści, niepełnosprawni oraz cudzoziemcy w 2023 r.	Retirees and pensioners, disabled persons and foreigners employed in the national economy in 2023	7 (150)	232
Pracujący według czasu pracy 2023 r. na podstawie BAEL	Employed persons by work time in 2023 on the LFS basis	8 (151)	232
Przyjęcia do pracy	Hires	9 (152)	233
Zwolnienia z pracy	Terminations	10 (153)	234
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane	Job vacancies, newly created and liquidated jobs	11 (154)	235
Strajki	Strikes	12 (155)	236
Koszty pracy	Labour costs	13 (156)	237
Bezrobocie	**Unemployment**		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers	14 (157)	238
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls	15 (158)	239
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority	16 (159)	239
Przeciętna w roku stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia bezrobotnych — na podstawie BAEL	Annual average unemployment rate by age and educational level of unemployed persons — on the LFS basis	17 (160)	241
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers	18 (161)	242
Warunki pracy	**Working conditions**		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)	19 (162)	242
Wydarzenia powodujące urazy i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	Contact-modes of injuries and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture)	20 (163)	245
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture	21 (164)	247
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	Exposure to risk factors at work	22 (165)	247
Choroby zawodowe	Occupational diseases	23 (166)	249
Działalność Państwowej Inspekcji Pracy	Activity of the National Labour Inspectorate	24 (167)	250
DZIAŁ VIII. **WYNAGRODZENIA**	CHAPTER VIII. **WAGES AND SALARIES**		
Uwagi ogólne	General notes		252
Wynagrodzenia brutto	Gross wages and salaries	1 (168)	253
Wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej według sekcji	Gross wages and salaries in the national economy by sections	2 (169)	253
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej	Average monthly gross wages and salaries in the national economy	3 (170)	254
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej według sekcji	Average monthly gross wages and salaries in the national economy by sections	4 (171)	255

		Tabl. Table	Str. Page
Wskaźniki wynagrodzeń nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wynagrodzeń realnych	Indices of nominal wages and salaries, prices of consumer goods and services and real wages and salaries	5 (172)	256
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej według wybranych sekcji i działów	Average monthly gross wages and salaries in the national economy by selected sections and divisions	6 (173)	257
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto i mediana wynagrodzeń brutto za październik	Average monthly gross wage and salary and median gross wage and salary for October	7 (174)	258
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2022 r.	Paid employment and average gross wages and salaries by groups of performed occupations for October 2022	8 (175)	258
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2022 r.	Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2022	9 (176)	260
DZIAŁ IX. **ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE**	CHAPTER IX. **SOCIAL BENEFITS**		
Uwagi ogólne	General notes		264
Emeryci i renciści	Retirees and pensioners	1 (177)	268
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto	Gross retirement and other pension benefits	2 (178)	268
Wskaźniki emerytur i rent nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz emerytur i rent realnych	Indices of nominal retirement and other pensions, prices of consumer goods and services and real retirement and other pensions	3 (179)	270
Osoby pobierające emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według wysokości świadczeń w marcu 2023 r.	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution by benefit amount in March 2023	4 (180)	271
Zmiany liczby emerytów i rencistów	Changes in the number of retirees and pensioners	5 (181)	271
Osoby pobierające emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych według płci i wieku w 2023 r.	Persons receiving retirement and disability pensions paid by the Social Insurance Institution by sex and age in 2023	6 (182)	272
Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego	Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security	7 (183)	273
Świadczenia rodzinne	Family benefits	8 (184)	275
Świadczenie wychowawcze	Child-raising benefit	9 (185)	276
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Alimony fund benefit	10 (186)	277
Renta socjalna brutto	Gross social pension	11 (187)	277
Zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne brutto	Gross unemployment benefits as well as pre-retirement allowances and benefits	12 (188)	277
DZIAŁ X. **GOSPODARSTWA DOMOWE. MIESZKANIA**	CHAPTER X. **HOUSEHOLDS. DWELLINGS**		
Uwagi ogólne	General notes		278
Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych	**Households by censuses**		
Gospodarstwa domowe według wielkości	Households by size	1 (189)	289
Gospodarstwa domowe według składu rodzinnego i występowania niepełnosprawności w 2021 r.	Households by family composition and occurrence of disability in 2021	2 (190)	289
Budżety gospodarstw domowych	**Household budgets**		
Gospodarstwa domowe	Households	3 (191)	290
Przeciętna liczba osób i jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwach domowych objętych badaniem	Average number of persons and consumption units in households covered by the survey	4 (192)	293
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny w gospodarstwach domowych	Average monthly available income in households	5 (193)	295

		Tabl. Table	Str. Page
Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwach domowych	Average monthly expenditures in households	6 (194)	296
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average monthly consumption of selected foodstuffs per capita in households	7 (195)	299
Przeciętne dzienne spożycie żywności w przeliczeniu na wartość energetyczną i składniki odżywcze na 1 osobę w gospodarstwach domowych	Average daily food consumption converted into energy and nutrients per capita in households	8 (196)	301
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych	Price indices of consumer goods and services by household groups	9 (197)	301
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag według grup gospodarstw domowych	Price indices of consumer goods and services as well as weight system by household groups	10 (198)	302
Wskaźniki zasięgu ubóstwa w gospodarstwach domowych	Poverty rates in households	11 (199)	309
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	Households equipped with selected durable goods	12 (200)	310
Wykorzystanie ICT w gospodarstwach domowych	**ICT usage in households**		
Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu	Households having access to the Internet	13 (201)	311
Mieszkania. Infrastruktura komunalna	**Dwellings. Municipal infrastructure**		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów powszechnych	Dwelling stocks based on national censuses data	14 (202)	311
Zasoby mieszkaniowe	Dwelling stocks	15 (203)	312
Mieszkania według form własności	Dwellings by type of ownership	16 (204)	313
Mieszkania wyposażone w instalacje	Dwellings fitted with installations	17 (205)	313
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia	Dwellings for which permits have been granted	18 (206)	314
Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz mieszkania w budowie	Dwellings in which construction has begun and under construction	19 (207)	314
Mieszkania oddane do użytkowania	Dwellings completed	20 (208)	314
Miasta i ludność w miastach obsługiwanych przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazową	Urban areas and population in urban areas served by water supply, sewage and gas supply systems	21 (209)	316
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	Wastewater treatment plants servicing urban areas	22 (210)	316
Wodociągi i kanalizacja	Water supply and sewage systems	23 (211)	317
Przydomowe systemy do odprowadzania ścieków	Independent systems for sewage removal	24 (212)	317
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	Consumers and consumption of electricity in households	25 (213)	318
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households	26 (214)	318
DZIAŁ XI. **EDUKACJA I WYCHOWANIE**	CHAPTER XI. **EDUCATION**		
Uwagi ogólne	General notes		319
Dane zbiorcze	**Aggregated data**		
Edukacja według szczebli kształcenia	Education by levels	1 (215)	324
Współczynnik skolaryzacji	Enrolment rate	2 (216)	326

		Tabl. Table	Str. Page
Nauczanie języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w szkołach dla dzieci i młodzieży	Teaching national and ethnic minority language and regional language in schools for children and youth	3 (217)	327
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	Pupils and students learning foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools	4 (218)	328
Uczący się nowożytnych języków obcych na uczelniach	Students learning modern foreign languages in higher education institutions	5 (219)	329
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Education of persons with special educational needs	6 (220)	329
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	Special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres	7 (221)	330
Wychowanie pozaszkolne	Out-of-school education	8 (222)	330
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)	Boarding schools and dormitories for children and youth (excluding special schools)	9 (223)	331
Domy i stołówki studenckie	Student dormitories and canteens	10 (224)	331
Studenci otrzymujący stypendia w roku akademickim 2023/24	Students receiving scholarships in the 2023/24 academic year	11 (225)	332
Doktoranci otrzymujący stypendia w roku akademickim 2023/24	Doctoral students receiving scholarships in the 2023/24 academic year	12 (226)	333
Szkoły dla dzieci i młodzieży	**Schools for children and youth**		
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	Primary schools for children and youth	13 (227)	334
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży	Stage I sectoral vocational schools for youth	14 (228)	335
Uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia	Students and graduates of stage I sectoral vocational schools for youth by narrow fields of education	15 (229)	335
Branżowe szkoły II stopnia	Stage II sectoral vocational schools	16 (230)	336
Uczniowie i absolwenci branżowych szkół II stopnia według podgrup kierunków kształcenia	Students and graduates of stage II sectoral vocational schools by narrow fields of education	17 (231)	336
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	General secondary schools for youth	18 (232)	337
Technika dla młodzieży	Technical secondary schools for youth	19 (233)	337
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia	Students and graduates of technical secondary schools for youth by narrow fields of education	20 (234)	338
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży	General art schools for youth	21 (235)	338
Szkoły policealne	**Post-secondary schools**		
Szkoły policealne	Post-secondary schools	22 (236)	339
Uczniowie i absolwenci w szkołach policealnych według podgrup kierunków kształcenia	Students and graduates of post-secondary schools by narrow fields of education	23 (237)	339
Uczelnie	**Higher education institutions**		
Studenci uczelni według podgrup kierunków kształcenia	Students of higher education institutions by narrow fields of education	24 (238)	340
Absolwenci uczelni według podgrup kierunków kształcenia	Graduates of higher education institutions by narrow fields of education	25 (239)	343
Nauczyciele akademiccy na uczelniach	Academic teachers in higher education institutions	26 (240)	345
Cudzoziemcy na uczelniach	Foreigners in higher education institutions	27 (241)	345
Studia podyplomowe	Non-degree postgraduate programmes	28 (242)	347
Doktoranci	Doctoral students	29 (243)	348

		Tabl. Table	Str. Page
Szkoły dla dorosłych	**Schools for adults**		
Szkoły podstawowe dla dorosłych	Primary schools for adults	30 (244)	349
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	General secondary schools for adults	31 (245)	349
Wychowanie przedszkolne	**Pre-primary education**		
Wychowanie przedszkolne	Pre-primary education	32 (246)	350
DZIAŁ XII. **OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA**	CHAPTER XII. **HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE**		
Uwagi ogólne	General notes		352
Posiadający prawo wykonywania zawodu medycznego	Entitled to practise medical profession	1 (247)	359
Lekarze	Doctors	2 (248)	359
Lekarze dentyści	Dentists	3 (249)	360
Pielęgniarki i położne	Nurses and midwives	4 (250)	360
Fizjoterapeuci	Physiotherapists	5 (251)	360
Farmaceuci i diagności laboratoryjni	Pharmacists and laboratory diagnosticians	6 (252)	360
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	Out-patient health care	7 (253)	361
Służba medycyny pracy	Occupational medicine service	8 (254)	362
Stacjonarna opieka zdrowotna	In-patient health care	9 (255)	362
Szpitale ogólne	General hospitals	10 (256)	364
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	Emergency medical services and first aid	11 (257)	365
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets	12 (258)	365
Krwiodawstwo	Blood donation	13 (259)	366
Szczepienia ochronne	Vaccinations	14 (260)	366
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia	Incidence of selected infectious diseases and poisonings	15 (261)	367
Osoby zarejestrowane w poradniach gruźlicy i chorób płuc	Persons registered in tuberculosis and lung diseases out-patient clinics	16 (262)	368
Zachorowania na gruźlicę płuc	Incidence of pulmonary tuberculosis	17 (263)	369
Zachorowania na choroby weneryczne	Incidence of venereal diseases	18 (264)	369
Zachorowania na nowotwory złośliwe	Incidence of malignant neoplasms	19 (265)	370
Osoby leczone w poradniach zdrowia psychicznego, odwykowych oraz profilaktyki i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Persons treated in out-patient psychiatric clinics, for alcohol dependent patients and clinics for drug addicted patients	20 (266)	371
Opieka nad dziećmi w wieku do 3 lat	Childcare for children up to the age of 3	21 (267)	372
Wspieranie rodziny	Family support	22 (268)	372
Placówki wsparcia dziennego	Day-support centres	23 (269)	373
Rodzinna piecza zastępcza oraz koordynatorzy pieczy zastępczej	Family foster care and coordinators of family foster care	24 (270)	373
Instytucjonalna piecza zastępcza	Institutional foster care	25 (271)	374
Dzieci przekazane do adopcji z pieczy zastępczej	Children placed for adoption from foster care	26 (272)	374
Placówki pomocy społecznej	Social welfare facilities	27 (273)	375
Świadczenia pomocy społecznej	Social assistance benefits	28 (274)	376
DZIAŁ XIII. **KULTURA. TURYSTYKA. SPORT**	CHAPTER XIII. **CULTURE. TOURISM. SPORT**		
Uwagi ogólne	General notes		377
Kultura	**Culture**		
Książki i broszury wydane	Books and pamphlets published	1 (275)	381
Książki i broszury wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2023 r.	Books and pamphlets published by UNESCO classification divisions in 2023	2 (276)	381
Gazety i czasopisma wydane	Newspapers and magazines published	3 (277)	382

		Tabl. Table	Str. Page
Czasopisma wydane według działów klasyfikacji UNESCO w 2023 r.	Magazines published by UNESCO classification divisions in 2023	4 (278)	383
Biblioteki publiczne (z filiami)	Public libraries (with branches)	5 (279)	384
Muzea	Museums	6 (280)	384
Galerie sztuki	Art galleries	7 (281)	384
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	Theatres, music institutions, entertainment enterprises	8 (282)	385
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby oraz świetlice	Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres	9 (283)	386
Kinematografia	Cinematography	10 (284)	387
Koncesje udzielone przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych	Licences granted by the National Broadcasting Council for broadcasting radio and television programmes	11 (285)	388
Abonenci radiowi i telewizyjni	Radio and television subscribers	12 (286)	388
Turystyka	**Tourism**		
Przyjazdy do Polski i wyjazdy z Polski na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen	Arrivals in and departures from Poland at the Polish border with countries outside the Schengen area	13 (287)	389
Uczestnictwo mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w wyjazdach turystycznych	Participation of Polish residents aged 15 or over in tourist trips	14 (288)	389
Baza noclegowa turystyki	Tourist accommodation establishments	15 (289)	390
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki	Occupancy of tourist accommodation establishments	16 (290)	392
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki	Catering establishments in tourist accommodation establishments	17 (291)	392
Turyści korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments	18 (292)	393
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w bazie noclegowej turystyki	Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments	19 (293)	394
Szlaki turystyczne	Tourist trails	20 (294)	394
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	The Polish Tourist and Sightseeing Society	21 (295)	395
Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	The Volunteer Mountain Rescue Service and the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service	22 (296)	395
Sport	**Sport**		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe	Physical education organisations and sports clubs	23 (297)	396
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2022 r.	Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2022	24 (298)	396
Udział Polski w igrzyskach olimpijskich	Participation of Poland in the Olympic Games	25 (299)	398
Udział Polski w igrzyskach paralimpijskich	Participation of Poland in the Paralympic Games	26 (300)	398
Medale zdobyte przez zawodników polskich w 2023 r.	Medals won by Polish competitors in 2023	27 (301)	399
DZIAŁ XIV. **NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE. TELEKOMUNIKACJA**	CHAPTER XIV. **SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY. TELECOMMUNICATIONS**		
Uwagi ogólne	General notes		401
Nauka i technika	**Science and technology**		
Podstawowe wskaźniki działalności badawczej i rozwojowej (B+R)	Main research and development (R&D) indicators	1 (302)	408
Podmioty oraz personel wewnętrzny w działalności badawczej i rozwojowej	Entities and internal personnel in research and development	2 (303)	409
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	Expenditure on research and development (current prices)	3 (304)	410

		Tabl. Table	Str. Page
Personel wewnętrzny i nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin B+R	Internal personnel and expenditure on research and development by fields of R&D	4 (305)	410
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według sektorów instytucjonalnych (ceny bieżące)	Expenditure on research and development by institutional sectors (current prices)	5 (306)	411
Podmioty, personel i nakłady na działalność badawczą i rozwojową w zakresie biotechnologii oraz nanotechnologii	Entities, personnel and expenditure on research and development in biotechnology and nanotechnology	6 (307)	411
Nadane tytuły profesora	Number of titles of professor awarded	7 (308)	412
Nadane stopnie naukowe	Number of scientific degrees awarded	8 (309)	412
Członkowie Polskiej Akademii Nauk	Members of the Polish Academy of Sciences	9 (310)	413
Archiwa państwowe	State archives	10 (311)	413
Biblioteki naukowe	Scientific libraries	11 (312)	414
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle i usługach (ceny bieżące)	Expenditure on innovation activity in industry and services (current prices)	12 (313)	415
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle i usługach	Share of net revenues from sales of new or improved products in net revenues from sales in industry and services	13 (314)	416
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	Resident patent applications and utility model applications	14 (315)	417
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe według podmiotów zgłaszających	Resident patent applications and utility model applications by filing entities	15 (316)	417
Wynalazki zagraniczne zgłoszone w Polsce i udzielone patenty	Non-resident patent applications in Poland and patents granted	16 (317)	417
Wynalazki zgłoszone i udzielone patenty według działów techniki	Patent applications and patents granted by fields of technology	17 (318)	418
Patenty europejskie uprawomocnione w Polsce	European patents validated in Poland	18 (319)	419
Społeczeństwo informacyjne	**Information society**		
Osoby w wieku 16—74 lata korzystające z Internetu	Individuals aged 16—74 using the Internet	19 (320)	420
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-komunikacyjne	Enterprises using selected information and communication technologies	20 (321)	421
Przedsiębiorstwa zatrudniające specjalistów ICT	Enterprises employing ICT specialists	21 (322)	423
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż w ramach handlu elektronicznego	Enterprises conducting sales within the frames of e-commerce	22 (323)	423
Telekomunikacja	**Telecommunications**		
Przychody ze sprzedaży usług w działalności telekomunikacyjnej (ceny bieżące)	Revenues from the sale of telecommunications services (current prices)	23 (324)	424
Łącza abonenckie, abonenci oraz połączenia telefoniczne	Subscriber lines, telephone subscribers and calls	24 (325)	424
Stacje nadawcze w zakresie radiofonii i telewizji	Radio and television broadcasting	25 (326)	424
DZIAŁ XV. **CENY**	CHAPTER XV. **PRICES**		
Uwagi ogólne	General notes		425
Wskaźniki cen produktu krajowego brutto, popytu krajowego i nakładów inwestycyjnych	Price indices of gross domestic product, domestic demand and investment outlays	1 (327)	429
Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym	Transaction price indices of foreign trade	2 (328)	429
Wskaźniki cen produkcji rolniczej	Price indices of agricultural output	3 (329)	429
Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie	Price indices of sold agricultural products and goods and services purchased by private farms in agriculture	4 (330)	430
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	Average procurement prices of major agricultural products	5 (331)	430

		Tabl. Table	Str. Page
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych	Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products	6 (332)	431
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	Average marketplace prices received by farmers	7 (333)	433
Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	Average prices of arable land in private turnover	8 (334)	433
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu	Price indices of sold production of industry	9 (335)	434
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej	Price indices of construction and assembly production	10 (336)	435
Wskaźniki cen lokali mieszkalnych	Price indices of residential premises	11 (337)	435
Wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji	Price indices of transport, storage and telecommunications	12 (338)	435
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	Price indices of consumer goods and services	13 (339)	435
Ceny ważniejszych towarów i usług konsumpcyjnych	Prices of major consumer goods and services	14 (340)	438
Ceny ważniejszych środków produkcji rolniczej	Prices of major means of agricultural production	15 (341)	442
DZIAŁ XVI. **ROLNICTWO. RYBOŁÓWSTWO**	CHAPTER XVI. **AGRICULTURE. FISHING**		
Uwagi ogólne	General notes		443
Rolnictwo	**Agriculture**		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie	Trends and major economic and production results in agriculture	1 (342)	447
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków	Agricultural land area by land type	2 (343)	448
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych	Farms by area groups	3 (344)	449
Produkcja globalna, zużycie pośrednie i wartość dodana brutto produkcji rolniczej	Gross agricultural output, intermediate consumption and gross value added	4 (345)	449
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross, final and market agricultural output (current prices)	5 (346)	450
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices)	6 (347)	450
Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	Gross and market agricultural output (current prices)	7 (348)	451
Powierzchnia zasiewów	Sown area	8 (349)	453
Zbiory i plony ziemiopłodów	Crop production and yields	9 (350)	454
Zbiory i plony warzyw	Vegetable production and yields	10 (351)	456
Zbiory owoców w sadach	Fruit production in orchards	11 (352)	456
Bydło, trzoda chlewna i owce	Cattle, pigs and sheep	12 (353)	457
Drób	Poultry	13 (354)	457
Produkcja żywca rzeźnego	Production of animals for slaughter	14 (355)	458
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	Production, imports, exports and consumption of meat, fats and pluck	15 (356)	458
Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych i wełny niepranej owczej	Production of cows' milk, hen eggs and sheep's greasy wool	16 (357)	460
Bydło, owce i konie wpisane do ksiąg inwentarza zarodowego	Cattle, sheep and horses in breeding registers	17 (358)	460
Bilans zbóż	Cereals balance sheet	18 (359)	460
Bilans ziemniaków	Potatoes balance sheet	19 (360)	461
Bilans mleka krowiego świeżego	Fresh cows' milk balance sheet	20 (361)	461
Bilans jaj	Eggs balance sheet	21 (362)	461
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient	22 (363)	462
Sprzedaż środków ochrony roślin	Sales of plant protection products	23 (364)	462
Ciągniki rolnicze	Agricultural tractors	24 (365)	463
Skup produktów rolnych	Procurement of agricultural products	25 (366)	463
Dynamika skupu produktów rolnych (ceny stałe)	Indices of agricultural products procurement (constant prices)	26 (367)	465

		Tabl. Table	Str. Page
Skup ważniejszych produktów rolnych	Procurement of major agricultural products	27 (368)	465
Skup zbóż i ziemniaków w latach gospodarczych	Procurement of cereals and potatoes by farming years	28 (369)	467
Rybołówstwo	**Fishing**		
Połowy ryb morskich i słodkowodnych	Sea and freshwater fish catches	29 (370)	467
DZIAŁ XVII. **LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO**	CHAPTER XVII. **FORESTRY AND HUNTING**		
Uwagi ogólne	General notes		468
Powierzchnia gruntów leśnych	Forest land	1 (371)	472
Powierzchnia lasów	Forest area	2 (372)	472
Zasoby drzewne na pniu	Growing stock of standing wood	3 (373)	473
Zasobność i przeciętny wiek drzewostanów w lasach	Resources and average age of tree stands in forests	4 (374)	475
Pozyskanie drewna	Removals	5 (375)	476
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	Renewals, afforestation and other silviculture operations	6 (376)	477
Pożary w lasach	Forest fires	7 (377)	477
Stan zdrowotny lasów w 2023 r.	Health state of forests in 2023	8 (378)	478
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień	Trees and shrubs outside the forest and removals	9 (379)	479
Skup owoców i grzybów leśnych oraz zwierząt łownych	Procurement of forest fruit and mushrooms and game animals	10 (380)	479
Wybrane zwierzęta łowne	Selected game animals	11 (381)	479
Odstrzał, odłów i zasiedlenie wybranych zwierząt łownych	Selected game animals shot, trapped and stocked	12 (382)	480
Koła, członkowie oraz obwody łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego	Clubs, members, and hunting districts of the Polish Hunting Association	13 (383)	480
DZIAŁ XVIII. **PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO**	CHAPTER XVIII. **INDUSTRY AND CONSTRUCTION**		
Uwagi ogólne	General notes		481
Przemysł	**Industry**		
Produkcja sprzedana przemysłu	Sold production of industry	1 (384)	485
Produkcja sprzedana przemysłu według sektorów własności (ceny bieżące)	Sold production of industry by ownership sectors (current prices)	2 (385)	485
Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji i działów (ceny bieżące)	Sold production of industry by sections and divisions (current prices)	3 (386)	486
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	Indices of sold production of industry (constant prices)	4 (387)	488
Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych	Sold production of industry by main industrial groupings	5 (388)	489
Podstawowe dane o podmiotach gospodarczych w przemyśle według liczby zatrudnionych w 2023 r.	Basic data regarding economic entities in industry by number of paid employees in 2023	6 (389)	489
Produkcja ważniejszych wyrobów	Production of major products	7 (390)	490
Bilans węgla kamiennego	Balance of hard coal	8 (391)	497
Bilans węgla brunatnego	Balance of lignite	9 (392)	497
Bilans ropy naftowej	Balance of crude oil	10 (393)	498
Bilans gazu ziemnego wysokometanowego i zaazotowanego	Balance of high-methane and nitrified natural gas	11 (394)	498
Bilans energii elektrycznej	Balance of electricity	12 (395)	499

		Tabl. Table	Str. Page
Syntetyczny bilans energii	Synthetic balance of energy	13 (396)	499
Bilanse niektórych materiałów	Balances of selected materials	14 (397)	500
Moc zainstalowana brutto w elektrowniach	Gross installed capacity in power plants	15 (398)	502
Budownictwo	**Construction**		
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące)	Sold production of construction (current prices)	16 (399)	502
Produkcja budowlano-montażowa	Construction and assembly production	17 (400)	503
Produkcja budowlano-montażowa według działów (ceny bieżące)	Construction and assembly production by divisions (current prices)	18 (401)	503
Dynamika produkcji budowlano-montażowej według działów (ceny stałe)	Indices of construction and assembly production by divisions (constant prices)	19 (402)	504
Podstawowe dane o podmiotach budowlanych realizujących produkcję budowlano-montażową według liczby pracujących w 2023 r.	Basic data regarding construction entities realising construction and assembly production by number of employed persons in 2023	20 (403)	504
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	Construction and assembly production by types of constructions (current prices)	21 (404)	504
Budynki oddane do użytkowania	Buildings completed	22 (405)	506
DZIAŁ XIX. **TRANSPORT. POCZTA**	CHAPTER XIX. **TRANSPORT. POST**		
Uwagi ogólne	General notes		507
Transport	**Transport**		
Sieć komunikacyjna	Transport infrastructure	1 (406)	512
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej (ceny bieżące)	Revenues from the sale of products and services of transportation and storage (current prices)	2 (407)	512
Przewozy ładunków	Transport of goods	3 (408)	513
Przewozy ładunków według grup ładunków	Transport of goods by groups of goods	4 (409)	514
Przewozy pasażerów	Transport of passengers	5 (410)	516
Tabor kolejowy normalnotorowy	Standars gauge rolling stock	6 (411)	516
Przewozy ładunków transportem kolejowym według kierunków komunikacji	Railway transport of goods by destination	7 (412)	517
Przewozy pasażerów transportem kolejowym normalnotorowym	Transport of passengers by standard gauge railway transport	8 (413)	517
Przewozy pasażerów transportem samochodowym	Transport of passengers by road transport	9 (414)	517
Tabor komunikacji miejskiej	Urban transport fleet	10 (415)	518
Przewozy pasażerów komunikacją miejską	Transport of passengers by urban transport	11 (416)	518
Morska flota transportowa	Maritime transport fleet	12 (417)	519
Morska flota transportowa według wieku statków	Maritime transport fleet by age of ships	13 (418)	519
Przewozy ładunków transportem morskim według rodzajów żeglugi i zasięgów pływania	Maritime transport of goods by type of cargo and range of navigation	14 (419)	520
Przewozy ładunków transportem morskim według relacji przewozów	Maritime transport of goods by cargo relations	15 (420)	520
Przewozy ładunków transportem morskim według kategorii ładunkowych	Maritime transport of goods by type of cargo	16 (421)	521
Ładunki załadowane i wyładowane w portach morskich	Goods loaded and unloaded in seaports	17 (422)	521
Statki wchodzące do portów morskich	Ships arrivals at seaports	18 (423)	522
Ruch pasażerów w portach morskich	Passenger traffic at seaports	19 (424)	522
Tabor śródlądowego transportu wodnego	Inland waterways transport fleet	20 (425)	522
Przewozy ładunków śródlądowym transportem wodnym w komunikacji międzynarodowej	Inland waterways transport of goods in international traffic	21 (426)	523
Wybrane dane przewoźników transportu lotniczego rozkładowego	Selected data from scheduled air transport carriers	22 (427)	523
Ruch pasażerów w portach lotniczych	Passenger traffic at airports	23 (428)	524
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	Registered road motor vehicles and tractors	24 (429)	525
Wypadki drogowe	Road accidents	25 (430)	525

		Tabl. Table	Str. Page
Poczta	**Post**		
Przychody operatorów pocztowych	Revenues of postal operators	26 (431)	526
Placówki pocztowe	Post offices	27 (432)	526
Usługi pocztowe	Postal services	28 (433)	526
DZIAŁ XX. **HANDEL I GASTRONOMIA**	CHAPTER XX. **TRADE AND CATERING**		
Uwagi ogólne	General notes		527
Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące)	Retail sales (current prices)	1 (434)	529
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)	Indices of retail sales (constant prices)	2 (435)	529
Sprzedaż detaliczna w podmiotach gospodarczych według liczby pracujących (ceny bieżące)	Retail sales in economic entities by number of persons employed (current prices)	3 (436)	529
Struktura sprzedaży detalicznej w sklepach i na stacjach paliw według grup towarów (ceny bieżące)	Structure of retail sales in shops and petrol stations by groups of goods (current prices)	4 (437)	530
Sklepy i stacje paliw	Shops and petrol stations	5 (438)	530
Podmioty gospodarcze według liczby sklepów	Economic entities by number of shops	6 (439)	531
Gastronomia	Catering	7 (440)	531
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące)	Wholesale of commodities in trade enterprises (current prices)	8 (441)	532
Magazyny handlowe	Trade warehouses	9 (442)	532
Dostawy wybranych towarów konsumpcyjnych	Deliveries of selected consumer goods	10 (443)	533
DZIAŁ XXI. **HANDEL ZAGRANICZNY**	CHAPTER XXI. **FOREIGN TRADE**		
Uwagi ogólne	General notes		534
Obroty handlu zagranicznego według głównych partnerów (ceny bieżące)	Foreign trade turnover by main trading partners (current prices)	1 (444)	537
Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)	Foreign trade turnover (current prices)	2 (445)	538
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe)	Indices of imports and exports (constant prices)	3 (446)	538
Obroty handlu zagranicznego według grup krajów (ceny bieżące)	Foreign trade turnover by groups of countries (current prices)	4 (447)	539
Obroty handlu zagranicznego z krajami OECD według sekcji SITC (ceny bieżące)	Foreign trade turnover with OECD countries by SITC sections (current prices)	5 (448)	540
Import i eksport według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny bieżące)	Imports and exports by sections of Combined Nomenclature CN (current prices)	6 (449)	541
Dynamika importu i eksportu według sekcji Nomenklatury Scalonej CN (ceny stałe)	Indices of imports and exports by sections of Combined Nomenclature CN (constant prices)	7 (450)	543
Import i eksport ważniejszych towarów według Nomenklatury Scalonej CN	Imports and exports of major commodities by Combined Nomenclature CN	8 (451)	545
Import i eksport według sekcji SITC (ceny bieżące)	Imports and exports by SITC sections (current prices)	9 (452)	549
Dynamika importu i eksportu według sekcji SITC (ceny stałe)	Indices of imports and exports by SITC sections (constant prices)	10 (453)	550
Rozdysponowanie importu i eksportu według głównych kategorii ekonomicznych (ceny bieżące)	Distribution of imports and exports by broad economic categories (current prices)	11 (454)	551
DZIAŁ XXII. **FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW**	CHAPTER XXII. **FINANCES OF ENTERPRISES**		
Uwagi ogólne	General notes		553
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw	Revenues, costs and financial result of enterprises	1 (455)	556
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach	Economic relations in enterprises	2 (456)	565
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw	Current assets of enterprises	3 (457)	566
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw	Share equity (funds) of enterprises	4 (458)	568
Kapitał zagraniczny przedsiębiorstw według krajów pochodzenia	Foreign capital of enterprises by countries of origin	5 (459)	570
Zobowiązania przedsiębiorstw	Liabilities of enterprises	6 (460)	571

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XXIII. **PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ**	CHAPTER XXIII. **MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES**		
Uwagi ogólne	General notes		573
Pieniądz i banki	**Money and banks**		
Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych	Consolidated balance sheet of monetary financial institutions	1 (461)	582
Bilans banków komercyjnych	Balance sheet of commercial banks	2 (462)	583
Bilans banków spółdzielczych	Balance sheet of cooperative banks	3 (463)	584
Bilans płatniczy Polski w 2023 r.	Poland's balance of payments in 2023	4 (464)	585
Zadłużenie zagraniczne i oficjalne aktywa rezerwowe Polski	Foreign debt and official reserve assets of Poland	5 (465)	586
Napływ kapitału z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment inflows in Poland by origin country of shareholder	6 (466)	586
Zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca	Foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder	7 (467)	587
Średnie kursy niektórych walut w Narodowym Banku Polskim	Average exchange rates of some currencies in the National Bank of Poland	8 (468)	588
Stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego	Interest rates of the National Bank of Poland	9 (469)	588
Przychody, koszty i wynik finansowy banków komercyjnych	Revenues, costs and financial result of commercial banks	10 (470)	589
Przychody, koszty i wynik finansowy banków spółdzielczych	Revenues, costs and financial result of cooperative banks	11 (471)	590
Rynek giełdowy	**The stock market**		
Obroty na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the main market of the Warsaw Stock Exchange	12 (472)	591
Akcje i prawa do akcji na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Shares and rights to shares on the main market of the Warsaw Stock Exchange	13 (473)	591
Kontrakty terminowe na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych	Futures contracts on the main market of the Warsaw Stock Exchange	14 (474)	592
Obroty na rynku NewConnect Giełdy Papierów Wartościowych	Turnover value on the NewConnect market of the Warsaw Stock Exchange	15 (475)	593
Rynek skarbowych papierów wartościowych (Treasury BondSpot Poland)	Treasury securities market (Treasury BondSpot Poland)	16 (476)	593
Rynek instrumentów dłużnych Catalyst	Debt securities on the Catalyst market	17 (477)	594
Zakłady ubezpieczeń	**Insurance companies**		
Bilans zakładów ubezpieczeń	Balance sheet of insurance companies	18 (478)	595
Techniczny rachunek ubezpieczeń	Technical insurance account	19 (479)	596
Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń	General profit and loss account of insurance companies	20 (480)	598
Ubezpieczenia według rodzaju ryzyka	Insurance by type of risk	21 (481)	599
Kapitał zagraniczny zakładów ubezpieczeń według krajów pochodzenia	Foreign capital of insurance companies by countries of origin	22 (482)	603
DZIAŁ XXIV. **FINANSE PUBLICZNE**	CHAPTER XXIV. **PUBLIC FINANCE**		
Uwagi ogólne	General notes		604
Budżet państwa	The state budget	1 (483)	609
Budżet środków europejskich	The European funds budget	2 (484)	611
Państwowy dług publiczny	Public debt	3 (485)	613
Dług Skarbu Państwa według kryterium miejsca emisji	State Treasury debt according to the place of issue criterion	4 (486)	613
Dług Skarbu Państwa według kryterium rezydenta	State Treasury debt according to residency criterion	5 (487)	614
Wynik budżetu państwa, wynik budżetu środków europejskich i państwowy dług publiczny w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	Result of the state budget, result of the European funds budget and public debt in relation to gross domestic product (current prices)	6 (488)	614

		Tabl. Table	Str. Page
Wydatki budżetu państwa według działów	State budget expenditure by divisions	7 (489)	615
Dotacje podmiotowe i przedmiotowe z budżetu państwa	State budget entity-defined grants and product grants	8 (490)	616
Przychody, koszty i wynik finansowy państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa	Revenue, costs and financial result of state legal persons, budgetary management institutions and executive agencies of the state budget	9 (491)	616
Przychody i wydatki państwowych funduszy celowych	Revenue and expenditure of appropriated state funds	10 (492)	617
Przychody i wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego	Revenue and expenditure of Social Insurance Fund and Pension Fund	11 (493)	618
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	Local government unit budgets	12 (494)	619
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów	Local government unit budgets expenditure by divisions	13 (495)	622
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych	Revenue and costs of local government budgetary establishments	14 (496)	623
DZIAŁ XXV. **INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE**	CHAPTER XXV. **INVESTMENTS. FIXED ASSETS**		
Uwagi ogólne	General notes		624
Inwestycje	**Investments**		
Nakłady inwestycyjne	Investment outlays	1 (497)	627
Nakłady inwestycyjne według sektorów własności (ceny bieżące)	Investment outlays by ownership sectors (current prices)	2 (498)	628
Dynamika nakładów inwestycyjnych według sekcji i działów (ceny stałe)	Indices of investment outlays by sections and divisions (constant prices)	3 (499)	628
Nakłady inwestycyjne według sekcji i działów (ceny bieżące)	Investment outlays by sections and divisions (current prices)	4 (500)	630
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe w 2023 r. (ceny bieżące)	Investment outlays on fixed assets in 2023 (current prices)	5 (501)	632
Środki trwałe	**Fixed assets**		
Wartość brutto środków trwałych	Gross value of fixed assets	6 (502)	634
Wartość brutto środków trwałych według sektorów własności (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets by ownership sectors (current book-keeping prices)	7 (503)	635
Dynamika wartości brutto środków trwałych (ceny stałe)	Indices of gross value of fixed assets (constant prices)	8 (504)	635
Wartość brutto, netto i stopień zużycia środków trwałych	Gross and net value and degree of consumption of fixed assets	9 (505)	636
Wartość brutto i stopień zużycia środków trwałych według grup w 2023 r.	Gross value and degree of consumption of fixed assets by groups in 2023	10 (506)	638
Wartość brutto środków trwałych uzyskanych z działalności inwestycyjnej (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of fixed assets obtained from investment activity (current book-keeping prices)	11 (507)	641
Wartość brutto środków trwałych zlikwidowanych (bieżące ceny ewidencyjne)	Gross value of liquidated fixed assets (current book-keeping prices)	12 (508)	642
DZIAŁ XXVI. **RACHUNKI NARODOWE**	CHAPTER XXVI. **NATIONAL ACCOUNTS**		
Uwagi ogólne	General notes		643
Produkt krajowy brutto od strony produkcji, dochodów i rozdysponowania (ceny bieżące)	Gross domestic product by production, income and expenditure approach (current prices)	1 (509)	658
Rachunek produktów (wyrobów i usług; ceny bieżące)	Goods and services account (current prices)	2 (510)	658
Rachunek produktów (wyrobów i usług) — dynamika (ceny stałe)	Goods and services account — indices (constant prices)	3 (511)	659
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto	Indices (value, volume and price) of output, intermediate consumption and gross domestic product	4 (512)	659
Produkcja globalna (ceny bieżące)	Output (current prices)	5 (513)	660
Dynamika produkcji globalnej (ceny stałe)	Indices of output (constant prices)	6 (514)	661
Zużycie pośrednie (ceny bieżące)	Intermediate consumption (current prices)	7 (515)	662
Dynamika zużycia pośredniego (ceny stałe)	Indices of intermediate consumption (constant prices)	8 (516)	663
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	Gross domestic product (current prices)	9 (517)	664
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	Indices of gross domestic product (constant prices)	10 (518)	666

		Tabl. Table	Str. Page
Produkcja globalna, zużycie pośrednie oraz wartość dodana brutto według wybranych sekcji i działów (ceny bieżące)	Output, intermediate consumption and gross value added by selected sections and divisions (current prices)	11 (519)	668
Niektóre czynniki tworzenia produktu krajowego brutto	Selected factors in the generation of gross domestic product	12 (520)	670
Rachunek tworzenia dochodów (ceny bieżące)	Generation of income account (current prices)	13 (521)	672
Popyt krajowy (ceny bieżące)	Domestic demand (current prices)	14 (522)	673
Relacja popytu krajowego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	Relation of domestic demand to gross domestic product (current prices)	15 (523)	674
Dynamika (wartości, wolumenu i cen) popytu krajowego	Indices (value, volume and price) of domestic demand	16 (524)	674
Dochody, wydatki i nadwyżka (+)/deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych	Revenue, expenditure and surplus (+)/deficit (–) of the general government sector	17 (525)	676
Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji	Expenditure of the general government sector by function	18 (526)	679
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	Debt of the general government sector	19 (527)	680
Relacja nadwyżki (+)/deficytu (–) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	Relation of surplus (+)/deficit (–) and debt of the general government sector to gross domestic product (current prices)	20 (528)	680
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych	Nominal income of the households sector	21 (529)	681
Dynamika nominalnych i realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych	Indices of gross disposable income (nominal and real) of the households sector	22 (530)	683
Nominalne dochody do dyspozycji netto w sektorze gospodarstw domowych	Net nominal disposable income of the households sector	23 (531)	684
Rachunek wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych	Use of nominal income account of the households sector	24 (532)	684
Spożycie indywidualne skorygowane (ceny bieżące)	Actual individual consumption (current prices)	25 (533)	685
Spożycie w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące)	Households' final consumption expenditure (current prices)	26 (534)	685
Dynamika spożycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny stałe)	Indices of households' final consumption expenditure (constant prices)	27 (535)	686
DZIAŁ XXVII. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**	CHAPTER XXVII. **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY**		
Uwagi ogólne	General notes		687
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	Entities of the national economy recorded in the REGON register	1 (536)	688
Spółki zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych	Companies recorded in the REGON register by legal status	2 (537)	690
DZIAŁ XXVIII. **PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY**	CHAPTER XXVIII. **INTERNATIONAL REVIEW**		
Uwagi ogólne	General notes		692
Niektóre wskaźniki społeczno-gospodarcze świata	Selected indices of socio-economic world development	1 (538)	699
Zbiory i produkcja światowa wybranych artykułów rolnych	World production of selected agricultural products	2 (539)	704
Produkcja światowa ważniejszych wyrobów przemysłowych	World production of main industrial products	3 (540)	705
Udział i miejsce Polski w świecie	Poland in the world	4 (541)	706
Udział i miejsce Polski w Europie	Poland in Europe	5 (542)	707
Polska w Unii Europejskiej w 2023 r.	Poland in the European Union in 2023	6 (543)	708
Powierzchnia i ludność świata	Total area and population of the world	7 (544)	712
Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata	Total area, population and capital cities of the countries of the world	8 (545)	712
Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielnych	Total area, population and capital cities of the non-self-governing territories	9 (546)	718

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH
SYMBOLS

Kreska (—) — oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.

Zero: (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;

(0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.

Kropka (.) — oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.
data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data is impossible or purposeless.

Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 17 na str. 33.
categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the yearbook, item 17 on page 33.

„W tym” — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
”Of which” — indicates that not all elements of the sum are given.

SKRÓTY
ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc
mln = milion
mld = miliard
bn = billion
zł = złoty
PLN = zloty
USD = dolar amerykański
United States dollar

szt. = sztuka
pcs = pieces
wol. = wolumin
vol. = volume

g = gram
gram
kg = kilogram
kilogram
dt = decytona
deciton
t = tona
tonne

mm = milimetr
millimetre
cm = centymetr
centimetre
m = metr
metre
km = kilometr
kilometre

cm^2 = centymetr kwadratowy
square centimetre
m^2 = metr kwadratowy
square metre
ha = hektar
hectare
km^2 = kilometr kwadratowy
square kilometre

ml = mililitr
millilitre
l = litr
litre
hl = hektolitr
hectolitre
cm^3 = centymetr sześcienny
cubic centimetre
dm^3 = decymetr sześcienny
cubic decimetre
m^3 = metr sześcienny
cubic metre
dam^3 = dekametr sześcienny
cubic decametre
hm^3 = hektometr sześcienny
cubic hectometre
km^3 = kilometr sześcienny
cubic kilometre

W = wat
watt
kW = kilowat
kilowatt
MW = megawat
megawatt
kWh = kilowatogodzina
kilowatt·hour
GWh = gigawatogodzina
gigawatt·hour
TWh = terawatogodzina
terawatt·hour

Bq = bekerel
becquerel

kb = kilobit
Mb = megabit

kJ = kilodżul
kilojoule
kcal = kilokaloria
kilocalorie
GJ = gigadżul
gigajoule
TJ = teradżul
terajoule
PJ = petadżul
petajoule
kgoe = kilogram oleju ekwiwalentnego
kilogram of oil equivalent
Mtoe = milion ton oleju ekwiwalentnego
million tonnes of oil equivalent

°C = stopień Celsjusza
centigrade

mmHg = milimetr słupa rtęci
millimetre of mercury

s = sekunda
second
min = minuta
minute
h = godzina
hour
d = doba
r. = rok

t·km = tonokilometr
tkm = tonne-kilometre

pas = pasażer
pass = passenger
pas·km = pasażerokilometr
pass·km = passenger·kilometre

DWT = tona nośności całkowitej ładunku i zapasów statku
dead weight tonne
GT = pojemność brutto statku
gross tonnage
NT = pojemność netto statku
net tonnage

pu = powierzchnia użytkowa

ceg = cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
brick = standard brick unit expressing the quantity of wall building materials

t/r = ton rocznie
t/y = tonnes per year

art. = artykuł
Art. = article

cd. = ciąg dalszy
cont. = continued

dł. = długość

dok. = dokończenie
cont. = continued

k. = koło (w pobliżu)

kat. = kategoria
kk = Kodeks karny
kks = Kodeks karny skarbowy
kpk = Kodeks postępowania karnego
kw = Kodeks wykroczeń

kl. = klasa

M. = morze
m. = miasto
m.st. = miasto stołeczne

nr (Nr) = numer
No = number

ok. = około

pkt = punkt

poj. = pojemność

poz. = pozycja

tabl. = tablica

ust. = ustęp

woj. = województwo

0°1'1" E = wschód / East; N = północ / North; S = południe / South; W = zachód / West

Rep. = Republika

M.P. = Monitor Polski

PESEL = Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
Common Electronic System of Population

SAC = Stowarzyszenie Apostolstwa Katolickiego
Societas Apostolatus Catholici

ESA = Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej
European System of National and Regional Accounts in the European Union

PKB = produkt krajowy brutto
GDP = gross domestic product

SNA = System Rachunków Narodowych
System of National Accounts

CN = Nomenklatura Scalona
Combined Nomenclature

ISIC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności
International Standard Industrial Classification of All Economic Activities

SITC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu
Standard International Trade Classification

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
European Free Trade Association

EKG = Europejska Komisja Gospodarcza
ECE = Economic Commission for Europe

Eurostat = Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
Statistical Office of the European Union

FAO = Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa
Food and Agriculture Organization of the United Nations

MFW = Międzynarodowy Fundusz Walutowy
IMF = International Monetary Fund

MOP = Międzynarodowa Organizacja Pracy
ILO = International Labour Organization

OECD = Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
Organisation for Economic Co-operation and Development

ONZ = Organizacja Narodów Zjednoczonych
UN = United Nations

UE = Unia Europejska
EU = European Union

UNESCO = Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

WE = Wspólnota Europejska
EC = European Community

WHO = Światowa Organizacja Zdrowia
World Health Organization

ARiMR = Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ARMA = Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w roczniku dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, dotyczą **całej gospodarki narodowej.**

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007,** opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.

   W ramach PKD 2007 wyodrębniono **„Przemysł"** jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją";
2) według **sektorów instytucjonalnych;**
3) według **sektorów własności:**
   — sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
   — sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną" z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

   „Własność mieszana" określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują podmioty o liczbie pracujących:
— do 9 osób,
— od 10 do 49 osób,
— 50 osób i więcej.

4. Dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.**

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano, jeśli nie zaznaczono inaczej, tzw. metodą przedsiębiorstw.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the yearbook, unless otherwise, concern **the entire national economy.**

2. Data are presented:

1) according to **the Polish Classification of Activities — PKD 2007,** compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007.

   The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping, including: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" sections;
2) according to **institutional sectors;**
3) according to **ownership sectors:**
   — public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,
   — private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private units), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

   "Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of **the number of persons employed,** and, unless otherwise indicated, include entities employing:
— up to 9 persons,
— from 10 to 49 persons,
— 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organisational status of the national economy.**

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division, are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

W przypadku gdy dane statystyczne grupowane metodą przedsiębiorstw ujmują również informacje dotyczące części składowych podmiotów gospodarki narodowej utworzonych w celu prowadzenia działalności innej niż prowadzona w jednostce macierzystej, każdorazowo poinformowano o tym fakcie w poszczególnych działach rocznika.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w roczniku — obok PKD 2007 — należą:

1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZiS),** na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
2) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług — PKWiU 2015,** na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
3) **Nomenklatura Scalona CN** oraz **Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC),** na podstawie których dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;
4) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP),** na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
5) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB),** na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;

The enterprise (entity) means considering entire entities of the national economy as the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

When statistical data grouped by the enterprise method also include information about components of entities of the national economy, established in order to conduct activity other than those conducted by the parent unit, this fact is indicated in the relevant chapters of the yearbook.

6. The term **entities of the national economy** refers to legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality, and natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** refers to entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to make a profit.

7. The main classifications, according to which data is presented in the yearbook, in addition to NACE Rev. 2 include:

1) **the Classification of Occupations and Specialisations (KZiS),** on the basis of which councillors of organs of local government units, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 replacing the classification which was in force until 31 December 2014;
2) **the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015,** on the basis of which products and goods are grouped; PKWiU 2015, compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers of 4 September 2015 replacing the PKWiU 2008 classification which was in force until 31 December 2015;
3) **the Combined Nomenclature — CN** and **the Standard International Trade Classification (SITC),** on the basis of which goods in foreign trade are grouped;
4) **the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP),** on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
5) **the Polish Classification of Types of Construction (PKOB),** on the basis of which types of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers of 30 December 1999;

6) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT),** na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r., w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

8. Informacje w podziale według **województw, powiatów** i **gmin** oraz w podziale na **miasta** i **wieś,** jeśli nie zaznaczono inaczej, podano w każdorazowym podziale administracyjnym (terytorialnym). Przez **miasta** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **wieś** — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto od 1995 r. kategorię **ceny bazowej,** zastępując nią cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **ceny stałe** w latach 1995—2023 przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej, sprzedaży detalicznej, importu i eksportu, nakładów inwestycyjnych — od 1996 r., środków trwałych, produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
2) produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej:
   - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
   - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,
   - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016—2021,
   - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz

6) **the Classification of Fixed Assets (KŚT),** on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016 replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

8. Information by **voivodships, powiats** and **gminas** as well as by **urban** and **rural areas,** unless otherwise indicated, is presented according to administrative (territorial) division in a given period. The term **urban area** refers to urban gminas and towns in urban-rural gminas, while **rural area** — to rural gminas and rural areas in urban-rural gminas.

9. Data at **current prices** correspond to the revenue obtained, expenditure incurred or the value of products, services, etc. In tables where prices are not defined, data are expressed at current prices.

In order to evaluate production and gross value added, **the basic price** category has been adopted since 1995, replacing the producer's price category.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade units included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, and until 2010, lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

10. Constant prices in 1995—2023 were adopted in the case of:

1) agricultural output, retail sales, imports and exports, investment outlays — since 1996, fixed assets as well as output, intermediate consumption and gross domestic product — current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
2) sold production of industry as well as construction and assembly production:
   - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
   - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,
   - 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016—2021,
   - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

11. Relative numbers (indices, percentages) are usually calculated on the basis of absolute data expressed with greater precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation

zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Do przeliczeń danych według liczby ludności, jeśli nie zaznaczono inaczej, przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjętą do przeliczeń liczbę ludności opracowano:

— dla lat 1989—2009 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 1990—2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 grudnia), 2000 i 2001 — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
— dla lat 2010—2019 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 2011—2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
— od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki — od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

13. Od 2023 r. zwiększyła się powierzchnia niektórych jednostek podziału terytorialnego o morskie wody wewnętrzne Zatoki Puckiej oraz część Zatoki Gdańskiej (zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju). W związku z tym od 2023 r. **do przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju** przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.

14. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem".

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzono odpowiednimi notami, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing data per capita (1000 population, etc.)** as at the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was used, whereas data describing the size of a phenomenon during a year (e.g. vital statistics, production, consumption) — as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

— for the years 1989—2009 (in the case of indices — for the years 1990—2010) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002, but for 1999 (as of 31 December), 2000 and 2001 — by the administrative division in force as of 31 December 2002;
— for the years 2010—2019 (in the case of indices — for the years 2011—2020) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2011, and for 2010 — by the administrative division in force as of 31 December 2011;
— since 2020 (in the case of indices — since 2021) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021.

13. Since 2023, the area of some units of the territorial division has increased due to the inclusion of the internal waters of the Puck Bay and part of the Gdańsk Bay (in accordance with § 6 item 1 of the Regulation of the Council of Ministers of 16 July 2021 on the state register of borders and the area of territorial division units of the country). Therefore, from 2023, **indicators relating to the total area of the country** were calculated using the total area of units, including the area of internal waters.

14. Some information for the recent year was based on preliminary data and may change in subsequent publications of Statistics Poland.

15. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the "total" item.

16. Statistical information from sources other than Statistics Poland is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information for the recent year presented given as the source.

17. The names of some classification levels used in the yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations and their full names is given below:

skrót **abbreviation**	**pełna nazwa** **full name**
	MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych Diseases of blood and blood-forming organs	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz wybrane choroby przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
Wady rozwojowe wrodzone Congenital anomalies	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
Objawy i stany niedokładnie określone Symptoms and ill-defined conditions	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowane gdzie indziej Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified
	POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2
	sekcje **sections**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles including motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby Households as employers; goods- and services-producing activities of households for own use

skrót abbreviation	pełna nazwa full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

działy divisions	
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo Crop and animal production, hunting	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową Crop and animal production, hunting, including service activities
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania Manufacture of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów farmaceutycznych Manufacture of pharmaceutical products	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych Manufacture of basic pharmaceutical substances and medicines and other pharmaceutical products
Produkcja wyrobów z metali Manufacture of metal products	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy Wholesale trade	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi Wholesale trade, excluding motor vehicles
Handel detaliczny Retail trade	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi Retail trade, except retail trade of motor vehicles
Transport lądowy i rurociągowy Land and pipeline transport	Transport lądowy oraz transport rurociągowy Land transport and transport via pipelines

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
	NOMENKLATURA SCALONA CN COMBINED NOMENCLATURE — CN
Tłuszcze i oleje Fats and oils	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego, roślinnego lub mikrobiologicznego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego Animal, vegetable and microbial fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	Gotowe artykuły spożywcze; napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet; tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu Prepared foodstuffs; beverages, spirits and vinegar; tobacco and manufactured tobacco substitutes
Produkty przemysłu chemicznego Products of the chemical industry	Produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych Products of the chemical or allied industries
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich Plastics and rubber and articles thereof	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich; kauczuk i artykuły z kauczuku Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof
Skóry i artykuły z nich Raw hides and skins, articles thereof	Skóry i skórki surowe, skóry wyprawione, skóry futerkowe i artykuły z nich; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników) Raw hides and skins, leather, furskins and articles thereof; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)
Drewno i artykuły z drewna Wood and articles of wood	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; korek i artykuły z korka; wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny Wood and articles of wood; wood charcoal; cork and articles of cork; manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basketware and wickerwork
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof	Masa włóknista z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady); papier i tektura oraz artykuły z nich Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard; paper and paperboard and articles thereof
Obuwie, nakrycia głowy itp. Footwear, headgear, etc.	Obuwie, nakrycia głowy, parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części; pióra preparowane i artykuły z nich; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich Footwear, headgear, umbrellas, sun umbrellas, walking sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof; prepared feathers and articles made therewith; artificial flowers; articles of human hair
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło Articles of stone, ceramic products, glass	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów; wyroby ceramiczne; szkło i wyroby ze szkła Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials; ceramic products; glass and glassware

skrót abbreviation	pełna nazwa full name

NOMENKLATURA SCALONA CN (dok.)
COMBINED NOMENCLATURE — CN (cont.)

Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich Pearls, precious stones, metals and articles thereof	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin
Metale nieszlachetne i artykuły z nich Base metals and articles thereof	Metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych Base metals and articles of base metal
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment	Maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny; ich części; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów Machinery and mechanical appliances; electrical equipment; parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles
Sprzęt transportowy Transport equipment	Pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające oraz współdziałające urządzenia transportowe Vehicles, aircraft, vessels and associated transport equipment
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp. Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.	Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; zegary i zegarki; instrumenty muzyczne; ich części i akcesoria Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; clocks and watches; musical instruments; parts and accessories thereof
Broń i amunicja Arms and ammunition	Broń i amunicja; ich części i akcesoria Arms and ammunition; parts and accessories thereof

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowywania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki — w zakładce „Metainformacje" na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych".

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are given in the general notes to individual chapters. More detailed information on particular fields of statistics is available in the "Metainformation" tab on Statistics Poland website, in thematic publications as well, and in the "Statistical Research Methodology" series.

Uwaga do tablic I—III. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące zakresu prezentowanych danych zamieszczono w uwagach
Note to tables I—III. Detailed information concerning the scope of the presented data can be found in the general notes to individual

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970[a]	1980	1990	2000
								STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL
1	Użytki rolne wyłączone na cele nierolnicze[b] (w ciągu roku) w ha	.	.	.	8976	10549	5936	1501
2	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	.	.	.	91,7	109	93,7	71,5
3	Grunty zrekultywowane (w ciągu roku) w tys. ha	.	.	.	4,5	4,4	2,7	2,2
4	Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w tys. ha	.	.	.	3,5	4,3	2,3	1,2
5	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności[c] w hm^3	.	.	.	12713	14184	14248	11049
6	Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (do 1990 r. — do wód powierzchniowych) w hm^3	.	.	.	10534	12011	11368	9161
7	w tym wymagające oczyszczania	.	.	.	4278	4681	4115	2502
8	w tym nieoczyszczone	.	.	.	2017	1978	1343	301
9	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem[e]	.	.	.	.	.	.	53,6
	Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza[fg] w tys. t:							
10	dwutlenek siarki	.	.	.	.	.	2687	1298
11	tlenki azotu (wyrażone w NO_2)	.	.	.	.	.	1117	855
12	dwutlenek węgla	.	.	.	.	.	376898	317913
13	tlenek węgla	.	.	.	.	.	3662	3345
14	niemetanowe lotne związki organiczne	.	.	.	.	.	1070	1062
15	amoniak	.	.	.	.	.	503	358
16	pyły	.	.	.	.	.	1394	591
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:							
17	pyłowych	.	.	.	89,0	91,7	95,2	99,0
18	gazowych (bez dwutlenku węgla)	.	.	.	.	11,4	15,7	43,7
19	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej kraju (stan w dniu 31.12.)	.	.	.	0,6	3,5	19,4	32,5
	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln t:							
20	wytworzone w ciągu roku	.	.	.	.	.	.	126
21	dotychczas składowane (nagromadzone) na terenach własnych zakładów (stan w końcu roku)	.	.	.	684	914	1638	2011
22	Odpady komunalne[h] zebrane (w ciągu roku) w mln t	.	.	.	.	10,1	11,1	12,2

a Dane dotyczą 1975 r. b W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. przesyłowych w województwie śląskim. e Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność ogółem — opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika. h Od 2015 r. dane dotyczą odpadów odebranych od wszystkich miesz

a Data concern 1975. b According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. Voivodship. e Population connected to — estimated data, total population — based on balances. f Estimated data. g Data book. h Since 2015, data refers to waste collected from all inhabitants and considered as waste generated.

ogólnych do poszczególnych działów oraz w notkach i uwagach do odpowiednich tablic.
chapters, as well as in the footnotes and notes to the relevant tables.

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
ŚRODOWISKA PROTECTION								
2782	1831	2308	3482	4475	3529	3514	Agricultural land designated for non-agricultural purposes[b] (during the year) in ha	1
65,0	61,2	63,4	62,5	62,3	62,0	60,4	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31.12.) in thousand ha	2
1,9	1,2	1,8	1,5	2,2	3,2	2,3	Reclaimed land (during the year) in thousand ha	3
1,1	0,6	0,9	0,5	0,6	0,9	1,2	Managed land (during the year) in thousand ha	4
10940	10866	10503	8666[d]	9267	9385	8332	Water withdrawal for needs of the national economy and population[c] in hm^3	5
8982	9217	8828	7347	7769	7843	6836	Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (until 1990 — into surface waters) in hm^3	6
2115	2309	2122	2195	2254	2148	2125	of which wastewater requiring treatment	7
186	176	107	125	124	138	136	of which untreated	8
60,2	64,7	72,7	74,9	75,2	75,7	75,9	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population[e]	9
							Total emission of main air pollutants[fg] in thousand tonnes:	
1107	806	616	360	366	320	.	sulphur dioxide	10
846	832	667	592	577	529	.	nitrogen oxides (expressed in NO_2)	11
323320	334768	313279	302960	331451	315461	.	carbon dioxide	12
3069	3394	2676	2559	2479	2147	.	carbon monoxide	13
1031	1026	967	992	953	887	.	volatile non-methane organic compounds	14
332	307	295	316	298	277	.	ammonia	15
604	628	528	525	528	473	.	particulates	16
							Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,4	99,7	99,8	99,9	99,9	99,9	99,9	particulates	17
49,5	57,4	58,6	70,4	73,5	75,7	74,1	gases (excluding carbon dioxide)	18
32,5	32,4	32,5	32,3	32,3	32,3	32,2	Area of special nature value under legal protection in % of total area of the country (as of 31.12.)	19
							Waste (excluding municipal waste) in million tonnes:	
125	113	131	109	108	115	109	generated during the year	20
1753	1724	1681	1788	1811	1829	1842	landfilled up to now (accumulated) on own plant grounds (as of the end of the year)	21
9,4	10,0	10,9	13,1	13,7	13,4	13,4	Municipal waste[h] collected (during the year) in million tonnes	22

c Do 2018 r. łącznie z nawodnieniami w rolnictwie i leśnictwie. d Niepełne dane dla ujęć pracujących na potrzeby sieci na podstawie bilansów. f Dane szacunkowe. g Dane za lata 1990—2021 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do kańców i uznawanych za odpady wytworzone.

c Until 2018, including irrigation in agriculture and forestry. d Incomplete data on intakes of water suppliers in Śląskie for 1990—2021 have been changed (re-calculated) in relation to those published in the prevous edition of the year-

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								LUD
								POPU
1	Ludność[a] (stan w dniu 31.12.) w mln	23,6	25,0	29,8	32,7	35,7	38,1	38,3
2	miasta	8,0	9,2	14,4	17,1	21,0	23,6	23,7
3	wieś	15,6	15,8	15,4	15,6	14,7	14,5	14,6
4	w tym kobiety	12,6	13,1	15,4	16,8	18,3	19,5	19,7
5	Kobiety na 100 mężczyzn[a] (stan w dniu 31.12.)	114	110	107	106	105	105	106
6	Ludność[a] na 1 km^2 powierzchni ogólnej (stan w dniu 31.12.)	76	80	95	104	114	122	122
7	Ludność[a] (stan w dniu 30.06.) w mln	23,8[b]	24,8[b]	29,6	32,5	35,6	38,0[b]	38,3
8	miasta	7,8	9,1	14,2	16,9	20,8	23,5	23,7
9	wieś	16,0	15,7	15,4	15,6	14,8	14,5	14,6
10	Ludność w wieku produkcyjnym[a] (stan w dniu 31.12.) w mln	.	14,5	16,3	18,3	21,2	22,1	23,3
11	Ludność w wieku nieprodukcyjnym[a] na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31.12.)	.	72,9	83,1	78,2	68,6	71,9	64,5
12	Małżeństwa w tys.	282	267	244	280	307	255	211
13	Rozwody w tys.	8,0	11,0	14,8	34,6	39,8	42,4	42,8
14	Urodzenia żywe w tys.	623	763	669	548	696	548	378
15	Zgony w tys.	242	289	224	269	353	390	368
16	w tym niemowląt: w tysiącach	72,5	82,4	37,5	20,0	17,7	10,6	3,1
17	na 1000 urodzeń żywych	116,5	108,0	56,1	36,4	25,4	19,4	8,1
18	Przyrost naturalny w tys.	381	474	445	279	343	157	10,3
	Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w tys.:							
19	imigracja	1181	8,1	5,7	1,9	1,5	2,6	7,3
20	emigracja	1836	60,9	28,0	14,1	22,7	18,4	27,0
								RYNEK
								LABOUR
21	Pracujący[c] (stan w dniu 31.12.) w tys.	.	.	.	16406	17769	16485	15489
22	w tym w: rolnictwie[d]	.	.	.	5210	5143	4425	4305
23	przemyśle	.	.	.	4453	5245	4620	3134
24	budownictwie	.	.	.	1075	1337	1243	815
25	handlu[e]	.	.	.	1046	1305	1386	2075
26	transporcie[f]	.	.	.	940	1119	762	779
27	w tym w %: rolnictwo[d]	.	.	.	31,8	28,9	26,8	27,8
28	przemysł	.	.	.	27,1	29,5	28,0	20,2
29	budownictwo	.	.	.	6,6	7,5	7,5	5,3
30	handel[e]	.	.	.	6,4	7,3	8,4	13,4
31	transport[f]	.	.	.	5,7	6,3	4,6	5,0
	Pracownicy najemni[cg]:							
32	stan w dniu 31.12. w tys.	.	4803	7193	9869	12205	11137	9834
33	w tym kobiety w %	.	30,6	33,1	39,4	43,5	45,5	47,7
34	przeciętne zatrudnienie[hi] w roku w tys.	.	4753	7055	9817	12000	11375	9354
35	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	.	.	.	.	.	1126	2703
36	Stopa bezrobocia rejestrowanego[k] (stan w dniu 31.12.) w %	.	.	.	.	.	6,5	15,1
								WYNAGRO
								WAGES AND
	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto — 1995=100:							
37	nominalnych	.	.	.	.	.	.	223,0
38	realnych (do 1990 r. — netto)[l]	.	.	67,2	79,9	133,3	99,0	122,1

a Na podstawie bilansów, z wyjątkiem danych za 1990 r. — na podstawie szacunków. b Przeciętna liczba ludności dzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Od 2022 r. dane prezentowane są na sekcji PKD: d — „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo"; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnic motocykle", f — „Transport i gospodarka magazynowa". g Od 2022 r. zmiana nazwy. h Do 1980 r. bez niepełnozatrudnio cymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. k Do wyliczenia przyjęto liczbę pracują Powszechnego Ludności i Mieszkań 1988, dla 2000 r. — Powszechnego Spisu Rolnego (PSR) 1996, dla lat 2010 i 2015 — 2020, dla 2021 r. — PSR 2020, a od 2022 r. — z administracyjnych źródeł danych. l Do 1990 r. dane dotyczą jednostek

a Based on balances, except data for 1990 — based on estimates. b Average population during the year. c Since 1990, the scope of national defence and public safety. From 2022, data are presented on the basis of administrative data sources; culture, forestry and fishing"; for persons employed on private farms in agriculture until 2021 — estimated data, 2022, renamed. h Until 1980, excluding part-time employees in selected sections of the Classification of the National the Censuses: for 1990 — the Population Census 1988, for 2000 — the Agricultural Census 1996 (AC) and for years 2010 the line — AC 2020, for 2021 — AC 2020, and from 2022 — data on basis of administrative data sources. k Excluding entities, cooperatives as well as entities of social and political organisations and trade unions.

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
NOŚĆ								
LATION								
38,2	38,5	38,4	38,1	37,9	37,8	37,6	Population[a] (as of 31.12.) in millions	1
23,4	23,4	23,2	22,8	22,6	22,5	22,4	urban areas	2
14,7	15,1	15,3	15,3	15,3	15,3	15,3	rural areas	3
19,7	19,9	19,8	19,7	19,6	19,5	19,5	of which females	4
107	107	107	107	107	107	107	Females per 100 males[a] (as of 31.12.)	5
122	123	123	122	121	121	120	Population[a] per 1 km^2 of total area (as of 31.12.)	6
38,2	38,5	38,5	38,2	38,0	37,8	37,7	Population[a] (as of 30.06.) in millions	7
23,5	23,4	23,2	22,9	22,7	22,6	22,4	urban areas	8
14,7	15,1	15,3	15,3	15,3	15,3	15,3	rural areas	9
24,4	24,8	24,0	22,6	22,4	22,2	22,0	Working age population[a] (as of 31.12.) in millions	10
56,3	55,2	60,1	68,3	69,3	70,4	71,2	Non-working age population[a] per 100 persons of working age (as of 31.12.)	11
207	228	189	145	168	156	146	Marriages in thousands	12
67,6	61,3	67,3	51,2	60,7	60,2	56,9	Divorces in thousands	13
364	413	369	355	332	305	273	Live births in thousands	14
368	378	395	477	520	448	409	Deaths in thousands	15
2,3	2,1	1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	of which infants: in thousands	16
6,4	5,0	4,0	3,6	3,9	3,8	3,9	per 1000 live births	17
–3,9	34,8	–25,6	–122	–188	–143	–137	Natural increase in thousands	18
							International migration of population for permanent residence in thousands:	
9,3	15,2	.	13,3	15,4	15,6	16,7	immigration	19
22,2	17,4	.	8,8	12,0	13,6	9,9	emigration	20
PRACY								
MARKET								
12891	14107	14830	14789	15003	15210	15178	Employed persons[c] (as of 31.12.) in thousands	21
2139	2376	2385	1141	1138	1277	1229	of which in: agriculture[d]	22
2912	2910	3004	3223	3246	3243	3207	industry	23
623	865	840	1016	1031	1063	1049	construction	24
2059	2189	2222	2328	2342	2267	2240	trade[e]	25
700	701	767	934	947	955	950	transport[f]	26
16,6	16,8	16,1	7,7	7,6	8,4	8,1	of which in %: agriculture[d]	27
22,6	20,6	20,3	21,8	21,6	21,3	21,1	industry	28
4,8	6,1	5,7	6,9	6,9	7,0	6,9	construction	29
16,0	15,5	15,0	14,5	15,6	14,9	14,8	trade[e]	30
5,4	5,0	5,2	5,8	6,3	6,3	6,3	transport[f]	31
							Employees[cg]:	
9543	10410	10855	11872	12058	11998	11968	as of 31.12. in thousands	32
47,2	47,4	48,7	48,4	48,5	49,6	49,7	of which women in %	33
8787	9746	9823	10701	10875	11032	11041	annual averages[hi] in thousands	34
2773	1955	1563	1046	895	812	788	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands	35
17,6	12,4	9,7	6,3 / 6,8	5,8	5,2	5,1	Registered unemployment rate[k] (as of 31.12.) in %	36
DZENIA[i]								
SALARIES[i]								
							Index of average monthly gross wages and salaries — 1995=100:	
278,0	379,3	460,1	614,9	668,4	748,6	846,7	nominal	37
133,4	160,2	180,4	221,9	229,2	225,1	228,7	real (until 1990 — net)[l]	38

w roku. c Dane od 1990 r. dotyczą całej gospodarki narodowej, natomiast do 1980 r. bez jednostek budżetowych prowa- podstawie administracyjnych źródeł danych; patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy", ust. 4 na str. 217. d—f Dotyczy twie do 2021 r. dane szacunkowe, e — „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając nych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). i Poza jednostkami budżetowymi prowadzą- cych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie na podstawie wyników spisów: dla 1990 r. — Narodowego Spisu PSR 2010, dla 2020 r.: nad kreską — PSR 2010 (dane są porównywalne z danymi za lata poprzednie), pod kreską — PSR państwowych, spółdzielni oraz jednostek organizacji społecznych, politycznych i związków zawodowych.

the data refer to the entire national economy, while up to 1980, excluding budgetary units conducting activity within see general notes to "Labour market" chapter item 4 on page 217. d—f Concerns the section of NACE Rev. 2: d — "Agri- e — "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", f — "Transportation and storage". g Since Economy (KGN). i For calculations, the number of persons employed on private farms in agriculture on the basis of and 2015 — AC 2010, for 2020: above the line — AC 2010 (data are comparable to data for previous years), below budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety. l Until 1990, data concern state

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	ŚWIADCZENIA Z UBEZ SOCIAL SECUR							
	Przeciętna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.:							
1	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	529	987	1369	2321	4094	5598	7525
2	rolników indywidualnych	.	.	.	25	423	1506	1887
	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto — 1995=100:							
	nominalnych:							
3	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	.	.	.	.	.	.	199,5
4	rolników indywidualnych	.	.	.	.	.	.	202,0
	realnych (do 1990 r. — netto):							
5	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	.	.	.	55,0	99,9	88,0	110,8
6	rolników indywidualnych	.	.	.	49,2	114,3	102,5	112,2
	Ubezpieczeni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.:							
7	w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych[a] (do 1990 r. — przeciętne w roku)	2509	5155	7524	11069	14029	14124	13060
8	w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego[b]	.	.	.	.	.	.	1452
	MIESZKANIA. INFRA DWELLINGS. MUNI							
	Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane[c] (do 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31.12.):							
9	mieszkania w tys.	.	5851	7026	8081	9794	11022	11845
10	przeciętna liczba osób na 1 izbę	.	1,75	1,66	1,37	1,11	1,00	0,92
11	powierzchnia użytkowa mieszkań w km^2	.	.	.	410	534	657	728
	Mieszkania oddane do użytkowania:							
12	mieszkania w tys.	.	59,5	142	194	217	134	87,8
13	powierzchnia użytkowa mieszkań w km^2	.	3,0	8,1	10,6	13,9	10,4	7,9
	Długość sieci (stan w dniu 31.12.) w tys. km:							
14	wodociągowej (do 2010 r. bez sieci przesyłowej)	.	.	16,6	26,1	53,1	93,2	212
15	kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami)	.	.	10,3	13,9	20,5	26,5	51,1
16	gazowej (do 2000 r. bez sieci przesyłowej)	.	.	.	11,8	22,4	45,8	96,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:							
17	wody z wodociągów w hm^3	.	.	403	746	1504	1923	1360
18	w tym wieś	.	.	11,1	38,1	157	307	320
19	energii elektrycznej[d] w GWh	.	596	2004	4165	10701	20558	21037
20	w tym wieś	.	112	335	722	2146	5273	5211
21	gazu z sieci[e] w GWh (do 2010 r. w hm^3)	.	.	909	1845	5054	9406	3751
22	w tym wieś	.	.	40,3	87,6	267	1103	608

a Pracujący (łącznie z żołnierzami zawodowymi i funkcjonariuszami bezpieczeństwa publicznego oraz służby więziennej, kowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe), uczniowie, osoby pobierające: zasiłek dla bezrobotnych kontynuujące ubezpieczenie; ubezpieczonych z tytułu zatrudnienia wykazuje się tyle razy, ile zakładów pracy opłaca za nich dane ze spisów powszechnych. d Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był do gazu o cieple spalania 16747 kJ).

a Employed persons (including professional soldiers and public safety functionaries as well as penitentiary staff functionar social insurance contributions — retirement and other pensions, sickness insurance), apprentices, persons receiving: 1997—2009) as well as persons continuing to be insured; persons insured through employment are shown according to the —1970 data from national censuses. d Until 2000, excluding households in which income from a private farm in agriculture was the

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
PIECZEŃ SPOŁECZNYCH ITY BENEFITS								
							Average number of retirees and pensioners receiving retirement and other pensions in thousands:	
7524	7869	7676	8237	8244	8261	8342	from non-agricultural social security system	1
1645	1375	1203	1083	1037	995	976	farmers	2
							Index of average monthly gross retirement and other pensions — 1995=100:	
							nominal:	
266,5	373,7	465,6	557,7	596,2	652,2	764,4	from non-agricultural social security system	3
254,7	320,9	396,1	462,2	479,8	503,8	620,2	farmers	4
							real (until 1990 — net):	
127,3	152,1	173,1	187,4	191,0	182,0	190,6	from non-agricultural social security system	5
121,7	130,5	147,0	155,0	153,5	140,5	154,6	farmers	6
							Registered insured persons (as of 31.12.) in thousands:	
13131	14657	14821	15781	16078	16273	16263	in the Social Insurance Institution[a] (until 1990 — annual average)	7
1582	1535	1375	1173	1135	1093	1044	in the Agricultural Social Insurance Fund[b]	8
STRUKTURA KOMUNALNA CIPAL INFRASTRUCTURE								
							Dwelling stocks inhabited and uninhabited[c] (until 2000 — inhabited; as of 31.12.):	
12776	13470	14119	15191	15360	15575	15779	dwellings in thousands	9
0,81	0,75	0,71	0,65	0,64	0,63	0,62	average number of persons per room	10
885	974	1039	1138	1154	1173	1190	useful floor area of dwellings in km^2	11
							Dwellings completed:	
114	136	148	221	235	238	221	dwellings in thousands	12
12,0	14,4	14,7	19,6	21,8	22,0	19,9	useful floor area of dwellings in km^2	13
							Network (as of 31.12.) in thousand km:	
246	273	316	330	335	338	341	water supply (until 2010, excluding transmission network)	14
80,1	108	150	170	173	178	182	sewage (including collectors)	15
122	133	146	162	166	171	174	gas supply (until 2000, excluding transmission network)	16
							Consumption in households:	
1219	1198	1236	1300	1280	1287	1296	water from water supply system in hm^3	17
348	378	442	480	477	485	490	of which rural areas	18
26565	29774	28315	31535	31647	30062	29775	electricity[d] in GWh	19
9800	11368	11432	13036	13131	12206	12267	of which rural areas	20
3855	4237	40774	50293	59431	56414	54084	gas from gas supply system[e] in GWh (until 2010 in hm^3)	21
656	818	8995	13226	17528	16438	16049	of which rural areas	22

którzy podjęli służbę od 1 stycznia 1999 r. i których wynagrodzenia do 30 września 2003 r. zawierały składki na obowiąz-(od 1990 r.), stypendia finansowane z Funduszu Pracy (od 1996 r.) i dodatki szkoleniowe (w latach 1997—2009) oraz osoby składki ubezpieczeniowe. b Rolnicy indywidualni i członkowie ich rodzin. c Na podstawie bilansów; dla lat 1950—1970 chód z użytkowanego gospodarstwa w rolnictwie. e W latach 1960—1990 w hm^3 w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m^3

ies who began service from 1 January 1999 and whose wages and salaries until 30 September 2003 included compulsory unemployment benefits (since 1990), scholarships financed from the Labour Fund (since 1996) and training allowances (in number of workplaces that pay their insurance. b Farmers and members of their families. c Based on balances; for 1950— main source of maintenance. e In 1960—1990 in hm^3 calculated in conventional units (1 m^3 of gas with a calorific value of 16747 kJ).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								EDUKACJA I WY EDUCA
	Uczniowie w szkołach[b] (stan na początku roku szkolnego) w tys.:							
1	podstawowych[cd]	3291	3303	4875	5342	4265	5287	3221
2	gimnazjach	—	—	—	—	—	—	1190
3	branżowych I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 — zasadniczych zawodowych)[e]	218	318	303	838	732	815	542
4	branżowych II stopnia	—	—	—	—	—	—	—
5	liceach ogólnokształcących[f]	228	195	261	402	346	445	924
6	technikach[gh]	44,9	223	224	475	601	637	964
7	ogólnokształcących artystycznych[i]	.	.	.	.	.	.	12,6
8	policealnych	.	.	37,7	67,1	135	108	200
9	Studenci uczelni[k] (do 1990 r. i od 2018 r. stan w dniu 31.12., w latach 1991—2017 — 30.11.) w tys.	86,5	125	166	331	454	404 394	1585
10	Absolwenci uczelni[kl] w tys.	3,9	14,6	20,5	47,1	84,0	56,1 52,3	261
11	w tym studiów pierwszego stopnia (zawodowych) i magisterskich jednolitych	3,9	14,6	17,9	44,8	77,8	53,8	208
12	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	73,9	168	282	455	416	225	342
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):							
13	miejsca w przedszkolach w tys.	.	336	342	452	706	897	715
14	dzieci w tys.	202	319	422	607	1223	1232	885
15	w tym: w przedszkolach	202	319	396	492	872	857	689
16	w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych[m]	.	.	5,7	5,8	128	375	197

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie", ust. 1 na str. 319. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół program szkoły podstawowej. d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. 2005/06—2010/11 łącznie z: f — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, g — technikami kształcącymi oraz realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne). i Dające uprawnienia zawodowe. k Do 1990 r. (pod od 2020 r. absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w roku kalendarzowym, a w latach 2005—2015 — przedszkolne w szkołach podstawowych).

a See general notes to the "Education" chapter, item 1 on page 319. b Excluding schools for adults, except post-secondary programme. d Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. e Since the 2005/06 school year, general secondary and specialised secondary, g — supplementary technical secondary. h Until the1990/91 school year, professional certification. k Until 1990 (below the line), excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence and diplomas in the calendar year, and in 2005—2015 — in the previous academic year. m Until 1980, excluding entities with pre

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
CHOWANIE[a] TION[a]								
							Pupils and students in schools[b] (as of beginning of the school year) in thousands:	
2602	2192	2481	3092	3122	3123	3007	primary[cd]	1
1597	1261	1074	—	—	—	—	lower secondary	2
237	235	190	215	220	208	230	stage I sectoral vocational (until the 2016/17 school year — basic vocational)[e]	3
—	—	—	1,7	3,7	11,4	13,0	stage II sectoral vocational	4
941	669	501	644	653	726	806	general secondary[f]	5
528	549	506	647	657	711	755	technical secondary[gh]	6
13,2	12,8	12,6	14,4	14,7	14,5	14,7	general art[i]	7
313	299	255	205	233	235	243	post-secondary	8
1954	1841	1405	1218	1218	1224	1245	Students of higher education institutions[k] (until 1990 and since 2018, as of 31.12., in the years 1991——2017 — 30.11.) in thousands	9
391	479	395	297	297	293	292	Graduates of higher education institutions[kl] in thousands	10
288	355	238	180	185	184	183	of which of first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes	11
308	289	180	103	89,2	88,6	99,3	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands	12
							Pre-primary education (as of beginning of the school year):	
687	830	1023	.	.	.	.	places in nursery schools in thousands	13
840	1059	1141	1425	1473	1534	1512	children in thousands	14
654	817	907	1154	1197	1249	1229	of which: in nursery schools	15
186	220	201	241	248	260	260	in pre-primary sections of primary schools[m]	16

policealnych. c Do 1970 r. bez szkół przysposabiających do pracy oraz szkół artystycznych I stopnia realizujących jednocześnie e Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. f, g W latach szkolnych uzupełniającymi. h Do roku szkolnego 1990/91 łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe (ogólnokreską) bez uczelni resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych i administracji. l W latach 1946—2000 oraz w poprzednim roku akademickim. m Do 1980 r. bez ognisk przedszkolnych (przekształconych od 1982 r. w oddziały

schools. c Until 1970, excluding job-training schools and first degree art schools, simultaneously conducting a primary school including special job-training schools. f, g In the 2005/06—2010/11 school years, including schools: f — supplementary including art schools leading to professional certification (general schools and art schools providing art education only). i Leading to the Ministry of the Interior and Administration. l In 1946—2000 and since 2020, graduates who obtained higher education school division (which were transformed into pre-primary sections of primary schools in 1982).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	OCHRONA HEALTH							
	Pracownicy medyczni[b] (stan w dniu 31.12.) w tys.:							
1	lekarze	7,7	9,2	28,7	46,5	63,6	81,6	85,0
2	lekarze dentyści	1,6	2,4	9,3	13,0	16,8	18,2	11,8
3	farmaceuci	2,4	3,8	7,9	11,8	15,4	15,1[c]	22,2
4	pielęgniarki	6,1	18,4	61,9	98,6	157	208	190
5	położne	6,3	6,9	9,2	11,6	16,1	24,0	22,0
6	Łóżka w szpitalach ogólnych[d] (stan w dniu 31.12.) w tys.	80,6	87,2	135	169	201	219	191
7	Leczeni w szpitalach ogólnych[d] (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) w tys.	1200	1614	2565	3263	4356	4597	6007
8	Apteki ogólnodostępne[e] (stan w dniu 31.12.)	1722	1962	1936	2567	3245	3957	8318
	KUL CUL							
9	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.)	934[f]	4193	7033	8621	9315	10269	8915
10	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.) w mln wol.	2,6[f]	10,4	31,1	56,1	94,5	137	136
11	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych[g] (stan w dniu 31.12.) w tys.	.	46,1	55,5	59,8	63,5	58,7	66,7
12	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych[g] w tys.	.	11483	17663	18569	17803	12873	10533
13	Kina (stan w dniu 31.12.)	567	1376	3418	3285	2228	1435	687
14	Widzowie w kinach w mln	68,0	123	202	138	97,5	32,8	20,9
	Abonenci (stan w dniu 31.12.) w tys.:							
15	radiowi	475	1464	5268	5658	8666	10944	9319
16	telewizyjni	—	—	426	4215	7954	9919	9069
	TELEKOM TELECOMMU							
17	Abonenci telefonii ruchomej[h] (stan w dniu 31.12.) w tys.	—	—	—	—	—	—	6748

a Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (pod kreską) resortu obrony narodowej tem; od 2010 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy denty medycznych (dla wybranych zawodów) opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne i są nieporównywalne z danymi za pracujących w aptekach prywatnych. d Bez opieki dziennej; do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. e W latach 1946—dostępne). f 1947 r. g Dane dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych prowadzących regularną działalność z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

a Data do not include health care in prisons and until 2005 (below the line), of the Ministry of National Defence and the including persons for whom the primary workplace is a professional practice (doctors, dentists, nurses or midwives — new based on administrative sources and are incomparable to those for previous years; see general notes to "Health care and day care; until 2005, excluding beds and incubators for newborns. e In 1946—1990, excluding pharmacies subordinate to artistic units conducting regular performances; until 1990 — state and municipal entities possessing the status of art

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
ZDROWIA[a] CARE[a]								
							Medical personnel[b] (as of 31.12.) in thousands:	
81,6 76,0	83,2	88,4	126	130	131	141	doctors	1
12,2 11,9	12,5	12,6	33,8	34,9	34,9	36,9	dentists	2
22,1	25,2	28,1	28,4	28,4	28,5	28,6	pharmacists	3
194 179	201	197	211	215	214	216	nurses	4
21,0 20,8	22,6	22,5	27,6	28,4	28,4	28,5	midwives	5
187 179	190	187	168	168	164	161	Beds in general hospitals[d] (as of 31.12.) in thousands	6
7116 6739	7759	7795	5735	6332	6896	7159	In-patients in general hospitals[d] (excluding inter-ward patient transfer) in thousands	7
10012	11297	12740	12056	11866	11657	11473	Generally available pharmacies[e] (as of 31.12.)	8
TURA TURE								
8591	8342	8050	7782	7693	7638	7570	Public libraries (with branches; as of 31.12.)	9
135	133	130	125	125	124	124	Public library collections (with branches; as of 31.12.) in million vol.	10
68,8	72,8	88,7	101	102	98,0	103	Seats in theatres and music institutions[g] (as of 31.12.) in thousands	11
9609	11522	12031	4502	4746	9309	12262	Audience in theatres and music institutions[g] in thousands	12
544	443	450	514	525	536	538	Cinemas (as of 31.12.)	13
24,9	37,7	45,8	19,5	27,5	41,5	49,9	Audience in cinemas in millions	14
8976	6939	6941	6678	6545	4948	4769	Radio subscribers (as of 31.12.) in thousands	15
8681	6707	6665	6401	6272	4704	4527	Television subscribers (as of 31.12.) in thousands	16
UNIKACJA NICATIONS								
29166	47477	56254	49351	50589	52597	52387	Mobile telephone subscribers[h] (as of 31.12.) in thousands	17

i resortu spraw wewnętrznych i administracji. b Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjenstów, pielęgniarek lub położnych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.); od 2019 r. dane dotyczące pracowników lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna", ust. 5 na str. 353. c Bez części farmaceutów 1990 bez aptek podległych Polskim Kolejom Państwowym (przekształconych w latach późniejszych w apteki ogólnosceniczną; do 1990 r. — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych. h Łącznie

Ministry of the Interior and Administration. b Until 1960, registered; since 2005, working directly with a patient; since 2010, organisational form since 1996); since 2019, the data on medical personnel (for selected professions) have been compiled social welfare" chapter, item 5 on page 353. c Excluding some pharmacists employed in private pharmacies. d Excluding the Polskie Koleje Państwowe (converted later into generally available pharmacies). f 1947. g Data concern professional institutions. h Including users (pre-paid services).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								CE PRI
1	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych[a] — 1995=100	.	0,03	0,05	0,05	0,08	18,0	182,0
	w tym:							
2	żywność i napoje bezalkoholowe	.	.	.	.	.	.	159,0
3	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	.	.	.	.	.	.	213,3
4	Wskaźnik relacji cen[b] („nożyce cen") produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie — 1995=100	.	.	.	160,3	223,6	107,1	79,3
								ROLNICTWO. AGRICULTURE.
5	Końcowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[cde] — 1995==100	.	.	.	.	.	.	98,6
6	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[cde] — 1995==100	.	.	.	.	.	.	109,0
7	Użytki rolne[cf] (stan w czerwcu) w mln ha	20,4	20,4	20,4	19,5	18,8	18,5	17,8
8	Powierzchnia zasiewów[ci] (stan w czerwcu) w mln ha	10,0	15,0	15,3	15,0	14,5	14,2	12,4
9	w tym w %: zboża	60,1[k]	63,6	60,2	55,8	54,1	59,9	71,0
10	w tym: pszenica	7,0	9,9	8,9	13,3	11,1	16,0	21,2
11	żyto	30,8	33,8	33,4	22,8	20,9	16,3	17,2
12	ziemniaki	16,6	17,4	18,8	18,3	16,1	12,9	10,1
13	przemysłowe	2,8[l]	4,1	4,7	6,2	6,6	7,2	6,5
14	w tym buraki cukrowe	1,7	1,9	2,6	2,7	3,2	3,1	2,7
	Zbiory[c] w mln t:							
15	ziarno zbóż podstawowych[m] (bez mieszanek zbożowych)	5,1	11,6	14,3	15,4	16,4	24,1	18,3
16	w tym: pszenica	0,6	1,9	2,3	4,6	4,2	9,0	8,5
17	żyto	2,8	6,5	7,9	5,4	6,6	6,1	4,0
18	ziemniaki	18,7	36,1	37,9	50,3	26,4	36,3	24,2
19	buraki cukrowe	3,0	6,4	10,3	12,7	10,1	16,7	13,1
	Plony[c] z 1 ha w dt:							
20	ziarno zbóż podstawowych[m] (bez mieszanek zbożowych)	9,0	12,7	16,1	19,6	23,5	33,2	25,6
21	w tym: pszenica	8,8	12,8	16,9	23,2	26,0	39,6	32,3
22	żyto	9,0	12,8	15,4	15,9	21,6	26,1	18,8
23	ziemniaki	112	138	132	184	113	198	194
24	buraki cukrowe	176	222	256	312	221	380	394

a, b Wskaźniki cen obliczono przyjmując system wag: a — do 1960 r. — z roku badanego, w 1970 r. — z 1965 r., od 2000 r. — z roku poprzedzającego rok badany; w 2023 r. dane wstępne. c Od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych o małej skali. d Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. e Grupowanie metodą rodzaju działalności. f Do 1970 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). k Bez kukurydzy

a, b Price indices were calculated using the weight system: a — until 1960 — from the surveyed year, in 1970 — from — from 1985, since 2000 — from the year preceding the surveyed year; in 2023 preliminary data. c Since 2010, excluding conduct agricultural activities on a small scale. d See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. e Grouped using i Since 2010, excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizer). k Exclud

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
NY								
CES								
208,4	238,9	258,4	281,5	295,9	338,5	377,1	Price indices of consumer goods and services[a] — 1995=100	1
							of which:	
178,1	213,3	233,0	275,9	284,7	328,5	378,1	food and non-alcoholic beverages	2
234,6	302,2	354,3	386,9	395,0	424,2	471,3	alcoholic beverages, tobacco	3
67,4	71,1	70,4	78,7	80,0	92,3	78,3	Index of price relations[b] ("price gap") of sold agricultural products to goods and services purchased by private farms in agriculture — 1995=100	4
RYBOŁÓWSTWO								
FISHING								
113,5	124,4	136,1	151,3	145,1	154,1	153,5	Final agricultural output (constant prices)[cde] — 1995= =100	5
121,3	138,1	153,9	168,3	164,8	171,4	172,9	Market agricultural output (constant prices)[cde] — 1995=100	6
15,9	14,9[g]	14,5	15,0[g]	.	.	14,7[h]	Agricultural land[cf] (as of June) in million ha	7
11,2	10,4[g]	10,8	11,0[g]	10,9	11,0	11,0	Sown area[ci] (as of June) in million ha	8
74,4	73,3	69,9	68,1	68,4	65,6	65,2	of which in %: cereals	9
19,8	20,5	22,3	21,8	21,9	22,9	22,2	of which: wheat	10
12,6	10,2	6,7	7,8	7,0	6,0	6,6	rye	11
5,3	3,6	2,7	2,1	2,2	1,8	1,7	potatoes	12
7,9	11,7	11,1	11,8	12,1	12,7	13,3	industrial	13
2,6	2,0	1,7	2,2	2,3	2,0	2,4	of which sugar beet	14
							Crop production[c] in million tonnes:	
21,0	21,7	22,5	26,6	24,8	25,7	25,6	basic cereal grains[m] (excluding cereal mixed)	15
8,8	9,4	11,0	12,8	12,1	13,4	13,2	of which: wheat	16
3,4	2,9	2,0	3,0	2,5	2,4	2,6	rye	17
10,4	8,2	6,2	7,9	7,1	6,0	5,6	potatoes	18
11,9	10,0	9,4	14,9	15,3	14,2	16,9	sugar beet	19
							Yields[c] per 1 ha in dt:	
32,4	35,9	37,9	45,8	43,6	46,6	46,3	basic cereal grains[m] (excluding cereal mixed)	20
39,5	44,3	45,7	53,3	50,7	53,4	53,8	of which: wheat	21
24,1	26,9	27,8	35,1	33,1	36,0	35,5	rye	22
176	219	210	348	300	308	296	potatoes	23
416	484	520	608	610	638	650	sugar beet	24

od 1980 r. — z roku poprzedzającego rok badany, b — w 1970 r. — z 1965 r., w 1980 r. — z 1975 r., w 1990 r. — z 1985 r., nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rolnych. g Dane Powszechnego Spisu Rolnego. h Dane wstępne. i Od 2010 r. na ziarno. l 1947 r. m Do 1980 r. bez pszenżyta.

1965, since 1980 — from the year preceding the surveyed year, b — in 1970 — from 1965, in 1980 — from 1975, in 1990 owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who the kind-of-activity method. f Until 1970, including non-farm land. g Data of the Agricultural Census. h Preliminary data. ing maize for grain. l 1947. m Until 1980, excluding triticale.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	ROLNICTWO. AGRICULTURE.							
	Zwierzęta gospodarskie[a] (stan w czerwcu):							
	na 100 ha użytków rolnych[b] w szt.:							
1	bydło[c]	19,1	35,2	42,6	55,5	67,1	54,2	34,1
2	trzoda chlewna (w latach 2000 i 2005 — stan w końcu lipca)	13,1	45,7	61,8	68,8	113	105	96,1
	Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego[a]:							
3	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)[fg] w tys. t	337	1323	1756	2187	3148	3325	3119
4	mięso z uboju[i] w tys. t	.	.	.	1699	2563	2552	2539
5	mleko krowie w mld l	3,3	7,8	12,1	14,5	16,0	15,4	11,5
6	jaja kurze w mld szt.	1,1	3,4	5,6	6,9	8,9	7,6	7,6
7	Ciągniki rolnicze[k] (stan w czerwcu; do 2000 r. — stan w dniu 31.12.) w tys. szt.	.	28,4	62,8	225	619	1185	1307
8	Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych[abl] w kg	4,3	17,8	36,5	124	193	164	85,8
9	Skup produktów rolnych (ceny stałe[m]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	132,4
10	Skup ziarna zbóż podstawowych[n] w tys. t	.	2398	2213	3843	3527	6063	6462
11	Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[ghо] w tys. t	.	814	1063	1437	2538	1778	1916
12	Ryby morskie (połów)[p] i ryby słodkowodne (połów)[r] w tys. t		80,4	187	473	818	479	239
	LEŚNI FORE							
13	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.) w mln ha	6,5	6,9	7,7	8,4	8,6	8,7	8,9
14	Lesistość (stan w dniu 31.12.) w %	20,8	22,2	24,6	27,0	27,6	27,8	28,4
15	Pozyskanie drewna (grubizny) w hm^3	11,3	13,7	15,9	18,5	20,8	17,6	26,0
16	Odnowienia i zalesienia w tys. ha	42,0	193	172	115	95,3	66,8	68,9
17	w tym zalesienia[u]	.	.	.	23,8	13,6	6,8	23,4

a, b Patrz: a — notka c na str. 48 i 49, b — notka f na str. 48 i 49. c Od 2022 r. dane ARiMR. d Dane Powszechnego g W wadze poubojowej ciepłej. h Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową; ogrodniczych. l Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi; pod zbiory danego roku. m Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 zbożami dostarczonymi do mieszalni pasz państwowych gospodarstw rolnych Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywno r Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego. s Dane szacunkowe. t Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. gruntów nadających się do zalesienia.

a, b See: a — footnote c on pages 48 and 49, b — footnote f on pages 48 and 49. c Since 2022, data from ARMA. d Data g In post-slaughter warm weight. h Since 2018, conversion rates in post-slaughter weight were changed, thus data are l Including mixed fertilizers; in crop production during a given year. m See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. cereals delivered to mixing plants of state farms owned by the Ministry of Agriculture and Food Economy. o Beef, veal, stocking. s Estimated data. t See general notes to the yearbook, item 13 on page 33. u Wasteland, agricultural land not afforestation.

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
RYBOŁÓWSTWO (dok.) FISHING (cont.)								
							Livestock[a] (as of June):	
							per 100 ha of agricultural land[b] in heads:	
34,5	38,6[d]	41,0	42,4	42,8	43,1	43,2[e]	cattle[c]	1
114	103[d]	80,0	76,5	73,8	64,3	64,1[e]	pigs (in 2000 and 2005 — as of the end of July)	2
							Production of selected animal products[a]:	
3565	3909	4601	5588[h]	5371	5244	5208	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)[fg] in thousand tonnes	3
2927	3327	4088	5017[h]	4830	5053	4796	meat from slaughter[i] in thousand tonnes	4
11,6	11,9	12,9	14,4	14,5	14,8	15,0	cows' milk in bn litres	5
9,6	11,1	10,5	11,7	11,0	11,9	12,8	hen eggs in bn units	6
1437	1418[d]	.	1448[d]	.	.	1464[e]	Agricultural tractors[k] (as of June; until 2000 — as of 31.12.) in thousand units	7
102	119[d]	123	131[d]	.	.	122[e]	Consumption of mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land[abl] in kg	8
173,0	206,4	252,2	274,4	271,9	276,0	278,5	Procurement of agricultural products (constant prices[m]) — 1995=100	9
6841	8221	9788	10629	8906	8494	10539	Procurement of basic cereal grains[n] in thousand tonnes	10
2713	3162	4083	4678	4822	4998	4816	Procurement of animals for slaughter in terms of meat (including fats)[gho] in thousand tonnes	11
	216	234	255	243	219	220[s]	Sea fish (catch)[p] and fresh water fish (catch)[r] in thousand tonnes	12
CTWO STRY								
9,0	9,1	9,2	9,3	9,3	9,3	9,3	Forest area (as of 31.12.) in million ha	13
28,8	29,2	29,5	29,6	29,6	29,7	29,6[t]	Forest cover (as of 31.12.) in %	14
29,7	33,6	38,3	38,1	40,7	42,7	39,8	Removals (timber) in hm^3	15
62,0	51,9	58,7	65,1	66,4	66,0	63,9	Renewals and afforestation in thousand ha	16
12,9	5,9	2,3	0,9	0,6	0,5	0,7	of which afforestation[u]	17

Spisu Rolnego. e Dane wstępne. f Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. dane są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. i W wadze poubojowej schłodzonej. k Do 1990 r. bez ciągników na str. 32. n Do 1980 r. bez pszenżyta; bez ziarna siewnego; łącznie z mieszankami zbożowymi oraz w 1980 r. łącznie ze ściowej. o Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe. p Ryby łososiowate przeliczone na kilogramy. u Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych

of the Agricultural Census. e Preliminary data. f Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. incomparable with those for previous years. i In post-slaughter cooled weight. k Until 1990, excluding horticultural tractors. n Until 1980, excluding triticale; excluding cereals designated for sowing; including cereal mixed and in 1980, including pork, mutton, horseflesh and poultry. p Salmon fish converted to kilograms. r Since 2000, excluding production of fish- suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								PRZE INDU
1	Produkcja sprzedana (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.	.
	Produkcja niektórych wyrobów[b]:							
2	węgiel kamienny[c] w mln t	47,3	78,0	104	140	193	148	103
3	siarka rodzima[d] (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	.	10,6	26,2	2683	5164	4660	1369
4	cukier (w przeliczeniu na cukier biały[e]) w tys. t	387	955	1365	1388	1067	1971	2009
5	tarcica w dam^3	1962	4319	6272	6818	7428	3995	3392
6	koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w mln t	3,6	6,0	11,9	16,5	19,8	13,7	9,1
7	kwas siarkowy[f] (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	124	285	685	1901	3019	1721	1975
	nawozy mineralne lub chemiczne[g] (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:							
8	azotowe	35,1	77,8	270	1030	1290	1303	1576
9	fosforowe	27,8	82,5	207	599	843	467	539
10	tworzywa sztuczne (w formach podstawowych) w tys. t	.	.	55,4	224	549	627	1826
11	pestycydy w tys. t	.	.	69,3	59,9	34,5	19,7	30,1
12	włókna chemiczne syntetyczne w tys. t	8,7	24,8	77,8	138	256	150	110
13	cegła w mln ceg	506	1407	3463	3724	2058	1234	971
14	cement[h] w mln t	1,4	2,5	6,6	12,2	18,4	12,5	15,0
15	stal surowa w mln t	1,2	2,5	6,7	11,8	19,5	13,6	10,5
16	wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) w mln t	0,8	1,7	4,4	8,1	13,6	9,8	7,5
17	cynk technicznie czysty, niestopowy w tys. t	46,0	114	176	209	217	132	162
	odbiorniki w tys. szt.:							
18	radiowe (łącznie z zestawami)	7,4[i]	116	627	987	2695	1433	109
19	telewizyjne[k]	—	—	171	616	900	748	6287
	samochody w tys. szt.:							
20	osobowe[l]	—	—	12,2	64,2	351	266	532
21	ciężarowe i ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep	—	0,8	19,8	41,0	53,7	39,0	59,0
22	statki morskie (do 1990 r. — od 100 DWT) w tys. GT (do 1990 r. — w tys. DWT)	—	7,6	256	518	392	134	611
23	energia elektryczna[m] w TWh	5,8	9,4	29,3	64,5	122	136	145
24	Zużycie krajowe ropy naftowej[n] w tys. t	137	356	988	7530	16154	12846	18026
25	Zużycie energii elektrycznej[o] w TWh	.	.	.	.	.	.	67,6
								BUDOW CONSTR
26	Produkcja budowlano-montażowa ogółem (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.	.
27	Kubatura budynków oddanych do użytkowania w hm^3	.	43,3	76,2	149	146	106	80,8
28	w tym budynki mieszkalne[p]	.	15,7[r]	38,6	52,4	74,2	57,5	39,0

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących e Łącznie z cukrem produkowanym z surowca pochodzącego z importu. f Łącznie z oleum; do 1990 r. kwas siarkowy hydraulicznego. i 1947 r. k Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych głównie do komputerów. l Bez i usług. n Przerób ropy w rafineriach, łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. o Bez strat powstałych w sieciach elek plebanii, kurii biskupich oraz rezydencji prezydenckich i biskupich. r Łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. b Data concern economic entities with 10 or more employed e Including sugar produced of imported raw material. f Including oleum; until 1990, contact sulphuric acid including oleum. those used primarily for computers. l Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. m Including differences. o Excluding electricity losses in power grid. p Excluding buildings not adopted for permanent residence; communities.

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
MYSŁ STRY								
100,0	133,1	161,5	193,2	221,6	241,8	242,5	Sold production (constant prices[a]) — 2005=100	1
							Production of selected products[b]:	
97,9	76,7	72,7	54,7	55,4	53,2	48,7	hard coal[c] in million tonnes	2
802	517	627	417	444	476	471	native sulphur[d] (in terms of 100%) in thousand tonnes	3
2033	1579	1670	1992	2151	2146	2278	sugar (in terms of white sugar[e]) in thousand tonnes	4
3360	4220	4835	4666	5001	4786	4155	sawnwood in dam^3	5
8,5	9,7	9,8	7,8	9,3	8,5	8,0	coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat, retort carbon in million tonnes	6
2029	1900	1917	1800	1865	1674	1381	sulphuric acid[f] (in terms of 100%) in thousand tonnes	7
							mineral or chemical fertilizers[g] (in terms of pure ingredient) in thousand tonnes:	
1735	1637	2010	2099	2102	1755	1492	nitrogenous	8
596	486	475	452	449	325	213	phosphatic	9
2088	2547	3316	3695	3692	3663	3119	plastics (in primary forms) in thousand tonnes	10
37,7	29,0	43,9	96,8	109	118	157	pesticides in thousand tonnes	11
103	48,4	44,2	37,7	45,1	41,6	36,6	synthetic chemical fibres in thousand tonnes	12
616	480	506	577	592	568	406	bricks in million bricks	13
12,6	15,8	15,3	19,0	19,6	19,1	16,8	cement[h] in million tonnes	14
8,3	8,0	9,3	8,0	8,6	7,5	6,5	crude steel in million tonnes	15
6,2	6,7	8,3	8,5	9,2	7,7	7,6	hot rolled products (excluding semi-finished products) in million tonnes	16
114	97,9	115	102	101	96,3	95,1	unwrought zinc, technically pure, non-alloy in thousand tonnes	17
15,3	5,5	2744	4290	6206	4025	4673	radio receivers (including sets) in thousand units	18
6733	23909	17521	16707	19326	17178	14438	television receivers[k] in thousand units	19
							motor vehicles in thousand units:	
540	785	535	279	261	252	297	passenger cars[l]	20
67,7	79,9	121	166	173	223	308	lorries and road tractors for semi-trailers	21
722	26,8	5,1	7,3	2,4	12,2	—	maritime ships (until 1990 — from 100 DWT) in thousand GT (until 1990 — in thousand DWT)	22
157	158	165	158	180	180	166	electricity[m] in TWh	23
18191	22839	26108	25607	24761	26638	24991	Domestic consumption of crude oil[n] in thousand tonnes	24
68,2	69,3	78,0	82,6	82,7	87,1	81,8	Consumption of electricity[o] in TWh	25
NICTWO UCTION								
100,0	160,7	172,1	207,7	219,3	238,6	248,4	Construction and assembly production, total (constant prices[a]) — 2005=100	26
120	140	180	208	210	236	223	Cubic volume of buildings completed in hm^3	27
57,1	64,7	70,4	97,3	109	109	99,9	of which residential buildings[p]	28

10 osób i więcej. c Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych, łącznie z węglem odzyskanym z hałd. d Z wydobycia. kontaktowy łącznie z oleum. g Łącznie z wieloskładnikowymi. h Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. m Łącznie z producentami z sektorów rolnictwa troenergetycznych. p Bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. — łącznie z budynkami

persons. c Excluding coal briquettes and similar solid fuels, including coal recovered from mine dumps. d From mining. g Including mixed fertilizers. h Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement. i 1947. k Including monitors, except producers from agriculture and service sectors. n Processing of crude oil in refineries, including losses and statistical until 1990 — including presbyteries, episcopal curias and presidential and episcopal residences. r Including residences for

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	TRANSPORT. TRANSPORT.							
	Linie kolejowe eksploatowane[ab] (stan w dniu 31.12.):							
1	w tys. km	20,8[c]	22,5	23,2	23,3	24,4	24,0	21,6
2	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	6,7	7,2	7,4	7,4	7,8	7,7	6,9
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31.12.)[d]:							
3	w tys. km	95,8[e]	113	124	154	180	218	250
4	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	30,7[e]	36,0	39,7	49,3	57,6	69,9	79,9
	w tym autostrady i drogi ekspresowe:							
5	w tys. km	.	.	.	.	.	.	0,4
6	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	.	.	.	.	.	.	0,1
	Samochody zarejestrowane (od 2015 r. w wieku do 30 lat; stan w dniu 31.12.) w tys. szt.:							
7	osobowe	23,0	40,1	117	479	2383	5261	9991
8	ciężarowe[f] i ciągniki siodłowe	36,9	43,6	130	274	618	1045	1879
9	Nośność morskiej floty transportowej[g] (stan w dniu 31.12.) w tys. t	114	236	824	1926	4524	4059	2551
10	Pojemność netto (NT) statków wchodzących do portów morskich[gh] w tys. (do 2000 r. — NRT)	4960	7524	10967	15645	30604	28024	40479
	Przewozy ładunków transportem:							
11	kolejowym[ai]: w mln t	67,0	150	274	371	473	278	187
12	w mld t·km	19,4	35,0	66,3	99,0	135	83,5	54,4
13	samochodowym[k]: w mln t	0,4	110	408	863	2168	1292	1007
14	w mld t·km	0,04	1,4	5,7	15,8	44,5	40,3	75,0
15	morskim[l]: w mln t	0,5	2,5	6,0	17,6	39,6	28,5	22,8
16	w mld t·km	1,5	9,1	34,8	107	257	207	134
17	Ładunki załadowane i wyładowane w portach morskich[m] w mln t	7,8	15,7	21,9	36,3	61,5	47,0	47,9
	Przewozy pasażerów transportem:							
18	kolejowym[in]: w mln pas	245	581	789	1036	1093	788	360
19	w mld pas·km	15,6	26,6	30,5	36,6	46,2	50,3	24,1
20	samochodowym[o]: w mln pas	6,9	74,2	334	1374	2379	2085	955
21	w mln pas·km	333	1724	7594	29140	49223	46599	31735
22	komunikacją miejską naziemną[p] w mln pas	.	1457[r]	3634	4730	7370	7264	4954
23	morskim[gl]: w tys. pas	3,0	15,5	14,6	104	303	569	625
24	w mln pas·km	4,4	99,1	98,4	150	272	193	168
25	Placówki pocztowe[s] (do 1990 r. — pocztowo-telekomunikacyjne; stan w dniu 31.12.)	3919	4940	6953	7574	8147	8041	8549

a Normalnotorowe, łącznie z szerokotorowymi. b Dane o sieci kolejowej od przedsiębiorstw będących zarządcami nych dla ruchu publicznego i linii wykorzystywanych wyłącznie do obsługi pociągów turystycznych i zabytkowych). c Prze -osobowych. g Do 2000 r. bez transportu przybrzeżnego. h Do 2005 r. bez statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi. k Do 1980 r. bez transportu prywatnego; dane morskiego i wewnątrzkrajowego, od 2005 r. — międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu, bez statków o pojemności cych z bezpłatnych przejazdów. o Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty telekomunikacyjnych; do 2010 r. dotyczy operatora pocztowego wyznaczonego, od 2015 r. łącznie z pozostałymi (alter

a Including broad gauge. b Data on the railway network from enterprises managing railway infrastructure (excluding lines servicing tourist and historic trains). c Annual averages. d Until 1990, excluding factory roads. e Excluding urban roads. less than 100. i Data concern entities which obtained licences for railway transport; in 2005 in the case of transport of m Until 2000, data concern goods loaded and unloaded in international and national maritime traffic, since 2005 — interna units and bunker. n Until 1990, excluding passengers transported free of charge. o Excluding transport by urban transport telecommunication service offices; until 2010, concerns designated postal operator and since 2015, including other

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
POCZTA POST								
							Railway lines operated[ab] (as of 31.12.):	
19,8	20,1	19,2	19,4	19,3	19,4	19,6	in thousand km	1
6,3	6,4	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	per 100 km^2 of total area in km	2
							Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31.12.)[d]:	
254	274	291	314	316	318	320	in thousand km	3
81,2	87,6	93,0	100,3	100,9	101,5	101,9	per 100 km^2 of total area in km	4
							of which motorways and expressways:	
0,8	1,5	3,1	4,3	4,6	4,9	5,1	in thousand km	5
0,3	0,5	1,0	1,4	1,5	1,6	1,6	per 100 km^2 of total area in km	6
							Registered cars (since 2015, up to 30 years old; as of 31.12. in thousand units:	
12339	17240	18012	20986	21356	21458	21797	passenger cars	7
2305	2982	2863	3196	3282	3338	3402	lorries[f] and road tractors	8
2611	2943	2517	2662	2606	2740	2733	DWT of maritime transport fleet[g] (as of 31.12.) in thousand tonnes	9
51580	69857	83909	96943	105829	122499	129272	NT of ships arrivals at seaports[gh] in thousands (until 2000 — NRT)	10
							Transport of goods:	
233	235	224	218	238	238	230	railway transport[ai]: in million tonnes	11
50,0	48,8	50,6	51,1	54,4	59,3	61,1	in bn tkm	12
1080	1491	1506	1919	1952	1976	1943	road transport[k]: in million tonnes	13
120	214	273	396	410	407	401	in bn tkm	14
9,4	8,4	7,0	8,1	9,6	8,4	7,4	maritime transport[l]: in million tonnes	15
31,7	19,8	12,7	6,7	7,6	11,6	19,7	in bn tkm	16
54,8	59,5	69,5	88,5	96,7	119,0	136,4	Goods loaded and unloaded in seaports[m] in million tonnes	17
							Transport of passengers:	
258	261	277	209	245	342	374	railway transport[in]: in million pass	18
18,2	17,9	17,4	12,6	15,9	23,8	25,8	in bn pass·km	19
782	570	417	160	169	214	257	road transport[o]: in million pass	20
29314	21600	21570	7176	7448	11623	12391	in million pass·km	21
3994	3905	3672	2271	2501	3060	3247	urban ground transport[p] in million pass	22
1142	1189	1262	1148	1487	1472	1388	maritime transport[gl]: in thousand pass	23
193	178	146	139	160	167	152	in million pass·km	24
8350	8365	24295	27904	38575	30237	54389	Post offices[s] (until 1990 — post and telecommunication offices; as of 31.12.)	25

infrastruktury kolejowej (bez linii wykorzystywanych na wyłączny użytek przedsiębiorstw, w tym linii prywatnych niedostępciętne w roku. d Do 1990 r. bez dróg zakładowych. e Bez dróg miejskich. f Do 1980 r. bez samochodów ciężarowo-100. i Dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej uprawnionych do wykonywania przewozów kolejowych, w 2005 r. częściowo szacunkowe. l Statkami własnymi i dzierżawionymi. m Do 2000 r. dane dotyczą przeładunku ładunków obrotu brutto (GT) mniejszej niż 100 oraz wagi własnej jednostek ładunkowych i bunkru. n Do 1990 r. bez pasażerów korzystają-o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. p Dane szacunkowe. r 1949 r. s W 2000 r. — pocztowe i usług natywnymi) operatorami pocztowymi.

used for the exclusive use of enterprises, of which private lines inaccessible to public traffic and lines used only for f Until 1980, excluding vans. g Until 2000, excluding coastal transport. h Since 2005 excluding ships of gross tonnage (GT) goods — including shunting. k Until 1980, excluding private transport; data partially estimated. l By owned or leased ships. tional maritime traffic and cabotage, excluding ships of gross tonnage (GT) less than 100 as well as the tare weight of ro-ro fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. p Estimated data. r 1949. s In 2000, post offices and (alternative) postal operators.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (dok.)

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								HAN TRA
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe[a]) — 1995=100	7,5[b]	12,5	27,1	48,3	93,1	79,3	120,3
2	Sklepy[c] (stan w dniu 31.12.; od 2000 r. łącznie z aptekami ogólnodostępnymi) w tys.	124[b]	90,1	118	124	130	237	432
3	Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31.12.) w tys.	13,7[b]	6,6	10,2	14,3	25,0	33,2	84,3
	Obroty handlu zagranicznego[d]:							
	ceny bieżące — mln USD:							
4	import — cif (do 1990 r. — fob)	.	668	1495	3608	19089	9528	48940
5	eksport	.	634	1326	3548	16997	14322	31651
6	saldo	.	–34	–170	–60	–2093	+4794	–17289
7	ceny stałe[a] — 1995=100: import — cif	1,6	3,5	8,0	20,1	26,7	39,4	207,0
8	eksport	2,5	5,4	9,6	25,8	52,3	77,0	174,4
								BUDŻET THE STATE
9	Dochody w mln zł	.	.	.	.	.	.	135664
10	Wydatki w mln zł	.	.	.	.	.	.	151055
11	Wynik budżetu w mln zł	.	.	.	.	.	.	–15391
								INWESTYCJE. INVESTMENTS.
12	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[a]) — 1995=100	3,7	8,8	22,8	46,6	89,8	80,2	180,4
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:							
13	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.	.	.
14	przemysłu	.	.	.	.	.	.	.
15	budownictwa	.	.	.	.	.	.	.
16	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31.12.; ceny stałe[a]) — 1995=100	18,8	20,4	26,3	39,1	70,6	91,5	122,0
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31.12.; bieżące ceny ewidencyjne) w %:							
17	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.	.	.
18	przemysłu	.	.	.	.	.	.	.
19	budownictwa	.	.	.	.	.	.	.
								RACHUNKI NATIONAL
20	Produkcja globalna (ceny stałe[a]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	134,2
21	Produkt krajowy brutto (ceny stałe[a]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	129,5
22	w tym wartość dodana brutto	.	.	.	.	.	.	127,0
	Udział w wartości dodanej brutto (ceny bieżące) w %:							
23	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	.	.	3,6
24	przemysłu	.	.	.	.	.	.	24,0
25	budownictwa	.	.	.	.	.	.	8,4
26	Popyt krajowy (ceny stałe[a]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	137,2
27	spożycie	.	.	.	.	.	.	130,2
28	w tym w sektorze gospodarstw domowych	.	.	.	.	.	.	134,0
29	akumulacja brutto	.	.	.	.	.	.	166,2
30	w tym nakłady brutto na środki trwałe	.	.	.	.	.	.	181,1

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. b 1947 r. c Od 2005 r. według zmienionej metody badania sklepów. stawie danych wyrażonych w złotych. e Opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europej

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. b 1947. c Since 2005, according to the changed method of of data expressed in PLN. e Compiled according to the principles of "The European System of National and Regional

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
							DEL DE	
127,3	155,2	178,7	211,1	225,7	231,6	221,2	Retail sales (constant prices[a]) — 1995=100	1
386	346	361	320	331	326	327	Shops[c] (as of 31.12.; since 2000 including generally available pharmacies) in thousands	2
92,1	70,5	68,3	64,4	74,2	83,9	93,3	Catering establishments (as of 31.12.) in thousands	3
							Foreign trade turnover[d]:	
							current prices — in million USD:	
101539	178063	197682	260611	343492	386969	371401	imports — cif (until 1990 — fob)	4
89378	159758	200343	272655	342006	365751	381933	exports	5
–12161	–18305	+2661	+12045	–1486	–21218	+10532	balance	6
306,0	435,0	544,4	707,4	817,0	852,9	851,2	constant prices[a] — 1995=100: imports — cif	7
327,7	463,0	633,3	817,9	922,6	945,7	968,4	exports	8
							PAŃSTWA BUDGET	
179772	250303	289137	419796	494844	504821	573958	Revenue in million PLN	9
208133	294894	331743	504776	521217	517399	659586	Expenditure in million PLN	10
–28361	–44591	–42607	–84980	–26373	–12578	–85629	Budget result in million PLN	11
							ŚRODKI TRWAŁE FIXED ASSETS	
169,6	262,4	326,9	349,5	371,5	391,9	423,6	Investment outlays (constant prices[a]) — 1995=100	12
							Share in investment outlays (current prices) in %:	
2,3	2,0	2,3	1,9	1,9	1,8	1,7	agriculture, forestry and fishing	13
36,6	31,7	38,7	34,3	33,1	34,2	34,4	industry	14
2,4	3,4	3,0	3,9	3,0	3,1	2,7	construction	15
136,6	161,7	199,8	239,7	247,8	256,5	267,0	Gross value of fixed assets (as of 31.12.; constant prices[a]) — 1995=100	16
							Share in gross value of fixed assets (as of 31.12.; current book-keeping prices) in %:	
6,5	5,2	4,4	3,8	3,7	3,6	3,5	agriculture, forestry and fishing	17
31,9	32,3	32,4	33,5	33,5	33,3	33,5	industry	18
2,1	2,1	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	construction	19
							NARODOWE[e] ACCOUNTS[e]	
157,6	200,4	231,6	276,6	303,4	325,5	324,5	Output (constant prices[a]) — 1995=100	20
150,2	188,2	219,8	259,3	277,2	291,9	292,2	Gross domestic product (constant prices[a]) — 1995=100	21
147,0	184,2	214,4	251,7	268,3	283,1	286,5	of which gross value added	22
							Share in gross value added (current prices) in %:	
3,4	3,3	2,8	2,9	2,6	3,1	3,0	agriculture, forestry and fishing	23
25,3	25,3	26,0	24,4	25,7	26,2	26,3	industry	24
7,7	8,5	8,8	8,1	7,0	6,6	7,1	construction	25
152,8	195,3	221,1	255,6	277,6	290,9	281,9	Domestic demand (constant prices[a]) — 1995=100	26
148,8	186,2	204,7	239,1	253,2	263,3	265,1	final consumption expenditure	27
151,8	191,1	212,5	244,1	259,2	273,2	272,4	of which households sector	28
169,1	233,3	294,1	328,9	392,7	422,9	353,1	gross capital formation	29
179,4	248,4	321,9	359,9	365,3	371,5	418,3	of which gross fixed capital formation	30

d Obroty w dolarach amerykańskich do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych; wskaźniki dynamiki obliczono na podskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)"; za 2023 r. dane nieostateczne.

shop survey. d Turnover in USD until 1980 calculated from hard currency PLN; indices were calculated on the basis Accounts in the European Union (ESA 2010)"; preliminary data for 2023.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA

U w a g a. Tablica, jeśli nie zaznaczono inaczej, zawiera informacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca; patrz uwagi ogólne do
N o t e. The table, unless otherwise indicated, presents information per capita; see general notes to the yearbook, item 12 on

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	POWIERZCHNIA. TOTAL AREA.							
1	Powierzchnia ogólna kraju[a] w ha	1,316	1,260	1,053	0,961	0,879	0,822	0,817
2	w tym użytki rolne[b]	0,860	0,823	0,687	0,601	0,527	0,487	0,466
3	Małżeństwa na 1000 ludności	11,9	10,8	8,2	8,5	8,6	6,7	5,5
4	miasta	13,8	12,6	8,8	8,7	9,0	6,0	5,4
5	wieś	10,9	9,7	7,7	8,4	8,1	7,9	5,7
6	Rozwody na 1000 ludności	0,3	0,4	0,5	1,1	1,1	1,1	1,1
7	miasta	0,8	0,9	0,9	1,7	1,6	1,5	1,5
8	wieś	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5
9	Urodzenia żywe na 1000 ludności	26,2	30,7	22,6	16,8	19,5	14,3	9,9
10	miasta	25,2	30,0	19,9	14,7	18,5	12,4	8,9
11	wieś	26,7	31,2	24,9	19,2	21,1	17,5	11,6
12	Zgony na 1000 ludności	10,2	11,6	7,6	8,3	9,9	10,2	9,6
13	miasta	9,9	10,9	7,0	7,7	9,3	9,5	9,3
14	wieś	10,3	12,1	8,0	8,8	10,8	11,4	10,2
15	Przyrost naturalny na 1000 ludności	16,0	19,1	15,0	8,5	9,6	4,1	0,3
16	miasta	15,3	19,1	12,9	7,0	9,2	2,9	–0,4
17	wieś	16,4	19,1	16,9	10,4	10,3	6,1	1,4
	MIESZKANIA. INFRA DWELLINGS. MUNI							
	Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane[e] (do 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności:							
18	mieszkania	.	234	236	248	274	289	310
19	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	.	.	.	12,6	14,9	17,2	19,0
	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności:							
20	mieszkania	.	2,4	4,8	6,0	6,1	3,5	2,3
21	powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	.	121	273	324	391	273	206
	Zużycie w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca miast:							
22	wody z wodociągów w m^3	.	.	27,7	41,8	64,8	68,9	43,9
23	energii elektrycznej[f] w kWh	.	53,3	118	203	412	651	668
24	gazu z sieci[g] w kWh (do 2010 r. w m^3)	.	.	61,3	104	230	354	133

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. b Do 1970 r. łącznie z gruntami niestanowiącymi gospodarstw rol użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Dane wstęp których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa w rolnictwie. g W latach 1960—1990

a See general notes to the yearbook, item 13 on page 33. b Until 1970, including non-farm land; since 2010, excluding conduct agricultural activities on a small scale. c Data of the Agricultural Census. d Preliminary data. e Based on balances culture was the main source of maintenance. g In 1960—1990, in m^3 calculated in conventional units (1 m^3 of gas with

rocznika, ust. 12 na str. 33.
page 33.

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
LUDNOŚĆ POPULATION								
0,819	0,812	0,813	0,819	0,823	0,827	0,833	Total area of the country[a] in ha	1
0,417	0,386[c]	0,378	0,392[c]	.	.	0,390[d]	of which agricultural land[b]	2
5,4	5,9	4,9	3,8	4,4	4,1	3,9	Marriages per 1000 population	3
5,4	5,9	4,8	3,8	4,4	4,2	4,0	urban areas	4
5,5	6,0	5,1	3,8	4,3	4,0	3,7	rural areas	5
1,8	1,6	1,8	1,3	1,6	1,6	1,5	Divorces per 1000 population	6
2,3	2,0	2,1	1,6	1,9	1,9	1,8	urban areas	7
0,9	0,9	1,2	0,9	1,1	1,0	1,0	rural areas	8
9,6	10,7	9,6	9,3	8,7	8,1	7,2	Live births per 1000 population	9
9,0	10,3	9,4	9,1	8,6	7,9	7,0	urban areas	10
10,4	11,4	10,0	9,6	9,0	8,3	7,5	rural areas	11
9,7	9,8	10,3	12,5	13,7	11,9	10,9	Deaths per 1000 population	12
9,4	9,7	10,4	12,9	14,2	12,3	11,4	urban areas	13
10,1	10,0	10,0	11,9	12,9	11,1	10,1	rural areas	14
–0,1	0,9	–0,7	–3,2	–4,9	–3,8	–3,6	Natural increase per 1000 population	15
–0,4	0,6	–1,1	–3,8	–5,6	–4,4	–4,3	urban areas	16
0,3	1,4	–0,1	–2,3	–3,9	–2,8	–2,6	rural areas	17
STRUKTURA KOMUNALNA CIPAL INFRASTRUCTURE								
							Dwelling stocks inhabited and uninhabited[e] (until 2000 — inhabited; as of 31.12.) per 1000 population:	
335	350	367	399	405	412	419	dwellings	18
23,2	25,3	27,0	29,9	30,4	31,1	31,6	useful floor area of dwellings in thousand m^2	19
							Dwellings completed per 1000 population:	
3,0	3,5	3,8	5,8	6,2	6,3	5,9	dwellings	20
315	374	383	513	574	582	528	useful floor area of dwellings in m^2	21
							Household consumption in urban areas per capita in urban areas:	
37,2	35,0	34,3	35,8	35,3	35,5	35,9	water from water supply system in m^3	22
715	785	728	809	815	791	780	electricity[f] in kWh	23
136	146	1370	1621	1846	1772	1695	gas from gas supply system[g] in kWh (until 2010, in m^3)	24

nych; od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha ne. e Na podstawie bilansów; dla lat 1950—1970 dane ze spisów powszechnych. f Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, w m^3 w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m^3 gazu o cieple spalania 16747 kJ).

owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who for 1950—1970 data from national censuses. f Until 2000, excluding households in which income from a private farm in agri- a calorific value of 16747 kJ).

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								EDU
								EDU
1	Studenci uczelni[a] (do 1990 r. i od 2018 r. stan w dniu 31.12., w latach 1991—2017 — 30.11.) na 10 tys. ludności	36,5	50,0	55,6	101	127	105/102	413
2	Absolwenci uczelni[ab] na 10 tys. ludności	1,6	5,8	6,9	14,4	23,5	14,6/13,6	68,0
								OCHRONA
								HEALTH
	Pracownicy medyczni[d] (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności:							
3	lekarze	3,2	3,7	9,6	14,2	17,8	21,4	22,2
4	lekarze dentyści	0,7	0,9	3,1	4,0	4,7	4,8	3,1
5	farmaceuci	1,0	1,5	2,7	3,6	4,3	4,0[e]	5,8
6	pielęgniarki	2,5	7,3	20,8	30,2	43,9	54,6	49,6
7	położne	2,6	2,8	3,1	3,5	4,5	6,3	5,8
8	Łóżka w szpitalach ogólnych[f] (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	34,1	34,8	45,3	51,7	56,2	57,4	49,9
9	Leczeni w szpitalach ogólnych[f] (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	505	650	868	1003	1224	1209	1570
10	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	.	.	4,5	6,2	8,0	7,4	6,1
								KUL
								CUL
11	Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności w wol.	108[g]	414	1042	1720	2646	3589	3549
12	Czytelnicy bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności	.	69,0	121	204	208	195	193
13	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności w wol.	.	1167	2250	3904	4139	4076	3849
14	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych[h] (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	.	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7
15	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych[h] na 1000 ludności	.	463	595	566	500	338	275
16	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	9,2	13,6	22,1	19,2	14,0	9,8	5,9
17	Widzowie w kinach na 1000 ludności	2859	4962	6820	4231	2742	862	546
	Abonenci (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności:							
18	radiowi	20,1	58,5	176	173	243	287	244
19	telewizyjni	—	—	14,2	129	223	261	237

a Bez cudzoziemców; do 1990 r. (pod kreską) bez uczelni resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych i admi wym, a w latach 2005—2015 — w poprzednim roku akademickim. c Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych wani, od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2010 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest 2019 r. dane dotyczące pracowników medycznych (dla wybranych zawodów) opracowywane są w oparciu o źródła administra ust. 5 na str. 353. e Bez części farmaceutów pracujących w aptekach prywatnych. f Bez opieki dziennej; do 2005 r. bez łóżek działalność sceniczną; do 1990 r. — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych.

a Excluding foreigners; until 1990 (below the line), excluding higher education institutions of the Ministry of National De education diplomas in the calendar year, and in 2005—2015 — in the previous academic year. c Data do not include health care d Until 1960, registered, since 2005, working directly with a patient; since 2010, including persons for whom the primary work on medical personnel (for selected professions) have been compiled based on administrative source and are incomparable to some pharmacists employed in private pharmacies. f Excluding day-care; until 2005, excluding beds and incubators for new entities possessing the status of art institutions.

(cd.)

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
KACJA CATION								
509	472	351	298	298	296	302	Students of higher education institutions[a] (until 1990 and since 2018, as of 31.12., in the years 1991——2017 — 30.11.) per 10 thousand population	1
102	124	101	73,2	74,3	73,3	73,0	Graduates of higher education institutions[ab] per 10 thousand population	2
ZDROWIA[c] CARE[c]								
							Medical personnel[d] (as of 31.12.) per 10 thousand population:	
21,4 19,9	21,6	23,0	33,1	34,3	34,8	37,6	doctors	3
3,2 3,1	3,3	3,3	8,9	9,2	9,2	9,8	dentists	4
5,8	6,5	7,3	7,4	7,5	7,5	7,6	pharmacists	5
50,9 46,9	52,1	51,4	55,4	56,6	56,8	57,4	nurses	6
5,5	5,9	5,8	7,3	7,5	7,5	7,6	midwives	7
49,1 47,0	49,4	48,6	44,0	44,4	43,5	42,8	Beds in general hospitals[f] (as of 31.12.) per 10 thousand population	8
1865 1766	2014	2027	1502	1667	1823	1899	In-patients in general hospitals[f] (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population	9
7,0 6,8	7,4	8,3	7,5	8,4	8,9	9,3	Consultations provided within the scope of out-patient health care	10
TURA TURE								
3541	3458	3380	3283	3289	3293	3303	Public library collection (with branches; as of 31.12.) per 1000 population in vol.	11
192	169	162	129	127	135	141	Public library users (with branches) per 1000 population	12
3701	3113	2924	2031	2346	2497	2597	Public library loans (with branches) per 1000 population in vol.	13
1,8	1,9	2,3	2,7	2,7	2,6	2,7	Seats in theatres and music institutions[h] (as of 31.12.) per 1000 population	14
252	299	313	118	125	246	325	Audience in theatres and music institutions[h] per 1000 population	15
6,2	6,4	7,1	7,6	7,8	7,9	7,9	Seats in indoor cinemas (as of 31.12.) per 1000 population	16
652	978	1191	512	724	1098	1323	Audience in cinemas per 1000 population	17
235	180	181	175	173	131	127	Radio subscribers (as of 31.12.) per 1000 population	18
227	174	173	168	165	125	120	Television subscribers (as of 31.12.) per 1000 population	19

nistracji. b W latach 1946—2000 oraz od 2020 r. absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w roku kalendarzo- oraz do 2005 r. (pod kreską) resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych i administracji. d Do 1960 r. zarejestro- praktyka zawodowa (lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek lub położnych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.); od cyjne i są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna", i inkubatorów dla noworodków. g 1947 r. h Dane dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych prowadzących regularną

fence and the Ministry of the Interior and Administration. b In 1946—2000 and since 2020, graduates who obtained higher in prisons and until 2005 (below the line), of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. place is a professional practice (doctors, dentists, nursers or midwives — new organisational form since 1996); since 2019 data those for previous years; see general notes to "Health care and social welfare", chapter item 5 on the page 353. e Excluding borns. g 1947. h Data concern professional artistic units conducting regular performances; until 1990 — state and municipal

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								BAZA NOCLE TOURIST ACCOMMO
1	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.) na 10 tys. ludności	.	.	.	.	.	178	170
2	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	.	.	.	.	.	266	381
								TELEKOMU TELECOMMU
3	Abonenci telefonii ruchomej[b] (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	—	—	—	—	—	—	176
								ROLNICTWO. AGRICULTURE.
4	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[cde] — 1995=100	.	.	.	.	.	.	109,0
	Zbiory[e] w kg:							
5	ziarno zbóż podstawowych[f] (bez mieszanek zbożowych)	213	467	480	473	461	634	477
6	w tym: pszenica	26,0	76,1	77,5	142	117	237	222
7	żyto	116	261	265	167	185	159	105
8	jęczmień	28,3	43,5	44,1	66,1	96,1	111	72,8
9	ziemniaki	787	1456	1275	1547	742	955	633
10	buraki cukrowe	126	257	346	392	285	440	343
	Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego[e]:							
11	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)[gh] w kg	14,2	53,3	59,1	67,2	88,5	87,4	81,5
12	mleko krowie w l	138	313	408	446	450	404	302
13	jaja kurze w szt.	46	137	188	213	250	200	199
14	Ryby morskie (połów)[k] i słodkowodne (połów)[l] w kg	1,0	3,3	6,3	14,6	23,0	12,6	6,2
								LEŚNI FORE
15	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31.12.) w ha	0,274	0,276	0,258	0,263	0,241	0,228	0,232
16	Pozyskanie drewna (grubizny) w m^3	0,48	0,55	0,54	0,57	0,58	0,46	0,68
								PRZE INDU
17	Produkcja sprzedana ogółem (ceny stałe[c]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.	.
	Produkcja niektórych wyrobów[n]:							
18	węgiel kamienny[o] w kg	1974	3142	3516	4307	5428	3879	2701
19	siarka rodzima[p] (w przeliczeniu na 100%) w kg	—	0,4	0,9	82,5	145	123	35,8
20	masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w kg	0,2	1,3	3,2	3,9	7,1	7,1	3,6
21	cukier (w przeliczeniu na cukier biały)[r] w kg	16,2	38,5	46,0	42,7	30,0	51,8	52,5
22	kwas siarkowy[s] (w przeliczeniu na 100%) w kg	5,2	11,5	23,1	58,5	84,9	45,2	51,6
23	nawozy mineralne lub chemiczne[t] (w przeliczeniu na czysty składnik) w kg	2,6	6,5	16,1	50,1	62,9	48,8	63,4
24	tworzywa sztuczne (w formach podstawowych) w kg	.	.	1,9	6,9	15,4	16,5	47,7
25	włókna chemiczne syntetyczne w kg	0,4	1,0	2,6	4,2	7,2	3,9	2,9
26	cement[u] w kg	58,4	101	222	374	518	329	393
27	stal surowa w kg	50,9	101	225	363	548	358	274

a Do 2010 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w 1990 r. bez obiektów resortu obrony wych; od 2020 r. dane z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie z użytkow ści; w 2023 r. dane wstępne. e Od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej g Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. h W wadze poubojowej ciepłej. i Od za lata poprzednie. k Ryby łososiowate przeliczone na kilogramy. l Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego. — powyżej 5 osób. o Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych, łącznie z węglem odzyskanym z hałd. siarkowy kontaktowy łącznie z oleum. t Łącznie z wieloskładnikowymi. u Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje

a Until 2010, data do not include rooms for rent and agrotourism lodgings; in 1990, excluding facilities of the Ministry of since 2020, data including the imputation for units which refused to participate in the survey. b Including users (pre-paid preliminary data. e Since 2010, excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and triticale. g Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. h In post-slaughter warm weight. i Since k Salmon fish converted to kilograms. l Since 2000, excluding production of fish-stocking materials. m Preliminary data. o Excluding coal briquettes and similar solid fuels, including coal recovered from mine dumps. p From mining. r Including mixed fertilizers. u Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement.

(cd.)

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
GOWA TURYSTYKI[a]								
DATION ESTABLISHMENTS[a]								
149	158	185	203	206	206	210	Bed places (as of 31.07.) per 10 thousand population	1
435	531	701	468	584	905	961	Tourists accommodated per 1000 population	2
NIKACJA								
NICATIONS								
764	1232	1464	1296	1335	1393	1392	Mobile telephone subscribers[b] (as of 31.12.) per 1000 population	3
RYBOŁÓWSTWO								
FISHING								
121,4	136,8	157,4	186,3	183,3	191,4	194,1	Market agricultural output (constant prices)[cde] — 1995=100	4
							Crop production[e] in kg:	
550	565	585	697	652	680	678	basic cereal grains[f] (excluding cereal mixed)	5
230	244	285	334	319	355	350	of which: wheat	6
89,2	74,0	52,4	78,2	66,3	63,0	68,5	rye	7
93,8	88,2	77,0	78,7	79,4	74,9	77,1	barley	8
272	213	160	206	186	159	148	potatoes	9
312	259	244	392	402	374	449	sugar beet	10
							Production of selected animal products[e]:	
93,4	102	120	146[i]	141	139	138	animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)[gh] in kg	11
303	310	334	377	381	391	399	cows' milk in litres	12
253	289	272	308	289	315	339	hen eggs in units	13
5,0	5,6	6,1	6,6	9,2	5,7	5,8[m]	Sea fish (catch)[k] and freshwater fish (catch)[l] in kg	14
CTWO								
STRY								
0,236	0,237	0,240	0,243	0,244	0,246	0,247	Forest area (as of 31.12.) in ha	15
0,78	0,87	1,00	1,00	1,07	1,13	1,06	Removals (timber) in m^3	16
MYSŁ								
STRY								
100,0	133,3	161,9	195,1	225,0	246,6	248,3	Sold production (constant prices[c]) — 2005=100	17
							Production of selected products[n]:	
2566	1992	1890	1434	1457	1407	1292	hard coal[o] in kg	18
21,0	13,4	16,3	10,9	11,7	12,6	12,5	native sulphur[p] (in terms of 100%) in kg	19
4,7	4,5	5,0	6,7	6,3	6,6	7,1	butter and other dairy spreads in kg	20
53,3	41,0	43,4	52,2	56,6	56,7	60,4	sugar (in terms of white sugar)[r] in kg	21
53,2	49,3	49,8	47,2	49,1	44,3	36,6	sulphuric acid[s] (in terms of 100%) in kg	22
69,3	63,6	74,6	76,8	77,5	63,5	51,6	mineral or chemical fertilizers[t] (in terms of pure ingredient) in kg	23
54,7	66,1	86,2	96,8	97,2	96,8	82,7	plastics (in primary forms) in kg	24
2,7	1,3	1,1	1,0	1,2	1,1	1,0	synthetic chemical fibres in kg	25
331	411	397	499	517	504	445	cement[u] in kg	26
218	208	243	208	225	199	173	crude steel in kg	27

narodowej i resortu spraw wewnętrznych; od 2015 r. dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegonikami (usługi z przedpłatą). c Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. d Grupowanie metodą rodzaju działalnooraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. f Do 1980 r. bez pszenżyta. 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową; dane są nieporównywalne z danymi m Dane szacunkowe. n Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; do 1990 r. p Z wydobycia. r Łącznie z cukrem produkowanym z surowca pochodzącego z importu. s Łącznie z oleum; do 1990 r. kwas cementu hydraulicznego.

National Defence and the Ministry of the Interior; since 2015, data concern establishments with 10 or more bed places; services). c See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. d Grouped using the kind-of-activity method; in 2023, owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. f Until 1980, excluding 2018, conversion rates in post-slaughter weight were changed, thus data are incomparable with those for previous years. n Data concern economic entities with 10 or more employed persons; until 1990 — more than 5 employed persons. sugar produced of imported raw material. s Including oleum; until 1990,contact sulphuric acid including oleum. t Including

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								PRZE INDU
	Produkcja niektórych wyrobów[a] (dok.):							
	odbiorniki na 1000 ludności w szt.:							
1	radiowe (łącznie z zestawami)	0,3[b]	4,7	21,1	30,4	75,8	37,7	2,8
2	telewizyjne[c]	—	—	5,8	18,9	25,3	19,7	164
3	chłodziarki i zamrażarki typu domowego (łącznie z chłodziarko-zamrażarkami) na 1000 ludności w szt.	—	—	1,3	13,6	19,5	15,9	18,1
4	pralki typu domowego (łącznie z pralko-suszarkami) na 1000 ludności w szt.	—	—	17,9	13,0	22,7	12,7	14,7
5	samochody osobowe[d] na 10 tys. ludności w szt.	—	—	4,1	19,7	98,7	70,1	139
6	energia elektryczna[e] w kWh	244	380	987	1984	3426	3585	3795
								BUDOW CONSTR
7	Produkcja budowlano-montażowa ogółem (ceny stałe[f]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.	.
8	Kubatura budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania[g] w m^3	.	.	1,3	1,6	2,1	1,5	1,0
								TRANSPORT. TRANSPORT.
9	Linie kolejowe eksploatowane[hi] (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności w km	8,8[k]	9,0	7,8	7,1	6,8	6,3	5,6
10	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31.12.)[l] na 10 tys. ludności w km	40,5[m]	45,0	41,6	47,2	50,4	57,4	65,3
11	Samochody osobowe zarejestrowane (od 2015 r. w wieku do 30 lat; stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności w szt.	1,0	1,6	3,9	14,7	66,7	138	261
	Przewozy ładunków w t·km — transportem:							
12	kolejowym[hn]	819	1416	2251	3052	3787	2195	1423
13	samochodowym[o]	1,7	8,5	193	485	1252	1059	1961
	Przewozy pasażerów w pas·km — transportem:							
14	kolejowym[np]	670	1093	1047	1134	1302	1322	630
15	samochodowym[r]	14,0	69,4	257	896	1384	1225	830
16	Placówki pocztowe[s] (do 1990 r. pocztowo-telekomunikacyjne; stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	1,7	2,0	2,3	2,3	2,3	2,1	2,2

a Patrz notka n na str. 62 i 63. b 1947 r. c Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych głównie do komputerów. twa i usług. f Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. g Bez budynków nieprzystosowanych do stałego zamiesz rowe, łącznie z szerokotorowymi. i Dane o sieci kolejowej od przedsiębiorstw będących zarządcami infrastruktury kolejowej nego i linii wykorzystywanych wyłącznie do obsługi pociągów turystycznych i zabytkowych). k Przeciętne w roku. l Do 1990 r. kolejowych; w 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi. o Do 1980 r. bez trans r Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób, do czonego, od 2015 r. łącznie z pozostałymi (alternatywnymi) operatorami pocztowymi.

a See footnote n on pages 62 and 63. b 1947. c Including monitors, except those used primarily for computers. d Excluding f See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. g Excluding buildings not adapted for permanent residence; until broad gauge. i Data on the railway network from enterprises managing railway infrastructure (excluding lines used for the historic trains). k Annual averages. l Until 1990, excluding factory roads. m Excluding urban roads. n Data concern entities private transport; data partially estimated. p Until 1990, excluding passengers transported free of charge. r Excluding offices and telecommunication service offices, until 2010, concerns designated operator and since 2015, including other

(cd.)

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
MYSŁ (dok.) STRY (cont.)								
							Production of selected products[a] (cont.):	
0,4	0,1	71,4	112	163	106	124	radio receivers (including sets) per 1000 population in units	1
176	621	456	438	509	454	383	television receivers[c] per 1000 population in units	2
43,9	48,5	87,1	92,2	104	92,7	91,6	household refrigerators and freezers (including combined refrigerators-freezers) per 1000 population in units	3
38,8	105	169	177	185	167	153	household washing machines (including machines which both wash and dry) per 1000 population in units	4
142	204	139	73,0	68,6	66,7	78,8	passenger cars[d] per 10 thousand population in units	5
4112	4093	4289	4140	4728	4752	4403	electricity[e] in kWh	6
NICTWO UCTION								
100,0	160,5	172,3	209,4	222,2	242,7	253,5	Construction and assembly production, total (constant prices[f]) — 2005=100	7
1,5	1,7	1,8	2,5	2,9	2,9	2,6	Cubic volume of residential buildings completed[g] in m^3	8
POCZTA POST								
5,2	5,2	5,0	5,1	5,1	5,1	5,2	Railway lines operated[hi] (as of 31.12.) per 10 thousand population in km	9
66,5	71,1	75,7	82,3	83,2	84,1	85,0	Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31.12.)[l] per 10 thousand population in km	10
323	447	469	551	563	568	579	Registered passenger cars (since 2015 up to 30 years old; as of 31.12.) per 1000 population in units	11
							Transport of goods in tkm:	
1309	1267	1316	1338	1432	1568	1620	railway transport[hn]	12
3138	5561	7102	10363	10798	10757	10627	road transport[o]	13
							Transport of passengers in pass·km:	
476	465	452	329	419	630	684	railway transport[np]	14
768	561	561	188	196	307	329	road transport[r]	15
2,2	2,2	6,3	7,3	10,2	8,0	14,5	Post offices[s] (until 1990 post and telecommunication offices; as of 31.12.) per 10 thousand population	16

d Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. e Łącznie z producentami z sektorów rolnictwa; do 1990 r. — łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich oraz rezydencji prezydenckich i biskupich. h Normalnotory (bez linii wykorzystywanych na wyłączny użytek przedsiębiorstw, w tym linii prywatnych niedostępnych dla ruchu publicznego bez dróg zakładowych. m Bez dróg miejskich. n Dane dotyczą podmiotów uprawnionych do wykonywania przewozów portu prywatnego; dane częściowo szacunkowe. p Do 1990 r. bez pasażerów korzystających z bezpłatnych przejazdów. 1990 r. — 5 osób. s W 2000 r. — pocztowe i usług telekomunikacyjnych, do 2010 r. dotyczy operatora pocztowego wyzna-

motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. e Including producers from agriculture and service sectors. 1990 — including presbyteries, episcopal curias and presidential and episcopal residences. h Standard gauge, including exclusive use of enterprises, of which private lines inaccessible to public traffic and lines used only for servicing tourist and authorized to perform railway transport; in 2005 in the case of goods transport shunting included. o Until 1980 excluding transports by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. s In 2000, post (alternative) postal operators.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY PER CAPITA (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1946	1950	1960	1970	1980	1990	2000
								HAN
								TRA
1	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe[a]) — 1995=100	12,1[b]	19,4	34,9	56,7	99,8	79,7	120,2
	Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych[c]:							
2	ziarno 4 zbóż[d] w przeliczeniu na przetwory w kg ...	148	166	145	131	127	115	120
3	ziemniaki[d] w kg	310	270	223	190	158	144	134
4	warzywa w kg	.	.	.	111	101	119	121
5	owoce w kg	.	.	.	32,8	37,7	29,0	51,6
6	mięso w kg	.	.	.	48,7	69,1	63,7	62,0
7	tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	.	6,2	7,4	8,2	8,1	8,2	6,7
8	masło w kg	.	3,3	4,7	6,0	8,9	7,8	4,2
9	mleko krowie[e] w l	118	206	227	262	262	242	193
10	jaja kurze w szt.	50	116	143	186	223	190	188
11	cukier w kg	12,8	21,0	27,9	39,2	41,4	44,2	41,6
12	wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% alkoholu w l	.	2,3	2,4	3,3	6,0	3,8[f]	2,0
13	wina i miody pitne w l	.	0,9	4,5	5,7	10,1	7,4	12,0
14	piwo otrzymywane ze słodu[g] w l	.	13,9	22,8	31,6	30,4	30,5	66,9
15	papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w szt.	1000	1063	1539	2078	2679	2654	1954
	Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) w USD[h]:							
16	import — cif (do 1990 r. — fob)	.	26,9	50,5	111	537	251	1279
17	eksport	.	25,6	44,8	109	478	377	827
								INWESTYCJE.
								INVESTMENTS.
18	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[a]) — 1995=100	5,9	13,5	29,4	54,6	96,4	80,8	180,3
19	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31.12.; ceny stałe[a]) — 1995=100	30,5	31,3	34,0	45,7	75,8	92,0	121,9
								RACHUNKI
								NATIONAL
20	Produkt krajowy brutto (ceny stałe[a]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	129,5
21	Popyt krajowy (ceny stałe[a]) — 1995=100	.	.	.	.	.	.	137,2
22	spożycie	.	.	.	.	.	.	130,1
23	w tym w sektorze gospodarstw domowych	.	.	.	.	.	.	134,0
24	akumulacja brutto	.	.	.	.	.	.	166,1
25	w tym nakłady brutto na środki trwałe	.	.	.	.	.	.	181,1

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. b 1947 r. c Opracowano metodą: produkcja powiększona o import, stanu zapasów w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. d Dane dotyczą lat gospodarczych, tzn. przetwory; bez mleka przerobionego na masło. f Z produkcji krajowej. g Od 2000 r. o objętościowej mocy alkoholu powyżej systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii z Rozporządzeniem ESA 2010, patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki Narodowe", ust. 2 na str. 643; za 2023 r. dane

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32. b 1947. c Compiled using the method: production increased by including changes in inventories in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers. d Data concern farming years, excluding milk used in the production of butter. f Domestic production. g Since 2000, of an alcoholic strength of more than European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)"; data calculated for the population item 2 on page 643; preliminary data for 2023.

(dok.)

2005	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION	No
DEL DE								
127,4	155,4	179,4	213,5	229,3	236,2	226,5	Retail sales (constant prices[a]) — 1995=100	1
							Consumption of selected consumer goods[c]:	
119	108	103	102	101	103	106	grain of 4 cereals[d] in terms of processed products in kg	2
126	110	100	94,3	94,8	94,2	94,7	potatoes[d] in kg	3
110	106	105	103	104	104	106	vegetables in kg	4
54,1	44,0	53,0	58,0	59,0	59,0	61,0	fruit in kg	5
66,8	69,9	70,9	73,3	70,5	74,0	73,1	meat in kg	6
6,6	6,3	5,8	6,0	6,3	6,7	5,2	edible animal fats in kg	7
4,2	4,3	4,5	5,9	6,1	5,6	5,9	butter in kg	8
173	189	213	246	251	262	276	cows' milk[e] in litres	9
215	202	144	157	159	154	179	hen eggs in units	10
40,1	39,9	40,5	42,9	41,8	42,8	43,2	sugar in kg	11
2,5	3,2	3,2	3,7	3,8	3,5	3,4	vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100% alcohol in litres	12
8,6	6,9	6,3	6,5	6,7	6,3	6,0	wine and mead in litres	13
80,7	90,2	99,1	94,0	93,2	93,0	87,4	beer from malt[g] in litres	14
1974	1805	1466	879	1005	1012	1165	cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in units	15
							Foreign trade turnover (current prices) in USD[h]:	
2661	4623	5141	6826	9042	10230	9852	imports — cif (until 1990 — fob)	16
2342	4148	5210	7142	9003	9669	10131	exports	17
ŚRODKI TRWAŁE FIXED ASSETS								
169,7	262,4	327,5	350,7	374,5	396,6	429,9	Investment outlays (constant prices[a]) — 1995=100	18
136,7	161,8	200,3	241,7	251,1	260,9	272,4	Gross value of fixed assets (as of 31.12.; constant prices[a]) — 1995=100	19
NARODOWE[i] ACCOUNTS[i]								
150,4	186,8	221,3	261,3	286,6	295,2	297,0	Gross domestic product (constant prices[a]) — 1995=100	20
153,1	193,8	221,9	257,1	286,4	293,8	285,9	Domestic demand (constant prices[a]) — 1995=100	21
149,2	184,9	206,0	240,8	261,5	266,2	269,1	final consumption expenditure	22
152,2	190,0	214,4	246,5	268,7	276,2	276,5	of which households sector	23
169,8	232,0	296,7	332,1	406,8	428,8	359,8	gross capital formation	24
179,5	246,1	323,7	362,6	377,5	376,0	424,9	of which gross fixed capital formation	25

pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany obejmują okres od 1 lipca roku poprzedniego do 30 czerwca danego roku. e Łącznie z mlekiem przeznaczonym na 0,5%. h Obroty w dolarach amerykańskich do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych. i Opracowano według zasad Europejskiej (ESA 2010)"; dane przeliczono według liczby ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie nieostateczne.

imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover, and i.e. periods from 1 July of a previous year to 30 June of the given year. e Including milk intended for processed products; 0.5%. h Turnover in USD until 1980 calculated from hard currency PLN. i Compiled according to the principles of "The meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation, see general notes to "National Accounts" chapter,

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R.

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
1	Powierzchnia (geodezyjna) ogólna[a] (stan w dniu 01.01.) w km^2	313931	19947	17971	25122	13988
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 01.01.):					
2	gminy[b]	2477	169	144	213	82
3	powiaty	314	26	19	20	12
4	miasta na prawach powiatu	66	4	4	4	2
5	Miasta (stan w dniu 01.01.)	979	93	53	51	43
6	Miejscowości wiejskie[c] (stan w dniu 01.01.)	52451	2524	3571	4038	1290
	Stan i ochrona środowiska					
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31.12.) w % powierzchni ogólnej[a]	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:					
8	produkcyjne[d] (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	64,5	16,3	37,0	31,0	12,3
9	napełniania i uzupełniania stawów rybnych	10,0	33,9	16,2	35,3	25,5
10	eksploatacji sieci wodociągowej[e]	25,5	49,8	46,8	33,6	62,2
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności[f]:					
11	ogółem	75,9	81,5	73,7	58,7	79,4
12	miast	94,8	94,7	95,6	94,1	96,8
13	wsi	48,2	54,4	43,6	28,5	48,3
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
14	pyłowych	99,9	99,9	99,5	97,8	99,4
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	74,1	96,4	60,0	91,4	70,2
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31.12.) w % powierzchni ogólnej[a]	32,2	18,6	32,2	22,7	37,5
17	Odpady unieszkodliwione poprzez składowanie[g] w % odpadów wytworzonych (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych)	13,6	2,8	0,1	53,1	0,2
18	Odpady komunalne przeznaczone do recyklingu (w tym kompostowania) w % odpadów komunalnych wytworzonych (w ciągu roku)	27,6	24,5	32,3	30,6	32,3
	Ludność[h]					
19	Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	37636,5	2879,3	1996,0	2011,0	975,0
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,7	51,9	51,6	51,6	51,5
21	na 100 mężczyzn	107	108	107	107	106
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31.12.) w % ludności ogółem	59,5	67,4	57,9	46,1	64,1
23	Ludność (stan w dniu 31.12.) na 1 km^2 powierzchni ogólnej[a]	120	144	111	80	70
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	7,2	6,8	6,8	6,7	6,6
25	Zgony[i] na 1000 ludności	10,9	11,2	11,2	11,4	11,0
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	3,9	4,5	5,5	2,8	2,0
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	–3,6	–4,4	–4,4	–4,7	–4,3
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	1,4	–1,0	–2,2	–0,6
	Przeciętne trwanie życia:					
29	mężczyźni	74,7	74,3	74,1	74,3	74,1
30	kobiety	82,0	81,8	81,3	82,7	81,5
	Rynek pracy. Wynagrodzenia					
31	Pracujący[k] (stan w dniu 31.12.): w tysiącach	15142,5	1159,0	754,5	761,6	366,3
32	na 1000 ludności	402	403	378	379	376
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	788,2	53,0	54,4	57,4	15,4
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31.12.):					
34	kobiety	52,6	51,8	57,5	49,3	54,4
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	12,8	10,0	13,6	14,7	11,6
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	38,0	38,2	39,7	43,1	27,3
37	posiadający prawo do zasiłku	15,2	15,4	17,0	11,6	17,2
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) na 1 ofertę pracy	19	12	37	39	10
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31.12.) w %	5,1	4,4	7,1	7,6	4,3
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto[l] w zł	7199,22	7414,52	6416,55	6454,27	6510,28

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. b W tym gminy mające również status miast na prawach powiatu, d Z ujęć własnych. e Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. f Ludność korzystająca — dane szacunkowe, i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych i innych. h Ludność liczba na koniec grudnia 2023 r. wyniosła 35,6 tys. osób. l Bez wynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych

a See general notes to the yearbook, item 13 on page 33. b Including gminas that are also cities with powiat status, which e Water withdrawal by intakes, before entering the network. f Population connected to — estimated data, the total population facilities servicing the extractive industries (of which heaps and setting ponds) own and others. h Population based on ba end of December 2023 was 35.6 thousand. l Excluding wages and salaries of employees in budgetary units conducting

Łódzkie	Mało-polskie	Mazo-wieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
18219	15184	35559	9411	Total (geodetic) area[a] (as of 01.01.) in km^2	1
				Units of territorial division (as of 01.01.):	
177	182	314	71	gminas[b]	2
21	19	37	11	powiats	3
3	3	5	1	cities with powiat status	4
52	64	99	36	Towns (as of 01.01.)	5
5003	1948	8496	1158	Rural localities[c] (as of 01.01.)	6
				Environmental protection	
0,3	0,1	0,1	0,3	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31.12.) in % of total area[a]	7
				Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
29,4	41,1	84,4	32,6	production[d] (excluding agriculture, forestry and fishing)	8
20,0	12,0	2,1	28,9	filling and completing fish ponds	9
50,6	47,0	13,5	38,5	exploitation of water supply network[e]	10
				Population connected to wastewater treatment plants in % of population[f]:	
71,4	70,4	74,4	79,6	total	11
96,5	96,0	95,7	94,8	urban areas	12
30,6	47,0	35,3	62,6	rural areas	13
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
100,0	99,8	99,7	100,0	particulates	14
90,6	60,1	83,0	72,9	gases (excluding carbon dioxide)	15
19,5	53,1	29,7	27,6	Area of special nature value under legal protection (as of 31.12.) in % of total area[a]	16
74,3	6,6	0,2	0,9	Waste disposed by landfilling[g] in % of waste generated (during the year; excluding municipal waste)	17
24,1	31,5	18,1	24,8	Municipal waste designated for recycling (including composting) in % of municipal waste generated (during the year)	18
				Population[h]	
2362,5	3429,6	5510,5	936,7	Population (as of 31.12.) in thousands	19
52,4	51,5	52,1	51,7	Females: in % of total population	20
110	106	109	107	per 100 males	21
61,8	47,9	64,6	52,7	Population in urban areas (as of 31.12.) in % of total population	22
130	226	155	100	Population (as of 31.12.) per 1 km^2 of total area[a]	23
6,9	8,3	8,2	6,6	Live births per 1000 population	24
12,8	9,6	10,5	11,3	Deaths[i] per 1000 population	25
3,7	2,9	3,4	2,8	Infant deaths per 1000 live births	26
–5,9	–1,3	–2,4	–4,7	Natural increase per 1000 population	27
–0,8	1,5	2,3	–1,4	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	28
				Life expectancy:	
73,2	76,2	74,8	75,3	males	29
81,2	83,1	82,2	82,3	females	30
				Labour market. Wages and salaries	
995,9	1440,8	2463,4	342,9	Employed persons[k] (as of 31.12.): in thousands	31
422	420	447	366	per 1000 population	32
53,2	60,9	110,5	20,3	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands	33
				In % of registered unemployed (as of 31.12.):	
50,4	54,2	49,1	54,7	women	34
10,8	15,2	11,5	11,8	unemployed persons at the age of 24 and less	35
39,2	35,7	41,3	39,0	out of work for longer than 1 year	36
13,7	14,2	15,2	13,5	possessing benefit rights	37
20	18	20	15	Registered unemployed persons (as of 31.12.) per 1 job offer	38
5,4	4,2	4,0	5,9	Registered unemployment rate (as of 31.12.) in %	39
6693,87	7263,39	8466,61	6629,61	Average monthly gross wages and salaries[l] in PLN	40

wykazane w poz. 4. c Miejscowości podstawowe (samodzielne), bez integralnych części miejscowości (niesamodzielnych). ludność ogółem oraz ludność miast i wsi — na podstawie bilansu. g We własnym zakresie przez wytwórcę; na składowiskach na podstawie bilansu. i Łącznie ze zgonami niemowląt. k Według miejsca zamieszkania; bez pracujących za granicą, których prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

are given in item 4. c Basic (stand-alone) localities, without integral parts of localities (non-stand-alone). d From own intakes. as well as population of urban and rural areas — based on balance. g By waste producer on its own; on landfills and in lance. i Including infant deaths. k By place of residence; without employed persons working abroad, whose number at the activity within the scope of national defence and public safety.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
1	Powierzchnia (geodezyjna) ogólna[a] (stan w dniu 01.01.) w km^2	17845	20187	19547	12334
	Jednostki podziału terytorialnego (stan w dniu 01.01.):				
2	gminy[b]	160	118	123	167
3	powiaty	21	14	16	17
4	miasta na prawach powiatu	4	3	4	19
5	Miasta (stan w dniu 01.01.)	52	40	42	73
6	Miejscowości wiejskie[c] (stan w dniu 01.01.)	1656	3749	2894	1284
	Stan i ochrona środowiska				
7	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania (stan w dniu 31.12.) w % powierzchni ogólnej[a]	0,1	0,1	0,2	0,4
	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele:				
8	produkcyjne[d] (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	43,3	13,4	35,3	19,7
9	napełniania i uzupełniania stawów rybnych	20,5	23,6	1,4	23,2
10	eksploatacji sieci wodociągowej[e]	36,2	63,0	63,3	57,2
	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności[f]:				
11	ogółem	79,0	69,2	83,6	83,6
12	miast	97,1	96,1	92,8	92,7
13	wsi	66,4	27,4	68,6	54,8
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
14	pyłowych	99,7	99,5	99,8	99,8
15	gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,4	40,9	92,4	26,8
16	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31.12.) w % powierzchni ogólnej[a]	44,9	31,6	31,0	21,1
17	Odpady unieszkodliwione poprzez składowanie[g] w % odpadów wytworzonych (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych)	—	—	1,0	8,6
18	Odpady komunalne przeznaczone do recyklingu (w tym kompostowania) w % odpadów komunalnych wytworzonych (w ciągu roku)	28,3	32,8	36,3	34,1
	Ludność[h]				
19	Ludność (stan w dniu 31.12.) w tys.	2071,7	1138,2	2359,6	4320,1
20	Kobiety: w % ludności ogółem	51,1	51,4	51,4	51,9
21	na 100 mężczyzn	104	106	106	108
22	Ludność w miastach (stan w dniu 31.12.) w % ludności ogółem	41,0	60,8	62,3	75,8
23	Ludność (stan w dniu 31.12.) na 1 km^2 powierzchni ogólnej[a]	116	56	121	350
24	Urodzenia żywe na 1000 ludności	7,2	7,3	8,1	6,4
25	Zgony[i] na 1000 ludności	9,5	10,6	9,7	11,9
26	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	4,8	4,6	4,5	4,3
27	Przyrost naturalny na 1000 ludności	–2,3	–3,3	–1,6	–5,6
28	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	–1,1	–1,2	2,0	–0,6
	Przeciętne trwanie życia:				
29	mężczyźni	76,1	74,8	75,2	74,3
30	kobiety	83,6	83,4	82,0	81,1
	Rynek pracy. Wynagrodzenia				
31	Pracujący[k] (stan w dniu 31.12.): w tysiącach	758,9	430,7	928,0	1705,2
32	na 1000 ludności	366	378	393	395
33	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) w tys.	67,7	31,0	42,8	62,4
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31.12.):				
34	kobiety	51,3	44,5	59,7	53,8
35	bezrobotni w wieku 24 lata i mniej	14,1	12,3	14,4	11,2
36	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,7	43,5	34,1	31,2
37	posiadający prawo do zasiłku	15,4	13,4	16,5	14,2
38	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31.12.) na 1 ofertę pracy	44	62	14	9
39	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31.12.) w %	8,7	7,0	4,6	3,6
40	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto[l] w zł	6182,05	6487,81	7093,28	7225,69

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. b W tym gminy mające również status miast na prawach powiatu, d Z ujęć własnych. e Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. f Ludność korzystająca — dane szacunkowe, i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych i innych. h Ludność liczba na koniec grudnia 2023 r. wyniosła 35,6 tys. osób. l Bez wynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych

a See general notes to the yearbook, item 13 on page 33. b Including gminas that are also cities with powiat status, which e Water withdrawal by intakes, before entering the network. f Population connected to — estimated data, the total population facilities servicing the extractive industries (of which heaps and setting ponds) own and others. h Population based on ba end of December 2023 was 35.6 thousand. l Excluding wages and salaries of employees in budgetary units conducting

Święto-krzyskie	Warmińsko--mazurskie	Wielko-polskie	Zachodnio-pomorskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
11709	24174	29827	22907	Total (geodetic) area[a] (as of 01.01.) in km^2	1
				Units of territorial division (as of 01.01.):	
102	116	226	113	gminas[b]	2
13	19	31	18	powiats	3
1	2	4	3	cities with powiat status	4
48	50	117	66	Towns (as of 01.01.)	5
2482	3879	5470	3009	Rural localities[c] (as of 01.01.)	6
				Environmental protection	
0,3	0,2	0,3	0,1	Devastated and degraded land requiring reclamation and management (as of 31.12.) in % of total area[a]	7
				Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
89,6	17,6	66,1	88,2	production[d] (excluding agriculture, forestry and fishing)	8
5,5	17,9	9,6	1,3	filling and completing fish ponds	9
4,9	64,6	24,3	10,4	exploitation of water supply network[e]	10
				Population connected to wastewater treatment plants in % of population[f]:	
69,9	79,0	73,6	85,3	total	11
96,4	96,4	92,1	96,4	urban areas	12
48,1	54,0	52,7	61,7	rural areas	13
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,9	98,5	99,5	99,9	particulates	14
51,4	7,1	56,3	58,1	gases (excluding carbon dioxide)	15
64,9	46,8	29,6	21,9	Area of special nature value under legal protection (as of 31.12.) in % of total area[a]	16
40,7	—	0,4	25,6	Waste disposed by landfilling[g] in % of waste generated (during the year; excluding municipal waste)	17
19,4	32,2	26,8	22,0	Municipal waste designated for recycling (including composting) in % of municipal waste generated (during the year)	18
				Population[h]	
1168,5	1357,9	3488,0	1631,8	Population (as of 31.12.) in thousands	19
51,4	51,2	51,4	51,5	Females: in % of total population	20
106	105	106	106	per 100 males	21
45,1	58,9	53,0	68,0	Population in urban areas (as of 31.12.) in % of total population	22
100	56	117	71	Population (as of 31.12.) per 1 km^2 of total area[a]	23
6,2	6,2	7,9	6,4	Live births per 1000 population	24
12,3	10,7	10,1	11,4	Deaths[i] per 1000 population	25
3,7	3,9	4,1	3,4	Infant deaths per 1000 live births	26
–6,1	–4,5	–2,2	–5,0	Natural increase per 1000 population	27
–2,3	–1,7	0,6	–0,4	Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	28
				Life expectancy:	
73,9	74,0	74,8	74,1	males	29
82,4	81,7	81,7	81,4	females	30
				Labour market. Wages and salaries	
429,9	485,3	1532,9	587,1	Employed persons[k] (as of 31.12.): in thousands	31
368	357	440	360	per 1000 population	32
33,7	39,3	46,5	39,7	Registered unemployed persons (as of 31.12.) in thousands	33
				In % of registered unemployed (as of 31.12.):	
50,6	53,4	58,4	54,2	women	34
13,8	12,6	15,4	11,2	unemployed persons at the age of 24 and less	35
37,9	34,3	29,6	37,5	out of work for longer than 1 year	36
16,9	19,2	17,0	14,9	possessing benefit rights	37
32	24	17	18	Registered unemployed persons (as of 31.12.) per 1 job offer	38
7,8	8,3	3,0	6,7	Registered unemployment rate (as of 31.12.) in %	39
6260,68	6152,89	6507,38	6586,26	Average monthly gross wages and salaries[l] in PLN	40

wykazane w poz. 4. c Miejscowości podstawowe (samodzielne), bez integralnych części miejscowości (niesamodzielnych). ludność ogółem oraz ludność miast i wsi — na podstawie bilansu. g We własnym zakresie przez wytwórcę; na składowiskach na podstawie bilansu. i Łącznie ze zgonami niemowląt. k Według miejsca zamieszkania; bez pracujących za granicą, których prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

are given in item 4. c Basic (stand-alone) localities, without integral parts of localities (non-stand-alone). d From own intakes. as well as population of urban and rural areas — based on balance. g By waste producer on its own; on landfills and in lance. i Including infant deaths. k By place of residence; without employed persons working abroad, whose number at the activity within the scope of national defence and public safety.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
	Mieszkania. Infrastruktura komunalna					
	Zasoby mieszkaniowe[a] (stan w dniu 31.12.):					
1	mieszkania: w tysiącach	15779,2	1312,9	804,1	808,7	405,2
2	na 1000 ludności	419	456	403	402	416
3	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	75,5	71,0	71,8	79,3	73,6
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
4	mieszkania: w tysiącach	221,3	19,9	10,9	9,0	5,0
5	na 1000 ludności	5,9	6,9	5,5	4,5	5,1
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	90,0	85,9	86,2	92,8	93,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
7	wody z wodociągów w hm^3	1296,4	99,7	73,2	61,1	31,6
8	energii elektrycznej w GWh	29774,5	2528,1	1530,4	1281,1	773,0
9	gazu z sieci w GWh	54083,7	4505,4	1827,4	2138,9	1474,4
	Edukacja i wychowanie					
	Uczniowie[b] w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
10	podstawowych[c]	3007,4	222,4	153,8	150,9	78,3
11	branżowych I stopnia[d]	230,0	17,0	14,5	10,4	8,3
12	branżowych II stopnia	13,0	0,4	1,0	0,7	0,3
13	liceach ogólnokształcących	806,1	55,9	36,6	45,7	16,6
14	technikach[e]	769,9	53,8	46,1	40,2	23,5
15	policealnych	243,1	24,0	12,9	10,9	7,0
	Absolwenci[bf] szkół w tys.:					
16	podstawowych	512,5	38,2	27,7	24,5	14,6
17	branżowych I stopnia[d]	49,7	3,4	3,4	2,4	1,6
18	branżowych II stopnia	1,4	0,0	0,1	0,1	0,0
19	liceów ogólnokształcących	159,9	10,9	7,3	9,5	3,4
20	techników[e]	119,5	7,4	7,1	7,0	3,3
21	policealnych	68,8	6,8	3,5	3,5	1,7
22	Dzieci w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	986	1000	939	958	986
	Ochrona zdrowia[g] i pomoc społeczna					
23	Łóżka w szpitalach ogólnych[h] (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	42,8	45,3	41,9	47,6	38,6
24	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez międzyoddziałowego ruchu chorych)[h] na 10 tys. ludności	1899	1889	1754	1850	1588
25	Porady lekarskie udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	8,4	8,4	8,7	9,0	7,3
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej[i] (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności:					
26	miejsca	35,2	33,5	30,4	29,2	32,5
27	mieszkańcy	32,4	31,3	28,1	26,6	30,7
28	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych (stan w dniu 31.12.) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	194,9	283,5	173,7	159,8	246,3
	Kultura i turystyka					
29	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	18,4	17,8	20,7	18,3	19,7
30	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1319	1591	1155	881	1076
	Baza noclegowa turystyki[k] w tys.:					
31	miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.)	793,1	75,8	31,0	25,8	16,0
32	korzystający z noclegów	36239,2	4196,7	1417,6	1191,2	649,0
	Nauka i technika. Telekomunikacja					
33	Nakłady[lm] na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2022 r.	1,44	1,51	0,90	1,15	0,38
34	Badacze[mn] pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo	6,8	8,2	4,2	4,9	1,4
35	Łącza abonenckie[o] (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	61	59	48	49	57

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli łami: d — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawo i Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. k Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; tyzacji środków trwałych. m Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2020/1197 z dnia 30 lipca 2020 r., danych jednostek lokalnych. n W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę micznej Ludności (BAEL). o Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary -training schools, e — general art schools leading to professional certification. f For the 2022/23 school year. g Data do not 10 or more bed places; data compiled including imputation for units which refused to participate in the survey. l Intramural; 2020, statistics on research and development at regional level were compiled on the basis of local units data. n In full-active persons aged 15—89 was adopted on the basis of the Labour Force Survey (LFS). o Data concern public network

Łódzkie	Mało-polskie	Mazo-wieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
				Dwellings. Municipal infrastructure	
				Dwelling stocks[a] (as of 31.12.):	
1071,2	1340,1	2523,9	368,6	dwellings: in thousands	1
453	391	458	394	per 1000 population	2
71,9	80,7	74,0	82,1	average useful floor area per dwelling in m^2	3
				Dwellings completed:	
11,7	21,5	43,5	3,2	dwellings: in thousands	4
5,0	6,3	7,9	3,4	per 1000 population	5
92,1	94,1	86,6	102,7	average useful floor area per dwelling in m^2	6
				Consumption in households of:	
90,3	98,6	219,8	29,8	water from water supply system in hm^3	7
1955,9	2760,7	5063,5	802,7	electricity in GWh	8
2133,7	6379,1	10091,7	984,5	gas from gas supply system in GWh	9
				Education	
				Pupils and students[b] in schools (as of beginning of the school year) in thousands:	
178,8	286,1	480,1	66,1	primary[c]	10
10,7	20,7	22,0	6,9	stage I sectoral vocational[d]	11
0,6	1,1	1,2	0,4	stage II sectoral vocational	12
52,3	70,4	158,5	14,3	general secondary	13
46,3	69,7	94,3	19,8	technical secondary[e]	14
16,9	19,1	43,9	5,2	post-secondary	15
				Graduates[bf] of schools in thousands:	
31,4	43,5	78,3	12,1	primary	16
2,3	5,2	4,4	1,3	stage I sectoral vocational[d]	17
0,0	0,1	0,1	0,1	stage II sectoral vocational	18
10,2	15,1	31,1	2,8	general secondary	19
7,1	11,6	14,5	3,0	technical secondary[e]	20
4,2	5,0	11,9	1,7	post-secondary	21
992	985	1023	999	Children in nursery schools and other forms of pre-primary education (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	22
				Health care[g] and social welfare	
48,0	39,1	42,1	43,0	Beds in general hospitals[h] (as of 31.12.) per 10 thousand population	23
2165	1736	1982	1645	In-patients in general hospitals (in in-patient care; excluding inter-ward patient transfers)[h] per 10 thousand population	24
9,0	8,1	9,3	7,1	Doctors' consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	25
				Stationary social welfare facilities[i] (including branches; as of 31.12.) per 10 thousand population:	
37,2	34,4	34,3	52,5	places	26
34,2	32,6	30,9	47,9	residents	27
178,1	185,9	209,1	259,1	Children in nurseries and children's clubs (as of 31.12.) per 1000 children up to the age of 3	28
				Culture and tourism	
18,1	16,0	16,8	18,7	Public library loans per library user in vol.	29
1161	1340	1730	856	Audience in indoor cinemas per 1000 population	30
				Tourist accommodation establishments[k] in thousands:	
22,1	99,9	66,9	6,4	bed places (as of 31.07.)	31
1305,7	5711,2	6264,9	345,0	tourists accommodated	32
				Science and technology. Telecommunications	
1,01	2,54	2,18	0,79	Expenditure[lm] on research and development in relation to gross domestic product (current prices) in % in 2022	33
4,4	11,8	13,5	3,2	Researchers[mn] employed in research and development per 1000 economically active persons	34
43	67	86	70	Subscriber lines[o] (as of 31.12.) per 1000 population	35

cealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d, e Łącznie ze szkodowe. f Z roku szkolnego 2022/23. g Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych. h Bez opieki dziennej. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. l Wewnętrzne; bez amorstatystyki dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym zostały opracowane na podstawie (mianownik) przeciętną w roku liczbę aktywnych zawodowo w wieku 15—89 lat na podstawie Badania Aktywności Ekono-

schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d, e Including: d — special jobinclude health care in prisons. h Excluding day-care. i Including community self-help homes. k Concern establishments with excluding depreciation of fixed assets. m According to Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1197 of 30 July time equivalents (FTE); for calculating the ratio, as the base (denominator), the annual average number of economically telecommunications operators.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
	Mieszkania. Infrastruktura komunalna				
	Zasoby mieszkaniowe[a] (stan w dniu 31.12.):				
1	mieszkania: w tysiącach	720,4	477,2	988,0	1860,2
2	na 1000 ludności	348	419	419	431
3	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	84,8	78,3	73,3	72,8
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
4	mieszkania: w tysiącach	8,6	6,9	19,3	18,9
5	na 1000 ludności	4,2	6,0	8,2	4,4
6	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	110,8	88,4	80,6	94,0
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
7	wody z wodociągów w hm^3	51,6	42,5	85,3	136,3
8	energii elektrycznej w GWh	1121,9	896,8	1789,3	3534,3
9	gazu z sieci w GWh	3446,7	776,2	2858,5	6977,5
	Edukacja i wychowanie				
	Uczniowie[b] w szkołach (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
10	podstawowych[c]	160,4	86,5	203,6	333,4
11	branżowych I stopnia[d]	10,4	4,9	19,6	25,8
12	branżowych II stopnia	0,5	0,3	0,7	2,1
13	liceach ogólnokształcących	41,7	24,6	48,2	87,3
14	technikach[e]	46,0	22,7	48,9	93,9
15	policealnych	9,6	7,6	15,7	23,4
	Absolwenci[bf] szkół w tys.:				
16	podstawowych	25,2	14,5	33,9	60,6
17	branżowych I stopnia[d]	2,6	1,1	4,5	5,0
18	branżowych II stopnia	0,1	0,0	0,0	0,3
19	liceów ogólnokształcących	9,1	5,0	9,8	16,6
20	techników[e]	8,2	3,7	7,4	13,7
21	policealnych	3,1	1,8	4,3	6,9
22	Dzieci w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	957	979	968	1003
	Ochrona zdrowia[g] i pomoc społeczna				
23	Łóżka w szpitalach ogólnych[h] (stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności	41,9	46,5	33,0	49,4
24	Leczeni w szpitalach ogólnych (w trybie stacjonarnym; bez mię-dzyoddziałowego ruchu chorych)[h] na 10 tys. ludności	1996	1969	1595	1947
25	Porady lekarskie udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,4	8,4	8,4	8,6
	Placówki stacjonarne pomocy społecznej[i] (łącznie z filiami; stan w dniu 31.12.) na 10 tys. ludności:				
26	miejsca	32,5	35,2	39,1	36,4
27	mieszkańcy	28,6	31,4	36,5	33,7
28	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych (stan w dniu 31.12.) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	172,1	195,4	164,0	190,1
	Kultura i turystyka				
29	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w wol.	21,3	20,2	14,3	19,8
30	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	961	1036	1520	1466
	Baza noclegowa turystyki[k] w tys.:				
31	miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.)	33,2	13,5	108,9	47,9
32	korzystający z noclegów	1193,0	579,7	3464,6	2723,6
	Nauka i technika. Telekomunikacja				
33	Nakłady[lm] na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w % w 2022 r.	1,17	0,81	1,86	0,93
34	Badacze[mn] pracujący w działalności badawczej i rozwojowej na 1000 osób aktywnych zawodowo	4,3	2,8	8,5	4,9
35	Łącza abonenckie[o] (stan w dniu 31.12.) na 1000 ludności	68	49	70	71

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół poli łami: d — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawo i Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. k Dotyczy obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; tyzacji środków trwałych. m Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2020/1197 z dnia 30 lipca 2020 r., danych jednostek lokalnych. n W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); do obliczenia relacji przyjęto za podstawę micznej Ludności (BAEL). o Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balance. b Excluding schools for adults, except post-secondary -training schools, e — general art schools leading to professional certification. f For the 2022/23 school year. g Data do not 10 or more bed places; data compiled including imputation for units which refused to participate in the survey. l Intramural; 2020, statistics on research and development at regional level were compiled on the basis of local units data. n In full-active persons aged 15—89 was adopted on the basis of the Labour Force Survey (LFS). o Data concern public network

Święto-krzyskie	Warmińsko--mazurskie	Wielko-polskie	Zachodnio-pomorskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
				Dwellings. Municipal infrastructure	
				Dwelling stocks[a] (as of 31.12.):	
462,6	547,4	1372,9	716,0	dwellings: in thousands	1
396	403	394	439	per 1000 population	2
77,8	69,8	82,0	70,2	average useful floor area per dwelling in m^2	3
				Dwellings completed:	
4,4	6,0	22,6	9,9	dwellings: in thousands	4
3,7	4,4	6,5	6,1	per 1000 population	5
103,5	88,0	92,0	80,6	average useful floor area per dwelling in m^2	6
				Consumption in households of:	
33,5	46,0	140,4	56,8	water from water supply system in hm^3	7
748,4	986,0	2780,5	1222,0	electricity in GWh	8
1113,4	1144,6	5624,4	2607,6	gas from gas supply system in GWh	9
				Education	
				Pupils and students[b] in schools (as of beginning of the school year) in thousands:	
82,3	102,8	298,3	123,7	primary[c]	10
5,8	10,8	31,6	10,6	stage I sectoral vocational[d]	11
1,0	0,6	1,9	0,3	stage II sectoral vocational	12
22,5	25,4	74,3	31,7	general secondary	13
27,0	27,7	79,8	30,3	technical secondary[e]	14
9,1	5,9	22,7	9,4	post-secondary	15
				Graduates[bf] of schools in thousands:	
14,4	18,7	53,3	21,6	primary	16
1,3	2,3	6,4	2,3	stage I sectoral vocational[d]	17
0,1	0,0	0,2	0,0	stage II sectoral vocational	18
4,9	5,0	13,3	5,9	general secondary	19
4,6	4,2	12,1	4,5	technical secondary[e]	20
2,8	1,6	6,8	3,1	post-secondary	21
954	932	1003	968	Children in nursery schools and other forms of pre-primary education (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3—6	22
				Health care[g] and social welfare	
44,7	45,8	38,2	40,6	Beds in general hospitals[h] (as of 31.12.) per 10 thousand population	23
2315	2019	1953	1795	In-patients in general hospitals (in in-patient care; excluding inter-ward patient transfers)[h] per 10 thousand population	24
7,8	7,6	8,1	8,4	Doctors' consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	25
				Stationary social welfare facilities[i] (including branches; as of 31.12.) per 10 thousand population:	
46,5	42,5	28,8	40,0	places	26
42,4	39,2	26,5	36,6	residents	27
152,5	140,5	180,6	231,0	Children in nurseries and children's clubs (as of 31.12.) per 1000 children up to the age of 3	28
				Culture and tourism	
22,9	21,3	21,5	16,7	Public library loans per library user in vol.	29
832	1060	1381	1205	Audience in indoor cinemas per 1000 population	30
				Tourist accommodation establishments[k] in thousands:	
17,8	40,7	40,4	146,8	bed places (as of 31.07.)	31
627,2	1286,7	1862,7	3420,3	tourists accommodated	32
				Science and technology. Telecommunications	
0,41	1,02	0,95	0,68	Expenditure[lm] on research and development in relation to gross domestic product (current prices) in % in 2022	33
1,7	3,3	3,8	3,2	Researchers[mn] employed in research and development per 1000 economically active persons	34
43	44	39	56	Subscriber lines[o] (as of 31.12.) per 1000 population	35

cealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d, e Łącznie ze szkodowe. f Z roku szkolnego 2022/23. g Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych. h Bez opieki dziennej. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. l Wewnętrzne; bez amorstatystyki dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym zostały opracowane na podstawie (mianownik) przeciętną w roku liczbę aktywnych zawodowo w wieku 15—89 lat na podstawie Badania Aktywności Ekono-

schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d, e Including: d — special jobinclude health care in prisons. h Excluding day-care. i Including community self-help homes. k Concern establishments with excluding depreciation of fixed assets. m According to Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1197 of 30 July time equivalents (FTE); for calculating the ratio, as the base (denominator), the annual average number of economically telecommunications operators.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R. (cd.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie
	Rolnictwo[a]					
1	Użytki rolne[b] (stan w czerwcu) w tys. ha	14712,1	906,1	1038,5	1382,0	431,6
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	99,1	97,9	99,5	99,4	99,3
	Zbiory w tys. t:					
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	25578,2	1942,5	2119,9	2963,1	693,8
4	ziemniaki	5590,0	277,1	448,2	293,3	52,3
5	buraki cukrowe	16940,8	1525,4	3113,5	2194,3	189,0
	Plony z 1 ha w dt:					
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	46,3	51,1	50,6	49,8	41,6
7	ziemniaki	296	270	285	312	223
8	buraki cukrowe	650	831	569	656	561
	Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych[b] w szt.:					
9	bydło[c]	43,2	12,2	47,7	25,1	21,9
10	trzoda chlewna	64,1	14,9	79,2	29,5	17,6
	Produkcja:					
	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej[d]:					
11	w tysiącach ton	5208,1	62,3	347,1	216,0	116,4
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	354	69	334	156	270
	mleka krowiego:					
13	w milionach litrów	15041,5	157,7	998,7	776,8	69,9
14	na 1 ha użytków rolnych[b] w litrach	1022	174	962	562	162
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych[be] w kg:					
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	121,9	139,5	169,6	139,5	69,8
16	wapniowych	78,4	111,2	79,7	78,1	39,2
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik[b] w ha	10,0	17,8	11,7	7,7	22,0
	Leśnictwo					
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	9484,2	614,4	431,7	597,7	711,8
19	Lesistość[f] (stan w dniu 31.12.) w %	29,6	30,0	23,5	23,4	49,4
20	Odnowienia i zalesienia w ha	63863,3	4992,9	3705,7	3079,3	6468,6
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w tys. m^3	39846,0	3190,9	2021,5	1929,0	3589,9
	Przemysł i budownictwo					
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	2557278	249169	98624	66579	56043
23	Produkcja budowlano-montażowa[g] (ceny bieżące) w mln zł	348845	27692	15514	15060	6368
	Transport, poczta					
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe[h] (stan w dniu 31.12.):					
24	w kilometrach	19578	1817	1199	1091	917
25	na 100 km^2 powierzchni ogólnej[f] w km	6,2	9,1	6,7	4,3	6,6
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31.12.):					
26	w kilometrach	319937	20834	20103	24411	9032
27	na 100 km^2 powierzchni ogólnej[f] w km	101,9	104,4	111,9	97,2	64,6
28	Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 placówkę pocztową[i]	692	669	697	731	634
	Handel. Ceny					
29	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	1255736	79427	32356	51462	17078
30	Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 sklep	115	123	100	103	103
31	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2022=100	111,4	110,7	110,8	110,7	112,4
	Inwestycje. Środki trwałe					
32	Nakłady inwestycyjne[k] (ceny bieżące) w mln zł	461945	35210	18561	17835	11857
33	Wartość brutto środków trwałych[l] (bieżące ceny ewidencyjne; stan w dniu 31.12.) w mln zł	5401289	447423	235324	226104	144116
	Rachunki regionalne[l] w 2022 r.					
34	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	3100850	258878	135082	114306	66083
35	w tym wartość dodana brutto	2766246	230943	120506	101971	58952
36	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2021=100	105,3	104,8	105,2	105,8	105,0
37	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca[m] w zł	82079	88480	68130	57467	66799
38	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca[m] w zł	47559	47781	43852	42602	41462
39	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2021=100	100,4	100,0	99,8	99,7	100,4

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. e Zużycie nawozów — w roku gospodarczym wy); według miejsca wykonywania robót. h Łącznie z szerokotorowymi; dane o sieci kolejowej od przedsiębiorstw będących niedostępnych dla ruchu publicznego i linii wykorzystywanych wyłącznie do obsługi pociągów turystycznych i zabytkowych). lokalizacji inwestycji. l Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności. m Dane przeliczono według liczby narodowe", ust. 2 na str. 643.

a Data do not cover owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. e Consumption of fertilizers — in 2022/23 farming year. f See -location. h Including broad gauge; data on the railway network from enterprises managing railway infrastructure (excluding servicing tourist and historic trains). i Data concern the postal appointed operator and other (alternative) postal operators. meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see general notes to "National Accounts" chapter,

Łódzkie	Mało-polskie	Mazo-wieckie	Opolskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
				Agriculture[a]	
973,7	540,1	1972,6	509,6	Agricultural land[b] (as of June) in thousand ha	1
99,3	98,4	99,1	99,7	of which area in good agricultural condition in %	2
				Crop production in thousand tonnes:	
1738,9	709,1	2252,4	1668,3	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	3
718,0	412,1	600,8	141,2	potatoes	4
299,4	81,2	1121,2	1078,9	sugar beet	5
				Yields per 1 ha in dt:	
39,5	47,6	36,6	66,0	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	6
310	266	315	273	potatoes	7
534	704	620	729	sugar beet	8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land[b] in heads:	
44,7	29,4	60,2	27,0	cattle[c]	9
97,9	19,1	68,0	61,3	pigs	10
				Production:	
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight[d]:	
415,9	58,9	1383,7	103,1	in thousand tonnes	11
427	109	701	202	per 1 ha of agricultural land in kg	12
				of cows' milk:	
993,4	239,4	3474,1	275,5	in million litres	13
1020	443	1761	541	per 1 ha of agricultural land[b] in litres	14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land[be] in kg:	
129,8	88,7	101,7	197,3	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	15
99,9	52,9	82,0	147,5	lime	16
7,3	5,1	8,2	14,6	Agricultural land area per 1 tractor[b] in ha	17
				Forestry	
398,0	438,9	843,4	258,0	Forest land (as of 31.12.) in thousand ha	18
21,4	28,6	23,4	26,7	Forest cover[f] (as of 31.12.) in %	19
2481,5	1334,4	3691,9	2385,8	Renewals and afforestation in ha	20
1441,2	1242,2	2402,4	1463,4	Removals (timber) in thousand m^3	21
				Industry and construction	
153249	182644	604832	49004	Sold production of industry (current prices) in million PLN	22
19096	32833	66560	7215	Construction and assembly production[g] (current prices) in million PLN	23
				Transport, post	
				Railway lines operated, standard gauge[h] (as of 31.12.):	
1069	1081	1799	825	in kilometres	24
5,9	7,1	5,1	8,8	per 100 km^2 of total area[f] in km	25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31.12.):	
21659	26919	41880	8716	in kilometres	26
118,9	177,3	117,8	92,6	per 100 km^2 of total area[f] in km	27
655	788	686	753	Population (as of 31.12.) per 1 post office[i]	28
				Trade. Prices	
57997	96735	343403	12592	Retail sales (current prices) in million PLN	29
108	119	117	148	Population (as of 31.12.) per 1 shop	30
110,7	111,8	111,9	110,2	Price index of consumer goods and services — 2022=100	31
				Investments. Fixed assets	
25282	34927	113663	10922	Investment outlays[k] (current prices) in million PLN	32
322220	400245	1172479	129583	Gross value of fixed assets[l] (current book-keeping prices; as of 31.12.) in million PLN	33
				Regional accounts[l] in 2022	
186819	248454	717564	61409	Gross domestic product (current prices) in million PLN	34
166660	221644	640134	54782	of which gross value added	35
103,9	103,3	107,3	102,5	Gross domestic product (constant prices) — 2021=100	36
77383	72946	126381	66678	Gross domestic product (current prices) per capita[m] in PLN	37
48110	44860	57133	44211	Gross nominal disposable income in the households sector per capita[m] in PLN	38
99,2	100,4	101,4	98,4	Gross real disposable income in the households sector — 2021=100	39

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Dane wstępne. c Dane z ARiMR. d Mięso: wołowe, 2022/23. f Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. g Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zlecenio-zarządcami infrastruktury kolejowej (bez linii wykorzystywanych na wyłączny użytek przedsiębiorstw, w tym linii prywatnych i Dane dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. k Według ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki

agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Preliminary data. c Data from ARMA. d Meat: beef, general notes to the yearbook, item 13 on page 33. g Realised by construction entities (contract system); by work-site-lines used for the exclusive use of enterprises, of which private lines inaccessible to public traffic and lines used only for k By location of investments. l Grouping by the local kind-of-activity unit method. m Data calculated for the population item 2 on page 643.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2023 R. (dok.)

MAJOR DATA ON VOIVODSHIPS IN 2023 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE / WOJEWÓDZTWA	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie
	Rolnictwo[a]				
1	Użytki rolne[b] (stan w czerwcu) w tys. ha	554,8	1087,2	754,9	370,5
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	98,4	99,4	98,9	98,6
	Zbiory w tys. t:				
3	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	669,0	987,9	1451,9	662,3
4	ziemniaki	277,0	121,7	549,3	118,0
5	buraki cukrowe	473,8	15,5	983,7	188,2
	Plony z 1 ha w dt:				
6	ziarno zbóż podstawowych (bez mieszanek zbożowych)	43,4	38,1	46,0	44,9
7	ziemniaki	280	259	312	285
8	buraki cukrowe	662	649	770	766
	Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych[b] w szt.:				
9	bydło[c]	13,5	97,1	30,8	35,8
10	trzoda chlewna	13,4	31,0	109,2	43,7
	Produkcja:				
	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej[d]:				
11	w tysiącach ton	40,9	339,2	296,9	130,1
12	na 1 ha użytków rolnych w kg	74	312	393	351
	mleka krowiego:				
13	w milionach litrów	139,3	3465,8	370,1	300,0
14	na 1 ha użytków rolnych[b] w litrach	251	3188	490	810
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych[be] w kg:				
15	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	94,9	99,6	138,9	114,5
16	wapniowych	85,6	57,1	71,9	71,5
17	Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik[b] w ha	6,2	10,1	15,8	8,5
	Leśnictwo				
18	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31.12.) w tys. ha	693,2	641,3	686,3	406,7
19	Lesistość[f] (stan w dniu 31.12.) w %	38,3	31,3	34,2	32,2
20	Odnowienia i zalesienia w ha	4071,1	2642,2	6226,4	2960,1
21	Pozyskanie drewna (grubizny) w tys. m^3	2554,2	1819,9	3030,1	1564,9
	Przemysł i budownictwo				
22	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	87558	49878	134044	376682
23	Produkcja budowlano-montażowa[g] (ceny bieżące) w mln zł	14847	9864	29103	36130
	Transport, poczta				
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe[h] (stan w dniu 31.12.):				
24	w kilometrach	990	770	1244	1885
25	na 100 km^2 powierzchni ogólnej[f] w km	5,5	3,8	6,4	15,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31.12.):				
26	w kilometrach	18014	15127	15548	21984
27	na 100 km^2 powierzchni ogólnej[f] w km	100,9	74,9	79,5	178,2
28	Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 placówkę pocztową[i]	774	742	628	693
	Handel. Ceny				
29	Sprzedaż detaliczna (ceny bieżące) w mln zł	34733	23989	73280	84227
30	Liczba ludności (stan w dniu 31.12.) na 1 sklep	144	126	114	115
31	Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2022=100	111,5	110,8	111,5	111,3
	Inwestycje. Środki trwałe				
32	Nakłady inwestycyjne[k] (ceny bieżące) w mln zł	20241	13032	28625	51148
33	Wartość brutto środków trwałych[l] (bieżące ceny ewidencyjne; stan w dniu 31.12.) w mln zł	237878	140519	315192	606393
	Rachunki regionalne[l] w 2022 r.				
34	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	115902	70150	191462	374294
35	w tym wartość dodana brutto	103395	62581	170802	333905
36	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) — 2021=100	104,6	105,5	105,6	105,2
37	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca[m] w zł	58221	63697	80885	85942
38	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca[m] w zł	38894	43005	45092	51539
39	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych — 2021=100	99,1	102,0	101,0	101,1

a Dane nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. e Zużycie nawozów — w roku gospodarczym wy); według miejsca wykonywania robót. h Łącznie z szerokotorowymi; dane o sieci kolejowej od przedsiębiorstw będących niedostępnych dla ruchu publicznego i linii wykorzystywanych wyłącznie do obsługi pociągów turystycznych i zabytkowych). lokalizacji inwestycji. l Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności. m Dane przeliczono według liczby narodowe", ust. 2 na str. 643.

a Data do not cover owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. e Consumption of fertilizers — in 2022/23 farming year. f See -location. h Including broad gauge; data on the railway network from enterprises managing railway infrastructure (excluding servicing tourist and historic trains). i Data concern the postal appointed operator and other (alternative) postal operators. meeting the residence criterion according to the ESA 2010 Regulation; see general notes to "National Accounts" chapter,

Święto-krzyskie	Warmińsko--mazurskie	Wielko-polskie	Zachodnio-pomorskie	VOIVODSHIPS / SPECIFICATION	No
				Agriculture[a]	
476,5	1045,7	1761,3	907,0	Agricultural land[b] (as of June) in thousand ha	1
98,7	99,1	99,5	99,1	of which area in good agricultural condition in %	2
				Crop production in thousand tonnes:	
827,1	1589,9	3652,3	1649,8	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	3
257,2	130,3	904,8	288,7	potatoes	4
225,2	428,9	3800,2	1222,4	sugar beet	5
				Yields per 1 ha in dt:	
42,3	46,4	50,3	45,3	basic cereal grains (excluding cereal mixed)	6
290	266	327	283	potatoes	7
730	467	678	604	sugar beet	8
				Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land[b] in heads:	
29,0	46,4	65,8	12,7	cattle[c]	9
29,2	49,3	173,6	19,4	pigs	10
				Production:	
				of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight[d]:	
118,2	331,0	926,0	322,4	in thousand tonnes	11
248	317	526	355	per 1 ha of agricultural land in kg	12
				of cows' milk:	
223,7	1031,5	2415,4	110,2	in million litres	13
469	986	1371	122	per 1 ha of agricultural land[b] in litres	14
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land[be] in kg:	
102,8	94,5	139,1	101,5	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	15
47,1	78,6	67,0	76,9	lime	16
5,6	19,4	11,5	29,4	Agricultural land area per 1 tractor[b] in ha	17
				Forestry	
338,3	790,0	789,2	845,2	Forest land (as of 31.12.) in thousand ha	18
28,3	31,9	25,8	35,9	Forest cover[f] (as of 31.12.) in %	19
1970,2	5223,7	6083,4	6546,3	Renewals and afforestation in ha	20
1301,7	3595,0	3659,1	5040,8	Removals (timber) in thousand m^3	21
				Industry and construction	
51015	48299	279317	70340	Sold production of industry (current prices) in million PLN	22
9106	9724	30354	19381	Construction and assembly production[g] (current prices) in million PLN	23
				Transport, post	
				Railway lines operated, standard gauge[h] (as of 31.12.):	
720	1099	1900	1172	in kilometres	24
6,1	4,5	6,4	5,1	per 100 km^2 of total area[f] in km	25
				Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31.12.):	
15010	14723	31479	14497	in kilometres	26
128,2	60,9	105,5	63,3	per 100 km^2 of total area[f] in km	27
696	753	620	684	Population (as of 31.12.) per 1 post office[i]	28
				Trade. Prices	
16962	20165	275140	36191	Retail sales (current prices) in million PLN	29
114	112	112	110	Population (as of 31.12.) per 1 shop	30
110,5	111,5	111,6	112,7	Price index of consumer goods and services — 2022=100	31
				Investments. Fixed assets	
9571	12293	39663	19115	Investment outlays[k] (current prices) in million PLN	32
123709	158958	506435	234711	Gross value of fixed assets[l] (current book-keeping prices; as of 31.12.) in million PLN	33
				Regional accounts[l] in 2022	
69158	77650	303203	110436	Gross domestic product (current prices) in million PLN	34
61696	69271	270486	98519	of which gross value added	35
102,5	104,0	105,5	103,7	Gross domestic product (constant prices) — 2021=100	36
60075	58536	85665	67261	Gross domestic product (current prices) per capita[m] in PLN	37
43552	43244	48263	46215	Gross nominal disposable income in the households sector per capita[m] in PLN	38
99,0	101,0	100,0	101,1	Gross real disposable income in the households sector — 2021=100	39

użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. b Dane wstępne. c Dane z ARiMR. d Mięso: wołowe, 2022/23. f Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33. g Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zlecenio-zarządcami infrastruktury kolejowej (bez linii wykorzystywanych na wyłączny użytek przedsiębiorstw, w tym linii prywatnych i Dane dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. k Według ludności spełniającej kryterium rezydencji zgodnie z Rozporządzeniem ESA 2010; patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki

agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. b Preliminary data. c Data from ARMA. d Meat: beef, general notes to the yearbook, item 13 on page 33. g Realised by construction entities (contract system); by work-site-lines used for the exclusive use of enterprises, of which private lines inaccessible to public traffic and lines used only for k By location of investments. l Grouping by the local kind-of-activity unit method. m Data calculated for the population item 2 on page 643.

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI**
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej:			Extreme points of the national border:
na północ (szerokość geograficzna północna) — przylądek Rozewie	54°50'	.	in the north (northern geographic latitude) — Cape Rozewie
na południe (szerokość geograficzna północna) — szczyt Opołonek (Bieszczady)	49°00'	.	in the south (northern geographic latitude) — Opołonek Peak (Bieszczady)
na zachód (długość geograficzna wschodnia) — na zachód od Cedyni	14°07'	.	in the west (eastern geographic longitude) — west of Cedynia
na wschód (długość geograficzna wschodnia) — koryto Bugu na wschód od Strzyżowa	24°09'	.	in the east (eastern geographic longitude) — Bug river bed, east of Strzyżów
Rozciągłość: z południa na północ	5°50'	649	Extent: from south to north
z zachodu na wschód	10°02'	689	from west to east

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. **TERYTORIUM I GRANICE**
TERRITORY AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Terytorium w km^2	322714	100,0	Territory in km^2
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311895	96,7	land area (including inland waters)
morskie wody wewnętrzne	2036	0,6	marine internal waters
morze terytorialne	8783	2,7	territorial sea
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km^2	19736	.	Area of exclusive economic zone in km^2
Długość granicy państwowej w km	3572	100,0	Length of the national border in km
lądowej	3071	86,0	land border
w tym na wodach granicznych	1295	36,3	of which boundary of border waters
z Rosją	210	5,9	with Russia
z Litwą	104	2,9	with Lithuania
z Białorusią	418	11,7	with Belarus
z Ukrainą	535	15,0	with Ukraine
ze Słowacją	541	15,1	with Slovakia
z Czechami	796	22,3	with Czechia
z Niemcami	467	13,1	with Germany

TABL. 2. **TERYTORIUM I GRANICE (dok.)**
TERRITORY AND BORDERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Długość granicy państwowej w km (dok.)			Length of the national border in km (cont.)
morskiej	501	14,0	sea border
na morzu[a]	457	12,8	at sea[a]
odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego:			sections demarcating the area of territorial sea:
z Rosją	22	0,6	with Russia
z Niemcami	22	0,6	with Germany
Długość linii brzegowej w km	687[b]	.	Length of coastline in km
Na 1 km granicy przypada terytorium w km^2	90	.	Territory in km^2 per 1 km of border

a Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od linii podstawowej morza terytorialnego oraz po redzie portów w Świnoujściu i Szczecinie włączonej do morza terytorialnego. b W tym Mierzeja Helska — 79 km; z wyłączeniem linii brzegu morskiego na Zalewie Szczecińskim, Zalewie Kamieńskim i Zalewie Wiślanym.

U w a g a. Według stanu w dniu 1 stycznia 2024 r. powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 313933 km^2 i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) — 311902 km^2 oraz część morskich wód wewnętrznych — 2031 km^2, tj. część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin, część Zatoki Gdańskiej, część Zalewu Wiślanego, część wód portów oraz część wód znajdujących się pomiędzy linią brzegu morskiego a linią podstawową morza terytorialnego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Infrastruktury oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

a Running along the line, each point of which is 12 nautical miles away from the baseline of territorial sea and along the road of ports in Świnoujście and Szczecin included in territorial sea. b Of which the Hel Peninsula — 79 km; excluding coastline in the Szczecin Lagoon, Kamieński Lagoon and Wisła Lagoon.

N o t e. As of 1 January 2024, the total area of the country according to the administrative division amounts to 313933 km^2 and includes a land area (including inland waters) of 311902 km^2 as well as a part of marine internal waters — 2031 km^2, i.e. a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Lagoon including Świna and Dziwna as well as Kamieński Lagoon, Odra between the Szczecin Lagoon and the waters of Szczecin port, a part of the Gdańsk Bay, a part of the Wisła Lagoon, part of the port waters and part of the waters located between the seashore line and the baseline of the territorial sea.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography, the Ministry of Infrastructure and the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL	W % powierzchni ogólnej kraju[a] In % of total area of the country[a]	NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS AND LOCALITIES	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
P O L S K A **P O L A N D**	**100,0**	Najwyżej położony punkt — Rysy The highest point — Rysy	2499
Poniżej 0 m Below	0,5		
0— 99	24,1	Najwyżej położona miejscowość — Zakopane The highest locality — Zakopane	1125
100— 199	50,3		
200— 299	16,5		
300— 499	5,4	Najniżej położony punkt — na terenie wsi Marzęcino The lowest point — in the village of Marzęcino	–2,2
500—1000	3,0		
Powyżej 1000 m Above	0,2		
Średnie Average	173[b]	Najniżej położona miejscowość — Żółwiniec The lowest locality — Żółwiniec	–1,3

a Patrz uwaga do tabl. 2. b W metrach.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a See note to table 2. b In metres.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. **WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE**
HIGHER MOUNTAIN PEAKS

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
KARPATY THE CARPATHIAN MOUNTAINS	
Tatry	
Rysy	2499
Mięguszowiecki Szczyt	2438
Świnica	2301
Wołowiec	2064
Kasprowy Wierch	1987
Giewont	1894
Beskid Żywiecki	
Babia Góra	1723
Romanka	1366
Bieszczady	
Tarnica	1346
Halicz	1333
Gorce	
Turbacz	1314
Beskid Sądecki	
Radziejowa	1267
Jaworzyna Krynicka	1114
Beskid Śląski	
Skrzyczne	1257
Barania Góra	1215
Beskid Wyspowy	
Mogielnica (Mogielica)	1170
Beskid Makowski	
Mędralowa (Beskidek)	1169
Lubomir	904
Pieniny	
Wysokie Skałki (Wysoka)	1050
Trzy Korony	982
KARPATY (dok.) THE CARPATHIAN MOUNTAINS (cont.)	
Beskid Niski	
Lackowa	997
Cergowa	716
Beskid Mały	
Czupel	930
Łamana Skała	929
Leskowiec	918
SUDETY THE SUDETEN MOUNTAINS	
Karkonosze	
Śnieżka	1603
Wielki Szyszak	1509
Masyw Śnieżnika	
Śnieżnik	1425
Góry Izerskie	
Wysoka Kopa	1126
Kamienica	973
Góry Sowie	
Wielka Sowa	1015
Góry Stołowe	
Szczeliniec Wielki	919
GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE THE ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS	
Łysogóry	
Łysica	612
Łysa Góra	594
Pasmo Jeleniowskie	
Szczytniak	554

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5. **POWIERZCHNIE ZLEWISK I DORZECZY**

DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

ZLEWISKA I DORZECZA	Ogółem Total	W tym w Polsce Of which in Poland			DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS
	w tys. km² in thousand km²		w % powierzchni ogólnej in % of total area		
			zlewiska lub dorzecza of drainage area or drainage basin	Polski[a] of Poland[a]	
Zlewisko Morza Bałtyckiego	**1380,9**	**311,9**	**22,6**	**99,7**	**Baltic Sea drainage area**
Dorzecze Odry	119,1	106,3	89,3	34,0	Odra drainage basin
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego[b]	12,1	2,5	20,4	0,8	Szczecin Lagoon drainage area[b]
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku[c]	.	17,2	.	5,5	Direct drainage area of Baltic Sea[c]
Dorzecze Wisły[d]	193,8	168,9	87,1	54,0	Wisła drainage basin[d]
Zlewisko Zalewu Wiślanego[e]	24,2	14,5	60,1	4,7	Wisła Lagoon drainage area[e]
Dorzecze Niemna	98,1	2,5	2,6	0,8	Niemen drainage basin
Zlewisko Morza Północnego	**519,9**	**0,3**	**0,06**	**0,1**	**North Sea drainage area**
Dorzecze Łaby	146,5	0,3	0,2	0,1	Łaba drainage basin
Zlewisko Morza Czarnego	**1838,5**	**0,6**	**0,03**	**0,2**	**Black Sea drainage area**
Dorzecze Dunaju	817,0	0,4	0,05	0,1	Dunaj drainage basin
Dorzecze Dniestru	72,0	0,2	0,3	0,1	Dniestr drainage basin

a Powierzchnia lądów i wód śródlądowych. b Bez Odry. c Łącznie z Martwą Wisłą. d Bez delty. e Łącznie z prawostronną częścią delty.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Land area and inland waters. b Excluding the Odra. c Including the Martwa Wisła. d Excluding the delta. e Including the right side of the delta.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI**

PRINCIPAL RIVERS

RZEKI[a] RIVERS[a]	Recypient[b] Recipient[b]	Powierzchnia dorzecza w km² Drainage basin area in km²		Długość w km Length in km		Przepływ średni[c] w m³/s Average flow[c] in m³/s
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	
Odra	Morze Bałtyckie Baltic Sea	119054	106291	841	716[d]	536,0
Nysa Kłodzka	Odra	4553	3738	191	191	31,8
Barycz	Odra	5543	5543	137	137	16,6
Bóbr	Odra	5882	5851	283	283	48,4
Nysa Łużycka	Odra	4399	2274	249	197[e]	28,9
Warta	Odra	54528	54528	800	800	209,0
Prosna	Warta	4915	4915	233	233	17,1
Wełna	Warta	2621	2621	116	116	7,8
Obra[f]	Warta	2759	2759	174	174	8,8
Noteć	Warta	17306	17306	386	386	77,8
Gwda	Noteć	4959	4959	143	143	28,8
Drawa	Noteć	3288	3288	200	200	21,3
Rega	Morze Bałtyckie Baltic Sea	2739	2739	192	192	20,7
Parsęta	Morze Bałtyckie Baltic Sea	3068	3068	153	153	29,6

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. c Z lat 1961—2020; w profilu ujścia rzeki. d W tym odcinek graniczny — 187 km. e Odcinek graniczny. f Za początek Obry przyjęto początek Obrzańskiego Kanału Północnego.

a Listed according to hydrographic order. b River or reservoir into which the water flows. c From 1961 to 2020; at river estuary. d Of which the border section — 187 km. e Border section. f The beginning of the Northern Canal of the Obra was adopted as the beginning of the Obra.

TABL. 6. **WIĘKSZE RZEKI (dok.)**

PRINCIPAL RIVERS (cont.)

RZEKI[a] / RIVERS[a]	Recypient[b] / Recipient[b]	Powierzchnia dorzecza w km^2 / Drainage basin area in km^2		Długość w km / Length in km		Przepływ średni[c] w m^3/s / Average flow[c] in m^3/s
		ogółem / total	w tym w Polsce / of which in Poland	ogółem / total	w tym w Polsce / of which in Poland	
Wisła	Morze Bałtyckie / Baltic Sea	193822[g]	168861[g]	1022	1022	1000,0
Dunajec	Wisła	6783	4808	250[hi]	238[hi]	89,0
Nida	Wisła	3844	3844	154	154	18,7
Wisłoka	Wisła	4100	4100	176	176	38,5
San	Wisła	16857	14400	460	440[k]	128,0
Wisłok	San	3529	3529	223	223	25,8
Wieprz	Wisła	10454	10454	369	369	37,2
Pilica	Wisła	9252	9252	345	345	43,4
Narew	Wisła	74522	54020	512	457[l]	310,0
Biebrza	Narew	7093	7069	175	175	37,1
Pisa	Narew	4514	4514	151[m]	151[m]	24,9
Bug	Narew	38815[n]	19489[n]	805	590[o]	149,0
Krzna	Bug	3282	3282	109	109	11,8
Liwiec	Bug	2765	2765	149	149	11,3
Wkra	Narew	5341	5341	265	265	20,2
Bzura	Wisła	7719	7719	177	177	25,0
Drwęca	Wisła	5693	5693	241	241	30,9
Brda	Wisła	4657	4657	249	249	27,8
Łyna i jej dopływy / and its tributaries	Pregoła	7126[p]	5662[r]	264	207	46,9

a Uszeregowane w porządku hydrograficznym. b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. c Z lat 1961—2020; w profilu ujścia rzeki. g Bez delty. h Łącznie z Czarnym Dunajcem. i—l, o W tym odcinek graniczny: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Liczona od jeziora Roś. n Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. p Powierzchnia zlewni według H. Kellera. r W profilu granicznym zamykającym zlewnię.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Listed according to hydrographic order. b River or reservoir into which the water flows. c From 1961 to 2020; at river estuary. g Excluding the delta. h Including the Czarny Dunajec. i—l, o Of which the border section: i — 17 km, k — 55 km, l — 1 km, o — 363 km. m Calculated from Lake Roś. n Up to Lake Zegrzyńskie. p Catchment area by H. Keller. r At the border enclosing the drainage area.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 7. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**

LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA / LAKES	Dorzecze / Drainage basin	Województwo / Voivodship	Powierzchnia[a] w km^2 / Area[a] in km^2	Maksymalna głębokość w m / Maximum depth in m
WEDŁUG POWIERZCHNI / BY AREA				
Śniardwy[b]	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4
Mamry[c]	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,5	43,8
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	55,1	4,2
Miedwie	Płonia	zachodniopomorskie	35,7	43,8
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,6	12,0
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	24,3	39,7
Gardno	Łupawa	pomorskie	22,8	2,6
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,6	3,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	22,6	16,6
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,7	73,0
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	19,8	31,8
Bukowo	Grabowa	zachodniopomorskie	18,1	2,8
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	18,1	79,7
Tałty (z jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,0	50,8
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,0	23,7
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	16,9	5,5

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. b System wodny jeziora Śniardwy: Śniardwy, Seksty, Kaczerajno, Warnołty. c System wodny jeziora Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno, Łabap, Zimny Kąt.

a Of the water surface and islands on the lake. b Water system of Lake Śniardwy: Śniardwy, Seksty, Kaczerajno, Warnołty. c Water system of Lake Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno, Łabap, Zimny Kąt.

TABL. 7. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA (dok.)**
LARGER AND DEEPER LAKES (cont.)

JEZIORA LAKES	Dorzecze Drainage basin	Województwo Voivodship	Powierzchnia[a] w km^2 Area[a] in km^2	Maksymalna głębokość w m Maximum depth in m
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI BY DEPTH				
Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	18,1	79,7
Wielki Staw[d]	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3
Czarny Staw[e]	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,7	73,0
Wdzydze[f]	Wda	pomorskie	14,8	68,7
Wuksniki	Pasłęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0
Babięty Wielkie	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	65,0
Morzycko	Słubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0
Ciecz (Trześniowskie)	Pliszka	lubuskie	1,7	58,8
Piłakno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,4	56,6
Ełckie	Ełk	warmińsko-mazurskie	3,8	55,8
Tałty (z jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,0	50,8
Ożewo (Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. d W Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach. e Nad Morskim Okiem w Tatrach. f System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Of the water surface and islands on the lake. d In Dolina Pięciu Stawów Polskich in the Tatra Mountains. e Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. f Water system of Lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 8. **WAŻNIEJSZE KANAŁY**
MAJOR CANALS

KANAŁY[a] CANALS[a]	Połączenia Links	Rok uruchomienia Year of opening	Długość w km Length in km
Wieprz—Krzna	Wieprz—Krzna Południowa	1961	139,9
Elbląski	Jezioro Jeziorak—jezioro Drwęckie—jezioro Drużno	1862	84,9
Augustowski	Czarna Hańcza—Biebrza	1839	83,0[b]
Gliwicki	Kłodnica—Odra[c]	1941	41,2
Ślesiński	Warta—jezioro Gopło	1950	32,0
Górnonotecki	Noteć—Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda—Noteć	1914	24,5
Łączański	Wisła—Wisła	1961	17,2
Żerański	Wisła—Narew	1963	17,2

a Uszeregowane malejąco według długości. b Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych, leżącymi na trasie kanału. c Łącznie z portem Gliwice.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Infrastruktury.

a Listed according to the decreasing length. b Canal's length within the borders of Poland together with lakes and sections of water along the canal's course. c Including the Port of Gliwice.

S o u r c e: data of the Ministry of Infrastructure.

TABL. 9. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE[a] RESERVOIRS[a]	Rzeka River	Rok uruchomienia Year of opening	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm^3 Total capacity (at maximum accumulation) in hm^3	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km^2 Area at maximum accumulation in km^2	Wysokość piętrzenia w m Height of accumulation in m
Solina	San	1968	474,0	22,0	62,0
Włocławek[b]	Wisła	1970	453,6	75,0	12,8
Czorsztyn-Niedzica	Dunajec	1997	238,6	12,1	46,0
Jeziorsko	Warta	1986	202,0	36,7	11,5
Racibórz Dolny[c]	Odra	2020	185,0	26,3	8,4
Goczałkowice[d]	Wisła	1956	168,4	32,0	14,0
Świnna Poręba	Skawa	2017	160,8	10,5	40,5
Rożnów	Dunajec	1941	155,8	15,2	31,0
Dobczyce	Raba	1986	137,7	10,9	30,5
Otmuchów	Nysa Kłodzka	1933	129,2	20,8	15,1
Nysa	Nysa Kłodzka	1972	121,7	20,7	12,1
Dębe[b]	Narew	1963	96,0	33,3	7,0
Tresna	Soła	1967	92,7	9,7	24,8
Turawa	Mała Panew	1948	92,6	19,9	13,3
Pakość	Noteć	1974	89,2	13,0	4,8
Sulejów	Pilica	1973	84,3	22,3	11,3
Dzierżno Duże[d]	Kłodnica	1964	82,9	6,0	8,8
Koronowo	Brda	1960	80,6	15,6	20,0
Siemianówka	Narew	1995	79,5	32,5	9,2
Mietków	Bystrzyca	1986	77,2	8,5	15,3
Dziećkowice[d]	woda z Soły	1976	52,5	7,1	8,0
Pilchowice	Bóbr	1912	50,0	2,4	50,0
Kuźnica Warężyńska	Przemsza	2005	46,3	4,9	1,8
Klimkówka	Ropa	1994	42,0	3,0	35,8
Słup	Nysa Szalona	1979	38,1	4,9	20,3
Wióry	Świślina	2007	34,7	4,1	24,5
Pławniowice[d]	Potok Toszecki	1976	29,2	2,6	2,8
Nielisz	Wieprz	2008	28,5	9,9	8,6
Porąbka	Soła	1936	26,5	3,3	22,7
Chańcza	Czarna	1985	23,8	4,6	15,1
Rybnik	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Topola	Nysa Kłodzka	2003	21,7	4,3	7,9
Poraj	Warta	1978	20,8	5,1	12,1
Przeczyce	Przemsza	1963	20,3	3,8	12,0
Leśna	Kwisa	1907	16,8	1,0	35,8
Bukówka	Bóbr	1987	16,7	2,0	22,0
Kozielno	Nysa Kłodzka	2003	16,3	3,5	6,7
Mylof	Brda	1848	16,2	25,7	10,4
Żur	Wda	1929	16,0	4,0	14,0
Kozłowa Góra	Brynica	1939	15,8	5,8	7,0
Sosnówka	Czerwonka	2002	14,8	1,7	18,0

a Uszeregowane malejąco według pojemności całkowitej (przy maksymalnym piętrzeniu). b Stopień wodny. c Zbiornik powodziowy „suchy". d Zbiornik w wyrobisku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Infrastruktury.

a Listed according to decreasing total capacity (at maximum accumulation). b Flow reservoir. c Flood reservoir "dry". d Excavation reservoir.

S o u r c e: data of the Ministry of Infrastructure.

Uwaga do tablic 10 i 11

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. liczba stacji meteorologicznych (synoptycznych i klimatologicznych) dokonujących pomiarów temperatury i opadów wynosiła 282 oraz stacji opadowych dokonujących wyłącznie pomiarów opadów — 686.

Note to tables 10 and 11

As of 31 December 2023, the number of meteorological (synoptic and climatological) stations taking temperature and precipitation measurements totalled 282 and precipitation stations taking exclusively precipitation measurements — 686.

TABL. 10. **TEMPERATURY POWIETRZA**

AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wznie-sienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie[a] average[a]				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temper-atures
		1971—2000	1991—2020	2011—2020	2023	maksimum maximum	minimum minimum	
						1971—2023		
Hel	1	8,1	8,8	9,3	9,9	33,7	–18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,4	9,0	9,5	37,2	–25,0	62,2
Koszalin	33	8,0	8,8	9,4	9,9	37,1	–25,4	62,5
Suwałki	184	6,3	7,2	7,8	8,7	35,2	–30,6	65,8
Olsztyn	133	7,3	8,0	8,6	9,6	36,2	–30,2	66,4
Chojnice	164	7,3	8,1	8,7	9,3	36,3	–25,7	62,0
Szczecin	1	8,8	9,5	10,0	10,5	37,8	–30,0	67,8
Białystok	148	6,9	7,7	8,2	9,3	35,5	–35,4	70,9
Toruń	69	8,1	8,9	9,5	10,3	37,9	–32,0	69,9
Mława	147	7,3	8,2	8,8	9,9	36,6	–31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski	72	8,6	9,4	10,0	10,6	37,4	–24,6	62,0
Poznań	87	8,5	9,4	10,1	10,8	37,1	–28,5	65,6
Warszawa	106	8,1	9,0	9,8	10,7	37,0	–30,7	67,7
Terespol	133	7,5	8,4	9,0	10,0	36,2	–34,3	70,5
Zielona Góra	192	8,5	9,4	10,0	10,7	36,8	–22,2	59,0
Kalisz	138	8,4	9,3	9,9	10,8	38,0	–28,5	66,5
Łódź	187	8,0	8,8	9,4	10,0	37,6	–30,3	67,9
Włodawa	177	7,5	8,3	9,0	9,9	36,0	–34,2	70,2
Lublin	238	7,4	8,2	8,9	9,8	35,3	–33,7	69,0
Wrocław	120	8,7	9,7	10,6	11,3	37,9	–30,0	67,9
Jelenia Góra	342	7,4	8,0	8,6	9,3	35,8	–31,8	67,6
Kielce	260	7,4	8,2	8,9	9,6	36,6	–33,9	70,5
Częstochowa	293	8,0	9,0	9,5	10,2	36,9	–26,6	63,5
Śnieżka	1603	0,6	1,4	1,9	2,0	24,6	–32,1	56,7
Kłodzko	356	7,4	8,1	8,8	9,6	35,1	–29,7	64,8
Opole	165	8,8	9,6	10,3	11,0	37,9	–27,1	65,0
Katowice	284	8,2	9,0	9,6	10,3	37,2	–27,4	64,6
Rzeszów	212	7,9	8,9	9,6	10,6	36,1	–30,9	67,0
Kraków	237	8,1	8,9	9,5	10,4	37,3	–29,9	67,2
Bielsko-Biała	398	8,1	9,0	9,6	10,5	36,4	–27,4	63,8
Nowy Sącz	292	8,2	9,0	9,6	10,2	36,8	–29,2	66,0
Zakopane	855	5,4	6,2	6,8	7,4	32,8	–27,1	59,9

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods concern annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 11. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE I ZACHMURZENIE**
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, SUNSHINE DURATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach[a] Average cloudiness in octants[a]
		1971—2000	1991—2020	2011—2020	2023			
		średnie[b] average[b]						
Hel[cd]	1	578	598	581	662	4,1	.	.
Łeba	2	632	662	644	686	5,1	2102	5,5
Koszalin[c]	33	717	738	696	726	3,2	1900	.
Suwałki[c]	184	591	607	628	563	3,1	1644	.
Olsztyn[ce]	133	625	642	658	593	2,8	.	.
Chojnice[c]	164	547	612	593	610	3,4	1874	.
Szczecin[c]	1	530	567	541	609	3,2	1913	.
Białystok[c]	148	577	610	645	620	2,2	1877	.
Toruń[c]	69	528	549	537	598	2,6	1827	.
Mława[c]	147	543	562	557	590	3,0	1585	.
Gorzów Wielkopolski[c]	72	531	557	558	730	2,7	1734	.
Poznań	87	507	539	526	711	3,7	1915	5,5
Warszawa	106	519	550	546	574	3,2	2090	5,4
Terespol[c]	133	512	538	538	558	2,7	2022	.
Zielona Góra[c]	192	572	589	578	733	2,8	1917	.
Kalisz[c]	138	507	494	465	459	3,7	1761	.
Łódź	187	571	578	568	644	3,1	1904	5,7
Włodawa[c]	177	515	562	602	649	3,7	2091	.
Lublin[c]	238	572	601	599	673	2,8	1969	.
Wrocław[d]	120	569	541	542	643	3,2	.	5,6
Jelenia Góra[c]	342	678	707	690	713	2,5	2102	.
Kielce[c]	260	600	631	609	691	2,3	1811	.
Częstochowa[c]	293	617	648	612	755	2,2	1854	.
Śnieżka	1603	1150	1091	1029	1181	11,5	1531	6,3
Kłodzko[c]	356	576	601	579	613	3,0	1762	.
Opole[c]	165	622	585	550	749	2,5	1951	.
Katowice[cd]	284	729	723	671	829	2,5	.	.
Rzeszów[e]	212	629	652	564	715	3,7	.	5,5
Kraków[e]	237	662	673	632	752	3,1	.	5,4
Bielsko-Biała[cd]	398	942	999	978	987	3,6	.	.
Nowy Sącz[cf]	292	696	728	674	916	.	1921	.
Zakopane[c]	855	1107	1145	1114	1297	1,6	1721	.

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c, d, f Brak pełnego ciągu pomiarowego: c — zachmurzenia, d — usłonecznienia, f — prędkości wiatru. e Stacja nie prowadzi pomiarów usłonecznienia.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods concern annual averages from these periods. c, d, f Lack of a full measurement sequence of: c — cloudiness, d — sunshine duration, f — wind velocity. e Station does not record measurements of sunshine duration.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

DZIAŁ II
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

CHAPTER II
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Uwagi ogólne

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni kraju** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, wcześniej — Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Wyłączenie użytków rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych I—III, a także klas bonitacyjnych IV—VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego oraz gruntów leśnych wymaga decyzji zezwalających na takie wyłączenie. Do 2008 r. rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. do 4 września 2014 r. przepisy ustawy nie miały zastosowania do użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które całkowicie utraciły wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** dotyczą złóż i zasobów bilansowych udokumentowanych geologicznie, z uwzględnieniem ich zagospodarowania, eksploatacji oraz przyrostów uzyskanych w wyniku nowych badań geologicznych.

Zasoby bilansowe to część zasobów geologicznych spełniających kryterium bilansowości i wymogi jakościowe oraz nadających się, przy obecnym stanie techniki, do gospodarczego wykorzysta-

General notes

1. Information regarding **geodesic status and directions of land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced by the Regulation of the Minister of Development, Labour and Technology of 27 July 2021 on the register of land and buildings, previously of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land for which payments and fees were collected, based on the Act of 3 February 1995 on Agricultural and Forest Land Protection. Designation of agricultural land included in quality classes I—III as well as quality classes IV—VI comprised of organic origin soils and designation of forest land for above mentioned purposes requires a decision to allow such designation. Until 2008, gmina council might also resolve to protect IV quality class land of mineral origin, located within gmina. From 2009 to 4 September 2014 the provisions of the Act did not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of its suitability for agricultural production: class I corresponds to the highest agricultural value and class VI — to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land with declined utility value due to worsened natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as inappropriate agricultural practices (degraded land).

Land **reclamation** consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Data regarding **major mineral resources** concern deposits and balance resources that are geologically documented, including their use, exploitation and increases obtained through new geological explorations.

Balance resources refer to those geological resources that meet the criteria of balance and quality requirements, and can be economically utilised at the present level of technology. The criteria

nia. Kryteria bilansowości to zespół warunków (granicznych wielkości) ekonomicznych, górniczych i przyrodniczych, jakie muszą być spełnione, aby zasoby mogły być uznane za bilansowe, tj. zapewniające opłacalną eksploatację.

4. Dane dotyczące **opadów** ustalono na podstawie pomiarów dobowych sum opadów, natomiast **odpływy wód** — na podstawie codziennych stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych.

5. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)" — jednostek organizacyjnych (włączając fermy przemysłowego chowu zwierząt oraz zakłady zajmujące się produkcją roślinną) wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam^3 i więcej wody podziemnej albo 20 dam^3 i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam^3 i więcej ścieków;
2) w pozycji „napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych" — jednostek organizacyjnych zużywających wodę na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej" — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

6. Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Ocena jakości wód podziemnych jest oparta na wynikach badań prowadzonych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej. Monitoringiem objęto jednolite części wód (o zwierciadle swobodnym lub napiętym). **Jednolita część wód podziemnych** oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zwierciadło wód podziemnych to granica stref aeracji (napowietrzenia) i saturacji (nasycenia).

Zwierciadło swobodne to takie, które pozostaje pod ciśnieniem atmosferycznym, co oznacza, że nad zwierciadłem wody w tej samej warstwie przepuszczalnej występuje przestrzeń bez wody, umożliwiająca jego podnoszenie się. Natomiast **zwierciadło napięte** pozostaje pod ciśnieniem wyższym od atmosferycznego. Jego położenie jest wymuszone przez wyżej leżące utwory nieprzepuszczalne, które uniemożliwiają wzrost poziomu zwierciadła wody. Występuje na granicy warstwy wodonośnej i warstwy nieprzepuszczalnej.

Klasy jakości wód podziemnych określono w rozporządzeniach Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (ostatnie z dnia 11 października 2019 r.). Wyróżnia się 5 klas jakości oznaczających dobry lub słaby stan tych wód.

Dobrym stanem wód podziemnych (klasy jakości I—III) jest taki stan chemiczny wód, w którym:

— stężenia substancji zanieczyszczających nie wykazują efektów dopływu wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszcze-

for balance are a set of conditions (boundary values) relating to economic, mining, and natural factors that must be met for resources to be considered balanced, i.e. ensuring profitable exploitation.

4. Data on **the precipitation** were determined based on measurements of diurnal precipitation totals, while **water outflows** were based on daily water levels in rivers and hydrometric measurements.

5. Information regarding **water withdrawal** concerns:

1) in the "for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)" item — organisational units (including industrial livestock farming and crop production plants) contributing fees for the annual withdrawal of 5 dam^3 or more of underground water or 20 dam^3 or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam^3 or more of wastewater annually;
2) in the "filling and completing fish ponds" item — organisational entities using water for the exploitation of fish ponds with an area of 10 ha or more;
3) in the "exploitation of water supply network" item — all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces, etc.).

6. Exploitable underground water resources are the part of the resources that, taking into account the principles of their protection and technical conditions, can be withdrawn from a specific aquifer level without disrupting the hydrogeological balance.

The assessment of underground water quality is based on the research conducted within the underground water quality monitoring in domestic network. The monitoring covers uniform water bodies (with unconfined and confined water table). **The uniform body of underground water** refers to a specific volume of underground waters within an aquifer or a group of aquifers.

Underground water table is a border between aeration and saturation zones.

Unconfined water table is one that remains under atmospheric pressure, meaning that above the water table in the same permeable layer, there is a space without water, allowing for its rise. In contrast, **confined water table** remains under pressure higher than atmospheric pressure. Its position is constrained by overlying impermeable layers that prevent the water table from rising. It occurs at the boundary between the aquifer and the impermeable layer.

Classes of underground water quality are defined in the Regulations of the Minister of the Climate and Environment on the criteria and method of evaluation of the status of underground waters uniform bodies (the most recent of 11 October 2019). There are 5 quality classes distinguished, indicating good or poor status of these waters.

The good status of underground waters (quality classes I—III) refers to a chemical condition of water, in which:

— pollutant concentrations do not result in the inflow of salt waters and any other waters of

niem oraz nie przekraczają norm jakości ustalonych w odrębnych przepisach,
— zmiany w przewodności elektrolitycznej nie wskazują na dopływ wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Słabym stanem wód podziemnych (klasy jakości IV i V) jest taki stan chemiczny wód, w którym nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków określonych dla dobrego stanu wód podziemnych.

7. Informacje o **stanie jednolitych części wód rzek i jezior** pozyskiwane są w ramach monitoringu jakości wód powierzchniowych realizowanego w oparciu o wyznaczone jednolite części wód, stanowiące podstawowe jednostki gospodarowania wodami.

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Ocena jednolitych części wód powierzchniowych wykonywana jest na podstawie rozporządzeń Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (ostatnie z dnia 25 czerwca 2021 r.). Ocena ta została opracowana według zaleceń Unii Europejskiej (dyrektywa 2000/60/WE zwana Ramową Dyrektywą Wodną), zgodnie z którymi o ocenie końcowej wód decyduje najgorszy wskaźnik.

Stan jednolitych części wód rzek i jezior ocenia się jako dobry lub zły analizując wyniki klasyfikacji ich stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Sklasyfikowanie jednolitej części wód do stanu lub potencjału ekologicznego poniżej dobrego bądź też do złego stanu chemicznego, wskazuje na zły stan wód.

8. Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych jest podsystemem Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzi się go zgodnie z rozporządzeniami Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (ostatnie z dnia 13 lipca 2021 r.).

Celem **monitoringu diagnostycznego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód, ocena wpływu działań antropogenicznych oraz dokonywanie ocen długoterminowych zmian tego stanu. Celem **monitoringu operacyjnego** jest m.in. ustalenie stanu jednolitych części wód uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. Pełne definicje monitoringu diagnostycznego i operacyjnego zawarte są w ww. rozporządzeniu.

9. Informacje o **ocenie jakości wody dostarczanej przez wodociągi** opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na podstawie wyników badań przeprowadzanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria

pollution threatening quality and do not exceed quality standards specified by separate regulations,
— changes in electrolytic conductivity do not indicate the inflow of salt waters and any other waters of quality threatening underground waters with pollution.

The poor status of underground waters (IV and V quality classes) refers to a chemical condition of water in which at least one of the conditions specified for good status of underground waters is not met.

7. Information on **the status of uniform parts of river and lake waters** is obtained through surface water quality monitoring, based on designated uniform water parts, serving as the basic units for water management.

The uniform part of surface water refers to a distinct and significant element of surface waters, such as a lake, reservoir, stream, river or canal, part of stream, river or canal, transitional waters or stretch of coastal water.

The assessment of uniform surface water parts is performed on the basis of Regulations of the Minister of the Climate and Environment on the method of classifying the status of uniform parts of surface water and environmental standards for priority substances (latest 25 June 2021). This assessment was prepared according to the recommendations of the European Union (Directive 2000/60/EC, known as Water Framework Directive), according to which the final water status is determined by the worst indicator.

The status of rivers and lakes water parts shall be assessed as good or bad by analysing results concerning classifying their ecological status or potential and chemical status. When a water body ecological status or potential is below good or if its chemical status is bad, such a water body is classified as being in bad status.

8. Underground and surface water quality monitoring is a subsystem of the State Environmental Monitoring. It is conducted in accordance with Regulations of the Minister of the Climate and Environment on the form and method of monitoring of uniform parts of surface and underground water (latest from 13 July 2021).

The purpose of **surveillance monitoring** is, among others, to determine the status of water parts, evaluate the impact of anthropogenic activities and assess long-term changes in this status. The aim of **operational monitoring** is, among others, to determine the status of water parts to be at risk of failing to comply with environmental objectives. Full definitions of surveillance and operational monitoring are provided in the above mentioned Regulation.

9. Information concerning **the quality of water from water supply systems** is compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 7 December 2017 on the quality of drinking water intended for consumption, based on the results of laboratory tests conducted by laboratories

ria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań zatwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między terenowo właściwym państwowym inspektoratem sanitarnym a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym.

Wodę dostarczaną ludności do spożycia uznaje się za odpowiadającą lub nieodpowiadającą wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu na podstawie wyników badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych oraz organoleptycznych.

10. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 5, pkt 1) i 3) na str. 90.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach cieplnych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzaniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków.

11. Dane o całkowitych emisjach zanieczyszczeń powietrza oraz gazów cieplarnianych są szacowane zgodnie z obowiązującymi metodologiami Między-

of the State Sanitary Inspection or other laboratories with a documented quality system of water analyses approved by the State Sanitary Inspection.

Monitoring of water supply systems is conducted at points characteristic for a given system, agreed upon between the territorially competent state sanitary inspector and the water and sewage company.

Water supplied to the population for consumption is considered to meet or not meet the requirements specified in the above mentioned Regulation on the basis of the results of microbiological, physicochemical, and organoleptic tests.

10. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3) on page 90.

Wastewater requiring treatment is defined as water discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters or into the ground or into a sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), from other entities and households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water causing the so-called thermal pollution of water.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralisation through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge). It involves the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, but also chemical) allowing for the increased reduction in nitrogen and phosphorus.

A **few steps treatment** of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Sewage sludge from wastewater treatment plants is understood as sludge from sludge digesters and other installations, used for purifying wastewater.

11. Data on total emission of air pollutants and greenhouse gases are esimated according to the current methodologies of the Intergovernmental

rządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC). **Emisja głównych zanieczyszczeń powietrza** to emisja ze wszystkich źródeł wyliczana na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych.

Emisje gazów cieplarnianych raportowane są według klasyfikacji i w formacie tzw. Tablic Wspólnego Raportowania (CRF) w pięciu głównych kategoriach źródeł: energia; procesy przemysłowe i użytkowanie produktów; rolnictwo; użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo (LULUCF) oraz odpady.

Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** dotyczą zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza, ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian.

Ustalona zbiorowość badanych zakładów utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o zakłady nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hal produkcyjnych itp.).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została na drodze pomiarów lub na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

12. Informacje o **całkowitej zawartości ozonu w atmosferze** są wynikiem systematycznych obserwacji ozonu atmosferycznego za pomocą spektrofotometru Dobsona oraz spektrofotometru Brewera. Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest dobson (D). Całkowita zawartość ozonu w atmosferze wynosi 1 D, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowym słupie powietrza o podstawie 1 cm^2 i sprowadzonego do warunków normalnych (760 mmHg i temp. 0°C) wynosi 0,001 cm.

13. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów lub ministra właściwego do spraw środowiska, zarządPanel on Climate Change (IPCC). **Emission of main air pollutants** refers to the emission from all sources compiled on the basis of fuel consumption and technological indicators.

Greenhouse gases emissions are reported in CRF tables, in five main categories: energy; industrial processes and product use; agriculture; land use, land use change and forestry (LULUCF) and waste.

Information regarding **emission and reduction of air pollutants** concerns plants of significant nuisance to air quality established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it.

The established group of surveyed plants maintained annually which among others assures comparability of data, may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded plants with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls, etc.).

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

12. Information on **the total ozone content in the atmosphere** is the result of systematic observations of atmospheric ozone using the Dobson spectrophotometer and Brewer spectrophotometer. The dobson (D) is the unit of total ozone content in the atmosphere. The total atmospheric ozone content equals 1 D when the thickness of the ozone layer contained in an upright pillar of air with a 1 cm^2 base and reduced to normal conditions (pressure at 760 mmHg and temperature at 0°C) equals 0.001 cm.

13. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, Natura 2000 areas, monuments of nature, plant, animal and fungi species protection.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection; the forms are created by the Regulation of the Council of Ministers or the minister responsible for the environment, the regulation

dzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów.

Rezerwaty przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, wychodnie skalne, skarpy itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Sieć **Natura 2000** obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OZW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, określająca kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected. National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is to preserve, popularize and disseminate these values under conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable due to their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, rock outcrops, scarps, etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council on the conservation of wild birds, that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as the Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Prezentowane dane dotyczące stanu liczebnego **ważniejszych zwierząt chronionych** mają charakter szacunkowy. Dane pochodzą od regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, które pozyskują je m.in. od jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych i parków narodowych oraz na podstawie inwentaryzacji przyrodniczych z lat ubiegłych i danych literaturowych. Dane nie są poparte pracami terenowymi wykonywanymi według jednej metodyki, są jednak zbierane cyklicznie raz do roku z tych samych źródeł. Wyjątek stanowi żubr, którego liczebność podawana jest według danych pochodzących z „Księgi Rodowodowej Żubrów".

14. Dane dotyczą stężenia cezu Cs-137 pochodzenia sztucznego w artykułach spożywczych.

Promieniowanie jonizujące pochodzenia:

— **naturalnego** to promieniowanie kosmiczne oraz promieniowanie emitowane przez radionuklidy naturalne obecne w środowisku,

— **sztucznego** — wynikające z działalności człowieka — to promieniowanie związane ze stosowaniem urządzeń wytwarzających promieniowanie oraz próbnymi wybuchami jądrowymi i awariami obiektów techniki jądrowej.

Nuklid — atom określony liczbą masową i atomową.

Radionuklid — nuklid o własnościach promieniotwórczych.

Stężenie radionuklidu — aktywność radionuklidu w jednostce objętości.

Aktywność radionuklidu (radioaktywność) — liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danego nuklidu promieniotwórczego. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy.

15. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, sources, waterfalls, exsurgents, rocks, ravines, erratic boulders and caves.

Strolling-recreational parks are green areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, walkways, benches, playgrounds, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

The presented data on the number of **the more important protected animals** are estimated. The data come from the regional directorates of environmental protection, which obtain them, among others from the organizational units of the State Forests or national parks and on the basis of natural inventories from previous years and literature data. The data are not supported by fieldwork performed according to a single methodology, but are collected cyclically once a year from the same sources. The exception is the bison, which numbers are given according to data from the "European Bison Pedigree Book".

14. Data concern the concentration of artificial Cs-137 caesium in food products.

Ionizing radiation of:

— **natural origin** is the cosmic radiation and radiation emitted by natural radionuclides in the environment,

— **artificial origin** — resulting from human activity — is caused by the use of radioactive sources as well as nuclear test explosions and accidents of nuclear technology facilities.

Nuclide — species of atom characterised by its mass number and atomic number.

Radionuclide — nuclide that emits ionizing radiation.

Radionuclide concentration — radionuclide activity in the unit of volume.

Radionuclide activity (radioactivity) refers to the number of spontaneous nuclear changes occurring within a time unit in a given mass of a given radioactive nuclide. The unit of radioactivity is the becquerel (Bq). 1 Bq equals one change per second.

15. Waste means any substance or object which the holder discards or intends, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste.

Presented types of waste are consistent with the waste catalogue introduced by the Regulation of the Minister of the Climate and Environment of 2 January 2020.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

16. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Grupowanie odpadów przeznaczonych do procesów odzysku i unieszkodliwiania podano w układzie funkcjonującym w organizacjach międzynarodowych (m.in. UE, OECD). Do 2022 r. publikowane dane dotyczące tych odpadów były szacowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań. Od 2023 r. w celu zachowania porównywalności informacji dotyczących tego obszaru dostępnych w różnych bazach, publikowane są surowe dane niepodlegające przeliczeniom.

17. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

18. Fundusze ekologiczne — fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowy i wojewódzkie) to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za emisję zanieczyszczeń powietrza oraz umieszczanie odpadów na składowisku),

Information regarding **quantity and type of waste** concerns plants that generated over 1 thousand tonnes of waste or accumulated 1 million tonnes and more of waste during the year (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Act of 14 December 2012 on Waste.

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even when the operation has the reclamation of substances or energy as a secondary consequence.

Waste storage means a temporary waste accumulation, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, and storage of waste by the unit processing waste.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of plants as a result of landfilling in the reporting and previous years.

16. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding end-of-life vehicles) as well as as well as non-hazardous waste from other producers that, due to their nature or composition, are similar to the waste generated in households.

Grouping of waste intended for recovery and disposal operations is given according to the system functioning in international organisations (among others EU, OECD). Until 2022, the published data regarding this type of waste were estimated based on information derived from reports. Starting in 2023, raw data without recalculations are published to ensure the comparability of information on this subject across various databases.

17. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999. This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

18. Ecological funds — environmental protection and water management funds (National and voivodship) are funds created, among others, from fees for the use of the environment (i.e. monetary amounts collected among others for emission of air pollutants as well as waste disposal in landfills), other environmental fees, fines for violating environ-

innych opłat środowiskowych, kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Od 2010 r. część wpływów z tytułu opłat i kar środowiskowych stanowi dochody budżetów powiatów i gmin, które mają za zadanie finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota tych wpływów, pomniejszona o nadwyżkę przekazaną do funduszy wojewódzkich.

mental protection requirements, and repayments of loans granted to investors.

Since 2010, a part of revenues from environmental fees and fines constitutes the income of powiat and gmina budgets. They are intended to finance environmental protection and water management in the amount at least equal to those revenues, reduced by any surplus transferred to voivodship funds.

TABL. 1 (12). **STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI KRAJU**
Stan w dniu 1 stycznia
GEODESIC STATUS AND DIRECTIONS OF LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2024	2015	2024	SPECIFICATION
	w tys. ha in thousand ha		przyrost (+) lub ubytek (–) w tys. ha w stosunku do 2023 r. increase (+) or decrease (–) in thousand ha in relation to 2023	na 1 mieszkańca[a] w ha per capita[a] in ha		
Powierzchnia ogólna[b]	**31268**	**31271**	**31393**	**—**	**0,81**	**0,83**	**Total area**[b]
w tym:							of which:
Użytki rolne[c]	18683	18742	18672	–8	0,49	0,50	Agricultural land[c]
w tym:							of which:
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	17873	17683	17510	–25	0,46	0,47	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty rolne zabudowane	598	555	569	+4	0,02	0,02	built-up agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9674	9534	9523	–31	0,25	0,25	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty pod wodami	645	658	787	+21	0,02	0,02	Lands under waters
w tym powierzchniowymi	566	575	583	–1	0,01	0,02	of which surface waters
płynącymi	509	518	522	–1	0,01	0,01	flowing
stojącymi	57	57	61	—	0,00	0,00	standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1652	1755	1855	+23	0,04	0,05	Built-up and urbanised areas
w tym: tereny mieszkaniowe	323	368	415	+9	0,01	0,01	of which: residential areas
tereny przemysłowe	117	127	143	+6	0,00	0,00	industrial areas
tereny rekreacji i wypoczynku	65	69	70	—	0,00	0,00	recreational and rest areas
tereny komunikacyjne	917	946	970	+5	0,02	0,03	transport areas
użytki kopalne	28	30	32	+1	0,00	0,00	mining grounds
Nieużytki	472	460	465	—	0,01	0,01	Wasteland

a Stan ludności w dniu 31 grudnia, odpowiednio dla lat 2014 i 2023; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 12 na str. 33. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; patrz dział „Geografia", uwaga do tabl. 2 na str. 81. c Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione".

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 December, respectively for 2014 and 2023; see general notes to the yearbook, item 12 on page 33. b Land area (including inland waters) as well as a part of internal waters; see the "Geography" chapter, note to the table 2 on page 81. c Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the "forest land as well as woody and bushy land" item.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (13). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE**[a]

AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M	**3851**	**5168**	**5684**	**5296**	**T O T A L**
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW / BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	2308	3482	3529	3514	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I—III[b]	1401	2079	2286	1892	I—III[b]
IV[c]	788	1274	1064	1410	IV[c]
V i VI[d]	119	129	179	212	V and VI[d]
Inne grunty rolne	805	1337	1201	1142	Other agricultural area
Grunty leśne	738	349	954	640	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA / BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	1697	2750	2556	2275	Residential areas
Na tereny przemysłowe	667	934	1415	1473	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	85	144	156	138	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	742	388	479	338	Mining grounds
Na inne cele	659	949	1077	1073	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b—d Pochodzenia: b — mineralnego, c — mineralnego i organicznego, d — organicznego.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b—d Of: b — mineral origin, c — mineral and organic origin, d — organic origin.

S o u r c e: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 3 (14). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**

DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

GRUNTY	2015	2020	2022	2023	LAND
	w ha		in ha		
Zdewastowane i zdegradowane (stan w dniu 31.12.)	63374	62482	61961	60370	Devastated and degraded (as of 31.12.)
Zrekultywowane (w ciągu roku)	1807	1476	3219	2294	Reclaimed (during the year)
Zagospodarowane (w ciągu roku)	855	511	897	1180	Managed (during the year)

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (15). **ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR MINERAL RESOURCES IN 2023
As of 31 December

KOPALINY	Liczba złóż Number of deposits		Zasoby bilansowe złóż udokumentowane geologicznie w mln t Geologically documented balance deposit resources in million tonnes			MINERALS
	ogółem total	w tym zagospodarowane of which exploited	ogółem total	w tym zagospodarowane of which exploited	przyrost (+) lub ubytek (–) w stosunku do 2022 r.[a] increase (+) or decrease (–) in relation to 2022[a]	
Surowce energetyczne						**Fuels**
Ropa naftowa	88	52	20	19	–0,8	Crude petroleum
Gaz ziemny[b]	324	199	151	105	—	Natural gas[b]
Metan pokładów węgla[b]	65	28	106	53	–0,4	Coal bed methane[b]
Węgiel kamienny	164	43	64596	28376	–19,5	Hard coal
Węgiel brunatny	91	5	23041	936	–43,5	Lignite
Surowce metaliczne						**Metallic raw materials**
Rudy cynku i ołowiu	21	—	92	—	—	Zinc and lead ores
Rudy miedzi i srebra	17	6	3542	1487	–19,8	Copper and silver ores
Surowce chemiczne						**Chemical raw materials**
Siarka	19	5	500	21	–0,2	Sulphur
Sól kamienna	19	5	112392	9771	–25,1	Rock-salt
Surowce skalne						**Rock raw materials**
Dolomity	11	3	489	185	–1,7	Dolomites
Gliny ceramiczne	23	4	138	9	+1,0	Ceramic clay
Gliny ogniotrwałe	16	2	52	4	–1,6	Fire-resistant clay
Kamienie łamane i bloczne	759	291	11833	6272	+106,0	Crushed and block stones
Piaski formierskie	72	4	296	44	–0,9	Moulding sand
Piaski i żwiry	11117	3569	21132	6154	+467,8	Sand and gravel
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów	164	27	720	121	+4,7	Quartz sand for the production of bricks and concrete
Piaski podsadzkowe	30	5	4251	717	–4,7	Filling sand
Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1106	92	4045	440	–8,5	Argillaceous raw materials for construction ceramics
Surowce szklarskie	38	8	653	171	–2,8	Glass materials
Wapienie i margle dla przemysłu cementowego i wapienniczego	190	48	17816	6445	–367,3	Limestone and marls for the cement and lime industry

a Na podstawie danych ostatecznych za 2022 r. b W miliardach m^3.
Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

a On the basis of final data for 2022. b In billion m^3.
S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABL. 5 (16). **ZASOBY WODNE I POBÓR WODY**

WATER RESOURCES AND WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Opady[a] w: mm	**501,2**	**712,5**	**593,5**	**652,5**	**Precipitation[a] in: mm**
km³	**156,7**	**249,9**	**208,2**	**228,6**	**km³**
Odpływy[b] w km³	**40,8**	**41,9**	**44,4**	**47,8**	**Outflow[b] in km³**
na 1 km²[c] w dam³	130,5	133,9	142,1	152,8	per 1 km²[c] in dam³
na 1 mieszkańca w dam³	1,1	1,1	1,2	1,3	per capita in dam³
W tym z obszaru kraju w km³	36,0	35,1	39,5	41,0	Of which from the area of the country in km³
na 1 km² w dam³	115,2	112,1	126,4	131,2	per 1 km² in dam³
na 1 mieszkańca w dam³	0,9	0,9	1,0	1,1	per capita in dam³
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³	**10502,6[d]**	**8666,3[e]**	**9385,4**	**8331,8**	**Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm³**
ze źródeł:					from sources of:
wód powierzchniowych	8770,2[d]	6900,8[e]	7586,0	6516,5	surface waters
wód podziemnych	1677,3	1720,2	1761,0	1776,6	underground waters
wód z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użytych do produkcji)	55,2	45,3	38,4	38,7	drainage water from mines and building constructions (used for production)
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	7463,3	5909,5	6439,7	5376,9	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes
Napełniania i uzupełniania stawów rybnych	991,8[d]	801,6	832,4	833,8	Filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej[f]	2047,4	1955,2	2113,3	2121,1	Exploitation of water supply network[f]

a Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju; dane obliczono metodą regionów. b Łącznie z dopływami z zagranicy. c Powierzchni ogólnej kraju. d Łącznie z nawodnieniami w rolnictwie i leśnictwie. e Niepełne dane dla ujęć pracujących na potrzeby sieci przesyłowych w woj. śląskim. f Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Ź r ó d ł o: w zakresie opadów i odpływów — dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Including catchment basins outside the borders of the country; data were compiled using the regional method. b Including foreign tributaries. c Total area of the country. d Including irrigation in agriculture and forestry. e Incomplete data on intakes of water suppliers in Śląskie Voivodship. f Water withdrawal by intakes before entering the network.

S o u r c e: in regard to precipitation and outflow — data of the Institute of Meteorology and Water Management — National Research Institute.

TABL. 6 (17). **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w hm³		in hm³		
O G Ó Ł E M	**17697,1**	**18439,5**	**18748,4**	**18873,8**	**T O T A L**
z utworów geologicznych:					from geological formations of the:
Czwartorzędowych	11677,5	12121,2	12310,9	12386,3	Quaternary period
Paleogeńsko-neogeńskich	1857,0	1973,0	2033,9	2055,4	Paleogen-Neogen period
Kredowych	2438,1	2568,2	2609,4	2626,7	Cretaceous period
Starszych	1724,5	1777,1	1794,2	1805,4	Older

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego — Państwowego Instytutu Badawczego.

S o u r c e: data of the Polish Geological Institute — National Research Institute.

TABL. 7 (18). **WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ**

RESULTS OF MONITORING OF UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK

LATA YEARS — JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH UNIFORM BODIES OF UNDERGROUND WATERS	Punkty pomiarowe Measurement points	Wody — w % punktów pomiarowych — o klasie jakości Waters — in % of measurement points — by quality class				
		dobrej good			słabej poor	
		I	II	III	IV	V
OGÓŁEM TOTAL 2015[a]	356	0,6	28,1	36,5	25,0	9,8
2020[a]	390	2,3	30,0	36,7	23,6	7,4
2022[b]	1404	2,7	41,9	34,5	15,5	5,5
2023[a]	**361**	**1,9**	**27,4**	**37,7**	**25,8**	**7,2**
O zwierciadle: swobodnym ..... With water table: unconfined	161	1,2	23,6	34,8	32,9	7,5
napiętym ..... confined	200	2,5	30,5	40,0	20,0	7,0

a, b Dane dotyczą monitoringu: a — operacyjnego, b — diagnostycznego.
Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a, b Data concern: a — operational monitoring, b — surveillance monitoring.
S o u r c e: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 8 (19). **STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM W LATACH 2016—2021**

STATUS OF UNIFORM BODIES OF SURFACE WATER SUBJECT TO MONITORING IN 2016—2021

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednolitych części wód poddanych ocenie Number of uniform water bodies subject to the assessment					
	ogólnej[a] general[a]			stanu ekologicznego[b] of the ecological status[b]	potencjału ekologicznego[c] of the ecological potential[c]	stanu chemicznego[bc] of the chemical status[bc]
	ogółem total	o stanie of the status: dobrym good	o stanie of the status: złym bad			
RZEKI[d] RIVERS[d]						
OGÓŁEM TOTAL	**4585**	**22**	**4563**	**3385**	**1143**	**3376**
Dorzecze: Wisły ..... Drainage basin of: Odry	2661	17	2644	2100	535	1990
	1736	3	1733	1107	599	1243
Dniestru	3	—	3	3	—	1
Dunaju	11	—	11	9	2	6
Banówki	5	—	5	5	—	5
Łaby	6	—	6	6	—	6
Niemna	39	2	37	38	1	39
Pregoły	120	—	120	113	6	82
Świeżej	4	—	4	4	—	4
JEZIORA LAKES						
OGÓŁEM TOTAL	**1044**	**12**	**1032**	**833**	**120**	**924**
Dorzecze: Wisły ..... Drainage basin of: Odry	484	8	476	427	20	441
	422	3	419	277	99	360
Niemna	36	—	36	36	—	36
Pregoły	101	1	100	92	1	86
Świeżej	1	—	1	1	—	1

a Wynika z porównania oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, uzupełnionego o wyniki ekstrapolacji lub oceny eksperckiej i jest wypadkową tych ocen. b, c Dotyczy jednolitych części wód: b — naturalnych, c — sztucznych i silnie zmienionych. d Łącznie ze zbiornikami zaporowymi.
Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a Results from the comparison of the ecological status/potential and chemical status assessment, supplemented by results of extrapolation or expert assessment and is the resultant of those assessments. b, c Concerns uniform water bodies: b — natural, c — artificial and heavily modified. d Including dam reservoirs.
S o u r c e: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 9 (20). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2023 R.**

QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi[a] o wydajności w m^3/d Waterworks[a] with a capacity of m^3/24 h					SPECIFICATION
	poniżej below 100	100—1000	1001—10000	10001—100000	powyżej over 100000	
Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31.12.)	3074	4432	693	63	6	Facilities registered (as of 31.12.)
w tym skontrolowane	3062	4429	693	63	6	of which controlled
w tym dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom[b] w %	97,8	99,3	99,9	100,0	100,0	of which supplying water meeting requirements[b] in %
Ludność zaopatrywana w wodę odpowiadającą wymaganiom w % ludności korzystającej z urządzeń[c]	98,7	99,4	100,0	100,0	100,0	Population supplied with water meeting requirements in % of population using facilities[c]

a Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę. b Określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. c Na podstawie szacunków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Providing collective water supply of the population. b Specified in the Regulation of the Minister of Health of 7 December 2017. c Estimated data.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 10 (21). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w hm^3 in hm^3				
O G Ó Ł E M	**8827,8**	**7347,0**	**7842,7**	**6835,6**	**T O T A L**
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	7569,5	6002,8	6478,4	5440,8	discharged directly by plants
w tym wody chłodnicze	6705,7	5151,9	5694,4	4710,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1258,4	1344,2	1364,2	1394,8	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	2122,1	2195,1	2148,3	2124,7	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	2015,1	2070,6	2010,4	1988,9	treated
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	1254,2	1333,9	1360,4	1390,7	of which discharged by sewage network
mechanicznie	510,4	461,0	371,7	329,2	mechanically
chemicznie[a]	87,0	93,7	94,2	86,7	chemically[a]
biologicznie	328,2	359,3	358,9	366,9	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1089,4	1156,7	1185,7	1206,1	with increased biogene removal
nieoczyszczane	107,0	124,5	137,9	135,8	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	102,9	114,2	134,0	131,8	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,1	10,4	3,9	4,1	discharged by sewage network

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Concerns only industrial wastewater.

TABL. 11 (22). **ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ**

WASTEWATER DISCHARGED BY SEWAGE NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w hm^3 in hm^3				
O G Ó Ł E M	**1258,4**	**1344,2**	**1364,2**	**1394,8**	**T O T A L**
Oczyszczane	1254,2	1333,9	1360,4	1390,7	Treated
mechanicznie	0,4	0,3	0,3	0,3	mechanically
biologicznie	189,9	210,3	209,1	218,3	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	1063,9	1123,2	1150,9	1172,1	with increased biogene removal
Nieoczyszczane	4,1	10,4	3,9	4,1	Untreated

TABL. 12 (23). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych					**Industrial wastewater treatment plants**
Liczba	929	876	854	841	Number
mechaniczne	237	207	193	185	mechanical
chemiczne	98	98	101	97	chemical
biologiczne	548	524	514	515	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	46	47	46	44	with increased biogene removal
Przepustowość w dam^3/d	5440,4	5292,0	5242,4	4865,7	Capacity in dam^3/24 h
mechaniczne	3673,9	3379,9	3324,5	2946,7	mechanical
chemiczne	811,5	926,6	933,7	934,1	chemical
biologiczne	821,7	833,1	831,2	833,3	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	133,3	152,4	152,9	151,6	with increased biogene removal
Oczyszczalnie ścieków komunalnych[a]					**Municipal wastewater treatment plants**[a]
Liczba	3268	3281	3260	3249	Number
mechaniczne	20	8	6	6	mechanical
biologiczne	2423	2453	2430	2433	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	825	820	824	810	with increased biogene removal
Przepustowość w dam^3/d	8883,3	8639,9	8674,4	8752,8	Capacity in dam^3/24 h
mechaniczne	0,9	0,2	0,2	0,2	mechanical
biologiczne	1419,5	1378,9	1329,8	1341,1	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	7462,9	7260,8	7344,4	7411,5	with increased biogene removal
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem[b]	**72,7**	**74,9**	**75,7**	**75,9**	**Population connected to wastewater treatment plants in % of total population**[b]
Mechanicznych	0,0	0,0	0,0	0,0	Mechanical
Biologicznych	13,7	14,1	14,1	14,4	Biological
Z podwyższonym usuwaniem biogenów	58,9	60,7	61,5	61,5	With increased biogene removal

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz dział „Gospodarstwa domowe. Mieszkania", tabl. 21 i 22 na str. 316. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

a On sewage network; see the "Households. Dwellings" chapter, tables 21 and 22 on pages 316. b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.

TABL. 13 (24). **OSADY ŚCIEKOWE Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t suchej masy in thousand tonnes of dry solid				
Osady wytworzone ogółem (w ciągu roku)	**951,5**	**989,5**	**1012,4**	**946,5**	**Total sewage sludge generated (during the year)**
z oczyszczalni: przemysłowych	383,5	420,6	431,8	396,8	from treatment plants: industrial
komunalnych	568,0	568,9	580,7	549,7	municipal
w tym:					of which:
Stosowane w rolnictwie[a]	126,6	160,4	177,4	166,6	Applied in agriculture[a]
Stosowane do rekultywacji terenów (w tym gruntów na cele rolnicze)	31,3	26,5	29,1	23,2	Applied in land reclamation (including land for agricultural purposes)
Stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	48,2	30,5	24,3	23,3	Applied in cultivation of plants intended for compost production
Przekształcone termicznie	165,4	218,9	255,0	228,8	Incinerated
Składowane	131,5	63,9	68,7	61,4	Landfilled
Osady nagromadzone na składowiskach na terenie oczyszczalni ścieków (stan w końcu roku)	**6483,9**	**6143,6**	**6120,0**	**5779,9**	**Sewage sludge accumulated on landfills on the wastewater treatment plants (end of the year)**
Z oczyszczalni: przemysłowych	6237,0	5932,7	5916,6	5577,2	From treatment plants: industrial
komunalnych	246,9	210,9	203,4	202,7	municipal

a Do uprawy wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

a To cultivation of all crops marketed, including crops intended for fodder production.

TABL. 14 (25). **CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**[a]
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Dwutlenek siarki	616	360	366	320	Sulphur dioxide
Tlenki azotu[b]	667	592	577	529	Nitrogen oxides[b]
Dwutlenek węgla	313279	302960	331451	315461	Carbon dioxide
Tlenek węgla	2676	2559	2479	2147	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne	967	992	953	887	Volatile non-methane organic compounds
źródła antropogeniczne	691	713	675	610	anthropogenic sources
przyroda	276	279	278	277	nature
Amoniak	295	316	298	277	Ammonia
Pyły	528	525	528	473	Particulates

a Dane szacunkowe; dane za lata 2015—2021 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika. b Wyrażone w dwutlenku azotu.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Estimated data; data for 2015—2021 were changed (recalculated) in relation to those published in the previous edition of the yearbook. b Expressed in nitrogen dioxide.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 15 (26). **CAŁKOWITA EMISJA DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW[a] WEDŁUG ŹRÓDEŁ ZANIECZYSZCZEŃ**

TOTAL EMISSION OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES[a] BY SOURCES OF POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek siarki Sulphur dioxide			Tlenki azotu[b] Nitrogen oxides[b]			Pyły Particulates			SPECIFICATION
	2015	2020	2022	2015	2020	2022	2015	2020	2022	
	w tys. t in thousand tonnes									
O G Ó Ł E M	**616**	**360**	**320**	**667**	**592**	**529**	**528**	**525**	**473**	**T O T A L**
Źródła stacjonarne:										Stationary sources:
przemysły energetyczne[c]	342	133	131	203	114	110	22	11	8	energy industries[c]
spalanie paliw w przemyśle	70	45	44	49	50	49	12	9	9	fuel combustion in industry
gospodarstwa domowe	148	135	109	61	62	56	241	262	223	households
procesy przemysłowe	10	10	10	17	18	15	89	91	99	industrial processes
inne źródła[d]	46	37	26	138	135	124	145	129	112	other sources[d]
Transport	1	1	1	138	135	124	18	22	22	Transport

a Dane szacunkowe; dane za lata 2015—2021 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika. b Wyrażone w dwutlenku azotu. c Produkcja energii elektrycznej i ciepła w elektrowniach i elektrociepłowniach zawodowych i przemysłowych oraz ciepłownie, rafinerie, produkcja paliw stałych i inne przemysły energetyczne. d Sektor rolnictwa, gospodarka odpadami, spalanie paliw w: instytucjach, handlu, usługach, rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie oraz emisja lotna.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Estimated data; data for 2015—2021 were changed (recalculated) in relation to those published in the previous edition of the yearbook. b Expressed in nitrogen dioxide. c Public electricity and heat production, refineries, manufacture of solid fuels and other energy industries. d Agriculture, waste, fuel combustion in: institutions, trade, agriculture, forestry and fishing, fugitive emission.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 16 (27). **CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH[a]**

TOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2021	2022	SPECIFICATION
	W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Dwutlenek węgla	313279	302960	331451	315461	Carbon dioxide
Metan	1625	1532	1511	1451	Methane
Podtlenek azotu	72	77	78	75	Nitrous oxide
	W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA w tys. t AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	**383456**	**371438**	**399369**	**380509**	**T O T A L**
Dwutlenek węgla	313279	302960	331451	315461	Carbon dioxide
Metan	45491	42899	42301	40637	Methane
Podtlenek azotu	19009	20349	20547	19836	Nitrous oxide
Gazy fluorowane:					Fluorinated gases:
wodorofluorowęglowodory (HFC_s)	5584	5127	4968	4442	hydrofluorocarbons (HFC_s)
perfluorowęglowodory (PFC_s)	14	11	10	10	perfluorocarbons (PFC_s)
sześciofluorek siarki (SF_6)	79	92	93	123	sulphur hexafluoride (SF_6)

a Dane szacunkowe; dane za lata 2015—2021 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami — Instytutu Ochrony Środowiska — Państwowego Instytutu Badawczego.

a Estimated data; data for 2015—2021 were changed (recalculated) in relation to those published in the previous edition of the yearbook.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management — Institute of Environmental Protection — National Research Institute.

TABL. 17 (28). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza[a] (stan w dniu 31.12.)	1816	1856	1844	1820	Plants of significant nuisance to air quality[a] (as of 31.12.)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	1204	1091	1056	1042	particulates
gazowych	246	284	292	299	gases
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	44	23	20	16	particulates
w tym:					of which:
pyły ze spalania paliw	28	12	11	8	particulates from the combustion of fuels
pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	2	1	1	1	cement and lime particulates as well as fire-resistant materials
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1605	1127	1051	918	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	392	181	163	129	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	351	258	248	196	carbon oxide
tlenki azotu	269	170	167	149	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	19396	16347	18331	14437	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	2275	2680	3273	2625	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,8	99,9	99,9	99,9	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	58,6	70,4	75,7	74,1	gases (excluding carbon dioxide)
Zwiększenie (+) lub zmniejszenie (–) zanieczyszczeń[b] w tys. t:					Increase (+) or decrease (–) in pollutants[b] in thousand tonnes:
pyłowych	–3	–3	–2	–3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	+27	–73	+2	–124	gases (excluding carbon dioxide)
w tym dwutlenek siarki	–11	–10	–14	–30	of which sulphur dioxide

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy. b W warunkach porównywalnych w stosunku do roku poprzedniego, tj. dla tych samych zakładów i rodzajów zanieczyszczeń obliczonych według tych samych metod.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases. b In comparable conditions in relation to the previous year, i.e. for the same plants and pollutant types calculated according to the same methods.

TABL. 18 (29). **ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE**[a]

MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE[a]

LATA YEARS	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
	w dobsonach in dobsons											
OGÓŁEM TOTAL												
2015	373	373	381	370	370	354	334	304	294	292	290	271
2020	312	358	390	340	365	332	329	304	280	284	275	285
2022	353	363	356	375	368	337	335	312	323	287	290	297
2023	**325**	**329**	**368**	**375**	**361**	**347**	**328**	**288**	**278**	**280**	**315**	**283**
ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIEJSZENIE (–) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNICH INCREASE (+) OR DECREASE (–) IN RELATION TO LONG-TERM AVERAGES												
2015 do 1963—2014 to	+37	+4	+2	–10	+3	0	–3	–15	–6	+5	+3	–36
2020 do 1963—2019 to	–27	–12	+10	–41	–2	–20	–8	–14	–19	–3	–11	–22
2022 do 1963—2021 to	+16	–7	–24	–6	+1	–15	–2	–6	+24	+1	+4	–9
2023 do 1963—2022 to	**–13**	**–41**	**–12**	**–6**	**–6**	**–4**	**–9**	**–30**	**–21**	**–6**	**+29**	**–23**

a Pomiary wykonane w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym Polskiej Akademii Nauk w Belsku k. Grójca.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Measurements were made by the Central Geophysical Observatory of the Polish Academy of Sciences in Belsk near Grójec.

S o u r c e: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection and Institute of Geophysics of the Polish Academy of Sciences obtained from the State Environmental Monitoring system.

TABL. 19 (30). **OBSZARY NATURA 2000**[a]

Stan w dniu 31 grudnia

NATURA 2000 AREAS[a]

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	SPECIFICATION
Obszary specjalnej ochrony ptaków:				Special Protection Areas:
liczba	145	145	145	number
powierzchnia w tys. ha	5575,2	5559,9	5565,7	area in thousand ha
w tym obszary morskie	649,0	724,4	724,7	including marine areas
Specjalne obszary ochrony siedlisk[b]:				Special Areas of Conservation[b]:
liczba	849	849	868	number
powierzchnia w tys. ha	3851,0	3851,0	3864,1	area in thousand ha
w tym obszary morskie	359,9	436,4	437,0	including marine areas

a Powierzchnie obszarów specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk mogą się częściowo lub w całości pokrywać ze sobą oraz z innymi formami ochrony przyrody. b Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Special Protection Areas and Special Areas of Conservation can overlap with each other and with other forms of nature protection, either in part or in whole. b Sites of Community importance.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 20 (31). **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR DATA ON NATURE PROTECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION			
O G Ó Ł E M w tys. ha **T O T A L in thousand ha**	**10176,0**	**10106,4**	**10105,5**
W % powierzchni ogólnej kraju In % of total area of the country	32,5	32,3	32,2
Parki narodowe[a] National parks[a]			
Liczba parków	**23**	**23**	**23**
Powierzchnia w ha	**314700**	**315139**	**315237**
Biebrzański (woj. podlaskie)	59223	59223	59223
Kampinoski (woj. mazowieckie, łódzkie)	38544	38544	38544
Bieszczadzki (woj. podkarpackie)	29202	29192	29192
Słowiński[b] (woj. pomorskie)	21573	21611	21616
Tatrzański (woj. małopolskie)	21197	21182	21182
Magurski (woj. podkarpackie, małopolskie)	19438	19438	19438
Wigierski (woj. podlaskie)	15090	15090	15091
Drawieński (woj. zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie)	11342	11342	11342
Białowieski (woj. podlaskie)	10517	10517	10517
Poleski (woj. lubelskie)	9760	9760	9760
Roztoczański (woj. lubelskie)	8483	8483	8482
Woliński[b] (woj. zachodniopomorskie)	8199	8199	8199
Ujście Warty (woj. lubuskie)	8074	8099	8099
Świętokrzyski (woj. świętokrzyskie)	7626	7626	7695
Wielkopolski (woj. wielkopolskie)	7597	7597	7620
Narwiański (woj. podlaskie)	7350	7350	7350
Gorczański (woj. małopolskie)	7029	7038	7038
Gór Stołowych (woj. dolnośląskie)	6348	6353	6354
Karkonoski (woj. dolnośląskie)	5580	5951	5951
Bory Tucholskie (woj. pomorskie)	4613	4613	4613
Babiogórski (woj. małopolskie)	3395	3393	3396
Pieniński (woj. małopolskie)	2372	2372	2372
Ojcowski (woj. małopolskie)	2146	2163	2163

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2023 r. b Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.
a Listed according to the decreasing area in 2023. b Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 20 (31). **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (cd.)**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE (cd.) AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION (cont.)			
Rezerwaty przyrody Nature reserves			
Liczba rezerwatów **Number of reserves**	**1490**	**1502**	**1523**
Powierzchnia w ha **Area in ha**	**166919**	**170194**	**172988**
w tym pod ochroną ścisłą of which strictly protected	5792	16090	18564
Faunistyczne Fauna	43037	40268	41196
Krajobrazowe Landscape	25296	23012	22949
Leśne Forest	66773	68165	69209
Torfowiskowe Peat-bog	19517	18933	18818
Florystyczne Flora	4722	4861	5340
Wodne Water	5046	12340	12681
Przyrody nieożywionej Inanimate nature	1955	2066	2248
Stepowe Steppe	543	520	516
Słonoroślowe Halophyte	30	30	30
Parki krajobrazowe[a] Landscape parks[a]			
Liczba parków **Number of parks**	**122**	**126**	**126**
Powierzchnia[b] w ha **Area[b] in ha**	**2606092**	**2609405**	**2615717**
w tym: of which:			
Dolina Baryczy (woj. dolnośląskie, wielkopolskie)	87040	86337	86337
Krajeński (woj. kujawsko-pomorskie)	73850	74986	74986
Nadbużański (woj. mazowieckie)	74137	74137	74137
Puszczy Knyszyńskiej (woj. podlaskie)	74447	72860	72860
Orlich Gniazd (woj. śląskie, małopolskie)	60807	60807	60807
Pogórza Przemyskiego (woj. podkarpackie)	60561	60561	60561
Mazurski (woj. warmińsko-mazurskie)	53655	53655	56258
Gór Słonnych (woj. podkarpackie)	56188	56188	56188
Popradzki (woj. małopolskie)	54392	53419	53419
Stobrawski (woj. opolskie)	52637	52637	52637
Ciśniańsko-Wetliński (woj. podkarpackie)	51461	51461	51461
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (woj. śląskie)	49387	49387	49387

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2023 r. b Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na ich terenie.

a Listed according to the decreasing area in 2023. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within these areas.

TABL. 20 (31). **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (cd.)**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE (dok.) AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION (cont.)			
Parki krajobrazowe[a] (dok.) Landscape parks[a] (cont.)			
Lasy Janowskie (woj. lubelskie, podkarpackie)	44532	44532	44532
Drawski (woj. zachodniopomorskie)	38360	38360	42292
Lasy nad Górną Liswartą (woj. śląskie)	38731	38731	38731
Beskidu Śląskiego (woj. śląskie)	38620	38620	38620
Gostynińsko-Włocławski (woj. mazowieckie, kujawsko-pomorskie)	38950	37052	37052
Dolina Słupi (woj. pomorskie)	37040	37040	37040
Tucholski (woj. kujawsko-pomorskie, pomorskie)	36983	36769	36769
Żywiecki (woj. śląskie)	35870	35870	35870
Skierbieszowski (woj. lubelskie)	35488	35364	35364
Zaborski (woj. pomorskie)	34026	34026	34026
Obszary chronionego krajobrazu Protected landscape areas			
Liczba obiektów Number of areas	383	387	389
Powierzchnia[b] w tys. ha Area[b] in thousand ha	7094	7023	7014
Stanowiska dokumentacyjne Documentation sites			
Liczba obiektów Number of sites	166	181	186
Powierzchnia w ha Area in ha	908	968	929
Użytki ekologiczne Ecological areas			
Liczba obiektów Number of areas	7130	8291	8217
Powierzchnia w ha Area in ha	52340	55223	56740
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe Landscape-nature complexes			
Liczba obiektów Number of complexes	339	327	319
Powierzchnia w ha Area in ha	112393	117999	117291
POMNIKI PRZYRODY MONUMENTS OF NATURE			
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**36510**	**34898**	**34869**
Pojedyncze drzewa Single trees	29982	27405	27289
Grupy drzew Groups of trees	3780	4679	4766
Głazy narzutowe Erratic boulders	1091	1123	1105
Skałki i jaskinie Rocks and caves	303	340	343
Aleje Avenues	762	751	739
Pozostałe Others	592	600	627[c]

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2023 r. b Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na ich terenie. c W tym 169 źródeł, wodospadów i wywierzysk, 93 krzewy i 4 jary.

a Listed according to the decreasing area in 2023. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within these areas. c Of which 169 sources, waterfalls and exsurgents, 93 shrubs and 4 ravines.

TABL. 20 (31) **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2023
WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE[a] IMPORTANT PROTECTED ANIMALS[a]			
Żubry European bisons	1553	2316	2820
Kozice Northern chamois	275	350	287
Niedźwiedzie brunatne Brown bears	224	381	390
Bobry europejskie Euroasian beavers	101336	142489	154431
Rysie Eurasian lynxes	390	580	630
Wilki Grey wolves	1484	3530	5046
Głuszce Western capercaillie	447	529	482
Cietrzewie Black grouses	340	276	171

a Z wyjątkiem żubrów dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 95.
Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a Except European bisons estimated data; see general notes, item 13 on page 95.
S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 21 (32). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY ACCESSIBLE GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2020		2023		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w tys. ha	**57,8**	**47,9**	**61,9**	**51,0**	**64,1**	**52,7**	**T O T A L in thousand ha**
Tereny zieleni ogólnodostępnej:							Generally accessible green areas:
parki spacerowo-wypoczynkowe	23,9	18,1	23,9	17,8	25,4	19,1	strolling-recreational parks
zieleńce	10,4	7,6	12,5	9,3	12,9	9,4	lawns
tereny zieleni osiedlowej	23,5	22,2	25,5	23,8	25,9	24,2	green areas of housing estates
W % powierzchni ogólnej kraju[a]	**0,18**	**2,19**	**0,20**	**2,29**	**0,20**	**2,24**	**In % of total area of the country**[a]
Na 1 mieszkańca[b] **w m^2**	**15,0**	**20,7**	**16,2**	**22,3**	**17,0**	**23,6**	**In m^2 per capita**[b]

a, b W przypadku miast obliczono: a — w % powierzchni ogólnej miast, b — na 1 mieszkańca miast.
a, b For urban areas calculated: a — in % of total urban areas space, b — per capita in urban areas.

TABL. 22 (33). **ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU-137 W NIEKTÓRYCH ARTYKUŁACH SPOŻYWCZYCH**[a]

AVERAGE ANNUAL CAESIUM-137 CONCENTRATION IN SOME FOOD PRODUCTS[a]

LATA YEARS	Mleko Milk	Mięso Meat	Drób Poultry	Ryby Fish	Jaja Eggs	Zboża Cereals	Ziemniaki Potatoes	Warzywa Vegetables	Owoce Fruit
	w Bq/kg in Bq/kg								
2015	0,5	0,8	0,6	0,8	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3
2020	0,6	0,9	0,5	0,8	0,6	1,0	0,7	0,9	1,7
2022	0,8	0,7	0,5	0,6	0,5	0,6	0,4	0,4	0,7
2023	**0,8**	**0,8**	**0,7**	**0,8**	**0,8**	**1,0**	**0,8**	**1,0**	**0,9**

a Według uproszczonej metody pomiarowej.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki.

a According to the simplified measurement method.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency.

TABL. 23 (34). **ODPADY**[a] **WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE**

WASTE[a] GENERATED AND LANDFILLED SO FAR

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
	W MILIONACH TON IN MILLION TONNES				
Odpady wytworzone w ciągu roku	131,0	109,5	115,0	109,3	Waste generated during the year
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone[b])	1681,4	1787,8	1828,9	1842,3	Waste landfilled up to now (accumulated[b])
	W % OGÓŁEM IN % OF GRAND TOTAL				
Odpady wytworzone w ciągu roku	100,0	100,0	100,0	100,0	Waste generated during the year
poddane odzyskowi[c]	21,9	23,7	20,8	22,6	recovered[c]
unieszkodliwione[c]	20,2	20,0	20,7	19,6	disposed[c]
w tym składowane[d]	16,8	15,3	15,1	13,6	of which landfilled[d]
przekazane innym odbiorcom	56,5	54,0	57,2	56,8	transferred to other recipients
magazynowane czasowo	1,4	2,3	1,4	1,0	temporarily stored

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; badaniem objęto zakłady wytwarzające w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub posiadające 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych. b, d Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych): b — własnych (stan w końcu roku), d — własnych i innych. c We własnym zakresie przez wytwórcę.

a Excluding municipal waste; plants generating over 1 thousand tonnes of waste during the year or possessing at least 1 million tonnes of accumulated waste were included in the survey. b, d On landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps and settling ponds): b — own (end of the year), d — own and other. c By waste producer on its own.

TABL. 24 (35). **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odpady komunalne wytworzone w tys. t ...	10863	13117	13420	13448	Municipal waste generated in thousand tonnes
w tym z gospodarstw domowych	8889	11288	11584	11610	of which from households
w tym selektywnie	2537	4975	5361	5469	of which separately
w tym sektor publiczny	4053	5084	5256	5383	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	3596	4509	4753	4978	of which local government units ownership
przeznaczone do procesów odzysku i unieszkodliwiania[a]:					designated for recovery and disposal operations[a]:
recyklingu	2867	3499	3585	2120	recycling
kompostowania lub fermentacji	661	1578	1900	1586	composting or fermentation
przekształcania termicznego	1439	2823	2827	2778	incineration
składowania	5897	5218	5108	4067	landfilling
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31.12.):					Controlled landfill sites in operation (as of 31.12.):
liczba	347	271	259	254	number
powierzchnia w ha	1860	1692	1624	1633	area in ha
w tym sektor publiczny	1436	1271	1207	1204	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	1328	1175	1150	1172	of which local government units ownership
Zrekultywowana powierzchnia składowisk kontrolowanych (w ciągu roku) w ha	146	26	51	44	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	54	13	22	24	in operation
w tym sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego	46	7	8	12	of which public sector — local government units ownership
o zakończonej eksploatacji (zamkniętych)	93	13	29	20	not operational (closed)

a Do 2022 r. dane szacunkowe; od 2023 r. dane nieporównywalne z poprzednimi latami, patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 96.

a Until 2022 estimated data; data for 2023 are incomparable to those for previous years, see general notes, item 16 on page 96.

TABL. 25 (36). **NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ[a] (ceny bieżące)**

OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN					
Ochrona środowiska	**15160,0**	**11439,9**	**13926,0**	**18213,7**	**Environmental protection**
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	4259,5	3742,0	4455,0	5391,7	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw[b]	745,9	886,9	1890,1	2066,8	of which outlays on modern fuel combustion technologies[b]
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	6644,7	5531,1	6506,0	8387,7	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	1445,4	1182,1	1321,8	1526,5	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	4832,2	4093,5	4703,8	6348,7	sewage network discharging wastewater and precipitation water
systemy obiegowego zasilania wodą	7,3	10,8	20,0	7,3	circulation systems of water supply
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	3138,1	946,7	1471,7	2053,9	Waste management, protection of soils, underground and surface waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	48,7	172,3	118,7	176,8	Protection of biodiversity and landscape
w tym ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	45,8	142,1	93,9	74,4	of which the protection and reconstruction of species and habitats
Zmniejszanie hałasu i wibracji	350,1	134,3	121,5	156,0	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	**3294,6**	**2666,0**	**3979,6**	**4311,5**	**Water management**
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	1230,2	1271,6	1692,2	2156,2	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	521,8	382,5	710,6	1004,1	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	631,3	516,0	565,6	705,9	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków górskich	469,0	217,8	79,3	103,0	Regulation and management of rivers and mountain streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	442,3	278,1	931,9	342,3	Flood embankments and pump stations
UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ w % SHARE IN INVESTMENT OUTLAYS IN THE NATIONAL ECONOMY in %					
Ochrona środowiska	5,6	3,7	3,5	3,9	Environmental protection
Gospodarka wodna	1,2	0,9	1,0	0,9	Water management
W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO w % IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT in %					
Ochrona środowiska	0,84	0,48	0,45	0,54	Environmental protection
Gospodarka wodna	0,18	0,11	0,13	0,13	Water management

a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Obejmujące m.in. modernizację kotłowni i ciepłowni.

a These outlays are also included in the appropriate sections of the national economy. b Including among others modernization of boiler and thermal energy plants.

TABL. 26 (37). **EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Ochrona środowiska					**Environmental protection**
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	49	39	34	55	facilities
w tym oczyszczalnie:					of which:
biologiczne	45	37	30	49	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	2	2	2	5	with increased biogene removal
przepustowość oczyszczalni w dam^3/d	212,7	54,8	36,3	46,9	capacity of treatment plants in dam^3/24 h
mechanicznych	115,3	—	1,5	0,0	mechanical
chemicznych	0,1	0,8	—	1,9	chemical
biologicznych	68,8	45,8	27,6	40,4	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	28,6	8,2	7,2	4,6	with increased biogene removal
Przydomowe oczyszczalnie ścieków:					Household independent wastewater treatment systems:
obiekty	10596	2457	3524	2782	facilities
przepustowość oczyszczalni w dam^3/d	20,1	4,6	6,6	6,2	capacity of treatment plants in dam^3/24 h
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	7961	3364	3604	3941	wastewater
wody opadowe	866	593	525	709	precipitation water
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń — w tys. t/r — w zakresie:					Ability of completed systems, in thousand t/y, to:
redukcji zanieczyszczeń: pyłowych	58,6	5,7	37,9	4,7	reduce: particulate pollutants
gazowych	86,2	98,6	229,8	234,2	gas pollutants
unieszkodliwiania odpadów	1632	859	579	451	waste treatment
w tym składowania	449	530	558	413	of which landfilling
gospodarczego wykorzystania odpadów	2335	—	12	109	economic use of waste
Rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	443	33	5	37	Reclamation of areas used for landfilling of waste in ha
Gospodarka wodna					**Water management**
Wydajność ujęć wodnych[a] w dam^3/d	81,5	54,4	57,7	74,8	Capacity of water intakes[a] in dam^3/24 h
Uzdatnianie wody w dam^3/d	74,8	94,6	77,9	85,7	Water treatment in dam^3/24 h
Sieć wodociągowa w km	4599	2739	3092	3221	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych w hm^3	1,5	185,9	0,7	14,9	Capacity of water reservoirs in hm^3
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich w km	232	52	116	47,4	Regulation and management of rivers and mountain streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe[b] w km	240	69	50	85,9	Flood embankments[b] in km

a Bez ujęć w energetyce zawodowej. b Budowa i modernizacja.

a Excluding water intakes in heat and power generating plants. b Construction and modernisation.

TABL. 27 (38). **FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2023 R.**

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Narodowy National	Wojewódzkie Voivodship	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN		
ŚRODKI FUNDS				
Stan funduszy na początek roku	**28901,5**	**20221,7**	**8679,8**	**Funds at the beginning of the year**
Zwiększenia stanu funduszy	**11060,8**	**9907,9**	**1152,9**	**Increases in funds**
Opłaty środowiskowe	5492,5	5113,4	379,1	Environmental fees
w tym:				of which:
gospodarka ściekowa i ochrona wód	263,6	262,9	0,7	wastewater management and protection of water
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	303,1	106,2	196,9	protection of air and climate
gospodarka odpadami	272,3	95,1	177,2	waste management
opłaty eksploatacyjne i koncesyjne wynikające z prawa geologicznego i górniczego	293,2	293,2	.	exploitation and concession fees resulting from the geological and mining law
opłaty emisyjne	2194,4	2194,4	.	emission fees
z tytułu wprowadzania substancji zubożających warstwę ozonową	8,0	8,0	.	due to the introduction of substances that deplete the ozone layer
opłaty zastępcze wynikające z ustawy o efektywności energetycznej	773,9	773,9	.	substitute fees resulting from the energy efficiency act
Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	28,5	19,0	9,5	Fines for violating environmental protection requirements
Dotacje z budżetu państwa	142,9	116,2	26,7	Subsidies from the state budget
Otrzymane nadwyżki	133,2	.	133,2	Received surpluses
Przychody finansowe	2699,0	2201,5	497,6	Financial revenues
Pozostałe zwiększenia funduszy	2564,6	2457,8	106,8	Other increases in funds
Zmniejszenia stanu funduszy	**9961,7**	**9007,0**	**954,7**	**Decreases in funds**
Dotacje	9350,1	8760,9	589,2	Grants
Koszty działalności operacyjnej	519,4	181,8	337,6	Costs of operating activity
Koszty finansowe	89,2	64,3	24,8	Financial costs
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia funduszy	3,1	—	3,1	Other costs and decreases in funds
Stan funduszy na koniec roku	**30000,5**	**21122,6**	**8877,9**	**Funds at the end of the year**
DZIEDZINY FINANSOWANIA DOMAINS OF FINANCING				
O G Ó Ł E M	**13533,4**	**11893,1**	**1640,3**	**T O T A L**
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1489,0	1042,8	446,2	Wastewater management and protection of water
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	3990,7	3263,1	727,6	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	886,3	762,7	123,7	Waste management
Pozostałe dziedziny	7167,4	6824,6	342,8	Others

U w a g a. Ponadto urzędy marszałkowskie oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przekazały do budżetów powiatów 120,7 mln zł (w tym 115,2 mln zł z tytułu opłat środowiskowych) oraz do budżetów gmin — 542,1 mln zł (w tym 438,0 mln zł z tytułu opłat środowiskowych, z czego 68,2 mln zł z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów).

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

N o t e. Moreover, marshals' offices and the Chief Inspectorate for Environmental Protection transferred to powiats budgets PLN 120.7 million (of which PLN 115.2 million from environmental fees) and to gminas budgets — PLN 542.1 million (of which PLN 438.0 million from environmental fees, where of PLN 68.2 million from fees and fines for removal of trees and bushes).

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

DZIAŁ III
ORGANIZACJA PAŃSTWA

CHAPTER III
ORGANISATION OF THE STATE

Uwagi ogólne

Organy przedstawicielskie

Kadencje Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 98, trwają po 4 lata.

VIII kadencja Sejmu i IX kadencja Senatu — od 12 listopada 2015 r. do 11 listopada 2019 r.

IX kadencja Sejmu i X kadencja Senatu — od 12 listopada 2019 r. do 12 listopada 2023 r.

X kadencja Sejmu i XI kadencja Senatu — od 13 listopada 2023 r.

Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybieranego w wyborach powszechnych trwa 5 lat.

Lech Wałęsa — od 23 grudnia 1990 r. do 23 grudnia 1995 r.

Aleksander Kwaśniewski — od 23 grudnia 1995 r. do 23 grudnia 2000 r. oraz od 23 grudnia 2000 r. do 23 grudnia 2005 r.

Lech Aleksander Kaczyński — od 23 grudnia 2005 r. do 10 kwietnia 2010 r.

Kadencja przerwana na skutek tragicznej śmierci Prezydenta w katastrofie lotniczej w Smoleńsku; zgodnie z art. 131 ust. 2 Konstytucji, do czasu wyboru nowego Prezydenta, Marszałek Sejmu tymczasowo wykonywał obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Bronisław Maria Komorowski — od 6 sierpnia 2010 r. do 6 sierpnia 2015 r.

Andrzej Sebastian Duda — od 6 sierpnia 2015 r. do 6 sierpnia 2020 r. oraz od 6 sierpnia 2020 r.

Administracja publiczna

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w **administracji publicznej** dotyczą administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiów odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna" w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne".

1. Do **administracji państwowej** zalicza się:

1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
   a) instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
   b) terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

General notes

Representative organs

Terms of office of the Sejm and Senate of the Republic of Poland according to the Constitution of the Republic of Poland of 2 April 1997, Art. 98, last 4 years each.

Term VIII of the Sejm and term IX of the Senate — from 12 November 2015 to 11 November 2019.

Term IX of the Sejm and term X of the Senate — from 12 November 2019 to 12 November 2023.

Term X of the Sejm and term XI of the Senate — since 13 November 2023.

Term of office of the President of the Republic of Poland, elected in general election, lasts 5 years.

Lech Wałęsa — from 23 December 1990 to 23 December 1995.

Aleksander Kwaśniewski — from 23 December 1995 to 23 December 2000 and from 23 December 2000 to 23 December 2005.

Lech Aleksander Kaczyński — from 23 December 2005 to 10 April 2010.

The term of office interrupted due to the tragic death of the President in the plane crash in Smolensk; according to Art. 131 par. 2 of the Constitution, until the election of a new President, the Marshal of the Sejm temporarily performed the duties of the President of the Republic of Poland.

Bronisław Maria Komorowski — from 6 August 2010 to 6 August 2015.

Andrzej Sebastian Duda — from 6 August 2015 to 6 August 2020 and since 6 August 2020.

Public administration

Data on paid employment and wages and salaries in **public administration** involve state administration, local government administration and local government appeal councils, and cover units included, in accordance with NACE Rev. 2, in the "Public administration and economic and social policy" group in the "Public administration and defence; compulsory social security" section.

1. State administration comprises:

1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
   a) principle and central institutions (e.g. chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
   b) territorial organs of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit, and until 2010, auxiliary units of budgetary units);

2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej — urzędy wojewódzkie oraz jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

2. Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
1) gminy i miasta na prawach powiatu:
   a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
   b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji lub zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Struktura terytorialna

Obowiązujący obecnie trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są gminy, powiaty i województwa, został wprowadzony 1 stycznia 1999 r. Utworzono wówczas 16 województw, 308 powiatów i 65 miast na prawach powiatu oraz utrzymano obowiązujące w poprzednim podziale terytorialnym gminy, których liczebność wynosiła 2489.

W dniu 31 grudnia 2023 r. było: 16 województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2477 gmin: 302 miejskie (w tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu), 1498 wiejskich i 677 miejsko-wiejskich.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa. Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. było 40812 sołectw.

Dane o ludności w jednostkach podziału terytorialnego według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. opracowano na podstawie bilansów opartych na wynikach spisu powszechnego z 2021 r.

2) territorial organs of combined government administration — voivodship offices and auxiliary service units (e.g. inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
3) some state agencies (e.g. Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development, and since 2009, Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary units of state administration with regional units.

2. Local government administration comprises:
1) gminas and cities with powiat status:
   a) gmina offices and auxiliary service units (e.g. municipal service entities, and since 2009, public road boards),
   b) offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g. geodetic and cartographic documentation centres, and since 2009, public road boards);
2) powiats, i.e. powiat starost offices and auxiliary service units (e.g. labour offices, public road boards);
3) voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship local government organisational units (e.g. labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

3. Local government appeal councils are bodies competent for examining, among others, appeals against decisions or complaints against procedural decisions of local government units.

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Territorial structure

The current three-tier territorial division of the country, consisting of gminas, powiats and voivodships, was introduced on 1 January 1999. At that time, 16 voivodships, 308 powiats and 65 cities with powiat status were created, while gminas units from the previous territorial division were maintained, with total number of 2489.

As of 31 December 2023, there were: 16 voivodships, 314 powiats, 66 cities with powiat status and 2477 gminas: 302 urban (of which 66 gminas that are also cities with powiat status), 1498 rural and 677 urban-rural.

Auxiliary units in gminas are, among others, village administrator's offices. As of 31 December 2023, there were 40812 such offices.

Data on population in territorial units as of 31 December 2023 were prepared on the basis of balances based on the results of national census of 2021.

Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne

1. Działalność w zakresie **obrony narodowej** regulowana jest ustawą z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, która zastąpiła ustawę o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawą z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i prowadzona jest przez budżetowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, określone w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 maja 2023 r.

2. Po 2008 r. w strukturze zasobów osobowych Wojska Polskiego nastąpiły zmiany polegające m.in. na:
— zawieszeniu obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej od 2009 r.,
— funkcjonowaniu Narodowych Sił Rezerwowych w latach 2010—2022,
— utworzeniu Wojsk Obrony Terytorialnej w 2017 r.,
— wprowadzeniu dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej w 2022 r.

3. Działalność w zakresie **bezpieczeństwa publicznego** prowadzą jednostki budżetowe podległe lub nadzorowane przez:
— Prezesa Rady Ministrów, tj. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu, utworzone na mocy ustawy z dnia 24 maja 2002 r. oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne utworzone na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r.
— Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, tj. głównie: Policja, Straż Graniczna, Służba Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biuro Ochrony Rządu), Państwowa Straż Pożarna (w tym obrona cywilna kraju).

National defence and public safety

1. Activity within the scope of **national defence** is regulated by the Act of 11 March 2022 on Homeland Defence, which replaced the Act on the Universal Obligation to Defend the Republic of Poland, and the Act of 11 September 2003 on the Military Service of Professional Soldiers. It is conducted by organisational budgetary entities subordinate to or supervised by the Minister of National Defence, as specified in the announcement of the Minister of National Defence of 26 May 2023.

2. After 2008, there were changes in the structure of human resources in the Polish Military, involving, among others:
— suspension of the obligation to perform mandatory military service since 2009,
— operation of the National Reserve Forces in 2010—2022,
— creation of the Territorial Defence Forces in 2017,
— introduction of voluntary basic military service in 2022.

3. Activity within the scope of **public safety** is conducted by budgetary units subordinate to or supervised by:
— the Prime Minister, i.e. the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, created under the Act of 24 May 2002 and the Central Anti-Corruption Bureau, created under the Act of 9 June 2006.
— the Minister of the Interior and Administration, i.e. primarily: the Police, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service (including civil defence).

Organy przedstawicielskie
Representative organs

TABL. 1 (39). **WYBORY PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2020 R.**
ELECTION OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2020

WYSZCZEGÓLNIENIE	I tura — 28.06. Round I — 28.06.		II tura — 12.07. Round II — 12.07.		SPECIFICATION
	w tys. in thousands	w % uprawnionych in % of entitled voters	w tys. in thousands	w % uprawnionych in % of entitled voters	
Uprawnieni do głosowania	30204,7	100,00	30268,5	100,00	Persons entitled to vote
Oddane głosy	19483,8	64,51	20636,6	68,18	Votes cast
w tym głosy ważne	19425,5	64,31	20458,9	67,59	of which valid votes

U w a g a. W I turze wyborów brało udział 11 kandydatów, spośród których do II tury przeszło 2 — Andrzej Sebastian Duda i Rafał Kazimierz Trzaskowski, którzy otrzymali odpowiednio: w I turze — 43,50% i 30,46%, a w II turze — 51,03% i 48,97% ogółu głosów ważnych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. 11 candidates participated in the first election round, among whom 2 candidates entered the second election round — Andrzej Sebastian Duda and Rafał Kazimierz Trzaskowski, who received respectively: in the first round — 43.50% and 30.46%, and in the second round — 51.03% and 48.97% of all valid votes.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (40). **WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
ELECTIONS TO THE SEJM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm Sejm	Senat Senate	Sejm Sejm	Senat Senate	SPECIFICATION
	13.10.2019		15.10.2023		
Uprawnieni do głosowania w tys.	30253,6		29532,6		Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	18678,5	18677,9	21966,9	21944,9	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych ...	61,74	61,74	74,38	74,31	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	18470,7	18201,3	21596,7	21403,0	in thousands
w % uprawnionych	61,05	60,16	73,13	72,47	in % of entitled voters

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 3 (41). **WYNIKI WYBORÓW DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 15 PAŹDZIERNIKA 2023 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH**

RESULTS OF THE ELECTION TO THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 15 OCTOBER 2023 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**6333**	**21596,7**	**100,00**	**460**	**T O T A L**
Prawo i Sprawiedliwość	918	7640,9	35,38	194	Law and Justice
Koalicyjny Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	919	6629,4	30,70	157	Coalitional Civic Coalition PO .N IPL Greens
Koalicyjny Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni — Polskie Stronnictwo Ludowe	918	3110,7	14,40	65	Coalitional Third Way Poland 2050 of Szymon Hołownia — Polish People's Party
Nowa Lewica	912	1859,0	8,61	26	New Left
Konfederacja Wolność i Niepodległość	913	1547,4	7,16	18	Confederation Freedom and Independence
Bezpartyjni Samorządowcy	902	401,1	1,86	—	Nonpartisan Local Government Activists
Polska Jest Jedna	579	351,1	1,63	—	There is One Poland
Wyborców Mniejszość Niemiecka	24	25,8	0,12	—	Of Electors German Minority
Wyborców Ruch Dobrobytu i Pokoju	155	24,9	0,12	—	Of Electors Prosperity and Peace Movement
Normalny Kraj	61	4,6	0,02	—	Normal Country
Antypartia	16	1,2	0,01	—	Anti-party
Ruch Naprawy Polski	16	0,8	0,00	—	Repair Poland Movement

U w a g a. Posłów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 12 komitetów wyborczych na 303 listach kandydatów w 41 okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. Deputies were elected among candidates registered by 12 election committees on 303 candidate lists in 41 constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 4 (42). **WYNIKI WYBORÓW DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W DNIU 15 PAŹDZIERNIKA 2023 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH**

RESULTS OF THE ELECTION TO THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND ON 15 OCTOBER 2023 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**360**	**21403,0**	**100,00**	**100**	**T O T A L**
Prawo i Sprawiedliwość	96	7449,9	34,81	34	Law and Justice
Koalicyjny Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni	49	6187,3	28,91	41	Coalitional Civic Coalition PO .N IPL Greens
Koalicyjny Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni — Polskie Stronnictwo Ludowe	28	2462,4	11,50	11	Coalitional Third Way Poland 2050 of Szymon Hołownia — Polish People's Party
Nowa Lewica	14	1131,6	5,29	9	New Left
Wyborców Zygmunt Frankiewicz — Pakt Senacki	1	157,3	0,73	1	Of Electors Zygmunt Frankiewicz — Senate Pact
Wyborców Krzysztof Kwiatkowski — Pakt Senacki	1	139,7	0,65	1	Of Electors Krzysztof Kwiatkowski — Senate Pact
Wyborców Wadim Tyszkiewicz — Pakt Senacki	1	97,6	0,46	1	Of Electors Wadim Tyszkiewicz — Senate Pact
Wyborców Andrzej Dziuba — Pakt Senacki	1	81,1	0,38	1	Of Electors Andrzej Dziuba — Senate Pact
Wyborców Józefa Zająca	1	50,8	0,24	1	Of Electors of Józef Zając
Pozostałe[a]	168	3645,3	17,03	—	Others[a]

a Dotyczy 40 komitetów wyborczych, których kandydaci nie uzyskali mandatów.

U w a g a. Senatorów wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 49 komitetów wyborczych w 100 jednomandatowych okręgach wyborczych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Concerns 40 election committees whose candidates did not receive mandates.

N o t e. Senators were elected among candidates registered by 49 election committees in 100 single-member constituencies.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 5 (43). **WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
ELECTIONS TO THE EUROPEAN PARLIAMENT IN THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	26.05.2019	09.06.2024	SPECIFICATION
Liczba obsadzonych mandatów	52	53	Number of filled mandates
w tym kobiety	18	15	of which women
Liczba zarejestrowanych kandydatów na posłów:			Number of registered candidates for Members of Parliament:
ogółem	866	1019	total
na 1 mandat	16,7	19,2	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tysiącach	30118,9	29098,2	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	13759,7	11829,7	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	45,68	40,65	in % of entitled voters
w tym głosy ważne: w tysiącach	13647,3	11762,0	of which valid votes: in thousands
w % uprawnionych	45,31	40,24	in % of entitled voters

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 6 (44). **WYNIKI WYBORÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIU 9 CZERWCA 2024 R. WEDŁUG KOMITETÓW WYBORCZYCH**
RESULTS OF THE ELECTION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT ON 9 JUNE 2024 BY ELECTION COMMITTEES

KOMITETY WYBORCZE	Zarejestrowani kandydaci Registered candidates	Oddane głosy ważne Valid votes cast		Uzyskane mandaty Mandates received	ELECTION COMMITTEES
		w tys. in thousands	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1019**	**11762,0**	**100,00**	**53**	**T O T A L**
Koalicyjny Koalicja Obywatelska	130	4359,4	37,06	21	Coalitional Civic Coalition
Prawo i Sprawiedliwość	130	4253,2	36,16	20	Law and Justice
Konfederacja Wolność i Niepodległość	130	1420,3	12,08	6	Confederation Freedom and Independence
Koalicyjny Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni — Polskie Stronnictwo Ludowe	130	813,2	6,91	3	Coalitional Third Way Poland 2050 of Szymon Hołownia — Polish People's Party
Koalicyjny Lewica	130	741,1	6,30	3	Coalitional The Left
Wyborców Bezpartyjni Samorządowcy — Normalna Polska w Normalnej Europie	129	108,9	0,93	—	Of Electors Non-partisan Local Government Officials — Normal Poland in Normal Europe
Polexit	127	29,2	0,25	—	Polexit
Normalny Kraj	44	20,3	0,17	—	Normal Country
Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców	43	9,5	0,08	—	Liberal Poland Entrepreneurs' Strike
Ruch Naprawy Polski	17	4,7	0,04	—	Repair Paland Movement
Wyborców Głos Silnej Polski	9	2,2	0,02	—	Of Electors Voice of Strong Poland

U w a g a. Posłów do Parlamentu Europejskiego wybierano spośród kandydatów zarejestrowanych przez 11 komitetów wyborczych na 105 listach kandydatów w 13 okręgach wyborczych.
Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

N o t e. Members of the European Parliament were elected from among candidates registered by 11 election committees on 105 candidate lists in 13 constituencies.
S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 7 (45). **POSŁOWIE I SENATOROWIE**
Stan na początku kadencji
DEPUTIES AND SENATORS
As of the beginning of the term of office

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sejm Sejm				Senat Senate				SPECIFICATION
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje of the Republic of Poland — terms of office								
	IX		X				XI		
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	**460**	**132**	**460**	**135**	**100**	**24**	**100**	**19**	**T O T A L**
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
21—29 lat	13	2	3	1	—	—	—	—	21—29
30—39	80	22	77	20	4	—	1	—	30—39
40—49	117	37	144	44	18	4	14	3	40—49
50—59	141	41	111	36	29	7	23	4	50—59
60 lat i więcej	109	30	125	34	49	13	62	12	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA[a] BY EDUCATIONAL LEVEL[a]									
Wyższe	429	126	436	129	97	23	96	19	Tertiary
Policealne i średnie	29	5	24	5	3	1	4	—	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	1	1	—	—	—	—	—	—	Basic vocational

a Dla IX kadencji Sejmu dane dotyczą 459 posłów.
Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.
a For the term IX of the Sejm data concern 459 deputies.
S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm and the Chancellery of the Senate.

TABL. 8 (46). **KLUBY I KOŁA POSELSKIE X KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE TERM X OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Posłowie Deputies	SPECIFICATION
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	189	Parliamentary Club Law and Justic
Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska — Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	157	Parliamentary Club Civic Coalition — Civic Platform, Nowoczesna, Polish Initiative, Greens
Klub Parlamentarny Polska 2050 — Trzecia Droga.	33	Parliamentary Club Poland 2050 — Third Way
Klub Parlamentarny Polskie Stronnictwo Ludowe — Trzecia Droga	32	Parliamentary Club — Polish People's Party — Third Way
Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy	26	Coalitional Parliamentary Club of the Left
Klub Poselski Konfederacja	18	Deputies' Club of Confederation
Koło Poselskie Kukiz'15	3	Deputies' Group Kukiz'15

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.
S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 9 (47). **KLUBY I KOŁA SENACKIE XI KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
SENATE CLUBS AND GROUPS OF THE TERM XI OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Senatorowie Senators	SPECIFICATION
Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska — Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	41	Parliamentary Club Civic Coalition — Civic Platform, Nowoczesna, Polish Initiative, Greens
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	34	Parliamentary Club Law and Justice
Klub Senacki Trzecia Droga	12	Senate Club Third Way
Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy	9	Coalitional Parliamentary Club of the Left
Koło Senackie Niezależni i Samorządni	4	Senate Group Independent and Self-Governing

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Senatu.
S o u r c e: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 10 (48). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Sejmu Sejm terms of office		SPECIFICATION
	IX	X[a]	
Posiedzenia	81	1	Sessions
Dni obrad	195	13	Days in session
Wpływ projektów ustaw[b]	1007	34	Inflow of draft bills[b]
z inicjatywy:			by initiative of:
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	26	1	the President of the Republic of Poland
Senatu	69	—	the Senate
Rady Ministrów	538	9	the Council of Ministers
posłów	302	14	deputies
komisji sejmowych	45	—	Sejm committees
obywateli	27	10	citizens
Ustawy uchwalone	667	8	Acts passed
w tym w trybie pilnym	27	—	of which by the urgent procedure
w tym ustawy, do których Senat:			of which acts to which the Senate:
wniósł poprawki	434	—	submitted amendments
zgłosił wniosek o odrzucenie	81	—	submitted an application for rejection
Ustawy, do których Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił wniosek o ponowne rozpatrzenie	—	—	Acts to which the President of the Republic of Poland submitted an application for reconsideration
Podjęte uchwały w formie apeli, rezolucji, oświadczeń i deklaracji	343	50	Resolutions passed in the form of appeals, resolutions, statements and declarations
Interpelacje poselskie	44298	486	Interpellations submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	32539	426	of which individually
Zapytania poselskie	6840	79	Inquiries submitted by deputies
w tym zgłoszone indywidualnie	5254	77	of which individually
Pytania w sprawach bieżących	673	—	Questions on current affairs
Informacje bieżące	61	—	Current information

a Dane dotyczą okresu od 13 listopada do 31 grudnia 2023 r. b Dotyczy projektów, którym nadano numer druku, a tym samym rozpoczęto procedowanie ścieżki legislacyjnej.
Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 13 November to 31 December 2023. b Concerns draft bills with assigned form number which are considered in legislative procedure.
S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 11 (49). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SEJMOWYCH**
ACTIVITY OF STANDING COMMITTEES OF THE SEJM

KOMISJE	Kadencje Sejmu Sejm terms of office						COMMITTEES
	IX		X[a]				
	członkowie[b] members[b]	posiedzenia komisji committee sessions	członkowie[b] members[b]	posiedzenia komisji committee sessions	uchwalone passed		
					dezyderaty desiderata	opinie opinions	
Administracji i Spraw Wewnętrznych	40	197	35	2	—	1	Administration and Internal Affairs
Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii	21	118	16	4	—	1	Digitisation, Innovation and New Technologies
Edukacji, Nauki i Młodzieży	41	186	37	5	—	4	Education, Science and Youth
Etyki Poselskiej	4	62	5	4	—	—	Deputies' Ethics
Finansów Publicznych	59	460	43	15	—	12	Public Finance
Gospodarki i Rozwoju	39	138	39	6	—	2	Economy and Development
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	18	164	16	3	—	1	Maritime Economy and Inland Shipping
Infrastruktury	41	307	36	7	—	2	Infrastructure
Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki	30	162	29	5	—	1	Physical Education, Sport and Tourism
Kultury i Środków Przekazu	29	161	29	3	—	1	Culture and Media
Łączności z Polakami za Granicą	37	70	37	2	—	—	On Liaison with Poles Abroad
Mniejszości Narodowych i Etnicznych	16	75	18	2	—	—	National and Ethnic Minorities
Obrony Narodowej	42	128	41	3	—	1	National Defence
Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa	39	185	37	3	—	1	Environmental Protection, Natural Resources and Forestry
Odpowiedzialności Konstytucyjnej	15	7	17	1	—	—	Constitutional Accountability
Polityki Senioralnej	15	72	17	4	—	—	Senior Citizen Policy
Polityki Społecznej i Rodziny	38	177	39	4	—	1	Social Policy and Family
Regulaminowa, Spraw Poselskich i Immunitetowych	17	82	16	6	—	13	Rules and Deputies' Affairs and Immunity
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	41	215	35	5	1	1	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	31	242	30	7	—	4	Local Government and Regional Policy
Do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych	34	186	30	6	—	1	Energy, Climate and State Assets
Do Spraw Kontroli Państwowej	15	133	17	6	—	6	State Control
Do Spraw Petycji	16	152	16	2	6	—	Petition
Do Spraw Służb Specjalnych	7	95	5	6	—	5	Special Services
Do Spraw Unii Europejskiej	43	248	42	5	—	1	European Union Affairs
Sprawiedliwości i Praw Człowieka	31	175	39	5	—	4	Justice and Human Rights
Spraw Zagranicznych	30	152	28	4	1	1	Foreign Affairs
Ustawodawcza	31	76	29	4	—	23	Legislative
Zdrowia	40	276	39	6	—	2	Health

a Dane dotyczą okresu od 13 listopada do 31 grudnia 2023 r. b Stan w końcu okresu.

U w a g a. W Sejmie działały również w IX kadencji 2 komisje nadzwyczajne, natomiast w Sejmie X kadencji działała 1 komisja nadzwyczajna i 2 komisje śledcze.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Sejmu.

a Data concern the period from 13 November to 31 December 2023. b As of the end of the period.

N o t e. In the term IX of the Sejm, there were also 2 special committees and in the term X — 1 special committee and 2 investigative committees.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Sejm.

TABL. 12 (50). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kadencje Senatu Senate terms of office		SPECIFICATION
	X	XI[a]	
Posiedzenia	67	3	Sessions
Dni obrad	147	5	Days in session
Inicjatywy ustawodawcze	114	—	Legislative initiatives
Ustawy rozpatrzone	663	8	Acts considered
w tym ustawy, do których:			of which acts to which:
wniesiono poprawki	347	—	amendments were submitted
zgłoszono wniosek o odrzucenie	90	—	an application for rejection was submitted
Poprawki zgłoszone do rozpatrzonych ustaw	5785	—	Amendments submitted to considered acts
w tym: przyjęte przez Sejm	2910	—	of which: accepted by the Sejm
odrzucone przez Sejm	2752	—	rejected by the Sejm
Podjęte uchwały	959	31	Resolutions passed
legislacyjne	778	8	legislative
okolicznościowe	111	2	circumstantial
pozostałe	70	21	others

a Dane dotyczą okresu od 13 listopada do 31 grudnia 2023 r.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 13 November to 31 December 2023.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 13 (51). **DZIAŁALNOŚĆ STAŁYCH KOMISJI SENACKICH**

ACTIVITY OF STANDING COMMITTEES OF THE SENATE

KOMISJE	Kadencje Senatu Senate terms of office				COMMITTEES
	X		XI[a]		
	członkowie[b] members[b]	posiedzenia komisji committee sessions	członkowie[b] members[b]	posiedzenia komisji committee sessions	
Budżetu i Finansów Publicznych	9	198	6	3	Budget and Public Finance
Gospodarki Narodowej i Innowacyjności	13	175	11	5	National Economy and Innovativeness
Infrastruktury	8	133	7	3	Infrastructure
Kultury i Środków Przekazu	7	84	12	2	Culture and Media
Nauki, Edukacji i Sportu[c]	11	93	—	—	Science, Education and Sport[c]
Obrony Narodowej	10	53	7	2	National Defence
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji[c]	13	287	—	—	Human Rights, the Rule of Law and Petitions[c]
Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich	11	56	8	7	Rules, Ethics and Senatorial Affairs
Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej	9	172	9	5	Family, Senior and Social Policy
Rolnictwa i Rozwoju Wsi	10	118	9	2	Agriculture and Rural Development
Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	9	257	15	2	Local Government and State Administration
Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą	14	60	17	4	Emigration Affairs and Contacts with Poles Abroad
Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej[c]	7	150	—	—	Foreign and European Union Affairs[c]
Klimatu i Środowiska[d]	18	127	12	2	Environment[d]
Ustawodawcza	31	347	18	3	Legislative
Zdrowia	9	133	6	4	Health
Edukacji	—	—	8	2	Education
Nauki	—	—	7	2	Science
Petycji	—	—	7	3	Petitions
Praw Człowieka i Praworządności	—	—	7	3	Humand Rights and the Rule of Law
Sportu	—	—	10	2	Sport
Spraw Unii Europejskiej	—	—	10	3	European Union Affairs
Spraw Zagranicznych	—	—	9	2	Foreign Affairs

a Dane dotyczą okresu od 13 listopada do 31 grudnia 2023 r. b Stan w końcu okresu. c Komisja działała do końca X kadencji. d W X kadencji — Komisja Środowiska.

U w a g a. W Senacie X kadencji działały również 3 komisje nadzwyczajne.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Senatu.

a Data concern the period from 13 November to 31 December 2023. b As of the end of the period. c Committee operated until the end of term X. d In term X — Environment committee.

N o t e. In the term X of the Senate there were also 3 special committees.

S o u r c e: data of the Chancellery of the Senate.

TABL. 14 (52). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2024 R.**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2024
A. WYBORY RADNYCH W DNIU 7 KWIETNIA
ELECTIONS OF COUNCILLORS ON 7 APRIL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady gmin[a] Gmina councils[a]	Rady miast na prawach powiatu City with powiat status councils	Rady powiatów Powiat councils	Sejmiki województw Voivodship regional councils	Rady dzielnic m.st. Warszawy[b] District councils of the Capital City of Warsaw[b]	SPECIFICATION
Liczba mandatów	37731	1685	6170	552	420	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych:						Number of registered candidates for councillors:
w tysiącach	119,4	13,1	42,7	5,4	2,6	in thousands
na 1 mandat	3,2	7,7	6,9	9,8	6,1	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	18748,6	9134,7	19865,6	29046,0	1320,4	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy:						Votes cast:
w tysiącach	9984,0	4585,4	10489,3	15086,5	777,6	in thousands
w % uprawnionych	53,25	50,19	52,80	51,94	58,89	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:						of which valid votes:
w tysiącach	9741,9	4517,4	10069,0	14417,1	768,3	in thousands
w % uprawnionych	51,96	49,45	50,69	49,64	58,19	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów	37731	1685	6170	552	420	Number of filled mandates

a Bez rad miast na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, że liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów. b Zgodnie z ustawą z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy, Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu, w skład której wchodzi 18 dzielnic.

a Excluding city with powiat status councils; data concerning persons entitled to vote and votes cast do not include those constituencies where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than the number of mandates. b In compliance with the Act of 15 March 2002 on the Administrative System of the Capital City of Warsaw, Warszawa is a gmina which is also a city with powiat status, encompassing 18 city districts.

TABL. 14 (52). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2024 R. (dok.)**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2024 (cont.)
B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST
DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Wójtowie Village mayors	Burmistrzowie Mayors	Prezydenci miast Presidents of cities	SPECIFICATION
I TURA — GŁOSOWANIE W DNIU 7.04. ROUND I — VOTING ON 7.04.					
Liczba mandatów	2477	1464	906	107	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów:					Number of registered candidates:
ogółem	6729	3547	2680	502	total
na 1 mandat	2,7	2,4	3,0	4,7	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	28990,8	8174,3	10049,0	10767,4	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	15071,7	4488,1	5214,1	5369,6	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	51,99	54,90	51,89	49,87	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	14873,1	4418,3	5134,1	5320,6	in thousands
w % uprawnionych	51,30	54,05	51,09	49,41	in % of entitled voters
Liczba obsadzonych mandatów[d]	1728	1122	559	47	Number of filled mandates[d]
II TURA — GŁOSOWANIE W DNIU 21.04. ROUND II — VOTING ON 21.04.					
Liczba mandatów	748	341	347	60	Number of mandates
Liczba kandydatów	1489	679	690	120	Number of candidates
Uprawnieni do głosowania w tys.	12051,6	2069,9	4589,1	5392,6	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tysiącach	5310,4	1030,5	2056,6	2223,3	Votes cast: in thousands
w % uprawnionych	44,06	49,79	44,81	41,23	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:					of which valid votes:
w tysiącach	5269,2	1023,7	2042,8	2202,8	in thousands
w % uprawnionych	43,72	49,46	44,51	40,85	in % of entitled voters

c Nie uwzględniono wyboru 1 wójta, ponieważ jedyny zarejestrowany kandydat nie otrzymał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów. d W 7 gminach w II turze głosowania brał udział tylko jeden kandydat.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

c Data do not include election of 1 village mayor, as the only registered candidate did not receive more than a half of valid votes cast. d In 7 gminas in the round II there was only 1 candidate.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 15 (53). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin[a] gmina councils[a]		rad miast na prawach powiatu[b] city with powiat status councils[b]		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
STAN W DNIU WYBORÓW — 7.04.2024 R. AS OF ELECTION DAY — 7.04.2024								
O G Ó Ł E M TOTAL	**37731**	**12971**	**2105**	**765**	**6170**	**1738**	**552**	**178**
Według wieku By age								
18—29 lat	1367	312	111	32	122	22	15	5
30—39	7344	2413	410	139	701	175	63	20
40—49	12136	4625	675	236	1673	568	156	56
50—59	9056	3173	472	193	1617	471	137	52
60 lat i więcej and more	7828	2448	437	165	2057	502	181	45
STAN W DNIU 31.12.2023 R. AS OF 31.12.2023								
O G Ó Ł E M TOTAL	**37651**	**11841**	**2134**	**712**	**6231**	**1572**	**549**	**168**
Według wieku By age								
18—29 lat	427	74	40	12	36	6	1	—
30—39	4361	1225	315	80	372	82	36	12
40—49	9956	3489	604	190	1218	319	112	38
50—59	10113	3334	471	167	1609	455	143	44
60 lat i więcej and more	12794	3719	704	263	2996	710	257	74
Według poziomu wykształcenia By educational level								
Wyższe Tertiary	15133	5562	1777	602	4951	1330	511	153
Policealne i średnie[c] Post-secondary and secondary[c]	14698	4808	304	105	1102	225	37	15
Zasadnicze zawodowe[d] Basic vocational[d]	7082	1303	49	3	168	16	1	—
Gimnazjalne i podstawowe Lower secondary and primary	738	168	4	2	10	1	—	—

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. c, d Łącznie z wykształceniem branżowym: c — średnim, d — zasadniczym.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City of Warsaw district councils. c, d Including sectoral education: c — secondary, d — vocational.

TABL. 15 (53). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Radni Councillors of							
	rad gmin[a] gmina councils[a]		rad miast na prawach powiatu[b] city with powiat status councils[b]		rad powiatów powiat councils		sejmików województw voivodship regional councils	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
STAN W DNIU 31.12.2023 R. (dok.) AS OF 31.12.2023 (cont.)								
Według grup zawodów[e] By occupational groups[e]								
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ..... Managers	2832	768	494	131	2785	676	341	97
Specjaliści ..... Professionals	8312	3281	1152	431	1780	564	171	55
Technicy i inny średni personel ..... Technicians and associate professionals	4607	1249	133	38	359	70	12	5
Pracownicy biurowi ..... Clerical support workers	3464	1980	163	71	454	147	11	9
Pracownicy usług i sprzedawcy .... Service and sales workers	4573	1564	103	28	266	52	1	1
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy ..... Skilled agricultural, forestry and fishery workers	8007	1969	9	3	403	43	12	1
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy ..... Craft and related trades workers	2262	218	17	—	59	2	—	—
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń ..... Plant and machine operators, and assemblers	1703	83	24	—	45	—	—	—
Pracownicy wykonujący prace proste ..... Elementary occupations	1000	365	6	—	10	—	—	—
Siły zbrojne ..... Armed forces occupations	378	13	15	—	29	1	1	—

a Bez radnych rad miast na prawach powiatu. b Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. e Bez radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

Ź r ó d ł o: w zakresie radnych w dniu wyborów — dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Excluding councillors of city with powiat status councils. b Including councillors of the Capital City of Warsaw district councils. e Excluding unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement or other pensions.

S o u r c e: in regard to councillors on election day — data of the National Electoral Commission.

TABL. 16 (54). **WÓJTOWIE, BURMISTRZOWIE I PREZYDENCI MIAST W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Wójtowie Village mayors		Burmistrzowie i prezydenci miast[a] Mayors and presidents of cities[a]		Prezydenci miast na prawach powiatu Presidents of cities with powiat status	
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M **TOTAL**	**2495**	**311**	**1498**	**207**	**931**	**97**	**66**	**7**
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
25—29 lat	2	—	1	—	1	—	—	—
30—39	151	10	99	9	50	1	2	—
40—49	684	76	421	53	241	21	22	2
50—59	775	129	452	81	308	47	15	1
60 lat i więcej and more	883	96	525	64	331	28	27	4
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	2335	301	1359	199	881	95	65	7
Policealne i średnie[b] Post-secondary and secondary[b]	182	1	133	8	48	2	1	—
Zasadnicze zawodowe[c] Basic vocational[c]	7	9	5	—	2	—	—	—
Gimnazjalne i podstawowe Lower secondary and primary	1	—	1	—	—	—	—	—

a Łącznie z 18 burmistrzami (w tym 3 kobiety) dzielnic m.st. Warszawy; bez prezydentów miast na prawach powiatu. b, c Łącznie z wykształceniem branżowym: b — średnim, c — zasadniczym.

a Including 18 mayors (of which 3 women) of the Capital City of Warsaw districts; excluding presidents of cities with powiat status. b, c Including sectoral education: b — secondary, c — vocational.

TABL. 17 (55). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**
VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zgodność ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodność ustaw z umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie	44	26	13	15	Conformity of acts or ratified international agreements to the Constitution of the Republic of Poland and conformity of acts to international agreements, the ratification of which required prior consent granted by the act
Zgodność przepisów prawa (wydawanych przez centralne organy państwowe) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami	6	4	1	1	Conformity of law regulations (issued by central state organs) to the Constitution of the Republic of Poland, ratified international agreements and acts

TABL. 17 (55). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO (dok.)**

VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pytania prawne	78	12	15	14	Questions of law
Skargi konstytucyjne	45	26	62	72	Constitutional complaints
Rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego	—	1	—	1	Settlement of a dispute over competence

U w a g a. Trybunał Konstytucyjny działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustaw z dnia 30 listopada 2016 r.: o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego i przepisów wprowadzających ww. ustawy. W 2015 r. obowiązywały ustawy o Trybunale Konstytucyjnym: z dnia 1 sierpnia 1997 r. i z dnia 25 czerwca 2015 r. Zgodnie z Konstytucją Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat.

Ź r ó d ł o: dane Trybunału Konstytucyjnego.

N o t e. The Constitutional Tribunal acts under the Constitution of the Republic of Poland of 2 April 1997 as well as the Acts of 30 November 2016: on the Organisation and the Mode of Proceedings before the Constitutional Tribunal, on the Status of the Judges of the Constitutional Tribunal and regulations introducing these acts (Journal of Laws item 2074, as amended). In 2015, the following Acts on the Constitutional Tribunal had legal force: of 1 August 1997 and of 25 June 2015. According to the Constitution the Constitutional Tribunal is composed of 15 judges chosen individually by the Sejm for 9 years.

S o u r c e: data of the Constitutional Tribunal.

TABL. 18 (56). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

ACTIVITY OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
WPŁYW SPRAW[a]					CASES RECEIVED[a]
O G Ó Ł E M	**57627**	**72428**	**75239**	**79689**	**T O T A L**
W tym nowych spraw	27376	31100	24418	25212	Of which new cases
WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH					PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS
O G Ó Ł E M	**435**	**615**	**493**	**519**	**T O T A L**
Wystąpienia o charakterze ogólnym	286	349	254	206	Pronouncements of a general nature
w tym wnioski o podjęcie inicjatywy prawodawczej	144	145	101	89	of which motions for undertaking a legislative initiative
Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej	21	1	3	3	Motions to the Constitutional Tribunal for ascertaining the incompatibility of regulations with the Constitution of the Republic of Poland
Przystąpienie do skargi konstytucyjnej	12	13	13	15	Joining a constitutional complaint
Przystąpienie do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie wniosków i w sprawie pytań prawnych	9	13	8	7	Joining proceedings before the Constitutional Tribunal in case of the motions and questions of law

a Przez wpływ spraw rozumie się wszystkie pisma zarejestrowane w danym roku, tj.: listy od obywateli i innych wnioskodawców, notatki z przyjęć interesantów oraz z kontroli terenowych dotyczące zarówno spraw będących w toku, jak i spraw, którymi Rzecznik jeszcze się nie zajmował; przez nową sprawę rozumie się pierwsze pismo zarejestrowane w danej sprawie.

a Cases received are all documents registered in a given year, i.e.: letters from citizens and other petitioners, notes from meetings with petitioners as well as from local inspections, concerning both on-going cases and cases the Commissioner has not yet initiated; a new case means the first letter registered in a given case.

TABL. 18 (56). **DZIAŁALNOŚĆ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)**

ACTIVITY OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS (cont.)

A. WPŁYW SPRAW I WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.)

CASES RECEIVED AND PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH (dok.) PRONOUNCEMENTS OF THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS (cont.)					
Przystąpienie do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawie pytania prawnego	4	4	2	1	Joining proceedings before the Supreme Court in a case of a question of law
Kasacje	60	43	84	89	Cassations
Skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach pracy i cywilnych	2	2	4	4	Cassational complaints to the Supreme Court on labour and civil issues
Skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego	6	13	16	54	Cassational complaints to the Supreme Administrative Court
Wnioski do Naczelnego Sądu Administracyjnego o wykładnię przepisów	1	—	2	2	Motions to the Supreme Administrative Court for interpretation of legal acts
Skargi do wojewódzkich sądów administracyjnych	12	35	23	18	Complaints to administrative courts of first instance
Przystąpienie do postępowania sądowego i administracyjnego	22	71	35	49	Joining court proceedings and administrative proceedings
Pozostałe	—	71	49	71	Others

B. NOWE SPRAWY ROZPATRZONE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

NEW CASES CONSIDERED BY THE COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF CIVIL RIGHTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem[b] Total[b]	Podjęto do prowadzenia Accepted for consideration	Przekazano według właściwości Directed to competent body	Udzielono wyjaśnień i informacji Clarification and information granted	Nie podjęto Not accepted for consideration	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	29923	10052	672	17357	1842	**T O T A L**
	2020	36051	14370	784	18884	2013	
	2022	28184	11710	883	13704	1881	
	2023	**33723**	**14008**	**884**	**16424**	**2407**	
Prawo konstytucyjne, międzynarodowe i europejskie		2572	945	40	850	737	Constitutional, international and European law
Prawo karne		9122	3176	26	5638	282	Criminal law
Prawo pracy i zabezpieczenie społeczne		4323	2438	486	1274	125	Labour law and social security
Prawo cywilne		5863	2405	19	2997	442	Civil law
Prawo administracyjne i gospodarcze		4463	1586	101	2337	439	Administrative and economic law
Prawo karne wykonawcze		3882	1197	201	2398	86	Executive criminal law
Krajowy Mechanizm Prewencji		65	56	—	9	—	National Preventive Mechanism
Równe traktowanie		2292	1797	7	373	115	Equal treatment
Prawa żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych		556	248	3	279	26	Rights of soldiers and functionaries of public services
Inne		585	160	1	269	155	Others

b Łącznie z pozostałymi z lat poprzednich.

U w a g a. Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich utworzono na mocy ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich. Rzecznik Praw Obywatelskich powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów. Jego kadencja trwa 5 lat.

Ź r ó d ł o: dane Rzecznika Praw Obywatelskich.

b Including cases remaining from previous years.

N o t e. Institution of the Commissioner for the Protection of Civil Rights was established under the Act of 15 July 1987 on the Commissioner for the Protection of Civil Rights. The Commissioner is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate, on a motion of the Marshal of the Sejm or a group of 35 deputies. The term of office runs for 5 years.

S o u r c e: data of the Commissioner for the Protection of Civil Rights.

TABL. 19 (57). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE SUPREME AUDIT OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
KONTROLE JEDNOSTKOWE INDIVIDUAL ENTITY AUDITS					
O G Ó Ł E M	**2503**	**2004**	**1902**	**1876**	**T O T A L**
Ministerstwa i urzędy centralne	174	234	156	177	Ministries and central offices
Urzędy wojewódzkie	55	50	92	72	Voivodship offices
Inne urzędy, instytucje i jednostki państwowe	555	407	319	356	Other state offices, institutions and entities
Urzędy gmin	538	391	476	366	Gmina offices
Starostwa powiatowe	145	101	141	135	Powiat starost offices
Urzędy marszałkowskie	89	42	79	28	Marshals' offices
Samorządowe kolegia odwoławcze	10	7	22	—	Local government appeal councils
Inne urzędy i jednostki samorządowe	311	183	279	171	Other local government offices and entities
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	3	27	10	25	Financial institutions and insurance companies
Spółki[a]	123	107	112	178	Companies[a]
Szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz przedszkola[b]	132	158	18	121	Primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools[b]
Zakłady opieki zdrowotnej	197	154	132	110	Health care facilities
Oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia	21	7	10	12	Voivodship branches of the National Health Fund
Pozostałe jednostki	150	136	56	125	Other entities
WYSTĄPIENIA POKONTROLNE POST-AUDIT STATEMENTS					
O G Ó Ł E M	**2501**	**2004**	**1895**	**1872**	**T O T A L**
przekazane:					transferred to:
Ministrom i kierownikom urzędów centralnych	173	212	157	177	Ministers and directors of central offices
Wojewodom	54	50	92	72	Voivods
Kierownikom innych urzędów, instytucji i jednostek państwowych	552	439	316	354	Directors of other state offices, institutions and entities
Wójtom, burmistrzom i prezydentom miast	537	391	476	365	Village mayors, mayors and presidents of cities
Starostom	142	101	141	135	Starosts
Marszałkom województw	84	42	79	28	Marshals of voivodships
Prezesom samorządowych kolegiów odwoławczych	10	7	22	—	Directors of local government appeal councils
Kierownikom innych urzędów i jednostek samorządowych	323	170	279	170	Directors of other local government offices and entities
Kierownikom instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	3	26	10	25	Directors of financial institutions and insurance companies
Osobom zarządzającym spółkami[a]	121	110	110	178	Persons managing companies[a]
Kierownikom szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych oraz przedszkoli[b]	136	157	18	121	Directors of primary, lower secondary and secondary schools, higher education institutions and nursery schools[b]
Kierownikom zakładów opieki zdrowotnej	195	155	132	111	Directors of health care facilities
Kierownikom oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia	23	7	10	12	Directors of the voivodship branches of the National Health Fund
Kierownikom pozostałych jednostek	148	137	53	124	Directors of other entities
ZAWIADOMIENIA NOTIFICATIONS					
Zawiadomienia do organów powołanych do ścigania przestępstw, wykroczeń i innych czynów	125	55	147	118	To offices responsible for the prosecution of crimes, offences and other acts
w tym do prokuratury	52	31	67	80	to the prosecutor's office

a Bez spółek instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. b Łącznie z kuratoriami oświaty.

U w a g a. Najwyższa Izba Kontroli działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli.

Ź r ó d ł o: dane Najwyższej Izby Kontroli.

a Excluding companies of financial institutions and insurance companies. b Including school superintendent's offices.

N o t e. The Supreme Audit Office acts under the Constitution of the Republic of Poland of 2 April 1997 and the Act of 23 December 1994 on the Supreme Audit Office.

S o u r c e: data of the Supreme Audit Office.

TABL. 20 (58). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI REGIONALNYCH IZB OBRACHUNKOWYCH**

SELECTED DATA ON THE ACTIVITY OF THE REGIONAL CHAMBERS OF AUDIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zbadane uchwały i zarządzenia	178351	178875	197095	195643	Resolutions and directives investigated
w tym w sprawach:					of which in matters of:
budżetu i jego zmian	106014	110925	125844	121703	budget and budget changes
wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	23479	26308	32327	31807	long-term financial forecast and its changes
zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego oraz udzielania pożyczek	4487	3113	2509	2205	contracting liabilities affecting the amount of public debt and granting loans
podatków i opłat lokalnych	20573	16370	11380	8816	local taxes and charges
absolutorium	2928	2917	2899	2879	vote of approval
Wydane opinie	23884	24552	24597	22279	Opinions given
w tym w sprawach dotyczących:					of which in matters of:
projektów budżetów	2987	2942	2977	3023	draft budgets
projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	2983	2941	2976	3017	draft resolutions on multi-year financial projections
możliwości sfinansowania deficytu oraz prawidłowości planowanej kwoty długu	4592	7440	8190	2567	possibility of financing the deficit and correctness of planned amount of debt
programów postępowań naprawczych	23	10	—	—	rehabilitation programmes
możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych	2925	2279[a]	1548	1666	possibility of paying back the credit, loan or redemption of securities
sprawozdań z wykonania budżetu	2970	2963	2962	2974	budget execution reports
wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium	2966	2961	2959	2972	conclusions of the review committees concerning the vote of approval
Przeprowadzone kontrole gospodarki finansowej	1281	982	960	929	Financial management audits
kompleksowe	724	716	702	710	comprehensive
problemowe	376	189	165	121	problem-focused
doraźne	157	70	89	94	unscheduled
sprawdzające	24	7	4	4	check-up
					of:
gmin[b]	776	668	638	698	gminas[b]
miast na prawach powiatu	29	27	28	22	cities with powiat status
powiatów	56	69	100	38	powiats
województw	5	1	2	2	voivodships
pozostałych podmiotów[c]	415	217	192	169	other entities[c]
Skontrolowane sprawozdania z wykonania budżetów	119626	115761	114901	115676	Audited budget execution reports
Wnioski pokontrolne[d]	631	496	364	—	Post-audit proposals[d]
przekazane:					transferred to:
ministrom i kierownikom urzędów centralnych	98	25	16	—	ministers and the directors of central offices
wojewodom	12	20	9	—	voivods
organom ścigania — prokuraturze i Policji	31	18	11	—	prosecutor's offices and the Police
kierownikom innych jednostek	35	11	21	—	directors of other entities
komisjom orzekającym i rzecznikom dyscypliny finansów publicznych	455	422	307	—	adjudicating committees and public finance discipline violation ombudsmen
Raporty o stanie gospodarki finansowej	3	2	—	—	Reports on financial management state
Przeprowadzone szkolenia	242	61	93	73	Organised trainings

a Wraz z możliwością spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. b Bez miast na prawach powiatu. c Związki jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne, samorządowe jednostki niemające osobowości prawnej (jednostki i zakłady budżetowe). d Bez wystąpień pokontrolnych przekazanych kierownikom skontrolowanych jednostek.

U w a g a. Regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego; działają na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

Ź r ó d ł o: dane Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

a Along with the possibility of repaying other liabilities included in the debt title referred to in Art. 72 item 1 point 2 of the Public Finance Act. b Excluding cities with powiat status. c Unions of local government units, local government legal persons, local government units without legal personality (budgetary units and establishments). d Excluding post-audit reports transferred to directors of the audited units.

N o t e. Regional chambers of audit are state bodies of supervision and control of the financial management of local government units; they operate on the basis of the Constitution of the Republic of Poland of 2 April 1997 and the Act of 7 October 1992 on the Regional Chambers of Audit.

S o u r c e: data of the National Council of the Regional Chambers of Audit.

Administracja publiczna
Public administration

TABL. 21 (59). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	przeciętne zatrudnienie w etatach average paid employment in full-time equivalents				przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in PLN			
OGÓŁEM **TOTAL**	**425906**	**430392**	**438217**	**440853**	**4653,17**	**6105,30**	**7279,50**	**8376,69**
Administracja państwowa State administration	173562	176944	179747	181799	5091,19	6957,43	8347,90	9760,95
w tym: of which:								
naczelne i centralne organy administracji principle and central organs of administration	125717	122599	123568	125333	5340,97	7277,47	8769,51	10154,61
urzędy wojewódzkie voivodship offices	11274	12347	13501	13811	4239,02	5809,53	6917,71	8325,53
Administracja samorządu terytorialnego Local government administration	251380	252494	257540	258128	4346,85	5507,62	6536,64	7407,67
gminy i miasta na prawach powiatu gminas and cities with powiat status	170126	172260	175547	175998	4389,24	5532,25	6572,40	7382,33
w tym urzędy miast na prawach powiatu of which offices of cities with powiat status	45187	47416	47635	48032	4927,11	6092,34	6888,70	7709,76
powiaty powiats	56292	56255	57305	56823	3938,80	5095,27	5969,99	6781,94
województwa voivodships	24962	23979	24688	25307	4978,28	6298,42	7598,24	8989,57
w tym urzędy marszałkowskie of which marshals' offices	14056	15657	16067	16574	5088,91	6193,09	7693,73	9154,68
Samorządowe kolegia odwoławcze Local government appeal councils	964	954	930	926	6579,90	7924,64	8573,79	9292,10

Struktura terytorialna
Territorial structure

TABL. 22 (60). **JEDNOSTKI PODZIAŁU TERYTORIALNEGO WEDŁUG POWIERZCHNI W 2023 R.**
Stan w dniu 1 stycznia

UNITS OF TERRITORIAL DIVISION BY AREA IN 2023
As of 1 January

Gminy Gminas		Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status		Powiaty Powiats	
powierzchnia w km^2 area in km^2	liczba number	powierzchnia w km^2 area in km^2	liczba number	powierzchnia w km^2 area in km^2	liczba number
Poniżej 5,0 Below	5	Poniżej 25,0 Below	1	Poniżej 300,0 Below	5
5,0—24,9	142	25,0—49,9	14	300,0—499,9	28
25,0—49,9	182	50,0—99,9	24	500,0—999,9	153
50,0—99,9	677	100,0—149,9	12	1000,0—1499,9	93
100,0—149,9	770	150,0—199,9	5	1500,0—1999,9	27
150,0—199,9	348	200,0—299,9	5	2000,0 i więcej and more	8
200,0—299,9	254	300,0—499,9	3		
300,0—499,9	95	500,0 i więcej and more	2		
500,0 i więcej and more	4				

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 23 (61). **JEDNOSTKI PODZIAŁU TERYTORIALNEGO WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia

UNITS OF TERRITORIAL DIVISION BY POPULATION IN 2023
As of 31 December

Gminy Gminas		Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status		Powiaty Powiats	
ludność population	liczba number	ludność population	liczba number	ludność population	liczba number
Poniżej 2500 Below	75	Poniżej 50000 Below	7	Poniżej 50000 Below	80
2500—9999	1526	50000—74999	13	50000—74999	97
10000—24999	630	75000—99999	9	75000—99999	59
25000—49999	156	100000—149999	15	100000—149999	53
50000—74999	43	150000—199999	9	150000—199999	18
75000—99999	10	200000—499999	8	200000 i więcej and more	7
100000—149999	15	500000—999999	4		
150000—499999	9	1000000 i więcej and more	1		
200000—499999	8				
500000—999999	4				
1000000 i więcej and more	1				

Obrona narodowa i bezpieczeństwo publiczne
National defence and public safety

TABL. 24 (62). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO**
Stan w dniu 31 grudnia
POLISH MILITARY PERSONNEL
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Żołnierze zawodowi	96222	110100	118340	134362	Professional soldiers
w tym:					of which:
generałowie	87	93	116	134	generals
oficerowie starsi	9926	10037	9876	10198	senior officers
oficerowie młodsi	9789	10759	11638	12376	junior officers
chorążowie i podoficerowie	36944	39235	45994	52233	warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
szeregowi	39476	49976	50716	59421	privates
Służba kandydacka	2635	6138	6971	8156	Candidate service
Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa	—	—	—	14535	Voluntary basic military service
Wojska Obrony Terytorialnej	—	23557	31735	34945	Territorial Defence Forces

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.
S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 25 (63). **ZATRUDNIENI W WOJSKU POLSKIM**
Stan w dniu 31 grudnia
PAID EMPLOYEES IN THE POLISH MILITARY
As of 31 December

LATA WYKSZTAŁCENIE	Ogółem Grand total		Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	YEARS EDUCATIONAL LEVEL
	ogółem total	w tym kobiety of which women			
OGÓŁEM 2015	141705	24222	96222	45483	**TOTAL**
2020	156667	29562	110100	46567	
2022	164887	33030	118340	46547	
2023	**180846**	**38244**	**134362**	**46484**	
Wyższe	68908	20971	49407	19501	Tertiary
Policealne i średnie	95856	15488	75137	20719	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe[a]	12705	1327	7352	5353	Basic vocational[a]
Gimnazjalne i podstawowe	3377	458	2466	911	Lower secondary and primary

a Łącznie z wykształceniem branżowym.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.
a Including basic sectoral vocational education.
S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 26 (64). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W WOJSKU POLSKIM**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE POLISH MILITARY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
O G Ó Ł E M	**138363**	**151346**	**156757**	**167537**	**T O T A L**
Żołnierze zawodowi	95280	106796	111600	122460	Professional soldiers
Pracownicy cywilni wojska	43083	44550	45157	45077	Civilian employees of the military
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in PLN					
Żołnierze zawodowi	**4334,54**	**6105,86**	**6765,20**	**7369,70**	**Professional soldiers**
Generałowie	14609,04	17240,65	18506,84	19211,24	Generals
Oficerowie starsi	7748,47	10286,45	11377,09	12008,80	Senior officers
Oficerowie młodsi	5507,31	7519,31	8105,61	8584,28	Junior officers
Chorążowie i podoficerowie	4422,99	6512,73	7167,02	7757,15	Warrant officers/ensigns and non-commissioned officers
Szeregowi	3181,09	4708,55	5329,20	5930,96	Privates
Pracownicy cywilni wojska	**3422,35**	**5133,00**	**5854,00**	**6648,00**	**Civilian employees of the military**

U w a g a. Wynagrodzenia żołnierzy zawodowych nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe; wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

N o t e. Wages and salaries of professional soldiers do not include compulsory social insurance contributions — retirement and other pensions as well as sickness insurance; wages and salaries of civilian employees are given including compulsory social insurance contributions paid by the insured employee.

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 27 (65). **UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG LOKALIZACJI**
PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY LOCATION

L A T A LOKALIZACJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	Y E A R S LOCATIONS
O G Ó Ł E M 2015	1510	1450	60	**T O T A L**
2020	3286	3180	106	
2022	2842	2762	80	
2023[a]	**3471**	**3399**	**72**	
Kosowo	506	490	16	Kosovo
Rumunia	463	452	11	Romania
Irak	453	433	20	Iraq
Liban	446	432	14	Lebanon

a Polska uczestniczyła w 22 (kontynuowanych i nowych) misjach i operacjach pokojowych.

a Poland participated in 22 (continuing and new) peacekeeping missions and operations.

TABL. 27 (65). **UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG LOKALIZACJI (dok.)**

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY LOCATION (cont.)

LOKALIZACJE	Ogółem Total	Żołnierze zawodowi Professional soldiers	Pracownicy cywilni wojska Civilian employees of the military	LOCATIONS
Łotwa	397	397	—	Latvia
Morze Północne	354	354	—	North Sea
Litwa	215	215	—	Lithuania
Estonia	145	145	—	Estonia
Morze Śródziemne	142	142	—	Mediterranean Sea
Turcja	122	122	—	Türkiye
Bośnia i Hercegowina	93	82	11	Bosnia and Herzegovina
Izrael	62	62	—	Israel
Egipt	46	46	—	Egypt
Pozostałe lokalizacje	27	27	—	Other locations

U w a g a. Polska uczestniczy w misjach i operacjach pokojowych od 1953 r. W latach 1953—2023 Polska wzięła udział w 113 misjach i operacjach pokojowych, w tym w 42 zorganizowanych pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych. Uczestniczyło w nich (łącznie z udziałem w Międzynarodowych Siłach Stabilizacyjnych w Iraku w latach 2003—2008) 140799 osób (żołnierzy i pracowników cywilnych wojska).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Obrony Narodowej.

N o t e. Poland has participated in peacekeeping missions and operations since 1953. In 1953—2023, Poland participated in 113 peacekeeping missions and operations, of which 42 were organised under the auspices of the United Nations. A total of 140799 persons (soldiers and civilian employees of the military) took part in these missions and operations (including participation in the International Stabilisation Force in Iraq in 2003—2008).

S o u r c e: data of the Ministry of National Defence.

TABL. 28 (66). **PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

As of 31 December

A. OGÓŁEM

TOTAL

LATA WYKSZTAŁCENIE	Ogółem Grand total		Funkcjonariusze Functionaries		Pracownicy cywilni[a] Civilian employees[a]		YEARS EDUCATIONAL LEVEL
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym w Policji of which in the Police	razem total	w tym w Policji of which in the Police	
O G Ó Ł E M 2015	183818	44702	151745	98892	32073	24744	**T O T A L**
2020	182532	46934	150691	97931	31841	24746	
2022	185068	49095	153587	100982	31481	24540	
2023	**180383**	**49917**	**148982**	**96698**	**31401**	**24477**	
Wyższe	105316	34660	90013	57680	15303	11395	Tertiary
Policealne i średnie	70965	13253	58918	39003	12047	9895	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe[b]	3379	1472	51	15	3328	2624	Basic vocational[b]
Gimnazjalne i podstawowe	723	532	—	—	723	563	Lower secondary and primary

a Łącznie z niepełnozatrudnionymi w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. b Łącznie z wykształceniem branżowym.

a Including part-time employees in terms of full-time employees. b Including basic sectoral vocational education.

TABL. 28 (66). **PEŁNOZATRUDNIENI W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
FULL-TIME PAID EMPLOYEES IN PUBLIC SAFETY SERVICES (cont.)
As of 31 December
B. PEŁNOZATRUDNIENI FUNKCJONARIUSZE W POLICJI
FULL-TIME PAID EMPLOYED FUNCTIONARIES IN THE POLICE

KORPUSY OSOBOWE	2015	2020	2022	2023	PERSONAL CORPS
O G Ó Ł E M	**98892**	**97931**	**100982**	**96698**	**T O T A L**
Generałowie	20	17	26	26	Generals
Oficerowie starsi	5155	4235	4603	4456	Senior officers
Oficerowie młodsi	8362	9245	9523	9441	Junior officers
Aspiranci	41720	42352	50514	43596	Aspirants
Podoficerowie	33814	31040	23163	22779	Non-commissioned officers
Szeregowi	9821	11042	13153	16400	Privates

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.
S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 29 (67). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
O G Ó Ł E M	**180166**	**177295**	**180043**	**176129**	**T O T A L**
Funkcjonariusze	150062	148176	150947	146908	Functionaries
w tym w Policji	97761	95979	98916	95209	of which in the Police
Pracownicy cywilni	30104	29119	29096	29221	Civilian employees
w tym w Policji	23373	22357	22479	22559	of which in the Police
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in PLN					
Funkcjonariusze	4577,14	6473,16	7151,59	7942,42	Functionaries
w tym w Policji	4564,02	6436,21	7149,67	8035,57	of which in the Police
Pracownicy cywilni	3076,28	4517,34	5248,81	5966,58	Civilian employees
w tym w Policji	2961,16	4369,54	5071,73	5781,32	of which in the Police

U w a g a. Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe; wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

N o t e. Wages and salaries functionaries do not include compulsory social insurance contributions — retirement and other pensions as well as sickness insurance; wages and salaries of civilian employees are given including compulsory social insurance contributions paid by the insured employee.
S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, the Foreign Intelligence Agency and the Central Anti-Corruption Bureau.

TABL. 30 (68). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**[a]

REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych) w tys.	**489,8**	**583,3**	**608,8**	**486,2**	**Number of events (rescue operations) in thousands**
Pożary	184,8	128,8	136,0	99,3	Fires
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	2,4	2,0	2,3	2,3	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	29,5	31,5	32,3	29,8	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	3,5	3,3	3,5	3,0	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie[b]	55,4	30,4	31,9	16,1	in agriculture[b]
lasów	11,3	6,1	6,5	4,6	forests
Miejscowe zagrożenia	276,2	413,9	424,9	340,0	Local threats
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	74,2	94,7	156,3	88,6	natural disasters
awarie techniczne[c]	19,9	18,4	32,9	16,9	technical failures[c]
środki transportu[d]	52,2	63,1	59,4	53,9	transport equipment[d]
Wyjazdy do fałszywych alarmów	28,8	40,6	47,9	46,9	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych w tys.					**Rescue personnel participating in rescue operations in thousands**
Pożary	1704,5	1374,6	1456,6	1122,2	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	775,1	611,3	643,2	543,6	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	923,1	759,5	810,0	578,6	volunteer fire services
Miejscowe zagrożenia	1771,3	2575,6	2844,5	2402,3	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	992,7	1401,7	1372,1	1214,6	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	773,0	1169,0	1466,1	1187,7	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	**58160**	**55929**	**55436**	**66464**	**Casualties**
ofiary śmiertelne	3875	6326	9316	10990	fatalities
w tym ratownicy	2	3	5	5	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	54285	49603	46120	55474	injured and burn victims
w tym ratownicy	692	488	574	501	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	5496	3326	4013	3312	Of which during fires
ofiary śmiertelne	512	488	510	483	fatalities
w tym ratownicy	1	2	2	1	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	4984	2838	3503	2829	injured and burn victims
w tym ratownicy	425	244	298	274	of which rescue personnel

a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). b, c Dotyczy głównie: b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, c — awarii chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. d Wypadki w komunikacji drogowej, kolejowej i lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. działało 15973 jednostek i 14861 strażnic (remiz) ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 517 tys. członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Including activity of other fire protection units (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). b, c Primarily involve: b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, c — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure failures. d Transportation accidents: road, rail and air.

N o t e. As of 31 December 2023, there were 15973 units and 14861 watch-towers (fire-stations) of volunteer fire services operating with 517 thousand registered active members.

S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration.

DZIAŁ IV
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

CHAPTER IV
JUSTICE

Uwagi ogólne

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych, skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego, obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.), Kodeksu karnego skarbowego, obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r.) lub innych ustaw szczególnych.

2. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym — jest to zbrodnia lub występek ścigany z oskarżenia publicznego lub prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym — jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte.**

Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych do stwierdzonych w danym roku (łącznie z przestępstwami z lat poprzednich we wznowionych postępowaniach).

4. Zgodnie z Kodeksem karnym **warunkowe umorzenie postępowania** stosuje wyłącznie sąd. Prokuratura składa do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.

5. Organizację i działalność **prokuratury** reguluje ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze.

6. Organizacja **sądów powszechnych** określona jest w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

7. Sprawy nieprocesowe rejestrowe od 1 stycznia 2004 r. są rejestrowane w sądach rejestrowych — gospodarczych, prowadzących Krajowy Rejestr Sądowy.

8. Z dniem 3 kwietnia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zwana dalej ustawą o SN), która wprowadziła zasadnicze zmiany w zakresie struktury organizacyjnej, właściwości oraz funkcji **Sądu Najwyższego.**

General notes

1. Data concerning crimes ascertained, adults convicted by courts of first instance and validly sentenced as well as juveniles against whom educational and correctional measures were adjudicated, are given according to the classification of the Criminal Code in force since 1 September 1998 (the Act of 6 June 1997), the Fiscal Penal Code, in force since 17 October 1999 (the Act of 10 September 1999), or other specific acts.

2. Crime ascertained is an event that after the completion of preparatory proceedings was confirmed that it is a crime. Under the Criminal Code crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public or private accusation, under the Fiscal Penal Code — it is a fiscal offence.

Data on crimes ascertained since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the current methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

A crime ascertained in completed preparatory proceedings, in which at least one suspect was found, is a **detected crime.**

Data on crimes ascertained by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to other authorised organs, excluding the Police.

Information on crimes ascertained comes from the National Police Information System and prosecutor's office information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of crimes detected to crimes ascertained in a given year (including crimes from previous years in resumed proceedings).

4. According to the Criminal Code **conditional discontinuance of proceedings** is at the applied exclusively by the court. The prosecutor's office submits requests for conditional discontinuance of a proceeding to the court.

5. The organisation and activity of **the prosecutor's office** is regulated by the Act of 28 January 2016, the Law on the Prosecutor's Office.

6. The organisation of **common courts** is defined in the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts.

7. Non-litigious registry cases, since 1 January 2004 are registered in commercial courts, conducting the National Court Register.

8. On 3 April 2018, the Act of 8 December 2017 on the Supreme Court entered into force (hereinafter referred to as the Supreme Court Act) which fundamentally changed the organisational structure, properties and functions of **the Supreme Court.**

Izba Karna Sądu Najwyższego rozpoznaje kasację, która jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym przysługującym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego, określonego w art. 93a Kodeksu karnego (Kodeks postępowania karnego, art. 519).

Prokurator Generalny, a także Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie.

Rzecznik Praw Dziecka może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie, jeżeli przez wydanie orzeczenia doszło do naruszenia praw dziecka (Kodeks postępowania karnego, art. 521 § 1 i 2).

Izba Cywilna Sądu Najwyższego rozstrzyga przede wszystkim skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zażalenia, apelacje oraz podejmuje uchwały wyjaśniające przepisy prawne. Do właściwości Izby Cywilnej SN należą sprawy z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, rodzinnego i opiekuńczego, własności intelektualnej oraz sprawy dotyczące rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów (ustawa o SN, art. 23).

Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego rozstrzyga m.in. skargi kasacyjne, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zażalenia oraz kwestie prawne. Do właściwości Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN należą sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (ustawa o SN, art. 25).

Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpoznaje m.in. protesty wyborcze, protesty przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i konstytucyjnego oraz stwierdza ważność wyborów i referendów, rozpatruje inne sprawy z zakresu prawa publicznego, w tym dotyczące: ochrony konkurencji i konsumentów, regulacji energetyki, telekomunikacji i poczty, transportu kolejowego, zamówień publicznych. Do kompetencji Izby należy także rozpoznawanie skarg na przewlekłość postępowania przed sądami powszechnymi i wojskowymi oraz Sądem Najwyższym, odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa. We właściwości Izby znajduje się rozpatrywanie skargi nadzwyczajnej, która jest szczególnym środkiem zaskarżenia i która może być wniesiona od prawomocnego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego kończącego postępowanie w sprawie (ustawa o SN, art. 26 i 89).

Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego rozpoznaje sprawy dyscyplinarne sędziów Sądu Najwyższego oraz rozpatrywane przez Sąd Najwyższy w związku z postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi na podstawie niektórych ustaw, sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące sędziów Sądu Najwyższego oraz sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury (ustawa o SN, art. 27a).

9. W sądownictwie administracyjnym **skarga kasacyjna** może być wniesiona do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wydanego przez

The Criminal Chamber of the Supreme Court examines the cassation case, which is an extraordinary measure of appeal against a final and binding verdict of the appeal court ending the proceedings and against a final decision of the appeal court to discontinue the proceedings and apply a protective measure specified in Art. 93a of the Criminal Code (Code of Criminal Procedure, Art. 519).

The Prosecutor General and the Commissioner for the Protection of Civil Rights may file a cassation against a final and binding verdict of the court ending the proceedings.

The Ombudsman for Children may file a cassation against a final and binding verdict of the court ending the proceedings if the verdict was a violation of children's rights (Code of Criminal Procedure, Art. 521 § 1 and 2).

The Civil Chamber of the Supreme Court examines mostly cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, complaints, appeals and adopts resolutions explaining legal regulations. The competences of the Civil Chamber of the Supreme Court include cases in matters of civil, commercial, family and guardianship law, intellectual property as well as matters regarding the registration of entrepreneurs and registration of pledges (Supreme Court Act, Art. 23).

The Labour Law and Social Security Chamber of the Supreme Court decides, among others, on cassational complaints, complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law, complaints and legal issues. The competences of the Labour Law and Social Security Chamber of the Supreme Court include cases in matters of labour law and social security (Supreme Court Act, Art. 25).

The Extraordinary Control and Public Affairs Chamber of the Supreme Court recognizes, among others electoral protests, protests against the validity of a nationwide and constitutional referendum and confirms the validity of elections and referenda. It also considers other matters within public law, including issues related to: competition and consumers, energy regulation, telecommunications and post, railway transport, public procurement. The Chamber is also responsible for considering complaints about the excessive length of proceedings before common and military courts and the Supreme Court, appeals against resolutions of the National Council of the Judiciary. The Chamber is also responsible for reviewing extraordinary complaints including special appeal brought against the final decision of a common court or military court ending the proceedings (Supreme Court Act, Art. 26 and 89).

The Professional Responsibility Chamber of the Supreme Court recognises the disciplinary cases of the Supreme Court judges and issues at the Supreme Court, in relation to disciplinary proceedings conducted pursuant to certain acts, labour law and social security regarding judges of the Supreme Court and cases for authorisation to prosecute or remand judges, assistant judges, prosecutors and assistant prosecutors (Supreme Court Act, Art. 27a).

9. In administrative courts, **the cassational complaint** may be filed to the Supreme Administrative Court against a sentence or adjudication ending the proceedings, as issued by the administrative

wojewódzki sąd administracyjny wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień kończących postępowanie, od których przysługuje zażalenie na mocy art. 194 § 1 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Skargę kasacyjną może wnieść strona, prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców lub Rzecznik Praw Dziecka po doręczeniu im odpisu orzeczenia z uzasadnieniem (art. 173 § 1 i 2).

10. W procesie cywilnym skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie. Strona, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka mogą wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (Kodeks postępowania cywilnego, art. 398^1 § 1).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie Kodeksu nie była i nie jest możliwa (Kodeks postępowania cywilnego, art. 424^1 § 1).

Skarga kasacyjna i skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zostały wprowadzone ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W sądach powszechnych i sądach administracyjnych skarga na przewlekłość postępowania została wprowadzona ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Skargę można złożyć na przewlekłe postępowanie: cywilne, administracyjne, karne (w tym przygotowawcze) i egzekucyjne.

11. Sprawą załatwioną jest:

1) w sądownictwie administracyjnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
2) w sądownictwie powszechnym — sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia (w Sądzie Najwyższym — do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezałatwionych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezałatwione w latach poprzednich.

court of first instance, with the exception of adjudications ending the proceedings, against which a complaint is allowed pursuant to Art. 194 § 1 points 1a and 1b of the Act of 30 August 2002, the Law on proceedings before administrative courts. A cassational complaint may be filed by the party, prosecutor, Commissioner for the Protection of Civil Rights, Ombudsman for Small and Medium Enterprises or Ombudsman for Children after receiving a copy of the ruling with substantiation (Art. 173 § 1 and 2).

10. The cassational complaint in civil lawsuit may be filed against a binding sentence or decision issued by the court of second instance in regard to rejecting a petition or discontinuing legal proceedings ending the proceedings in the case. Party, Prosecutor General, Commissioner for the Protection of Civil Rights or Ombudsman for Children may file the cassational complaint to the Supreme Court, unless a special provision stipulates otherwise (Code of Civil Procedure, Art. 398^1 § 1).

Complaint for considering a valid court ruling as **inconsistent with the law** may be filed against a valid sentence by the court of second instance ending the proceedings in a case, when the party in the proceedings was harmed by the decision, and change or cassation of the sentence has not been attainable by means of other legal remedies available to the party under the Code (Code of Civil Procedure, Art. 424^1 § 1).

The cassational complaint and the complaint for considering a valid court ruling as inconsistent with the law were introduced by the Act of 22 December 2004 amending the Code of Civil Procedure and the Law on the System of Common Courts.

In common and administrative courts the complaint on the protraction of proceedings was introduced by the Act of 17 June 2004 on the complaint concerning violation of a party's right to have a case examined in preparatory proceedings conducted or supervised by the public prosecutor or in judicial proceedings without undue delay. A complaint can be filed against lengthy civil, administrative, criminal (including preparatory) and enforcement proceedings.

11. Resolved case is:

1) in administrative courts — a case in regard to which a sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
2) in common courts — a case in regard to which a sentence or an order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases (in the Supreme Court — cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in a given year.

Resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved in previous years.

12. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:
1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
3) wobec nieletnich w zakresie:
   a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
   b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu w wieku 13—16 lat,
   c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
4) w związku z leczeniem narkomanów;
5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Do dnia 31 sierpnia 2022 r. tryb postępowania wobec **nieletnich** przed sądem (pkt 3a i 3b) wynikał z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich. Od 2014 r. sąd prowadził postępowanie i orzekał w sprawach, w których zachodziło podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Sąd mógł orzec środki wychowawcze, poprawcze lub załatwić sprawę w inny sposób. Środki, jakie sąd rodzinny mógł zastosować wobec nieletniego, to m.in.: ustanowienie nadzoru (rodziców, opiekuna, kuratora, organizacji udzielającej poręczenia za nieletniego), udzielenie upomnienia, zobowiązanie do określonego postępowania, umieszczenie w instytucji lub organizacji powołanej do przygotowania zawodowego lub w innych instytucjach, orzeczenie umieszczenia nieletniego w: młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, ośrodku szkolno-wychowawczym, podmiocie leczniczym, domu pomocy społecznej, zakładzie poprawczym lub skierowania do ośrodka kuratorskiego.

Z dniem 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. Ustawa reguluje:
— postępowanie w sprawach o demoralizację wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie oraz w sprawach o czyny karalne wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
— wykonywanie środków wychowawczych, środka leczniczego lub środka poprawczego — wobec osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat.

Zgodnie z ustawą wobec nieletniego mogą być stosowane środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy. Środki wychowawcze to: upomnienie, zobowiązanie do określonego zachowania, nadzór odpowiedzialny rodziców, organizacji społecznej, kuratora sądowego, skierowanie do ośrodka kuratorskiego, zakaz prowadzenia pojazdów, przepadek przedmiotów, umieszczenie w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, młodzieżowym lub okręgowym ośrodku wychowawczym. Środkiem leczniczym jest umieszczenie w zakładzie leczniczym, natomiast środek poprawczy to umieszczenie w zakładzie poprawczym.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód lub separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

12. Family cases include the following proceedings:
1) family and guardianship law;
2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
3) towards juveniles concerning:
   a) prevention and counteraction the demoralisation of persons up to the age of 18,
   b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13—16,
   c) execution of educational and corrective measures concerning persons towards whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
4) compulsory treatment of drug addicts;
5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Until 31 August 2022, court proceedings towards **juveniles** (points 3a and 3b) was governed by Act of 26 October 1982 on Proceedings Involving Juveniles. Since 2014, the court conducted the proceedings and adjudged cases in which there was a suspicion of demoralisation or committing of punishable act by a juvenile.

The court could impose educational, correctional, or other measures to handle the case. The measures which the family court could apply to a juvenile include, among others, establishing supervision (by parents, guardian, probation officer or organisation which provides warranty for the juvenile), issuing a reprimand, obligating the juvenile to behave in a specific manner or placing in an institution of vocational training or other institutions. The court could also order the placement of a juvenile in: a youth educational center, a youth sociotherapy center, a school-educational center, a health care entity, a social welfare home, a correctional centre, or a referral to a probation officer's center.

On 1 September 2022, the Act of 9 June 2022 on the support and social rehabilitation of juveniles entered into force. The Act regulates:
— proceedings in cases of demoralisation towards persons who are over 10 years of age and are not adults and in cases of criminal acts against persons who committed such an act after the age of 13 but before the age of 17,
— implementation of educational measures, therapeutic measure or correctional measure — towards persons against whom these measures were imposed, but no longer than until such persons are 21 years old.

Pursuant to the Act, educational measures, therapeutic measure and correctional measure may be applied to a juvenile. Educational measures include: warning, obligation to perform specific behaviour, responsible supervision of parents, social organisation or probation officer, directing to probation officer's centre, revoking the right to operate vehicles, forfeiture of items, placing in a professional foster family, youth or district educational centre. A therapeutic measure involves placement in a treatment facility, while a corrective measure refers to placement in a correctional centre.

Family cases are heard by family courts, which act as family and juvenile departments in district courts, except for certain cases, such as divorce or separation, which are handled by civilian regional courts on the basis of the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts.

13. Dane o działalności **notariuszy** dotyczą spraw załatwionych przez prywatne kancelarie notarialne, działające na mocy ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Wykaz zarejestrowanych kancelarii notarialnych publikowany jest corocznie w Monitorze Polskim.

13. Data on the activity **of notaries** concern matters handled by private notary offices acting under the Act of 14 February 1991 on Notarial Services. The list of registered notary offices is published annually in Monitor Polski.

Uwaga do tabl. 1—3

Dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; Policja przekazała do sądów rodzinnych akta: w 2015 r. — 12368, w 2020 r. — 8916, w 2022 r. — 9411 i w 2023 r. — 9729 spraw nieletnich.

Note to tables 1—3

Data do not include punishable acts committed by juveniles; the Police provided to the family courts records of: in 2015 — 12368, in 2020 — 8916, in 2022 — 9411 and in 2023 — 9729 juvenile cases.

TABL. 1 (69). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2020	2022	2023		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	
O G Ó Ł E M	**809929**	**774974**	**870451**	**801000**	**607137**	**T O T A L**
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	**18593**	**15835**	**15379**	**15160**	**11384**	**Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code**
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	528	666	518	574	414	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	10430	8818	8686	8531	6167	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	4766	2826	2480	2477	1873	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163——180 kk	**83634**	**72958**	**76015**	**66922**	**38527**	**Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code**
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	64487	53047	57076	49746	28088	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	**24346**	**27945**	**26800**	**25761**	**18342**	**Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code**
W tym handel ludźmi — art. 189a kk	115	12	28	15	14	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	**3824**	**8819**	**7921**	**8978**	**3399**	**Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code**
w tym:						of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1226	1100	1095	1084	776	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	1067	1034	1165	1120	693	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	22	11	8	10	6	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	342	184	1630	186	129	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code

TABL. 1 (69). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (cd.)**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2020	2022	2023 ogółem total	2023 w tym w miastach of which urban areas	TYPE OF CRIME
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	**28062**	**57897**[a]	**48143**	**46823**	**30233**	**Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code**
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	14380	16459	14644	14265	7912	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	**2605**	**3824**	**3857**	**4039**	**3079**	**Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code**
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk[b]	**30219**	**27486**	**26563**	**18700**	**15086**	**Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code**[b]
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	5207	4140	4106	3736	2814	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	3319	2268	1899	1692	1214	Exerting influence on a public official or on official activities of an organ of the government administration, local government or state administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	9729	7603	7182	6619	5189	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	10847	10438	7490	5189	4664	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	**23196**	**20128**	**26351**	**27051**	**17729**	**Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code**
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk[c]	**10168**	**5490**	**7694**	**6584**	**4076**	**Against public order — Art. 252—264 Criminal Code**[c]
w tym:						of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	417	188	252	252	234	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszanie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	298	362	500	315	279	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code

a Znaczny wzrost liczby przestępstw w tej grupie wynika z doprecyzowania w 2017 r. art. 209 kk (uchylanie się od alimentów przez co najmniej 3 miesiące). b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum" oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu". c Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2015 r. — 69, w 2020 r. — 134, w 2022 r. — 120, a w 2023 r. — 161 przestępstw.

a The significant increase in the number of crimes in this group results from the clarification of Art. 209 of the Criminal Code in 2017 (avoidance of duty of alimony for at least 3 months). b Including offences under Art. 250a (corruption concerning elections) in the "Against election and referendum" section and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the "Against economic activity" section of the Criminal Code. c Moreover, crimes ascertained of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2015 — 69, in 2020 — 134, in 2022 — 120 and in 2023 — 161 crimes.

TABL. 1 (69). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2015	2020	2022	2023		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w miastach of which urban areas	
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	**45766**	**50302**	**80208**	**55804**	**41991**	**Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code**
Przeciwko mieniu — art. 278—295 kk	**441117**	**370836**	**430436**	**409721**	**332264**	**Against property — Art. 278—295 Criminal Code**
w tym:						of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279[a] kk	145666	98967	121486	117537	98054	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279[a] Criminal Code
w tym kradzież samochodu	12040	8788	7379	6334	5047	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279[b] kk	91418	72516	68245	62696	49525	Burglary — Art. 279[b] Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	6082	3091	2477	2360	2029	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1146	1057	1198	1237	1168	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	670	376	366	377	292	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	117763	133202	169675	166171	132784	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	2657	1907	1512	1389	969	Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296[c]—309 kk	**9196**	**5532**	**6079**	**4587**	**3922**	**Against economic activity — Art. 296[c]—309 Criminal Code**
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	**8430**	**5078**	**4143**	**3908**	**3537**	**Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code**
Przestępstwa z ustaw szczególnych:						**Crimes by specific acts:**
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	1338	452	2688	287	224	On Sobriety and Alcohol Education
O prawie autorskim i prawach pokrewnych	6443	11285	984	2737	2381	On Copyright and Related Laws
O przeciwdziałaniu narkomanii	46819	59771	64159	61902	49172	On Counteracting Drug Addiction
Przestępstwa skarbowe — kks	**2118**	**3060**	**3472**	**3336**	**2698**	**Fiscal offences — Fiscal Penal Code**
W tym akcyza	1021	955	890	764	530	Of which excise

a Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. b, c Z wyłączeniem: b — kradzieży samochodu poprzez włamanie, c — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

a Exclusively in regard to automobile theft by burglary. b, c Excluding: b — automobile theft by burglary, c — corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABL. 2 (70). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2021	2022	2023	2021	2022	2023	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
O G Ó Ł E M	**820846**	**862432**	**792014**	**71,2**	**71,1**	**71,5**	**T O T A L**
w tym:							of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148—162 kk	**13403**	**13301**	**13187**	**88,8**	**87,9**	**88,0**	**Against life and health — Art. 148—162 Criminal Code**
w tym:							of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	625	499	559	98,2	99,2	98,8	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	8226	8594	8417	89,7	89,2	88,9	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	2450	2462	2452	84,2	82,6	84,9	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163—180 kk	**77585**	**75776**	**66682**	**98,4**	**98,2**	**98,2**	**Against public safety and safety in transport — Art. 163—180 Criminal Code**
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	58085	56984	49647	99,9	99,9	99,9	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or intoxicant — Art.178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189—196 kk	**27784**	**26617**	**25599**	**84,7**	**82,8**	**82,0**	**Against freedom, freedom of conscience and religion — Art. 189—196 Criminal Code**
W tym handel ludźmi — art. 189a kk	7	22	12	100,0	86,4	100,0	Of which human trafficking — Art. 189a Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197—205 kk	**7888**	**7792**	**8853**	**91,0**	**89,6**	**92,1**	**Against sexual freedom and morals — Art. 197—205 Criminal Code**
w tym:							of which:
Zgwałcenie — art. 197 kk	1081	1064	1040	88,0	87,5	88,9	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	1055	1127	1089	94,3	92,4	93,9	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Zmuszanie do prostytucji — art. 203 kk	17	8	9	100,0	100,0	66,7	Forcing into prostitution — Art. 203 Criminal Code
Stręczycielstwo, sutenerstwo, kuplerstwo — art. 204 § 1—3 kk	444	1624	184	98,9	99,9	100,0	Procurement, pimping — Art. 204 § 1—3 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206—211 kk	**56566**	**47967**	**46639**	**99,9**	**99,8**	**99,8**	**Against the family and guardianship — Art. 206—211 Criminal Code**
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	16278	14494	14110	99,8	99,8	99,7	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code

TABL. 2 (70). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (cd.)**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2021	2022	2023	2021	2022	2023	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212—217 kk	**3831**	**3811**	**3989**	**77,6**	**78,8**	**77,2**	**Against good name and personal integrity — Art. 212—217 Criminal Code**
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222—231 kk[a]	**26779**	**24773**	**17065**	**75,1**	**77,0**	**92,5**	**Against the activities of state institutions and local government — Art. 222—231 Criminal Code**[a]
w tym:							of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	4193	4018	3684	99,2	99,6	99,3	Battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	2051	1891	1685	99,1	98,5	99,2	Exerting influence on a public official or on official activities of an organ of the government administration, local government or state administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
Znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	7387	7161	6591	98,2	98,5	98,7	Insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	6370	5888	3669	99,3	99,6	99,5	Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232—247 kk	**23233**	**25999**	**26691**	**99,5**	**99,5**	**99,5**	**Against the judiciary — Art. 232—247 Criminal Code**
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252—264 kk[b]	**5853**	**6795**	**5338**	**60,7**	**61,2**	**57,3**	**Against public order — Art. 252—264 Criminal Code**[b]
w tym:							of which:
Publiczne propagowanie faszyzmu, nawoływanie do nienawiści — art. 256 kk	282	249	251	64,7	53,8	44,7	Public promotion of fascism, incitement to hatred — Art. 256 Criminal Code
Publiczne znieważanie lub naruszanie nietykalności z powodów narodowościowych — art. 257 kk	428	486	311	79,9	66,3	68,5	Public insult or violation of bodily integrity on the grounds of nationality — Art. 257 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270—277 kk	**53130**	**79834**	**55288**	**90,3**	**94,5**	**92,3**	**Against the reliability of documents — Art. 270—277 Criminal Code**

a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum" oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu". b Ponadto stwierdzono przestępstwa z art. 119 kk (przemoc i groźba bezprawna): w 2021 r. — 112, w 2022 r. — 120, a w 2023 r. — 154 przestępstwa.

a Including crimes of Art. 250a (corruption concerning elections) in the "Against election and referendum" section and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the "Against economic activity" section of the Criminal Code. b Moreover, crimes ascertained of Art. 119 of the Criminal Code (violence and unlawful threat): in 2021 — 112, in 2022 — 120 and in 2023 — 154 crimes.

TABL. 2 (70). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ (dok.)**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	2021	2022	2023	2021	2022	2023	TYPE OF CRIME
	przestępstwa crimes			wskaźnik wykrywalności w % rate of detectability in %			
Przeciwko mieniu — art. 278——295 kk	**418041**	**429909**	**409114**	**52,8**	**50,6**	**53,2**	**Against property — Art. 278—295 Criminal Code**
w tym:							of which:
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279[a] kk	109768	121417	117477	38,7	41,2	45,1	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279[a] Criminal Code
w tym kradzież samochodu	8383	7377	6333	24,0	25,9	24,2	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279[b] kk	71625	68245	62689	50,8	50,4	53,7	Burglary — Art. 279[b] Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	2590	2462	2335	76,1	75,8	77,1	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1111	1189	1233	89,6	75,8	91,3	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	388	363	374	93,8	95,6	88,8	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	171546	169372	165803	63,7	57,1	60,3	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	1781	1511	1387	33,8	42,1	42,3	Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296[c]—309 kk	**5532**	**5891**	**4434**	**90,3**	**93,9**	**91,5**	**Against economic activity — Art. 296[c]—309 Criminal Code**
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310—315 kk	**5068**	**4042**	**3777**	**5,9**	**4,3**	**4,1**	**Against money and securities trading — Art. 310—315 Criminal Code**
Przestępstwa z ustaw szczególnych:							**Crimes by specific acts:**
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	182	2687	286	90,1	99,4	91,6	On Sobriety and Alcohol Education
O prawie autorskim i prawach pokrewnych	3279	980	2734	96,1	93,5	98,0	On Copyright and Related Laws
O przeciwdziałaniu narkomanii	62204	64013	61713	97,2	97,7	97,7	On Counteracting Drug Addiction
Przestępstwa skarbowe — kks	**2534**	**2962**	**2665**	**97,8**	**98,3**	**98,2**	**Fiscal offences — Fiscal Penal Code**
W tym akcyza	778	796	663	96,4	97,6	96,8	Of which excise

a Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. b, c Z wyłączeniem: b — kradzieży samochodu poprzez włamanie, c — przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Exclusively in regard to automobile theft by burglary. b, c Excluding: b — automobile theft by burglary, c — corruption under Art. 296a and 296b of the Criminal Code.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (71). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYNIKU POSTĘPOWANIA**

CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY RESULT OF THE PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**809929**	**774974**	**870451**	**801000**	**T O T A L**
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o:					of which crimes for which the proceedings have been completed with a motion for:
Sporządzenie aktu oskarżenia	479722	523227	575423	531566	Preparing bill of indictment
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	289064	208430	251583	228362	Discontinuance due to undetected offender
Umorzenie wobec okoliczności, w których podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a nie wykryto sprawcy przestępstwa	3003	1669	1791	1865	Discontinuance due to circumstances in which suspect did not commit the alleged offence and delinquent was not detected
Umorzenie warunkowe	18866	14343	12599	11422	Conditional discontinuance

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji i Prokuratury Krajowej.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters and the National Prosecutor's Office.

TABL. 4 (72). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI INNE NIŻ POLICJA I PROKURATURA W 2023 R.**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY OTHER ENTITIES THAN THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN 2023

JEDNOSTKI	Postępowania Proceedings				ENTITIES
	wszczęte initiated	zakończone completed			
		ogółem total	w tym of which		
			aktem oskarżenia lub wnioskiem o jego sporządzenie by bill of indictment or motion for its preparing	umorzeniem by discontinuance	
Krajowa Administracja Skarbowa[a]	22738	21187	5724	7640	National Revenue Administration[a]
Straż Graniczna	6547	5942	2108	2970	Polish Border Guard
Organy Inspekcji Handlowej	4	3	3	—	Trade Inspection organs
Straż Leśna	819	771	173	598	Forest Guard
Państwowa Straż Łowiecka	120	120	14	106	State Hunting Guard

a Izby administracji skarbowej, urzędy skarbowe i urzędy celno-skarbowe wraz z delegaturami i oddziałami celnymi; postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i pospolite.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Państwowej Straży Łowieckiej, urzędów wojewódzkich.

a Revenue administrative chambers, revenue offices and customs offices with delegacies and customs branches; proceedings regarding fiscal and common offences.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance, Polish Border Guard Headquarters, Office of Competition and Consumer Protection, Ministry of Climate and Environment, State Hunting Guard, voivodship offices.

TABL. 5 (73). **POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE PROWADZONE PRZEZ KRAJOWĄ ADMINISTRACJĘ SKARBOWĄ**

PROCEEDINGS REGARDING FISCAL OFFENCES AND FISCAL PETTY OFFENCES INVESTIGATED BY NATIONAL REVENUE ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE		Postępowania Proceedings				Wartość zajętych towarów i środków płatniczych w tys. zł Value of goods seized and means of payment in thousand PLN	SPECIFICATION
		wszczęte initiated	zakończone completed				
			ogółem total	w tym of which			
				dobrowolnym poddaniem się odpowiedzialności przez sprawcę with the perpetrator's voluntary submission to responsibility	aktem oskarżenia by bill of indictment		
O G Ó Ł E M	2015	104318	113353	7538	66074	208706,0	**T O T A L**
	2020	36666	35949	5534	17529	72080,0	
	2022	32641	36788	5671	14616	76010,5	
	2023	**32981**	**32407**	**4543**	**10451**	**152825,9**	
przeciwko:							against:
Obowiązkom podatkowym		29961	28911	4235	8940	77518,5	Tax duties
przestępstwa		9287	9154	3034	3685	71298,6	fiscal offences
wykroczenia		20674	19757	1201	5255	6219,9	fiscal petty offences
Obowiązkom celnym		1658	1479	138	839	65784,7	Customs duties
przestępstwa		346	240	18	71	38843,8	fiscal offences
wykroczenia		1312	1239	120	768	26940,9	fiscal petty offences
Obrotowi dewizowemu		195	201	26	34	1574,2	Regulations on the trade in foreign currencies
przestępstwa		50	55	16	7	0,0	fiscal offences
wykroczenia		145	146	10	27	1574,2	fiscal petty offences
Organizacji gier hazardowych		1167	1816	144	638	7948,5	Gambling regulations
przestępstwa		1141	1790	141	634	7948,5	fiscal offences
wykroczenia		26	26	3	4	0,0	fiscal petty offences

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.
S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (74). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ STRAŻ GRANICZNĄ**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY THE POLISH BORDER GUARD

WYSZCZEGÓLNIENIE		Postępowania[a] Proceedings[a]				SPECIFICATION
		wszczęte initiated	zakończone completed			
			ogółem total	w tym of which		
				wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia with motion for preparing bill of indictment	umorzeniem by discontinuance	
O G Ó Ł E M	2015	8419	7889	3999	1291	**T O T A L**
	2020	5266	4649	2759	960	
	2022	5662	5298	2827	1826	
	2023	**6547**	**5942**	**2108**	**2970**	
w tym:						of which:
Przestępczość zorganizowana — art. 258 kk		114	78	53	9	Organised crime — Art. 258 Criminal Code
Przemyt broni, amunicji i materiałów wybuchowych — art. 263 kk, ustawa o broni i amunicji oraz ustawa o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego[b]		218	201	22	154	Smuggling of arms, ammunition and explosives — Art. 263 Criminal Code, Act on Arms and Ammunition and Act on Explosives for Civil Use[b]
Nielegalna migracja — art. 264 i 264a kk		2068	1773	897	470	Illegal migration — Art. 264 and 264a Criminal Code
Wiarygodność dokumentów — art. 270—276 kk		1952	1727	978	426	Reliability of documents — Art. 270——276 Criminal Code
Przemyt towarów akcyzowych, uszczuplanie cła — art. 54—96 kks		306	277	59	27	Smuggling of excise goods, depletion of duty — Art. 54—96 Fiscal Penal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:						Crimes by specific acts:
o przeciwdziałaniu narkomanii[c]		198	190	94	62	on counteracting drug addiction[c]
o własności przemysłowej[d]		10	9	4	1	on industrial property[d]

a W dalszym podziale jedno postępowanie może występować w więcej niż jednym obszarze w przypadku zbiegu kwalifikacji prawnych przestępstw. b—d Dotyczy ustaw: b — z dnia 21 maja 1999 r. oraz 21 czerwca 2002 r., c — z dnia 29 lipca 2005 r., d — z dnia 30 czerwca 2000 r.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

a In the further division one proceeding may be indicated in more than one area in the case of the concurrence of legal qualifications of offences. b—d Concerns the Acts: b — of 21 May 1999 and of 21 June 2002, c — of 29 July 2005, d — of 30 June 2000.

S o u r c e: data of the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 7 (75). **POWSZECHNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE PROKURATURY W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

COMMON ORGANISATIONAL UNITS OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2023

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa	1	National Prosecutor's Office
Prokuratury:		Prosecutor's offices:
regionalne	11	supra-regional
okręgowe	46	regional
rejonowe	358	district

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 8 (76). **ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W PROKURATURZE**

PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023	2021	2022	2023	SPECIFICATION
	zatrudnieni (stan w dniu 31.12.) paid employees (as of 31.12.)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[a] w zł average monthly gross wages and salaries[a] in PLN			
Prokuratorzy	5882	5907	5863	16708,40	17974,27	21684,85	Prosecutors
w tym kobiety	3067	3086	3061	16438,22	17657,75	21105,88	of which women
Asesorzy	463	463	496	10479,54	10955,81	12966,02	Assessors
w tym kobiety	251	262	286	10803,37	10866,56	13249,97	of which women
Urzędnicy	6676	6839	7260	6127,08	6772,78	6899,50	Officials
w tym kobiety	5669	5820	6138	5944,51	6561,38	6615,10	of which women
Inni pracownicy	1584	1608	1638	4890,80	5469,37	5614,06	Other employees
w tym kobiety	960	969	992	4501,46	5069,93	5136,62	of which women

a Wynagrodzenia prokuratorów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

a Wages and salaries of prosecutors do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance).

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 9 (77). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2023 R.**

ACTIVITY OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023		
O G Ó Ł E M	**1439064**	**1274903**	**1258315**	**T O T A L**
Prokuratura Krajowa — sprawy karne	1561	913	871	National Prosecutor's Office — criminal cases
Prokuratury rejonowe	1376276	1234498	1218484	District prosecutor's offices
sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1210371	1101402	1087226	cases: criminal (investigation)
cywilne	106312	82732	80397	civil
administracyjne	59593	50364	50861	administrative
Prokuratury okręgowe	55427	36879	36061	Regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	4766	2404	2504	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	15071	9680	9811	criminal (investigation)
cywilne	31251	21818	20814	civil
administracyjne	4339	2977	2932	administrative
Prokuratury regionalne	5800	2613	2899	Supra-regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	584	183	267	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	2391	1211	1309	criminal (investigation)
cywilne	1304	672	666	civil
administracyjne	1251	547	657	administrative

U w a g a. Prokuratury rejonowe i okręgowe zajmują się również sprawami cywilnymi dotyczącymi nieletnich — w 2023 r. do prokuratur rejonowych wpłynęło 18056 spraw nieletnich, a do okręgowych — 584.

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

N o t e. District and regional prosecutor's offices also handle cases concerning juveniles — in 2023, 18056 juveniles cases were submitted to district and 584 to regional prosecutor's offices.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 10 (78). **ZAKOŃCZONE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W PROKURATURZE**

RESOLVED PREPARATORY PROCEEDINGS IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Prokuratura Krajowa		**696**	**849**	**871**	**National Prosecutor's Office**
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 § 1 kpk		12	20	24	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia		430	515	527	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie		1	13	15	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania		6	18	27	Proceedings declined
Umorzono		143	168	149	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców		44	57	54	of which due to undetected offenders
Prokuratury rejonowe i okręgowe	**833432**	**1057742**	**1098427**	**1097037**	**District and regional prosecutor's offices**
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z wnioskiem o wyrok skazujący w trybie art. 335 §1 kpk	.	25614	20845	17365	Handed over to courts with motion for conviction in respect to Art. 335 § 1 Code of Criminal Procedure
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia	179186	234482	242705	233000	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	15425	10670	9954	10411	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	141449	276890	286577	299633	Proceedings declined
Umorzono	270838	386991	408406	406005	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	81051	122978	163774	153569	of which due to undetected offenders
Prokuratury regionalne[a]	**855**	**761**	**1025**	**1309**	**Supra-regional prosecutor's offices**[a]
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia	426	216	324	509	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie	19	9	13	26	Handed over to courts a motions for conditional discontinuance
Odmówiono wszczęcia postępowania	77	11	16	29	Proceedings declined
Umorzono	180	387	414	428	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	51	27	43	52	of which due to undetected offenders

a W 2015 r. — prokuratury apelacyjne.

U w a g a. W 2015 r. działające odrębnie wojskowe prokuratury garnizonowe zakończyły 1289 postępowań przygotowawczych, a wojskowe prokuratury okręgowe — 79 postępowań.

Ź r ó d ł o: dane Prokuratury Krajowej.

a In 2015 — appeal prosecutor's offices.

N o t e. In 2015, separately operated military garrison prosecutor's offices resolved 1289 preparatory proceedings and military regional prosecutor's offices — 79 proceedings.

S o u r c e: data of the National Prosecutor's Office.

TABL. 11 (79). **POWOŁANIE SĘDZIÓW I ASESORÓW SĄDOWYCH**[a]

NOMINATION OF JUDGES AND COURT ASSESSORS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sędziowie	**371**	**285**	**582**	**384**	**Judges**
w tym kobiety	295	174	357	362	of which women
Sąd Najwyższy	1	6	11	7	Supreme Court
Naczelny Sąd Administracyjny	5	1	13	3	Supreme Administrative Court
Wojewódzkie sądy administracyjne	11	3	22	10	Administrative courts of first instance
Sądy apelacyjne	25	27	37	31	Appeal courts
Sądy okręgowe	103	184	207	136	Regional courts
Sądy rejonowe	224	64	290	195	District courts
Sądy wojskowe	2	—	2	2	Military courts
Asesorzy sądowi	**—**	**84**	**207**	**201**	**Court assessors**
W tym kobiety	—	56	113	125	Of which women

a Powołania sędziów i asesorów sądowych dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

a Judges and court assessors are nominated by the President of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 12 (80). **SĄD NAJWYŻSZY, NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY ORAZ WOJEWÓDZKIE SĄDY ADMINISTRACYJNE W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
THE SUPREME COURT, THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT AND ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Zatrudnieni sędziowie Judges employed				
		ogółem total	w tym kobiety of which women	z liczby ogółem — w wieku lat of total number — at the age of		
				40 i mniej and less	41—50	51 i więcej and more
Sąd Najwyższy Supreme Court	1	95	22	—	29	66
Naczelny Sąd Administracyjny Supreme Administrative Court	1	108	37	—	9	99
Wojewódzkie sądy administracyjne Administrative courts of first instance	16	422	226	1	121	300

Ź r ó d ł o: dane Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.
S o u r c e: data of the Supreme Court and of the Supreme Administrative Court.

TABL. 13 (81). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2023 R.**
ACTIVITY OF THE SUPREME COURT IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	
O G Ó Ł E M	**31273**	**20698**	**T O T A L**
Sprawy karne	**5669**	**4234**	**Criminal cases**
Kasacje	4104	2886	Cassations
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	17	9	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	316	272	Complaints
Wnioski	112	99	Motions
Skargi	313	275	Claims
Apelacje	37	27	Appeals
Inne	770	666	Others
Sprawy cywilne	**13539**	**7608**	**Civil cases**
Skargi kasacyjne	11137	5780	Cassational complaints
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	129	67	Resolutions clarifying provisions of law
Wnioski	101	83	Motions
Zażalenia	591	390	Complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	284	161	Complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law
Inne	1297	1127	Others

TABL. 13 (81). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2023 R. (dok.)**
ACTIVITY OF THE SUPREME COURT IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	
Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	**4737**	**2684**	**Cases related to labour and social security law**
Skargi kasacyjne	4277	2366	Cassational complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	26	15	Complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	17	12	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	240	165	Complaints
Inne	177	126	Others
Sprawy Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych	**5942**	**5371**	**Cases of the Extraordinary Control and Public Affairs Chamber**
Ze skarg kasacyjnych oraz w których skargi kasacyjne przyjęto do rozpoznania	313	211	From cassational complaints and in which cassational complaints were accepted for consideration
Ze skarg nadzwyczajnych dotyczące orzeczeń w sprawach z zakresu postępowania: karnego, karnego skarbowego i w sprawach o wykroczenia, w tym orzeczeń wydanych przez sądy wojskowe	47	33	From extraordinary complaints regarding decisions in matters of proceedings: criminal, fiscal penal and in cases of offences, including judgments by military courts
Ze skarg nadzwyczajnych w pozostałych sprawach	740	515	From extraordinary complaints in other cases
Z odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa oraz dotyczące przeniesienia sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku	152	102	From appeals against resolutions of the National Council of the Judiciary and regarding retiring a Supreme Court judge
Ze skarg na przewlekłość postępowania przed sądami powszechnymi i wojskowymi oraz Sądem Najwyższym	357	302	From complaints on the protraction of proceedings before common courts, military courts and the Supreme Court
Sprawy przedstawione z zagadnieniem prawnym	16	10	Cases presented with legal issues
Sprawy wyborcze dotyczące protestów wyborczych oraz protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego i konstytucyjnego oraz sprawy z zakresu stwierdzania ważności wyborów i referendum	3584	3576	Electoral cases regarding electoral protests and protests against the validity of national referendum, constitutional referendum and matters on declaration of validity of elections and referendum
Sprawy przedstawione z zażaleniem	54	46	Cases presented with complaints
Skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	6	4	Complaints for considering a valid court ruling as inconsistent with law
Sprawy z wniosków i oświadczeń dotyczące wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujące zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego	564	483	Cases from applications and declarations concerning the election of a judge or the designation of the court before which the proceedings are to be conducted, including allegations of lack of independence of the court or lack of independence of the judge
Inne	109	89	Others
Sprawy dyscyplinarne	**1386**	**801**	**Disciplinary cases**

Ź r ó d ł o: dane Sądu Najwyższego.
S o u r c e: data of the Supreme Court.

TABL. 14 (82). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2023 R.**
ACTIVITY OF THE SUPREME ADMINISTRATIVE COURT IN 2023

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved			TYPE OF CASE
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględnienie skargi kasacyjnej accepting the cassational complaint	oddalenie skargi kasacyjnej dismissing the cassational complaint	
O G Ó Ł E M	**19645**	**20562**	**3948**	**14945**	**T O T A L**
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicznym	747	493	95	337	Public property management
Budownictwa	1352	1623	312	1241	Construction
Kombatantów	24	24	4	19	Veterans
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	6180	7298	1415	4982	Tax liabilities — budget cases
Ceł	141	938	31	719	Customs
Zatrudnienia i spraw socjalnych	2776	1946	356	1523	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	689	430	70	358	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzennego	801	784	174	590	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	112	120	31	85	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	499	409	89	309	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi	1129	1058	305	656	Roads, railroads, aviation, sailing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych	650	547	94	437	European Union subventions, structural funds and regulation of sectoral market

Ź r ó d ł o: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.
S o u r c e: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 15 (83). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2023 R.**
ACTIVITY OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2023

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved			TYPE OF CASE
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględnienie skargi accepting the complaint	oddalenie skargi dismissing the complaint	
O G Ó Ł E M	**70158**	**76855**	**22448**	**33593**	**T O T A L**
w tym w zakresie:					of which in scope:
Gospodarki mieniem publicznym	1693	1908	748	785	Public property management
Budownictwa	5161	5218	1079	3004	Construction
Kombatantów	141	152	31	89	Veterans

TABL. 15 (83). **DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH W 2023 R. (dok.)**
ACTIVITY OF THE ADMINISTRATIVE COURTS OF FIRST INSTANCE IN 2023 (cont.)

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw Incoming cases	Sprawy załatwione Cases resolved			TYPE OF CASE
		ogółem total	w tym przez of which by		
			uwzględnienie skargi accepting the complaint	oddalenie skargi dismissing the complaint	
w tym w zakresie (dok.)					of which in scope (cont.)
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	12835	14604	4929	7088	Tax liabilities — budget cases
Ceł	546	539	89	366	Customs
Zatrudnienia i spraw socjalnych	11117	12357	4979	5477	Employment and social issues
Wywłaszczenia nieruchomości i innych praw	1769	1760	462	912	Dispossession of real estate and other rights
Zagospodarowania przestrzennego	3330	3562	1080	1438	Development planning
Rolnictwa i leśnictwa	706	713	250	277	Agriculture and forestry
Ochrony środowiska i ochrony przyrody	2067	1978	573	932	Environmental protection and protection of nature
Dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi	5389	5174	1191	2810	Roads, railroads, aviation, sailing
Subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych	2440	2566	427	1568	European Union subventions, structural funds and regulation of sectoral market

Ź r ó d ł o: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.
S o u r c e: data of the Supreme Administrative Court.

TABL. 16 (84). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy apelacyjne	**11**	**Appeal courts**
Wydziały: cywilne	15	Departments: civil
karne	12	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	11	labour and social security
Sądy okręgowe	**47**	**Regional courts**
Wydziały: cywilne	117	Departments: civil
karne	89	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń karnych	28	penitentiary and supervision over execution of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	50	labour (labour courts) and social security (social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	32	commercial (commercial courts)
Sądy Własności Intelektualnej[a]	5	Intellectual Property Courts[a]
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów[a]	1	Competition and Consumer Protection Court[a]

a Wyspecjalizowane wydziały w sądach okręgowych.
a Specialised departments in regional courts.

TABL. 16 (84). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA POWSZECHNEGO W 2023 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
UNITS OF THE COMMON COURTS IN 2023 (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jednostek Number of units	SPECIFICATION
Sądy rejonowe	**319**	**District courts**
Wydziały: cywilne	389	Departments: civil
karne	378	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	314	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	117	labour (labour courts) and social security (social security courts)
ksiąg wieczystych	343	real estate registers
gospodarcze (sądy gospodarcze)[b]	115	commercial (commercial courts)[b]
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	**68**	**Consultative teams of judicial specialists**
Zakłady dla nieletnich	**30**	**Juvenile institutions**
Instytuty naukowo-badawcze	**3**	**Research institutes**

b Tworzone w mieście na prawach powiatu lub z siedzibą sądu okręgowego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

b Created in the city with powiat status or with the head office of a regional court.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 17 (85). **ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM**
PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023	2021	2022	2023	SPECIFICATION
	zatrudnieni[a] (stan w dniu 31.12.) paid employees[a] (as of 31.12.)			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[b] w zł average monthly gross wages and salaries[b] in PLN			
Sądy powszechne							**Common courts**
Sędziowie sądów: apelacyjnych	459	469	483	21345,05	22155,02	27059,23	Judges of courts: appeal
okręgowych	2682	2766	2756	18588,20	19449,73	23922,59	regional
rejonowych	6015	6106	6071	15531,09	16041,25	19751,61	district
Asesorzy sądowi	411	467	608	10540,24	10884,61	13100,88	Court assessors
Urzędnicy	28693	29173	31416	6686,76	6640,53	7364,80	Officials
Kuratorzy zawodowi	4938	4995	5112	9624,55	9424,55	10334,39	Professional probation officers
Referendarze sądowi	2454	2454	2674	12553,36	13171,78	16049,36	Court division officials
Asystenci sędziów	3855	3798	4197	6498,20	6469,84	7257,59	Judges' assistants
Inni pracownicy	2467	2323	2305	5400,81	5380,52	6028,21	Other employees
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów[c] — specjaliści	487	495	514	8591,55	8737,02	9716,93	**Consultative teams of judicial specialists**[c] — specialists
Zakłady dla nieletnich							**Juvenile institutions**
Pedagodzy	703	728	801	9724,04	10020,51	11100,54	Pedagogues
Pozostali pracownicy	830	849	888	4925,74	5815,57	5905,06	Other employees
Instytuty naukowo-badawcze — pracownicy	196	215	235	8398,47	8832,77	9269,49	**Research institutes** — employees

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. b Wynagrodzenia sędziów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe). c W skład zespołów wchodzą specjaliści w zakresie m.in. psychologii, pedagogiki i psychiatrii.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. b Wages and salaries of judges do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance). c The teams include, among others, specialists of psychology, pedagogy and psychiatry.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 18 (86). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2023 R.**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części of which recognised completely or partially	
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**18226,5**	**14667,3**	**14855,0**	**9184,1**	**G R A N D T O T A L**
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS — courts of first instance					
R A Z E M	**16530,7**	**13498,8**	**13766,9**	**8675,6**	**T O T A L**
Sprawy karne i wykroczeniowe	**2142,0**	**1784,2**	**1791,4**	**.**	**Criminal cases and petty offences cases**
w tym:					of which:
Podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie	518,1	347,3	355,3	.	Cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits
w tym z oskarżenia:					of which cases from:
publicznego	420,3	278,1	286,6	.	public accusation
prywatnego	19,8	11,7	11,4	.	private accusation
Nadzór sądowy nad postępowaniem przygotowawczym	220,3	197,0	197,1	.	Court supervision over the preliminary proceedings
O wykroczenia	430,2	344,9	346,0	.	Petty offences cases
Sprawy cywilne (bez rodzinnych)	**10852,2**	**8726,8**	**8979,0**	**7197,7**	**Civil cases (excluding family)**
w tym:					of which:
Procesowe	711,2	381,7	382,0	172,8	Lawsuit cases
w tym:					of which:
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	121,4	65,5	68,5	32,1	for damages resulting from transport accidents
opróżnienie lokalu mieszkalnego	26,4	13,9	13,4	8,3	vacation of a dwelling
uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym[a]	5,4	2,5	2,7	1,1	verification of entry in real estate register with actual legal status[a]
Nieprocesowe	494,4	277,2	270,8	179,3	Non-lawsuit cases
w tym:					of which:
dział spadku	30,9	14,3	13,5	7,6	distribution of an estate
stwierdzenie nabycia spadku	232,3	134,6	132,8	94,8	confirmation of acquisition of inheritance
Nakazowe i upominawcze	2665,6	2487,4	2477,6	1960,1	Writ of payment and admonition cases
w tym elektroniczne postępowanie upominawcze	1886,9	1789,5	1807,2	1438,1	of which electronic proceedings by writ of payment
Księgi wieczyste	5657,1	4475,2	4691,0	4381,0	Real estate register

a Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.
a The Act of 6 July 1982 on Real Estate Register and Mortgages.

TABL. 18 (86). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2023 R. (cd.)**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części of which recognised completely or partially	
	w tys. in thousands				
SĄDY REJONOWE — sądy pierwszej instancji (dok.) DISTRICT COURTS — courts of first instance (cont.)					
Sprawy rodzinne	**1578,1**	**1347,0**	**1337,3**	**583,0**	**Family cases**
w tym:					of which:
Procesowe	177,9	111,2	107,8	51,2	Lawsuit cases
w tym o alimenty	122,8	76,7	74,3	32,2	of which alimony
Nieprocesowe	189,5	153,2	150,6	102,7	Non-lawsuit cases
Opiekuńcze	352,7	264,5	263,7	181,3	Guardianship
w tym:					of which:
przysposobienie	3,9	2,7	2,6	2,1	adoption
ustanowienie opieki	9,2	8,1	8,0	6,5	establishing of guardianship
pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej	61,1	40,1	37,7	21,2	suspension, restriction or withdrawal of parental rights
zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	42,6	27,6	27,6	17,1	application of obligation to undergo antiaddiction treatment
z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego[a]	49,0	40,1	39,3	18,4	related to the Act on the Protection of Mental Health[a]
Nieletnich	675,5	652,3	650,7	40,9	Cases concerning juveniles
Sprawy z zakresu prawa pracy	**79,2**	**55,3**	**48,4**	**25,0**	**Labour law cases**
w tym:					of which:
Ze stosunku pracy	60,9	38,1	31,9	9,9	With employment contract
w tym:					of which:
związane z wypowiedzeniem umowy o pracę	9,1	4,9	4,9	1,0	related to determination of employment contract
o wynagrodzenie	21,0	16,1	10,7	3,9	related to wages
Nakazowe i upominawcze	6,5	6,1	5,7	3,8	Writ of payment and admonition cases
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	**53,1**	**27,3**	**29,4**	**18,5**[b]	**Cases related to social security law**
Sprawy gospodarcze	**1826,1**	**1558,2**	**1581,4**	**851,4**	**Commercial cases**
w tym:					of which:
Procesowe	145,7	81,9	86,3,	47,5	Lawsuit cases
Nakazowe i upominawcze	460,6	410,7	423,8	352,3	Writ of payment and admonition cases
Z zakresu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego	125,1	81,7	81,0	50,4	Cases in the scope of bankruptcy and restructuring proceedings
Rejestrowe	923,6	819,0	825,1	452,2	Register's
Krajowy Rejestr Sądowy	835,5	734,1	740,7	378,3	National Court Register
w tym Rejestr Dłużników Niewypłacalnych	1,8	1,5	1,7	0,3	of which Register of Insolvency of the Debtor
Rejestr Zastawów	88,2	84,9	84,4	74,0	Register of Pledges

a Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. b Sprawy załatwione poprzez zmianę zaskarżonej decyzji w całości lub w części.
a The Act of 19 August 1994. b Cases resolved by amending the contested decision in whole or in part.

TABL. 18 (86). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2023 R. (cd.)**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części of which recognised completely or partially	
	w tys. in thousands				
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal					
R A Z E M	**1470,6**	**1007,6**	**959,6**	**410,6**	**T O T A L**
Sprawy karne i wykroczeniowe	**421,9**	**373,8**	**374,4**	**.**	**Criminal and petty offences cases**
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
podlegające rozpoznaniu według przepisów o procesie	17,6	10,3	10,0	.	cases which are subject to consideration in compliance with the provisions on lawsuits
penitencjarne	154,3	138,8	139,8	.	penitentiary cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	65,7	51,4	51,5	.	appeals
zażalenia	37,9	36,0	36,0	.	complaints
skargi[a]	2,1	1,9	1,9	.	claims[a]
nadzorcze	73,0	70,8	70,8	.	supervisory
Sprawy cywilne	**736,6**	**435,2**	**388,7**	**281,4**	**Civil cases**
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
procesowe (łącznie z rodzinnymi)	439,9	210,5	172,0	109,6	lawsuit cases (including family)
w tym:					of which:
o rozwód	134,7	80,7	76,9	60,8	divorce
o separację	3,0	1,7	1,5	0,9	separation
o odszkodowanie z tytułu wypadków komunikacyjnych	7,0	1,8	2,0	1,1	for damages resulting from transport accidents
nieprocesowe (bez rejestrowych)	27,8	19,0	17,8	11,1	non-lawsuit cases (excluding register's)
w tym o separację	0,4	0,3	0,3	0,2	of which separation
nieprocesowe rejestrowe[b]	7,4	7,0	6,7	6,4	non-litigious register cases[b]
nakazowe i upominawcze	13,5	11,4	11,6	6,2	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	118,9	76,8	71,7	62,2[c]	appeals
zażalenia	44,6	38,7	35,0	26,9[c]	complaints
skargi[a]	7,6	6,2	6,8	1,4[c]	claims[a]
Sprawy z zakresu prawa pracy	**15,3**	**11,0**	**10,3**	**6,7**	**Labour law cases**

a Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe, skargi nadzwyczajne oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. b Sprawy prowadzone w wydziałach cywilnych w zakresie rejestrów: dzienników i czasopism, partii, funduszy emerytalnych i funduszy inwestycyjnych. c Sprawy załatwione poprzez ich oddalenie lub zmianę.

a Cassational complaints, complaints against court proceedings, extraordinary complaints and complaints for considering as inconsistent with the law. b Cases in civil departments concerning registers of: dailies and magazines, parties, pension funds and investment funds. c Cases resolved by their dismissing or amending.

TABL. 18 (86). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2023 R. (dok.)**
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione Cases resolved		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023	ogółem total	w tym uwzględnione w całości lub w części of which recognised completely or partially	
	w tys. in thousands				
SĄDY OKRĘGOWE — sądy pierwszej instancji i odwoławcze (dok.) REGIONAL COURTS — courts of first instance and appeal (cont.)					
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	**157,4**	**91,9**	**90,1**	**49,8**[a]	**Cases related to social security law**
W tym sprawy pierwszoinstancyjne — z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkami):					Of which first instance cases — common retirement pay benefit (with appendages):
o emeryturę	6,3	5,0	4,5	4,0	retirement pension
o rentę: z tytułu niezdolności do pracy	18,5	9,4	9,0	7,0	disability pension
rodzinną	3,2	1,9	1,9	1,3	survivors pension
Sprawy gospodarcze	**130,4**	**89,5**	**89,9**	**68,3**	**Commercial cases**
w tym:					of which:
Sprawy pierwszoinstancyjne:					First instance cases:
w tym:					of which:
procesowe	39,4	16,9	16,0	7,2	lawsuit cases
nakazowe i upominawcze	26,2	21,2	21,6	14,7	writ of payment and admonition cases
Sprawy odwoławcze:					Appeal cases:
apelacje	22,9	13,6	15,1	12,9[b]	appeals
zażalenia	7,9	6,3	6,5	4,8[b]	complaints
skargi[c]	0,5	0,5	0,5	0,1[b]	claims[c]
Sprawy w Sądzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów	**1,4**	**0,7**	**0,8**	**0,2**	**Cases in Competition and Consumer Protection Court**
Sprawy w Sądach Własności Intelektualnej	**7,6**	**5,6**	**5,5**	**4,3**	**Cases in Intellectual Property Courts**
SĄDY APELACYJNE — sądy odwoławcze APPEAL COURTS — courts of appeal					
R A Z E M	**225,2**	**160,8**	**128,5**	**97,9**[d]	**T O T A L**
w tym:					of which:
Apelacje	125,8	70,7	48,4	36,5	Appeals
Zażalenia	46,7	42,5	32,3	17,3	Complaints
Skargi[c]	10,4	8,8	8,7	1,1	Claims[c]

a, b Sprawy załatwione poprzez: a — zmianę zaskarżonej decyzji w całości lub w części, b — ich oddalenie lub zmianę. c Skargi kasacyjne, skargi na postępowanie sądowe, skargi nadzwyczajne oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem. d Bez spraw karnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a, b Cases resolved by: a — amending the contested decision in whole or in part, b — their dismissing or amending. c Cassational complaints, complaints against court proceedings, extraordinary complaints and complaints for considering as inconsistent with the law. d Excluding criminal cases.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 19 (87). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH ZACHODZI PODEJRZENIE DEMORALIZACJI LUB POPEŁNIENIA CZYNU KARALNEGO**

JUVENILES TOWARDS WHOM THERE IS A SUSPICION OF DEMORALISATION OR COMMITTING OF PUNISHABLE ACT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**58565**	**71596**	**71137**	**T O T A L**
Nie wszczęto postępowania w związku z:				Proceedings not begun due to:
demoralizacją	9547	11513	9555	demoralisation
czynami karalnymi	5960	8998	9307	punishable acts
W zakończonym postępowaniu:				In completed proceedings:
orzeczono środki wychowawcze w związku z:				educational measures adjudicated due to:
demoralizacją	11703	13472	12903	demoralisation
czynami karalnymi	8530	11008	11735	punishable acts
orzeczono środki poprawcze w związku z:				correctional measures adjudicated due to:
demoralizacją	17	15	12	demoralisation
czynami karalnymi	148	134	91	punishable acts
orzeczono środki lecznicze w związku z:				medical measures adjudicated due to:
demoralizacją	115	121	136	demoralisation
czynami karalnymi	44	41	54	punishable acts
załatwiono w inny sposób[a] w związku z:				resolved in another manner[a] due to:
demoralizacją	11946	13431	13125	demoralisation
czynami karalnymi	10555	12863	14219	punishable acts

a W tym umorzono, przekazano m.in. szkołom, organizacjom społecznym, prokuraturom i innym sądom.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Of which discontinued, handed over i.a. to schools, social organisations, prosecutor's offices and other courts.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 20 (88). **NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH**

JUVENILES BY ADJUDICATED EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES

RODZAJE ŚRODKÓW	2015	2020	2022	2023	TYPE OF MEASURE
Nadzór: kuratora	36966	25674	22875	23296	Supervision by: probation officer
rodziców	6916	4045	3378	3337	parents
Umieszczenie w:					Placement in:
zakładzie poprawczym	985	530	461	397	correctional centre
młodzieżowym ośrodku wychowawczym	5620	3805	3518	3761	youth educational centre
młodzieżowym ośrodku socjoterapii i ośrodku szkolno-wychowawczym	210	26	51	243	youth sociotherapy centre and school--educational centre
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	1525	1365	1590	1792	Directed to probation officer's centre

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 21 (89). **ZAKŁADY POPRAWCZE, MŁODZIEŻOWE I OKRĘGOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I SCHRONISKA DLA NIELETNICH**
Stan w dniu 31 grudnia

CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH AND DISTRICT EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH SOCIOTHERAPY CENTRES AND DETENTION CENTRES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zakłady poprawcze					**Correctional centres**
Zakłady	27	27	19	17	Centres
Wychowankowie	753	386	284	233	Residents
w tym chłopcy	648	313	232	190	of which boys
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze[a]					**Youth educational centres**[a]
Placówki	95	94	90	89	Centres
Wychowankowie	4754	4352	4427	3568	Residents
w tym chłopcy	3301	2844	2765	2219	of which boys
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii[a]					**Youth sociotherapy centres**[a]
Placówki	76	82	83	84	Centres
Wychowankowie	4224	4381	4673	4885	Residents
w tym chłopcy	3024	3177	3230	3266	of which boys
Schroniska dla nieletnich					**Detention centres**
Schroniska	15	14	8	8	Institutions
Zatrzymani	183	74	101	79	Detainees
w tym chłopcy	157	66	83	67	of which boys
Okręgowe ośrodki wychowawcze[b]					**District educational centres**[b]
Placówki	—	—	10	11	Centres
Zatrzymani	—	—	110	365	Detainees
w tym chłopcy	—	—	80	271	of which boys

a Stan w dniu 30 września. b Działające od 1 września 2022 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 147.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i okręgowych ośrodków wychowawczych — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 30 September. b Operating since 1 September 2022; see general notes, item 12 on page 147.

S o u r c e: in regard to correctional centres, detention centres and district educational centres — data of the Ministry of Justice, in regard to youth educational centres and youth sociotherapy centres — data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (90). **SZKOŁY W ZAKŁADACH POPRAWCZYCH, MŁODZIEŻOWYCH I OKRĘGOWYCH OŚRODKACH WYCHOWAWCZYCH ORAZ SCHRONISKACH DLA NIELETNICH**
Stan na początku roku szkolnego

SCHOOLS IN CORRECTIONAL CENTRES, YOUTH AND DISTRICT EDUCATIONAL CENTRES AND DETENTION CENTRES
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21		2021/22		2022/23		2023/24		SPECIFICATION
	szkoły schools	uczniowie pupils and students	szkoły schools	uczniowie pupils and students	szkoły schools	uczniowie pupils and students	szkoły schools	uczniowie pupils and students	
Zakłady poprawcze									**Correctional centres**
Szkoły podstawowe	27	59	27	52	19	36	17	26	Primary schools
Branżowe szkoły I stopnia	27	218	27	177	19	146	17	126	Stage I sectoral vocational schools
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze[a]									**Youth educational centres**[a]
Szkoły podstawowe	155	4478	151	4083	142	4296	138	4085	Primary schools
Branżowe szkoły I stopnia	77	2547	84	2455	87	2746	88	2759	Stage I sectoral vocational schools
Branżowe szkoły II stopnia	—	—	—	—	1	10	2	13	Stage II sectoral vocational schools
Licea ogólnokształcące	24	837	24	893	25	1038	25	1015	General secondary schools
Technika	3	91	3	78	5	96	3	63	Technical secondary schools
Schroniska dla nieletnich									**Detention centres**
Szkoły podstawowe	4	31	4	34	2	35	2	21	Primary schools
Branżowe szkoły I stopnia	3	50	4	51	2	61	2	51	Stage I sectoral vocational schools
Okręgowe ośrodki wychowawcze[b]									**District educational centres**[b]
Szkoły podstawowe	—	—	—	—	10	—	11	73	Primary schools
Branżowe szkoły I stopnia	—	—	—	—	10	1	11	224	Stage I sectoral vocational schools

a Łącznie z młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii. b Działające od 1 września 2022 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 147.

U w a g a. Szkoły prowadzone wspólnie przez zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich wykazano w zakładach poprawczych, natomiast uczniów — w poszczególnych placówkach.

Ź r ó d ł o: w zakresie zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i okręgowych ośrodków wychowawczych — dane Ministerstwa Sprawiedliwości, w zakresie młodzieżowych ośrodków wychowawczych — dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including youth sociotherapy centres. b Operating since 1 September 2022; see general notes, item 12 on page 147.

N o t e. Schools managed jointly by correctional centres and detention centres are shown in correctional centres, while students are shown in the respective centres.

S o u r c e: in regard to correctional centres, detention centres and district educational centres — data of the Ministry of Justice, in regard to youth educational centres — data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (91). **MAŁOLETNI POD NADZOREM SĄDÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
JUVENILES UNDER COURT SUPERVISION
As of 31 December

MAŁOLETNI	2015	2020	2022	2023	JUVENILES
O G Ó Ł E M	**214521**	**195169**	**197258**	**202178**	**T O T A L**
w tym sieroty naturalne	2818	1913	1850	1701	of which natural orphans
W tym umieszczeni w:					Of which placed in:
rodzinach zastępczych	43154	37521	38461	39728	foster families
placówkach opiekuńczo-wychowawczych	18778	14538	14593	14907	care and education centres

U w a g a. Nadzór sądu sprawowany jest wobec osób małoletnich (poniżej 18 lat), które są sierotami naturalnymi lub których rodziców sąd pozbawił władzy rodzicielskiej, ograniczył ją lub zawiesił.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. Court's supervision is exercised towards juveniles (below the age of 18) who are natural orphans or whose parents have been deprived of parental rights, or whose rights have been restricted or suspended.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 24 (92). **ADOPCJE MAŁOLETNICH ORZECZONE PRZEZ SĄDY RODZINNE**
Stan w dniu 31 grudnia
ADOPTIONS OF JUVENILES ADJUDICATED BY FAMILY COURTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**3361**	**2198**	**2763**	**2482**	**T O T A L**
w tym przez osoby zamieszkałe za granicą	279	9	12	10	of which by persons residing abroad
małoletni w wieku[a]:					juveniles at the age of[a]:
0— 3 lata	1422	743	864	879	0— 3
w tym do 1 roku	656	263	280	276	of which up to 1
3— 7	903	649	878	723	3— 7
7—13	696	506	589	516	7—13
13—15	110	86	132	99	13—15
15—17 lat	230	214	300	265	15—17

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Intervals were shifted upward.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 25 (93). **OPINIODAWCZE ZESPOŁY SĄDOWYCH SPECJALISTÓW**[a]
CONSULTATIVE TEAMS OF JUDICIAL SPECIALISTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zespoły	68	66	66	68	Teams
Wydane opinie w sprawach:					Opinions issued in cases concerning:
nieletnich	8291	4152	4978	5535	juveniles
opiekuńczych	14604	7767	10282	10101	guardianship
rozwodowych	6018	2711	3215	3059	divorce
o separację	154	42	47	45	separation
Osoby badane	71749	44501	59110	57856	Persons examined

a W 2015 r. — rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a In 2015 — family diagnostic and advisory centres.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 26 (94). **ORZECZENIA SĄDÓW POWSZECHNYCH PIERWSZEJ INSTANCJI W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**
ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Osoby osądzone Persons judged					
		ogółem total	skazane sentenced	uniewinnione acquitted	odstąpiono od wymierzenia kary punishment withheld	warunkowo umorzono postępowanie conditionally discontinued proceeding	umorzono postępowanie proceeding discontinued
O G Ó Ł E M TOTAL	2015	330087	280028	8975	679	26959	13446
	2020	282856	243673	5369	497	23928	9389
	2022	320915	275705	7548	659	25876	11127
	2023	**311705**	**266584**	**7533**	**654**	**26105**	**10829**
w tym w sprawach: of which in cases:							
Z oskarżenia publicznego Involving public accusation	2015	320888	278402	7337	458	26153	8538
	2020	276541	242389	4419	361	23282	6090
	2022	313026	274049	6272	467	24984	7254
	2023	**303977**	**264992**	**6231**	**483**	**25207**	**7064**
Z oskarżenia prywatnego Involving private accusation	2015	7702	1409	1208	215	747	4123
	2020	5284	1114	625	131	617	2797
	2022	6941	1543	980	191	851	3376
	2023	**7033**	**1496**	**1070**	**170**	**871**	**3426**

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 27 (95). **ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH PIERWSZEJ INSTANCJI W SPRAWACH O WYKROCZENIA**
ADJUDICATIONS OF DISTRICT COURTS OF FIRST INSTANCE IN PETTY OFFENCES

LATA YEARS ORZECZENIA ADJUDICATIONS	Ogółem Total	W tym za wykroczenia przeciwko Of which offences against			
		porządkowi i spokojowi publicznemu — rozdz. VIII kw public peace and order — Chapter VIII Petty Offences Code	bezpieczeństwu osób i mienia — rozdz. X kw safety of persons and property — Chapter X Petty Offences Code	bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji — rozdz. XI kw traffic safety and order — Chapter XI Petty Offences Code	mieniu — rozdz. XIV kw property — Chapter XIV Petty Offences Code
OGÓŁEM TOTAL 2015	567262	28801	9026	340730	97598
2020	293658	25394	6393	140823	54464
2022	343332	19419	6108	166790	51593
2023	**322492**	**17015**	**5658**	**170025**	**61846**
w tym w postępowaniu zwykłym of which ordinary proceedings	58311	3687	1231	31413	9181
w tym: of which:					
Orzeczone kary zasadnicze Adjudicated principal punishments	306564	15408	5311	163040[a]	59749
w tym grzywny of which fines	276843	13031	4840	158023	44834
Uniewinnienia Acquittals	7952	643	206	3973	828
Umorzenia Discontinuances	6217	816	111	2289	1015

a Obok kary zasadniczej orzeczono dodatkowo środek karny — zakaz prowadzenia pojazdów w 57208 przypadkach.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Additionally by the principal punishment the punitive measure has been adjudicated — 57208 cases of revoking the right to operate a vehicle.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 28 (96). **OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE**
PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA FOR CRIMES					
OGÓŁEM	**267**	**256**	**344**	**476**[a]	**TOTAL**
Skazano	**171**	**151**	**212**	**303**	**Sentenced**
Pozbawienie wolności	67	37	36	50	Imprisonment
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	64	36	31	46	of which conditional suspension of punishment
poniżej 6 miesięcy	7	5	3	8	below 6 months
6 miesięcy do 1 roku	39	28	27	38	6 months to 1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	14	4	5	1	over 1 year to 2 years
powyżej 2 lat	7	—	1	3	over 2 years
Ograniczenie wolności	86	64	98	147	Restriction of freedom
w tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	53	—	1	1	of which conditional suspension of punishment
do 6 miesięcy	62	39	64	110	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 2 lat	24	25	34	37	over 6 months to 2 years
Grzywna	18	50	78	106	Fine

a Ponadto prawomocnie osądzono 21 osób cywilnych.
a Moreover, 21 civilian persons were validly judged.

TABL. 28 (96). **OSOBY PRAWOMOCNIE OSĄDZONE PRZEZ SĄDY WOJSKOWE (dok.)**
PERSONS VALIDLY JUDGED BY MILITARY COURTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ZA PRZESTĘPSTWA (dok.) FOR CRIMES (cont.)					
Warunkowo umorzono postępowanie	**63**	**76**	**83**	**131**	**Proceeding provisionally discontinued**
Umorzono postępowanie	**13**	**16**	**20**	**17**	**Discontinued proceeding**
Uniewinniono	**18**	**13**	**28**	**23**	**Acquitted**
Odstąpiono od wymierzenia kary	**2**	**—**	**1**	**2**	**Punishment withheld**
ZA WYKROCZENIA FOR PETTY OFFENCES					
Ukarano	**84**	**72**	**53**	**73**	**Punished**
W tym grzywną	84	71	53	72	Of which fine

U w a g a. W 2023 r. działały 2 wojskowe sądy okręgowe i 7 garnizonowych.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

N o t e. In 2023, 2 military regional courts and 7 garrison courts operated.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 29 (97). **TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY**
Stan w dniu 31 grudnia
PRETRIAL DETAINEES AND CONVICTS SERVING PUNISHMENT
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**70836**	**67894**	**71228**	**73822**	**T O T A L**
w tym zatrudnieni[a]	24182	28977	40198	40855	of which employed[a]
w tym odpłatnie	9850	10835	18439	21484	of which remunerated
Mężczyźni	68457	64838	67806	70139	Men
w tym młodociani[b]	1495	931	907	976	of which young prisoners[b]
Kobiety	2379	3056	3422	3683	Women
w tym młodociane[b]	43	41	44	55	of which young prisoners[b]
Tymczasowo aresztowani	**4162**	**8692**	**8149**	**8430**	**Pretrial**
w tym zatrudnieni[a]	134	215	200	170	of which employed[a]
w tym odpłatnie	7	13	12	5	of which remunerated
W tym młodociani[b]	315	393	412	416	Of which young prisoners[b]
Skazani	**65664**	**58487**	**62339**	**64336**	**Convicts**
w tym zatrudnieni[a]	24048	28762	39998	40685	of which employed[a]
w tym odpłatnie	9843	10822	18427	21479	of which remunerated
w tym młodociani[b]	1163	568	523	595	of which young prisoners[b]
W tym wielokrotnie karani	37247	34223	37550	39181	Of which previously punished
Ukarani	**1010**	**715**	**740**	**1056**	**Punished**
W tym młodociani[b]	60	11	16	20	Of which young prisoners[b]

a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania. b W wieku 15—21 lat.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a During serving punishment or temporary arrest. b Aged 15—21.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 30 (98). **ORZECZENIA WYKONYWANE WOBEC OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDCZYCH WEDŁUG WYMIARU KARY**
Stan w dniu 31 grudnia

EXECUTING OF ADJUDICATIONS TOWARDS PERSONS STAYING IN PRISONS AND REMAND PRISONS BY TYPE OF PUNISHMENT
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**64077**	**63805**	**66149**	**T O T A L**
Według wymiaru odbywanej kary:				By type of punishment applied:
Zasadniczej	**55270**	**54938**	**57310**	**Principal**
w tym orzeczenia nieprawomocne	1270	1280	1223	of which non-valid adjudications
Do 3 miesięcy	832	721	742	Up to 3 months
Powyżej: 3 miesięcy do 6 miesięcy	4891	4848	5288	Over: 3 to 6 months
6 miesięcy do 1 roku	10359	10052	11305	6 months to 1 year
1 roku do 1 roku i 6 miesięcy	5745	6011	7045	1 year to 1 year and 6 months
1 roku i 6 miesięcy do 2 lat	5146	5167	5225	1 year and 6 months to 2 years
2 do 3 lat	6665	7014	7337	2 to 3 years
3 do 5 lat	8322	8017	7798	3 to 5 years
5 do 10 lat	7154	6931	6444	5 to 10 years
10 do 15 lat	2542	2535	2491	10 to 15 years
15 do 20 lat	160	187	225	15 to 20 years
25 lat	1708	1673	1657	25 years
Dożywotnie pozbawienie wolności	476	502	530	Life imprisonment
Zastępczej	**8069**	**8126**	**7791**	**Substitutive**
Do 1 miesiąca	127	123	82	Up to 1 month
Powyżej: 1 do 6 miesięcy	5528	5450	4908	Over: 1 to 6 months
6 do 9 miesięcy	1363	1433	1489	6 to 9 months
9 miesięcy do 1 roku	1051	1120	1312	9 months to 1 year
Inne środki izolacyjne[a]	**738**	**741**	**1048**	**Other means of isolation**[a]
Do 1 miesiąca	729	736	1042	Up to 1 month
Powyżej 1 do 9 miesięcy	9	5	6	Over 1 to 9 months

a Zastępcza kara pozbawienia wolności za grzywnę orzeczoną za wykroczenie skarbowe, kara aresztu, zastępcza kara aresztu za grzywnę lub za ograniczenie wolności, kara porządkowa, środek przymusu orzeczony w postępowaniu cywilnym.

U w a g a. Wobec jednej osoby może być wykonywanych wiele orzeczeń, dlatego ich liczba nie może być porównywana z liczbą osób odbywających karę (skazanych i ukaranych wykazanych w tabl. 29).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Substitutive imprisonment for a fine adjudicated regarding fiscal offences, arrest, substitutive arrest for a fine or restriction of freedom, ordinal penalty, means of constraint adjudicated in civil proceedings.

N o t e. Towards one person many adjudications may be executed, therefore their number is not comparable with the number of persons serving a punishment (convicts and punished presented in the table 29).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 31 (99). **WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA SKAZANYCH ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI**

CONDITIONAL RELEASES FROM SERVING THE FULL SENTENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Skazani[a] warunkowo przedterminowo zwolnieni z zakładów karnych	14880	6158	5209	5025	Convicts[a] offenders on conditional early released from penal institutions
na wniosek dyrektora zakładu karnego	8673	2543	1609	1573	based on a motion of the penal institution director
na wniosek własny, pełnomocnika lub obrońcy	6193	3602	3593	3437	based on a motion of the convict, representative or attorney
na wniosek prokuratora lub sądu	4	4	1	4	based on a motion of the prosecutor or court
na wniosek sądowego kuratora zawodowego	3	9	6	5	based on a motion of the professional court probation officer
przez sąd z urzędu	7	—	—	6	by court officially

a Łącznie ze skazanymi, którym pozostało odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including convicts, who had to serve substitute punishment of imprisonment.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 32 (100). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDCZE**
Stan w dniu 31 grudnia
PRISONS AND REMAND PRISONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**154**	**120**	**103**	**103**	**T O T A L**
Zakłady karne	87	81	64	64	Prisons
Areszty śledcze	67	39	39	39	Remand prisons

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 33 (101). **PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
FULL-TIME PAID EMPLOYEES OF PENITENTIARY STAFF
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**28325**	**28006**	**28201**	**28169**	**T O T A L**
W tym kobiety	5676	6492	7095	7461	Of which women
Funkcjonariusze	**27185**	**26861**	**26971**	**26936**	**Prison staff**
w tym z wyższym wykształceniem	15797	16672	16815	16564	of which with tertiary education
na stanowiskach:					holding posts:
Oficerskich	8069	7133	5268	4746	Officers
Chorążych	3627	4520	4690	4759	Warrant officers
Podoficerskich	15489	15208	12694	11107	Non-commissioned officers
Szeregowych	—	—	4319	6324	Privates
Pracownicy cywilni	**1140**	**1145**	**1230**	**1233**	**Civilian employees**
W tym z wyższym wykształceniem	776	735	808	799	Of which with tertiary education

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 34 (102). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Funkcjonariusze Prison staff	Pracownicy cywilni Civilian employees	
				razem total	w tym nauczyciele of which teachers
Przeciętne zatrudnienie	2015	29062	27233	1829	220
Average paid employment	2020	28253	26428	1825	216
	2022	28071	26333	1738	217
	2023	**28123**	**26313**	**1810**	**218**
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[a] w zł	2015	.	4429,53	4059,66	5295,60
Average monthly gross wages and salaries[a] in PLN	2020	.	6191,83	5652,40	6413,00
	2022	.	7034,89	7176,43	7033,72
	2023	**.**	**7472,88**	**7977,84**	**7585,18**

a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Wages and salaries of prison staff do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance).
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 35 (103). **OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDCZYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE IN PRISONS AND REMAND PRISONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Szpitale	11	10	10	10	Hospitals
Łóżka w szpitalach	883	785	796	755	Beds in hospitals
Izby chorych	152	118	102	102	Infirmaries
Ambulatoria	154	120	103	103	Ambulatory departments
Gabinety stomatologiczne	153	120	103	103	Stomatological offices
Apteki	17	16	17	17	Pharmacies
Zatrudnieni:					Employees:
lekarze, lekarze dentyści i farmaceuci	609	501	509	489	doctors, dentists and pharmacists
w tym kobiety	522	407	424	408	of which women
pielęgniarki i ratownicy medyczni	969	886	926	839	nurses and emergency medical technicians
w tym kobiety	919	824	839	766	of which women
personel średni	164	182	161	164	mid-level staff
w tym kobiety	157	160	151	153	of which women

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 36 (104). **BIBLIOTEKI W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDCZYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
LIBRARIES IN PRISONS AND REMAND PRISONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki: bez filii	154	120	103	103	Libraries: without branches
z filiami	175	140	139	140	including branches
Księgozbiór w tys. wol.	1589	1400	1349	1337	Collection in thousand vol.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 37 (105). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDCZYCH**
Stan w końcu roku szkolnego
SCHOOLS IN PRISONS AND REMAND PRISONS
As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
	SZKOŁY SCHOOLS				
Podstawowe	5	7	6	5	Primary
Licea ogólnokształcące	17	15	16	17	General secondary
Kursy zawodowe[ab] (w ciągu roku)	758	454	258	281	Vocational courses[ab] (during the year)
Kwalifikacyjne kursy zawodowe[ab]	154	173	155	160	Qualifying vocational courses[ab]

a W latach kalendarzowych: 2020, 2021, 2022 i 2023. b Liczba kursów.
a In the: 2020, 2021, 2022 and 2023 calendar years. b Number of courses.

TABL. 37 (105). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDCZYCH (dok.)**
Stan w końcu roku szkolnego
SCHOOLS IN PRISONS AND REMAND PRISONS (cont.)
As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
UCZNIOWIE SZKÓŁ STUDENTS OF SCHOOLS					
Podstawowych	113	167	145	91	Primary
Liceów ogólnokształcących	765	802	732	735	General secondary
Kursów zawodowych[a] (w ciągu roku)	8960	4727	2331	2682	Vocational courses[a] (during the year)
Kwalifikacyjnych kursów zawodowych[a]	4017	4068	3743	3870	Qualifying vocational courses[a]

a W latach kalendarzowych: 2020, 2021, 2022 i 2023.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a In the: 2020, 2021, 2022 and 2023 calendar years.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 38 (106). **SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW**
CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**6271,2**	**3665,1**	**4272,8**	**4285,3**[a]	**T O T A L**
w tym:					of which:
Egzekucja należności sądowych	329,1	255,1	288,2	286,3	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	48,4	47,4	49,4	48,9	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	48,2	47,3	48,5	47,8	of which alimonies
Egzekucja świadczeń pieniężnych	5772,4	3038,2	3520,3	3298,1	Enforcement of monetary performances
O zabezpieczenie roszczeń	11,7	3,4	10,5	12,1	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych	8,7	3,6	4,2	4,7	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu socjalnego	2,9	0,9	0,6	0,5	of which without providing a temporary dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepieniężnych	5,9	2,2	3,1	2,0	Enforcement of other non-monetary performances

a Ponadto (według stanu w dniu 31 grudnia) 8629,9 tys. spraw było w trakcie załatwiania.
U w a g a. Komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym na obszarze swojego rewiru. W końcu 2023 r. było 2391 komorników oraz 318 rewirów komorniczych.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Moreover (as of 31 December), 8629.9 thousand cases were being resolved.
N o t e. Court receiver is a public official working at a district court in his/her district. At the end of 2023, there were 2391 court receivers and 318 court receivers' districts.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 39 (107). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY**
ACTIVITY OF NOTARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Akty notarialne	**2087,5**	**2633,7**	**2963,5**	**2966,8**	**Notarial deeds**
w tym dotyczące:					of which concerning:
Umowy o sprzedaż nieruchomości	428,6	513,1	482,7	495,9	Sale agreement for property
rolnych	92,8	62,9	63,3	59,0	agricultural property
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	13,6	5,3	4,4	4,6	of which by the State Treasury or organs of local government units
pozostałych	335,9	450,2	419,4	436,9	others
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	42,9	35,6	34,5	37,8	of which by the State Treasury or organs of local government units

TABL. 39 (107). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY (dok.)**
ACTIVITY OF NOTARIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Akty notarialne (dok.)					**Notarial deeds (cont.)**
w tym dotyczące (dok.)					of which concerning (cont.)
Poświadczenia dziedziczenia	84,8	124,4	174,7	163,2	Inheritance certificate
Darowizny nieruchomości	200,7	188,4	213,5	205,8	Donations of property
w tym rolnych	53,9	47,7	49,2	49,9	of which agricultural
Testamentu	126,2	145,9	171,8	186,1	Will
Majątkowej umowy małżeńskiej	52,8	59,4	56,6	60,5	Article of marriage
Umowy o sprzedaż spółdzielczej własności prawa do lokalu	43,8	43,3	39,9	41,5	Contract of sale of cooperative ownership right to premises
Umowy przeniesienia własności	70,8	160,4	171,8	148,4	Agreement of transfer of ownership
Jednostronnej umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu	4,8	4,0	2,8	2,9	Unilateral agreement establishing separate title to premises
Inne czynności notarialne	**1070,2**	**1393,5**	**1877,1**	**1662,1**	**Other notarial activities**

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 40 (108). **ADWOKACI I RADCY PRAWNI**
Stan w dniu 31 grudnia
ATTORNEYS AND LEGAL COUNCELS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Adwokaci	17864	24356	26387	27413	Attorneys
w tym kobiety	7796	11155	12850	13519	of which women
w tym członkowie zespołów	90	63	50	35	of which members of teams
Aplikanci adwokaccy	6551	4375	4027	3735	Trainee attorneys
Zespoły adwokackie	18	20	14	12	Teams of attorneys
Radcy prawni	39321	48119	51654	53169	Legal councels
w tym kobiety	20938	26379	28776	29631	of which women

Ź r ó d ł o: dane Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Krajowej Izby Radców Prawnych.
S o u r c e: data of the Polish Bar Council and the National Chamber of Legal Councels.

TABL. 41 (109). **ŁAWNICY[a] W SĄDACH POWSZECHNYCH**
Stan na początku kadencji
LAY JUDGES[a] IN THE COMMON COURTS
At the beginning of the term of office

OKRES KADENCJI TERM OF OFFICE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number	
		kobiety women	emeryci i renciści retirees and pensioners
2012—2015	13933	10406	7094
2016—2019	12977	9993	6247
2020—2023	**9186**	**7239**	**1947**

a Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a A lay judge participates in hearings for up to 12 days during the year.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V
ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE. KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE

Uwagi ogólne

Organizacje społeczne i polityczne

1. Prezentowane dane dotyczą organizacji społecznych i politycznych, z wyłączeniem organizacji, które nie mają osobowości prawnej (np. stowarzyszenia zwykłe, rady rodziców, samorządy studenckie).

Ponadto przedstawiono informacje o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej prowadzonych przez organizacje społeczne, jednostki samorządu terytorialnego oraz sporadycznie przez inne podmioty.

2. Organizacje społeczne i polityczne (określane także jako organizacje trzeciego sektora) spełniają kryteria definicji **jednostek sektora non-profit** opracowanej przez Wydział Statystyki Narodów Zjednoczonych, opierającej się na 5 warunkach:

1) mają formalny charakter i trwałą strukturę organizacyjną;
2) istnieje instytucjonalna separacja od administracji publicznej;
3) działają na zasadzie non-profit, tzn. bez zysku finansowego dla członków;
4) są samorządne;
5) udział w organizacji jest dobrowolny.

Do organizacji społecznych i politycznych (tabl. 1—3) zostały zaliczone:

1) **stowarzyszenia,** działające na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, tj. typowe stowarzyszenia (w tym stowarzyszenia mniejszości narodowych, etnicznych i cudzoziemców), związki stowarzyszeń, ochotnicze straże pożarne, uczniowskie kluby sportowe, inne stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe;
2) **organizacje społeczne podobne do stowarzyszeń** — jednostki, których funkcjonowanie regulują odrębne ustawy, ale w pewnych zakresach stosuje się do nich także przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach (np. Polski Czerwony Krzyż, Polski Związek Działkowców, Polski Związek Łowiecki i koła łowieckie);
3) **fundacje,** działające na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach;
4) **społeczne podmioty wyznaniowe** — jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, których działalność ma charakter społeczny, funkcjonujące w oparciu o przepisy normujące stosunek państwa do danego kościoła lub innego związku wyznaniowego;
5) **koła gospodyń wiejskich** — działające na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich;

CHAPTER V
SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS. CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS

General notes

Social and political organisations

1. The presented data concern social and political organisations, excluding organisations without legal personality (e.g. common associations, parent councils, student governments).

Moreover, information is presented on units providing social and professional reintegration services run by social organisations, local government units and occasionally by other entities.

2. Social and political organisations (also referred to as third sector organisations) meet the criteria of the UN Statistical Division's definition of **non-profit sector entities,** which is based on 5 conditions:

1) they have a formal character and permanent organisational structure;
2) there is an institutional separation from public administration;
3) they operate on a non-profit basis, i.e. without financial profits for the members;
4) they are self-governing;
5) participation in the organisation is voluntary.

Social and political organisations (tables 1—3) include:

1) **associations,** operating on the basis of the Act of 7 April 1989, the Law on Associations, i.e. typical associations (e.g. associations of national minorities, ethnic minorities and foreigners), associations of unions, volunteer fire services, student sports clubs, other physical culture associations and sport associations;
2) **social organisations similar to associations** — units whose functioning is regulated by separate acts, but which, to some extent, are subject to regulations of the Law on Associations (e.g. Polish Red Cross, Polish Allotment Owners Association, Polish Hunting Association and hunting clubs);
3) **foundations,** operating on the basis of the Act of 6 April 1984 on Foundations;
4) **faith-based charities** — organisational units of the Catholic Church, other churches and religious associations, whose activities have a social character, operating on the basis of regulations governing the relation of the state to a given church or other religious association;
5) **rural housewives clubs** — operating on the basis of the Act of 9 November 2018, the Law on Rural housewives clubs;

6) **samorządy gospodarcze,** działające na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych i ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle oraz **samorządy zawodowe,** działające na mocy odrębnych ustaw;
7) **organizacje pracodawców,** działające na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców;
8) **partie polityczne,** działające na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych;
9) **związki zawodowe,** działające na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

3. Wśród organizacji społecznych (tabl. 1 i 2) wyróżniono podmioty posiadające status **organizacji pożytku publicznego (OPP).** Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, status OPP może zostać nadany przez sąd organizacji pozarządowej lub jednostce z nią zrównanej. OPP powinny prowadzić działalność społecznie użyteczną i mogą korzystać ze zwolnień podatkowych oraz przywilejów na zasadach wskazanych w ustawie (np. otrzymywać odpis z podatku dochodowego od osób fizycznych).

4. Dane o **liczbie członkostw osób fizycznych** w organizacjach społecznych i politycznych dotyczą łącznej liczby osób fizycznych będących na listach członków we wszystkich organizacjach, a w przypadku fundacji i innych organizacji niezrzeszających osób fizycznych uwzględniają liczbę osób należących do organów kolegialnych (np. zarządu, rady).

5. Charakterystyczną cechą organizacji społecznych i politycznych jest korzystanie z **pracy społecznej** (określanej także jako wolontariat lub praca niezarobkowa), tj. pracy świadczonej nieodpłatnie, dobrowolnie i w czasie wolnym przez członków organizacji lub osoby niezwiązane z organizacją.

6. Podstawowym rodzajem działalności organizacji społecznych i politycznych jest działalność statutowa (realizacja misji organizacji), która może być prowadzona jako działalność nieodpłatna lub odpłatna. W ramach **nieodpłatnej działalności statutowej** można korzystać np. z dotacji publicznych (publiczne źródła nierynkowe). W ramach **odpłatnej działalności statutowej** możliwe jest pobieranie opłat za wytworzone przez organizację dobra i usługi, przy czym opłaty muszą być tak skalkulowane, by zapewniały jedynie zwrot kosztów ich wytworzenia. Obok działalności statutowej organizacje społeczne mogą prowadzić **działalność gospodarczą,** z której zysk przeznaczany jest na działalność statutową.

7. Wybór **głównej dziedziny działalności** dla organizacji społecznych (tabl. 2) został dokonany według dziedziny, na którą dana organizacja wydatkowała największą część środków przeznaczonych na działalność statutową. Zastosowana klasyfikacja jest spójna z Międzynarodową Klasyfikacją Organizacji Non-profit rekomendowaną przez Wydział Statystyki Narodów Zjednoczonych.

6) **business associations,** operating on the basis of the Act of 30 May 1989 on Economic Chambers and the Act of 22 March 1989 on Craft as well as **professional associations** operating on the basis of separate laws;
7) **employers' organisations,** operating on the basis of the Act of 23 May 1991 on Employer Organisations;
8) **political parties,** operating on the basis of the Act of 27 June 1997 on Political Parties;
9) **trade unions,** operating on the basis of the Act of 23 May 1991 on Trade Unions.

3. Among social organisations (tables 1 and 2) entities with a status of **public benefit organisations (PBO)** have been distinguished. According to the Act of 24 April 2003 on Public Benefit and Volunteer Work, the status of PBO can be assigned by the court to a non-governmental organisation or to the unit equivalent to it. PBOs should conduct socially beneficial activities and can benefit from tax exemptions and privileges on the terms specified in the Act (e.g. receive deduction of personal income tax).

4. Data on **the number of memberships of natural persons** in social and political organisations concern the total number of natural persons on the lists of members in all organisations, and in the case of foundations and other organisations not associating natural persons, they take into account the number of persons in collective bodies (e.g. board of directors, council).

5. A characteristic feature of social and political organisations is the use of **social work** (also referred to as voluntary service or non-earned work), i.e. work provided free of charge, voluntarily and in free time by members of the organisation or persons unrelated to the organisation.

6. The main kind of activity of social and political organisations is the statutory activity (implementation of the organisation's mission), which may be conducted as unpaid or paid activity. Within **unpaid statutory activities** it is possible to use e.g. public subsidies (public non-market sources). As part of **paid statutory activity,** it is possible to charge fees for goods and services produced by the organisation, but the fees must be calculated so as to cover only the costs of their production. Apart from statutory activity, social organisations may conduct **economic activity,** the profit from which is spent on statutory activity.

7. Selection of **the main field of activity** for social organisations (table 2) was made according to the field for which a given organisation disbursed the greatest part of funds allocated for statutory activity. The classification applied is consistent with the International Classification of Non-profit Organisations recommended by the UN Statistical Division.

8. Informacje dotyczące stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych, społeczności posługujących się językiem regionalnym oraz stowarzyszeń cudzoziemców mieszkających w Polsce (tabl. 3) nie obejmują stowarzyszeń, których głównym celem jest współpraca między narodami ani stowarzyszeń ukierunkowanych wyłącznie na sprawy dotyczące kraju pochodzenia danej grupy narodowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, **mniejszością narodową** lub **etniczną** jest grupa obywateli polskich, która jest mniej liczebna od pozostałej części ludności Polski; w sposób istotny odróżnia się od reszty obywateli językiem, kulturą lub tradycją i dąży do ich zachowania; ma świadomość własnej historycznej wspólnoty narodowej lub etnicznej; w przypadku mniejszości narodowej utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

W Polsce za mniejszości narodowe uznawane są mniejszości: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska oraz żydowska, za mniejszości etniczne — mniejszości: karaimska, łemkowska, romska oraz tatarska. Za język regionalny uznawany jest język kaszubski.

9. Do jednostek świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej (tabl. 4) zaliczono: centra integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Centra integracji społecznej funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Ich zadaniem jest świadczenie usług służących reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Warsztaty terapii zajęciowej i **zakłady aktywności zawodowej** działają na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Uczestnictwo w warsztatach ma wspomagać proces rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Natomiast zakłady tworzą miejsca pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością, jednocześnie przyczyniając się do społecznej reintegracji tych osób.

10. Dane o organizacjach społecznych i politycznych opracowano na podstawie uogólnionych wyników ze sprawozdań statystycznych obejmujących poszczególne typy podmiotów sektora non-profit.

Dane o jednostkach świadczących usługi reintegracji społeczno-zawodowej pochodzą ze źródeł administracyjnych: od wojewodów, z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

8. Information on associations of national and ethnic minorities, communities using regional languages and associations of foreigners living in Poland (table 3) does not include associations whose main aim is the cooperation between nations, nor associations focused only on issues concerning the country of origin of a given national group.

According to the Act of 6 January 2005 on National and Ethnic Minorities and Regional Language, **a national** or **an ethnic minority** is a group of Polish citizens, which is less numerous than the rest of the population of Poland; it significantly differs from other citizens in its language, culture or tradition and strives to preserve them; it is aware of its own historical national or ethnic community; in the case of a national minority, it identifies itself with a nation organised in its own state.

In Poland, the following minorities are recognised as national minorities: Belarusian, Czech, Lithuanian, German, Armenian, Russian, Slovak, Ukrainian and Jewish, and as ethnic minorities: Karaite, Lemko, Roma and Tartar. The Kashubian language is deemed a regional language.

9. Units providing social and professional reintegration services (table 4) include: social integration centres, occupational therapy workshops and vocational activity establishments.

Social integration centres operate on the basis of the Act of 13 June 2003 on Social Employment. Their task is to provide services needed for social and professional reintegration of people at risk of social exclusion.

Occupational therapy workshops and **vocational activity establishments** operate on the basis of the Act of 27 August 1997 on Vocational and Social Rehabilitation and Employment of Persons with Disabilities. Participation in workshops aims to support the process of social and professional rehabilitation of disabled persons. Whereas, the establishments create jobs for persons with legal confirmation of disability and at the same time, contribute to social reintegration of such persons.

10. Data regarding social and political organisations were prepared on the basis of generalised results from statistical reports covering particular types of non-profit sector entities.

Data on units providing social and professional reintegration services come from administrative sources: from voivodes, from the Ministry of Family, Labour and Social Policy, and from the State Fund for Rehabilitation of Disabled People.

Kościoły i inne związki wyznaniowe

1. Informacje o Kościele katolickim opracowano na podstawie danych Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC (Societas Apostolatus Catholici) pozyskiwanych w ramach badania „Statystyka obrządków Kościoła katolickiego w Polsce". Kościół katolicki posiada osobowość prawną uregulowaną następującymi dokumentami: Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzecząpospolitą Polską podpisany 28 lipca 1993 r. i ratyfikowany 23 lutego 1998 r. oraz ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Uregulowania te dotyczą Kościoła katolickiego w Polsce w czterech obrządkach: łacińskim, bizantyjsko-ukraińskim, bizantyjsko-słowiańskim oraz ormiańskim.

2. Dane dla innych kościołów i związków wyznaniowych opracowano na podstawie wyników badania „Wyznania religijne w Polsce". Badanie obejmuje kościoły i inne związki wyznaniowe w Polsce, działające na podstawie odrębnych przepisów (ustaw) regulujących stosunek państwa do poszczególnych kościołów oraz na podstawie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

Churches and other religious associations

1. Information regarding the Catholic Church was prepared on the basis of data obtained from the "Statistics on rites of Catholic Church in Poland" survey, collected by the Institute of Catholic Church Statistics SAC (Societas Apostolatus Catholici). Catholic Church in Poland has a legal personality regulated by the following documents: Concordat between the Holy See and the Republic of Poland signed on 28 July 1993 and ratified on 23 February 1998 and the Act of 17 May 1989 on Relations Between the State and the Catholic Church in the Republic of Poland. These regulations apply to the four rites of the Catholic Church in Poland: Roman, Byzantine-Ukrainian, Byzantine-Slavic and Armenian.

2. Data on other churches and religious associations were obtained from the "Religious denominations in Poland" survey. It covers churches and other religious associations in Poland operating on the basis of regulations (acts) governing the relation between the state and particular churches, as well as the entries to the Register of churches and other religious associations.

Organizacje społeczne i polityczne
Social and political organisations

TABL. 1 (110). **ORGANIZACJE SPOŁECZNE I POLITYCZNE**
SOCIAL AND POLITICAL ORGANISATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total		Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne Associations and similar organisations	Fundacje Foundations	Społeczne podmioty wyznaniowe Faith-based charities	Koła gospodyń wiejskich Rural housewives clubs	Samorządy gospodarcze i zawodowe Business and professional associations	Organizacje pracodawców Employers' organisations	Partie polityczne Political parties	Związki zawodowe Trade unions
		ogółem[a] total[a]	w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations								
Aktywne organizacje (stan w dniu 31.12.) w tys.	2018	101,0	9,3	69,1	14,5	1,8	.	2,7	0,3	0,1	12,5
	2020	107,6	9,3	66,7	16,0	1,9	8,5	2,1	0,3	0,1	12,1
Active organisations (as of 31.12.) in thousands	**2022**	**115,5**	**9,5**	**68,9**	**19,3**	**2,0**	**11,3**	**2,0**	**0,4**	**0,1**	**11,7**
Członkostwa osób fizycznych[b] (stan w dniu 31.12.) w tys.	2018	10707,9	1316,8	7429,4	68,6	61,2	.	1331,1	4,9	241,6	1571,1
	2020	9816,2	1174,3	6506,4	71,3	72,9	234,3	1186,9	5,2	239,9	1499,2
Memberships of natural persons[b] (as of 31.12.) in thousands	**2022**	**9904,8**	**1103,1**	**6595,4**	**78,0**	**70,5**	**316,9**	**1191,1**	**5,6**	**203,8**	**1443,4**
w tym kobiety w % ..... of which women in %		46,2	51,6	41,3	49,1	63,8	87,1	61,9	37,2	31,8	48,0
Pracujący społecznie[b] (w ciągu roku) w tys.	2018	3251,5	768,1	2470,9	466,9	55,3	.	49,1	2,2	62,6	144,4
	2020	2674,3	551,6	1983,3	345,4	52,7	108,3	31,5	3,2	18,0	131,8
Volunteers[b] (during the year) in thousands	**2022**	**3109,1**	**624,4**	**2205,1**	**468,1**	**65,8**	**198,9**	**30,9**	**4,3**	**16,7**	**119,2**
w tym kobiety w % ..... of which women in %		50,1	55,7	46,5	55,0	62,4	81,3	41,3	23,9	25,7	45,6
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy[c] (stan w dniu 31.12.) w tys.	2018	144,6	49,9	69,3	29,4	36,2	.	7,3	0,4	0,2	1,7
	2020	152,0	58,6	71,1	33,5	37,9	0,0	7,2	0,4	0,2	1,6
Employees hired on the basis of employment contract[c] (as of 31.12.) in thousands	**2022**	**157,6**	**59,4**	**72,0**	**37,8**	**38,7**	**0,0**	**7,0**	**0,4**	**0,2**	**1,5**
w tym kobiety w % ..... of which women in %		77,9	79,1	75,6	77,9	83,9	100,0	71,3	68,8	50,8	64,8
Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych[b] (w ciągu roku) w tys.	2018	444,6	101,2	296,5	115,7	10,0	.	19,0	0,9	0,2	2,2
	2020	396,5	94,7	259,4	107,5	9,4	0,5	16,6	0,9	0,2	2,0
Employees hired on the basis of a civil law contracts[b] (during the year) in thousands	**2022**	**442,0**	**114,7**	**274,8**	**131,7**	**13,4**	**0,4**	**18,6**	**0,8**	**0,3**	**1,9**
w tym kobiety w % ..... of which women in %		51,6	61,9	46,7	59,2	73,6	78,8	54,6	56,3	35,3	47,7
Przychody w mln zł	2018	32924,7	9040,0	16048,7	10218,5	3054,0	.	2365,9	231,9	120,6	885,1
Revenues in million PLN	2020	36261,5	11551,9	16353,2	12487,9	3739,4	44,8	2363,8	289,6	163,2	819,7
	2022	**48538,8**	**16231,1**	**21787,5**	**17506,0**	**4987,4**	**103,3**	**2970,9**	**347,3**	**82,1**	**754,2**
Koszty działalności w mln zł	2018	30852,0	8462,2	15289,0	9333,3	2812,3	.	2271,7	215,7	106,9	823,2
Costs of activity in million PLN	2020	33389,4	10553,5	15756,6	10670,1	3545,5	46,6	2233,1	266,3	94,8	776,3
	2022	**45072,8**	**14291,7**	**20796,2**	**15771,0**	**4475,8**	**86,4**	**2820,9**	**317,0**	**76,5**	**729,4**

a W 2018 r. bez kół gospodyń wiejskich; w 2020 r. dane szacunkowe dla organizacji pracodawców i związków zawodowych. b Jedna osoba może być wykazana więcej niż raz, jeśli jest: członkiem, pracuje społecznie lub jest zatrudniona na podstawie umów cywilnoprawnych (umowy-zlecenia i umowy o dzieło) w więcej niż jednej organizacji. c W głównym miejscu pracy.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata, z wyjątkiem organizacji pracodawców i związków zawodowych — co cztery lata.

a In 2018 excluding rural housewives clubs; in 2020 estimates for employers organisations and trade unions. b One person may be indicated more than once, if he/she is a member, a volunteer or a person employed on the basis of a civil law contract (order agreement or contract work) in more than one organisation. c In main workplace.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years, excluding employers' organisations and trade unions — every four years.

TABL. 2 (111). **WYBRANE ORGANIZACJE SPOŁECZNE WEDŁUG GŁÓWNEJ DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI**[a]

SELECTED SOCIAL ORGANISATIONS BY MAIN FIELD OF ACTIVITY[a]

DZIEDZINY DZIAŁALNOŚCI	2020	2022	2020	2022	2020	2022	2020	2022	FIELDS OF ACTIVITY
	aktywne organizacje (stan w dniu 31.12.) active organisations (as of 31.12.)				koszty działalności costs of activity				
	ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		ogółem total		w tym organizacje pożytku publicznego of which public benefit organisations		
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS				W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN				
O G Ó Ł E M	**93,0**	**101,4**	**9,5**	**9,5**	**30018,3**	**41126,7**	**10553,5**	**14288,8**	**T O T A L**
	W ODSETKACH IN PERCENT								
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	27,5	27,9	18,4	17,6	14,8	15,5	6,1	6,7	Sports, tourism, recreation, hobbies
Ratownictwo	15,6	14,6	3,6	2,5	2,9	2,3	1,1	0,9	Rescue services
Kultura i sztuka	12,7	13,6	11,0	10,9	5,8	7,6	2,0	2,5	Culture and arts
Edukacja i wychowanie, badania naukowe	10,7	10,2	14,6	15,3	21,8	23,9	19,2	20,5	Education and research
Pomoc społeczna i humanitarna	8,4	9,2	24,6	26,7	19,4	21,3	38,2	42,3	Social services
Rozwój lokalny w wymiarze społecznym i ekonomicznym	6,7	8,6	1,8	1,6	2,8	2,3	0,4	0,4	Local social and economic development
Ochrona zdrowia	4,0	3,8	13,0	11,7	11,9	8,9	21,3	14,9	Health
Łowiectwo	2,8	2,5	0,1	0,5	1,3	1,3	0,0	0,1	Hunting
Wsparcie dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich[b]	1,6	1,6	1,6	1,5	5,1	4,3	1,4	1,3	Support for institutions, non-governmental organisations and citizens' initiatives[b]
Ochrona środowiska	3,1	3,0	5,1	5,6	2,9	3,2	2,2	2,7	Environment
Prawo i jego ochrona, prawa człowieka	1,7	1,6	2,1	2,2	1,6	1,4	1,7	1,5	Law, advocacy, civil rights, politics
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	0,4	0,6	0,2	0,0	0,6	1,2	0,1	0,0	Business and professionals associations, unions
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1,2	1,0	2,0	2,3	4,3	3,6	3,0	3,4	Employment assistance
Pozostałe[c]	3,6	1,8	2,0	1,6	4,9	3,2	3,2	2,8	Others[c]

a Dane dotyczą stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, kół gospodyń wiejskich oraz społecznych podmiotów wyznaniowych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 182. b Obejmuje finansowe i szkoleniowe wspieranie innych organizacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, reprezentowanie interesów organizacji pozarządowych oraz promocję i wspieranie wolontariatu. c W tym działalność międzynarodowa i religijna.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Data concern associations and similar organisations, foundations, rural housewives clubs and faith-based charities; see general notes, item 7 on page 182. b Includes activities such as financial and training support for other social organisations and civic initiatives, representing the interests of non-governmental organisations as well as voluntarism promotion and support. c Of which international and religious activity.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 3 (112). **STOWARZYSZENIA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ CUDZOZIEMCÓW W POLSCE**
Stan w dniu 31 grudnia

ASSOCIATIONS OF NATIONAL AND ETHNIC MINORITIES AND ASSOCIATIONS OF FOREIGNERS IN POLAND
As of 31 December

LATA STOWARZYSZENIA	Liczba organizacji Number of organisations	Liczba członków[a] Number of members[a]	YEARS ASSOCIATIONS OF
OGÓŁEM 2020	160	84911	**TOTAL**
2022	**169**	**80117**	
Mniejszości narodowych i etnicznych	146	72342	National and ethnic minorities
białoruskie	11	4270	Belarusian
litewskie	5	3590	Lithuanian
łemkowskie[b]	8	1212	Lemko[b]
niemieckie	43	50431	German
ormiańskie	7	313	Armenian
romskie[b]	35	4594	Roma[b]
rosyjskie	4	220	Russian
tatarskie[b]	3	153	Tartar[b]
ukraińskie	13	3060	Ukrainian
żydowskie	14	2128	Jewish
pozostałe[c]	3	2371	others[c]
Społeczności posługującej się językiem kaszubskim	12	7151	Kashubian language community
Cudzoziemców mieszkających w Polsce	11	624	Foreigners living in Poland

a Jedna osoba może być wykazana więcej niż raz, jeżeli jest członkiem więcej niż jednego stowarzyszenia. b Mniejszość etniczna. c Obejmuje stowarzyszenia, których liczba w ramach danej mniejszości nie przekracza dwóch; dotyczy stowarzyszeń narodowych (czeskich i słowackich) oraz etnicznych (karaimskich).

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a One person may be indicated more than once, if he/she is a member of more than one association. b Ethnic minority. c Includes associations, which number within the minority does not exceed two; concerns national associations (Czech and Slovak) and ethnic (Karaite).

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 4 (113). **JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY**
Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ SOCIAL INTEGRATION CENTRES					
Centra	**140**	**193**	**208**	**208**	**Centres**
prowadzone przez:					run by:
Organizacje społeczne	95	128	139	139	Social organisations
stowarzyszenia	60	81	82	79	associations
fundacje	26	35	41	44	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	9	12	16	16	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	40	56	59	58	Local government units
Spółdzielnie socjalne	5	8	9	10	Social cooperatives
Pozostałe podmioty	—	—	1	1	Other entities

TABL. 4 (113). **JEDNOSTKI ŚWIADCZĄCE USŁUGI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE SPOŁECZNE I INNE PODMIOTY (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

SOCIAL AND PROFESSIONAL REINTEGRATION SERVICES PROVIDERS RUN BY SOCIAL ORGANISATIONS AND OTHER ENTITIES (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (dok.) SOCIAL INTEGRATION CENTRES (cont.)					
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	**9072**[a]	**10370**	**12747**	**13035**	**Participants of the classes (during the year)**
Długotrwale bezrobotni	6391	4214	4092	3971	Long-term unemployed
Osoby niepełnosprawne	947	1276	1323	1371	Disabled persons
Uzależnieni od alkoholu lub środków psychoaktywnych	574	1462	1774	1876	Alcohol and drug addicts
Bezdomni	345	583	653	544	Homeless
Z chorobami psychicznymi	105	261	293	308	With mental disorders
Pozostali[b]	1090	2574	4612	4965	Others[b]
Osoby, które ukończyły zajęcia (w ciągu roku)	**4974**	**4569**	**5323**	**6356**	**Persons who completed workshops (during the year)**
W tym usamodzielnione ekonomicznie	1757	1694	1961	2068	Of which persons who became economically independent
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ OCCUPATIONAL THERAPY WORKSHOPS					
Warsztaty	**699**	**726**	**729**	**733**	**Workshops**
prowadzone przez:					run by:
Organizacje społeczne	539	569	592	596	Social organisations
stowarzyszenia	378	399	408	410	associations
fundacje	75	81	92	94	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	86	89	92	92	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	128	129	123	123	Local government units
Pozostałe podmioty[c]	32	28	14	14	Other entities[c]
Uczestnicy zajęć (w ciągu roku)	**26013**	**28058**	**28662**	**28976**	**Participants of the classes (during the year)**
w tym kobiety w %	44,9	44,9	44,4	44,6	of which women in %
W tym osoby młode (w wieku poniżej 18 lat)	671	65	84	36	Of which young persons (aged below 18)
ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ VOCATIONAL ACTIVITY ESTABLISHMENTS					
Zakłady	**97**	**127**	**135**	**141**	**Establishments**
prowadzone przez:					run by:
Organizacje społeczne	64	82	86	91	Social organisations
stowarzyszenia	48	53	56	58	associations
fundacje	8	20	21	23	foundations
społeczne podmioty wyznaniowe	8	9	9	10	faith-based charities
Jednostki samorządu terytorialnego	31	42	45	46	Local government units
Spółdzielnie socjalne	2	2	3	3	Social cooperatives
Pozostałe podmioty	—	1	1	1	Other entities
Zatrudnieni[d]	**5237**	**7429**	**8645**	**9174**	**Employees**[d]
W tym osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności	3977	5669	6626	7056	Of which persons with legal confirmation of disability

a W podziale według grup dotkniętych wykluczeniem społecznym uczestnik mógł być wykazany więcej niż raz. b Dotyczy m.in. zwalnianych z zakładów karnych oraz uchodźców. c Spółdzielnie socjalne, zakłady pracy chronionej i inne. d Jedna osoba może być wykazana więcej niż raz, jeżeli jest zatrudniona w więcej niż jednym miejscu pracy.

a In the division by socially excluded groups, a participant may have been indicated more than once. b Concerns among others released from penal institutions and refugees. c Social cooperatives, sheltered workshops and others. d One person may be indicated more than once, if he/she is employed in more than one workplace.

Kościoły i inne związki wyznaniowe
Churches and other religious associations

TABL. 5 (114). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE[a] W POLSCE**
Stan w końcu roku
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS[a] IN POLAND
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	2023
	jednostki kościelne[b] church units[b]				duchowni clergy				wierni, wyznawcy adherents, faithful
Kościół katolicki Catholic Church									
Kościół Rzymskokatolicki (obrządek łaciński)	10248	10260	10266	10259[c]	30925	29927	29291	29111[d]	31527229[de]
Kościół Greckokatolicki (obrządek bizantyjsko-ukraiński)	128	144	154	152	81	99	96	99	70000
Kościół Ormiański (obrządek ormiański)	3	3	3	3	3	2	2	2	630
Kościół Neounicki (obrządek bizantyjsko-słowiański)	1	1	1	1	2	1	1	1	117
Starokatolickie Old Catholic									
Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP[f]	36	35	.	.	23	.	.	.	22691[g]
Kościół Polskokatolicki w RP[f]	74	72	72	76	66	79	67	57	18015
Kościół Starokatolicki w RP	4	11	17	17	6	6	7	7	2697
Kościół Katolicki Mariawitów w RP	20	16	.	15	11	12	.	12	1792
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	7	9	9	.	7	15	12	.	1185[h]
Prawosławne Orthodox									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny[f]	243	249	257	252	473	486	473	479	503996
Wschodni Kościół Staroobrzędowców w RP	.	3	3	3	5	3	3	3	1452[i]
Staroprawosławna Cerkiew Staroobrzędowców	1	1	1	1	1	1	1	1	502
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP[f]	133	133	133	133	181	196	194	195	60244
Kościół Zielonoświątkowy w RP	240	264	282	288	362	391	492	447	27309
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	148	146	145	147	66	74	74	85	9949
Kościół Chrystusowy w RP	39	44	48	48	366	365	428	490	6650
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP[f]	92	107	105	111	232	93	90	95	5760
Kościół Boży w Chrystusie	66	73	81	88	174	137	122	116	5058
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP[f]	42	46	45	45	29	28	30	30	4216
Kościół Nowoapostolski w Polsce	52	42	39	32	88	71	74	72	3476
Kościół Wolnych Chrześcijan w RP	42	41	45	46	97	113	152	152	3212
Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP[f]	10	8	9	8	8	9	8	9	3200
Kościół Boży w Polsce	.	79	77	81	.	244	245	268	3018
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan w RP	43	49	52	49	75	73	81	75	2391
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	48	53	56	59	44	63	66	71	1646
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	8	8	8	8	71	80	70	69	622
Ewangeliczny Związek Braterski w RP	23	16	18	17	17	15	17	17	560
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan w RP	3	7	.	.	—	—	—	—	447[k]
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	21	25	26	26	44	46	46	50	329

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c W tym 671 parafii zakonnych. d W tym odpowiednio: 62 księży i 400000 wiernych Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. e Ochrzczeni. f Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. g 2019 r. h 2022 r. i 2021 r. k 2020 r.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Of which 671 monastic parishes. d Including respectively: 62 priests and 400000 adherents of the Military Ordinariate of Poland. e Baptised. f Church associated in the Polish Ecumenical Council. g 2019. h 2022. i 2021. k 2020.

TABL. 5 (114). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE[a] W POLSCE (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS[a] IN POLAND (cont.)
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	jednostki kościelne[b] church units[b]				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) **Protestant and Protestant-tradition (cont.)**								
Kościół Aktywnych Chrześcijan	3	3	2	2	9	9	8	8	213
Centrum Chrześcijańskie „Kanaan”	.	6	6	6	.	12	12	12	166
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	3	3	2	3	15	12	12	10	163
Kościół Chrześcijański „Słowo Wiary”	5	4	4	4	7	5	5	5	144
Mesjańskie Zbory Boże (Dnia Siódmego)	7	4	3	3	7	8	5	5	86
Kościół Chrześcijański „Wieczernik”	1	2	1	2	4	2	7	7	80
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	1	1	1	1	3	4	2	2	74
Międzynarodowa Misja „Centrum Służby Życia”	1	1	1	1	3	3	3	3	74
Adwentyści Dnia Siódmego — Ruch Reformacyjny w RP	5	1	1	1	5	6	6	5	51
Nurt badaczy Pisma Świętego **Bible student movement**								
Świadkowie Jehowy w Polsce	1314	1272	1276	1273	—	—	—	—	116541[l]
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	58	54	51	51	238	189	184	183	1446
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	65	66	65	64	310	291	285	286	1385
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego w Polsce	15	15	15	15	37	36	32	33	185
Islamskie **Muslim**								
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt	.	1	1	1	.	1	1	1	6065[m]
Muzułmański Związek Religijny w RP	7	5	6	6	18	8	9	9	498
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej	3	3	3	3	3	3	3	3	53
Dalekiego Wschodu **Far Eastern Religions**								
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	24	22	22	22	311	392	552	572	3124
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	11	10	10	10	19	13	18	14	2328
Związek Ajapa Yoga w Polsce	1	1	1	1	—	—	—	—	350
„Kanzeon” Związek Buddyjski	1	4	1	1	11	7	8	2	269
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	11	10	9	10	34	45	38	49	147
Inne **Others**								
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	.	10	10	10	.	15	15	15	1740
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	.	15	12	12	.	43	69	66	1733
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	10	8	11	10	118	65	169	178	803
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	5	5	5	5	—	—	—	—	316
Karaimski Związek Religijny w RP	3	3	3	.	—	—	—	.	155[h]
Światowy Uniwersytet Duchowy „Brahma Kumaris” w Polsce	7	6	5	5	14	13	15	11	108

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. h 2022 r. l Głosiciele. m Szacowana liczba szyitów w Polsce.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Include, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. h 2022. l Proclaimers. m Estimated number of Shiites in Poland.

TABL. 6 (115). **ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE**
Stan w końcu roku
STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND
End of the year

LATA YEARS METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Deca-nates	Parafie Parishes	Księża[a] Priests[a]	Alumni diece-zjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro-fessed women religious	Wierni[b] Adherents[b]			
						ogółem w tys. total in thou-sands	w % ogółu ludności[c] in % of total popu-lation[c]	na 1 parafię per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
OGÓŁEM 2015	1146	10234	30925	2545	20008	33214,8	94,3	3241	1074
TOTAL 2020	1150	10260	29927	1603	18225	32346,4	92,6	3153	1081
2022	1151	10266	29291	1151	17097	31587,2	91,5	3077	1078
2023	**1151**	**10259**	**29111**	**1032**	**16709**	**31527,2**	**91,4**	**3073**	**1083**
Białostocka	**48**	**397**	**1226**	**51**	**347**	**1000,3**	**85,7**	**2520**	**816**
Białostocka	13	116	420	19	145	348,0	80,2	3000	829
Drohiczyńska	11	98	271	7	96	165,5	67,8	1689	611
Łomżyńska	24	183	535	25	106	486,8	99,5	2660	910
Częstochowska	**88**	**775**	**2057**	**67**	**1060**	**1999,1**	**91,9**	**2580**	**972**
Częstochowska	36	312	860	25	691	679,4	95,5	2177	790
Radomska	29	301	780	31	273	817,6	97,6	2716	1048
Sosnowiecka	23	162	417	11	96	502,2	80,0	3100	1204
Gdańska	**78**	**688**	**1853**	**72**	**764**	**2223,0**	**90,2**	**3231**	**1200**
Gdańska	24	201	727	26	407	953,0	88,7	4741	1311
Pelplińska	30	290	658	27	142	710,0	92,2	2448	1079
Toruńska	24	197	468	19	215	560,0	90,3	2843	1197
Gnieźnieńska	**84**	**653**	**1484**	**39**	**586**	**1916,5**	**96,4**	**2935**	**1291**
Bydgoska	21	153	413	5	128	553,0	93,4	3614	1339
Gnieźnieńska	30	268	494	13	158	632,6	96,6	2360	1281
Włocławska	33	232	577	21	300	730,9	98,7	3151	1267
Katowicka	**89**	**877**	**2451**	**68**	**1323**	**2668,0**	**89,9**	**3042**	**1089**
Gliwicka	16	156	505	19	170	575,8	88,4	3691	1140
Katowicka	37	322	1098	32	590	1370,0	94,5	4255	1248
Opolska	36	399	848	17	563	722,2	83,5	1810	852
Krakowska	**144**	**1407**	**5054**	**189**	**3640**	**4047,0**	**93,7**	**2876**	**801**
Bielsko-żywiecka	23	210	670	38	411	660,3	85,2	3144	985
Kielecka	33	303	741	21	266	723,2	90,4	2387	976
Krakowska	45	448	2033	45	2113	1566,0	95,4	3496	770
Tarnowska	43	446	1610	85	850	1097,4	99,5	2461	682
Lubelska	**78**	**763**	**2419**	**77**	**1077**	**2347,3**	**97,0**	**3076**	**970**
Lubelska	28	271	1047	34	532	1022,6	94,4	3773	977
Sandomierska	25	242	661	16	290	645,1	99,9	2666	976
Siedlecka	25	250	711	27	255	679,6	98,3	2718	956
Łódzka	**49**	**385**	**1126**	**59**	**752**	**1679,4**	**89,9**	**4362**	**1491**
Łowicka	21	166	376	8	326	569,4	95,1	3430	1514
Łódzka	28	219	750	51	426	1110,0	87,4	5068	1480
Poznańska	**76**	**699**	**1516**	**50**	**1212**	**2195,0**	**98,7**	**3140**	**1448**
Kaliska	33	283	548	20	325	720,0	99,4	2544	1314
Poznańska	43	416	968	30	887	1475,0	98,3	3546	1524

a Diecezjalni i zakonni. b Ochrzczeni. c Do obliczenia udziału jako liczbę ludności ogółem przyjęto sumę ludności diecezji na podstawie ankiety diecezjalnej (według GUS liczba ludności Polski w końcu 2023 r. wyniosła 37636,5 tys.).

a Diocesan and monastic. b Baptised. c For calculating the share, the total population of dioceses based on the results of a dioceses questionnaire was adopted as the total population of the country (according to Statistics Poland, the population of Poland at the end of 2023 was 37636.5 thousand).

TABL. 6 (115). **ORGANIZACJA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W POLSCE (dok.)**
Stan w końcu roku
STRUCTURE OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN POLAND (cont.)
End of the year

METROPOLIE I DIECEZJE METROPOLISES AND DIOCESES	Dekanaty Deca-nates	Parafie Parishes	Księża[a] Priests[a]	Alumni diece-zjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Pro-fessed women religious	Wierni[b] Adherents[b]			
						ogółem w tys. total in thou-sands	w % ogółu ludności[c] in % of total popu-lation[c]	na 1 parafię per 1 parish	na 1 księdza per 1 priest
Przemyska	**85**	**826**	**2405**	**94**	**1196**	**1612,9**	**95,4**	**1953**	**671**
Przemyska	41	391	1138	38	809	682,9	95,8	1746	600
Rzeszowska	25	248	811	40	292	530,1	93,2	2137	654
Zamojsko-lubaczowska	19	187	456	16	95	400,0	97,6	2139	877
Szczecińsko-kamieńska	**90**	**765**	**1793**	**43**	**556**	**2582,8**	**87,9**	**3376**	**1441**
Koszalińsko-kołobrzeska	24	220	549	16	236	811,0	90,0	3686	1477
Szczecińsko-kamieńska	36	275	649	14	157	850,0	87,3	3091	1310
Zielonogórsko-gorzowska	30	270	595	13	163	921,8	86,6	3414	1549
Warmińska (olsztyńska)	**76**	**572**	**1216**	**39**	**336**	**1430,2**	**94,5**	**2500**	**1176**
Elbląska	21	158	340	15	89	395,0	95,0	2500	1162
Ełcka	22	152	338	15	102	390,5	89,3	2569	1155
Warmińska (olsztyńska)	33	262	538	9	145	644,7	97,7	2461	1198
Warszawska	**74**	**651**	**2665**	**136**	**2849**	**3354,6**	**89,3**	**5153**	**1259**
Płocka	28	249	627	16	161	800,1	99,0	3213	1276
Warszawska	25	215	1429	89	1661	1450,0	94,2	6744	1015
Warszawsko-praska	21	187	609	31	1027	1104,5	78,5	5906	1814
Wrocławska	**83**	**725**	**1784**	**43**	**1005**	**2071,0**	**79,6**	**2857**	**1161**
Legnicka	26	237	487	9	139	720,9	92,3	3042	1480
Świdnicka	24	191	441	15	296	500,0	82,4	2618	1134
Wrocławska	33	297	856	19	570	850,2	70,0	2863	993
Ordynariat Polowy Wojska Polskiego[d] **Military Ordinariate of Poland**[d]	**9**	**76**	**62**	**5**	**6**	**400,0**	**97,6**	**5263**	**6452**

a Diecezjalni i zakonni. b Ochrzczeni. c Do obliczenia udziału jako liczbę ludności ogółem przyjęto sumę ludności diecezji na podstawie ankiety diecezjalnej (według GUS liczba ludności Polski w końcu 2023 r. wyniosła 37636,5 tys.). d Razem z Dekanatem Duszpasterstwa Wojskowego Kościoła Greckokatolickiego będącego w strukturach Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego.

a Diocesan and monastic. b Baptised. c For calculating the share, the total population of dioceses based on the results of a dioceses questionnaire was adopted as the total population of the country (according to Statistics Poland, the population of Poland at the end of 2023 was 37636.5 thousand). d With the Decanate of Military of the Greek Catholic Church which is in the structure of the Military Ordinariate of Poland.

TABL. 7 (116). **ORGANIZACJA KOŚCIOŁA GRECKOKATOLICKIEGO W POLSCE**
Stan w końcu roku
STRUCTURE OF THE GREEK CATHOLIC CHURCH IN POLAND
End of the year

LATA YEARS DIECEZJE DIOCESES	Dekanaty Decanates	Parafie Parishes	Księża[a] Priests[a]	Alumni diecezjalni Diocese alumnus	Siostry zakonne Professed women religious	Wierni Adherents
O G Ó Ł E M 2015 **T O T A L** 2020	10	128	81	9	86	55000
	15	144	99	18	61	50000
2022	15	154	96	14	60	60000
2023	**15**	**152**	**99**	**7**	**55**	**70000**
Przemysko-warszawska	4[b]	53	38	4	34	35000
Wrocławsko-koszalińska	7[c]	58	30	3	10	20000
Olsztyńsko-gdańska	4[d]	41	31	—	11	15000

a Diecezjalni i zakonni. b—d Dekanaty: b — przemysko-lubelski, krakowsko-gorlicki, rzeszowsko-sanocki i warszawsko-łódzki, c — katowicki, koszaliński, legnicki, poznański, słupski, wrocławski i zielonogórski, d — gdański, elbląski, olsztyński i węgorzewski.

a Diocesan and monastic. b—d Decanates: b — przemysko-lubelski, krakowsko-gorlicki, rzeszowsko-sanocki and warszawsko-łódzki, c — katowicki, koszaliński, legnicki, poznański, słupski, wrocławski and zielonogórski, d — gdański, elbląski, olsztyński and węgorzewski.

TABL. 8 (117). **ORGANIZACJA KOŚCIOŁÓW STOWARZYSZONYCH W POLSKIEJ RADZIE EKUMENICZNEJ W 2023 R.**
Stan w końcu roku
STRUCTURE OF CHURCHES ASSOCIATED IN THE POLISH ECUMENICAL COUNCIL IN 2023
End of the year

DIECEZJE, OKRĘGI I PARAFIE[a] DIOCESES, CENTRES AND PARISHES[a]	Parafie, zbory Parishes, protestant communities	Kościoły, kaplice, domy modlitwy Churches, chapels, prayer houses	Duchowni Clergy	Wierni Adherents
Diecezje Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	**252**	**420**	**479**	**503996**
Białostocko-gdańska	57	60	103	220000
Warszawsko-bielska	71	221	184	180000
Wrocławsko-szczecińska	44	47	47	42496
Łódzko-poznańska	14	18	20	28000
Przemysko-gorlicka	25	34	21	20500
Lubelsko-chełmska	33	32	44	13000
Prawosławny Ordynariat Polowy Wojska Polskiego	8	8	60	.
Diecezje Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP	**133**	**327**	**145**[b]	**60244**
Cieszyńska	22	57	41	35261
Katowicka	41	86	33	12756
Warszawska	21	36	21	4132
Mazurska	15	53	16	3083
Wrocławska	16	43	19	2556
Pomorsko-wielkopolska	18	52	15	2456
Diecezje Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w RP[c]	**34**	**44**	**27**	**22691**
Lubelsko-podlaska	9	18	8	.
Śląsko-łódzka	16	16	9	.
Warszawsko-płocka	9	10	10	.
Diecezje Kościoła Polskokatolickiego w RP	**76**	**76**	**57**	**18015**
Krakowsko-częstochowska	25	24	23	8529
Warszawska	29	32	23	5183
Wrocławska	22	20	11	4303
Okręgi Kościoła Chrześcijan Baptystów w RP	**111**	**71**	**95**	**5760**
Centralny	17	8	19	1181
Gdański	15	12	19	887
Pomorski	21	10	12	762
Śląski	12	7	9	645
Dolnośląski	11	9	11	632
Białostocki	9	7	7	551
Mazurski	11	8	9	483
Południowy	11	7	6	390
Lubelski	4	3	3	229
Okręgi Kościoła Ewangelicko-Metodystycznego w RP	**45**	**41**	**30**	**4216**
Mazurski	15	16	7	1841
Południowy	13	9	8	947
Zachodni	10	11	9	733
Centralny	7	5	6	695
Parafie Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP	**8**[d]	**8**	**9**	**3200**

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych. b W podziale na diecezje nie uwzględniono 50 księży emerytów. c 2019 r. d Parafie: Bełchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Zelów i Żychlin.

a Listed by the decreasing number of adherents. b Data by dioceses exclude 50 retired priests. c 2019. d Parishes: Bełchatów, Kleszczów, Łódź, Pstrążna, Strzelin, Warszawa, Zelów and Żychlin.

DZIAŁ VI
LUDNOŚĆ

CHAPTER VI
POPULATION

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

1) wyników Powszechnego Sumarycznego Spisu Ludności z 14 lutego 1946 r., wyników spisów powszechnych z lat 1950—1988 oraz wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r., 31 marca 2011 r. oraz 31 marca 2021 r.;
2) szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową.** Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (z wyjątkiem danych dla lat 1989—2001, 2010 oraz 2020 r. — patrz ust. 3) przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta (więcej — patrz ust. 2);
3) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz pobyt czasowy;
4) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
5) sprawozdawczości sądów — o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania — według **krajowej** oraz **międzynarodowej definicji zamieszkania.** Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów — w przypadku:

1) **krajowej definicji zamieszkania** — uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) do innego miejsca w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności);
2) **międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci)** — uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

1) the results of the Summary Population Census as of 14 February 1946, the results of the 1950—1988 national censuses as well as the results of the National Population and Housing Census as of 20 May 2002, 31 March 2011 and 31 March 2021;
2) the estimates of the size and structure of the population in gmina, prepared using **the balance method.** Population balances are compiled for intercensal periods based on the last census (except for data for 1989—2001, 2010 and 2020 — see item 3), taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registrations and deregistrations for permanent residence from other gmina and abroad, both for permanent and temporary residence) as well as address changes of the population due to administrative changes reflected in Regulation of Council of Ministers on establishing the boundaries of certain gminas and cities and granting city status to certain localities (more — see item 2);
3) the registers of the Ministry of Digital Affairs — on internal and international migration of population for permanent and temporary residence;
4) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
5) documentation of courts regarding legally valid decisions in actions for divorces and separations.

2. The population balance is prepared for two categories of residence — according to **national** and **international definition of residence.** The difference concerns the criteria for temporary migration considered in each balance — in the case of:

1) **national definition of residence** — temporary internal migrations are included, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left gmina for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived in from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months). Therefore, immigrants temporarily staying in Poland are not included in the population of gmina, while permanent residents of Poland temporarily staying abroad are included (regardless of the period of their temporary stay/absence);
2) **international definition of residence (residents)** — long-term temporary migrations are included, both — internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of persons who arrived in from elsewhere in the country or from abroad for at least 12 months. Therefore, all persons who live or intend to live in the area of gmina for no less than 1 year are considered residents of gmina. Residents (resident population) is a category of population used for international statistics, in accordance with the Regulation of European Parliament and Council

z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania — z wyjątkiem tabl. 25 i 26, które dotyczą rezydentów.

3. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano, jeśli nie zaznaczono inaczej, przyjmując jako bazę wyjściową:
— dla lat 1989—2009 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 grudnia), 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.;
— dla lat 2010—2019 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.;
— od 2020 r. — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

4. Przez ludność w **wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w **wieku mobilnym,** tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym,** tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez ludność w **wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w **wieku przedprodukcyjnym,** tj. do 17 lat oraz ludność w **wieku poprodukcyjnym,** tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa — według miejsca zamieszkania męża przed ślubem, rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo, urodzenia — według miejsca zamieszkania matki noworodka, zgony — według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Współczynniki reprodukcji ludności:
— **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmienne;
— **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności);
— **współczynnik reprodukcji netto** przedstawia liczbę córek przypadających na jedną kobietę — przy założeniach jak wyżej — z wyeliminowaniem córek, które — jak wynika z aktualnych tablic trwania życia — nie dożyją wieku swoich matek. Współczynnik ten wyraża stopień zastępowania pokoleń matek przez córki.

(EU) No 1260/2013 of 20 November 2013, on European statistics in the field of demography.

Data presented in this chapter on population and demographic rates are compiled according to the national definition of residence, except for tables 25 and 26, which refers to residents.

3. Data on population (as of 30 June and 31 December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population, etc.) were compiled, unless otherwise stated, on the basis:
— for 1989—2009 — of the results of the National Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 December), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002;
— for 2010—2019 — of the results of the National Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011;
— since 2020 — of the results of the National Population and Housing Census 2021.

4. Working age population refers to males aged 18—64, and females aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. **The non-working age population** is defined as **the pre-working age population,** i.e. up to the age of 17 and **the post-working age population,** i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

5. Data regarding **the vital statistics** according to territorial division were compiled as follows: marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage, divorces — according to the plaintiff's place of residence, births — according to the mother's place of permanent residence, deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.

Reproduction rates:
— **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e. assuming that age specific fertility rates for this period are constant;
— **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates);
— **net reproduction rate** refers to the number of daughters per woman, with the assumptions, as above, excluding daughters who, as results from current life expectancy tables, will not live to reach their mother's age. This rate expresses the degree of the generations' replacement mothers with daughters.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przyrost rzeczywisty ludności stanowi sumę przyrostu naturalnego i salda migracji.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia bez niepełnosprawności osoba w wieku ukończonych x lat, pod warunkiem że aktualne warunki umieralności i utraty zdrowia populacji utrzymają się na obecnym poziomie.

8. Migracje wewnętrzne ludności są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju. Prezentowane dane pochodzą z rejestru PESEL i w przypadku migracji:

— **na pobyt stały** — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały;
— **na pobyt czasowy** — zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące).

Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy, z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Migracje zagraniczne ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Obowiązujące w Unii Europejskiej rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. zawiera definicję migracji uwzględniającą zamierzony okres zamieszkiwania w innym kraju wynoszący co najmniej 12 miesięcy. W rozumieniu tej definicji:

— **imigracja** to przybycie do kraju osoby będącej uprzednio rezydentem innego kraju z zamiarem przebywania w nim przez co najmniej 12 miesięcy;
— **emigracja** to opuszczenie kraju przez jego rezydenta z zamiarem przebywania za granicą przez co najmniej 12 miesięcy.

Rezydentem kraju jest osoba, która przebywa lub zamierza przebywać w danym kraju przez co najmniej 12 miesięcy.

Tego typu migracje (związane ze zmianą kraju zamieszkania na okres 12 miesięcy i więcej, w tym na pobyt stały) określa się mianem **zagranicznych migracji długookresowych.**

Prezentowane w dziale dane o zarejestrowanych migracjach długookresowych pochodzą z rejestru PESEL i zostały opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach/wymeldowaniach na pobyt stały (migracje zagraniczne na pobyt stały) oraz zameldowaniach/wymeldowaniach na

Natural increase of the population is the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Actual increase of the population means the sum of natural increase and net migration.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age of x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Healthy life expectancy is expressed by average number of years a person aged x will live without a disability, provided that the current conditions of mortality and loss of health of the population will remain at the current level.

8. Internal migration of the population refers to changes in the place of residence within the country. The presented data come from the PESEL register and in the case of migration:

— **for permanent residence** — were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for permanent residence;
— **for temporary stay** — were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of persons for temporary stay for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months).

This information does not include changes of address within the same gmina, except for urban-rural gminas, for which the division into urban and rural areas has been maintained.

9. International migration of the population refers to the movement of persons related to the change of country of residence. The Regulation (EC) No 862/2007 of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 includes a definition of migration that takes into account the intended period of residence in another country, which must be at least 12 months. According to this definition:

— **immigration** is the arrival in a country of a person who was previously an usual resident of another country, with the intention of staying for at least 12 months;
— **emigration** is the departure from a country by its usual resident with the intention of staying abroad for at least 12 months.

Usual resident of a country is a person who resides or intends to reside in a given country for at least 12 months.

This type of migration (related to the change of country of residence for a period of 12 months and more, of which for permanent residence) is defined as **long-term international migration.**

Data presented in this chapter on registered long-term migration come from the PESEL register and are compiled on the basis of gmina documentation regarding registrations/deregistrations for permanent residence (international migration for permanent residence) and registrations/deregis-

pobyt czasowy z deklarowanym okresem przebywania/nieobecności wynoszącym co najmniej 12 miesięcy (migracje zagraniczne na pobyt czasowy).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 czerwca).

trations for temporary stay with a declared period of stay/absence of at least 12 months (international migration for temporary stay).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population, broken down by territorial division, were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population (as of 30 June).

TABL. 1 (118). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW**

POPULATION BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	14.02. 1946	03.12. 1950	06.12. 1960	08.12. 1970	07.12. 1978	07.12. 1988	20.05. 2002	31.03. 2011	31.03. 2021	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M: w tysiącach	**23930**[a]	**25008**[b]	**29776**[c]	**32642**	**35061**	**37879**	**38230**	**38512**	**38036**	**T O T A L: in thousands**
na 1 km² ...	**77**	**80**	**95**	**104**	**112**	**121**	**122**	**123**	**122**	**per 1 km²**
mężczyźni w tysiącach	10954	11928	14404	15854	17079	18465	18516	18644	18389	males in thousands
kobiety: w tysiącach ...	12976	13080	15372	16788	17982	19414	19714	19868	19647	females: in thousands
na 100 mężczyzn	118	110	107	106	105	105	106	107	107	per 100 males
Miasta: w tysiącach	7517	9605	14206	17064	20150	23175	23610	23406	22749	Urban areas: in thousands
w % ogółu ludności	31,8	39,0	48,3	52,3	57,5	61,2	61,8	60,8	59,8	in % of total population
Wieś: w tysiącach	16109	15009	15200	15578	14911	14704	14620	15106	15287	Rural areas: in thousands
w % ogółu ludności	68,2	61,0	51,7	47,7	42,5	38,8	38,2	39,2	40,2	in % of total population

a—c W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono: a — 304 tys. osób, b — 394 tys. osób, c — 370 tys. osób.

a—c Data by urban and rural areas exclude: a — 304 thousand persons, b — 394 thousand persons, c — 370 thousand persons.

TABL. 2 (119). **BILANS LUDNOŚCI**

POPULATION BALANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946—2023	1946—1950	1951—1960	1961—1970	1971—1980	1981—1990	1991—2000	2001—2010	2011—2020	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands										
O G Ó Ł E M T O T A L											
Stan w dniu 01.01. ...	**23895**	**23895**	**25035**	**29795**	**32658**	**35735**	**38073**	**38254**	**38530**	**37766**	**As of 01.01.**
Przyrost rzeczywisty	14310	1116	4884	2957	3157	2510	461	–54	–270	–130	Actual increase
przyrost naturalny	16443	2160	4983	3157	3366	2760	613	91	–220	–137	natural increase
urodzenia żywe	42458	3497	7623	5576	6382	6415	4463	3799	3791	272	live births
zgony	26015	1337	2640	2419	3016	3655	3850	3708	4011	409	deaths
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	–2133	–1044	–99	–200	–209	–250	–152	–145	–45	7	net of international migration for permanent residence
imigracja	2207	1500	278	24	16	17	73	113	139	17	immigration
emigracja	4341	2544	377	224	225	267	225	258	185	10	emigration
Stan w dniu 31.12.[a]	**37637**	**25035**	**29795**	**32658**	**35735**	**38073**	**38254**	**38530**	**38089**	**37637**	**As of 31.12.**[a]
MIASTA URBAN AREAS											
Stan w dniu 01.01. ...	**7602**	**7602**	**9243**	**14401**	**17088**	**20979**	**23546**	**23670**	**23429**	**22490**	**As of 01.01.**
Przyrost rzeczywisty	11988	1619	2977	2336	3556	2591	386	–473	–603	–113	Actual increase
przyrost naturalny	6812	744	2104	1263	1680	1451	157	–25	–236	–97	natural increase
urodzenia żywe	20827	1180	3160	2390	3257	3505	2393	2193	2218	158	live births
zgony	14015	436	1056	1127	1577	2054	2236	2218	2453	256	deaths
saldo migracji na pobyt stały	+5127	+875	+873	+1073	+1876	+1140	+229	–447	–350	–42	net of migration for permanent residence
wewnętrznych	+6078	+1010	+955	+1201	+2005	+1344	+365	–338	–314	–47	internal
zagranicznych	–951	–135	–82	–128	–129	–204	–136	–108	–36	+5	international
Saldo zmian administracyjnych	+2631	—	+1540	+81	+393	+197	+103	+116[b]	+122	+25	Net of administrative changes
Stan w dniu 31.12.[a]	**22377**	**9243**	**14401**	**17088**	**20979**	**23546**	**23670**	**23429**	**22777**	**22377**	**As of 31.12.**[a]

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988—1999, 2010 i 2020 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988—1999, 2010 and 2020 apart from the components of the population balance corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population were included, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay. b Including administrative changes from 2011.

TABL. 2 (119). **BILANS LUDNOŚCI (dok.)**

POPULATION BALANCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1946—2023	1946—1950	1951—1960	1961—1970	1971—1980	1981—1990	1991—2000	2001—2010	2011—2020	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands										
WIEŚ RURAL AREAS											
Stan w dniu 01.01. ...	**16293**	**16293**	**15792**	**15394**	**15570**	**14756**	**14527**	**14584**	**15101**	**15276**	**As of 01.01.**
Przyrost rzeczywisty	2321	–503	1907	621	–399	–81	75	419	333	–16	Actual increase
przyrost naturalny	9631	1416	2879	1894	1686	1309	456	116	16	–39	natural increase
urodzenia żywe	21631	2317	4463	3186	3125	2910	2070	1607	1574	114	live births
zgony	12000	901	1584	1292	1439	1601	1614	1491	1558	154	deaths
saldo migracji na pobyt stały	–7260	–1919	–972	–1273	–2085	–1390	–381	+303	+305	+49	net of migration for permanent residence
wewnętrznych	–6078	–1010	–955	–1201	–2005	–1344	–365	+338	+314	+47	internal
zagranicznych	–1181	–909	–17	–72	–80	–46	–16	–36	–9	+2	international
Saldo zmian administracyjnych	–2631	—	–1540	–81	–393	–197	–103	–116[b]	–122	–25	Net of administrative changes
Stan w dniu 31.12.[a]	**15260**	**15792**	**15394**	**15570**	**14756**	**14527**	**14584**	**15101**	**15311**	**15260**	**As of 31.12.**[a]

a W latach 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988—1999, 2010 i 2020 poza elementami bilansu ludności zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych i bieżącymi szacunkami ludności, a od 1981 r. w miastach i na wsi — również różnice salda osób meldujących się na pobyt czasowy. b Łącznie ze zmianami administracyjnymi z 2011 r.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988—1999, 2010 and 2020 apart from the components of the population balance corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population were included, and since 1981, in urban areas and rural areas, also balance differences in net persons registering for temporary stay. b Including administrative changes from 2011.

TABL. 3 (120). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW**

POPULATION BASED ON BALANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30.06. AS OF 30.06.					
O G Ó Ł E M w tysiącach	**38454,6**	**38177,7**	**37827,4**	**37698,3**	**T O T A L in thousands**
Miasta	23202,7	22873,4	22564,7	22446,6	Urban areas
Wieś	15251,9	15304,4	15262,7	15251,7	Rural areas
STAN W DNIU 31.12. AS OF 31.12.					
O G Ó Ł E M: w tysiącach	**38437,2**	**38088,6**	**37766,3**	**37636,5**	**T O T A L: in thousands**
na 1 km²	**122,9**	**121,8**	**120,8**	**119,9**	**per 1 km²**
mężczyźni w tysiącach	18598,0	18417,2	18249,3	18182,4	males in thousands
kobiety: w tysiącach	19839,2	19671,4	19517,0	19454,1	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106,7	106,8	106,9	107,0	per 100 males
miasta	110,9	111,3	111,6	111,6	urban areas
wieś	100,6	100,5	100,5	100,5	rural areas
Miasta: w tysiącach	23166,4	22777,3	22489,9	22376,5	Urban areas: in thousands
w % ogółem	60,3	59,8	59,6	59,5	in % of total
Wieś: w tysiącach	15270,8	15311,3	15276,4	15260,0	Rural areas: in thousands
w % ogółem	39,7	40,2	40,4	40,5	in % of total

TABL. 4 (121). **LUDNOŚĆ[a] W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	**38437,2**	**38088,6**	**37766,3**	**37636,5**	**T O T A L in thousands**
W wieku przedprodukcyjnym	**6901,8**	**6997,5**	**6950,8**	**6864,9**	**Pre-working age**
mężczyźni	3541,9	3591,5	3567,2	3522,9	males
kobiety	3359,9	3406,0	3383,6	3342,0	females
Miasta	3869,5	3847,6	3828,3	3784,5	Urban areas
mężczyźni	1984,4	1974,0	1962,9	1939,3	males
kobiety	1885,1	1873,6	1865,4	1845,1	females
Wieś	3032,3	3149,9	3122,6	3080,4	Rural areas
mężczyźni	1557,5	1617,5	1604,3	1583,6	males
kobiety	1474,8	1532,4	1518,2	1496,9	females
W wieku produkcyjnym	**24002,2**	**22631,3**	**22169,3**	**21985,5**	**Working age**
w tym w wieku mobilnym	15153,1	14131,5	13580,8	13323,0	of which of mobility age
mężczyźni	12688,6	12011,2	11730,4	11616,8	males
w tym w wieku mobilnym	7688,6	7171,1	6890,2	6759,3	of which of mobility age
kobiety	11313,5	10620,1	10438,9	10368,6	females
w tym w wieku mobilnym	7464,5	6960,4	6690,6	6563,7	of which of mobility age
Miasta	14358,4	13408,5	13043,7	12901,6	Urban areas
mężczyźni	7479,2	7008,8	6796,1	6712,3	males
kobiety	6879,2	6399,7	6247,6	6189,3	females
Wieś	9643,8	9222,8	9125,6	9083,9	Rural areas
mężczyźni	5209,4	5002,4	4934,4	4904,5	males
kobiety	4434,4	4220,5	4191,2	4179,3	females
W wieku poprodukcyjnym	**7533,3**	**8459,7**	**8646,2**	**8786,2**	**Post-working age**
mężczyźni	2367,4	2814,5	2951,7	3042,7	males
kobiety	5165,8	5645,3	5694,5	5743,5	females
Miasta	4938,6	5521,2	5618,0	5690,5	Urban areas
mężczyźni	1521,1	1796,9	1871,7	1921,4	males
kobiety	3417,5	3724,3	3746,3	3769,1	females
Wieś	2594,7	2938,6	3028,2	3095,7	Rural areas
mężczyźni	846,3	1017,6	1080,0	1121,3	males
kobiety	1748,4	1921,0	1948,3	1974,4	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	**60,1**	**68,3**	**70,4**	**71,2**	**NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
Mężczyźni	46,6	53,3	55,6	56,5	Males
Kobiety	75,4	85,2	87,0	87,6	Females

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

TABL. 5 (122). **BILANS LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM**
BALANCE OF WORKING AGE POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
	O G Ó Ł E M T O T A L				
Stan w dniu 01.01.	**24230,2**	**23025,9**	**22385,4**	**22169,3**	**As of 01.01.**
Przyrost netto	**–228,0**	**–394,6**	**–216,1**	**–183,8**	**Net increase**
Ludność osiągająca wiek:					Population surviving to:
produkcyjny	407,2	347,6	349,9	361,7	working age
poprodukcyjny	526,9	507,5	477,5	471,1	post-working age
Ubytek rzeczywisty[a]	108,3	–234,7	–88,4	–74,5	Actual decrease[a]
Stan w dniu 31.12.	**24002,2**	**22631,3**	**22169,3**	**21985,5**	**As of 31.12.**
	MĘŻCZYŹNI MALES				
Stan w dniu 01.01.	**12783,7**	**12231,4**	**11864,5**	**11730,4**	**As of 01.01.**
Przyrost netto	**–95,1**	**–220,2**	**–134,0**	**–113,6**	**Net increase**
Ludność osiągająca wiek:					Population surviving to:
produkcyjny	208,4	178,1	179,6	185,2	working age
poprodukcyjny	222,0	245,3	242,0	238,3	post-working age
Ubytek rzeczywisty[a]	81,5	–153,1	–71,7	–60,6	Actual decrease[a]
Stan w dniu 31.12.	**12688,6**	**12011,2**	**11730,4**	**11616,8**	**As of 31.12.**
	KOBIETY FEMALES				
Stan w dniu 01.01.	**11446,4**	**10794,5**	**10520,9**	**10438,9**	**As of 01.01.**
Przyrost netto	**–132,9**	**–174,4**	**–82,1**	**–70,2**	**Net increase**
Ludność osiągająca wiek:					Population surviving to:
produkcyjny	198,8	169,5	170,2	176,4	working age
poprodukcyjny	304,9	262,2	235,5	232,8	post-working age
Ubytek rzeczywisty[a]	26,8	–81,6	–16,8	–13,9	Actual decrease[a]
Stan w dniu 31.12.	**11313,5**	**10620,1**	**10438,9**	**10368,6**	**As of 31.12.**

a Zgony i saldo migracji zagranicznych ludności na pobyt stały.
a Deaths and net international migration for permanent residence.

TABL. 6 (123). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	2023 miasta towns	2015	2020	2022	2023	2015	2023
		ludność w miastach[a] urban population[a]					
		w tys. in thousands				w % ogółu ludności in % of total population	
O G Ó Ł E M T O T A L	**979**	**23166,4**	**22777,3**	**22489,9**	**22376,5**	**60,3**	**59,5**
Poniżej 5000 Below	410	994,1	1040,2	1088,6	1128,5	2,6	3,0
5000— 9999	184	1258,8	1330,2	1331,7	1325,4	3,3	3,5
10000— 19999	176	2729,4	2576,0	2560,0	2549,5	7,1	6,8
20000— 49999	126	4161,9	4098,5	3952,8	3935,2	10,8	10,5
50000— 99999	46	3199,3	3115,3	3056,3	2981,9	8,3	7,9
100000—199999	24	3176,4	3259,5	3398,2	3373,5	8,3	9,0
200000 i więcej and more	13	7646,6	7357,7	7102,2	7082,5	19,9	18,8

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

TABL. 7 (124). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ WOJEWÓDZTW I ICH STOLIC W 2023 R.**
Stan w dniu: powierzchnia — 1 stycznia, ludność — 31 grudnia
AREA AND POPULATION OF VOIVODSHIPS AND THEIR CAPITALS IN 2023
As of: area — 1 January, population — 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia w km² Area in km²	Ludność[a] w tys. Population[a] in thousands	MIASTA WOJEWÓDZKIE VOIVODSHIP CITIES	Powierzchnia w km² Area in km²	Ludność[a] w tys. Population[a] in thousands
Dolnośląskie	19947	2879,3	Wrocław	293	673,7
Kujawsko-pomorskie	17971	1996,0	Bydgoszcz[b]	176	326,4
			Toruń[c]	116	194,8
Lubelskie	25122	2011,0	Lublin	147	329,6
Lubuskie	13988	975,0	Gorzów Wielkopolski[b]	86	115,2
			Zielona Góra[c]	278	138,9
Łódzkie	18219	2362,5	Łódź	293	652,0
Małopolskie	15184	3429,6	Kraków	327	806,2
Mazowieckie	35559	5510,5	M.st. Warszawa	517	1861,6
Opolskie	9411	936,7	Opole	149	494,0
Podkarpackie	17845	2071,7	Rzeszów	129	197,3
Podlaskie	20187	1138,2	Białystok	102	291,7
Pomorskie	19547	2359,6	Gdańsk	683	487,4
Śląskie	12334	4320,1	Katowice	165	279,2
Świętokrzyskie	11709	1168,5	Kielce	110	182,3
Warmińsko-mazurskie	24174	1357,9	Olsztyn	88	167,3
Wielkopolskie	29827	3488,0	Poznań	262	538,4
Zachodniopomorskie	22907	1631,8	Szczecin	301	389,1

a Na podstawie bilansów. b, c Siedziba: b — wojewody, c — sejmiku wojewódzkiego i urzędu marszałkowskiego.
Ź r ó d ł o: w zakresie powierzchni — dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Based on balances. b, c The seat of: b — voivodship governor, c — the regional parliament and the marshal's office.
S o u r c e: in regard to area — data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 8 (125). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	2023 gminy[a] gminas[a]	2015	2020	2022	2023	2015	2023
		ludność na wsi[b] rural population[b]					
		w tys. in thousands				w % ogółu ludności in % of total population	
O G Ó Ł E M T O T A L	**2175**	**15270,8**	**15311,3**	**15276,4**	**15260,0**	**39,7**	**40,5**
Poniżej 2000 Below	49	53,1	65,9	64,5	72,6	0,1	0,2
2000—4999	851	2901,7	3071,2	3124,7	3139,3	7,5	8,3
5000—6999	493	3299,0	3034,8	2953,3	2903,1	8,6	7,7
7000—9999	387	3664,0	3287,4	3202,4	3197,3	9,5	8,5
10000 i więcej and more	395	5353,1	5852,0	5931,5	5947,7	13,9	15,8

a Wiejskie i miejsko-wiejskie. b Na podstawie bilansów.
a Rural and urban-rural gminas. b Based on balances.

TABL. 9 (126). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages	Separacje[a] Separations[a]	Rozwody[a] Divorces[a]	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
						ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
		W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
O G Ó Ł E M T O T A L	2015	188,8	1,7	67,3	369,3	394,9	1,5	–25,6
	2020	145,0	0,7	51,2	355,3	477,4	1,3	–122,0
	2022	155,8	0,7	60,2	305,1	448,4	1,2	–143,3
	2023	**145,9**	**0,6**	**56,9**	**272,5**	**409,0**	**1,1**	**–136,6**
Miasta Urban areas	2015	111,2	1,2	48,9	217,4	242,1	0,9	–24,7
	2020	86,6	0,5	37,0	208,1	295,4	0,7	–87,2
	2022	94,9	0,5	43,3	178,5	278,4	0,7	–99,9
	2023	**89,8**	**0,4**	**40,6**	**158,2**	**255,6**	**0,6**	**–97,4**
Wieś Rural areas	2015	77,6	0,5	17,6	151,9	152,9	0,6	–0,9
	2020	58,5	0,2	13,6	147,2	182,0	0,5	–34,8
	2022	61,0	0,2	16,0	126,6	170,0	0,5	–43,4
	2023	**56,1**	**0,2**	**15,4**	**114,3**	**153,5**	**0,5**	**–39,2**
		NA 1000 LUDNOŚCI[b] PER 1000 POPULATION[b]						
O G Ó Ł E M T O T A L	2015	4,9	0,0	1,8	9,6	10,3	4,0	–0,7
	2020	3,8	0,0	1,3	9,3	12,5	3,6	–3,2
	2022	4,1	0,0	1,6	8,1	11,9	3,8	–3,8
	2023	**3,9**	**0,0**	**1,5**	**7,2**	**10,9**	**3,9**	**–3,6**
Miasta Urban areas	2015	4,8	0,1	2,1	9,4	10,4	4,0	–1,1
	2020	3,8	0,0	1,6	9,1	12,9	3,5	–3,8
	2022	4,2	0,0	1,9	7,9	12,3	3,9	–4,4
	2023	**4,0**	**0,0**	**1,8**	**7,0**	**11,4**	**3,7**	**–4,3**
Wieś Rural areas	2015	5,1	0,0	1,2	10,0	10,0	4,1	–0,1
	2020	3,8	0,0	0,9	9,6	11,9	3,7	–2,3
	2022	4,0	0,0	1,0	8,3	11,1	3,7	–2,8
	2023	**3,7**	**0,0**	**1,0**	**7,5**	**10,1**	**4,0**	**–2,6**

a W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono faktów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą (w 2023 r. — 9 separacji i 852 rozwody). b W przypadku zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.
a Data by urban and rural areas exclude cases in which both spouses were living abroad at the time of filing petition for divorce (in 2023 — 9 separations and 852 divorces). b Infant deaths are presented per 1000 live births.

TABL. 10 (127). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi[a] Difference between contracted and dissolved marriages[a]
			ogółem total	przez śmierć by death of		przez rozwód[b] by divorce[b]	ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce	
				męża husband	żony wife		na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages		
OGÓŁEM TOTAL	2015	188832	205253	100479	37478	67296	22,9	7,5	–20385
	2020	145045	241847	139290	51393	51164	27,6	5,8	–96879
	2022	155817	230878	123527	47189	60162	26,5	6,9	–75488
	2023	**145898**	**212977**	**112298**	**43787**	**56892**	**24,6**	**6,6**	**–67828**
Miasta Urban areas	2015	111246	132034	59672	23466	48896	24,7	9,2	–31271
	2020	86589	154631	84993	32683	36955	30,3	7,2	–80786
	2022	94865	148862	75482	30052	43328	29,6	8,6	–69657
	2023	**89761**	**137013**	**68420**	**27945**	**40648**	**27,6**	**8,2**	**–65426**
Wieś Rural areas	2015	77586	72406	40807	14012	17587	19,9	4,8	+11699
	2020	58456	86608	54297	18710	13601	23,7	3,7	–15485
	2022	60952	81187	48045	17137	16005	22,0	4,4	–5002
	2023	**56137**	**75112**	**43878**	**15842**	**15392**	**20,4**	**4,3**	**–1550**

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały oraz — w przypadku miasta i wsi — również salda migracji wewnętrznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b W podziale na miasta i wieś nie uwzględniono rozwodów, w których oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą.

a After considering net international migration for permanent residence and — in the case of urban and rural areas — also net internal migration for permanent residence of married persons. b Data by urban and rural areas exclude cases in which both spouses were living abroad at the time of filing petition for divorce.

TABL. 11 (128). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI[a] W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN[a] IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
OGÓŁEM	**67296**	**51164**	**60162**	**56892**	**TOTAL**
rozwiedzione małżeństwa:					divorced couples:
Bez dzieci	28152	21709	25719	24333	Without children
Z dziećmi	39144	29455	34443	32559	With children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	24581	17178	19381	17834	1
2	12149	10437	12669	12329	2
3	1914	1510	1994	1992	3
4 i więcej	500	330	399	404	4 and more

a W wieku poniżej 18 lat.
a Below the age of 18.

TABL. 12 (129). **PŁODNOŚĆ KOBIET**
FEMALE FERTILITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat Live births per 1000 women aged							
		15—49[ab]	15—19[a]	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49[b]
OGÓŁEM TOTAL	2015	40	12	47	88	74	32	7	0,3
	2020	40	8	44	96	84	38	8	0,4
	2022	35	6	37	89	79	34	7	0,4
	2023	**32**	**5**	**32**	**81**	**74**	**32**	**7**	**0,4**
Miasta Urban areas	2015	39	12	42	82	76	32	7	0,3
	2020	39	8	38	87	84	38	8	0,4
	2022	34	7	35	80	78	35	7	0,4
	2023	**31**	**5**	**31**	**73**	**72**	**33**	**7**	**0,5**
Wieś Rural areas	2015	41	13	54	96	72	30	6	0,3
	2020	42	8	52	110	83	37	8	0,4
	2022	36	5	40	102	80	33	7	0,4
	2023	**33**	**5**	**33**	**93**	**77**	**31**	**7**	**0,4**

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a — poniżej 15 lat, b — 50 lat i więcej.
a, b Including births from mothers aged: a — below 15, b — 50 and more.

TABL. 13 (130). **WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Współczynnik dzietności	1,289	1,387	1,261	1,158	Total fertility rate
miasta	1,240	1,318	1,208	1,106	urban areas
wieś	1,350	1,491	1,342	1,238	rural areas
Współczynnik reprodukcji brutto	0,627	0,675	0,614	0,565	Gross reproduction rate
miasta	0,605	0,642	0,588	0,541	urban areas
wieś	0,654	0,725	0,655	0,603	rural areas
Współczynnik reprodukcji netto	0,622	0,670	0,608	0,666	Net reproduction rate
miasta	0,599	0,637	0,582	0,619	urban areas
wieś	0,649	0,719	0,650	0,744	rural areas

TABL. 14 (131). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED PERSONS

LATA YEARS / WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of total number					
					miasta urban areas			wieś rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
		W TYSIĄCACH IN THOUSANDS								
OGÓŁEM TOTAL	2015	394,9	204,5	190,5	242,1	123,2	118,8	152,9	81,2	71,6
	2020	477,4	249,7	227,6	295,4	151,6	143,7	182,0	98,1	83,9
	2022	448,4	229,7	218,7	278,4	139,5	138,9	170,0	90,2	79,8
	2023	**409,0**	**209,5**	**199,6**	**255,5**	**127,1**	**128,4**	**153,5**	**82,4**	**71,1**
		NA 1000 LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 1000 POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP								
OGÓŁEM TOTAL	2015	10,3	11,0	9,6	10,4	11,2	9,7	10,0	10,7	9,4
	2020	12,5	13,5	11,5	12,9	14,0	11,9	11,9	12,8	10,9
	2022	11,9	12,6	11,2	12,3	13,1	11,7	11,1	11,9	10,4
	2023	**10,9**	**11,5**	**10,2**	**11,4**	**12,0**	**10,8**	**10,1**	**10,8**	**9,3**
0— 4 lata		0,7	0,8	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7	0,8	0,6
w tym 0 lat[a] of which 0[a]		3,9	4,4	3,3	3,7	4,3	3,2	4,0	4,5	3,5
5— 9		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10—14		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
15—19		0,4	0,5	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,4	0,2
20—24		0,6	0,8	0,3	0,6	0,8	0,3	0,5	0,8	0,2
25—29		0,7	1,1	0,3	0,7	1,0	0,3	0,7	1,1	0,3
30—34		0,9	1,4	0,4	0,9	1,3	0,4	1,0	1,6	0,4
35—39		1,4	2,1	0,7	1,4	2,0	0,7	1,4	2,2	0,6
40—44		1,9	2,9	1,0	1,9	2,8	1,0	2,0	3,0	0,8
45—49		3,0	4,4	1,6	3,0	4,4	1,7	3,0	4,4	1,4
50—54		4,8	6,9	2,7	4,8	6,9	2,8	4,7	6,9	2,4
55—59		7,6	11,0	4,3	7,5	10,9	4,5	7,7	11,2	4,0
60—64		12,2	17,5	7,5	12,0	17,2	7,8	12,5	17,8	7,2
65—69		18,8	27,2	11,9	18,3	26,7	12,1	19,6	28,1	11,5
70—74		26,7	37,1	19,1	26,1	36,0	19,3	28,1	39,2	18,9
75—79		39,9	53,9	30,9	39,1	52,4	30,8	41,4	56,7	31,0
80—84		65,8	85,0	55,9	63,9	81,8	54,6	69,7	91,0	58,4
85 lat i więcej and more		149,3	167,0	142,5	143,1	160,2	136,4	160,9	180,5	153,7

a Na 1000 urodzeń żywych.
a Per 1000 live births.

TABL. 15 (132). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN**[a]

DEATHS BY CAUSES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023					SPECIFICATION
			ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z liczby ogółem of total number: miasta urban areas	z liczby ogółem of total number: wieś rural areas	
	na 100 tys. ludności		per 100 thousand population					
O G Ó Ł E M	**1027,0**[b]	**1250,3**	**1085,0**	**1150,1**	**1024,2**	**1138,4**	**1006,5**	**T O T A L**
Choroby zakaźne i pasożytnicze	5,0	4,3	6,8	7,5	6,1	7,7	5,4	Infectious and parasitic diseases
w tym gruźlica układu oddechowego	1,4	1,2	1,3	2,1	0,5	1,4	1,1	of which tuberculosis of the respiratory system
Nowotwory	274,3	284,7	289,7	319,8	261,7	314,2	253,7	Neoplasms
w tym nowotwory złośliwe	261,6	261,6	264,4	292,7	237,9	287,7	230,2	of which malignant neoplasms
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych[Δ]	0,5	0,7	1,2	1,1	1,3	1,3	1,0	Diseases of blood and blood-forming organs[Δ]
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	22,5	33,9	27,9	26,3	29,3	28,8	26,4	Endocrine, nutritional and metabolic diseases
w tym cukrzyca	21,5	31,9	25,7	24,0	27,3	26,6	24,4	of which diabetes mellitus
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	5,9	11,5	13,3	17,6	9,3	12,9	13,9	Mental and behavioural disorders
w tym spowodowane alkoholem	5,3	10,2	7,4	13,3	1,8	6,7	8,4	of which due to use of alcohol
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	14,1	20,7	20,6	18,7	22,4	23,1	16,9	Diseases of the nervous system and sense organs
Choroby układu krążenia	469,0	457,2	400,4	381,8	417,8	407,6	389,8	Diseases of the circulatory system
w tym:								of which:
choroba nadciśnieniowa	11,5	31,4	32,5	27,5	37,2	31,3	34,4	hypertensive diseases
choroba niedokrwienna serca	102,4	142,5	163,8	159,8	167,4	168,3	157,1	ischaemic heart diseases
choroby naczyń mózgowych	79,2	85,2	81,0	76,2	85,4	84,4	75,9	cerebrovascular diseases
choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych	88,4	88,4	43,7	38,8	48,4	44,4	42,8	diseases of arteries, arterioles and capillaries
w tym miażdżyca	82,0	81,7	36,7	30,1	42,9	36,5	37,1	of which atherosclerosis
Choroby układu oddechowego	63,1	75,3	80,6	87,9	73,7	88,1	69,5	Diseases of the respiratory system
Choroby układu trawiennego	38,4	49,3	52,9	63,5	43,0	57,5	46,1	Diseases of the digestive system
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	4,1	6,0	5,0	5,9	4,1	5,5	4,1	of which fibrosis and cirrhosis
Choroby skóry i tkanki podskórnej	0,6	1,6	2,1	2,0	2,2	2,4	1,7	Diseases of the skin and subcutaneous tissue
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	1,5	1,7	1,7	1,2	2,1	1,8	1,5	Diseases of the musculoskeletel system and connective tissue
Choroby układu moczowo-płciowego	7,9	14,2	16,5	15,5	17,5	18,2	14,0	Diseases of the genitourinary system
Ciąża, poród i połóg	0,02	0,02	0,02	—	0,04	0,01	0,03	Pregnancy, childbirth and the puerperium
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,0	1,7	1,4	1,8	1,0	1,3	1,5	Conditions originating in the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone[Δ]	2,2	2,0	1,7	1,8	1,6	1,6	2,0	Congenital anomalies[Δ]
Objawy i stany niedokładnie określone[Δ]	67,4	129,8	103,9	114,1	94,5	107,6	98,6	Symptoms and ill-defined conditions[Δ]
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	51,4	53,1	52,1	76,7	29,2	50,0	55,2	Injuries and poisonings by external cause
w tym:								of which:
wypadki komunikacyjne	9,2	9,5	6,5	10,5	2,8	5,4	8,1	transport accidents
samobójstwa	14,1	11,9	12,1	21,4	3,4	10,8	14,0	suicides
COVID-19	—	108,6	12,2	12,9	11,5	14,2	9,2	COVID-19

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). b Nie uwzględniono 480 zgonów z uwagi na brak opisu przyczyny zgonu.

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision). b Excluding 480 deaths due to the lack of description of causes of deaths.

TABL. 16 (133). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN**[a]

INFANT DEATHS BY CAUSES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023 ogółem total	2023 miasta urban areas	2023 wieś rural areas	SPECIFICATION
	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births					
O G Ó Ł E M	**4,00**	**3,57**	**3,86**	**3,72**	**4,04**	**T O T A L**
Choroby zakaźne i pasożytnicze	0,03	—	0,03	0,01	0,03	Infectious and parasitic diseases
w tym posocznica	0,01	—	—	—	—	of which septicaemia
Choroby układu nerwowego, narządów zmysłów i układu krążenia	0,05	0,04	0,04	0,03	0,06	Diseases of the nervous system and the sense organs and the circulatory system
Choroby układu oddechowego	0,09	0,07	0,14	0,16	0,10	Diseases of the respiratory system
w tym zapalenie płuc	0,09	0,07	0,13	0,16	0,09	of which pneumonia
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	2,11	1,80	1,89	1,84	1,96	Conditions originating in the perinatal period
w tym:						of which:
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu	1,70	0,97	1,03	1,02	1,04	disorders related to length of gestation and fetal growth
zespół zaburzeń oddychania noworodka i inne stany układu oddechowego	0,14	0,14	0,25	0,25	0,25	respiratory disorders specific to the perinatal period
Wady rozwojowe wrodzone[Δ]	1,39	1,43	1,46	1,35	1,62	Congenital anomalies[Δ]
w tym:						of which:
wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego	0,12	0,12	0,14	0,10	0,20	congenital malformations of the nervous system
wrodzone wady serca	0,52	0,52	0,44	0,40	0,49	congenital malformations of heart
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	0,08	0,08	0,05	0,04	0,06	Injuries and poisonings by external cause
Pozostałe przyczyny zgonów	0,25	0,15	0,25	0,29	0,21	Other causes of deaths

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 17 (134). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE**[a] **ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**

SUICIDES[a] REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total: ogółem total	Ogółem Total: w tym dokonane of which committed	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	Z liczby ogółem — samobójcy w wieku Of total number — suicidal persons by age: 14 lat i mniej and less	15—19	20—29	30—49	50—69	70 lat i więcej and more
O G Ó Ł E M **T O T A L**	2015	9973	5688	6299	3674	80	558	1965	3679	2899	692
	2020	12013	5165	7679	4334	188	881	2238	4884	2898	917
	2022	14520	5108	9456	5064	525	1891	2646	5441	3007	1003
	2023	**15133**	**5233**	**9913**	**5218**	**575**	**1903**	**2748**	**5826**	**3112**	**962**
W tym mężczyźni Of which males	2015	7972	4889	4838	3134	29	321	1601	3038	2358	541
	2020	8796	4386	5316	3480	41	382	1672	3794	2238	663
	2022	9381	5108	5727	3654	74	567	1665	4086	2263	719
	2023	**9612**	**4404**	**5911**	**3700**	**83**	**557**	**1671**	**4271**	**2310**	**713**

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases in which age is unknown.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL.18 (135). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**

LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mężczyźni Males						Kobiety Females					
		przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat life expectancy at age specified											
		0	1	15	30	45	60	0	1	15	30	45	60
O G Ó Ł E M TOTAL	2015	73,6	72,9	59,0	44,7	30,8	19,0	81,6	80,9	67,0	52,2	37,6	24,1
	2020	72,6	71,9	58,0	43,6	29,9	17,9	80,7	80,0	66,1	51,3	36,8	23,2
	2022	73,4	72,7	58,9	44,5	30,7	18,7	81,1	80,3	66,5	51,7	37,2	23,6
	2023	**74,7**	**74,0**	**60,1**	**45,7**	**31,9**	**19,6**	**82,0**	**81,3**	**67,4**	**52,6**	**38,1**	**24,4**
Miasta Urban areas		75,0	74,3	60,4	46,0	32,1	19,8	81,9	81,2	67,3	52,6	38,1	24,4
Wieś Rural areas		74,2	73,5	59,6	45,2	31,5	19,2	82,1	81,4	67,5	52,7	38,1	24,3

TABL. 19 (136). **OCZEKIWANE TRWANIE ŻYCIA W ZDROWIU**

HEALTHY LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mężczyźni Males						Kobiety Females					
		przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w zdrowiu osób w wieku lat healthy life expectancy at age specified											
		0	1	15	30	45	60	0	1	15	30	45	60
O G Ó Ł E M TOTAL	2015	59,0	58,3	45,0	31,5	19,2	9,5	62,4	61,7	48,3	34,3	21,4	10,8
	2020	59,2	58,5	45,3	31,8	19,6	9,8	63,1	62,4	49,1	35,1	22,1	11,2
	2022	60,1	59,4	46,2	32,6	20,1	10,1	63,7	63,0	49,7	35,7	22,6	11,5
	2023	**61,3**	**60,5**	**47,3**	**33,6**	**21,0**	**10,7**	**64,6**	**63,9**	**50,5**	**36,6**	**23,4**	**12,1**
Miasta Urban areas		61,3	60,6	47,3	33,7	21,1	10,9	64,6	63,8	50,5	36,6	23,5	12,3
Wieś Rural areas		61,1	60,4	47,1	33,4	20,8	10,5	64,4	63,7	50,3	36,3	23,1	11,8

TABL. 20 (137). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016—2020	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem total	w wieku at age			
					przedprodukcyjnym pre-working	produkcyjnym working	poprodukcyjnym post-working	
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS							
O G Ó Ł E M	**2081,6**	**385,0**	**409,1**	**406,1**	**94,8**	**276,1**	**35,2**	**T O T A L**
mężczyźni	976,9	181,7	194,5	193,3	48,4	132,6	12,3	males
kobiety	1104,7	203,3	214,6	212,8	46,4	143,5	22,9	females
Miasta:								Urban areas:
napływ[a]	1098,5	193,4	193,5	201,8	38,3	143,6	19,9	inflow[a]
mężczyźni	505,7	89,5	90,0	94,4	19,4	68,3	6,7	males
kobiety	592,8	103,9	103,5	107,4	18,9	75,3	13,2	females
odpływ[b]	1246,7	232,9	246,8	248,7	58,1	166,1	24,5	outflow[b]
mężczyźni	596,7	112,0	119,7	120,4	29,9	81,9	8,6	males
kobiety	650,0	120,9	127,1	128,3	28,2	84,2	15,9	females
Wieś:								Rural areas:
napływ[a]	983,1	191,6	215,6	204,3	56,5	132,4	15,4	inflow[a]
mężczyźni	471,2	92,2	104,5	98,9	29,0	64,2	5,7	males
kobiety	511,9	99,4	111,1	105,4	27,5	68,2	9,7	females
odpływ[b]	835,0	152,1	162,3	157,5	36,7	110,0	10,8	outflow[b]
mężczyźni	380,2	69,7	74,8	72,9	18,5	50,6	3,8	males
kobiety	454,8	82,4	87,5	84,6	18,2	59,4	7,0	females
Saldo migracji w miastach	**–148,1**	**–39,4**	**–53,3**	**–46,8**	**–19,8**	**–22,4**	**–4,6**	**Net migration in urban areas**
Mężczyźni	–91,0	–22,4	–29,7	–26,0	–10,5	–13,6	–1,9	Males
Kobiety	–57,1	–17,0	–23,6	–20,8	–9,3	–8,8	–2,7	Females

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 20 (137). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY (dok.)**

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016—2020	2020	2022	2023				SPECIFICATION
				ogółem total	w wieku at age			
					przedprodukcyjnym pre-working	produkcyjnym working	poprodukcyjnym post-working	
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION								
Saldo migracji w miastach	**–1,4**	**–1,7**	**–2,4**	**–2,1**	**–5,2**	**–1,7**	**–0,8**	**Net migration in urban areas**
Mężczyźni	–1,7	–2,1	–2,8	–2,4	–5,4	–2,0	–1,0	Males
Kobiety	–1,1	–1,4	–2,0	–1,8	–5,0	–1,4	–0,7	Females

TABL. 21 (138). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY**[a]

Stan w dniu 31 grudnia

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY[a]

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Zameldowani na pobyt czasowy	593,9	422,5	403,7	392,0	Registered for temporary stay
miasta	397,4	278,6	267,0	261,5	urban areas
wieś	196,6	143,9	136,7	130,5	rural areas
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania	593,9	422,5	403,7	392,0	Temporarily absent from place of permanent residence
miasta	322,4	227,9	222,2	216,1	urban areas
wieś	271,6	194,6	181,5	175,9	rural areas
Saldo ludności czasowo obecnej w miastach	+75,0	+50,7	+44,8	+45,4	Net population temporarily present in urban areas

a Ponad 3 miesiące.

a More than 3 months.

TABL. 22 (139). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020			2022			2023		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM TOTAL									
Imigranci **Immigrants**	**63509**	**36916**	**26593**	**84088**	**47854**	**36234**	**82521**	**47998**	**34523**
Poniżej 18 lat Below the age of 18	13954	7116	6838	17729	9021	8708	15991	8223	7768
18—24	4965	2621	2344	5744	2925	2819	5326	2891	2435
25—29	8428	4821	3607	9909	5369	4540	9471	5115	4356
30—44	23675	14555	9120	32892	19675	13217	33564	20392	13172
45—59	9457	6027	3430	13832	8711	5121	14460	9272	5188
60 lat i więcej and more	3030	1776	1254	3982	2153	1829	3709	2105	1604
Emigranci **Emigrants**	**40127**	**23663**	**16464**	**57584**	**35801**	**21783**	**53829**	**32167**	**21662**
Poniżej 18 lat Below the age of 18	4789	2462	2327	6656	3485	3171	6546	3396	3150
18—24	3454	2089	1365	5345	3686	1659	4782	3208	1574
25—29	5483	3159	2324	7248	4298	2950	6296	3463	2833
30—44	16880	10228	6652	24675	15861	8814	22374	13765	8609
45—59	7292	4492	2800	10760	6882	3878	10618	6670	3948
60 lat i więcej and more	2229	1233	996	2900	1589	1311	3213	1665	1548
Saldo migracji **Net migration**	**+23382**	**+13253**	**+10129**	**+26504**	**+12053**	**+14451**	**+28692**	**+15831**	**+12861**

TABL. 22 (139). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW (dok.)**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020			2022			2023		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
w tym NA POBYT STAŁY of which FOR PERMANENT RESIDENCE									
Imigranci Immigrants	**13263**	**7188**	**6075**	**15572**	**8222**	**7350**	**16707**	**8768**	**7939**
Poniżej 18 lat Below the age of 18	6343	3267	3076	6924	3543	3381	6734	3436	3298
18—24	546	278	268	636	313	323	776	413	363
25—29	940	448	492	1171	541	630	1306	615	691
30—44	3186	1889	1297	4087	2291	1796	4887	2674	2213
45—59	1313	791	522	1689	959	730	1890	1036	854
60 lat i więcej and more	935	515	420	1065	575	490	1114	594	520
Emigranci Emigrants	**8780**	**4555**	**4225**	**13633**	**8517**	**5116**	**9941**	**5650**	**4291**
Poniżej 18 lat Below the age of 18	1081	600	481	1649	922	727	1367	774	593
18—24	877	578	299	2047	1668	379	1682	1370	312
25—29	1029	488	541	1581	1028	553	986	521	465
30—44	3804	1892	1912	5646	3531	2115	3534	1892	1642
45—59	1412	737	675	1976	1039	937	1609	781	828
60 lat i więcej and more	577	260	317	734	329	405	763	312	451
Saldo migracji Net migration	**+4483**	**+2633**	**+1850**	**+1939**	**–295**	**+2234**	**+6766**	**+3118**	**+3648**

TABL. 23 (140). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG KONTYNENTÓW I KRAJÓW**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020			2023			SPECIFICATION
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
Imigranci	**63509**	**36916**	**26593**	**82521**	**47998**	**34523**	**Immigrants**
Afryka	758	597	161	1091	843	248	Africa
Ameryka Południowa	312	185	127	377	234	143	South America
Ameryka Północna i Środkowa	1101	669	432	1212	739	473	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	195	106	89	252	142	110	Canada
Stany Zjednoczone	746	453	293	750	443	307	United States
Australia i Oceania	94	60	34	99	60	39	Australia and Oceania
Azja[a]	5057	3153	1904	7191	4772	2419	Asia[a]

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy.

a Cyprus and Türkiye were included in Europe.

TABL. 23 (140). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG KONTYNENTÓW I KRAJÓW (dok.)**

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY CONTINENTS AND COUNTRIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020			2023			SPECIFICATION
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
Imigranci (dok.)							**Immigrants (cont.)**
Europa[a]	56179	32248	23931	72484	41306	31178	Europe[a]
w tym:							of which:
Unia Europejska	13021	8222	4799	11246	6995	4251	European Union
w tym:							of which:
Austria	588	352	236	487	282	205	Austria
Bułgaria	951	511	440	641	336	305	Bulgaria
Francja	725	474	251	618	418	200	France
Hiszpania	476	358	118	484	342	142	Spain
Holandia	952	585	367	986	591	395	Netherlands
Irlandia	721	398	323	554	312	242	Ireland
Niemcy	4653	2924	1729	3836	2366	1470	Germany
Rumunia	445	289	156	468	315	153	Romania
Włochy	1030	785	245	750	553	197	Italy
Białoruś	3165	1662	1503	14004	7643	6361	Belarus
Norwegia	398	224	174	379	219	160	Norway
Rosja	1219	530	689	2211	1096	1115	Russia
Turcja	540	410	130	974	785	189	Türkiye
Ukraina	33092	18453	14639	39821	22642	17479	Ukraine
Wielka Brytania	3944	2244	1700	3062	1742	1320	United Kingdom
Nieustalony kraj	8	4	4	67	44	23	Country unknown
Emigranci	**40127**	**23663**	**16464**	**53829**	**32167**	**21662**	**Emigrants**
Afryka	378	296	82	545	405	140	Africa
Ameryka Południowa	169	98	71	231	150	81	South America
Ameryka Północna i Środkowa	948	530	418	1292	723	569	North and Central America
w tym:							of which:
Kanada	167	88	79	260	151	109	Canada
Stany Zjednoczone	701	385	316	901	490	411	United States
Australia i Oceania	95	49	46	128	69	59	Australia and Oceania
Azja[a]	3975	2449	1526	4281	2758	1523	Asia[a]
Europa[a]	34560	20240	14320	47349	28061	19288	Europe[a]
w tym:							of which:
Unia Europejska	12272	7241	5031	13633	8419	5214	European Union
w tym:							of which:
Austria	888	528	360	605	358	247	Austria
Belgia	445	259	186	434	268	166	Belgium
Bułgaria	477	290	187	459	248	211	Bulgaria
Francja	520	304	216	571	353	218	France
Holandia	1468	853	615	1250	814	436	Netherlands
Irlandia	562	334	228	644	433	211	Ireland
Niemcy	4947	2868	2079	6064	3692	2372	Germany
Szwecja	397	237	160	513	319	194	Sweden
Włochy	624	394	230	753	477	276	Italy
Białoruś	1191	662	529	4931	2854	2077	Belarus
Norwegia	503	339	164	780	539	241	Norway
Rosja	741	343	398	917	437	480	Russia
Ukraina	15354	9022	6332	22334	12728	9606	Ukraine
Wielka Brytania	3492	1978	1514	3383	2149	1234	United Kingdom
Nieustalony kraj	2	1	1	3	1	2	Country unknown

a Cypr i Turcję zaliczono do Europy.

a Cyprus and Türkiye were included in Europe.

TABL. 24 (141). **PROGNOZA LUDNOŚCI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2035	2040	2045	2050	2055	2060	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	**36224**	**35259**	**34245**	**33200**	**32101**	**30926**	**T O T A L in thousands**
Mężczyźni	17400	16927	16446	15957	15435	14870	Males
Kobiety	18824	18331	17799	17243	16666	16056	Females
W wieku przedprodukcyjnym	**5666**	**5273**	**5180**	**5143**	**5051**	**4829**	**Pre-working age**
Mężczyźni	2911	2712	2664	2645	2598	2484	Males
Kobiety	2754	2562	2516	2498	2453	2346	Females
W wieku produkcyjnym	**20959**	**19871**	**18325**	**16869**	**15772**	**15103**	**Working age**
Mężczyźni	11093	10642	9918	9123	8506	8092	Males
Kobiety	9866	9229	8407	7746	7266	7011	Females
W wieku poprodukcyjnym	**9600**	**10115**	**10740**	**11188**	**11278**	**10993**	**Post-working age**
Mężczyźni	3396	3574	3864	4189	4332	4294	Males
Kobiety.....	6204	6541	6876	6999	6946	6699	Females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	**73**	**77**	**87**	**97**	**104**	**105**	**NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
Mężczyźni	57	59	66	75	81	84	Males
Kobiety	91	99	112	123	129	129	Females

a Opracowana w 2023 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2022 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 stycznia 2023 r.) oraz założeń dotyczących przewidywanych tendencji zmian płodności, umieralności oraz migracji zagranicznych.

a Calculated in 2023 on the basis of population number and structure as of 31 December 2022 (in administrative division valid as of 1 January 2023), and assumptions concerning changes in fertility, mortality and international migration.

TABL. 25 (142). **REZYDENCI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
RESIDENT POPULATION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tysiącach	**37967,2**	**37073,4**	**36753,7**	**36621,0**	**T O T A L in thousands**
mężczyźni w tysiącach	18377,0	17942,1	17773,4	17706,0	males in thousands
kobiety: w tysiącach	19590,2	19131,2	18980,4	18915,0	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106,6	106,6	106,8	106,8	per 100 males
Miasta: w tysiącach	22889,7	22207,8	21922,7	21807,2	Urban areas: in thousands
w % ogółem	60,3	59,9	59,6	59,5	in % of total
Wieś: w tysiącach	15077,5	14865,6	14831,0	14813,8	Rural areas: in thousands
w % ogółem	39,7	40,1	40,4	40,5	in % of total

a Na podstawie bilansów opracowanych w oparciu o spisy powszechne; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 194.
a Based on balances prepared on the National Population and Housing Censuses; see general notes, item 2 on page 194.

TABL. 26 (143). **REZYDENCI**[a] **W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE RESIDENT POPULATION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**37967,2**	**37073,4**	**36753,7**	**36621,0**	**T O T A L**
W wieku przedprodukcyjnym	**6847,1**	**6769,8**	**6752,9**	**6682,1**	**Pre-working age**
Miasta	3828,1	3719,8	3712,2	3673,9	Urban areas
mężczyźni	1963,8	1908,6	1903,9	1883,4	males
kobiety	1864,2	1811,2	1808,3	1790,4	females
Wieś	3019,1	3050,0	3040,7	3008,2	Rural areas
mężczyźni	1550,1	1566,4	1561,9	1545,7	males
kobiety	1468,9	1483,6	1478,9	1462,5	females
W wieku produkcyjnym	**23612,0**	**21890,4**	**21416,4**	**21223,4**	**Working age**
w tym w wieku mobilnym	14865,8	13593,8	13064,5	12816,4	of which of mobility age
Miasta	14137,4	12999,4	12635,2	12491,1	Urban areas
mężczyźni	7374,7	6826,6	6612,1	6528,0	males
w tym w wieku mobilnym	4439,4	4113,7	3917,8	3828,1	of which of mobility age
kobiety	6762,7	6172,8	6023,1	5963,0	females
w tym w wieku mobilnym	4393,5	4044,1	3853,0	3763,2	of which of mobility age
Wieś	9474,6	8891,0	8781,1	8732,3	Rural areas
mężczyźni	5127,9	4837,7	4762,0	4728,2	males
w tym w wieku mobilnym	3119,1	2820,2	2743,5	2707,3	of which of mobility age
kobiety	4346,7	4053,3	4019,1	4004,1	females
w tym w wieku mobilnym	2913,7	2615,8	2550,3	2517,8	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	**7508,1**	**8413,2**	**8584,5**	**8715,5**	**Post-working age**
Miasta	4924,2	5488,6	5575,3	5642,2	Urban areas
mężczyźni	1517,7	1788,9	1859,3	1906,4	males
kobiety	3406,5	3699,7	3716,1	3735,9	females
Wieś	2583,9	2924,5	3009,1	3073,3	Rural areas
mężczyźni	842,8	1014,0	1074,3	1114,2	males
kobiety	1741,1	1910,6	1934,9	1959,1	females

a Na podstawie bilansów opracowanych w oparciu o spisy powszechne; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 194.
a Based on balances prepared on the National Population and Housing Censuses; see general notes, item 2 on page 194.

DZIAŁ VII
RYNEK PRACY

CHAPTER VII
LABOUR MARKET

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane na podstawie **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** — tabl. 1, 8 oraz 17 obejmują **osoby w wieku 15—89 lat.** Wyniki BAEL opracowane są dla kategorii ludności rezydującej i odnoszą się do osób przebywających lub zamierzających przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałych w prywatnych gospodarstwach domowych. Badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. W 2023 r. zbadano po 23,8 tys. gospodarstw domowych w każdym kwartale, tj. po ok. 0,2% ogólnej ich liczby. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności i opracowane na podstawie NSP 2021.

Od 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15—89 lat, do 2020 r. włącznie były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Od 2023 r. do uogólniania wyników BAEL na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej Polski pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Prezentowane dane za lata 2019, 2020 i 2022 zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników, w związku z czym różnią się od prezentowanych we wcześniejszych edycjach rocznika.

2. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15—89 lat, które w okresie badanego tygodnia:
   — wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w firmie/instytucji publicznej lub u prywatnego pracodawcy, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodze-

General notes

Economic activity of population

1. Data on the basis of **the Labour Force Survey (LFS)** — tables 1, 8 as well as 17 include **household members aged 15—89.** The LFS results are compiled for the category of residence population and refer to persons staying or intending to stay in the country for at least 12 months, living in private households. The survey does not cover the homeless and persons absent from a household for 12 months and longer. In 2023, the survey covered 23.8 thousand households in each quarter, i.e. about 0.2% of the total number. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter. The LFS results have been generalised based on population balances compiled on the basis on the National Population and Housing Census 2021.

Since 2021, methodological changes have been introduced in the LFS resulting from the implementation of the framework regulation for social statistics, i.e. Regulation (EU) 2019/1700 of the European Parliament and of the Council of 10 October 2019. Changes concerned, among others, subjective range of the survey (the core survey covers persons aged 15—89, until 2020 inclusive, they were persons aged 15 and more) and the definition and the way of specification of particular populations on the labour market, i.e. the employed, the unemployed and economically inactive persons.

Since 2023, generalisation of the LFS results over the general population has been carried out with the use of the data on resident population of Poland coming from the balances compiled on the basis of the Population and Housing Census 2021. The presented data for 2019, 2020 and 2022 were recalculated in line with the new generalisation basis, therefore they differ from those presented in previous editions of the yearbook.

2. The economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **the employed** are all persons aged 15—89 who during the reference week:
   — performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income, i.e. were employed in a public company/institution or by a private employer, worked on their own (or leased) agricultural farm, or conducted their own

nia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
— miały pracę, ale jej nie wykonywały:
a) z powodu choroby lub urlopu wypoczynkowego, urlopu związanego z rodzicielstwem (macierzyńskiego, rodzicielskiego, ojcowskiego lub wychowawczego), organizacji czasu pracy (systemu pracy lub odbioru nadgodzin), szkolenia związanego z wykonywaną pracą,
b) z powodu sezonowego charakteru pracy, jeśli w okresie poza sezonem nadal regularnie wypełniały zadania i obowiązki związane z pracą lub prowadzeniem działalności (z wyłączeniem obowiązków prawnych lub administracyjnych),
c) z innych powodów, jeśli przewidywany okres nieobecności w pracy nie przekracza 3 miesięcy.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
— w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższej definicji),
— aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
— były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

3. Ludność bierna zawodowo, tzn. pozostająca poza siłą roboczą, są to wszystkie osoby w wieku 15—89 lat, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. Podstawowe wskaźniki określające aktywność ekonomiczną ludności:
— **współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności,
— **wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności,
— **stopę bezrobocia** obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Kategoria i grupa wieku ludności uwzględniana przy wyliczaniu ww. wskaźników na podstawie BAEL obejmuje ludność rezydującą w wieku 15—89 lat.

5. Udział bezrobotnych w liczbie ludności obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15—89 lat (ogółem lub danej grupy).

economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or in conducting family economic activity outside agriculture,
— had but did not perform it:
a) due to sickness, vacation, parenthood related work leave (maternity leave, child-care leave, paternity leave or parental leave), working time arrangement (work system or compensation for overtime hours), training related to the performed work,
b) due to a seasonal nature of work if they continue to regularly perform tasks and duties for the job or business off-season (excluding fulfilment of legal or administrative obligations),
c) for other reasons if the break in employment does not exceed 3 months.

The division into full-time and part-time employed persons is based on the declaration of the surveyed person in reference to the main workplace;

2) **the unemployed** are persons aged 15—74 who simultaneously fulfilled three conditions:
— in the reference week were not employed (as defined above),
— were looking for work, i.e. had carried out activities in the four-week period ending with the reference week to seek paid employment,
— were available to take up work within two weeks from the end of the reference week.

Unemployed persons also include those who were not seeking work because they had already found a job and were waiting to start it within a period of no more than 3 months, and were ready to take up the job.

3. The economically inactive population, i.e. the population staying outside the labour force, are all persons aged 15—89 who were not classified as employed or unemployed persons.

4. Basic indicators defining economic activity of population:
— **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons in population,
— **employment rate** is calculated as the share of employed persons in population,
— **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons in the economically active population.

Category and age group of the population used in the calculation of the above-mentioned indicators on the basis of LFS cover the residence population aged 15—89.

5. The share of unemployed persons in the number of population is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the number of population aged 15—89 (total or in a given group).

Pracujący

1. Dane dotyczące pracujących pochodzą z różnych źródeł, w tym: Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, ze sprawozdawczości i szacunków oraz administracyjnych źródeł danych.

2. Dane o pracujących, z wyjątkiem tabl. 2—4, 6 i 7, nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Informacje o pracujących w tych jednostkach według stanu w dniu 31 grudnia (tabl. 2—4, 6 i 7) ujmuje się w zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne", a na podstawie BAEL (tabl. 8) — w kategorii zatrudnionych. Szczegółowe informacje o zatrudnieniu żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w tych jednostkach podano w dziale „Organizacja państwa".

3. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw,** z wyjątkiem danych dotyczących miejsc pracy: wolnych, nowo utworzonych, zlikwidowanych (tabl. 11) i kosztów pracy (tabl. 13), które opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.** Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 5 na str. 30.

4. Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

1) pracowników najemnych, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
2) pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami rodziny;
3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
4) agentów (do 2020 r.);
5) członków spółdzielni produkcji rolnej;
6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Od 2022 r. dane o pracujących opracowano na podstawie administracyjnych źródeł danych, a za lata wcześniejsze — na podstawie sprawozdań podmiotów gospodarki narodowej.

5. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorcy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

6. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego

Employment

1. Data on the employed come from a variety of sources, including: Labour Force Survey, from reporting and estimates as well as administrative data sources.

2. Data regarding employed persons, excluding tables 2—4, 6 and 7, do not include budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety. Information on employed persons in these units as of 31 December (tables 2—4, 6 and 7) is given in item employees hired on the basis of an employment contract as well as in the "Public administration and defence; compulsory social security" section and on the LFS basis (table 8) in the category of employees. Detailed information on the employment of profes-sional soldiers as well as functionaries and civilian employees in these entities is given in the "Organisation of the state" chapter.

3. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using **the enterprises method,** excluding data concerning: job vacancies, newly created and liquidated jobs (table 11) and labour costs (table 13) which were compiled using **the local kind-of-activity unit method.** Definition of the enterprise method is given in the general notes to the yearbook, item 5 on page 30.

4. Data on **the employed persons in the national economy** concern persons performing work that brings them earnings or income; employed persons include:

1) employees, that is employees hired on the basis of an employment relationship (employment contract, appointment, nomination, election) or service relation on a fixed-term and indefinite term, full-time and part-time employed;
2) self-employed persons, together with contributing family workers;
3) outworkers;
4) agents (until 2020);
5) members of agricultural production cooperative;
6) clergy fulfilling priestly obligations.

Since 2022, data on the employed persons are presented on the basis of administrative data sources, and for previous years — based on reports of national economy entities.

5. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a reduced working hours, e.g. due to hazardous conditions, or an extended working hours, e.g. property caretakers; **part-time employees** are persons who, in accordance with employment contracts, regularly work on an part-time basis. Part-time employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

6. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December 2020 were estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were estimated on the basis of the final results of the Agricul-

2020 (dane dla lat poprzednich wyszacowane są z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). Od 2022 r. dane w tabl. 2—4 oraz 6 są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

7. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

8. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy,** a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę: w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), na mocy porozumienia stron, z upływem czasu, na który była zawarta; osoby, które przeszły na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy; osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

9. Badanie popytu na pracę dotyczy podmiotów gospodarki narodowej oraz ich jednostek lokalnych o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sekcji PKD od A (z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) do S (z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie działalności organizacji członkowskich).

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1) w dniu sprawozdawczym miejsca pracy były faktycznie nieobsadzone;
2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

tural Census 2010). Since 2022, data in tables 2—4 and 6, are presented on the basis of administrative data sources.

7. Data on **average paid employment** concern full-time employees (including seasonal and occasional workers) and part-time employees converted into full-time equivalent employees.

8. Information regarding labour turnover concerns full-time employees (including seasonal and occasional workers). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom employment contracts have been dissolved: upon the wish of either the employer or the employee (including collective redundancies), by virtue of mutual agreement of the parties, due to the expiration of the period they were employed for; persons who have retired or been granted a disability pension; persons who have left work as well as — for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entity agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care leaves, unpaid vacations and rehabilitation.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

9. The Labour Demand Survey concerns entities of the national economy and their local units with 1 or more employees, conducting economic activity in the scope of PKD/NACE sections from A (excluding natural persons running individual agricultural holdings) to S (with the exception of activities of membership organisations).

Job vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

1) positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
2) the employer made efforts to find persons willing to take up the job;
3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Wolne miejsca pracy zgłoszone przez pracodawcę do urzędów pracy to miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to udział wolnych miejsc pracy w sumie obsadzonych i wolnych miejsc pracy.

10. Koszty pracy stanowią sumę wynagrodzeń brutto (tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe, płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz wydatków pozapłacowych (składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe opłacane przez pracodawcę, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wydatki na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr, bezpieczeństwo i higienę pracy, delegacje służbowe czy zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) oraz pozostałe wydatki, obejmujące m.in. wydatki przeznaczone na werbunek, rekrutację i nabór kadr, wydatki na dojazdy do pracy pracowników.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącą się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów zapisanymi w ustawie.

2. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodo-

Job vacancies reported by the employer to labour offices are job vacancies that were reported by the employer to the labour office in order to find a suitable employee, and remain actually unoccupied on the reporting day.

The job vacancy rate is the share of job vacancies in the sum of occupied jobs and job vacancies.

10. Labour costs consists of the total gross wages and salaries (i.e. including personal income tax advances and compulsory social insurance contributions — retirement and other pensions, sickness insurance, paid by the insured person) as well as non-wage related expenditures (contributions to retirement insurance, other pension insurances and accident insurance paid by the employer, contributions to the Labour Fund and to the Guaranteed Employee Benefits Fund, expenditures on improving skills, training and retraining personnel, improving safety and health at work, business trips or company social benefit fund) as well as other expenditures including, among others, expenditures intended for recruitment of staff, expenditures on employees' commuting.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more, who has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full--time employment (or if he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school, with the exception of schools for adults (or taking an external examination covering the curriculum of this school as well as those studying at the stage II sectoral vocational school and post--secondary school, providing full-time, evening or weekend education) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office appropriate for their (permanent or temporary) place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income included in the Act.

2. The registered long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

3. Registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civil-

wo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W obliczeniach stopy bezrobocia uwzględniono pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (jako składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych w oparciu o wyniki Powszechnych Spisów Rolnych. Dla 2015 r. i 2019 r. szacunki te oparto o wyniki PSR 2010. Za 2020 r. (jeśli nie zaznaczono inaczej) i lata późniejsze szacunki oparto o wyniki PSR 2020, w wyniku czego dane od 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Od 2022 r. dane na podstawie administracyjnych źródeł danych.

4. Informacje o **bezrobotnych na podstawie BAEL** podano w części „Aktywność ekonomiczna ludności" na str. 224.

ian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety.

The calculation of the unemployment rate takes into account those working on individual farms in agriculture (as a component of the civilian working population) estimated on the basis of the results of the General Agricultural Censuses. For 2015 and 2019, these estimates were based on the results of the Agricultural Census 2010. For 2020 (unless otherwise stated) and subsequent years, the estimates are based on the results of the Agricultural Census 2020, as a result of which the data from 2020 onwards are not fully comparable with the data for previous years. Since 2022, data on the basis of administrative data sources.

4. Information regarding **unemployed persons on the LFS basis** is given in the "Economic activity of population" part on page 224.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku przy pracy".

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.**

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

1) w czasie podróży służbowej;
2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;

Working conditions

1. Information on accidents at work includes accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from the "Statistical report of an accident at work".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

2. Data according to sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using **the local kind-of-activity unit method.**

3. Accident at work is understood as a sudden incident caused by an external factor, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

1) during or in connection with performance of ordinary activities or the superiors' instructions by the employee and activities carried out on behalf of the employer even without instructions;
2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the employer's premises and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered **equivalent to an accident at work,** as regards entitlement to benefits defined in the Act on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

1) during a business trip;
2) during training within the scope of the national self-defence;

3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy** uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
4) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

4. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

5. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

6. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających sposób, w jaki poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z ogólną organizacją pracy lub organizacją stanowiska pracy, lub związanych z pracownikiem). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

3) when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;
2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detention;
3) exercising the Mandate of a Deputy or Senator who receives a salary;
4) doing — on the basis of an appointment issued by a powiat labour office or other supervising entity — training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
5) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, farmers' cooperatives and by other persons considered equivalent to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
6) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
7) performance of typical activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
8) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
9) serving supplementary forms of military service;
10) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

4. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, such as: loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in an incurable or life-threatening disease, permanent mental illness, a permanent, total or partial incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

5. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident within 6 months of the accident.

6. Accidents at work are classified, among others, according to **contact-modes of injury** (describing how the victim was hurt (physical or mental trauma) by the material agent that caused the injury), as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, the overall organisation of work, the organisation of a workstation or those related to an employee). Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often has several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injuries have been grouped according to the Eurostat's recommendations.

7. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy realizowanego metodą reprezentacyjną, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach lokalnych o liczbie pracujących wynoszącej 10 osób i więcej, zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo" (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); „Górnictwo i wydobywanie"; „Przetwórstwo przemysłowe"; „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych"; „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją"; „Budownictwo" (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle"; „Transport i gospodarka magazynowa"; „Informacja i komunikacja" (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna" (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca" (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątania); „Edukacja" (w zakresie szkół wyższych); „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna" (w zakresie opieki zdrowotnej); „Pozostała działalność usługowa" (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, drgania mechaniczne (wibracje), mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

9. Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy oznaczają wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące

7. Incidence rate is the number of persons injured per 1000 employed persons. The ratio was calculated using the average number of employed persons expressed as an arithmetic mean for two consecutive dates, as of 31 December of the year preceding the surveyed year and of the surveyed year.

8. Information regarding **persons exposed to risk factors at work** is compiled on the basis of an annual report on working conditions conducted using the sampling method, wherein:

1) data concern persons employed in local units with 10 or more employed persons included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); "Mining and quarrying"; "Manufacturing"; "Electricity, gas, steam and air conditioning supply"; "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; "Construction" (excluding development of building projects); "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, including motorcycles"; "Transportation and storage"; "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); "Education" (only tertiary education); "Human health and social work activities" (in the scope of human health activities); "Other service activities" (in the scope of repair of computers and personal and household goods);
2) data concern employed persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, microclimate, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
3) the number of persons employed on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1000 paid employees.

9. Risks arising from work environment mean an impact on an employee of harmful factors occurring in the work process, whose concentration or intensity is greater than binding HAC (the highest

NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i/lub NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne (nawet jeśli zastosowano środki ochrony indywidualnej).

10. Zagrożenia związane z uciążliwością pracy oznaczają szkodliwy wpływ na pracownika czynnika uciążliwego i dotyczą czynności roboczych wykonywanych np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.

11. Przez **zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi** rozumie się pracę przy maszynach wymienionych przede wszystkim w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn, załącznik nr 5.

12. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym".

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. dotyczącym chorób zawodowych.

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

allowed concentration) and/or HAI (the highest allowed intensity), Polish standards or other sanitary norms (even if personal protective equipment was used).

10. Risks arising from strenuous work mean the adverse effect of the strenuous factor on the employee and relates to the work performed, e.g. in an awkward working posture, excessive physical exertion or particularly arduous conditions.

11. Risks arising from mechanical factors associated with particularly dangerous machinery mean work with machines listed in the Regulation of the Minister of Economy of 21 October 2008 on essential requirements for machinery, Annex No 5.

12. A disease is recognized as **an occupational disease** included in the list of occupational diseases, if the evaluation of working conditions can establish indisputably or with high probability that it was caused by factors harmful to health occurring in the work environment or by the way the work is performed referred to as "an occupational exposure".

Occupational diseases have been reported pursuant to the Regulation of the Council of Ministers of 30 June 2009 regarding occupational diseases.

The number of persons employed on the basis of an employment contract as of 31 December of the year preceding the surveyed year was used to calculate the ratio per 100 thousand employees.

Aktywność ekonomiczna ludności na podstawie BAEL
Economic activity of population on the LFS basis

TABL. 1 (144). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15—89 LAT**
ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15—89

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2019	2020	2022	2023
	przeciętne w roku annual averages			
LUDNOŚĆ w tys. **POPULATION in thousands**	**30088**	**30069**	**29734**	**30359**
Mężczyźni Men	14405	14395	14239	14560
Kobiety Women	15683	15674	15495	15799
Aktywni zawodowo **Economically active persons**	**16841**	**16765**	**17240**	**17809**
mężczyźni men	9272	9254	9375	9630
kobiety women	7569	7511	7865	8179
Pracujący Employed persons	16283	16228	16742	17307
mężczyźni men	8988	8966	9108	9362
kobiety women	7295	7262	7634	7945
Bezrobotni[a] Unemployed persons[a]	558	537	498	502
mężczyźni men	284	288	267	268
kobiety women	274	249	231	234
Bierni zawodowo **Economically inactive persons**	**13247**	**13304**	**12494**	**12550**
Mężczyźni Men	5133	5141	4865	4930
Kobiety Women	8114	8163	7629	7620

a Osoby w wieku 15—74 lata.
a Persons aged 15—74.

TABL. 1 (144). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15—89 LAT (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF POPULATION AGED 15—89 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2019	2020	2022	2023
	przeciętne w roku annual averages			
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w % **ACTIVITY RATE in %**	**56,0**	**55,8**	**58,0**	**58,7**
Miasta Urban areas	56,7	56,3	57,9	59,0
Wieś Rural areas	54,8	54,9	58,1	58,2
Mężczyźni **Men**	**64,4**	**64,3**	**65,8**	**66,1**
Miasta Urban areas	64,6	64,1	65,1	66,0
Wieś Rural areas	64,0	64,5	66,9	66,3
Kobiety **Women**	**48,3**	**47,9**	**50,8**	**51,8**
Miasta Urban areas	49,9	49,6	51,6	52,8
Wieś Rural areas	45,7	45,3	49,5	50,1
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w % **EMPLOYMENT RATE in %**	**54,1**	**54,0**	**56,3**	**57,0**
Miasta Urban areas	55,0	54,6	56,3	57,4
Wieś Rural areas	52,9	53,0	56,3	56,5
Mężczyźni **Men**	**62,4**	**62,3**	**64,0**	**64,3**
Miasta Urban areas	62,6	62,1	63,3	64,2
Wieś Rural areas	62,1	62,5	64,9	64,5
Kobiety **Women**	**46,5**	**46,3**	**49,3**	**50,3**
Miasta Urban areas	48,2	48,0	50,2	51,3
Wieś Rural areas	43,8	43,6	47,8	48,6
STOPA BEZROBOCIA w % **UNEMPLOYMENT RATE in %**	**3,3**	**3,2**	**2,9**	**2,8**
Miasta Urban areas	3,2	3,1	2,7	2,7
Wieś Rural areas	3,5	3,4	3,1	2,9
Mężczyźni **Men**	**3,1**	**3,1**	**2,8**	**2,8**
Miasta Urban areas	3,1	3,1	2,8	2,7
Wieś Rural areas	3,0	3,1	2,9	2,8
Kobiety **Women**	**3,6**	**3,3**	**2,9**	**2,9**
Miasta Urban areas	3,3	3,0	2,6	2,8
Wieś Rural areas	4,3	3,8	3,5	3,0

Pracujący
Employment

TABL. 2 (145). **PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ**[1]
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS IN NATIONAL ECONOMY[1]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women		2015	2020[2]	2022	2023
		w tys. in thousands			
OGÓŁEM **TOTAL**	**o**	**14829,8**	**14789,1**	**15209,7**	**15178,1**
	k	**6996,7**	**6832,8**	**7162,6**	**7159,5**
sektor publiczny public sector	o	3343,6	3399,4	3397,7	3433,0
	k	2023,9	2091,4	2131,2	2152,3
sektor prywatny private sector	o	11486,2	11389,7	11812,0	11745,2
	k	4972,8	4741,4	5031,4	5007,2
w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego in budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety	o	325,5	339,2	350,0	350,0
	k	68,9	76,5	82,1	82,1
poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego excluding budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety	o	14504,3	14449,9	14859,7	14828,2
	k	6927,8	6756,3	7080,5	7077,3
W tym: Of which:					
pracownicy najemni[3] employees[3]	o	10854,8	11872,4	11998,2	11967,7
	k	5286,6	5745,8	5948,6	5951,8
pracujący na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodziny self-employed persons, including contributing family workers	o	3922,6	2874,1	3178,6	3178,4
	k	1699,4	1081,3	1207,5	1201,4
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie[4] on private farms in agriculture[4]	o	2216,2	954,0	1150,7	1102,8
	k	1085,6	426,5	508,4	481,9
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie excluding private farms in agriculture	o	1706,4	1920,1	2027,9	2075,6
	k	613,8	654,8	699,1	719,5

1 Dane obejmują jednostki budżetowe prowadzące działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; do 2020 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków, a od 2022 r. — na podstawie administracyjnych źródeł danych. 2 Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie za 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie — wyszacowano je na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich obliczono z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). 3 Od 2022 r. zmiana nazwy. 4 W latach 2015 i 2020 dane szacunkowe.

1 Data include budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety; until 2020 based on the reporting and estimates and since 2022 — on administrative data sources. 2 Data concerning employed persons on private farms in agriculture for 2020 are not fully comparable to the data for previous years — was estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were calculated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). 3 Since 2022, a name change. 4 In 2015 and 2020 estimated data.

TABL. 3 (146). **PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS IN NATIONAL ECONOMY[a] BY OWNERSHIP SECTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**14829,8**	**14789,1**	**15209,7**	**15178,1**	**T O T A L**
Sektor publiczny	3343,8	3399,4	3397,7	3433,0	Public sector
Sektor prywatny	11486,2	11389,7	11812,0	11745,2	Private sector
w tym własność:					of which:
prywatna krajowa	9592,9	9231,8	9227,2	9110,8	private domestic ownership
w tym spółdzielnie[b]	221,6	179,5	176,4	169,9	of which cooperatives[b]
zagraniczna	1707,5	2041,1	2203,9	2238,5	foreign ownership

a Dane obejmują jednostki budżetowe prowadzące działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; do 2020 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków, a od 2022 r. — na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Do 2020 r. bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data include budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety; until 2020 based on the reporting and estimates and since 2022 — on administrative data sources. b Until 2020, excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 4 (147). **PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS IN NATIONAL ECONOMY[a] BY SECTIONS AND DIVISIONS
As of 31 December

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020[b]	2022	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**14829,8**	**14789,1**	**15209,7**	**15178,1**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**2384,8**	**1141,4**	**1276,9**	**1228,7**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	2331,3	1086,1	1218,5	1170,0	Crop and animal production, hunting[Δ]
w tym rolnictwo[c]	2331,2	1086,0	1218,3	1169,8	of which agriculture[c]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	50,3	52,0	49,0	49,1	Forestry and logging
Rybactwo	3,2	3,3	3,2	3,1	Fishing and aquaculture
Przemysł	**3003,8**	**3222,6**	**3242,8**	**3206,7**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	148,0	134,8	130,9	132,8	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	90,8	78,5	81,1	82,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2582,1	2801,1	2831,7	2793,1	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	420,6	431,2	431,6	430,6	manufacture of food products
produkcja napojów	24,8	23,1	22,4	21,7	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	6,0	8,6	8,4	8,4	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	56,1	56,6	54,2	52,6	manufacture of textiles
produkcja odzieży	98,1	76,5	68,1	63,8	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	26,1	21,4	18,2	16,0	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	129,4	137,1	136,7	127,5	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	59,8	68,0	69,9	70,4	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	52,4	54,9	53,2	51,9	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	13,5	14,7	16,7	17,8	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	79,3	88,2	88,8	89,7	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	23,6	26,3	27,9	28,0	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	198,2	230,8	237,5	234,9	manufacture of rubber and plastic products

a Dane obejmują jednostki budżetowe prowadzące działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; do 2020 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków, a od 2022 r. — na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie za 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie — wyszacowano je na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich obliczono z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010). c W latach 2015 i 2020 dane szacunkowe.

a Data include budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety; until 2020 based on the reporting and estimates and since 2022 — on administrative data sources. b Data concerning employed persons on private farms in agriculture for 2020 are not fully comparable to the data for previous years — was estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were calculated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010). c In 2015 and 2020 estimated data.

TABL. 4 (147). **PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS IN NATIONAL ECONOMY[a] BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)
As of 31 December

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020[b]	2022	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. in thousands				
Przemysł (dok.)					**Industry (cont.)**
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ...	133,1	147,5	146,1	139,9	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali ...	63,6	66,2	69,7	68,3	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ] ...	318,3	366,8	374,0	372,6	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ...	60,5	63,4	67,6	65,5	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych ...	104,1	123,6	133,6	129,3	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ] ...	128,6	133,8	137,5	139,3	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ] ...	180,1	204,8	203,8	207,7	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego ...	44,0	53,8	56,3	57,5	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli ...	183,5	204,1	202,2	192,4	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów ...	54,8	61,4	66,4	64,8	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ...	123,6	138,3	136,8	138,6	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ...	125,2	122,6	113,0	113,2	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ...	148,5	164,1	167,2	167,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	42,2	41,8	36,9	38,0	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ] ...	66,2	78,3	82,6	83,1	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo ...	**840,0**	**1016,4**	**1063,2**	**1049,3**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ...	**2222,1**	**2327,6**	**2266,6**	**2240,0**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:					of which:
Handel hurtowy[Δ] ...	753,2	808,5	745,8	751,7	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ] ...	1222,0	1239,1	1220,4	1184,4	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**767,3**	**933,5**	**955,3**	**950,4**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ] ...	531,8	655,7	641,8	641,7	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ...	**252,3**	**290,1**	**321,0**	**320,6**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja ...	**318,0**	**408,5**	**512,1**	**532,3**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	**350,5**	**334,1**	**322,9**	**324,3**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ...	**205,5**	**212,1**	**176,0**	**177,3**	**Real estate activities**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ...	**615,7**	**738,6**	**815,2**	**834,9**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ...	**500,2**	**574,4**	**563,2**	**559,7**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	**970,8**	**993,3**	**1002,7**	**1030,7**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja ...	**1137,8**	**1204,1**	**1192,1**	**1205,5**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**842,0**	**914,3**	**952,9**	**967,6**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ...	**146,1**	**155,3**	**166,3**	**169,3**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa ...	**272,9**	**322,8**	**380,5**	**380,9**	**Other service activities**

a Dane obejmują jednostki budżetowe prowadzące działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; do 2020 r. opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków, a od 2022 r. — na podstawie administracyjnych źródeł danych. b Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie za 2020 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie — wyszacowano je na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane dla lat poprzednich obliczono z wykorzystaniem ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010).

a Data include budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety; until 2020 based on the reporting and estimates and since 2022 — on administrative data sources. b Data concerning employed persons on private farms in agriculture for 2020 are not fully comparable to the data for previous years — was estimated on the basis of the Agricultural Census 2020 (data for previous years were calculated on the basis of the final results of the Agricultural Census 2010).

TABL. 5 (148). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] WEDŁUG SEKCJI I WYBRANYCH DZIAŁÓW**
AVERAGE EMPLOYMENT IN THE NATIONAL ECONOMY[a] BY SECTIONS AND SELECTED DIVISIONS

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. etatów in thousand full-time equivalent employees				
O G Ó Ł E M	**9823,0**	**10700,9**	**11032,4**	**11041,3**	**T O T A L**
Rolnictwo[b], leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**145,1**	**165,2**	**161,0**	**160,6**	**Agriculture[b], forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	102,9	120,6	118,7	118,8	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	40,0	42,4	40,0	40,1	Forestry and logging
Rybactwo	2,2	2,2	2,2	1,7	Fishing and aquaculture
Przemysł	**2705,6**	**2898,2**	**2950,0**	**2914,4**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	148,1	128,1	124,3	125,6	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	93,9	75,4	70,5	71,8	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	2294,9	2499,1	2553,6	2517,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	383,0	392,9	390,8	390,7	manufacture of food products
produkcja napojów	24,3	21,9	21,3	22,7	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	5,4	8,3	8,0	8,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	48,0	48,3	48,5	45,4	manufacture of textiles
produkcja odzieży	80,8	62,0	55,5	50,9	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	21,9	17,3	14,9	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	106,7	115,4	115,7	108,3	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	54,9	62,7	65,9	65,7	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	41,2	44,4	42,9	43,0	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	13,2	14,3	15,0	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	75,3	82,2	84,6	84,8	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	22,7	25,3	27,0	27,8	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	181,4	213,2	225,2	220,6	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	120,9	132,6	138,0	130,4	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	60,9	64,2	64,7	66,5	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	274,5	315,3	331,4	327,3	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	54,9	58,6	60,0	61,4	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	96,8	116,0	125,3	126,2	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	121,4	127,3	130,5	131,3	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	171,1	199,3	196,8	201,4	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	41,9	51,8	53,4	53,3	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	158,0	170,9	176,4	163,1	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	40,5	46,6	49,7	49,2	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	95,2	108,2	112,0	110,1	repair and installation of machinery and equipment

a Dane zostały opracowane na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków. b Dane dla gospodarstw indywidualnych od 2020 r. wyszacowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020, a dla lat poprzednich — Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a Data were prepared on the basis of reporting and estimates. b Data for private farms since 2020 onwards were estimated on the basis of the results of the Agricultural Census 2020 and for the previous years — the Agricultural Census 2010.

TABL. 5 (148). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W GOSPODARCE NARODOWEJ[a] WEDŁUG SEKCJI I WYBRANYCH DZIAŁÓW (dok.)**

AVERAGE EMPLOYMENT IN THE NATIONAL ECONOMY[a] BY SECTIONS AND SELECTED DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w tys. etatów in thousand full-time equivalent employees				
Przemysł (dok.)					**Industry (cont.)**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	124,3	118,4	114,4	115,5	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	138,3	152,5	157,8	155,9	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	40,7	40,8	39,5	35,6	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	60,1	70,6	76,3	76,1	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	**592,8**	**664,6**	**677,5**	**678,2**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**1596,4**	**1727,5**	**1741,6**	**1727,0**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:					of which:
Handel hurtowy[Δ]	595,2	660,0	660,5	657,2	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	846,4	891,8	895,9	883,2	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**609,6**	**748,9**	**788,2**	**803,2**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	398,4	502,1	521,6	531,9	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**172,0**	**195,5**	**215,9**	**218,8**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja	**229,2**	**288,1**	**346,3**	**356,1**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**268,4**	**255,4**	**260,2**	**266,0**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**141,8**	**141,8**	**143,2**	**141,4**	**Real estate activities**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**374,3**	**451,5**	**500,0**	**507,9**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**401,9**	**445,2**	**461,9**	**458,4**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**619,4**	**623,0**	**632,3**	**635,8**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**1046,5**	**1113,9**	**1132,9**	**1145,2**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**669,4**	**698,5**	**724,5**	**728,8**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**120,9**	**128,3**	**132,5**	**134,5**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**129,7**	**155,4**	**164,5**	**165,2**	**Other service activities**

a Dane zostały opracowane na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków.
a Data were prepared on the basis of reporting and estimates.

TABL. 6 (149). **PRACOWNICY NAJEMNI W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG WYMIARU CZASU PRACY[1] W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYEES IN NATIONAL ECONOMY BY WORKING TIME[1] IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total k — w tym kobiety of which women		Pracownicy najemni Employees	Z liczby pracowników najemnych Of the number of employees		
			pełnozatrudnieni full-time employees	niepełnozatrudnieni part-time employees	wymiar nieustalony working time not determined
		w tys. in thousands			
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**o** **k**	**11967,7** **5951,8**	**10806,2** **5163,9**	**901,4** **553,6**	**260,2** **234,2**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	o k	106,7 30,4	95,5 25,6	9,8 3,6	1,5 1,3
Przemysł Industry	o k	3021,8 1008,1	2874,7 921,0	94,3 44,5	52,8 42,6
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	o k	131,6 14,3	129,3 13,6	1,2 0,4	1,1 0,4
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	o k	2614,8 928,3	2479,0 846,7	87,1 41,4	48,8 40,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	o k	112,1 25,7	110,0 24,4	1,1 0,5	1,1 0,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	o k	163,2 39,8	156,4 36,2	5,0 2,2	1,8 1,3
Budownictwo Construction	o k	715,6 91,6	630,8 74,2	78,5 12,5	6,2 4,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	o k	1865,8 1049,3	1618,0 860,4	195,4 139,4	52,3 49,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	o k	823,6 206,9	769,2 181,9	43,5 16,1	10,9 8,9
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	o k	266,6 174,5	200,8 129,4	58,4 37,9	7,4 7,2
Informacja i komunikacja Information and communication	o k	358,2 152,6	332,9 135,9	15,8 8,4	9,4 8,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	o k	281,3 186,1	248,5 162,0	23,3 15,1	9,5 9,0
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	o k	142,0 78,8	124,0 67,1	15,7 9,5	2,3 2,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	o k	555,3 341,8	490,7 295,2	47,2 30,4	17,3 16,3
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	o k	487,5 229,0	425,9 190,4	55,1 32,7	6,5 5,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	o k	1030,5 534,7	988,7 504,5	23,5 13,2	18,3 17,0
Edukacja Education	o k	1146,4 925,2	1002,5 809,7	112,0 86,4	31,9 29,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	o k	788,4 675,8	708,3 604,4	57,3 49,5	22,9 21,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	o k	147,8 92,5	127,5 77,8	17,4 12,1	2,8 2,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities	o k	230,3 174,4	168,2 124,5	54,1 42,2	8,1 7,7

1 Opracowano na podstawie administracyjnych źródeł danych.
1 On the basis of administrative data sources.

TABL. 7 (150). **PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ EMERYCI I RENCIŚCI, NIEPEŁNOSPRAWNI ORAZ CUDZOZIEMCY[a] W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia

RETIREES AND PENSIONERS, DISABLED PERSONS AND FOREIGNERS EMPLOYED[a] IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
	w tys. in thousands		
Emeryci i renciści ..... Retirees and pensioners	785,8	389,1	396,7
Niepełnosprawni ..... Disabled persons	478,2	230,2	248,0
Cudzoziemcy ..... Foreigners	619,6	393,7	225,9

a Dane nie zawierają informacji o ubezpieczonych w KRUS; opracowano na podstawie administracyjnych źródeł danych.
a Data do not include information on persons insured at KRUS; on the basis of administrative data sources.

TABL. 8 (151). **PRACUJĄCY WEDŁUG CZASU PRACY W 2023 R. — na podstawie BAEL[a]**
EMPLOYED PERSONS BY WORK TIME IN 2023 — on the LFS basis[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. Total in thousands	Pracujący — w % ogółem — którzy w badanym tygodniu Employed persons — in % of total — who during the reference week						Przeciętna liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu Average number of hours worked during the reference week
		nie pracowali, ale posiadali pracę did not work but had a job	przepracowali worked					
			1—19 godzin hours	20—29	30—39	40—49	50 godzin i więcej hours and more	
O G Ó Ł E M ..... T O T A L	**17307**	**5,9**	**2,7**	**6,0**	**8,0**	**68,9**	**8,5**	**39,1**
Zatrudnieni[b] ..... Employees[b]	13862	6,5	2,4	5,9	7,8	74,0	3,4	38,3
Pracujący na własny rachunek[c] ..... Self-employed persons[c]	3293	3,4	3,1	5,7	8,7	49,6	29,5	42,4
w tym pracodawcy ..... of which employers	673	3,6	2,4	4,0	5,8	52,0	32,2	43,8
Pomagający członkowie rodzin ..... Contributing family workers	152	.	17,8	19,7	11,8	28,9	15,8	32,4

a Przeciętne w roku. b Dane dotyczą zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, umowy ustnej, umowy cywilnoprawnej oraz osób wykonujących pracę nakładczą (dotychczasowa nazwa — pracownicy najemni). c Łącznie z agentami pracującymi na podstawie umów agencyjnych i umów-zleceń oraz członkami spółdzielni produkcji rolnej.
a Annual averages. b Data concern employees hired on the basis of an employment contract, verbal agreement, civil law contract as well as outworkers (previous name — paid employees). c Including agents working on the basis of agency and order agreements as well as members of agricultural production cooperatives.

TABL. 9 (152). **PRZYJĘCIA DO PRACY**[a]
HIRES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	Z liczby ogółem Of grand total number: kobiety women	podjęcie pierwszej pracy starting work for the first time: razem total	w tym absolwenci[b] of which school-leavers[b]	powroty z urlopów wychowawczych returning from child-care leaves	Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	SPECIFICATION
	w tys.	in thousands					
O G Ó Ł E M 2015	1804,0	791,1	275,9	175,6	19,0	22,3	**T O T A L**
2020	1809,8	821,3	312,9	119,0	24,1	20,1	
2022	2056,3	973,1	344,6	128,6	32,5[c]	22,5	
2023	**1880,1**	**877,5**	**306,0**	**107,7**	**29,4**[c]	**20,3**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9,2	2,9	1,5	0,9	0,1	14,7	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	479,4	164,2	64,2	27,6	5,0	17,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	12,8	1,4	0,9	0,7	0,1	10,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	432,3	154,6	60,4	25,6	4,7	18,2	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	11,3	3,3	0,9	0,6	0,1	9,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	23,1	4,9	1,9	0,7	0,1	15,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	112,8	14,3	12,3	3,2	0,3	26,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	305,7	175,4	58,1	19,7	11,5	23,2	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	167,9	36,5	26,1	6,1	1,0	24,8	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	47,4	28,8	11,8	2,3	0,4	36,6	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	64,0	27,6	11,0	5,1	0,9	20,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	41,9	26,1	9,1	4,5	1,5	17,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	16,6	8,4	1,6	0,7	0,2	16,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	90,9	52,6	13,6	6,9	1,2	25,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	254,2	117,3	56,6	7,7	0,6	62,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	69,9	46,1	9,2	6,5	2,4	10,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	105,1	87,9	10,0	4,2	1,9	10,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	90,2	73,9	16,3	10,7	2,2	13,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	18,7	11,6	3,5	1,4	0,3	15,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6,8	3,9	1,1	0,3	0,1	21,3	Other service activities

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków. b Z wykształceniem: wyższym, policealnym, średnim oraz zasadniczym zawodowym (do 2020 r.) i zasadniczym branżowym (od 2020 r.). c W tym 28,4 tys. kobiet.

a Data concern full-time employees in entities of the national economy with 10 or more employed persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons; prepared on the basis of reporting and estimates. b With tertiary, post-secondary, secondary and basic vocational (until 2020) and basic sectoral vocational (since 2020) education. c Of which 28.4 thousand women.

TABL.10 (153). **ZWOLNIENIA Z PRACY**[a]

TERMINATIONS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %	SPECIFICATION
		kobiety women	zwolnienia w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przejścia na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted disability pension or due to rehabilitation		
			przez pracodawcę by employer	przez pracownika by employee			
	w tys. in thousands						
O G Ó Ł E M 2015	1666,4	691,4	228,6	212,6	98,3	20,6	**T O T A L**
2020	1796,2	805,9	184,6	214,8	139,0	19,9	
2022	1887,5	844,1	138,4	322,9	125,3	20,7	
2023	**1821,8**	**828,8**	**132,6**	**287,4**	**135,3**	**19,7**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8,9	2,5	0,5	0,7	1,4	14,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	485,3	163,8	46,2	74,3	41,5	17,5	Industry
górnictwo i wydobywanie	10,4	1,0	0,4	1,0	3,1	8,3	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	442,4	155,7	43,8	69,3	30,3	18,6	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	10,2	2,6	0,3	1,1	4,5	8,8	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	22,3	4,5	1,6	2,9	3,6	14,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	108,4	11,7	7,2	13,6	3,9	25,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	286,8	164,5	22,0	54,6	7,6	22,1	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	163,7	33,1	8,9	18,3	12,0	24,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	42,7	26,5	2,1	7,4	0,9	32,8	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	61,7	25,3	6,5	21,0	0,7	19,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36,4	23,4	3,9	10,9	1,8	15,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	16,5	8,4	0,9	3,2	2,7	16,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	73,8	41,8	4,7	25,4	2,4	20,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	261,6	122,5	15,0	18,6	4,1	64,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ...	67,6	42,6	2,1	8,5	17,2	10,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	99,5	82,0	4,1	13,5	22,5	9,8	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	84,9	66,2	7,1	13,2	13,8	13,1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15,9	9,5	0,8	2,6	2,4	13,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8,2	4,9	0,6	1,7	0,2	25,3	Other service activities

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków.

a Data concern full-time employees in entities of the national economy with 10 or more employed persons as well as in budgetary sphere units regardless of the number of employed persons; prepared on the basis of reporting and estimates.

TABL. 11 (154). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miejsca pracy w tys. Jobs in thousands					Wskaźnik wolnych miejsc pracy w %[a] Job vacancy rate in %[a]	SPECIFICATION
		wolne[a] vacancies[a]			nowo utworzone[b] newly created[b]	zlikwidowane[b] liquidated[b]		
		ogółem total	z tego of which: nowo utworzone newly created	z tego of which: zgłoszone do urzędów pracy reported to labour offices				
O G Ó Ł E M	2015	71,6	17,2	.	595,8	317,6	0,61	**T O T A L**
	2020	83,4	17,2	11,4	470,4	329,8	0,67	
	2022	139,8	26,9	17,9	534,8	275,0	1,11	
	2023	**109,1**	**19,4**	**14,7**	**438,8**	**252,3**	**0,87**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		0,6	0,1	0,1	3,5	21,1	0,66	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		24,2	3,8	3,9	82,3	53,7	0,76	Industry
górnictwo i wydobywanie		0,4	0,0	0,0	1,3	0,4	0,27	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		22,1	3,6	3,6	76,4	51,3	0,80	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]		0,9	0,1	0,1	1,0	0,4	0,75	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]		0,9	0,1	0,2	3,6	1,6	0,52	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		12,2	1,8	2,0	54,6	39,6	1,60	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]		14,8	2,5	1,5	74,5	47,6	0,69	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa		11,4	1,3	1,6	31,7	22,2	1,27	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]		3,3	0,6	0,5	23,7	14,2	1,02	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja		7,4	2,5	0,1	23,6	11,3	1,99	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1,6	0,7	0,1	8,5	5,9	0,53	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]		1,3	0,2	0,2	4,7	3,4	0,90	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7,2	2,7	0,3	33,1	12,3	1,09	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]		3,6	0,7	0,4	25,0	14,0	0,68	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		6,2	0,5	0,5	7,8	2,6	1,18	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		5,4	1,0	1,6	32,9	10,8	0,37	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		7,5	0,7	1,4	19,9	6,7	0,82	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		1,0	0,1	0,2	5,5	1,5	0,66	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		1,4	0,2	0,3	7,4	4,4	1,28	Other service activities

a Średnia ze stanów na koniec kwartałów. b W ciągu roku.
a Average of the end-of-quarter values. b During the year.

TABL. 12 (155). **STRAJKI**
STRIKES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba strajków	14	27	29	14	Number of strikes
Strajkujący:					Employees on strike:
w liczbach bezwzględnych	19056	13160	3804	1454	in absolute numbers
w % zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki	63,7	24,9	37,4	1,74	in % of paid employees in entities in which strikes occurred
w % ogółu zatrudnionych[a]	0,19	0,12	0,03	0,01	in % of total of paid employees[a]
w tym pracownicy na stanowiskach robotniczych:					of which employees in manual labour positions:
w liczbach bezwzględnych	16433	10512	3132	1150	in absolute numbers
w % pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych w jednostkach, w których wystąpiły strajki	75,0	25,3	55,5	1,61	in % of paid employees in manual labour positions in entities in which strikes occurred
Liczba dni roboczych nieprzepracowanych w związku z uczestnictwem w strajkach:					Number of working days lost due to participation in strikes:
w liczbach bezwzględnych	108206	5261	43390	1564	in absolute numbers
w tym przez pracowników na stanowiskach robotniczych	98902	4606	34382	1013	of which by employees in manual labour positions
na 1 zatrudnionego w jednostkach, w których wystąpiły strajki	3,61	0,10	4,26	0,02	per paid employee in entities in which strikes occurred

a Opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków.
a Prepared on the basis of reporting and estimates.

TABL. 13 (156). **KOSZTY PRACY**[a]
LABOUR COSTS[a]

SEKCJE SECTIONS	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) per paid employee (monthly averages)				na 1 godzinę przepracowaną per hour worked			
	w zł in PLN							
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**5348,81**	**7041,53**	**8640,95**	**9665,40**	**37,51**	**50,55**	**61,43**	**68,71**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	6271,32	7465,21	9558,83	10266,35	41,32	50,65	64,82	69,67
Przemysł Industry	5276,57	7007,02	8487,07	9409,55	35,51	48,67	58,52	64,74
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	9109,76	11257,09	14878,61	17114,34	62,63	78,81	103,81	119,13
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	4836,50	6607,75	7920,71	8735,50	32,41	45,91	54,43	59,88
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	8686,85	10517,56	12733,74	14554,63	61,21	73,29	89,65	102,55
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4936,58	6476,71	7340,12	8188,22	33,43	44,40	50,56	56,42
Budownictwo Construction	4860,07	6350,25	7957,95	8741,70	31,80	42,85	53,06	58,32
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	4629,82	6297,44	7727,28	8438,53	31,19	43,30	53,08	57,97
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5065,21	6266,15	8528,82	9625,59	33,83	43,26	57,63	65,08
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	3412,65	4600,20	5710,63	6510,28	22,53	32,68	38,13	43,56
Informacja i komunikacja Information and communication	9320,63	11828,10	14678,32	17100,65	63,20	80,40	100,61	117,31
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	8527,18	10430,44	13016,08	14867,59	59,28	73,36	90,26	103,41
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	5465,93	6756,18	8278,70	9419,77	37,73	46,85	58,00	65,71
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	7644,05	9064,03	12185,28	13108,40	51,76	62,12	83,33	90,19
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	3889,42	5467,85	6698,28	7429,92	25,68	37,92	45,68	50,73
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	6075,57	8448,60	9623,32	10731,17	42,56	59,84	68,49	76,23
Edukacja Education	5387,56	6722,98	7781,31	8606,46	50,77	61,10	72,30	80,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4568,69	6695,96	8512,65	9978,98	32,17	47,75	60,49	70,95
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	4543,41	5966,40	7253,69	8287,70	31,43	42,36	50,73	58,02
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4284,76	5137,87	6069,36	6799,60	28,52	36,25	41,25	46,02

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 osób i więcej; dane za 2020 r. pochodzą z Badania kosztów pracy, które przeprowadzane jest co 4 lata, w latach 2015, 2022 i 2023 dane szacunkowe.

a Data concern entities with 10 or more employed persons; the data for 2020 comes from the Labour Cost Survey, which is conducted every 4 years, in 2015, 2022 and 2023 estimated data.

Bezrobocie
Unemployment

TABL. 14 (157). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w końcu okresu
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
End of the period

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w tys.	**1563,3**	**1046,4**	**812,3**	**788,2**	**Total registered unemployed persons in thousands**
w tym kobiety	816,1	561,6	436,4	414,9	of which women
Z liczby ogółem — bezrobotni:					Of total number — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	250,1	130,5	106,9	99,9	previously not employed
absolwenci	71,6	36,2	35,8	30,9	school-leavers
bez kwalifikacji zawodowych	478,4	331,3	262,9	254,4	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	79,5	50,6	32,1	32,0	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni[a]	880,3	515,8	419,7	385,9	long-term unemployed[a]
posiadający prawo do zasiłku	217,3	167,8	115,4	119,7	possessing benefit rights
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	33,3	15,1	11,8	11,3	benefitting from social assistance
posiadający co najmniej jedno dziecko[b]	242,2	187,6	139,9	125,8	with at least one child[b]
niepełnosprawni	95,2	55,7	59,6	60,9	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego[c] w %	**9,7**	**6,3** **6,8**	**5,2**	**5,1**	**Registered unemployment rate[c] in %**
Oferty pracy w tys.	**51,2**	**43,8**	**44,1**	**41,0**	**Job offers in thousands**

a, c Patrz uwagi ogólne: a — ust. 2 na str. 219; c — ust. 3 na str. 219. Dane dla 2020 r. uwzględniają szacunki pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oparte o wyniki: nad kreską — Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (są porównywalne z danymi za lata poprzednie), pod kreską — Powszechnego Spisu Rolnego 2020. b W wieku do 6 lat (124,0 tys. osób na koniec 2023 r.) lub dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 lat (1,8 tys. osób na koniec 2023 r.).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, c See general notes: a — item 2 on page 219; c — item 3 on page 219. Data for 2020 include estimates of persons working on individual farms in agriculture based on the results of: above the line — the Agricultural Census 2010 (they are comparable to data for previous years), below the line — the Agricultural Census 2020. b Aged up to 6 (124.0 thousand persons at the end of 2023) or disabled child up to 18 (1.8 thousand persons at the end of 2023).

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15 (158). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**[a]

NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS[a]

LATA YEARS	Bezrobotni nowo zarejestrowani Newly registered unemployed persons				Bezrobotni wyrejestrowani Persons removed from unemployment rolls		
	ogółem total	z liczby ogółem of total number			ogółem total	z liczby ogółem of total number	
		kobiety women	dotychczas niepracujący previously not employed	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons		kobiety women	z tytułu podjęcia pracy who received jobs
	w tys. in thousands						
2015	2368,8	1148,5	412,5	113,8	2630,6	1272,1	1283,9
2020	1340,7	672,3	153,2	74,5	1160,7	590,2	713,5
2022	1301,8	689,7	211,7	44,7	1384,7	735,2	714,9
2023	**1265,7**	**642,5**	**167,0**	**48,2**	**1289,8**	**664,0**	**686,8**

a W ciągu okresu.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 16 (159). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2020		2022		2023		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w tys. in thousands								
O G Ó Ł E M T O T A L									
O G Ó Ł E M	**1563,3**	**816,1**	**1046,4**	**561,6**	**812,3**	**436,4**	**788,2**	**414,9**	**T O T A L**
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
24 lata i mniej	236,8	128,7	130,8	73,8	100,4	54,8	100,8	54,4	24 and less
25—34	429,8	260,2	283,9	184,7	198,3	130,8	186,5	119,9	25—34
35—44	332,9	187,5	260,8	152,3	207,6	123,7	202,0	117,5	35—44
45—54	287,9	143,7	196,0	98,9	165,5	84,1	166,6	83,3	45—54
55 lat i więcej	275,9	96,0	174,9	51,9	140,5	43,0	132,4	39,9	55 and more

TABL. 16 (159). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2020		2022		2023		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w tys. in thousands								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe	200,2	135,6	154,1	105,4	116,6	79,5	113,2	75,9	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe[a]	340,8	203,5	231,4	138,9	180,2	107,7	175,8	102,7	Post-secondary and vocational secondary[a]
Średnie ogólnokształcące	164,6	108,1	125,9	82,8	96,9	63,8	96,5	62,3	General secondary
Zasadnicze zawodowe[b]	424,9	181,6	260,3	112,9	203,3	87,6	196,4	82,9	Basic vocational[b]
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	432,8	187,3	274,7	121,6	215,3	97,8	206,4	91,1	Lower secondary, primary and incomplete primary
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY[cd] BY DURATION OF UNEMPLOYMENT[cd]									
3 miesiące i mniej	459,0	211,5	249,8	121,3	243,3	117,9	235,7	112,5	3 months and less
3— 6	235,3	125,7	160,9	84,4	121,9	65,0	123,4	65,1	3— 6
6—12	248,2	128,8	220,2	110,5	118,4	64,4	129,4	67,0	6—12
12—24	241,4	132,0	191,1	107,0	108,0	60,7	114,6	63,5	12—24
Powyżej 24 miesięcy	379,4	218,1	224,4	138,4	220,6	128,5	185,1	106,8	More than 24 months
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
Bez stażu pracy	250,1	145,8	130,5	76,5	106,9	64,3	99,9	57,9	No work seniority
Ze stażem pracy:									With work seniority:
1 rok i mniej	278,5	160,2	211,6	123,8	165,4	97,8	163,8	95,2	1 year and less
1— 5	343,9	186,4	268,7	155,0	207,8	118,7	201,8	112,9	1— 5
5—10	227,0	120,0	163,6	89,1	129,2	68,9	128,5	67,0	5—10
10—20	238,1	118,3	155,9	76,1	120,4	57,7	116,5	54,8	10—20
20—30	163,4	65,6	84,3	32,2	60,9	23,2	57,5	21,7	20—30
powyżej 30 lat	62,3	19,8	31,8	8,9	21,8	5,8	20,3	5,4	more than 30 years

a, b Od 2022 r. łącznie z wykształceniem: a — branżowym II stopnia, b — branżowym. c Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. wśród bezrobotnych było 189,7 tys. osób w wieku do 30 lat (w tym 111,0 tys. kobiet) oraz 211,3 tys. osób w wieku powyżej 50 lat (w tym 78,5 tys. kobiet).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b Since 2022, including: a — technical secondary or secondary sectoral vocational education, b — basic sectoral vocational education. c From the date of registering in a labour office. d Intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3——6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 December 2023, among the unemployed there were 189.7 thousand persons aged up to 30 (of which 111.0 thousand women) as well as 211.3 thousand persons aged more than 50 (of which 78.5 thousand women).

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 17 (160). **PRZECIĘTNA W ROKU STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH[a] — na podstawie BAEL**

ANNUAL AVERAGE UNEMPLOYMENT RATE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL OF UNEMPLOYED PERSONS[a] — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019		2020		2022		2023		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
	w % in %								
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	**3,3**	**3,6**	**3,2**	**3,3**	**2,9**	**2,9**	**2,8**	**2,9**	**TOTAL**
W tym w wieku produkcyjnym[b]	3,4	3,8	3,3	3,5	3,0	3,1	2,9	3,0	Of which in working age[b]
mobilnym	3,9	4,5	3,9	4,2	3,5	3,7	3,5	3,7	mobile
niemobilnym	2,5	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	2,0	1,9	non-mobile
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
15—24 lata	9,9	10,3	10,9	11,6	10,8	11,3	11,3	11,1	15—24
25—34	3,7	4,6	3,8	4,2	3,3	3,7	3,0	3,7	25—34
35—44	2,6	3,1	2,5	2,7	2,1	2,2	2,1	2,2	35—44
45—54	2,4	2,4	2,2	2,3	2,3	2,2	2,0	1,8	45—54
55—89 lat	2,2	1,9	2,0	1,5	1,7	1,5	1,7	1,5	55—89
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL									
Wyższe	2,0	2,1	1,9	2,0	1,3	1,3	1,3	1,3	Tertiary
Policealne i średnie zawodowe/branżowe[c]	3,0	3,8	3,1	3,7	3,0	3,8	3,0	3,9	Post-secondary and technical secondary or secondary sectoral vocational[c]
Średnie ogólnokształcące	4,9	5,3	5,0	4,8	4,2	5,3	4,1	4,9	General secondary
Zasadnicze zawodowe[d]	3,9	5,1	3,5	4,1	3,6	3,6	4,2	4,2	Basic vocational or basic sectoral vocational[d]
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	8,6	9,2	9,0	10,6	8,0	8,7	6,9	8,0	Lower secondary, primary, incomplete primary and without school education

a Patrz uwagi ogólne dotyczące BAEL, na str. 215. b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat; osoby w wieku mobilnym — 18—44 lata; niemobilnym: mężczyźni w wieku 45—64 lata, kobiety w wieku 45—59 lat. c Od 3 kwartału 2022 r. łącznie z wykształceniem średnim branżowym. d Od 3 kwartału 2020 r. łącznie z wykształceniem zasadniczym branżowym.

a See general notes concerning LFS, on page 215. b Men aged 18—64, women aged 18—59; mobile aged persons — 18—44; non-mobile: 45—64 for men, 45—59 for women. c Since the 3rd quarter of 2022, including secondary sectoral vocational education. d Since the 3rd quarter of 2020, including basic sectoral vocational education.

TABL. 18 (161). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**[a]

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMMES AS WELL AS JOB OFFERS[a]

LATA YEARS	Bezrobotni, którzy Unemployed persons who				Liczba zgłoszonych ofert pracy Number of submitted job offers
	podjęli zatrudnienie took employment		rozpoczęli started		
	przy pracach interwencyjnych in intervention works	przy robotach publicznych in public works	szkolenie i staż u pracodawcy training and employer sponsored traineeships	prace społecznie użyteczne social useful works	
	w tys. in thousands				
2015	44,5	37,3	253,9	45,0	1279,0
2020	26,5	15,9	95,6	14,7	1115,6
2022	76,9	48,6	297,0	29,0	2401,5
2023	**31,0**	**19,9**	**109,8**	**13,6**	**1071,5**

a W ciągu okresu.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the period.
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy
Working conditions

TABL. 19 (162). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY**[a] **(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy[b] Of total number — persons incapable for work[b]			SPECIFICATION
		śmiertelnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkiem with other effect	1—3 dni days	4—20	21 dni i więcej days and more	
	OGÓŁEM TOTAL							
OGÓŁEM 2015	87622	304	502	86816	1507	33052	48828	**TOTAL**
2020	62740	190	378	62172	269	26601	35547	
2022	66606	180	369	66057	29	26921	39476	
2023	**68663**	**168**	**331**	**68164**	**3178**	**28779**	**36528**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	782	7	5	770	12	271	492	Agriculture, forestry and fishing

a Zgłoszonych w danym roku; liczba poszkodowanych w wypadkach zaistniałych wynosiła w 2015 r. — 86,2 tys., tj. 7,08 na 1000 pracujących i odpowiednio: w 2020 r. — 61,9 tys., tj. 4,28 i w 2022 r. — 65,7 tys., tj. 4,64. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 221.

a Registered in a given year; the number of persons injured in accidents amounted to 86.2 thousand in 2015, i.e. 7.08 per 1000 persons employed and respectively: 61.9 thousand in 2020, i.e. 4.28 and 65.7 thousand in 2022, i.e. 4.64. b Excluding persons injured in fatal accidents; see general notes, item 5 on page 221.

TABL. 19 (162). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] (cd.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy[b] Of total number — persons incapable for work[b]			SPECIFICATION
		śmiertelnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkiem with other effect	1—3 dni days	4—20	21 dni i więcej days and more	
	O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)							
Przemysł	26971	56	162	26753	850	10167	15898	Industry
górnictwo i wydobywanie	2176	16	7	2153	8	306	1846	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	22079	29	143	21907	761	8854	12435	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	519	2	3	514	12	171	334	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	2197	9	9	2179	69	836	1283	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	3596	39	35	3522	77	1105	2375	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	8883	13	27	8843	392	4047	4430	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	6176	29	38	6109	263	2493	3390	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	1021	1	2	1018	46	517	457	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	387	1	2	384	30	220	136	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	477	—	2	475	36	270	170	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	600	1	—	599	25	242	332	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	972	3	4	965	82	484	403	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	2687	6	18	2663	143	1173	1361	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2913	4	13	2896	176	1345	1387	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4483	3	7	4473	237	2028	2214	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7452	1	10	7441	750	3826	2874	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	719	3	3	713	37	318	361	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	544	1	3	540	22	273	248	Other service activities

a Zgłoszonych w danym roku; liczba poszkodowanych w wypadkach zaistniałych wynosiła w 2015 r. — 86,2 tys., tj. 7,08 na 1000 pracujących i odpowiednio: w 2020 r. — 61,9 tys., tj. 4,28 i w 2022 r. — 65,7 tys., tj. 4,64. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 221.

a Registered in a given year; the number of persons injured in accidents amounted to 86.2 thousand in 2015, i.e. 7.08 per 1000 persons employed and respectively: 61.9 thousand in 2020, i.e. 4.28 and 65.7 thousand in 2022, i.e. 4.64. b Excluding persons injured in fatal accidents; see general notes, item 5 on page 221.

TABL. 19 (162). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] (dok.)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — niezdolni do pracy[b] Of total number — persons incapable for work[b]			SPECIFICATION
		śmiertelnych fatal	ciężkich serious	z innym skutkiem with other effect	1—3 dni days	4—20	21 dni i więcej days and more	
	NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (incidence rate)							
O G Ó Ł E M 2015	7,19	0,02	0,04	7,13	0,12	2,71	4,01	**T O T A L**
2020	4,54	0,01	0,03	4,50	0,02	1,93	2,47	
2022	4,76	0,01	0,03	4,72	0,00	1,93	2,83	
2023	**4,85**	**0,01**	**0,02**	**4,82**	**0,22**	**2,03**	**2,58**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,51	0,03	0,02	3,46	0,05	1,22	2,21	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	8,36	0,02	0,05	8,29	0,26	3,15	4,93	Industry
górnictwo i wydobywanie	16,50	0,12	0,05	16,33	0,06	2,32	14,00	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	7,85	0,01	0,05	7,79	0,27	3,15	4,42	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	4,59	0,02	0,03	4,54	0,11	1,51	2,95	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	13,13	0,05	0,05	13,03	0,41	4,99	7,67	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	3,40	0,04	0,03	3,33	0,07	1,05	2,25	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	3,94	0,01	0,01	3,92	0,17	1,80	1,97	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	6,48	0,03	0,04	6,41	0,28	2,62	3,56	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	3,18	0,00	0,01	3,17	0,14	1,61	1,42	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	0,74	0,00	0,00	0,74	0,06	0,42	0,26	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,47	—	0,01	1,46	0,11	0,83	0,53	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	3,40	0,01	—	3,39	0,14	1,37	1,88	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,18	0,00	0,00	1,18	0,10	0,59	0,49	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	4,79	0,01	0,03	4,75	0,25	2,09	2,42	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,87	0,00	0,01	2,86	0,17	1,32	1,36	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3,74	0,00	0,01	3,73	0,20	1,69	1,85	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7,76	0,00	0,01	7,75	0,78	3,98	2,99	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4,29	0,02	0,02	4,25	0,22	1,90	2,15	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1,43	0,00	0,01	1,42	0,06	0,72	0,65	Other service activities

a Zgłoszonych w danym roku; liczba poszkodowanych w wypadkach zaistniałych wynosiła w 2015 r. — 86,2 tys., tj. 7,08 na 1000 pracujących i odpowiednio: w 2020 r. — 61,9 tys., tj. 4,28 i w 2022 r. — 65,7 tys., tj. 4,64. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 221.

a Registered in a given year; the number of persons injured in accidents amounted to 86.2 thousand in 2015, i.e. 7.08 per 1000 persons employed and respectively: 61.9 thousand in 2020, i.e. 4.28 and 65.7 thousand in 2022, i.e. 4.64. b Excluding persons injured in fatal accidents; see general notes, item 5 on page 221.

TABL. 20 (163). **WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY[a] (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK[a] (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry			budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] trade; repair of motor vehicles[Δ]	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
			razem total	w tym of which: górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	w tym of which: przetwórstwo przemysłowe manufacturing				
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODES OF INJURIES									
OGÓŁEM TOTAL 2015	87622	1296	33545	2261	28351	5776	12006	6262	9312
2020	62740	862	26102	1994	21624	3872	8218	5146	6959
2022	66606	867	26948	2150	22185	3704	8623	5630	6892
2023	**68663**	**782**	**26971**	**2176**	**22079**	**3596**	**8883**	**6176**	**7452**
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożenie oraz materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne ... Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and materials containing harmful biological agents	2335	20	1133	40	993	93	246	107	210
w tym kontakt z substancjami niebezpiecznymi ... of which contact with hazardous substances	564	7	337	15	294	20	43	25	65
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie ... Drowned, buried, enveloped	75	2	25	10	8	23	3	7	5
Uderzenie w nieruchomy obiekt ... Impact with or against a stationary object	20846	256	6606	557	5184	1097	2408	2145	2366
Uderzenie przez obiekt w ruchu ... Struck by object in motion, collision with	14022	142	6755	806	5423	898	2065	1323	663
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt ... falling object	5925	46	3136	523	2425	412	927	444	241
obracający się, poruszający się, transportowany obiekt, w tym pojazdy ... rotating, moving, transported object, including vehicles	2667	25	1186	73	1009	145	456	326	147
Kontakt z przedmiotem ostro zakończonym, szorstkim, chropowatym lub twardym ... Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent	13300	106	6110	216	5499	626	1837	542	2173
w tym kontakt z przedmiotem ostrym of which contact with sharp material agent	6704	40	3156	32	2963	290	1232	164	939
Uwięzienie, zmiażdżenie ... Trapped, crushed, etc.	4633	54	2659	163	2332	298	662	286	167
Obciążenie fizyczne lub psychiczne ... Physical or mental stress	11345	125	3520	382	2577	543	1544	1314	1304
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego ... of which physical stress on the musculoskeletal system	9836	104	3047	332	2219	478	1401	1178	1111
Agresja ze strony człowieka lub zwierzęcia ... Bite, kick, etc. (human or animal)	2107	77	163	2	63	18	118	452	564

a Zgłoszonych w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 20 (163). **WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY[a] (dok.)**
CONTACT-MODES OF INJURIES AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which							
			rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry			budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] trade; repair of motor vehicles[Δ]	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
				razem total	w tym of which					
					górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS										
O G Ó Ł E M	2015	173475	2583	71949	5285	60781	12499	24640	11606	15261
T O T A L	2020	127436	1805	57949	4373	48450	8104	17224	9756	11327
	2022	134093	1739	59544	4930	49259	7716	17983	10763	11121
	2023	**122380**	**1310**	**53594**	**4760**	**43981**	**6704**	**16486**	**10555**	**10632**
Wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne czynnika materialnego ..... Construction defects or inappropriate technical and ergonomic solutions of the material agent		5858	51	2946	295	2391	370	592	501	396
Niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego ..... Improperly manufactured material agent		795	6	411	32	351	40	72	82	48
Wady materiałowe czynnika materialnego ..... Material defects of the material agent		2440	33	1147	80	951	133	307	183	212
Niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego ..... Improper operation of the material agent		2844	23	1223	86	1006	112	333	358	259
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organisation of:										
pracy ..... work		6260	54	3714	328	3104	470	706	347	281
stanowiska pracy ..... workstation		7907	49	4122	516	3320	485	1316	476	425
Niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika Inappropriate use of the material agent by an employee		12011	96	6054	385	5252	685	2026	846	852
Nieużywanie lub używanie w nieprawidłowy sposób sprzętu ochronnego przez pracownika ..... Not using or inappropriate use of personal protective measures by an employee		2243	25	1366	63	1207	162	301	114	60
Niestosowanie się do poleceń oraz przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy ..... Failure to comply with instructions and occupational health and safety rules and regulations		7549	69	3816	394	3151	361	1520	584	279
Stan psychofizyczny pracownika, niezapewniający bezpiecznego wykonywania pracy[b] ..... Employee's mental and physical condition does not ensure safe performance of work[b]		2863	37	940	55	793	126	402	239	344
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika ..... Employee's incorrect action		50295	506	22008	2155	17862	2785	6775	4583	4247
Zdarzenie niezależne od pracodawcy lub pracownika, działanie osób trzecich lub zwierząt ..... An occurrence beyond the control of the employer or employee, the action of third parties or animals		11525	239	2557	76	1996	483	1150	1342	1983
Inne przyczyny ..... Other causes		9790	122	3290	295	2597	492	986	900	1246

a Zgłoszonych w danym roku. b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

a Registered in a given year. b Caused by: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse, etc.

TABL. 21 (164). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Według wydarzeń powodujących urazy By contact-modes of injuries							
			upadek fall of		przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu persons run over, hit or caught by moving means of transport	pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment	uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta persons hit, crushed or bitten by animals	działanie impact of		inne wydarzenia other events
			osób persons	przedmiotów objects				skrajnych temperatur extreme temperatures	materiałów szkodliwych harmful materials	
O G Ó Ł E M	2015	14380	6778	1138	257	1892	1782	82	31	2420
T O T A L	2020	7872	3718	438	122	958	958	40	9	1629
	2022	8836	4343	573	143	1065	1127	31	19	1535
	2023	**8422**	**4235**	**590**	**132**	**936**	**1060**	**38**	**10**	**1421**
W tym wypadki śmiertelne	2015	63	8	7	17	11	2	—	4	14
	2020	35	2	7	9	6	4	—	—	7
Of which fatal accidents	2022	45	8	7	11	6	2	—	2	9
	2023	**45**	**4**	**10**	**15**	**4**	**1**	**—**	**—**	**11**

a Z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania.
Ź r ó d ł o: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a In respect of which one-off compensations were granted.
S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 22 (165). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
Stan w dniu 31 grudnia

EXPOSURE[a] TO RISK FACTORS AT WORK
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenia Risks arising from					
				związane ze środowiskiem pracy the work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous work		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
		na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
O G Ó Ł E M	2015	86,5	66,9	49,8	36,3	23,5	20,4	13,2	10,2
T O T A L	2020	73,2	56,3	43,4	31,4	17,9	15,2	11,9	9,7
	2022[b]	65,3	49,7	38,5	28,2	14,7	12,2	12,1	9,4
	2023	**64,0**	**47,5**	**37,7**	**26,5**	**14,4**	**11,4**	**12,0**	**9,6**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... Agriculture, forestry and fishing		66,9	38,3	43,5	24,2	8,8	6,0	14,5	8,2

a, b Patrz notki na str. 248.

a, b See footnotes on page 248.

TABL. 22 (165). **ZATRUDNIENI[a] W WARUNKACH ZAGROŻENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
EXPOSURE[a] TO RISK FACTORS AT WORK (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenia Risks arising from					
			związane ze środowiskiem pracy the work environment		związane z uciążliwością pracy strenuous work		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 employees in units covered by the survey							
Przemysł Industry	116,5	84,9	73,0	50,8	23,0	18,3	20,6	15,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	413,6	214,1	306,0	142,7	69,0	49,2	38,6	22,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	102,2	78,7	63,3	47,8	20,1	16,4	18,8	14,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	108,1	91,4	40,9	32,8	24,9	17,2	42,2	41,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	89,0	66,0	43,4	29,8	27,1	22,6	18,5	13,7
Budownictwo Construction	50,6	31,8	29,3	16,2	11,3	7,4	10,0	8,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	19,6	16,5	7,8	6,5	3,6	1,9	8,2	8,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	39,8	33,2	9,8	7,8	23,5	19,9	6,5	5,6
Informacja i komunikacja Information and communication	3,0	2,8	1,3	1,0	1,4	1,4	0,4	0,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	20,7	12,1	13,7	6,9	6,1	4,6	0,8	0,6
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	32,2	19,8	20,9	12,9	4,1	3,4	7,3	3,5
Edukacja Education	5,7	4,9	2,1	1,7	1,9	1,8	1,7	1,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	25,9	22,6	19,9	17,1	5,7	5,3	0,3	0,2
Pozostała działalność usługowa Other service activities	9,5	0,4	7,2	0,4	0,7	—	1,6	—

a Liczeni raz w grupie czynnika przeważającego; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 222. b Dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na wprowadzoną w 2021 r. zmianę metody badania z pełnej na reprezentacyjną.

a Employees listed once by predominant factor; see general notes, item 8 on page 222. b Data are incomparable with those for the previous years due to the change in survey method from a full scale to a sampling method in 2021.

TABL. 23 (166). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Liczba przypadków Number of cases		SPECIFICATION
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 100 tys. zatrudnionych per 100 thousand employees	
O G Ó Ł E M	2015	2094	19,6	**T O T A L**
	2020	1850	15,5	
	2022	2637	21,9	
	2023	**3002**	**25,0**	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa		2	0,0	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc		578	4,8	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		15	0,1	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacyjnej płuc		1	0,0	Chronic obstructive bronchitis that caused permanent impairment of lung ventilation
Astma oskrzelowa		21	0,2	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		13	0,1	Extrinsic allergic alveolitis
Alergiczny nieżyt nosa		5	0,0	Allergic rhinitis
Przedziurawienie przegrody nosa		1	0,0	Nasal septum perforation
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		353	2,9	Chronic voice disorders due to excessive vocal effort
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		61	0,5	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry		16	0,1	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		136	1,1	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		272	2,3	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way the job is performed
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		72	0,6	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensoneural type
Zespół wibracyjny		18	0,2	Vibration syndrome
Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego		—	—	Diseases induced by work under increased atmospheric pressure
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	0,0	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		1437	12,0	Infectious and parasitic diseases or their sequels

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.
S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 24 (167). **DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY**[a]

ACTIVITY OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Kontrole Inspections	Wydane decyzje Decisions issued					
			ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień[b] concerning correction of irregularities[b]				nakazujące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
				razem total	w tym of which			
					wstrzymania prac suspension of work	skierowania pracowników do innych prac[c] transfer of employees to other works[c]	wstrzymania eksploatacji maszyn suspension of machinery exploitation	
OGÓŁEM TOTAL	2015	88308	309995	302721	7633	4384	9301	7274
	2020	56371	164652	160769	3888	2066	4656	3883
	2022	59570	216754	211714	5812	3171	7671	5040
	2023	**61695**	**235029**	**230366**	**6268**	**3682**	**8619**	**4663**
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		878	4616	4608	40	51	144	8
Przemysł Industry		11374	63130	61734	753	566	2808	1396
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		281	2088	2070	14	8	64	18
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		10163	56205	54880	684	514	2638	1325
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply		206	673	646	9	13	14	27
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities		724	4164	4138	46	31	92	26
Budownictwo Construction		13952	72161	71227	4902	2673	4677	934
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]		13550	49014	48357	221	162	497	657
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4138	6539	5946	51	36	84	593

a Dotyczy kontroli w podmiotach gospodarki narodowej z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. c Wydane głównie ze względu na: brak wymaganych kwalifikacji i uprawnień, brak wymaganych badań lekarskich, zatrudnienie kobiet i młodocianych przy pracach im wzbronionych.

a Concerns inspections in entities of the national economy excluding private farms in agriculture. b Connected with health and safety at work. c Issued mainly due to: lack of required qualifications and competence, lack of medical certificates, employment of women and juveniles in positions restricted to men.

TABL. 24 (167). **DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY[a] (dok.)**

ACTIVITY OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kontrole Inspections	Wydane decyzje Decisions issued					
		ogółem grand total	dotyczące usunięcia uchybień[b] concerning correction of irregularities[b]				nakazujące wypłatę świadczeń ordering payment of benefits
			razem total	w tym of which			
				wstrzymania prac suspension of work	skierowania pracowników do innych prac[c] transfer of employees to other works[c]	wstrzymania eksploatacji maszyn suspension of machinery exploitation	
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ..... Accommodation and catering[Δ]	3348	10890	10737	30	30	53	153
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	706	1001	886	9	2	6	115
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	355	495	460	4	3	4	35
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... Real estate activities	712	1976	1928	36	34	52	48
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	2036	5224	4986	98	44	126	238
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... Administrative and support service activities	3463	4810	4598	86	49	102	212
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	695	995	992	3	3	2	3
Edukacja ..... Education	1754	3300	3225	1	5	13	75
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	1735	3242	3153	2	5	15	89
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	684	1641	1614	17	11	17	27
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	2300	5983	5903	14	8	19	80

a Dotyczy kontroli w podmiotach gospodarki narodowej z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. b Związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. c Wydane głównie ze względu na: brak wymaganych kwalifikacji i uprawnień, brak wymaganych badań lekarskich, zatrudnienie kobiet i młodocianych przy pracach im wzbronionych.

U w a g a. Państwowa Inspekcja Pracy skontrolowała w 2015 r. 71,4 tys. zakładów, w 2020 r. — 48,0 tys., w 2022 r. — 59,6 tys. i w 2023 r. — 49,7 tys., w których — w dniu przeprowadzenia kontroli — pracujących było odpowiednio: 4393,0 tys., 3145,2 tys., 3522,3 tys. i 3567,8 tys.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Inspekcji Pracy.

a Concerns inspections in entities of the national economy excluding private farms in agriculture. b Connected with health and safety at work. c Issued mainly due to: lack of required qualifications and competence, lack of medical certificates, employment of women and juveniles in positions restricted to men.

N o t e. The National Labour Inspectorate inspected 71.4 thousand units in 2015, 48.0 thousand in 2020, 59.6 thousand in 2022 and 49.7 thousand in 2023, in which — on the day of inspection — there were respectively: 4393.0 thousand, 3145.2 thousand, 3522.3 thousand and 3567.8 thousand employed persons.

S o u r c e: data of the National Labour Inspectorate.

DZIAŁ VIII
WYNAGRODZENIA

Uwagi ogólne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, które podano w dziale „Organizacja państwa".

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in. wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

— wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
— wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
— dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
— honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Mediana wynagrodzeń, inaczej wynagrodzenie środkowe, to miara pozycyjna, dzieląca osoby pobierające wynagrodzenia na dwie równoliczne grupy. Jedna połowa to zatrudnieni otrzymujący wynagrodzenie niższe od mediany, druga zaś – wyższe.

4. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto,** tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

5. Dane w tabl. 7—9 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów prowadzonego w cyklu dwuletnim. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc październik, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

CHAPTER VIII
WAGES AND SALARIES

General notes

1. Wages and salaries include monetary payments and the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees of budgetary units conducting activity within the scope of the national defence and public safety, which are given in the "Organisation of the state" chapter.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, commission-based agency remuneration fees.

Personal wages and salaries include, among others basic wages and salaries, bonuses and awards, allowances (e.g. for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), overtime pays, wages and salaries for time off (paid lay-offs, leave, illness) and in-kind benefits and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded an employment contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per employee were calculated assuming:

— personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
— payments from profit and balance surplus in co-operatives,
— annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units,
— fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with an employment contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.

3. The median earnings, or middle wage or salary, is a positional measure that divides wage earners into two equal groups. One half is made up of employees receiving a wage or salary below the median, while the other half is higher.

4. Data on wages and salaries are given **in gross terms,** i.e. including personal income tax advances and since 1999, with compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sick-ness insurance) paid by the insured person.

5. Data in tables 7—9 were compiled on the basis of the sample survey on the structure of wages and salaries by occupation conducted in a two-year cycle. Data concern employees who received wages and salaries for the whole month of October, excluding employees in organisations: social, political, trade union organisations and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of a quarterly bonus, 1/12 of: annual awards and bonuses, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units and fees) was used.

TABL. 1 (168). **WYNAGRODZENIA BRUTTO**

GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023				
	w mln zł in million PLN				2010= =100	2015= =100	2021= =100	2022= =100
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	**480524**	**695986**	**877628**	**997330**	**251,9**	**207,5**	**129,0**	**113,6**
w tym: of which:								
Osobowe ..... Personal	450545	656239	822712	931812	252,5	207,0	128,8	113,3
w tym za pracę w godzinach nadliczbowych ..... of which for overtime	10267	14480	18835	21004	254,8	204,3	124,8	111,5
Wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach ..... Payments from profit and balance surplus in cooperatives	139	146	151	156	46,5	112,3	108,6	103,4
Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej ..... Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units	5447	6863	7941	8654	187,8	158,8	115,3	109,0
Bezosobowe ..... Impersonal wages and salaries	21025	27030	38423	46583	245,8	221,6	140,3	121,2

TABL. 2 (169). **WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI**

GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS

SEKCJE SECTIONS	2015	2020	2022	2023				
	w mln zł in million PLN				2010= =100	2015= =100	2021= =100	2022= =100
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	**480524**	**695986**	**877628**	**997330**	**251,9**	**207,5**	**129,0**	**113,6**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing	6852	8635	11942	14014	267,7	204,5	131,8	117,3
Przemysł ..... Industry	132848	186990	230659	256938	235,8	193,3	125,0	111,4
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	12221	13160	16701	19513	160,8	159,7	141,7	116,8
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	104180	152664	189228	209415	258,0	201,0	123,7	110,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ..... electricity, gas, steam and air conditioning supply	9888	11853	13398	15496	152,6	156,7	127,5	115,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6560	9313	11331	12514	232,3	190,8	122,7	110,4
Budownictwo ..... Construction	24000	36004	45124	50210	216,7	209,5	125,4	111,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... Trade; repair of motor vehicles[Δ]	64858	97840	121139	134592	257,9	207,3	124,8	111,1

TABL. 2 (169). **WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI (dok.)**

GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS	2015	2020	2022	2023			
	w mln zł in million PLN				2010= =100	2015= =100	2021= =100	2022= =100
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	26090	40585	56448	66112	313,9	253,3	146,7	117,1
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	5549	8415	12045	14138	314,3	255,1	148,9	117,4
Informacja i komunikacja Information and communication	19837	33455	47946	55926	389,2	281,7	143,5	116,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	21471	26443	32364	37350	195,6	174,0	134,1	115,4
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	7255	9330	10908	12255	213,2	168,9	124,2	112,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	23129	37501	50595	58075	337,3	251,2	136,4	114,8
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	16625	26534	33302	37815	349,5	227,4	125,6	113,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	36214	49595	58783	67695	203,6	187,2	127,8	115,2
Edukacja Education	54309	72428	83535	95212	214,9	175,1	122,2	114,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	30374	46934	62331	72332	274,6	237,8	128,1	116,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	5904	7858	10014	12792	235,9	216,5	152,6	127,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	5208	7440	10493	11874	377,5	227,9	136,0	113,2

TABL. 3 (170). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ**

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	**3907,85**	**5226,00**	**6362,90**	**7199,22**	**T O T A L**
Sektor publiczny	4482,55	5893,61	6981,20	7966,20	Public sector
Sektor prywatny	3664,68	4969,88	6134,97	6914,81	Private sector

TABL. 4 (171). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI**

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023				
	w mln zł in million PLN				2010= =100	2015= =100	2021= =100	2022= =100
O G Ó Ł E M TOTAL	**3907,85**	**5226,00**	**6362,90**	**7199,22**	**223,4**	**184,0**	**126,7**	**113,1**
w tym w sferze budżetowej[a] of which in the budgetary sphere[a]	4209,00	5578,84	6432,94	7291,94	208,1	173,3	122,5	113,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	4348,27	5287,30	6768,42	7381,94	223,3	170,1	125,2	109,1
Przemysł Industry	3983,49	5249,16	6361,90	7161,47	219,8	179,8	126,0	112,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	6837,41	8471,35	11098,14	12827,33	220,8	187,5	141,7	115,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3669,29	4969,50	6028,43	6753,22	231,5	184,0	124,7	112,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	6546,95	8177,46	9573,21	10986,03	208,9	167,8	127,9	114,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3825,28	4844,23	5690,32	6345,03	196,5	165,7	122,1	111,5
Budownictwo Construction	3217,49	4304,94	5302,05	5915,02	217,4	184,1	124,4	111,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	3278,13	4596,38	5633,41	6301,85	239,1	192,4	126,0	111,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	3469,75	4423,87	5824,16	6679,09	226,5	192,8	140,6	114,7
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	2459,59	3324,35	4133,66	4746,96	234,4	192,9	129,7	114,8
Informacja i komunikacja Information and communication	6685,33	9053,21	10962,07	12359,66	223,1	184,8	125,9	112,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	6511,17	8281,77	10032,24	11289,57	209,7	173,6	128,0	112,5

a Dane dotyczą jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych.

a Data concern budgetary units as well as budgetary establishments.

TABL. 4 (171). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI (dok.)**

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023			
	w mln zł in million PLN				2010= =100	2015= =100	2021= =100	2022= =100
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... Real estate activities	4075,46	5222,51	6039,76	6848,28	202,6	168,2	124,6	113,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activ-ities	4862,37	6665,43	8080,93	9148,17	225,7	187,9	127,8	113,2
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... Administrative and support service activ-ities	2850,49	4081,31	4913,37	5624,14	265,0	197,5	126,2	114,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... Public administration and defence; com-pulsory social security	4787,61	6476,42	7583,27	8691,88	209,1	181,4	125,9	114,6
Edukacja ..... Education	4133,48	5282,45	5985,92	6736,88	199,1	162,8	119,3	112,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	3565,98	5237,85	6603,00	7599,06	242,2	213,2	124,3	115,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	3476,75	4570,50	5547,39	6358,18	216,9	182,9	130,8	114,6
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	3040,97	3930,05	4853,83	5449,93	231,9	179,1	128,2	112,3

TABL. 5 (172). **WSKAŹNIKI WYNAGRODZEŃ NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ WYNAGRODZEŃ REALNYCH**

INDICES OF NOMINAL WAGES AND SALARIES, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto ..... Average monthly gross nominal wages and salaries	105,7	107,1	107,2	106,2	108,7	112,0	113,1	223,4	184,0	126,7
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników ..... Prices of consumer goods and services for households of employees	101,9	101,6	102,3	103,2	105,2	114,1	111,3	156,2	145,2	127,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto[a] ..... Average monthly gross real wages and salaries[a]	103,7	105,4	104,8	102,9	103,3	98,2	101,6	142,3	126,8	99,8

a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nominalnego brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników, wskaźniki jednopodstawowe — metodą nawiązania łańcuchowego.

a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal wages and salaries and the price index of consumer goods and services for households of employees and single base indices — using the chain-base index method.

TABL. 6 (173). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW**

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	**3907,85**	**5226,00**	**6362,90**	**7199,22**	**T O T A L**
w tym:					of which:
Górnictwo i wydobywanie	**6837,41**	**8471,35**	**11098,14**	**12827,33**	**Mining and quarrying**
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	7161,62	8974,59	12080,20	14134,18	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	**3669,29**	**4969,50**	**6028,43**	**6753,22**	**Manufacturing**
Produkcja artykułów spożywczych	3170,09	4539,84	5484,30	6160,98	Manufacture of food products
Produkcja napojów	5414,01	6889,31	7954,10	8459,04	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	6381,37	7285,22	9032,10	10053,07	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	2708,62	3875,09	4678,48	5243,13	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	2141,67	3125,90	3786,02	4380,79	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	2409,61	3415,74	4154,37	.	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	2670,24	3765,74	4667,70	5158,04	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	4021,99	5449,03	6408,70	7090,66	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3809,67	5042,99	6055,03	6777,37	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	7472,60	9451,71	11389,35	.	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4696,92	5998,91	7147,96	7847,63	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	5753,78	7500,07	8814,61	9601,99	Manufacture of pharmaceutical products[Δ]
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3574,70	4914,81	6038,95	6703,65	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3754,44	5186,58	6149,49	6880,12	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	4439,29	5498,92	6853,86	7395,04	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	3526,88	4672,37	5790,64	6385,27	Manufacture of metal products[Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4135,13	5749,41	6971,27	7764,77	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	4158,76	5555,85	6681,69	7537,02	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	4195,48	5359,98	6582,42	7260,67	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	4459,32	5801,17	6989,42	7898,90	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	4572,06	5921,40	7100,71	7873,39	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	2830,93	3952,87	4640,86	5231,25	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	3131,15	4406,33	5358,15	6237,09	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	4522,71	5512,20	6690,76	7595,90	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**3825,28**	**4844,23**	**5690,32**	**6345,03**	**Water supply; sewerage, waste management and remediation activities**
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	4099,58	5075,01	5873,43	6466,74	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	3424,28	4552,53	5473,03	6105,85	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**3278,13**	**4596,38**	**5633,41**	**6301,85**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:					of which:
Handel hurtowy[Δ]	4204,80	5820,12	7048,21	7726,78	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	2652,92	3733,94	4609,75	5239,85	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**3469,75**	**4423,87**	**5824,16**	**6679,09**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	3165,09	4067,04	5589,94	6458,48	Of which land and pipeline transport[Δ]

TABL. 7 (174). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO I MEDIANA WYNAGRODZEŃ BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK**

AVERAGE MONTHLY GROSS WAGE AND SALARY AND MEDIAN GROSS WAGE AND SALARY FOR OCTOBER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2018	2020	2022	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	4346,76	5003,78	5748,24	7001,28	Average monthly gross wage and salary
Mediana wynagrodzeń brutto	3510,67	4094,98	4702,66	5701,62	Median gross wage and salary

U w a g a. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu dwuletnim.

N o t e. Survey conducted with the use of the representative method in a two-year cycle.

TABL. 8 (175). **ZATRUDNIENI[a] ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2022 R.**

EMPLOYEES[a] AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY GROUPS OF PERFORMED OCCUPATIONS FOR OCTOBER 2022

GRUPY ZAWODÓW	Zatrudnieni w odsetkach Employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in PLN			GROUPS OF OCCUPATIONS
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**7001,28**	**7558,54**	**6430,06**	**T O T A L**
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9,4	10,0	8,8	12572,14	14003,79	10897,59	Managers
Specjaliści	27,9	20,0	36,0	8456,33	9944,01	7611,39	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,5	4,6	2,3	8715,07	9425,27	7275,98	science and engineering professionals
specjaliści do spraw zdrowia	3,0	0,9	5,3	9348,60	11502,78	8990,86	health professionals
specjaliści nauczania i wychowania	8,3	3,5	13,2	6529,38	6969,90	6408,14	teaching professionals
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	9,1	6,0	12,3	8443,66	9579,54	7871,98	business and administration professionals
specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	2,6	4,0	1,2	12689,20	13227,32	10783,24	information and communications technology professionals
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	1,4	0,9	1,8	9515,59	10549,96	8988,62	legal, social and cultural professionals
Technicy i inny średni personel	11,3	9,9	12,8	6904,36	7713,84	6267,21	Technicians and associate professionals
w tym:							of which:
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	3,2	4,8	1,6	7365,42	7844,15	5860,09	science and engineering associate professionals
średni personel do spraw biznesu i administracji	5,4	3,3	7,5	7050,21	7814,35	6703,43	business and administration associate professionals

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

a Data concern full-time and part-time employees without converting into full-time employees and include entities of the national economy with 10 or more employed persons.

TABL. 8 (175). **ZATRUDNIENI[a] ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2022 R. (dok.)**

EMPLOYEES[a] AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY GROUPS OF PERFORMED OCCUPATIONS FOR OCTOBER 2022 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW	Zatrudnieni w odsetkach Employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in PLN			GROUPS OF OCCUPATIONS
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	
Pracownicy biurowi	9,1	7,4	10,9	5519,56	5704,56	5389,79	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,7	1,1	4,4	5553,12	6282,52	5362,09	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta	1,2	0,5	2,0	5458,39	6420,01	5233,01	customer services clerks
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	3,9	5,0	2,7	5447,34	5492,47	5362,24	numerical and material recording clerks
pozostali pracownicy obsługi biura	1,3	0,9	1,8	5721,50	5802,67	5680,87	other clerical support workers
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,7	7,6	13,8	4402,54	4749,45	4206,65	Service and sales workers
w tym:							of which:
pracownicy usług osobistych	1,9	1,7	2,1	4322,40	4502,63	4173,62	personal service workers
sprzedawcy i pokrewni	6,4	3,5	9,5	4538,96	5389,98	4218,15	sales workers
pracownicy usług ochrony	1,5	2,4	0,5	3927,76	3967,32	3750,98	protective services workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,3	0,1	4866,99	4810,50	5038,30	Skilled agricultural, forestry and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12,3	20,6	3,7	5466,74	5659,69	4351,38	Craft and related trades workers
w tym:							of which:
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,7	5,1	0,1	4991,70	4992,66	4950,59	building and related trades workers, excluding electricians
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,5	8,5	0,5	5995,34	6065,39	4729,59	metal, machinery and related trades workers
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,0	3,3	2,6	4586,28	4864,03	4215,38	food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,1	19,2	4,9	5981,63	6291,36	4742,55	Plant and machine operators, and assemblers
w tym kierowcy i operatorzy pojazdów	5,6	10,7	0,5	6280,22	6281,65	6245,54	of which drivers and mobile plant operators
Pracownicy wykonujący prace proste	7,0	5,0	9,0	4292,45	4737,04	4038,16	Elementary occupations

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

U w a g a. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu dwuletnim.

a Data concern full-time and part-time employees without converting into full-time employees and include entities of the national economy with 10 or more employed persons.

N o t e. Survey conducted with the use of the representative method in a two-year cycle.

TABL. 9 (176). **ZATRUDNIENI[1] WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2022 R.**

EMPLOYEES[1] BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2022

Lp. No	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women		Zatrudnieni — Employees —					
			2800,51 zł i mniej and less PLN (40% i mniej and less)	2800,52— —3500,64 (40—50)	3500,65— —4200,77 (50—60)	4200,78— —4900,90 (60—70)	4900,91— —5601,02 (70—80)	5601,03— —6301,15 (80—90)
1	**O G Ó Ł E M**	**a**	**0,0**	**13,4**	**11,4**	**12,3**	**11,4**	**9,7**
2	**T O T A L**	**b**	**0,0**	**13,7**	**8,6**	**10,7**	**11,1**	**9,8**
3		**c**	**0,0**	**13,2**	**14,5**	**13,9**	**11,7**	**9,6**
4	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	—	15,1	6,0	6,0	7,1	6,8
5		b	—	16,1	5,0	5,3	6,3	6,3
6	Agriculture, forestry and fishing	c	—	12,2	8,4	7,7	9,2	8,1
7	Przemysł	a	0,0	11,9	11,0	13,6	13,2	11,1
8	Industry	b	0,0	9,3	8,3	11,7	13,0	11,8
9		c	0,0	17,2	16,6	17,3	13,7	9,5
10	górnictwo i wydobywanie	a	0,0	2,4	2,4	2,8	4,2	3,7
11	mining and quarrying	b	0,0	2,4	2,1	2,5	4,0	3,3
12		c	—	2,8	4,8	5,2	5,7	6,7
13	przetwórstwo przemysłowe	a	0,0	13,0	11,6	14,2	13,7	11,3
14	manufacturing	b	0,0	10,3	8,7	12,2	13,5	12,3
15		c	0,0	18,1	17,3	17,8	13,8	9,5
16	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną	a	—	0,7	1,5	3,7	6,1	7,8
17		b	—	0,6	1,2	3,8	6,1	8,0
18	i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	c	—	0,9	2,6	3,3	6,1	6,9
19	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	a	0,0	8,0	12,5	17,6	17,1	14,7
20		b	0,0	7,5	12,3	17,6	17,3	15,0
21	water supply; sewerage, waste management and remediation activities	c	—	9,6	13,4	17,1	16,5	13,5
22	Budownictwo	a	0,1	28,3	8,6	8,0	8,9	7,8
23	Construction	b	0,1	30,2	8,4	7,7	8,6	7,6
24		c	—	17,5	10,0	9,8	10,9	8,8
25	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	a	0,0	21,3	15,5	14,9	11,3	7,7
26		b	0,0	16,0	10,2	14,0	12,2	9,1
27	Trade; repair of motor vehicles[Δ]	c	0,0	26,2	20,4	15,7	10,4	6,4
28	Transport i gospodarka magazynowa	a	0,0	14,9	11,5	11,4	10,7	10,0
29	Transportation and storage	b	0,0	16,1	9,3	9,4	9,6	10,1
30		c	—	11,9	17,4	16,6	13,6	9,6
31	Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	a	0,0	41,3	19,1	12,2	8,0	5,8
32	Accommodation and catering[Δ]	b	—	37,1	15,6	12,3	8,9	7,6
33		c	0,1	43,8	21,0	12,2	7,5	4,8

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty

1 Data concern full-time and part-time employees without converting into full-time employees and include entities of the

w odsetkach — według wysokości wynagrodzenia za październik
in percent — by amount of wages and salaries for October

6301,16— —7001,28 (90—100)	7001,29— —8401,54 (100—120)	8401,55— —9801,79 (120—140)	9801,80— —11202,05 (140—160)	11202,06— —12602,30 (160—180)	12602,31— —14002,56 (180—200)	14002,57— —16803,07 (200—240)	16803,08— —19603,58 (240—280)	19603,59 zł i więcej and more PLN (280% i więcej and more)	Lp. No
8,1	**11,6**	**6,9**	**4,3**	**2,8**	**1,9**	**2,3**	**1,4**	**2,5**	1
8,1	**11,7**	**7,4**	**5,1**	**3,3**	**2,3**	**2,9**	**1,8**	**3,5**	2
8,1	**11,5**	**6,4**	**3,6**	**2,1**	**1,4**	**1,7**	**0,9**	**1,4**	3
7,2	12,6	11,9	9,8	6,9	4,1	3,9	1,1	1,5	4
7,0	11,9	11,9	10,5	7,9	4,4	4,2	1,4	1,8	5
8,0	14,8	11,6	8,1	4,1	3,3	3,2	0,4	0,9	6
8,4	11,4	6,6	4,2	2,5	1,6	1,9	1,0	1,6	7
9,4	13,5	7,8	5,0	3,0	2,0	2,2	1,1	1,9	8
6,4	7,6	4,0	2,3	1,5	1,0	1,2	0,6	1,1	9
4,4	10,7	13,6	17,2	10,8	9,8	10,4	4,1	3,5	10
3,8	9,3	13,4	17,9	11,5	10,5	11,2	4,4	3,7	11
8,9	21,7	14,9	11,9	5,5	4,3	4,0	1,2	2,4	12
8,4	11,0	6,0	3,5	2,1	1,3	1,5	0,8	1,6	13
9,6	13,2	7,3	4,3	2,5	1,5	1,7	1,0	1,9	14
6,1	6,9	3,6	2,0	1,3	0,8	1,1	0,6	1,1	15
11,0	23,4	17,2	10,0	6,6	3,8	4,1	1,7	2,4	16
10,8	22,7	17,7	10,4	6,8	3,7	4,2	1,7	2,3	17
12,1	25,4	15,6	8,9	5,8	4,1	3,7	1,6	3,0	18
9,5	10,7	4,6	2,0	1,0	0,7	0,7	0,3	0,6	19
9,9	11,0	4,6	1,9	0,9	0,5	0,7	0,3	0,5	20
8,0	9,8	4,9	2,4	1,5	1,0	1,0	0,6	0,7	21
7,1	9,5	6,5	4,4	3,1	2,1	2,2	1,1	2,3	22
6,8	9,2	6,4	4,3	3,1	2,1	2,2	1,1	2,2	23
8,5	10,9	6,6	5,0	3,2	2,3	2,6	1,3	2,6	24
5,5	7,5	4,7	3,1	1,9	1,3	1,8	1,1	2,4	25
6,8	9,6	6,0	4,1	2,5	1,8	2,4	1,7	3,6	26
4,4	5,5	3,4	2,1	1,3	0,9	1,2	0,7	1,4	27
8,3	11,6	7,0	4,5	3,4	2,1	2,3	1,0	1,3	28
8,5	12,5	7,8	5,1	4,1	2,4	2,6	1,1	1,4	29
7,7	9,3	4,8	3,1	1,6	1,2	1,5	0,8	0,9	30
4,0	3,8	2,0	1,3	0,8	0,5	0,5	0,1	0,6	31
4,7	5,3	3,1	1,8	0,8	0,7	0,8	0,3	1,0	32
3,6	3,0	1,4	1,0	0,7	0,3	0,3	0,0	0,3	33

gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej.
national economy with 10 or more employed persons.

TABL. 9 (176). **ZATRUDNIENI[1] WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2022 R. (dok.)**

EMPLOYEES[1] BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2022 (cont.)

Lp. No	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — ogółem total b — mężczyźni men c — kobiety women		Zatrudnieni — Employees —					
			2800,51 zł i mniej and less PLN (40% i mniej and less)	2800,52— —3500,64 (40—50)	3500,65— —4200,77 (50—60)	4200,78— —4900,90 (60—70)	4900,91— —5601,02 (70—80)	5601,03— —6301,15 (80—90)
1	Informacja i komunikacja	a	0,0	2,9	2,8	4,4	6,2	6,1
2	Information and communication	b	—	2,8	2,2	3,2	5,2	5,1
3		c	0,0	3,1	3,9	6,5	7,9	7,7
4	Działalność finansowa i ubezpiecze-	a	0,0	5,2	4,4	6,2	7,6	7,0
5	niowa	b	0,0	6,3	3,1	3,9	5,7	5,0
6	Financial and insurance activities	c	—	4,5	5,3	7,7	8,9	8,3
7	Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	a	0,0	11,7	14,2	15,4	15,0	11,1
8	Real estate activities	b	0,0	11,0	12,8	15,6	15,8	10,8
9		c	—	12,3	15,5	15,3	14,3	11,4
10	Działalność profesjonalna, naukowa	a	—	5,3	5,8	6,6	9,0	8,5
11	i techniczna	b	—	5,9	4,7	5,4	7,9	7,4
12	Professional, scientific and technical activities	c	—	4,9	6,5	7,4	9,8	9,3
13	Administrowanie i działalność wspie-	a	0,1	46,6	10,1	7,6	6,5	5,6
14	rająca[Δ]	b	0,1	50,7	9,0	6,9	5,6	5,1
15	Administrative and support service activities	c	0,1	41,7	11,4	8,4	7,8	6,2
16	Administracja publiczna i obrona na-	a	—	0,9	4,7	9,6	13,0	13,7
17	rodowa; obowiązkowe zabezpie-	b	—	0,9	4,6	9,4	11,8	10,9
18	czenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	c	—	0,9	4,7	9,8	13,5	14,9
19	Edukacja	a	0,0	4,9	17,5	15,2	11,7	11,4
20	Education	b	—	3,4	14,1	15,4	11,7	11,1
21		c	0,0	5,3	18,8	15,1	11,7	11,5
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	0,0	3,7	8,3	13,8	12,8	10,3
23	Human health and social work activ-	b	0,0	3,2	7,8	12,5	12,2	9,4
24	ities	c	0,0	3,7	8,4	14,0	12,9	10,5
25	Działalność związana z kulturą, roz-	a	—	6,4	17,7	19,3	16,3	11,0
26	rywką i rekreacją	b	—	5,4	15,0	18,8	17,0	12,0
27	Arts, entertainment and recreation	c	—	7,0	19,5	19,9	15,8	10,4
28	Pozostała działalność usługowa	a	0,1	34,0	18,0	12,7	9,7	6,7
29	Other service activities	b	—	24,2	10,7	13,3	10,2	8,2
30		c	0,1	40,4	22,5	12,3	9,4	5,7

1 Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty

U w a g a. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu dwuletnim. Przedziały wynagrodzeń ustalono na rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 3500,65—4200,77 zł stanowi 50—60% przeciętnego wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 60,00% przeciętnego wynagrodzenia za październik).

1 Data concern full-time and part-time employees without converting into full-time employees and include entities of the

N o t e. Survey conducted with the use of the representative method in a two-year cycle. Ranges of wages and salaries percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in parenthesis (e.g. the PLN 3500.65—4200.77 (e.g. the 50—60% range includes wages and salaries accounting for 50.01 to 60.00% of the average wage and salary for

w odsetkach — według wysokości wynagrodzenia za październik in percent — by amount of wages and salaries for October									Lp. No
6301,16— —7001,28 (90—100)	7001,29— —8401,54 (100—120)	8401,55— —9801,79 (120—140)	9801,80— —11202,05 (140—160)	11202,06— —12602,30 (160—180)	12602,31 —14002,56 (180—200)	14002,57— —16803,07 (200—240)	16803,08— —19603,58 (240—280)	19603,59 zł i więcej and more PLN (280% i więcej and more)	
6,2	11,9	9,3	8,1	6,3	5,7	9,0	6,3	14,8	1
5,3	10,5	8,6	7,9	6,4	6,1	10,4	7,5	18,8	2
7,6	14,3	10,4	8,3	6,3	5,0	6,8	4,3	7,9	3
7,7	12,9	10,3	7,9	5,9	4,6	6,5	4,4	9,4	4
5,8	10,1	8,9	8,0	6,7	5,3	8,6	6,5	16,1	5
8,9	14,5	11,2	7,9	5,4	4,1	5,2	3,1	5,0	6
8,4	9,4	4,6	3,0	1,8	1,4	1,4	0,9	1,7	7
8,9	9,2	4,5	2,9	2,0	1,6	1,6	1,1	2,2	8
8,0	9,5	4,7	3,1	1,6	1,1	1,2	0,7	1,3	9
8,4	13,4	10,3	7,6	5,3	3,8	5,3	3,2	7,5	10
7,3	11,6	9,9	7,6	5,8	4,7	6,5	4,3	11,0	11
9,3	14,8	10,6	7,6	4,9	3,2	4,3	2,5	4,9	12
4,7	6,0	3,8	2,6	1,7	1,2	1,3	0,7	1,5	13
4,3	5,4	3,5	2,7	1,5	1,2	1,4	0,7	1,9	14
5,1	6,7	4,2	2,5	1,8	1,2	1,1	0,8	1,0	15
12,2	16,8	9,9	5,7	3,6	2,5	3,5	2,3	1,6	16
9,9	15,1	10,6	7,1	4,4	3,0	4,8	4,0	3,5	17
13,0	17,3	9,7	5,1	3,3	2,3	3,0	1,6	0,9	18
10,5	16,3	7,0	2,6	1,1	0,6	0,6	0,3	0,3	19
9,7	15,9	8,5	3,9	2,1	1,2	1,4	0,7	0,9	20
10,7	16,4	6,5	2,3	0,8	0,4	0,3	0,1	0,1	21
9,0	15,1	9,8	6,1	3,7	2,0	2,2	1,2	2,0	22
7,2	12,1	7,3	7,6	5,1	3,1	4,1	2,5	5,9	23
9,4	15,9	10,3	5,8	3,4	1,7	1,9	0,9	1,2	24
7,8	9,8	5,0	2,7	1,5	0,8	0,9	0,4	0,4	25
8,1	9,8	5,1	3,1	2,1	1,1	1,3	0,5	0,7	26
7,5	9,8	4,9	2,4	1,0	0,6	0,7	0,2	0,3	27
4,4	5,1	2,4	2,4	1,4	0,8	1,0	0,5	0,8	28
7,9	9,0	3,9	4,6	2,7	1,1	1,6	1,1	1,5	29
2,2	2,7	1,4	0,9	0,6	0,6	0,7	0,2	0,3	30

gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto za październik 2022 r. (7001,28 zł); w nawiasach podano procentowy wynagrodzenia za październik); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50—60% obejmuje

national economy with 10 or more employed persons.

were established on the basis of the product of average gross wages and salaries for October 2022 (PLN 7001.28); the range accounts for 50—60% of the average wage and salary for October); the percentage ranges are closed on the right October).

DZIAŁ IX
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale informacje obejmują:

1) świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do których zaliczono:
   — emerytury i renty (bez realizowanych na mocy umów międzynarodowych),
   — zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
2) pozostałe świadczenia społeczne, które obejmują:
   — świadczenia rodzinne,
   — świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+" — od 1 kwietnia 2016 r.,
   — świadczenie z funduszu alimentacyjnego — od 1 października 2008 r.,
   — rentę socjalną,
   — zasiłki dla bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Ponadto dane o pomocy społecznej świadczonej i organizowanej przez administrację rządową oraz samorządową na podstawie ustawy o pomocy społecznej przedstawiono w tabl. 27 działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna", na str. 375.

2. Dane o świadczeniach społecznych podaje się **w ujęciu brutto,** tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych. Opodatkowaniu nie podlegają zasiłki:

1) z ubezpieczeń społecznych, m.in. chorobowy i macierzyński (wyłącznie w przypadku rolników indywidualnych), pogrzebowy oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe;
2) z pozostałych świadczeń społecznych: świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze i świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

3. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

1) pracownicy;
2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
6) duchowni;
7) żołnierze zawodowi;
8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj. Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
9) funkcjonariusze służby więziennej;
10) rolnicy indywidualni;
11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

CHAPTER IX
SOCIAL BENEFITS

General notes

1. Information presented in the chapter covers:

1) social security benefits which include:
   — retirement and other pensions (excluding those realised on the basis of international agreements),
   — allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations;
2) other social benefits which include:
   — family benefits,
   — child-raising benefit from the "Family 500+" programme — since 1 April 2016,
   — alimony fund benefit — since 1 October 2008,
   — social pension,
   — unemployment benefits and pre-retirement allowances and benefits.

Moreover, data on social assistance provided and organised by government and self-government administration on the basis of the Act on Social Assistance are presented in table 27 of the "Health care and social welfare" chapter, on page 375.

2. Data regarding social benefits are given **in gross terms,** i.e. including advances for personal income tax. The following allowances are non-taxable:

1) from social security, among others, sickness and maternity allowances (only of farmers), funeral allowance and one-off accident compensations;
2) from other social benefits: family benefits, child-raising benefit and alimony fund benefit.

3. The following persons (including members of their families) are authorised to receive retirement and other pensions, among others:

1) employed persons;
2) outworkers;
3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
4) persons employed on the basis of agency agreement or of order agreement;
5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
6) clergy;
7) professional soldiers;
8) public safety functionaries, i.e. the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
9) penitentiary staff functionaries;
10) farmers;
11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

4. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:
1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. — w przypadku emerytur — ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE);
2) Ministerstwo Obrony Narodowej w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
3) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
4) Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby więziennej i członkom ich rodzin — ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe, w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych ujmowane w pkt. 2) i 3), obejmują:
1) emerytury;
2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
3) renty rodzinne.

Świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wymienione w pkt. 1)—3) obejmują również emerytury i renty przyznawane przez Prezesa Rady Ministrów oraz przyznawane, w drodze wyjątku, kombatantom i członkom ich rodzin przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych), uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego osób pracujących (poza rolnikami indywidualnymi) wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r.

4. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits paid under non-agricultural social security system by:
1) the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (under targeted grant as well as, since 2007, also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period from 1 January 2009 to 30 June 2014 — in the case of retirement pensions — from the sources gathered in the open pension funds (OFE);
2) the Ministry of National Defence, in regard to benefits for former professional soldiers and members of their families — from the budget sources of the Ministry of National Defence;
3) the Ministry of the Interior and Administration, in regard to benefits for former functionaries of public safety and members of their families — from the budget sources of the Ministry of the Interior and Administration;
4) the Ministry of Justice, in regard to benefits for former functionaries of penitentiary staff and members of their families — from the budget sources of the Ministry of Justice.

Information on **retirement and other pension benefits of farmers** concerns benefits paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and the state budget (as a part of targeted grant as well as, since 2007, also from the separate division of the state budget expenditures) and from funds paid under non-agricultural social security system, in the case when farmers are entitled to receive benefits from those systems simultaneously.

5. Retirement and other pension benefits, of which pensions paid also due to accidents at work and job-related illnesses listed in points 2) and 3), include:
1) retirement pensions;
2) disability pensions;
3) survivors pensions.

Benefits from non-agricultural social security system listed in points 1)—3) include also retirement and other pensions granted by the President of the Council of Ministers as well as benefits granted exceptionally to combatants and members of their families by the President of the Social Insurance Institution.

6. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account, since 2007, the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

Data regarding **the average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security for employed persons (excluding farmers) paid by the Social Insurance Institution are financed from the Social Insurance Fund and from the state budget (under targeted grant as well as, since 2007, also from the separate division of the

także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i nie obejmują żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego i służby więziennej wraz z członkami ich rodzin, z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin.

W ramach budżetu państwa finansowane są:

1) zasiłki pogrzebowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego) wypłacone m.in. po osobach pobierających świadczenia specjalne i wyjątkowe, inwalidach wojennych i wojskowych, osobach represjonowanych, kombatantach;
2) jednorazowe odszkodowania powypadkowe (zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych) wypłacone z tytułu chorób zawodowych osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów azbestowych, dla posłów i senatorów oraz z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach.

Od 1 stycznia 2003 r. jednorazowe odszkodowania powypadkowe dotyczą wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Zasiłki i jednorazowe odszkodowanie powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego **rolników indywidualnych** wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego finansowane są z Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników (z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego oraz od 2016 r. zasiłku macierzyńskiego finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego); jednorazowe odszkodowania powypadkowe wypłacane są z tytułu doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

8. Świadczenia rodzinne od 1 maja 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka (od 2006 r.), świadczenie rodzicielskie (od 2016 r.), świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy — od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

9. Świadczenie wychowawcze od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę; również od tej daty nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających to świadczenie. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze otrzymują dzieci w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki w kwocie równej/odpowiadającej wysokości świadczenia wychowawczego).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

state budget expenditures) excluding professional soldiers, public safety functionaries and penitentiary staff functionaries with members of their families, excluding funeral allowance for retirees and pensioners and members of their families.

From the state budget there are financed:

1) funeral allowances (commissioned for payment to the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund) which were paid out, among others, for persons receiving the special and exceptional benefits, war and military invalids, repressed persons, combatants;
2) one-off accident compensations (commissioned for payment to the Social Insurance Institution) paid out in respect of occupational diseases to persons employed in manufacture of asbestos products, to deputies and senators, and in respect of accidents under specific circumstances.

Since 1 January 2003, one-off accident compensations have concerned accidents at work and occupational diseases.

Allowances and one-off accident compensation from social security **of farmers** paid by the Agricultural Social Insurance Fund are financed from the Contribution Fund of the Social Insurance of Farmers (excluding funeral allowance as well as maternity allowance — since 2016 financed from the Pension Fund); one-off accident compensations are paid for incurring permanent or long-term health damage or death as a result of an accident at work or from an occupational disease.

8. Since 1 May 2004, **family benefits** have been granted to persons authorised on the basis of the Act of 28 November 2003 on Family Benefits.

Family benefits include: family allowance, supplements to the family allowance (due to: giving birth to a child, taking care of child during child-care leave, single parenthood, education and rehabilitation of a disabled child, beginning of a school year, undertaking education outside the place of residence by a child, multi-children parenthood), one-off subsidy due to giving birth to a child (since 2006), parental benefit (since 2016), attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance — since 2013 and nursing benefit).

Family benefits are financed from the state budget.

9. Since 1 April 2016, **the child-raising benefit** has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 11 February 2016 on State Aid in Raising Children. Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income; also since then the information on the number of families receiving the benefit is not collected. From 1 June 2022, foster care children receive child-raising benefit (to 31 May 2022, these were supplements in the amount equal to child-raising benefit).

The benefit is financed from the state budget.

10. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego (od 1 października 2008 r. zastąpiło zaliczkę alimentacyjną) przysługuje osobie uprawnionej na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko (którego rodzic nie musi żyć samotnie), które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli ich egzekucja jest bezskuteczna.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego jest finansowane z budżetu państwa (dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń).

11. Renta socjalna od 1 października 2003 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej; do renty uprawniona jest osoba pełnoletnia całkowicie niezdolna do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

— przed ukończeniem 18. roku życia,
— w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25. roku życia,
— w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Renta finansowana jest z budżetu państwa.

12. Zasiłki dla bezrobotnych od 1 czerwca 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 sierpnia 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane są z Funduszu Pracy.

10. The alimony fund benefit (since 1 October 2008 replaced alimony advance) has been granted to a person authorised on the basis of the Act of 7 September 2007 on Assistance to Persons entitled to Alimony. The person authorised to the alimony fund benefits is a child (whose parent does not have to live alone) for whom alimony from the parent has been awarded, whenever enforcement thereof is deemed ineffective.

The alimony fund benefit is financed from the state budget (alimony debtors are obliged to return the dues in respect of the paid benefits).

11. Since 1 October 2003 **the social pension** has been granted to persons authorised on the basis of the Act of 27 June 2003 on Social Pension; the pension is granted to an adult incapable for work due to impairment of the body functions that occurred:

— before the age of 18,
— during the school or tertiary school education before the age of 25,
— during doctorate studies or scientific postgraduate studies.

The pension is financed from the state budget.

12. Unemployment benefits since 1 June 2004 have been granted to persons authorised on the basis of the Act of 20 April 2004 on Employment Promotion and Labour Market Institutions.

Pre-retirement allowances and benefits since 1 August 2004 have been granted to persons authorised on the basis of the Act of 30 April 2004 on Pre-retirement Benefits.

Unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits are financed from the Labour Fund.

TABL. 1 (177). **EMERYCI I RENCIŚCI**[a]

RETIREES AND PENSIONERS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**8879**	**9320**	**9256**	**9318**	**T O T A L**
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	**7676**	**8237**	**8261**	**8342**	**Covered by the non-agricultural social security system**
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	5310	6236	6365	6502	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	1016	704	617	576	Disability pensions
Renty rodzinne	1350	1298	1279	1264	Survivors pensions
Rolnicy indywidualni	**1203**	**1083**	**995**	**976**	**Farmers**
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego:					of which for transferring the farm to:
Skarbowi Państwa	43	21	14	12	the State Treasury
następcy	207	105	70	58	a successor
pobierający:					persons receiving:
Emerytury	943	854	775	764	Retirement pensions
Renty z tytułu niezdolności do pracy	216	188	178	171	Disability pensions
Renty rodzinne	44	42	41	41	Survivors pensions

a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 2 (178). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**

GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2023		
					2010= =100	2015= =100	2021= =100
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	205804	260558	302391	358436	209,7	174,2	129,3
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM							
R a z e m T o t a l							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	188773	242664	284484	336803	217,4	178,4	129,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł Average monthly retirement and other pension in PLN	2049,26	2455,07	2869,65	3364,38	204,6	164,1	128,2
Relacja do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto[a] w % — przeciętnej miesięcznej: Relation to average monthly gross wages and salaries[a] in % — of average monthly:							
emerytury i renty retirement and other pension	60,1	54,4	51,8	53,9	.	.	.
emerytury retirement pension	63,7	56,4	53,7	55,9	.	.	.
Emerytury Retirement pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	138316	190427	227344	272531	228,0	197,0	132,7
Przeciętna miesięczna emerytura w zł Average monthly retirement pension in PLN	2170,64	2544,90	2976,50	3492,87	199,1	160,8	128,3

a Do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika.

a For calculating the ratio the average monthly gross wages and salaries less contributions to compulsory social insurance (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured person were adopted as the base (denominator).

TABL. 2 (178). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO (dok.)**

GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2023		
					2010= =100	2015= =100	2021= =100
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.) FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM (cont.)							
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	19954	17244	17164	18610	94,3	93,1	109,5
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1636,32	2042,02	2316,24	2691,60	207,3	164,5	126,1
Renty rodzinne Survivors pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	30503	34992	39976	45662	184,5	149,5	122,7
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1882,67	2247,35	2605,07	3010,13	197,3	159,7	125,2
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH OF FARMERS							
R a z e m[b] T o t a l[b]							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	17031	17894	17907	21633	137,5	127,1	121,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł Average monthly retirement and other pension in PLN	1179,63	1376,40	1500,52	1847,27	193,5	156,5	129,3
w tym z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego: of which for transferring the farm to:							
Skarbowi Państwa the State Treasury	1519,92	1867,35	2117,87	2492,55	205,9	164,1	126,3
następcy a successor	1480,36	1836,09	2078,34	2434,92	206,4	164,5	125,9
Emerytury Retirement pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	13692	14176	14021	17051	129,9	124,4	122,0
Przeciętna miesięczna emerytura w zł Average monthly retirement pension in PLN	1209,81	1383,58	1507,59	1859,14	186,2	153,4	129,5
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	2659	2829	2906	3451	163,4	130,0	120,5
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1027,93	1256,67	1359,80	1682,42	224,3	163,7	129,5
Renty rodzinne Survivors pensions							
Świadczenia w mln zł Benefits in million PLN	680	889	980	1130	215,5	166,3	121,6
Przeciętna miesięczna renta w zł Average monthly pension in PLN	1277,75	1765,22	1973,29	2317,20	229,0	181,5	124,8

b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

b Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (179). **WSKAŹNIKI EMERYTUR I RENT NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ EMERYTUR I RENT REALNYCH**

INDICES OF NOMINAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Average monthly gross nominal retirement and other pension from non-agricultural social security system	102,5	103,9	104,7	105,5	106,9	109,4	117,2	204,6	164,1	128,2
emerytura retirement pension	102,2	103,1	104,2	105,1	106,9	109,4	117,3	199,1	160,8	128,3
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	102,8	105,4	106,0	106,9	104,6	108,5	116,2	207,3	164,5	126,1
renta rodzinna survivors pension	102,0	103,7	105,2	105,6	106,9	108,4	115,5	197,3	159,7	125,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto rolników indywidualnych Average monthly gross nominal retirement and other pension of farmers	101,5	102,2	105,3	106,5	103,8	105,0	123,1	193,5	156,5	129,3
emerytura retirement pension	100,9	101,7	105,0	106,0	103,8	105,0	123,3	186,2	153,4	129,5
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	102,1	103,1	105,8	108,2	103,4	104,7	123,7	224,3	163,7	129,5
renta rodzinna survivors pension	108,8	106,7	107,9	109,4	105,1	106,3	117,4	229,0	181,5	124,8
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów Prices of consumer goods and services for households of retirees and pensioners	102,3	101,8	102,6	103,9	104,9	114,8	111,9	163,2	148,9	128,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych[a] Average monthly gross real retirement and other pension from non-agricultural social security system[a]	100,2	102,1	102,0	101,5	101,9	95,3	104,7	125,0	110,1	99,8
emerytura retirement pension	99,9	101,3	101,6	101,2	101,9	95,3	104,8	122,2	108,0	99,9
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	100,5	103,5	103,3	102,9	99,7	94,5	103,8	126,9	110,4	98,1
renta rodzinna survivors pension	99,7	101,9	102,5	101,6	101,9	94,4	103,2	120,8	107,2	97,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto rolników indywidualnych[a] Average monthly gross real retirement and other pension of farmers[a]	99,2	100,4	102,6	102,5	99,0	91,5	110,0	118,5	105,1	100,7
emerytura retirement pension	98,6	99,9	102,3	102,0	99,0	91,5	110,2	114,1	103,0	100,8
renta z tytułu niezdolności do pracy disability pension	99,8	101,3	103,1	104,1	98,6	91,2	110,5	137,5	109,8	100,8
renta rodzinna survivors pension	106,4	104,8	105,2	105,3	100,2	92,6	104,9	140,7	121,8	97,1

a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty nominalnej brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, wskaźniki jednopodstawowe — metodą nawiązania łańcuchowego.

a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal retirement and other pension and the price index of consumer goods and services for households of retirees and pensioners, and single base indices — using the chain-base index method.

TABL. 4 (180). **OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG WYSOKOŚCI ŚWIADCZEŃ W MARCU 2023 R.**

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY BENEFIT AMOUNT IN MARCH 2023

WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA BRUTTO GROSS BENEFIT AMOUNT	Pobierający emerytury Persons receiving retirement pensions		Pobierający renty z tytułu niezdolności do pracy Persons receiving disability pensions		Pobierający renty rodzinne Persons receiving survivors pensions	
	w tys. in thousands	w odsetkach in percent	w tys. in thousands	w odsetkach in percent	w tys. in thousands	w odsetkach in percent
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**6136,6**	**100,0**	**565,8**	**100,0**	**1187,9**	**100,0**
w tym kobiety of which women	3707,0	60,4	190,2	33,6	—	—
500,00 zł i mniej PLN and less	25,1	0,4	—	—	—	—
500,01— 700,00	30,6	0,5	—	—	—	—
700,01— 900,00	63,2	1,0	—	—	—	—
900,01—1000,00	39,9	0,6	—	—	—	—
1000,01—1200,00	106,8	1,7	62,2	11,0	—	—
1200,01—1400,00	96,0	1,6	37,7	6,7	—	—
1400,01—1600,00	141,5	2,3	86,2	15,2	72,6	6,1
1600,01—1800,00	199,5	3,3	39,6	7,0	42,6	3,6
1800,01—2000,00	379,8	6,2	68,2	12,0	97,5	8,2
2000,01—2200,00	373,6	6,1	32,5	5,7	99,0	8,3
2200,01—2400,00	418,5	6,8	26,4	4,7	105,2	8,9
2400,01—2600,00	428,6	7,0	20,2	3,6	115,0	9,7
2600,01—2800,00	402,9	6,6	20,0	3,5	115,1	9,7
2800,01—3000,00	369,1	6,0	15,5	2,7	91,3	7,7
3000,01—3200,00	335,7	5,5	13,8	2,4	75,8	6,4
3200,01—3400,00	304,2	5,0	12,4	2,2	62,7	5,3
3400,01—3600,00	273,3	4,5	11,6	2,1	50,4	4,2
3600,01—3800,00	242,5	4,0	12,2	2,2	41,0	3,5
3800,01—4000,00	215,1	3,5	11,4	2,0	34,0	2,9
4000,01—4500,00	438,3	7,1	25,1	4,4	68,5	5,8
4500,01—5000,00	327,2	5,3	19,8	3,5	51,0	4,3
5000,01 zł i więcej PLN and more	925,4	15,1	51,1	9,0	66,2	5,6

U w a g a. W marcu 2023 r. przeciętna emerytura wyniosła 3482,63 zł, renta z tytułu niezdolności do pracy — 2662,45 zł, renta rodzinna — 2999,09 zł.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

N o t e. In March 2023, the average retirement pension amounted to PLN 3482.63, the average disability pension — PLN 2662.45 and the average survivors pension — PLN 2999.09.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 5 (181). **ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW**

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
	O G Ó Ł E M T O T A L				
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	8876	9317	9286	9280	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	404	432	453	495	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	325	379	399	345	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
Saldo pozostałych zmian[a]	–47	–36	–60	–71	Balance of other changes[a]
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	8908	9334	9280	9359	Number of retirees and pensioners at the end of the year

a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

TABL. 5 (181). **ZMIANY LICZBY EMERYTÓW I RENCISTÓW (dok.)**

CHANGES IN THE NUMBER OF RETIREES AND PENSIONERS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Z OGÓŁEM — POBIERAJĄCY EMERYTURY I RENTY Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH OF TOTAL — PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND OTHER PENSIONS FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Liczba emerytów i rencistów na początku roku	7664	8212	8269	8295	Number of retirees and pensioners at the beginning of the year
Przyrost liczby emerytów i rencistów w związku z przyznaniem świadczeń po raz pierwszy	324	381	396	425	Growth in the number of retirees and pensioners receiving benefits for the first time
pobierających:					persons receiving:
emeryturę	230	305	314	344	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	51	42	43	47	disability pension
rentę rodzinną	43	34	39	34	survivors pension
Ubytek liczby emerytów i rencistów z powodu zgonu	264	322	335	294	Decline in the number of retirees and pensioners as a result of death
którzy pobierali:					who received:
emeryturę	171	224	234	208	retirement pension
rentę z tytułu niezdolności do pracy	33	28	26	21	disability pension
rentę rodzinną	60	70	75	65	survivors pension
Saldo pozostałych zmian[a]	–33	–3	–35	–39	Balance of other changes[a]
Liczba emerytów i rencistów w końcu roku	7691	8268	8295	8387	Number of retirees and pensioners at the end of the year

a Różnica pomiędzy liczbą emerytur i rent przywracanych, wstrzymywanych i zawieszanych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Difference between the number of retirement and other pensions renewed, cancelled and suspended.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution, the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Ministry of Justice as well as the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (182). **OSOBY POBIERAJĄCE EMERYTURY I RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

PERSONS RECEIVING RETIREMENT AND DISABILITY PENSIONS PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION BY SEX AND AGE IN 2023

As of 31 December

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women	WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
	w tys. in thousands				w tys. in thousands		
	EMERYCI RETIREES				RENCIŚCI PENSIONERS		
OGÓŁEM TOTAL	**6261**	**2487**	**3774**	**OGÓŁEM TOTAL**	**531**	**351**	**180**
54 lata i mniej and less	24	24	—	29 lat i mniej and less	2	1	1
55—59	30	30	—	30—39	18	11	7
60—64	913	44	869	40—49	72	41	31
65—69	1942	864	1078	50—54	69	38	30
70—74	1626	739	887	55—59	111	62	49
75—79	892	410	482	60—64	127	117	10
80 lat i więcej and more	834	376	458	65 lat i więcej and more	132	80	52

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 7 (183). **ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO**[a]

ALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
WYPŁATY w mln zł PAYMENTS in million PLN					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	9826,9	14093,0	14582,0[b]	15703,6	sickness
macierzyński	7555,7	8954,6	9131,1	9538,3	maternity
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	253,4	350,2	402,1	452,1	father's
rodzicielskiego	3085,6	4824,9	4974,7	5289,6	parental
opiekuńczy[c]	701,3	3723,3	1499,0	1648,3	care[c]
pogrzebowy	1369,2	1616,1	1674,1	1480,5	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	157,9	176,7	184,2	162,7	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	1204,0	1432,5	1484,5	1313,0	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	2,4	1,2	0,8	0,6	for persons receiving pre-retirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną	4,9	5,6	4,6	4,1	for persons receiving social pension
wyrównawczy	0,6	0,6	1,4	1,6	compensatory
Świadczenia rehabilitacyjne	1370,4	2253,2	2499,0	2987,9	Rehabilitation benefits
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	307,9	292,0	326,0	355,2	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	31,8	36,4	45,1	44,5	of which for fatal accidents
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy	392,6	221,9	507,0	513,8	sickness
macierzyński	101,4	172,5	133,6	116,7	maternity
dodatkowy opiekuńczy[c]	.	179,0	6,5	0,01	additional care[c]
pogrzebowy	217,6	215,2	206,7	170,3	funeral
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	20,9	22,7	23,0	19,2	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach[d]	196,7	192,5	183,8	151,1	for retirees and pensioners[d]
Jednorazowe odszkodowania powypadkowe	71,8	46,1	70,3	67,2	One-off accident compensations
w tym z tytułu wypadków śmiertelnych	5,0	3,1	6,0	5,3	of which for fatal accidents

a Brutto; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 264. b Ponadto za czas niewykonywania pracy z powodu absencji chorobowej zostały wypłacone wynagrodzenia przez zakłady pracy w wysokości 10905,1 mln zł oraz z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 0,7 mln zł. c Od 8 marca 2020 r. do 27 lutego 2022 r. łącznie z dodatkowym zasiłkiem opiekuńczym, wprowadzonym ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin").

a Gross; see general notes, item 2 on page 264. b Moreover, employers paid wages and salaries for health-related absences from work in the amount of PLN 10905.1 million and from the Guaranteed Employee Benefit Fund in the amount of PLN 0.7 million. c From 8 March 2020 to 27 February 2022, including an additional care allowance, introduced by the Act of 2 March 2020 on specific solutions related to the prevention, counteracting and combating of COVID-19, other communicable diseases and crisis situations caused by them. d Excluding family members (considered in the position "for insured persons and members of their families").

TABL. 7 (183). **ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO[a] (dok.)**

ALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNY ZASIŁEK, ŚWIADCZENIE I ODSZKODOWANIE w zł AVERAGE ALLOWANCE, BENEFIT AND COMPENSATION in PLN					
Poza rolnikami indywidualnymi Excluding farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	70,91	91,07	103,44	116,64	sickness — daily
macierzyński — dziennie	75,47	88,87	102,43	114,58	maternity — daily
w tym z tytułu urlopu:					of which due to leave:
ojcowskiego	121,68	153,82	182,75	204,38	father's
rodzicielskiego	69,22	84,24	97,22	107,95	parental
opiekuńczy — dziennie	77,24	86,10	108,41	122,62	care — daily
pogrzebowy — jednorazowo	3993,88	3994,57	3995,97	3996,75	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	3991,71	3989,78	3992,90	3993,97	for insured persons and members of their families
po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin	3994,49	3995,34	3996,44	3997,17	for retirees, pensioners and members of their families
po pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne	3995,08	4012,82	3989,91	3992,52	for persons receiving pre-retirement allowances and benefits
po pobierających rentę socjalną	3913,82	3948,32	3967,75	3972,32	for persons receiving social pension
wyrównawczy — dziennie	32,99	35,58	66,38	83,64	compensatory — daily
Świadczenie rehabilitacyjne — miesięcznie	1465,17	1956,68	2204,74	2490,49	Rehabilitation benefit — monthly
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	4591,58	6255,91	7375,32	8318,57	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	64744,35	99066,83	115055,17	128993,30	of which for fatal accident
Rolnicy indywidualni Farmers					
Zasiłki:					Allowances:
chorobowy — dziennie	10,00	10,01	20,02	20,00	sickness — daily
macierzyński — miesięcznie	.	989,16	985,28	988,90	maternity — monthly
dodatkowy zasiłek opiekuńczy[c]	.	32,41	33,85	33,22	additional care[c]
pogrzebowy — jednorazowo	3999,16	3999,44	3999,30	3999,79	funeral — one-off
po ubezpieczonych i członkach ich rodzin	3998,92	3998,52	3998,92	3999,32	for insured persons and members of their families
po emerytach i rencistach[d]	3999,19	3999,55	3999,35	3999,85	for retirees and pensioners[d]
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	4881,28	5768,54	7736,87	7785,77	One-off accident compensation
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	62630,00	76493,24	96045,48	95686,64	of which for fatal accident

a Brutto; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 264. c Od 8 marca 2020 r. do 27 lutego 2022 r. łącznie z dodatkowym zasiłkiem opiekuńczym, wprowadzonym ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. d Bez członków rodzin (uwzględnieni w pozycji „po ubezpieczonych i członkach ich rodzin").

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w zakresie zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin — łącznie z danymi Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Gross; see general notes, item 2 on page 264. c From 8 March 2020 to 27 February 2022, including an additional care allowance, introduced by the Act of 2 March 2020 on specific solutions related to the prevention, counteracting and combating of COVID-19, other communicable diseases and crisis situations caused by them. d Excluding family members (considered in the position "for insured persons and members of their families").

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund and in regard to funeral allowance for retirees, pensioners and members of their families — including data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice.

TABL. 8 (184). **ŚWIADCZENIA RODZINNE**
FAMILY BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys. AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thousands					
Zasiłek rodzinny	2035,4	1698,9	1230,2	1019,3	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	9,8	8,2	5,2	3,9	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	42,2	39,0	25,7	18,9	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	96,5	80,4	64,1	55,6	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	132,1	113,8	99,6	91,9	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	127,1	159,3	119,8	103,2	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	204,3	186,7	136,2	118,4	undertaking education by a child outside the place of residence
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	334,5	297,0	249,2	217,9	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	23,3	17,4	12,7	9,5	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	.	79,1	62,3	51,8	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	920,8	906,5	923,6	948,6	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	26,8	31,8	13,4	8,8	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	111,7	164,1	217,5	238,1	nursing benefit
WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł BENEFIT PAYMENTS in million PLN					
Zasiłek rodzinny	2476,7	2317,1	1677,1	1391,7	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	117,5	77,4	47,3	36,2	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	196,6	176,6	114,1	84,3	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	205,6	182,7	146,9	127,8	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	126,5	141,7	123,3	114,5	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	152,5	114,2	83,1	70,5	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	138,2	155,3	111,8	97,4	undertaking education by a child outside the place of residence
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	327,3	328,1	273,9	238,0	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	279,2	208,3	152,9	113,7	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	.	862,9	678,5	566,7	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	1690,5	2345,1	2391,8	2456,7	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	163,3	234,7	98,6	65,2	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	1595,0	3559,2	5463,4	6935,6	nursing benefit

TABL. 8 (184). **ŚWIADCZENIA RODZINNE (dok.)**

FAMILY BENEFITS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł AVERAGE MONTHLY BENEFIT in PLN					
Zasiłek rodzinny	101,40	113,66	113,61	113,78	Family allowance
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					Supplement to the family allowance due to:
urodzenia dziecka	999,95	786,47	763,14	767,33	giving birth to a child
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	388,41	377,34	370,77	372,29	taking care of a child during child-care leave
samotnego wychowywania dziecka	177,58	189,38	190,82	191,59	single parenthood
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	79,83	103,78	103,10	103,89	education and rehabilitation of a disabled child
rozpoczęcia roku szkolnego	100,00	59,76	57,82	56,89	beginning of a school year
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	56,37	69,32	68,41	68,58	undertaking education by a child outside the place of residence
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	81,55	92,07	91,59	91,04	multi-children parenthood
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	999,99	997,74	1000,00	1000,04	One-off subsidy due to giving birth to a child
Świadczenie rodzicielskie	.	909,04	907,93	912,32	Parental benefit
Świadczenia opiekuńcze:					Attendance benefits:
zasiłek pielęgnacyjny	153,00	215,58	215,81	215,81	nursing allowance
specjalny zasiłek opiekuńczy	507,89	615,15	614,59	615,24	special attendance allowance
świadczenie pielęgnacyjne	1190,34	1807,44	2093,24	2427,18	nursing benefit

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (185). **ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE**[a]

CHILD-RAISING BENEFIT[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016[b]	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia w tys.	3808,0	6470,7	6875,7[c]	6856,6[c]	Average monthly number of children for whom benefits were paid in thousands
Wypłaty świadczenia w mln zł	17080,9	39975,5	42043,7[c]	41647,0[c]	Benefit payments in million PLN

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 266. b Dane dotyczą okresu od 1 kwietnia do 31 grudnia. c Łącznie z dziećmi w pieczy zastępczej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

a See general notes, item 9 on page 266. b Data concern the period from 1 April to 31 December. c Including foster care children.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy and Social Insurance Institution.

TABL. 10 (186). **ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO**
ALIMONY FUND BENEFIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	322,6	215,7	189,4	170,0	Average monthly number of paid benefits in thousands
Wypłaty świadczeń w mln zł	1483,3	1065,7	952,5	870,4	Benefit payments in million PLN
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł	383,08	411,76	419,02	426,60	Average monthly benefit in PLN

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11 (187). **RENTA SOCJALNA BRUTTO**
GROSS SOCIAL PENSION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przeciętna miesięczna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	272,4	286,8	291,4	293,3	Average monthly number of paid benefits in thousands
Wypłaty świadczeń w mln zł	2385,1	4043,3	4593,9	5421,3	Benefit payments in million PLN
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł	729,66	1174,69	1313,84	1540,12	Average monthly benefit in PLN

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution.

TABL. 12 (188). **ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH ORAZ ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE BRUTTO**
GROSS UNEMPLOYMENT BENEFITS AS WELL AS PRE-RETIREMENT ALLOWANCES AND BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ w tys. AVERAGE MONTHLY NUMBER OF PAID BENEFITS in thousands					
Zasiłek dla bezrobotnych	231,6	159,8	114,6	118,7	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	19,1	0,7	0,1	0,0	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	168,4	72,4	48,6	39,1	Pre-retirement benefit
WYPŁATY ŚWIADCZEŃ w mln zł BENEFIT PAYMENTS in million PLN					
Zasiłek dla bezrobotnych	2069,8	1590,4	1532,9	1738,3	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	222,7	9,9	0,8	0,5	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	2069,8	1020,6	766,5	713,1	Pre-retirement benefit
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE w zł AVERAGE MONTHLY BENEFIT in PLN					
Zasiłek dla bezrobotnych	744,89	829,59	1114,54	1220,32	Unemployment benefit
Zasiłek przedemerytalny	969,73	1126,77	1095,03	1342,16	Pre-retirement allowance
Świadczenie przedemerytalne	1024,25	1174,39	1315,19	1520,42	Pre-retirement benefit

U w a g a. Ponadto w 2023 r. z Funduszu Pracy wypłacono zatrudnionym przy pracach interwencyjnych — 255,8 mln zł i przy robotach publicznych — 304,6 mln zł, a także wypłacono bezrobotnym stypendia za okres: szkolenia — 36,3 mln zł, stażu u pracodawcy — 837,6 mln zł oraz przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy — 0,9 mln zł.
Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

N o t e. Moreover, in 2023 from the Labour Fund the following amounts were paid to workers performing intervention works — PLN 255.8 million and public works — PLN 304.6 million and also scholarships were paid to unemployed persons for the time of: training — PLN 36.3 million, employer sponsored traineeships — PLN 837.6 million and vocational training of adults in the workplace — PLN 0.9 million.
S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

DZIAŁ X
GOSPODARSTWA DOMOWE. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych

W tabl. 1 i 2 zaprezentowano dane dotyczące gospodarstw domowych opracowane w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021). Dane zostały opracowane według nowej, tzw. **mieszkaniowej koncepcji gospodarstwa domowego,** według której wszystkie osoby mieszkające w jednym mieszkaniu (spokrewnione lub niespokrewnione) są uważane za członków tego samego gospodarstwa domowego. Koncepcja ta jest odmienna od zastosowanej w NSP 2011, gdzie przyjęto kryterium ekonomiczne wyodrębniania gospodarstw domowych, tj. wspólnego utrzymywania się osób mieszkających razem. W tabl. 1 zaprezentowano również dane z NSP 2011, które dla zachowania porównywalności zostały przeliczone zgodnie z definicją mieszkaniową gospodarstwa domowego.

Ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym oraz ich stosunek pokrewieństwa wyróżnia się następujące typy gospodarstw domowych:

— rodzinne (jednorodzinne, dwurodzinne, trzyrodzinne i większe),
— nierodzinne (jednoosobowe, wieloosobowe).

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem, jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych.** Badaniem są objęte wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim również biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** to osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2021 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodzącą z Narodowego

CHAPTER X
HOUSEHOLDS. DWELLINGS

General notes

Households by censuses

In tables 1 and 2 data on households are presented based on the results of the National Population and Housing Census 2021. Data were prepared according to the new, **household-dwelling concept,** under which all persons (related or unrelated) living in one dwelling are considered members of the same household. This concept differs from the one used in the National Census 2011, where an economic concept was adopted for separating households, i.e. joint maintenance of people living together. In table 1 also are presented data from the National Census 2011, which, to ensure comparability, were recalculated in accordance with the household-dwelling concept.

Based on the number of persons in the household and their relationship, the following types of households are distinguished:

— family (one-family, two-family, three-family and more),
— non-family (one person, multipersonal).

Household budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is the representative **household budget survey.** The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004, households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish have also participated in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household. One-person** household is defined as a self-sufficient person, i.e. not sharing his/her income with any other person, whether living alone or not. **Multi-person** household is defined as a group of persons living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations of participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2021 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the National Population and Housing Census

Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, z uwzględnieniem, jak we wcześniejszych latach, struktury gospodarstw domowych według ich wielkości z podziałem na miasta i wieś. Jednak w odróżnieniu od wcześniejszej praktyki, dodatkowo wzięto pod uwagę strukturę ludności według wieku i płci (z wykorzystaniem corocznych wyników bieżących badań demograficznych). Z tego względu dane za 2022 r. różnią się od wcześniej publikowanych. Dane za lata 2021—2023 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.

W 2023 r. badaniem objęto 28089 gospodarstw domowych, tj. ok. 0,2% ogólnej liczby gospodarstw domowych.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale, wśród gospodarstw domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału, przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania, opłat za usługi oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Grupy gospodarstw domowych reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalono na podstawie kryterium **wyłącznego lub głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania,** a mianowicie:

1) dochód z pracy najemnej — **gospodarstwa pracowników;**
2) dochód z użytkowanego przez siebie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie — **gospodarstwa rolników;**
3) dochód z pracy na własny rachunek, tj. z prowadzenia działalności gospodarczej poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu (np. twórcy, artyści, adwokaci) — **gospodarstwa pracujących na własny rachunek;**
4) emerytura — **gospodarstwa emerytów;**
5) renta — **gospodarstwa rencistów;**
6) źródło niezarobkowe inne niż emerytura lub renta — **gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.**

4. Kategorie osób wchodzących w skład gospodarstw domowych (tabl. 4) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) osoby **pracujące,** do których zalicza się:
   a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.),

2021, taking into account, as in previous years, the structure of households according to their size, divided into urban and rural areas. However, unlike previous pracitices, the population structure by age and gender was additionally taken into account (using annual results of current demographic surveys). Therefore, data for 2022 differ from those previously published. Data for years 2021—2023 are not fully comparable with those for preceding years.

In 2023, the survey covered 28089 households, i.e. approximately 0.2% of the total number of households.

2. The household budget survey is conducted using the monthly rotation method in a quarterly cycle, which means that different households participate in the survey each month. After each quarter,
an interview is conducted with households that participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, among others on purchases of durable goods, on payments for services as well as on equipment of the households with durable goods.

The survey covered all the households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Household groups representing the basic socio-economic groups of the population were established on the basis of **the exclusive or main** (predominate) **source of maintenance,** i.e.:

1) income from hired work — **households of employees;**
2) income from the use of a private farm in agriculture — **households of farmers;**
3) income from self-employment, i.e. from conducting economic activity other than farming, from practising a free profession (e.g. creators, artists, lawyers) — **households of the self-employed;**
4) retirement pension — **households of retirees;**
5) other pension — **households of pensioners;**
6) non-earned source other than retirement or other pension — **households maintained from non-earned sources.**

4. The categories of persons who are members of households (table 4) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e. the source that provides the highest income:

1) **employed** persons include:
   a) hired employees whose main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, order agreements, verbal contracts, etc.),

b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolnej;

2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę,** których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+" — od 2 kwartału 2016 r., renta socjalna, zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego. Od 2019 r. do grupy tej zalicza się dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujące świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+".

5. Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

6. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers) whose main source of maintenance is income from work in private farm in agriculture,
c) self-employed persons (including contributing family workers) whose main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a free profession as well as members of agricultural production cooperatives since 2005;

2) persons **receiving retirement or other pension** whose main source of maintenance is the retirement or other pension;
3) persons **maintained from non-earned sources** other than retirement or other pension whose main source of maintenance is: social security allowances or other social benefits (among others family allowance, supplements to family allowance, nursing allowances and benefits, the child-raising benefit from the "Family 500+" programme — since the 2nd quarter of 2016, social pension, permanent and temporary benefits and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, sale of assets, extended loans and credits);
4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household. Since 2019, this group includes children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme.

5. Household revenues and expenses are classified in accordance with national accounts. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

6. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and from other social benefits), excluding compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance) paid by the insured person as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzą:

1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (tj. przychody minus nakłady);
5) dochód ze świadczeń społecznych, tj.:
   a) dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, który obejmuje: emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowy — po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych,
   b) dochód z pozostałych świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+" — od 2 kwartału 2016 r., rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia oraz pomoc od instytucji niekomercyjnych (w tym dary);
6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Available income comprises:

1) income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour contract — which includes all income obtained from work, including wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g. severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sickness allowances (taken during the period of employment), compensatory and care allowances, income in a non-monetary form (paid by the employer);
2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e. purchase of products and services, wages and salaries as well as compulsory social insurance contributions of hired employees). It is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004, increased by subsidies for agriculture;
3) income from self-employment, which accounts for a part of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernising a dwelling or a house);
4) income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in cooperatives) and income from rental of real estate not connected with the conducted economic activity (i.e. revenues minus investments);
5) income from social benefits, i.e.:
   a) income from social security benefits, which includes: retirement pensions, other pensions, allowances (of which sickness allowances — after termination of employment), rehabilitation benefits and one-off accident compensations as well as since 2005, structural pensions for farmers,
   b) income from other social benefits, which includes among others unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits, family benefits, the child-raising benefit from the "Family 500+" programme — since the 2nd quarter of 2016, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Act on Social Assistance, scholarships and assistance from non-commercial institutions (of which gifts);
6) other income, which includes, among others gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

7. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np. od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi" oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność".

8. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, jak również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

9. Dane o **liczbie jednostek konsumpcyjnych** w gospodarstwie domowym ustalono na podstawie wag określających zapotrzebowanie osoby fizycznej na wartości kaloryczne spożywanych pokarmów w zależności od wieku i płci. Wagi te wynoszą: dla dzieci w wieku poniżej 1 roku — 0,25, 1 roku — 0,30, 2 lat — 0,40, 3—7 lat — 0,50, 8—11 lat — 0,60, 12—13 lat — 0,70, dla dziewcząt w wieku 14—17 lat — 0,75, dla chłopców w wieku 14—17 lat — 0,85, dla kobiet w wieku 18 lat i więcej — 0,85 i dla mężczyzn w wieku 18 lat i więcej — 1,00.

10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych obrazują dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności.

Podstawę do opracowania wskaźników cen dla grup gospodarstw domowych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Available income is allocated to expenditures and savings increase.

Disposable income is the available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

7. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are allocated to satisfy household's needs. They include expenditures on goods and services purchased by cash, with the use of debt or credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g. food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g. clothing, books, toys) and durable goods (e.g. cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, among others amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g. on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in "miscellaneous goods and services" item and expenditures on Internet services under "communication" item.

8. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households covers products purchased by cash, with the use of debt or credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering services.

9. Data regarding **the number of consumption units** in a household were established on the basis of the following weights, defining individual person's demand for the caloric values of food consumed depending on sex and age: for children below the age of 1 — 0.25, 1 year — 0.30, 2 years — 0.40, 3—7 years — 0.50, 8—11 years — 0.60, 12—13 years — 0.70, for girls aged 14—17 — 0.75, for boys aged 14—17 — 0.85, for women aged 18 and over — 0.85 and for men aged 18 and over — 1.00.

10. Price indices of consumer goods and services by household groups illustrate changes in prices of consumer goods and services purchased by particular socio-economic groups of the population.

The basis for compiling the price indices for groups of households is price observation of representatives of consumer goods and services (approximately 1400—1800 in various years).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

W latach 2020 i 2021 wpływ na badanie cen miała pandemia COVID-19. W latach 2022 i 2023 na ceny mogły częściowo wpływać działania rządu w ramach tzw. Tarcz (patrz uwagi ogólne do działu „Ceny", ust. 13 na str. 428).

11. Zasięg ubóstwa — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Poziom wydatków ustalany jest na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych (patrz ust. 1 na str. 278). W celu wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego) zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD.** Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z 2 osób dorosłych i 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w 4 kwartale 2015 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 734 zł, a dla 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1982 zł, w 4 kwartale 2022 r. było to 1008 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 2720 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w 4 kwartale 2023 r. odpowiednio 1092 zł oraz 2949 zł.

„Ustawowa" granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej. W 2015 r. obowiązywały następujące kwoty progowe — 634 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 514 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych; w 2022 r. i 2023 r. kwoty te wynosiły 776 zł dla gospodarstw 1-osobowych i 600 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych.

The consumer price indices have been calculated applying the weight system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is based on the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 — COICOP/HICP).

In 2020 and 2021, the COVID-19 pandemic had an impact on price survey. In 2022 and 2023, the prices might have been partly influenced by the measures introduced by the government under the so-called Shields (see general notes to the "Prices" chapter, item 13 on page 428).

11. Poverty rates — a household and thus all its members are regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. The level of expenditures is arranged on the household budget survey (see item 1 on page 278). In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of households on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 — to any other person at that age and weight 0.5 — to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of 2 adult persons and 2 children at the age under 14 is 2.7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the 4th quarter of 2015 the relative poverty threshold was PLN 734 for 1-person households and PLN 1982 for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the 4th quarter of 2022 the threshold was PLN 1008 for 1-person households and PLN 2720 for 4-person households, while in the 4th quarter of 2023 PLN 1092 and PLN 2949, respectively.

"Legal" poverty threshold is the amount which, according to the Act on Social Assistance provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system. In 2015, the poverty threshold amounted to PLN 634 for 1-person households and PLN 514 per person for multi-person households; in 2021 PLN 701 and PLN 528, respectively. In 2022 and 2023, the poverty line remained at the level of PLN 776 for 1-person households and PLN 600 per person for multi-person households.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w 4 kwartale 2015 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 545 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci w wieku poniżej 14 lat) — 1472 zł, w 4 kwartale 2022 r. było to 835 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 2254 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w 4 kwartale 2023 r. odpowiednio 913 zł oraz 2465 zł.

12. Ze względu na małą liczbę gospodarstw domowych objętych badaniem nie zamieszczono:
— w tabl. 3 — wyników badań dotyczących przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego i przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę dla gospodarstw: rolników, pracujących na własny rachunek, utrzymujących się z niezarobkowych źródeł, a także dla gospodarstw rencistów o liczbie osób 5 i więcej;
— w tabl. 4—8 oraz 11 i 12 — wyników badań dla grupy gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

13. Dane opracowane na podstawie wyników reprezentacyjnego badania budżetów gospodarstw domowych mogą różnić się od wielkości „makro" prezentowanych w dziale „Rachunki narodowe".

Extreme poverty threshold is set on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the 4th quarter of 2015 the extreme poverty threshold was PLN 545 for 1-person households and PLN 1472 for 4-person households (2 adults with 2 children at the age under 14), in the 4th quarter of 2022 the threshold was PLN 835 for 1-person households and PLN 2254 for 4-person households, while in the 4th quarter of 2023 PLN 913 and PLN 2465, respectively.

12. Due to the small number of households covered by the survey:
— table 3 does not include the results of the survey concerning the average monthly available income and average monthly expenditures per capita for households of: farmers, the self-employed and households maintained from non-earned sources, as well as of pensioners with a specified number of 5 and more persons;
— tables 4—8, as well as 11 and 12 do not include the results for the group of households maintained from non-earned sources.

13. Data compiled on the basis of the results of the sample survey of household budgets may differ from the "macro" data presented in the "National accounts" chapter.

Wykorzystanie ICT w gospodarstwach domowych

Informacje o **gospodarstwach domowych posiadających dostęp do Internetu** opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzanych metodą reprezentacyjną, według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej. Dane obejmują gospodarstwa domowe (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania) z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata. Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w formie samospisu przez Internet, wywiadu telefonicznego oraz bezpośredniego. W 2023 r. badaniem objęto 9,8 tys. gospodarstw domowych (tj. 0,08% ich ogólnej liczby).

ICT usage in households

Information on **households having access to the Internet** was compiled on the basis of generalised results of the representative surveys on ICT (Information and Communication Technologies) usage, conducted in the European Union countries according to the harmonised methodology. Data cover households (excluding collective housing) with at least one person aged 16—74. The results are based on the information obtained through web-based surveys as well as through telephone and face-to-face interviews. In 2023, the survey covered 9.8 thousand households (i.e. 0.08% of their total number).

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include residences for communities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but inhabitet for

zamieszkanych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m^2, z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdują się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie mają dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie:

1) ostatecznych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 marca 2011 r. oraz 2021 r.;
2) bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011 i 2021 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

4. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla 2015 r. przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2011, od 2020 r. — wyniki spisu 2021), przyjmując za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, uwzględniając zmiany w podziale terytorialnym oraz przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

5. Mieszkania sklasyfikowane **według form własności** (tabl. 16) dotyczą:

1) **osób fizycznych** — mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
   — może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
   — może posiadać udział w nieruchomości wspólnej jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla

various reasons (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

Dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodeled for residential purposes. It is structurally separated (by permanent walls) within a building and has an independent entrance from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m^2, and day lighting, i.e. with a window or glazed door in the external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding **the number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if they are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

Useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchens, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of:

1) the final results of the National Population and Housing Census as of 31 March 2011 and 2021;
2) the balance of dwelling stocks as of 31 December, in each administrative division.

3. In the National Population and Housing Census 2011 and 2021, dwelling stocks included inhabited and uninhabited dwellings that could become inhabited dwellings in the future, i.e. dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so-called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.

4. Balances of dwelling stocks are estimated for intercensal periods based on the last national census results (for 2015 the basis constituted the results of 2011 census, since 2020 — the results of 2021 census), assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis, considering changes in the territorial division as well as increases and decreases in dwelling stocks.

5. Dwellings classified **by type of ownership** (table 16) concern:

1) **natural persons** — dwellings owned by a natural person (one or more), and this person:
   — can be owner of whole real estate, for example individual detached house,
   — can have a share in the common real estate as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. Here are also included dwellings in buildings of housing cooperatives, for which by the Act

których na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

2) **spółdzielni mieszkaniowych** — mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
3) **gmin (komunalne)** — mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak podmioty lecznicze, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
4) **towarzystw budownictwa społecznego;**
5) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
6) **Skarbu Państwa** — mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Mienia Wojskowego oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
7) **innych podmiotów** — mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, związków zawodowych itp.

6. Dane o **mieszkaniach,** na których budowę **wydano pozwolenia** lub dokonano **zgłoszenia z projektem budowlanym,** mieszkaniach, których **budowę rozpoczęto** i **w budowie** oraz o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** i ich **powierzchni użytkowej** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

7. Informacje o **efektach budownictwa:**

— **indywidualnego** dotyczą mieszkań realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora;
— **przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań realizowanych przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku z ich sprzedaży albo krótko- lub długoterminowego wynajmu, w tym na podstawie umów najmu instytucjonalnego z dojściem do własności;
— **spółdzielczego** dotyczą mieszkań realizowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;

of 15 December 2000 on Housing Cooperatives a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons) was established, exposed in a real estate register.

The term **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is formed by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

2) **housing cooperatives** — member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise) and tenant's dwellings (occupied on the basis of a contract of tenancy);
3) **gminas (municipal)** — dwellings owned by gmina or powiat (local government community) and also dwellings transferred to gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as health care entities, social assistance organisational units, family support and foster care system units, units of education system, cultural institutions;
4) **public building societies;**
5) **companies** (of public and private sector);
6) **State Treasury** — dwellings remaining in the stock or under the management of National Center for Agricultural Support, Military Property Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
7) **other entities** — dwellings owned by institutions constructing for profit — intended for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions, etc.

6. Data on **dwellings** for which **permits have been granted** or which have been **registered with a construction project,** dwellings in which **construction has begun** and **under construction** as well as on **dwellings completed** and their **useful floor area** concern dwellings: in new residential and non-residential buildings, created as a result of enlarging buildings (the enlarged part) and adapting non-residential spaces.

7. Information on **the effects of:**

— **private construction** concerns dwellings realised by natural persons, foundations, churches and religious associations, intended for the own use of the investor;
— **construction for sale or rent** concerns dwellings realised by various investors in order to achieve a profit from their sale or short- or long-term rent, also on the basis of agreements for institutional lease leading to acquisition of property;
— **cooperative construction** concerns dwellings realised by housing cooperatives, intended for persons being members of these cooperatives;

— **komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
— **społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego lub społeczne inicjatywy mieszkaniowe (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
— **zakładowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów.

8. W związku ze **zmianą metodologiczną,** od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego" realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem". Dla 2015 r. dane o mieszkaniach **oddanych do użytkowania** i ich powierzchni użytkowej **przeliczono** zgodnie z nowo obowiązującą metodologią, natomiast dane o mieszkaniach, których **budowę rozpoczęto** pozostały **niezmienione,** ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz.

9. Dane o **ludności,** przyjęte również za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie i 1 izbę, obejmują:
1) na podstawie spisów powszechnych — ludność w mieszkaniach faktycznie zamieszkałą, nie obejmują natomiast ludności:
   — zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, np. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, domach opieki społecznej,
   — zamieszkałej w pomieszczeniach nieprzeznaczonych na cele mieszkalne;
2) na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych — od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia.

10. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności,** tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

11. Dane o **oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej.

Do **miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków** zaliczono te miasta, z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do odpowiedniego rodzaju oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

12. Informacje o **długości sieci wodociągowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających wodę do sieci rozdzielczej.

— **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realised entirely from the budget of gmina (primarily with a public assistance or intervention character);
— **public building society construction** concerns dwellings built by public building societies or social housing initiatives (operating on a non-profit basis) using credit from the state bank BGK;
— **company construction** concerns dwellings realised by companies (of the public and private sectors), intended for meeting the residential needs of the employees of these companies.

8. Due to **methodological change,** since 2018, data regarding effects of "private construction" realised for sale or rent in order to achieve a profit are included into the form of construction "for sale or rent". For 2015, data on dwellings **completed** and their useful floor area **were recalculated** according to the new methodology, while data on dwellings in which **construction has begun** remained **unchanged,** due to the inability to recalculate them back.

9. Data regarding **the population,** which also serves as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room, include:
1) based on the national censuses — population in dwellings actually residing, however do not include the population:
   — living in group institutional households, e.g. in employee hostels, student dormitories, boarding schools, social welfare homes,
   — living in premises not intended for residential purposes;
2) based on balances of dwelling stocks — since 2002, the total number of population as of 31 December.

10. Information on municipal installations and services was compiled using **the kind-of-activity method,** i.e. according to the purpose of the installation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

11. Data on **wastewater treatment plants** concern treatment plants connected to the sewage network.

Urban areas served by wastewater treatment plants include those urban areas from which municipal sewage, before being drained off to a collector, was subject to processes of mechanical, biological or increased biogene removal treatment. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

12. Information on **the length of the water supply network** concerns the distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) and the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej,** oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Dane o **długości sieci gazowej** dotyczą sieci dystrybucyjnej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz sieci przesyłowej, tj. przewodów doprowadzających gaz do sieci dystrybucyjnej.

13. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

14. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą ścieków bytowych, wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych, pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

15. Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

Data on **the length of the sewage network,** apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network, while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

Data on **the length of the gas supply network** concern the distribution network (excluding connections leading to residential and non-residential buildings) and the transmission network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

13. Data regarding **the users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding **the gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, sewage system and gas supply system also include the population in residences for communities.

14. Data on **liquid waste** concern domestic wastewater, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity — in the case they are not discharged by sewage system.

15. Consumption of electricity and gas from gas supply system in households is established on the basis of an advance payment system.

Gospodarstwa domowe według spisów powszechnych
Households by censuses

TABL. 1 (189). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG WIELKOŚCI**[a]
Stan w dniu 31 marca
HOUSEHOLDS BY SIZE[a]
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households by number of persons							Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym Average number of persons in household
			1	2	3	4	5	6	7 i więcej and more	
		w tys. in thousands								
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2011[b]	12517,6	3192,5	2614,8	2337,7	1987,3	1091,2	624,1	669,9	3,05
	2021	**12516,5**	**2824,6**	**3136,7**	**2382,9**	**2043,5**	**997,9**	**559,3**	**571,7**	**2,99**
Miasta ..... Urban areas	2011[b]	8585,9	2472,8	2015,4	1726,7	1305,7	579,5	263,9	221,8	2,70
	2021	8463,9	2275,5	2385,1	1646,4	1226,8	496,2	229,8	204,2	2,65
Wieś ..... Rural areas	2011[b]	3931,7	719,6	599,4	611,0	681,6	511,7	360,2	448,1	3,80
	2021	4052,5	549,1	751,6	736,5	816,7	501,7	329,5	367,5	3,71

a Dane ze spisów powszechnych. b Dla zachowania porównywalności, dane zostały przeliczone zgodnie z definicją mieszkaniową gospodarstwa domowego; patrz uwagi ogólne na str. 278.

a Data of national censuses. b To ensure comparability, the data have been recalculated in accordance with the household-dwelling concept; see general notes on page 278.

TABL. 2 (190). **GOSPODARSTWA DOMOWE WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO I WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**[a] **W 2021 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS BY FAMILY COMPOSITION AND OCCURRENCE OF DISABILITY[a] IN 2021
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	SPECIFICATION
	w tys. in thousands			
O G Ó Ł E M	**12516,5**	**8463,9**	**4052,5**	**T O T A L**
WEDŁUG SKŁADU RODZINNEGO BY FAMILY COMPOSITION				
Jednorodzinne	7711,2	5112,6	2598,6	One-family
Dwurodzinne	1201,6	526,7	675,0	Two-family
Trzyrodzinne i większe	158,8	59,2	99,6	Three-family and more
Nierodzinne	3444,8	2765,4	679,4	Non-family
jednoosobowe	2824,6	2275,5	549,1	one-person
wieloosobowe	620,2	489,9	130,3	multi-person
WEDŁUG WYSTĘPOWANIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI BY OCCURRENCE OF DISABILITY				
Bez osób niepełnosprawnych	8381,4	5830,5	2550,9	Without disabled persons
Z osobami niepełnosprawnymi ...	4135,1	2633,4	1501,6	With disabled persons

a Dane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

a Data of the National Population and Housing Census 2021.

Budżety gospodarstw domowych
Household budgets

TABL. 3 (191). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons					
			1	2	3	4	5	6 i więcej and more
Gospodarstwa domowe objęte badaniem **Households covered by the survey**	2015	37148	7455	12040	7446	6199	2487	1521
	2020	33529	7551	11454	6037	5228	2058	1201
	2022	28383	7388	9730	4949	4161	1481	674
	2023	**28089**	**7437**	**9929**	**4736**	**4024**	**1327**	**636**
Gospodarstwa pracowników ..... Households of employees	2015	18336	1768	4603	4912	4453	1692	908
	2020	16269	2014	4334	3999	3781	1416	725
	2022	13624	2030	3718	3312	3115	1044	405
	2023	**13352**	**1954**	**3873**	**3200**	**2994**	**951**	**380**
na stanowiskach robotniczych ..... in manual labour positions	2015	9456	604	2107	2488	2441	1117	699
	2020	7119	548	1794	1743	1724	811	499
	2022	5630	597	1487	1430	1294	575	247
	2023	**5504**	**592**	**1555**	**1388**	**1237**	**498**	**234**
na stanowiskach nierobotniczych ..... in non-manual labour positions	2015	8880	1164	2496	2424	2012	575	209
	2020	9150	1466	2540	2256	2057	605	226
	2022	7994	1433	2231	1882	1821	469	158
	2023	**7848**	**1362**	**2318**	**1812**	**1757**	**453**	**146**
Gospodarstwa rolników ..... Households of farmers	2015	1681	80	310	350	385	282	274
	2020	1325	58	296	270	299	206	196
	2022	865	50	204	186	193	131	101
	2023	**822**	**63**	**192**	**180**	**177**	**110**	**100**
Gospodarstwa pracujących na własny rachunek Households of the self-employed	2015	2457	200	618	622	688	225	104
	2020	2557	251	654	602	713	232	105
	2022	2256	274	614	530	570	196	72
	2023	**2259**	**265**	**652**	**546**	**563**	**166**	**67**
Gospodarstwa emerytów i rencistów ..... Households of retirees and pensioners	2015	13118	4765	6164	1314	504	205	166
	2020	12403	4905	5977	1003	310	119	89
	2022	10975	4797	5034	826	206	59	53
	2023	**11000**	**4906**	**5054**	**704**	**225**	**65**	**46**
emerytów ..... of retirees	2015	10722	3617	5378	1054	381	164	128
	2020	10991	4067	5605	881	264	99	75
	2022	9898	4133	4748	738	183	49	47
	2023	**10008**	**4273**	**4815**	**629**	**190**	**59**	**42**
rencistów ..... of pensioners	2015	2396	1148	786	260	123	41	38
	2020	1412	838	372	122	46	20	14
	2022	1077	664	286	88	23	10	6
	2023	**992**	**633**	**239**	**75**	**35**	**6**	**4**
Gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Households maintained from non-earned sources	2015	1556	642	345	248	169	83	69
	2020	975	323	193	163	125	85	86
	2022	663	237	160	95	77	51	43
	2023	**656**	**249**	**158**	**106**	**65**	**35**	**43**

TABL. 3 (191). **GOSPODARSTWA DOMOWE (cd.)**

HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons					
			1	2	3	4	5	6 i więcej and more
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w zł	2015	1386,16	2049,31	1831,59	1522,11	1245,23	999,29	829,78
Average monthly available income per capita in PLN	2020	1919,21	2533,70	2386,86	2066,55	1799,59	1514,02	1327,37
	2022[a]	2355,22	3305,99	3018,55	2490,16	2158,89	1861,36	1672,52
	2023	**2678,30**	**3726,11**	**3475,95**	**2899,79**	**2454,44**	**2082,71**	**1799,23**
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników ..... Households of employees	2015	1386,87	2825,38	2090,48	1573,52	1249,75	1000,61	844,52
	2020	1934,49	3562,37	2695,61	2120,44	1800,01	1493,93	1347,70
	2022[a]	2375,67	4388,43	3369,55	2588,00	2183,60	1833,40	1639,24
	2023	**2661,84**	**4743,24**	**3837,23**	**2940,94**	**2443,76**	**2044,63**	**1805,15**
na stanowiskach robotniczych ..... in manual labour positions	2015	1081,00	1924,31	1610,22	1291,54	1028,52	889,94	774,48
	2020	1619,67	2780,24	2275,78	1874,00	1540,19	1338,82	1290,81
	2022[a]	2023,99	3582,60	2762,15	2315,93	1966,09	1694,88	1587,69
	2023	**2270,32**	**3989,39**	**3195,91**	**2648,22**	**2172,28**	**1912,83**	**1676,45**
na stanowiskach nierobotniczych ..... in non-manual labour positions	2015	1761,36	3261,15	2461,36	1835,34	1491,07	1197,74	1074,56
	2020	2216,01	3853,93	2967,54	2290,55	2001,12	1683,72	1463,01
	2022[a]	2681,94	4675,96	3696,26	2811,33	2357,81	1994,52	1718,61
	2023	**2991,85**	**5032,90**	**4166,77**	**3178,98**	**2657,49**	**2181,30**	**2009,73**
Gospodarstwa emerytów i rencistów ..... Households of retirees and pensioners	2015	1438,04	1754,01	1604,00	1272,05	1012,91	871,67	706,43
	2020	1894,38	2095,86	2035,94	1746,52	1500,97	1268,19	1017,11
	2022[a]	2206,21	2500,70	2405,51	2158,90	1816,76	1370,16	1309,04
	2023	**2580,38**	**2863,17**	**2794,26**	**2564,00**	**2256,43**	**1900,15**	**.**
emerytów ..... of retirees	2015	1509,50	1799,45	1670,91	1359,79	1100,94	924,91	774,23
	2020	1940,87	2122,79	2069,98	1810,75	1566,34	1346,67	1058,40
	2022[a]	2241,07	2529,85	2440,58	2192,46	1872,09	1424,97	1338,80
	2023	**2615,90**	**2897,99**	**2833,35**	**2589,37**	**2335,72**	**1889,35**	**.**
rencistów ..... of pensioners	2015	1114,07	1609,30	1125,12	898,30	730,30	.	.
	2020	1522,09	1965,49	1477,57	1258,30	1114,49	.	.
	2022[a]	1820,88	2325,67	1856,89	1641,11	1062,56	.	.
	2023	**2161,83**	**2635,78**	**2052,48**	**2229,93**	**.**	**.**	**.**

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278.

TABL. 3 (191). **GOSPODARSTWA DOMOWE (dok.)**
HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gospodarstwa domowe o liczbie osób Households with specified number of persons					
			1	2	3	4	5	6 i więcej and more
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w zł	2015	1091,19	1778,00	1434,80	1179,04	968,91	775,83	622,65
Average monthly expenditures per capita in PLN	2020	1209,58	1939,62	1527,82	1283,03	1102,25	886,27	749,54
	2022[a]	1495,28	2500,50	1946,76	1554,59	1325,37	1129,23	962,89
	2023	**1636,29**	**2668,38**	**2172,69**	**1676,34**	**1471,14**	**1205,31**	**1090,09**
w tym: of which:								
Gospodarstwa pracowników Households of employees	2015	1075,53	2368,34	1608,72	1203,76	970,00	786,32	639,39
	2020	1186,38	2470,19	1675,66	1302,48	1093,91	890,17	780,38
	2022[a]	1478,75	3100,58	2119,35	1604,70	1349,07	1112,55	945,26
	2023	**1603,70**	**3270,50**	**2328,48**	**1708,55**	**1480,51**	**1199,30**	**1068,98**
na stanowiskach robotniczych in manual labour positions	2015	842,18	1642,28	1276,56	1001,10	802,64	687,02	588,31
	2020	976,34	1990,80	1425,64	1126,24	937,28	805,80	716,42
	2022[a]	1252,08	2554,86	1749,35	1440,07	1208,20	1027,75	939,99
	2023	**1354,71**	**2787,90**	**1941,09**	**1533,01**	**1342,96**	**1085,10**	**984,64**
na stanowiskach nierobotniczych in non-manual labour positions	2015	1361,25	2719,48	1865,23	1391,95	1152,56	963,21	807,14
	2020	1374,21	2648,89	1837,60	1424,14	1215,14	993,41	910,02
	2022[a]	1676,16	3295,30	2318,37	1739,83	1461,91	1211,19	953,35
	2023	**1813,57**	**3455,94**	**2527,54**	**1851,31**	**1588,79**	**1317,73**	**1203,05**
Gospodarstwa emerytów i rencistów Households of retirees and pensioners	2015	1180,53	1547,37	1270,68	1028,20	831,13	668,43	551,29
	2020	1320,82	1658,56	1372,69	1103,88	951,96	793,64	643,53
	2022[a]	1555,53	2051,07	1667,78	1368,18	1120,76	933,57	991,87
	2023	**1737,85**	**2243,89**	**1904,88**	**1539,80**	**1303,96**	**1177,98**	**.**
emerytów of retirees	2015	1221,04	1571,25	1309,32	1086,66	888,50	689,85	593,62
	2020	1335,94	1663,89	1387,57	1126,70	974,48	816,49	667,43
	2022[a]	1560,87	2056,16	1685,35	1372,62	1136,16	962,88	998,75
	2023	**1748,14**	**2255,03**	**1919,14**	**1554,97**	**1327,47**	**1194,65**	**.**
rencistów of pensioners	2015	996,86	1471,35	994,16	779,17	646,99	.	.
	2020	1199,67	1632,76	1128,71	930,41	818,79	.	.
	2022[a]	1496,45	2020,49	1392,92	1299,72	910,95	.	.
	2023	**1616,52**	**2171,12**	**1634,36**	**1340,11**	**.**	**.**	**.**

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278.
a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278.

TABL. 4 (192). **PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM**

AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS COVERED BY THE SURVEY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe — pracowników Of which households — of employees		
			razem total	na stanowiskach in	
				robotniczych manual labour positions	nierobotniczych non-manual labour positions
Przeciętna liczba osób **Average number of persons**	2015	2,72	3,16	3,41	2,89
	2022	2,47	2,91	3,11	2,77
	2023	**2,43**	**2,88**	**3,05**	**2,76**
Pracujących Employed	2015	1,10	1,69	1,69	1,68
	2022	1,03	1,66	1,68	1,64
	2023	1,02	1,65	1,66	1,64
najemnie hired	2015	0,89	1,61	1,61	1,60
	2022	0,85	1,59	1,62	1,57
	2023	0,84	1,59	1,61	1,58
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie on private farm in agriculture	2015	0,11	0,04	0,06	0,02
	2022	0,07	0,03	0,04	0,02
	2023	0,07	0,02	0,03	0,02
na własny rachunek self-employed	2015	0,10	0,04	0,02	0,05
	2022	0,11	0,04	0,02	0,05
	2023	0,12	0,04	0,02	0,05
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2015	0,52	0,14	0,15	0,13
	2022	0,63	0,17	0,21	0,15
	2023	0,63	0,16	0,20	0,14
Pobierających rentę Recipients of other pension	2015	0,15	0,09	0,11	0,07
	2022	0,09	0,06	0,08	0,05
	2023	0,08	0,05	0,07	0,04
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2015	0,18	0,15	0,19	0,12
	2022	0,14	0,15	0,20	0,10
	2023	0,13	0,15	0,20	0,10
w tym z pozostałych świadczeń społecznych[a] of which from other social benefits[a]	2015	0,11	0,10	0,13	0,06
	2022	0,10	0,10	0,16	0,05
	2023	0,09	0,10	0,16	0,04
Pozostających na utrzymaniu[b] Dependents[b]	2015	0,77	1,09	1,27	0,90
	2022	0,59	0,88	0,95	0,82
	2023	0,57	0,87	0,93	0,83
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych **Average number of consumption units**	2015	2,31	2,63	2,85	2,40
	2022	2,12	2,44	2,63	2,31
	2023	**2,08**	**2,42**	**2,58**	**2,30**

a, b W latach 2022 i 2023: a — bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+", b — łącznie z dziećmi w wieku 15—18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+" (program funkcjonuje od 2016 r.).

a, b In years 2022 and 2023: a — excluding children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme, b — including children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme (which has been operating since 2016).

TABL. 4 (192). **PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB I JEDNOSTEK KONSUMPCYJNYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OBJĘTYCH BADANIEM (dok.)**
AVERAGE NUMBER OF PERSONS AND CONSUMPTION UNITS IN HOUSEHOLDS COVERED BY THE SURVEY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		W tym gospodarstwa domowe — pracowników Of which households — of employees				
		rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
				razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Przeciętna liczba osób **Average number of persons**	2015	3,87	3,19	1,92	1,93	1,86
	2022	3,60	3,02	1,71	1,73	1,56
	2023	**3,52**	**2,97**	**1,70**	**1,71**	**1,55**
Pracujących Employed	2015	2,08	1,66	0,17	0,16	0,18
	2022	2,00	1,66	0,10	0,10	0,11
	2023	1,92	1,68	0,10	0,10	0,09
najemnie hired	2015	0,32	0,44	0,13	0,13	0,13
	2022	0,30	0,48	0,08	0,08	0,07
	2023	0,27	0,49	0,08	0,08	0,07
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie on private farm in agriculture	2015	1,74	0,04	0,03	0,03	0,04
	2022	1,68	0,03	0,01	0,01	0,02
	2023	1,63	0,02	0,01	0,01	0,02
na własny rachunek self-employed	2015	0,02	1,18	0,01	0,01	0,01
	2022	0,02	1,15	0,01	0,01	0,01
	2023	0,03	1,16	0,01	0,01	0,01
Pobierających emeryturę Recipients of retirement pension	2015	0,42	0,10	1,19	1,44	0,09
	2022	0,44	0,12	1,34	1,47	0,10
	2023	0,44	0,11	1,34	1,47	0,10
Pobierających rentę Recipients of other pension	2015	0,14	0,06	0,27	0,07	1,17
	2022	0,07	0,04	0,14	0,04	1,09
	2023	0,09	0,03	0,13	0,03	1,10
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł Maintained from non-earned sources	2015	0,07	0,10	0,08	0,06	0,12
	2022	0,10	0,13	0,04	0,03	0,07
	2023	0,09	0,12	0,04	0,04	0,08
w tym z pozostałych świadczeń społecznych[a] of which from other social benefits[a]	2015	0,06	0,06	0,06	0,05	0,09
	2022	0,07	0,11	0,03	0,02	0,06
	2023	0,07	0,09	0,03	0,03	0,06
Pozostających na utrzymaniu[b] Dependents[b]	2015	1,16	1,27	0,21	0,19	0,30
	2022	0,99	1,07	0,09	0,08	0,17
	2023	0,98	1,02	0,08	0,08	0,17
Przeciętna liczba jednostek konsumpcyjnych **Average number of consumption units**	2015	3,32	2,63	1,73	1,75	1,64
	2022	3,08	2,50	1,55	1,57	1,38
	2023	**3,01**	**2,47**	**1,54**	**1,55**	**1,37**

a, b W latach 2022 i 2023: a — bez dzieci w wieku 15—18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+", b — łącznie z dziećmi w wieku 15—18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+" (program funkcjonuje od 2016 r.).

a, b In years 2022 and 2023: a — excluding children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme, b — including children aged 15—18 receiving the child-raising benefit from the "Family 500+" programme (which has been operating since 2016).

TABL. 5 (193). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**[a]
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
		w zł in PLN						
Na 1 gospodarstwo domowe	2022	6730,95	7648,36	10115,48	8900,92	4329,74	4463,74	3074,35
Per household	**2023**	**7648,04**	**8584,40**	**10522,67**	**10754,56**	**5100,17**	**5238,68**	**3703,84**
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym	2022	2355,22	2375,67	2367,55	2745,36	2206,21	2241,07	1820,88
Per capita in household	**2023**	**2678,30**	**2661,84**	**2447,27**	**3312,86**	**2580,38**	**2615,90**	**2161,83**
w tym dochód do dyspozycji	2022	2299,60	2323,46	2336,72	2679,85	2138,07	2172,02	1762,90
of which disposable income	2023	2622,11	2612,71	2405,33	3254,70	2500,47	2535,54	2087,12
w tym: of which:								
Dochód z pracy najemnej	2022	1321,47	1941,42	302,19	529,56	241,71	247,61	176,50
Income from hired work	2023	1491,28	2198,17	294,08	659,04	286,47	296,42	169,25
Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	2022	80,96	.	1601,26	.	.	.	.
Income from a private farm in agriculture	2023	77,57	.	1622,63	.	.	.	.
Dochód z pracy na własny rachunek	2022	220,57	43,85	26,58	1864,48	25,24	26,48	11,49
Income from self-employment	2023	270,76	55,80	27,91	2225,07	32,47	34,77	.
Dochód ze świadczeń społecznych	2022	691,47	352,53	410,98	323,96	1892,77	1921,62	1574,00
Income from social benefits	2023	791,57	374,25	487,96	333,90	2210,50	2243,52	1821,37
z ubezpieczeń społecznych	2022	555,20	209,92	267,32	168,19	1835,24	1868,98	1462,36
from social security benefits	2023	653,53	234,02	344,17	181,43	2142,65	2182,66	1671,13
w tym emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy	2022	518,81	185,00	246,65	147,12	1755,42	1857,51	627,20
of which retirement and disability pensions	2023	615,57	208,37	327,00	168,60	2054,97	2169,11	710,07
emerytury[b]	2022	484,38	161,72	220,98	129,00	1680,72	1821,58	123,80
retirement pensions[b]	2023	578,65	184,75	293,90	150,40	1974,55	2129,54	148,22
renty z tytułu niezdolności do pracy	2022	32,89	22,98	25,66	18,12	68,31	30,88	482,04
disability pensions	2023	34,65	23,11	33,11	17,99	72,05	33,55	525,82
z pozostałych świadczeń społecznych	2022	136,27	142,62	143,65	155,78	57,54	52,64	111,65
from other social benefits	2023	138,04	140,23	143,79	152,47	67,85	60,86	150,24
Pozostały dochód	2022	33,64	30,64	24,96	22,12	39,00	37,06	60,52
Other income	2023	39,60	29,26	14,32	.	40,40	37,71	72,04
w tym dary od osób prywatnych	2022	28,97	26,12	23,36	17,63	32,94	31,64	47,24
of which gifts from individuals	2023	34,37	24,17	9,83	.	34,42	31,68	66,78

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. b Krajowe i renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. b National retirement pensions and retirement pensions for transferring the farm.

TABL. 6 (194). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**[a]
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
		w zł in PLN						
Na 1 gospodarstwo domowe	2022	4273,33	4760,78	5037,79	5493,74	3052,76	3108,93	2526,58
Per household	**2023**	**4672,51**	**5171,90**	**5351,53**	**6045,94**	**3434,89**	**3500,89**	**2769,57**
Na 1 osobę w gospodarstwie domowym	2022	1495,28	1478,75	1179,11	1694,47	1555,53	1560,87	1496,45
Per capita in household	**2023**	**1636,29**	**1603,70**	**1244,61**	**1862,40**	**1737,85**	**1748,14**	**1616,52**
Towary i usługi konsumpcyjne[b]	2022	1439,66	1426,55	1148,27	1628,96	1487,39	1491,82	1438,46
Consumer goods and services[b]	2023	1508,09	1554,57	1202,67	1804,24	1657,93	1667,79	1541,81
żywność i napoje bezalkoholowe	2022	400,60	383,02	376,73	398,66	460,70	460,25	465,73
food and non-alcoholic beverages	2023	444,81	426,46	397,21	437,17	514,15	514,17	513,87
żywność	2022	365,92	348,39	344,44	363,03	425,66	425,39	428,79
food	2023	405,84	387,72	360,42	396,82	474,40	474,64	471,56
pieczywo i produkty zbożowe	2022	63,95	61,13	60,03	60,31	74,89	74,84	76,57
bread and cereals	2023	71,27	68,27	68,35	65,58	83,59	83,53	84,30
w tym pieczywo[c]	2022	23,81	22,20	26,85	20,79	29,18	29,09	30,17
of which bread[c]	2023	26,21	24,65	28,76	22,41	31,90	31,83	32,71
mięso	2022	94,35	88,41	98,39	86,42	114,78	114,52	117,65
meat	2023	103,51	96,81	99,88	92,47	128,89	129,00	127,49
w tym: of which:								
mięso surowe	2022	41,14	38,46	46,06	36,94	49,96	50,07	48,74
raw meat	2023	44,17	41,25	43,85	40,28	54,62	54,85	51,95
w tym drób	2022	18,42	17,64	18,06	17,44	21,27	21,33	20,57
of which poultry	2023	19,84	18,97	19,30	18,60	23,24	23,28	22,80
wędliny i inne przetwory mięsne[d]	2022	49,94	47,24	48,48	47,12	59,69	59,33	63,64
processed meat and other meat preparations[d]	2023	55,66	52,52	52,44	49,71	68,25	68,13	69,68
ryby i owoce morza	2022	12,61	11,62	10,82	13,96	15,52	15,69	13,60
fish and seafood	2023	13,81	12,85	10,79	15,08	16,76	16,63	18,30
mleko, sery i jaja	2022	55,92	54,14	51,39	57,44	61,85	61,70	63,56
milk, cheese and eggs	2023	63,35	61,64	54,24	65,04	70,00	70,14	68,28
w tym: of which:								
mleko[e]	2022	9,02	8,53	9,86	8,98	10,13	10,15	9,90
milk[e]	2023	9,85	9,46	9,72	9,22	11,23	11,17	11,87
jogurty	2022	5,58	5,70	4,62	5,96	5,39	5,32	6,22
yoghurt	2023	6,69	6,84	5,45	7,11	6,45	6,46	6,29
sery i twarogi	2022	22,11	21,82	17,37	24,15	23,50	23,56	22,82
cheese and curd	2023	24,93	24,67	17,91	27,48	26,48	26,55	25,62
jaja	2022	9,10	8,35	9,87	8,29	11,43	11,32	12,63
eggs	2023	10,47	9,59	10,93	9,77	13,21	13,25	12,73
oleje i tłuszcze	2022	18,45	16,68	18,16	17,50	24,38	24,46	23,44
oils and fats	2023	16,67	15,07	15,19	15,22	22,23	22,27	21,66
w tym: of which:								
masło	2022	9,31	8,32	8,33	9,68	12,57	12,76	10,45
butter	2023	8,24	7,32	6,89	8,13	11,35	11,49	9,72
tłuszcze roślinne	2022	8,32	7,70	9,01	7,32	10,38	10,29	11,51
vegetable fats	2023	7,55	7,08	7,46	6,45	9,32	9,25	10,15
owoce	2022	26,95	25,49	19,07	30,32	32,02	32,29	29,03
fruit	2023	30,07	28,30	19,30	34,00	36,32	36,43	33,79

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. b Łącznie z wydatkami na kieszonkowe nieuwzględnionymi w podziale według rodzajów wydatków. c Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. d Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. e Bez zagęszczonego i w proszku.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. b Including expenditures on pocket money not considered in terms by types of expenditures. c Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. d Including ready-to-serve meat products, excluding offal preparations. e Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 6 (194). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH[a] (cd.)**

AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
		w zł in PLN						
Towary i usługi konsumpcyjne[b] (cd.) Consumer goods and services[b] (cont.)								
żywność i napoje bezalkoholowe (dok.) food and non-alcoholic beverages (cont.)								
żywność (dok.) food (cont.)								
warzywa vegetables	2022	46,36	44,36	39,10	47,85	53,68	53,65	53,92
	2023	53,23	51,19	42,00	55,33	61,13	61,23	59,95
w tym ziemniaki of which potatoes	2022	4,75	4,28	5,71	3,86	6,26	6,20	6,87
	2023	5,89	5,28	6,67	4,72	7,87	7,90	7,41
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze sugar, jam, honey, chocolate and confectionery	2022	26,27	25,36	27,78	26,55	28,65	28,68	28,26
	2023	29,80	28,95	28,82	29,53	32,66	32,67	32,58
w tym cukier of which sugar	2022	3,47	2,93	6,27	2,92	4,59	4,60	4,53
	2023	3,67	3,23	5,12	2,80	4,93	4,98	4,27
wyroby żywnościowe, gdzie indziej niesklasyfikowane food products n.e.c.	2022	21,06	21,21	19,69	22,67	19,81	19,54	22,76
	2023	24,12	24,62	21,85	24,58	22,94	22,75	25,21
napoje bezalkoholowe non-alcoholic beverages	2022	34,68	34,63	32,29	35,63	35,04	34,86	36,94
	2023	38,97	38,74	36,79	40,35	39,75	39,53	42,31
w tym: of which:								
kawa coffee	2022	9,30	8,64	8,48	9,18	11,47	11,45	11,65
	2023	10,33	9,46	8,69	9,92	13,32	13,22	14,53
herbata tea	2022	2,99	2,73	2,65	2,90	3,93	3,99	3,33
	2023	3,24	2,82	2,42	3,78	4,37	4,41	3,91
soki owocowe i warzywne fruit and vegetable juices	2022	4,14	4,35	3,00	4,69	3,62	3,61	3,72
	2023	4,45	4,62	3,04	5,27	4,04	4,06	3,74
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages and tobacco	2022	40,19	40,17	32,04	38,43	42,62	42,17	47,57
	2023	42,75	42,24	32,02	45,67	45,81	45,46	49,91
odzież i obuwie clothing and footwear	2022	60,10	65,06	52,24	80,32	39,90	40,53	32,96
	2023	62,48	67,44	51,84	86,32	41,97	42,54	35,30
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii housing, water, electricity, gas and other fuels	2022	291,62	276,28	206,85	287,19	362,91	361,61	377,35
	2023	325,33	306,64	209,95	332,74	402,19	402,61	397,28
w tym: of which:								
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem water supply and miscellaneous services relating to the dwelling	2022	86,96	82,26	50,95	86,32	110,08	110,21	108,68
	2023	97,06	90,76	59,21	99,10	123,08	122,73	127,20
nośniki energii electricity, gas and other fuels	2022	174,66	158,75	149,72	168,00	233,73	232,26	250,02
	2023	187,90	167,61	132,83	193,20	255,62	256,25	248,20
energia elektryczna electricity	2022	62,03	57,05	54,84	65,11	77,55	76,61	87,93
	2023	69,16	63,24	69,93	74,84	83,22	82,30	94,00
gaz gas	2022	40,47	35,66	21,18	47,22	57,08	57,54	51,91
	2023	45,43	39,25	18,23	54,03	65,43	66,08	57,88
opał liquid and solid fuels	2022	40,38	36,32	73,04	28,84	51,01	50,02	62,01
	2023	35,49	30,63	43,39	29,88	49,88	50,74	39,77
energia cieplna heat energy	2022	31,79	29,72	0,64	26,84	48,09	48,09	48,16
	2023	37,81	34,48	.	34,46	57,08	57,13	56,55

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. b Łącznie z wydatkami na kieszonkowe nieuwzględnionymi w podziale według rodzajów wydatków.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. b Including expenditures on pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 6 (194). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH[a] (dok.)**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
		w zł in PLN						
Towary i usługi konsumpcyjne[b] (dok.) Consumer goods and services[b] (cont.)								
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego furnishings, household equipment and routine household maintenance	2022	77,19	76,84	59,91	106,20	71,12	71,04	72,02
	2023	78,57	79,88	72,99	81,34	76,29	77,26	64,85
zdrowie health	2022	81,81	68,21	58,47	83,00	128,48	129,97	112,01
	2023	85,28	69,29	54,94	85,76	137,55	139,13	118,96
w tym: of which:								
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny medical products, appliances and equipment	2022	55,10	42,71	44,09	46,35	98,56	99,20	91,46
	2023	59,34	45,58	39,70	48,71	107,39	107,96	100,61
w tym wyroby farmaceutyczne of which pharmaceutical products	2022	49,48	38,30	35,39	39,55	90,86	91,50	83,76
	2023	52,34	39,47	36,62	43,13	96,25	96,49	93,41
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem out-patient services	2022	23,81	23,79	13,75	32,83	22,95	23,71	14,62
	2023	22,92	21,52	14,92	35,77	23,42	24,19	14,35
transport transport	2022	145,34	158,08	151,81	173,27	99,65	101,54	78,77
	2023	147,55	160,99	125,28	171,23	108,84	111,84	72,84
środki transportu purchase of vehicles	2022	17,96	17,65	40,07	24,82	10,18	9,60	16,55
	2023	18,94	21,04	10,57	15,49	16,60	17,26	8,73
eksploatacja prywatnych środków transportu operation of private transport equipment	2022	117,49	129,45	108,24	137,18	81,68	84,38	51,83
	2023	118,34	128,71	109,33	145,47	83,67	86,38	51,74
w tym paliwa of which fuels	2022	97,98	108,24	87,99	114,88	67,61	69,86	42,74
	2023	96,89	105,53	86,04	118,94	68,85	71,13	42,03
usługi transportowe transport services	2022	9,89	10,97	3,49	11,27	7,79	7,55	10,39
	2023	10,26	11,24	5,38	10,27	8,57	8,24	12,37
łączność communication	2022	66,08	67,10	50,97	70,22	65,84	66,02	63,85
	2023	67,83	68,25	52,91	74,90	67,42	67,72	63,89
rekreacja i kultura recreation and culture	2022	86,41	89,47	43,89	125,65	72,17	73,05	62,50
	2023	100,82	100,74	64,41	162,13	84,19	85,05	73,98
edukacja education	2022	13,38	15,99	5,48	27,27	1,69	1,76	0,89
	2023	14,22	16,14	12,03	30,44	1,81	1,83	.
restauracje i hotele restaurants and hotels	2022	68,05	73,73	30,46	109,84	43,30	43,02	46,42
	2023	83,57	87,19	37,93	145,13	56,76	57,08	52,99
pozostałe towary i usługi miscellaneous goods and services	2022	86,59	86,92	59,36	109,35	83,78	86,64	74,29
	2023	102,50	101,81	69,01	126,33	103,40	104,91	85,62
w tym higiena osobista of which personal care	2022	47,90	50,10	32,07	58,38	41,28	41,63	37,40
	2023	56,08	58,89	37,87	68,02	47,85	48,39	41,52
Pozostałe wydatki Other expenditures	2022	55,61	52,21	30,83	65,51	68,14	69,06	57,99
	2023	56,20	49,13	41,94	58,16	79,91	80,35	74,71

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. b Łącznie z wydatkami na kieszonkowe nieuwzględnionymi w podziale według rodzajów wydatków.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. b Including expenditures on pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 7 (195). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**[a]

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Pieczywo i produkty zbożowe w kg Bread and cereals in kg	2015	6,06	5,53	7,13	5,15	7,48	7,46	7,59
	2023	4,99	4,71	5,43	4,23	6,02	6,00	6,29
w tym: of which:								
ryż rice	2015	0,17	0,16	0,15	0,17	0,22	0,22	0,21
	2023	0,13	0,13	0,10	0,12	0,15	0,15	0,15
pieczywo[b] bread[b]	2015	3,74	3,44	4,66	3,03	4,52	4,46	4,80
	2023	2,61	2,45	2,96	2,12	3,19	3,18	3,38
makaron i produkty makaronowe pasta and pasta products	2015	0,37	0,34	0,38	0,33	0,45	0,45	0,46
	2023	0,39	0,39	0,38	0,34	0,43	0,43	0,43
mąka[c] flour[c]	2015	0,72	0,62	1,06	0,58	0,96	0,97	0,91
	2023	0,57	0,52	0,80	0,49	0,72	0,72	0,77
kasze i ziarna zbóż groats and cereal grains	2015	0,14	0,11	0,14	0,12	0,21	0,21	0,21
	2023	0,10	0,09	0,08	0,09	0,13	0,13	0,13
Mięso w kg Meat in kg	2015	5,27	4,76	5,96	4,44	6,78	6,82	6,59
	2023	4,85	4,53	4,89	3,94	6,17	6,15	6,43
w tym: of which:								
mięso surowe raw meat	2015	3,02	2,71	3,58	2,61	3,90	3,93	3,75
	2023	2,79	2,60	2,88	2,28	3,54	3,54	3,60
w tym drób of which poultry	2015	1,53	1,39	1,68	1,29	1,97	1,98	1,95
	2023	1,50	1,41	1,53	1,23	1,86	1,85	1,96
wędliny i inne przetwory mięsne[d] processed meat and other meat preparations[d]	2015	2,00	1,86	2,08	1,68	2,48	2,49	2,44
	2023	1,83	1,73	1,81	1,50	2,24	2,22	2,44
Ryby i owoce morza[e] w kg Fish and seafood[e] in kg	2015	0,33	0,28	0,33	0,34	0,45	0,47	0,37
	2023	0,24	0,22	0,22	0,24	0,32	0,32	0,40
Mleko[f] w l Milk[f] in l	2015	3,15	2,86	4,22	2,79	3,77	3,80	3,61
	2023	2,76	2,68	2,82	2,53	3,08	3,05	3,41
Jogurty w kg Yoghurt in kg	2015	0,50	0,50	0,35	0,55	0,51	0,52	0,45
	2023	0,61	0,62	0,48	0,61	0,62	0,62	0,61

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. b, c, e, f Bez: b — pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, c — mąki ziemniaczanej, e — marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, konserw rybnych oraz wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, f — zagęszczonego i w proszku. d Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. b, c, e, f Excluding: b — crisp bread, toasted bread and confectionery, c — potato flour, e — pickles, processed sea and freshwater food and fish, canned fish and ready-to-serve food including coated food products, f — condensed and powdered milk. d Including ready-to-serve food, excluding offal preparations.

TABL. 7 (195). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH[a] (dok.)**

AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
Sery i twarogi[g] w kg Cheese and curd[g] in kg	2015	0,83	0,80	0,68	0,87	1,00	1,02	0,89
	2023	1,01	0,99	0,74	1,02	1,13	1,13	1,09
Śmietana w l Cream in l	2015	0,35	0,31	0,37	0,28	0,50	0,51	0,47
	2023	0,35	0,32	0,36	0,29	0,45	0,46	0,42
Jaja w szt. Eggs in units	2015	11,76	10,33	14,58	10,03	15,34	15,41	14,99
	2023	10,60	9,85	10,57	9,70	13,13	13,14	13,06
Oleje i tłuszcze w kg Oils and fats in kg	2015	1,15	1,03	1,21	0,93	1,55	1,55	1,54
	2023	1,01	0,92	1,04	0,81	1,32	1,32	1,40
w tym: of which:								
masło butter	2015	0,26	0,23	0,24	0,29	0,37	0,39	0,29
	2023	0,32	0,29	0,26	0,30	0,44	0,44	0,39
tłuszcze roślinne vegetable fats	2015	0,81	0,74	0,88	0,60	1,04	1,03	1,10
	2023	0,63	0,59	0,71	0,47	0,78	0,77	0,88
Owoce w kg Fruit in kg	2015	3,59	3,24	3,11	3,75	4,72	4,86	4,09
	2023	3,71	3,45	2,61	3,83	4,69	4,70	4,51
Warzywa w kg Vegetables in kg	2015	8,68	7,65	10,42	7,22	11,55	11,61	11,30
	2023	6,83	6,26	6,80	6,09	8,82	8,85	8,48
w tym ziemniaki of which potatoes	2015	3,69	3,17	5,28	2,62	4,96	4,93	5,10
	2023	2,39	2,12	2,98	1,84	3,22	3,23	3,09
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze[h] w kg Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery[h] in kg	2015	1,83	1,66	2,28	1,57	2,30	2,33	2,16
	2023	1,58	1,47	1,85	1,38	1,91	1,92	1,77
w tym cukier of which sugar	2015	1,09	0,93	1,65	0,80	1,47	1,47	1,42
	2023	0,70	0,62	1,02	0,52	0,95	0,96	0,79
Kawa w kg Coffee in kg	2015	0,18	0,16	0,16	0,14	0,23	0,23	0,24
	2023	0,19	0,18	0,17	0,18	0,25	0,25	0,29
Herbata w kg Tea in kg	2015	0,06	0,05	0,05	0,05	0,07	0,08	0,07
	2023	0,05	0,04	0,04	0,04	0,06	0,06	0,06
Wody mineralne lub źródlane w l Mineral or spring waters in l	2015	4,57	4,60	3,12	5,14	4,88	5,01	4,30
	2023	5,95	5,95	5,54	5,73	6,24	6,28	5,75
Soki owocowe i warzywne w l Fruit and vegetable juices in l	2015	0,94	1,03	0,61	1,22	0,72	0,75	0,61
	2023	0,99	1,05	0,69	1,06	0,90	0,90	0,88

a Dane od 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. g Bez serków słodkich. h Łącznie z lodami jadalnymi.

a Data from 2021 are not fully comparable with those for previous years; see general notes, item 1 on page 278. g Excluding sweet cottage cheese. h Including edible ice-cream.

TABL. 8 (196). **PRZECIĘTNE DZIENNE SPOŻYCIE ŻYWNOŚCI[a] W PRZELICZENIU NA WARTOŚĆ ENERGETYCZNĄ I SKŁADNIKI ODŻYWCZE NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH[b]**

AVERAGE DAILY FOOD CONSUMPTION[a] CONVERTED INTO ENERGY AND NUTRIENTS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS[b]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wartość energetyczna Energy		Składniki odżywcze w g Nutrients in g			
				białko protein		tłuszcze fats	węglowodany carbohydrates
		kJ	kcal	zwierzęce animal	roślinne vegetable		
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2022	8351	1995	47	22	90	228
	2023	**8323**	**1988**	**48**	**23**	**90**	**225**
w tym: of which:							
Gospodarstwa pracowników ..... Households of employees	2022	8025	1917	45	22	86	219
	2023	8026	1917	46	22	86	218
na stanowiskach robotniczych ..... in manual labour positions	2022	7840	1873	44	21	85	212
	2023	7657	1829	44	20	83	206
na stanowiskach nierobotniczych ..... in non-manual labour positions	2022	8150	1947	46	22	87	224
	2023	8296	1981	47	23	88	228
Gospodarstwa rolników ..... Households of farmers	2022	8298	1982	43	21	85	239
	2023	7739	1848	41	20	80	221
Gospodarstwa pracujących na własny rachunek Households of the self-employed	2022	8210	1961	46	22	88	225
	2023	8240	1968	47	23	88	224
Gospodarstwa emerytów i rencistów ... Households of retirees and pensioners	2022	9274	2215	52	25	102	248
	2023	9190	2195	53	25	102	243
gospodarstwa emerytów ..... households of retirees	2022	9217	2202	52	25	101	247
	2023	9155	2187	53	25	101	242
gospodarstwa rencistów ..... households of pensioners	2022	9906	2366	55	27	108	267
	2023	9605	2294	56	26	108	250

a Łącznie ze stratami energii i składników odżywczych podczas przechowywania i przetwarzania żywności oraz odpadkami; bez napojów alkoholowych; łącznie z szacunkowo ustalonym spożyciem w placówkach gastronomicznych; wartość energetyczną i składniki odżywcze obliczono według współczynników opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia. b Dane za 2022 r. różnią się od opublikowanych w ubiegłorocznej edycji rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278.

a Including energy and nutrients losses due to storage, cooking and food waste; excluding alcoholic beverages; including estimated food consumption in catering; energy and nutrients have been calculated with the use of the conversion factors developed by the Institute of Food and Nutrition. b Data for 2022 differ from those published in previous edition of the yearbook; see general notes, item 1 on page 278.

TABL. 9 (197). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES BY HOUSEHOLD GROUPS

GOSPODARSTWA HOUSEHOLDS	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Pracowników ..... Of employees	101,9	101,6	102,3	103,2	105,2	114,1	111,3	156,2	145,2	127,0
Rolników ..... Of farmers	102,1	101,7	102,0	103,3	105,7	117,8	109,8	158,4	148,3	129,3
Pracujących na własny rachunek ..... Of the self-employed	101,9	101,6	102,3	103,1	105,2	113,7	111,3	155,0	144,5	126,5
Emerytów i rencistów ..... Of retirees and pensioners	102,3	101,8	102,6	103,9	104,9	114,8	111,9	163,2	148,9	128,5
emerytów ..... of retirees	102,3	101,8	102,6	103,9	104,9	114,8	111,9	162,8	148,7	128,5
rencistów ..... of pensioners	102,2	101,8	102,6	104,3	104,8	114,9	112,2	165,3	150,2	128,9
Utrzymujących się z niezarobkowych źródeł ..... Maintained from non-earned sources	101,9	101,7	102,6	103,8	104,9	114,3	111,7	160,4	147,1	127,7

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023					SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices						system wag[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100		weight system[a]	
GOSPODARSTWA PRACOWNIKÓW	**105,2**	**114,1**	**111,3**	**156,2**	**145,2**	**127,0**	**100,00**	**HOUSEHOLDS OF EMPLOYEES**
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,3	115,3	115,1	177,0	161,9	132,7	25,42	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,9	115,9	115,1	179,9	164,1	133,4	23,08	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,0	117,3	117,2	191,6	169,5	137,5	4,12	bread and cereals
mięso[b]	102,2	117,5	112,7	180,9	162,7	132,4	5,77	meat[b]
ryby i owoce morza	104,5	117,2	115,4	192,6	165,9	135,2	0,78	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,5	118,7	116,0	178,9	161,1	137,7	3,58	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	104,8	132,1	101,5	177,8	167,2	134,1	1,10	oils and fats
owoce	98,9	109,4	111,0	176,7	157,2	121,4	1,68	fruit
warzywa	103,9	110,9	118,9	172,6	181,2	131,9	2,86	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	112,2	118,2	166,8	155,1	132,6	1,75	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	106,8	109,8	115,2	153,7	142,8	126,5	2,34	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,2	107,6	111,2	154,1	133,1	119,7	6,58	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	99,8	105,2	106,2	75,5	92,7	111,7	4,60	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,3	122,3	114,2	198,4	169,6	139,7	17,96	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	114,2	111,6	174,1	158,7	127,4	1,35	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	109,3	107,5	108,7	211,9	165,2	116,9	5,52	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	107,0	132,2	117,7	197,7	173,4	155,6	10,28	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	3,77	electricity
gaz	104,1	139,4	115,9	173,4	152,6	161,6	2,36	gas
opał	110,1	204,7	97,7	272,4	244,0	200,0	2,09	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,7	116,5	133,3	204,5	168,2	155,3	2,06	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,5	110,5	110,3	135,9	129,3	121,9	5,18	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	103,6	107,7	108,8	152,9	135,9	117,2	4,67	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	103,6	106,0	128,2	117,7	109,8	2,87	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	2,53	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,5	115,0	113,3	207,3	175,2	130,3	1,68	out-patient services
Transport	114,2	119,8	99,9	134,6	133,1	119,7	10,44	Transport
Łączność[c]	105,3	104,0	108,4	111,2	119,1	112,7	4,45	Communication[c]
Rekreacja i kultura	105,0	111,5	111,5	146,8	138,8	124,3	6,36	Recreation and culture
Edukacja	105,1	108,6	112,6	153,0	146,7	122,3	1,48	Education
Restauracje i hotele	106,1	115,5	113,6	185,1	164,2	131,2	7,39	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,3	109,4	111,9	143,1	134,5	122,4	5,47	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,3	109,3	114,1	140,9	133,6	124,7	3,45	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices					system wag[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	weight system[a]	
GOSPODARSTWA ROLNIKÓW	**105,7**	**117,8**	**109,8**	**158,4**	**148,3**	**129,3**	**100,00**	**HOUSEHOLDS OF FARMERS**
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,2	116,0	115,2	179,5	163,0	133,6	30,52	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,8	116,6	115,2	181,9	165,0	134,3	27,61	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,4	118,7	116,7	197,3	173,3	138,5	5,26	bread and cereals
mięso[b]	101,6	116,7	113,4	181,2	162,5	132,3	7,91	meat[b]
ryby i owoce morza	104,0	116,0	115,4	194,3	164,3	133,9	0,97	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,5	118,8	115,9	178,8	161,2	137,7	3,66	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	105,4	133,9	102,2	181,6	170,7	136,8	1,54	oils and fats
owoce	97,8	109,5	111,1	175,0	155,3	121,7	1,48	fruit
warzywa	103,9	111,2	118,6	171,3	181,1	131,9	2,53	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,3	115,5	119,7	170,1	164,0	138,3	2,46	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	107,1	110,0	115,2	154,7	143,2	126,7	2,91	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,2	107,6	111,6	156,0	133,4	120,1	6,62	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	99,8	105,4	106,3	75,2	93,0	112,0	4,73	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	110,6	138,3	107,4	217,9	190,3	148,5	17,51	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	113,9	111,7	174,3	158,3	127,2	0,06	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	113,0	107,1	107,9	259,8	185,8	115,6	4,54	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	110,1	153,4	107,0	218,0	194,5	164,1	12,45	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	5,00	electricity
gaz	110,1	156,2	97,0	190,1	165,6	151,5	1,86	gas
opał	110,5	206,7	97,0	274,9	247,1	200,5	5,53	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,7	116,5	133,2	203,4	168,0	155,2	0,06	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,4	110,4	110,3	134,3	128,9	121,8	5,37	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	103,1	105,6	107,7	146,6	130,5	113,7	4,99	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	103,3	105,8	127,4	116,8	109,3	3,72	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	3,15	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,3	114,5	113,2	207,4	174,9	129,6	1,23	out-patient services
Transport	116,7	121,7	99,8	138,4	139,4	121,5	12,92	Transport
Łączność[c]	105,2	103,9	108,2	111,9	118,2	112,4	4,52	Communication[c]
Rekreacja i kultura	104,9	109,1	111,5	137,1	131,0	121,6	3,82	Recreation and culture
Edukacja	104,5	106,7	112,0	150,3	140,7	119,5	0,54	Education
Restauracje i hotele	106,1	115,6	113,6	184,3	163,9	131,3	3,47	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	101,8	109,3	111,6	139,8	132,4	122,0	4,99	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,0	109,1	114,5	139,1	132,1	124,9	2,84	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023					SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices						system wag[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100		weight system[a]	
GOSPODARSTWA PRACUJĄCYCH NA WŁASNY RACHUNEK	**105,2**	**113,7**	**111,3**	**155,0**	**144,5**	**126,5**	**100,00**	**HOUSEHOLDS OF THE SELF-EMPLOYED**
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,3	115,1	115,0	177,2	161,8	132,4	22,85	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,9	115,6	115,0	179,3	163,6	132,9	20,77	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	103,9	117,1	117,2	189,5	168,3	137,2	3,54	bread and cereals
mięso[b]	102,3	117,8	112,7	180,8	162,6	132,8	4,87	meat[b]
ryby i owoce morza	104,8	117,8	115,7	193,8	167,6	136,3	0,81	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,6	118,8	116,0	179,0	161,4	137,8	3,27	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	104,4	130,6	100,8	175,9	166,5	131,6	0,99	oils and fats
owoce	99,2	109,3	111,0	177,8	157,1	121,3	1,74	fruit
warzywa	104,3	110,6	118,7	172,9	179,5	131,3	2,65	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	111,7	118,1	166,9	154,1	131,9	1,58	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	106,4	109,7	115,1	152,5	142,1	126,3	2,08	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,2	107,9	111,0	150,1	132,2	119,8	5,83	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	99,7	105,2	106,2	74,7	92,4	111,7	4,80	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,2	120,8	115,0	194,6	166,2	138,9	16,06	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	114,2	111,5	174,3	158,6	127,3	0,83	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	109,2	107,5	108,7	213,3	164,2	116,9	4,99	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	106,8	129,5	118,8	192,3	168,3	153,8	9,56	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	3,73	electricity
gaz	103,0	136,1	119,1	169,1	149,5	162,1	2,76	gas
opał	110,4	208,4	97,1	279,5	245,5	202,4	1,52	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,8	116,6	133,3	204,7	168,8	155,4	1,55	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,6	110,5	109,9	136,4	129,6	121,4	6,22	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	104,1	108,3	109,3	158,6	139,7	118,4	4,76	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,9	103,8	106,0	129,0	118,4	110,0	2,71	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	2,31	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,4	115,2	113,3	206,3	174,6	130,5	1,87	out-patient services
Transport	114,2	119,8	100,6	134,5	135,8	120,5	10,33	Transport
Łączność[c]	105,5	104,1	108,3	113,1	120,3	112,7	4,04	Communication[c]
Rekreacja i kultura	104,9	112,6	111,5	152,3	142,3	125,5	7,64	Recreation and culture
Edukacja	104,9	109,0	113,0	155,1	147,8	123,2	1,91	Education
Restauracje i hotele	106,0	115,4	113,5	183,4	163,2	131,0	9,81	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,3	109,4	111,6	142,7	134,7	122,1	5,75	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,6	109,4	114,1	142,2	134,9	124,8	3,43	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013 excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023					SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices						system wag[a] weight system[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100			
GOSPODARSTWA EMERYTÓW I RENCISTÓW	**104,9**	**114,8**	**111,9**	**163,2**	**148,9**	**128,5**	**100,00**	**HOUSEHOLDS OF RETIREES AND PENSIONERS**
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,9	115,8	114,9	179,0	163,6	133,1	31,35	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,7	116,3	114,9	180,9	165,8	133,6	28,94	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,1	117,8	117,0	193,1	170,5	137,8	5,13	bread and cereals
mięso[b]	101,9	117,4	113,0	181,6	162,7	132,7	7,87	meat[b]
ryby i owoce morza	104,4	117,4	115,5	193,9	166,6	135,6	1,09	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,6	118,6	116,1	179,0	161,8	137,7	4,15	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	104,7	132,6	101,7	180,4	169,5	134,9	1,68	oils and fats
owoce	98,0	108,2	110,8	177,8	158,1	119,9	2,15	fruit
warzywa	103,6	111,2	119,1	175,3	186,2	132,4	3,55	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	113,9	118,7	169,5	158,8	135,2	1,98	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	105,3	110,3	115,1	154,3	141,8	127,0	2,41	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,7	106,2	109,8	166,8	131,8	116,6	3,05	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	100,0	105,0	106,1	78,6	95,0	111,4	2,78	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,3	122,7	114,8	197,3	168,2	140,9	25,37	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,8	113,2	111,3	170,8	154,9	126,0	0,44	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	108,6	107,4	108,9	207,7	162,2	117,0	7,70	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	106,8	131,4	117,8	196,0	171,9	154,8	16,32	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	5,41	electricity
gaz	104,1	138,9	116,2	173,5	152,6	161,4	3,95	gas
opał	110,3	201,3	98,4	270,6	241,9	198,1	3,46	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,6	116,5	133,3	204,1	167,8	155,3	3,50	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,1	110,7	110,8	136,5	130,0	122,7	4,84	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	102,8	106,1	107,7	142,1	127,5	114,3	9,04	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,7	103,3	105,9	127,2	116,5	109,4	6,86	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	6,31	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,4	114,9	113,2	205,8	174,2	130,1	1,61	out-patient services
Transport	114,9	120,5	100,5	141,2	138,3	121,1	7,10	Transport
Łączność[c]	105,8	104,4	108,2	114,8	122,4	113,0	4,51	Communication[c]
Rekreacja i kultura	106,0	110,1	111,9	149,5	138,5	123,2	4,89	Recreation and culture
Edukacja	104,3	107,2	111,5	149,2	140,4	119,5	0,09	Education
Restauracje i hotele	106,5	116,2	114,5	191,4	168,3	133,0	1,85	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,1	108,9	110,8	141,6	134,3	120,7	5,13	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,4	109,3	114,3	142,2	134,5	124,9	2,81	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices					system wag[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	weight system[a]	
Gospodarstwa emerytów	**104,9**	**114,8**	**111,9**	**162,8**	**148,7**	**128,5**	**100,00**	**Households of retirees**
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,9	115,8	114,9	179,2	164,0	133,1	31,21	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,7	116,3	114,9	181,1	165,8	133,6	28,83	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,1	117,8	117,0	193,5	170,5	137,8	5,10	bread and cereals
mięso[b]	101,8	117,4	113,0	181,4	162,6	132,7	7,85	meat[b]
ryby i owoce morza	104,4	117,5	115,6	194,2	166,9	135,8	1,09	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,6	118,6	116,1	179,1	162,0	137,7	4,11	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	104,7	132,5	101,7	180,7	169,9	134,8	1,68	oils and fats
owoce	98,0	108,2	110,8	178,2	158,2	119,9	2,19	fruit
warzywa	103,6	111,2	119,1	175,4	186,2	132,4	3,51	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	114,0	118,7	169,4	158,6	135,3	1,98	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	105,2	110,3	115,1	154,2	141,8	127,0	2,38	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,7	106,2	109,8	165,7	131,8	116,6	3,05	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	100,1	105,0	106,1	78,8	95,1	111,4	2,79	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,3	122,6	114,8	197,2	168,1	140,7	25,18	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,8	113,1	111,3	170,3	154,0	125,9	0,45	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	108,6	107,5	108,9	207,9	162,3	117,1	7,67	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	106,8	131,2	117,9	195,4	171,4	154,7	16,16	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	5,32	electricity
gaz	104,0	138,5	116,5	172,8	152,1	161,4	3,96	gas
opał	110,3	202,1	98,0	270,2	242,1	198,1	3,37	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,6	116,5	133,3	204,1	167,8	155,3	3,51	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,1	110,7	110,8	136,7	130,2	122,7	4,87	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	102,8	106,1	107,7	142,3	127,6	114,3	9,14	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,7	103,3	105,9	127,2	116,5	109,4	6,89	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	6,34	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,4	114,9	113,2	205,8	174,2	130,1	1,66	out-patient services
Transport	114,9	120,6	100,5	141,0	138,4	121,2	7,22	Transport
Łączność[c]	105,8	104,3	108,1	114,7	122,6	112,7	4,50	Communication[c]
Rekreacja i kultura	106,0	110,2	111,9	150,1	139,0	123,3	4,92	Recreation and culture
Edukacja	104,2	107,1	111,4	148,8	140,0	119,3	0,09	Education
Restauracje i hotele	106,5	116,2	114,4	191,0	168,1	132,9	1,87	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,0	109,0	110,8	140,6	132,8	120,8	5,16	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,4	109,3	114,3	142,3	134,5	124,9	2,82	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices					system wag[a] weight system[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100		
Gospodarstwa rencistów	**104,8**	**114,9**	**112,2**	**165,3**	**150,2**	**128,9**	**100,00**	**Households of pensioners**
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,0	115,8	115,1	178,9	163,8	133,3	32,53	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,7	116,3	115,1	181,2	166,0	133,9	29,90	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,1	117,8	117,0	193,9	170,8	137,8	5,37	bread and cereals
mięso[b]	101,9	117,4	113,2	182,0	163,2	132,9	8,30	meat[b]
ryby i owoce morza	104,4	116,6	115,3	193,0	165,2	134,4	1,01	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,6	118,7	116,2	179,1	162,0	137,9	4,33	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	105,0	133,5	102,5	181,0	170,0	136,8	1,67	oils and fats
owoce	97,5	108,2	111,0	176,9	158,1	120,1	1,98	fruit
warzywa	103,5	111,2	119,3	175,0	187,2	132,7	3,54	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,2	113,3	118,6	168,6	158,6	134,4	2,07	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	106,1	110,4	115,2	156,1	143,2	127,2	2,63	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,6	105,6	109,5	169,5	131,4	115,6	3,30	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	99,9	104,9	106,1	77,1	94,0	111,3	2,62	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,5	124,0	114,4	200,9	170,9	141,9	27,07	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	114,3	111,5	174,1	158,4	127,4	0,42	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	108,7	107,4	108,9	207,3	162,2	117,0	7,83	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	107,2	132,9	117,1	199,5	174,6	155,6	17,91	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	6,37	electricity
gaz	105,1	142,6	112,7	178,2	156,1	160,7	3,75	gas
opał	110,0	195,2	101,6	270,4	240,8	198,3	4,33	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,5	116,5	133,3	203,5	167,4	155,3	3,46	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	102,9	110,6	111,0	136,3	129,9	122,8	5,20	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	102,8	105,9	107,3	140,2	126,3	113,6	7,96	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,7	103,4	105,9	127,1	116,5	109,5	6,46	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	5,93	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,3	115,2	113,1	205,7	173,8	130,3	1,09	out-patient services
Transport	114,9	120,1	101,0	145,3	139,4	121,3	5,65	Transport
Łączność[c]	106,1	104,4	108,4	114,7	121,7	113,2	4,62	Communication[c]
Rekreacja i kultura	106,0	109,1	112,1	144,7	134,3	122,3	4,44	Recreation and culture
Edukacja	104,5	107,5	113,3	152,8	143,4	121,8	0,08	Education
Restauracje i hotele	106,4	116,1	114,6	194,8	170,1	133,1	1,70	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,2	108,3	111,3	147,6	140,2	120,5	4,83	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,1	109,0	114,7	141,2	133,7	125,0	2,66	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL.10 (198). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ SYSTEM WAG WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AS WELL AS WEIGHT SYSTEM BY HOUSEHOLD GROUPS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023					SPECIFICATION
	wskaźniki cen price indices						system wag[a] weight system[a]	
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100			
GOSPODARSTWA UTRZYMUJĄCYCH SIĘ Z NIEZAROBKOWYCH ŹRÓDEŁ	**104,9**	**114,3**	**111,7**	**160,4**	**147,1**	**127,7**	**100,00**	**HOUSEHOLDS MAINTAINED FROM NON-EARNED SOURCES**
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,2	115,4	115,5	177,8	162,6	133,3	31,10	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,8	116,0	115,5	180,1	164,4	134,0	28,30	food
w tym:								of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,1	117,8	117,1	193,0	170,6	137,9	5,37	bread and cereals
mięso[b]	102,0	117,4	112,8	181,3	162,4	132,4	7,13	meat[b]
ryby i owoce morza	104,3	115,7	115,4	189,6	163,2	133,5	0,72	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,6	118,9	116,3	180,1	162,1	138,3	4,35	milk, cheese and eggs
oleje i tłuszcze	105,4	134,8	103,4	182,3	170,6	139,4	1,31	oils and fats
owoce	98,2	109,1	111,1	175,4	156,4	121,2	1,72	fruit
warzywa	102,9	111,1	119,6	174,4	183,2	132,9	3,29	vegetables
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	112,9	118,7	173,4	157,8	134,0	2,25	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
napoje bezalkoholowe	107,7	109,8	115,3	149,8	143,7	126,6	2,80	non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,7	105,5	109,7	165,8	131,6	115,7	3,15	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	99,6	105,6	106,3	74,6	92,3	112,3	4,08	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,2	122,0	113,8	198,9	170,4	138,8	20,63	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:								of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	114,5	111,6	175,4	159,7	127,8	2,81	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	109,3	107,4	108,9	209,9	164,5	117,0	6,43	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	107,6	131,7	117,3	199,4	173,8	154,5	11,06	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	4,71	electricity
gaz	105,8	144,4	109,5	176,5	154,8	158,1	2,32	gas
opał	110,1	199,8	99,8	275,1	241,3	199,4	1,96	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,6	116,5	133,3	204,3	168,1	155,3	2,07	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,2	111,0	111,5	137,5	130,9	123,8	4,39	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	103,3	106,8	108,3	147,6	131,6	115,7	4,97	Health
w tym:								of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	103,3	105,8	127,3	116,8	109,3	3,39	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	3,10	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,6	115,0	112,9	204,9	173,3	129,8	1,23	out-patient services
Transport	113,4	117,9	103,4	149,7	141,2	121,9	12,74	Transport
Łączność[c]	105,8	103,6	108,6	111,3	118,8	112,5	5,05	Communication[c]
Rekreacja i kultura	104,7	110,5	112,1	141,2	134,0	123,9	5,19	Recreation and culture
Edukacja	104,9	109,0	111,7	154,0	145,3	121,8	1,43	Education
Restauracje i hotele	106,5	116,4	115,1	195,6	171,4	134,0	2,20	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	101,6	108,6	112,0	136,9	129,9	121,6	5,07	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	101,9	109,0	114,9	138,8	132,1	125,2	3,33	of which personal care

a Opracowany na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2021 r. b, c Do 2013 r. bez: b — boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze", c — niektórych opłat internetowych uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Based on the structure of households' consumer expenditure in 2021. b, c Until 2013, excluding: b — raw bacon included in item "oils and fats", c — some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 11 (199). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**[a]

POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2022	2023	2015	2022	2023	2015	2022	2023
	osoby — w % ogółu osób w gospodarstwach danego typu — o wydatkach poniżej persons — in % of persons living in a given type of households — with expenditures below								
	relatywnej granicy ubóstwa relative poverty threshold			„ustawowej" granicy ubóstwa "legal" poverty threshold			granicy ubóstwa skrajnego extreme poverty threshold		
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**15,5**	**11,7**	**12,2**	**12,2**	**6,2**	**4,1**	**6,5**	**4,6**	**6,6**
miasta urban areas	10,0	7,5	7,2	7,4	3,1	1,8	3,5	2,2	3,3
wieś rural areas	24,0	17,9	19,7	19,8	10,8	7,5	11,3	8,1	11,5
gospodarstwa domowe z osobami w wieku 0—17 lat households with persons aged 0—17	20,0	14,8	15,3	17,9	9,7	6,4	8,8	6,0	8,2
z 1 osobą w wieku 0—17 lat with 1 person aged 0—17	13,9	12,6	14,0	9,7	5,9	4,7	5,3	4,7	7,3
z 2 osobami w wieku 0—17 lat with 2 persons aged 0—17	18,6	13,9	16,2	16,6	9,4	7,2	8,1	5,9	9,4
z co najmniej 3 osobami w wieku 0—17 lat with at least 3 persons aged 0—17	34,7	19,8	16,2	36,6	16,6	7,9	16,7	8,1	8,3
gospodarstwa domowe bez osób w wieku 0—17 lat households without persons aged 0—17	9,8	8,9	9,5	5,0	3,1	2,1	3,7	3,3	5,2
W tym gospodarstwa: Of which households of:									
pracowników employees	14,4	11,4	11,7	11,7	6,0	4,2	5,6	4,2	6,4
rolników farmers	28,9	20,3	26,8	25,2	11,7	9,4	14,7	8,7	14,1
pracujących na własny rachunek the self-employed	8,9	8,7	7,9	7,0	5,8	2,5	3,1	3,2	3,8
emerytów retirees	11,4	10,1	10,9	7,3	4,7	2,4	5,0	4,5	5,9
rencistów pensioners	23,2	16,1	13,6	15,9	6,3	4,4	10,7	6,6	8,4

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 283.

U w a g a. Dane za 2022 r. różnią się od opublikowanych w ubiegłorocznej edycji rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278.

a See general notes, item 11 on page 283.

N o t e. Data for 2022 differ from those published in previous editions of the yearbook; see general notes, item 1 on page 278.

TABL. 12 (200). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**[a]

HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym gospodarstwa domowe Of which households of					
			pracowników employees	rolników farmers	pracujących na własny rachunek the self-employed	emerytów i rencistów retirees and pensioners		
						razem total	emerytów retirees	rencistów pensioners
		w % danej grupy gospodarstw in % of a given group of households						
Pralka automatyczna Automatic washing machine	2015	95,5	97,8	94,1	98,5	92,7	93,3	90,1
	2023	96,6	96,8	98,0	94,5	97,2	97,3	96,5
Zmywarka do naczyń Dishwasher	2015	27,2	33,6	27,1	58,3	13,4	14,5	8,5
	2023	56,8	65,8	64,2	83,1	35,0	36,1	22,5
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną Electric cooker with ceramic or induction cooktop	2015	11,0	13,2	6,6	26,8	5,6	5,8	4,8
	2022[b]	20,9	24,1	16,0	38,6	10,6	11,1	6,2
Kuchenka mikrofalowa Microwave oven	2015	58,9	67,7	65,1	72,6	44,1	44,4	42,7
	2023	69,9	76,3	81,3	81,4	55,4	55,8	50,9
Samochód osobowy Passenger car	2015	62,8	75,9	91,7	91,8	39,2	42,0	26,8
	2023	73,0	82,9	96,7	93,1	50,1	51,8	31,7
Motocykl, skuter, motorower Motorcycle, scooter, motorbike	2015	6,7	7,9	23,2	10,3	2,9	2,7	3,6
	2023	5,1	5,1	23,1	8,5	2,3	2,3	.
Rower (bez dziecięcego) Bicycle (excluding children's)	2015	62,2	70,0	88,8	72,3	47,6	47,9	46,3
	2023	62,7	69,4	89,2	72,3	47,1	47,3	44,8
Telefon komórkowy Mobile phone	2015	95,2	99,7	98,1	99,2	87,5	87,6	87,0
	2023	98,8	99,6	99,8	99,3	97,2	97,2	97,1
Smartfon Smartphone	2015	45,4	62,2	43,4	69,2	16,3	16,1	16,9
	2023	88,2	96,1	96,3	97,1	72,1	72,7	65,5
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku[c] Equipment for reception, recording and reproduction of sound[c]	2015	75,2	73,2	82,5	75,5	78,8	79,6	75,3
	2023	64,9	61,2	74,0	61,3	72,3	73,0	64,6
Odbiornik telewizyjny Television set	2015	96,8	96,5	98,7	96,0	98,7	98,8	98,1
	2023	95,1	93,8	99,1	91,4	98,5	98,4	98,8
Zestaw kina domowego Home theatre system	2015	13,0	17,6	9,5	26,8	4,6	4,6	4,6
	2022[b]	10,6	12,9	7,7	21,4	3,8	3,9	2,4
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej Satellite or cable television equipment	2015	66,5	71,3	52,4	75,5	61,7	62,5	58,1
	2023	64,4	65,4	59,5	64,3	64,5	65,2	57,2
Urządzenie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4 Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4	2015	17,8	13,9	31,2	10,1	22,9	22,2	25,9
	2022[b]	10,9	9,6	15,7	10,6	12,5	12,2	14,9
Komputer osobisty, laptop, tablet Personal computer, laptop, tablet	2015	74,2	92,2	83,1	96,0	43,1	43,8	39,9
	2023	78,6	91,3	87,1	96,8	52,3	53,4	39,9
Urządzenie z dostępem do Internetu[d] Device with access to the Internet[d]	2018	75,6	91,3	87,9	95,1	47,9	48,6	43,3
	2023	87,5	96,7	96,2	98,2	68,6	69,4	60,6
Drukarka, urządzenie wielofunkcyjne Printer, multifunction device	2015	34,9	44,5	48,3	64,7	14,7	15,4	11,8
	2023	41,0	49,4	56,7	71,8	17,5	18,4	7,7

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Dane różnią się od opublikowanych w ubiegłorocznej edycji rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 278. c Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych, radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. d Obejmuje urządzenia umożliwiające połączenie z Internetem poprzez np. komputer stacjonarny, laptop, telewizor, smartfon.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Data differ from those published in previous edition of the yearbook; see general notes, item 1 on page 278. c Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player, radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. d Includes devices enabling Internet connection through e.g. desktop computer, laptop, TV, smartphone.

Wykorzystanie ICT w gospodarstwach domowych
ICT usage in households

TABL. 13 (201). **GOSPODARSTWA DOMOWE POSIADAJĄCE DOSTĘP DO INTERNETU**[a]
HOUSEHOLDS HAVING ACCESS TO THE INTERNET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	ogółem total			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
	w % ogółu gospodarstw in % of total households						
O G Ó Ł E M	**75,8**	**90,4**	**93,3**	**93,3**	**93,4**	**93,2**	**T O T A L**
W tym posiadające łącze szerokopasmowe[b]	71,0	89,6	92,6	92,8	92,8	92,8	Of which broadband connections[b]
łącze stacjonarne (przewodowe lub bezprzewodowe)[c]	57,4	67,7	69,5	69,5	70,7	67,0	fixed connections (wired or wireless)[c]
łącze mobilne[d]	28,2	66,7	70,6	73,7	73,7	73,5	mobile connections[d]

a Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata, posiadających dostęp do Internetu w miejscu zamieszkania przez: komputery — stacjonarne, przenośne (laptopy) lub podręczne (palmtopy i organizery), telefony komórkowe, konsole do gier komputerowych i inne urządzenia. b W podziale według łączy gospodarstwo domowe może być wykazane więcej niż raz, jeśli korzysta z więcej niż jednego rodzaju łącza. c, d Obejmują łącza: c — przewodowe w technologii DSL, ADSL i VDSL, łącza w sieci telewizji kablowej, światłowodowe i satelitarne oraz publiczne radiowe (WiFi), d — poprzez sieć telefonii komórkowej (co najmniej w technologii 3G, w tym 4G lub 5G), za pomocą karty SIM lub modemu USB, z wykorzystaniem telefonu komórkowego lub smartfona jako modemu.

a Data concern households with at least one person aged 16—74, having Internet access at home by means of: computers — desktop, portable (laptops) or handheld (palmtops and organizers), mobile phones, game consoles or any other devices. b In the breakdown by types of connections one household may be reported more than once, if it uses more than one type of connection. c, d Include: c — wired connections in DSL, ADSL and VDSL technologies, cable television, optical fibre and satellite as well as public WiFi connections, d — connections via mobile phone network (at least 3G, including 4G or 5G), using SIM card or USB key, using a mobile phone or a smartphone as a modem.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

TABL. 14 (202). **ZASOBY MIESZKANIOWE**[a] **NA PODSTAWIE SPISÓW POWSZECHNYCH**
Stan w dniu 31 marca

DWELLING STOCKS[a] BASED ON NATIONAL CENSUSES DATA
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011			2021			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	13495	9106	4390	15228	10329	4899	Dwellings in thousands
w tym zamieszkane	12525	8592	3933	13439	9108	4331	of which inhabited
Izby w mieszkaniach w tys.	49684	31914	17770	58495	36271	22225	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	946342	570071	376272	1140962	667075	473887	Useful floor area of dwellings in thousand m^2
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych[b]:							Dwelling stocks, average[b]:
liczba izb w mieszkaniu	3,80	3,50	4,05	3,84	3,51	4,54	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa mieszkania w m^2	72,0	62,6	85,7	74,9	64,6	96,7	useful floor area of a dwelling in m^2

a Zamieszkane i niezamieszkane. b Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb i o nieustalonej powierzchni użytkowej.

a Inhabited and uninhabited. b Excluding dwellings with unknown number of rooms and with unknown useful floor area.

TABL. 15 (203). **ZASOBY MIESZKANIOWE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCKS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	14119	15191	15575	15779	Dwellings in thousands
miasta	9516	10297	10561	10705	urban areas
wieś	4604	4894	5014	5074	rural areas
Izby w mieszkaniach w tys.	53961	58257	59728	60482	Rooms in dwellings in thousands
miasta	34003	36172	37032	37485	urban areas
wieś	19959	22084	22697	22996	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	1039071	1138221	1172920	1190668	Useful floor area of dwellings in thousand m^2
miasta	612353	665190	684343	694424	urban areas
wieś	426718	473031	488577	496243	rural areas
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych:					Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,82	3,84	3,83	3,83	number of rooms in a dwelling
miasta	3,57	3,51	3,51	3,50	urban areas
wieś	4,34	4,51	4,53	4,53	rural areas
powierzchnia użytkowa w m^2:					useful floor area in m^2 per:
1 mieszkania	73,6	74,9	75,3	75,5	dwelling
miasta	64,4	64,6	64,8	64,9	urban areas
wieś	92,7	96,7	97,4	97,8	rural areas
na 1 osobę	27,0	29,9	31,1	31,6	person
miasta	26,4	29,2	30,4	31,0	urban areas
wieś	27,9	30,9	32,0	32,5	rural areas
liczba osób na:					number of persons per:
1 mieszkanie	2,72	2,51	2,42	2,39	dwelling
miasta	2,43	2,21	2,13	2,09	urban areas
wieś	3,32	3,13	3,05	3,01	rural areas
1 izbę	0,71	0,65	0,63	0,62	room
miasta	0,68	0,63	0,61	0,60	urban areas
wieś	0,77	0,69	0,67	0,66	rural areas

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów, opartych od 2020 r. na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances, based since 2020 on the results of the National Population and Housing Census 2021.

TABL. 16 (204). **MIESZKANIA WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP[a]
As of 31 December

WŁASNOŚĆ	2020	2022	2020	2022	OWNERSHIP OF
	mieszkania w tys. dwellings in thousands		powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2 useful floor area of dwellings in thousand m^2		
O G Ó Ł E M	**15191**	**15575**	**1138221**	**1172920**	**T O T A L**
Osób fizycznych[b]	12203	12661	994965	1033274	Natural persons[b]
w tym we wspólnotach mieszkaniowych	3344	3626	175956	194066	of which in condominiums
Spółdzielni mieszkaniowych	1982	1937	97459	95144	Housing cooperatives
Gmin (komunalna)	807	779	35297	34044	Gminas (municipal)
Towarzystw budownictwa społecznego	107	110	5259	5432	Public building societies
Zakładów pracy	63	59	3720	3517	Companies
Skarbu Państwa	30	29	1521	1509	State Treasury

a Zamieszkane i niezamieszkane. b Łącznie z mieszkaniami innych podmiotów; patrz uwagi ogólne, ust. 5, pkt 7 na str. 286.

U w a g a. Dane opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych oraz badania cyklicznego przeprowadzanego co 2 lata.

a Inhabited and uninhabited. b Including dwellings of other entities; see general notes, item 5, point 7 on page 286.

N o t e. Data compiled on the basis of balances of dwelling stocks and periodic survey conducted every two years.

TABL. 17 (205). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with				
		wodociąg water-supply system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-supply system	centralne ogrzewanie central heating
O G Ó Ł E M **T O T A L**	2015	96,7	93,6	91,2	55,7	81,8
	2023	**97,8**	**95,2**	**93,8**	**59,0**	**86,0**
Miasta Urban areas	2015	99,0	97,2	95,4	72,3	87,1
	2023	98,6	97,3	96,5	71,7	89,5
Wieś Rural areas	2015	92,0	86,1	82,4	21,3	70,9
	2023	96,1	91,0	88,3	31,8	78,8

a Zamieszkane i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Inhabited and uninhabited; compiled on the basis of balances of dwelling stocks.

TABL. 18 (206). **MIESZKANIA, NA KTÓRYCH BUDOWĘ WYDANO POZWOLENIA**[a]

DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED[a]

MIESZKANIA	2015	2020	2022	2023	DWELLINGS
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**188,8**	**276,1**	**298,4**	**241,7**	**T O T A L**
miasta	.	173,2	183,1	155,4	urban areas
wieś	.	103,0	115,3	86,3	rural areas
W tym w nowych budynkach mieszkalnych[b]	181,6	270,8	293,0	236,1	Of which in new residential buildings[b]
jednorodzinnych[c]	83,7	134,8	136,0	105,7	single-family[c]
wielorodzinnych[d]	97,9	136,0	157,0	130,4	multi-family[d]

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na których budowę dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach.

a Since July 2015, including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings.

TABL. 19 (207). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO ORAZ MIESZKANIA W BUDOWIE**

DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN AND UNDER CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Mieszkania, których budowę rozpoczęto	**168,4**	**223,8**	**200,3**	**189,1**	**Dwellings in which construction has begun**
Indywidualne[a]	78,9	90,3	82,2	69,6	Private[a]
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a]	86,4	130,2	115,3	114,5	For sale or rent[a]
Pozostałe[b]	3,1	3,3	2,9	5,0	Others[b]
Mieszkania w budowie (stan w dniu 31.12.)	**720,6**	**828,6**	**833,1**	**800,9**	**Dwellings under construction (as of 31.12.)**

a Zmiana metodologiczna od 2018 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 287. b Mieszkania spółdzielcze, komunalne (gminne), społeczne czynszowe i zakładowe.

a Methodological change since 2018; see general notes, item 8 on page 287. b Cooperative, municipal (gmina), public building society and company dwellings.

TABL. 20 (208). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**

DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	**147,7**	**220,8**	**238,5**	**221,3**	**Dwellings in thousands**
miasta	91,0	149,4	148,1	141,4	urban areas
wieś	56,7	71,4	90,4	79,8	rural areas
Indywidualne[a]	67,8	74,0	90,7	79,4	Private[a]
miasta	19,9	21,3	23,9	20,3	urban areas
wieś	47,8	52,7	66,8	59,0	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a]	74,4	142,7	144,0	137,6	For sale or rent[a]
w tym na wynajem	.	1,4	2,0	2,2	of which for rent
Spółdzielcze	2,1	1,5	1,5	1,0	Cooperative
Komunalne (gminne)	1,7	1,0	0,6	1,2	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	1,3	1,6	1,6	2,0	Public building society
Zakładowe	0,5	0,0	0,0	0,1	Company

a Zmiana metodologiczna od 2018 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 287.

a Methodological change since 2018; see general notes, item 8 on page 287.

TABL. 20 (208). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	**14739**	**19585**	**22021**	**19903**	**Useful floor area of dwellings in thousand m²**
miasta	7137	10550	10664	9913	urban areas
wieś	7601	9035	11357	9990	rural areas
Indywidualne[a]	9916	10577	12842	11236	Private[a]
miasta	3032	3169	3512	3010	urban areas
wieś	6884	7408	9330	8226	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a]	4545	8801	8988	8455	For sale or rent[a]
w tym na wynajem	.	72	109	117	of which for rent
Spółdzielcze	119	78	81	55	Cooperative
Komunalne (gminne)	69	45	28	54	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	60	80	79	99	Public building society
Zakładowe	30	5	3	4	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	**99,8**	**88,7**	**92,3**	**90,0**	**Average useful floor area per dwelling in m²**
miasta	78,4	70,6	72,0	70,1	urban areas
wieś	134,1	126,6	125,6	125,2	rural areas
Indywidualne[a]	146,4	142,9	141,5	141,6	Private[a]
miasta	152,2	148,9	146,9	148,0	urban areas
wieś	143,9	140,6	139,6	139,4	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a]	61,1	61,7	62,4	61,5	For sale or rent[a]
w tym na wynajem	.	52,6	54,2	52,8	of which for rent
Spółdzielcze	56,1	52,1	53,8	54,5	Cooperative
Komunalne (gminne)	40,9	44,3	44,5	43,8	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	47,7	49,4	48,9	49,3	Public building society
Zakładowe	64,5	200,0	90,6	67,1	Company

a Zmiana metodologiczna od 2018 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 287.
a Methodological change since 2018; see general notes, item 8 on page 287.

TABL. 21 (209). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH OBSŁUGIWANYCH PRZEZ SIEĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I GAZOWĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN AREAS AND POPULATION IN URBAN AREAS SERVED BY WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEMS
As of 31 December

LATA YEARS — GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta obsługiwane przez Urban areas served by			Ludność w miastach korzystająca[a] z Population in urban areas connected[a] to		
	sieć wodociągową water supply system	sieć kanalizacyjną sewage system	sieć gazową gas supply system	wodociągu water supply system	kanalizacji sewage system	gazu[b] gas supply system[b]
				w % ogółu ludności[c] danej grupy miast in % of total population[c] of the given group of towns		
OGÓŁEM TOTAL 2015	915	913	743	96,5	89,8	71,6
2020	944	942	805	96,7	90,6	72,2
2022	964	961	831	96,7	90,9	72,2
2023	**979**	**973**	**843**	**96,8**	**91,0**	**72,2**
Poniżej 5000 Below	410	404	290	96,1	90,4	45,3
5000— 9999	184	184	171	94,9	84,9	62,5
10000— 19999	176	176	173	96,3	89,8	68,6
20000— 49999	126	126	126	96,1	90,4	74,3
50000— 99999	46	46	46	97,2	92,0	75,8
100000—199999	24	24	24	98,1	92,2	80,4
200000 i więcej and more	13	13	13	97,2	93,2	73,1

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. c Na podstawie bilansów.
a Estimated data. b Including consumers using collective gas-meters. c Based on balances.

TABL. 22 (210). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA**
Stan w dniu 31 grudnia
WASTEWATER TREATMENT PLANTS SERVICING URBAN AREAS
As of 31 December

LATA YEARS — GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Oczyszczalnie ścieków Wastewater treatment plants		Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności danej grupy miast[a] Population in urban areas connected to wastewater treatment plants in % of total population of the given group of towns[a]	
	ogółem total	w tym z podwyższonym usuwaniem biogenów of which with increased biogene removal	ogółem total	w tym z podwyższonym usuwaniem biogenów of which with increased biogene removal
OGÓŁEM TOTAL 2015	776	387	94,6	85,0
2020	757	397	94,7	85,8
2022	766	409	95,1	86,5
2023	**773**	**412**	**94,8**	**86,3**
Poniżej 5000 Below	301	62	92,1	28,0
5000— 9999	130	64	94,2	57,2
10000— 19999	144	112	93,9	79,5
20000— 49999	93	81	94,7	86,8
50000— 99999	42	42	94,7	94,7
100000—199999	32	29	96,0	96,0
200000 i więcej and more	31	22	95,3	95,1

a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — dane szacunkowe, ludność miast ogółem — na podstawie bilansów.
a Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total urban population — based on balances.

TABL. 23 (211). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć w tys. km					**Network in thousand km**
Wodociągowa rozdzielcza i przesyłowa (magistralna)	315,5	330,4	337,7	341,1	Water supply distribution and transmission (main)
w tym sektor publiczny[a]	299,4	330,4	325,1	330,1	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	283,8	298,8	307,4	312,3	of which local government units
miasta	74,9	79,2	82,1	83,2	urban areas
wieś	240,6	251,2	255,6	258,0	rural areas
Kanalizacyjna (łącznie z kolektorami)	149,7	169,6	177,6	181,5	Sewage (including collectors)
w tym sektor publiczny[a]	144,6	155,3	165,1	169,6	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	135,5	144,7	154,0	158,0	of which local government units
miasta	62,0	68,5	70,8	72,0	urban areas
wieś	87,6	101,1	106,8	109,6	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w tys. szt.					**Connections leading to residential buildings in thousand pcs**
Wodociągowe	5479,0	5904,9	6176,7	6281,0	Water supply network
w tym sektor publiczny[a]	5223,3	5638,0	5945,1	6105,7	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	4892,7	5243,9	5523,7	5673,5	of which local government units
miasta	2093,5	2246,2	2333,5	2378,4	urban areas
wieś	3385,5	3658,7	3843,3	3902,6	rural areas
Kanalizacyjne	3073,1	3580,2	3818,2	3933,0	Sewage network
w tym sektor publiczny[a]	2966,5	3280,6	3557,4	3689,6	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	2746,2	3018,5	3266,6	3386,1	of which local government units
miasta	1692,2	1917,7	2014,3	2068,3	urban areas
wieś	1380,9	1662,6	1803,9	1864,8	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm^3	**1236,5**	**1299,9**	**1286,5**	**1296,4**	**Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm^3**
Miasta:					Urban areas:
w hm^3	794,7	819,5	801,8	806,0	in hm^3
na 1 mieszkańca w m^3	34,3	35,8	35,5	35,9	per capita in m^3
na 1 korzystającego w m^3	35,6	37,0	36,9	37,2	per user in m^3
Wieś w hm^3	441,7	480,4	484,7	490,4	Rural areas in hm^3
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm^3	**1258,4**	**1344,2**	**1364,2**	**1394,8**	**Wastewater discharged by sewage network (during the year) in hm^3**
W tym oczyszczane	1254,2	1333,9	1360,4	1390,7	Of which treated

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego.
a Data concern network and connections managed or administered by public sector units.

TABL. 24 (212). **PRZYDOMOWE SYSTEMY DO ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
INDEPENDENT SYSTEMS FOR SEWAGE REMOVAL
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zbiorniki bezodpływowe w tys. szt.	2136	2131	2118	2086	Septic tanks in thousand pcs
w tym wieś	1797	1833	1829	1791	of which rural areas
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. szt.	203	296	344	410	Household wastewater treatment systems in thousand pcs
w tym wieś	186	272	317	376	of which rural areas
Nieczystości ciekłe bytowe odebrane (w ciągu roku) w dam^3	22964	29844	32274	39484	Domestic liquid waste removed (during the year) in dam^3
w tym wieś	15135	20970	23680	29383	of which rural areas

TABL. 25 (213). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31.12.) w tys.	**14468**	**15799**	**16270**	**16361**	**Consumers (as of 31.12.) in thousands**
Miasta	9592	10556	10828	10863	Urban areas
Wieś	4876	5243	5442	5498	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					**Consumption (during the year)**
W GWh	28315	31535	30062	29775	In GWh
miasta	16883	18499	17856	17508	urban areas
wieś	11432	13036	12206	12267	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	728	809	791	780	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę[a]	1760	1752	1649	1612	per consumer[a]
wieś — na 1 odbiorcę[a]	2344	2486	2243	2231	rural areas — per consumer[a]

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

a For calculations the number of consumers as of 31 December was used.
S o u r c e: data of the Ministry of Climate and Environment.

TABL. 26 (214). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	**145987**	**162089**	**171179**	**174257**	**Gas supply network in km**
w tym sektor publiczny[a]	139610	154687	164145	167027	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	132	151	153	157	of which local government units
Sieć rozdzielcza[b]	124847	140434	159148	162225	Distribution network[b]
miasta	56659	63904	69254	70374	urban areas
wieś	68188	76530	89895	91851	rural areas
Sieć przesyłowa[b]	21140	21655	12031	12033	Transmission network[b]
miasta	3281	3339	1656	1657	urban areas
wieś	17859	18316	10376	10376	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w tys. szt.	**2693,3**	**3159,4**	**3398,8**	**3477,0**	**Connections leading to residential and non-residential buildings in thousand pcs**
w tym sektor publiczny[a]	2646,6	3091,1	3319,7	3392,1	of which public sector[a]
w tym jednostki samorządu terytorialnego	1,0	1,1	1,2	1,2	of which local government units
Miasta	1611,1	1850,4	1966,1	2002,7	Urban areas
Wieś	1082,3	1309,1	1432,6	1474,3	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci[c] w tys.	**7374**	**8340**	**8735**	**8908**	**Consumers of gas from gas supply system[c] in thousands**
Miasta	6378	7048	7284	7378	Urban areas
Wieś	996	1292	1451	1530	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku) w GWh	**40774**	**50293**	**56414**	**54084**	**Consumption of gas from gas supply system (during the year) in GWh**
Miasta: w GWh	31779	37067	39977	38035	Urban areas: in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	1370	1621	1772	1695	per capita in kWh
Wieś w GWh	8995	13226	16438	16049	Rural areas in GWh

a Dane dotyczą sieci i przyłączy zarządzanych lub administrowanych przez jednostki sektora publicznego. b Do 2020 r. sieć rozdzielcza o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa podawana razem z siecią przesyłową. c Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Data concern network and connections managed or administered by public sector units. b Until 2020, distribution network with a pressure of more than 0.5 MPa given together with transmission network. c Including consumers using collective gas-meters.

DZIAŁ XI
EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe, ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W roku szkolnym 2023/24 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych lub w innych formach wychowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie obowiązkiem szkolnym. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

2. Prezentowane w dziale dane dotyczą:

1) przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego;
2) szkół dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
   a) podstawowych,
   b) gimnazjów,
   c) ponadpodstawowych, w tym policealnych;
3) uczelni;
4) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych;
5) placówek pozaszkolnych.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły i placówki mogą być publiczne lub niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne.

Uczelnie mogą być publiczne lub niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

5. Placówki wychowania przedszkolnego obejmują przedszkola (łącznie ze specjalnymi), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. Od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem lat szkolnych 2011/12—2015/16, w których dotyczyło to dzieci 5-letnich.

CHAPTER XI
EDUCATION

General notes

1. The education system in Poland operates according to the Act of 14 December 2016 — the Law on School Education, the Act of 7 September 1991 on the Education System, and the Act of 20 July 2018 — the Law on Higher Education and Science.

In the 2023/24 school year, one-year pre-school preparation in nursery schools, pre-primary sections in primary schools, and in other forms of pre-school education was compulsory for 6-year-old children, while 7-year-old children are subject to full-time compulsory education which lasts until the age of 18.

2. Data presented in the chapter concern:

1) nursery schools and other forms of pre-school education;
2) schools for children and youth and for adults:
   a) primary schools,
   b) lower secondary schools
   c) post-primary schools, including post-secondary schools;
3) higher education institutions (HEIs);
4) special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres;
5) out-of-school educational institutions.

3. Data comprise schools and establishments managed by central (government) administration entities and local government units (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

4. Schools and establishments can be public or non-public. A non-public school can obtain the status of a public school, if it implements the minimum curriculum and applies the principles of classifying and promoting pupils and students, as established by the minister responsible for education, enabling students to obtain official certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local government units can administer public schools only.

Higher education institutions can be public or non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the minister responsible for higher education and science.

5. Pre-primary education establishments comprise nursery schools (including special nursery schools), pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. Starting from the 2004/05 school year, one-year pre-school preparation in pre-primary education establishments has been compulsory for 6-year-old children, with the exception of the 2011/12—2015/16 school years, during which 5-year-old children were covered by compulsory education.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:
1) szkoły podstawowe, w tym szkoły filialne, szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych, realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
2) gimnazja dla dzieci i młodzieży (funkcjonujące do roku szkolnego 2018/19);
3) szkoły ponadpodstawowe:
   a) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy,
   b) 3-letnie branżowe szkoły I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe),
   c) 2-letnie branżowe szkoły II stopnia (funkcjonujące od roku szkolnego 2020/21),
   d) 4-letnie licea ogólnokształcące (do roku szkolnego 2018/19 szkoły 3-letnie),
   e) 5-letnie technika (do roku szkolnego 2018/19 szkoły 4-letnie),
   f) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne,
   g) funkcjonujące do roku szkolnego 2013/14: 3-letnie licea profilowane oraz 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

7. Szkoły policealne — kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej — obejmują:
1) szkoły policealne (1-, 1,5-roczne lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie);
3) funkcjonujące do roku szkolnego 2015/16 3-letnie nauczycielskie kolegia języków obcych i kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

8. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkolnictwa wyższego:
1) do roku akademickiego 2015/16 podawano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadawano tytuł licencjata;
2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);
3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą).

Podział uczelni według typów instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki, z wyjątkiem uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, opracowano na podstawie ich organów nadzorujących.

6. Schools for children and youth (including special schools) comprise:
1) primary schools including branch schools and art schools not leading to professional certification simultaneously implementing a primary school curriculum;
2) lower secondary schools for children and youth (operating until the 2018/19 school year);
3) post-primary schools:
   a) 3-year special job-training schools,
   b) 3-year stage I sectoral vocational schools (until the 2016/17 school year, 2—3-year basic vocational schools),
   c) 2-year stage II sectoral vocational schools (operating since 2020/21 school year),
   d) 4-year general secondary schools (until the 2018/19 school year, 3-year schools),
   e) 5-year technical secondary schools (until the 2018/19 school year, 4-year schools),
   f) general art schools leading to professional certification (excluding special schools), with the exception of schools providing art education only,
   g) operating until the 2013/14 school year: 3-year specialised secondary schools, as well as 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools.

7. Post-secondary schools — educating in day, evening, extramural and full-time mode — comprise:
1) post-secondary schools (1-, 1.5- or 2-year), including special schools;
2) colleges of social work (3-year);
3) 3-year foreign language teacher training colleges and teacher training colleges operating until the 2015/16 school year, which did not confer the Bachelor's degree.

8. Higher education institutions (HEIs) offer full-time and part-time study programmes. Data regarding tertiary education:
1) until the 2015/16 academic year, included foreign language teacher training colleges and teacher training colleges which conferred the Bachelor's degree;
2) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
3) do not include Poles studying abroad (except for persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad).

The division of higher education institutions (HEIs) according to types of institutions of the system of higher education and science, except for those run by churches and other religious associations, was developed based on their supervisory bodies.

9. Szkoły doktorskie funkcjonujące od roku akademickiego 2019/20 są zorganizowaną formą kształcenia doktorantów, prowadzoną przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej dwóch dyscyplinach. Kształcenie przygotowuje uczestnika do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

10. Szkoły dla dorosłych — kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość — obejmują:
1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
2) gimnazja dla dorosłych (funkcjonujące do roku szkolnego 2019/20);
3) szkoły ponadpodstawowe:
   a) 3- lub 4-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych,
   b) funkcjonujące do roku szkolnego:
      — 2013/14 — 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
      — 2014/15 — 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane dla dorosłych,
      — 2015/16 — 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej oraz 4-letnie technika dla dorosłych.

11. Prezentowane dane o nauczaniu **języka mniejszości narodowych** i **etnicznych** oraz **języka regionalnego** obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

12. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży z niepełnosprawnościami. Kształcenie specjalne może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

13. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

14. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

15. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

9. Doctoral schools, operating from the 2019/20 academic year, are an organised form of doctoral education, conducted by authorised higher education institutions and institutes in at least two disciplines. The education prepares students for doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

10. Schools for adults — educating in full-time, extramural and in distance mode — comprise:
1) primary schools for adults;
2) lower secondary schools for adults (operating until the 2019/20 school year);
3) post-primary schools:
   a) 3- or 4-year general secondary schools for adults,
   b) operating until the school year:
      — 2013/14 — 2-year supplementary secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,
      — 2014/15 — 2—3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialised secondary schools for adults,
      — 2015/16 — 3-year supplementary technical secondary schools for adults based on the basic vocational school curriculum, as well as 4-year technical secondary schools for adults.

11. Data on teaching a **language of national** and **ethnic minorities** as well as a **regional language** include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities and those speaking a regional language, as well as schools and interschool groups where additional language classes are organised.

12. Special schools are organised for children and youth with special educational needs, including youth with disabilities. Special education may be conducted within the school system or in the form of individualised instruction. Education is provided in mainstream schools (in which special or integrated and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special education and care centres, other educational establishments or healthcare institutions (including healthcare resorts).

13. Special education and care centres are facilities for children and youth with disabilities aged 3 years and more who cannot, due to their disability, attend a regular pre-school or a school.

14. Youth educational centres are intended for socially maladjusted youth. The task of these centres is to eliminate the causes and symptoms of social maladjustment and to prepare the residents for independent life, compliant with legal and social norms.

15. Youth sociotherapy centres are facilities for socially maladjusted youth, with behavioural disorders and at a risk of addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

16. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

17. Dane o **nauczycielach,** poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, profesora uczelni, docenta, adiunkta, asystenta i innych.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

18. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
2) uczelni prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

19. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach dla dorosłych.

20. Współczynnik skolaryzacji:

1) **brutto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
2) **netto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

16. Rehabilitation and education centres are facilities enabling children and youth with a severe intellectual disability to fulfil their school obligation by participating in rehabilitation and education classes.

17. Data on **teachers,** excluding academic teachers, concern teachers (including religion teachers) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding school daycare teachers and librarians solely engaged in extracurricular activities, etc.

Data on academic teachers concern the positions of: professor, associate professor, assistant professor, assistant lecturer and others.

Data on teachers concern both full-time and part-time employees, expressed in full-time equivalents.

18. Data regarding:

1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as special education and care centres, youth educational centres, youth sociotherapy centres and rehabilitation and education centres, out-of-school education as well as boarding schools and dormitories are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates — as of the end of the school year;
2) higher education institutions are presented as of 31 December; students are listed as many times as the number of programmes they were enrolled in; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2023.

19. Graduate externs occur only in schools for adults.

20. Enrolment rate:

1) **gross** is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education;
2) **net** is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (within a given age group) to the population (as of 31 December) in the age group defined as corresponding to this level of education.

21. Boarding school is a care and educational facility intended for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

22. The presented information, excluding the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the minister responsible for education.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for data on some higher education institutions (HEIs) run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the minister responsible for higher education and science.

Dane zbiorcze
Aggregated data

TABL. 1 (215). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
		SZKOŁY SCHOOLS		
Szkoły:				Schools:
podstawowe	14219	14073	14000	primary
specjalne przysposabiające do pracy	550	560	565	special job-training
branżowe I stopnia	1668	1672	1695	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	82	226	261	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	2319	2398	2449	general secondary
technika	1864	1861	1858	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne[a]	126	102	107	general art[a]
policealne	1468	1287	1248	post-secondary
uczelnie	349	341	342	higher education institutions
dla dorosłych	1046	816	774	for adults
podstawowe	78	47	44	primary
licea ogólnokształcące	968	769	730	general secondary
		NAUCZYCIELE[b] w tys. TEACHERS[b] in thousands		
Szkoły:				Schools:
podstawowe[c]	273,0	264,8	259,1	primary[c]
branżowe I stopnia[d]	18,5	18,0	18,4	stage I sectoral vocational[d]
branżowe II stopnia	0,1	0,3	0,4	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące[c]	50,5	51,8	55,6	general secondary[c]
technika[e]	54,6	57,3	58,5	technical secondary[e]
policealne	3,2	2,7	2,9	post-secondary
uczelnie[f]	93,2	94,1	94,7	higher education institutions[f]

a Dające uprawnienia zawodowe. b Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. c—e Łącznie ze szkołami: c — dla dorosłych, d — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, e — ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. f Nauczyciele akademiccy.

a Leading to professional certification. b Full-time equivalent (FTE) employees. c—e Including: c — schools for adults, d — special job-training schools, e — general art schools leading to professional certification. f Academic teachers.

TABL. 1 (215). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI w tys. PUPILS AND STUDENTS in thousands				
Wychowanie przedszkolne[g]	1424,5	1534,2	1512,0	Pre-primary education[g]
w tym dzieci objęte obowiązkową edukacją	373,8	401,0	417,6	of which children covered by compulsory education
Szkoły:				Schools:
podstawowe	3091,6	3122,8	3007,4	primary
specjalne przysposabiające do pracy	12,6	12,7	12,5	special job-training
branżowe I stopnia	202,0	195,1	217,5	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	1,7	11,4	13,0	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	643,7	726,4	806,1	general secondary
technika	647,1	711,1	755,2	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne[a]	14,4	14,5	14,7	general art[a]
policealne	204,7	234,8	243,1	post-secondary
uczelnie	1218,0	1223,6	1245,2	higher education institutions
dla dorosłych	103,3	88,6	99,4	for adults
podstawowe	2,5	1,2	1,0	primary
licea ogólnokształcące	100,8	87,4	98,4	general secondary
ABSOLWENCI[h] w tys. GRADUATES[h] in thousands				
Szkoły:				Schools:
podstawowe	339,0	502,9	512,5	primary
specjalne przysposabiające do pracy	2,4	2,5	2,9	special job-training
branżowe I stopnia	39,6	83,0	46,8	stage I sectoral vocational
branżowe II stopnia	—	0,9	1,4	stage II sectoral vocational
licea ogólnokształcące	146,3	156,4	159,9	general secondary
technika	111,1	116,7	117,4	technical secondary
ogólnokształcące artystyczne[a]	2,3	2,5	2,1	general art[a]
policealne	54,5	58,2	68,8	post-secondary
uczelnie	297,4	292,6	292,1	higher education institutions
dla dorosłych	35,4	27,7	8,4	for adults
podstawowe	1,3	0,4	0,4	primary
licea ogólnokształcące	34,1	27,2	8,0	general secondary

a Dające uprawnienia zawodowe. g Dotyczy dzieci we wszystkich formach wychowania przedszkolnego. h Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego/akademickiego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Leading to professional certification. g Concerns children in all forms of pre-primary education. h Data concern the previous school/academic year.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education and Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 2 (216). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2022/23 ogółem total	2022/23 mężczyźni males	2022/23 kobiety females	2023/24 ogółem total	2023/24 mężczyźni males	2023/24 kobiety females	SPECIFICATION
		w % in %						
BRUTTO GROSS								
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7—14	96,0	96,5	95,4	93,2	93,9	92,5	primary
branżowe I stopnia[a]	15—17	18,3	23,9	12,4	19,2	24,9	13,2	stage I sectoral vocational[a]
licea ogólnokształcące	15—18	54,8	41,8	68,5	58,0	44,6	72,0	general secondary
technika[b]	15—19	39,7	46,6	32,5	40,3	47,5	32,8	technical secondary[b]
policealne[c]	19—21	23,5	14,0	33,5	24,7	14,8	35,0	post-secondary[c]
uczelnie[d]	19—24	51,5	41,1	62,4	53,3	42,4	64,7	higher education institutions[d]
NETTO NET								
Wychowanie przedszkolne[e]	6	101,2	101,5	100,9	101,2	101,4	100,9	Pre-primary education[e]
Szkoły:								Schools:
podstawowe	7—14	94,7	95,0	94,4	92,0	92,5	91,5	primary
branżowe I stopnia[a]	15—17	13,6	17,9	9,1	14,4	18,8	9,8	stage I sectoral vocational[a]
licea ogólnokształcące	15—18	44,4	33,0	56,3	43,7	32,9	55,1	general secondary
technika[b]	15—19	35,2	41,7	28,5	34,4	40,9	27,7	technical secondary[b]
policealne[c]	19—21	5,6	3,8	7,5	5,8	4,1	7,5	post-secondary[c]
uczelnie[d]	19—24	38,3	30,7	46,3	38,9	31,3	46,8	higher education institutions[d]

a, b Łącznie ze szkołami: a — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b — ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Łącznie z branżowymi szkołami II stopnia. d Bez studentów cudzoziemców. e Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a, b Including: a — special job-training schools, b — general art schools leading to professional certification. c Including stage II sectoral vocational schools. d Excluding foreign students. e Concerns children covered by compulsory education attending pre-primary education establishments.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education and Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 3 (217). **NAUCZANIE JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ JĘZYKA REGIONALNEGO W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**

TEACHING NATIONAL AND ETHNIC MINORITY LANGUAGE AND REGIONAL LANGUAGE IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

LATA YEARS JĘZYKI OJCZYSTE NATIVE LANGUAGES		Szkoły podstawowe[a] Primary schools[a]		Branżowe szkoły I stopnia Stage I sectoral vocational schools		Licea ogólnokształcące General secondary schools		Technika Technical secondary schools	
		szkoły schools	uczniowie pupils	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students	szkoły schools	uczniowie students
OGÓŁEM TOTAL	2022/23	1031	78850	12	298	39	1484	14	471
	2023/24	**1039**	**81194**	**10**	**243**	**37**	**1441**	**13**	**427**
w tym: of which:									
Białoruski Belarussian	2022/23	25	1600	—	—	3	507	—	—
	2023/24	25	1438	—	—	4	487	—	—
Kaszubski Kashubian	2022/23	321	20607	10	258	20	593	12	454
	2023/24	327	21246	10	235	21	596	12	417
Litewski Lithuanian	2022/23	7	328	—	—	2	113	—	—
	2023/24	7	319	—	—	2	108	—	—
Łemkowski Ruthenian	2022/23	26	194	—	—	2	6	1	1
	2023/24	29	191	—	—	1	5	1	1
Niemiecki German	2022/23	599	54528	2	35	5	63	1	13
	2023/24	598	56539	—	—	3	27	—	—
Ukraiński Ukrainian	2022/23	76	1101	1	5	9	122	2	3
	2023/24	75	978	1	8	7	114	1	9

a Łącznie z zespołami międzyszkolnymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including interschool groups.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (218). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH[a] W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**

PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES[a] IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem w tys. Grand total in thousands	W % ogółu uczniów w In % of total pupils and students in						
			szkołach podstawowych primary schools			branżowych szkołach I i II stopnia stage I and II sectoral vocational schools	liceach ogólnokształcących general secondary schools	technikach[b] technical secondary schools[b]	szkołach policealnych[c] post-secondary schools[c]
			razem total	miasta urban areas	wieś rural areas				
Angielski English	2022/23	4828,8	97,9	97,4	98,8	80,1	95,8	99,6	79,9
	2023/24	4873,6	97,9	97,4	98,8	82,1	96,1	99,7	81,4
Francuski French	2022/23	143,0	0,9	1,2	0,3	0,0	12,8	3,2	0,1
	2023/24	136,5	0,7	1,0	0,2	0,0	11,3	3,1	0,0
Hiszpański Spain	2022/23	270,8	2,8	4,1	0,6	0,1	21,4	3,7	—
	2023/24	283,3	2,6	3,7	0,6	0,0	21,7	3,8	0,0
Niemiecki German	2022/23	1862,1	24,1	23,8	24,7	20,9	61,1	84,5	3,8
	2023/24	1808,3	20,8	20,3	21,8	18,8	58,7	85,0	4,7
Rosyjski Russian	2022/23	201,7	1,6	1,2	2,3	2,1	10,7	9,5	0,0
	2023/24	170,0	1,2	0,8	1,9	1,6	8,3	8,2	0,0
Włoski Italian	2022/23	41,6	0,2	0,2	0,1	—	4,2	0,8	0,0
	2023/24	46,7	0,2	0,2	0,1	—	4,4	0,9	0,0
Inne Others	2022/23	53,8	0,2	0,3	0,1	0,0	5,7	0,8	0,1
	2023/24	11,7	0,0	0,1	0,0	0,1	1,2	0,0	0,1

a Nauczanie obowiązkowe i dodatkowe; w podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. b Łącznie ze szkołami ogólnokształcącymi artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Dane nie obejmują kolegiów pracowników służb społecznych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Compulsory and additional education; in the breakdown by foreign languages, one person may be indicated more than once. b Including general art schools leading to professional certification. c Excluding colleges of social work.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (219). **UCZĄCY SIĘ NOWOŻYTNYCH JĘZYKÓW OBCYCH NA UCZELNIACH**[a]

STUDENTS LEARNING MODERN FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a]

JĘZYKI OBCE	2022/23	2023/24	2022/23	2023/24	FOREIGN LANGUAGES
	w tys. in thousands		w % ogółu studentów in % of total students		
O G Ó Ł E M	**513,0**	**534,0**	**41,9**	**42,9**	**T O T A L**
Angielski	477,4	495,8	39,0	39,8	English
Francuski	6,9	7,8	0,6	0,6	French
Hiszpański	16,4	17,6	1,3	1,4	Spanish
Niemiecki	30,3	28,1	2,5	2,3	German
Rosyjski	7,9	6,7	0,6	0,5	Russian
Włoski	4,4	5,2	0,4	0,4	Italian
Inne	12,6	12,6	1,0	1,0	Other

a W formie obowiązkowego lektoratu; bez studentów cudzoziemców; w podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a As an obligatory language course; excluding foreign students; in the breakdown by foreign languages, one person may be indicated more than once.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 6 (220). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

EDUCATION OF PERSONS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	165606	179852	21802	26207	Primary schools
w tym specjalne	51830	53456	6484	6970	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	12713	12483	2497	2868	Special job-training schools
Branżowe szkoły I stopnia	18167	20162	6919	4550	Stage I sectoral vocational schools
w tym specjalne	11929	12580	4089	2834	of which special
Branżowe szkoły II stopnia	152	187	25	31	Stage II sectoral vocational schools
w tym specjalne	96	107	17	22	of which special
Licea ogólnokształcące	14766	19351	2701	2942	General secondary schools
w tym specjalne	3546	3798	345	236	of which special
Technika[a]	9942	12621	1447	1650	Technical secondary schools[a]
w tym specjalne	899	877	175	145	of which special
Szkoły policealne	280	282	103	92	Post-secondary schools
w tym specjalne	249	251	88	82	of which special

a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (221). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

SPECIAL EDUCATION AND CARE CENTRES, YOUTH EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH SOCIOTHERAPY CENTRES AND REHABILITATION AND EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze[a]				**Special education and care centres**[a]
Ośrodki	360	354	350	Centres
Miejsca	17683	18828	22459	Places
Wychowankowie	10725	10110	10111	Residents
w tym:				of which:
niewidomi i słabowidzący	377	324	359	blind and vision impaired
niesłyszący i słabosłyszący	707	574	511	deaf and hearing impaired
z niepełnosprawnością ruchową i z afazją	222	203	200	with physical disability and with aphasia
z niepełnosprawnością intelektualną	6352	5635	5493	with intellectual disability
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	94	124	130	at risk of social maladjustment
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze				**Youth educational centres**
Ośrodki	94	90	89	Centres
Miejsca	5056	5132	4852	Places
Wychowankowie	4352	4427	3568	Residents
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii				**Youth sociotherapy centres**
Ośrodki	82	83	84	Centres
Miejsca	5435	5534	5663	Places
Wychowankowie	4381	4673	4885	Residents
Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze				**Rehabilitation and education centres**
Ośrodki	186	191	192	Centres
Miejsca	7055	6994	8275	Places
Wychowankowie	6490	6180	6222	Residents
w tym:				of which:
z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	2984	2605	2576	with a severe intellectual disability
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	3022	3263	3361	with multiple impairments

a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including special educational centres.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (222). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**

OUT-OF-SCHOOL EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Placówki	**307**	**226**	**238**	**Institutions**
Pałace młodzieży	15	13	14	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	111	89	98	Youth cultural centres
Ogniska pracy pozaszkolnej	47	36	37	Out-of-school activity centres
Ogrody jordanowskie	9	7	8	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	41	36	35	Interschool sport centres
Inne placówki	84	45	46	Other institutions
Uczestnicy kół zainteresowań (w ciągu roku)[a] **w tys.**	**241,9**	**340,7**	**376,4**	**Participants in out-of-school activities (during the year)**[a] **in thousands**
Pałace młodzieży	35,5	27,3	34,7	Youth centres
Młodzieżowe domy kultury	101,2	82,5	85,1	Youth cultural centres
Ogniska pracy pozaszkolnej	30,8	19,9	24,3	Out-of-school activity centres
Ogrody jordanowskie	3,2	3,0	3,7	Jordan's gardens (playgrounds)
Międzyszkolne ośrodki sportowe	48,6	46,2	51,3	Interschool sport centres
Inne placówki	22,6	161,9	177,2	Other institutions

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 października roku poprzedzającego rok badany do 30 listopada roku badanego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Regularly participating in out-of-school activities in the period from 1 October of the year preceding the surveyed year to 30 November of the surveyed year.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (223). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
		INTERNATY BOARDING SCHOOLS		
Internaty	550	565	565	Boarding schools
Korzystający uczniowie szkół w tys.	30,9	32,1	31,2	Boarders in thousands
podstawowych	0,2	0,1	0,1	primary schools
techników i branżowych[a]	19,4	20,2	19,5	technical secondary and secondary sectoral vocational schools[a]
liceów ogólnokształcących	11,1	11,5	11,3	general secondary schools
policealnych	0,3	0,2	0,2	post-secondary schools
		BURSY DORMITORIES		
Bursy	199	200	205	Dormitories
Korzystający uczniowie szkół w tys.	21,1	22,2	22,5	Boarders in thousands

a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i branżowymi szkołami I stopnia.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including general art schools leading to professional certification and stage I sectoral vocational schools.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (224). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
		DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES		
Domy	464	444	443	Dormitories
Miejsca w tys.	117,5	115,3	115,2	Beds in thousands
Korzystający:				Residents:
studenci:				students:
w tysiącach	48,5	77,0	82,6	in thousands
w % ogółu studentów	4,0	6,3	6,6	in % of total students
doktoranci:				doctoral students:
w tysiącach	0,8	1,1	0,9	in thousands
w % ogółu doktorantów	2,5	4,5	4,5	in % of total doctoral students
		STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS		
Stołówki	52	48	46	Canteens
Miejsca w tys.	8,0	7,5	7,4	Places in thousands

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).
S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 11 (225). **STUDENCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA[a] W ROKU AKADEMICKIM 2023/24**

STUDENTS RECEIVING SCHOLARSHIPS[a] IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

UCZELNIE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	Ogółem Total	W tym otrzymujący stypendia Of which recipients of		Ogółem w % ogółu studentów w danym typie uczelni Total in % of total number of students in a given type of HEIs
		socjalne maintenance grant	rektora the rector's scholarship	
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**158359**	**52402**	**93010**	**12,7**
w tym: of which:				
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego HEIs supervised by the minister responsible for higher education	142194	46699	83446	12,7
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. zdrowia HEIs supervised by the minister responsible for health	8538	2643	5322	12,6
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. gospodarki morskiej HEIs supervised by the minister responsible for maritime economy	861	213	618	13,8
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego HEIs supervised by the minister responsible for culture and protection of national heritage	2399	807	1485	15,3
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. obrony narodowej HEIs supervised by the minister responsible for national defence	1396	474	813	8,5
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. wewnętrznych oraz ministra właściwego ds. sprawiedliwości HEIs supervised by the minister responsible for internal affairs and the minister responsible for justice	220	77	152	4,8
Uczelnie prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe HEIs run by churches and other religious associations	2751	1489	1174	17,6

a Ze świadczeń dla studentów i doktorantów; w podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a From financial support fund for students and doctoral students; in the breakdown by type of scholarship one person may be indicated more than once.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 12 (226). **DOKTORANCI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA[a] W ROKU AKADEMICKIM 2023/24**

DOCTORAL STUDENTS RECEIVING SCHOLARSHIPS[a] IN THE 2023/24 ACADEMIC YEAR

UCZELNIE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	Ogółem Total	W tym otrzymujący stypendia Of which recipients of		Ogółem w % ogółu doktoratów w danym typie uczelni Total in % of total number of doctoral students in a given type of HEIs
		socjalne maintenance grant	rektora the rector's scholarship	
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**560**	**32**	**223**	**17,5**
w tym: of which:				
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego HEIs supervised by the minister responsible for higher education	400	26	186	16,9
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. zdrowia HEIs supervised by the minister responsible for health	22	—	5	5,4
Uczelnie nadzorowane przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego HEIs supervised by the minister responsible for culture and protection of national heritage	1	—	—	1,6
Uczelnie prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe HEIs run by churches and other religious associations	23	3	18	17,3
Instytuty PAN i badawcze Institutes of the Polish Academy of Sciences (PAN) and research institutes	113	3	13	56,5

a Ze świadczeń dla studentów i doktorantów na studiach doktoranckich; w podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a From financial support fund for students and doctoral students in doctoral studies; in the breakdown by type of scholarship one person may be indicated more than once.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

Szkoły dla dzieci i młodzieży
Schools for children and youth

TABL. 13 (227). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2020/21			2022/23			2023/24		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły ..... Schools	14219	5816	8403	14073	5883	8190	14000	5917	8083
w tym szkoły specjalne ..... of which special schools	953	749	204	951	751	200	947	752	195
Nauczyciele w tys. ..... Teachers in thousands	272,9	163,4	109,5	264,7	159,0	105,8	259,0	156,5	102,5
Oddziały w tys. ..... Sections in thousands	185,5	106,8	78,7	184,1	107,2	76,9	180,9	105,4	75,5
Uczniowie w tys. ..... Pupils in thousands	3091,6	1960,2	1131,4	3122,8	2009,9	1112,9	3007,4	1932,3	1075,2
w tym kobiety ..... of which females	1496,9	949,7	547,1	1510,8	973,6	537,2	1451,6	933,7	517,8
w tym I klasa ..... of which grade 1	373,7	236,7	137,0	400,9	256,9	144,0	410,0	262,4	147,6
w tym szkoły specjalne ..... of which special schools	46,8	40,5	6,3	51,8	45,0	6,8	53,5	46,6	6,9
Absolwenci[a] w tys. ..... Graduates[a] in thousands	339,0	209,4	129,6	502,9	317,0	186,0	512,5	338,0	174,5
w tym kobiety ..... of which females	164,7	101,5	63,1	249,2	157,2	92,0	252,6	166,9	85,7
w tym szkoły specjalne ..... of which special schools	6,9	5,5	1,4	6,5	5,3	1,1	7,0	5,8	1,1

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (228). **BRANŻOWE SZKOŁY I STOPNIA DLA MŁODZIEŻY**
STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	1668	1672	1695	395	Schools
Oddziały	10263	9257	10259	2001	Sections
Uczniowie	202030	195097	217499	12580	Students
w tym kobiety	63277	63930	72405	4945	of which females
w tym I klasa	62770	89637	90144	4944	of which grade 1
Absolwenci[a]	39620	82968	46799	2834	Graduates[a]
w tym kobiety	12193	26309	15261	1174	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (229). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	**195097**	**217499**	**82968**	**46799**	**T O T A L**
Artystyczna	1993	2283	756	507	Arts
Biznesu i administracji	20167	23308	8015	4670	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	76628	84752	33684	18530	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	22612	25390	9212	5453	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	17442	18822	8271	4268	Architecture and construction
Rolnicza	1616	1897	649	416	Agriculture
Leśna	56	67	36	14	Forestry
Rybactwa	3	.	2	1	Fisheries
Usług dla ludności	54553	60932	22300	12939	Personal services
Pozostałe	27	48	43	1	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL.16 (230). **BRANŻOWE SZKOŁY II STOPNIA**
STAGE II SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	82	226	261	17	Schools
Oddziały	96	585	766	27	Sections
Uczniowie	1699	11375	12973	107	Students
w tym kobiety	460	3167	3832	45	of which females
w tym I klasa	1699	9787	6974	64	of which grade 1
Absolwenci[a]	—	907	1372	22	Graduates[a]
w tym kobiety	—	280	399	11	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (231). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI BRANŻOWYCH SZKÓŁ II STOPNIA WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF STAGE II SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	**11375**	**12973**	**907**	**1372**	**T O T A L**
Artystyczna	19	34	9	6	Arts
Biznesu i administracji	746	945	21	66	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	5583	6222	385	674	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	871	1005	91	117	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	843	920	90	100	Architecture and construction
Rolnicza	79	88	17	14	Agriculture
Usług dla ludności	3028	3559	276	383	Personal services
Usług transportowych	184	154	18	12	Transport services
Pozostałe	22	46	—	—	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (232). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	2319	2398	2449	117	Schools
Oddziały	25058	27646	30173	645	Sections
Uczniowie	643733	726386	806123	3798	Students
w tym kobiety	405136	455213	501589	2148	of which females
w tym I klasa	158629	237074	250749	1301	of which grade 1
Absolwenci[a]	146289	156375	159937	236	Graduates[a]
w tym kobiety	92325	98531	101861	119	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (233). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym szkoły specjalne of which special schools	
Szkoły	1864	1861	1858	36	Schools
Oddziały	26698	28603	30612	192	Sections
Uczniowie	647145	711140	755167	877	Students
w tym kobiety	252760	277608	293021	305	of which females
w tym I klasa	143281	211903	208459	219	of which grade 1
Absolwenci[a]	111054	116694	117346	145	Graduates[a]
w tym kobiety	44302	45690	46546	49	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (234). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	**711140**	**755167**	**116694**	**117346**	**T O T A L**
Artystyczna	7470	9796	786	907	Arts
Społeczna	41257	41207	9158	8279	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	110542	120172	16727	17874	Business and administration
Fizyczna	171	186	21	22	Physical sciences
Technologii teleinformacyjnych	154497	163136	25147	24067	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	161132	172005	25874	26316	Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa	7137	7669	1331	1274	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	49254	52690	7338	7909	Architecture and construction
Rolnicza	9783	10232	1797	1672	Agriculture
Leśna	4463	4821	676	678	Forestry
Rybactwa	28	45	—	6	Fisheries
Weterynaryjna	15082	17208	1744	2062	Veterinary
Medyczna	1297	1437	161	187	Health
Usług dla ludności	120829	123860	21338	21400	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	1648	2055	226	232	Security services
Usług transportowych	25699	27851	4094	4317	Transport services
Pozostałe	851	797	276	144	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (235). **OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE[a] DLA MŁODZIEŻY**

GENERAL ART SCHOOLS[a] FOR YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	126	102	107	Schools
Oddziały	802	789	811	Sections
Uczniowie	14426	14476	14689	Students
w tym kobiety	11511	12078	12629	of which females
w tym I klasa	3181	3206	3246	of which grade 1
Absolwenci[b]	2251	2517	2108	Graduates[b]
w tym kobiety	1771	2009	1617	of which females

a Dające uprawnienia zawodowe. b Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Leading to professional certification. b Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Szkoły policealne
Post-secondary schools

TABL. 22 (236). **SZKOŁY POLICEALNE**
POST-SECONDARY SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	1468	1287	1248	Schools
Oddziały	9438	9932	10130	Sections
Uczniowie	204737	234817	243129	Students
w tym kobiety	145201	168275	173466	of which females
Absolwenci[a]	54547	58191	68788	Graduates[a]
w tym kobiety	41085	44645	53349	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (237). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	**234817**	**243129**	**58191**	**68788**	**T O T A L**
Artystyczna	25531	26698	7972	10151	Arts
Społeczna	10719	12908	2389	2675	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	2258	1980	218	298	Journalism and information
Biznesu i administracji	32478	30100	8268	8058	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych	19	23	2	3	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	433	358	61	98	Engineering and engineering trades
Medyczna	87143	100729	21526	28411	Health

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 23 (237). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI W SZKOŁACH POLICEALNYCH WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**

STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION (cont.)

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]
	uczniowie students		absolwenci graduates		
Opieki społecznej	9272	9008	2235	2689	Welfare
Usług dla ludności	34229	31358	6938	7448	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	29577	27492	7965	8117	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	2963	2261	587	815	Security services
Usług transportowych	195	214	30	25	Transport services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Uczelnie
Higher education institutions

TABL. 24 (238). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS / PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a] NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]		Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
					pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
			stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	pierwszego stopnia (zawodowe) first-cycle programmes (vocational)	magisterskie jednolite long-cycle programmes	z liczby razem — kobiety of total — females	razem total	w tym kobiety of which females
O G Ó Ł E M / **T O T A L**	2020/21	1218046	798427	419619	939218	763239	171865	523673	278828	182392
	2022/23	1223629	786245	437384	965474	751645	209289	546009	258155	165575
	2023/24	**1245153**	**790428**	**454725**	**1000412**	**756519**	**239424**	**573731**	**244741**	**154733**
Pedagogiczna / Education	2022/23	72125	36112	36013	51133	27604	23482	42507	20992	17445
	2023/24	69628	36008	33620	55550	26023	29480	47184	14078	10610
Artystyczna / Arts	2022/23	37659	28905	8754	30647	25941	4706	21075	7012	4785
	2023/24	39012	29869	9143	31610	26592	5018	22031	7402	5076

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).
a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 24 (238). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (cd.)**

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a] NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
				pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
		stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	pierwszego stopnia (zawodowe) first-cycle programmes (vocational)	magisterskie jednolite long-cycle programmes	z liczby razem — kobiety of total — females	razem total	w tym kobiety of which females
Humanistyczna (z wyłączeniem języków) 2022/23	19936	15930	4006	15775	12258	3429	6533	4161	1981
2023/24	19485	15958	3527	15120	11804	3219	6546	4365	2076
Humanities (except languages)									
Językowa 2022/23	61879	49450	12429	48268	48268	—	36257	13611	10896
2023/24	62021	49408	12613	48584	48455	129	36688	13437	10661
Languages									
Społeczna 2022/23	140576	86698	53878	115731	65945	49786	80298	24845	15208
2023/24	155996	89858	66138	131946	66170	65776	94280	24050	14770
Social and behavioural sciences									
Dziennikarstwa i informacji 2022/23	15361	10925	4436	11369	11369	—	7587	3992	2710
2023/24	15135	10772	4363	11222	11222	—	7559	3913	2638
Journalism and information									
Biznesu i administracji 2022/23	224046	98889	125157	152697	152696	1	84979	71349	44833
2023/24	223403	95586	127817	153469	153439	30	85268	69934	44672
Business and administration									
Prawna 2022/23	46017	27565	18452	43365	5573	37792	26601	2652	1898
2023/24	49526	28913	20613	46884	6499	40385	29048	2642	1872
Law									
Biologiczna 2022/23	11836	11430	406	8419	8152	267	6268	3417	2625
2023/24	11248	10850	398	8018	7648	370	5978	3230	2439
Biological and related sciences									
Nauk o środowisku 2022/23	2929	2782	147	2186	2186	—	1446	743	466
2023/24	2855	2717	138	2083	2083	—	1345	772	526
Environment									
Fizyczna 2022/23	15974	15480	494	11909	11834	75	7074	4065	2624
2023/24	15760	15220	540	11962	11863	99	6871	3798	2432
Physical sciences									
Matematyczna i statystyczna 2022/23	8702	8303	399	6874	6795	—	3310	1828	982
2023/24	8767	8376	391	7011	6926	—	3324	1756	884
Mathematics and statistics									
Technologii teleinformacyjnych 2022/23	52879	36126	16753	46176	45618	558	6494	6703	1078
2023/24	56574	37989	18585	49422	48782	640	7192	7152	1129
Information and Communication Technologies (ICTs)									
Inżynieryjno-techniczna 2022/23	94060	74296	19764	78535	76940	1595	16720	15525	4564
2023/24	91285	72012	19273	77544	75446	2098	16252	13741	4013
Engineering and engineering trades									
Produkcji i przetwórstwa 2022/23	15880	11508	4372	12686	12686	—	6423	3194	1784
2023/24	15051	11036	4015	12066	12066	—	5950	2985	1649
Manufacturing and processing									
Architektury i budownictwa 2022/23	45517	34181	11336	37000	36362	638	18750	8517	4565
2023/24	44050	33389	10661	36063	35200	863	18501	7987	4320
Architecture and construction									
Rolnicza 2022/23	8707	6242	2465	7536	7536	—	4663	1171	624
2023/24	8339	5864	2475	7196	7195	1	4415	1143	651
Agriculture									

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 24 (238). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a] NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
				pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
		stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	pierwszego stopnia (zawodowe) first-cycle programmes (vocational)	magisterskie jednolite long-cycle programmes	z liczby razem — kobiety of total — females	razem total	w tym kobiety of which females
Leśna 2022/23	3967	2072	1895	3242	3242	—	1132	725	249
Forestry 2023/24	3811	2012	1799	3151	3151	—	1167	660	227
Rybactwa 2022/23	25	25	—	25	25	—	5	—	—
Fisheries 2023/24	34	34	—	34	34	—	7	—	—
Weterynaryjna 2022/23	6001	5504	497	5985	168	5817	4746	16	12
Veterinary 2023/24	6047	5652	395	6016	134	5882	4806	31	28
Medyczna 2022/23	153609	117633	35976	125436	50736	74700	89410	28173	25759
Health 2023/24	159815	121273	38542	133299	55333	77966	95037	26516	24052
Opieki społecznej 2022/23	4615	3267	1348	3410	3246	164	2939	1205	1031
Welfare 2023/24	5124	3035	2089	3440	3235	205	2910	1684	1463
Usług dla ludności 2022/23	36111	21656	14455	28952	28940	12	23026	7159	5876
Personal services 2023/24	33707	20672	13035	26932	26881	51	21434	6775	5516
Higieny i bezpieczeństwa pracy 2022/23	1781	638	1143	1575	1575	—	748	206	109
Hygiene and occupational health services 2023/24	1625	643	982	1423	1423	—	662	202	123
Ochrony i bezpieczeństwa 2022/23	36873	16292	20581	28188	27019	1169	12494	8685	3791
Security services 2023/24	37942	16355	21587	29222	27350	1872	12849	8720	3879
Usług transportowych 2022/23	12173	8245	3928	10546	10466	80	2922	1627	572
Transport services 2023/24	12165	8052	4113	10573	10422	151	2917	1592	518
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje oraz programy i kwalifikacje nieokreślone oraz gdzie indziej niesklasyfikowane 2022/23	48824	32644	16180	37987	36622	499	17071	10837	5981
Interdisciplinary programmes and qualifications and programmes and qualifications not further defined and not elsewhere classified 2023/24	51679	34599	17080	40647	39203	569	19417	11032	5982
Indywidualne studia międzyobszarowe 2022/23	45567	23447	22120	39822	31843	4519	14531	5745	3127
Individual interfield studies 2023/24	45069	24276	20793	39925	31940	4620	14093	5144	2527

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

U w a g a. Według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego liczba studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. wyniosła 33931 osób, tj. 2,8% ogólnej liczby studentów.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

N o t e. According to the data of the Ministry of Science and Higher Education, 33931 students studied more than one field of education, as of 31 December 2023, i.e. 2.8% of total number of students.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 25 (239). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

LATA YEARS PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a] NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]	Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
				pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
		stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	pierwszego stopnia (zawodowe) first-cycle programmes (vocational)	magisterskie jednolite long-cycle programmes	z liczby razem — kobiety of total — females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM 2020/21	297368	195411	101957	185401	164265	21136	98702	111967	73983
TOTAL 2021/22	292605	188443	104162	183784	159619	24165	94688	108821	72469
2022/23	**292120**	**183232**	**108888**	**183434**	**157417**	**26017**	**92109**	**108686**	**72717**
Pedagogiczna 2021/22	19073	9222	9851	7868	7128	740	5311	11205	9741
Education 2022/23	18860	8718	10142	7554	6171	1383	4429	11306	9917
Artystyczna 2021/22	8037	6416	1621	5725	5027	698	3457	2312	1609
Arts 2022/23	8448	6666	1782	6030	5339	691	3676	2418	1661
Humanistyczna (z wyłączeniem języków) 2021/22	3573	3125	448	2508	1902	606	988	1065	489
Humanities (except languages) 2022/23	3597	3089	508	2467	1867	600	906	1130	522
Językowa 2021/22	14087	11586	2501	9413	9413	—	7509	4674	3910
Languages 2022/23	14048	11263	2785	9294	9294	—	7400	4754	3937
Społeczna 2021/22	26913	17897	9016	18490	14004	4486	9198	8423	5718
Social and behavioural sciences 2022/23	27701	18077	9624	19312	14215	5097	9094	8389	5416
Dziennikarstwa i informacji 2021/22	4079	2996	1083	2591	2591	—	1786	1488	1065
Journalism and information 2022/23	3988	2786	1202	2573	2573	—	1759	1415	981
Biznesu i administracji 2021/22	61611	26267	35344	34945	34945	—	22328	26666	18403
Business and administration 2022/23	61483	25629	35854	35023	35023	—	21807	26460	17968
Prawna 2021/22	7615	4715	2900	6846	977	5869	733	769	612
Law 2022/23	7543	4639	2904	6769	1166	5603	873	774	580
Biologiczna 2021/22	3287	3183	104	1830	1830	—	1428	1457	1182
Biological and related sciences 2022/23	3174	3050	124	1729	1729	—	1335	1445	1155
Nauk o środowisku 2021/22	813	767	46	461	461	—	318	352	258
Environment 2022/23	843	789	54	464	464	—	335	379	233
Fizyczna 2021/22	4471	4326	145	2589	2586	3	1786	1882	1326
Physical sciences 2022/23	4330	4150	180	2403	2402	1	1606	1927	1305
Matematyczna i statystyczna 2021/22	2045	1964	81	1298	1298	—	764	747	481
Mathematics and statistics 2022/23	2027	1918	109	1291	1291	—	656	736	439
Technologii teleinformacyjnych 2021/22	9822	7598	2224	6830	6830	—	897	2992	491
Information and Communication Technologies (ICTs) 2022/23	10441	7577	2864	7232	7232	—	996	3209	512
Inżynieryjno-techniczna 2021/22	25375	20563	4812	15766	15766	—	3805	9609	3085
Engineering and engineering trades 2022/23	23110	18391	4719	14167	14167	—	3396	8943	2799
Produkcji i przetwórstwa 2021/22	6126	4589	1537	3519	3519	—	1880	2607	1595
Manufacturing and processing 2022/23	5316	3745	1571	3068	3068	—	1641	2248	1296

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

TABL. 25 (239). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION (cont.)

LATA YEARS / PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[a] NARROW FIELDS OF EDUCATION[a]		Ogółem Grand total	Formy studiów Modes of study		Z liczby ogółem — studia Of grand total — studies					
					pierwszego stopnia (zawodowe) i magisterskie jednolite first-cycle programmes (vocational) and long-cycle programmes				drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające) second-cycle programmes (supplementary Master's studies)	
			stacjonarne full-time programmes	niestacjonarne part-time programmes	razem total	pierwszego stopnia (zawodowe) first-cycle programmes (vocational)	magisterskie jednolite long-cycle programmes	z liczby razem — kobiety of total — females	razem total	w tym kobiety of which females
Architektury i budownictwa ...	2021/22	11557	8955	2602	6873	6873	—	3697	4684	2672
Architecture and construction	2022/23	10889	8295	2594	6442	6442	—	3605	4447	2536
Rolnicza	2021/22	2507	1876	631	1521	1521	—	877	986	570
Agriculture	2022/23	2329	1745	584	1506	1506	—	937	823	459
Leśna	2021/22	1185	656	529	754	754	—	271	431	148
Forestry	2022/23	1016	539	477	623	623	—	226	393	145
Rybactwa	2021/22	16	16	—	5	5	—	—	11	4
Fisheries	2022/23	3	3	—	3	3	—	1	—	—
Weterynaryjna	2021/22	876	845	31	874	42	832	34	2	2
Veterinary	2022/23	820	814	6	820	36	784	32	—	—
Medyczna	2021/22	34424	24759	9665	23428	12800	10628	11064	10996	9717
Health	2022/23	36692	26366	10326	24044	12602	11442	10649	12648	11788
Opieki społecznej	2021/22	1592	1154	438	828	828	—	740	764	695
Welfare	2022/23	1535	964	571	950	950	—	847	585	517
Usług dla ludności	2021/22	10539	6270	4269	7810	7810	—	6718	2729	2326
Personal services	2022/23	10185	5740	4445	7440	7440	—	6408	2745	2433
Higieny i bezpieczeństwa pracy	2021/22	482	223	259	361	361	—	173	121	72
Hygiene and occupational health services	2022/23	471	178	293	373	373	—	186	98	54
Ochrony i bezpieczeństwa	2021/22	11242	5108	6134	6998	6998	—	3260	4244	1862
Security services	2022/23	10614	4601	6013	6867	6867	—	3307	3747	1666
Usług transportowych	2021/22	3083	2172	911	2160	2160	—	654	923	318
Transport services	2022/23	3023	2025	998	2184	2184	—	659	839	297
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje oraz programy i kwalifikacje nieokreślone oraz gdzie indziej niesklasyfikowane	2021/22	11128	7731	3397	6678	6590	88	3173	4450	2694
Interdisciplinary programmes and qualifications and programmes and qualifications not further defined and not elsewhere classified	2022/23	12130	8067	4063	7611	7498	113	3633	4519	2678
Indywidualne studia międzyobszarowe	2021/22	7047	3464	3583	4815	4600	215	1839	2232	1424
Individual interfield studies	2022/23	7504	3408	4096	5195	4892	303	1710	2309	1423

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 26 (240). **NAUCZYCIELE AKADEMICCY[a] NA UCZELNIACH**

ACADEMIC TEACHERS[a] IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym kobiety of which females			
O G Ó Ł E M	**93158**	**94097**	**94658**	**44259**	**45600**	**46090**	**T O T A L**
Profesorowie	26589	27120	27516	9138	9788	10171	Professors
w tym z tytułem naukowym profesora	9557	9241	9365	2537	2589	2690	of which with the title of professor
Adiunkci	40045	41273	41987	19923	20876	21356	Assistant professors
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	5311	4417	4156	2533	2141	2044	of which with scientific degree of habilitated doctor
Asystenci	14441	14651	14426	8063	8259	8096	Assistant lecturers
Pozostali	12001	11001	10729	7111	6661	6467	Others

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin na więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Teachers employed full-time in more than one institution have been listed in all workplaces.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 27 (241). **CUDZOZIEMCY NA UCZELNIACH[a]**

FOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a]

KRAJE POCHODZENIA	2020/21[b]	2022/23[c]	2023/24[c]	2020/21	2021/22	2022/23	COUNTRIES OF ORIGIN
	studenci students			absolwenci[c] graduates[c]			
O G Ó Ł E M	**84689**	**105404**	**107130**	**15746**	**15820**	**17280**	**T O T A L**
w tym deklarujący polskie pochodzenie	7452	6987	6341	1395	1555	1584	of which declaring Polish origin
w tym:							of which:
Algieria	87	407	619	10	29	93	Algeria
Angola	110	98	100	24	25	19	Angola
Armenia	85	111	110	15	17	33	Armenia
Azerbejdżan	1416	2459	3272	314	301	478	Azerbaijan
Bangladesz	233	232	357	55	49	44	Bangladesh
Białoruś	9739	12014	12678	1587	1865	2149	Belarus
Brazylia	130	128	110	27	28	41	Brazil
Chiny	1609	1904	1966	409	509	398	China
Czechy	1327	1400	1496	269	349	475	Czechia
Demokratyczna Republika Konga	76	111	144	16	11	21	Democratic Republic of the Congo
Egipt	250	422	504	48	59	61	Egypt
Etiopia	633	970	839	38	89	175	Ethiopia
Filipiny	50	106	154	11	9	20	Philippines
Francja	433	461	484	91	61	75	France
Ghana	187	165	140	28	61	48	Ghana
Gruzja	184	173	206	54	85	39	Georgia
Hiszpania	1574	2113	2073	75	51	57	Spain

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmuje się te, z których pochodzi 100 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim. b, c Dane dotyczą kraju: b — urodzenia lub pochodzenia, c — obywatelstwa.

a Also listed in other tables regarding students and graduates; in the breakdown by country concerning the countries of origin of 100 and more students in the last reported academic year. b, c Data concern the country of: b — birth or origin, c — citizenship.

TABL. 27 (241). **CUDZOZIEMCY NA UCZELNIACH[a] (dok.)**

FOREIGNERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a] (cont.)

KRAJE POCHODZENIA	2020/21[b]	2022/23[c]	2023/24[c]	2020/21	2021/22	2022/23	COUNTRIES OF ORIGIN
	studenci students			absolwenci[c] graduates[c]			
Indie	2563	2744	3013	722	545	531	India
Indonezja	215	211	159	89	60	79	Indonesia
Irak	319	251	206	57	48	71	Iraq
Iran	322	401	425	19	41	58	Iran
Irlandia	406	641	699	38	54	74	Ireland
Izrael	225	225	230	33	57	48	Israel
Japonia	81	126	134	12	24	16	Japan
Jordania	119	171	144	36	41	37	Jordan
Kamerun	341	155	117	27	33	33	Cameroon
Kanada	280	265	254	70	67	55	Canada
Kazachstan	1554	1775	1684	247	285	349	Kazakhstan
Kenia	133	196	237	24	35	47	Kenya
Kirgistan	375	553	673	46	58	78	Kyrgyzstan
Korea Południowa	106	125	120	21	26	22	South Korea
Liban	202	241	216	36	44	65	Lebanon
Litwa	513	475	533	102	97	98	Lithuania
Maroko	241	543	661	22	43	90	Morocco
Meksyk	101	101	116	34	31	35	Mexico
Mjanma	32	99	155	3	1	4	Myanmar
Mołdawia	148	117	121	32	21	22	Moldova
Mongolia	98	105	162	21	14	19	Mongolia
Mozambik	63	133	152	6	14	23	Mozambique
Niemcy	1435	1091	925	233	222	217	Germany
Nigeria	1107	1549	1315	159	320	453	Nigeria
Norwegia	1321	1442	1409	268	202	252	Norway
Pakistan	266	394	368	35	53	91	Pakistan
Portugalia	114	150	144	19	18	22	Portugal
Rep. Południowej Afryki	92	126	138	10	19	14	South Africa
Rosja	1597	1393	1203	264	297	307	Russia
Rumunia	66	121	163	23	27	21	Romania
Rwanda	543	1023	1048	44	114	165	Rwanda
Słowacja	179	211	281	24	26	37	Slovakia
Stany Zjednoczone	692	587	528	149	141	132	United States
Syria	178	218	216	22	38	43	Syria
Szwecja	753	649	532	143	141	144	Sweden
Tadżykistan	255	415	459	31	47	42	Tajikistan
Tajlandia	299	233	202	48	71	53	Thailand
Tajwan	923	743	586	238	158	169	Taiwan
Tanzania	86	158	175	10	22	39	Tanzania
Tunezja	84	192	173	10	24	47	Tunisia
Turcja	1973	3789	4755	346	351	505	Türkiye
Ukraina	38473	48056	46210	7765	6892	6832	Ukraine
Uzbekistan	1546	2049	1902	110	227	235	Uzbekistan
Węgry	135	465	1130	22	13	38	Hungary
Wielka Brytania	238	238	247	63	40	50	United Kingdom
Wietnam	554	458	433	107	133	127	Vietnam
Włochy	486	544	528	84	78	109	Italy
Zimbabwe	1258	3598	4157	144	316	454	Zimbabwe

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów; w podziale według krajów ujmuje się te, z których pochodzi 100 i więcej studentów w ostatnim prezentowanym roku akademickim. b, c Dane dotyczą kraju: b — urodzenia lub pochodzenia, c — obywatelstwa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Also listed in other tables regarding students and graduates; in the breakdown by country concerning the countries of origin of 100 and more students in the last reported academic year. b, c Data concern the country of: b — birth or origin, c — citizenship.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 28 (242). **STUDIA PODYPLOMOWE**

NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Uczestnicy	149589	156709	177929	Students
w tym kobiety	102380	109638	126795	of which females
Wydane świadectwa[a]	104867	105885	105071	Certificates issued[a]
w tym kobietom	73254	75657	76591	of which to females

B. WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA[b]	2022/23	2023/24	2021/22	2022/23	NARROW FIELDS OF EDUCATION[b]
	uczestnicy students		świadectwa wydane uczestnikom certificates issued to students		
O G Ó Ł E M	**156709**	**177929**	**105885**	**105071**	**T O T A L**
Pedagogiczna	24724	24055	16435	17918	Education
Artystyczna	1750	1582	1147	1140	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1789	1698	831	856	Humanities (except languages)
Językowa	1311	1334	1018	1017	Languages
Społeczna	9116	10071	6712	6253	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	832	833	736	545	Journalism and information
Biznesu i administracji	33545	34968	30374	28753	Business and administration
Prawna	4567	4435	4135	4181	Law
Biologiczna	346	308	245	229	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	687	587	373	418	Environment
Fizyczna	630	624	490	450	Physical science
Matematyczna i statystyczna	502	453	318	276	Mathematics and statistics
Technologii teleinformacyjnych	4789	4849	3377	3961	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	1610	2544	1931	1672	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	640	531	394	622	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1350	1443	1062	1024	Architecture and construction
Rolnicza	2301	2071	2618	1615	Agriculture
Leśna	331	278	242	167	Forestry
Rybactwa	33	19	16	31	Fishery
Weterynaryjna	188	90	161	105	Veterinary
Medyczna	51527	70134	20706	21989	Health
Opieki społecznej	663	731	848	783	Welfare
Usług dla ludności	1163	1146	1161	1072	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	3034	2793	2828	2554	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	1386	1688	1353	1216	Security services
Usług transportowych	530	776	538	510	Transport services
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje	2548	3047	1791	2021	Interdisciplinary programmes and qualifications
Programy i kwalifikacje nieokreślone	4765	4768	3880	3643	Programmes and qualifications not defined
Indywidualne studia międzyobszarowe	52	73	165	50	Individual interfiled studies

a W poprzednim roku akademickim. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a In the previous academic year. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

TABL. 29 (243). **DOKTORANCI**[a]

DOCTORAL STUDENTS[a]

DZIEDZINY NAUK[b]	2020/21		2022/23		2023/24		FIELDS OF SCIENCE[b]
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
STUDIA DOKTORANCKIE DOCTORAL PROGRAMMES							
Przyrodnicze i ścisłe	4043	2245	1707	988	573	322	Natural sciences
w tym:							of which:
biologiczne	1228	836	553	380	218	143	biological sciences
fizyczne	907	356	364	159	107	45	physical sciences
chemiczne	1150	739	496	320	149	88	chemical sciences
Inżynieryjne i techniczne	3809	1348	1475	523	476	177	Engineering and technology
Medyczne i nauk o zdrowiu	3222	2260	1375	961	532	374	Medical and health sciences
w tym medyczne	2178	1471	926	627	381	255	of which medical sciences
Rolnicze i weterynaryjne	949	627	358	233	102	68	Agricultural and veterinary sciences
w tym rolnicze	765	514	275	181	80	51	of which agriculture
Społeczne	5964	3490	2216	1351	849	535	Social sciences
ekonomiczne	1644	871	631	337	225	125	economics
prawne	1993	1099	733	414	309	182	law
społeczne	2327	1520	852	600	315	228	social sciences
Humanistyczne i sztuka	4793	2719	1715	983	655	416	Humanities and the arts
w tym humanistyczne	3646	2277	1343	836	547	367	of which humanities
Studia interdyscyplinarne oraz bez przyporządkowanej dyscypliny naukowej i artystycznej	72	45	40	29	22	14	Interdisciplinary studies and no assigned scientific or artistic discipline
SZKOŁY DOKTORSKIE DOCTORAL SCHOOLS							
Przyrodnicze i ścisłe	2042	1050	3872	2014	4416	2281	Natural sciences
Inżynieryjne i techniczne	2255	711	3862	1267	4200	1410	Engineering and technology
Medyczne i nauki o zdrowiu	1088	695	2064	1314	2413	1540	Medical and health sciences
Rolnicze i weterynaryjne	352	244	691	450	727	480	Agricultural and veterinary sciences
Społeczne	1418	747	2613	1363	3072	1618	Social sciences
Humanistyczne i sztuka	1106	599	2125	1155	2448	1346	Humanities and the arts
Bez przyporządkowanej dziedziny nauki i sztuki	85	39	101	44	138	64	No assigned field of science and art

a Łącznie z doktorantami Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, instytutów PAN i instytutów badawczych. b Zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe).

a Including doctoral students in the Centre of Postgraduate Medical Education, scientific institutes of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes. b According to the Fields of Science and Technology Classification of OECD.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education (excluding the data on some HEIs run by churches and other religious associations).

Szkoły dla dorosłych
Schools for adults

TABL. 30 (244). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DOROSŁYCH**
PRIMARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Szkoły	78	47	44	Schools
Oddziały	185	96	88	Sections
Uczniowie	2536	1206	969	Students
w tym kobiety	826	398	331	of which females
Absolwenci[a]	1300	447	356	Graduates[a]
w tym kobiety	439	159	115	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 31 (245). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24			SPECIFICATION
	ogółem total			forma kształcenia form of education		
				stacjonarna full-time programmes	zaoczna extramural	
Szkoły	968	769	730	65	684	Schools
Oddziały	3674	3064	3425	247	3178	Sections
Uczniowie	100803	87434	98357	5982	92375	Students
w tym kobiety	45613	40645	46510	2524	43986	of which females
w tym I klasa	20712	16220	13927	1234	12693	of which grade 1
Absolwenci[a]	34129	27218	7974	502	7472	Graduates[a]
w tym kobiety	16529	13355	3849	185	3664	of which females

a Dane dotyczą poprzedniego roku szkolnego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
a Data concern the previous school year.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

Wychowanie przedszkolne
Pre-primary education

TABL. 32 (246). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Placówki	**22315**	**22505**	**22505**	**Establishments**
miasta	11544	11880	11981	urban areas
wieś	10771	10625	10524	rural areas
Przedszkola	13196	13756	13888	Nursery schools
w tym specjalne	300	350	360	of which special
miasta	8963	9380	9490	urban areas
wieś	4233	4376	4398	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	7584	7305	7218	Pre-primary sections of primary schools
miasta	1893	1806	1798	urban areas
wieś	5691	5499	5420	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	63	45	37	Pre-primary education units
miasta	3	1	2	urban areas
wieś	60	44	35	rural areas
Punkty przedszkolne	1472	1399	1362	Pre-primary centres
miasta	685	693	691	urban areas
wieś	787	706	671	rural areas
Nauczyciele[a] w tys.	**110,4**	**108,8**	**121,9**	**Teachers[a] in thousands**
miasta	77,6	75,3	85,5	urban areas
wieś	32,8	33,5	36,4	rural areas
Przedszkola	90,8	89,6	101,3	Nursery schools
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	17,0	17,2	18,1	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	0,1	0,0	0,0	Pre-primary education units
Punkty przedszkolne	2,6	2,0	2,5	Pre-primary centres

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
a Full-time equivalent (FTE) employees.

TABL. 32 (246). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020/21	2022/23	2023/24	SPECIFICATION
Dzieci w tys.	**1424,5**	**1534,2**	**1512,0**	**Children in thousands**
w tym z niepełnosprawnościami	35,1	47,8	55,9	of which with disabilities
miasta	954,1	1019,4	998,0	urban areas
wieś	470,4	514,8	514,0	rural areas
w tym w wieku 6 lat	373,8	401,0	417,6	of which aged 6
Przedszkola	1154,0	1249,2	1228,7	Nursery schools
w tym specjalne	5,6	7,5	8,1	of which special
miasta	866,1	929,8	909,7	urban areas
wieś	287,9	319,4	318,9	rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	240,8	260,2	260,0	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	1,0	0,7	0,5	Pre-primary education units
miasta	0,0	0,0	0,0	urban areas
wieś	1,0	0,7	0,5	rural areas
Punkty przedszkolne	28,0	24,1	22,8	Pre-primary centres
miasta	11,7	11,5	11,1	urban areas
wieś	16,3	12,7	11,7	rural areas
Dzieci w danej grupie wieku w placówkach wychowania przedszkolnego				**Children in a given age group in pre-primary education establishments**
na 1000 dzieci w wieku:				per 1000 children aged:
3—6 lat	878	949	961	3—6
6 lat	957	1012	1012	6
Dzieci w przedszkolach				**Children in nursery schools**
Na 1000 dzieci w wieku:				Per 1000 children aged:
3—6 lat	730	773	781	3—6
6 lat	667	701	700	6
Na 1 przedszkole	87	91	88	Per nursery school
Na 1 nauczyciela[a]	13	14	12	Per teacher[a]

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Full-time equivalent (FTE) employees.
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XII
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Informacje dotyczące ochrony zdrowia w zakładach karnych prezentowane są w dziale „Wymiar sprawiedliwości".

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

   Prezentowane w dziale dane dotyczą podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

   a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych),
   b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe oraz ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

   Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek lub położnych;
2) ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej;
3) ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
4) ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty;
5) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);
6) ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
7) ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
8) ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;
9) ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne.

CHAPTER XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. Data concerning health care, unless otherwise stated, include data on health care units subordinate to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011, the Internal Security Agency.

2. Information concerning health care in prisons is presented in the "Justice" chapter.

3. Data regarding health care presented in this chapter are based on:

1) the Act of 15 April 2011 on Medical Activity, replacing the Act on Health Care Facilities. The Act specifies, among others, the rules of performing health care activities and the functioning of health care entities.

   Data presented in the chapter concern the entities performing health care activities in the following areas:

   a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries),
   b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014, palliative care wards).

   Under that Act, health care activity can also be carried out by professional practices (individual or group) of doctors, dentists and nurses or midwives;
2) the Act of 15 July 2011 on Professions of Nurse and Midwife;
3) the Act of 5 December 1996 on Professions of Doctor and Dentist;
4) the Act of 25 September 2015 on Profession of Physiotherapist;
5) the Act of 27 August 2004 on Health Care Services Financed from Public Funds, governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
6) the Act of 28 July 2005 on Health Resorts, Spas and Spa Conservation Areas and on Spa Gminas;
7) the Act of 8 September 2006 on State Emergency Medical Services, specifying the organisational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services;
8) the Act of 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans;
9) the Act of 6 September 2001, the Pharmaceutical Law.

4. Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych, fizjoterapeutów, farmaceutów oraz diagnostów laboratoryjnych.

5. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Od 2019 r. dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych (tabl. 2—4) i od 2022 r. dane dotyczące fizjoterapeutów (tabl. 5) opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

— posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych oraz fizjoterapeutów),
— płatników składek ZUS,
— podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
— praktyk lekarskich,
— praktyk pielęgniarek i położnych,
— praktyk fizjoterapeutów.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy. W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach rocznika, opartymi o metodę sprawozdawczości.

Dane dotyczące farmaceutów i diagnostów laboratoryjnych (tabl. 6) opracowywane są na podstawie sprawozdawczości. Dane prezentowane są według głównego miejsca pracy. Dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze przekraczającym pełny etat oraz niepełnozatrudnione w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną — również położnego.

Dane o lekarzach uprawnionych do sprawowania opieki zdrowotnej nad pracującymi (tabl. 8 o medycynie pracy) podano na podstawie rejestrów prowadzonych przez wojewódzkie ośrodki medycyny pracy; obejmują osoby, które posiadają kwalifikacje zgodne z § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r.

6. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia lub posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów.

7. Rodzaje **poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania.

4. Data on **persons entitled to practise medical profession** are provided based on the central registers of persons entitled to practise medical profession maintained by the supreme councils of the following professional self-governments: doctors and dentists, nurses and midwives, physiotherapists, pharmacists and laboratory diagnosticians.

5. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Since 2019, data on doctors, dentists, nurses and midwives (tables 2—4) and since 2022, data on physiotherapists (table 5) have been compiled based on administrative sources, including registers:

— of licensed to practice (doctors and dentists, nurses and midwives as well as physiotherapists),
— of Social Insurance Institution contribution payers,
— of entities performing medical activity,
— of doctors' practices,
— of nurses and midwives practices,
— of physiotherapists' practices.

Data concern persons working directly with a patient, regardless of the primary workplace. Due to the transition to a new source, the data are incomparable with those published in the previous editions of the yearbook, based on the reporting method.

Data on pharmacists and laboratory diagnosticians (table 6) have been compiled based on reports. Data are presented according to the primary workplace. They concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data include full-time, over-time as well as part-time employed persons in relation to working time specified by regulations for a given type of work, provided that this work is their primary occupation, including trainees.

A nurse also refers to male nurse and midwife — also as a male midwife.

Data on physicians authorised to provide health care services for employed persons (table 8 on occupational medicine) are based on the registers maintained by voivodship occupational medicine centres, including persons with qualifications specified § 7 of the Regulation of the Minister of Health and Social Welfare of 30 May 1996.

6. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation or with specialists title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 29 March 2019 on medical and dental specialties.

7. Types of **clinics in out-patient health care** are given in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 17 May 2012 on the system of identification codes for health care providers and detailed rules of assigning them.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Do porad chirurgicznych zaliczono porady udzielone w poradniach urazowo-ortopedycznych.

8. Działalność **służby medycyny pracy** w Polsce została opracowana w oparciu o informacje pozyskane w ramach obowiązkowej sprawozdawczości, corocznie pozyskiwanej od lekarzy uprawnionych do badań profilaktycznych pracowników oraz od jednostek służby medycyny pracy.

Przedmiotem badań medycyny pracy jest wpływ środowiska pracy i sposobów wykonywania pracy na stan zdrowia pracujących oraz minimalizowanie negatywnych skutków zdrowotnych pracy poprzez odpowiednią profilaktykę. Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy pracodawcy zobowiązani są do finansowania profilaktycznych badań lekarskich pracowników oraz profilaktycznej opieki zdrowotnej niezbędnej z uwagi na warunki pracy.

9. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

10. Dane o **stacjonarnej opiece zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej (dotyczy szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnych dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

11. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** do 2007 r. nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 10) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, szczękową, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz oddziały wieloprofilowe zabiegowe; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne.

12. Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

13. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji, opieki i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

14. Opieka paliatywna i hospicyjna prowadzona jest w oddziałach medycyny paliatywnej oraz hospicjach stacjonarnych i domowych, a także ambulatoryjnie w poradniach medycyny paliatywnej.

Jest to forma wszechstronnej i całościowej opieki nad pacjentem chorym na nieuleczalną chorobę oraz jego rodziną. Ukierunkowana jest na poprawę jakości życia chorego poprzez zapobieganie cierpieniu, niesieniu ulgi, leczeniu bólu i innych objawów somatycznych.

15. Lecznictwo uzdrowiskowe — działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

Surgical consultations include consultations provided in orthopaedic trauma clinics.

8. The activities of **the occupational medicine service** in Poland was developed based on information obtained as part of mandatory reporting, obtained annually from doctors authorised to perform preventive examinations of employees and from units of the occupational medicine service.

The subject of occupational medicine research is the impact of the work environment, and the way in which work is performed, on the health status of workers. Occupational medicine also focuses on the minimization of negative health effects of work through appropriate prevention activities. In accordance with the provisions of the Labour Code Act, employers are obliged to finance preventive medical examinations of the employees and other necessary prophylactic health care activities as per the working conditions.

9. Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

10. Data on **in-patient health care** do not include day-care (concerns hospitals, beds and in-patients).

Data regarding **beds** in in-patient units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

11. Until 2007 data regarding **beds in general hospitals** do not include places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 10) are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health of 17 May 2012 on the system of identification codes for health care providers and detailed rules of assigning them. **Surgical wards** include: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as multi-profile surgical wards; in **communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards.

12. Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

13. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalisation, providing them with medicinal products and medical devices.

14. Palliative and hospice care is provided in palliative medicine departments, in-patient and home hospices, as well as in out-patient facilities of palliative medicine.

It is a form of comprehensive and holistic care for a patient suffering from an incurable disease and for their family. It is aimed at improving the quality of life of the patient by preventing suffering, relieving, treating pain and other somatic symptoms.

15. Health resort (spa) treatment — activity consisting of providing health care services in scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted

przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach, znajdujących się w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych. Działalność prowadzona jest z wykorzystaniem warunków naturalnych (surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) oraz zabiegów z zakresu fizjoterapii.

16. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe) oraz jednostek organizacyjnych szpitala wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego (np. izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego.

17. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowane na terenach wiejskich.

18. Dane o zachorowaniach i szczepieniach są prezentowane w oparciu o ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dane o zachorowaniach są prezentowane w oparciu o Międzynarodową Statystyczną Klasyfikację Chorób i Problemów Zdrowotnych.

19. Dane dotyczące **szczepień ochronnych** informują o odsetku dzieci i młodzieży, które zostały zaszczepione przeciw wybranej chorobie zakaźnej zgodnie z kalendarzem obowiązkowych szczepień ochronnych.

20. Dane o **opiece nad dziećmi w wieku do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r., na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. — klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię. Od 2023 r. dane pochodzą z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

21. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

22. Rodzina wspierająca to rodzina, której zadaniem jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przy współpracy asystenta rodziny pomaga ona w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

23. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

on spa area by health resort facilities or outside spa area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations. Activity is conducted using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

16. Data on **emergency medical services and first-aid** concern units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, medical air rescue teams, hospital emergency wards) and organisational units of a hospital, specialised in providing emergency medical services (e.g. admission rooms).

Hospital emergency wards operate on the basis of Regulation of the Minister of Health of 27 June 2019 on the hospital emergency wards.

17. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate within the structure of and for the hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for the sale of ready-made medications, with a strictly defined range of products, and they are mainly located in rural areas.

18. Data on incidence and vaccinations are presented based on the Act of 5 December 2008 on preventing and combating infections and infectious diseases in humans. Data on incidence are presented based on the International Statistical Classification of Diseases and Health Problems.

19. Data concerning **vaccinations** indicate the percentage of children and youth who have been vaccinated against selected infectious disease in accordance with the mandatory vaccination schedule.

20. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the Act of 4 February 2011, on the basis of which childcare can be organised in the form of nurseries as well as since 2011 — children's clubs or provided by day carer or nanny. Since 2023, the source of data is the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

21. Data concerning **family support** and **foster care** are presented according to the Act of 9 June 2011 on Family Support and Foster Care System.

Family support can be provided in the form of family assistant services, offering help to families, including improving their living conditions, resolving social, psychological, and parenting issues with children, and assisting in job search. It can be provided by a supportive family, a day-support centre, or through specialist guidance.

22. Supporting family is a family whose role is to help families experiencing difficulties in carrying out their care and parenting functions. In cooperation with a family assistant, it helps with child care and upbringing, running a household, shaping and fulfilling the primary social roles.

23. Large Family Card based on the Act of 5 December 2014 on Large Family Card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

1) poniżej 18 lat;
2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

24. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

1) opiekuńczej — realizowanej przez koła zainteresowań, świetlice, kluby i ogniska wychowawcze, zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
2) specjalistycznej — organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
3) pracy podwórkowej (od 2012 r.) — realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych oraz w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

25. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) **rodziny zastępcze:**
   a) spokrewnione,
   b) niezawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
   c) zawodowe — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa) — wśród których funkcjonują również:
      — zawodowe specjalistyczne — umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich oraz małoletnie matki z dziećmi,
      — zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego — przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodzi-

1) up to the age of 18;
2) up to the age of 25 in the case when children learn at school or higher education institution;
3) without age limits in the case of children with legal confirmation of disability.

The card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

24. Day-support centre supports the family in its care and parenting functions. It may operate in the form of:

1) general care centre — realised by interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests;
2) specialised centre — organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy;
3) street work (since 2012) — carries out motivating and sociotherapeutic activities conducted by a streetworker as well as in mixed forms, i.e. combining tasks of the general care, specialised and street work centres.

25. Family foster care is provided when it is impossible for parents to ensure care and upbringing of a child. It involves working with the family to enable the child's return to their family, or, when this is not possible, aiming to prepare the child for independent and responsible living. This includes meeting the emotional needs of the child, with particular attention to their material, health, educational, cultural, recreational, and religious needs.

The forms of family foster care are:

1) **foster families:**
   a) related,
   b) not professional — in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings),
   c) professional — in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings) — among which there are also:
      — professional specialised — intended primarily for: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Act of 9 June 2022 on Support and Social Rehabilitation of Juveniles and underage mothers with children,
      — professional performing the function of a family emergency house — accepts children on the basis of a court ruling, in the case when a child was escorted by the Police or the Border Guard, upon consent

ców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

2) **rodzinne domy dziecka** — w tym samym czasie może w nich przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

26. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:
   a) interwencyjnego — zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest zobowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
   b) rodzinnego — wychowuje dzieci w różnym wieku (w tym dorastające i usamodzielniające się), umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
   c) socjalizacyjnego — zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności: emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
   d) specjalistyczno-terapeutycznego (od 2012 r.) — sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia: wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej (od 2012 r.) — umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (od 2012 r.) — umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na

of parents, child or another person in the case referred to in Art. 12a of the Act of 29 July 2005 on Counteracting Domestic Violence;

2) **foster homes** — in which not more than 8 children may be placed at the same time (except for numerous siblings).

26. Institutional foster care is provided in the form of:

1) care and education centre run as:
   a) an intervention type — provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
   b) a family type — educates children of various age groups (including adolescents and those becoming independent), enables common education and care for numerous siblings, cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
   c) a socialisation type — provides a child with full-time care and education, and fulfils his or her essential needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contact with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to the age and development skills; provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible health benefits,
   d) a specialist therapy type (since 2012) — provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a legal confirmation of disability or a legal confirmation of high or moderate level of disability; a child requiring the application of special education methods and specialist therapy; a child requiring dealing with developmental and emotional retardation. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing and revalidational activities for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
2) regional care and therapy centre (since 2012) — a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
3) pre-adoptive intervention centre (since 2012) — a centre where children up to the 1 year old shall be placed requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster

przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

27. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Do placówek publicznych (tabl. 27) zaliczono te, dla których organem prowadzącym jest samorząd wojewódzki, powiatowy lub gminny.

28. Świadczeniami pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki.

   Zasiłek stały — przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

   Zasiłek okresowy — przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

   Zasiłek celowy — przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;
2) świadczenia niepieniężne, m.in.: praca socjalna, bilet kredytowany, schronienie, posiłek, ubranie, sprawienie pogrzebu, mieszkanie treningowe lub wspomagane.

   Mieszkania treningowe służą, przy wsparciu specjalistów, przygotowaniu przebywających w nich osób do prowadzenia niezależnego życia lub pomagają im w codziennym funkcjonowaniu. **Mieszkania wspomagane** służą, przy wsparciu specjalistów, przygotowaniu osób: niepełnosprawnych, z zaburzeniami psychicznymi, w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, do prowadzenia niezależnego życia, pomagają im w codziennym funkcjonowaniu oraz w realizacji kontaktów społecznych i rozwijaniu niezależności na poziomie ich możliwości psychofizycznych.

care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

27. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Act of 12 March 2004 on Social Assistance. Public facilities (table 27) include those facilities for which the founding body is voivodship, powiat or gmina government.

28. Social assistance benefits are:

1) monetary benefits, among others: permanent benefit, temporary benefit, appropriated benefit, assistance to reach financial self-dependence and continue education.

   A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

   A person or a family is entitled to a temporary benefit due to the long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other social security systems.

   Appropriated benefit is offered to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, natural or ecological disaster;
2) non-monetary benefits, among others: social work, credited ticket, shelter, meal, clothing, burial, training or supported accommodation.

   Training accommodation, with the support of specialists, serves to prepare residing persons to lead an independent life or to assist them in everyday life. **Supported accommodation** serves, with the support of specialists, aims to prepare disabled persons, including physically handicapped or with mental disorders and elders or chronically ill, to lead an independent life, to assists them in everyday life, to make social relations and to develop their self-dependence at the level of their psychophysical abilities.

TABL. 1 (247). **POSIADAJĄCY PRAWO WYKONYWANIA ZAWODU MEDYCZNEGO**[a]
Stan w dniu 31 grudnia

ENTITLED TO PRACTISE MEDICAL PROFESSION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lekarze	151505	158902	163220	Doctors
Lekarze dentyści	42861	44332	45173	Dentists
Farmaceuci	36527	37915	38727	Pharmacists
Pielęgniarki	300542	309992	315212	Nurses
Położne	39489	41079	41879	Midwives
Fizjoterapeuci	.	74591	77709	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni[b]	17101	17849	18163	Laboratory diagnosticians[b]

a Dane dotyczące lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek, położnych oraz fizjoterapeutów nie obejmują osób mieszkających za granicą. b Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Naczelnej Izby Lekarskiej, Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych, Krajowej Izby Fizjoterapeutów. Dla lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek, położnych oraz fizjoterapeutów — rejestry osób posiadających prawo wykonywania zawodu.

a Data on doctors, dentists, nurses, midwives and physiotherapists do not include persons living abroad. b Medical analysts and other employees with tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Polish Chamber of Physicians and Dentists, the General Chamber of Nurses and Midwives as well as of the Polish Chamber of Physiotherapists. For doctors, dentists, nurses, midwives and physiotherapists — registers of licensed persons.

TABL. 2 (248). **LEKARZE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia

DOCTORS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**126064**	**131426**	**141452**	**T O T A L**
w tym kobiety	73113	77078	83036	of which women
w tym lekarze specjaliści	84948	87772	91198	of which doctors specialists
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	5187	5370	5626	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii[b]	12491	12766	13234	Surgery[b]
Chorób płuc	2350	2364	2440	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	17685	17993	18526	Internal diseases
Dermatologii[c] i wenerologii	1758	1814	1887	Dermatology[c] and venereology
Kardiologii[c]	4733	5047	5256	Cardiology[c]
Medycyny rodzinnej	9949	10526	10800	General practitioners
Neurologii[cd]	3704	3791	3956	Neurology[cd]
Okulistyki	3380	3489	3613	Ophthalmology
Onkologii[e]	1205	1308	1363	Oncology[e]
Otorynolaryngologii[c]	2074	2084	2192	Otothinolaryngology[c]
Diabetologii	1446	1501	1547	Diabetology
Endokrynologii	1499	1594	1662	Endocrinology
Pediatrii	6957	7203	7472	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	5916	6046	6186	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii[c]	3638	3856	4006	Psychiatry[c]
Radiologii i diagnostyki obrazowej[f]	3710	3983	4239	Radiology and diagnostic imaging[f]
NA 10 TYS. LUDNOŚCI	**33,1**	**34,8**	**37,6**	**PER 10 THOUSAND POPULATION**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 353. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d—g Także: d — neuropatologii, e — onkologii i hematologii dziecięcej, f — radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

a See general notes, item 5 on page 353. b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d—g Also: d — neuropathology, e — children's oncology and haematology, f — oncological radiotherapy and children's radiology.

TABL. 3 (249). **LEKARZE DENTYŚCI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
DENTISTS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**33772**	**34899**	**36877**	**T O T A L**
w tym kobiety	25060	25823	27276	of which women
w tym lekarze dentyści specjaliści	6091	6359	6728	of which dentists specialists
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Chirurgii stomatologicznej	859	938	987	Dental surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	334	366	385	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	1166	1200	1244	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	481	514	536	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	1381	1389	1483	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej (pedodoncji)	527	571	614	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	1326	1376	1482	Restorative dentistry
NA 10 TYS. LUDNOŚCI	**8,9**	**9,2**	**9,8**	**PER 10 THOUSAND POPULATION**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 353.
a See general notes, item 5 on page 353.

TABL. 4 (250). **PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
NURSES AND MIDWIVES[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Pielęgniarki: ogółem	210923	214352	216086	Nurses: total
na 10 tys. ludności	55,4	56,8	57,4	per 10 thousand population
Położne: ogółem	27629	28445	28527	Midwives: total
na 10 tys. kobiet	14,0	14,6	14,7	per 10 thousand females

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 353.
a See general notes, item 5 on page 353.

TABL. 5 (251). **FIZJOTERAPEUCI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSIOTHERAPISTS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**65889**	**68775**	**T O T A L**
w tym kobiety	48510	50344	of which women
w tym z wykształceniem:			of which:
Technik fizjoterapii	6850	6690	Physiotherapy technician
Licencjat fizjoterapii	10336	9447	Bachelor of physiotherapy
Magister fizjoterapii	48703	52638	Master of physiotherapy
w tym specjalista fizjoterapii	648	985	of which physiotherapy specialist
NA 10 TYS. LUDNOŚCI	**17,4**	**18,3**	**PER 10 THOUSAND POPULATION**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. str. 353.
a See general notes, item 5 on page 353.

TABL. 6 (252). **FARMACEUCI I DIAGNOŚCI LABORATORYJNI**
Stan w dniu 31 grudnia
PHARMACISTS AND LABORATORY DIAGNOSTICIANS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Farmaceuci: ogółem	28387	28461	28635	Pharmacists: total
na 10 tys. ludności	7,4	7,5	7,6	per 10 thousand population
Diagności laboratoryjni: ogółem	12553	12616	13348	Laboratory diagnosticians: total
na 10 tys. ludności	3,3	3,3	3,5	per 10 thousand population

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.
S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration and Statistics Poland.

TABL. 7 (253). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**

OUT-PATIENT HEALTH CARE

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Przychodnie (stan w dniu 31.12.)	20412	21496	22601	23460	18855	4605	Out-patient departments (as of 31.12.)
Praktyki lekarzy i lekarzy dentystów[a] (stan w dniu 31.12.)	5550	4048	3478	3174	2342	832	Doctors and dentists practices[a] (as of 31.12.)
Porady udzielone[b]:							Consultations provided[b]:
w tys.	319569	287285	335577	352234	303802	48431	in thousands
w tym w ramach praktyk lekarzy i lekarzy dentystów[a]	13656	7557	7729	7222	5596	1626	of which on the basis of doctors and dentists practices[a]
lekarskie	284811	260809	302415	317322	273424	43898	doctors
w tym:							of which:
specjalistyczne	113682	100457	121503	131219	127518	3702	specialised
w izbach przyjęć szpitali ogólnych[c]	6064	4181	4779	4979	4979	—	in admission rooms of general hospitals[c]
stomatologiczne	34758	26476	33163	34911	30378	4533	stomatological
na 1 mieszkańca	8,3	7,5	8,9	9,3	13,5	3,2	per capita
lekarskie	7,4	6,8	8,0	8,4	12,2	2,9	doctors
stomatologiczne	0,9	0,7	0,9	0,9	1,4	0,3	stomatological

B. PORADY UDZIELONE[b]

CONSULTATIONS PROVIDED[b]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M[d]	**313504**	**283104**	**330799**	**347255**	**T O T A L**[d]
Lekarskie	**278746**	**256628**	**297636**	**312343**	**Doctors**
w przychodniach	273219	253387	294572	309457	in out-patient departments
w ramach praktyk lekarzy[a]	5527	3241	3064	2886	on the basis of doctors practices[a]
Podstawowa opieka zdrowotna	165064	156171	176133	181124	Primary health care
Specjalistyczna opieka zdrowotna	113682	100457	121503	131219	Specialised care
w tym w poradniach:					of which in clinics:
chirurgicznych	20745	16989	21525	23263	surgical
ginekologiczno-położniczych	13372	11381	12953	13831	gynaecological-obstetric
pediatrycznych	1438	1310	2133	2306	paediatrical
gruźlicy i chorób płuc	2898	2300	2684	2650	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	6771	5078	6238	6752	dermatological
otolaryngologicznych	7614	5416	6959	7525	otolaryngological
okulistycznych	11493	8785	10804	11219	ophthalmological
neurologicznych	7590	5941	6802	7294	neurological
zdrowia psychicznego	5284	6393	7141	8059	psychiatric
Stomatologiczne	**34758**	**26476**	**33163**	**34911**	**Stomatological**
W przychodniach	26629	22161	28498	30576	In out-patient departments
W ramach praktyk lekarzy dentystów[a]	8129	4315	4665	4336	On the basis of dentists practices[a]

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ. b Łącznie z poradami opłacanymi w przychodniach przez pacjentów. c Nieuwzględnione w specjalistycznej opiece lekarskiej. d Nie uwzględniono porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contracts with the National Health Fund. b Including consultations paid by patients in out-patient departments. c Not included in specialised doctors care. d Excluding consultations provided in admission rooms of general hospitals.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration and Statistics Poland.

TABL. 8 (254). **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY**[a]

OCCUPATIONAL MEDICINE SERVICE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Jednostki podstawowe służby medycyny pracy (stan w dniu 31.12.)	6084	5784	5534	5422	Primary occupational medicine service units (as of 31.12.)
Lekarze uprawnieni (stan w dniu 31.12.)	7050	6349	5984	5674	Physicians authorised (as of 31.12.)
Badania profilaktyczne w tys.:					Preventive examinations in thousands:
wstępne	2115,3	1933,4	2451,7	2251,8	pre-employment
okresowe	2613,0	1925,0	2532,4	2699,7	periodic
kontrolne	374,9	456,2	465,3	478,2	control
Wydane orzeczenia lekarskie — w tys. — stwierdzające:					Medical certificates — in thousands — stating:
brak przeciwwskazań zdrowotnych do pracy	5082,9	4285,5	5427,3	5404,9	lack of medical contraindications for work
przeciwwskazania zdrowotne do pracy	17,1	26,4	19,3	22,3	medical contraindications for work

a Ujęta również w tabl. 7 na str. 361.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

a Also shown in the table 7 on page 361.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 9 (255). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**[a]

IN-PATIENT HEALTH CARE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31.12. FACILITIES — as of 31.12.					
Szpitale ogólne	956	898	896	894	General hospitals
Szpitale psychiatryczne	48	64	61	62	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	25	37	39	34	Alcohol detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych (w tym ośrodki MONAR)	57	49	56	54	Addiction recovery centres (including MONAR centres)
Krajowe i regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	5	4	5	5	State and regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze[b]	408	442	450	460	Chronic medical care homes[b]
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze[b]	152	171	161	164	Nursing homes[b]
Oddziały opieki paliatywnej	72	39	44	40	Palliative care wards
Hospicja	82	115	131	138	Hospices
Stacjonarne zakłady rehabilitacji leczniczej	20	35	44	48	In-patient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe	250	230	225	229	Health resort treatment
sanatoria	198	185	184	188	sanatoria
szpitale	52	45	41	41	hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 354. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego.

a See general notes, item 10 on page 354. b Including psychiatric types facilities.

TABL. 9 (255). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA[a] (dok.)**

IN-PATIENT HEALTH CARE[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31.12. BEDS IN FACILITIES — as of 31.12.					
Szpitale ogólne	186994	167567	164155	161207	General hospitals
Szpitale psychiatryczne	17759	17661	16700	17228	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	1269	1718	1726	1729	Alcohol detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych (w tym ośrodki MONAR)	2512	1962	2466	2500	Addiction recovery centres (including MONAR centres)
Krajowe i regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	239	275	304	309	State and regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze[b]	24872	26953	29434	30751	Chronic medical care homes[b]
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze[b]	6706	7904	7775	8233	Nursing homes[b]
Oddziały opieki paliatywnej	1204	662	765	716	Palliative care wards
Hospicja	1550	2226	2883	3088	Hospices
Stacjonarne zakłady rehabilitacji leczniczej	2468	3708	4529	5199	In-patient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe	43925	44896	45609	45677	Health resort treatment
sanatoria	34779	36087	37194	37813	sanatoria
szpitale	9146	8809	8415	7864	hospitals
STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA OGÓŁEM NA 10 TYS. LUDNOŚCI	**75,3**	**72,3**	**73,2**	**73,5**	**TOTAL IN-PATIENT HEALTH CARE PER 10 THOUSAND POPULATION**
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitale ogólne[c]	7795496	5734992	6895888	7159490	General hospitals[c]
Szpitale psychiatryczne	200760	163661	179647	192313	Psychiatric hospitals
Ośrodki leczenia odwykowego alkoholowego	13399	17154	24894	25194	Alcohol detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych (w tym ośrodki MONAR)	8734	5411	9134	9635	Addiction recovery centres (including MONAR centres)
Krajowe i regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	299	393	439	436	State and regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze[b]	47624	46165	51571	52779	Chronic medical care homes[b]
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze[b]	14214	13404	13796	14366	Nursing homes[b]
Oddziały opieki paliatywnej	18836	7172	8447	8737	Palliative care wards
Hospicja	17963	18173	22855	26954	Hospices
Stacjonarne zakłady rehabilitacji leczniczej	32452	32614	66907	64871	In-patient rehabilitation facilities
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze	731453	391367	741988	819238	Health resort treatment — patients
w sanatoriach	598499	325560	625163	697790	in sanatoria
w szpitalach	132954	65807	116825	121448	in hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 354. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych, zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych — dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie hospicjów i oddziałów opieki paliatywnej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie szpitali psychiatrycznych i innych zakładów stacjonarnej opieki psychiatrycznej — do 2022 r. dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji; za 2023 r. dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, item 10 on page 354. b Including psychiatric types facilities. c Excluding inter-ward patient transfer.

S o u r c e: in regard to general hospitals, chronic medical care homes and nursing homes — data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration, in regard to hospices and palliative care wards — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric hospitals and other in-patient psychiatric facilities — until 2022 data of the Institute of Psychiatry and Neurology and the Ministry of the Interior and Administration; for 2023 data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 10 (256). **SZPITALE OGÓLNE**[a]

GENERAL HOSPITALS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Szpitale ogólne (stan w dniu 31.12.)	**956**	**898**	**896**	**894**	**Hospitals (as of 31.12.)**
Łóżka (stan w dniu 31.12.)	**186994**	**167567**	**164155**	**161207**	**Beds (as of 31.12.)**
na 10 tys. ludności	48,6	44,0	43,5	42,8	per 10 thousand population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	24946	22836	20548	19250	Internal diseases
Kardiologicznych[b]	9047	8420	8562	8806	Cardiological[b]
Chirurgicznych	41131	34313	34984	34938	Surgical
Pediatrycznych	9985	7452	7049	6833	Paediatrical
Ginekologiczno-położniczych	18091	15060	14420	13642	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	5985	5167	5328	5444	Oncological
Anestezjologii i intensywnej terapii	3617	4130	4149	4161	Anesthesiology and intensive therapy
Chorób zakaźnych	3209	3991	2814	2485	Infectious disease
Gruźlicy i chorób płuc	7833	6145	6237	6081	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	1612	1029	943	878	Dermathological
Neurologicznych	8069	7471	7374	7373	Neurological
Psychiatrycznych	6799	6255	6596	6456	Psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	1006	946	1043	1042	of which in addiction treatment wards
Neonatologicznych	9277	7967	7595	7293	Neonatological
Rehabilitacyjnych	18001	18727	18861	18843	Rehabilitation
Geriatrycznych	1001	1045	1228	1225	Geriatric
Ruch chorych					**Patients**
Leczeni stacjonarnie w tys.:					In-patients in thousands:
bez międzyoddziałowego ruchu chorych	7795	5735	6896	7159	excluding inter-ward patient transfer
z międzyoddziałowym ruchem chorych	8398	6294	7407	7730	including inter-ward patient transfer
w tym na oddziałach:					of which in specific wards:
chorób wewnętrznych	1078	690	739	792	internal diseases
kardiologicznych[b]	587	439	539	575	cardiological[b]
chirurgicznych	2053	1554	1961	2095	surgical
pediatrycznych	457	254	435	405	paediatrical
ginekologiczno-położniczych	1110	867	914	892	gynaecological-obstetric
onkologicznych	366	320	349	377	oncological
anestezjologii i intensywnej terapii	105	101	109	111	anesthesiology and intensive therapy
chorób zakaźnych	132	91	95	92	Infectious disease
gruźlicy i chorób płuc	243	172	217	243	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	61	35	53	61	dermathological
neurologicznych	331	259	290	308	neurological
psychiatrycznych	86	65	78	82	psychiatric
w tym na oddziałach leczenia uzależnień	18	12	14	15	of which in addiction treatment wards
neonatologicznych	373	354	314	284	neonatological
rehabilitacyjnych	234	158	214	226	rehabilitation
geriatrycznych	26	22	27	31	geriatric
Wypisani w tys.	7530	5456	6604	6892	Discharges in thousands
Zmarli w tys.	181	207	207	188	Deaths in thousands
Leczeni stacjonarnie (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na:					In-patients (excluding inter-ward patient transfer) per:
10 tys. ludności	2027	1502	1823	1899	10 thousand population
1 łóżko[c]	41,7	34,6	41,8	44,3	bed[c]
Średni czas pobytu pacjenta	5,4	5,3	5,3	5,1	Average patient stay in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 i 11 na str. 354. b Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. c Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, items 10 and 11 on page 354. b Including intensive cardiological care wards. c The average monthly number of beds in a year was used to calculate the index.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 11 (257). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŹNA**
Stan w dniu 31 grudnia
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	1486	1581	1592	1617	Emergency rescue teams
podstawowe	898	1238	1271	1302	basic
specjalistyczne	588	343	321	315	specialist
Ratownicy medyczni[a]	11351	10975	11095	11232	Emergency medical technicians[a]
Szpitalne oddziały ratunkowe	219	239	244	246	Hospital emergency wards
Izby przyjęć[b]	168	154	157	155	Admission rooms[b]
Lotnicze zespoły ratownictwa medycznego[c]	17	21	21	21	Medical air rescue teams[c]
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tys.	3149	2759	3070	2780	in thousands
w tym:					of which:
w ruchu uliczno-drogowym	166	113	96	86	in traffic road
w domu	2220	2148	2392	2142	in home
na 1000 ludności	81,9	72,3	81,2	73,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczeń zdrowotnych w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tys.	3168	2764	3083	2788	in thousands
w tym w wieku: do 18 lat	202	126	205	170	of which aged: up to 18
65 lat i więcej	1322	1342	1497	1396	65 and more
na 1000 ludności	82,4	72,4	81,5	74,0	per 1000 population

a Dotyczy ratowników medycznych pracujących w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne, bez względu na formę zatrudnienia, dla których jest to główne miejsce pracy. b Jednostka organizacyjna szpitala wyspecjalizowana w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą — co najmniej jeden pilot zawodowy, lekarz systemu oraz ratownik medyczny lub pielęgniarka systemu.

a Concerns emergency medical technicians working in the State Emergency Medical Services, regardless of the form of employment, for whom this is the main workplace. b Organisational unit of a hospital, specialised in providing emergency medical services. c Airplane or helicopter, including crew — pilot, physician of the emergency medical services and emergency medical technician or nurse of the emergency medical services.

TABL. 12 (258). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Apteki	12740	12056	11657	11473	Pharmacies
w tym na wsi	2067	1952	1870	1816	of which in rural areas
Punkty apteczne	1299	1152	1119	1091	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1283	1137	1101	1071	of which in rural areas
Liczba ludności — w tys. — na:					Number of population — in thousands — per:
1 aptekę i punkt apteczny	2,7	2,9	3,0	3,0	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	4,6	5,0	5,1	5,3	of which in rural areas
1 aptekę	3,0	3,2	3,2	3,3	pharmacy
w tym na wsi	7,4	7,8	8,2	8,4	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	26017	26162	25730	25831	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 13 (259). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa (stan w dniu 31.12.)	23	23	23	23	Blood centres (as of 31.12.)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31.12.)	142	136	135	135	Local collection sites (as of 31.12.)
Krwiodawcy w tys.	631	570	622	640	Blood donors in thousands
Liczba donacji[a] krwi pełnej w tys.	1218	1116	1303	1358	Number of collected donations[a] of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP)[b] w tys.	1322	1286	1539	1651	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP)[b] in thousands

a Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Donation is the collection of blood or its components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. b One unit of fresh frozen plasma equals approximately 200 ml, one litre of plasma equals approximately 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 14 (260). **SZCZEPIENIA OCHRONNE**
Stan w dniu 31 grudnia
VACCINATIONS
As of 31 December

SZCZEPIENIA OCHRONNE	2015	2020	2022	2023	VACCINATIONS
	w % dzieci i młodzieży w danej grupie wieku posiadających karty uodpornienia in % of children and youth with the immunization card in a given age group				
Wykonane przeciw:					Performed against:
gruźlicy — noworodki zaszczepione szczepionką BCG[a] (w ciągu roku)	93,8	91,1	90,1	90,9	BCG — newborns[a] (during the year)
błonicy/tężcowi — w roku życia:					Diphtheria/tetanus — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	97,9	94,3	94,3	94,5	2 — primary
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	92,4	85,4	84,9	86,0	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	91,6	84,4	80,7	81,3	7 — booster vaccination dose I
15 — szczepienie przypominające II	95,2	87,1	85,8	85,6	15 — booster vaccination dose II
20 — szczepienie przypominające III	88,0	78,6	76,3	77,1	20 — booster vaccination dose III
krztuścowi — w roku życia:					Whooping cough — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	97,8	94,2	94,3	94,5	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	92,4	85,4	85,0	86,0	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające I	91,5	84,4	80,7	81,2	7 — booster vaccination dose I
15 — szczepienie przypominające II	.	87,0	85,7	85,6	15 — booster vaccination dose II
odrze/śwince/różyczce — w roku życia:					Measles/mumps/rubella — at the age of:
3 — szczepienie podstawowe	96,3	91,9	90,9	91,8	3 — basic vaccination
11 — szczepienie przypominające	94,1	85,7	86,1	88,2	11 — booster vaccination
porażeniu dziecięcemu nagminnemu — w roku życia:					Polio — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	97,8	94,2	94,1	94,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	92,5	85,5	84,9	86,0	3 — basic vaccination (full)
7 — szczepienie przypominające	91,8	84,5	80,7	81,2	7 — booster vaccination
wirusowemu zapaleniu wątroby typu B — w roku życia:					Hepatitis type B — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	99,2	97,4	97,3	97,4	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	98,6	95,4	95,0	95,2	3 — basic vaccination (full)
zakażeniom wywołanym przez Haemophilus influenzae typu B — w roku życia:					Haemophilus influenzae type B — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	97,8	94,0	94,2	94,3	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	92,5	85,6	85,0	85,9	3 — basic vaccination (full)

a Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych urodzeń żywych.

a Share in the total number of registered live births.

TABL. 14 (260). **SZCZEPIENIA OCHRONNE (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
VACCINATIONS (cont.)
As of 31 December

SZCZEPIENIA OCHRONNE	2015	2020	2022	2023	VACCINATIONS
	w % dzieci i młodzieży w danej grupie wieku posiadających karty uodpornienia in % of children and youth with the immunization card in a given age group				
Wykonane przeciw: (dok.)					Performed against: (cont.)
zakażeniom wywołanym przez Streptococcus pneumoniae — w roku życia:					Streptococcus pneumoniae — at the age of:
2 — szczepienie pierwotne	.	93,3	94,3	94,7	2 — primary vaccination
3 — szczepienie podstawowe (pełne)	.	87,8	88,4	89,0	3 — basic vaccination (full)
różyczce — dziewczęta w 14. roku życia[b]	99,5	96,8	95,0	94,0	Rubella vaccinations — girls aged 14[b]

b Do 2017 r. dziewczęta szczepione po 10. roku życia, od 2018 r. dziewczęta, które otrzymały dwie dawki szczepionki.

U w a g a. W 2023 r. w zakładach opieki zdrowotnej prowadzących szczepienia karty uodpornienia posiadało: 97,5% ogółu dzieci w 2. roku życia, 98,7% — w 3. roku życia, 97,9% — w 7. roku życia, 96,1% — w 11. roku życia, 95,0% — ogółu młodzieży w 15. roku życia, 92,4% — w 20. roku życia oraz 94,2% — ogółu dziewcząt w 14. roku życia (różyczka).

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH — PIB.

b Until 2017, girls vaccinated after 10 years of age, since 2018 girls who received two doses of vaccine.

N o t e. In 2023, 97.5% of all 2-year-olds, 98.7% — of 3-year-olds, 97.9% — of 7-year-olds, 96.1% — of 11-year-olds, 95.0% — of 15-year-olds, 92.4% — of 20-year-olds and 94.2% — of girls aged 14 (rubella) owned immunisation cards in health care facilities carrying out vaccinations.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health NIH — National Research Institute.

TABL. 15 (261). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA**[a]
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS[a]

CHOROBY I ZAKAŻENIA	2011—2015[b]	2016—2020[b]	2022	2023	2011—2015[b]	2016—2020[b]	2022	2023	DISEASES AND INFECTIONS
	liczba zachorowań number of incidences				na 100 tys. ludności per 100 thousand population				
Tężec	14	10	5	13	0,04	0,03	0,01	0,03	Tetanus
Krztusiec	3118	2769	371	922	8,10	7,22	0,98	2,45	Whooping cough
Odra	70	417	27	35	0,18	1,09	0,07	0,09	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby typu:									Viral hepatitis type:
A	62	1135	233	206	0,16	2,96	0,62	0,55	A
B	2198	2843	2500	3142	5,71	7,41	6,61	8,33	B
C	2999	3205	2528	3267	7,76	8,35	6,68	8,67	C
Różyczka	11400	480	147	246	29,62	1,25	0,39	0,65	Rubella
Inwazyjne zakażenie:									Invasive infection:
Haemophilus influenzae	38	94	149	280	0,10	0,25	0,39	0,74	Haemophilus influenzae
Streptococcus pneumoniae	619	1137	2216	2966	1,61	2,96	5,86	7,87	Streptococcus pneumoniae
Neisseria meningitidis	239	179	117	153	0,62	0,47	0,31	0,41	Neisseria meningitidis
AIDS[c]	156	94	137	156	0,41	0,24	0,36	0,41	AIDS[c]
Salmonellozy ogółem	8376	8938	6575	10348	21,75	23,30	17,38	27,45	Salmonella infections total
Czerwonka bakteryjna.	22	78	43	50	0,06	0,20	0,11	0,13	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1721	519	307	285	4,47	1,35	0,81	0,76	Other bacterial foodborne intoxications
Zapalenie jelit wywołane przez rotawirusy	29145	23500	34211	6119	75,70	61,25	90,44	16,23	Enteritis caused by rotavirus
Zapalenie jelit wywołane przez clostridium difficile	6713[d]	10685	21563	21268	10,46[d]	27,85	57,00	56,42	Enteritis caused by clostridium difficile
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat[e]	38808	35882	29852	20806	504,78	474,05	453,29	342,93	Acute diarrhoea in children up to the age of 2[e]
Szkarlatyna (płonica)	23694	16812	12654	44784	61,54	43,82	33,45	118,80	Scarlet fever

a Dane dotyczą przypadków obowiązkowo zgłaszanych przez lekarzy do inspekcji sanitarnej. b Przeciętne roczne. c Dane mogą być aktualizowane z uwagi na specyfikę choroby; w 2023 r. zarejestrowano 2189 przypadków nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV. d Przeciętna roczna wartość dotyczy lat 2013—2015. e Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do 2 lat.

a Data cover cases obligatory reported by doctors to the sanitary inspection. b Annual averages. c Data may be updated because of specific features of the disease; in 2023, 2189 new cases of HIV infection were registered. d Annual average value refers to 2013—2015. e Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2.

TABL. 15 (261). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA[a] (dok.)**

INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS[a] (cont.)

CHOROBY I ZAKAŻENIA	2011—2015[b]	2016—2020[b]	2022	2023	2011—2015[b]	2016—2020[b]	2022	2023	DISEASES AND INFECTIONS
	liczba zachorowań number of cases				na 100 tys. ludności per 100 thousand population				
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu[f]	792	568	469	680	2,04	1,48	1,24	1,80	Bacterial meningitis and/or encephalitis[f]
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1211	836	365	775	3,15	2,18	0,96	2,06	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	346	333	531	779	0,92	0,87	1,40	2,07	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	2503	1431	922	966	6,50	3,73	2,44	2,56	Mumps
Grypa[g]	2552259	4510070	4703128	3781241[h]	6629,2	11755,6	12433,1	10030,3	Influenza[g]
SARS-CoV-2 (COVID-19)	.	1306983[i]	2370351	381244	.	3423,4[i]	6266,2	1011,3	SARS-CoV-2 (COVID-19)
w tym przypadki potwierdzone i prawdopodobne	.	1289293[i]	2345903	341694	.	3377,1[i]	6201,6	906,4	of which cases confirmed and probable or possible
Borelioza z Lyme	11631	19285	17369	25285	30,21	50,27	45,92	67,07	Lyme borreliosis

a Dane dotyczą przypadków obowiązkowo zgłaszanych przez lekarzy do inspekcji sanitarnej. b Przeciętne roczne. f W tym zachorowania wywołane przez H. influenzae, S. pneumoniae oraz N. meningitidis. g Łącznie z podejrzeniami zachorowań. h Stan w dniu 30 czerwca. i Dane dotyczą 2020 r.

U w a g a. W latach 2001—2023 nie stwierdzono zachorowań na porażenie dziecięce nagminne wywołane dzikim szczepem wirusa polio (w latach 2003, 2004, 2009, 2010 i 2014 stwierdzono po jednym zachorowaniu wywołanym wirusem szczepionkowym). W latach 2001—2022 nie stwierdzono zachorowań na błonicę; w 2023 r. odnotowano jeden przypadek.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH — PIB.

a Data cover cases obligatory reported by doctors to the sanitary inspection. b Annual averages. f Of which incidence caused by H. influenzae, S. pneumoniae and N. meningitidis. g Including influenza-like illness. h As of 30 June. i Data refers to 2020.

N o t e. In 2001—2023, there were no cases of polio caused by wild strain of polio virus (in 2003, 2004, 2009, 2010 and 2014 there was one case of illness caused by a virus vaccine each year). In 2001—2022, there were no cases of diphtheria; in 2023 one case was recorded.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health NIH — National Research Institute.

TABL. 16 (262). **OSOBY ZAREJESTROWANE W PORADNIACH GRUŹLICY I CHORÓB PŁUC**

PERSONS REGISTERED IN TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES OUT-PATIENT CLINICS

ROZPOZNANIE	2015	2020	2022	2023				DIAGNOSIS
	osoby zarejestrowane (stan w dniu 31.12.) persons registered (as of 31.12.)					osoby nowo zarejestrowane[a] newly registered persons[a]		
	liczba osób number of persons				na 100 tys. ludności per 100 thousand population	liczba przypadków number of cases	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	
O G Ó Ł E M	**1836762**	**2034887**	**2350446**	**2603005**	**6904,8**	**481359**	**1276,9**	**T O T A L**
Gruźlica płuc	8845	7777	8585	9175	24,3	3133	8,3	Pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	5470	4964	5653	6138	16,3	2532	6,7	of which bacteriologically confirmed
Gruźlica pozapłucna	473	433	555	589	1,6	171	0,5	Extra-pulmonary tuberculosis
w tym potwierdzona bakteriologicznie	183	203	266	266	0,7	91	0,2	of which bacteriologically confirmed
Zwiększone ryzyko zachorowania na gruźlicę[b]	169819	141336	139972	144454	383,2	24614	65,3	High-risk of contracting tuberculosis[b]
Inne choroby układu oddechowego	1657625	1885341	2201334	2448787	6495,8	453441	1202,8	Other respiratory diseases

a Osoby nowo zarejestrowane oraz przeniesione z innych poradni (m.in. chronicy). b Łącznie z ozdrowieńcami po gruźlicy.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Newly registered persons and patients transferred from other clinics (chronic patients). b Including post tuberculosis convalescents.

S o u r c e: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 17 (263). **ZACHOROWANIA NA GRUŹLICĘ PŁUC**[a]

INCIDENCE OF PULMONARY TUBERCULOSIS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W wieku lat At the age of								
			0—4	5—9	10——14	15——19	20——29	30——39	40——49	50——59	60 i więcej and more
Mężczyźni Males	2015	4248	4	14	7	36	244	529	769	1252	1393
	2020	2413	6	5	12	29	127	293	490	614	837
	2022	3080	6	4	3	26	159	450	707	745	980
	2023	**3174**	**6**	**5**	**7**	**25**	**167**	**430**	**676**	**777**	**1081**
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie Tuberculosis bacteriologically confirmed		2654	1	1	1	22	148	378	599	662	842
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie Tuberculosis non-bacteriologically confirmed		520	5	4	6	3	19	52	77	115	239
Kobiety Females	2015	1830	6	9	11	34	180	218	234	333	805
	2020	824	5	3	6	15	79	123	114	101	378
	2022	1068	5	5	12	25	114	163	162	156	426
	2023	**1091**	**6**	**8**	**12**	**27**	**95**	**143**	**164**	**162**	**474**
Gruźlica potwierdzona bakteriologicznie Tuberculosis bacteriologically confirmed		806	—	2	5	18	83	119	128	122	329
Gruźlica niepotwierdzona bakteriologicznie Tuberculosis non-bacteriologically confirmed		285	6	6	7	9	12	24	36	40	145

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych (nowe zachorowania i wznowy).

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Concerns newly registered cases (new incidences and relapses).

S o u r c e: data of the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

TABL. 18 (264). **ZACHOROWANIA NA CHOROBY WENERYCZNE**[a]

INCIDENCE OF VENEREAL DISEASES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males						Kobiety Females					
			razem total	w tym w wieku lat of which at the age of					razem total	w tym w wieku lat of which at the age of				
				15——19	20——24	25——29	30——44	45 i więcej and more		15——19	20——24	25——29	30——44	45 i więcej and more
O G Ó Ł E M **T O T A L**	2015	1753	1470	32	273	346	594	213	283	10	35	57	123	56
	2020	2000	1737	22	239	374	844	253	263	—	34	55	123	39
	2022	2805	2479	42	348	522	1208	355	326	1	48	78	131	55
	2023	**3342**	**2974**	**52**	**377**	**561**	**1490**	**488**	**368**	**9**	**58**	**75**	**170**	**50**
Kiła Syphilis		2671	2348	45	283	414	1179	421	323	8	48	62	152	48
w tym wczesna of which early syphilis		1560	1426	27	200	281	700	218	134	6	24	35	52	15
Rzeżączka Gonococcal infections		671	626	7	94	147	311	67	45	1	10	13	18	2
NA 100 TYS. LUDNOŚCI[b] **PER 100 THOUSAND POPULATION**[b]	2015	4,6	7,9	3,1	21,7	23,6	13,0	2,9	1,4	1,0	2,9	4,0	2,8	0,6
	2020	5,2	9,4	2,4	23,8	30,1	18,3	3,3	1,3	—	3,5	4,6	2,7	0,4
	2022	7,4	13,6	4,5	36,8	46,2	26,7	4,6	1,7	0,1	5,3	7,1	3,0	0,6
	2023	**8,9**	**16,3**	**5,4**	**40,9**	**51,8**	**33,4**	**6,2**	**1,9**	**1,0**	**6,6**	**7,2**	**3,9**	**0,5**
W tym kiła Of which syphilis	2015	3,3	5,4	2,0	13,9	15,4	8,9	2,2	1,2	0,8	2,2	3,5	2,5	0,5
	2020	4,1	7,2	1,9	16,8	22,1	13,8	2,9	1,2	—	3,1	3,9	2,4	0,4
	2022	5,9	10,7	3,8	28,1	33,8	21,5	3,9	1,4	0,1	5,2	5,4	2,6	0,5
	2023	**7,1**	**12,9**	**4,7**	**30,7**	**38,3**	**26,4**	**5,4**	**1,7**	**0,9**	**5,4**	**5,9**	**3,5**	**0,5**

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych pacjentów i objętych opieką w roku sprawozdawczym; bez danych resortu spraw wewnętrznych i administracji. b W danej grupie wieku.

Ź r ó d ł o: dane Centrum e-Zdrowia.

a Concerns newly registered patients and patients cases for whom the care was provided in the reporting year; excluding data of the Ministry of the Interior and Administration. b In a given age group.

S o u r c e: data of the e-Health Centre.

TABL. 19 (265). **ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE**[a]

INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION o — ogółem total m — mężczyźni males k — kobiety females			Ogółem Total	W wieku lat At the age of								
				0—9	10—19	20—29	30—39	40—49	50—59	60—69	70—79	80 i więcej and more
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2015	o	160097	503	504	1775	4698	9331	27723	55385	37781	22397
		m	80867	255	267	851	1641	3141	12867	30019	21085	10741
		k	79230	248	237	924	3057	6190	14856	25366	16696	11656
	2020	o	142129	567	511	1458	4497	9589	19150	47770	39488	19099
		m	71448	301	249	686	1584	3086	8671	25690	22117	9064
		k	70681	266	262	772	2913	6503	10479	22080	17371	10035
	2021	**o**	**166568**	**651**	**634**	**1822**	**5384**	**11497**	**21996**	**54037**	**48503**	**22044**
		m	**82771**	**339**	**350**	**829**	**1835**	**3624**	**9730**	**28843**	**26745**	**10476**
		k	**83797**	**312**	**284**	**993**	**3549**	**7873**	**12266**	**25194**	**21758**	**11568**
w tym umiejscowienie: of which site:												
Warga, jama ustna i gardło		o	4530	2	4	26	102	397	973	1745	919	362
Lip, oral cavity and pharynx		m	3173	1	2	14	68	301	745	1247	610	185
		k	1357	1	2	12	34	96	228	498	309	177
Narządy trawienne		o	31445	17	29	85	383	1477	3872	10282	10322	4978
Digestive organs		m	17696	12	9	41	187	795	2377	6161	5791	2323
		k	13749	5	20	44	196	682	1495	4121	4531	2655
Narządy oddechowe i klatka piersiowa		o	23208	6	5	32	100	462	2508	9688	8053	2354
Respiratory and intrathoracic organs		m	14417	3	3	24	59	289	1671	6060	4855	1453
		k	8791	3	2	8	41	173	837	3628	3198	901
Kości i chrząstka stawowa		o	404	11	48	46	49	39	53	65	67	26
Bone and articular cartilage		m	214	4	29	28	30	17	25	36	34	11
		k	190	7	19	18	19	22	28	29	33	15
Czerniak i inne nowotwory skóry		o	17634	6	15	152	617	1128	1693	4000	5238	4785
Melanoma and other malignant neoplasms of skin		m	8541	2	10	56	227	460	804	2055	2683	2244
		k	9093	4	5	96	390	668	889	1945	2555	2541
Międzybłonek i tkanki miękkie		o	1768	79	41	64	139	187	265	413	390	190
Mesothelial and soft tissue		m	926	44	25	33	75	91	133	219	214	92
		k	842	35	16	31	64	96	132	194	176	98
Pierś		o	21246	—	2	91	1088	3259	4227	6558	4074	1947
Breast		m	167	—	—	1	1	12	26	40	57	30
		k	21079	—	2	90	1087	3247	4201	6518	4017	1917
Narządy płciowe		o	32078	8	60	438	1038	1651	3875	11544	10256	3208
Genital organs												
męskie		m	19416	3	39	314	544	421	1498	7346	7303	1948
male												
żeńskie		k	12662	5	21	124	494	1230	2377	4198	2953	1260
female												
Układ moczowy		o	12602	56	9	21	158	519	1524	4317	4212	1786
Urinary tract		m	8662	25	5	10	101	337	1063	3049	2876	1196
		k	3940	31	4	11	57	182	461	1268	1336	590
Oko, mózg i inne części centralnego układu nerwowego		o	3267	142	89	104	228	359	517	882	670	276
		m	1707	73	57	61	132	197	284	461	322	120
Eye, brain and other parts of central nervous system		k	1560	69	32	43	96	162	233	421	348	156
Tarczyca i inne gruczoły wydzielania wewnętrznego		o	4969	36	68	418	940	1111	889	900	507	100
		m	950	16	13	68	131	183	192	198	130	19
Thyroid and other endocrine glands		k	4019	20	55	350	809	928	697	702	377	81
Niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu		o	3248	8	2	25	49	141	391	984	1004	644
		m	1606	3	1	10	24	81	237	538	486	226
Ill-defined, secondary and unspecified sites		k	1642	5	1	15	25	60	154	446	518	418
Tkanka limfatyczna, krwiotwórcza i tkanki pokrewne		o	10166	280	262	320	493	767	1209	2657	2791	1387
		m	5295	153	157	169	256	440	675	1432	1384	629
Lymphoid, hematopoietic and related tissue		k	4871	127	105	151	237	327	534	1225	1407	758
NA 100 TYS. LUDNOŚCI[b] ..... **PER 100 THOUSAND POPULATION**[b]	2015	o	416,3	12,7	13,2	33,2	74,2	186,2	520,5	1162,2	1601,4	1450,9
		m	434,6	12,6	13,7	31,3	51,1	124,6	495,3	1380,9	2273,6	2273,0
		k	399,2	12,9	12,8	35,2	97,8	248,6	544,5	978,7	1166,0	1088,2
	2020	o	372,3	14,5	13,5	33,0	74,0	168,5	416,3	925,6	1385,4	1139,8
		m	386,9	14,9	12,8	30,5	51,4	107,7	383,6	1084,0	1897,3	1741,1
		k	358,6	14,0	14,2	35,6	97,3	230,1	447,9	791,2	1031,1	868,8
	2021	**o**	**438,5**	**16,9**	**16,5**	**42,9**	**90,1**	**197,8**	**482,7**	**1061,6**	**1627,6**	**1346,5**
		m	**450,7**	**17,1**	**17,8**	**38,4**	**60,6**	**123,9**	**434,2**	**1234,7**	**2194,9**	**2079,3**
		k	**427,0**	**16,6**	**15,2**	**47,7**	**120,6**	**272,6**	**529,6**	**914,8**	**1235,1**	**1020,7**

a Dotyczy przypadków nowo zarejestrowanych. b W danej grupie wieku.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie — PIB.

a Concerns newly registered cases. b In a given age group.

S o u r c e: data of the National Oncology Institute of Maria Skłodowska-Curie — National Research Institute.

TABL. 20 (266). **OSOBY LECZONE W PORADNIACH ZDROWIA PSYCHICZNEGO, ODWYKOWYCH ORAZ PROFILAKTYKI I REHABILITACJI OSÓB UZALEŻNIONYCH OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH**[a]

PERSONS TREATED IN OUT-PATIENT PSYCHIATRIC CLINICS, CLINICS FOR ALCOHOL DEPENDENT PATIENTS AND FOR DRUG ADDICTED PATIENTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total		W tym zarejestrowani po raz pierwszy Of which registered for the first time		SPECIFICATION
		liczba osób number of persons	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	liczba osób number of persons	na 100 tys. ludności per 100 thousand population	
O G Ó Ł E M	2015	1593125	4142,9	438211	1139,6	**T O T A L**
	2020	1676217	4390,6	364667	955,2	
	2021	1874943	4935,4	377911	994,8	
	2022	**1955271**	**5168,9**	**559883**	**1480,1**	
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (bez uzależnień)		1714808	4533,2	481566	1273,1	Mental and behavioural disorders (without dependence)
organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi		191369	505,9	39833	105,3	organic, including symptomatic, mental disorders
schizofrenia		131240	346,9	24559	64,9	schizophrenia
inne zaburzenia psychotyczne (nieschizofreniczne)		25208	66,6	7212	19,1	other psychotic disorders (non-schizophrenia)
zaburzenia nastroju (afektywne)		399479	1056,1	98236	259,7	affective disorders
zaburzenia nerwicowe		691500	1828,0	217499	575,0	neurotic disorders
zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych		59782	158,0	21107	55,8	adult personality and behaviour disorders
upośledzenie umysłowe		55880	147,7	10970	29,0	mental retardation
zaburzenia rozwojowe		141803	374,9	53914	142,5	specific developmental disorders
inne zaburzenia		18547	49,0	8236	21,8	others
Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu		152481	403,1	50281	132,9	Mental disorders due to use of alcohol
ostre zatrucia i używanie szkodliwe		14961	39,6	5452	14,4	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia		130050	343,8	42393	112,1	dependence syndrome
zespół abstynencyjny		2793	7,4	938	2,5	withdrawal state
zespół abstynencyjny z majaczeniem		208	0,5	64	0,2	withdrawal state with delirium
zaburzenia psychotyczne (bez majaczenia)		1463	3,9	385	1,0	other psychotic disorders (without delirium)
inne zaburzenia		3006	7,9	1049	2,8	others
Używanie tytoniu		1510	4,0	730	1,9	Use of tobacco
Zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem środków psychoaktywnych		58384	154,3	20963	55,4	Mental disorders due to use of drugs
ostre zatrucia i używanie szkodliwe		7976	21,1	3413	9,0	acute intoxications and harmful use
zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny		45389	120,0	15421	40,8	dependence syndrome and withdrawal state
zaburzenia psychotyczne		1417	3,7	601	1,6	psychotic disorders
inne zaburzenia		3602	9,5	1528	4,0	others
Obserwacje		28088	74,3	6343	16,8	Observation

a Bez danych resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

a Excluding data of the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 21 (267). **OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO 3 LAT**
Stan w dniu 31 grudnia
CHILDCARE FOR CHILDREN UP TO THE AGE OF 3
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS					
Żłobki	1874	3831	4446	4580	Nurseries
w tym publiczne	556	974	1182	.	of which public
w tym przyzakładowe	.	21	41	38	of which at workplace
Oddziały żłobkowe	61	17	.	.	Nursery wards
Kluby dziecięce	387	726	858	882	Children's clubs
w tym publiczne	19	98	155	.	of which public
w tym przyzakładowe	.	5	7	5	of which at workplace
Miejsca w tys.	80,9	173,5	206,0	213,4	Places in thousands
w żłobkach[a]	74,7	159,8	189,0	195,7	in nurseries[a]
w klubach dziecięcych	6,2	13,7	17,0	17,7	in children's clubs
Dzieci w tys.	74,7	142,4	177,1	176,6	Children in thousands
w żłobkach[a]	69,5	131,4	162,8	162,3	in nurseries[a]
w klubach dziecięcych	5,2	11,0	14,3	14,2	in children's clubs
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do 3 lat	67,5	128,2	180,1	194,9	per 1000 children up to the age of 3
w tym w żłobkach	62,9	118,3	165,6	179,2	of which in nurseries
na 100 miejsc	92,3	82,0	86,0	82,7	per 100 places
w tym w żłobkach	93,1	82,2	86,1	82,9	of which in nurseries
Dostępność miejsc opieki dla dzieci w wieku 1—2 lata objętych różnymi formami opieki instytucjonalnej (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun, niania)	12,4	25,4	33,2	36,0	Availability of care places for children aged 1—2 years covered by various forms of institutional care (nursery, children's club, day carer, nanny)
DZIENNI OPIEKUNOWIE I NIANIE DAY CARERS AND NANNIES					
Dzienni opiekunowie	570	1576	2068	2116	Day carers
Dzieci pod opieką dziennych opiekunów	815	9444	9832	10229	Children under the care of day carers
Nianie[b]	8248	5559	4681	3793	Nannies[b]

a Do 2021 r. łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Dane dotyczą niań zarejestrowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Ź r ó d ł o: w zakresie danych o nianiach — dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie dostępności miejsc opieki dla dzieci oraz dziennych opiekunów i od 2023 r. w zakresie danych o żłobkach i klubach dziecięcych — dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Until 2021, including nursery wards. b Data concern nannies registered in the Social Insurance Institution.

S o u r c e: in regard to nannies — data of the Social Insurance Institution, in regard to availability of care places for children and day carers and since 2023 in regard of data on nurseries and children's clubs — data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 22 (268). **WSPIERANIE RODZINY**
FAMILY SUPPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Asystenci rodziny	3816	3824	3699	3748	Family assistants
Rodziny wspierające	82	67	73	54	Supporting families
Rodziny wspomagane przez asystentów rodzin	41739	41906	42527	44144	Families assisted by family assistants
Rodziny korzystające z pomocy rodzin wspierających	89	72	70	57	Families provided with supporting family assistance
Rodziny korzystające z poradnictwa specjalistycznego	132091	82215	89088	39797	Families provided with specialistic guidance
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	289772	1040363	1452254	1766704	Families Large Family Card holder

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 23 (269). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31.12.) centres (as of 31.12.)				wychowankowie w tys. residents in thousands				
O G Ó Ł E M	**2905**	**2725**	**3003**	**2983**	**117,5**	**87,4**	**98,5**	**98,4**	**T O T A L**
Opiekuńcze	2243	1688	1787	1887	85,8	52,7	57,7	59,8	General care
Specjalistyczne	421	367	382	383	21,3	16,3	18,3	18,4	Specialised
Pracy podwórkowej	35	433	571	466	1,8	9,3	10,9	9,9	Street work
W połączonych formach	206	237	263	247	8,6	9,1	11,6	10,7	In combined forms

TABL. 24 (270). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA ORAZ KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE AND COORDINATORS OF FAMILY FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	**38203**	**35855**	**35439**	**35978**	**Foster families**
Spokrewnione	24681	23148	22737	22950	Related
Niezawodowe	11499	10612	10653	10940	Not professional
Zawodowe ogółem	2023	2095	2049	2088	Total professional
zawodowe	1222	1428	1434	1484	professional
specjalistyczne	248	241	230	236	specialised professional
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	553	426	385	368	professional performing the function of a family emergency house
Dzieci w rodzinach zastępczych	**53604**	**50739**	**50660**	**51984**	**Children in foster families**
w wieku lat: 0— 3	3858	4286	4655	4892	at the age of: 0— 3
4— 6	5187	4747	5453	5788	4— 6
7—13	19230	17383	17137	17571	7—13
14—17	16305	14575	14425	14599	14—17
18—24	9024	9748	8990	9134	18—24
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	5508	5453	5626	5950	of which with legal confirmation of disability
Spokrewnionych	31863	29824	29508	29927	Related
Niezawodowych	15426	14175	14278	14737	Not professional
Zawodowych ogółem	6315	6740	6874	7320	Total professional
zawodowych	4106	4789	4935	5283	professional
specjalistycznych	554	498	487	508	specialised professional
pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	1655	1453	1452	1529	professional performing the function of a family emergency house
Rodzinne domy dziecka	**484**	**685**	**781**	**834**	**Foster homes**
Dzieci w rodzinnych domach dziecka	**3162**	**4747**	**5580**	**6226**	**Children in foster homes**
w wieku lat: 0— 3	372	602	703	832	at the age of: 0— 3
4— 6	460	755	926	1071	4— 6
7—13	1288	1971	2332	2608	7—13
14—17	789	1010	1195	1283	14—17
18—24	253	409	424	432	18—24
W tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	461	742	939	1155	Of which with legal confirmation of disability
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej[a]	**1597**	**1766**	**1758**	**1839**	**Coordinators of family foster care**[a]

a Obejmują opieką rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.
a Coordinators conduct work with foster families and foster homes.

TABL. 25 (271). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 December

A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	liczba placówek number of centres				wychowankowie residents				wolontariusze[a] volunteers[a]	
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1078	1193	1294	1305	18655	15688	16202	16769	1177	Care and education centres
interwencyjne	45	43	56	61	751	594	791	966	56	intervention
rodzinne	228	223	209	204	1782	1424	1435	1393	76	family
socjalizacyjne	667	751	807	812	12946	10668	10863	11085	807	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	17	22	32	37	259	288	373	480	114	specialist therapy
inne[b]	121	154	190	191	2917	2714	2740	2845	124	others[b]
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	6	10	10	10	178	304	314	308	34	Regional care and therapy centres
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	2	2	3	3	43[c]	37[c]	56[c]	51[c]	29	Pre-adoptive intervention centres

B. WYCHOWANKOWIE WEDŁUG WIEKU W 2023 R.
RESIDENTS BY AGE IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wychowankowie Residents			Z ogółem w wieku lat Of total at the age of					SPECIFICATION
	ogółem total	w tym of which		0—3	4—6	7—13	14—17	18—24	
		osoby niepełnosprawne disabled	sieroty orphans						
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	16769	1982	380	523	966	5956	8034	1290	Care and education centres
interwencyjne	966	76	14	98	130	373	349	16	intervention
rodzinne	1393	196	36	115	174	561	405	138	family
socjalizacyjne	11085	1168	257	177	460	3866	5666	916	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	480	199	7	27	38	186	206	23	specialist therapy
inne[b]	2845	343	66	106	164	970	1408	197	others[b]
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	308	227	6	57	73	131	45	2	Regional care and therapy centres

a W ciągu roku. b Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych. c Do ukończenia 1. roku życia.
a During the year. b Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres. c Up to the age of 1.

TABL. 26 (272). **DZIECI PRZEKAZANE DO ADOPCJI Z PIECZY ZASTĘPCZEJ**
CHILDREN PLACED FOR ADOPTION FROM FOSTER CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**2114**	**1377**	**1723**	**1609**	**T O T A L**
Z rodzin zastępczych	1261	922	1188	1049	From foster families
Z rodzinnych domów dziecka	195	218	295	302	From foster homes
Z placówek opiekuńczo-wychowawczych	574	195	192	204	From care and education centres
Z regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych	30	13	15	15	From regional care and therapy centres
Z interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych	54	29	33	39	From pre-adoptive intervention centres

U w a g a. Dane o adopcjach orzeczonych przez sąd — patrz dział „Wymiar sprawiedliwości", tabl. 24 na str. 172.
N o t e. Data on adoptions adjudicated by courts — see the "Justice" chapter, table 24 on page 172.

TABL. 27 (273). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**
Stan w dniu 31 grudnia
SOCIAL WELFARE FACILITIES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PLACÓWKI I MIESZKANIA FACILITIES AND DWELLINGS					
Placówki stacjonarne					**Stationary facilities**
Domy i zakłady	1655	1851	2082	2138	Homes and facilities
w tym publiczne	748	759	755	766	of which public
Miejsca (łącznie z filiami)	114015	119344	131542	132634	Places (including branches)
w tym publiczne	70067	69933	69873	69683	of which public
na 10 tys. ludności	29,7	31,3	34,8	35,2	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	106976	105195	118775	121892	Residents (including branches)
w tym kobiety	49273	49891	58636	60530	of which females
w tym do lat 18	2887	1606	1775	1967	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	33589	27610	37676	38758	of which placed during the year
na 10 tys. ludności	27,8	27,6	31,4	32,4	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	8022	7373	6127	6959	Persons awaiting a place
Dzienne domy pomocy					**Day-care assistance houses**
Domy	263	495	546	575	Houses
Miejsca	15211	20447	20769	21601	Places
Mieszkania treningowe i wspomagane[a]					**Training and supported accommodation**[a]
Mieszkania	660	1348	1623	1845	Dwellings
Mieszkańcy	2593	3664	4278	4810	Residents
PLACÓWKI STACJONARNE I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW STATIONARY FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS					
Domy i zakłady[b]	**1655**	**1851**	**2082**	**2138**	**Homes and facilities**[b]
w których mogą przebywać:					in which may stay:
Osoby w podeszłym wieku	529	688	918	946	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorzy	290	319	368	364	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	189	208	217	219	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	103	102	101	103	Children and youth mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorzy	215	222	223	230	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	61	60	97	92	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	68	63	58	65	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	357	387	375	388	Homeless
Uzależnieni od alkoholu	.	7	6	6	Alcohol addicted
Inne osoby	74	77	79	83	Other persons

a Do końca października 2023 r. mieszkania chronione. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a Until the end of October 2023 dwelling protected. b In further division facilities may be shown several times, as one facility may be intended for several groups of residents.

TABL. 27 (273). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
SOCIAL WELFARE FACILITIES (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PLACÓWKI STACJONARNE I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.) STATIONARY FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUP OF RESIDENTS (cont.)					
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	**106976**	**105195**	**118775**	**121892**	**Residents (including branches)**
w domach i zakładach dla:					in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku	21855	25357	35339	37113	Aged persons
Przewlekle somatycznie chorych	20694	20058	21589	22334	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	14999	16098	16446	16612	Mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	5310	4005	3925	3772	Children and youth mentally retarded
Przewlekle psychicznie chorych	22673	22841	23539	23599	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	2022	1858	2402	2415	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1467	879	900	1062	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	16992	13366	13872	14230	Homeless
Uzależnionych od alkoholu	.	145	123	117	Alcohol addicted
Innych osób	964	588	640	638	Other persons

Ź r ó d ł o: w zakresie dziennych domów pomocy, mieszkań treningowych i wspomaganych — dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
S o u r c e: in regard to day-care assistance houses, training and supported accommodation — data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 28 (274). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający w tys. Beneficiaries in thousands	Udzielone świadczenia w mln zł Benefits granted in million PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	1769	3623,2	**T O T A L**
	2020	1101	3509,6	
	2022	910	3569,3	
	2023	**888**	**3708,4**	
Świadczenia pieniężne		**809**	**2195,5**	**Monetary benefits**
w tym:				of which:
Zasiłek stały		163	976,5	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		214	487,1	Temporary benefit
Zasiłek celowy		423	683,1	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		1	2,2	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Świadczenia niepieniężne		**449**	**1512,9**	**Non-monetary benefits**
w tym:				of which:
Schronienie		29	211,5	Shelter
Posiłek		289	327,9	Meal
Ubranie		1	0,1	Clothing
Sprawienie pogrzebu		6	18,4	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		124	954,1	Attendance services and specialised attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		0,2	0,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

DZIAŁ XIII
KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

CHAPTER XIII
CULTURE. TOURISM. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Książka jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** — o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne — fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) to użytkownicy zarejestrowani, którzy wypożyczyli na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:
- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych,**
- działalność **teatrów muzycznych,** obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, baletów, teatrów tańca i innych teatrów muzycznych,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów,**
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca;** dane dotyczą ludowych zespołów pieśni i tańca „Mazowsze" i „Śląsk" oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową.**

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się kina jednosalowe, dwusalowe, **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i **multipleksy** — posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

General notes

Culture

1. A **book** is a publication with more than 48 pages, while a **pamphlet** with between 5 and 48 pages. Such publications are considered as non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications serving as the basic source of information on the current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialised and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

Library users (actively borrowing users) are registered users who have borrowed at least one volume during the year.

4. Information concerning **art galleries** includes units in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information on **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment units conducting regular performances.

The number of theaters includes units that are legally, organizationally, economically and financially distinct, conducting uniform theatrical activities, regardless of the number of stages possessed.

Units are grouped, comprising:
- the activity of **dramatic and puppet theatres,**
- the activity of **music theatres,** including operettas and other music theatres,
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs,**
- the performing activity of **song and dance ensembles;** data include the "Mazowsze" and the "Śląsk" song and dance folk ensembles as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Armed Forces,
- **entertainment** activities.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Among indoor cinemas there are single-screen cinemas, two-screen cinemas, **miniplexes** — with 3 to 7 screens and **multiplexes** — with 8 screens and more.

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Dane o **przyjazdach do Polski i wyjazdach z Polski** (tabl. 13) dotyczą przekroczeń granicy, rejestrowanych przez Straż Graniczną, bez względu na cel podróży osób przekraczających granicę i długość ich pobytu. Od 2011 r. obejmują pasażerów, jak również obsługę środków transportu oraz osoby przekraczające granicę w ramach ruchu uproszczonego.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen, Straż Graniczna z dniem 21 grudnia 2007 r. zaprzestała — z wyłączeniem lotniczych przejść granicznych — rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą obszaru Schengen (Unii Europejskiej i strefy Schengen). Obowiązywanie zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 marca 2008 r.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu na granicach obszaru Schengen dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami UE lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo; w przypadku obywateli państw członków UE lub stosujących w pełni przepisy dorobku Schengen, kontrola i rejestracja ruchu dotyczy tylko tych, którzy przyjeżdżają lub wyjeżdżają poza granice obszaru Schengen.

Ponadto — w uwadze pod tabl. 13 — prezentuje się przekroczenia osób na granicy Polski w ramach obszaru Schengen na podstawie badania reprezentacyjnego przeprowadzanego od 2014 r.

2. Termin **turystyka** — zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. — oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka" są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:
— turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania;
— odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

Źródłem danych dotyczących uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych

7. Data on **radio and television subscribers** refer to persons and institutions that paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons who, under specific regulations, are entitled to use reception devices free of charge (e.g. war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in their vehicles.

Tourism

1. Data on **arrivals in Poland and departures from Poland** (table 13), registered by the Polish Border Guard, concern border crossings regardless of the purpose of travel or the length of stay. Since 2011, data include passengers as well as the staff of transport services and also persons crossing the border within simplified cross-border traffic.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System, the Polish Border Guard, as of 21 December 2007, ceased to register — except at the air border crossing points — the cross-border flow of persons and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of the Schengen area (both the European Union and the Schengen zone). The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 March 2008.

The new regulations on the total control and registration of traffic on the Schengen area borders concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis; in the case of citizens of EU Member States or countries fully implementing the Schengen acquis, the control and registration of traffic concern only persons arriving in or leaving the Schengen area.

Moreover, in the note under table 13, data on the crossing of persons at Poland's borders within the Schengen area are presented, based on the sample survey conducted since 2014.

2. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:
— tourists, i.e. persons who spent at least one night away from their place of permanent residence;
— one-day visitors, i.e. persons who did not spend the night at the place visited.

(przynajmniej z 1 noclegiem) są badania ankietowe: w latach 2010—2013 — Ministerstwa Sportu i Turystyki, od 2014 r. — Głównego Urzędu Statystycznego; badania obejmują mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej. W 2023 r. zbadano ponad 72 tys. gospodarstw domowych, z których 28 tys. członków (tj. ok. 0,09% badanej populacji) uczestniczyło w podróżach z co najmniej jednym noclegiem.

3. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych).

W ramach:

— obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe" zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce);

— pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty" zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

4. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub **pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (tabl. 15, 18 i 19) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

7. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

8. Szlaki turystyczne są to trasy wytyczone dla turystów w terenach o dużych walorach krajoznawczych (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów o ochronie środowiska) oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi (zalecanej lub obligatoryjnej).

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start", Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Krajowe Zrze-

The source of data concerning participation of Polish residents in tourism (with at least one overnight stay) are research surveys: in 2010—2013 — Ministry of Sport and Tourism, since 2014 — Statistics Poland; the research covers Polish residents aged 15 or over. In 2023, more than 72 thousand households were surveyed, of which 28 thousand members (i.e. about 0.09% of the surveyed population) participated in trips with at least one overnight stay.

3. Tourist accommodation establishments include hotels and similar establishments and other establishments (with 10 or more bed places).

Within:

— hotels and similar establishments, the group "other hotel establishments" covered establishments which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns);

— other establishments, the group "miscellaneous establishments" includes establishments which do not correspond to conditions expected in particular establishments, and other establishments used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

4. Establishments and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc. are not included in data regarding **establishments and the number of bed places for tourists.**

5. Occupancy rate of bed places or **rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. Foreign tourists using tourist accommodation establishments (tables 15, 18 and 19) are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if, during a single stay in Poland, uses more than one accommodation facility.

7. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. The bars also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

8. Tourist trails are trails designated for tourists in areas with significant sightseeing value (taking into account tourist safety conditions and environmental protection regulations) and marked with conventional signs that help to remain on the trail (recommended or obligatory).

Sport

1. Data on **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical

szenie Ludowe Zespoły Sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „Start" — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

Dane dotyczące Krajowego Zrzeszenia Ludowe Zespoły Sportowe obejmują tylko informacje o ludowych zespołach sportowych (bez ludowych klubów sportowych i ludowych uczniowskich klubów sportowych wykazanych w informacjach dotyczących klubów sportowych — tabl. 23 i 24).

Informacje dotyczące **klubów sportowych** (tabl. 23 i 24) podaje się łącznie z uczniowskimi i wyznaniowymi klubami sportowymi.

2. W kategoriach: sędziowie zarejestrowani w polskich związkach sportowych (tabl. 23), jak również ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 24), jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, posiada licencje bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Culture, the Rural Sports Teams National Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" — rehabilitation activity for persons with disabilities.

Data on the Rural Sports Teams National Association include only information on rural teams (excluding rural sports clubs and rural student sports clubs reported in the information on sports clubs — tables 23 and 24).

Information on **sports clubs** (tables 23 and 24) is given together with student and religious sports clubs.

2. In the categories: judges registered in Polish sports associations (table 23) as well as persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs (table 24) one person may be indicated multiple times if he/she practises, has a licence or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified into juniors or seniors, depending on the age; various age limits apply for different types of sports.

Kultura
Culture

TABL. 1 (275). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
O G Ó Ł E M	**33454**	**30391**	**32408**	**33893**	**T O T A L**
Wydawnictwa naukowe	10573	7474	6850	6000	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	864	871	884	1006	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	2263	1953	1814	1831	Professional publications
Podręczniki szkolne	1188	889	799	816	School textbooks
Wydawnictwa popularne	9637	10161	11113	11483	Popular science
Literatura piękna	8929	9043	10948	12757	Belles-lettres

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.
S o u r c e: data of the National Library.

TABL. 2 (276). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2023 R.**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2023

DZIAŁY	Ogółem Total	Książki Books	Broszury Pamphlets	DIVISIONS
	liczba tytułów number of titles			
O G Ó Ł E M	**33893**	**29413**	**4480**	**T O T A L**
Dział ogólny	627	591	36	Generalities
Filozofia, psychologia	1207	1155	52	Philosophy, psychology
Religia, teologia	2257	1980	277	Religion, theology
Socjologia, statystyka	663	629	34	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	1345	1278	67	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubezpieczenia	1678	1588	90	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	148	140	8	Military art and science
Szkolnictwo, dokształcanie nauczycieli, czas wolny	1313	1188	125	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaje, folklor, tradycja)	207	167	40	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	538	499	39	Philology, languages, linguistics
Matematyka	180	172	8	Mathematics
Nauki przyrodnicze	799	657	142	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publiczne	1276	1172	104	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło[a]	1244	1139	105	Engineering, technology, industries, trades and crafts[a]

a Łącznie z wydanymi książkami i broszurami działu „Handel. Łączność. Transport. Turystyka".
a Including books and pamphlets published of the "Trade. Communication. Transport. Tourism" division.

TABL. 2 (276). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2023 R. (dok.)**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2023 (cont.)

DZIAŁY	Ogółem Total	Książki Books	Broszury Pamphlets	DIVISIONS
	liczba tytułów number of titles			
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	433	360	73	Agriculture, forestry, stock-breeding, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	268	255	13	Domestic science
Zarządzanie, administracja i organizacja	220	220	—	Management, administration and organisation
Planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura	432	389	43	Physical planning, town and country planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, fotografia	1489	1046	443	Plastic and graphic arts, photography
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	417	394	23	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	383	365	18	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	770	739	31	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	12757	10383	2374	Literary texts
Geografia	939	778	161	Geography
Historia, biografie	2303	2129	174	History, biography

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.
S o u r c e: data of the National Library.

TABL. 3 (277). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	liczba tytułów number of titles				
Gazety	46	47	47	45	Newspapers
ukazujące się w tygodniu:					published weekly:
6—4 razy	32	35	35	35	6—4 times
3—2	4	5	2	4	3—2
1 raz i rzadziej	10	7	10	6	once and fewer
Czasopisma	7132	6615	6112	5510	Magazines
ukazujące się:					published:
6—1 raz w tygodniu	424	412	381	307	6—1 times a week
3—2 razy w miesiącu	222	160	140	121	3—2 times a month
1 raz: w miesiącu	1709	1670	1455	1342	monthly
na 2 miesiące	689	705	649	594	bimonthly
w kwartale	1816	1600	1641	1465	quarterly
w półroczu	403	387	379	345	half-yearly
w roku	743	859	743	727	yearly
nieregularnie	1126	822	724	609	irregularly

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.
S o u r c e: data of the National Library.

TABL. 4 (278). **CZASOPISMA WYDANE WEDŁUG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI UNESCO W 2023 R.**
MAGAZINES PUBLISHED BY UNESCO CLASSIFICATION DIVISIONS IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Tytuły ukazujące się Titles published						SPECIFICATION
		6—1 raz w tygodniu times a week	3—2 razy w miesiącu times a month	1 raz				
				w miesiącu monthly	na 2 miesiące bi-monthly	w kwartale lub półroczu quarterly or half-yearly	w roku lub nieregularnie yearly or irregularly	
O G Ó Ł E M	**5555**	**349**	**122**	**1343**	**594**	**1810**	**1337**	**T O T A L**
w tym dla dzieci i młodzieży	186	—	1	45	60	59	21	of which for children and youth
Dział ogólny	336	3	—	55	17	98	163	Generalities
Filozofia, psychologia	63	1	—	9	9	33	11	Philosophy, psychology
Religia, teologia	396	11	4	80	40	150	111	Religion, theology
Socjologia, statystyka	1637	299	79	476	132	375	276	Sociology, statistics
Polityka, ekonomia	346	14	17	82	27	115	91	Politics, economics
Prawo, administracja publiczna, pomoc i opieka socjalna, ubezpieczenia	219	3	5	57	17	99	38	Law, public administration, social relief and welfare, insurance
Sztuka i nauka wojskowa	40	1	—	8	3	15	13	Military art and science
Szkolnictwo, dokształcanie nauczycieli, czas wolny	213	2	—	48	24	92	47	Education, teacher training, leisure
Etnografia, antropologia kultury (zwyczaje, folklor, tradycja)	74	—	1	12	4	29	28	Ethnography, cultural anthropology (customs, folklore, tradition)
Językoznawstwo	58	—	—	1	3	22	32	Philology, languages, linguistics
Matematyka	22	—	—	1	1	9	11	Mathematics
Nauki przyrodnicze	98	—	—	10	5	58	25	Natural sciences
Nauki medyczne, zdrowie publiczne	386	1	2	65	93	197	28	Medical sciences, public health
Inżynieria, technika, przemysł, handel i rzemiosło	373	2	3	129	61	124	54	Engineering, technology, industries, trades and crafts
Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, łowiectwo, rybołówstwo	176	1	3	62	30	52	28	Agriculture, forestry, stock-breeding, hunting, fisheries
Gospodarstwo domowe	62	—	1	18	12	27	4	Domestic science
Zarządzanie, administracja i organizacja	27	—	1	4	6	13	3	Management, administration and organisation
Planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura	37	—	—	8	6	13	10	Physical planning, town and country planning, architecture
Sztuki plastyczne i grafika, fotografia	68	—	—	5	3	24	36	Plastic and graphic arts, photography
Muzyka, widowiska, teatr, film i kino	153	3	5	41	27	47	30	Music, performing arts, theatre, film and cinema
Gry i sport	301	6	1	138	55	76	25	Games and sports
Historia literatury i krytyka literacka	70	—	—	10	3	27	30	History of literature and literary criticism
Teksty literackie	32	—	—	4	2	16	10	Literary texts
Geografia	77	—	—	10	4	35	28	Geography
Historia, biografie	291	2	—	10	10	64	205	History, biography

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.
S o u r c e: data of the National Library.

TABL. 5 (279). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31.12.)	8050	7782	7638	7570	Libraries (as of 31.12.)
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31.12.)	1295	867	805	751	Library service points (as of 31.12.)
Księgozbiór (stan w dniu 31.12.) w tys. wol.	129904	125036	124371	124312	Collection (as of 31.12.) in thousand vol.
Czytelnicy[a] w tys.	6233	4919	5089	5317	Library users[a] in thousands
Wypożyczenia[a]:					Loans[a]:
w tysiącach wol.	112431[b]	77539	94465	97908	in thousand vol.
na 1 czytelnika w wol.	18,0	15,8	18,6	18,4	per library user in vol.

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, przyporządkowanymi w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points which were assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 6 (280). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Muzea[a] (stan w dniu 31.12.)	926	932	963	974	Museums[a] (as of 31.12.)
Wystawy[b] organizowane przez muzea	5159	3000	4412	4596	Exhibitions[b] organised by museums
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	33271	16629	36705	42322	Museum and exhibition visitors in thousands

a Łącznie z oddziałami. Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin. b Bez wystaw organizowanych za granicą.

a Including branches. Since 2020, only museums operating on the basis of a statute or regulation agreed with the minister responsible for culture and protection of national heritage. b Excluding exhibitions organised abroad.

TABL. 7 (281). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31.12.)	331	307	310	317	Galleries (as of 31.12.)
Wystawy w Polsce	4216	2377	3548	3731	Exhibitions in Poland
Ekspozycje w Polsce	4363	2467	3682	3880	Expositions in Poland
Zwiedzający w Polsce w tys.	6219	2063	2968	4005	Visitors in Poland in thousands

TABL. 8 (282). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
INSTYTUCJE[a] — stan w dniu 31.12. INSTITUTIONS[a] — as of 31.12.					
Teatry i instytucje muzyczne	**177**	**194**	**182**	**182**	**Theatres and music institutions**
Teatry	103	114	105	105	Theatres
Teatry muzyczne	30	30	28	28	Music theatres
Filharmonie, orkiestry, chóry	41	47	46	46	Philharmonic halls, orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	3	3	3	3	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	**6**	**6**	**10**	**12**	**Entertainment enterprises**
MIEJSCA NA WIDOWNI W STAŁEJ SALI — stan w dniu 31.12. SEATS IN FIXED HALLS — as of 31.12.					
Teatry i instytucje muzyczne	**88654**	**101100**	**98029**	**102653**	**Theatres and music institutions**
Teatry	42881	48677	46750	48024	Theatres
Teatry muzyczne	19154	19901	18815	20157	Music theatres
Filharmonie, orkiestry, chóry	25909	31812	31774	33782	Philharmonic halls, orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	710	710	690	690	Song and dance ensembles
PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY[b] PERFORMANCES AND CONCERTS[b]					
Teatry i instytucje muzyczne	**56655**	**24391**	**53018**	**59187**	**Theatres and music institutions**
Teatry	32321	14619	29124	31955	Theatres
Teatry muzyczne	4997	1981	4576	5168	Music theatres
Filharmonie, orkiestry, chóry	18852	7610	18778	21470	Philharmonic halls, orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	485	181	540	594	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	**3009**	**1204**	**2828**	**3256**	**Entertainment enterprises**
WIDZOWIE I SŁUCHACZE[b] w tys. AUDIENCE[b] in thousands					
Teatry i instytucje muzyczne	**12031**	**4502**	**9309**	**12262**	**Theatres and music institutions**
Teatry	5802	2322	4352	5840	Theatres
Teatry muzyczne	2097	709	1736	2123	Music theatres
Filharmonie, orkiestry, chóry	3848	1364	2921	3902	Philharmonic halls, orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	284	107	300	397	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	**2730**	**241**	**1435**	**1835**	**Entertainment enterprises**

a Posiadające własny zespół artystyczny. b Łącznie z przedstawieniami i koncertami organizowanymi w plenerze.
a With their own artistic ensamble. b Including outdoor performances and concerts.

TABL. 9 (283). **CENTRA KULTURY, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY ORAZ ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 grudnia

CENTRES OF CULTURE, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Centra kultury Centres of culture	Domy kultury Cultural establishments	Ośrodki kultury Cultural centres	Kluby Clubs	Świetlice Community centres	Z liczby ogółem — na wsi Of total — in rural areas
Instytucje Institutions	2015	4070	360	673	1408	327	1302	2573
	2020	4040	538	684	1319	309	1190	2503
	2022	3958	604	649	1310	287	1108	2416
	2023	**3961**	**621**	**656**	**1303**	**291**	**1090**	**2411**
Pracownie specjalistyczne Specialised workshops	2015	7494	1020	1784	3478	537	675	3216
	2020	7332	1437	1738	2944	574	639	3062
	2022	7071	1619	1597	2883	494	478	2849
	2023	**7451**	**1792**	**1672**	**3008**	**501**	**478**	**3013**
Imprezy (w ciągu roku) w tys. Events (during the year) in thousands	2015	217,4	38,7	50,6	87,9	16,9	23,4	73,1
	2020	120,9	33,5	23,2	45,7	9,0	9,5	41,7
	2022	227,3	64,6	41,3	88,2	17,1	16,2	74,6
	2023	**258,8**	**76,6**	**45,1**	**101,0**	**18,3**	**17,8**	**82,3**
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w mln Event participants (during the year) in millions	2015	34,3	8,4	7,8	16,4	0,9	0,7	7,8
	2020	13,4	5,0	3,0	4,8	0,3	0,2	2,1
	2022	27,3	9,7	4,7	11,9	0,7	0,3	5,5
	2023	**33,5**	**12,5**	**5,8**	**14,0**	**0,7**	**0,4**	**6,4**
Kursy (w ciągu roku) Courses (during the year)	2015	7071	1132	1885	2548	1037	469	2427
	2020	4827	1254	1043	1573	821	136	1330
	2022	4882	1230	813	1800	930	109	1461
	2023	**5199**	**1256**	**874**	**1809**	**1150**	**110**	**1336**
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys. Course graduates (during the year) in thousands	2015	115,8	15,2	37,9	41,0	12,8	8,7	39,1
	2020	64,9	16,1	12,9	24,6	9,8	1,4	20,0
	2022	62,0	14,2	12,2	24,2	10,1	1,4	20,3
	2023	**73,3**	**15,8**	**12,3**	**30,2**	**13,4**	**1,7**	**17,9**
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	69,7	10,0	21,2	25,1	7,6	5,8	26,0
	2020	42,6	11,0	8,2	15,7	6,7	1,0	14,1
	2022	41,3	9,5	7,6	16,4	6,9	0,8	15,2
	2023	**50,4**	**10,5**	**8,2**	**21,4**	**9,2**	**1,1**	**13,3**
Grupy (zespoły) artystyczne Artistic groups (ensembles)	2015	16774	2734	4108	8624	718	590	6552
	2020	14226	3216	3225	6816	545	424	5720
	2022	14328	3501	3012	7035	501	279	5675
	2023	**14347**	**3587**	**3069**	**6939**	**487**	**265**	**5638**
Członkowie grup (zespołów) w tys. Members of groups (ensembles) in thousands	2015	299,6	60,2	67,2	151,7	10,7	9,8	108,2
	2020	230,6	53,9	50,9	112,2	7,3	6,2	91,6
	2022	241,4	60,5	49,1	119,8	7,4	4,6	95,0
	2023	**250,3**	**64,2**	**52,1**	**122,1**	**7,3**	**4,5**	**98,0**
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	194,6	36,9	46,2	98,4	7,0	6,1	68,2
	2020	148,7	35,5	34,0	71,6	4,4	3,3	55,9
	2022	152,7	38,4	31,8	76,3	3,9	2,3	58,0
	2023	**159,6**	**40,7**	**34,3**	**78,1**	**4,2**	**2,2**	**60,5**
Instruktorzy/animatorzy Instructors/animators	2015	6908	1343	1616	3744	161	44	2199
	2020	6849	1833	1453	3324	214	25	2255
	2022	6831	2027	1275	3307	206	16	2251
	2023	**6843**	**2098**	**1273**	**3264**	**195**	**13**	**2281**
Koła (kluby) Groups (clubs)	2015	22906	3266	5759	10314	2002	1565	8829
	2020	24125	4751	6213	9997	1933	1231	8911
	2022	23348	5150	6311	8955	2150	782	7112
	2023	**25050**	**6461**	**6672**	**8993**	**2151**	**773**	**7249**
Członkowie kół w tys. Members of groups in thousands	2015	496,2	77,3	128,2	221,7	40,3	28,6	167,3
	2020	466,3	93,3	112,6	204,5	34,6	21,3	159,6
	2022	455,0	110,8	114,3	181,5	37,2	11,2	122,8
	2023	**504,8**	**140,5**	**118,6**	**195,6**	**38,6**	**11,5**	**132,7**
w tym dzieci i młodzież szkolna of which primary and secondary school students	2015	242,4	39,9	66,8	104,5	17,2	14,1	76,2
	2020	216,6	42,7	56,5	96,1	13,4	7,9	63,2
	2022	245,1	61,3	60,4	102,0	14,9	6,4	72,8
	2023	**267,7**	**75,7**	**62,3**	**107,2**	**15,3**	**7,1**	**75,2**

TABL. 10 (284). **KINEMATOGRAFIA**
CINEMATOGRAPHY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31.12.)	**450**	**514**	**536**	**538**	**Cinemas (as of 31.12.)**
Stałe	444	511	532	535	Indoor
w tym: minipleksy	68	98	111	113	of which: miniplexes
multipleksy	57	62	61	62	multiplexes
Ruchome	6	3	4	3	Mobile
Sale projekcyjne w kinach stałych (stan w dniu 31.12.)	**1276**	**1511**	**1565**	**1585**	**Screens in indoor cinemas (as of 31.12.)**
W tym: minipleksy	331	466	520	532	Of which: miniplexes
multipleksy	588	647	637	645	multiplexes
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31.12.) w tys.	**271,0**	**290,7**	**296,9**	**298,2**	**Seats in indoor cinemas (as of 31.12.) in thousands**
W tym: minipleksy	63,1	80,3	88,4	88,6	Of which: miniplexes
multipleksy	124,7	127,5	124,9	126,1	multiplexes
Seanse					**Screenings**
W tysiącach	1795,6	1100,1	2132,3	2132,5	In thousands
w kinach:					in cinemas:
stałych	1792,7	1099,0	2131,0	2131.2	indoor
w tym: minipleksy	549,1	381,7	805,5	795,4	of which: miniplexes
multipleksy	978,7	573,0	1050,8	1057,4	multiplexes
ruchomych	2,9	1,2	1,3	1,3	mobile
Na 1 kino	3990	2140	3978	3964	Per cinema
stałe	4038	2151	4006	3984	indoor
ruchome	486	384	314	444	mobile
Widzowie					**Audience**
W tysiącach	45785,6	19536,0	41516,2	49863,1	In thousands
w kinach:					in cinemas:
stałych	45681,5	19491,0	41417,0	49741,3	indoor
w tym: minipleksy	13751,9	7090,6	15574,2	17775,7	of which: miniplexes
multipleksy	24546,0	8978,4	19716,3	24769,9	multiplexes
ruchomych	104,1	45,0	99,2	121,8	mobile
Na 1 kino	101746	38008	77456	92682	Per cinema
stałe	102886	38143	77851	92974	indoor
ruchome	17342	14995	24810	40593	mobile
Na 1 seans	25	18	19	23	Per screening
Produkcja filmów — tytuły					**Film production — titles**
Filmy fabularne pełnometrażowe[a]	37	35	55	47	Full length feature films[a]
Filmy krótko- i średniometrażowe[b]	140	205	255	256	Short and medium length films[b]
w tym dokumentalne	71	141	186	175	of which documentary

a, b Dane obejmują: a — filmy kinowe (bez telewizyjnych), b — filmy kinowe i telewizyjne.
a, b Data includes: a — cinematic films (excluding TV films), b — cinematic and TV films.

TABL. 11 (285). **KONCESJE UDZIELONE PRZEZ KRAJOWĄ RADĘ RADIOFONII I TELEWIZJI NA ROZPOWSZECHNIANIE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH**[a]
Stan w dniu 31 grudnia

LICENCES GRANTED BY THE NATIONAL BROADCASTING COUNCIL FOR BROADCASTING RADIO AND TELEVISION PROGRAMMES[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	ogółem total				w tym udzielone w ciągu roku[b] of which granted during the year[b]	
Radiowe	287	322	319	318	30	Radio
w tym ogólnopolskie i ponadregionalne	8	10	10	10	1	of which national and extra-regional
Telewizyjne	21	22	21	23	6	Television
w tym ogólnopolskie i ponadregionalne	18	19	19	21	6	of which national and extra-regional

a Jednostkom prywatnym na rozpowszechnianie programów drogą naziemną. b Nowe i odnowione.

Uwaga. Spółka Telewizja Polska S.A. w 2023 r. nadawała łącznie 38 programów: 4 programy uniwersalne o zasięgu ogólnokrajowym, 4 programy uniwersalne dla odbiorców za granicą, 16 programów uniwersalnych o zasięgu regionalnym oraz 14 programów wyspecjalizowanych.

Spółka Polskie Radio S.A. nadawała łącznie 10 programów: 4 programy uniwersalne o zasięgu ogólnokrajowym, 1 program uniwersalny dla odbiorców za granicą oraz 5 programów wyspecjalizowanych.

17 jednostek publicznej radiofonii regionalnej nadawało łącznie 46 programów: 17 programów uniwersalnych o zasięgu regionalnym, 8 programów wyspecjalizowanych, 5 pełnowymiarowych programów uniwersalnych dla społeczności lokalnych,14 niepełnowymiarowych programów uniwersalnych dla społeczności lokalnych oraz 2 programy nadawane okazjonalnie.

Źródło: dane Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

a Granted to private entities for broadcasting programmes via ground-based transmitters. b New and renewed.

Note. Telewizja Polska S.A. in 2023 broadcast a total of 38 programmes: 4 universal nationwide programmes, 4 universal programmes for recipients abroad, 16 universal regional programmes and 14 specialised programmes.

Polskie Radio S.A. broadcast a total of 10 programmes: 4 universal nationwide programmes, 1 universal programme for recipients abroad and 5 specialised programmes.

17 units of public regional radio broadcast a total of 46 programmes: 17 universal regional programmes, 8 specialised programmes, 5 full-size universal programmes for local communities,14 non-full-size universal programmes for local communities and 2 occasional programmes.

Source: data of the National Broadcasting Council.

TABL. 12 (286). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 grudnia

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Abonenci radiowi w tys.	6941	6678	4948	4769	Radio subscribers in thousands
miasta	5024	4796	3589	3453	urban areas
wieś	1917	1882	1359	1316	rural areas
Abonenci telewizyjni w tys.	6665	6401	4704	4527	Television subscribers in thousands
miasta	4804	4576	3391	3257	urban areas
wieś	1862	1825	1312	1269	rural areas

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka
Tourism

TABL. 13 (287). **PRZYJAZDY DO POLSKI I WYJAZDY Z POLSKI NA GRANICY POLSKI Z KRAJAMI SPOZA STREFY SCHENGEN**

ARRIVALS IN POLAND AND DEPARTURES FROM POLAND AT THE POLISH BORDER WITH COUNTRIES OUTSIDE THE SCHENGEN AREA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem (liczba przekroczeń granicy) Total (number of border crossings)	W tym Of which		SPECIFICATION
		przyjazdy cudzoziemców arrivals of foreigners	wyjazdy obywateli polskich za granicę foreign departures of Poles	
	w tys. in thousands			
O G Ó Ł E M 2015	46268,1	15890,5	7369,7	**T O T A L**
2023	**42784,6**	**14019,8**	**7313,5**	
przejścia graniczne:				border crossings:
Drogowe	20006,0	9509,2	338,6	Road
Kolejowe	2131,4	1108,7	20,2	Rail
Lotnicze	20530,0	3357,3	6939,2	Air
Morskie	117,1	44,5	15,6	Sea
Rzeczne	—	—	—	River

U w a g a. Liczba przekroczeń granicy Polski z krajami strefy Schengen (przyjazdy i wyjazdy) przez cudzoziemców i mieszkańców Polski, na podstawie uogólnionych wyników badania reprezentacyjnego „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej", wyniosła 242293 tys. w 2023 r. (wobec 221700 tys. w 2015 r.).

Ź r ó d ł o: w zakresie przekroczeń granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen — dane Centralnej Bazy Danych Komendy Głównej Straży Granicznej.

N o t e. The number of crossings of the Polish border with the countries of the Schengen area (arrivals and departures) by foreigners and the Polish citizens, on the basis of the generalized results of the sample survey "Trips of non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the Schengen area", amounted to 242293 thousand in 2023 (against 221700 thousand in 2015).

S o u r c e: with regard to border crossings at the Polish border with countries outside the Schengen area — data from the Central Database of the Polish Border Guard Headquarters.

TABL. 14 (288). **UCZESTNICTWO MIESZKAŃCÓW POLSKI W WIEKU 15 LAT LUB WIĘCEJ W WYJAZDACH TURYSTYCZNYCH**

PARTICIPATION OF POLISH RESIDENTS AGED 15 OR OVER IN TOURIST TRIPS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
UCZESTNICY WYJAZDÓW W % BADANEJ POPULACJI PARTICIPANTS OF TOURISM IN % OF SURVEYED POPULATION					
Wyjeżdżający[a]	54	44	59	66	Travellers[a]
w kraju na okres: 2—4 dni	35	29	42	46	in the country for: 2—4 days
5 dni i więcej	30	23	32	37	5 days and more
za granicę	17	9	17	21	abroad
Niewyjeżdżający	46	56	41	34	Non-travellers
PRZECIĘTNIE NA 1 UCZESTNIKA WYJAZDÓW KRAJOWYCH AVERAGE PER PARTICIPANT IN DOMESTIC TRIPS					
Liczba wyjazdów na okres:					Number of trips for:
2—4 dni	2,2	2,4	2,2	2,2	2—4 days
5 dni i więcej	1,6	2,1	2,1	1,8	5 days and more
Czas trwania wyjazdu — w liczbie noclegów — przy wyjazdach na okres:					Length of trip — number of nights spent — considering trips for:
2—4 dni	1,9	2,0	2,1	2,1	2—4 days
5 dni i więcej	9,0	8,6	8,3	8,1	5 days and more

a W dalszym podziale uczestnik może być wykazany więcej niż jeden raz.
a A participant may be indicated more than once in further division.

TABL. 15 (289). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**[a]

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31.07.)	**10024**	**10291**	**9766**	**9809**	**Establishments (as of 31.07.)**
w tym całoroczne	6845	7219	6896	6987	of which open all year round
Obiekty hotelowe	3723	3990	3974	3982	Hotels and similar establishments
hotele	2316	2498	2569	2581	hotels
motele	111	97	93	87	motels
pensjonaty	356	412	379	370	boarding houses
inne obiekty hotelowe	940	983	933	944	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	6301	6301	5792	5827	Other establishments
domy wycieczkowe	44	33	26	27	excursion hostels
schroniska	53	58	54	50	shelters
schroniska młodzieżowe	322	249	233	247	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	287	215	204	217	of which school youth shelters
kempingi	132	149	145	134	camping sites
pola biwakowe	177	151	136	136	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1027	1020	918	907	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	411	369	349	347	training-recreational centres
domy pracy twórczej	33	29	28	25	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	431	555	523	580	complexes of tourist cottages
hostele	121	150	132	129	hostels
pokoje gościnne	1876	2149	1937	1982	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	811	645	583	554	agrotourism lodgings
inne obiekty	863	744	728	709	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31.07.) w tys.	**710,3**	**775,3**	**779,9**	**793,1**	**Bed places (as of 31.07.) in thousands**
w tym całoroczne	490,0	550,1	559,2	579,5	of which open all year round
Obiekty hotelowe	301,6	354,6	381,1	395,2	Hotels and similar establishments
hotele	235,6	276,4	302,8	315,3	hotels
motele	4,0	3,7	3,4	3,3	motels
pensjonaty	14,6	18,1	17,1	16,5	boarding houses
inne obiekty hotelowe	47,4	56,4	57,7	60,2	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	408,7	420,7	398,8	397,9	Other establishments
domy wycieczkowe	3,2	2,7	1,7	1,8	excursion hostels
schroniska	2,7	3,3	2,7	2,6	shelters
schroniska młodzieżowe	20,2	15,6	15,3	15,8	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	18,0	13,6	13,6	13,5	of which school youth shelters
kempingi	20,2	22,9	20,4	19,2	camping sites
pola biwakowe	21,2	17,5	15,8	15,6	tent camp sites
ośrodki wczasowe	113,1	122,3	116,6	113,5	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	43,9	38,6	37,4	38,2	training-recreational centres
domy pracy twórczej	1,7	1,6	1,4	1,3	creative arts centres
zespoły domków turystycznych[b]	26,8	33,4	32,4	34,7	complexes of tourist cottages[b]
hostele	8,1	10,0	9,5	9,0	hostels
pokoje gościnne	43,3	54,4	49,4	51,0	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	13,4	11,7	10,4	10,0	agrotourism lodgings
inne obiekty	90,8	86,6	85,7	85,1	miscellaneous establishments

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; dane za lata 2020—2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a Data concern establishments with 10 or more bed places; data for 2020—2023 were compiled including imputation for units which refused to participate in the survey. b Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

TABL. 15 (289). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI[a] (dok.)**

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów w tys.	**26942,1**	**17879,0**	**34249,0**	**36239,2**	**Tourists accommodated in thousands**
w tym turyści zagraniczni	5689,6	2263,8	5846,6	7074,6	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	20135,8	13128,2	27175,3	28811,5	Hotels and similar establishments
hotele	17487,1	11131,4	23780,2	25259,7	hotels
motele	233,3	106,6	186,2	211,7	motels
pensjonaty	452,6	376,4	578,4	557,7	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1962,9	1513,8	2630,6	2782,4	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	6806,2	4750,8	7073,7	7427,7	Other establishments
domy wycieczkowe	90,9	42,4	47,1	47,6	excursion hostels
schroniska	135,9	123,3	190,3	190,7	shelters
schroniska młodzieżowe	457,8	144,1	217,7	246,5	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	380,4	113,3	169,3	183,4	of which school youth shelters
kempingi	241,4	216,8	239,0	266,9	camping sites
pola biwakowe	102,0	104,8	102,8	94,9	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1449,7	1241,9	1826,0	1901,7	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1005,3	544,4	864,9	905,9	training-recreational centres
domy pracy twórczej	43,4	20,4	43,3	39,1	creative arts centres
zespoły domków turystycznych[b]	288,8	310,6	366,1	394,5	complexes of tourist cottages[b]
hostele	559,1	350,0	659,6	691,0	hostels
pokoje gościnne	558,0	628,6	891,6	967,1	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	127,1	99,9	128,4	124,5	agrotourism lodgings
inne obiekty	1746,9	923,5	1496,9	1557,4	miscellaneous establishments
Udzielone noclegi w tys.	**71234,4**	**51377,2**	**89953,8**	**92797,9**	**Overnight stays provided in thousands**
w tym turystom zagranicznym	13757,7	6623,0	14759,2	17010,9	of which to foreign tourists
Obiekty hotelowe	38804,8	28295,3	55235,2	57475,5	Hotels and similar establishments
hotele	32674,8	22973,4	46778,0	48923,1	hotels
motele	335,7	182,5	323,7	343,3	motels
pensjonaty	1240,8	1045,5	1498,7	1424,9	boarding houses
inne obiekty hotelowe	4553,5	4093,8	6634,9	6784,2	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	32429,6	23081,9	34718,6	35322,3	Other establishments
domy wycieczkowe	280,8	143,7	169,2	158,0	excursion hostels
schroniska	219,5	205,3	301,2	297,9	shelters
schroniska młodzieżowe	1134,1	476,3	763,2	794,2	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	961,0	392,2	634,5	619,1	of which school youth shelters
kempingi	678,0	692,0	762,0	782,9	camping sites
pola biwakowe	312,1	283,1	382,1	337,2	tent camp sites
ośrodki wczasowe	8224,6	6650,4	9424,7	9319,5	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3542,5	2155,5	3288,1	3342,0	training-recreational centres
domy pracy twórczej	151,2	77,0	128,5	132,0	creative arts centres
zespoły domków turystycznych[b]	1139,2	1303,4	1492,1	1581,0	complexes of tourist cottages[b]
hostele	1219,3	987,4	1511,4	1425,5	hostels
pokoje gościnne	1994,2	2345,9	3068,6	3049,2	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	452,1	400,0	481,4	438,8	agrotourism lodgings
inne obiekty	13082,1	7361,9	12945,9	13664,2	miscellaneous establishments

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; dane za lata 2020—2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu domków turystycznych.

a Data concern establishments with 10 or more bed places; data for 2020—2023 were compiled including imputation for units which refused to participate in the survey. b Including camping sites if they exist on the territory of the complex of tourist cottages.

TABL. 16 (290). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**[a]

OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
	w % in %								
Obiekty hotelowe	36,6	25,5	41,3	41,6	45,3	30,1	49,5	50,7	Hotels and similar establishments
hotele	39,0	26,0	43,2	43,6	48,3	30,8	51,8	53,2	hotels
motele	22,5	16,1	27,4	29,0	28,0	20,3	33,5	34,5	motels
pensjonaty	27,4	22,3	28,9	27,7	31,1	25,4	34,4	32,5	boarding houses
inne obiekty hotelowe	28,1	24,6	34,6	34,3	33,6	28,1	39,8	40,1	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	36,7	28,7	39,1	38,8	.	.	.	.	Other establishments

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; dane za lata 2020—2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Data concern establishments with 10 or more bed places; data for 2020—2023 were compiled including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 17 (291). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**[a]

Stan w dniu 31 lipca

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

As of 31 July

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Restauracje Restaurants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Catering outlets	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	7713	3257	2308	1708	440	**T O T A L**
	2020	7195	3134	1979	1622	460	
	2022	7288	3124	2063	1602	499	
	2023	**7452**	**3188**	**2113**	**1567**	**584**	
Obiekty hotelowe		5097	2817	1568	379	333	Hotels and similar establishments
hotele		3982	2273	1288	166	255	hotels
motele		73	53	17	2	1	motels
pensjonaty		313	134	75	88	16	boarding houses
inne obiekty hotelowe		729	357	188	123	61	other hotel establishments
Pozostałe obiekty		2355	371	545	1188	251	Other establishments
domy wycieczkowe		14	3	4	7	—	excursion hostels
schroniska		56	1	27	14	14	shelters

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.

a Data concern establishments with 10 or more bed places.

TABL. 17 (291). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI[a] (dok.)**
Stan w dniu 31 lipca
CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a] (cont.)
As of 31 July

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restauracje Restaurants	Bary Bars	Stołówki Canteens	Punkty gastronomiczne Catering outlets	SPECIFICATION
Pozostałe obiekty (dok.)						Other establishments (cont.)
schroniska młodzieżowe	74	1	—	67	6	youth shelters
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	68	1	—	62	5	of which school youth shelters
kempingi	74	13	33	8	20	camping sites
pola biwakowe	27	1	8	6	12	tent camp sites
ośrodki wczasowe	693	82	169	399	43	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	350	78	77	168	27	training-recreational centres
domy pracy twórczej	24	6	6	9	3	creative arts centres
zespoły domków turystycznych	146	44	33	25	44	complexes of tourist cottages
hostele	32	5	16	9	2	hostels
pokoje gościnne	258	59	48	132	19	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	61	7	8	37	9	agrotourism lodgings
inne obiekty	546	71	116	307	52	miscellaneous establishments

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.
a Data concern establishments with 10 or more bed places.

TABL. 18 (292). **TURYŚCI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI[a]**
TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which: hotele hotels	motele motels	pensjonaty boarding houses	inne obiekty hotelowe other hotel establishments	domy wycieczkowe excursion hostels	ośrodki wczasowe holiday centres	kempingi i pola biwakowe camping and tent camp sites
		w odsetkach in percent							
Turyści krajowi Domestic tourists	2015	78,9	73,1	83,3	92,0	85,2	96,8	94,6	73,7
	2020	87,3	84,3	89,7	93,3	89,1	95,5	96,4	85,4
	2022	82,9	79,7	88,8	90,7	85,8	91,9	96,1	83,5
	2023	**80,5**	**77,0**	**87,8**	**89,4**	**83,6**	**93,4**	**95,2**	**73,6**
Turyści zagraniczni Foreign tourists	2015	21,1	26,9	16,7	8,0	14,8	3,2	5,4	26,3
	2020	12,7	15,7	10,3	6,7	10,9	4,5	3,6	14,6
	2022	17,1	20,3	11,2	9,3	14,2	8,1	3,9	16,5
	2023	**19,5**	**23,0**	**12,2**	**10,6**	**16,4**	**6,6**	**4,8**	**26,4**

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; dane za lata 2020—2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
a Data concern establishments with 10 or more bed places; data for 2020—2023 were compiled including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 19 (293). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**[a]

FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

LATA KRAJE	Ogółem Total		W tym Of which							YEARS COUNTRIES
			hotele hotels	motele motels	pensjonaty boarding houses	inne obiekty hotelowe other hotel establishments	domy wycieczkowe excursion hostels	ośrodki wczasowe holiday centres	kempingi i pola biwakowe camping and tent camp sites	
	w odsetkach in percent									
O G Ó Ł E M 2015	.	100,0	82,7	0,7	0,6	5,1	0,1	1,4	1,6	**T O T A L**
2020	.	100,0	77,0	0,5	1,1	7,3	0,1	2,0	2,1	
2022	.	100,0	82,4	0,4	0,9	6,4	0,1	1,2	1,0	
2023	**100,0**	**100,0**	**82,1**	**0,4**	**0,8**	**6,5**	**0,0**	**1,3**	**1,3**	
w tym:										of which:
Białoruś	2,2	100,0	79,9	1,1	0,9	5,6	0,2	0,1	0,1	Belarus
Czechy	5,0	100,0	76,3	0,3	1,2	9,3	0,0	1,9	3,5	Czechia
Dania	1,4	100,0	89,2	0,1	0,8	4,4	0,0	0,5	1,2	Denmark
Francja	2,6	100,0	86,5	0,2	0,6	4,0	0,0	0,2	0,9	France
Hiszpania	2,0	100,0	85,4	0,1	0,2	5,0	0,0	0,1	0,4	Spain
Holandia	2,4	100,0	87,9	0,4	0,5	4,1	0,0	0,2	3,0	Netherlands
Izrael	1,9	100,0	92,5	0,1	0,2	3,6	0,0	0,1	0,0	Israel
Litwa	3,5	100,0	83,1	1,1	1,3	5,8	0,0	0,3	1,1	Lithuania
Niemcy	23,3	100,0	72,9	0,5	1,7	9,0	0,0	4,4	3,2	Germany
Rosja	0,4	100,0	84,9	0,8	0,8	4,3	0,0	0,1	0,2	Russia
Słowacja	2,0	100,0	83,2	0,1	2,0	6,8	0,0	0,7	0,4	Slovakia
Stany Zjednoczone	6,7	100,0	93,8	0,0	0,2	2,1	0,0	0,1	0,0	United States
Szwecja	2,1	100,0	86,2	0,0	0,4	5,9	0,0	0,4	2,0	Sweden
Ukraina	13,2	100,0	78,3	0,7	0,6	7,9	0,2	0,3	0,2	Ukraine
Wielka Brytania	9,1	100,0	86,1	0,1	0,4	6,7	0,0	0,2	0,2	United Kingdom
Włochy	2,9	100,0	86,7	0,1	0,3	4,4	0,0	0,2	0,7	Italy

a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych; dane za lata 2020—2023 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Data concern establishments with 10 or more bed places; data for 2020—2023 were compiled including imputation for units which refused to participate in the survey.

TABL. 20 (294). **SZLAKI TURYSTYCZNE**

Stan w dniu 31 grudnia

TOURIST TRAILS

As of 31 December

SZLAKI	2015	2020	2023[a]	TRAILS
	w km in km			
O G Ó Ł E M	**69281**	**68710**	**73403**	**T O T A L**
Piesze	49783	49406	47838	Foot
górskie	11105	11291	11332	mountain
nizinne	38102	37476	35461	lowland
dydaktyczne	103	97	340	teaching trails
spacerowe	473	542	706	walking trails
Narciarskie	431	375	483	Skiing
Rowerowe	14412	14391	19173	Bicycle
Konne	3019	3243	3601	Horse riding
Kajakowe	1113	991	639	Kayaking
Inne[b]	523	304	1669	Others[b]

a Szlaki turystyczne wytyczone i znajdujące się pod opieką oddziałów Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (łącznie z będącymi poza ewidencją Komisji ZG PTTK — szlaki znakowane przez PTTK na zlecenie innych podmiotów, np. urzędu gminy, nadleśnictwa), w tym Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK. b Obejmują: szlaki miejskie, ścieżki zdrowia, szlaki poświęcone osobom lub wydarzeniom.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a Tourist trails established and maintained by branches of the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society (including those outside the register of the Main Board Commission of the Polish Tourist and Sightseeing Society — trails marked by Polish Tourist and Sightseeing Society on behalf of other entities, e.g. commune office, forest district), including Central Centre of Mountain Tourism. b Include trails: urban, health, dedicated to persons or events.

S o u r c e: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABL. 21 (295). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST AND SIGHTSEEING SOCIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Członkowie (stan w dniu 31.12.)	65760	56668	58329	63081	Members (as of 31.12.)
w tym przewodnicy turystyczni[a]	8284	6826	6391	6223	of which tour guides[a]
górscy	3011	2425	2214	2088	mountain
terenowi	3633	3076	2875	2726	field
miejscy	1640	1325	1302	1409	city
Turystyka wycieczkowa:					Tourist excursions:
wycieczki	28669	13410	19896	24082	excursions
kwalifikowane[b]	20891	9806	14341	18437	professional[b]
zwykłe	7778	3604	5555	5645	regular
uczestnicy wycieczek w tys.	804	263	509	654	excursion participants in thousands
kwalifikowanych[b]	594	193	368	501	professional[b]
zwykłych	209	69	141	154	regular

a Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia. b Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed. b Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

S o u r c e: data of the Polish Tourist and Sightseeing Society.

TABL. 22 (296). **GÓRSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE I TATRZAŃSKIE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE**
THE VOLUNTEER MOUNTAIN RESCUE SERVICE AND THE VOLUNTEER TATRA MOUNTAINS RESCUE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023								
				ogółem total	grupy ratownicze Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego rescue services of the Volunteer Mountain Rescue Service							Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service
					Beskidzka	Bieszczadzka	Jurajska	Karkonoska	Krynicka	Podhalańska	Sudecka[a]	
Ratownicy (stan w dniu 31.12.) Rescuers (as of 31.12.)	1179	1139	1017	1097[b]	295	124	63	116	78	132	97	190
etatowi full-time employees	140	166	179	185[b]	23	21	15	24	16	20	17	47
ochotnicy volunteers	1039	973	838	912	272	103	48	92	62	112	80	143
Interwencje i akcje ratunkowe Rescue interventions and operations	1715	1931	2767	2834	547	205	162	433	260	446	243	538
w tym wypadki śmiertelne of which fatal accidents	57	66	75	80	11	5	13	9	3	15	6	18
Wyprawy ratunkowe Rescue expeditions	630	586	721	736	112	34	46	103	22	46	18	355

a W 2020 r. Grupa Wałbrzysko-Kłodzka GOPR zmieniła nazwę na Grupa Sudecka GOPR. b W tym 2 ratowników pracujących w Zarządzie Głównym GOPR, nieuwzględnionych w podziale według grup ratowniczych.

Ź r ó d ł o: dane Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) i Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (TOPR).

a In 2020, the Wałbrzysko-Kłodzka GOPR Group changed its name to the Sudetic GOPR Group. b Of which 2 rescuers--employees of the Main Board of the GOPR not included in the division according to rescue services.

S o u r c e: data of the Volunteer Mountain Rescue Service (GOPR) and the Volunteer Tatra Mountains Rescue Service (TOPR).

Sport
Sport

TABL. 23 (297). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2020	2022	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS				
Jednostki organizacyjne	2419	1950	1836	Organisational units
Członkowie w tys.	192	147	144	Members in thousands
Ćwiczący w tys.	198	135	147	Persons practising sports in thousands
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	16414	14245	14476	Organisational units
Członkowie w tys.	1169	1041	1099	Members in thousands
Ćwiczący w tys.	1180	1011	1112	Persons practising sports in thousands
mężczyźni	876	748	806	males
kobiety	304	262	306	females
w tym w wieku do 18 lat	838	710	789	of which aged up to 18
Sekcje sportowe	26792	22214	22149	Sports sections
Trenerzy	31187	30945	33079	Coaches
Instruktorzy sportowi	22126	17383	18107	Sports instructors
Sędziowie[b]	39844	40413	43375	Judges[b]

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 380. b Zarejestrowani w polskich związkach sportowych.

Uwaga. Dane dotyczące klubów sportowych podaje się na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata; dane uogólnione, z uwzględnieniem jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a See general notes, item 2 on page 380. b Registered in the Polish sports associations.

Note. Data on sports clubs are presented on the basis of periodic surveys conducted every two years; generalized data, including units that refused to participate in the survey.

TABL. 24 (298). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH**[a] **W 2022 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS[a] IN 2022
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka[b]	158	12758	11169	12392	253	205	Acrobatics[b]
Badminton	289	9381	4151	7160	175	291	Badminton
Biathlon[b]	46	1294	548	925	55	41	Biathlon[b]
Boks	270	11047	2387	6897	362	235	Boxing
Brydż sportowy	101	3039	671	578	38	86	Bridge
Gimnastyka artystyczna	84	7131	7029	6948	156	121	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	83	6020	4567	5674	141	126	Artistic gymnastics

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 380. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a See general notes, item 2 on page 380. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 24 (298). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH[a] W 2022 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS[a] IN 2022 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Hokej na lodzie	86	4162	569	2524	146	72	Ice hockey
Hokej na trawie	46	2850	895	2244	96	47	Field hockey
Jeździectwo[b]	410	6977	5804	4079	238	613	Equestrian[b]
Judo	357	34789	10166	32856	623	369	Judo
Kajakarstwo górskie	18	483	153	308	25	19	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne	89	2972	1133	2258	98	101	Classic canoeing
Karate[b]	740	57619	21455	47286	697	1314	Karate[b]
Kolarstwo szosowe	200	4640	1099	2946	127	146	Road cycling
Kolarstwo torowe	43	962	275	768	35	41	Track cycling
Koszykówka	935	44649	16599	39086	1487	636	Basketball
Lekkoatletyka	1066	44127	21681	33974	1250	969	Athletics
Łucznictwo	100	2687	1086	1482	142	51	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	42	2719	2286	2259	87	164	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie[b]	44	1943	1086	1768	67	38	Speed skating[b]
Narciarstwo alpejskie	120	5891	2578	4524	110	267	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	109	3632	1660	3207	119	117	Nordic skiing
Pięciobój nowoczesny	31	1255	558	1232	42	40	Modern pentathlon
Piłka nożna	6424	435462	28195	319743	17778	1892	Football
Piłka ręczna	734	32031	13616	27441	1091	481	Handball
Piłka siatkowa	1874	72014	42261	59689	2058	1253	Volleyball
Pływanie	698	57242	27408	53884	1146	1192	Swimming
Podnoszenie ciężarów	97	2119	773	1152	108	100	Weightlifting
Rugby	67	3414	664	2087	173	62	Rugby
Sport lotniczy[b]	190	7841	842	672	64	577	Air sport[b]
Sport motorowy[b]	178	5639	581	1212	111	203	Motorsport[b]
Strzelectwo sportowe[b]	465	87637	8347	3263	694	1439	Sport shooting[b]
Szachy	444	19683	4972	14158	198	650	Chess
Szermierka	95	4068	1738	3486	158	135	Fencing
Taekwon-do ITF	126	12768	4873	10700	148	216	Taekwon-do ITF
Taniec sportowy	157	13299	11099	11718	147	303	Dance sport
Tenis	364	20309	7759	13184	487	479	Tennis
Tenis stołowy	958	23804	6899	15984	535	718	Table tennis
Wioślarstwo	54	2048	853	1385	76	68	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym	74	3211	553	2608	104	80	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	113	4605	1591	3950	122	158	Free style wrestling
Żeglarstwo[b]	277	9313	3112	5271	265	620	Sailing[b]

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 380. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

Uwaga. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata; dane uogólnione, z uwzględnieniem jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a See general notes, item 2 on page 380. b A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

Note. Data are presented on the basis of periodic surveys conducted every two years; generalized data, including units that refused to participate in the survey.

TABL. 25 (299). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH**

PARTICIPATION OF POLAND IN THE OLYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES			
1924 — Paryż Paris	66	10	2
1928 — Amsterdam	64	10	5
1932 — Los Angeles	20	3	7
1936 — Berlin	112	14	6
1948 — Londyn London	24	4	1
1952 — Helsinki	128	11	4
1956 — Melbourne	64	9	9
1960 — Rzym Rome	186	16	21
1964 — Tokio Tokyo	140	12	23
1968 — Meksyk Mexico City	177	15	18
1972 — Monachium Munich	290	21	21
1976 — Montreal	223	20	26
1980 — Moskwa Moscow	306	23	32
1984 — Los Angeles	—	—	—
1988 — Seul Seoul	143	18	16
1992 — Barcelona	207	24	19
1996 — Atlanta	167	22	17
2000 — Sydney	187	22	14
2004 — Ateny Athens	194	26	10
2008 — Pekin Beijing	263	22	11
2012 — Londyn London	221	22	11
2016 — Rio de Janeiro	233	23	11
2020 — Tokio[a] Tokyo[a]	210	28	14
2024 — Paryż Paris	214	28	10
IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1924 — Chamonix	4	2	—
1928 — St. Moritz	28	3	—
1932 — Lake Placid	16	2	—
1936 — Garmisch-Partenkirchen	23	3	—
1948 — St. Moritz	29	2	—
1952 — Oslo	31	2	—
1956 — Cortina D'Ampezzo	51	3	1
1960 — Squaw Valley	13	2	2
1964 — Innsbruck	51	5	—
1968 — Grenoble	31	4	—
1972 — Sapporo	47	5	1
1976 — Innsbruck	59	6	—
1980 — Lake Placid	30	3	—
1984 — Sarajewo Sarajevo	30	4	—
1988 — Calgary	33	3	—
1992 — Albertville	52	7	—
1994 — Lillehammer	28	6	—
1998 — Nagano	41	10	—
2002 — Salt Lake City	30	6	2
2006 — Turyn Turin	46	8	2
2010 — Vancouver	47	11	6
2014 — Soczi Sochi	59	8	6
2018 — Pjongczang Pyeongchang	62	7	2
2022 — Pekin Beijing	57	10	1

a Ze względu na pandemię COVID-19 Igrzyska Olimpijskie odbyły się w 2021 r.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

a Due to the COVID-19 pandemic, the Olympic Games were held in 2021.

S o u r c e: data of the Polish Olympic Committee.

TABL. 26 (300). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH PARALIMPIJSKICH**

PARTICIPATION OF POLAND IN THE PARALYMPIC GAMES

LATA YEARS MIEJSCOWOŚCI LOCATIONS	Zawodnicy Competitors	Reprezentowane rodzaje sportu Kinds of sports represented	Medale zdobyte Medals won
IGRZYSKA LETNIE SUMMER GAMES			
1972 — Heidelberg	18	3	33
1976 — Toronto	38	3	53
1980 — Arnhem	80	5	177
1984 — Nowy Jork New York	19	2	56
1984 — Stoke Mandeville[a]	14	3	50
1988 — Seul Seoul	50	4	81
1992 — Barcelona	40	4	32
1996 — Atlanta	61	8	35
2000 — Sydney	114	10	53
2004 — Ateny Athens	106	11	54
2008 — Pekin Beijing	91	11	30
2012 — Londyn London	101	11	36
2016 — Rio de Janeiro	96	13	39
2020 — Tokio[b] Tokyo[b]	89	12	24
2024 — Paryż Paris	82	15	23
IGRZYSKA ZIMOWE WINTER GAMES			
1976 — Ornskoldsvik	6	2	—
1980 — Geilo	—	—	—
1984 — Innsbruck	16	2	13
1988 — Innsbruck	18	2	8
1992 — Albertville	13	2	5
1994 — Lillehammer	16	3	10
1998 — Nagano	26	3	2
2002 — Salt Lake City	14	3	3
2006 — Turyn Turin	11	3	2
2010 — Vancouver	12	2	1
2014 — Soczi Sochi	8	3	—
2018 — Pjongczang Pyeongchang	7	2	1
2022 — Pekin Beijing	11	4	—

a Dla osób z obustronnym porażeniem kończyn (paraplegików). b Ze względu na pandemię COVID-19 Igrzyska Paralimpijskie odbyły się w 2021 r.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Komitetu Paralimpijskiego.

a For paraplegics. b Due to the COVID-19 pandemic, the Paralympic Games were held in 2021.

S o u r c e: data of the Polish Paralympic Comittee.

TABL. 27 (301). **MEDALE ZDOBYTE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2023 R.**

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brązowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa świata[a]	**222**	**63**	**63**	**96**	**World Championships**[a]
w tym juniorzy[b]	106	28	39	39	of which juniors[b]
w tym:					of which:
Kick-boxing	33	8	5	20	Kick-boxing
Sport lotniczy	31	14	5	12	Air sport
Kajakarstwo	25	3	12	10	Canoeing
Żeglarstwo	16	4	5	7	Sailing
Szachy	12	7	2	3	Chess
Alpinizm	12	4	4	4	Mountaineering
Sumo	12	—	1	11	Sumo
Strzelectwo sportowe	8	4	4	—	Sport shooting
Sport motorowy	7	4	2	1	Motorsport
Narciarstwo	7	2	2	3	Skiing
Wioślarstwo	5	2	2	1	Rowing
Kręglarstwo	5	—	3	2	Bowling
Brydż sportowy	4	2	1	1	Bridge
Wu-shu	4	2	1	1	Wu-shu
Kolarstwo	4	—	2	2	Cycling
Wrotkarstwo	4	—	1	3	Roller skating
Szermierka	3	2	1	—	Fencing
Łucznictwo	3	1	1	1	Archery
Mistrzostwa Europy[a]	**476**	**138**	**138**	**200**	**European Championships**[a]
w tym juniorzy[b]	298	85	82	131	of which juniors[b]
w tym:					of which:
Kick-boxing	87	29	23	35	Kick-boxing
Sumo	49	8	11	30	Sumo
Szachy	28	12	8	8	Chess
Wu-shu	26	8	6	12	Wu-shu
Kręglarstwo	23	9	8	6	Bowling
Sport motorowy	22	9	8	5	Motorsport
Kajakarstwo	22	7	10	5	Canoeing
Sporty lotnicze	20	6	5	9	Air sport
Bilard	16	4	4	8	Billiards
Boks	16	3	1	12	Boxing
Lekkoatletyka	14	2	8	4	Athletics
Tenis stołowy	13	4	4	5	Table tennis
Szermierka	11	3	3	5	Fencing
Zapasy	10	1	2	7	Wrestling
Wrotkarstwo	9	4	5	—	Roller skating
Strzelectwo sportowe	9	4	2	3	Sport shooting
Wioślarstwo	9	3	5	1	Rowing
Żeglarstwo	9	2	3	4	Sailing
Kolarstwo	8	2	2	4	Cycling
Podnoszenie ciężarów	8	2	1	5	Weightlifting
Snooker i bilard angielski	8	1	—	7	Snooker and English billiards
Sport motorowodny i narciarstwo wodne	7	3	—	4	Motorboating and waterskiing
Taekwondo olimpijskie	6	—	2	4	Olimpic taekwondo
Płetwonurkowanie sportowe	6	4	1	1	Sport scuba diving

a W sportach nadzorowanych przez związki sportowe posiadające status polskiego związku sportowego. Wykaz polskich związków sportowych ogłaszany jest przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej zgodnie z art. 11 § 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie. b Dane obejmują młodzieżowców i juniorów.

a In sports supervised by sports associations with the status of a Polish sports association. The list of Polish sports associations, announced by the minister competent for physical education, pursuant to Art. 11 § 5 of the Act of 25 June 2010 on Sport. b Data include youths and juniors.

TABL. 27 (301). **MEDALE ZDOBYTE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH W 2023 R. (dok.)**

MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Złote Gold	Srebrne Silver	Brązowe Bronze	SPECIFICATION
Mistrzostwa Europy[a] (dok.)					**European Championships[a] (cont.)**
Muaythai	5	2	1	2	Muaythai
Brydż sportowy	5	—	3	2	Bridge
Pięciobój nowoczesny	4	2	1	1	Modern pentathlon
Judo	4	—	—	4	Judo
Cheerleading	3	1	2	—	Cheerleading
Gimnastyka	3	—	2	1	Gymnastics
Triathlon	3	—	2	1	Triathlon
Piłka siatkowa	2	2	—	—	Volleyball
Bobsleje i skeleton	2	—	2	—	Bobsleigh and skeleton
Łyżwiarstwo szybkie	2	—	1	1	Speed skating
Orientacja sportowa	2	—	—	2	Orienteering
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych	**117**	**39**	**37**	**41**	**World Championships for persons with disabilities**
Lekkoatletyka	34	15	8	11	Athletics
Pływanie	28	5	15	8	Swimming
Żeglarstwo	6	4	2	—	Sailing
Szermierka na wózkach	6	1	1	4	Wheelchair fencing
Narciarstwo klasyczne	5	4	1	—	Nordic skiing
Szachy	5	3	—	2	Chess
Parasnowboard	5	2	1	2	Parasnowboard
Strzelectwo sportowe	5	1	2	2	Sport shooting
Showdown	4	2	1	1	Showdown
Taniec sportowy	4	—	1	3	Sport dancing
Tenis stołowy	4	—	1	3	Table tennis
Warcaby	3	1	1	1	Draughts
Taekwondo	1	1	—	—	Taekwondo
Kolarstwo	1	—	1	—	Cycling
Łucznictwo	1	—	1	—	Archery
Tenis	1	—	1	—	Tennis
Narciarstwo alpejskie	1	—	—	1	Alpine skiing
Piłka nożna	1	—	—	1	Football
Podnoszenie ciężarów	1	—	—	1	Weightlifing
Wioślarstwo	1	—	—	1	Rowing
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych	**95**	**32**	**37**	**26**	**European Championships for persons with disabilities**
Kręglarstwo	23	9	8	6	Bowling
Lekkoatletyka	22	5	12	5	Athletics
Tenis stołowy	16	10	2	4	Table tennis
Strzelectwo sportowe	6	2	3	1	Sport shooting
Badminton	6	1	3	2	Badminton
Kolarstwo	5	2	2	1	Cycling
Boccia	4	—	3	1	Boccia
Żeglarstwo	3	2	1	—	Sailing
Kajakarstwo	2	—	1	1	Canoeing
Bilard	2	—	—	2	Billiards
Łucznictwo	2	—	1	1	Archery
Piłka ręczna	1	1	—	—	Handball
Szachy	1	—	1	—	Chess
Judo	1	—	—	1	Judo
Taekwondo	1	—	—	1	Taekwondo

a W sportach nadzorowanych przez związki sportowe posiadające status polskiego związku sportowego. Wykaz polskich związków sportowych ogłaszany jest przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej zgodnie z art. 11 § 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

Ź r ó d ł o: w zakresie mistrzostw osób niepełnosprawnych — dane Ministerstwa Sportu i Turystyki.

a In sports supervised by sports associations with the status of a Polish sports association. The list of Polish sports associations, announced by the minister competent for physical education, pursuant to Art. 11 § 5 of the Act of 25 June 2010 on Sport.

S o u r c e: in regard to championships for persons with disabilities — data of the Ministry of Sport and Tourism.

DZIAŁ XIV
NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE. TELEKOMUNIKACJA

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej. Działalność ta obejmuje:

— badania podstawowe, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
— badania stosowane (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
— prace rozwojowe, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

1. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo,** tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
   a) **instytuty,** do których zalicza się instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz,
   b) **uczelnie,** działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie" obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego,

CHAPTER XIV
SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY. TELECOMMUNICATIONS

General notes

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities aimed at conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge about humans, culture and society, and to devise new applications of available knowledge. It includes:

— basic research, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
— applied research, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
— experimental development, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

1. Presented information regarding R&D covers:

1) **dedicated research entities,** i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
   a) **institutes,** including scientific institutes of the Polish Academy of Sciences, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Polish Academy of Sciences, research institutes, operating on the basis of the Act of 30 April 2010 on the Research Institutes, as well as institutes of the Łukasiewicz Research Network, operating on the basis of the Act of 21 February 2019 on the Łukasiewicz Research Network,
   b) **higher education institutions,** operating under the Act of 20 July 2018, the Law on Higher Education and Science; in presented R&D statistics the term "higher education institutions" comprises all universities, higher schools of technology, etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector,

c) **pozostałe,** tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe" oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe";

2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe"), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R, do których zalicza się:

1) **badaczy,** tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
2) techników i pracowników równorzędnych, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
3) pozostały personel pomocniczy, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

Dane o **personelu wewnętrznym B+R** obejmują pracujących w działalności B+R, tj. zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 1) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1, 2, 4 i 6).

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego.**

3. Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zazwyczaj przedstawiają **nakłady wewnętrzne,** tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Dane o nakładach na działalność B+R w przypadku działalności innowacyjnej w przemyśle i usługach (tabl. 12) uwzględniają również **nakłady zewnętrzne,** które określane są jako wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe, łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury na-

c) **others,** i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development" as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development";

2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D activities, which include:

1) **researchers,** i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
2) technicians and equivalent staff, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
3) other supporting staff, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff, participating in R&D projects or directly associated with such projects.

Data on **internal R&D personnel** cover employed persons in R&D, i.e. persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (table 1) and in full-time equivalents (tables 1, 2, 4 and 6).

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel.**

3. Full-time equivalents (FTE) are conversion units used to determine the number of persons actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Statistics on R&D expenditure usually present **intramural expenditure,** i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing.

However, data on R&D expenditure in the case of innovation activities in industry and services (table 12) include also **extramural expenditure,** which is defined as the value of research and development works of a given entity purchased from other (domestic and foreign) entities.

Capital R&D expenditure includes expenditure on fixed assets, together with costs of purchasing or

ukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. obejmują one także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczano do nakładów bieżących.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową w układzie **sektorów instytucjonalnych** (tabl. 5) prezentuje się według kryteriów zasadniczo zbieżnych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze,** obejmujące krajowe grupy podmiotów prowadzących B+R i wydatkujących środki na tę działalność, jak i jako **sektory finansujące,** z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory:

1) **sektor rządowy** — podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych, z wyłączeniem publicznych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe uczelnie (publiczne i prywatne, w tym organizacji wyznaniowych) oraz podległe im instytuty, centra badawcze i kliniki; od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytuty prowadzące studia doktoranckie;
4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe podmioty klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem tych, które w statystyce B+R są zaliczane do sektora szkolnictwa wyższego (np. uczelnie organizacji wyznaniowych);
5) **reszta świata** (zagranica) — występuje wyłącznie wśród sektorów finansujących; obejmuje jednostki będące nierezydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami; włączone są tu instytucje i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

6. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R:** nauki przyrodnicze, nauki inżynieryjne i techniczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztukę.

7. W ramach działalności B+R zaprezentowano dane dotyczące biotechnologii oraz nanotechnologii

manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 it has included also, among others, expenditure on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 was included in the current expenditure.

5. Data on expenditure on research and development by **institutional sectors** (table 5) are presented based on the criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, the higher education sector was distinguished. Institutional sectors are distinguished as **performance sectors,** covering domestic groups of entities conducting R&D and spending funds on this activity, and also as **financing sectors** which provide outlays on R&D. The following institutional sectors are distinguished:

1) **government sector** — entities of general government sector in the system of national accounts, excluding public institutions included in the higher education sector;
2) **business enterprise sector** — domestic economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sectors; excluding private institutions included in the higher education sector;
3) **higher education sector** — domestic universities and other institutions providing formal tertiary education programmes (public and private, including the ones of religious organisations) as well as institutes, research centres or clinics supervised by them; since 2016 this sector has included also institutes running doctoral studies;
4) **private non-profit sector** — domestic entities classified in the system of national accounts into the non-profit institutions serving households sector, excluding those classified in R&D statistics into the higher education sector (e.g. higher education institutions of religious organisations);
5) **rest of the world** — occurs only among financing sectors; covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents; also European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included in this sector.

6. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** are listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

7. Within the R&D activity, data on biotechnology as well as on nanotechnology are presented — in

— w zakresie liczby podmiotów, personelu i nakładów (tabl. 6).

Biotechnologia — interdyscyplinarna dziedzina nauki i techniki zajmująca się zmianą materii żywej i nieożywionej poprzez wykorzystanie organizmów żywych, ich części bądź pochodzących od nich produktów, a także modeli procesów biologicznych w celu tworzenia wiedzy, dóbr i usług.

Nanotechnologia — rozpoznanie i kontrola materii i procesów w nanoskali (zwykle, ale nie wyłącznie, poniżej 100 nanometrów) w jednym lub wielu wymiarach, w których wystąpienie zjawisk zależnych od rozmiaru zazwyczaj umożliwia nowe zastosowania, wykorzystujące te właściwości materiałów w nanoskali, które różnią się od właściwości pojedynczych cząstek atomów, w celu stworzenia udoskonalonych materiałów, urządzeń i systemów wykorzystujących te nowe właściwości.

8. Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane (tabl. 12 i 13) obejmują działalność innowacyjną w przemyśle oraz usługach i dotyczą opracowania oraz wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo — innowacje produktowe**,** jak również wprowadzania nowych lub znaczącego ulepszania dotychczas stosowanych w przedsiębiorstwie procesów biznesowych — innowacje w procesach biznesowych.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

9. Produkt nowy lub ulepszony to wyrób lub usługa, które znacząco różnią się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

10. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

11. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

regard to the number of entities, personnel and expenditure (table 6).

Biotechnology — an interdisciplinary field of science and technology dealing with the application of science and technology to living organisms, as well as parts, products and models thereof, to alter living or non-living materials for the production of knowledge, goods and services.

Nanotechnology — understanding and control of matter and processes at the nanoscale (typically, but not exclusively, below 100 nanometres) in one or more dimensions, where the onset of size--dependent phenomena usually enables novel applications, by utilising the properties of nanoscale materials that differ from the properties of individual atoms, molecules and bulk matter to create improved materials, devices and systems that exploit these new properties.

8. Innovation activity includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter (tables 12 and 13) include innovation activity in industry and services and concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products — product innovation, as well as bringing into use in the enterprise new or significantly improved, compared to those previously realised, business processes — business process innovation.

Expenditure on innovation activity includes expenditure on: research and experimental development (R&D), own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditure on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovations (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

9. New or improved product is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include: quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability and user friendliness.

10. Patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

11. Utility model eligible for protection is a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

12. Dane prezentowane w tabl. 14—18 dotyczą wynalazków zgłoszonych (złożonych wniosków) przez podmioty krajowe (rezydentów) i zagraniczne (nierezydentów), które mogą uzyskać ochronę (patent) przez zgłoszenie w trybie:

1) krajowym, tzn. bezpośrednio w Urzędzie Patentowym RP (tabl. 14—17);
2) międzynarodowym:
   a) w ramach Układu o Współpracy Patentowej (PCT) po wejściu w tzw. fazę krajową (tabl. 17 i 18); Polska ratyfikowała Układ 25 grudnia 1990 r.,
   b) na mocy Konwencji o patencie europejskim, udzielanym przez Europejski Urząd Patentowy — EPO (tabl. 18), przy czym uprawomocnienie patentu europejskiego następuje po spełnieniu wymogów formalnych, m.in. po złożeniu w ciągu trzech miesięcy od daty opublikowania informacji o udzieleniu patentu europejskiego jego tłumaczenia w obowiązującym języku urzędowym, tzn. języku polskim; Polska przystąpiła do Europejskiej Organizacji Patentowej 1 marca 2004 r.

13. Dane dotyczące wynalazków zgłoszonych prezentowane w tabl. 17 podlegają procedurze wstępnego klasyfikowania według działów techniki; Urząd Patentowy RP w ciągu 18 miesięcy od daty zgłoszenia wynalazku ma obowiązek ostatecznego zaklasyfikowania go do odpowiedniego działu techniki, a w przypadku, gdy wynalazek nie spełnia wymogów formalnych — ujmowany jest w pozycji „Niesklasyfikowane".

12. Data presented in tables 14—18 refer to resident and non-resident patent applications which may be granted protection (patent) by submitting a patent application in accordance with:

1) the national procedure, i.e. directly to the Patent Office of the Republic of Poland (tables 14—17);
2) the international procedure:
   a) under the Patent Cooperation Treaty (PCT), upon entering the national phase (tables 17 and 18); Poland ratified the Treaty on 25 December 1990,
   b) pursuant to the Convention on the European Patent, granted by the European Patent Office — EPO (table 18), while enforcement of the European patent takes place upon fulfilment of the requirements, which include without limitation submission of the information on granting the European patent, within three months from the date of publication thereof, together with its translation into the official language, i.e. the Polish language; Poland joined the European Patent Office on 1 March 2004.

13. Data concerning patent applications presented in table 17 undergo preliminary classification by technology sections; the Patent Office of the Republic of Poland within 18 months from the date of notification of the patent application is obliged to finally classify it into the respective technology section, but in the case when the patent application does not meet the formal requirements — it is included in the "Not classified" item.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną, według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **osobach w wieku 16—74 lata korzystających z Internetu** (tabl. 19) obejmują wskaźniki udziału osób korzystających z sieci, według celu korzystania na użytek prywatny, w ogólnej liczbie osób w tej grupie wieku mieszkających w gospodarstwach domowych (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania). Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w badaniach przeprowadzanych w formie samospisu przez Internet, wywiadu telefonicznego oraz bezpośredniego. W 2023 r. badaniem objęto 12,1 tys. osób w wieku 16—74 lata (tj. 0,04% ich całej populacji).

W przypadku wskaźnika dotyczącego korzystania przez Internet z usług administracji publicznej — dane od 2022 r. nie są w pełni porównywalne z wcześniejszymi, ze względu na zmiany metodologiczne. Do 2021 r. wskaźnik dotyczył korzystania z e-administracji w celu pozyskiwania informacji oraz pobierania lub wysyłania wypełnionych formularzy, natomiast od 2022 r. obejmuje: uzyskiwanie spersonalizowanych danych ze stron internetowych

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union countries according to the harmonised methodology.

2. Data on **individuals aged 16—74 using the Internet** (table 19) include indicators of the share of network users, by purpose of private use, in the total number of persons from this age group living in households (excluding collective housing). The results are based on the information obtained through web-based surveys as well as through telephone and face-to-face interviews. In 2023, the survey covered 12.1 thousand individuals aged 16—74 (i.e. 0.04% of the total population).

As for the indicator showing the use of public administration services via the Internet — data since 2022 are not fully comparable with those for previous years, due to methodological changes. Until 2021 the indicator concerned the use of e-administration for the purpose of obtaining information and downloading or submitting completed forms, while from 2022 it covers: accessing personal information from websites or apps of

lub aplikacji administracji publicznej, korzystanie z publicznych baz danych lub rejestrów, wyszukiwanie informacji na stronach administracji publicznej, dokonanie rezerwacji lub umówienie wizyty, otrzymanie urzędowej korespondencji lub dokumentów na swoje konto na stronie internetowej lub w aplikacji jednostek administracji publicznej, pobieranie lub drukowanie formularzy urzędowych, wysyłanie wypełnionych deklaracji podatkowych, złożenie wniosku o urzędowe dokumenty lub akty, złożenie wniosku o świadczenia lub uprawnienia, złożenie innych wniosków, roszczeń lub skarg.

3. Dane o **przedsiębiorstwach** (tabl. 20—22) dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, zaliczanych według PKD 2007 do wybranych sekcji. W 2023 r. badaniem objęto 20,0 tys. takich przedsiębiorstw (tj. 18,5% ich ogólnej liczby).

4. Za **specjalistów ICT** (tabl. 21) uważa się pracowników, dla których praca w obszarze ICT jest głównym zajęciem; posiadają oni specjalistyczne umiejętności w tej dziedzinie, np. w zakresie rozwoju, obsługi oraz utrzymania systemów lub aplikacji ICT.

5. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach **handlu elektronicznego** (tabl. 22) dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Telekomunikacja

1. Prezentowane informacje (tabl. 23—25) dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do działu 61 „Telekomunikacja" (wchodzącego w skład sekcji „Informacja i komunikacja").

2. Przychody ze sprzedaży **usług działalności telekomunikacyjnej** obejmują:

1) usługi telefonii stacjonarnej — usługi telefonii przewodowej, a w szczególności przychody z tytułu opłat za połączenia telefoniczne i dzierżawę łączy telefonicznych, abonament telefoniczny, instalację, remont i konserwację urządzeń telefonicznych i sieci telekomunikacyjnej;
2) współpracę międzyoperatorską — kooperację przynajmniej dwóch podmiotów rynku telekomunikacyjnego polegającą na jednostronnym lub wzajemnym udostępnianiu infrastruktury technicznej tych podmiotów celem umożliwienia świadczenia usług telekomunikacyjnych lub poprawy ich jakości;
3) usługi telefonii ruchomej — usługi telefonii komórkowej, z wyłączeniem przychodów z usług łączności telefonicznej radiowej w stacjonarnej sieci telefonicznej;
4) usługi udostępniania sieci Internet — usługi udostępniania sieci internetowej świadczone

public authorities, accessing public databases or registers, obtaining information from websites or apps of public authorities, making an appointment or a reservation, receiving official communication or documents via an own account on a website or app of public authorities, downloading/printing official forms, submitting filled in tax declarations, requesting official documents or certificates, requesting benefits or entitlements, making other requests, claims or complaints.

3. Data on **enterprises** (tables 20—22) concern economic entities with 10 or more employed persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2. In 2023, the survey covered 20.0 thousand such enterprises (i.e. 18.5% of the total population).

4. The **ICT specialists** (table 21) are those employees whose main occupation is ICT; simultaneously they have mastered specialist skills in this area, for example in the development, operation and maintenance of ICT systems or applications.

5. Sales conducted by enterprises within the frames of **e-commerce** (table 22) concern orders received by the enterprise via web shop, web forms on an enterprise's website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Telecommunications

1. The information presented (tables 23—25) concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the division 61 "Telecommunications" (included in the "Information and communication" section).

2. Revenues from the sale of **telecommunications services** comprise:

1) fixed line telephone services — services of wireline (cable) telephony, in particular revenues from the income for telephone calls and for leasing telephone lines, telephone subscription, installation, renovation and maintenance of telephone equipment and telecommunications network;
2) inter-operator cooperation — cooperation of at least two telecommunications market entities consisting in unilateral or mutual sharing of the technical infrastructure of these entities in order to enable the provision of telecommunications services or to improve their quality;
3) mobile telephony services — mobile telephony services excluding revenues from radio telephone communication services in the fixed telephone network;
4) Internet provider services — Internet access

użytkownikom końcowym z przepływnością w stronę abonenta powyżej 144 kb/s;
5) usługi wiązane — usługi złożone z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie;
6) telefonię VoIP — usługi połączeń telefonicznych za pośrednictwem sieci Internet.

Przychody prezentuje się w cenach bazowych. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

3. Informacje o telekomunikacji w ujęciu rzeczowym dotyczą **operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej,** tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

4. Usługi telekomunikacyjne obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

5. Łącza abonenckie obejmują łącza, do których tytuł prawny posiada przedsiębiorca telekomunikacyjny (niedzierżawione od innego przedsiębiorcy ani niebędące własnością abonenta), za pomocą których świadczy on abonentom usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

services provided to end users with a capacity above 144 kb/s;
5) bundled services — services composed of two or more telecommunications services which are presented on the market as one joint offer at one price;
6) VoIP telephony — telephone connection services via the Internet.

Revenues are presented at basic prices. The definition of basic price is given in the general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

3. Information regarding telecommunications in tangible terms concerns **operators of the public telecommunication network,** i.e. the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

4. Telecommunications services include paid, free of charge and official services.

5. Subscriber lines refer to the lines for which the telecommunications undertaking holds legal title (not leased from another undertaking or owned by the subscriber), through which they provide subscribers with telephone services in the fixed public telecommunications network.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (302). **PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ (B+R)**
MAIN RESEARCH AND DEVELOPMENT (R&D) INDICATORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Podmioty prowadzące działalność B+R (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	4,4	6,4	7,4	7,5	Entities conducting R&D (as of 31 December) in thousands
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	0,8	0,9	1,0	1,0	of which R&D dedicated entities
Nakłady[a] na B+R (ceny bieżące):					Expenditure[a] on R&D (current prices):
w mld zł	18,1	32,4	44,7	53,1	in billion PLN
w relacji do PKB w %	1,00	1,39	1,45	1,56	as percentage of GDP in %
na 1 mieszkańca w zł	470	849	1182	1409	per capita in PLN
Personel wewnętrzny B+R:					Internal R&D personnel:
w tys. osób	.	226,1	263,1	266,5	in thousand persons
w tym kobiety	.	85,1	97,0	99,8	of which women
w tys. EPC	.	143,6	164,1	167,3	in thousand FTE
na 1000 osób aktywnych zawodowo[b]	.	8,6	9,5	9,4	per 1000 economically active persons[b]
w tym badacze	.	6,2	6,9	6,8	of which researchers
na 1000 pracujących[c]	.	8,8	9,8	9,7	per 1000 employed persons[c]
w tym badacze	.	6,4	7,1	7,0	of which researchers
Personel zewnętrzny zaangażowany w B+R w tys. EPC	.	29,8	31,0	32,5	External personnel engaged at R&D in thousand FTE
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w B+R w %	72,7	80,2	73,4	75,3	Degree of consumption of research equipment at R&D in %

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b, c W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); do obliczenia relacji jako podstawy (mianownik) przyjęto wynikające z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeciętne w roku liczby: b — aktywnych zawodowo w wieku 15—89 lat, c — pracujących w wieku 15—89 lat.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b, c In full-time equivalents (FTE); for calculating the ratios as the bases (denominators) were adopted obtained within the framework of the Labour Force Survey (LFS) annual average numbers of: b — economically active persons aged 15—89, c — employed persons aged 15—89.

TABL. 2 (303). **PODMIOTY ORAZ PERSONEL WEWNĘTRZNY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY[a]
ENTITIES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**4427**	**6381**	**7431**	**7549**	**T O T A L**
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	833	891	1020	982	of which dedicated research entities
instytuty[b]	186	167	162	158	institutes[b]
uczelnie[b]	211	186	186	184	higher education institutions[b]
pozostałe	436	538	672	640	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	23	30	34	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2074	2808	3273	3247	Industry
Budownictwo	90	143	149	172	Construction
Usługi[c]	2241	3407	3979	4096	Services[c]

B. PERSONEL WEWNĘTRZNY[d]
INTERNAL PERSONNEL[d]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	ogółem total			w tym badacze of which researchers	
O G Ó Ł E M	**143570**	**164099**	**167321**	**120343**	**T O T A L**
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	72769	76906	77104	57135	of which dedicated research entities
instytuty[b]	17822	17621	17983	10387	institutes[b]
uczelnie[b]	47637	50138	50705	40293	higher education institutions[b]
pozostałe	7310	9147	8416	6455	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	457	439	424	169	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	31620	34609	36252	22475	Industry
Budownictwo	677	815	787	377	Construction
Usługi[c]	110817	128236	129858	97324	Services[c]

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 401. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U klasyfikacji PKD 2007). d W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC).

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on page 401. c Other kinds of activity (sections G—U of NACE Rev. 2 classification). d In full-time equivalents (FTE).

TABL. 3 (304). **NAKŁADY[a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**

EXPENDITURE[a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	ogółem total				nakłady bieżące current expenditure	nakłady inwestycyjne[b] capital expenditure[b]
	w mln zł in million PLN					
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**18060,7**	**30284,8**	**44702,4**	**53115,9**	**43668,5**	**9447,4**
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo of which dedicated research entities	10307,1	14576,0	19514,4	23828,1	19001,6	4826,5
instytuty[c] institutes[c]	4253,8	4123,5	4871,6	5943,4	4229,8	1713,6
uczelnie[c] higher education institutions[c]	5205,0	8777,1	11985,0	14500,4	11794,0	2706,4
pozostałe others	848,3	1675,5	2657,8	3384,3	2977,9	406,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	97,7	94,6	79,4	97,3	75,3	22,0
Przemysł Industry	3951,0	8271,0	11039,5	12915,8	10011,2	2904,6
Budownictwo Construction	53,9	113,2	299,3	242,7	203,5	39,2
Usługi[d] Services[d]	13958,2	21806,0	33284,2	39860,2	33378,5	6481,7

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b, c Patrz uwagi ogólne: b — ust. 4 na str. 402, c — ust. 1 na str. 401. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G—U klasyfikacji PKD 2007).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b, c See general notes: b — item 4 on page 402, c — item 1 on page 401. d Other kinds of activity (sections G—U of NACE Rev. 2 classification).

TABL. 4 (305). **PERSONEL WEWNĘTRZNY I NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R**

INTERNAL PERSONNEL AND EXPENDITURE ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELDS OF R&D

DZIEDZINY B+R FIELDS OF R&D	2020	2023		2015	2020	2023	
	personel wewnętrzny[a] internal personnel[a]			nakłady[b] (ceny bieżące) expenditure[b] (current prices)			
	w % in %		w tys. EPC in thousand FTE	w % in %			w mln zł in million PLN
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**100,0**	**100,0**	**167320,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**53115,9**
Nauki przyrodnicze Natural sciences	21,7	24,3	40728,6	21,6	14,0	26,5	14091,5
Nauki inżynieryjne i techniczne Engineering and technology	48,5	47,8	79948,2	53,5	49,7	48,3	25640,5
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu Medical and health sciences	12,0	11,8	19775,2	11,5	12,5	12,8	6814,7
Nauki rolnicze i weterynaryjne Agricultural and veterinary sciences	4,6	3,9	6501,0	4,5	4,1	3,3	1763,8
Nauki społeczne Social sciences	7,9	7,6	12691,1	5,1	6,6	5,8	3061,3
Nauki humanistyczne i sztuka Humanities and the arts	5,3	4,6	7676,8	3,7	3,8	3,3	1744,2

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a In full-time equivalents (FTE). b Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (306). **NAKŁADY[a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH (ceny bieżące)**

EXPENDITURE[a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY INSTITUTIONAL SECTORS (current prices)

LATA / YEARS / SEKTORY WYKONAWCZE / SECTORS OF PERFORMANCE		Ogółem Total	Sektory finansujące Funding sectors				
			rządowy government	przedsiębiorstw business enterprise	szkolnictwa wyższego higher education	prywatnych instytucji niekomercyjnych private non-profit	reszta świata rest of the world
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2015	18060,7	7551,8	7048,8	397,4	38,9	3023,8
	2020	32402,1	12625,5	16407,2	881,8	162,2	2325,4
	2022	44702,4	14966,3	24480,9	1486,4	143,5	3625,3
	2023	**53115,9**	**16962,0**	**29045,2**	**1864,7**	**175,5**	**5068,5**
Rządowy Government	2015	698,4	436,6	13,9	.	.	243,2
	2020	639,1	525,4	23,6	.	.	59,1
	2022	863,7	756,6	22,5	.	.	60,6
	2023	**962,0**	**717,5**	**42,0**	**.**	**.**	**167,6**
Przedsiębiorstw Business enterprise	2015	9957,6	2080,7	6836,6	7,4	7,3	1025,6
	2020	20359,1	2761,4	16058,8	41,3	8,1	1489,4
	2022	29455,1	2955,5	24058,3	17,5	13,3	2410,4
	2023	**34288,7**	**3213,7**	**28578,9**	**26,1**	**23,6**	**2446,5**
Szkolnictwa wyższego Higher education	2015	7303,6	4970,3	195,7	388,0	14,0	1735,6
	2020	11324,4	9309,6	322,1	824,9	113,5	754,3
	2022	14296,8	11220,1	398,8	1452,5	98,5	1126,8
	2023	**17751,4**	**12995,1**	**423,2**	**1830,3**	**96,0**	**2406,8**
Prywatnych instytucji niekomercyjnych Private non-profit	2015	101,1	64,2	2,5	.	.	19,5
	2020	79,5	29,1	2,7	.	.	22,6
	2022	86,8	34,1	1,2	.	.	27,6
	2023	**113,8**	**35,8**	**1,2**	**.**	**.**	**47,6**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (307). **PODMIOTY, PERSONEL I NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ W ZAKRESIE BIOTECHNOLOGII ORAZ NANOTECHNOLOGII[a]**

ENTITIES, PERSONNEL AND EXPENDITURE ON RESEARCH AND DEVELOPMENT IN BIOTECHNOLOGY AND NANOTECHNOLOGY[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
BIOTECHNOLOGIA / BIOTECHNOLOGY					
Podmioty (stan w dniu 31.12.)	230	227	234	239	Entities (as of 31.12.)
Personel[b]	5683,5	5123,6	5851,0	5806,9	Personnel[b]
Nakłady[c] (ceny bieżące) w mln zł	850,1	1090,1	1432,4	1719,9	Expenditure[c] (current prices) in million PLN
NANOTECHNOLOGIA / NANOTECHNOLOGY					
Podmioty (stan w dniu 31.12.)	170	130	125	146	Entities (as of 31.12.)
Personel[b]	2116,5	1539,8	1708,1	1582,3	Personnel[b]
Nakłady[c] (ceny bieżące) w mln zł	461,4	296,7	399,9	380,3	Expenditure[c] (current prices) in million PLN

a Ujęte również w pozostałych tablicach dotyczących podmiotów, personelu i nakładów w działalności B+R; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 403. b W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC); personel wewnętrzny i zewnętrzny. c Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Included also in other tables concerning entities, personnel and expenditure on R&D; see general notes, item 7 on page 403. b In full-time equivalents (FTE); internal and external personnel. c Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 7 (308). **NADANE TYTUŁY PROFESORA**[a]

NUMBER OF TITLES OF PROFESSOR[a] AWARDED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**665**	**889**	**484**	**626**	**T O T A L**
w tym kobiety	189	327	179	261	of which women
w dziedzinie/grupie dziedzin:					in the field of:
Nauk ścisłych i przyrodniczych	94	135	65	106	Exact and natural sciences
Nauk inżynieryjno-technicznych	147	173	77	97	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	75	232	142	183	Medical and health sciences
Nauk rolniczych[b]	12	86	34	54	Agricultural sciences[b]
Nauk weterynaryjnych[c]	.	.	.	5	Veterinary sciences[c]
Nauk społecznych	150	107	52	75	Social sciences
Nauk humanistycznych[d]	187	156	114	40	Humanities[d]
Nauk teologicznych[c]	.	.	.	6	Theological sciences[c]
Sztuki[c]	.	.	.	60	The arts[c]

a Tytuły profesora nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. b, d Do 2022 r. łącznie z: b — naukami weterynaryjnymi, d — naukami teologicznymi i sztuką. c Dziedzina wydzielona od 2023 r.

Ź r ó d ł o: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

a Titles of professor are awarded by the President of the Republic of Poland, according to the rules specified in the Law on Higher Education and Science. b, d Until 2022 including: b — veterinary sciences, d — theological sciences and the arts. c Separately since 2023.

S o u r c e: data of the Chancellery of the President of the Republic of Poland.

TABL. 8 (309). **NADANE STOPNIE NAUKOWE**

NUMBER OF SCIENTIFIC DEGREES AWARDED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	doktora habilitowanego habilitated doctor[a] (HD)				doktora doctor				
O G Ó Ł E M	**1643**	**2046**	**986**	**1033**	**5956**	**4451**	**6564**	**7990**	**T O T A L**
w tym kobiety	722	904	451	525	3169	2356	3607	4412	of which women
w dziedzinie/grupie dziedzin:									in the field of:
Nauk ścisłych i przyrodniczych	284	218	173	192	983	683	1002	1290	Exact and natural sciences
Nauk inżynieryjno-technicznych	256	476	185	169	892	540	908	1339	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	255	247	267	291	1401	1231	1857	1966	Medical and health sciences
Nauk rolniczych[b]	91	21	53	69	316	191	297	394	Agricultural sciences[b]
Nauk weterynaryjnych[c]	.	.	.	9	.	.	.	22	Veterinary sciences[c]
Nauk społecznych	360	616	169	161	1175	953	1346	1615	Social sciences
Nauk humanistycznych[d]	397	468	139	90	1189	853	1154	884	Humanities[d]
Nauk teologicznych[c]	.	.	.	4	.	.	.	176	Theological sciences[c]
Sztuki[c]	.	.	.	48	.	.	.	304	The arts[c]

b, d Do 2022 r. łącznie z: b — naukami weterynaryjnymi, d — naukami teologicznymi i sztuką. c Dziedzina wydzielona od 2023 r.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji i Nauki.

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. b, d Until 2022, including: b — veterinary sciences, d — theological sciences and the arts. c Separately since 2023.

S o u r c e: data of the Ministry of Education and Science.

TABL. 9 (310). **CZŁONKOWIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK**

Stan w dniu 31 grudnia

MEMBERS OF THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**506**	**506**	**491**	**467**	**T O T A L**
w tym kobiety	20	41	52	52	of which women
członkowie krajowi	319	330	333	318	national members
rzeczywiści	172	174	182	164	full members
korespondenci	147	156	151	154	corresponding members
członkowie zagraniczni	187	176	158	149	foreign members
w dziedzinie/grupie dziedzin[a]:					in the field of[a]:
Nauk ścisłych i przyrodniczych	201	214,5	206,5	197,2	Natural sciences
Nauk inżynieryjno-technicznych	109	102	101	95	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	63	65,5	61,5	58,5	Medical and health sciences
Nauk rolniczych[b]	56	49	46	41,3	Agricultural sciences[b]
Nauk weterynaryjnych[c]	.	.	.	4	Agricultural and veterinary sciences[c]
Nauk społecznych[d]	77	32	34	31	Social sciences[d]
Nauk humanistycznych i sztuki[e]	.	43	42	40	Humanities and the arts[e]

a Według deklaracji członków PAN; niektórzy członkowie deklarują przynależność do kilku dziedzin nauki, takie deklaracje uwzględniono w odpowiednich dziedzinach/grupach dziedzin w części ułamkowej. b, e Do 2022 r. łącznie z: b — naukami weterynaryjnymi, e — naukami teologicznymi i sztuką. c Dziedzina wydzielona od 2023 r. d W 2015 r. łącznie z naukami humanistycznymi i sztuką.

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Nauk.

a According to declarations of members of the Polish Academy of Sciences; some members declare belonging to more than one field of science, such declarations have been included in the appropriate fields in the fractional part. b, e Until 2022, including: b — veterinary sciences, e — theological sciences and the arts. c Separately since 2023. d In 2015, including humanities and the arts.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Sciences.

TABL. 10 (311). **ARCHIWA PAŃSTWOWE**

STATE ARCHIVES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
				ogółem total	centralne central	pozostałe others	
Archiwa (stan w dniu 31.12.)	33	33	33	33	3	30	Archives (as of 31.12.)
Zasób archiwalny (stan w dniu 31.12.) w tys. jednostek archiwalnych	44761	43060	44767	45564	13718	31846	Archival fonds (as of 31.12.) in thousands of archival units
Akta udostępnione w tys. jednostek archiwalnych	823	289	592	474	120	354	Files accessed in thousands of archival units
Kwerendy[a]	66965	70538	78236	83427	7170	76257	Requests for information[a]
dokonane dla:							searches for:
instytucji	22650	19758	18488	19084	2444	16640	institutions
osób prywatnych	44315	50780	59748	64343	4726	59617	private persons

a Poszukiwania krajowe i zagraniczne.

Ź r ó d ł o: dane Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.

a Domestic and foreign searches.

S o u r c e: data of the Head Office of the State Archives.

TABL. 11 (312). **BIBLIOTEKI NAUKOWE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
SCIENTIFIC LIBRARIES[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Biblioteki Libraries	Księgozbiór w tys. woluminów Collection in thousand volumes			Zbiory specjalne w tys. jednostek inwentarzowych Special collections in thousand inventory units	Czytelnicy (w ciągu roku) w tys. Library active users (during the year) in thousands	Wypożyczenia (w ciągu roku)[b] w jednostkach inwentarzowych Loans (during the year)[b] in inventory units		
			ogółem total	książki books	czasopisma magazines			indywidualne w tys. for individual users in thousands	międzybiblioteczne interlending request	
									do bibliotek zagranicznych to foreign libraries	z bibliotek zagranicznych from foreign libraries
OGÓŁEM TOTAL	2015	1001	93471	72001	21470	21254	1422	13869	854	3218
	2020	808	96380	74333	22047	21148	768	6438	626	1462
	2022	771	96635	74619	22016	21022	724	6760	540	1664
	2023	**760**	**97422**	**74814**	**22608**	**20574**	**763**	**7134**	**457**	**1827**
Biblioteka Narodowa National Library		1	6216	3592	2624	5125	0,4	5	67	169
Biblioteki: Libraries:										
uczelni[c] of higher education institutions[c]		563	67039	52851	14188	10453	591	4849	368	1604
Polskiej Akademii Nauk of the Polish Academy of Sciences		66	5034	3071	1963	935	4	23	2	11
jednostek badawczo-rozwojowych of branch research and development units		79	2464	1697	767	619	4	13	13	13
publiczne public		15	10656	9211	1445	2155	153	2146	7	17
inne others		36	6012	4392	1621	1287	11	98	—	13

a Określone w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu zaliczania bibliotek do niektórych bibliotek naukowych oraz ustalenia ich wykazu. b Łącznie ze zbiorami specjalnymi. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 401.

a Specified in the Regulation of the Minister of Culture and National Heritage of 2 April 2012 on the method and procedure for classifying libraries as certain scientific libraries and establishing their list. b Including special collections. c See general notes, item 1 on page 401.

TABL. 12 (313). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE I USŁUGACH[a] (ceny bieżące)**
EXPENDITURE ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY AND SERVICES[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym nakłady na Of which expenditure on		SPECIFICATION
			działalność badawczą i rozwojową[b] research and development activity[b]	inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne[c] capital on tangible and intangible fixed assets[c]	
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2015	43734,9	9257,8	31225,0	**T O T A L**
	2019	38579,6	19156,9	14500,6	
	2020	38777,4	20392,4	12041,6	
	2022	**55700,8**	**29228,3**	**16834,2**	
Przemysł		**26011,7**	**12784,9**	**10360,5**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie		424,9	69,5	78,5	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe		23201,2	12574,7	8261,7	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]		1755,1	90,9	1497,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]		630,6	49,8	522,7	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Usługi		**29689,1**	**16443,4**	**6473,7**	**Services**
w tym:					of which:
Handel hurtowy[Δ]		1986,9	1170,9	622,6	Wholesale trade
Transport i gospodarka magazynowa		2926,9	39,8	1707,9	Transportation and storage
Informacja i komunikacja		17368,9	10124,6	3530,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2880,0	938,2	533,2	Financial and insurance activities
Działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; badania naukowe i prace rozwojowe; reklama, badania rynku i opinii publicznej		4526,3	4169,9	79,8	Architectural and engineering activities; scientific research and development; advertising and market research

a Dane dla przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. c Na środki trwałe (grupy 0—8 klasyfikacji KŚT), oprogramowanie, ochronę własności intelektualnej i zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych.

U w a g a. Nakłady na działalność innowacyjną poniosło: w 2015 r. — 11,1%, w 2019 r. — 11,5%, w 2020 r. — 12,3%, a w 2022 r. — 16,7% ogółu badanych przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych.

a Data for industrial and service enterprises with 10 or more employed persons. b Intramural and extramural expenditure. c On tangible fixed assets (groups 0—8 according to the Classification of Fixed Assets), software, intellectual property rights and acquisition of external knowledge.

N o t e. Entities with expenditure on innovation activity accounted for: in 2015 — 11.1%, in 2019 — 11.5%, in 2020 — 12.3%, and in 2022 — 16.7% of all surveyed industrial and service enterprises.

TABL. 13 (314). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE I USŁUGACH**[a]

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY AND SERVICES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015[b]	2020[c]	2022[d]	SPECIFICATION
	w %	in %		
O G Ó Ł E M	**6,6**	**7,5**	**5,0**	**T O T A L**
Przemysł	**9,5**	**10,0**	**6,9**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	0,8	.	.	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	11,6	12,2	8,7	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	0,5	.	.	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	1,3	1,2	0,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Usługi	**3,0**	**4,6**	**2,7**	**Services**
w tym:				of which:
Handel hurtowy[Δ]	0,6	3,0	0,9	Wholesale trade
Transport i gospodarka magazynowa	2,2	1,9	0,8	Transportation and storage
Informacja i komunikacja	16,0	19,1	17,8	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5,4	3,9	3,8	Financial and insurance activities
Działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; badania naukowe i prace rozwojowe; reklama, badania rynku i opinii publicznej	2,5	6,8	5,1	Architectural and engineering activities; scientific research and development; advertising and market research

a Dane dla przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b—d Wskaźniki pokazują udział (w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem) przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych wprowadzonych na rynek w latach: b — 2013—2015, c — 2018—2020, d — 2020—2022.

a Data for industrial and service enterprises with 10 or more persons employed. b—d Indicators show shares (in net revenues from sales of products, goods and materials in total) of the revenues from sales of new or improved products introduced into the market during the years: b — 2013—2015, c — 2018—2020, d — 2020—2022.

TABL. 14 (315). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**[a]

RESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Wynalazki:					
zgłoszone	4679	4010	3240	3946	Patent applications
udzielone patenty	2404	2260	2224	2208	Patents granted
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	994	793	610	668	Utility model applications
udzielone prawa ochronne	562	533	511	365	Rights of protection granted

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP.

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego RP.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 15 (316). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**[a] **WEDŁUG PODMIOTÓW ZGŁASZAJĄCYCH**

RESIDENT PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS[a] BY FILING ENTITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				wzory użytkowe zgłoszone utility model applications				
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
O G Ó Ł E M	**4679**	**4010**	**3240**	**3946**	**994**	**793**	**610**	**668**	**T O T A L**
W ODSETKACH IN PERCENT									
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Instytuty, uczelnie[b]	43,1	43,0	52,1	47,3	11,6	20,6	13,4	15,5	Institutes, higher education institutions[b]
Podmioty gospodarcze	45,0	42,6	35,6	41,4	67,7	60,5	63,6	64,7	Economic entities
Osoby fizyczne	11,9	14,4	12,3	11,3	20,7	18,9	23,0	19,8	Natural persons

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP. b Łącznie z jednostkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk.

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego RP.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland. b Including scientific units of the Polish Academy of Sciences.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 16 (317). **WYNALAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY**

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
O G Ó Ł E M	**139**	**88**	**83**	**117**	**168**	**48**	**66**	**53**	**T O T A L**
zgłoszone w trybie krajowym[a]	99	52	51	80	77	29	30	30	under national procedure[a]
zgłoszone w trybie międzynarodowym (PCT)[b]	40	36	32	37	91	19	36	23	under the PCT procedure[b]
w tym:									of which:
Austria	11	1	—	2	2	2	2	1	Austria
Belgia	—	1	1	1	5	—	—	—	Belgium
Chiny	3	4	13	13	1	1	3	8	China
Czechy	2	5	—	8	1	3	3	3	Czechia
Dania	—	6	—	2	5	1	2	—	Denmark

a, b Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: a — bezpośrednio, b — w ramach Układu o Współpracy Patentowej — PCT (faza krajowa).

a, b Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: a — directly, b — under the Patent Cooperation Treaty — PCT (national phase).

TABL. 16 (317). **WYNALAZKI ZAGRANICZNE ZGŁOSZONE W POLSCE I UDZIELONE PATENTY (dok.)**

NON-RESIDENT PATENT APPLICATIONS IN POLAND AND PATENTS GRANTED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
Finlandia	2	2	—	—	1	3	1	—	Finland
Francja	2	4	1	3	7	1	5	2	France
Hiszpania	3	—	1	3	3	1	1	—	Spain
Holandia	1	—	—	—	4	2	—	—	Netherlands
Japonia	3	7	8	3	15	4	8	1	Japan
Kanada	2	1	1	—	1	—	1	1	Canada
Niemcy	29	5	14	16	39	6	2	7	Germany
Stany Zjednoczone	39	21	14	36	49	7	18	16	United States
Szwajcaria	14	3	2	6	7	2	2	1	Switzerland
Szwecja	4	2	—	2	5	3	—	—	Sweden
Wielka Brytania	6	11	6	6	5	5	4	5	United Kingdom
Włochy	7	—	4	—	6	2	4	1	Italy

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego RP.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 17 (318). **WYNALAZKI ZGŁOSZONE I UDZIELONE PATENTY WEDŁUG DZIAŁÓW TECHNIKI**[1]

PATENT APPLICATIONS AND PATENTS GRANTED BY FIELDS OF TECHNOLOGY[1]

WYSZCZEGÓLNIENIE a — krajowe[2] zagraniczne zgłoszone w Polsce: b — w trybie krajowym[2] c — w trybie PCT[3]		2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION a — resident[2] non-resident filed in Poland: b — under national procedure[2] c — under the PCT procedure[3]
		wynalazki zgłoszone patent applications				udzielone patenty patents granted				
O G Ó Ł E M	**a**	**4679**	**4010**	**3240**	**3946**	**2404**	**2260**	**2224**	**2208**	**T O T A L**
	b	**99**	**52**	**51**	**80**	**77**	**29**	**30**	**32**	
	c	**40**	**36**	**32**	**37**	**91**	**19**	**36**	**21**	
Podstawowe potrzeby ludzkie	a	753	830	419	390	355	369	433	391	Human necessities
	b	19	11	6	6	20	5	5	5	
	c	4	4	7	3	30	1	2	2	
Różne procesy przemysłowe; transport	a	876	832	303	370	538	508	472	501	Performing operations; transporting
	b	19	12	9	11	10	5	8	8	
	c	14	7	9	5	6	4	12	11	
Chemia; metalurgia	a	1012	663	394	493	529	659	526	500	Chemistry; metallurgy
	b	14	2	1	5	19	8	4	2	
	c	8	9	6	3	35	3	6	1	
Włókiennictwo; papiernictwo	a	33	36	11	15	30	18	40	18	Textiles; paper
	b	2	—	—	—	1	—	—	1	
	c	—	—	—	2	1	—	—	—	
Budownictwo; górnictwo	a	389	344	138	149	209	155	147	238	Fixed constructions
	b	11	5	5	5	15	5	6	7	
	c	11	7	1	4	6	6	6	1	
Budowa maszyn; oświetlenie; ogrzewanie; uzbrojenie; technika minerska	a	523	400	201	223	293	257	242	214	Mechanical engineering; lighting; heating; weapons; blasting
	b	16	11	—	4	9	2	4	3	
	c	1	1	1	2	6	2	3	2	
Fizyka	a	531	365	227	218	276	202	243	228	Physics
	b	4	—	5	1	—	2	1	4	
	c	2	5	7	5	4	—	5	2	
Elektrotechnika	a	309	232	89	92	174	92	121	118	Electricity
	b	7	4	2	5	3	2	2	2	
	c	—	3	—	2	3	3	2	2	
Niesklasyfikowane	a	253	308	1458	1996	—	—	—	—	Not classified
	b	7	7	23	43	—	—	—	—	
	c	—	—	1	11	—	—	—	—	

1 Na podstawie Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej (IPC). 2, 3 Wynalazki zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP: 2 — bezpośrednio, 3 — w ramach Układu o Współpracy Patentowej — PCT (faza krajowa).

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego RP.

1 According to the International Patent Classification (IPC). 2, 3 Patent applications filed at the Patent Office of the Republic of Poland: 2 — directly, 3 — under the Patent Cooperation Treaty — PCT (national phase).

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 18 (319). **PATENTY EUROPEJSKIE[a] UPRAWOMOCNIONE W POLSCE**
EUROPEAN PATENTS[a] VALIDATED IN POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**7883**	**13284**	**10327**	**8108**	**T O T A L**
Patenty na wynalazki krajowe	71	110	109	106	Patents granted for resident inventions
Patenty na wynalazki zagraniczne	7812	13174	10218	8002	Patents granted for non-resident inventions
w tym:					of which:
Austria	230	357	249	217	Austria
Belgia	174	311	244	198	Belgium
Dania	145	255	200	170	Denmark
Finlandia	128	287	178	144	Finland
Francja	727	971	724	530	France
Hiszpania	119	174	162	125	Spain
Holandia	307	581	412	275	Netherlands
Japonia	246	513	329	278	Japan
Niemcy	2168	3150	2400	1836	Germany
Stany Zjednoczone	1302	2129	1650	1210	United States
Szwajcaria	553	901	540	500	Switzerland
Szwecja	216	515	443	304	Sweden
Wielka Brytania	265	465	408	330	United Kingdom
Włochy	499	705	630	464	Italy

a Dane dotyczą patentów udzielonych przez Europejski Urząd Patentowy (EPO).
Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego RP.

a Data concern patents granted by the European Patent Office (EPO).
S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne
Information society

TABL. 19 (320). **OSOBY W WIEKU 16—74 LATA KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU**[a]

INDIVIDUALS AGED 16—74 USING THE INTERNET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		
	ogółem total				miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu osób w wieku 16—74 lata in % of total persons aged 16—74					
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**68,0**	**83,2**	**86,9**	**86,4**	**89,3**	**82,1**
według celu korzystania na użytek prywatny[b]: by purpose of private use[b]:						
Korzystanie z poczty elektronicznej Sending/receiving e-mails	54,0	65,9	69,3	66,9	72,5	58,5
Telefonowanie przez Internet, odbywanie wideokonferencji Telephoning or video calls over the Internet	27,6	55,0	54,8	56,1	60,3	49,6
Wyszukiwanie informacji o towarach lub usługach Finding information about goods or services	42,2	62,7	74,3	64,4	66,4	61,5
Zakup towarów i usług[c] Purchase of goods or services[c]	24,1	46,6	50,9	49,9	54,3	43,1
Wyszukiwanie informacji związanych ze zdrowiem Seeking health-related information	28,3	42,8	52,0	53,0	57,9	45,4
Korzystanie z komunikatorów Using instant messaging	.	53,4	64,7	64,5	66,4	61,6
Korzystanie z serwisów społecznościowych Using social networking sites	41,4	54,8	60,6	62,3	64,0	59,7
Korzystanie z usług: Using services of:						
bankowych Internet banking	31,2	49,5	55,6	59,1	64,8	50,4
administracji publicznej[d] public administration[d]	26,6	41,9	55,4	58,5	65,2	48,4

a Dane dotyczą korzystania z Internetu w 1 kwartale roku badanego, a w przypadku pozycji „Korzystanie z usług administracji publicznej" — również od 2 do 4 kwartału roku poprzedzającego rok badany. b W tym podziale ta sama osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli korzystała z Internetu w więcej niż jednym celu. c Poprzez złożenie zamówienia na stronie internetowej sprzedawcy lub w portalu aukcyjnym. d Dane od 2022 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 405.

a Data refer to the use of the Internet in the 1st quarter of the surveyed year, and for the "Using service of public administration" item — also from the 2nd to the 4th quarter of the year preceding a surveyed year. b In this division, the same person may be indicated more than once if he or she used the Internet for more than one purpose. c By placing an order on a seller's website or an auction website. d Data since 2022 are not fully comparable with those for previous years; see the general notes, item 2 on page 405.

TABL. 20 (321). **PRZEDSIĘBIORSTWA WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE**

ENTERPRISES USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szerokopasmowy dostęp do Internetu Broadband Internet access		Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe[a] Social media[a]	Usługi kupowane w chmurze obliczeniowej Services purchased in computing cloud	Otwarte dane publiczne Public open data
		razem total	w tym o prędkości przynajmniej 100 Mb/s of which with a speed of at least 100 Mb/s				
		w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity					
OGÓŁEM TOTAL	2015	91,9	7,9	65,4	22,2	7,3	.
	2020	98,6	42,8	71,3	.	24,4	17,3
	2022	98,5	51,3	71,4[b]	45,6[b]	28,7[b]	19,0[b]
	2023	**98,7**	**54,9**	**67,3**	**47,6**	**55,7**	**19,5**
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2015	91,3	5,5	69,7	18,5	6,2	.
	2020	98,8	38,4	77,1	.	23,1	15,0
	2022	98,9	47,4	78,0[b]	44,0[b]	27,7[b]	16,4[b]
	2023	**99,0**	**52,4**	**74,9**	**45,7**	**58,2**	**17,8**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	97,6	11,6	82,4	12,3	11,8	.
	2020	100,0	43,6	90,3	.	28,9	28,9
	2022	99,2	55,8	91,2[b]	39,9[b]	38,1[b]	38,6[b]
	2023	**100,0**	**48,9**	**93,5**	**43,8**	**84,3**	**31,2**
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	96,5	5,2	82,7	12,0	5,8	.
	2020	99,6	37,7	88,1	.	24,8	26,2
	2022	100,0	43,5	90,1[b]	41,5[b]	32,2[b]	26,0[b]
	2023	**100,0**	**50,2**	**88,7**	**41,1**	**71,1**	**29,5**
Budownictwo Construction	2015	91,0	6,7	57,4	9,8	4,8	.
	2020	97,4	35,1	64,6	.	16,9	18,3
	2022	97,1	43,1	61,0[b]	28,7[b]	19,6[b]	20,6[b]
	2023	**97,6**	**47,5**	**55,1**	**30,3**	**44,6**	**18,1**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2015	91,8	7,6	59,3	24,8	7,0	.
	2020	99,0	43,6	67,2	.	23,6	16,2
	2022	98,8	52,7	67,7[b]	51,8[b]	28,1[b]	18,0[b]
	2023	**98,9**	**55,4**	**64,6**	**55,0**	**55,9**	**19,2**

a Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów, a do 2022 r. także narzędzia wymiany informacji Wiki. b 2021 r. (za 2022 r. dane nie były zbierane).

a Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, and by 2022 also Wiki based knowledge sharing tools. b 2021 (for 2022 data were not collected).

TABL. 20 (321). **PRZEDSIĘBIORSTWA WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE (dok.)**

ENTERPRISES USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szerokopasmowy dostęp do Internetu Broadband Internet access		Własna strona internetowa Own website	Media społecznościowe[a] Social media[a]	Usługi kupowane w chmurze obliczeniowej Services purchased in computing cloud	Otwarte dane publiczne Public open data
		razem total	w tym o prędkości przynajmniej 100 Mb/s of which with a speed of at least 100 Mb/s				
		w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity					
Transport i gospodarka magazynowa	2015	93,2	8,1	56,0	15,9	5,4	.
Transportation and storage	2020	98,9	40,9	56,3	.	21,7	15,4
	2022	98,1	47,3	56,1[b]	33,9[b]	23,8[b]	15,6[b]
	2023	**99,0**	**53,2**	**51,7**	**36,2**	**43,5**	**14,9**
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	2015	88,0	5,9	76,0	51,5	3,9	.
Accommodation and catering[Δ]	2020	97,3	40,5	75,5	.	15,2	11,3
	2022	97,7	49,9	78,4[b]	77,1[b]	20,8[b]	12,4[b]
	2023	**98,2**	**50,0**	**65,1**	**70,0**	**51,9**	**17,0**
Informacja i komunikacja	2015	98,2	2,5	89,2	61,3	29,7	.
Information and communication	2020	100,0	77,6	89,6	.	63,5	30,9
	2022	100,0	82,1	91,3[b]	80,5[b]	67,7[b]	35,6[b]
	2023	**100,0**	**82,2**	**87,0**	**77,8**	**80,8**	**31,5**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2015	95,3	10,1	72,9	19,3	9,5	.
Real estate activities	2020	98,7	48,2	86,4	.	21,0	22,1
	2022	98,7	59,8	84,3[b]	32,1[b]	28,8[b]	19,5[b]
	2023	**99,6**	**62,7**	**82,3**	**39,0**	**67,4**	**25,9**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	2015	96,8	13,4	78,2	28,0	12,8	.
	2020	98,8	59,6	79,3	.	43,0	24,6
Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)	2022	99,4	70,4	81,3[b]	57,6[b]	46,3[b]	30,6[b]
	2023	**99,7**	**70,4**	**80,6**	**62,7**	**70,6**	**28,1**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	2015	85,8	11,5	61,9	26,2	10,3	.
Administrative and support service activities	2020	96,4	48,9	67,3	.	26,9	18,7
	2022	96,7	55,0	66,8[b]	40,3[b]	33,0[b]	18,2[b]
	2023	**96,8**	**59,7**	**61,0**	**44,3**	**52,4**	**20,9**
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	2015	100,0	20,8	90,3	40,3	15,3	.
	2020	100,0	68,6	85,7	.	34,3	23,6
Other service activities — repair of computers and communication equipment	2022	100,0	75,4	86,1[b]	55,6[b]	45,8[b]	30,1[b]
	2023	**100,0**	**81,3**	**85,3**	**53,3**	**70,7**	**37,2**

a Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów, a do 2022 r. także narzędzia wymiany informacji Wiki. b 2021 r. (za 2022 r. dane nie były zbierane).

a Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, and by 2022 also Wiki based knowledge sharing tools. b 2021 (for 2022 data were not collected).

TABL. 21 (322). **PRZEDSIĘBIORSTWA ZATRUDNIAJĄCE SPECJALISTÓW ICT**[a]

ENTERPRISES EMPLOYING ICT SPECIALISTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity			
O G Ó Ł E M	**12,0**	**25,2**	**30,9**	**T O T A L**
Przetwórstwo przemysłowe	12,5	27,3	32,0	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	29,9	52,3	49,0	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	18,3	31,7	37,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4,5	14,4	19,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	9,7	23,2	29,2	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	7,5	16,1	25,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	3,9	14,4	22,2	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	61,7	81,6	84,4	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	18,2	28,1	30,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	20,2	38,9	43,3	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	14,4	24,0	31,1	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	51,4	68,6	72,6	Other service activities — repair of computers and communication equipment

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 406.

a See general notes, item 4 on page 406.

TABL. 22 (323). **PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE SPRZEDAŻ W RAMACH HANDLU ELEKTRONICZNEGO**[a]

ENTERPRISES CONDUCTING SALES WITHIN THE FRAMES OF E-COMMERCE[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności in % of total enterprises of a given economic activity				
O G Ó Ł E M	**12,4**	**17,9**	**18,0**	**17,8**	**T O T A L**
Przetwórstwo przemysłowe	13,3	17,8	16,6	17,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	1,0	1,7	3,7	3,9	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	4,0	4,3	5,4	4,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2,0	2,9	2,7	2,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	18,9	29,6	32,5	31,9	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	7,1	8,9	11,6	11,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	21,9	53,6	46,6	47,0	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	21,8	25,3	22,3	19,2	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2,9	5,0	3,2	5,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej)	4,5	6,6	5,8	5,8	Professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities)
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	8,1	11,2	7,6	8,5	Administrative and support service activities
Pozostała działalność usługowa — naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego	35,8	22,2	24,0	21,9	Other service activities — repair of computers and communication equipment

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 406.

a See general notes, item 5 on page 406.

Telekomunikacja
Telecommunications

TABL. 23 (324). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY USŁUG W DZIAŁALNOŚCI TELEKOMUNIKACYJNEJ (ceny bieżące)**

REVENUES FROM THE SALE OF TELECOMMUNICATIONS SERVICES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022	2023		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN		w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	**40634,4**	**43146,6**	**100,0**	**T O T A L**
w tym:				of which:
Telefonia stacjonarna	1070,7	924,5	2,1	Fixed line technology
Współpraca międzyoperatorska	2310,5	2008,0	4,7	Inter-operator cooperation
Telefonia ruchoma	14399,3	15299,6	35,5	Mobile telephony
Dostęp do sieci Internet	9675,4	10322,0	23,9	Internet access
Usługi wiązane	11929,8	12918,8	29,9	Bundled services
Telefonia VoIP	316,4	295,0	0,7	VoIP telephony

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 24 (325). **ŁĄCZA ABONENCKIE, ABONENCI ORAZ POŁĄCZENIA TELEFONICZNE**[a]

Stan w dniu 31 grudnia

SUBSCRIBER LINES, TELEPHONE SUBSCRIBERS AND CALLS[a]

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Łącza abonenckie[b]:					Subscriber lines[b]:
w tysiącach	5605	3244	2578	2301	in thousands
w tym:					of which:
konsumenci	3991	2054	1570	1409	consumers
biznes	1615	1190	1007	892	business
na 1000 ludności	146	85	68	61	per 1000 population
Abonenci telefonii ruchomej[c] w tys.	56254	49351	52597	52387	Mobile telephone subscribers[c] in thousands
Połączenia telefoniczne wychodzące w obrocie krajowym (w ciągu roku) w mln min	97504	126586	116700	112117	Domestic outgoing telephone calls (during the year) in million minutes
telefonii stacjonarnej	8545	4176	2885	2283	fixed line telephony
telefonii ruchomej	88959	122410	113815	109833	mobile telephony

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Własne (operatorów telefonii stacjonarnej). c Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a Data concern operators of public telecommunication network. b Own (of fixed-line telephony operators). c Including users (pre-paid services).

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 25 (326). **STACJE NADAWCZE W ZAKRESIE RADIOFONII I TELEWIZJI**[a]

Stan w dniu 31 grudnia

RADIO AND TELEVISION BROADCASTING[a]

As of 31 December

STACJE NADAWCZE	2015	2020	2022	2023	TRANSMISSION STATION
Radiofonia analogowa — emisja FM[b]	936	1079	1115	1359	Analog broadcasting — FM[b] broadcast
Telewizja cyfrowa naziemna — emisja DVB-T	397	559	579	659	Terrestrial digital TV — DVB-T broadcast
Telewizja cyfrowa mobilna	80	130	47	43	Mobile digital TV

a Na podstawie pozwoleń radiowych wydawanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej. b Na przykład na falach ultrakrótkich UKF.

a On the basis of radio permissions issued by the President of the Office of Electronic Communications. b For example on ultra-short waves VHF.

DZIAŁ XV
CENY

CHAPTER XV
PRICES

Uwagi ogólne

1. Wskaźniki cen produkcji globalnej, zużycia pośredniego, produktu krajowego brutto oraz **popytu krajowego** (spożycia i akumulacji brutto) przedstawiają w sposób syntetyczny zmiany cen w gospodarce narodowej. Wskaźniki te uzyskano ze zbiorczych rachunków gospodarki narodowej, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)".

Zgodnie z przyjętą polityką rewizji w rachunkach narodowych prezentowane w roczniku dane zmieniono w stosunku do opublikowanych wcześniej, z tytułu rewizji benchmarkingowej oraz uwzględnienia danych ostatecznych za rok 2022. Rewizja objęła dane za lata 1995—2022. Główne zmiany z tytułu rewizji dotyczyły rachunków: usług mieszkaniowych gospodarstw domowych, produkcji nieobserwowanej, sektora przedsiębiorstw niefinansowych, spożycia indywidualnego gospodarstw domowych oraz usług finansowych i ubezpieczeniowych. Dane za 2023 r. są nieostateczne.

2. Do obliczeń **wskaźników cen nakładów inwestycyjnych** wykorzystano wskaźniki cen nakładów na poszczególne rodzaje środków trwałych oraz pozostałych nakładów. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące rodzajów nakładów podano w uwagach ogólnych działu „Inwestycje. Środki trwałe", ust. 1 na str. 624. Wskaźniki cen obliczono na podstawie struktury wartości nakładów inwestycyjnych (po wyeliminowaniu odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wskaźniki cen transakcyjnych w handlu zagranicznym (importu i eksportu) określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych. Obserwacja zmian cen wybranych towarów prowadzona jest przy wykorzystaniu danych o obrotach handlu zagranicznego (w imporcie na warunkach cif, w eksporcie na warunkach fob). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu struktury wartości obrotów handlu zagranicznego z roku badanego.

Wskaźnik terms of trade jest to stosunek zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

4. Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie obliczono przyjmując jako system wag strukturę sprzedaży produktów rolnych oraz zakupu towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych wyrażają zmiany średnich ważonych cen skupu i cen uzyskiwanych przez rolników na targowiskach.

Wskaźniki cen towarów i usług zakupywanych wyrażają zmiany cen detalicznych towarów i usług zakupywanych na cele konsumpcyjne, bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjne. Jako systemy wag

General notes

1. Price changes in the national economy are synthetically expressed by **price indices of output, intermediate consumption, gross domestic product** and **domestic demand** (final consumption expenditure and gross capital formation). These indices are obtained from aggregated national accounts, compiled according to principles of "The European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)".

In accordance with the revision policy adopted in national accounts, the data presented in the yearbook have been changed in relation to those published earlier, due to the benchmark revision and the inclusion of final data for 2022. The revision covered data for years 1995—2022. The main changes due to the revision included the following accounts: housing services of households, unobserved production, the non-financial corporations sector, individual consumption expenditure of households as well as financial and insurance services. Data for 2023 are temporary.

2. Investment outlays price indices are compiled with the use of price indices of outlays for particular types of fixed assets and other outlays. Detailed explanations on types of investment outlays are given in the general notes to the "Investments. Fixed assets" chapter, item 1 on page 624. The structure of investment outlays value (excluding interest on investment credits and loans) in the year preceding the surveyed one is used for calculation of the price indices.

3. Transaction price indices of foreign trade (imports and exports) define changes in foreign currency prices and changes in exchange rates of foreign currencies expressed in PLN. Observation of changes in prices of selected commodities is conducted with the use of data concerning foreign trade turnover (imports — cif, exports — fob). Price indices are calculated applying the structure of turnover value in the surveyed year.

Terms of trade index presents the relation of price changes of exported commodities to price changes of imported commodities.

4. Price indices of sold agricultural products and price indices of goods and services purchased by private farms were calculated using the structure of the sold agricultural products as well as the structure of purchased goods and services from the year preceding the surveyed year as a weight system.

Price indices of sold agricultural products reflect changes in average weighted procurement prices and marketplace prices received by farmers.

Price indices of purchased goods and services illustrate changes in retail prices of goods and services purchased for consumer, current agricultural production or investment purposes. The following

przyjęto w zakresie towarów i usług przeznaczonych na cele:
1) konsumpcyjne — strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych rolników, uzyskaną z badania budżetów gospodarstw domowych;
2) bieżącej produkcji rolniczej — strukturę zakupów dokonanych przez gospodarstwa indywidualne;
3) inwestycyjne — strukturę wydatków pieniężnych ustaloną na podstawie danych o akumulacji, wynikającą z rachunków narodowych.

Wskaźnik relacji cen („nożyce cen") jest to stosunek wskaźnika cen produktów rolnych sprzedawanych do wskaźnika cen towarów i usług zakupywanych.

5. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług — VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

6. Relacje cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu produktów rolnych informują, jaką ilość produktu rolnego należy sprzedać, aby zakupić dany środek produkcji. Relacje cen obliczono przy przyjęciu przeciętnych cen rocznych.

7. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych targowiskach.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

8. Źródłem informacji o **cenach gruntów ornych w obrocie prywatnym** jest kwartalne badanie przeprowadzane przez ankietera w formie wywiadu z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego wylosowanego do reprezentacyjnych badań rolniczych (metoda CATI).

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen kwartalnych.

Przeliczenia cen gruntów na żyto i żywiec rzeźny wieprzowy dokonano przy przyjęciu przeciętnych rocznych cen targowiskowych tych produktów.

9. Wskaźniki cen, o których mowa w pkt 1)—3), charakteryzują zmiany cen bazowych, przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów i podatek akcyzowy. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

Do obliczeń przyjęto następujące założenia metodyczne:
1) **wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów wyrobów i usług (ok. 30 tys. w 2023 r.), uzyskiwanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 3,2 tys. w 2023 r.), zaliczone według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych", „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją", w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto dane dotyczące cen oraz wartości sprzedaży reprezentantów. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

weight systems were applied for goods and services intended for:
1) consumption — the structure of farmers households expenditure (excluding own consumption) resulting from household budgets survey;
2) current agricultural production — the structure of purchases made by private farms;
3) investment — the structure of monetary expenditure based on data from national accounts concerning gross capital formation.

Index of price relations ("price gap") constitutes the ratio of price index of sold agricultural products to price index of purchased goods and services.

5. Data on **procurement prices** concern prices of agricultural products purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as the quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

6. Relations between retail prices of means of production for agriculture and procurement prices of agricultural products inform about the quantity of agricultural product that should be sold to buy the given mean of production. Relations were calculated with the use of average annual prices.

7. The source of information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** are monthly price quotations of agricultural products, conducted by a network of interviewers on selected marketplaces.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

8. The source of information on **prices of arable land in private turnover** is a quarterly interview with holders of private farms selected for agricultural sample survey (CATI method).

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average quarterly prices.

Recalculation of arable land prices into rye and pigs for slaughter was made using their average annual prices on marketplaces.

9. Price indices mentioned in points 1)—3) characterise changes in basic prices, in the case of construction and assembly production subsides on products and the excise tax do not occur. Definition of **basic price** is given in general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

Calculations are based on the following methodological assumptions:
1) **price indices of sold production of industry** are calculated on the basis of a monthly survey of prices of products and services representatives (about 30 thousand in 2023) received by specifically selected economic entities (about 3.2 thousand in 2023), included in: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" sections of NACE Rev. 2, employing more than 9 persons. Observation covers data on prices of representative items and value of their sale. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji sprzedanej przemysłu stanowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2021 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen;

2) **wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej** opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów robót (ok. 3,5 tys. w 2023 r.) realizowanych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 400 w 2023 r.) zaliczone według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo", w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Obserwacją objęto ceny skalkulowane na podstawie aktualnej bazy kosztowo-cenowej badanych jednostek według powszechnie stosowanych zasad kalkulacji cen produkcji budowlano-montażowej. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie ważone wskaźników cen reprezentantów przy zastosowaniu, jako systemu wag, wartości ich sprzedaży w badanym miesiącu.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen produkcji budowlano-montażowej stanowi struktura sprzedaży zrealizowanej w 2021 r. przez podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. System ten uwzględnia zmiany cen i zmiany struktury sprzedaży zachodzące w kolejnych miesiącach roku, którego dotyczą wskaźniki cen;

3) **wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji** opracowano na podstawie kwartalnego badania cen reprezentantów usług (ok. 2,2 tys. w 2023 r.) świadczonych przez dobrane w sposób celowy podmioty gospodarcze (ok. 580 w 2023 r.), w których liczba pracujących przekracza 9 osób, prowadzące przeważającą lub drugorzędną działalność w zakresie: transportu lądowego oraz rurociągowego, transportu wodnego, transportu lotniczego, magazynowania i działalności usługowej wspomagającej transport, działalności pocztowej i kurierskiej oraz telekomunikacji. Obserwacją objęto ceny producentów wybranych usług świadczonych na terenie kraju oraz poza granicami kraju przedsiębiorstwom lub osobom reprezentującym przedsiębiorstwo, instytucjom publicznym, a także konsumentom indywidualnym. Wskaźniki cen na szczeblu podmiotu gospodarczego obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów.

System wag do obliczeń agregatowych wskaźników cen opracowywany jest na podstawie danych dotyczących obrotów zrealizowanych w roku bazowym i zmieniany jest raz na pięć lat.

Począwszy od danych za 1 kwartał 2021 r. wskaźniki cen usług transportu, gospodarki magazynowej i telekomunikacji są obliczane przy wykorzystaniu systemu wagowego przygotowanego w oparciu o obroty z 2021 r.

10. Wskaźniki cen lokali mieszkalnych są opracowywane z częstotliwością kwartalną i odzwierciedlają zmiany cen zachodzące na rynku lokali mieszkalnych. Obserwacją objęto ceny mieszkań w budynkach wielomieszkaniowych nabywanych

The weight system for calculation of the aggregated price indices of sold production of industry is based on the sales structure carried out in 2021 by economic entities employing more than 9 persons. This system includes the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of a year to which the price indices refer;

2) **price indices of construction and assembly production** are calculated on the basis of a monthly prices survey of works representatives (about 3.5 thousand in 2023) realised by specifically selected economic entities (about 400 in 2023) included in the "Construction" section of NACE Rev. 2, employing more than 9 persons. Observation covers prices calculated on a current cost-price basis in surveyed units according to generally applied rules of price calculation of construction and assembly production. Price indices at the economic entity level are calculated as weighted averages of price indices of representative items using, as a weight system, value of their sale in the surveyed month.

The weight system for calculation of the aggregated price indices of construction and assembly production is based on the sales structure carried out in 2021 by economic entities employing more than 9 persons. This system includes the price and sales structure changes, occurring in subsequent months of the year, to which the price indices refer;

3) **price indices of transport, storage and telecommunications** are calculated on the basis of a quarterly prices survey of services representatives (about 2.2 thousand in 2023) rendered by purposively selected economic entities (about 580 in 2023), employing more than 9 persons, with primary and secondary activity in the field of: land transport and transport via pipelines, water transport, air transport, warehousing and support activities for transportation, postal and courier activities and telecommunications. The observation covers producers prices of selected services rendered in the country and outside the country to enterprises or persons representing the enterprise, public institutions as well as individual consumers. Price indices at the economic entity level are calculated as geometric means of price indices for representative items.

The weighting system for calculation of the aggregated price indices is based on the turnover generated in the base year and it is changed once every five years.

Starting from the data for 1 quarter 2021, price indices for transportation, storage and telecommunication services are calculated using a weighting system based on turnover from 2021.

10. Price indices of residential premises are compiled quarterly and reflect changes in prices on residential premises market. They are based on data concerning dwellings in blocks of flats purchased by households. They are compiled

przez gospodarstwa domowe. Wskaźniki obliczane są przy zastosowaniu metody stratyfikacji, która polega na pogrupowaniu transakcji w możliwie homogeniczne warstwy. Przy wyznaczaniu warstw wykorzystuje się kryteria rodzaju rynku (pierwotny/wtórny), lokalizacji i wielkości lokalu mieszkalnego. Dla każdej z wyodrębnionych warstw oblicza się elementarny wskaźnik cen jako iloraz średniej ceny okresu bieżącego (danego kwartału) do średniej ceny okresu odniesienia (4 kwartał roku poprzedniego).

Wskaźniki dla wyższych szczebli agregacji obliczane są przy zastosowaniu systemu wag opracowanego na podstawie wartości lokali mieszkalnych sprzedanych w roku poprzedzającym rok badany. Źródłem informacji o cenach sprzedanych lokali mieszkalnych są rejestry cen nieruchomości prowadzone przez starostwa powiatowe i prezydentów miast na prawach powiatu przy wykorzystaniu informacji pochodzących z aktów notarialnych. Na rynku pierwotnym ma miejsce obrót nieruchomościami nowo wybudowanymi, sprzedawanymi przez deweloperów lub spółdzielnie mieszkaniowe, natomiast na rynku wtórnym — obrót nieruchomościami używanymi, sprzedawanymi przez poprzedniego właściciela, którym może być osoba fizyczna lub prawna.

11. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne" (w tym towary nieżywnościowe) i „usługi konsumpcyjne".

12. Informacje o **cenach detalicznych** towarów i usług pochodzą z następujących źródeł:

1) notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen;
2) cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części;
3) notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet;
4) dane pozyskane bezpośrednio od gestorów danych.

13. W latach 2020 i 2021 istotny wpływ na sposób realizacji badania cen miała pandemia COVID-19. Występowały większe niż przeciętnie braki danych w zakresie cen gromadzonych przez ankieterów, wynikające zarówno z obostrzeń w funkcjonowaniu sieci detalicznej, jak i ograniczonego dostępu ankieterów do punktów sprzedaży w terenie. Część danych była szacowana. Metody szacunków były zgodne z zaleceniami opracowanymi przez Eurostat w porozumieniu z krajowymi urzędami statystycznymi. W latach 2022 i 2023 na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. tarcz (np. zmiany w zakresie stawek podatkowych czy mrożenie cen).

using stratification method that consists in dividing transactions into possibly homogeneous groups. Stratification is based on market segment (new/existing premises), premises location and size. An elementary level index is computed for each strata as a quotient of the average price in the current period (given quarter) and the average price in the base period (4th quarter of the previous year).

Indices for higher aggregation levels are calculated using a weight system based on the value of premises sold in the previous year. The data source on prices of sold residential premises are registers of real estate prices kept by powiat starost offices and presidents of cities with powiat status, and using the data derived from notarial deeds. On the new premises market newly built properties are sold by developers or housing cooperatives, in turn, on the existing premises market — used properties are sold by previous users (natural or legal persons).

11. The basis for compiling **the price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1400—1800 in various years).

Price indices of consumer goods and services were calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the European Classification of Individual Consumption by Purpose (ECOICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" (of which non-foodstuffs) and "consumer services" are distinguished.

12. The sources of information on **retail prices** of goods and services are the following:

1) quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions;
2) price lists, decrees and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part;
3) collected prices of goods and services purchased online;
4) data received directly from data providers.

13. In 2020 and 2021, the COVID-19 pandemic had a significant impact on the way the price survey was carried out. There were higher than average shortages of data on prices gathered by price collectors, resulting from both restrictions in the functioning of the retail network and limited access of price collectors to outlets in the field. Some of the data were estimated. The imputation methods were in line with the recommendations developed by Eurostat in consultation with the national statistical offices. In 2022 and 2023, the price indices may have been partly influenced by the temporary measures introduced by the government under the so-called shields (e.g. changes in tax rates or price freezes).

TABL. 1 (327). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO, POPYTU KRAJOWEGO I NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH**

PRICE INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, DOMESTIC DEMAND AND INVESTMENT OUTLAYS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023[a]		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010=100	2015=100	2021=100
Produkcja globalna[b] Output[b]	102,3	101,8	102,2	101,9	106,2	116,2	105,2	151,5	140,5	122,2
Zużycie pośrednie[b] Intermediate consumption[b]	103,0	102,4	101,3	99,7	107,8	118,4	102,1	147,9	138,8	120,9
Produkt krajowy brutto[b] Gross domestic product[b]	101,8	101,2	103,0	104,2	105,3	110,7	109,6	152,0	141,5	121,3
Popyt krajowy[b] Domestic demand[b]	101,7	101,7	102,4	102,9	106,4	112,9	108,6	150,8	142,2	122,6
spożycie final consumption expenditure	102,0	101,9	102,4	103,4	105,6	113,9	109,6	156,2	144,5	124,8
w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych of which households' final consumption expenditure	101,8	101,4	102,2	103,5	105,6	114,1	109,2	153,2	142,6	124,6
akumulacja brutto gross capital formation	100,3	101,0	102,3	101,0	109,2	109,4	104,3	130,4	131,6	114,1
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	100,1	101,5	102,3	101,1	102,1	111,2	105,2	126,8	126,7	117,0
Nakłady inwestycyjne Investment outlays	99,4	101,6	102,9	101,6	104,0	111,2	106,7	132,5	131,8	118,7
w tym budynki i budowle of which buildings and structures	100,6	102,6	103,4	102,5	103,9	112,2	109,8	138,3	139,8	123,2

a Dane nieostateczne. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 425.

a Preliminary data. b See general notes, item 1 on page 425.

TABL. 2 (328). **WSKAŹNIKI CEN TRANSAKCYJNYCH W HANDLU ZAGRANICZNYM**

TRANSACTION PRICE INDICES OF FOREIGN TRADE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010=100	2015=100	2021=100
Import Imports	101,3	103,0	101,8	99,5	112,8	123,9	91,8	149,3	135,2	113,7
Eksport Exports	101,5	101,6	103,1	102,8	109,8	120,0	97,4	160,5	140,6	116,9
Terms of trade	100,2	98,6	101,3	103,3	97,3	96,9	106,1	107,3	104,1	102,8

TABL. 3 (329). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI ROLNICZEJ**[a]

PRICE INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE (grupowanie metodą rodzaju działalności) SPECIFICATION (grouping by the kind-of-activity method)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010=100	2015=100	2021=100
Produkcja globalna Gross output	**108,5**	**96,0**	**109,9**	**104,0**	**112,3**	**139,5**	**94,1**	**189,0**	**171,8**	**131,3**
Roślinna Crop	106,3	93,8	115,6	112,5	110,6	135,7	86,6	175,0	162,3	117,5
Zwierzęca Animal	110,7	98,1	105,2	96,3	114,1	144,1	102,5	210,0	184,8	147,7
Produkcja towarowa Market output	**108,0**	**97,8**	**108,7**	**101,9**	**110,8**	**137,0**	**96,8**	**188,2**	**167,8**	**132,6**
w tym skup of which procurement	108,7	96,0	106,2	100,1	112,9	144,5	94,4	188,6	168,2	136,4
Roślinna Crop	104,8	96,8	114,4	111,5	109,1	127,7	88,4	166,8	151,3	112,9
Zwierzęca Animal	110,2	98,5	105,4	96,0	112,1	144,2	103,2	209,5	182,5	148,8

a Patrz uwagi ogólne działu „Rolnictwo. Rybołówstwo", ust. 6 na str. 444; dane, z wyjątkiem skupu, uwzględniają płatności uzupełniające do powierzchni upraw naliczone za dany rok.

a See general notes to the "Agriculture. Fishing" chapter, item 6 on page 444; data, with the exception of procurement, include supplementary area payments calculated for a given year.

TABL. 4 (330). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKTÓW ROLNYCH SPRZEDAWANYCH ORAZ CEN TOWARÓW I USŁUG ZAKUPYWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W ROLNICTWIE**

PRICE INDICES OF SOLD AGRICULTURAL PRODUCTS AND GOODS AND SERVICES PURCHASED BY PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023[a]		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100	2015= =100	2021= =100
Produkty rolne sprzedawane Sold agricultural products	112,0	97,2	115,7	97,7	111,8	156,5	86,0	203,6	181,1	134,6
roślinne crop	103,7	96,2	132,5	97,1	109,0	125,6	86,3	151,1	143,1	108,4
zwierzęce animal	117,5	97,8	105,7	98,0	113,6	176,9	85,9	242,1	206,3	152,0
Towary i usługi zakupywane Purchased goods and services	101,9	102,9	103,2	100,8	109,9	135,6	101,4	184,8	162,9	137,5
na cele: for:										
konsumpcyjne consumption	102,0	101,6	102,3	103,4	105,1	105,1	111,4	145,7	134,1	117,1
bieżącej produkcji rolniczej current agricultural production	101,8	103,3	103,3	99,8	111,0	139,4	99,3	188,8	164,0	138,4
inwestycyjne investment	101,7	103,8	104,5	104,0	110,5	123,4	111,6	194,7	176,4	137,7
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”): Index of price relations (”price gap”):										
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych sold agricultural products to purchased goods and services	110,0	94,4	112,1	96,9	101,7	115,4	84,8	109,9	111,1	97,9
produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjne sold agricultural products to goods and services purchased for current agricultural production and investment purposes	110,0	94,1	111,7	97,5	100,7	112,3	86,1	106,7	108,7	96,7

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

TABL. 5 (331). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain — per dt:
pszenicy	66,83	74,86	151,99	98,79	wheat
żyta	51,42	55,97	120,79	72,47	rye
jęczmienia	61,04	63,63	129,96	87,92	barley
owsa i mieszanek zbożowych	48,35	57,27	113,15	87,95	oats and cereal mixed
pszenżyta	56,23	62,63	135,40	87,13	triticale
kukurydzy	56,58	59,90	116,95	75,57	maize
Ziemniaki — za 1 dt	39,92	44,82	69,85	91,37	Potatoes — per dt
w tym: jadalne (bez wczesnych)	51,15	64,59	90,34	114,50	of which: edible (excluding early kinds)
przemysłowe	23,37	25,59	43,56	51,40	industrial
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,95	10,19	19,50	18,99	Sugar beet — per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	150,51	163,90	314,36	196,93	Industrial rape and turnip rape — per dt
Liście tytoniu — za 1 dt	793,64	1035,99	1768,83	2244,43	Raw tobacco — per dt
Chmiel surowy — za 1 dt	1453,33	1663,87	1724,31	2151,27	Raw hop — per dt
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)	6,02	6,40	10,48	10,39	cattle (excluding calves)
cielęta	9,65	10,21	12,36	12,67	calves
trzoda chlewna	4,30	5,13	6,73	8,35	pigs
drób	3,94	3,52	6,16	5,79	poultry
Mleko krowie — za 1 l	1,13	1,38	2,31	2,08	Cows’ milk — per l
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,23	0,23	0,44	0,50	Consumer hen eggs — per piece

TABL. 6 (332). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W dt PSZENICY IN dt OF WHEAT					
Pszenica (ziarno siewne) — dt	2,7	2,6	1,9	2,9	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	2,0	3,8	1,6	2,9	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	11,8	11,9	15,3	21,6	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	2,5	2,6	1,7	2,7	for cattle
dla tuczników	2,0	2,0	1,5	2,5	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	3,9	3,5	2,4	3,9	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	6,8	6,0	4,8	6,8	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	2,1	1,7	2,6	3,0	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P_2O_5	1,4	1,3	1,2	2,1	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P_2O_5
fosforan amonu 18% N i 46% P_2O_5	3,3	2,7	2,9	4,3	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P_2O_5
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	2,9	2,4	2,6	4,4	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	0,53	0,51	0,50	0,74	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	6,5	6,7	4,3	8,2	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	3117	3335	2158	3592	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	231	251	178	323	Tractor mounted potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	34,1	45,1	31,0	58,9	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	331	285	208	383	Tractor mounted grain seeder
W kg ŻYWCA RZEŹNEGO WIEPRZOWEGO IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER					
Pszenica (ziarno siewne) — dt	42,0	38,2	41,8	34,8	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	31,8	55,4	35,9	34,1	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	184	173	346	256	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	38,6	37,3	39,3	32,4	for cattle
dla tuczników	31,7	29,6	34,1	30,1	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	60,8	50,8	53,6	45,6	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	106	88,1	107	80,2	Diesel oil — hl

TABL. 6 (332). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**

RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	ceny środków produkcji wyrażone prices of means of production expressed				
W kg ŻYWCA RZEŹNEGO WIEPRZOWEGO (dok.) IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER (cont.)					
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	33,3	24,6	59,8	35,3	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P_2O_5	21,8	18,6	27,7	25,1	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P_2O_5
fosforan amonu 18% N i 46% P_2O_5	50,9	39,2	66,5	51,3	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P_2O_5
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	45,0	35,6	57,9	51,6	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	8,2	7,4	11,2	8,8	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	100	97,8	97,6	97,6	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	48443	48667	48746	42498	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	3587	3664	4019	3820	Tractor mounted potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	529	657	700	697	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	5149	4155	4694	4535	Tractor mounted grain seeder
W l MLEKA KROWIEGO IN l OF COWS' MILK					
Pszenica (ziarno siewne) — dt	160	142	122	140	Wheat (sowing seed) — dt
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	121	206	104	137	Seed-potatoes — dt
Węgiel kamienny — t	699	643	1008	1028	Hard coal — t
Mieszanki paszowe — dt:					Compound feedingstuffs — dt:
dla bydła	147	139	115	130	for cattle
dla tuczników	121	110	99,3	121	for porkers
Koncentrat dla loch — dt	231	189	156	183	Concentrate for sows — dt
Olej napędowy — hl	403	327	313	322	Diesel oil — hl
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					Mineral or chemical fertilizers — dt:
saletra amonowa 34% N	127	91,4	174	142	ammonium nitrate, nutritive content 34% N
superfosfat granulowany ok. 20% P_2O_5	82,9	69,0	80,6	101	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P_2O_5
fosforan amonu 18% N i 46% P_2O_5	194	146	194	206	ammonium phosphate, nutritive content 18% N and 46% P_2O_5
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	171	132	169	207	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O
Chwastobójczy środek ochrony roślin — l	31,1	27,5	32,6	35,1	Herbicide plant protection product — l
Cement portlandzki — t	382	363	284	392	Portland cement — t
Ciągnik rolniczy	184341	180915	142016	170604	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	13648	13621	11709	15335	Tractor mounted potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	2015	2444	2038	2800	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	19594	15444	13674	18205	Tractor mounted grain seeder

TABL. 7 (333). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**[a]

AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2019	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziemiopłody — za 1 dt					**Crops — per dt**
Ziarno zbóż: pszenicy	75,59	91,63	166,53	134,91	Cereal grain of: wheat
żyta	58,67	73,49	127,21	106,64	rye
jęczmienia	70,74	86,23	148,78	126,70	barley
owsa	59,92	76,09	125,87	117,54	oats
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych)	82,04	189,17	158,22	203,34	Edible potatoes (excluding early kinds)
Siano łąkowe	38,03	47,45	53,04	.	Meadow hay
Słoma zbóż ozimych	27,62	38,44	39,38	42,59	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.					**Livestock — per head**
Krowa dojna	3091	3314	4252	4089	Dairy cow
Jałówka 1-roczna	1947	2405	2930	3325	One-year heifer
Produkty zwierzęce					**Animal products**
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					Animals for slaughter — per kg:
bydło (bez cieląt)[b]	6,52	6,82	9,72	10,55	cattle (excluding calves)[b]
Jaja kurze — za 1 szt.	0,66	0,76	0,97	1,15	Hen eggs — per piece

a Brak danych za lata 2020 i 2021, z uwagi na zamknięcie targowisk w związku ze stanem zagrożenia chorobą COVID-19 nie było możliwe zebranie danych o cenach targowiskowych. b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Data unavailable for years 2020 and 2021 due to the decision to close the marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease it was impossible to obtain data on marketplace prices of agricultural products. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 8 (334). **PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH W OBROCIE PRYWATNYM**

AVERAGE PRICES OF ARABLE LAND IN PRIVATE TURNOVER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2015	2020[1]	2022	2023
a — w zł b — w dt żyta	in PLN in dt of rye	za 1 ha per ha			
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**a** **b**	**38579** **657,6**	**47589** **.**	**59387** **466,8**	**63163** **592,3**
Grunty dobre[2] (kl. I, II i IIIa) Fertile land[2] (class I, II and IIIa)	a b	51982 886,0	59797 .	70568 554,7	75399 707,0
Grunty średnie[3] (kl. IIIb i IV) Medium fertile land[3] (class IIIb and IV)	a b	39149 667,3	49206 .	61068 480,1	64782 607,5
Grunty słabe[4] (kl. V i VI) Barren land[4] (class V and VI)	a b	26957 459,5	34692 .	44918 353,1	48083 450,9

1 Brak danych do przeliczeń z powodu zamknięcia targowisk w związku ze stanem zagrożenia chorobą COVID-19. 2—4 Określane również jako grunty: 2 — pszenno-buraczane, 3 — żytnio-ziemniaczane, 4 — piaszczyste.

1 Lack of data for calculations, due to the decision to close the marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. 2—4 Called also: 2 — wheat-beet land, 3 — rye-potato land, 4 — sandy soils.

TABL. 9 (335). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU**

PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010==100	2015==100	2021==100		
O G Ó Ł E M	**107,9**	**122,4**	**102,4**	**151,0**	**143,1**	**125,3**	**T O T A L**
Górnictwo i wydobywanie	**119,9**	**126,3**	**112,8**	**207,9**	**217,1**	**142,5**	**Mining and quarrying**
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	105,3	146,5	124,7	246,0	263,6	182,7	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	**107,8**	**118,8**	**98,3**	**138,4**	**131,2**	**116,8**	**Manufacturing**
Produkcja artykułów spożywczych	105,0	124,5	104,1	163,0	147,9	129,6	Manufacture of food products
Produkcja napojów	101,9	110,5	112,9	134,0	128,5	124,8	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	99,6	109,0	110,4	157,0	137,2	120,3	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	101,0	104,1	100,7	113,0	108,0	104,8	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	97,4	101,2	102,4	102,3	105,4	103,6	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	101,3	107,4	104,8	151,9	130,3	112,6	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	111,9	120,2	96,4	146,3	132,9	115,9	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	107,1	122,3	96,3	149,9	133,0	117,8	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	97,7	105,0	102,0	105,7	106,6	107,1	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	152,2	169,8	78,7	215,8	213,4	133,6	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	112,8	130,4	91,3	151,3	134,0	119,1	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	101,7	102,5	107,5	147,8	121,0	110,2	Manufacture of pharmaceutical products[Δ]
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,0	112,1	97,2	127,0	116,1	109,0	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	103,1	117,6	106,3	136,6	140,8	125,0	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	127,6	125,5	87,6	169,2	152,9	109,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	106,7	112,0	98,0	120,3	120,4	109,8	Manufacture of metal products[Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	103,7	103,8	98,0	95,6	101,3	101,7	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	102,7	110,3	104,4	113,6	121,8	115,2	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	100,6	105,0	101,0	113,9	106,7	106,1	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	102,1	106,0	101,5	123,9	118,6	107,6	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	102,4	106,0	99,5	126,1	114,8	105,5	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	103,4	110,7	101,3	117,2	115,0	112,1	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	100,3	106,7	99,2	110,2	107,0	105,8	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	102,4	108,3	99,6	116,6	112,1	107,9	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**105,6**	**154,0**	**125,7**	**238,5**	**215,4**	**193,6**	**Electricity, gas, steam and air conditioning supply**
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**103,8**	**105,6**	**103,8**	**148,8**	**130,6**	**109,6**	**Water supply; sewerage, waste management and remediation activities**
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	102,1	102,4	106,6	152,1	119,9	109,2	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	105,5	107,0	101,6	152,1	141,7	108,7	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABL. 10 (336). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ**

PRICE INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	
O G Ó Ł E M	**104,2**	**112,7**	**110,2**	**138,1**	**141,5**	**124,2**	**T O T A L**
Budowa budynków[Δ]	104,7	113,5	110,0	137,9	144,3	124,9	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ]	104,2	112,8	111,2	138,9	141,4	125,4	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	103,5	111,2	109,2	138,5	137,0	121,4	Specialised construction activities

TABL. 11 (337). **WSKAŹNIKI CEN LOKALI MIESZKALNYCH**[a]

PRICE INDICES OF RESIDENTIAL PREMISES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	
O G Ó Ł E M	**109,2**	**111,8**	**108,8**	**170,2**	**179,8**	**121,7**	**T O T A L**
Rynek pierwotny	109,1	111,8	110,5	165,9	168,0	123,5	New premises market
Rynek wtórny	109,3	111,8	107,3	176,0	189,6	119,9	Existing premises market

a Nabywanych przez gospodarstwa domowe w budynkach wielomieszkaniowych; dane dotyczą transakcji o charakterze rynkowym, tj. sprzedaży na wolnym rynku (z pewnymi wyłączeniami, np. sprzedaży między stronami spokrewnionymi) oraz sprzedaży przetargowej.

a Purchased by households in multi-dwelling buildings; data refer to market transactions, i.e. free market sales (with some exclusions, e.g. sales between related parties) and sales under tender procedure.

TABL. 12 (338). **WSKAŹNIKI CEN USŁUG TRANSPORTU, GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ I TELEKOMUNIKACJI**

PRICE INDICES OF TRANSPORT, STORAGE AND TELECOMMUNICATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	
Transport i gospodarka magazynowa	**102,6**	**113,0**	**105,6**	**156,8**	**133,1**	**119,3**	**Transportation and storage**
Transport:							Transport:
lądowy i rurociągowy[Δ]	102,6	115,7	105,4	158,4	136,2	122,0	land and pipeline[Δ]
wodny	101,8	112,0	101,8	148,8	119,6	114,0	water
lotniczy	103,8	111,9	108,3	136,1	126,4	121,2	air
Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	102,6	108,3	106,6	159,6	129,4	115,4	Warehousing and support activities for transportation
Działalność pocztowa i kurierska	101,4	104,9	101,3	138,4	120,4	106,3	Postal and courier activities
Telekomunikacja	**102,2**	**104,3**	**101,5**	**75,0**	**98,7**	**105,9**	**Telecommunications**

TABL. 13 (339). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023			SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010=100	2015=100	2021=100	
O G Ó Ł E M	**105,1**	**114,4**	**111,4**	**158,2**	**146,0**	**127,4**	**T O T A L**
Towary	104,6	115,4	111,4	152,5	142,9	128,6	Goods
w tym towary nieżywnościowe	105,9	116,5	109,2	138,5	133,7	127,2	of which non-foodstuffs
Usługi	106,8	111,2	111,2	171,6	153,8	123,7	Services

TABL. 13 (339). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010==100	2015==100	2021==100	
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,2	115,4	115,1	177,1	162,2	132,8	Food and non-alcoholic beverages
żywność	102,8	116,0	115,1	180,4	164,7	133,5	food
w tym:							of which:
pieczywo i produkty zbożowe	104,1	117,5	117,1	192,5	170,1	137,6	bread and cereals
w tym pieczywo	107,6	125,5	114,8	227,9	198,5	144,1	of which bread
mięso[a]	102,0	117,5	112,9	181,0	162,5	132,7	meat[a]
w tym:							of which:
mięso surowe[a]	103,6	125,0	109,4	180,6	164,8	136,8	fresh, chilled or frozen meat[a]
w tym:							of which:
wołowe	106,1	127,6	106,8	199,1	158,6	136,3	beef
wieprzowe[a]	94,6	116,1	117,0	173,3	163,3	135,8	pork[a]
drobiowe	114,4	134,9	101,7	183,2	164,4	137,2	poultry
wędliny i pozostałe przetwory mięsne[b]	100,8	111,8	115,5	180,8	160,2	129,1	processed meat and other meat preparations[b]
ryby i owoce morza	104,5	117,3	115,5	193,3	166,3	135,5	fish and seafood
mleko, sery i jaja	103,5	118,7	116,0	178,8	161,4	137,7	milk, cheese and eggs
w tym:							of which:
mleko	103,9	123,1	116,6	176,6	159,2	143,5	milk
jogurt, śmietana, napoje i desery mleczne	103,0	115,4	117,6	185,0	163,9	135,7	yoghurt, cream, milk-based desserts, milk-based beverages and other similar milk-based products
sery i twarogi	103,6	120,1	113,3	166,7	154,9	136,1	cheese and curd
jaja	104,1	117,3	120,4	200,3	179,9	141,2	eggs
oleje i tłuszcze	104,8	132,2	101,6	178,5	168,0	134,3	oils and fats
w tym:							of which:
masło	102,5	127,5	96,0	174,4	169,6	122,4	butter
margaryna i inne tłuszcze roślinne	107,4	150,0	110,8	195,5	181,8	166,2	margarine and other vegetable fats
owoce	98,6	109,1	111,0	177,3	157,8	121,1	fruit
warzywa	103,8	111,0	118,9	172,8	182,4	132,0	vegetables
w tym ziemniaki	86,2	119,8	129,4	194,7	258,7	155,0	of which potatoes
cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	103,1	112,7	118,4	167,8	156,3	133,4	sugar, jam, honey, chocolate and confectionery
w tym cukier	105,2	161,3	130,2	225,8	260,8	210,0	of which sugar
napoje bezalkoholowe	106,5	109,9	115,2	153,8	142,7	126,6	non-alcoholic beverages
kawa, herbata i kakao	100,2	112,9	115,7	160,2	140,6	130,6	coffee, tea and cocoa
wody mineralne, soki owocowe i warzywne, napoje bezalkoholowe, gdzie indziej niesklasyfikowane	110,0	108,3	114,9	148,3	143,5	124,4	mineral waters, soft drinks, fruit and vegetable juices
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,1	107,4	111,1	156,1	132,9	119,3	Alcoholic beverages and tobacco
napoje alkoholowe	102,4	108,9	112,4	139,9	133,1	122,4	alcoholic beverages
wyroby tytoniowe	101,0	103,1	107,3	182,1	129,1	110,6	tobacco
Odzież i obuwie	99,8	105,2	106,2	75,7	92,9	111,7	Clothing and footwear
odzież i materiały odzieżowe	99,5	105,1	106,4	73,2	91,1	111,8	clothing
w tym odzież	99,2	104,8	106,3	70,4	89,2	111,4	of which garments
obuwie	100,8	105,6	105,3	83,0	98,7	111,2	footwear

a Do 2013 r. bez boczku surowego uwzględnianego w pozycji „oleje i tłuszcze". b Łącznie z wyrobami garmażeryjnymi.
a Until 2013, excluding raw bacon included in "oils and fats" item. b Including ready-to-serve food.

TABL. 13 (339). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**

PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010= =100	2015= =100	2021= =100		
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	107,4	122,8	114,3	198,4	169,5	140,4	Housing, water, electricity, gas and other fuels
w tym:							of which:
opłaty na rzecz właścicieli	103,9	114,1	111,5	174,2	158,4	127,2	actual rentals for housing
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	109,2	107,5	108,8	211,9	164,7	117,0	water supply and miscellaneous services relating to the dwelling
nośniki energii	107,1	132,5	117,5	197,9	173,5	155,7	electricity, gas and other fuels
energia elektryczna	109,9	104,9	121,4	164,7	148,1	127,3	electricity
gaz	104,1	139,3	115,9	173,9	153,1	161,4	gas
opał	110,2	204,1	97,8	272,1	243,5	199,6	liquid and solid fuels
energia cieplna	102,7	116,5	133,3	204,6	168,2	155,3	heat energy
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	103,4	110,5	110,4	135,9	129,4	122,0	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
w tym:							of which:
meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, dywany i wykładziny podłogowe	106,7	112,8	107,1	137,7	131,1	120,8	furniture and furnishings, carpets and other floor coverings
urządzenia gospodarstwa domowego	101,6	105,8	104,6	102,6	109,2	110,7	household appliances
inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego	102,3	110,8	115,4	147,0	137,1	127,9	goods and services for routine household maintenance
Zdrowie	103,3	107,1	108,4	148,7	132,9	116,1	Health
w tym:							of which:
wyroby medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny	101,8	103,5	105,9	127,8	117,2	109,6	medical products, appliances and equipment
w tym wyroby farmaceutyczne	101,6	103,0	105,8	127,1	115,6	109,0	of which pharmaceutical products
usługi ambulatoryjne i inne usługi związane ze zdrowiem	107,4	115,0	113,2	206,5	174,6	130,2	out-patient services
Transport	114,4	119,9	100,1	135,6	134,6	120,0	Transport
środki transportu	102,0	108,3	103,7	85,9	97,2	112,3	purchase of vehicles
eksploatacja prywatnych środków transportu	118,6	122,8	98,4	148,6	144,8	120,8	operation of personal transport equipment
w tym paliwa	122,1	125,2	96,0	145,6	144,0	120,2	of which fuels
usługi transportowe	101,6	117,6	113,6	159,7	138,6	133,6	transport services
w tym pasażerski transport kolejowy	102,1	116,4	108,1	157,5	142,6	125,8	of which passenger transport by train
Łączność[a]	105,5	104,1	108,3	112,5	120,0	112,7	Communication[a]
usługi pocztowe	99,0	98,3	106,7	139,2	113,0	104,9	postal services
sprzęt i usługi telekomunikacyjne	105,5	104,1	108,3	112,0	119,9	112,7	telephone and telefax equipment and telephone and telefax services
Rekreacja i kultura	105,1	111,3	111,6	147,4	138,7	124,2	Recreation and culture
w tym:							of which:
sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny	100,9	99,9	99,2	60,3	85,0	99,1	audio-visual, photographic and information processing equipment
usługi związane z rekreacją i kulturą	108,3	108,1	109,3	139,9	127,0	118,2	recreational and cultural services
w tym kina, teatry, koncerty	102,8	107,1	106,7	151,7	130,6	114,3	of which cinemas, theatres, concerts
czasopisma, gazety, książki oraz artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie	103,8	111,3	110,4	155,9	134,4	122,9	newspapers, books and stationery
Edukacja	105,0	108,7	112,6	153,1	146,5	122,4	Education
Restauracje i hotele	106,1	115,6	113,8	185,4	164,6	131,6	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	102,2	109,3	111,6	142,4	134,3	122,0	Miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	102,3	109,3	114,2	141,0	133,7	124,8	of which personal care

a Do 2013 r. bez niektórych opłat internetowych, uwzględnianych w dziale „Rekreacja i kultura".

a Until 2013, excluding some of the Internet fees included in the "Recreation and culture" division.

TABL. 14 (340). **CENY WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICES OF SELECTED CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ryż — za 1 kg	3,79	4,24	5,72	6,48	Rice — per kg
Bułka pszenna — za 45—60 g	0,41	0,53	0,70	0,79	Wheat roll — per 45—60 g
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	2,20	2,91	4,16	4,82	Wheat-rye bread — per 0.5 kg
Makaron jajeczny — za 400 g	3,82	4,48	5,49	6,42	Egg pasta — per 400 g
Mąka pszenna — za 1 kg	2,42	2,97	4,20	4,80	Wheat flour — per kg
Kasza jęczmienna — za 0,5 kg	2,19	2,53	3,31	3,80	Pearl-barley groats — per 0.5 kg
Musli zbożowe z dodatkiem owoców — za 350 g	5,82	6,44	6,87	8,30	Cereal muesli with fruit — per 350 g
Mięso — za 1 kg:					Meat — per kg:
wołowe: z kością — (do 2022 r. — rostbef)	25,95	29,24	39,34	35,84[a]	beef: bone-in — (until 2022 — roast beef)
bez kości (do 2022 r. — z udźca)	32,27	34,24	44,32	46,36	boneless (until 2022 — gammon)
wieprzowe bez kości — schab (do 2015 r. — z kością)	13,98	19,17[b]	21,84	25,73	pork, boneless — loin (until 2015 — bone-in)
Kurczęta patroszone — za 1 kg	6,99	7,35	11,69	11,76	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa (do 2022 r. — gotowana) — za 1 kg	24,25	31,74	35,52	41,27[a]	Pork ham (until 2022 — boiled) — per kg
Kiełbasa sucha — za 1 kg	29,34	37,01	42,43	47,94	Dry sausage — per kg
Polędwica drobiowa — za 1 kg	18,45	21,66	26,17	29,73	Poultry sirloin — per kg
Konserwa mięsna, wieprzowa — za 300 g	3,94	4,76	5,96	7,74[a]	Can of pork meat — per 300 g
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	22,58	26,53	32,68	39,09	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	14,18	16,31	29,57	33,91	Fresh carp — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3,2%—3,5%, UHT — za 1 l	2,87	2,94	3,80	4,37	Cows' milk, fat content 3.2%—3.5%, UHT — per l
Jogurt owocowy — za 150 g	1,23	1,44	1,70	1,97	Fruit yoghurt — per 150 g
Ser — za 1 kg:					Cheese — per kg:
twarogowy półtłusty lub tłusty (do 2022 r. — półtłusty)	13,25	14,28	16,99	20,11[a]	fat or semi-fat, cottage (until 2022 — semi-fat)
dojrzewający	19,05	21,70	30,79	32,06	ripening cheese
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 g	1,68	1,94	2,35	2,73	Sour cream, fat content 18% — per 200 g
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,51	0,64[c]	0,81	0,99	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	4,13	5,53	7,87	6,90	Fresh butter, fat content about 82.5% — per 200 g

a—c Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: a — w 2023 r., b — w 2016 r., c — w 2019 r.

a—c Data not fully comparable to those for the previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: a — in 2023, b — in 2016, c — in 2019.

TABL. 14 (340). **CENY WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**

PRICES OF SELECTED CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Olej rzepakowy — za 1 l	5,90	6,67	11,53	10,71	Rape-oil — per l
Pomarańcze — za 1 kg	5,05	6,59	6,72	7,62	Oranges — per kg
Banany — za 1 kg	4,91	5,08	6,12	6,85	Bananas — per kg
Jabłka — za 1 kg	2,74	4,58	3,30	3,74	Apples — per kg
Kapusta biała świeża — za 1 kg	1,64	2,21	2,86	3,20	White cabbage, fresh — per kg
Buraki — za 1 kg	1,72	2,33	2,94	3,18	Beetroot — per kg
Marchew — za 1 kg	2,45	2,83	3,02	4,33	Carrots — per kg
Cebula — za 1 kg	2,07	3,13	3,30	5,13	Onions — per kg
Groch żółty, łuskany — za 1 kg	4,57	4,85	6,86	7,99	Yellow peas, shelled — per kg
Ziemniaki — za 1 kg	1,10	2,10	2,12	2,72	Potatoes — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,23	2,71	4,75	6,13	White sugar, crystallized — per kg
Dżem — za 360 g	4,82	5,13	5,65	6,96	Jam — per 360 g
Miód pszczeli, naturalny — za 400 g	14,89	17,19	18,85	19,34	Natural honey — per 400 g
Czekolada mleczna — za 100 g	3,69	4,02	4,14	4,59	Milk chocolate — per 100 g
Sól (do 2022 r. — warzona) — za 1 kg	1,09	1,36	1,78	2,54[a]	Salt (until 2022 — evaporated) — per kg
Kawa naturalna, mielona — za 250 g	10,31	11,10	13,73	16,12	Natural coffee, ground — per 250 g
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	3,93	7,98[b]	8,32	10,00	Black tea, leaf — per 100 g
Kakao naturalne — za 100 g	4,61	4,98	5,79	6,80	Natural cocoa — per 100 g
Sok jabłkowy — za 1 l	3,69	4,02	4,15	4,55	Apple juice — per l
Sok owocowy — za 300 ml	4,14	5,56	6,22	4,24[a]	Fruit juice — per 300 ml
Wino białe gronowe (do 2020 r. — wytrawne) — za 0,75 l	18,14	19,24	23,62[c]	25,68	White grape wine (until 2020 — dry) — per 0.75 l
Piwo jasne pełne, butelkowane — za 0,5 l	2,81	3,09	3,36	3,84	Beer, full light, bottled — per 0.5 l
Papierosy — za 20 szt.	14,10	16,42	16,50	17,24	Cigarettes — per 20 pcs

a—c Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: a — w 2023 r., b — w 2019 r., c — w 2021 r.

a—c Data not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: a — in 2023, b — in 2019, c — in 2021.

TABL. 14 (340). **CENY WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**

PRICES OF SELECTED CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Koszula męska, bawełna z udziałem innych włókien, długi rękaw	98,48	114,46	133,06	147,02	Men's shirt, cotton and other fibers, long sleeve
Płaszcz damski z tkaniny z udziałem wełny	672,63	741,75[a]	804,27	924,42	Women's overcoat, fabrics including wool
Podkoszulek dziecięcy (6—11 lat), bawełna	16,15	14,97[a]	17,59	18,46	Undershirt for children aged 6—11, cotton
Wanna kąpielowa akrylowa, dł. ok. 1,5 m	502,54	517,71	632,20	712,36	Acrylic bathtub, length about 1.5 m
Bateria zlewozmywakowa	150,52	165,55	192,95	204,31	Sink fixture
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m^3	3,73	4,19	4,49	4,72	Cold water by municipal water supply system — per m^3
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kWh[b]	0,65	0,67	0,77	0,92	Electricity for households (all-day tariff) — per kWh[b]
Gaz dla gospodarstw domowych:					Gas for households:
ziemny, wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 kWh[c]	0,24	0,26	0,32	0,40	natural net-gas high-methanated for households — per kWh[c]
propan-butan, butla, poj. 11 kg gazu płynnego (bez opłaty za dostawę)	53,11	54,54	100,76	88,99	propane-butane gas, cylinder, 11 kg liquid capacity (excluding delivery charge)
Węgiel kamienny — za 1 t	789,33	887,95	2329,03	2137,88	Hard coal — per t
Ręcznik frotté z tkaniny bawełnianej, wym. 50x100 cm	21,33	22,05	25,40	28,41	Frotté cotton towel, 50x100 cm size
Pralka automatyczna typu domowego, na 5—7 kg suchej bielizny	1222	1294	1516	1718	Household automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5—7 kg
Kuchnia mikrofalowa, poj. 16—20 l	302,71	321,16	381,65	536,54[d]	Microwave oven, capacity 16—20 l
Odkurzacz typu domowego	363,36	402,43	470,51	518,10	Household vacuum cleaner
Mikser elektryczny	143,49	157,87	172,52	184,00	Food mixer, electric
Żelazko z nawilżaczem	199,56	221,41	269,07	290,76	Iron with duschsystem
„Raphacholin C", drażetki — za 30 szt.	10,65	13,07	15,17	17,09	"Raphacholin C", coated tablets — per 30 pcs

a, d Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: a — w 2018 r., d — w 2023 r. b, c Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym: b — 150 kWh (100 kWh do 2016 r.), c — 100 kWh (280 kWh do 2019 r.).

a, d Data not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: a — in 2018, d — in 2023. b, c Including standing and variable charges with the monthly use of: b — 150 kWh (100 kWh up to 2016), c — 100 kWh (280 kWh up to 2019).

TABL. 14 (340). **CENY WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**

PRICES OF SELECTED CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Termometr lekarski, elektroniczny	13,78	21,04	27,80	30,92	Electronic clinical thermometer
Wizyta u lekarza specjalisty	89,19	126,37	163,96	188,81	Consultation of a specialist doctor
Rower dla dorosłych	1174	1403[a]	1850	1979	Adults bicycle
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	4,65	4,48	6,67	6,58	Unleaded 95-octane motor petrol — per l
Mycie mechaniczne nadwozia samochodu osobowego	17,36	19,95	23,25	26,37	Mechanical car body washing
Kurs samochodowy kat. „B”	1311	1684	2354	2683	Driving lessons, ”B” category
Bilet normalny jednorazowy na przejazd:					Regular single ticket for travelling by:
pociągiem osobowym:					passenger train:
zwykłym, kl. 2, na odległość 91—100 km	19,80	21,50	25,57	28,48	regular train, 2nd class, 91—100 km distance
pospiesznym, kl. 1, na odległość 291—300 km	.	78,00	88,00	89,67	fast train, 1st class, 291—300 km distance
autobusem zamiejscowym:					inter-urban bus:
zwykłym, na odległość 11—50 km (do 2020 r. — na odległość 41—50 km)	11,90	12,43	10,69[b]	11,77	regular, 11—50 km distance (until 2020 — 41—50 km distance)
pospiesznym, na odległość 100—200 km (do 2020 r. — na odległość 181—200 km)	39,21	41,09	38,50[b]	41,88	fast, 100—200 km distance (until 2020 — 181—200 km distance)
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (do 2022 r. — w dniu powszednim) — za 5 km	15,88	17,11	21,09	23,51[c]	Taxi daily fare (until 2022 — on a weekday) — for 5 km distance
Bilet normalny na przelot samolotem w jedną stronę na trasie Warszawa—Kraków	154,58	123,15	157,93	191,11	Regular one-way ticket for flight by plane Warszawa—Kraków
Odbiornik telewizyjny LCD/LED 32 cale	1127	947,32	1042	1106	LCD/LED TV set, 32 inches
Bilet normalny do kina	18,23	19,34	20,82	21,78	Regular cinema ticket
Abonament za radio i telewizję	21,50	22,70	24,50	27,30	Radio and TV subscription
Brulion 96-kartkowy	3,79	4,81	6,24	7,51	Notebook, 96-leaf
Strzyżenie włosów męskich	17,16	25,22	34,07	39,30	Men’s hair-cutting
Mydło toaletowe — za 90 g (do 2017 r. — za 100 g)	1,96	2,20	2,59[b]	3,24	Toilet soap — per 90 g (until 2017 — per 100 g)
Pasta do zębów — za 100 ml	8,07	10,60	10,89	12,66	Tooth-paste — per 100 ml
Obrączka złota próby 0,585 — za 1 g	210,25	271,06	364,63	404,71	Gold wedding ring of 0.585 fineness — per g

a—c Dane nie w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen: a — w 2019 r., b — w 2021 r., c — w 2023 r.

a—c Data not fully comparable to those for previous years due to the change of the representative item covered by the price survey: a — in 2019, b — in 2021, c — in 2023.

TABL. 15 (341). **CENY WAŻNIEJSZYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI ROLNICZEJ**

PRICES OF MAJOR MEANS OF AGRICULTURAL PRODUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w zł		in PLN		
Cegła budowlana pełna palona, kl. 15	1,15	1,37	1,95	2,43	Building burnt brick, full, class 15
Zaprawa klejąca do glazury — za 10 kg	12,24	12,45	15,20	17,29	Adhesive mortar for fixing ceramic tiles — per 10 kg
Cement portlandzki — za 25 kg	10,79	12,54	16,42	20,37	Portland cement — per 25 kg
Ciągnik rolniczy	208306	249663	328057	354857	Farm tractor
Kosiarka ciągnikowa[a]	7296	27892	35197	37795	Tractor mower[a]
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	15423	18797	27048	31897	Tractor mounted potato digger
Brona ciągnikowa, zawieszana	2277	3372	4709	5824	Tractor mounted harrow
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	22142	21313	31588	37866	Tractor mounted grain seeder
Nawozy mineralne lub chemiczne — za 25 kg:					Mineral or chemical fertilizers — per 25 kg:
mocznik nawozowy 46% N	40,21	38,93	119,18	88,45	urea, nutritive content 46% N
superfosfat granulowany ok. 20% P_2O_5	23,42	23,81	46,56	52,38	granulated superphosphate, nutritive content about 20% P_2O_5
sól potasowa ok. 60% K_2O	42,43	41,49	89,90	88,36	sulphate of potash, nutritive content about 60% K_2O
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	48,40	45,68	97,43	107,71	polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O
Mieszanki paszowe — za 1 dt:					Compound feedingstuffs — per dt:
dla bydła	166,03	191,46	264,56	270,95	for cattle
dla tuczników	136,22	151,67	229,37	251,28	for porkers
Olej napędowy — za 1 l	4,55	4,52	7,22	6,70	Diesel oil — per l
Przemiał pszenicy — za 1 dt	25,49	28,42	38,91	44,37	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	34,28	44,38	60,43	71,84	Clinical examination of a cow
Przewóz samochodem 6 t cegły, na odległość 20 km	196,87	240,69	326,40	380,22	Transport of 6 t of bricks, 20 km distance

a Do 2019 r. kosiarka ciągnikowa rotacyjna, od 2020 r. — kosiarka ciągnikowa dyskowa.
a Until 2019, tractor rotary mower, since 2020 — tractor disc mower.

DZIAŁ XVI
ROLNICTWO. RYBOŁÓWSTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

2. Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczół, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze rolnej).

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej, utrzymywane zgodnie z normami spełniającymi wymogi ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023—2027, są prezentowane w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

CHAPTER XVI
AGRICULTURE. FISHING

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using **the kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities, regardless of the section of NACE Rev. 2 to which they are classified.

2. Agricultural holding is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land;
2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting agricultural production (crop and animal output) of significant (determined by the appropriate thresholds) scale, of which special branches of agricultural activities.

Agricultural activity includes activity related to plant cultivation, which covers: all field crops (including edible mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees. It also covers activity of maintaining agricultural land in accordance with principles of a good agricultural condition (in line with the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below specified thresholds).

4. The agricultural land area includes an area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land (which is not used and not maintained in a good agricultural condition).

Agricultural land in a good agricultural condition, maintained in accordance with norms meeting requirements of the Act of 8 February 2023 on Common Agricultural Policy Strategic Plan 2023—2027, is presented on the basis of a division into: sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and not maintained in a good agricultural condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek **(sady),** szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

5. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. produkcji globalnej (w tym także końcowej i towarowej produkcji rolniczej), zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto, opracowanych według zasad systemu rachunków narodowych.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

1) **produkcję roślinną,** tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
2) **produkcję zwierzęcą,** tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i, od 2023 r. — sprzedaży detalicznej (wcześniej była to suma sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach). Produkcja towarowa w poszczególnych grupach podmiotów jest pomniejszana o wartość produktów rolnych zakupionych bezpośrednio od innych grup podmiotów gospodarczych, równocześnie produkcja towarowa podmiotów gospodarczych, które dokonują sprzedaży, jest powiększona o tę wartość. Produkcja towarowa nie obejmuje obrotów między poszczególnymi podmiotami gospodarczymi zaliczonymi do tej samej grupy podmiotów i sprzedaży produktów rolnych przez spółdzielnie produkcji rolnej — członkom tych spółdzielni.

Przez **produkcję rolniczą końcową netto i towarową netto** rozumie się końcową i towarową produkcję rolniczą pomniejszoną o wartość produktów pochodzenia rolniczego (pasz treściwych, nasion, zwierząt hodowlanych i mleka) zakupionych przez producentów rolnych w handlu.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops cover the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries **(orchards),** nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Kitchen gardens cover the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as a part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as a part of crop rotation.

5. Agricultural production is characterised by basic indicators, i.e. gross output (including final and market output), intermediate consumption and gross value added, calculated in accordance with the system of national accounts.

6. Gross agricultural output includes:

1) **crop output,** i.e. raw (not processed) products of plant origin (production for a given year);
2) **animal output,** i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increase in inventory products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, unlike gross output, does not include those products from own output that were used for production purposes, e.g. feed, sown material and manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and, since 2023 — of retail sales (earlier it was the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces). The value of agricultural market output in the various entity groups is decreased by the value of agricultural products purchased directly from other groups of economic entities and simultaneously the market output of economic entities which conduct the sale is increased by this value. Market output does not include turnover between individual economic entities included in the same entity group and agricultural product sales by agricultural production cooperatives to their memers.

Net final agricultural output and net agricultural market output is final agricultural output and agricultural market output decreased by the value of agricultural products (protein feeds, seeds, farm animals and milk) purchased by agricultural producers on the market.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) od 2004 r. naliczono za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

7. Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych na cele produkcyjne produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, a także z zakupu materiałów (łącznie z paliwami), energii, usług obcych (obróbka obca, usługi rolnicze, weterynaryjne, inseminacyjne i transportowe, naprawy bieżące, usługi telekomunikacyjne, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (z wyjątkiem danych dla gospodarstw indywidualnych) oraz inne koszty (np. ubezpieczenia, dzierżawy i wynajmu). Wyceny materiałów zużytych w produkcji dokonano w średniorocznej cenie nabycia.

8. Wartość dodana brutto produkcji rolniczej stanowi różnicę między globalną produkcją rolniczą a zużyciem pośrednim.

9. Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

1) w cenach bieżących:
   a) dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich — ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług — VAT),
   b) dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, od 2023 r. dla sprzedaży — ceny detaliczne oraz ceny skupu,
   c) dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych — ceny skupu pomniejszone o 5%;
2) w cenach stałych od 1993 r. — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, od 2023 r. dla sprzedaży — ceny detaliczne oraz ceny skupu; dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2023 r. — z lat 2022 i 2023.

10. Dane o **produkcji, plonach i skupie:** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu — liści tytoniu, chmielu — chmielu surowego. Dane dotyczące zbóż podstawowych, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych. Kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Strączkowe na ziarno obejmują konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (peluszka, wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. mieszanki strączkowe).

Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. — len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię).

Agricultural output (gross, final and market) data, since 2004, include supplementary crop area payments calculated for a given year (among others, hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

7. Intermediate consumption includes the value of agricultural products from own production, utilised for production purposes, as well as the purchase of materials (including fuels), energy, outside services (external processing, agricultural, veterinary, insemination and transport services, current repairs, telecommunications services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding data regarding private farms) and other costs (e.g. insurance, rentals and leasing). The valuation of materials used in production was performed at the average annual purchase prices.

8. Gross value added of agricultural output is the difference between gross output and intermediate consumption.

9. The following prices were assumed in calculating agricultural output:

1) current prices:
   a) for procurement of agricultural products, own consumption and increase in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax — VAT),
   b) for market sales — prices received by farmers at marketplaces, since 2023 for sales — retail prices and procurement prices,
   c) for production consumption and stocks of plant origin products — purchase prices less 5%;
2) constant prices since 1993 — current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, since 2023 for sales — retail prices and procurement prices; for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2023 — the prices from 2022 and 2023, are assumed.

10. Data regarding **production, yields and procurement** of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain, tobacco — tobacco leaves, hop — raw hop. Data on basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise indicated, do not include cereal mixed. Maize for grain was included among cereals.

Pulses for grain include consumer (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (field peas, vetch, lupine, field beans and others, e.g. pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beet, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 — oil flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Uprawy pastewne obejmują: okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.), motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna, esparceta, seradela, komonica, nostrzyk i inne na zielonkę) z innymi pastewnymi i trawami, a także kukurydzę na zielonkę oraz strączkowe pastewne na zielonkę.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

11. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

12. Sprzedaż środków ochrony roślin na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Zgodnie z wymogami Eurostatu badaniami objęte są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce. W 2015 r. było ich 1405, w 2020 r. — 2521, w 2022 r. — 2714, a w 2023 r. — 2787.

13. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

14. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2022/23 oznacza okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r.). Dane zebrane w Powszechnym Spisie Rolnym 2020 dotyczą okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania (tj. od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie). Podobnie dane zebrane w badaniu Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR), przy czym badanie to dotyczyło okresu od 2 czerwca 2022 r. do 1 czerwca 2023 r. włącznie.

15. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto, jeśli nie zaznaczono inaczej, użytki rolne, powierzchnię zasiewów według stanu w czerwcu, a w 2010 r. oraz w 2020 r. — na podstawie powszechnych spisów rolnych (w 2010 r. — według stanu w dniu 30 czerwca, w 2020 r. — według stanu w dniu 1 czerwca). Do przeliczeń za 2022 r. wykorzystano użytki rolne z 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

16. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej, o zużyciu nawozów oraz ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolnych, danych ze źródeł administracyjnych i szacunków.

Dane dotyczące pogłowia bydła i owiec od 2022 r. pochodzą z ARiMR. W 2023 r. dane dotyczące użytkowania gruntów, liczby gospodarstw, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych i wapniowych oraz ciągników w gospodarstwach rolnych zostały opracowane na podstawie wstępnych wyników badania reprezentacyjnego Zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych (R-SGR).

Feed plants include: fodder root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip), pulses, small-seed legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne sainfoin, serradella, trefoil, melilot and others for green forage) with other legumes for fodder and fodder grass, as well as maize for green forage and pulses for green forage.

Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sale and own consumption. Production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

11. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

12. Sales of plant protection products for agricultural provision cover sale by production enterprises to domestic buyers, increased by imports. According to Eurostat requirements, the survey covers all plant protection products allowed for using in Poland. In 2015, there were 1405 products, in 2020 — 2521, in 2022 — 2714 and in 2023 — 2787.

13. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

14. Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2022/23 farming year covers the period from 1 July 2022 to 30 June 2023). The data collected in the Agricultural Census 2020 refer to the period of the last 12 months ending on the reference date of the survey (i.e. the period from 2 June 2019 to 1 june 2020, inclusive). Similarly as the data collected in the sample survey of Integrated Farm Statistics (IFS), however the survey concerned the period from 2 June 2022 to 1 June 2023, inclusive.

15. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area as of June, unless otherwise indicated, in 2010 and 2020 — on the basis of the agricultural censuses (in 2010 — as of 30 June, in 2020 — as of 1 June). For calculations in 2022 agricultural land for 2020 was used based on the Agricultural Census.

16. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as consumption of fertilizers and tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural censuses results, data from administrative sources and estimates.

Data on the cattle and sheep population since 2022 come from the ARMA. In 2023, data on land use, number of farms, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers as well as agricultural tractors on farms were prepared on the basis of the preliminary results of the sample survey Integrated statistics on farms (R-SGR).

Rolnictwo
Agriculture

TABL. 1 (342). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne[a] w tys.	1409,6	1317,4	.	1232,6[b]	Agricultural holdings[a] in thousands
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu)[a] w tys. ha	14545,3	14952,9	.	14712,1[b]	Agricultural land area (as of June)[a] in thousand hectares
Powierzchnia zasiewów[a] w tys. ha	10753,0	10961,8	10977,1	11025,0	Sown area[a] in thousand hectares
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu)[a] w %:					Share in total sown area (as of June)[a] in %:
zbóż podstawowych	55,2	53,0	50,3	50,1	basic cereals
ziemniaków	2,7	2,1	1,8	1,7	potatoes
roślin przemysłowych	11,1	11,8	12,7	13,3	industrial plants
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	37,9	45,8	46,6	46,3	of basic cereals
zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych w przeliczeniu na zboża[c]	37,1	47,9	49,5	49,8	of cereals, potatoes and sugar beet in terms of cereals[c]
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu)[d] na 100 ha użytków rolnych	46,3	47,4	45,3	45,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)[d] per 100 ha of agricultural land
Udział krów w pogłowiu bydła[e] (stan w czerwcu) w %	41,0	38,9	34,3	36,8[f]	Share of cows in cattle stocks[e] (as of June) in %
Udział loch w pogłowiu trzody chlewnej (stan w czerwcu) w %	8,1	7,0	6,3	6,3	Share of sows in pig stocks (as of June) in %
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)[g] na 1 ha użytków rolnych w kg	316,3	373,7[h]	350,7	354,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)[g] per 1 ha of agricultural land in kg
Udział produkcji mięsa wieprzowego (łącznie z tłuszczami) w ogólnej produkcji żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[g] w %	42,2	35,1[h]	33,4	33,0	Share of pork production (including fats) in total production of animals for slaughter in terms of meat (including fats)[g] in %
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	884	963	988	1022[b]	per 1 ha of agricultural land
na 1 krowę	5395	5946	6647	6701	per cow

a W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. c Według normatywnych współczynników (dzielników) przyjęto dla: zbóż — 1, ziemniaków — 7, buraków cukrowych — 12. d W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2022 r. — z 2020 r. e Dane dotyczące pogłowia bydła od 2022 r. pochodzą z ARiMR. f Pogłowie krów — dane ARiMR, uzupełnione szacunkiem GUS. g Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej (wbc). h Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą; dane są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In 2020, data from the Agricultural Census. b Preliminary data. c According to standardisation factors (dividers) the following values were assumed for: cereals — 1, potatoes — 7, sugar beet — 12. d In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2022 — of 2020. e Data on the cattle population since 2022 come from the ARMA. f Data on cows population come from ARMA, supplemented with Statistics Poland estimate. g Concerns: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game meat; in post-slaughter warm weight. h Since 2018, conversion rates in post-slaughter warm weight were changed, thus data are incomparable with those for previous years.

TABL. 1 (342). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Produkcja rolnicza (ceny bieżące) na 1 ha użytków rolnych w zł:					Agricultural output (current prices) per 1 ha of agricultural land in PLN:
produkcja globalna	6782	8465	13403	12685	gross output
produkcja końcowa	5585	6983	10924	10673	final output
produkcja towarowa	5102	6186	9567	9502	market output
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik[ai] na 1 ha użytków rolnych w kg	123,2	130,5	.	121,9[b]	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient[ai] per 1 ha of agricultural land in kg
Skup produktów rolnych w przeliczeniu na jednostki zbożowe na 1 ha użytków rolnych w dt	40,6	43,8	43,6	45,7[b]	Procurement of agricultural products in terms of cereal units per 1 ha of agricultural land in dt

a W 2020 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. i Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2014/15, 2019/20, 2021/22 oraz 2022/23.

a In 2020, data of the Agricultural Census. b Preliminary data. i Concerns the: 2014/15, 2019/20, 2021/22 and 2022/23 farming years, respectively.

TABL. 2 (343). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020[a]	2023[b]	SPECIFICATION
	w tys. ha	in thousand hectares		
O G Ó Ł E M	**14545,3**	**14952,9**	**14712,1**	**T O T A L**
W tym gospodarstwa indywidualne	13241,5	13652,1	13511,3	Of which private farms
W dobrej kulturze rolnej	**14398,2**	**14754,9**	**14580,4**	**In good agricultural condition**
w tym gospodarstwa indywidualne	13127,0	13474,7	13414,7	of which private farms
Pod zasiewami	10753,0	10961,8	11080,8	Sown area
w tym gospodarstwa indywidualne	9679,1	9895,5	10098,1	of which private farms
Grunty ugorowane	134,1	187,8	121,1	Fallow land
w tym gospodarstwa indywidualne	112,8	162,0	107,2	of which private farms
Uprawy trwałe	391,0	380,1	344,0	Permanent crops
w tym gospodarstwa indywidualne	374,1	370,4	338,5	of which private farms
w tym sady	349,9	355,7	322,0	of which orchards
w tym gospodarstwa indywidualne	345,2	348,8	318,6	of which private farms
Ogrody przydomowe	27,4	22,3	20,3	Kitchen gardens
w tym gospodarstwa indywidualne	27,2	22,2	20,2	of which private farms
Łąki trwałe	2658,1	2788,1	2669,9	Permanent meadows
w tym gospodarstwa indywidualne	2537,2	2650,7	2537,9	of which private farms
Pastwiska trwałe	434,7	414,7	344,4	Permanent pastures
w tym gospodarstwa indywidualne	396,7	373,8	312,9	of which private farms
Pozostałe	**147,1**	**198,0**	**131,7**	**Others**
W tym gospodarstwa indywidualne	114,6	177,5	96,6	Of which private farms

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

TABL. 3 (344). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa rolne Farms									Przeciętna powierzchnia gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych — w odsetkach with agricultural land area of — in percent									
		do 1 ha up to	1,01—1,99	2,00—4,99	5,00—9,99	10,00—14,99	15,00—19,99	20,00—49,99	50,00 ha i więcej and more	ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
					OGÓŁEM TOTAL						
2015	1409,6	2,0	18,0	32,2	22,9	10,3	5,1	7,2	2,3	11,6	10,3
2020[a]	1317,4	1,9	16,7	33,4	21,9	9,9	4,9	8,1	3,1	12,7	11,4
2023[b]	**1232,6**	**2,0**	**17,1**	**31,4**	**22,3**	**10,0**	**5,0**	**8,7**	**3,6**	**13,2**	**11,9**
					w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH of which PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND						
2015	1377,9	.	18,4	32,9	23,4	10,6	5,1	7,4	2,2	10,8	9,6
2020[a]	1284,9	.	17,1	34,1	22,4	10,1	5,0	8,2	2,9	11,8	10,6
2023[b]	**1201,5**	**.**	**17,5**	**32,1**	**22,8**	**10,2**	**5,1**	**8,8**	**3,4**	**12,4**	**11,2**

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.

TABL. 4 (345). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE I WARTOŚĆ DODANA BRUTTO PRODUKCJI ROLNICZEJ**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	ceny bieżące current prices					ceny stałe[a] constant prices[a]							
	w mln zł in million PLN				na 1 ha użytków rolnych w zł[b] per 1 ha of agricultural land in PLN[b]	rok poprzedni=100 previous year=100							2010=100
Produkcja globalna ..... **Gross output**	**98638**	**126572**	**200408**	**186622**	**12685**	**103,1**	**101,5**	**96,6**	**101,7**	**95,5**	**105,7**	**98,9**	**116,8**
Zużycie pośrednie ..... Intermediate consumption	64365	70850	120386	108172	7353	102,1	97,3	103,7	103,9	101,4	104,8	126,2	154,7
Wartość dodana brutto ..... Gross value added	34273	55722	80022	78450	5332	103,8	116,6	94,8	108,3	80,4	143,1	156,3	209,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 445. b Dane wstępne
a See general notes, item 9 on page 445. b Preliminary data.

TABL. 5 (346). **GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023[a]	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				na 1 ha użytków rolnych w zł per 1 ha of agricultural land in PLN		
Produkcja globalna	**98638**	**126572**	**200408**	**186622**	**6782**	**12685**	**Gross output**
Produkcja roślinna	49436	64699	106264	91436	3399	6215	Crop output
Produkcja zwierzęca	49202	61873	94144	95186	3383	6470	Animal output
Produkcja końcowa	**81227**	**104420**	**163341**	**157025**	**5585**	**10673**	**Final output**
Produkcja roślinna	33800	44580	72007	64361	2324	4374	Crop output
Produkcja zwierzęca	47427	59839	91333	92664	3261	6299	Animal output
Produkcja końcowa netto	**66934**	**88274**	**135776**	**133523**	**4926**	**9076**	**Final net output**
Produkcja towarowa	**74203**	**92499**	**143050**	**139800**	**5102**	**9502**	**Market output**
Produkcja roślinna	30816	37671	58037	54840	2119	3727	Crop output
Produkcja zwierzęca	43387	54829	85013	84961	2983	5775	Animal output
Produkcja towarowa netto	**59910**	**76354**	**115485**	**116299**	**3615**	**7905**	**Net market output**

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

TABL. 6 (347). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ[a] (ceny stałe)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT[a] (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Produkcja globalna **Gross output**	**103,1**	**101,5**	**96,6**	**101,7**	**95,5**	**105,7**	**98,9**	**116,8**	**109,9**	**104,5**
Produkcja roślinna Crop output	100,6	100,3	93,2	101,2	99,2	110,0	99,3	115,9	113,7	109,2
Produkcja zwierzęca Animal output	105,7	102,6	99,8	102,3	91,7	100,9	98,6	114,5	104,9	99,5

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 445.
a See general notes, item 9 on page 445.

TABL. 6 (347). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ[a] (dok.)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010==100	2015==100	2021==100
Produkcja końcowa **Final output**	**103,5**	**101,8**	**96,4**	**101,5**	**95,9**	**106,2**	**99,6**	**123,3**	**112,7**	**105,8**
Produkcja roślinna Crop output	100,5	100,5	91,4	100,5	100,1	112,3	100,8	127,3	119,4	113,2
Produkcja zwierzęca Animal output	105,8	102,7	99,8	102,3	92,7	101,4	98,8	117,3	107,2	100,2
Produkcja towarowa **Market output**	**102,9**	**103,3**	**95,7**	**101,7**	**97,9**	**104,0**	**100,9**	**125,0**	**112,4**	**104,9**
Produkcja roślinna Crop output	99,8	100,5	91,2	99,5	100,4	110,1	106,9	126,1	117,7	117,7
Produkcja zwierzęca Animal output	105,1	104,9	98,5	103,2	96,2	99,7	96,8	121,8	107,4	96,5

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 445.
a See general notes, item 9 on page 445.

TABL. 7 (348). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT							
O G Ó Ł E M	**98638**	**126572**	**200408**	**186622**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Produkcja roślinna	**49436**	**64699**	**106264**	**91436**	**50,1**	**49,0**	**Crop output**
Zboża	16316	22694	48173	31372	16,6	16,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	13381	17520	35413	22763	13,6	12,2	of which basic
w tym:							of which:
pszenica	7163	9334	20173	12788	7,3	6,9	wheat
żyto	1047	1705	2892	1844	1,0	1,0	rye
jęczmień	1684	1817	3518	2383	1,7	1,3	barley
Ziemniaki	3170	4262	6093	5063	3,2	2,7	Potatoes
Przemysłowe	6233	8460	16299	12588	6,3	6,7	Industrial
buraki cukrowe	1734	2103	3744	4488	1,8	2,4	sugar beet
pozostałe	4499	6357	12555	8100	4,5	4,3	others
Warzywa	9397	11558	13642	18257	9,5	9,8	Vegetables
Owoce	6416	11086	10283	10821	6,5	5,8	Fruit
Siano łąkowe	1457	1781	1875	1781	1,5	1,0	Meadow hay
Pozostałe	6447	4857	9899	11554	6,5	6,2	Others

TABL. 7 (348). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (dok.)**
GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)							
Produkcja zwierzęca	**49202**	**61873**	**94144**	**95186**	**49,9**	**51,0**	**Animal output**
Żywiec rzeźny[a]	27981	33969	48728	51224	28,4	27,4	Animals for slaughter[a]
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	5540	6767	9950	10176	5,6	5,5	cattle (excluding calves)
cielęta	133	47,1	53,8	52,7	0,2	0,0	calves
trzoda chlewna	10837	13368	16001	19442	11,0	10,4	pigs
owce	16,7	23,7	25,2	33,5	0,0	0,0	sheep
drób	11236	13584	22570	21343	11,4	11,4	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	–89,9	74,2	379	323	–0,1	0,2	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	14652	19935	34116	31198	14,9	16,7	Cows' milk
Jaja kurze	5176	6378	9036	10177	5,2	5,5	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	3,1	8,0	4,5	1,6	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Obornik	904	947	1147	1082	0,9	0,6	Manure
Pozostałe	576	562	734	1181	0,6	0,6	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT							
O G Ó Ł E M	**74203**	**92499**	**143050**	**139800**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Produkcja roślinna	**30816**	**37671**	**58037**	**54840**	**41,5**	**39,2**	**Crop output**
Zboża	8317	11445	23606	16457	11,2	11,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	7023	9266	17554	12891	9,5	9,2	of which basic cereals
w tym:							of which:
pszenica	4727	5957	12301	9367	6,4	6,7	wheat
żyto	629	1091	1637	998	0,8	0,7	rye
jęczmień	674	845	1459	1011	0,9	0,7	barley
Ziemniaki	1681	1705	4556	2987	2,3	2,0	Potatoes
Przemysłowe	5091	5526	7837	7839	6,8	5,6	Industrial
buraki cukrowe	1883	2072	3744	4364	2,5	3,1	sugar beet
pozostałe	3208	3454	4093	3475	4,3	2,5	others
Warzywa	7577	9104	10574	14760	10,2	10,6	Vegetables
Owoce	5328	9644	8215	8782	7,2	6,3	Fruit
Siano łąkowe	4,5	2,0	2,0	13,3	0,0	0,0	Meadow hay
Pozostałe	2817	245	3248	4002	3,8	2,9	Others
Produkcja zwierzęca	**43387**	**54829**	**85013**	**84961**	**58,5**	**60,8**	**Animal output**
Żywiec rzeźny[a]	26214	32021	48005	49481	35,3	35,4	Animals for slaughter[a]
w tym:							of which:
bydło (bez cieląt)	5226	6229	9241	9553	7,0	6,8	cattle (excluding calves)
cielęta	104	39,9	42,6	46,4	0,1	0,0	calves
trzoda chlewna	9895	12703	16001	19262	13,3	13,8	pigs
owce	12,8	20,1	22,2	33,0	0,0	0,0	sheep
drób	10765	12857	22570	20417	14,5	14,6	poultry
Mleko krowie	12212	16911	29089	26473	16,5	19,0	Cows' milk
Jaja kurze	4493	5409	7282	8026	6,1	5,7	Hen eggs
Wełna nieprana owcza	2,8	8,0	3,8	1,0	0,0	0,0	Sheep's greasy wool
Pozostałe	465	479	633	980	0,6	0,7	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 8 (349). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2015	2020[a]	2022	2023	CROPS
	w tys. ha in thousand hectares				
O G Ó Ł E M	**10753**	**10962**	**10977**	**11025**	**T O T A L**
Zboża	7512	7467	7197	7188	Cereals
zboża podstawowe	5937	5815	5519	5524	basic cereals
pszenica	2395	2391	2518	2449	wheat
ozima	2080	2236	2315	2286	winter
jara	315	155	203	163	spring
żyto	725	851	662	728	rye
jęczmień	839	676	639	648	barley
ozimy	231	268	308	352	winter
jary	608	408	332	295	spring
owies	461	506	466	498	oats
pszenżyto	1516	1391	1233	1201	triticale
mieszanki zbożowe	813	590	345	284	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	91,8	115	136	125	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	670	946	1196	1256	maize for grain
Strączkowe na ziarno	407	364	413	425	Pulses for grain
konsumpcyjne	91,0	117	125	149	consumer
pastewne	316	247	288	276	feed
Ziemniaki	292	226	196	189	Potatoes
Przemysłowe	1191	1293	1394	1464	Industrial
w tym:					of which:
buraki cukrowe	180	246	222	261	sugar beet
oleiste	994	1032	1158	1190	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	947	979	1078	1103	of which rape and turnip rape
włókniste	0,9	2,7	3,5	2,5	fibrous
w tym len	0,3	0,3	2,0	2,3	of which flax
tytoń	13,4	9,8	8,0	8,5	tobacco
chmiel	1,5	1,8	1,7	1,8	hop
Pastewne	1056	1173	1498	1499	Feed
w tym:					of which:
okopowe	9,4	3,3	3,5	3,4	root plants
motylkowe wieloletnie	93,4	95,8	129	132	perennial legumes
kukurydza na zielonkę	555	674	637	611	maize for feed
Pozostałe uprawy[b]	295	439	278	260	Other crops[b]
w tym warzywa gruntowe	151	168	155	150	of which ground vegetables

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych oraz inne wcześniej niewymienione.

a Data of the Agricultural Census. b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting and others not elsewhere classified.

TABL. 9 (350). **ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW**[a]

CROP PRODUCTION AND YIELDS[a]

LATA YEARS ZIEMIOPŁODY CROPS		Zbiory w tys. t Production in thousand tonnes	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt
Zboża	2015	28003	37,3
Cereals	2016—2020	30648	40,1
	2020	35695	47,8
	2022	35651	49,5
	2023	**35851**	**49,9**
w tym: of which:			
zboża podstawowe	2015	22491	37,9
basic cereals	2016—2020	23482	39,0
	2020	26623	45,8
	2022	25734	46,6
	2023	**25578**	**46,3**
pszenica	2015	10958	45,7
wheat	2016—2020	11216	46,4
	2020	12752	53,3
	2022	13445	53,4
	2023	**13178**	**53,8**
żyto	2015	2013	27,8
rye	2016—2020	2497	29,2
	2020	2985	35,1
	2022	2381	36,0
	2023	**2581**	**35,5**
jęczmień	2015	2961	35,3
barley	2016—2020	3332	37,0
	2020	3004	44,4
	2022	2835	44,3
	2023	**2905**	**44,9**
owies	2015	1220	26,5
oats	2016—2020	1380	28,0
	2020	1678	33,1
	2022	1529	32,8
	2023	**1532**	**30,8**
pszenżyto	2015	5339	35,2
triticale	2016—2020	5057	37,5
	2020	6203	44,6
	2022	5543	45,0
	2023	**5383**	**44,8**
mieszanki zbożowe	2015	2250	27,7
cereal mixed	2016—2020	2464	29,3
	2020	2078	35,2
	2022	1191	34,5
	2023	**923**	**32,5**
gryka i proso	2015	106	11,5
buckwheat and millet	2016—2020	141	14,2
	2020	169	14,9
	2022	216	16,2
	2023	**192**	**15,7**
kukurydza na ziarno	2015	3156	47,1
maize for grain	2016—2020	4557	66,7
	2020	6821	72,1
	2022	8503	71,1
	2023	**9152**	**72,9**
Strączkowe na ziarno: Pulses for grain:			
konsumpcyjne	2015	172	18,8
consumer	2016—2020	177	22,5
	2020	259	22,1
	2022	321	25,7
	2023	**364**	**24,4**
pastewne	2015	546	17,3
feed	2016—2020	413	19,1
	2020	470	19,0
	2022	620	21,5
	2023	**577**	**20,9**

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne.

a During long-term period — annual averages.

TABL. 9 (350). **ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW**[a] **(dok.)**

CROP PRODUCTION AND YIELDS[a] (cont.)

LATA YEARS ZIEMIOPŁODY CROPS		Zbiory w tys. t Production in thousand tonnes	Plony z 1 ha w dt Yields per 1 ha in dt
Ziemniaki	2015	6152	210
Potatoes	2016—2020	7947	270
	2020	7860	348
	2022	6031	308
	2023	**5590**	**296**
Buraki cukrowe	2015	9364	520
Sugar beet	2016—2020	13538	582
	2020	14947	608
	2022	14154	638
	2023	**16941**	**650**
Oleiste	2015	2763	27,8
Oilseeds	2016—2020	2590	27,8
	2020	3200	31,0
	2022	3816	32,9
	2023	**3924**	**33,0**
w tym rzepak i rzepik	2015	2701	28,5
of which rape and turnip rape	2016—2020	2522	28,4
	2020	3120	31,9
	2022	3647	33,8
	2023	**3739**	**33,9**
Len — słoma	2015	0,4	14,0
Flax — straw	2016—2020	0,5	21,1
	2020	0,6	24,1
	2022	4,3	21,7
	2023	**1,8**	**18,4**
Tytoń	2015	27,3	20,3
Tobacco	2016—2020	29,4	21,8
	2020	20,4	20,8
	2022	16,6	20,8
	2023	**17,0**	**20,5**
Chmiel	2015	2,3	15,7
Hop	2016—2020	2,9	19,3
	2020	3,6	20,2
	2022	3,4	19,8
	2023	**4,0**	**19,7**
Okopowe pastewne	2015	338	360
Feed root plants	2016—2020	252	415
	2020	139	424
	2022	169	486
	2023	**159**	**472**
Siano:			
Hay:			
z trwałych użytków zielonych	2015	12399	40,1
from permanent green land	2016—2020	15034	47,8
	2020	15600	48,7
	2022	15444	58,7
	2023	**14526**	**56,4**
z roślin strączkowych	2015	118	31,9
from pulses	2016—2020	88	33,2
	2020	100	31,6
	2022	108	37,8
	2023	**118**	**37,2**
z roślin motylkowych	2015	1669	36,8
from legumes	2016—2020	1762	42,9
	2020	1888	40,7
	2022	4005	48,3
	2023	**4125**	**48,4**
Słoma zbóż podstawowych	2015	22097	37,2
Straw from basic cereals	2016—2020	22234	36,9
	2020	23677	40,7
	2022	23908	43,3
	2023	**24739**	**44,8**

a W okresie wieloletnim — przeciętne roczne.

a During long-term period — annual averages.

TABL. 10 (351). **ZBIORY I PLONY WARZYW**

VEGETABLE PRODUCTION AND YIELDS

WARZYWA	2015	2016—2020[a]	2020	2022	2023	VEGETABLES
Zbiory w tys. t	**4795**	**5353**	**5155**	**5443**	**5165**	**Production in thousand tonnes**
Warzywa gruntowe	3793	4240	4108	3985	3833	Ground vegetables
w tym:						of which:
kapusta	875	899	718	644	628	cabbages
cebula	548	617	667	650	634	onions
marchew	678	747	681	620	577	carrots
buraki	297	306	271	242	253	beetroots
ogórki	221	234	193	144	131	cucumbers
pomidory	236	241	195	171	170	tomatoes
Warzywa z upraw pod osłonami	1002	1113	1047	1458	1332	Vegetables cultivated under covers
Plony warzyw gruntowych z 1 ha w dt						**Yields of ground vegetables per 1 ha in dt**
Kapusta	372	468	523	461	459	Cabbages
Cebula	219	246	289	286	286	Onions
Marchew	306	350	384	370	385	Carrots
Buraki	272	318	362	332	331	Beetroots
Ogórki	147	187	351	242	232	Cucumbers
Pomidory	222	271	310	310	314	Tomatoes

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

TABL. 11 (352). **ZBIORY OWOCÓW W SADACH**[a]

FRUIT PRODUCTION IN ORCHARDS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016—2020[b]	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes					
Zbiory owoców z drzew	**3582**	**3741**	**3949**	**4763**	**4359**	**Tree fruit production**
w tym:						of which:
Jabłka	3169	3336	3555	4265	3893	Apples
Gruszki	69,6	71,2	61,0	80,6	79,0	Pears
Śliwki	94,9	116	112	133	127	Plums
Wiśnie	179	155	156	184	169	Sour cherries
Czereśnie	48,1	45,8	51,3	76,6	68,8	Sweet cherries
Zbiory owoców jagodowych	**518**	**540**	**570**	**600**	**566**	**Berry fruit production**
w tym:						of which:
Truskawki	205	179	146	185	180	Strawberries
Maliny	79,9	110	123	105	96,1	Raspberries
Porzeczki	160	146	146	146	130	Currants
Borówka wysoka	—	—	55,3	64,0	61,9	Blueberries
Agrest	12,1	10,5	9,6	9,8	8,3	Gooseberries

a Od 2016 r. z wyłączeniem produkcji poza sadami (w tym także w ogrodach przydomowych); zbiory truskawek dla każdego roku łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne (łącznie z produkcją poza sadami, w tym także w ogrodach przydomowych).
a Since 2016, excluding production outside orchards (also from kitchen gardens); production of strawberries in each year including kitchen gardens. b Annual averages (including production outside orchards, in kitchen gardens as well).

TABL. 12 (353). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS AND SHEEP
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016—2020	2020	2022	2023	SPECIFICATION
			W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS			
Bydło	5961	6197	6344	6444	6360	Cattle
w tym krowy	2445	2413	2468	2208	2338[a]	of which cows
Trzoda chlewna	11640	11252	11433	9611	9436	Pigs
w tym lochy	947	832	795	606	591	of which sows
Owce	228	268	288	290	278	Sheep
w tym maciorki	143	159	158	141	140	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych[b] (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	6740	6845	6961	6777	6683	In terms of large heads[b] (cattle, pigs, sheep and horses)
			NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH[c] w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND[c] in heads			
Bydło	41	42	42	43	43	Cattle
w tym krowy	17	16	17	15	16[a]	of which cows
Trzoda chlewna	80	77	76	64	64	Pigs
w tym lochy	6,5	5,7	5,3	4,1	4,0	of which sows
Owce	1,6	1,8	1,9	1,9	1,9	Sheep
w tym maciorki	1,0	1,1	1,1	1,0	0,9	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych[b] (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	46	47	47	45	45	In terms of large heads[b] (cattle, pigs, sheep and horses)

a Dane ARiMR, uzupełnione szacunkiem GUS. b W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2022 r. — z 2020 r. c W 2023 r. dane wstępne.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników) dla: bydła — 0,8, trzody chlewnej — 0,15, owiec — 0,08, koni — 1,0.

Ź r ó d ł o: w zakresie pogłowia bydła i owiec od 2022 r. dane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

a ARMA data, supplemented with Statistics Poland estimate. b In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2022 — of 2020. c In 2023, preliminary data.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads for: cattle — 0.8, pigs — 0.15, sheep — 0.08, horses — 1.0.

S o u r c e: as regards cattle and sheep population, since 2022 data of the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture.

TABL. 13 (354). **DRÓB**[a]
Stan w grudniu
POULTRY[a]
As of December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Drób kurzy w tys. szt.	139588	182473	176580	195145	Hens in thousand heads
w tym kury nioski	49536	48738	44101	49031	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	1213	1003	978	1109	Geese in thousand heads
Indyki w tys. szt.	9008	15892	14967	15118	Turkeys in thousand heads
Kaczki[b] w tys. szt.	3401	6406	6381	6932	Ducks[b] in thousand heads
Drób kurzy na 100 ha użytków rolnych w szt.	960	1220	1181	1326	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym kury nioski	341	326	295	333	of which laying hens

a W 2015 r. w wieku powyżej 2 tygodni. b Łącznie z drobiem pozostałym.

a In 2015, aged more than 2 weeks. b Including other poultry.

TABL. 14 (355). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO**

PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023[a]	SPECIFICATION
	w tys. szt. in thousand heads				na 100 ha użytków rolnych w szt. per 100 ha of agricultural land in heads		
Bydło (bez cieląt)	1569	1774	1672	1604	10,8	10,9	Cattle (excluding calves)
Cielęta	149	7	–92	–80	1,0	–0,5	Calves
Trzoda chlewna	15773	14024	12496	11587	108,4	78,8	Pigs
Owce	78	92	85	78	0,5	0,5	Sheep
Konie	41	26	16	17	0,3	0,1	Horses

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

TABL. 15 (356). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**

PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020[a]	2022	2023	2015	2023[b]	2015	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land		na 1 mieszkańca per capita		
					w kg in kg				
W WADZE ŻYWEJ IN LIVE WEIGHT									
Produkcja żywca rzeźnego	6157	7241	6808	6752	423,3	459,0	160,1	179,1	Production of animals for slaughter
bydło (bez cieląt)	918	1092	1021	979	63,1	66,6	23,9	26,0	cattle (excluding calves)
cielęta	13,8	0,9	–13,3	–13,9	1,0	–0,9	0,3	–0,4	calves
trzoda chlewna	2354	2376	2121	2078	161,8	141,2	61,2	55,1	pigs
owce	2,4	3,2	3,2	3,2	0,2	0,2	0,1	0,1	sheep
konie	23,6	15,0	9,3	10,3	1,6	0,7	0,6	0,3	horses
drób	2840	3749	3663	3689	195,2	250,7	73,8	97,8	poultry
kozy i króliki	6,1	5,6	4,6	6,8	0,4	0,5	0,2	0,2	goats and rabbits
W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT									
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	4601	5588	5244	5208	316,3	354,0	119,6	138,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	4351	5277	4951	4918	299,1	334,3	113,1	130,5	meat and fats
wołowe	476	566	529	508	32,8	34,5	12,4	13,5	beef
cielęce	8,3	0,5	–7,8	–8,1	0,5	–0,6	0,2	–0,2	veal
wieprzowe	1836	1853	1654	1621	126,2	110,2	47,7	43,0	pork
baranie	1,1	1,4	1,4	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	12,8	9,1	5,6	6,2	0,9	0,4	0,3	0,2	horseflesh
drobiowe	1988	2815	2747	2766	136,6	188,0	51,7	73,4	poultry
kozie i królicze[c]	28,9	31,9	21,3	24,3	2,0	1,7	0,8	0,6	goat and rabbit[c]
podroby	250	311	293	290	17,2	19,7	6,5	7,7	pluck

a Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową; dane są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. b Dane wstępne. c Łącznie z dziczyzną.

a Since 2018, conversion rates in post-slaughter weight were changed, thus data are incomparable with those for previous years. b Preliminary data. c Including game.

TABL. 15 (356). **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)**

PRODUCTION, IMPORTS, EXPORTS AND CONSUMPTION OF MEAT, FATS AND PLUCK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020[a]	2022	2023	2015	2023[b]	2015	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				na 1 ha użytków rolnych per 1 ha of agricultural land		na 1 mieszkańca per capita		
					w kg in kg				
W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ (dok.) IN POST-SLAUGHTER WARM WEIGHT (cont.)									
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	226	241	313	321	15,5	21,8	5,9	8,5	Live animal imports in terms of meat (including fats)
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	33,7	35,5	30,8	27,9	2,3	1,9	0,9	0,7	Live animal exports in terms of meat (including fats)
Niezbilansowane różnice wagi[d]	30,5	52,8	345	55	2,1	3,7	0,8	1,5	Unbalanced weight differences[d]
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów) z uboju	4824	5849	5886	5572	331,6	378,7	125,4	147,8	Production (meat, fats and pluck) from slaughter
mięso i tłuszcze	4543	5485	5529	5220	312,3	354,8	118,1	138,5	meat and fats
podroby	281	364	357	352	19,3	23,9	7,3	9,3	pluck
UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA WEIGHT LOSSES IN SLAUGHTERING AS A RESULT OF COOLING									
Ubytki	60,7	70,9	71,4	67	4,2	4,6	1,5	1,8	Losses
W WADZE POUBOJOWEJ SCHŁODZONEJ IN POST-SLAUGHTER COOLED WEIGHT									
Produkcja z uboju	4763	5778	5813	5506	327,4	374,0	123,9	146,1	Production from slaughter
mięso	4088	5017	5053	4796	281,0	325,8	106,4	127,1	meat
wołowe	441	531	511	491	30,3	33,3	11,5	13,0	beef
cielęce	5,9	3,3	5,0	4,7	0,4	0,3	0,2	0,1	veal
wieprzowe	1581	1605	1632	1441	108,7	97,9	41,1	38,2	pork
baranie	0,7	1,1	1,2	1,3	0,0	0,1	0,0	0,0	mutton
końskie	9,7	7,5	2,7	2,9	0,7	0,2	0,3	0,1	horseflesh
drobiowe	2021	2837	2879	2831	138,9	192,4	52,5	75,1	poultry
kozie i królicze[c]	28,9	32,0	21,7	24,2	2,0	1,6	0,8	0,6	goat and rabbit[c]
podroby	279	362	354	349	19,2	23,7	7,2	9,3	pluck
tłuszcze	396	399	406	361	27,2	24,5	10,3	9,6	fats
Uzysk tłuszczów poubojowych	1,3	1,0	10,2	9,0	0,1	0,6	0,0	0,2	Post-slaughter fats obtained
Ubytki w uboju i przetwórstwie	192	195	210	186	13,2	12,7	5,0	4,9	Losses during slaughtering and processing
Import[e]	816	851	975	851	56,1	57,9	21,2	22,6	Imports[e]
Eksport[e]	2270	3209	3330	3021	156,1	205,3	59,0	80,1	Exports[e]
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (–) zapasów i rezerw	–8,9	–25,5	–6,2	–24,1	–0,6	–1,6	–0,3	–0,6	Decreases (+) or increases (–) in stock and reserves
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3109	3209	3253	3132	213,7	213,0	80,8	83,0	Consumption (meat, pluck and fats)
mięso i podroby[f]	2885	2979	2998	2936	198,3	199,7	75,0	77,8	meat and pluck[f]
mięso	2724	2797	2799	2756	187,2	187,4	70,8	73,1	meat
wołowe	45,8	97,0	70,7	30,4	3,1	2,1	1,2	0,8	beef
wieprzowe	1591	1565	1753	1525	109,4	103,7	41,4	40,5	pork
drobiowe	1043	1121	974	1186	71,7	80,6	27,1	31,5	poultry
pozostałe	43,8	14,2	1,6	14,5	3,0	1,0	1,1	0,4	others
podroby	161	182	198	180	11,1	12,3	4,2	4,8	pluck
tłuszcze z uboju	224	230	255	196	15,4	13,3	5,8	5,2	fats from slaughter

a Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową; dane są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. b Dane wstępne. c Łącznie z dziczyzną. d Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie zwierzętami rzeźnymi. e Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. f Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

a Since 2018, conversion rates in post-slaughter weight were changed, thus data are incomparable with those for previous years. b Preliminary data. c Including game. d Weight differences between the production of animals for slaughter in terms of meat and the production of meat, fats and pluck obtained from slaughter; including weight losses in the turnover of animals for slaughter. e Raw meat, pluck and fats as well as products in terms of meat. f Including meat and pluck intended for processing.

TABL. 16 (357). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO, JAJ KURZYCH I WEŁNY NIEPRANEJ OWCZEJ**
PRODUCTION OF COWS' MILK, HEN EGGS AND SHEEP'S GREASY WOOL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016—2020[a]	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Produkcja mleka w mln l	12859	13686	14400	14776	15042	Milk production in million litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5395	5749	5946	6647	6701	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	10474	11442	11740	11925	12786	Egg production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	223	221	230	249	258	Average annual number of eggs per laying hen in units
Produkcja wełny w t	701	869	926	930	986	Wool production in t
Przeciętna roczna ilość wełny od 1 owcy w kg	3,2	3,4	3,6	3,4	3,6	Average annual quantity of wool per sheep in kg

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

TABL. 17 (358). **BYDŁO, OWCE I KONIE WPISANE DO KSIĄG INWENTARZA ZARODOWEGO**
Stan w końcu roku
CATTLE, SHEEP AND HORSES IN BREEDING REGISTERS
End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Bydło: buhaje	2905	2293	2250	1875	Cattle: bulls
krowy	692167	707541	721630	713639	cows
Owce — maciorki	86282	87340	88827	90363	Sheep — ewes
Konie: ogiery	3225	3149	3262	3473	Horses: stallions
klacze	17089	17276	20126	19126	mares

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Owczarskiego oraz Polskiego Związku Hodowców Koni.
S o u r c e: data of the Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers, the Polish Union of Sheep-Farmers and the Polish Horse Breeders Association.

TABL. 18 (359). **BILANS ZBÓŻ**[a]
CEREALS BALANCE SHEET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15	2019/20	2021/22	2022/23	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	**33687**	**33045**	**37713**	**40913**	**Resource**
Produkcja (zbiory)	31946	28989	34642	35648	Production
Import	1741	2456	3071	4786	Imports
Zmniejszenie zapasów[b]	—	1600	—	479	Decrease in stocks[b]
Rozchód	**33687**	**33045**	**37713**	**40913**	**Use**
Eksport	7166	8423	9531	13160	Exports
Zużycie krajowe	26252	24555	24939	24913	Domestic uses
siew	1668	1409	1301	1321	sowing
straty	954	737	1334	1457	losses
spasanie	16129	15265	14689	14337	feeding
zużycie przemysłowe[c]	2585	2304	2788	2844	industrial uses[c]
spożycie	4916	4840	4827	4954	consumption
Zwiększenie zapasów[b]	269	67	3243	2840	Increase in stocks[b]

a Pszenica, żyto, jęczmień, owies i mieszanki zbożowe, pszenżyto, kukurydza na ziarno, zboża pozostałe (proso, gryka). b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu. c Bez przemiału zbóż.
a Wheat, rye, barley, oats and cereal mixed, triticale, maize for grain, other cereals (millet, buckwheat). b Stocks in industrial processing and trade. c Excluding grain milling.

TABL. 19 (360). **BILANS ZIEMNIAKÓW**[a]

POTATOES BALANCE SHEET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15	2019/20	2021/22	2022/23	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	**8063**	**7439**	**7879**	**6884**	**Resource**
Produkcja (zbiory)	7690	6600	7082	6029	Production
Import	373	839	797	855	Imports
Rozchód	**8063**	**7439**	**7879**	**6884**	**Use**
Eksport	699	873	992	975	Exports
Zużycie krajowe	7364	6566	6887	5909	Domestic uses
sadzenie	751	909	575	511	planting
straty	544	293	289	207	losses
spasanie	1724	891	998	722	feeding
zużycie przemysłowe	495	872	1445	910	industrial uses
w tym na skrobię	448	845	1395	860	of which for starch
spożycie	3850	3601	3580	3559	consumption

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
a Including potatoes intended for processing.

TABL. 20 (361). **BILANS MLEKA KROWIEGO ŚWIEŻEGO**[a]

FRESH COWS' MILK BALANCE SHEET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln l in million litres				
Przychód	**14530**	**16795**	**17346**	**17665**	**Resource**
Produkcja	12859	14822	15208	15482	Production
Import	1630	1962	2122	2158	Imports
Zmniejszenie zapasów[b]	41	11	16	25	Decrease in stocks[b]
Rozchód	**14530**	**16795**	**17346**	**17665**	**Use**
Eksport	3485	4993	5214	5166	Exports
Zużycie krajowe	11045	11802	12132	12499	Domestic uses
straty	26	30	30	31	losses
spasanie	590	700	500	600	feeding
spożycie	10429	11073	11602	11868	consumption
Zwiększenie zapasów[b]	—	0,0	0,0	0,0	Increase in stocks[b]

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i handlu.
a Including milk intended for processing. b Stocks in industrial processing and trade.

TABL. 21 (362). **BILANS JAJ**[a]

EGGS BALANCE SHEET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	**611**	**696**	**715**	**757**	**Resource**
Produkcja	590	663	674	723	Production
Import	21	33	41	34	Imports
Rozchód	**611**	**696**	**715**	**757**	**Use**
Eksport	262	287	315	269	Exports
Zużycie krajowe	349	409	400	488	Domestic uses
jaja do wylęgu	84	105	110	109	eggs for hatching
straty	1	1	1	1	losses
spasanie	1	2	4	1	feeding
zużycie przemysłowe	1	4	6	2	industrial uses
spożycie	262	297	279	375	consumption

a Kurze, kacze, gęsie i indycze; łącznie z przeznaczonymi na przetwory.
a Hen, duck, geese and turkey eggs; including eggs intended for processing.

TABL. 22 (363). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**

CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014/15	2019/20[a]	2022/23[b]		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
	W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES				
Nawozy mineralne lub chemiczne[c]	1792	1951	1794	1615	Mineral or chemical fertilizers[c]
azotowe	1004	1033	1040	930	nitrogenous
fosforowe	304	359	284	259	phosphatic
potasowe	485	559	470	426	potassic
Nawozy wapniowe	568	1339	1154	1044	Lime fertilizers
	NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg				
Nawozy mineralne lub chemiczne[c]	123,2	130,5	121,9	119,5	Mineral or chemical fertilizers[c]
azotowe	69,0	69,1	70,7	68,9	nitrogenous
fosforowe	20,9	24,0	19,3	19,2	phosphatic
potasowe	33,3	37,4	31,9	31,5	potassic
Nawozy wapniowe	39,0	89,6	78,4	77,3	Lime fertilizers

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne. c Łącznie z wieloskładnikowymi.

U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data. c Including mixed fertilizers.

N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 23 (364). **SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN**

SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN	2015	2020	2022	2023	PLANT PROTECTION PRODUCTS
	w tonach in tonnes				
W masie towarowej	**67298**	**69849**	**71608**	**61438**	**In commodity mass**
Owadobójcze	4687	3413	3633	4016	Insecticides
Grzybobójcze i zaprawy nasienne	18268	22710	21255	17047	Fungicides and seed treatments
Chwastobójcze	38799	38910	40047	34620	Herbicides
Regulatory wzrostu	4293	2954	4816	3947	Plant growth regulators
Gryzoniobójcze	56	176	—	184	Rodenticides
Pozostałe	1195	1686	1857	1624	Others
W substancji czynnej	**24006**	**24628**	**22320**	**20047**	**In active substance**

TABL. 24 (365). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2020[a]	2023[b]	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L				
W tysiącach sztuk	1491,7	1447,7	1464,4	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	45,3	46,9	54,5	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	9,7	10,3	10,0	Agricultural land area per tractor in ha
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE of which PRIVATE FARMS				
W tysiącach sztuk	1473,3	1429,8	1449,1	In thousand units
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	44,9	46,5	54,2	Average nominal motor power in kW
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	9,0	9,5	9,3	Agricultural land area per tractor in ha

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Dane wstępne.
U w a g a. W latach międzyspisowych dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census. b Preliminary data.
N o t e. In the intercensal years data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 25 (366). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
CENY BIEŻĄCE CURRENT PRICES W milionach złotych In million PLN					
O G Ó Ł E M	**57040,2**	**67114,0**	**110716,3**	**105347,8**	**T O T A L**
Produkty roślinne	**18600,1**	**21124,7**	**33766,9**	**29965,3**	**Crop products**
w tym:					of which:
Zboża	7492,6	9370,0	16638,4	12591,7	Cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe[a]	6287,0	7473,0	12377,9	10019,1	basic cereals[a]
pszenica	4541,1	5124,3	8752,6	7522,1	wheat
żyto	458,2	710,5	795,5	518,2	rye
jęczmień	536,9	633,0	1166,4	837,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	57,6	90,8	118,7	70,0	oats and cereal mixed
pszenżyto	693,2	914,4	1544,7	1071,4	triticale
kukurydza na ziarno	1190,6	1873,1	4213,5	2547,1	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	7406,9	9293,7	16528,1	12522,0	of which consumer and for feeds cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe[a]	6208,0	7408,0	12285,8	9972,5	basic cereals[a]
pszenica	4503,8	5093,7	8704,0	7501,5	wheat
żyto	450,7	700,4	787,0	514,9	rye
jęczmień	523,0	622,6	1150,7	828,3	barley
owies i mieszanki zbożowe	53,5	87,5	114,9	65,9	oats and cereal mixed
pszenżyto	677,0	903,8	1529,3	1062,0	triticale
kukurydza na ziarno	1184,2	1862,1	4198,3	2524,9	maize for grain

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.
a Including cereal mixed.

TABL. 25 (366). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
CENY BIEŻĄCE (dok.) / CURRENT PRICES (cont.)					
W milionach złotych (dok.) / In million PLN (cont.)					
Strączkowe konsumpcyjne[b]	27,8	39,8	47,4	29,6	Consumer pulses[b]
Ziemniaki	610,9	868,9	1139,6	1622,9	Potatoes
Buraki cukrowe	1277,3	1450,7	2875,4	3086,1	Sugar beet
Rzepak i rzepik	2857,0	3103,2	3677,0	3359,0	Rape and turnip rape
w tym przemysłowy	2838,9	3092,5	3663,1	3322,3	of which industrial
Warzywa	1817,0	1781,3	2982,3	3583,6	Vegetables
Owoce	3211,6	3503,8	4813,3	3940,3	Fruit
Siano łąkowe	4,5	0,4	0,3	0,4	Meadow hay
Słoma zbóż podstawowych	24,5	11,6	21,9	17,4	Straw from basic cereals
Produkty zwierzęce	**38440,1**	**45989,3**	**76949,4**	**75382,6**	**Animal products**
w tym:					of which:
Bydło (bez cieląt)	5008,0	4968,0	7800,8	7447,7	Cattle (excluding calves)
Cielęta	140,7	36,3	36,4	42,6	Calves
Trzoda chlewna	9665,4	11940,6	16001,3	19178,5	Pigs
Owce	12,0	17,5	28,8	31,6	Sheep
Konie	120,1	63,1	77,0	73,5	Horses
Drób	10550,8	11474,4	22536,3	20360,5	Poultry
Mleko krowie	11983,7	16738,6	28792,0	26300,5	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	246,6	120,4	423,5	510,8	Consumer hen eggs
Wełna nieprana owcza	1,0	0,3	0,1	0,1	Sheep's greasy wool
Na 1 ha użytków rolnych w zł / Per 1 ha of agricultural land in PLN					
O G Ó Ł E M	**3922**	**4488**	**7404**	**7161**	**T O T A L**
Produkty: roślinne	1279	1413	2258	2037	Products: crop
zwierzęce	2643	3076	5146	5124	animal
Udział skupu w końcowej produkcji rolniczej w % / Share of procurement in final agricultural output in %					
O G Ó Ł E M	**70,2**	**64,3**	**67,8**	**67,1**	**T O T A L**
W PRZELICZENIU NA JEDNOSTKI ZBOŻOWE[c] / IN TERMS OF CEREAL UNITS[c]					
W milionach ton / In million tonnes					
O G Ó Ł E M	**590,4**	**654,5**	**651,7**	**673,0**	**T O T A L**
Produkty: roślinne	203,9	230,6	204,1	235,4	Products: crop
zwierzęce	386,5	423,9	447,7	437,6	animal
Na 1 ha użytków rolnych[d] w dt / Per 1 ha of agricultural land[d] in dt					
O G Ó Ł E M	**40,6**	**43,8**	**43,6**	**45,7**	**T O T A L**
Produkty: roślinne	14,0	15,4	13,6	16,0	Products: crop
zwierzęce	26,6	28,3	29,9	29,7	animal

b Bez materiału siewnego. c Jednostka zbożowa jest to przeciętna wartość energetyczna i białkowa 1 dt zbóż. d W 2023 r. dane wstępne.

b Exluding seed material. c A cereal unit is the average energy and protein equivalent of 1 dt of cereals. d In 2023, preliminary data.

TABL. 26 (367). **DYNAMIKA SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny stałe[a])**

INDICES OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010==100	2015==100	2021==100
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	**104,7**	**102,8**	**95,9**	**102,5**	**99,1**	**101,5**	**100,9**	**134,9**	**110,4**	**102,4**
Produkty roślinne ..... Crop products	99,7	105,8	93,0	101,2	98,3	103,3	112,0	144,7	118,7	115,7
Produkty zwierzęce ..... Animal products	107,0	101,6	97,1	103,1	99,5	100,7	96,0	128,9	106,4	96,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 445.
a See general notes, item 9 on page 445.

TABL. 27 (368). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**

PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
	O G Ó Ł E M T O T A L				
Zboża w tys. t	12005,0	13826,7	12166,0	13944,8	Cereals in thousand tonnes
w tym:					of which:
zboża podstawowe[a]	9896,7	10693,4	8553,1	10582,2	basic cereals[a]
pszenica	6785,5	6829,7	5754,4	7611,2	wheat
żyto	889,5	1259,7	657,0	713,7	rye
jęczmień	877,2	991,0	897,1	950,1	barley
owies i mieszanki zbożowe	117,3	157,2	104,6	78,3	oats and cereal mixed
pszenżyto	1227,2	1455,7	1140,0	1228,9	triticale
kukurydza na ziarno	2098,9	3116,3	3597,5	3350,1	maize for grain
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	11889,8	13755,2	12098,2	13892,8	of which consumer and for feeds cereals
w tym:					of which:
zboża podstawowe[a]	9787,5	10629,5	8494,5	10539,2	basic cereals[a]
pszenica	6739,4	6803,9	5726,5	7593,1	wheat
żyto	876,5	1251,4	651,6	710,4	rye
jęczmień	856,8	978,4	885,4	942,0	barley
owies i mieszanki zbożowe	110,7	152,8	101,5	74,9	oats and cereal mixed
pszenżyto	1204,1	1443,0	1129,5	1218,8	triticale
kukurydza na ziarno	2092,9	3108,9	3589,8	3341,3	maize for grain

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.
a Including cereal mixed.

TABL. 27 (368). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2015	2020	2022	2023	AGRICULTURAL PRODUCTS
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)					
Strączkowe konsumpcyjne[b] w tys. t	9,6	12,8	12,4	7,2	Consumer pulses[b] in thousand tonnes
Ziemniaki w tys. t	1530,4	1938,6	1631,4	1776,2	Potatoes in thousand tonnes
Buraki cukrowe w tys. t	10687,4	14240,1	14746,8	16251,3	Sugar beet in thousand tonnes
Rzepak i rzepik w tys. t	1898,3	1892,7	1168,7	1707,3	Rape and turnip rape in thousand tonnes
w tym przemysłowy	1886,2	1886,8	1165,3	1687,1	of which industrial
Warzywa w tys. t	1652,0	1524,6	1841,2	1724,6	Vegetables in thousand tonnes
Owoce w tys. t	2554,7	2462,5	3391,2	3080,6	Fruit in thousand tonnes
Siano łąkowe w tys. t	35,2	2,1	0,8	0,8	Meadow hay in thousand tonnes
Słoma zbóż podstawowych w tys. t	198,3	79,8	86,8	42,4	Straw from basic cereals in thousand tonnes
Żywiec rzeźny[c] w tys. t	5795,8	6381,9	6793,6	6545,0	Animals for slaughter[c] in thousand tonnes
bydło (bez cieląt)	832,1	775,8	744,4	716,7	cattle (excluding calves)
cielęta	14,6	3,6	2,9	3,4	calves
trzoda chlewna	2250,4	2329,7	2378,9	2296,8	pigs
owce	1,6	2,5	2,8	3,2	sheep
konie	16,3	6,8	6,0	6,3	horses
drób	2680,8	3263,6	3658,6	3518,7	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[d] w tys. t	4083,4	4678,0[e]	4998,4	4816,2	Animals for slaughter in terms of meat (including fats)[d] in thousand tonnes
Mleko krowie w mln l	10567,4	12108,8	12452,9	12659,2	Cows' milk in million litres
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt.	1079,2	525,0	962,0	1015,1	Consumer hen eggs in million units
Wełna nieprana owcza w t	373,2	101,6	92,3	77,4	Sheep's greasy wool in tonnes
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH[f] PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND[f]					
Zboża podstawowe[a] w kg	680	715	572	719	Basic cereals[a] in kg
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[d] w kg	281	313[e]	334	327	Animals for slaughter in terms of meat (including fats)[d] in kg
Mleko krowie w l	727	810	833	860	Cows' milk in litres

a Łącznie z mieszankami zbożowymi. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. e Od 2018 r. zmieniono współczynniki przeliczeniowe żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą (wbc); dane są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. f W 2023 r. dane wstępne.

a Including cereal mixed. b Excluding seed material. c In live weight. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. e Since 2018, conversion rates in post-slaughter warm weight were changed, thus data are incomparable with those for previous years. f In 2023, preliminary data.

TABL. 28 (369). **SKUP ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW W LATACH GOSPODARCZYCH**
PROCUREMENT OF CEREALS AND POTATOES BY FARMING YEARS

ZIEMIOPŁODY	2014/15	2019/20	2021/22	2022/23	CROPS
	w tys. t		in thousand tonnes		
Zboża	12551,6	12311,8	12325,8	13214,5	Cereals
w tym zboża podstawowe[a]	10156,9	9460,4	8799,4	9798,6	of which basic cereals[a]
w tym: pszenica	7082,7	6382,8	5802,2	6829,8	of which: wheat
żyto	934,9	1027,6	774,2	687,0	rye
pszenżyto	1146,9	1129,8	1131,0	1268,6	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	12466,5	12255,0	12263,8	13151,4	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe[a]	10081,6	9409,5	8746,7	9743,7	of which basic cereals[a]
w tym: pszenica	7052,1	6365,2	5777,6	6804,4	of which: wheat
żyto	930,1	1022,8	769,8	682,5	rye
pszenżyto	1128,4	1117,7	1120,7	1258,7	triticale
Ziemniaki	1681,4	1572,2	2023,2	1663,3	Potatoes

a Łącznie z mieszankami zbożowymi.
a Including cereal mixed.

Rybołówstwo
Fishing

TABL. 29 (370). **POŁOWY RYB MORSKICH I SŁODKOWODNYCH**
SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016—2020[a]	2020	2022	2023[b]	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes			
O G Ó Ł E M	**234,1**	**257,0**	**255,0**	**219,4**	**220,3**	**T O T A L**
Ryby morskie[c]	183,8	199,7	191,8	162,6	160,8	Sea fish[c]
w tym bałtyckie[d]	134,9	141,5	130,4	109,9	95,6	of which Baltic fish[d]
w tym:						of which:
śledzie	39,7	44,2	38,9	18,7	20,5	herring
szproty	64,2	67,8	60,6	71,2	60,2	sprat
Ryby słodkowodne[d]	50,4	57,4	63,1	56,8	59,5	Freshwater fish[d]

a Przeciętne roczne. b Dane szacunkowe. c Ryby łososiowate przeliczone na kilogramy. d Bez materiału zarybieniowego.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Annual averages. b Estimated data. c Salmonids converted to kilograms. d Excluding fish-stocking materials.
S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

DZIAŁ XVII
LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
   a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
      — Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie Lasy Państwowe), nadzorowane przez ministra właściwego do spraw środowiska,
      — jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
      — jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 sierpnia 2017 r. — Agencja Nieruchomości Rolnych),
   b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),
   c) innych jednostek publicznych;
2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
   a) osób fizycznych,
   b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
   c) spółdzielni produkcji rolnej,
   d) innych osób prawnych, np. kościołów i związków wyznaniowych, organizacji społecznych oraz spółek prywatnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** — w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach — zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną (uprawami leśnymi) — drzewami i krzewami oraz runem leśnym — lub przejściowo jej pozbawione:

a) przeznaczone do produkcji leśnej lub
b) stanowiące rezerwat przyrody lub wchodzące w skład parku narodowego albo
c) wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywane na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat (do 2008 r. — 2 lat) i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (do 20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku

CHAPTER XVII
FORESTRY AND HUNTING

General notes

1. Information regarding forestry concerns:

1) **public forests** owned by:
   a) the State Treasury — managed and utilised temporarily or perpetually by:
      — the State Forests National Forest Holding (abbreviated as the State Forests) supervised by the minister responsible for the environment,
      — nature protection units (national parks),
      — organisational units supervised by other ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31 August 2017 — the Agricultural Property Agency),
   b) gminas (of which gminas which have also been cities with powiat status),
   c) other public units;
2) **private forests** under the ownership of:
   a) natural persons,
   b) common lands with tenure rights held collectively by all or by a number of village residents,
   c) agricultural production cooperatives,
   d) other legal persons, such as churches and religious groups, social organisations as well as private companies and partnerships.

2. Forest land comprises the area of forest as well as land related to forest management.

Forest area is land — within the meaning of the Act of 28 September 1991 on Forests — of contiguous area of at least 0.10 ha that is covered by forest vegetation (young forest cultures) — trees, bushes and ground cover — or temporarily devoid of thereof. This land:

a) is designated for forest production or
b) constitutes a nature reserve or comprises a part of a national park or
c) is entered in the register of monuments.

Land related to forest management is land occupied by objects such as buildings and structures, forest irrigation and drainage systems, forest spatial division lines, forest roads, land beneath power lines, forest nurseries, wood depot areas, as well as forest car parks and tourist infrastructure that are used for the purposes of forest management.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years (until 2008 — 2 years) and intended for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as young forest cultures and young stands in age class I (up to 20 years) of a stocking level less than 0.5 (full stocking — 1.0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas covered with trees in age class II (21—40 years) with stocking of up to 0.3 inclusive, or covered with

(41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się zakładanie lub powstawanie nowych drzewostanów, zajmujących miejsce dotychczasowych, ustępujących w toku użytkowania lub zniszczonych przez klęski naturalne, żer owadów itp.:

1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na gruntach leśnych z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni gruntów leśnych).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne nasadzenia drzew i krzewów na terenach publicznych i prywatnych poza lasami i terenami zieleni w miastach i na wsiach. Do zadrzewień nie zalicza się: lasów i gruntów leśnych, gruntów przeznaczonych prawomocnymi decyzjami do zalesienia, sadów, plantacji oraz szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni w miastach i na wsiach (parki miejskie i wiejskie, lasy komunalne, zieleńce użyteczności publicznej), obszaru morskiego pasa nadbrzeżnego, ogrodów działkowych, nieruchomości otaczających obiekty zabytkowe.

3. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni geodezyjnej kraju.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej kraju obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej kraju pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków — do powierzchni lądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

trees in age class III or higher (41 years or more) with stocking of up to 0.2 inclusive, excluding tree stands in a restocking class and in a class for restocking.

Tree stands in a restocking class are tree stands which have reached or passed felling maturity, being simultaneously utilised and renewed (under shelterwood), in which at least 50% of the area (in tree stands utilised through group cutting of at least 30% of the area) was renewed naturally or artificially, as well as tree stands in the lower age classes requiring reconstruction through selective cutting systems in view of poor production results.

Tree stands in a class for restocking include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilised through selective cutting systems and that require prior renewal as an absolute condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activities connected with the utilisation, renewal and tending of the forest are conducted simultaneously.

Renewals refer to the establishment or the formation of new tree stands that replace the hitherto existing ones, which are being removed in the course of forest use or damaged by natural disasters, insect feeding, etc.:

1) artificial renewals are young forest cultures established through planting or sowing;
2) natural renewals are young forest cultures formed on forest land through self-seeding and off-shoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing young forest cultures on land previously outside silviculture (not included in the area of forest land).

Trees and shrubs outside the forest are productive and protective plantings of trees and shrubs in public and private areas excluding forests and green areas within cities and rural areas. The term does not include forests, forest land and land designated for afforestation in accordance with final decisions, orchards, plantations, forest tree and shrub nurseries, cemeteries, estate green belts within cities and rural areas (city and rural parks, municipal forests, public utility lawns), coastal belt zones, allotment gardens, and trees and shrubs surrounding historical sites.

3. Forest cover (forest cover indicator) is calculated as the share of forest area in the total geodesic area of the country.

Share of forest land in land area of the country is calculated as the percentage ratio of forest area (including land related to forest management) to the total area of the country less land under waters (i.e. internal marine waters, surface flowing waters and surface standing waters). According to the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the register of land and buildings, since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been qualified as land area.

4. Informacje o **krajowych zasobach leśnych i drzewnych na pniu** pochodzą z **Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów (WISL)** realizowanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej na podstawie umowy zawartej z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych.

Celem wielkoobszarowej inwentaryzacji jest ocena stanu lasów i kierunku zmian tego stanu w skali wielkoobszarowej poprzez cykliczne dostarczanie informacji o lesie dotyczących w szczególności danych z zakresu struktury gatunkowej, wiekowej, stanu zdrowotnego oraz występowania szkód w lasach.

Inwentaryzacja prowadzona w sposób ciągły (w pełnym cyklu trwającym 5 lat) na wyznaczonych stałych powierzchniach próbnych obejmuje lasy wszystkich własności, a wyniki zostają odniesione do jednostek fizyczno-geograficznych (krainy przyrodniczo-leśne), administracji leśnej (regionalne dyrekcje Lasów Państwowych) oraz jednostek terytorialnych (województwa).

5. Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będący wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych o różnym stopniu (klasie) uszkodzenia, ustalonym na podstawie szacunku defoliacji (ubytku) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego według metodologii obowiązującej w Międzynarodowym Programie Koordynującym Ocenę i Monitoring Wpływu Zanieczyszczeń Powietrza na Lasy (ICP-Forests), a mianowicie:

klasy zdrowotności	defoliacja/odbarwienie aparatu asymilacyjnego
0 — klasa drzew zdrowych	0—10%
1 — klasa ostrzegawcza	11—25%
2 — klasa lekkiego i średniego obniżenia stanu zdrowotnego	26—60%
3 — klasa silnego obniżenia stanu zdrowotnego	powyżej 60%
4 — drzewa martwe	

6. Obowiązek sprawozdawczy w zakresie danych o **skupie owoców, grzybów leśnych i zwierząt łownych** dotyczy osób prawnych i jednostek organizacyjnych bez osobowości prawnej prowadzących w ramach działalności gospodarczej skup produktów leśnych, nie dotyczy natomiast osób fizycznych.

Dane o **skupie owoców leśnych** obejmują następujące gatunki: borówkę czernicę, borówkę brusznicę, żurawinę, jeżynę, poziomkę, malinę leśną, inne jagody leśne, bez czarny, jarzębinę, różę dziką, głóg, tarninę, jabłka dzikie i inne owoce leśne.

Dane o **skupie grzybów leśnych** obejmują następujące gatunki: kurki, podgrzybki, borowiki, maślaki i inne grzyby leśne.

Dane o **skupie zwierząt łownych** (tusz) obejmują następujące gatunki: jelenie, sarny, dziki i inne (daniele, muflony, zające, kuropatwy, bażanty, kaczki oraz gęsi).

4. Information on **national forest resources and growing stock of standing wood** comes from **the National Forest Inventory (NFI, abbreviated to WISL in Polish)** carried out by the Bureau for Forest Management and Geodesy, by virtue of a contract with the General Directorate of the State Forests.

The aim of the inventorying process in the NFI context is to prepare a large-scale assessment of both the condition of Polish forests and the trends in changes taking place in the forests by providing information on forests, in particular as regards species composition and age structure, health state of forests, and damage occurrence in forests.

The inventory is carried out continuously (full cycle spanning over 5 years) in the designated permanent sample plots in forests of all ownership forms and its results are related to the physical and geographical units (natural-forest lands), forest administration (regional directorates of the State Forests) and the territorial units (voivodships).

5. Health state of forests is a biological term which refers to the level of physiological efficiency and natural resistance of trees that is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. Forest condition is determined on the basis of the share of living trees with a varied degree (class) of damage, established on the basis of the estimate of the defoliation (loss) and discolouration of needles and leaves in accordance with the methodology of the International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests (ICP-Forests), namely:

health classes	defoliation/discolouration of needles and leaves
0 — healthy trees	0—10%
1 — early-warning class	11—25%
2 — slight and moderate health deficiencies	26—60%
3 — severe health deficiencies	above 60%
4 — dead trees	

6. The reporting obligation regarding data on **the procurement of forest fruit, mushrooms and game animals** applies to legal persons and organisational units without legal personality carrying out the procurement of forest products within their economic activity. It does not apply to natural persons.

Data on **the procurement of forest fruit** cover the following species: the Bilberry, the Lingonberry, the Cranberry, the Rubus, the Wild Strawberry, the Forest Raspberry, other forest berries, the Elderberry, the European Rowan, the Rosa Canine, the Hawthorn, the Blackthorn, wild apples and other forest fruit.

Data on **the procurement of forest mushrooms** cover the following species: the Chanterelle, the Xerocomus, the Bolete, the Suillus and other forest mushrooms.

Data on **the procurement of game animals** (carcasses) cover the following game species: deer, roe deer, wild boars and other species (fallow deer, mouflons, hares, partridges, pheasants, ducks and geese).

7. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni). W skład obwodów łowieckich nie wchodzą:

1) parki narodowe i rezerwaty przyrody, z wyjątkiem rezerwatów lub ich części, w których na obszarach wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych nie zabroniono wykonywania polowania;
2) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich;
3) tereny zajęte przez miejscowości niezaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości;
4) budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich ogrodzeń.

7. Hunting district is an area of contiguous land of at least 3 thousand ha on the territory where there are conditions for carrying out hunting (in specific cases hunting districts can cover a smaller area). Areas of hunting districts do not include:

1) national parks and nature reserves, excluding reserves, or parts thereof, in which hunting is not forbidden in areas designated in the plan of protection or conservation tasks;
2) areas within the administrative boundaries of cities; if, however, these areas include larger forest or agricultural areas, hunting districts can be created of these areas or they can be incorporated into existing hunting districts;
3) the areas of villages and towns which are not classified as cities, within the boundaries covering residential buildings and outbuildings with courtyards, squares, streets and roads within these localities;
4) buildings, plants and equipment, areas intended for social, religious, industrial, commercial, storage, transport and other economic purposes and objects of historic and special values, within their fences.

TABL. 1 (371). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys. ha	**9420,1**	**9464,2**	**9476,9**	**9484,2**	**T O T A L in thousand ha**
Lasy	**9214,9**	**9260,3**	**9274,8**	**9283,8**	**Forests**
Publiczne	7449,8	7474,6	7491,4	7503,8	Public
własność Skarbu Państwa	7344,7	7369,4	7385,6	7398,0	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	7099,6	7121,4	7134,4	7144,1	managed by the State Forests
parki narodowe	185,3	183,5	187,3	187,7	national parks
własność gmin	84,2	84,0	84,5	84,4	owned by gminas
pozostałe publiczne	20,9	21,2	21,3	21,4	other public
Prywatne	1765,1	1785,7	1783,4	1780,0	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	**205,2**	**203,9**	**202,1**	**200,4**	**Land related to forest management**
LESISTOŚĆ w %	**29,5**	**29,6**	**29,7**	**29,6**[a]	**FOREST COVER in %**
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ KRAJU w %	**30,8**	**30,9**	**31,0**	**31,0**	**SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE COUNTRY in %**

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 13 na str. 33.
a See general notes to the yearbook, item 13 on page 33.

TABL. 2 (372). **POWIERZCHNIA LASÓW**
FOREST AREA
A. WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w tys. ha Grand total in thousand ha	W tym — w % ogółem — powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area						
		razem total	drzewostany według klas wieku tree stands by age classes					w klasie odnowienia[a] i o budowie przerębowej in restocking class[a] and with a selection structure
			I (1—20 lat) I (1–20 years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)	V i wyższe (81 lat i więcej) V and higher (81 years and more)	
O G Ó Ł E M TOTAL	**9274,8**	**97,5**	**11,1**	**14,2**	**20,0**	**22,8**	**24,6**	**4,8**
Lasy publiczne Public forests	7491,4	97,8	11,8	13,7	18,6	21,3	26,9	5,5
w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	7134,4	97,9	12,2	13,9	18,8	21,5	26,1	5,4
Lasy prywatne Private forests	1783,4	96,5	8,3	16,2	26,1	28,8	15,2	1,9

a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including a class for restocking.

TABL. 2 (372). **POWIERZCHNIA LASÓW (dok.)**
FOREST AREA (cont.)

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN A TREE STAND

GATUNKI DRZEW	Ogółem Grand total		Lasy publiczne Public forests		Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		
	w tys. ha in thousand ha	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	**9274,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Drzewa iglaste	6373,5	68,7	69,6	70,4	65,0	Coniferous trees
w tym:						of which:
sosna	5461,7	58,9	59,7	60,9	55,5	pine
świerk	464,6	5,0	5,2	5,0	4,1	spruce
jodła	315,8	3,4	3,2	3,0	4,4	fir
Drzewa liściaste	2901,4	31,3	30,4	29,6	35,0	Broadleaved trees
w tym:						of which:
buk	589,5	6,4	7,2	6,7	2,9	beech
dąb	742,8	8,0	8,6	8,7	5,5	oak
grab	112,7	1,2	0,8	0,8	2,8	hornbeam
brzoza	619,6	6,7	6,0	6,0	9,7	birch
olsza	532,4	5,7	5,1	5,0	8,3	alder
osika	73,8	0,8	0,4	0,4	2,4	aspen
topola	9,1	0,1	0,1	0,1	0,1	poplar

Ź r ó d ł o: dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów przeprowadzonej w latach 2019—2023 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

S o u r c e: data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2019—2023 by the Bureau for Forest Management and Geodesy at the request of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 3 (373). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD

A. WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto[a] w hm³ Gross grand total timber[a] in hm³	W tym — w % ogółem — na powierzchni zalesionej Of which in wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany według klas wieku tree stands by age classes					w klasie odnowienia[b] i o budowie przerębowej in restocking class[b] and with a selection structure	przestoje[c] hold-over trees[c]
			I (1—20 lat) I (1—20 years)	II (21—40)	III (41—60)	IV (61—80)	V i wyższe (81 lat i więcej) V and higher (81 years and more)		
O G Ó Ł E M	**2696,3**	**99,9**	**1,0**	**7,8**	**20,5**	**27,8**	**36,4**	**5,2**	**1,2**
T O T A L									
Lasy publiczne	2208,8	99,9	0,7	7,4	18,9	26,1	39,7	5,9	1,2
Public forests									
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	2073,4	99,9	0,8	7,6	19,5	26,4	38,7	5,7	1,2
of which managed by the State Forests									
Lasy prywatne	487,5	99,8	1,9	9,7	27,5	35,8	21,7	2,0	1,2
Private forests									

a W korze. b Łącznie z klasą do odnowienia. c Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym koleją rębności.
a Over bark. b Including a class for restocking. c Trees not felled in the assumed rotation order.

TABL. 3 (373). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU (dok.)**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD (cont.)

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN A TREE STAND

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto[a] Gross grand total timber[a]		Lasy publiczne Public forests		Lasy prywatne Private forests	SPECIES OF TREES
			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		
	w hm^3 in hm^3	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	**2696,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Drzewa iglaste	1955,6	72,4	73,2	74,5	69,4	Coniferous trees
w tym:						of which:
sosna	1659,8	61,4	62,2	64,1	58,4	pine
świerk	126,6	4,7	5,0	4,8	3,4	spruce
jodła	130,0	4,8	4,4	4,0	6,8	fir
Drzewa liściaste	740,8	27,6	26,8	25,5	30,6	Broadleaved trees
w tym:						of which:
buk	190,1	7,1	7,7	6,8	3,9	beech
dąb	185,9	6,9	7,4	7,4	4,7	oak
grab	26,0	1,0	0,7	0,7	2,3	hornbeam
brzoza	113,8	4,2	3,7	3,8	6,4	birch
olsza	151,0	5,6	5,0	4,8	8,4	alder
osika	17,8	0,7	0,4	0,3	2,1	aspen
topola	3,5	0,1	0,1	0,1	0,2	poplar

a W korze.

Ź r ó d ł o: dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów przeprowadzonej w latach 2019—2023 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Over bark.

S o u r c e: data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2019—2023 by the Bureau for Forest Management and Geodesy at the request of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 4 (374). **ZASOBNOŚĆ I PRZECIĘTNY WIEK DRZEWOSTANÓW W LASACH**
RESOURCES AND AVERAGE AGE OF TREE STANDS IN FORESTS

GATUNKI DRZEW[a] SPECIES OF TREES[a]	Zasobność — grubizna brutto[b] na 1 ha powierzchni lasów w m^3 Resources of gross timber[b] per 1 ha of forest area in m^3				Przeciętny wiek drzewostanów w latach Average age of tree stands in years			
	ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests
		razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests			razem total	w tym w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	
O G Ó Ł E M TOTAL	**290,7**	**294,8**	**290,6**	**273,3**	**61**	**63**	**62**	**55**
Drzewa iglaste Coniferous trees	306,8	310,2	307,5	291,7	63	64	63	58
w tym: of which:								
sosna pine	303,9	307,5	305,7	287,5	63	64	63	57
świerk spruce	272,4	281,3	280,1	225,2	55	55	54	55
jodła fir	411,7	407,6	388,0	424,1	79	81	79	73
Drzewa liściaste Broadleaved trees	255,3	259,7	250,1	239,2	58	60	59	51
w tym: of which:								
buk beech	322,5	318,4	295,3	365,1	71	71	68	74
dąb oak	250,3	253,2	247,2	231,2	62	63	62	55
grab hornbeam	230,4	230,4	228,3	230,3	62	64	63	59
brzoza birch	183,7	184,4	182,0	182,0	46	48	47	43
olsza alder	283,6	285,7	279,7	278,3	54	55	54	50
osika aspen	241,8	251,5	243,4	234,8	46	49	50	43
topola poplar	379,0	352,3	300,1	448,7	53	51	49	59

a Panujące (przeważające) w drzewostanie. b W korze.

Ź r ó d ł o: dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów przeprowadzonej w latach 2019—2023 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Dominant (prevailing) species in a tree stand. b Over bark.

S o u r c e: data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2019—2023 by the Bureau for Forest Management and Geodesy at the request of the General Directorate of the State Forests.

TABL. 5 (375). **POZYSKANIE DREWNA**[a]
REMOVALS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M[b] **w tys. m³**	**40247**	**39669**	**44647**	**41662**	**T O T A L**[b] **in thousand m³**
Grubizna	38327	38064	42703	39846	Timber
według form własności:					by forms of ownership:
lasy publiczne	36920	37032	40849	38659	public forests
własność Skarbu Państwa	36695	36802	40595	38434	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	36497	36621	40377	38252	managed by the State Forests
parki narodowe	179	155	172	154	national parks
własność gmin	131	125	141	118	owned by gminas
pozostałe publiczne	94	105	112	108	other public
lasy prywatne	1407	1032	1854	1187	private forests
grubizna liściasta	9249	8453	8680	7970	coniferous timber
grubizna iglasta	29078	29611	34023	31876	non-coniferous timber
Drewno małowymiarowe[c]	1920	1604	1944	1816	Slash[c]
Karpina[d]	0,3	4,4	0,8	1,0	Stump wood[d]
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	**415,9**	**411,0**	**460,4**	**429,2**	**TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³**
Lasy publiczne	495,6	495,4	545,3	515,2	Public forests
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	514,1	514,2	566,0	535,4	of which managed by the State Forests
Lasy prywatne	79,7	57,8	103,9	66,7	Private forests

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 9 na str. 479. b Bez karpiny. c Wyłącznie w lasach publicznych. d Wyłącznie w lasach w zarządzie Lasów Państwowych.

a Excluding removals (timber) from trees and shrubs outside the forest; see table 9 on page 479. b Excluding stump wood. c Exclusively in public forests. d Exclusively in forests managed by the State Forests.

TABL. 6 (376). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**

RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE OPERATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. ha in thousand ha				
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31.12.)	2,0	1,8	1,8	1,7	Production area of forest nurseries (as of 31.12.)
Odnowienia i zalesienia	58,7	65,1	66,0	63,9	Renewals and afforestation
w tym w lasach prywatnych	3,2	3,2	2,9	1,8	of which in private forests
odnowienia	56,4	64,3	65,5	63,1	renewals
sztuczne	47,2	55,3	52,4	50,8	artificial
zrębów[a]	46,6	54,7	52,0	50,3	felling sites[a]
halizn i płazowin	0,6	0,6	0,4	0,5	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne	9,2	8,9	13,1	12,3	natural
zalesienia[b]	2,3	0,9	0,5	0,7	afforestation[b]
Poprawki i uzupełnienia[c]	4,6	5,8	4,7	4,8	Corrections and supplements[c]
Pielęgnowanie[d]	319,9	280,7	300,4	303,4	Tending[d]
w tym:					of which:
upraw	239,5	212,6	224,5	225,4	young forest cultures
młodników	79,5	67,3	74,7	77,1	young stands
wprowadzanie podszytów[e]	0,5	0,3	0,4	0,5	introduction of underbrush[e]
Melioracje leśne	66,4	72,1	69,9	70,4	Forest irrigation and drainage

a Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. b Nieużytków, gruntów rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz innych gruntów nadających się do zalesienia. c Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych łukach i przerzedzeniach. d Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat; bez cięć trzebieżowych. e Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Including renewals under shelterwood. b Wasteland, agricultural land not suitable for agricultural production and agricultural land not in agricultural cultivation as well as other land suitable for afforestation. c Additional introduction of seedlings into young forest cultures and young stands as well as into gaps and areas of lowered density. d Silviculture treatment operations connected with tending soils and tree stands up to the age of 20 years; excluding thinning cuts. e Planting of bushes or trees remaining permanently in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 7 (377). **POŻARY W LASACH**

FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba pożarów	12257	6627	6999	4908	Number of fires
w tym powstałe na skutek:					of which resulting from:
podpalenia	5134	3121	2821	393	arsons
nieostrożności dorosłych	3723	1661	2031	361	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	5510	8417	2853	1129	Forest area burned in ha
w tym powstałymi na skutek:					of which resulting from:
podpalenia	2086	1339	1430	58	arsons
nieostrożności dorosłych	1643	563	683	232	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,45	1,27	0,41	0,23	Average forest area burned by a fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach Lasów prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data from the National Forest Fire Information System maintained by the Forest Research Institute.

TABL. 8 (378). **STAN ZDROWOTNY LASÓW[a] W 2023 R.**
HEALTH STATE OF FORESTS[a] IN 2023

GRUPY RODZAJOWE DRZEW TYPE GROUPS OF TREES	Drzewa — w odsetkach — według klas zdrowotności Trees by health classes, in percent		
	0 (drzewa zdrowe) (healthy trees)	1 (klasa ostrzegawcza) (early-warning class)	2—4 (drzewa o obniżonej zdrowotności oraz drzewa martwe) (compromised and dead trees)
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**10,7**	**72,8**	**16,5**
Drzewa iglaste Coniferous trees	8,5	75,4	16,1
sosna pine	8,0	76,9	15,0
świerk spruce	3,3	63,1	33,6
jodła fir	21,8	67,1	11,1
pozostałe others	14,0	70,3	15,7
Drzewa liściaste Broadleaved trees	14,2	68,6	17,2
buk beech	27,2	66,6	6,2
dąb oak	3,8	66,4	29,8
brzoza birch	7,8	75,8	16,4
olsza alder	21,1	69,8	9,0
pozostałe others	21,1	60,9	18,0

a Określony na podstawie monitoringu biologicznego prowadzonego na stałych powierzchniach badawczych, uwzględniającego pomiar defoliacji (ubytku) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego w drzewostanach w wieku 20 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa — „Stan zdrowotny lasów w Polsce w 2023 roku na podstawie badań monitoringowych".

a Defined on the basis of biological monitoring conducted on permanent research plots including the measurement of the defoliation (loss) and discolouration of needles and leaves of tree stands aged 20 years and more.

S o u r c e: Forest Research Institute — "The health state of forests in Poland in 2023 on the basis of monitoring research".

TABL. 9 (379). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sadzenie w tys. szt.: drzew	1468	332	559	381	Planting in thousand units of: trees
krzewów	798	421	501	799	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny)[a] w tys. m^3	1127	895	1046	1122	Removals (timber)[a] in thousand m^3
grubizna iglasta	272	283	345	401	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	141	142	183	213	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	856	612	700	721	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	298	204	242	258	of which large-size general purpose wood

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 10 (380). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH[a] ORAZ ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
PROCUREMENT OF FOREST FRUIT AND MUSHROOMS[a] AND GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Owoce leśne	8160	5476	3525	3898	Forest fruit
Grzyby leśne	2599	2749	3503	2831	Forest mushrooms
Zwierzęta łowne	12689	12820	10197	11268	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.
a Data concern fresh forest both fruit and mushrooms.

TABL. 11 (381). **WYBRANE ZWIERZĘTA ŁOWNE[a]**
Stan w dniu 10 marca
SELECTED GAME ANIMALS[a]
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015	2020	2022	2023	GAME ANIMALS
	w tys. szt. in thousand heads				
Łosie	18,6	30,6	33,2	37,5	Moose
Jelenie	214,4	276,0	292,7	282,2	Deer
Daniele	28,3	29,3	35,5	35,0	Fallow deer
Sarny	870,6	885,5	918,5	893,2	Roe deer
Dziki	264,8	75,2	55,5	52,9	Wild boars
Lisy	202,4	192,7	201,1	209,8	Foxes
Zające	709,6	814,5	875,5	904,0	Hares
Muflony	2,9	3,5	2,9	2,7	Mouflons
Bażanty	521,4	525,8	537,0	532,7	Pheasants
Kuropatwy	283,8	262,3	264,2	268,1	Partridges

a Dane szacunkowe.
Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.
a Estimated data.
S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 12 (382). **ODSTRZAŁ, ODŁÓW I ZASIEDLENIE WYBRANYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**[a]
SELECTED GAME ANIMALS SHOT, TRAPPED AND STOCKED[a]

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2015/16	2020/21	2022/23	2023/24	GAME ANIMALS
Odstrzał w tys. szt.:					Animals shot in thousand heads:
jelenie	89,3	102,8	107,7	107,1	deer
daniele	9,6	10,0	10,8	10,9	fallow deer
sarny	203,4	202,7	202,0	193,2	roe deer
dziki	342,1	249,1	160,5	173,7	wild boars
lisy	159,5	167,0	164,3	189,2	foxes
zające	15,2	0,4	11,8	12,3	hares
bażanty	128,5	88,7	50,5	58,1	pheasants
kuropatwy	2,7	1,4	1,4	0,7	partridges
Odłów w szt.:					Animals trapped in heads:
dziki	117	262	16	19	wild boars
zające	150	—	—	27	hares
Zasiedlenie[b] w tys. szt. — bażanty	98,2	72,0	20,5	32,5	Animals stocked[b] in thousand heads — pheasants

a W łowieckim roku gospodarczym liczonym od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego (np. łowiecki rok gospodarczy 2023/24 oznacza okres od 1 kwietnia 2023 r. do 31 marca 2024 r.). b Wprowadzanie do łowiska w celu urozmaicenia struktury gatunkowej zwierząt łownych; dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a In a hunting economic year covering the period from 1 April of a given year to 31 March of the following year (e.g. the 2023/24 hunting economic year covers the period from 1 April 2023 to 31 March 2024). b Introduced into hunting grounds in order to diversify species composition of game animals; data concern only the districts leased to hunting clubs of the Polish Hunting Association.

S o u r c e: data of the General Directorate of the State Forests, the Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 13 (383). **KOŁA, CZŁONKOWIE ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO**
Stan w dniu 31 marca
CLUBS, MEMBERS, AND HUNTING DISTRICTS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
As of 31 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba	2554	2705	2793	2791	number
członkowie	118362	127426	128447	128528	members
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	4703	4622	4694	4842	number
powierzchnia w tys. ha	25637	25217	25577	30711	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	7786	7861	7933	9707	of which on forest land

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Łowieckiego.
S o u r c e: data of the Polish Hunting Association.

DZIAŁ XVIII
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

CHAPTER XVIII
INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie przemysłu dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją".

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji prezentuje się wyłącznie w tabl. 1—4, 6 i 7. Ponadto w tabl. 7 dane o produkcji wyrobów przemysłowych dotyczą ogółu wyrobów wytworzonych przez podmioty gospodarcze, niezależnie od rodzaju ich działalności według PKD 2007.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw.** Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 5 na str. 30.

3. Przedstawione w tabl. 7 wyroby pogrupowano zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL (stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych) zharmonizowaną z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez Eurostat do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL. Ponadto w przypadku niektórych wyrobów zastosowano skrócone nazwy.

Prezentowane dane obejmują całkowitą produkcję wyrobów przemysłowych wytworzonych w roku sprawozdawczym, przeznaczonych do sprzedaży na zewnątrz przedsiębiorstwa, przekazanych do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa oraz zużywanych wewnątrz zakładu na cele produkcyjne (tj. na potrzeby własne).

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;

General notes

Industry

1. Information within the scope of industry concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

Data covering the activity of budgetary units and establishments included in the above mentioned sections are presented exclusively in tables 1—4, 6 and 7. Moreover, in table 7, data on production of industrial products concern all products manufactured by economic entities, regardless of their kind of activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method.** The definition of the enterprise method is provided in general notes to the yearbook, item 5 on page 30.

3. Products in table 7 are grouped according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature (used in surveys of manufacturing industrial products), which is harmonised with PRODCOM List recommended by the Eurostat for product surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL headings. Moreover, for some products abbreviated names are used.

The data presented cover the total production of industrial products manufactured during the reference year, intended for sale outside the reporting unit or transferred to other plants of the same undertaking as well as used for further processing.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

1) the value of finished products sold (regardless of whether due payments were received for them or not), semi-finished products and parts of own production;
2) the value of paid work and services rendered, both industrial and non-industrial;
3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;

4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych.** Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

Wskaźniki dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu podano w **cenach stałych**, przyjętych zgodnie z metodą przedstawioną w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 10, pkt 2 na str. 32.

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Podziału produkcji sprzedanej przemysłu według **głównych grupowań przemysłowych (MIGs),** tj. jej podziału na dobra zaopatrzeniowe, inwestycyjne, konsumpcyjne trwałe i nietrwałe oraz związane z energią, dokonano zgodnie z wymogami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2020/1197 ustanawiającego specyfikacje techniczne i ustalenia na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2152 w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej, uchylającego 10 aktów prawnych w dziedzinie statystyki gospodarczej.

7. Dane o produkcji sprzedanej przemysłu opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na ok. 6% próbie tych podmiotów.

8. Bilanse paliw i materiałów charakteryzują gospodarowanie nimi, określając poziom i źródła przychodów paliw i materiałów oraz główne kierunki ich wykorzystania (zagospodarowania).

Przychód obejmuje wydobycie lub produkcję krajową, zmniejszenie zapasów i import.

Rozchód obejmuje zużycie krajowe, zwiększenie zapasów, eksport oraz w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe.

Import i **eksport** obejmuje przywóz i wywóz za granicę danego towaru (bez względu na formę płatności), z tym że import nie obejmuje m.in. przywozu towarów w celu uszlachetniania (patrz uwagi ogólne działu „Handel zagraniczny", ust. 1 i 2 na str. 534).

Zmiana zapasów jest to różnica (saldo) pomiędzy stanem zapasów w ostatnim i pierwszym dniu danego roku. Zmniejszenie zapasów oznacza zwiększenie przychodów, natomiast zwiększenie zapasów oznacza zwiększenie rozchodów.

Przez **zużycie krajowe** rozumie się zużycie paliw i materiałów w procesie produkcyjnym na wytworzenie produktów (wyrobów i usług) oraz bezpośrednio przez gospodarstwa domowe.

4) the value of products in the form of settlements in kind;
5) products intended for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented at **basic prices.** The definition of the basic price is given in general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

Indices of sold production of industry are presented at **constant prices,** adopted according to the method explained in general notes to the yearbook, item 10, point 2 on page 32.

5. Data concerning production include the value of outwork.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons — on behalf of and for the benefit of economic entities (work providers) — of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay. It also includes the finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as the rendering of other services ordered by the work provider.

6. The division of sold production of industry into **the Main Industrial Groupings (MIGs),** i.e. intermediate, capital, durable and non-durable consumer goods as well as energy, is made according to the requirements of the Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1197 laying down technical specifications and arrangements pursuant to the Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and the Council on European business statistics, repealing 10 legal acts in the field of business statistics.

7. Data on sold production of industry were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of economic entities employing up to 9 persons are based on the results of a sample survey conducted on an approx. 6% sample of these entities.

8. Balances of fuels and materials characterise how they are managed, defining the levels and sources of supply of fuels and materials as well as the main directions of their use (management).

Supply includes domestic extraction or production, decrease in stocks and imports.

Use includes domestic consumption, increases in stocks and exports as well as in some energy commodities also losses and statistical differences.

Imports and **exports** concern arrivals and dispatches of a given commodity (regardless of the form of payment), except that imports do not include among others arrivals of commodities for further processing (see general notes in the "Foreign trade" chapter, items 1 and 2 on page 534).

Change in stocks is the difference (balance) of stocks on the last and first day of a given year. A decrease in stocks corresponds to an increase in supply, while an increase in stocks corresponds to an increase in use.

Domestic consumption is the consumption of fuels and materials in the production process for manufacturing goods and services as well as directly by households.

Zużycie krajowe wyliczono w oparciu o układ bilansowy (przychód minus eksport i zwiększenie zapasów, a w niektórych nośnikach energii również straty i różnice bilansowe).

W bilansach paliw zużycie krajowe obejmuje przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycie bezpośrednie. Dane dotyczące zużycia paliw na przetwarzanie na inne nośniki energii oraz zużycia bezpośredniego w ciepłowniach niezawodowych i elektrociepłowniach przemysłowych prezentuje się zgodnie z zasadami stosowanymi przez kraje UE i OECD.

Bilans gazu ziemnego (wysokometanowego i zaazotowanego — tabl. 11) opracowano przy przyjęciu dla gazu określonej temperatury (0°C) oraz ciśnienia (760 mmHg).

W syntetycznym bilansie energii **zużycie globalne** stanowi sumę zużycia bezpośredniego (tj. zużycia nośników energii pierwotnej i pochodnej bez dalszego przetwarzania ich na inne nośniki energii), a także strat przemian oraz strat i różnic bilansowych. Straty przemian stanowią różnicę między zużyciem na wsad przemian energetycznych a uzyskiem z procesu przemian.

Domestic consumption is calculated on the basis of the net balance (supply minus exports and increase in stocks, and in some energy commodities losses and statistical differences as well).

In balances of fuels, domestic consumption includes transformation into other energy commodities as well as direct consumption. Data concerning the consumption of fuels for transformation into other energy commodities as well as direct consumption in autoproducing (non-public) thermal and heating plants are presented in accordance with principles used by EU and OECD countries.

Natural gas balance (for high-methane and nitrified natural gas — table 11) was prepared assuming the specified gas temperature (0°C) and pressure (760 mmHg).

In the synthetic energy balance, **global consumption** accounts for the sum of direct consumption (i.e. consumption of primary and derived energy commodities without further processing into other energy commodities), transformation losses as well as losses and statistical differences. Transformation losses account for the difference between transformation input and transformation output.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo" (z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 4 i 8).

Dane obejmujące działalność jednostek i zakładów budżetowych zaliczonych do sekcji „Budownictwo" prezentuje się wyłącznie w tabl. 16 (w zakresie produkcji sprzedanej budownictwa ogółem).

Przez **podmioty budowlane** rozumie się podmioty gospodarcze zaliczone do sekcji „Budownictwo".

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw.** Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 5 na str. 30.

3. Produkcja sprzedana budownictwa ogółem (tabl. 16) dotyczy całokształtu działalności podmiotów gospodarczych z sekcji „Budownictwo", tj. zarówno działalności budowlanej, jak i niebudowlanej.

4. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane — o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceniowym (tj. na rzecz obcych zleceniodawców) przez podmioty budowlane. Dane w tabl. 17 uwzględniają również produkcję budowlano-montażową zrealizowaną systemem zleceniowym przez jednostki zaliczane do innych sekcji niż „Budownictwo", a także systemem gospodarczym, tj. na potrzeby własne, przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby fizyczne (bez względu na to, czy prowadzą działalność gospodarczą).

Construction

1. Information within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with NACE Rev. 2 in the "Construction" section (excluding data mentioned in items 4 and 8).

Data covering the activity of budgetary units and establishments included in the "Construction" section are presented exclusively in table 16 (within the scope of total sold production of construction).

The term **construction entities** refers to economic entities included in the "Construction" section.

2. Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method.** The definition of the enterprise method is presented in general notes to the yearbook, item 5 on page 30.

3. Total **sold production of construction** (table 16) concerns the total activity of economic entities included in the "Construction" section, i.e. both construction and non-construction production.

4. Construction and assembly production concerns the activity realised domestically and includes construction works — with an investment, a restoration or a conservation character, as well as temporary construction on construction sites — carried out by construction entities, using only their own workforce, in frames of the contract system (i.e. for outside clients). Data in table 17 include also construction and assembly production realised in frames of the contract system by entities included in sections other than "Construction", as well as in frames of the own-account construction, i.e. for own needs, by entities conducting economic activity and by natural persons (regardless of whether they conduct economic activity or not).

5. Produkcję sprzedaną budownictwa, w tym produkcję budowlano-montażową, prezentuje się w **cenach bazowych,** przy czym w przypadku produkcji budowlano-montażowej nie występują dotacje do produktów oraz podatek akcyzowy. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

Wskaźniki dynamiki produkcji budowlano-montażowej podano w **cenach stałych,** przyjętych zgodnie z metodą przedstawioną w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 10, pkt 2 na str. 32.

6. Dane o produkcji sprzedanej budownictwa oraz o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceniowym opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane o produkcji podmiotów budowlanych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na ok. 6% próbie tych podmiotów. Dane o produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem gospodarczym są szacowane.

7. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych (tabl. 21) oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków (tabl. 22) dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

8. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

— w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza;
— w zakresie kubatury budynków, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy).

5. Sold production of construction, including construction and assembly production, is presented at **basic prices,** wherein in the case of construction and assembly production subsidies for products as well as excise tax do not occur. The definition of the basic price is given in general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

Indices of construction and assembly production are presented at **constant prices,** adopted according to the method explained in general notes to the yearbook, item 10, point 2 on page 32.

6. Data on sold production of construction as well as on construction and assembly production realised in frames of the contract system were compiled on the basis of statistical reports, wherein data regarding the production of construction entities employing up to 9 persons are based on the results of a sample survey conducted on an approx. 6% sample of these entities. Data regarding construction and assembly production realised in frames of the own-account construction are estimated.

7. The division of construction and assembly production by types of constructions (table 21) as well as the division of buildings completed by types of buildings (table 22) were carried out according to the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

8. Information regarding **buildings completed** (by all investors):

— within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or as the first part;
— within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of the expansion).

Przemysł
Industry

TABL. 1 (384). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

LATA YEARS	Ogółem Total: ogółem total	Ogółem Total: na 1 mieszkańca per capita	Ogółem Total: na 1 zatrudnionego per 1 paid employee	Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
CENY BIEŻĄCE — mln zł[a] CURRENT PRICES — million PLN[a]							
2015	1255516	32649	464047	49034	1073948	98578	33956
2020	1579860	41382	545126	53007	1356748	117590	52515
2022	2542289	67208	861782	88299	2126256	260584	67151
2023	**2557278**	**67835**	**877474**	**94881**	**2159849**	**233823**	**68725**
CENY STAŁE[b] CONSTANT PRICES[b]							
2010=100							
2023	**182,0**	**186,2**	**168,1**	**96,9**	**189,2**	**167,7**	**177,8**
2015=100							
2023	**150,0**	**153,2**	**139,2**	**95,1**	**150,3**	**177,6**	**152,1**
2021=100							
2023	**109,4**	**110,4**	**110,3**	**107,8**	**108,8**	**123,3**	**101,6**
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2017	106,2	106,2	103,5	93,7	106,7	106,4	105,6
2018	105,4	105,4	103,3	101,5	105,9	101,4	103,3
2019	105,1	105,2	103,5	101,4	105,4	101,7	111,1
2020	98,1	98,7	99,9	94,5	97,9	99,2	106,3
2021	114,7	115,3	113,1	101,6	114,0	128,2	112,3
2022	109,1	109,6	108,7	111,5	108,9	112,8	102,7
2023	**100,3**	**100,7**	**101,5**	**96,7**	**99,9**	**109,3**	**98,9**

a Na 1 mieszkańca oraz 1 zatrudnionego — w zł. b Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a Per capita as well as per 1 paid employee — in PLN. b See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 2 (385). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN					
O G Ó Ł E M	**1255516**	**1579860**	**2542289**	**2557278**	**T O T A L**
Sektor publiczny	**124262**	**138838**	**193668**	**191158**	**Public sector**
Sektor prywatny	**1131254**	**1441022**	**2348621**	**2366120**	**Private sector**
w tym własność:					of which:
Prywatna krajowa	578341	771087	1174895	1171230	Private domestic ownership
w tym spółdzielnie[a]	18299	23647	36537	34512	of which cooperatives[a]
Zagraniczna	478942	596903	920584	957382	Foreign ownership

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 2 (385). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY OWNERSHIP SECTORS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	W % IN %				
Sektor publiczny	**9,9**	**8,8**	**7,6**	**7,5**	**Public sector**
Górnictwo i wydobywanie	1,7	1,3	1,6	1,6	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3,2	2,5	2,7	1,4	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	3,7	3,6	2,3	3,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	1,3	1,4	1,0	1,2	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Sektor prywatny	**90,1**	**91,2**	**92,4**	**92,5**	**Private sector**
Górnictwo i wydobywanie	2,2	2,1	1,9	2,1	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	82,3	83,4	80,9	83,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	4,2	3,8	8,0	5,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	1,4	1,9	1,6	1,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

TABL. 3 (386). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1255516**	**1579860**	**2542289**	**2557278**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Górnictwo i wydobywanie	**49034**	**53007**	**88299**	**94881**	**3,9**	**3,7**	**Mining and quarrying**
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	22534	20395	41507	45232	1,8	1,8	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	**1073948**	**1356748**	**2126256**	**2159849**	**85,5**	**84,5**	**Manufacturing**
w tym:							of which:
Produkcja artykułów spożywczych	183197	243631	372353	385896	14,6	15,1	Manufacture of food products
Produkcja napojów	19751	22196	28907	32927	1,6	1,3	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	4542	7597	8318	9214	0,4	0,4	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	12440	16188	20147	20022	1,0	0,8	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	9034	10144	11209	11838	0,7	0,5	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	4734	4327	4737	.	0,4	.	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	35343	44195	70333	58288	2,8	2,3	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]

TABL. 3 (386). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							**Manufacturing (cont.)**
w tym:							of which:
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	35862	47545	75620	65082	2,9	2,5	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	14077	15844	21524	21703	1,1	0,8	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	61475	59976	167464	.	4,9	.	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	58232	69557	124364	102743	4,6	4,0	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	13772	13262	17109	19111	1,1	0,7	Manufacture of pharmaceutical products[Δ]
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	75958	102571	153375	143733	6,1	5,6	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	46811	65038	95899	90393	3,7	3,5	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	44541	48698	96931	75766	3,5	3,0	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	90779	125128	198710	193703	7,2	7,6	Manufacture of metal products[Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	35085	44234	64463	59702	2,8	2,3	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	51869	83447	133939	139200	4,1	5,4	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	42939	49558	72007	76974	3,4	3,0	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	125595	141604	195643	225872	10,0	8,8	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	20006	29462	37389	40531	1,6	1,6	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	39103	50645	69002	65090	3,1	2,5	Manufacture of furniture
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**98578**	**117590**	**260584**	**233823**	**7,9**	**9,1**	**Electricity, gas, steam and air conditioning supply**
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**33956**	**52515**	**67151**	**68725**	**2,7**	**2,7**	**Water supply; sewerage, waste management and remediation activities**
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	7125	8610	9510	9037	0,6	0,4	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	18149	32143	43811	43508	1,4	1,7	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABL. 4 (387). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (ceny stałe[a])**

INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (constant prices[a])

SEKCJE I DZIAŁY	2021	2022	2023				SECTIONS AND DIVISIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010=100	2015=100	2021=100	
O G Ó Ł E M	**114,7**	**109,1**	**100,3**	**182,0**	**150,0**	**109,4**	**T O T A L**
Górnictwo i wydobywanie	**101,6**	**111,5**	**96,7**	**96,9**	**95,1**	**107,8**	**Mining and quarrying**
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	112,4	117,5	87,2	73,6	76,2	102,5	Of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	**114,0**	**108,9**	**99,9**	**189,2**	**150,3**	**108,8**	**Manufacturing**
w tym:							of which:
Produkcja artykułów spożywczych	107,8	108,2	99,7	169,2	143,3	107,9	Manufacture of food products
Produkcja napojów	107,1	107,7	101,1	137,1	129,6	108,9	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tytoniowych	101,6	99,2	100,5	176,6	147,6	99,7	Manufacture of tobacco products
Produkcja wyrobów tekstylnych	113,3	104,3	98,7	221,6	150,6	102,9	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	111,3	100,4	103,3	152,3	124,6	103,7	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	103,9	96,9	.	.	.	.	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	116,3	101,7	85,7	155,3	123,1	87,2	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	114,3	106,6	89,2	180,9	136,9	95,1	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	118,0	111,8	99,4	204,0	146,9	111,1	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	99,9	107,8	.	.	.	.	Manufacture of coke and refined petroleum products
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	115,6	107,1	91,4	160,3	135,7	97,9	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	106,1	116,8	104,2	111,8	115,0	121,7	Manufacture of pharmaceutical products[Δ]
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	117,4	106,7	97,0	220,8	164,2	103,5	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	113,6	107,2	88,6	162,0	135,9	95,0	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	121,1	103,1	88,2	126,7	110,8	90,9	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	119,5	111,1	99,6	265,1	177,2	110,7	Manufacture of metal products[Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	125,4	107,8	94,6	161,6	171,1	102,0	Manufacture of computer, electronic and optical products
Produkcja urządzeń elektrycznych	126,0	111,9	100,6	314,2	217,3	112,6	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	117,0	118,2	106,0	199,1	169,3	125,3	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	113,3	112,8	114,1	199,4	152,4	128,7	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,1	111,7	108,7	286,5	173,1	121,4	Manufacture of other transport equipment
Produkcja mebli	117,6	101,1	93,1	216,1	145,0	94,1	Manufacture of furniture
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**128,2**	**112,8**	**109,3**	**167,7**	**177,6**	**123,3**	**Electricity, gas, steam and air conditioning supply**
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**112,3**	**102,7**	**98,9**	**177,8**	**152,1**	**101,6**	**Water supply; sewerage, waste management and remediation activities**
w tym:							of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	101,8	103,9	89,1	96,3	106,0	92,6	Water collection, treatment and supply
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	117,1	102,6	98,3	216,3	170,5	100,9	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 5 (388). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH**[a]
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY MAIN INDUSTRIAL GROUPINGS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2021	2022	2023			
	ceny bieżące current prices					ceny stałe[b] constant prices[b]					
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	rok poprzedni=100 previous year=100			2010=100	2015=100	2021=100
O G Ó Ł E M TOTAL	**1145125**	**1408398**	**2307433**	**2312274**	**100,0**	**115,4**	**109,5**	**100,2**	**179,0**	**148,1**	**109,7**
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	395103	515343	858161	779315	33,7	118,4	108,9	94,0	189,0	151,0	102,4
Dobra inwestycyjne Capital goods	260168	308149	445784	489985	21,2	114,8	114,6	109,7	227,4	164,6	125,7
Dobra konsumpcyjne trwałe Consumer durables	68596	88242	121066	111328	4,8	122,2	98,4	90,1	163,1	138,5	88,7
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Consumer non-durables	237988	303182	432791	456106	19,7	108,0	108,4	100,4	169,2	140,5	108,8
Dobra związane z energią Energy	183270	193482	449630	475540	20,6	116,4	110,3	105,8	128,2	132,8	116,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej; w przypadku sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją" dane dotyczą wyłącznie działu „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody". b Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons; in the case of "Water supply, sewerage, waste management and remediation activities" section data concern exclusively the "Water collection, treatment and supply" division. b See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 6 (389). **PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W 2023 R.**
BASIC DATA REGARDING ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year b — produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł sold production (current prices) in million PLN c — przeciętne zatrudnienie w tys. average paid employment in thousands		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
			99 i mniej and less	100—199	200—499	500—999	1000 i więcej and more
O G Ó Ł E M TOTAL	**a**	**225820**	**220753**	**2602**	**1661**	**483**	**321**
	b	**2557278**	**581452**	**223204**	**416771**	**295038**	**1040814**
	c	**2914,4**	**950,6**	**363,6**	**509,0**	**328,0**	**763,2**
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	a	1916	1835	37	29	4	11
	b	94881	9412	3128	6525	832	74985
	c	125,6	13,0	5,0	8,5	2,9	96,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	a	209090	204575	2281	1494	450	290
	b	2159849	489974	198291	386930	264383	820271
	c	2517,4	841,6	320,1	459,9	305,4	590,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] Electricity, gas, steam and air conditioning supply	a	7172	7058	59	26	14	15
	b	233823	46834	9567	10449	25204	141770
	c	115,5	20,0	8,1	8,2	9,6	69,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	a	7642	7285	225	112	15	5
	b	68725	35232	12219	12867	4619	3788
	c	155,9	76,0	30,5	32,4	10,1	7,0

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW**[a]

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a]

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
WĘGIEL KAMIENNY I WĘGIEL BRUNATNY (lignit) HARD COAL AND LIGNITE					
Węgiel kamienny[b]:					Hard coal[b]:
w milionach ton paliwa umownego	59,6	44,7	43,2	39,6	in million tonnes of contractual fuel
w milionach ton	72,7	54,7	53,2	48,7	in million tonnes
Węgiel brunatny[b] (lignit) w mln t	63,1	46,0	54,6	40,1	Lignite[b] in million tonnes
ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY CRUDE PETROLEUM AND NATURAL GAS					
Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe w tys. t	928	937	854	826	Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude in thousand tonnes
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym[c] w hm^3	5624	5302	5172	5487	Natural gas liquefied or in gaseous state[c] in hm^3
RUDY METALI METAL ORES					
Rudy miedzi:					Copper ores:
w tysiącach ton	33187	31190	32112	32076	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	479	442	443	445	in thousand tonnes of copper
Koncentraty miedzi:					Copper concentrates:
w tysiącach ton	1860	1741	1756	1763	in thousand tonnes
w tysiącach ton miedzi	426	393	393	396	in thousand tonnes of copper
POZOSTAŁE PRODUKTY GÓRNICTWA I WYDOBYWANIA OTHER PRODUCTS OF MINING AND QUARRYING					
Siarka rodzima[c] (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	627	417	476	471	Native sulphur[c] (in terms of 100%) in thousand tonnes
Sól kamienna[d] w tys. t	650	515	1050	853	Rock salt[d] in thousand tonnes
Sól warzona[d] w tys. t	671	558	601	520	Evaporated salt[d] in thousand tonnes
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE FOOD PRODUCTS					
Produkty uboju[e] wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:					Slaughter products[e] included in post-slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	215	228	217	207	cattle and calves
trzody chlewnej	1222	1140	1342	1265	pigs
Mięso wołowe i cielęce, świeże lub schłodzone w tys. t	483	601	712	654	Meat of beef and veal, fresh or chilled in thousand tonnes
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzone w tys. t	1743	1733	1795	1735	Pig meat, fresh or chilled in thousand tonnes
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne w tys. t	112	137	171	151	Animal fats, rendered, edible in thousand tonnes
Mięso drobiowe w tys. t	2383	3286	3360	3461	Poultry meat in thousand tonnes
Wędliny[f] (w tym kiełbasy) w tys. t	775	739	796	736	Cured meat products[f] (including sausages) in thousand tonnes
Konserwy mięsne i podrobowe wieprzowe, wołowe i cielęce, włączając szynki i łopatki w tys. t	65,9	34,1	30,9	29,3	Canned pork beef and veal meat and offals including canned hams and shoulders in thousand tonnes
Ryby morskie mrożone w tys. t	77,7	80,7	86,1	128	Frozen salt water fish in thousand tonnes
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	9453	11555	13198	13182	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Konserwy warzywne w tys. t	305	399	450	476	Canned vegetables in thousand tonnes
Margaryna i produkty do smarowania[g] (z wyłączeniem margaryny płynnej) w tys. t	348	329	339	313	Margarine and spreads[g] (excluding liquid margarine) in thousand tonnes
Mleko płynne przetworzone[h] w mln l	3123	3626	3721	3589	Processed liquid milk[h] in million litres

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych; w przypadku węgla kamiennego — łącznie z węglem odzyskanym z hałd. c Z wydobycia. d Łącznie z solą odpowiednią do spożycia przez ludzi. e Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. f Bez drobiowych. g O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. h Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Excluding coal briquettes and similar solid fuels; in the case of hard coal — including coal recovered from mine dumps. c From mining. d Including salt suitable for human consumption. e Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. f Excluding cured poultry meat. g Reduced and low fat. h Including milk for further processing.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW[a] (cd.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE (dok.) FOOD PRODUCTS (cont.)					
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania w tys. t	191	255	252	267	Butter and dairy spreads in thousand tonnes
Sery i twarogi w tys. t	833	961	992	1016	Cheese and curd in thousand tonnes
w tym:					of which:
ser świeży (niedojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem	430	490	519	529	fresh cheese (unripened or uncured cheese), including whey cheese and curd
sery podpuszczkowe dojrzewające	310	358	384	396	rennet ripening cheese
Pieczywo świeże w tys. t	1588	1381	1439	1457	Fresh bread in thousand tonnes
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały)[b] w tys. t	1670	1992	2146	2278	Sugar (in terms of white sugar)[b] in thousand tonnes
Makaron w tys. t	182	208	191	164	Pasta in thousand tonnes
NAPOJE BEVERAGES					
Wódka czysta[c] (w przeliczeniu na 100%) w mln l	96,1	98,4	102	87,7	Vodka[c] (in terms of 100%) in million litres
Wina owocowe w tys. hl	1241	900	978	795	Fruit wines in thousand hectolitres
Miody pitne w tys. hl	8,6	6,3	7,2	7,3	Mead in thousand hectolitres
Piwo otrzymywane ze słodu[d] w mln hl	40,9	39,1	38,0	35,3	Beer from malt[d] in million hectolitres
Wody mineralne i wody gazowane, niesłodzone i niearomatyzowane w mln hl	39,0	46,1	50,3	52,0	Mineral waters and aerated waters, unsweetened and non-flavoured in million hectolitres
Wody z dodatkiem cukru i innych substancji słodzących lub aromatyzujących (włączając mineralne i gazowane) w mln hl	29,9	37,1	34,8	33,8	Waters with added sugar and other sweetening matter or flavoured (including mineral and aerated) in million hectolitres
WYROBY TYTONIOWE TOBACCO PRODUCTS					
Papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w mld szt.	171	223	232	215	Cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in billion units
WYROBY TEKSTYLNE TEXTILE PRODUCTS					
Przędza lniana[e] (pojedyncza, wieloskładnikowa lub kablowana) w t	5616	3285	4771	3295	Flax yarn[e] (single, multiple or cabled) in tonnes
Tkaniny z przędzy z syntetycznych i sztucznych włókien ciągłych w km^2	121	65,1	48,7	30,5	Woven fabrics of synthetic filament yarns and artificial filament yarn in km^2
Wykładziny[f] w tys. m^2	1465	983	1141	2913	Floor covering[f] in thousand m^2
ODZIEŻ WEARING APPAREL					
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:					Clothes and garments of textile fabrics, not knitted in thousand units:
płaszcze męskie lub chłopięce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	544	273	456	423	men's or boys' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	1450	517	441	388	men's or boys' suits and ensembles
płaszcze damskie lub dziewczęce, różnego typu wiatrówki i podobne artykuły	545	263	196	246	women's or girls' overcoats, various types of wind-cheaters and other similar articles
kostiumy i komplety damskie lub dziewczęce	588	356	344	196	women's or girls' suits and ensembles
Bielizna z tkanin w tys. szt.:					Underwear of textile fabrics, not knitted in thousand units:
koszule męskie lub chłopięce	3827	2217	1937	1618	men's or boys' shirts
bluzki, bluzki koszulowe damskie lub dziewczęce	2697	1395	944	909	women's or girls' blouses, shirts and shirt-blouses
Wyroby pończosznicze w mln szt.	297	149	111	100	Hosiery in million units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z cukrem produkowanym z surowca pochodzącego z importu. c, d O objętościowej mocy alkoholu: c — 45,4% i mniej, d — powyżej 0,5%. e Niepakowana do sprzedaży detalicznej. f Wiązane, tkane, igłowe oraz gdzie indziej niesklasyfikowane.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Including sugar produced of imported raw material. c, d Of an alcoholic strength of: c — 45.4% and less, d — more than 0.5%. e Not packaged for retail sale. f Knotted, woven, needlefelt and others.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW[a] (cd.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
SKÓRY I WYROBY ZE SKÓR WYPRAWIONYCH					**LEATHER AND RELATED PRODUCTS**
Skóry bydlęce wyprawione lub skóry zwierząt jednokopytnych wyprawione, bez sierści w tys. t	14,3	10,5	12,4	10,8	Leather of bovine or equine animals, without hair in thousand tonnes
w tym skóry miękkie bydlęce z licem na obuwie[b]	6,2	3,2	2,9	2,5	of which un-split bovine leather for shoes[b]
Obuwie (łącznie z gumowym) w mln par	42,5	28,9	25,2	20,1	Footwear (including made of rubber) in million pairs
w tym obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry[c]	12,4	6,7	4,6	4,0	of which footwear with leather uppers[c]
DREWNO I WYROBY Z DREWNA I KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; WYROBY ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA					**WOOD, WOOD AND CORK PRODUCTS, EXCEPT FURNITURE; ARTICLES OF STRAW AND PLAITING MATERIALS**
Tarcica w dam^3	4835	4666	4786	4155	Sawnwood in dam^3
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam^3	5014	6571	5880	5693	Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam^3
Płyty pilśniowe z drewna lub materiałów drewnopochodnych w km^2	645	682	681	603	Fibreboards of wood or ligneous materials in km^2
Okna[d] z drewna w tys. szt.	3449	3084	3039	2532	Windows[d] of wood in thousand units
PAPIER I WYROBY Z PAPIERU					**PAPER AND PAPER PRODUCTS**
Masa celulozowa drzewna sodowa lub siarczanowa, inna niż do przerobu chemicznego w tys. t	873	982	984	885	Soda or sulphate chemical wood pulp other than for dissolving grades in thousand tonnes
Papier i tektura w tys. t	4357	5129	5234	4623	Paper and paperboard in thousand tonnes
Tektura falista w tys. t	1933	2391	2585	2494	Corrugated paperboard in thousand tonnes
Worki i torby z papieru w tys. t	124	171	204	193	Sacks and bags of paper in thousand tonnes
KOKS, BRYKIETY I PODOBNE PALIWA STAŁE Z WĘGLA I TORFU ORAZ PRODUKTY RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ					**COKE, BRIQUETTE AND SIMILAR SOLID FUELS FROM COAL AND PEAT, AND REFINED PETROLEUM PRODUCTS**
Koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w tys. t	9792	7785	8486	8003	Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thousand tonnes
Smoły surowe koksownicze w tys. t	378	313	336	330	Crude high-temperature tar in thousand tonnes
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą) w tys. t	4172	4342	4335	5122	Motor gasoline (including aviation gasoline) in thousand tonnes
Oleje napędowe[e] w tys. t	11870	13491	14587	15929	Diesel oils[e] in thousand tonnes
Oleje opałowe[f] w tys. t	4359	2657	2500	2954	Fuel oils[f] in thousand tonnes
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE					**CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS**
Chlor (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	282	333	356	257	Chlorine (in terms of 100%) in thousand tonnes
Kwas siarkowy łącznie z oleum (w przeliczeniu na 100% H_2SO_4) w tys. t	1917	1800	1674	1381	Sulphuric acid including oleum (in terms of 100% H_2SO_4) in thousand tonnes
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100%) w tys. t:					Sodium hydroxide (in terms of 100%) in thousand tonnes:
stały (soda kaustyczna)	60,7	70,5	58,3	55,8	solid (caustic soda)
w roztworze wodnym (ług sodowy)	321	375	396	282	in aqueous solution (soda lye)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Bez skór całych. c Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwiem ze spodem drewnianym. d Łącznie z ramami. e Łącznie z komponentami paliwowymi. f Obejmują oleje opałowe lekkie, ciężkie i półprodukty.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Excluding whole hides. c Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles. d Including their frames. e Including fuel components. f Including fuel oils light, hard and intermediate products.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW**[a] **(cd.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE (dok.) CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS (cont.)					
Etylen w tys. t	545	487	459	300	Ethylene in thousand tonnes
Propylen w tys. t	391	428	417	295	Propylene in thousand tonnes
Butadien-1,3 w tys. t	60,8	60,5	63,4	49,5	1,3-Butadiene in thousand tonnes
Toluen w tys. t	13,6	10,9	9,7	0,5	Toluene in thousand tonnes
Fenol w tys. t	35,4	44,2	42,8	38,9	Phenol in thousand tonnes
6-heksanolaktam (epsilon-kaprolaktam) w tys. t	165	158	133	91,0	6-hexanelactam (epsilon-Caprolactam) in thousand tonnes
Kwas azotowy techniczny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2396	2413	2033	1988	Nitric acid, technical (in terms of 100%) in thousand tonnes
Amoniak bezwodny (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	2718	2646	2106	1800	Anhydrous ammonia (in terms of 100%) in thousand tonnes
Amoniak w roztworze wodnym (w przeliczeniu) na 100% w tys. t	92,9	104	102	88,5	Ammonia in aqueous solution (in terms of 100%) in thousand tonnes
Nawozy mineralne lub chemiczne[b] (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:					Mineral or chemical fertilizers[b] (in terms of pure ingredient) in thousand tonnes:
azotowe	2010	2099	1755	1492	nitrogenous
fosforowe	475	452	325	213	phosphatic
potasowe	383	383	322	242	potassic
Tworzywa sztuczne[c] w tys. t	3316	3695	3663	3119	Plastics[c] in thousand tonnes
w tym:					of which:
polietylen	395	348	348	289	polyethylene
polimery styrenu	133	168	170	161	polymers of styrene
w tym polistyren do spieniania	82,8	103	101	91,6	of which expansible polystyrene
polichlorek winylu niezmieszany z innymi substancjami	321	295	284	161	polyvinyl chloride not mixed with any other substances
polipropylen[d]	298	351	334	292	polypropylene[d]
Kauczuk syntetyczny[c] w tys. t	193	282	256	236	Synthetic rubber[c] in thousand tonnes
Pestycydy w tys. t	43,9	96,8	118	157	Pesticides in thousand tonnes
Farby, lakiery i podobne środki pokrywające, farba drukarska, gotowe sykatywy i masy uszczelniające w tys. t	1263	1415	1501	1464	Paints, varnishes and similar coating materials, printing ink and mastics in thousand tonnes
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło w tys. t	162	319	318	331	Soap, organic surface-active products and preparations for use as soap in thousand tonnes
Włókna chemiczne syntetyczne w tys. t	44,2	37,7	41,6	36,6	Synthetic chemical fibres in thousand tonnes
PODSTAWOWE SUBSTANCJE FARMACEUTYCZNE, LEKI I POZOSTAŁE WYROBY FARMACEUTYCZNE BASIC PHARMACEUTICAL PRODUCTS, MEDICAMENTS AND OTHER PHARMACEUTICAL PREPARATIONS					
Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne w mln zł	12114	10928	13708	15168	Pharmaceutical preparations in million PLN
WYROBY Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH RUBBER AND PLASTIC PRODUCTS					
Wyroby z gumy w tys. t	1031	988	1128	1075	Rubber products in thousand tonnes
Opony[e] w tys. szt.	46715	42424	53089	46900	Tyres[e] in thousand units
w tym do:					of which for:
pojazdów samochodowych:					motor vehicles:
osobowych	30990	28055	31979	28233	passenger cars
ciężarowych i autobusów	4379	3482	4083	3419	lorries and buses
ciągników	287	147	114	86,3	tractors
Wykładziny podłogowe, ścienne lub sufitowe z tworzyw sztucznych w km^2	14,3	17,7	20,0	23,0	Floor, wall or ceiling coverings of plastics in km^2
Okna z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	7142	8830	9618	8616	Plastic windows for building industry in thousand units
Drzwi z tworzyw sztucznych dla budownictwa w tys. szt.	418	453	441	363	Plastic doors for building industry in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c W formach podstawowych. d Łącznie z granulatem polipropylenowym do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. e Bez opon rowerowych, motorowerowych, motocyklowych oraz bieżnikowanych.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Including mixed fertilizers. c In primary forms. d Including polypropylene granules for plastic goods production. e Excluding bicycle, moped, motorbike and retreaded tyres.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW**[a] **(cd.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
WYROBY Z POZOSTAŁYCH MINERALNYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH					**OTHER NON-METALLIC MINERAL PRODUCTS**
Szyby (tafle szklane) zbrojone ze szkła lanego/walcowanego[b] w tys. t	7,1	4,1	2,8	1,4	Wired sheets of cast or rolled glass[b] in thousand tonnes
Szkło typu „float" i szkło o powierzchni szlifowanej lub polerowanej, w arkuszach, lecz niepoddane innej obróbce w km^2	98,5	166	178	166	Float glass and surface ground or polished glass, in sheets, but not otherwise worked in km^2
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe ceramiczne w km^2	120	116	110	97,2	Ceramic tiles and flags in km^2
Cegła w dam^3	1008	1237	1210	882	Bricks in dam^3
Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z porcelany w tys. t	23,7	20,7	20,6	13,5	Porcelain or china tableware and kitchenware in thousand tonnes
Wyroby sanitarne z porcelany w tys. t	40,9	34,3	36,7	28,7	Sanitary fixtures of porcelain in thousand tonnes
Klinkier cementowy w mln t	11,3	14,4	14,6	12,7	Cement clinker in million tonnes
Cement[c] w mln t	15,3	19,0	19,1	16,8	Cement[c] in million tonnes
Wapno[d] w tys. t	1942	1677	1670	1283	Lime[d] in thousand tonnes
Spoiwa gipsowe w tys. t	1164	1511	1712	1439	Plasters in thousand tonnes
Bloki ścienne z betonu lekkiego w dam^3	4177	5661	5733	3632	Building blocks of light concentrate in dam^3
Elementy ścienne silikatowe w dam^3	1553	1954	1952	1532	Structural-wall tiles of calcium-silicate in dam^3
Papa w km^2	70,0	73,9	77,5	72,2	Building paper in km^2
METALE					**BASIC METALS**
Stal surowa w tys. t	9336	7958	7521	6522	Crude steel in thousand tonnes
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) w tys. t	8345	8490	7713	7615	Hot rolled products (excluding semi-finished products) in thousand tonnes
Blachy stalowe w tys. t:					Steel sheets in thousand tonnes:
walcowane na zimno	1705	1998	1357	1543	cold rolled
pokrywane cynkiem[e]	755	1094	981	1004	zinc coated[e]
Rury stalowe w tys. t	686	806	1070	959	Steel tubes in thousand tonnes
rury bez szwu	126	107	105	81,7	seamless tubes
rury ze szwem	561	699	965	878	seamed tubes
Srebro o wysokiej czystości w t	1283	1323	1298	1403	Silver, high purity in tonnes
Aluminium nieobrobione plastycznie niestopowe[f] w tys. t	7,6	17,3	23,5	33,7	Unwrought non-alloy aluminium[f] in thousand tonnes
Cynk technicznie czysty, niestopowy w tys. t	115	102	96,3	95,1	Unwrought zinc, technically pure, non-alloy in thousand tonnes
Cynk stopowy nieobrobiony plastycznie, technicznie czysty, elektrolityczny w tys. t	50,0	38,4	44,2	42,0	Unwrought zinc alloys, technically pure, electrolytic in thousand tonnes
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa[g] w tys. t	589	562	588	596	Unwrought, unalloyed refined copper[g] in thousand tonnes
WYROBY METALOWE GOTOWE, Z WYŁĄCZENIEM MASZYN I URZĄDZEŃ					**FABRICATED METAL PRODUCTS, EXCEPT MACHINERY AND EQUIPMENT**
Opakowania konserwowe lekkie z blachy ocynowanej białej do żywności, o pojemności mniejszej niż 50 l w tys. t	39,6	51,1	65,3	55,8	Light food cans of white tin-coated sheet, of capacity below 50 l in thousand tonnes
Przewody gołe w tys. t	59,0	47,3	61,4	62,5	Conductors not electrically insulated in thousand tonnes
Wyroby stołowe, kuchenne lub do użytku w gospodarstwie domowym ze stali, emaliowane w tys. szt.	2947	667	786	454	Table, kitchen and household articles of steel, enamelled in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Łącznie z kształtkami ze szkła lanego/walcowanego. c Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. d Palone, gaszone i hydrauliczne. e Łącznie z taśmami. f Bez aluminium w postaci proszku i płatków. g Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Including glass profiles. c Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement. d Quicklime, slaked and hydraulic lime. e Including strips. f Excluding aluminium powders and flakes. g Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW[a] (cd.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
KOMPUTERY, WYROBY ELEKTRONICZNE I OPTYCZNE					**COMPUTERS, ELECTRONIC AND OPTICAL PRODUCTS**
Komputery[b] w tys. szt.	3145	3361	3371	2722	Computers[b] in thousand units
Aparaty telefoniczne[c] (bez telefonów komórkowych) w tys. szt.	235	280	343	191	Telephone sets[c] (excluding mobile phones) in thousand units
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami) w tys. szt.	2744	4290	4025	4673	Radio receivers (including sets) in thousand units
Odbiorniki telewizyjne[d] w tys. szt.	17521	16707	17178	14438	Television receivers[d] in thousand units
Gazomierze w tys. szt.	3158	3346	2604	2032	Gas meters in thousand units
Wodomierze w tys. szt.	4404	4549	6015	5846	Water meters in thousand units
Liczniki energii elektrycznej w tys. szt.	6003	9931	5383	6068	Electricity meters in thousand units
URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE					**ELECTRICAL EQUIPMENT**
Silniki elektryczne i prądnice[e]:					Electric motors and generators[e]:
w tysiącach szt.	37802	31973	48211	66981	in thousand units
w tysiącach MW	19,0	13,4	26,0	24,8	in thousand MW
Transformatory z chłodzeniem powietrznym (suche) w tys. szt.	5418	5113	7224	8591	Air-cooled transformers in thousand units
Akumulatory kwasowo-ołowiowe w tys. szt.	7178	6708	6198	7013	Lead-acid accumulators in thousand units
Druty i przewody izolowane w tys. t	361	424	451	481	Insulated wires and conductors in thousand tonnes
w tym kable elektroenergetyczne	63,2	64,0	76,0	74,6	of which heavy electric conductors
Żarówki żarowe do ogólnych celów oświetleniowych w mln szt.	76,4	81,7	23,5	8,5	Filament light bulbs for general use in million units
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami w tys. szt.	3349	3519	3508	3452	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators-freezers in thousand units
w tym zamrażarki	105	2,6	2,7	3,2	of which freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego w tys. szt.	4309	4944	5581	4782	Household dish washing machines in thousand units
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami w tys. szt.	6510	6773	6329	5763	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry in thousand units
Odkurzacze typu domowego w tys. szt.	729	1024	831	795	Household vacuum cleaners in thousand units
Kuchnie elektryczne z piekarnikiem typu domowego, łącznie z gazowo-elektrycznymi w tys. szt.	1361	1411	1076	906	Household electric cookers with an oven, including gas-electric cookers in thousand units
Elektryczne płyty do wbudowania w tys. szt.	511	376	289	230	Electric hobs for building-in in thousand units
Elektryczne piekarniki domowe do wbudowania w tys. szt.	2210	3066	2812	2415	Household electric ovens for building-in in thousand units
Kuchnie gazowe z piekarnikiem typu domowego w tys. szt.	456	264	125	137	Household gas stoves with an oven in thousand units
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE					**MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C.**
Silniki spalinowe[f] w szt.	761	2396	1236	689	Internal combustion engines[f] in units
Łożyska toczne w mln szt.	228	170	200	167	Rolling bearings in million units
Kasy rejestrujące i podobne maszyny wyposażone w urządzenia liczące w tys. szt.	223	274	171	167	Cash registers and similar machines, incorporating a calculating device in thousand units
Witryny i lady chłodnicze i mroźnicze w szt.	46733	61720	75128	58752	Refrigerated show-cases and counters in units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych z jednostkami wejścia i wyjścia; łącznie z komputerami stacjonarnymi, przenośnymi (laptopy) i podręcznymi (np. palmtopy, organizery). c Włączając sieciowe aparaty bezprzewodowe, wideotelefony i wideofony. d Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych głównie do komputerów. e Bez silników trakcyjnych. f Tłokowe, wewnętrznego spalania, z zapłonem samoczynnym; bez silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Digital automatic data processing machines, comprising input and output units; including desktop, laptop or handheld (e.g. palmtops, organizers). c Including network wireless phones and videophones. d Including monitors, except those used primarily for computers. e Excluding traction motors. f Compression-ignition internal combustion piston engines; excluding aircraft, vehicle and motorcycle engines.

TABL. 7 (390). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW[a] (dok.)**

PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS[a] (cont.)

WYROBY	2015	2020	2022	2023	PRODUCTS
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE (dok.)					MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C. (cont.)
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa w szt.:					Machinery for agriculture and forestry in units:
ciągniki rolnicze	3648	1760	3219	3287	agricultural tractors
pługi	7990	9707	5193	3741	ploughs
spulchniarki i kultywatory	9864	10221	11304	10246	scarifiers and cultivators
siewniki polowe	6097	5698	4875	3778	field seeders
kosiarki polowe	19585	36556	29003	23631	field mowers
opryskiwacze polowe, ciągnikowe	9763	9684	8620	7314	sprayers designed to be mounted on or drawn by agricultural tractors, for use on field crops
Tokarki do usuwania metalu w szt.	490	429	487	559	Lathes for removing metals in units
Maszyny i urządzenia do robót budowlanych, drogowych i melioracyjnych w tys. t	20,8	12,5	12,8	9,0	Machinery and equipment for construction, road and drainage work in thousand tonnes
Maszyny i urządzenia do produkcji papieru i tektury w t	1051	1674	1977	.	Machinery and equipment for making paper and paperboard in tonnes
POJAZDY SAMOCHODOWE, PRZYCZEPY I NACZEPY					MOTOR VEHICLES, TRAILERS AND SEMI-TRAILERS
Samochody osobowe[b] w tys. szt.	535	279	252	297	Passenger cars[b] in thousand units
Pojazdy do transportu publicznego[c] w tys. szt.	5,1	6,0	5,1	5,2	Public transport vehicles[c] in thousand units
Samochody ciężarowe w tys. szt.	112	156	204	279	Lorries in thousand units
Kontenery specjalnie przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. szt.	38,2	63,5	64,7	59,6	Containers specially designed for various means of transport in thousand units
POZOSTAŁY SPRZĘT TRANSPORTOWY					OTHER TRANSPORT EQUIPMENT
Statki morskie:					Maritime ships:
w sztukach	1	3	1	—	in units
w tysiącach GT	5,1	7,3	12,2	—	in thousand GT
Łodzie wypoczynkowe i sportowe, pełnomorskie[d] w szt.	1786	2279	3227	2562	Sea-going boats for pleasure or sports[d] in units
Wagony kolejowe towarowe w szt.	2740	1884	2275	2858	Railway wagons in units
Rowery[e] w tys. szt.	1166	984	1337	840	Bicycles[e] in thousand units
MEBLE					FURNITURE
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w kuchni do zabudowy[f] w tys. szt.	970	1266	1235	1098	Wooden units for fitted kitchens[f] in thousand units
Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w pokojach stołowych i salonach[fg] w tys. szt.	24659	32073	39226	37305	Wooden furniture for dining and living room[fg] in thousand units
ENERGIA ELEKTRYCZNA, PALIWA GAZOWE, PARA WODNA, GORĄCA WODA I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH					ELECTRICITY, GAS FUELS, STEAM, HOT WATER AND AIR CONDITIONING
Energia elektryczna[h] w TWh	165	158	180	166	Electricity[h] in TWh
Ciepło w parze lub gorącej wodzie[i] w PJ	475	479	483	465	Thermal energy from steam or hot water[i] in PJ

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. c Do przewozu 10 osób i więcej. d Łodzie żaglowe i motorowe. e Łącznie z dziecięcymi. f Łącznie z meblami z materiałów drewnopochodnych. g Bez luster stojących na podłodze i mebli do siedzenia. h Łącznie z producentami z sektorów rolnictwa i usług. i Wraz z ciepłem wytwarzanym na potrzeby własne przedsiębiorstw.

Ź r ó d ł o: w zakresie produkcji: olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, gazu ziemnego, energii elektrycznej oraz ciepła w parze lub gorącej wodzie — dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Urzędu Regulacji Energetyki oraz Agencji Rynku Energii S.A.

a Data concern economic entities with 10 or more employed persons. b Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. c For transport of 10 and more persons. d Sailboats and motorboats. e Including children bicycles. f Including furniture from wood-based materials. g Excluding floor standing mirrors and seats. h Including producers from agriculture and service sectors. i Including thermal energy generated for the own use of industries.

S o u r c e: in regard to production of: oils from crude oil and oils from bituminous minerals, natural gas, electricity as well as thermal energy from steam or hot water — data of the Ministry of Climate and Environment, the Energy Regulatory Office and the Energy Market Agency.

TABL. 8 (391). **BILANS WĘGLA KAMIENNEGO**

BALANCE OF HARD COAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	**81112**	**68102**	**73297**	**65508**	**Supply**
Ze źródeł krajowych	72823	55279	53145	48600	From domestic sources
wydobycie	72686	54714	53145	48600	production
zmniejszenie zapasów	137	565	—	—	decrease in stocks
Import	8289	12823	20152	16908	Imports
Rozchód	**81112**	**68102**	**73297**	**65508**	**Use**
Zużycie krajowe	72742	62872	64835	55595	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	55723	47742	52737	44533	transformation into other energy commodities
w tym w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	41261	35495	39781	32637	of which in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	17019	15130	12098	11063	direct consumption
Zwiększenie zapasów	—	—	3098	5313	Increase in stocks
Eksport	9192	4626	5489	4561	Exports
Straty i różnice bilansowe	–822	604	–125	39	Losses and statistical differences

TABL. 9 (392). **BILANS WĘGLA BRUNATNEGO**

BALANCE OF LIGNITE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t		in thousand tonnes		
Przychód	**63410**	**46161**	**54891**	**40375**	**Supply**
Ze źródeł krajowych	63128	46010	54621	40122	From domestic sources
wydobycie	63128	45984	54621	40101	production
zmniejszenie zapasów	—	26	—	21	decrease in stocks
Import	282	151	270	253	Imports
Rozchód	**63410**	**46161**	**54891**	**40375**	**Use**
Zużycie krajowe	63046	46107	54809	40375	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii — w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	62410	45882	54467	40003	transformation into other energy commodities — in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants
zużycie bezpośrednie	636	225	342	371	direct consumption
Zwiększenie zapasów	164	—	82	—	Increase in stocks
Eksport	198	54	0	0	Exports
Straty i różnice bilansowe	2	—	—	—	Losses and statistical differences

TABL. 10 (393). **BILANS ROPY NAFTOWEJ**[a]

BALANCE OF CRUDE OIL[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
Przychód	**27419**	**25843**	**27145**	**25319**	**Supply**
Ze źródeł krajowych	928	937	854	826	From domestic sources
wydobycie	928	937	854	826	production
zmniejszenie zapasów	—	—	—	—	decrease in stocks
Import[b]	26491	24906	26291	24493	Imports[b]
Rozchód	**27419**	**25843**	**27145**	**25319**	**Use**
Zużycie krajowe[c] (przerób w rafineriach)	26108	25607	26638	24991	Domestic consumption[c] (processing in refineries)
Zwiększenie zapasów	1057	37	326	147	Increase in stocks
Eksport	254	199	181	181	Exports

a Dotyczy olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych, surowych. b Dane dotyczą ropy naftowej zużytej do przerobu. c Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi.

Ź r ó d ł o: w zakresie produkcji olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych — dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Urzędu Regulacji Energetyki oraz Agencji Rynku Energii S.A.

a Concerns petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude. b Data concern the crude oil consumed. c Including losses and statistical differences.

S o u r c e: in regard to production of oils from crude oil and oils from bituminous minerals — data of the Ministry of Climate and Environment, the Energy Regulatory Office and the Energy Market Agency.

TABL. 11 (394). **BILANS GAZU ZIEMNEGO WYSOKOMETANOWEGO I ZAAZOTOWANEGO**[a]

BALANCE OF HIGH-METHANE AND NITRIFIED NATURAL GAS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w hm^3 in hm^3				
GAZ ZIEMNY WYSOKOMETANOWY HIGH-METHANE NATURAL GAS					
Przychód	**14661**	**19689**	**17154**	**17632**	**Supply**
Ze źródeł krajowych	3171	3179	2721	2571	From domestic sources
wydobycie	2014	1694	1740	1651	production
w tym z odmetanowania kopalń	540	353	440	427	of which coal-bed methane
produkcja w odazotowniach i mieszalniach gazów	997	1038	981	920	production in gas denitrification and blending plants
zmniejszenie zapasów	160	447	—	—	decrease in stocks
Import	11490	16510	14433	15061	Imports
Rozchód	**14661**	**19689**	**17154**	**17632**	**Use**
Zużycie krajowe	14480	18303	15965	16663	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	2008	3774	2778	3645	transformation into other energy commodities
zużycie bezpośrednie	12472	14529	13187	13018	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	3464	4165	4683	4499	of which households
Zwiększenie zapasów	—	—	506	209	Increase in stocks
Eksport	53	1323	592	698	Exports
Straty i różnice bilansowe	128	63	91	62	Losses and statistical differences
GAZ ZIEMNY ZAAZOTOWANY NITRIFIED NATURAL GAS					
Przychód — ze źródeł krajowych	**3828**	**3768**	**3597**	**3529**	**Supply** — from domestic sources
Wydobycie	3748	3608	3461	3353	Production
Produkcja w mieszalniach gazów	71	139	136	176	Production in gas blending plants
Zmniejszenie zapasów	9	21	—	—	Decrease in stocks
Rozchód	**3828**	**3768**	**3597**	**3529**	**Use**
Zużycie krajowe	3820	3767	3588	3521	Domestic consumption
przetwarzanie na inne nośniki energii	2248	2509	2305	2348	transformation into other energy commodities
zużycie bezpośrednie	1572	1258	1283	1173	direct consumption
w tym gospodarstwa domowe	268	313	341	329	of which households
Zwiększenie zapasów	—	—	9	8	Increase in stocks
Straty i różnice bilansowe	8	1	0	0	Losses and statistical differences

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 482.

Ź r ó d ł o: w zakresie produkcji gazu ziemnego — dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Urzędu Regulacji Energetyki oraz Agencji Rynku Energii S.A.

a See general notes, item 8 on page 482.

S o u r c e: in regard to production of natural gas — data of the Ministry of Climate and Environment, the Energy Regulatory Office and the Energy Market Agency.

TABL. 12 (395). **BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ**
BALANCE OF ELECTRICITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w GWh in GWh				
Przychód	**179403**	**178667**	**194986**	**182330**	**Supply**
Ze źródeł krajowych — produkcja	164944	158043	179748	167190	From domestic sources — generation
w tym elektrownie:					of which power plants:
cieplne zawodowe	142804	120513	134657	113364	public thermal power plants
wodne[a], wiatrowe i słoneczne	13350	20695	31108	39017	hydroelectric power plants[a], wind and solar PV power plants
Import[b]	14459	20624	15238	15140	Imports[b]
Rozchód	**179403**	**178667**	**194986**	**182330**	**Use**
Zużycie krajowe	154076	161315	167644	160587	Domestic consumption
na pompowanie wody w elektrowniach szczytowo-pompowych	900	1181	1501	1851	for pumping water in pumped-storage hydroelectric power plants
zużycie bezpośrednie	153176	160134	166143	158736	direct consumption
w tym dostawy do odbiorców końcowych z sieci operatorów systemów dystrybucyjnych	126521	131523	135988	130887	of which supplies to final users from the networks of distribution systems operators
w tym gospodarstwom domowym[c]	28280	30027	28860	28807	of which to households[c]
Eksport[b]	14793	7357	16915	11403	Exports[b]
Straty i różnice bilansowe	10534	9995	10427	10340	Losses and statistical differences

a Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe. b Łącznie z nieodpłatną wymianą z zagranicą. c Dotyczy zużycia na cele komunalno-bytowe.

Ź r ó d ł o: w zakresie produkcji energii elektrycznej — dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Urzędu Regulacji Energetyki oraz Agencji Rynku Energii S.A.

a Include pumped-storage hydroelectric power plants and run-of-river hydroelectric power plants. b Including barter transactions. c Concerns consumption for community.

S o u r c e: in regard to production of electricity — data of the Ministry of Climate and Environment, the Energy Regulatory Office and the Energy Market Agency.

TABL. 13 (396). **SYNTETYCZNY BILANS ENERGII**
SYNTHETIC BALANCE OF ENERGY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w TJ in TJ				
Pozyskanie	2883386	2475778	2519344	2307568	Indigenous production
Import	2086272	2440689	2666839	2633550	Imports
Eksport	902342	622678	667096	647129	Exports
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (–) zapasów	–31356	+34758	–116806	–122800	Decrease (+) or increase (–) in stocks
Zużycie globalne	**4035960**	**4328547**	**4402281**	**4171188**	**Global consumption**
Straty przemian	925753	746711	813478	671704	Losses in transformation
Zużycie bezpośrednie	3119670	3536455	3555794	3456544	Direct consumption
Straty i różnice bilansowe	–9463	45381	33009	42940	Losses and statistical differences

TABL. 14 (397). **BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW**
BALANCES OF SELECTED MATERIALS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychód Supply				Rozchód Use			
		ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajowe[a] domestic consumption[a]	zwiększenie zapasów increase in stocks	eksport exports
			produkcja production	zmniejszenie zapasów decrease in stocks					
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopochodnych w dam[3]	2015	6493	5014	11	1468	6493	5831	—	662
	2020	8356	6571	31	1754	8356	7311	—	1045
Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam[3]	2022	7371	5875	—	1496	7371	6336	15	1020
	2023	**7260**	**5689**	**118**	**1453**	**7260**	**6361**	**—**	**899**
Papier i tektura w tys. t	2015	8581	4357	—	4224	8581	5601	19	2961
Paper and paperboard in thousand tonnes	2020	10182	5129	51	5002	10182	6442	—	3740
	2022	10418	5293	—	5125	10418	6465	50	3903
	2023	**9445**	**4636**	**71**	**4749**	**9455**	**5949**	**—**	**3506**
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych[b] w tys. t	2015	3246	1316	10	1920	3246	2473	—	773
Plastics in primary forms[b] in thousand tonnes	2020	4136	1344	27	2765	4136	3316	—	820
	2022	4309	1441	14	2854	4309	3441	—	868
	2023	**3945**	**1078**	**19**	**2849**	**3945**	**3230**	**—**	**715**
Kauczuk syntetyczny w formach podstawowych w tys. t	2015	478	193	1	284	478	237	—	241
Synthetic rubber in primary forms in thousand tonnes	2020	571	282	5	284	571	235	—	336
	2022	538	256	—	283	538	250	5	284
	2023	**502**	**236**	**3**	**264**	**502**	**230**	**—**	**273**
Włókna chemiczne w tys. t	2015	222	44	0,2	178	222	178	—	44
Chemical fibres in thousand tonnes	2020	267	39	1	227	267	226	—	41
	2022	274	42	1	231	274	217	—	57
	2023	**299**	**37**	**0**	**262**	**299**	**236**	**—**	**62**
Cement[c] w tys. t	2015	16086	15265	54	767	16086	15601	—	485
Cement[c] in thousand tonnes	2020	20673	19049	26	1598	20673	20335	—	338
	2022	20717	19503	12	1203	20717	20355	—	362
	2023	**17888**	**16785**	**—**	**1103**	**17888**	**17539**	**36**	**313**

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. b Polimery etylenu, polichlorek winylu z kopolimerami niezmieszany z innymi substancjami, polipropylen z kopolimerami, polimery styrenu; w latach 2015—2020 łącznie z polistyrenem do spieniania. c Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego.

a Including losses and statistical differences. b Polymers of ethylene, polyvinyl chloride with copolymers not mixed with any other substances, polypropylene with copolymers, polymers of styrene; in 2015—2020, including expansible polystyrene. c Portland, aluminous, slag and other hydraulic cement.

TABL. 14 (397). **BILANSE NIEKTÓRYCH MATERIAŁÓW (dok.)**

BALANCES OF SELECTED MATERIALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychód Supply				Rozchód Use			
		ogółem total	ze źródeł krajowych from domestic sources		import imports	ogółem total	zużycie krajowe[a] domestic consumption[a]	zwiększenie zapasów increase in stocks	eksport exports
			produkcja production	zmniejszenie zapasów decrease in stocks					
Wyroby walcowane na gorąco (bez półwyrobów) w tys. t Hot rolled products (excluding semi-finished products) in thousand tonnes	2015	12477	8345	—	4132	12477	9536	4	2937
	2020	13323	8490	163	4670	13323	10400	—	2923
	2022	12775	7713	2	5060	12775	9498	—	3277
	2023	**12509**	**7615**	**91**	**4803**	**12509**	**9286**	**—**	**3223**
Blachy stalowe walcowane na zimno w tys. t Cold rolled steel sheets in thousand tonnes	2015	2733	1705	—	1028	2733	2430	23	280
	2020	3254	2002	7	1245	3254	3010	—	244
	2022	2553	1371	6	1177	2553	2311	—	242
	2023	**2666**	**1543**	**4**	**1120**	**2666**	**2453**	**—**	**213**
Blachy i taśmy stalowe pokrywane cynkiem w tys. t Zinc coated steel sheets and strips in thousand tonnes	2015	2166	755	—	1411	2166	2013	16	137
	2020	2587	1094	22	1471	2587	2340	—	247
	2022	2671	981	33	1657	2671	2467	—	205
	2023	**2763**	**1004**	**1**	**1757**	**2763**	**2552**	**—**	**211**
Rury stalowe w tys. t ..... Steel tubes in thousand tonnes	2015	1290	686	4	600	1290	916	—	374
	2020	1560	808	—	752	1560	1079	4	477
	2022	1655	1030	—	625	1655	1112	177	367
	2023	**1648**	**959**	**174**	**515**	**1648**	**1293**	**—**	**356**
Aluminium nieobrobione plastycznie, niestopowe[d] w tys. t Unwrought, non-alloy aluminium[d] in thousand tonnes	2015	156	8	—	148	156	136	0	20
	2020	208	17	1	190	208	170	—	38
	2022	212	23	—	189	212	176	—	36
	2023	**192**	**34**	**—**	**158**	**192**	**174**	**0**	**18**
Cynk technicznie czysty, niestopowy w tys. t Unwrought zinc, technically pure, non-alloy in thousand tonnes	2015	170	115	3	52	170	.	—	.
	2020	136	102	—	34	136	66	2	68
	2022	144	96	—	48	144	65	2	77
	2023	**123**	**95**	**—**	**27**	**123**	**46**	**2**	**75**
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa[e] w tys. t Unwrought, unalloyed refined copper[e] in thousand tonnes	2015	596	589	3	4	596	298	—	298
	2020	586	562	7	17	586	294	—	292
	2022	594	588	—	6	594	300	9	285
	2023	**604**	**596**	**—**	**9**	**604**	**297**	**4**	**303**

a Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi. d Bez aluminium w postaci proszku i płatków. e Z wyłączeniem spiekanych wyrobów walcowanych, wytłaczanych, kutych.

a Including losses and statistical differences. d Excluding aluminium powders and flakes. e Excluding rolled, extruded or forged sintered products.

TABL. 15 (398). **MOC ZAINSTALOWANA BRUTTO W ELEKTROWNIACH**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS INSTALLED CAPACITY IN POWER PLANTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w MW in MW				
O G Ó Ł E M	**40384**	**51793**	**60423**	**66091**	**T O T A L**
Elektrownie cieplne[a]	33048	39056	37466	37559	Thermal power plants[a]
zawodowe	30719	35480	33646	33682	public thermal power plants
w tym na węglu: kamiennym	19867	23820	21563	21605	of which using: hard coal
brunatnym	9243	9292	8908	8878	lignite
przemysłowe (niezawodowe)[b]	2329	3576	3820	3878	non-public thermal power plants[b]
Elektrownie wodne[c]	2306	2386	2390	2394	Hydroelectric power plants[c]
Elektrownie wiatrowe i słoneczne	5030	10351	20567	26138	Wind and solar PV power plants

a Bez elektrowni o mocy 0,5 MW i mniej. b Z uwzględnieniem elektrowni biogazowych; w latach 2015—2020 łącznie z małą generacją rozproszoną. c Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe.
a Excluding power plants with capacity 0.5 MW and less. b Including biogas power plants; in 2015—2020, including small dispersed generation. c Include pumped-storage hydroelectric power plants and run-of-river hydroelectric power plants.

Budownictwo
Construction

TABL. 16 (399). **PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M T O T A L							
O G Ó Ł E M	**276750**	**394002**	**538667**	**607164**	**100,0**	**100,0**	**G R A N D T O T A L**
Sektor publiczny	**3615**	**4211**	**6946**	**7504**	**1,3**	**1,2**	**Public sector**
Sektor prywatny	**273135**	**389791**	**531721**	**599660**	**98,7**	**98,8**	**Private sector**
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	224556	328317	443817	514567	81,1	84,7	Private domestic ownership
Zagraniczna	43530	57757	71520	75975	15,7	12,5	Foreign ownership
w tym PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] of which CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a]							
R A Z E M	**171302**	**225660**	**304784**	**348845**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Sektor publiczny	**1528**	**1927**	**2541**	**4119**	**0,9**	**1,2**	**Public sector**
Sektor prywatny	**169774**	**223733**	**302243**	**344726**	**99,1**	**98,8**	**Private sector**
w tym własność:							of which:
Prywatna krajowa	155235	205342	282400	322955	90,6	92,6	Private domestic ownership
Zagraniczna	12951	15597	17445	20265	7,6	5,8	Foreign ownership

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).
a Realised by construction entities (contract system).

TABL. 17 (400). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION

LATA YEARS	Ogółem Total	W tym podmioty budowlane (system zleceniowy) Of which construction entities (contract system)
CENY BIEŻĄCE — mln zł CURRENT PRICES — million PLN		
2015	181772	171302
2019	243084	230209
2020	239498	225660
2023	**367804**	**348845**
CENY STAŁE[a] CONSTANT PRICES[a]		
2010=100		
2023	**154,4**	**157,0**
2015=100		
2023	**144,3**	**145,1**
2021=100		
2023	**113,3**	**113,8**
Rok poprzedni=100 Previous year=100		
2017	110,5	111,2
2018	113,4	113,7
2019	102,3	102,1
2020	96,1	95,6
2021	105,6	105,8
2022	108,8	109,3
2023	**104,1**	**104,1**

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 18 (401). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY DIVISIONS (current prices)

DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	2015	2023	DIVISIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**171302**	**225660**	**304784**	**348845**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Budowa budynków[Δ]	56702	66605	85385	97027	33,1	27,8	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ]	44728	59466	74850	91112	26,1	26,1	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	69872	99589	144549	160706	40,8	46,1	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).
a Realised by construction entities (contract system).

TABL. 19 (402). **DYNAMIKA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG DZIAŁÓW (ceny stałe)**[a]

INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION BY DIVISIONS (constant prices)[a]

DZIAŁY	2020	2022	2023			DIVISIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100		2010= =100	2015= =100	2021= =100	
O G Ó Ł E M	**95,6**	**109,3**	**104,1**	**157,0**	**145,1**	**113,8**	**T O T A L**
Budowa budynków[Δ]	95,6	104,4	103,6	98,4	118,9	108,2	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ]	100,7	100,7	109,4	173,7	143,9	110,2	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	92,7	117,7	101,8	226,0	167,7	119,8	Specialised construction activities

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy); patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Realised by construction entities (contract system); see general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 20 (403). **PODSTAWOWE DANE O PODMIOTACH BUDOWLANYCH REALIZUJĄCYCH PRODUKCJĘ BUDOWLANO-MONTAŻOWĄ[1] WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH W 2023 R.**

BASIC DATA REGARDING CONSTRUCTION ENTITIES REALISING CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[1] BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — liczba podmiotów prowadzących działalność w ciągu roku number of entities conducting activity during the year b — produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) w mln zł construction and assembly production (current prices) in million PLN c — przeciętne zatrudnienie average paid employment		Ogółem Total	Podmioty o liczbie pracujących Entities with the following number of employed persons				
			19 i mniej and less	20—49	50—99	100—499	500 i więcej and more
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**a**	**355452**	**350508**	**3785**	**724**	**393**	**42**
	b	**348845**	**232034**	**40796**	**20365**	**35615**	**20035**
	c	**614602**	**367530**	**96060**	**45758**	**63932**	**41322**
Budowa budynków[Δ] Construction of buildings	a	89498	87837	1309	233	110	9
	b	97027	68880	12251	5676	8179	2041
	c	198402	126677	32308	14496	16213	8708
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ] Civil engineering	a	20371	18935	980	261	174	21
	b	91112	31676	14238	9661	20608	14929
	c	143233	46017	26302	17390	30450	23074
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	a	245583	243736	1496	230	109	12
	b	160706	131478	14307	5028	6828	3065
	c	272967	194836	37450	13872	17269	9540

1 System zleceniowy.

1 Contract system.

TABL. 21 (404). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY TYPES OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**88637,4**	**111881,7**	**142703,8**	**160783,1**	**T O T A L**
Budynki	**41740,0**	**54248,6**	**70350,2**	**70717,7**	**Buildings**
Budynki mieszkalne	11940,8	20790,5	24970,5	24047,5	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne (jednomieszkaniowe)[b]	1612,7	3714,4	6104,3	5854,6	one-dwelling residential buildings[b]

a Zrealizowana (system zleceniowy) przez podmioty budowlane o liczbie pracujących 10 osób i więcej. b Budynki jednorodzinne o jednym mieszkaniu oraz domy letnie, domki wypoczynkowe i rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania.

a Realised (contract system) by construction entities with 10 or more employed persons. b Residential buildings with one dwelling as well as summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 21 (404). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] BY TYPES OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Budynki (dok.)					**Buildings (cont.)**
Budynki mieszkalne (dok.)					Residential buildings (cont.)
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	9601,5	16495,5	18406,4	17552,4	two- and more dwelling residential buildings
budynki zbiorowego zamieszkania	726,6	580,7	459,9	640,6	residences for communities
Budynki niemieszkalne	29799,2	33458,0	45379,7	46670,2	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	745,0	1290,5	1225,7	1476,9	hotels and similar buildings
budynki biurowe	3719,2	4624,2	4255,8	4139,7	office buildings
budynki handlowo-usługowe	6676,9	6162,1	8606,5	8600,9	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności	1020,8	668,9	820,8	964,3	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	11102,4	12901,4	21139,9	18932,4	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	4890,6	6750,7	8232,4	11166,8	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne	1644,3	1060,4	1098,6	1389,1	other non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	**46897,4**	**57633,1**	**72353,6**	**90065,4**	**Civil engineering works**
Infrastruktura transportu	24773,8	34820,9	41150,1	52616,5	Transport infrastructures
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	15324,4	21800,2	26635,2	35237,8	highways, streets and roads
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	5174,3	8107,5	8385,8	9571,5	railways, suspension and elevated railways
drogi lotniskowe	320,2	229,5	167,9	716,3	airfield runways
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	2506,8	3397,5	4051,2	5097,8	bridges, elevated highways, tunnels and subways
budowle wodne	1448,1	1286,3	1909,9	1993,1	harbours, waterways, dams and other water works
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	14285,7	16113,2	21633,8	25955,6	Pipelines, communication and electricity lines
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	6586,6	7326,7	11228,9	13362,7	long-distance pipelines, communication and electricity power lines
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	7699,1	8786,5	10404,9	12592,9	local pipelines and cables
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	6710,3	5303,8	7846,9	9202,6	Complex constructions on industrial sites
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	1127,6	1395,2	1722,8	2290,7	Other civil engineering works

a Zrealizowana (system zleceniowy) przez podmioty budowlane o liczbie pracujących 10 osób i więcej.
a Realised (contract system) by construction entities with 10 or more employed persons.

TABL. 22 (405). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**

BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba[a] Number[a]		Kubatura[b] Cubic volume[b]		SPECIFICATION
	obiekty objects	w % in %	dam^3	w % in %	
O G Ó Ł E M 2015	100492	.	180210	.	**T O T A L**
2020	116747	.	207599	.	
2022	136932	.	236175	.	
2023	**121624**	**100,0**	**223223**	**100,0**	
z tego: miasta	37940	31,2	108155	48,5	of which: urban areas
wieś	83684	68,8	115068	51,5	rural areas
Budynki mieszkalne	100609	82,7	101126	45,3	Residential buildings
jednorodzinne[c]	96485	79,3	68531	30,7	single-family[c]
wielorodzinne[d]	2602	2,1	31355	14,0	multi-family[d]
budynki nieprzystosowane do stałego zamieszkania[e]	1449	1,2	562	0,3	buildings not adapted for permanent residence[e]
budynki zbiorowego zamieszkania	73	0,1	678	0,3	residences for communities
Budynki niemieszkalne	21015	17,3	122098	54,7	Non-residential buildings
hotele	247	0,2	1921	0,9	hotel buildings
budynki zakwaterowania turystycznego pozostałe	1542	1,3	550	0,2	other short-stay accommodation buildings
biurowe	497	0,4	3922	1,8	office buildings
handlowo-usługowe	2440	2,0	10829	4,9	wholesale and retail trade buildings
budynki łączności, dworców i terminali	79	0,1	510	0,2	terminals and associated buildings
budynki garaży	4252	3,5	1669	0,7	garage buildings
przemysłowe	979	0,8	31408	14,1	industrial buildings
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	2228	1,8	48239	21,5	reservoirs, silos and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne	264	0,2	602	0,3	public entertainment buildings
budynki muzeów i bibliotek	27	0,0	790	0,4	museums and libraries
budynki szkół i instytucji badawczych	211	0,2	2673	1,2	school, university and research buildings
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	157	0,1	1189	0,5	hospital or institutional care buildings
budynki kultury fizycznej	120	0,1	1724	0,8	sports halls
budynki gospodarstw rolnych	5662	4,7	14524	6,5	non-residential farm buildings
budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	69	0,1	303	0,1	buildings used as places of worship and for religious activities
obiekty budowlane wpisane do rejestru zabytków i objęte indywidualną ochroną konserwatorską oraz nieruchome, archeologiczne dobra kultury	—	.	—	.	buildings entered into the register of historical monuments and subject to individual protection, immovable archaeological cultural goods
pozostałe budynki niemieszkalne, gdzie indziej niewymienione	2241	1,8	1246	0,6	other non-residential buildings not elsewhere classified

a Dotyczy tylko budynków nowo wybudowanych. b Dotyczy budynków nowo wybudowanych oraz rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). c Budynki o jednym lub dwóch mieszkaniach. d Budynki o trzech lub więcej mieszkaniach. e Domy letnie, domki wypoczynkowe itp. (budynki te są zaliczane do mieszkalnych, jednak nie ma w nich mieszkań, tj. lokali przeznaczonych na stały pobyt ludzi).

a Refers to newly built buildings only. b Refers to newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part). c Buildings with one or two dwellings. d Buildings with three or more dwellings. e Summer homes, holiday cottages etc. (these buildings are classified as residential, however there are no dwellings, i.e. premises intended for permanent residence of persons).

DZIAŁ XIX
TRANSPORT. POCZTA

Uwagi ogólne

Transport

1. Prezentowane informacje dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczanych według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa", z wyłączeniem podmiotów zaliczanych do działu 53 „Działalność pocztowa i kurierska" tej sekcji.

Ponadto w zakresie przewozów i przeładunków w ujęciu rzeczowym podaje się również działalność podmiotów gospodarczych zaliczanych do innych sekcji niż „Transport i gospodarka magazynowa".

W dziale zamieszczono także informacje o drogach publicznych, pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych (od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, a od 2023 r. przez Ministerstwo Cyfryzacji) oraz o wypadkach drogowych na podstawie danych Komendy Głównej Policji.

2. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej obejmują wpływy za przewozy ładunków, pasażerów (w tym komunikacją miejską), bagażu i poczty, wpływy za przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków i inne usługi związane z obsługą transportu.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług prezentuje się w **cenach bazowych.** Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

3. Dane w przekroju według rodzajów transportu opracowano **metodą przedsiębiorstw,** z wyjątkiem danych dotyczących przewozów ładunków transportem samochodowym w ujęciu rzeczowym, które opracowuje się na podstawie wyników reprezentacyjnego badania pojazdów (patrz ust. 16 na str. 511). Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 5 na str. 30.

4. Dane o przewozach ładunków według grup ładunków transportem kolejowym, samochodowym i wodnym śródlądowym (tabl. 4) od 2008 r. prezentowane są według klasyfikacji Unii Europejskiej NST 2007.

5. Dane o **transporcie kolejowym** obejmują informacje o sieci kolejowej, przewozach ładunków i pasażerów, a także o taborze kolejowym. Przez sieć kolejową rozumie się linie kolejowe, eksploatowane według stanu na 31 grudnia, zarządców infrastruktury kolejowej posiadających autoryzację bezpieczeństwa lub świadectwo bezpieczeństwa w zakresie elementów infrastruktury kolejowej, którymi zarządzają, w tym łączących funkcję zarządcy i przewoźnika kolejowego. Wyłącza się przedsiębiorstwa, które zarządzają jedynie infrastrukturą metra lub linii tramwajowych, jedynie infrastrukturą nieczynną, jedynie infrastrukturą prywatną (tj. wykorzystywaną

CHAPTER XIX
TRANSPORT. POST

General notes

Transport

1. The information presented concerns economic entities classified under the NACE Rev. 2, in the "Transportation and storage" section, excluding economic entities included in the division 53 "Postal and courier activities" of this section.

Additionally, in terms of material scope, the activities of economic entities classified in sections other than "Transport and storage" are also provided, concerning transports and transshipping.

This chapter includes also information regarding public roads, registered road motor vehicles and tractors (since 2009, according to central vehicle register maintained by the Chancellery of the Prime Minister, and since 2023, by the Ministry of Digital Affairs) as well as road accidents on the basis of data of the National Police Headquarters.

2. Revenues from the sale of products and services of transportation and storage include receipts for the transport of goods, passengers (including urban transport), baggage and mail, receipts for transshipping, forwarding, storage and warehousing of freight and other services connected with transport servicing.

Revenues from the sale of products and services are presented at **basic prices.** The definition of basic price is given in the general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

3. Data broken down by types of transport are compiled using **the enterprise method,** except for data regarding carriage of goods by road in material scope which are compiled on the basis of the results from sample survey of vehicles (see item 16 on page 511). The definition of enterprise method is given in the general notes to the yearbook, item 5 on page 30.

4. Data on railway, road and inland waterways transport of goods by groups of goods (table 4) since 2008 are presented according to the European Union classification NST 2007.

5. Data on **railway transport** cover information on the railway network, passenger or goods transportation by rail, as well as on rolling stock. The railway network refers to the railway lines operated as of December 31, managed by railway infrastructure managers who hold a safety authorisation or safety certificate for the elements of the railway infrastructure they manage, including those who perform both the roles of infrastructure manager and railway operator. Enterprises that manage only metro or tram lines infrastructure, closed infrastructure, private infrastructure (i.e. used exclusively for the owner's

wyłącznie do realizacji własnych potrzeb jej właściciela lub jej zarządcy innych niż przewóz osób) lub jedynie infrastrukturą kolejową na terenie portów. Wyłącza się przedsiębiorstwa będące zarządcami jedynie bocznic kolejowych (tzw. użytkowników bocznic kolejowych). Wyłącza się również przedsiębiorstwa, które zarządzają drogami kolejowymi zabytkowymi lub eksploatowanymi jedynie w celach wykonywania przewozów turystycznych. Dane o przewozach pochodzą od podmiotów gospodarki narodowej uprawnionych do wykonywania przewozów kolejowych na podstawie licencji i jednolitego certyfikatu bezpieczeństwa, w tym przedsiębiorców świadczących wyłącznie usługę trakcyjną lub przedsiębiorców uprawnionych do wykonywania przewozów kolejowych na podstawie świadectwa bezpieczeństwa (lub innych dokumentów właściwych dla okresu sprawozdawczego, dla którego prezentowane są dane). Wyłącza się przedsiębiorstwa, które dostarczają usługi przewozu pasażerów jedynie metrem lub tramwajem albo są głównie dostawcą usług turystycznych, np. lokalne przewozy zabytkową kolejką, parowozem, kolejami linowymi. Dane dotyczące transportu ładunków nie obejmują przewozów bagażu i przesyłek ekspresowych dokonywanych pociągami pasażerskimi. Dane o przewozach pasażerów pociągami pasażerskimi podano łącznie z korzystającymi z bezpłatnych biletów.

6. Dane w zakresie **transportu samochodowego** dotyczą transportu samochodowego zarobkowego oraz w przypadku przewozów ładunków (tabl. 3 i 4), również transportu gospodarczego:

1) transport samochodowy **zarobkowy** obejmuje usługi świadczone odpłatnie zarówno przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność (**przedsiębiorstwa transportu samochodowego** zaliczane według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa", z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska"), jak i podmioty, których podstawowa działalność jest inna niż transport samochodowy (np. działalność przemysłowa, handlowa);
2) transport samochodowy **gospodarczy** od 2004 r. to transport wykonywany niezarobkowo na własne potrzeby podmiotu bez względu na rodzaj prowadzonej podstawowej działalności.

7. Dane o komunikacji miejskiej dotyczą komunikacji naziemnej i podziemnej (metro).

Dane o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej** (łącznie z autobusami pospiesznymi), **tramwajowej i trolejbusowej w miastach** — łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Komunikacja miejska — gminne przewozy pasażerskie wykonywane w granicach administracyjnych miasta lub miasta i gminy albo miast lub miast i gmin sąsiadujących — jeśli zawarły porozumienie lub utworzyły związek międzygminny w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego; w przypadku gmin miejsko-wiejskich łącznie z obsługą strefy wiejskiej w tych gminach; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

or its manager's own needs other than passenger transport), or harbour railway infrastructure are excluded. Enterprises that are only managers of railway sidings (so-called railway sidings users) are excluded. Also excluded are enterprises that manage heritage railway lines or those operated solely for the purpose of tourist transport. Data on transport come from entities of the national economy authorised to perform rail transport services based on a license and a single safety certificate, including operators providing only traction services or enterprises authorised to perform rail transport services based on a safety attestation (or other documents relevant for the reporting period for which the data are presented). Excluded are enterprises that provide passenger transport services only by metro or tram, or those mainly engaged in providing tourist services, such as local transport by heritage railways, steam trains, funicular railways. Data concerning transport of goods do not include transport of baggage and express mail by passenger trains. Data on passenger transport by passenger trains include those using free tickets.

6. Data on **road transport** concern transport for hire or reward and in the case of transport of goods (tables 3 and 4), also transport on own account:

1) road transport **for hire or reward** includes services for remuneration carried out both by entities for which road transport is the basic economic activity (**road transport enterprises** included in accordance with NACE Rev. 2 in the "Transportation and storage" section, excluding "Postal and courier activities" division), as well as entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, trade activity);
2) road transport **on own account** since 2004 is entity's own-account non-profit-making transport, irrespective of the entity's kind of activity.

7. Data regarding urban transport concern ground and underground (metro) transport.

Data on **urban ground transport** concern **bus** (including express bus), **tram and trolley bus communication in urban areas** — including the handling of suburban and intercity traffic remaining the responsibility of public transport companies and private companies serving certain cities or specific lines.

Urban transport — gmina transport of passengers carried out within the administrative borders of city or city and gmina either cities or neighbouring cities and gminas — if they signed agreement or association between gminas in order to implement together collective public transport; including service for rural area in urban-rural gminas; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Linia komunikacyjna jest to połączenie komunikacyjne na sieci dróg publicznych wraz z oznaczonymi miejscami do wsiadania i wysiadania pasażerów na liniach komunikacyjnych, po których odbywa się publiczny transport zbiorowy, np. po określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób, oznaczone wspólnym numerem, znakiem literowym itp. (np. tramwaj nr 5, autobus linii A). Dane dotyczące długości linii komunikacyjnych stanowią sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą dwóch linii **metra** w Warszawie; uruchomienie pierwszej z nich nastąpiło w kwietniu 1995 r., a drugiej — w marcu 2015 r.

8. Dane dotyczące **przewozów ładunków i pasażerów transportem morskim** obejmują przewozy statkami morskiej floty transportowej (towarowymi, pasażerskimi, promami oraz od 2016 r. komercyjnymi jachtami morskimi) — własnymi i dzierżawionymi od innych armatorów — w rejsach zakończonych, przy czym dane dotyczące przewozów ładunków obejmują również przewozy dokonane przez Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. i Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. w części przypadającej na rzecz strony polskiej, zgodnie z obowiązującą umową w tym zakresie.

Do **przewozów w zasięgu europejskim** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach obejmujących porty europejskie (z wyjątkiem portów basenu Morza Bałtyckiego), azjatyckie porty basenu Morza Śródziemnego i basenu Morza Czarnego oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca włącznie.

Do **przewozów w zasięgu bałtyckim** zalicza się przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach obejmujących porty basenu Morza Bałtyckiego do linii Kristiansand (Norwegia)—Skagen (Dania).

Do **przewozów w zasięgu oceanicznym** zaliczono przewozy statkami kursującymi na liniach lub trasach wykraczających poza porty europejskie, porty Małej Azji oraz porty Afryki Północnej leżące nad Morzem Śródziemnym i nad Oceanem Atlantyckim do szerokości portu Casablanca.

9. Dane dotyczące **portów morskich** obejmują porty: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (od 2006 r.), Nowe Warpno, Police, Sopot (od 2007 r.), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.).

10. Dane o **ładunkach załadowanych i wyładowanych w portach morskich** (tabl. 17) obejmują ładunki przywiezione do i wywiezione z portów morskich statkami polskimi i obcymi w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu (tj. ładunków przewożonych drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi). Waga ładunków załadowanych i wyładowanych podawana jest bez wagi własnej jednostek ładunkowych (tj. bez wagi kontenerów, pojazdów samochodowych, wagonów, na których znajdują się ładunki itp.).

A **transport line** is a transport connection within the public road network, including designated boarding and alighting points for passengers along public transport routes. These lines involve regular passenger transport, such as along a specific road between stops listed in the timetable, marked by a common number, letter, etc. (e.g. tram no. 5, bus line A). Data on the length of transport lines represent the total length of all of scheduled daytime bus, tram and trolley bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

Information on **urban underground transport** concerns the two **metro** lines in Warsaw; the first line was launched in April 1995, and the second one in March 2015.

8. Data concerning **transport of goods and passengers by maritime transport** include the goods and passengers carried with maritime transport ships (cargo-carrying, passenger ships, ferries and, since 2016, commercial sea-going yachts) — owned and leased from other ship owners — as part of completed voyages, and the freight data include also cargo transported by the companies: Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A. (Chinese-Polish Ship Joint Stock Shipping Company) and Koreańsko-Polskie Towarzystwo Żeglugowe Spółka z o.o. (Korean-Polish Shipping Ltd. Co.) with the share attributed to the Polish side, in accordance with the valid agreement.

European transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass European ports (excluding Baltic Sea basin ports), Asian ports of the Mediterranean Sea basin and the Black Sea basin as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca inclusive.

Baltic transport includes transport by ships sailing on lines or routes which encompass ports of the Baltic Sea basin to the Kristiansand (Norway)—Skagen (Denmark) line.

Ocean transport includes transport by ships sailing on lines or routes outside European ports, ports of Asia Minor as well as ports of North Africa located on the Mediterranean Sea and the Atlantic Ocean up to the latitude of the port of Casablanca.

9. Data concerning **seaports** include the ports of: Darłowo, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Gdynia, Hel, Kołobrzeg, Krynica Morska, Międzyzdroje (since 2006), Nowe Warpno, Police, Sopot (since 2007), Stepnica, Szczecin, Świnoujście, Trzebież, Ustka and Władysławowo (since 2001).

10. Data on **loaded and unloaded goods in seaports** (table 17) include cargos carried to and from seaports by Polish and foreign ships under international maritime traffic and cabotage (i.e. seaborne cargo traffic between Polish seaports). The weight of loaded and unloaded cargos is indicated excluding the tare weight of ro-ro units (i.e. excluding the weight of containers, motor vehicles and wagons, on which the cargos are placed, etc.).

11. Dane dotyczące **ruchu statków w portach morskich** obejmują transportowe statki towarowe, promy i statki pasażerskie, które weszły do morskich portów zarówno z ładunkiem lub z pasażerami, jak i pustych, przy czym do transportowych statków towarowych zalicza się również barki pełnomorskie.

12. Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych, ruchu statków oraz ruchu pasażerów w portach morskich (tabl. 17—19) podano zgodnie z metodologią Unii Europejskiej (dyrektywa 2009/42/WE).

13. Dane dotyczące **przewozów ładunków i pasażerów śródlądowym transportem wodnym** obejmują przewozy taborem żeglugi śródlądowej na drogach wodnych śródlądowych i na wodach morskich. Dane o przewozach ładunków w transporcie międzynarodowym dotyczą ładunków przywiezionych do kraju i wywiezionych z kraju bezpośrednio taborem śródlądowego transportu wodnego. Dane te obejmują również transport towarów przewożonych tranzytem oraz pomiędzy portami zagranicznymi.

Dane obejmują podmioty, w których przewozy ładunków i pasażerów żeglugą śródlądową stanowią podstawową działalność gospodarczą oraz jednostki, których podstawowa działalność jest inna niż świadczenie tych usług (np. działalność hotelarska).

14. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują polskich przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (tj. posiadających koncesję na przewóz lotniczy regularny oraz certyfikat przewoźnika lotniczego wydawane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w Polsce), a w tabl. 3 i 5 dane obejmują również innych polskich przewoźników dokonujących zarobkowo przewozów pasażerów i ładunków samolotami. Transport lotniczy rozkładowy (regularny) to odpłatne usługi lotnicze, których celem jest transport publiczny pasażerów i/lub ładunków, a wykonywane są w oparciu o publikowany rozkład lotów lub z taką częstotliwością, że tworzą łatwo rozpoznawalną systematyczną serię lotów. Informacje o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych i pocztowych. Ruch pasażerów w portach lotniczych obejmuje pasażerów przybyłych (dla których określony port krajowy jest portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym) i odprawionych (dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym), przewożonych przez polskich i obcych przewoźników lotniczych w rozkładowych i pozarozkładowych usługach lotniczych.

15. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób. Każdy wypadek drogowy jest wynikiem najczęściej kilku przyczyn (przyjęto maksymalnie 5), w związku z czym suma przyczyn może być większa od liczby wypadków.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

11. Data concerning **ship traffic at seaports** include cargo ships, ferries and passenger ships, entering ports both with freight or passengers as well as empty ones, with commodity transport ships also including sea-going barges.

12. Data on maritime transport of loaded and unloaded goods, on ship traffic at seaports and on passenger movements in seaports (tables 17—19) are presented in accordance with the European Union methodology (Directive 2009/42/EC).

13. Data concerning **transport of goods and passengers by inland waterways transport** include transport by inland waterways vessels on inland waterways and on the open sea. Data regarding transport of goods in international transport concern freight brought into the country and taken out of the country directly by the inland waterways vessels. These data also include the transport of transit goods and the transport of goods between foreign ports.

Data include entities in which transports of goods and passengers by inland waterways account for the basic economic activity as well as entities, the basic activity of which is not the rendering of these services (e.g. hotel activity).

14. Data on **air transport** concern Polish carriers of scheduled air transport (i.e. carriers which have been granted a concession for regular air transport and an AOC certificate issued by the President of the Civil Aviation Authority in Poland), whereas in tables 3 and 5 the data also concern other Polish carriers transporting passengers and cargo commercially by airplanes. The scheduled (regular) air transport is a commercial air service aimed at the public transport of passengers and/or freight and mail, it operates according to a published timetable, or with such a regular frequency that it constitutes an easily recognisable systematic series of flights. Information on transport of cargo by air includes transport of freight and mail. Passenger traffic at airports includes arriving passengers (for whom the given national airport is the final destination point of a journey initiated at a national or foreign airport) and departing passengers (for whom the given national airport is the starting point of a journey terminating at a national or foreign airport), transported by Polish and foreign air carriers in scheduled (regular) and non-scheduled air service.

15. Data regarding **road accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred. Every traffic accident has usually several causes (a maximum of 5 was adopted) in connection with which the sum of causes can be greater than the number of accidents.

Road accident fatality is a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

Road accident injury is a person who incurred injuries and received medical assistance.

16. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym dane dotyczące podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych podmiotów w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług (tabl. 2). Wyniki badania reprezentacyjnego uogólniono dla przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w oparciu o wynikającą z badania wielkość przychodów przypadających na 1 zakład.

Dane o przewozach ładunków transportem samochodowym (tabl. 3 i 4) ustalono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 7,5% (do 2012 r. — 10%) próbie pojazdów ciężarowych (samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe) o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat, przy czym w tabl. 3 doszacowano dane dla pojazdów nieobjętych badaniem reprezentacyjnym.

Dane o ładunkach załadowanych i wyładowanych oraz o ruchu statków w portach morskich (tabl. 17 i 18) opracowano na podstawie informacji z urzędów morskich, z wyjątkiem ładunków tranzytowych opracowanych na podstawie informacji od podmiotów dokonujących przeładunków w portach morskich.

16. The presented data were compiled based on reporting, with data regarding economic entities employing up to 9 people determined based on the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities concerning revenue from the sale of products and services (table 2). The results of the sample survey were generalised for revenues from sale of products and services based on the amount of revenues per company derived in the survey.

Data on road transport of goods (tables 3 and 4) were determined based on the results of a sample survey conducted on a 7.5% (until 2012 — 10%) sample of road motor vehicles (lorries and road tractors) with a permissible total weight above 3.5 tonnes and up to 25 years of age. While in table 3 data for vehicles not covered by the sample survey were estimated.

Data on goods loaded and unloaded, as well as on ship traffic in seaports (tables 17 and 18) were compiled on the basis of information from maritime offices, excluding transit cargo compiled based on the information from entities carrying out transshipment in seaports.

Poczta

1. Informacje w tabl. 26—28 są prezentowane zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe i dotyczą operatorów pocztowych, tj. operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych oraz pozostałych (alternatywnych) operatorów. Operator pocztowy to przedsiębiorca uprawniony do wykonywania działalności pocztowej w obrocie krajowym lub zagranicznym na podstawie wpisu do rejestru operatorów pocztowych. Usługi powszechne to usługi pocztowe świadczone przez operatora wyznaczonego, obejmujące: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, przesyłek dla ociemniałych i paczek pocztowych. Usługi wchodzące w zakres usług powszechnych to usługi pocztowe obejmujące przesyłki listowe, paczki pocztowe i przesyłki dla ociemniałych, nieświadczone przez operatora wyznaczonego.

2. Informacje dotyczące przychodów obejmują łączną sumę przychodów z usług pocztowych świadczonych przez polskich operatorów.

3. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora pocztowego lub agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

4. Usługi pocztowe obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują przesyłki (np. listy, kartki pocztowe, z wyłączeniem paczek pocztowych) opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

5. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości z działalności pocztowej operatorów pocztowych przedkładanej corocznie Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Post

1. Information in tables 26—28 is presented in accordance with the Act of 23 November 2012 Postal Law and concerns postal operators, i.e. the operator designated to provide universal services and other (alternative) operators. A postal operator is an entrepreneur entitled to provide postal activity in domestic or foreign turnover on the basis of an entry in the postal operators' register. Universal services are postal services provided by the designated operator, covering: accepting, sorting, transporting and delivering letters, including registered and insured letters, items for the blind and postal parcels. Services included in the universal services category refer to postal services covering letters, postal parcels and items for the blind, not provided by the designated operator.

2. Information on revenues includes the total amount of revenues from postal services provided by Polish operators.

3. Post office is an organisational unit of postal operator or agent, where the sender can conclude a contract for the provision of postal services or where items or money specified in postal money orders are delivered to recipients.

4. Postal services include paid, free of charge and official services.

Data on standard letters include items (e.g. letters, postcards, excluding postal parcels) that are addressed and submitted to the postal operator for acceptance, transportation, and delivery to the recipient.

5. The presented data were compiled based on the postal activity reports submitted annually by postal operators to the President of the Office of Electronic Communications.

Transport
Transport

TABL. 1 (406). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane[a]	19231	19422	19394	19578	Railway lines operated[a]
w tym zelektryfikowane	11865	12149	12174	12241	of which electrified
w tym jednotorowe	10505	10478	10473	10715	of which single track
Drogi publiczne (miejskie i zamiejskie)	419636	430267	427580	428362	Public roads (urban and non-urban)
w tym o twardej nawierzchni	290919	313549	317529	319937	of which hard surface
w tym ulepszone	268366	291794	296381	299395	of which improved
w tym: ekspresowe	1492	2549	3070	3244	of which: expressways
autostrady	1559	1712	1802	1851	motorways
Linie komunikacji miejskiej[b]	56792	60128	58136	59305	Urban transport lines[b]
autobusowe	53952	57269	55459	56483	bus
tramwajowe	2425	2315	2090	2282	tram
trolejbusowe	386	508	545	498	trolley bus
metro	29	36	42	42	metro
Rurociągi magistralne do przetłaczania ropy naftowej i produktów naftowych	2483	2483	2483	2584	Main pipelines for crude petroleum and petroleum products
Drogi wodne śródlądowe żeglowne	3655	3768	3768	3767	Navigable inland waterways

a Normalnotorowe, łącznie z szerokotorowymi. b Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Ź r ó d ł o: w zakresie dróg publicznych — dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Standard gauge, including broad gauge. b Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons.

S o u r c e: in regard to public roads — data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 2 (407). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ[a] (ceny bieżące)**
REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023[b]	2015	2023[b]	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
	O G Ó Ł E M T O T A L						
O G Ó Ł E M	**190609**	**283255**	**437810**	**454775**	**100,0**	**100,0**	**G R A N D T O T A L**
sektor publiczny	27919	33215	54002	58552	14,6	12,9	public sector
sektor prywatny	162690	250040	383808	396223	85,4	87,1	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	122050	190278	270074	287622	64,0	63,2	private domestic ownership
w tym spółdzielnie[c]	26,7	37,2	53,4	40,1	0,0	0,0	of which cooperatives[c]
zagraniczna	32732	57545	102124	105494	17,2	23,2	foreign ownership
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy[Δ]	132622	201779	284163	295238	69,6	64,9	Land and pipeline transport[Δ]
w tym samochodowy	122291	186456	262012	270619	64,2	59,5	of which road transport
Transport wodny	2546	1992	6854	5142	1,3	1,1	Water transport
morski[d]	1625	1820	6238	4437	0,9	1,0	maritime transport[d]
śródlądowy[d]	707	44	616	705	0,4	0,2	inland waterways transport[d]
Transport lotniczy	8315	5432	15344	16642	4,4	3,7	Air transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska". b Dane nieostateczne. c Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób. d Od 2022 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę metody liczenia.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in the "Postal and courier activities" division. b Preliminary data. c Excluding cooperatives employing up to 9 persons. d Since 2022, data incomparable to those for previous years due to the change in the counting method.

TABL. 2 (407). **PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WYROBÓW I USŁUG TRANSPORTU I GOSPODARKI MAGAZYNOWEJ[a] (dok.)**

REVENUES FROM THE SALE OF PRODUCTS AND SERVICES OF TRANSPORTATION AND STORAGE[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023[b]	2015	2023[b]	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
W tym: Of which: PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORT OF GOODS							
R A Z E M	**100299**	**145374**	**194909**	**194931**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
w tym:							of which:
Transport lądowy i rurociągowy[Δ]	98780	143478	191458	191763	98,5	98,4	Land and pipeline transport[Δ]
w tym samochodowy	88740	132795	176862	174669	88,5	89,6	of which road transport
Transport wodny	1179	695	1764	1769	1,2	0,9	Water transport
morski	849	615	1214	1162	0,8	0,6	maritime transport
śródlądowy	330	80	550	607	0,3	0,3	inland waterways transport
PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORT OF PASSENGERS							
R A Z E M	**25659**	**28483**	**45501**	**52380**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
w tym:							of which:
Transport lądowy	20194	24585	32810	37143	78,7	70,9	Land transport
w tym komunikacja miejska	9264	10279	13387	14982	36,1	28,6	of which urban transport
w tym samochodowy	6245	9008	11621	12226	24,3	23,3	of which road transport
Transport wodny	710	253	826	893	2,8	1,7	Water transport
morski	417	199	441	469	1,6	0,9	maritime transport
śródlądowy	293	54	385	424	1,1	0,8	inland waterways transport

a Dane nie obejmują podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działu „Działalność pocztowa i kurierska". b Dane nieostateczne.

a Data exclude entities included according to NACE Rev. 2 in the "Postal and courier activities" division. b Preliminary data.

TABL. 3 (408). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW**

TRANSPORT OF GOODS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. t	**1803818**	**2201252**	**2277093**	**2226309**	**100,0**	**100,0**	**Transport in thousand tonnes**
Transport kolejowy[a]	224320	218381	237587	229935	12,4	10,3	Railway transport[a]
Transport samochodowy[b]	1505719	1919193	1976278	1942800	83,5	87,3	Road transport[b]
zarobkowy	891978	1203395	1182613	1192441	49,4	53,6	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	705025	928395	888705	884686	39,1	39,7	of which road transport entities
gospodarczy	613741	715798	793665	750359	34,0	33,7	transport on own account
Transport rurociągowy	54850	51489	52591	44433	3,0	2,0	Pipeline transport
Transport morski	6963	8135	8442	7363	0,4	0,3	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	11928	3991	2076	1689	0,7	0,1	Inland waterways transport
Transport lotniczy[c]	38	63	119	89	0,0	0,0	Air transport[c]

a Normalnotorowy, łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych. b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy; polscy przewoźnicy.

a Standard gauge, including broad gauge; excluding shunting. b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled; Polish carriers.

TABL. 3 (408). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW (dok.)**
TRANSPORT OF GOODS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Praca przewozowa w mln t·km	**360635**	**474558**	**497832**	**494563**	**100,0**	**100,0**	**Transportation volume in million tkm**
Transport kolejowy[a]	50603	51096	59306	61085	14,0	12,3	Railway transport[a]
Transport samochodowy[b]	273107	395625	406902	400624	75,7	81,0	Road transport[b]
zarobkowy	232371	342980	352777	349042	64,4	70,6	transport for hire or reward
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego	201315	298477	308377	305961	55,8	61,9	of which road transport entities
gospodarczy	40736	52645	54125	51582	11,3	10,4	transport on own account
Transport rurociągowy	21843	20436	19132	12341	6,1	2,5	Pipeline transport
Transport morski	12739	6658	11602	19681	3,5	4,0	Maritime transport
Transport wodny śródlądowy	2187	516	445	408	0,6	0,1	Inland waterways transport
Transport lotniczy[c]	156	227	445	424	0,0	0,1	Air transport[c]

a Normalnotorowy, łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych. b Dane częściowo szacunkowe. c Rozkładowy i pozarozkładowy; polscy przewoźnicy.

a Standard gauge, including broad gauge; excluding shunting. b Data partially estimated. c Scheduled and non-scheduled; Polish carriers.

TABL. 4 (409). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW**
TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS

LATA YEARS / GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS		Ogółem w tys. t Total in thousand tonnes			Średnia odległość przewozu 1 t w km Average transport distance per 1 tonne in km		
		transport kolejowy[a] railway transport[a]	transport samochodowy[b] road transport[b]	transport wodny śródlądowy inland waterways transport	transport kolejowy[a] railway transport[a]	transport samochodowy[b] road transport[b]	transport wodny śródlądowy inland waterways transport
OGÓŁEM TOTAL	2015	224320	1264960	11928	226	206	183
	2022	237587	1599513	2076	250	241	214
	2023	**229935**	**1584171**	**1689**	**266**	**239**	**242**
w tym: of which:							
Produkty rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybactwa Products of agriculture, hunting, forestry, fish and fishing products	2015	3904	92497	5174	363	236	286
	2022	6522	118509	308	282	227	389
	2023	**7022**	**114750**	**312**	**415**	**245**	**397**
Węgiel kamienny, brunatny, ropa naftowa i gaz ziemny Coal and lignite, crude petroleum and natural gas	2015	91613	27192	1078	170	121	151
	2022	86778	21964	251	188	195	134
	2023	**76028**	**30786**	**36**	**197**	**115**	**269**
Rudy metali i pozostałe produkty górnictwa i kopalnictwa Metal ores and other mining and quarrying products	2015	61876	326397	1969	220	47	111
	2022	57609	377992	616	237	56	129
	2023	**60574**	**378145**	**630**	**247**	**55**	**124**

a Normalnotorowy, łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych. b Pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Standard gauge, including broad gauge; excluding shunting. b By vehicles with a permissible total weight above 3.5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 4 (409). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW (dok.)**
TRANSPORT OF GOODS BY GROUPS OF GOODS (cont.)

LATA YEARS GRUPY ŁADUNKÓW GROUPS OF GOODS		Ogółem w tys. t Total in thousand tonnes			Średnia odległość przewozu 1 t w km Average transport distance per 1 tonne in km		
		transport kolejowy[a] railway transport[a]	transport samochodowy[b] road transport[b]	transport wodny śródlądowy inland waterways transport	transport kolejowy[a] railway transport[a]	transport samochodowy[b] road transport[b]	transport wodny śródlądowy inland waterways transport
Produkty spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe ... Food products, beverages and tobacco	2015	1939	140160	134	279	289	248
	2022	2143	186849	110	218	318	289
	2023	**2832**	**204472**	**137**	**252**	**307**	**271**
Wyroby włókiennicze i odzież, skóry i produkty skórzane Textiles and textile products, leather and leather products	2015	2	4302	—	321	463	—
	2022	13	5386	—	92	559	—
	2023	**78**	**5870**	**—**	**387**	**497**	**—**
Drewno, wyroby z drewna i korka (bez mebli), wyroby ze słomy, papier i wyroby z papieru, wyroby poligraficzne oraz nagrania dźwiękowe Wood and products of wood and cork (except furniture), articles of straw, paper and paper products, printed matter and recorded media	2015	2092	79557	174	249	343	100
	2022	1748	82744	57	328	390	215
	2023	**934**	**102860**	**26**	**353**	**340**	**181**
Koks i produkty rafinacji ropy naftowej ..... Coke and refined petroleum products	2015	25606	37234	64	312	181	141
	2022	30464	46631	234	355	146	102
	2023	**32262**	**43972**	**114**	**365**	**176**	**334**
Chemikalia, produkty chemiczne, włókna sztuczne, wyroby z gumy i z tworzyw sztucznych, paliwo jądrowe Chemicals, chemical products, and man-made fibres, rubber and plastic products, nuclear fuel	2015	9642	61357	158	312	450	249
	2022	10054	79650	75	324	444	357
	2023	**9273**	**74495**	**65**	**316**	**425**	**306**
Wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych Other non-metallic mineral products	2015	2843	161794	275	285	130	297
	2022	3006	205144	206	247	164	338
	2023	**3212**	**166333**	**157**	**242**	**171**	**322**
Metale, wyroby metalowe gotowe (z wyłączeniem maszyn i urządzeń) Basic metals, fabricated metal products (except machinery and equipment)	2015	8849	60479	129	246	392	352
	2022	10914	85349	53	233	403	250
	2023	**10113**	**88273**	**66**	**262**	**388**	**269**
Maszyny, urządzenia, sprzęt elektryczny i elektroniczny Machinery, equipment, electrical and electronic equipment	2015	162	20436	2	303	438	543
	2022	288	27535	39	161	531	288
	2023	**209**	**24195**	**19**	**192**	**466**	**284**
Sprzęt transportowy ..... Transport equipment	2015	732	21552	4	309	529	43
	2022	1238	27774	0,2	288	549	386
	2023	**980**	**37561**	**0,3**	**277**	**487**	**24**
Surowce wtórne, odpady komunalne ..... Secondary raw materials, municipal waste	2015	3689	108908	915	241	51	146
	2022	3104	112394	128	248	86	182
	2023	**2621**	**107774**	**128**	**242**	**81**	**186**

a Normalnotorowy, łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych. b Pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i w wieku do 25 lat.

a Standard gauge, including broad gauge; excluding shunting. b By vehicles with a permissible total weight above 3.5 tonnes and not older than 25 years.

TABL. 5 (410). **PRZEWOZY PASAŻERÓW**
TRANSPORT OF PASSENGERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent		
Przewozy w tys. pasażerów	**4547157**	**2751311**	**3796844**	**4096191**	**100,0**	**100,0**	**Transport in thousand passengers**
Komunikacja miejska[a]	3843415	2377501	3224796	3446738	84,5	84,1	Urban transport[a]
Bez komunikacji miejskiej	703742	373810	572048	649453	15,5	15,9	Excluding urban transport
					100,0	100,0	
transport kolejowy normalnotorowy	277321	208651	342139[b]	373745	39,4	57,5	standard gauge railway transport
transport samochodowy[a]	416774	159700	214443	256935	59,2	39,6	road transport[a]
transport morski[cd]	1262	1148	1472	1388	0,2	0,2	maritime transport[cd]
w tym promy[d]	577	496	610	576	0,1	0,1	of which ferries[d]
transport wodny śródlądowy	1097	682	1101	1128	0,2	0,2	inland waterways transport
transport lotniczy[e]	7288	3629	12893	16257	1,0	2,5	air transport[e]
Praca przewozowa w mln pas·km[f]	**52584**	**27602**	**63393**	**73030**	**100,0**	**100,0**	**Transportation volume in million pass·km[f]**
Transport kolejowy normalnotorowy	17367	12557	23827[b]	25791	33,0	35,3	Standard gauge railway transport
Transport samochodowy[a]	21570	7176	11623	12391	41,0	17,0	Road transport[a]
Transport morski[cd]	146	139	167	152	0,3	0,2	Maritime transport[cd]
w tym promy[d]	135	130	157	144	0,3	0,2	of which ferries[d]
Transport wodny śródlądowy	14	10	14	12	0,0	0,0	Inland waterways transport
Transport lotniczy[e]	13486	7720	27762	34684	25,6	47,5	Air transport[e]

a Bez przewozów dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób; w przypadku komunikacji miejskiej — dane szacunkowe. b W tym ewidencjonowane przejazdy bezpłatne zrealizowane przez polskich przewoźników w ramach specjalnej oferty skierowanej do obywateli Ukrainy po wprowadzeniu stanu wojennego na terytorium Ukrainy; bez przewozów pociągami humanitarnymi. c Łącznie z transportem przybrzeżnym. d Bez kierowców samochodów ciężarowych przewożonych promami. e Rozkładowy i pozarozkładowy; polscy przewoźnicy. f Bez komunikacji miejskiej.

a Excluding transports by entities employing up to 9 persons; in the case of urban transport — estimated data. b Including registered free transportation performed by Polish railway undertakings within a special offer addressed to the citizens of Ukraine after martial law was introduced on the territory of Ukraine; excluding humanitarian transport. c Including coastal transport. d Excluding truck drivers on board ferries. e Scheduled and non-scheduled; Polish carriers. f Excluding urban transport.

TABL. 6 (411). **TABOR KOLEJOWY NORMALNOTOROWY[a]**
Stan w dniu 31 grudnia
STANDARD GAUGE ROLLING STOCK[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Lokomotywy: elektryczne	1816	1730	1610	1710	Locomotives: electric
spalinowe	2217	1941	1616	1698	diesel
Elektryczne zespoły trakcyjne	1330	1202	1213	1282	Electric railcars
Wagony towarowe	86364	83011	80734	83497	Freight wagons
Wagony do przewozu podróżnych[b]	2589	2217	3643	4859	Rail coaches[b]

a Łącznie z szerokotorowym. b Wagony z miejscami do siedzenia, sypialne i kuszetki; w latach 2022 i 2023 dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii (dane obejmują wagony do przewozu podróżnych bez napędu).

a Including broad gauge. b Coaches with places for sitting, sleeping cars and couchette coaches; in 2022 and 2023, data are not comparable with the data for previous years due to changes in the methodology (data cover non-tractive vehicles, i.e. rail coaches and railcar trailers).

TABL. 7 (412). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM[a] WEDŁUG KIERUNKÓW KOMUNIKACJI**

RAILWAY TRANSPORT[a] OF GOODS BY DESTINATION

KIERUNKI KOMUNIKACJI	2015	2020	2022	2023	DESTINATION
	w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	**224320**	**218381**	**237587**	**229935**	**T O T A L**
Nadanie wewnętrzne	155685	144811	152773	150173	Domestic
Nadanie za granicę	28345	24560	29518	29325	Foreign
drogą lądową	19361	16781	22689	22699	by land
przez porty	8984	7779	6829	6626	through ports
Przyjęcie z zagranicy	36141	41818	48085	42866	From abroad
drogą lądową	29101	32109	33920	29715	by land
przez porty	7040	9709	14165	13152	through ports
Tranzyt	4149	7192	7211	7571	Transit

a Normalnotorowym, łącznie z szerokotorowym; bez przewozów manewrowych.
a Standard gauge, including broad gauge; excluding shunting.

TABL. 8 (413). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM KOLEJOWYM NORMALNOTOROWYM**

TRANSPORT OF PASSENGERS BY STANDARD GAUGE RAILWAY TRANSPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. pasażerów in thousand passengers				
O G Ó Ł E M	**277321**	**208651**	**342139[a]**	**373745**	**T O T A L**
w tym w komunikacji międzynarodowej	1145	514	2372	3466	of which in international transport
przewozy w pociągach[b]:					transport by[b]:
osobowych	246053	181902	281658	304642	frequent-stop-trains
pospiesznych	23974	23287	53516	59991	fast trains
ekspresowych (łącznie z Intercity)	6149	2949	4594	5645	express trains (including Intercity)
W tym przewozy z biletami:					Of which transport on the basis of tickets:
jednorazowymi	111547	89649	165092	185740	single
okresowymi	139392	87086	131011	146027	season

a W tym ewidencjonowane przejazdy bezpłatne zrealizowane przez polskich przewoźników w ramach specjalnej oferty skierowanej do obywateli Ukrainy po wprowadzeniu stanu wojennego na terytorium Ukrainy; bez przewozów pociągami humanitarnymi. b Bez przewozów w komunikacji międzynarodowej.
a Including registered free transportation performed by Polish railway undertakings within a special offer addressed to the citizens of Ukraine after martial law was introduced on the territory of Ukraine; excluding humanitarian transport. b Excluding international transport.

TABL. 9 (414). **PRZEWOZY PASAŻERÓW TRANSPORTEM SAMOCHODOWYM[a]**

TRANSPORT OF PASSENGERS BY ROAD TRANSPORT[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln pasażerów in million passengers				
O G Ó Ł E M	**416,8**	**159,7**	**214,4**	**256,9**	**T O T A L**
w tym w komunikacji międzynarodowej	3,9	1,5	3,0	3,3	of which in international transport
Komunikacja regularna	347,8	122,4	169,0	207,7	Scheduled service
Komunikacja nieregularna	69,0	37,3	45,4	49,2	Non-scheduled service

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding transport by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (415). **TABOR KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT FLEET[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Komunikacja naziemna					**Ground transport**
Środki transportu:					Transport equipment:
autobusy	11795	12231	12271	12466	buses
w tym sektor publiczny	10337	10928	10849	11022	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	9783	10420	10357	10605	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	3373	3106	3070	3042	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	2885	2622	2619	2637	of which local government units ownership
trolejbusy[b]	216	257	235	233	trolley buses[b]
Miejsca w pojazdach w tys.	1784	1790	1801	1830	Seats in vehicles in thousands
autobusy	1283	1283	1281	1295	buses
w tym sektor publiczny	1148	1155	1143	1156	of which public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	1083	1098	1088	1107	of which local government units ownership
tramwaje — sektor publiczny	481	481	496	512	trams — public sector
w tym własność jednostek samorządu terytorialnego	427	423	440	459	of which local government units ownership
trolejbusy[b]	19,9	25,6	23,7	23,1	trolley buses[b]
Metro[b]					**Metro**[b]
Wagony	450	450	486	594	Wagons
Miejsca w wagonach w tys.	117	117	126	151	Seats in wagons in thousands

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Występuje tylko sektor publiczny — własność jednostek samorządu terytorialnego.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. b Operate exclusively within the public sector — local government units ownership.

TABL. 11 (416). **PRZEWOZY PASAŻERÓW KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ**[a]
TRANSPORT OF PASSENGERS BY URBAN TRANSPORT[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln pasażerów		in million passengers		
Komunikacja naziemna[b]:					Ground transport[b]:
w ciągu roku	3672,2	2270,8	3059,8	3246,8	during the year
w ciągu doby	10,1	6,2	8,4	8,9	during a day
Metro:					Metro:
w ciągu roku	171,3	106,7	165,0	200,0	during the year
w ciągu doby	0,47	0,29	0,45	0,55	during a day

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane szacunkowe. b Autobusowa, tramwajowa i trolejbusowa.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons; estimated data. b Bus, tram and trolley bus transport.

TABL. 12 (417). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA**
Stan w dniu 31 grudnia
MARITIME TRANSPORT FLEET
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Statki	**126**	**137**	**130**	**130**	**Ships**
Statki towarowe[a]	89	89	83	83	Cargo ships[a]
statki do przewozu ładunków stałych	80	74	68	68	ships for dry bulk transport
w tym masowce	58	59	51	51	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	5	3	3	3	tankers
barki morskie[a]	4	12	12	12	maritime barges[a]
Promy	7	9	9	9	Ferries
Statki pasażerskie[a]	30	34	34	34	Passenger ships[a]
Jachty morskie komercyjne	—	5	4	4	Commercial sea-going yachts
Nośność (DWT) w tys. t	**2517**	**2662**	**2740**	**2733**	**DWT in thousand tonnes**
Statki towarowe[a]	2477	2610	2688	2681	Cargo ships[a]
statki do przewozu ładunków stałych	2453	2592	2670	2663	ships for dry bulk transport
w tym masowce	2135	2299	2180	2173	of which bulk cargo ships
zbiornikowce	20	5	5	5	tankers
barki morskie[a]	4	13	13	13	maritime barges[a]
Promy	39	50	50	50	Ferries
Statki pasażerskie[a]	1,3	1,9	1,9	1,9	Passenger ships[a]
Jachty morskie komercyjne	—	0,2	0,2	0,2	Commercial sea-going yachts

a Łącznie z przybrzeżną flotą transportową.
a Including coastal transport fleet.

TABL. 13 (418). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA WEDŁUG WIEKU STATKÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
MARITIME TRANSPORT FLEET BY AGE OF SHIPS
As of 31 December

LATA / YEARS s — statki / ships n — nośność (DWT) w tys. t / DWT in thousand tonnes		Ogółem Total	Statki w wieku Age of ships					
			5 lat i mniej and less	6—10	11—15	16—20	21—25	26 lat i więcej and more
2015	s	102	24	19	7	15	11	26
	n	2515	889	802	216	397	148	63
2020	s	95	13	24	20	7	7	24
	n	2650	486	884	812	220	183	65
2022	s	88	9	10	35	6	6	22
	n	2728	389	548	1315	215	181	80
2023	**s**	**88**	**4**	**11**	**35**	**9**	**7**	**22**
	n	**2721**	**201**	**408**	**1486**	**335**	**212**	**80**

U w a g a. W 2023 r. średni wiek statków wynosił 20 lat.
N o t e. In 2023, the average age of ships was 20 years.

TABL. 14 (419). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RODZAJÓW ŻEGLUGI I ZASIĘGÓW PŁYWANIA**

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO AND RANGE OF NAVIGATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	**6963**	**8135**	**8442**	**7363**	**Transport in thousand tonnes**
Żegluga regularna	6212	7812	8234	7324	Liner shipping
bliskiego zasięgu	5614	7251	7713	6331	short range
zasięg: europejski	—	80	117	129	Europe
bałtycki	5614	7172	7595	6202	Baltic
oceanicznego zasięgu	598	561	522	993	ocean range
Żegluga nieregularna	751	323	207	39	Tramp shipping
bliskiego zasięgu	706	323	207	39	short range
zasięg: europejski	464	—	—	—	Europe
bałtycki	242	323	207	39	Baltic
oceanicznego zasięgu	45	—	—	—	ocean range
Praca przewozowa w mln t·km	**12739**	**6658**	**11602**	**19681**	**Transportation volume in million tkm**
Żegluga regularna	11044	6490	11430	19680	Liner shipping
bliskiego zasięgu	1076	1664	1730	1469	short range
zasięg: europejski	—	172	166	202	Europe
bałtycki	1076	1492	1564	1267	Baltic
oceanicznego zasięgu	9968	4826	9700	18211	ocean range
Żegluga nieregularna	1695	168	172	1	Tramp shipping
bliskiego zasięgu	1073	168	172	1	short range
zasięg: europejski	964	—	—	—	Europe
bałtycki	109	168	172	1	Baltic
oceanicznego zasięgu	622	—	—	—	ocean range

TABL. 15 (420). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG RELACJI PRZEWOZÓW**

MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY CARGO RELATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	**6963**	**8135**	**8442**	**7363**	**T O T A L**
w tym:					of which:
przewozy ładunków polskiego handlu zagranicznego[a]	1204	1870	2093	1837	Polish foreign trade cargo transports[a]
przewozy ładunków obcych przechodzących tranzytem przez porty polskie[a]	43	43	17	8	foreign cargo transports transiting through Polish ports[a]
W relacji z portami polskimi	5800	7242	7615	6221	In relation to Polish ports
przywóz	2858	3489	3651	2945	imports
wywóz	2942	3753	3964	3277	exports
Pomiędzy portami: zagranicznymi	1044	621	619	1102	Between ports: foreign
polskimi	83	240	200	—	Polish
Przewozy wewnątrzportowe	36	33	7	39	Port-internal transport

a Bez wagi kontenerów i jednostek tocznych.

a The weight of container and ro-ro cargo is not included in the Polish trade transport.

TABL. 16 (421). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW TRANSPORTEM MORSKIM WEDŁUG KATEGORII ŁADUNKOWYCH**
MARITIME TRANSPORT OF GOODS BY TYPE OF CARGO

KATEGORIE ŁADUNKOWE	2015	2020	2022	2023	TYPE OF CARGO
	w tys. t in thousand tonnes				
O G Ó Ł E M	**6963**	**8135**	**8442**	**7363**	**T O T A L**
Masowe ciekłe	292	323	207	39	Liquid bulk
w tym ropa i przetwory naftowe	276	319	200	—	of which crude petroleum and oil products
Masowe suche	247	194	106	668	Dry bulk
w tym węgiel i koks	45	23	—	—	of which coal and coke
Ładunki toczne	4531	5303	5624	4506	Roll-on, roll-off
Pozostałe ładunki	1893	2315	2505	2150	Other general cargo

TABL. 17 (422). **ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH**[a]
GOODS LOADED AND UNLOADED IN SEAPORTS[a]

P O R T Y P O R T S KATEGORIE ŁADUNKOWE TYPE OF CARGO	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	ogółem total				w tym ładunki tranzytowe of which transit cargo			
	w tys. t in thousand tonnes							
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**69530**	**88520**	**118972**	**136415**	**10425**	**12543**	**16241**	**22831**
w tym: of which:								
Gdańsk	31685	40575	63153	79787	7063	9038	12877	14794
Gdynia	15391	21220	23075	25843	244	906	1009	865
Kołobrzeg	118	131	173	272	—	—	—	66
Police	1724	1640	1212	766	—	—	—	—
Szczecin	8276	9581	11209	11822	932	1592	1414	1917
Świnoujście	11759	15097	19998	17764	2145	987	941	5189
Masowe ciekłe Liquid bulk	18856	22461	38825	53112	2691	866	5417	15783
w tym ropa i produkty z ropy naftowej of which crude petroleum and oil products	16694	17307	32033	45735	2673	784	5245	10785
Masowe suche Dry bulk	25744	30420	41694	42330	1331	2344	2655	2283
w tym węgiel i koks of which coal and coke	8139	10014	22444	19998	538	936	1227	945
Kontenery Containers	13576	21656	22756	26853	4426	7537	6528	3380
Ładunki toczne Roll-on, roll-off	7760	8747	9717	8731	1184	751	123	126
Pozostałe ładunki Other general cargo	3593	5236	5981	5388	793	1044	1517	1260

a Dane dotyczą ładunków przewiezionych statkami o pojemności brutto (GT) 100 i więcej w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu; bez wagi własnej jednostek ładunkowych i bunkru.

a Data concern transport of goods by ships with gross tonnage (GT) 100 and more under international maritime traffic and cabotage; excluding the tare weight of ro-ro units and bunker.

TABL. 18 (423). **STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH**[a]
SHIPS ARRIVALS AT SEAPORTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which					
			Gdańsk	Gdynia	Kołobrzeg	Police	Szczecin	Świnoujście
Statki ..... Ships	2015	18169	3106	3678	165	275	2823	5354
	2020	17648	3610	3847	82	290	2682	5238
	2022	19939	4276	4146	71	227	3173	6265
	2023	**18886**	**4199**	**3948**	**110**	**150**	**2756**	**5848**
Pojemność netto (NT) w tys. Net tonnage (NT) in thousands	2015	83909	20904	26853	80	773	5445	29266
	2020	96943	28121	29259	71	722	5679	32676
	2022	122499	40608	36323	73	559	6435	38117
	2023	**129272**	**45924**	**36847**	**119**	**350**	**6868**	**38776**

a Dane dotyczą statków o pojemności brutto (GT) 100 i więcej.
a Data concern ships with gross tonnage (GT) 100 and more.

TABL. 19 (424). **RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**
PASSENGER TRAFFIC AT SEAPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przyjazdy pasażerów do kraju[a]	**919666**	**780543**	**885794**	**871811**	**Passenger arrivals in Poland**[a]
w tym przez port:					of which through the port of:
Gdańsk	52840	77323	74323	75022	Gdańsk
Gdynia	301365	196346	264272	276008	Gdynia
Szczecin	1139	685	298	41	Szczecin
Świnoujście	519066	487209	546900	520740	Świnoujście
Wyjazdy pasażerów z kraju[b]	**931632**	**773182**	**929215**	**862113**	**Passenger departures from Poland**[b]
w tym przez port:					of which through the port of:
Gdańsk	55136	70690	92005	67722	Gdańsk
Gdynia	302885	199085	282419	279262	Gdynia
Szczecin	90	167	235	43	Szczecin
Świnoujście	527341	483971	554555	515086	Świnoujście

a, b Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a — przyjechali z portów zagranicznych do portów polskich jako portów docelowych, b — wyjechali z portów polskich do portów zagranicznych.
a, b In regard to passengers of passenger ships, cargo ships and ferries, who: a — arrived from foreign ports to Polish ports as ports of destination, b — departed from Polish ports to foreign ports.

TABL. 20 (425). **TABOR ŚRÓDLĄDOWEGO TRANSPORTU WODNEGO**
Stan w dniu 31 grudnia
INLAND WATERWAYS TRANSPORT FLEET
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Holowniki: liczba	21	21	26	30	Tugs: number
moc w kW	2776	3886	6396	6851	power in kW
Pchacze: liczba	196	97	98	111	Pushers: number
moc w kW	54486	23921	25221	26434	power in kW
Barki: liczba	600	251	239	250	Barges: number
nośność w tys. t wymierzonych[a]	303	135	128	130	load capacity in thousand measured tonnes[a]
Statki pasażerskie: liczba	101	127	116	109	Passenger ships: number
miejsca pasażerskie	8698	12058	11017	10487	passenger capacity

a Tona wymierzona — tona nośności ładunkowej barki ustalanej przez tzw. pomierzanie statku.
a Measured tonne — the tonne of load capacity of a barge established through so-called ship measurements.

TABL. 21 (426). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW ŚRÓDLĄDOWYM TRANSPORTEM WODNYM W KOMUNIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ**

INLAND WATERWAYS TRANSPORT OF GOODS IN INTERNATIONAL TRAFFIC

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Przewozy w tys. t	**8091**	**1888**	**1409**	**1275**	**Transport in thousand tonnes**
Przywóz	86	134	46	8	Imports
Wywóz	981	280	203	163	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	3	0,3	1	2	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	7021	1474	1158	1102	Transport of goods between foreign ports
Praca przewozowa w mln t·km	**2142**	**456**	**415**	**386**	**Transportation volume in million tkm**
Przywóz	16	25	12	3	Imports
Wywóz	191	63	59	55	Exports
Przewozy ładunków tranzytowych	2	0,1	0,3	0,4	Transport of transit goods
Przewozy ładunków pomiędzy portami zagranicznymi	1933	368	344	328	Transport of goods between foreign ports

TABL. 22 (427). **WYBRANE DANE PRZEWOŹNIKÓW TRANSPORTU LOTNICZEGO ROZKŁADOWEGO**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED DATA FROM SCHEDULED AIR TRANSPORT CARRIERS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Samoloty:					Aircraft:
liczba	53	97	99	94	number
miejsca pasażerskie	4837	10962	11925	11788	passenger seats
Liczba tras lotniczych	108	142	175	184	Number of air routes
w tym międzynarodowych	97	120	152	162	of which international
Liczba państw, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	32	32	42	43	Number of countries with which scheduled air connections are maintained
Liczba miast, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	51	56	69	75	Number of cities with which scheduled air connections are maintained
w tym za granicą	41	45	58	62	of which foreign
Przewozy pasażerów (w ciągu roku) w tys.	4441	3163	8002	10054	Transport of passengers (during the year) in thousands
w ruchu regularnym	4351	2738	7185	8952	on scheduled flights
na trasach: krajowych	1165	635	1315	1565	on domestic routes
międzynarodowych	3186	2104	5870	7387	on international routes
w ruchu nieregularnym	90	425	817	1101	on non-scheduled flights
w tym loty międzynarodowe	89	425	816	1101	of which international flights
Współczynnik wykorzystania miejsc pasażerskich (w ciągu roku) w % — w transporcie: krajowym	67,0	36,8	67,1	71,7	Passenger load factor (during the year) in %: domestic flights
międzynarodowym	84,5	27,7	81,7	84,2	international flights
Przewozy ładunków (w ciągu roku) w t	36992	52342	75885	73122	Transport of freight/mail (during the year) in tonnes
w transporcie: krajowym	3205	176	215	261	domestic flights
międzynarodowym	33787	52167	75669	72860	international flights

TABL. 23 (428). **RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH**
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

PORTY AIRPORTS	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	pasażerowie przybyli[a] w tys. passenger arrivals[a] in thousands				pasażerowie odprawieni[b] w tys. passenger departures[b] in thousands			
	Z PORTÓW KRAJOWYCH FROM DOMESTIC AIRPORTS				DO PORTÓW KRAJOWYCH TO DOMESTIC AIRPORTS			
OGÓŁEM **TOTAL**	**1578,8**	**680,2**	**1609,8**	**1809,1**	**1580,4**	**681,0**	**1607,0**	**1805,0**
w tym: of which:								
Bydgoszcz	3,8	4,0	12,0	15,6	3,3	4,3	12,8	16,8
Gdańsk	225,6	78,1	200,0	229,0	230,8	77,0	198,6	228,9
Katowice	28,6	21,3	46,7	53,2	31,0	21,1	46,4	52,4
Kraków	170,6	84,9	230,6	271,8	175,0	87,9	235,6	275,9
Lublin	0,4	5,1	20,3	17,0	0,3	5,5	21,5	17,3
Łódź	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Poznań	46,9	30,8	60,5	66,4	46,1	31,4	62,6	68,4
Rzeszów	77,1	40,0	90,1	104,9	79,4	41,2	94,5	110,5
Szczecin	33,5	36,8	90,9	104,4	34,2	36,1	94,6	108,1
Warszawa	598,2	308,7	658,2	792,7	580,1	303,8	638,5	771,9
Warszawa — Modlin	175,6	0,3	18,9	15,1	172,4	0,1	17,1	13,9
Wrocław	213,0	58,1	148,6	171,8	221,9	59,9	151,4	175,1
	Z PORTÓW ZAGRANICZNYCH FROM FOREIGN AIRPORTS				DO PORTÓW ZAGRANICZNYCH TO FOREIGN AIRPORTS			
OGÓŁEM **TOTAL**	**13633,4**	**6609,3**	**18700,3**	**24151,4**	**13695,9**	**6608,5**	**19004,6**	**24260,3**
w tym: of which:								
Bydgoszcz	166,1	58,5	113,4	165,7	167,2	60,0	115,0	167,5
Gdańsk	1618,8	767,2	2075,5	2714,6	1620,2	775,6	2085,1	2723,6
Katowice	1482,8	700,9	2154,0	2739,7	1505,6	696,6	2159,0	2750,5
Kraków	1926,2	1184,3	3424,5	4410,1	1942,0	1231,9	3495,3	4441,5
Lublin	131,2	56,0	140,0	181,0	132,2	56,9	144,6	181,2
Łódź	142,4	37,8	90,0	178,1	145,8	37,7	90,7	179,4
Poznań	685,0	316,2	1033,9	1304,5	705,8	299,9	1045,4	1303,4
Rzeszów	244,0	75,8	242,5	348,7	244,8	77,3	255,5	352,2
Szczecin	171,4	55,2	118,7	131,6	173,4	56,6	115,6	133,3
Warszawa	5020,4	2454,4	6466,0	8425,8	5018,9	2406,4	6628,4	8484,0
Warszawa — Modlin	1123,1	434,1	1516,2	1670,5	1120,6	437,5	1539,1	1666,7
Wrocław	916,9	442,0	1282,1	1767,9	917,4	443,1	1285,9	1766,3

a, b Pasażerowie, dla których określony port krajowy jest: a — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, b — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a, b Passengers for whom the indicated domestic airport is: a — the final destination of a journey which begun at a domestic or foreign airport, b — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 24 (429). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES AND TRACTORS[a]
As of 31 December

POJAZDY	2015	2020	2022	2023	VEHICLES
	w tys. szt.		in thousand units		
O G Ó Ł E M	**27409**	**32991**	**34866**	**35915**	**T O T A L**
w tym:					of which:
Samochody osobowe	20723	25114	26458	27228	Passenger cars
w tym w wieku do 30 lat	18012	20986	21458	21797	of which up to 30 years old
Autobusy	110	125	129	132	Buses
w tym w wieku do 30 lat	88	88	88	90	of which up to 30 years old
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe	3428	3999	4250	4372	Lorries and road tractors
w tym w wieku do 30 lat	2863	3196	3338	3402	of which up to 30 years old
Ciągniki balastowe i rolnicze	1703	1856	1945	1994	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	1272	1669	1831	1924	Motorcycles
w tym w wieku do 30 lat	726	919	1014	1079	of which up to 30 years old

a Według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców.
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Cyfryzacji.
a According to the Central Register of Vehicles and Drivers.
S o u r c e: data of the Ministry of Digital Affairs.

TABL. 25 (430). **WYPADKI DROGOWE**[a]
ROAD ACCIDENTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Wypadki	**32967**	**23540**	**21322**	**20936**	**Total accidents**
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych[b]	12,0	7,1	6,1	5,8	Per 10 thousand registered road motor vehicles and tractors[b]
Ważniejsze przyczyny wypadków					**Major causes of accidents**
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez kierujących pojazdami	27307	20999	19391	19058	Non-compliance with traffic regulations by drivers
w tym:					of which:
niedostosowanie prędkości do sytuacji w ruchu, łącznie z przekraczaniem dozwolonej prędkości	6807	5516	4473	4216	inappropriate speed for road conditions, including exceeding the speed limit
nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	7235	5708	4530	4576	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	1472	1036	925	917	passing incorrectly
Nieprzestrzeganie przepisów o ruchu drogowym przez osoby piesze	2619	1385	1085	1007	Non-compliance with traffic regulations by pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	1733	830	678	622	of which careless entering the roadway
Stan nietrzeźwości użytkowników dróg	2211	2015	1729	1600	State of insobriety of road users, of
kierujących	1575	1656	1415	1331	drivers
samochodami osobowymi	1119	1075	923	825	of passenger cars
motocyklami	84	103	83	96	of motorcycles
rowerami i motorowerami	298	357	250	259	of bicycles and motor-bicycles
samochodami ciężarowymi	33	60	55	51	of lorries
innymi pojazdami	41	61	104	100	of other vehicles
pasażerów	36	18	15	16	passengers
pieszych	600	341	299	253	pedestrians
Zły stan techniczny pojazdów	41	64	36	46	Poor technical condition of vehicles
Ofiary wypadków	**42716**	**28954**	**26639**	**26018**	**Road casualties**
Śmiertelne	2938	2491	1896	1893	Fatalities
w tym nieletni do lat 14	70	44	53	48	of which juveniles up to the age of 14
Ranni	39778	26463	24743	24125	Injured
w tym nieletni do lat 14	3078	1605	1863	1832	of which juveniles up to the age of 14

a Zarejestrowane przez Policję. b Według Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (stan w dniu 31 grudnia).
Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.
a Registered by the Police. b According to the Central Register of Vehicles and Drivers (as of 31 December).
S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

Poczta
Post

TABL. 26 (431). **PRZYCHODY OPERATORÓW POCZTOWYCH**

REVENUES OF POSTAL OPERATORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	**11763,8**	**14418,7**	**16574,4**	**100,0**	**T O T A L**
Usługi pocztowe powszechne[a]	3072,2	3006,0	2911,9	17,6	Universal postal services[a]
Usługi pocztowe wchodzące w zakres usług powszechnych[b]	1238,9	1227,1	1291,8	7,8	Postal services falling within the scope of universal services[b]
Przesyłki kurierskie	6867,9	9592,9	11774,8	71,0	Courier consignments
Druki bezadresowe	77,4	54,8	60,0	0,4	Non-addressed printed forms
Inne usługi pocztowe	507,3	537,9	535,9	3,2	Other postal services

a, b Świadczone przez operatora: a — wyznaczonego, b — wyznaczonego i pozostałych (alternatywnych) operatorów.
Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a, b Provided by the operator: a — designated, b — designated and other (alternative) postal operators.
S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 27 (432). **PLACÓWKI POCZTOWE**[a]

POST OFFICES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31.12.)	24295	27904	30237	54389	Post offices (as of 31.12.)
operator wyznaczony	7387	7627	7620	7620	designated operator
operatorzy pozostali (alternatywni)	16908	20277	22617	46769	other (alternative) operators

a Własne i agentów pocztowych.
Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a Own and of postal agents.
S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 28 (433). **USŁUGI POCZTOWE**[a]

POSTAL SERVICES[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln in millions				
W OBROCIE KRAJOWYM	IN DOMESTIC TURNOVER				
Przesyłki listowe	1373,4	987,2	845,5	792,4	Letters
w tym w ramach usług powszechnych[b]	1373,1	987,2	845,3	792,3	of which within the universal services[b]
Paczki pocztowe	25,2	28,2	25,8	20,8	Postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych[b]	24,5	27,8	24,7	20,1	of which within the universal services[b]
Przesyłki kurierskie[c]	204,8	604,9	862,0	992,6	Courier consignments[c]
Przesyłki reklamowe	249,4	113,4	103,1	86,6	Direct mail
Druki bezadresowe	3782,9	1380,2	720,4	783,7	Non-addressed printed forms
Przekazy pocztowe zrealizowane	44,6	41,5	35,9	35,5	Postal transfers paid
W OBROCIE ZAGRANICZNYM[d]	IN FOREIGN TURNOVER[d]				
Przesyłki listowe	91,6	67,4	50,4	46,3	Letters
w tym w ramach usług powszechnych[b]	91,6	64,7	46,0	41,6	of which within the universal services[b]
Paczki pocztowe	1,6	1,8	2,0	2,0	Postal parcels
w tym w ramach usług powszechnych[b]	1,4	1,5	1,6	1,7	of which within the universal services[b]
Przesyłki kurierskie[c]	11,7	31,9	31,8	59,7	Courier consignments[c]

a Dane dotyczą operatora wyznaczonego oraz pozostałych (alternatywnych) operatorów pocztowych. b Łącznie z usługami wchodzącymi w zakres usług powszechnych. c Obejmują przesyłki listowe i paczki. d Nadane z zagranicy do Polski i z Polski za granicę.
Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

a Data concern the designated operator and other (alternative) postal operators. b Including services falling within the scope of universal services. c Data include letters and parcels. d Sent to Poland from abroad and sent abroad from Poland.
S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

DZIAŁ XX
HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle".

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców w:
   — punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych),
   — hurtowniach oraz u producentów;
2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów — rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe".

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe; napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

CHAPTER XX
TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are economic entities whose primary activity is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles" section.

2. Data on **retail sales** include:

1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers in:
   — retail sales outlets, i.e. in: shops (including generally available pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and portable sales outlets, pharmaceutical outlets),
   — wholesale stores as well as at producers;
2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The value of retail sales does not include marketsales made by salesmen who only pay a stall fee (e.g. sales of agricultural products by farmer producers, and sales at automoble markets).

Data on retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), with sales in catering establishments separated out. Unlike the groupings in the COICOP classification, "non-foodstuff goods" are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets whose primary activity is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments operate periodically and function for no more than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

4. Data on **wholesale of commodities** include sales from warehouses, where the commodities stored are owned by the trade enterprise. The value of wholesale also includes sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as sales realised by settled transit where commodities are transferred directly form the supplier to the byuer, bypassing warehouses that realise the delivery.

5. Magazyny handlowe hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

6. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej, w tym informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego.

7. Dane o dostawach wybranych towarów konsumpcyjnych (tabl. 10) w zakresie:

— produkcji wyrobów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
— zapasów u producentów — dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Od 2017 r. dane o eksporcie i imporcie obejmują, oprócz dotychczas stosowanej transakcji „bezwarunkowe kupno/sprzedaż", również pozostałe transakcje (np. dostawy humanitarne), z wyjątkiem operacji w celu przetwarzania i operacji następujących po przetworzeniu.

5. Trade warehouses of wholesale and retail distribution are organisational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity intended for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with technical and organisational means as well as with service personnel and, in addition, registrating the amount and changes in stocks.

6. Data on trade and catering activity, including information about shops and petrol stations, are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data were generalised using the result of a sample survey.

7. Data on deliveries of selected consumer goods (table 10) within the scope of:

— production of products — concern economic entities employing more than 9 persons,
— stocks at producers — concern economic entities employing more than 49 persons.

Since 2017, data on exports and imports include, in addition to the previously used "unconditional purchase/sale" transaction, other transactions (e.g. humanitarian deliveries), excluding operations for processing and post-processing.

TABL. 1 (434). **SPRZEDAŻ DETALICZNA (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł[a] in million PLN[a]				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**721999**	**890637**	**1185525**	**1255736**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
sektor publiczny	2370	1542	4270	4762	0,3	0,4	public sector
sektor prywatny	719629	889095	1181256	1250973	99,7	99,6	private sector
W punktach sprzedaży detalicznej[b]	691057	853449	1121570	1179868	95,7	94,0	In retail sales outlets[b]
żywność i napoje bezalkoholowe	165161	211283	252659	280451	22,9	22,3	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	54782	72744	81025	86211	7,6	6,9	alcoholic beverages, tobacco
towary nieżywnościowe	471114	569421	787886	813206	65,2	64,8	non-foodstuffs
W placówkach gastronomicznych	30942	37189	63955	75868	4,3	6,0	In catering establishments
NA 1 MIESZKAŃCA	**18775**	**23329**	**31340**	**33310**	**.**	**.**	**PER CAPITA**

a Na 1 mieszkańca — w zł. b Łącznie ze sprzedażą detaliczną dokonywaną w hurtowniach i u producentów.
a Per capita — in PLN. b Including retail sales conducted at wholesale stores and producers.

TABL. 2 (435). **DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ (ceny stałe[a])**
INDICES OF RETAIL SALES (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100	2015= =100	2021= =100
O G Ó Ł E M T O T A L	**105,5**	**104,6**	**104,7**	**96,3**	**106,9**	**102,6**	**95,5**	**142,3**	**123,9**	**98,0**
W punktach sprzedaży detalicznej In retail sales outlets	105,4	104,4	104,3	97,9	106,3	102,0	95,0	140,4	122,5	96,9
żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	100,5	100,2	102,0	101,7	99,8	100,6	96,4	101,2	104,6	97,0
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages, tobacco	101,4	103,6	105,6	105,1	101,9	99,7	95,8	102,7	118,2	95,5
towary nieżywnościowe non-foodstuffs	107,6	106,0	104,9	95,8	109,2	102,7	94,5	164,5	129,8	97,1
W placówkach gastronomicznych In catering establishments	107,3	107,0	113,0	69,6	121,8	114,9	104,2	192,8	147,7	119,7
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA	**105,5**	**104,6**	**104,8**	**96,9**	**107,4**	**103,0**	**95,9**	**145,7**	**126,2**	**98,8**

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 3 (436). **SPRZEDAŻ DETALICZNA W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH (ceny bieżące)**
RETAIL SALES IN ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF PERSONS EMPLOYED (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**721999**	**890637**	**1185525**	**1255736**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
podmioty gospodarcze o liczbie pracujących:							economic entities employing:
Do 9 osób	206897	245990	303225	322439	28,7	25,7	Up to 9 persons
10—49	136395	161665	224386	235998	18,9	18,8	10—49
50 osób i więcej	378707	482982	657914	697299	52,4	55,5	50 persons and more

TABL. 4 (437). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W SKLEPACH I NA STACJACH PALIW WEDŁUG GRUP TOWARÓW (ceny bieżące)**

STRUCTURE OF RETAIL SALES IN SHOPS AND PETROL STATIONS BY GROUPS OF GOODS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Owoce i warzywa	3,2	4,2	3,9	4,2	Fruit and vegetables
Mięso i wyroby mięsne	5,9	5,8	5,5	6,0	Meat and meat products
Ryby i przetwory rybne	1,1	1,0	1,0	1,1	Fish and fish products
Pieczywo i przetwory zbożowe	3,3	3,2	3,2	3,5	Bread and cereal products
Mleko, jaja i sery	3,5	3,8	3,8	4,2	Milk, eggs and cheese
Cukier i wyroby cukiernicze	1,8	1,9	1,6	1,8	Sugar and confectionery
Kawa, herbata i kakao	1,3	1,3	1,2	1,2	Coffee, tea and cocoa
Pozostałe artykuły żywnościowe i napoje bezalkoholowe	8,2	9,3	9,0	9,5	Other foodstuff articles and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	5,1	5,0	4,6	4,8	Alcoholic beverages
Wyroby tytoniowe	3,2	3,2	3,0	2,8	Tobacco
Artykuły farmaceutyczne i medyczne	4,8	6,0	5,5	5,1	Pharmaceutical and medical articles
Kosmetyki i wyroby toaletowe	4,6	4,8	4,5	4,9	Cosmetics and toilet goods
Wyroby tekstylne	0,9	0,9	0,8	0,7	Textile products
Odzież łącznie z dodatkami do ubrań i wyrobami futrzarskimi	5,2	4,3	4,6	4,8	Clothing including accessories and furriery
Obuwie i wyroby skórzane	1,5	1,1	1,3	1,2	Footwear and leather products
Meble i sprzęt oświetleniowy	2,7	2,9	2,5	2,5	Furniture and lighting appliances
Artykuły i sprzęt gospodarstwa domowego	2,8	2,8	2,8	2,8	Household appliances and articles
Artykuły radiowo-telewizyjne	1,3	0,7	0,6	0,5	Radio and television articles
Książki, gazety i artykuły piśmienne	1,3	0,9	0,9	0,8	Books, newspapers and stationery
Pojazdy mechaniczne	7,9	7,1	6,8	6,8	Motor vehicles
w tym samochody	5,8	5,6	5,4	5,4	of which automobiles
Paliwa	14,3	12,3	16,1	14,4	Fuels
Pozostałe artykuły nieżywnościowe	16,1	17,5	16,8	16,4	Other non-foodstuff articles

TABL. 5 (438). **SKLEPY I STACJE PALIW**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS AND PETROL STATIONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Sklepy	360750	319936	325871	326662	Shops
sektor publiczny	243	214	270	291	public sector
sektor prywatny	360507	319722	325601	326371	private sector
o powierzchni sprzedażowej:					with sales floor:
99 m^2 i mniej	323051	281098	284768	283976	99 m^2 and less
100—399	24701	22962	22724	23207	100—399
400—999	9278	11825	14073	14970	400—999
1000 m^2 i więcej	3720	4051	4306	4509	1000 m^2 and more
Stacje paliw	8991	8120	8161	8539	Petrol stations
sektor publiczny	136	93	89	86	public sector
sektor prywatny	8855	8027	8072	8453	private sector
Liczba ludności na 1 sklep	107	119	116	115	Population per 1 shop

TABL. 6 (439). **PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG LICZBY SKLEPÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
ECONOMIC ENTITIES BY NUMBER OF SHOPS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	**292129**	**255062**	**260458**	**258807**	**T O T A L**
podmioty gospodarcze o liczbie sklepów:					economic entities by number of shops:
1— 2	285982	249618	255364	253678	1— 2
3— 10	4952	4385	4089	4104	3— 10
11— 20	702	610	544	567	11— 20
21— 50	324	279	293	285	21— 50
51—100	90	87	77	82	51—100
101—200	47	38	43	44	101—200
201 i więcej	32	45	48	47	201 and more

TABL. 7 (440). **GASTRONOMIA**
CATERING

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
					w odsetkach in percent		
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	**31387,1**	**37645,6**	**64643,4**	**76668,0**	**100,0**	**100,0**	**Revenues from catering activity (current prices) in million PLN**
sektor publiczny	432,9	301,9	683,7	871,2	1,2	1,1	public sector
sektor prywatny	30954,2	37343,8	63959,8	75796,8	98,8	98,9	private sector
Ze sprzedaży towarów handlowych	5787,6	4592,1	7848,2	9252,9	13,7	12,1	From sales of trade commodities
w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	4157,2	3187,8	5423,5	6200,8	9,2	8,1	of which from the sale of alcoholic beverages, tobacco
Z produkcji gastronomicznej	25154,0	32596,4	56107,2	66615,0	85,1	86,9	From catering production
Z pozostałej działalności	445,5	457,1	688,0	800,0	1,2	1,0	From other activity
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31.12.)	**68342**	**64449**	**83937**	**93306**	**100,0**	**100,0**	**Number of catering establishments (as of 31.12.)**
sektor publiczny	1144	840	936	960	1,4	1,0	public sector
sektor prywatny	67198	63609	83001	92346	98,6	99,0	private sector
Restauracje	18789	17676	23670	26102	27,7	28,0	Restaurants
Bary	22290	17170	22166	24401	27,1	26,2	Bars
Stołówki	4183	3517	4699	5046	6,3	5,4	Canteens
Punkty gastronomiczne	23080	26086	33402	37757	38,9	40,4	Food stands

TABL. 8 (441). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH (ceny bieżące)**
WHOLESALE OF COMMODITIES IN TRADE ENTERPRISES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1068831**	**1474889**	**2362305**	**1998855**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
sektor publiczny	11559	4044	8350	7389	1,1	0,4	public sector
sektor prywatny	1057272	1470845	2353955	1991466	98,9	99,6	private sector
Żywność i napoje bezalkoholowe	146637	193298	273672	253426	13,7	12,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	29440	36696	51730	45673	2,8	2,3	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe[a]	892754	1244895	2036903	1699755	83,5	85,0	Non-foodstuff goods[a]

a Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Consumer and non-consumer goods.

TABL. 9 (442). **MAGAZYNY HANDLOWE**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
TRADE WAREHOUSES[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2021	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	25269	26124	22290	number
w tym sektor prywatny	24833	25665	22011	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m^2	23956	27947	25447	storage area in thousand m^2
w tym sektor prywatny	23492	27691	25097	of which private sector
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	4293	4721	3003	number
w tym sektor prywatny	4187	4669	2937	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m^2	3289	3091	2762	storage area in thousand m^2
w tym sektor prywatny	3247	3051	2739	of which private sector
Place składowe:				Storage sites:
liczba	4722	4876	4354	number
w tym sektor prywatny	4532	4707	4169	of which private sector
powierzchnia składowa w tys. m^2	14206	15011	15365	storage area in thousand m^2
w tym sektor prywatny	13615	14245	14293	of which private sector
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	7771	11052	11336	number
w tym sektor prywatny	7624	10299	10707	of which private sector
pojemność w tys. m^3	9139	7054	7135	capacity in thousand m^3
w tym sektor prywatny	8241	6491	6786	of which private sector

a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących działalność hurtową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities conducting wholesale activity and employing more than 9 persons.
N o t e. Data on the basis of periodic survey conducted every three years.

TABL. 10 (443). **DOSTAWY[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH**

DELIVERIES[a] OF SELECTED CONSUMER GOODS

TOWARY	2015	2020	2022	2023	COMMODITIES
ŻYWNOŚĆ w tys. t FOOD in thousand tonnes					
Mięso drobiowe	1575	1782	1877	1933	Poultry meat
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	176	136	59	36	Variety meat products from poultry
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych[b]	897	803	882	739	Meat and variety meat products from animals for slaughter[b]
Ryby morskie mrożone	230	267	297	354	Frozen salt water fish
Margaryna i produkty do smarowania[c] (z wyłączeniem margaryny płynnej)	264	194	162	141	Margarine and spreads[c] (excluding liquid margarine)
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania	165	217	202	215	Butter and dairy spreads
Sery i twarogi	684	796	818	853	Cheese and curd
Mąka pszenna	2255	2322	2496	2484	Wheat flour
Kasze i grysiki	185	209	207	172	Groats and meals
Czekolada (łącznie z białą)[d]	241	240	267	276	Chocolate (including white)[d]
Makaron	217	242	243	215	Pasta
NAPOJE ALKOHOLOWE w tys. hl ALCOHOLIC BEVERAGES in thousand hectolitres					
Wódki, likiery, inne napoje spirytusowe w przeliczeniu na 100% alkoholu	1194	1378	1391	1257	Vodkas, liqueurs, other spirit beverages in terms of 100% alcohol
Wina gronowe[e]	1293	1666	1719	1606	Grape wines[e]
Piwo otrzymywane ze słodu[f]	37967	35904	35378	32751	Beer from malt[f]
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE w tys. szt. NON-FOODSTUFF GOODS in thousand units					
Mydło, detergenty i preparaty do prania[g]	.	649	539	499	Soap, detergents and washing preparations[g]
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami	1222	1623	1245	1593	Household refrigerators and freezers, including combined refrigerator-freezers
Zmywarki do naczyń typu domowego	548	680	953	745	Household dish washing machines
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami	905	1597	1295	1821	Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry
Odkurzacze typu domowego	2101	2770	2910	2522	Household vacuum cleaners
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami)	3555	4717	4458	5053	Radio receivers (including sets)
Odbiorniki telewizyjne[h]	2126	1006	1398	1530	Television receivers[h]
Samochody osobowe[i]	296	229	143	294	Passenger cars[i]
Rowery[k]	1128	1064	1000	753	Bicycles[k]

a Ilość wyrobów wytworzonych w kraju pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian stanu zapasów u producentów; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 528. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. d, e, h, k Łącznie z: d — czekoladkami i wyrobami czekoladowymi, e — wermutem, h — monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów, k — dziecięcymi. f O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. g W tysiącach ton. i Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych.

U w a g a. Przedstawione towary prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 i nomenklaturą PRODPOL; patrz uwagi ogólne do działu „Przemysł i budownictwo", ust. 3 na str. 481.

a Quantity of products produced domestically, minus their exports and plus their imports, corrected by the balance of changes of stocks at producers; see general notes, item 7 on page 528. b Include: tinned food, cured meat products and other products. c Reduced and low fat. d, e, h, k Including: d — sweet and chocolate goods, e — vermouth, h — monitors, excluding used for computers, k — children bicycles. f Of an alcoholic strength of more than 0.5%. g In thousand tonnes. i Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles.

N o t e. Goods are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature; see general notes to the "Industry and construction" chapter, item 3 on page 481.

DZIAŁ XXI
HANDEL ZAGRANICZNY

Uwagi ogólne

1. Statystyka obrotów handlu zagranicznego prowadzona jest według metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Dane o obrotach handlowych Polski z zagranicą oparte są na:

1) systemie INTRASTAT — bazującym na zgłoszeniach przywozu i wywozu INTRASTAT; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a państwami członkowskimi UE;
2) systemie EXTRASTAT — bazującym na zgłoszeniach celnych; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a tzw. krajami trzecimi, tj. niebędącymi członkami UE;
3) alternatywnych źródłach danych, wykorzystywanych do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi", tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, statkami morskimi i powietrznymi, produktami morskimi oraz militariami.

Dane otrzymane z połączenia ww. źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego.

Ponadto w danych o obrotach handlu zagranicznego uwzględnia się, jeśli nie zaznaczono inaczej, szacunek obrotów tych podmiotów, które zostały zwolnione ze składania zgłoszeń INTRASTAT.

2. Dane prezentowane w roczniku obejmują przywóz i wywóz towarów za granicę bez względu na formę płatności. Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje m.in.:

— towarów będących przedmiotem tranzytu,
— towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
— towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, z wyjątkiem obrotu uszlachetniającego liczonego metodą brutto,
— towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
— środków płatniczych i papierów wartościowych,
— złota monetarnego,
— usług (m.in. remonty, budownictwo, patenty, licencje, know-how), z wyjątkiem usług związanych z uszlachetnianiem towarów.

Obrót uszlachetniający brutto stanowi wartość towarów po uszlachetnianiu zawierającą wartość powierzonego surowca do uszlachetniania oraz wartość opłaconej usługi; obrót uszlachetniający netto stanowi wartość samej usługi uszlachetniającej powierzony surowiec, bez wartości tego surowca.

3. Wartość importu, jeśli nie zaznaczono inaczej, została wykazana na warunkach cif port polski lub franco granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. Wartość eksportu została podana na bazie fob, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

4. Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz krajów wykazywane są w imporcie według kraju pochodzenia, w eksporcie — według kraju przeznaczenia. Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty lub poddany obróbce lub przetworzeniu.

CHAPTER XXI
FOREIGN TRADE

General notes

1. Statistics on foreign trade turnover have been conducted according to the UN Statistics Division methodology.

Data concerning Poland's foreign trade turnover are based on:

1) INTRASTAT system, which uses INTRASTAT declarations of arrivals and dispatches and covers Polish trade turnover with other EU member states;
2) EXTRASTAT system, which uses customs declarations and covers Polish trade turnover with third countries, i.e. non-EU members;
3) alternative data sources used for the registration of specific goods, such as electricity, gas, sea vessels, aircraft, sea products and military goods.

Data obtained from the above mentioned sources constitute a single set of foreign trade statistics.

Moreover, data on foreign trade turnover include, unless otherwise indicated, estimations of turnover of the entities exempted from submitting INTRASTAT declaration.

2. Data presented in the yearbook include imports and exports of commodities, regardless of the form of payment. The foreign trade statistics do not include, i.a.:

— commodities in transit,
— commodities temporarily placed in warehouses and duty free zones (WOC),
— commodities temporarily allowed for trading, except for processing goods valued on a gross basis,
— commodities for diplomatic institutions,
— means of payment and securities,
— monetary gold,
— services (i.a. repairs, construction, patents, licences, know-how), except for services connected with processing of commodities.

Processing goods valued on a gross basis comprise the value of commodities after processing, including the value of raw materials subject to processing as well as the value of paid services; processing goods valued on a net basis comprise the value of the processing service itself, excluding the value of raw materials.

3. The value of imports, unless otherwise indicated, is presented in terms of cif Polish port or franco Polish border, i.e. including costs of transport and insurance to the Polish border. The value of exports is presented on the fob basis, i.e. in terms of franco border or fob port of the country of supplier.

4. Data on turnover by groups of countries as well as individual countries are presented in imports by country of origin and in exports by country of destination. **Country of origin** is the country in which the commodity was produced, manufactured or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country in which the commodity will be finally consumed, manufactured or processed.

5. Obroty handlu zagranicznego przedstawia się według następujących grup krajów:

— **kraje OECD** obejmują obroty z: Austrią, Belgią, Danią, Finlandią, Francją, Grecją, Hiszpanią, Holandią, Irlandią, Litwą, Luksemburgiem, Łotwą, Niemcami, Portugalią, Szwecją, Wielką Brytanią i Włochami oraz z: Australią, Chile, Czechami, Estonią, Islandią, Izraelem, Japonią, Kanadą, Kolumbią, Koreą Południową, Kostaryką, Meksykiem, Norwegią, Nową Zelandią, Słowacją, Słowenią, Stanami Zjednoczonymi, Szwajcarią, Turcją i Węgrami;

— **kraje rozwinięte gospodarczo** obejmują obroty z krajami:
Unii Europejskiej: Austrią, Belgią, Bułgarią, Chorwacją, Cyprem, Czechami, Danią, Estonią, Finlandią, Francją wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Gujaną Francuską, Gwadelupą, Martyniką i Reunion), Grecją, Hiszpanią, Holandią, Irlandią, Litwą, Luksemburgiem, Łotwą, Maltą, Niemcami, Portugalią, Rumunią, Słowacją, Słowenią, Szwecją, Węgrami, Wielką Brytanią (do 2020 r.) i Włochami,
EFTA: Islandią, Liechtensteinem, Norwegią wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcarią oraz z Australią, Izraelem, Japonią, Kanadą, Nową Zelandią, Południową Afryką i Stanami Zjednoczonymi (wraz z Portoryko) oraz pozostałymi (poza UE i EFTA) krajami przemysłowymi Europy Zachodniej;

— **kraje rozwijające się gospodarczo** obejmują obroty z krajami: Azji (oprócz Cypru), Afryki (oprócz Reunion), Ameryki Południowej i Środkowej (oprócz Gujany Francuskiej, Gwadelupy i Martyniki), Oceanii (oprócz określonych jako kraje rozwinięte gospodarczo), z krajami b. Jugosławii, z wyjątkiem Chorwacji i Słowenii, z azjatyckimi republikami b. ZSRR, tj. z: Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Kazachstanem, Kirgistanem, Tadżykistanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem;

— **kraje Europy Środkowo-Wschodniej** obejmują obroty z: Albanią, Białorusią, Mołdawią, Rosją i Ukrainą.

6. Przeliczenia:

1) z walut obcych na złote przyjęto:
   a) dla obrotów rejestrowanych na zgłoszeniach przywozu i wywozu INTRASTAT — kurs waluty ustalony według zasad określonych dla celów podatku od towarów i usług (VAT) lub zasad określonych dla celów związanych z cłem,
   b) dla obrotów rejestrowanych na zgłoszeniach celnych — średniomiesięczny kurs waluty obcej wyliczony i ogłoszony przez NBP;
2) ze złotych na dolary amerykańskie do przeliczeń obrotów na USD przyjęto średni kurs z połączonego zbioru informatycznego INTRASTAT i EXTRASTAT za 100 USD: w 2015 r. w imporcie — 374,83 zł, w eksporcie — 374,78 zł, w 2020 r. w imporcie — 389,61 zł, w eksporcie — 389,69 zł, w 2022 r. w imporcie — 442,35 zł, w eksporcie — 442,53 zł, w 2023 r. w imporcie — 422,27 zł, w eksporcie — 422,43 zł.

7. Obroty towarowe w handlu zagranicznym prezentowane są według 8-znakowej Nomenklatury Scalonej CN, która bazuje na 6-znakowym Zharmonizowanym Systemie Oznaczenia i Kodowania Towarów HS i stanowi podstawową klasyfikację towarową handlu zagranicznego, która podlega corocznej weryfikacji.

5. Foreign trade turnover is presented according to the groups of countries:

— **OECD countries** — turnover with: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom and Italy as well as with: Australia, Chile, Czechia, Estonia, Iceland, Israel, Japan, Canada, Colombia, South Korea, Costa Rica, Mexico, Norway, New Zealand, Slovakia, Slovenia, the United States, Switzerland, Türkiye and Hungary;

— **developed countries** — turnover with:
the European Union members: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Germany, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, the United Kingdom (by 2020) and Italy,
EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island, Switzerland and with Australia, Israel, Japan, Canada, New Zealand, South Africa and the United States (with Puerto Rico) and other (besides EU and EFTA countries) industrial countries of Western Europe;

— **developing countries** — turnover with: Asian (except Cyprus), African (except Reunion), South and Central American countries (except French Guiana, Guadeloupe and Martinique), Oceania (except countries described as economically developed countries), countries of former Yugoslavia, except Croatia and Slovenia, Asian countries of the former USSR, i.e.: Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan;

— **Central and Eastern European countries** — turnover with: Albania, Belarus, Moldova, Russia and Ukraine.

6. Recalculations:

1) from foreign currencies into zlotys base on:
   a) for turnover registered on the INTRASTAT arrivals and dispatches declaration — currency exchange rate specified according to the rules established for purposes of Value Added Tax (VAT) or rules specified for customs purposes,
   b) for turnover registered on customs declaration — average monthly exchange rate of foreign currency calculated and declared by the NBP;
2) from PLN to USD for the conversion of turnover into USD, the average exchange rate from joint computer data of INTRASTAT and EXTRASTAT per 100 USD was adopted: in 2015 in imports — PLN 374.83, in exports — PLN 374.78, in 2020 in imports — PLN 389.61, in exports — PLN 389.69, in 2022 in imports — PLN 442.35, in exports — PLN 442.53, in 2023 in imports — PLN 422.27, in exports — PLN 422.43.

7. Foreign trade turnover is presented according to 8-digit Combined Nomenclature (CN), which is based on 6-digit Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), and serves as the basic classification of foreign trade, which is subject to annual revisions.

8. Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC) wydana została przez Departament Statystyki ONZ w 1950 r. i znowelizowana w 2007 r. jako wersja 4. Służy do klasyfikowania wszystkich towarów objętych handlem międzynarodowym. Do opracowania obrotów handlu zagranicznego według nomenklatury SITC zastosowano klucz przejścia z Nomenklatury Scalonej CN. Grupowanie towarów oparte jest na kryterium ich przeznaczenia lub kryterium surowcowym.

9. Klasyfikacja Towarowa Handlu Zagranicznego według Głównych Kategorii Ekonomicznych (BEC; w tabl. 11) została opracowana przez Departament Statystyki ONZ w 1971 r. na podstawie klasyfikacji SITC. Klasyfikację stosuje się w statystyce handlu zagranicznego do opracowywania danych o kierunkach wykorzystania importu i eksportu. Ponadto stanowi ona narzędzie do przeliczania danych handlu zagranicznego, zagregowanych według klasyfikacji SITC, na kategorie związane z końcowym wykorzystaniem w systemie rachunków narodowych, tj. na dobra inwestycyjne, zużycie pośrednie i towary konsumpcyjne.

8. The Standard International Trade Classification (SITC) was issued by the UN Statistics Division in 1950 and amended in 2007 (revision 4). It is used for classifying all commodities subject to foreign trade. For compiling foreign trade turnover according to the SITC nomenclature, a conversion key from the CN was applied. The commodity grouping is based on the designation criterion or on raw materials criterion.

9. The Classification of Foreign Trade by Broad Economic Categories (BEC; in table 11) was developed by the UN Statistical Division in 1971, based on the SITC. The BEC classification is used in foreign trade statistics to produce data on imports and exports by directions. Moreover, this is used for converting foreign trade data, aggregated according to the SITC into categories related to end use in the national account system, namely investment goods, intermediate consumption and consumer goods.

TABL. 1 (444). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (current prices)

GŁÓWNI PARTNERZY MAIN TRADING PARTNERS	W mln zł In million PLN	W % ogółem In % of total	GŁÓWNI PARTNERZY MAIN TRADING PARTNERS	W mln zł In million PLN	W % ogółem In % of total
EKSPORT EXPORTS			IMPORT IMPORTS		
2015			2015		
OGÓŁEM TOTAL	**750835,8**	**100,0**	**OGÓŁEM TOTAL**	**740973,3**	**100,0**
w tym: of which:			w tym: of which:		
Niemcy Germany	203544,3	27,1	Niemcy Germany	169612,1	22,9
Wielka Brytania United Kingdom	50608,8	6,7	Chiny China	85748,4	11,6
Czechy Czechia	49834,1	6,6	Rosja Russia	53735,3	7,3
Francja France	41595,1	5,5	Włochy Italy	39906,1	5,4
Włochy Italy	36303,3	4,8	Holandia Netherlands	28526,9	3,8
Holandia Netherlands	33236,7	4,4	Francja France	27792,8	3,8
Rosja Russia	21418,4	2,9	Czechy Czechia	25805,5	3,5
2020			2020		
OGÓŁEM TOTAL	**1062513,5**	**100,0**	**OGÓŁEM TOTAL**	**1015359,5**	**100,0**
w tym: of which:			w tym: of which:		
Niemcy Germany	307675,8	29,0	Niemcy Germany	222124,8	21,9
Czechy Czechia	62256,1	5,9	Chiny China	146564,0	14,4
Wielka Brytania United Kingdom	60727,6	5,7	Włochy Italy	52175,7	5,1
Francja France	59542,9	5,6	Rosja Russia	45059,9	4,4
Włochy Italy	45957,1	4,3	Holandia Netherlands	40421,1	4,0
Holandia Netherlands	45315,0	4,3	Francja France	35034,6	3,5
Rosja Russia	31712,8	3,0	Czechy Czechia	32297,8	3,2
2022			2022		
OGÓŁEM TOTAL	**1618559,2**	**100,0**	**OGÓŁEM TOTAL**	**1711761,3**	**100,0**
w tym: of which:			w tym: of which:		
Niemcy Germany	450896,1	27,9	Niemcy Germany	345322,6	20,2
Czechy Czechia	107040,8	6,6	Chiny China	252290,1	14,7
Francja France	92838,6	5,7	Włochy Italy	80069,0	4,7
Wielka Brytania United Kingdom	78542,7	4,9	Stany Zjednoczone United States	73444,6	4,3
Holandia Netherlands	74611,0	4,6	Rosja Russia	72031,6	4,2
Włochy Italy	74003,3	4,6	Holandia Netherlands	64940,2	3,8
Stany Zjednoczone United States	48020,5	3,0	Czechy Czechia	52369,2	3,1

TABL. 1 (444). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (dok.)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (cont.)

GŁÓWNI PARTNERZY MAIN TRADING PARTNERS	W mln zł In million PLN	W % ogółem In % of total	GŁÓWNI PARTNERZY MAIN TRADING PARTNERS	W mln zł In million PLN	W % ogółem In % of total
EKSPORT (dok.) EXPORTS (cont.)			IMPORT(dok.) IMPORTS (cont.)		
2023			2023		
O G Ó Ł E M T O T A L	**1613393,1**	**100,0**	**O G Ó Ł E M T O T A L**	**1568329,2**	**100,0**
w tym: of which:			w tym: of which:		
Niemcy Germany	450847,9	27,9	Niemcy Germany	312041,1	19,9
Czechy Czechia	101810,3	6,3	Chiny China	217497,9	13,9
Francja France	99066,7	6,1	Włochy Italy	76886,9	4,9
Wielka Brytania United Kingdom	80030,5	5,0	Stany Zjednoczone United States	68363,8	4,4
Włochy Italy	74154,9	4,6	Holandia Netherlands	63553,3	4,1
Holandia Netherlands	72937,8	4,5	Francja France	51556,6	3,3
Ukraina Ukraine	51634,4	3,2	Czechy Czechia	50847,2	3,2

TABL. 2 (445). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł T O T A L in million PLN					
Import	740973	1015360	1711761	1568329	Imports
Eksport	750836	1062514	1618559	1613393	Exports
Saldo	+9863	+47154	–93202	+45064	Balance
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in PLN					
Import	19269	26596	45252	41602	Imports
Eksport	19525	27831	42788	42798	Exports

TABL. 3 (446). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe[a])**
INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Import Imports	110,5	107,1	103,0	100,2	115,5	104,4	99,8	195,6	156,4	104,2
Eksport Exports	108,2	106,1	104,4	101,0	112,8	102,5	102,4	209,4	152,8	105,0

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 4 (447). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW[1] (ceny bieżące)**

FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES[1] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a — import imports b — eksport exports c — saldo balance		2015	2020	2022	2023	
		w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**a**	**740973**	**1015360**	**1711761**	**1568329**	**100,0**
	b	**750836**	**1062514**	**1618559**	**1613393**	**100,0**
	c	**+9863**	**+47154**	**–93202**	**+45064**	**.**
w tym kraje OECD of which OECD countries	a	504539	685689	1107763	1084205	69,1
	b	620252	897851	1388422	1376136	85,3
	c	+115713	+212162	+280659	+291932	.
Kraje rozwinięte gospodarczo Developed countries	a	495402	660963	1064953	1034882	66,0
	b	643697	917610	1412406	1397190	86,6
	c	+148295	+256647	+347453	+362309	.
w tym: UE of which: EU	a	444717	562862	880206	847623	54,0
	b	596043	786909	1226345	1208278	74,9
	c	+151326	+224046	+346140	+360655	.
EFTA EFTA	a	15695	19290	36112	50741	3,2
	b	17246	22348	34205	33351	2,1
	c	+1551	+3059	–1908	–17390	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Countries of Central and Eastern Europe	a	63568	61807	106158	34772	2,2
	b	39610	63481	78657	82917	5,1
	c	–23958	+1674	–27501	+48145	.
Kraje rozwijające się gospodarczo Developing countries	a	182003	292589	540651	498675	31,8
	b	67529	81423	127497	133286	8,3
	c	–114474	–211167	–413154	–365389	.

1 Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 535.

1 See general notes, item 6 on page 535.

TABL. 5 (448). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO Z KRAJAMI OECD[a] WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER WITH OECD COUNTRIES[a] BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2015		2020		2022		2023	
	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports	import imports	eksport exports
	w mln zł in million PLN							
O G Ó Ł E M TOTAL	**504539**	**620252**	**685689**	**897851**	**1107763**	**1388422**	**1084205**	**1376136**
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	41261	62837	63498	96041	87009	151176	95000	157985
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	3603	10481	6416	20533	9009	21899	10169	27115
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials, inedible, except fuels	14412	14508	17752	18556	31395	30573	25760	24863
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels, lubricants and related materials	10678	20400	12300	12565	77441	46739	85343	36001
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	2306	1858	3182	1596	6171	5267	5062	4855
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	88986	49204	128503	79865	202853	129095	186415	115878
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca Manufactured goods classified chiefly by material	100898	117063	126907	157624	207899	256980	182250	232613
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	190008	241184	248535	340748	336446	508802	373119	540518
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	50811	101784	75867	169007	97494	236071	96923	234839
Towary i transakcje niesklasyfikowane w SITC Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	1576	933	2728	1317	52048	1820	24162	1470

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 535.
a See general notes, item 6 on page 535.

TABL. 6 (449). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (ceny bieżące)**
IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN (current prices)

SEKCJE	2015	2020	2022	2023		SECTIONS
	w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total	
Import	**740973**	**1015360**	**1711761**	**1568329**	**100,0**	**Imports**
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	18891	25413	36715	38874	2,5	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	17106	26130	40600	37693	2,4	Vegetable products
Tłuszcze i oleje[Δ]	3069	5184	12591	9151	0,6	Fats and oils[Δ]
Przetwory spożywcze[Δ]	28150	43777	60918	66817	4,3	Prepared foodstuffs[Δ]
Produkty mineralne	59446	59597	178698	149919	9,6	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego[Δ]	71669	106102	172561	159692	10,2	Products of the chemical industry[Δ]
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich[Δ]	55956	73976	117167	100882	6,4	Plastics and rubber and articles thereof[Δ]
Skóry i artykuły z nich[Δ]	5024	5034	6943	6988	0,5	Raw hides and skins, articles thereof[Δ]
Drewno i artykuły z drewna[Δ]	5677	8600	14413	10016	0,6	Wood and articles of wood[Δ]
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich[Δ]	20873	25563	39826	32071	2,0	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof[Δ]
Materiały i artykuły włókiennicze	36969	60861	90936	80930	5,2	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp.[Δ]	6598	14330	20708	20822	1,3	Footwear, headgear, etc.[Δ]
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło[Δ]	8312	12524	18409	16286	1,0	Articles of stone, ceramic products, glass[Δ]
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich[Δ]	1611	5812	11945	8289	0,5	Pearls, precious stones, metals and articles thereof[Δ]
Metale nieszlachetne i artykuły z nich[Δ]	77189	99112	181269	151115	9,6	Base metals and articles thereof[Δ]
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny[Δ]	193980	277541	398992	386486	24,6	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment[Δ]
Sprzęt transportowy[Δ]	82924	96310	147728	175055	11,2	Transport equipment[Δ]
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.[Δ]	18263	26253	34249	36263	2,3	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.[Δ]
Broń i amunicja[Δ]	580	927	6274	11271	0,7	Arms and ammunition[Δ]
Artykuły przemysłowe różne[a]	18304	33453	45804	40519	2,6	Miscellaneous manufactured articles[a]

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.
a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 6 (449). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

SEKCJE	2015	2020	2022	2023		SECTIONS
	w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total	
Eksport	**750836**	**1062514**	**1618559**	**1613393**	**100,0**	**Exports**
w tym:						of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	30492	42385	66557	64108	4,0	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	19809	25650	39810	42248	2,6	Vegetable products
Tłuszcze i oleje[Δ]	2567	2556	7354	6617	0,4	Fats and oils[Δ]
Przetwory spożywcze[Δ]	46998	81387	110190	124998	7,8	Prepared foodstuffs[Δ]
Produkty mineralne	25566	17039	62881	51186	3,2	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego[Δ]	49595	79536	120816	114749	7,1	Products of the chemical industry[Δ]
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich[Δ]	51881	72133	110256	104018	6,5	Plastics and rubber and articles thereof[Δ]
Skóry i artykuły z nich[Δ]	4492	4102	5810	6302	0,4	Raw hides and skins, articles thereof[Δ]
Drewno i artykuły z drewna[Δ]	15463	21890	35710	27956	1,7	Wood and articles of wood[Δ]
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich[Δ]	20530	29851	43647	36599	2,3	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof[Δ]
Materiały i artykuły włókiennicze	26502	47156	69445	67380	4,2	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp.[Δ]	4578	11293	15099	16317	1,0	Footwear, headgear, etc.[Δ]
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło[Δ]	14113	20405	29846	29777	1,9	Articles of stone, ceramic products, glass[Δ]
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich[Δ]	4374	7054	8975	8186	0,5	Pearls, precious stones, metals and articles thereof[Δ]
Metale nieszlachetne i artykuły z nich[Δ]	74347	97216	164823	148916	9,2	Base metals and articles thereof[Δ]
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny[Δ]	186431	277660	411336	419691	26,0	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment[Δ]
Sprzęt transportowy[Δ]	108729	125368	174920	203505	12,6	Transport equipment[Δ]
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.[Δ]	11285	22030	31967	35031	2,2	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.[Δ]
Broń i amunicja[Δ]	431	265	4308	6373	0,4	Arms and ammunition[Δ]
Artykuły przemysłowe różne[a]	52127	76559	99918	96686	6,0	Miscellaneous manufactured articles[a]

a Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 7 (450). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN[a] (ceny stałe)**
INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN[a] (constant prices)

SEKCJE	2021	2022	2023			SECTIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010==100	2015==100	2021==100	
Import	**115,5**	**104,4**	**99,8**	**195,6**	**156,4**	**104,2**	**Imports**
w tym:							of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	111,9	103,8	97,5	207,4	140,2	101,2	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	106,1	116,7	90,4	197,7	164,4	105,5	Vegetable products
Tłuszcze i oleje[Δ]	101,6	127,5	85,1	293,8	193,2	108,5	Fats and oils[Δ]
Przetwory spożywcze[Δ]	105,6	105,5	102,0	218,6	169,4	107,6	Prepared foodstuffs[Δ]
Produkty mineralne	104,5	119,5	108,4	167,9	150,8	129,5	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego[Δ]	117,9	106,6	98,1	203,1	172,3	104,6	Products of the chemical industry[Δ]
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich[Δ]	114,4	95,3	95,8	170,5	134,5	91,3	Plastics and rubber and articles thereof[Δ]
Skóry i artykuły z nich[Δ]	114,4	104,7	94,7	146,0	123,8	99,2	Raw hides and skins, articles thereof[Δ]
Drewno i artykuły z drewna[Δ]	118,1	98,8	82,3	177,6	161,1	81,3	Wood and articles of wood[Δ]
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich[Δ]	110,5	95,7	90,0	145,2	116,3	86,1	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof[Δ]
Materiały i artykuły włókiennicze	114,7	116,5	91,0	253,8	189,3	106,0	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp.[Δ]	108,5	103,3	94,3	258,8	184,3	97,4	Footwear, headgear, etc.[Δ]
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło[Δ]	115,8	100,0	89,2	159,8	137,5	89,2	Articles of stone, ceramic products, glass[Δ]
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich[Δ]	157,4	113,5	63,4	342,4	328,2	72,0	Pearls, precious stones, metals and articles thereof[Δ]
Metale nieszlachetne i artykuły z nich[Δ]	118,4	97,4	94,6	180,4	135,6	92,1	Base metals and articles thereof[Δ]
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny[Δ]	116,4	104,1	101,1	215,1	163,0	105,2	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment[Δ]
Sprzęt transportowy[Δ]	123,2	108,9	112,9	198,6	151,7	122,9	Transport equipment[Δ]
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.[Δ]	121,4	95,8	98,9	170,5	176,1	94,7	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.[Δ]
Broń i amunicja[Δ]	182,4	429,0	187,9	5225,1	3513,8	806,1	Arms and ammunition[Δ]
Artykuły przemysłowe różne[b]	125,7	90,1	94,0	263,5	180,7	84,7	Miscellaneous manufactured articles[b]

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the yearbook, item 10 on page 32. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 7 (450). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI NOMENKLATURY SCALONEJ CN[a] (dok.)**
INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SECTIONS OF COMBINED NOMENCLATURE CN[a] (cont.)

SEKCJE	2021	2022	2023			SECTIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010==100	2015==100	2021==100	
Eksport	**112,8**	**102,5**	**102,4**	**209,4**	**152,8**	**105,0**	**Exports**
w tym:							of which:
Zwierzęta żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego	103,3	103,0	101,5	216,5	147,0	104,5	Live animals; animal products
Produkty pochodzenia roślinnego	104,3	98,9	123,0	247,6	144,0	121,6	Vegetable products
Tłuszcze i oleje[Δ]	122,2	134,7	121,6	316,5	170,5	163,8	Fats and oils[Δ]
Przetwory spożywcze[Δ]	107,6	106,4	99,1	290,1	179,3	105,4	Prepared foodstuffs[Δ]
Produkty mineralne	116,1	103,1	98,1	111,4	70,2	101,1	Mineral products
Produkty przemysłu chemicznego[Δ]	111,7	100,8	100,4	248,2	164,1	101,2	Products of the chemical industry[Δ]
Tworzywa sztuczne i kauczuk oraz artykuły z nich[Δ]	113,2	97,5	94,2	191,3	132,4	91,8	Plastics and rubber and articles thereof[Δ]
Skóry i artykuły z nich[Δ]	120,5	100,9	107,8	221,7	135,1	108,8	Raw hides and skins, articles thereof[Δ]
Drewno i artykuły z drewna[Δ]	108,4	96,2	85,5	148,1	116,8	82,3	Wood and articles of wood[Δ]
Ścier drzewny, papier, tektura i artykuły z nich[Δ]	109,1	95,3	89,5	144,3	120,9	85,3	Pulp of wood, paper, paperboard and articles thereof[Δ]
Materiały i artykuły włókiennicze	120,3	112,1	104,2	352,5	232,0	116,8	Textiles and textile articles
Obuwie, nakrycia głowy itp.[Δ]	111,6	101,6	102,3	428,6	235,8	103,9	Footwear, headgear, etc.[Δ]
Artykuły z kamienia, wyroby ceramiczne, szkło[Δ]	114,2	99,6	90,7	198,9	135,0	90,3	Articles of stone, ceramic products, glass[Δ]
Perły, kamienie szlachetne, metale szlachetne i artykuły z nich[Δ]	99,5	104,4	84,3	165,0	114,4	88,0	Pearls, precious stones, metals and articles thereof[Δ]
Metale nieszlachetne i artykuły z nich[Δ]	113,6	97,0	98,3	166,5	130,7	95,4	Base metals and articles thereof[Δ]
Maszyny i urządzenia, sprzęt elektryczny i elektrotechniczny[Δ]	116,5	102,5	105,5	222,3	175,1	108,1	Machinery and mechanical appliances, electrical and electrotechnical equipment[Δ]
Sprzęt transportowy[Δ]	110,7	107,4	115,8	152,0	131,5	124,4	Transport equipment[Δ]
Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne itp.[Δ]	116,1	100,0	111,8	556,4	273,4	111,8	Optical, photographic, measuring, checking instruments, etc.[Δ]
Broń i amunicja[Δ]	187,6	586,4	152,3	8226,2	998,5	893,1	Arms and ammunition[Δ]
Artykuły przemysłowe różne[b]	112,6	97,9	93,7	216,3	142,1	91,7	Miscellaneous manufactured articles[b]

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32. b Dane obejmują m.in. meble, prefabrykaty budynków, zabawki.

a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the yearbook, item 10 on page 32. b Data include i.a. furniture, prefabricated buildings, toys.

TABL. 8 (451). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN**
IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN

TOWARY	2022	2023	2022	2023	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in million PLN (current prices)		
	IMPORT IMPORTS				
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone	775,0	686,8	8210,8	9096,4	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen
Ryby świeże, schłodzone lub zamrożone	336,8	343,2	8954,0	9247,3	Fish fresh, chilled or frozen
Filety i inne mięso z ryb, świeże, schłodzone lub zamrożone	208,6	224,8	4059,4	4139,3	Fish fillets and other fish meat, fresh, chilled or frozen
Owoce świeże lub suszone	1655,2	1678,8	8284,6	9084,9	Fresh or dried fruit
w tym: owoce cytrusowe świeże lub suszone	514,0	498,3	2243,2	2381,4	of which: citrus fruit, fresh or dried
banany świeże lub suszone	488,2	494,6	1594,0	1582,6	bananas, fresh or dried
Kawa, substytuty zawierające kawę naturalną	194,8	197,4	4296,0	4233,0	Coffee, coffee substitutes containing coffee
Herbata	41,1	32,8	629,8	469,9	Tea
Pszenica i meslin	952,8	856,7	1271,0	886,7	Wheat and meslin
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie	1377,1	1270,6	9880,2	6901,6	Vegetable oils not chemically modified
Warzywa i owoce konserwowane cukrem	380,8	332,4	3190,6	3108,5	Vegetables and fruit preserved by sugar
Makuchy z ekstrakcji olejów roślinnych	3293,7	3756,9	7408,6	7558,1	Oil-cake resulting from the extraction of vegetable oils
Naturalne fosforany wapniowe, glinowo-wapniowe, kreda fosforanowa	163,9	107,7	127,6	70,0	Natural calcium phosphates, aluminium calcium phosphates and phosphatic chalk
Rudy żelaza i koncentraty	4722,7	3983,2	2465,6	1999,6	Iron ores and concentrates
Ropa naftowa	25,1[a]	25,0[a]	74032,2	64821,2	Petroleum oils
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opałowe i inne	7719,7	9825,4	40114,6	39145,3	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others
Węglowodory i ich pochodne	765,5	624,7	4054,1	2629,1	Hydrocarbons and their derivatives
Nawozy mineralne i chemiczne	3233,4	3283,3	9937,1	6121,3	Mineral or chemical fertilizers
Barwniki, pigmenty, farby i lakiery	545,3	513,2	10116,0	9588,0	Colouring matter, colour lakes, prepared pigments, paints and varnishes
Mydło i preparaty piorące	626,2	579,7	5850,3	5509,1	Soap, active agents, cleaning preparations
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych	4967,0	4868,5	49037,6	37683,7	Synthetic materials in primary forms
Kauczuk naturalny i żywice naturalne w różnych formach	140,6	123,8	1298,3	906,5	Natural rubber and natural gums in diverse forms

a W milionach ton.
a In million tonnes.

TABL. 8 (451). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2022	2023	2022	2023	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in million PLN (current prices)		
	IMPORT (dok.) IMPORTS (cont.)				
Kauczuk syntetyczny	289,4	269,2	3316,4	2648,0	Synthetic rubber
Artykuły z kauczuku	775,2	736,4	18278,0	17751,2	Articles of rubber
Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego	1309,1	1093,2	4565,4	3290,6	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material
Papier, tektura, bibułka papierosowa	5046,3	4735,6	24491,6	19773,8	Paper, paperboard, cigarette paper
Tkaniny z wełny zgrzebnej, czesankowej i cienkiej sierści zwierzęcej	1291,0[a]	1077,0[a]	219,9	214,1	Woven fabrics of carded and combed wool and animal hair
Bawełna, z wyjątkiem zgrzebnej i czesanej	7,6	5,6	86,8	61,0	Cotton, not carded or combed
Tkaniny bawełniane	27,5	21,8	901,2	654,6	Woven fabrics of cotton
Włókna chemiczne ciągłe	167,1	152,9	3646,6	3064,9	Man-made filaments
Włókna chemiczne cięte	205,5	222,2	2741,6	2752,4	Man-made staple fibers
Produkty ceramiczne	625,8	474,5	2821,4	1919,1	Ceramic products
Szkło i wyroby ze szkła	1407,3	1485,7	8176,6	7740,1	Glass and glassware
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, kątowniki, drut i inne wyroby z żeliwa lub stali niestopowej	8239,0	8095,0	44042,6	35181,0	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other articles thereof
Stal nierdzewna i wyroby z niej	574,6	447,9	9590,2	6269,7	Stainless steel and articles thereof
Konstrukcje i części konstrukcji z żeliwa lub stali	423,5	470,7	4926,7	5203,0	Structures and parts of structures of cast iron or steel
Rury, przewody rurowe i profile drążone z żeliwa lub stali	873,6	750,2	7251,4	5976,1	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel
Aluminium i artykuły z aluminium	1803,9	1641,2	33655,0	25999,7	Aluminum and articles thereof
Silniki spalinowe tłokowe i ich części	301,7	369,7	15572,7	21495,0	Spark-ignition, compression-ignition internal combustion piston engines and their parts
Maszyny i urządzenia dźwigowo-transportowe	209,6	209,4	6593,3	6939,4	Lifting-handling and transport machinery
Maszyny do przemysłowego przygotowania i produkcji żywności i napojów	8,5	8,4	1263,4	1412,2	Machinery for the industrial preparation or manufacture of food or drink
Maszyny i urządzenia dla przemysłu papierniczego	12,2	13,7	1238,7	1562,8	Machinery for paper industry
Armatura do rur, kotłów, zbiorników, zawory redukcyjne i sterowane termostatycznie	93,4	89,5	8200,2	8212,6	Appliances for pipes, boilers, vats, pressure-reducing valves and thermostatically controlled valves
Samochody osobowe	536,9[b]	577,7[b]	50340,6	63782,2	Motor cars

a W tonach. b W tys. sztuk.
a In tonnes. b In thousand pieces.

TABL. 8 (451). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (cd.)**
IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2022	2023	2022	2023	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in million PLN (current prices)		
	EKSPORT EXPORTS				
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone lub zamrożone	736,7	725,2	14059,6	14443,0	Meat (excluding poultry) fresh, chilled or frozen
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone lub zamrożone	1592,3	1646,2	20108,5	18694,4	Meat and edible offal of poultry, fresh, chilled or frozen
Mleko i śmietana	988,8	991,4	5737,4	4538,7	Milk and cream
Ziemniaki świeże lub schłodzone	39,2	52,3	64,3	96,9	Potatoes fresh or chilled
Warzywa świeże lub schłodzone	889,0	811,6	4487,9	4938,9	Fresh or chilled vegetables
Warzywa zamrożone	459,4	409,6	1804,0	2014,0	Frozen vegetables
Owoce świeże lub suszone	1059,9	1116,1	3289,4	3780,7	Fresh or dried fruit
Owoce zamrożone	329,4	316,6	3256,7	2673,1	Frozen fruit
Przetwory mięsne	520,4	530,6	9743,7	10511,8	Meat products
Czekolada i inne przetwory spożywcze zawierające kakao	457,4	448,1	10555,7	11452,9	Chocolate and other food preparations containing cocoa
Melasy powstałe z ekstrakcji lub rafinacji cukru	219,4	463,4	220,8	428,9	Molasses resulting from the extraction or refining of sugar
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów i grzybów	508,5	498,0	3467,4	4128,8	Prepared vegetables, fruit, nuts and mushroom
Warzywa, owoce i orzechy konserwowane cukrem	915,6	808,3	5713,9	5486,5	Vegetables, fruit and nuts preserved by sugar
Siarka	183,2	141,1	309,3	152,3	Sulphur
Cement portlandzki, glinowy, żużlowy, anhydrytowy, inne, klinkier	414,6	340,3	402,1	383,5	Portland cement, aluminous cement, slag and supersulphate cement, other cements, clinkers
Węgiel, brykiety, brykietki, paliwa stałe wytwarzane z węgla	5,5[a]	4,8[a]	7042,6	5067,4	Coal, briquettes, ovoids and similar solid fuels manufactured from coal
Koks i półkoks; węgiel retortowy	6539,7	6862,8	15038,1	11649,7	Coke and semi-coke; retort coal
Oleje ropy naftowej niesurowe, benzyna, nafta, oleje napędowe, opałowe i inne	2523,0	3032,1	13859,3	12620,8	Petroleum oils, not crude, spirits, kerosene, gas oils, fuel oils, others
Alkohole alifatyczne i cykliczne i ich pochodne	603,5	388,7	2076,9	1004,1	Acyclic and cyclic alcohols and their derivatives
Nawozy mineralne i chemiczne	2469,9	2159,1	8539,4	4799,7	Mineral or chemical fertilizers
Tworzywa sztuczne w formach podstawowych	1936,3	1849,4	16518,9	12119,0	Synthetic materials in primary forms
Artykuły z kauczuku	1163,3	1072,9	26368,5	27076,9	Articles of rubber

a W milionach ton.
a In million tonnes.

TABL. 8 (451). **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW WEDŁUG NOMENKLATURY SCALONEJ CN (dok.)**
IMPORTS AND EXPORTS OF MAJOR COMMODITIES BY COMBINED NOMENCLATURE CN (cont.)

TOWARY	2022	2023	2022	2023	COMMODITIES
	w tys. t in thousand tonnes		w mln zł (ceny bieżące) in million PLN (current prices)		
	EKSPORT (dok.) EXPORTS (cont.)				
Skóry wyprawione	22060,0[a]	19790,0[a]	709,4	780,5	Leather tanned
Drewno surowe, również zgrubnie obrobione	2762,8	2242,7	1976,4	1495,7	Wood in the rough, also roughly squared
Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane, strugane o grubości powyżej 6 mm	574,2	470,8	2149,8	1602,1	Wood converted or planted lengthwise, sliced or peeled of a thickness >6 mm
Opakowania drewniane; palety, platformy załadunkowe	1955,8	1694,2	5899,0	4196,2	Packing cases of wood; pallets, load platforms
Papier, tektura, bibułka papierosowa	2818,8	2430,5	16716,6	12347,9	Paper, paperboard, cigarette paper
Włókna chemiczne ciągłe	51,8	46,2	1351,1	1215,1	Man-made filaments
Włókna chemiczne cięte	41,7	33,3	572,1	545,3	Man-made staple fibers
Obuwie	135,5[b]	136,6[b]	12902,6	14114,0	Footwear
Produkty ceramiczne	1179,0	944,9	4051,8	3695,6	Ceramic products
Szkło i wyroby ze szkła	1922,7	1856,6	13197,1	13538,9	Glass and glassware
Srebro (włącznie z pokrywanym złotem lub platyną)	1948,0[a]	1964,0[a]	4154,2	4186,9	Silver (including silver plated with gold or platinum)
Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej	137,0	178,9	607,2	645,4	Semi-finished products of iron or non-alloy steel
Wyroby walcowane płaskie, sztaby, kątowniki, drut i inne wyroby z żeliwa lub stali niestopowej	3571,8	3476,8	19642,7	14644,6	Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, bars and rods and other articles thereof
Rury, przewody rurowe i profile drążone z żeliwa lub stali	486,8	458,9	4010,2	3376,0	Tubes, pipes and hollow profiles of iron or steel
Konstrukcje i części konstrukcji z żeliwa lub stali	1214,8	1202,1	17580,1	16872,4	Structures and parts of structures of cast iron or steel
Miedź i stopy miedzi	289,1	309,9	11224,5	11085,3	Copper and copper alloys
Artykuły z miedzi i stopów miedzi	227,4	226,4	10577,0	10010,0	Articles of copper and copper alloys
Aluminium i artykuły z aluminium	1169,1	1169,4	26073,3	23261,0	Aluminum and articles thereof
Silniki spalinowe tłokowe i ich części	380,9	439,0	26984,2	31878,6	Spark-ignition, compression-ignition internal combustion piston engines and their parts
Maszyny i urządzenia do prac drogowych i ziemnych oraz części	340,3	341,2	7945,1	8326,0	Machinery and equipment for road and earth working and parts
Obrabiarki do metali i innych materiałów	40,7	42,4	2133,1	2134,9	Machines for working metal and other materials
Samochody osobowe	661,9[c]	586,9[c]	25726,1	32400,9	Motor cars

a W tonach. b W milionach par. c W tys. sztuk.
a In tonnes. b In million pairs. c In thousand pieces.

TABL. 9 (452). **IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI SITC (ceny bieżące)**

IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS (current prices)

SEKCJE	2015	2020	2022	2023		SECTIONS
	w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total	
Import	**740973**	**1015360**	**1711761**	**1568329**	**100,0**	**Imports**
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	53996	78897	113513	119002	7,6	Food and live animals
Napoje i tytoń	5497	9446	12120	13818	0,9	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	23303	28416	50002	39915	2,5	Crude materials, inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	53645	52460	167917	139912	8,9	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	2633	4694	11515	8262	0,5	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	103805	148063	244889	218730	14,0	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	128768	167414	278823	235401	15,0	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	270758	368359	529165	550492	35,1	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	88001	147995	226246	212493	13,6	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	**750836**	**1062514**	**1618559**	**1613393**	**100,0**	**Exports**
w tym:						of which:
Żywność i zwierzęta żywe	81419	120393	182685	192293	11,9	Food and live animals
Napoje i tytoń	12201	23662	26176	31354	1,9	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	17049	23093	36494	30926	1,9	Crude materials, inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	24345	15689	60717	49307	3,1	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	2110	1833	5724	5204	0,3	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	66268	102372	158929	146499	9,1	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	141982	186321	293495	268611	16,7	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	288766	398178	581495	616743	38,2	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	115360	188863	266639	268381	16,6	Miscellaneous manufactured articles

TABL. 10 (453). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG SEKCJI SITC[a] (ceny stałe)**

INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS[a] (constant prices)

SEKCJE	2021	2022	2023			SECTIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010= =100	2015= =100	2021= =100	
Import	**115,5**	**104,4**	**99,8**	**195,6**	**156,4**	**104,2**	**Imports**
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	108,1	106,6	98,1	204,3	155,0	104,6	Food and live animals
Napoje i tytoń	102,3	105,4	102,3	274,0	186,0	107,8	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	110,4	110,1	84,7	171,9	123,2	93,3	Crude materials, inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	104,2	121,6	109,3	171,6	156,2	132,9	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	100,8	128,9	83,2	292,2	196,4	107,2	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	116,3	102,9	97,7	194,2	160,8	100,5	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	116,2	96,8	93,6	167,2	131,7	90,6	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	118,0	102,7	104,7	201,5	155,2	107,5	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	119,4	113,2	94,8	261,1	204,9	107,3	Miscellaneous manufactured articles
Eksport	**112,8**	**102,5**	**102,4**	**209,4**	**152,8**	**105,0**	**Exports**
w tym:							of which:
Żywność i zwierzęta żywe	106,9	103,5	105,4	259,7	162,4	109,1	Food and live animals
Napoje i tytoń	100,7	106,2	94,6	255,9	166,1	100,5	Beverages and tobacco
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	107,9	91,7	102,3	205,3	140,7	93,8	Crude materials, inedible, except fuels
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	116,1	105,9	99,5	112,3	71,1	105,4	Mineral fuels, lubricants and related materials
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	122,4	138,1	133,9	279,8	137,8	184,9	Animal and vegetable oils, fats and waxes
Chemikalia i produkty pokrewne	110,5	100,9	98,2	235,4	156,4	99,1	Chemicals and related products
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie według surowca	111,9	98,3	94,4	162,7	124,2	92,8	Manufactured goods classified chiefly by material
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	115,1	104,3	107,2	196,3	160,1	111,8	Machinery and transport equipment
Różne wyroby przemysłowe	115,3	102,4	102,3	272,0	181,2	104,8	Miscellaneous manufactured articles

a Wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a Indices calculated on the basis of data expressed in PLN; see general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 11 (454). **ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (ceny bieżące)**

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total	
Import	**740973**	**1015360**	**1711761**	**1568329**	**100,0**	**Imports**
Żywność i napoje	53131	78193	116966	118044	7,5	Food and beverages
nieprzetworzone	18522	28238	40708	41047	2,6	primary
głównie dla przemysłu	5122	7216	12912	11291	0,7	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	13401	21022	27795	29756	1,9	mainly for household consumption
przetworzone	34608	49954	76258	76997	4,9	processed
głównie dla przemysłu	6323	9829	17128	15348	1,0	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	28285	40126	59131	61649	3,9	mainly for household consumption
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione	237615	319561	548132	464737	29,6	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	17447	22093	36556	31507	2,0	primary
przetworzone	220168	297468	511577	433230	27,6	processed
Paliwa i smary	62923	60008	238321	166203	10,6	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	49724	40282	142198	96615	6,2	primary
przetworzone	13199	19725	96123	69588	4,4	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz części i akcesoria	173519	242428	344877	330299	21,1	Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu)	98675	139405	207118	200327	12,8	capital goods (except transport equipment)
części i akcesoria	74844	103024	137759	129972	8,3	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	104652	128797	199735	232290	14,9	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	20982	34412	50298	63728	4,1	passenger motor cars
pozostałe	31428	23567	40392	44977	2,9	others
środki transportu przemysłowe	30640	21971	37517	42012	2,7	industrial
środki transportu nieprzemysłowe	788	1596	2875	2965	0,2	non-industrial
części i akcesoria	52242	70819	109045	123585	7,9	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione	107952	184547	255287	242786	15,4	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	19697	32820	45641	41531	2,6	durable
półtrwałego użytku	45569	85493	122749	112996	7,2	semi-durable
nietrwałego użytku	42686	66235	86897	88258	5,6	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymienione	1183	1826	8443	13970	0,9	Goods not elsewhere specified

TABL. 11 (454). **ROZDYSPONOWANIE IMPORTU I EKSPORTU WEDŁUG GŁÓWNYCH KATEGORII EKONOMICZNYCH (dok.)**

DISTRIBUTION OF IMPORTS AND EXPORTS BY BROAD ECONOMIC CATEGORIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023		SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w % ogółem in % of total	
Eksport	**750836**	**1062514**	**1618559**	**1613393**	**100,0**	**Exports**
Żywność i napoje	84423	118354	177141	186269	11,5	Food and beverages
nieprzetworzone	18462	23056	32923	35494	2,2	primary
głównie dla przemysłu	6621	7815	11336	13752	0,9	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	11841	15241	21587	21742	1,3	mainly for household consumption
przetworzone	65960	95298	144218	150775	9,3	processed
głównie dla przemysłu	5611	7782	13456	12871	0,8	mainly for industry
głównie dla gospodarstw domowych	60349	87515	130762	137904	8,5	mainly for household consumption
Towary zaopatrzeniowe dla przemysłu, gdzie indziej niewymienione	198350	277491	458874	409274	25,4	Industrial supplies not elsewhere specified
nieprzetworzone	12538	18915	33822	28809	1,8	primary
przetworzone	185813	258576	425052	380466	23,6	processed
Paliwa i smary	23269	13878	55648	44591	2,8	Fuels and lubricants
nieprzetworzone	3253	2629	8471	5683	0,4	primary
przetworzone	20016	11249	47177	38908	2,4	processed
Dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu) oraz części i akcesoria	120213	181484	263925	267204	16,5	Capital goods (except transport equipment) and parts and accessories thereof
dobra inwestycyjne (z wyjątkiem środków transportu)	73558	120955	179605	180813	11,2	capital goods (except transport equipment)
części i akcesoria	46655	60530	84320	86390	5,3	parts and accessories
Środki transportu oraz części i akcesoria	149931	191332	285649	332071	20,6	Transport equipment and parts and accessories thereof
samochody osobowe	24860	22229	25685	32319	2,0	passenger motor cars
pozostałe	38561	44412	66541	78430	4,9	others
środki transportu przemysłowe	36560	40188	58570	70236	4,4	industrial
środki transportu nieprzemysłowe	2001	4224	7971	8194	0,5	non-industrial
części i akcesoria	86510	124692	193422	221323	13,7	parts and accessories
Towary konsumpcyjne, gdzie indziej niewymienione	173138	278449	367965	364065	22,6	Consumer goods not elsewhere specified
trwałego użytku	64310	93166	126379	115590	7,2	durable
półtrwałego użytku	47703	87196	122537	121342	7,5	semi-durable
nietrwałego użytku	61125	98087	119048	127133	7,9	non-durable
Towary, gdzie indziej niewymienione	1512	1526	9357	9920	0,6	Goods not elsewhere specified

DZIAŁ XXII
FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dane prezentowane w dziale dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej. Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2. Przychody ogółem obejmują:

1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), tj. przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji, jak również kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone;
3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
4) przychody finansowe, tj. m.in.: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty ogółem obejmują:

1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty podstawowej działalności operacyjnej pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów; wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);

CHAPTER XXII
FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. Financial results of non-financial enterprises are presented in accordance with the Act of 29 September 1994 on Accounting.

Data presented in the chapter concern non-financial enterprises (legal entities) with 10 or more employed persons keeping accounting ledgers. Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture as well as trade unions, religious and political organisations.

2. Total revenues include:

1) net revenues from sale of products (goods and services), i.e. domestic and export sales of products (finished, semi-finished products and services) manufactured by the unit together with packaging, equipment and third party services if invoiced along with products to customer;
2) net revenues from sale of goods and materials, i.e. tangible current assets purchased for resale in the same condition as received and products manufactured by the unit if they are sold in a chain of own stores along with the third party goods, as well as amounts due for goods and materials sold regardless whether or not they have been paid;
3) other operating revenues, i.e. revenues indirectly related to the unit's operating activities, in particular: profit from the disposal of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible assets, real estate investments and rights), assets (cash) obtained free of charge (including donations), damages, reversed provision adjustments of write-offs revaluing non-financial assets, revenues from social welfare activities, income from rent or lease of fixed assets or investments in real estate and rights, revenues from extraordinary events since 2016;
4) financial revenues, i.e. among others: amounts due for dividends and shares in profit, interest from the loans granted, interest on term deposits, default interest, profit on disposal of investments (scale), reduction of revaluation write-offs of investment values in relation to the total or partial termination of causes resulting in permanent loss of their value, positive surplus exchange differences.

3. Total costs include:

1) cost of products sold (goods and services), i.e. basic operational costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the unit and corrected by change in stock products; value of goods and materials sold according to procurement on purchase prices;

2) pozostałe koszty operacyjne, tj. koszty związane pośrednio z działalnością jednostki, a w szczególności: strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzacja oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
3) koszty finansowe, tj. m.in.: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem — w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (–), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych, który od 2016 r. zaliczany jest do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy obejmuje:
— część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
— część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 2 obliczono następująco:
1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów ogółem do przychodów ogółem;
2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
   — **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
   — **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe) i rozliczenia międzyokresowe.

2) other operating costs, i.e. costs indirectly related to the unit's operating activity, in particular: loss on disposal of non-financial fixed assets and fixed assets under construction, depreciation of leased or rented fixed assets, unplanned depreciation (impairment charges), penalties, fines, damages, receivables written off partially or fully as a result of bankruptcy, composition or restructuring proceedings, provisions created for certain or highly probable future liabilities (loss on economic transactions in progress), write-offs revaluing non-financial assets, costs of maintaining social facilities, donations or free of charge transferred fixed assets, losses from extraordinary events since 2016;
3) financial costs, i.e. among others: interest on bank credits and loans, interest and discount on bonds issued by the unit, default interest, loss on disposal of investments, revaluation write-offs of investment, negative surplus exchange differences.

4. Revenues and costs of revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result is calculated as the difference of total revenues and total costs — in the case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with the sign (–), until 2015 corrected by result on extraordinary events which since 2016 is classified as other operating revenues/costs.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax and other payments under separate regulations. The income tax affecting the financial result includes:
— the current part, i.e. the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
— the deferred part, i.e. a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between gross financial result and taxable base resulting from differences in the time of recognition of revenue and cost in accordance with accounting regulations and tax provisions) as of the end and beginning of the reporting period.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. The economic relations presented in table 2 were calculated as follows:
1) **cost level indicator** as the relation of the total costs to total revenues;
2) **turnover profitability indicator:**
   — **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
   — **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities) and prepayments and accruals.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitał (fundusz) własny wykazywany według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmuje: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do jednostki w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje itp.) przez jednostkę zagraniczną. Jednostką zagraniczną może być: osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego, osoba prawna z siedzibą za granicą, jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną z siedzibą za granicą.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe. Zobowiązania długoterminowe powstałe z innych tytułów niż dostawy i usługi obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada powyżej 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, która staje się wymagalna w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (regardless of their due date).

10. Equity (fund) accounted in accordance with the law, the articles of association or the founding deed of the entity, includes: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve (fund), other capital reserves (funds), undistributed earnings for previous years, net financial result for the financial year and write-off of net profit for the financial year.

Share capital (fund) in joint stock companies, limited liability companies and in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is reduced by the declared but not transferred capital contribution.

Foreign capital is the capital contributed to the unit in the form of financial resources (cash, shares, bonds), tangible fixed assets (machines, equipment, means of transport, real estate) and intangible assets (patents, licences, etc.) by a foreign entity. A foreign entity may be: a natural person without Polish citizenship, a legal person located abroad, an organisational unit without legal personality located abroad.

11. Liabilities of enterprises include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into long-term liabilities and short-term liabilities. Long-term liabilities other than liabilities from deliveries and services, include liabilities which become due fully or partially more than 12 months after the balance sheet date. Short-term liabilities include all liabilities from deliveries and services and all or part of other liabilities due within 12 months after the balance sheet date.

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended their activity or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				rok poprzedni=100 previous year=100		
Przychody ogółem	**3181931**	**3879747**	**6040201**	**6327707**	**128,7**	**104,8**	**Total revenues**
sektor publiczny	285209	338401	503369	563008	116,4	111,8	public sector
sektor prywatny	2896722	3541346	5536832	5764699	130,0	104,1	private sector
w tym:							of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	1779595	2185490	3428230	3619000	129,9	105,6	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1297717	1563650	2407307	2470176	127,7	102,6	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	45851	52329	95944	120720	147,1	125,8	Financial revenues
Koszty ogółem	**3060449**	**3711940**	**5676686**	**6013020**	**129,4**	**105,9**	**Total costs**
sektor publiczny	273507	334152	463188	546854	113,3	118,1	public sector
sektor prywatny	2786942	3377788	5213498	5466166	131,1	104,8	private sector
w tym:							of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	1844877	2273409	3461859	3695649	127,7	106,8	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1088095	1291911	2017281	2065607	129,4	102,4	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	64029	75241	113213	140253	206,9	123,9	Financial costs
Wynik finansowy brutto	**121705**[a]	**167807**	**363515**	**314687**	**118,4**	**86,6**	**Gross financial result**
sektor publiczny	11779	4249	40181	16154	168,1	40,2	public sector
sektor prywatny	109926	163558	323334	298533	114,2	92,3	private sector
Zysk brutto	176810	234400	409087	386721	119,6	94,5	Gross profit
Strata brutto	55105	66593	45572	72034	129,8	158,1	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	**19845**	**31969**	**57948**	**60198**	**117,6**	**103,9**	**Obligatory encumbrances on gross financial result**
sektor publiczny	3407	2699	5995	7271	120,1	121,3	public sector
sektor prywatny	16438	29270	51953	52927	117,4	101,9	private sector
W tym podatek dochodowy	19775	31950	57902	60153	117,6	103,9	Of which income tax
Wynik finansowy netto	**101860**	**135838**	**305567**	**254489**	**118,6**	**83,3**	**Net financial result**
sektor publiczny	8372	1550	34186	8883	180,7	26,0	public sector
sektor prywatny	93488	134288	271381	245606	113,6	90,5	private sector
Zysk netto	154364	200923	349859	326020	119,5	93,2	Net profit
Strata netto	52504	65085	44292	71531	126,3	161,5	Net loss

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych — +223 mln zł.
a Corrected by result on extraordinary events — plus PLN 223 million.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		Przemysł Industry			
					górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		
		razem total	w tym rybactwo of which fishing and aquaculture	razem total	razem total	w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) of which mining of coal and lignite	przetwórstwo przemysłowe manufacturing
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem	2015	29863	237	1425763	55312	28420	1135918
Total revenues	2020	29548	247	1706646	53267	21874	1365965
	2022	44039	297	2874020	92861	47933	2191874
	2023	**47039**	**385**	**2992196**	**97079**	**47974**	**2254712**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) ..... Net revenues from sale of products (goods and services)		35526	307	2262789	82441	39909	1885962
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów ..... Net revenues from sale of goods and materials		8850	25,4	609618	7849	6074	279824
Przychody finansowe ..... Financial revenues		728	10,7	58251	3317	806	38329
Koszty ogółem	2015	26269	216	1374023	62974	33294	1076761
Total costs	2020	27802	237	1631970	57884	28693	1299582
	2022	39599	258	2683507	75459	36205	2047083
	2023	**43082**	**317**	**2850931**	**88928**	**40237**	**2125353**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) ..... Cost of products sold (goods and services)		33575	290	2175814	74932	32639	1814532
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		7985	18,0	537265	7036	5621	221094
Koszty finansowe ..... Financial costs		393	5,3	69690	2456	707	39259
Wynik finansowy brutto	2015[a]	3595	21,0	51764	–7681	–4903	59201
Gross financial result	2020	1746	10,4	74676	–4617	–6819	66383
	2022	4440	38,5	190513	17402	11728	144791
	2023	**3957**	**68,1**	**141265**	**8151**	**7737**	**129359**
Zysk brutto ..... Gross profit		4850	82,9	186466	9809	7899	150824
Strata brutto ..... Gross loss		893	14,7	45201	1658	162	21465
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	2015	1591	3,4	8319	522	–384	7487
	2020	122	0,5	15188	946	–210	10486
Obligatory encumbrances on gross financial result	2022	219	0,6	29334	3516	1805	21927
	2023	**357**	**0,7**	**29304**	**3303**	**2890**	**22058**
Wynik finansowy netto	2015	2004	17,6	43445	–8203	–4519	51714
Net financial result	2020	1624	9,8	59488	–5563	–6609	55897
	2022	4221	37,9	161179	13886	9923	122864
	2023	**3600**	**67,5**	**111961**	**4848**	**4847**	**107301**
Zysk netto ..... Net profit		4495	82,2	155999	6608	5000	128000
Strata netto ..... Net loss		895	14,8	44038	1760	153	20699

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
		przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
		produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	produkcja napojów manufacture of beverages	produkcja wyrobów tytoniowych manufacture of tobacco products	produkcja wyrobów tekstylnych manufacture of textiles	produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ] manufacture of leather and related products
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem **Total revenues**	2015	187556	32647	12232	10427	4894	3908
	2020	236038	34591	18508	13127	4880	3412
	2022	357418	43808	21919	16563	5485	3791
	2023	**372585**	**46743**	**22280**	**16573**	**6236**	**.**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) Net revenues from sale of products (goods and services)		318252	40073	11263	15061	5011	.
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów Net revenues from sale of goods and materials		47188	5363	10697	921	914	.
Przychody finansowe Financial revenues		3765	813	148	348	194	.
Koszty ogółem **Total costs**	2015	179470	30658	11992	9833	4559	3488
	2020	225109	31966	17886	12292	4445	3195
	2022	340594	41447	21308	15894	5082	3639
	2023	**351393**	**43061**	**21496**	**15533**	**5584**	**.**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)		304849	38648	19645	14261	4786	.
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		38506	3026	1522	771	655	.
Koszty finansowe Financial costs		5121	828	146	326	73,7	.
Wynik finansowy brutto **Gross financial result**	2015[a]	8089	1988	241	598	335	419
	2020	10929	2625	622	835	435	217
	2022	16824	2361	611	669	403	152
	2023	**21192**	**3682**	**784**	**1040**	**652**	**.**
Zysk brutto Gross profit		22895	3760	800	1179	741	.
Strata brutto Gross loss		1703	77,6	16,2	139	89,4	.
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	1206	19,9	69,4	81,5	40,3	60,7
	2020	1618	526	90,9	97,5	40,8	39,9
	2022	2633	354	126	98,3	63,2	52,0
	2023	**3484**	**553**	**149**	**151**	**79,6**	**.**
Wynik finansowy netto **Net financial result**	2015	6883	1968	171	516	295	359
	2020	9311	2099	531	738	394	177
	2022	14191	2007	485	571	340	100
	2023	**17708**	**3129**	**635**	**889**	**572**	**.**
Zysk netto Net profit		19391	3210	651	1026	660	.
Strata netto Net loss		1683	80,8	16,2	137	88,2	.

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
		przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
		produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ] manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]	produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji printing and reproduction of recorded media	produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ] manufacture of coke and refined petroleum products	produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ] manufacture of pharmaceutical products[Δ]
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem	2015	28084	35374	10979	114339	64210	17390
Total revenues	2020	31789	44118	11384	119350	69260	17970
	2022	52366	71039	15695	292243	124793	23283
	2023	**43913**	**63677**	**16185**	**.**	**105985**	**26747**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) ..... Net revenues from sale of products (goods and services)		38000	57916	15045	.	92395	16995
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów ..... Net revenues from sale of goods and materials		3991	3165	661	.	9634	8024
Przychody finansowe ..... Financial revenues		680	1271	177	.	1990	534
Koszty ogółem	2015	26211	32374	10129	113286	58910	16357
Total costs	2020	29769	39478	10599	122055	64138	14622
	2022	46572	64209	14645	261092	115665	19915
	2023	**41006**	**58335**	**14949**	**.**	**104610**	**22744**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) ..... Cost of products sold (goods and services)		36475	54053	14102	.	91011	15535
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		3275	2408	491	.	7818	6087
Koszty finansowe ..... Financial costs		651	1238	228	.	4337	516
Wynik finansowy brutto	2015[a]	1878	3003	850	1056	5300	1033
Gross financial result	2020	2020	4640	785	–2705	5122	3348
	2022	5794	6830	1050	31151	9128	3368
	2023	**2907**	**5342**	**1236**	**.**	**1375**	**4003**
Zysk brutto ..... Gross profit		3366	5984	1308	.	6778	4076
Strata brutto ..... Gross loss		459	642	72,0	.	5403	73,3
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	2015	192	338	107	228	810	239
	2020	200	654	121	77,2	859	354
Obligatory encumbrances on gross financial result	2022	525	927	152	4576	1401	437
	2023	**251**	**816**	**191**	**.**	**652**	**722**
Wynik finansowy netto	2015	1686	2665	743	828	4490	794
Net financial result	2020	1820	3986	664	–2783	4263	2994
	2022	5269	5903	898	26575	7727	2931
	2023	**2656**	**4526**	**1045**	**.**	**723**	**3281**
Zysk netto ..... Net profit		3118	5211	1118	.	5718	3371
Strata netto ..... Net loss		462	685	73,1	.	4995	90,4

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
		przetwórstwo przemysłowe (cd.) manufacturing (cont.)					
		produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	produkcja metali manufacture of basic metals	produkcja wyrobów z metali[Δ] manufacture of metal products[Δ]	produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem **Total revenues**	2015	75555	46829	46817	77702	37607	60199
	2020	96013	62656	53604	100489	44469	91988
	2022	143916	91723	110086	167073	66379	144075
	2023	**137248**	**87972**	**87592**	**161051**	**62811**	**150491**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) Net revenues from sale of products (goods and services)		122477	75748	71533	136884	54776	132495
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów Net revenues from sale of goods and materials		10461	8413	10682	19167	6681	14141
Przychody finansowe Financial revenues		2418	1209	1483	2688	709	2894
Koszty ogółem **Total costs**	2015	70493	43076	45815	71802	36125	57024
	2020	88323	56669	53480	93384	42629	89853
	2022	134167	83622	102171	154890	63392	137104
	2023	**126733**	**80834**	**86200**	**149415**	**59983**	**144811**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)		114821	71232	74500	127734	52641	127683
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		7979	6832	9184	16673	5967	12041
Koszty finansowe Financial costs		2346	1518	1697	2831	580	2745
Wynik finansowy brutto **Gross financial result**	2015[a]	5055	3763	1002	5906	1482	3174
	2020	7690	5987	124	7105	1840	2135
	2022	9749	8101	7915	12183	2987	6971
	2023	**10515**	**7138**	**1392**	**11636**	**2828**	**5680**
Zysk brutto Gross profit		11380	8014	3187	13334	3162	6589
Strata brutto Gross loss		865	876	1795	1698	334	909
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	598	494	193	840	52,6	129
	2020	997	921	58,8	958	375	592
	2022	1172	1336	1255	1848	565	1112
	2023	**1524**	**1208**	**141**	**1768**	**475**	**995**
Wynik finansowy netto **Net financial result**	2015	4457	3269	809	5066	1430	3045
	2020	6693	5066	65,1	6147	1465	1543
	2022	8577	6765	6660	10335	2422	5859
	2023	**8991**	**5930**	**1251**	**9868**	**2353**	**4685**
Zysk netto Net profit		9869	6818	2803	11585	2680	5597
Strata netto Net loss		878	888	1552	1717	327	912

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przemysł (cd.) Industry (cont.)					
		przetwórstwo przemysłowe (dok.) manufacturing (cont.)					
		produkcja maszyn i urządzeń[Δ] manufacture of machinery and equipment n.e.c.	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ] manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	produkcja mebli manufacture of furniture	pozostała produkcja wyrobów other manufacturing	naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń repair and installation of machinery and equipment
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem ..... **Total revenues**	2015	42163	134884	21130	35107	9204	26681
	2020	45996	153276	28581	42977	13071	28418
	2022	69191	218587	36243	55913	19230	41055
	2023	**73726**	**256899**	**39414**	**53423**	**19677**	**47809**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) ..... Net revenues from sale of products (goods and services)		62934	228187	36159	47683	15704	43248
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów ..... Net revenues from sale of goods and materials		8260	18539	1767	4573	3406	3219
Przychody finansowe ..... Financial revenues		1262	4967	867	593	289	753
Koszty ogółem ..... **Total costs**	2015	39429	128709	20476	32877	8565	25103
	2020	42812	149900	27748	39821	12163	27246
	2022	64042	212260	35044	53068	17847	39414
	2023	**68524**	**250608**	**36981**	**50328**	**18383**	**45312**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) ..... Cost of products sold (goods and services)		59610	224867	34522	45530	15228	41544
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		6524	16273	853	3489	2486	2519
Koszty finansowe ..... Financial costs		1280	4338	1014	793	363	723
Wynik finansowy brutto ..... **Gross financial result**	2015[a]	2751	6176	654	2232	638	1578
	2020	3184	3376	833	3156	908	1172
	2022	5149	6327	1199	2845	1383	1641
	2023	**5202**	**6291**	**2433**	**3095**	**1294**	**2497**
Zysk brutto ..... Gross profit		5935	8822	3320	3514	1516	2939
Strata brutto ..... Gross loss		733	2531	887	419	222	442
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	474	619	94,2	249	84,6	268
	2020	579	469	179	284	119	275
	2022	850	1302	206	422	222	293
	2023	**833**	**1261**	**471**	**365**	**282**	**440**
Wynik finansowy netto ..... **Net financial result**	2015	2277	5557	560	1983	553	1310
	2020	2605	2907	654	2872	789	897
	2022	4299	5025	993	2423	1161	1348
	2023	**4369**	**5030**	**1962**	**2730**	**1012**	**2057**
Zysk netto ..... Net profit		5091	7610	2769	3138	1268	2497
Strata netto ..... Net loss		722	2580	807	408	256	440

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przemysł (dok.) Industry (cont.)				Budownictwo Construction
		wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
			razem total	w tym of which: pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody water collection, treatment and supply	w tym of which: gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ] waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	
		w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem **Total revenues**	2015	202503	32030	6984	16501	156570
	2020	242375	45039	8280	26224	174944
	2022	530329	58956	9267	36768	239002
	2023	**580688**	**59717**	**8784**	**35776**	**264695**
w tym: of which:						
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) Net revenues from sale of products (goods and services)		240972	53414	8207	31624	247641
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów Net revenues from sale of goods and materials		318555	3390	57,1	2776	8403
Przychody finansowe Financial revenues		15716	889	99,4	657	4933
Koszty ogółem **Total costs**	2015	204488	29800	6553	15555	145692
	2020	233376	41128	7952	23092	163362
	2022	506662	54303	9184	32463	219700
	2023	**580517**	**56133**	**8870**	**32119**	**241320**
w tym: of which:						
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)		235015	51335	8492	28938	227817
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		306512	2623	55,9	2081	6543
Koszty finansowe Financial costs		27016	959	154	477	3612
Wynik finansowy brutto **Gross financial result**	2015[a]	–1985	2229	431	945	10908
	2020	8999	3911	328	3132	11582
	2022	23667	4653	82,5	4305	19302
	2023	**171**	**3584**	**–85,7**	**3657**	**23375**
Zysk brutto Gross profit		21025	4808	219	4103	25843
Strata brutto Gross loss		20854	1224	305	446	2468
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	–126	436	110	156	1352
	2020	3126	630	88,3	420	1732
	2022	3001	890	70,6	710	3139
	2023	**3163**	**780**	**39,5**	**630**	**3934**
Wynik finansowy netto **Net financial result**	2015	–1859	1793	321	789	9556
	2020	5873	3281	240	2712	9850
	2022	20666	3763	11,9	3595	16163
	2023	**–2992**	**2804**	**–125**	**3027**	**19441**
Zysk netto Net profit		17364	4027	177	3457	21885
Strata netto Net loss		20356	1223	302	430	2444

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (cd.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (cd.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]			Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	Informacja i komunikacja Information and communication
		razem total	w tym of which: handel hurtowy[Δ] wholesale trade[Δ]	w tym of which: handel detaliczny[Δ] retail trade[Δ]	razem total	w tym transport lądowy i rurociągowy[Δ] of which land and pipeline transport[Δ]		
		w mln zł in million PLN						
Przychody ogółem / **Total revenues**	2015	1059451	647158	306007	138045	81803	15773	105776
	2020	1310301	764044	386795	184846	104193	15484	135527
	2022	1913968	1143335	541169	281757	152872	29688	182233
	2023	**1931066**	**1069400**	**585584**	**293209**	**156342**	**35962**	**205169**
w tym: of which:								
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) / Net revenues from sale of products (goods and services)		126093	83088	22542	265180	140451	30601	175748
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów / Net revenues from sale of goods and materials		1773681	966903	555650	11966	8517	3873	18860
Przychody finansowe / Financial revenues		16468	10709	3406	5985	1771	847	5448
Koszty ogółem / **Total costs**	2015	1032862	629300	299626	132266	78263	14653	98496
	2020	1265182	735463	373842	180404	99501	16746	121713
	2022	1834256	1092200	520825	266540	145784	26865	167383
	2023	**1859102**	**1030515**	**561659**	**276927**	**148806**	**32539**	**188648**
w tym: of which:								
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) / Cost of products sold (goods and services)		384496	208904	139756	254533	136125	28889	159515
Wartość sprzedanych towarów i materiałów / Value of goods and materials sold		1439952	801853	412021	10016	7341	2501	16377
Koszty finansowe / Financial costs		18637	11604	3843	6434	3183	798	8878
Wynik finansowy brutto / **Gross financial result**	2015[a]	26663	17926	6384	5780	3541	1120	7281
	2020	45119	28581	12953	4442	4692	–1262	13814
	2022	79712	51135	20344	15217	7088	2823	14850
	2023	**71964**	**38885**	**23925**	**16282**	**7536**	**3423**	**16521**
Zysk brutto / Gross profit		79566	42895	27008	20197	8780	3825	19207
Strata brutto / Gross loss		7602	4010	3083	3915	1244	402	2686
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto / **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	4189	2773	1101	1029	603	147	949
	2020	7703	4598	2484	1097	828	–7,5	2605
	2022	13598	8191	4045	2568	1159	377	3133
	2023	**12290**	**6723**	**4115**	**3125**	**1418**	**469**	**3227**
Wynik finansowy netto / **Net financial result**	2015	22474	15153	5283	4751	2938	973	6332
	2020	37416	23983	10469	3345	3864	–1254	11209
	2022	66114	42944	16299	12649	5929	2446	11717
	2023	**59674**	**32162**	**19810**	**13157**	**6118**	**2954**	**13294**
Zysk netto / Net profit		67335	36233	22887	16978	7357	3360	16145
Strata netto / Net loss		7661	4071	3077	3821	1239	406	2851

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 1 (455). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)
B. WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)
BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	Edukacja Education	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities
		w mln zł in million PLN					
Przychody ogółem **Total revenues**	2015	51005	36717	70933	49276	2308	23287
	2020	54178	41635	90547	64679	2547	35015
	2022	85876	47822	124276	96658	3048	49595
	2023	**89390**	**61281**	**144469**	**113362**	**4484**	**59826**
w tym: of which:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) Net revenues from sale of products (goods and services)		56040	51826	124896	100283	2872	57206
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów Net revenues from sale of goods and materials		16813	3557	7163	5645	209	311
Przychody finansowe Financial revenues		12835	3552	7285	3323	35,1	481
Koszty ogółem **Total costs**	2015	45913	33907	67419	47589	2250	22487
	2020	51773	38881	83097	61388	2378	33384
	2022	73692	44566	113286	89778	2771	47561
	2023	**81646**	**57162**	**132651**	**104839**	**4128**	**56223**
w tym: of which:							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) Cost of products sold (goods and services)		32736	49659	120785	93839	3797	54423
Wartość sprzedanych towarów i materiałów Value of goods and materials sold		25006	2558	5522	4757	196	211
Koszty finansowe Financial costs		20447	2324	3420	4186	40,6	803
Wynik finansowy brutto **Gross financial result**	2015[a]	5092	2817	3596	1687	58,0	803
	2020	2405	2754	7450	3291	169	1631
	2022	12184	3256	10990	6880	277	2034
	2023	**7744**	**4119**	**11818**	**8523**	**356**	**3603**
Zysk brutto Gross profit		9336	6050	14930	9069	414	4536
Strata brutto Gross loss		1592	1931	3112	546	58,1	933
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto **Obligatory encumbrances on gross financial result**	2015	468	476	602	397	16,5	178
	2020	810	534	831	792	26,9	388
	2022	1453	669	1593	1120	28,9	405
	2023	**2174**	**917**	**1937**	**1373**	**45,4**	**659**
Wynik finansowy netto **Net financial result**	2015	4624	2341	2994	1290	41,5	625
	2020	1595	2220	6619	2499	142	1243
	2022	10731	2587	9397	5760	248	1629
	2023	**5570**	**3202**	**9881**	**7150**	**311**	**2944**
Zysk netto Net profit		7681	5173	13005	7705	366	3856
Strata netto Net loss		2111	1971	3124	555	54,9	912

a Skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.
a Corrected by result on extraordinary events.

TABL. 2 (456). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	wskaźnik poziomu kosztów cost level indicator				wskaźnik rentowności obrotu turnover profitability indicator							
					brutto gross				netto net			
	w % in %											
	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
O G Ó Ł E M TOTAL	**96,2**	**95,7**	**94,0**	**95,0**	**3,8**	**4,3**	**6,0**	**5,0**	**3,2**	**3,5**	**5,1**	**4,0**
sektor publiczny public sector	95,9	98,7	92,0	97,1	4,1	1,3	8,0	2,9	2,9	0,5	6,8	1,6
sektor prywatny private sector	96,2	95,4	94,2	94,8	3,8	4,6	5,8	5,2	3,2	3,8	4,9	4,3
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	88,0	94,1	89,9	91,6	12,0	5,9	10,1	8,4	6,7	5,5	9,6	7,7
Przemysł Industry	96,4	95,6	93,4	95,3	3,6	4,4	6,6	4,7	3,0	3,5	5,6	3,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	113,9	108,7	81,3	91,6	–13,9	–8,7	18,7	8,4	–14,8	–10,4	15,0	5,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	94,8	95,1	93,4	94,3	5,2	4,9	6,6	5,7	4,6	4,1	5,6	4,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,0	96,3	95,5	100,0	–1,0	3,7	4,5	0,0	–0,9	2,4	3,9	–0,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	93,0	91,3	92,1	94,0	7,0	8,7	7,9	6,0	5,6	7,3	6,4	4,7
Budownictwo Construction	93,1	93,4	91,9	91,2	7,0	6,6	8,1	8,8	6,1	5,6	6,8	7,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	97,5	96,6	95,8	96,3	2,5	3,4	4,2	3,7	2,1	2,9	3,5	3,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	95,8	97,6	94,6	94,4	4,2	2,4	5,4	5,6	3,4	1,8	4,5	4,5
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	92,9	108,1	90,5	90,5	7,1	–8,1	9,5	9,5	6,2	–8,1	8,2	8,2
Informacja i komunikacja Information and communication	93,1	89,8	91,9	91,9	6,9	10,2	8,1	8,1	6,0	8,3	6,4	6,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	90,0	95,6	85,8	91,3	10,0	4,4	14,2	8,7	9,1	2,9	12,5	6,2
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	92,3	93,4	93,2	93,3	7,7	6,6	6,8	6,7	6,4	5,3	5,4	5,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	95,0	91,8	91,2	91,8	5,1	8,2	8,8	8,2	4,2	7,3	7,6	6,8
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	96,6	94,9	92,9	92,5	3,4	5,1	7,1	7,5	2,6	3,9	6,0	6,3
Edukacja Education	97,5	93,4	90,9	92,1	2,5	6,6	9,1	7,9	1,8	5,6	8,1	6,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	96,6	95,3	95,9	94,0	3,4	4,7	4,1	6,0	2,7	3,5	3,3	4,9

TABL. 3 (457). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
			razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
				produkty gotowe finished products	towary goods				
		w mln zł in million PLN							
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2015	1091538	285077	43852	119363	472330	378042	304011	30120
	2020	1499206	390614	55636	156550	597799	471066	469849	40944
	2022	2266568	637632	86842	241114	957302	672925	615096	56538
	2023	**2342000**	**609333**	**83727**	**236908**	**958270**	**698233**	**705608**	**68789**
sektor publiczny ..... public sector	2015	121839	17290	3440	2372	39771	28837	61756	3022
	2020	176784	26609	4348	3491	46052	27751	100616	3507
	2022	319062	32883	4726	6819	110170	41129	171713	4296
	2023	**348508**	**36477**	**5696**	**6196**	**125938**	**47176**	**181120**	**4973**
sektor prywatny ..... private sector	2015	969699	267787	40412	116991	432559	349205	242255	27098
	2020	1322422	364005	51288	153059	551747	443315	369233	37437
	2022	1947506	604749	82116	234295	847132	631796	443383	52242
	2023	**1993492**	**572856**	**78031**	**230712**	**832332**	**651057**	**524488**	**63816**
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2015	20743	4267	1979	348	10613	9488	5675	188
	2020	13371	4450	1941	270	3725	2618	5031	165
	2022	20119	7266	2692	550	5023	3757	7602	228
	2023	**20941**	**6699**	**2693**	**610**	**5391**	**3874**	**8637**	**214**
Przemysł ..... Industry	2015	477966	142746	36670	13500	207482	167345	116077	11661
	2020	639455	196279	46713	17083	258500	205969	170287	14389
	2022	1032066	342398	75821	25974	437327	311450	232693	19648
	2023	**1019613**	**315284**	**71946**	**23592**	**406762**	**319895**	**268882**	**28685**
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2015	14447	4686	1742	222	5883	4461	3367	511
	2020	19363	6228	2268	244	5020	3751	7759	356
	2022	30272	10103	2621	381	8604	6556	11070	495
	2023	**32369**	**10976**	**3886**	**310**	**9518**	**6919**	**11320**	**555**
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2015	391025	127151	34115	10841	170064	140215	86476	7334
	2020	516485	175754	43999	12816	209522	171495	119917	11292
	2022	775281	298735	72761	22489	322986	243402	140345	13215
	2023	**786589**	**285732**	**67536**	**20953**	**298149**	**242876**	**187720**	**14988**
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	61289	10040	707	2231	26752	19349	21033	3464
	2020	86722	13230	313	3795	36557	25809	34685	2250
	2022	207158	31779	184	2729	97509	55713	72475	5395
	2023	**180324**	**16798**	**156**	**2010**	**89994**	**63578**	**60998**	**12534**
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	11205	869	106	206	4783	3320	5201	352
	2020	16885	1067	133	228	7401	4914	7926	491
	2022	19355	1781	255	375	8228	5779	8803	543
	2023	**20331**	**1778**	**368**	**319**	**9101**	**6522**	**8844**	**608**

TABL. 3 (457). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks			Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
			razem total	w tym of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
				produkty gotowe finished products	towary goods				
		w mln zł in million PLN							
Budownictwo ..... Construction	2015	82378	17773	2239	3454	30869	25821	27788	5948
	2020	104309	24954	2684	3666	39356	31621	32326	7673
	2022	142593	37866	3099	5502	52518	42099	39267	12942
	2023	**156368**	**39077**	**3750**	**5452**	**51436**	**39360**	**53674**	**12181**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2015	267443	105346	1630	96905	109542	93565	48883	3672
	2020	360919	140726	2283	128247	129615	108354	85581	4997
	2022	501209	217427	2863	200819	183091	149447	95280	5411
	2023	**515192**	**214410**	**3111**	**197802**	**186710**	**154087**	**107237**	**6835**
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2015	46659	2225	21,8	877	23248	17049	20048	1138
	2020	70938	3754	39,2	1657	31751	24279	33584	1849
	2022	96470	4433	40,4	1128	46302	34741	43132	2603
	2023	**100578**	**4706**	**36,9**	**1214**	**48276**	**36524**	**44683**	**2913**
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	2015	3698	268	9,0	101	1282	736	2022	126
	2020	5461	432	33,7	177	1401	777	3506	122
	2022	7554	538	7,8	167	2137	1410	4726	153
	2023	**9085**	**595**	**23,7**	**197**	**2495**	**1592**	**5799**	**196**
Informacja i komunikacja ... Information and communication	2015	40790	2737	665	1126	20630	17207	15348	2075
	2020	58905	3926	867	1035	30320	25776	21500	3159
	2022	76613	5708	1163	1753	41409	33556	25075	4421
	2023	**86555**	**6037**	**1175**	**1766**	**45155**	**36237**	**30256**	**5107**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2015	62355	909	1,6	328	30404	19838	30165	877
	2020	108502	2314	1,4	935	53046	36310	52230	912
	2022	148848	4270	128	1293	75581	46413	68053	944
	2023	**172929**	**4694**	**11,7**	**1477**	**83412**	**52602**	**83561**	**1262**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	2015	24548	4242	471	1599	5475	4152	13429	1402
	2020	34902	7722	857	1793	4814	3355	19201	3165
	2022	36895	7457	616	1840	5022	3350	20230	4186
	2023	**41566**	**9152**	**683**	**2144**	**6524**	**4496**	**21615**	**4275**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2015	34746	2738	103	391	16065	12237	14160	1783
	2020	53260	3584	163	701	22658	17129	24202	2816
	2022	151145	6929	328	811	80338	26735	59832	4046
	2023	**153550**	**5079**	**194**	**1038**	**86658**	**26554**	**57065**	**4748**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	2015	20141	1187	45,8	566	12186	6802	5865	903
	2020	34249	1473	40,6	843	16695	10202	14778	1303
	2022	34399	2142	67,2	1118	20619	13670	10195	1443
	2023	**43380**	**2344**	**89,9**	**1372**	**25937**	**15393**	**13446**	**1653**
Edukacja ..... Education	2015	688	21,0	2,9	8,7	266	183	362	38,5
	2020	888	36,7	4,4	2,8	295	150	521	35,4
	2022	994	27,8	2,9	4,3	320	182	607	39,3
	2023	**1181**	**22,7**	**2,4**	**8,8**	**435**	**221**	**688**	**35,2**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2015	5878	314	4,3	49,8	3119	2804	2237	208
	2020	9119	683	4,9	60,6	4271	3707	3926	239
	2022	11431	774	8,1	43,1	5662	4790	4659	336
	2023	**13372**	**751**	**4,5**	**46,9**	**6651**	**5802**	**5450**	**520**

TABL. 4 (458). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which				
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			razem total	w tym zagraniczny of which foreign			
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM ..... TOTAL	2015	1395984	637325	153566	557464	–51794	99476
	2020	1724168	674699	162839	760028	–51632	136212
	2022	2141247	741216	172988	884395	–41326	296451
	2023	**2315535**	**758803**	**182105**	**1018794**	**–29298**	**253622**
sektor publiczny ..... public sector	2015	342697	234796	268	80871	–3951	8389
	2020	412053	263130	235	119015	–6095	1541
	2022	439336	284780	235	118759	–29758	28426
	2023	**476057**	**319864**	**235**	**132359**	**–27915**	**8913**
sektor prywatny ..... private sector	2015	1053287	402529	153298	476593	–47843	91087
	2020	1312115	411569	162604	641013	–45537	134671
	2022	1701911	456436	172753	765636	–11568	268025
	2023	**1839478**	**438939**	**181870**	**886435**	**–1383**	**244709**
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2015	34194	22363	497	7286	–116	1977
	2020	23511	10438	411	8136	528	1611
	2022	30210	11866	404	10311	–120	4119
	2023	**33171**	**13533**	**412**	**11404**	**73,9**	**3570**
Przemysł ..... Industry	2015	737530	297280	79627	323885	–7876	42391
	2020	907365	312596	82546	423616	–3928	59111
	2022	1120666	347410	91169	475561	–12896	154433
	2023	**1205302**	**325555**	**96499**	**561416**	**7542**	**109081**
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	2015	36683	13752	1390	29679	–6164	–8208
	2020	38051	12990	1533	33113	–7462	–5562
	2022	60689	13023	351	42283	–15346	13886
	2023	**65162**	**13250**	**351**	**47922**	**–7948**	**4839**
przetwórstwo przemysłowe .... manufacturing	2015	442523	145572	70319	198926	–14312	50650
	2020	579506	152827	77021	284067	–1784	55526
	2022	742418	163591	86759	336824	3187	116174
	2023	**866584**	**168964**	**91502**	**405411**	**18447**	**106364**
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	214997	106835	7234	86660	13399	–1844
	2020	234721	110717	3401	93304	6624	5850
	2022	256829	132669	3532	80636	333	20630
	2023	**210546**	**103834**	**4188**	**91039**	**–2146**	**–4915**
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	43327	31121	684	8620	–799	1793
	2020	55087	36062	591	13132	–1306	3297
	2022	60730	38127	527	15818	–1070	3743
	2023	**63010**	**39507**	**458**	**17044**	**–811**	**2793**
Budownictwo ..... Construction	2015	50896	15511	3340	26109	–7509	9586
	2020	52075	15730	2485	29523	–10674	9955
	2022	82053	17975	2399	35515	–265	16321
	2023	**100385**	**30909**	**2749**	**42127**	**–2278**	**19701**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 555.
a See general notes, item 10 on page 555.

TABL. 4 (458). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**[a] **(dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES[a] (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which				
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)		kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			razem total	w tym zagraniczny of which foreign			
		w mln zł in million PLN					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2015	190547	77418	41536	74443	–10134	21749
	2020	240442	77089	40507	104774	–9841	38247
	2022	302375	78025	39770	123429	5839	64172
	2023	**327239**	**81574**	**41391**	**148473**	**826**	**60775**
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2015	65343	47400	2913	16748	–10194	4766
	2020	87744	59904	5107	26267	–12771	3359
	2022	111116	71007	5461	32178	–15495	12586
	2023	**128945**	**80393**	**5788**	**38084**	**–13887**	**13089**
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	2015	12645	8143	1383	3131	–1441	962
	2020	14673	8815	2116	4361	–923	–1245
	2022	19056	10126	2200	5007	–1991	2435
	2023	**22756**	**10710**	**2207**	**6197**	**–1138**	**2947**
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	2015	68786	19063	9411	33968	–47,3	6006
	2020	105368	19207	7665	54042	7249	11130
	2022	118488	20777	7561	64820	4556	11509
	2023	**124133**	**23561**	**9541**	**70038**	**1925**	**13142**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2015	52217	35630	3098	10529	–2640	4437
	2020	70390	44179	3812	24164	–3316	1606
	2022	88064	45311	3819	29222	–2391	10611
	2023	**89074**	**50895**	**3834**	**30769**	**–3716**	**5372**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	2015	98318	65301	3064	25937	–1774	2349
	2020	104090	67107	7516	29621	–2941	2216
	2022	103006	65736	7034	28753	–2733	2569
	2023	**113455**	**68260**	**6913**	**36675**	**–4157**	**3202**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2015	53542	31485	5028	21382	–5325	2888
	2020	73658	39792	6894	32381	–8801	6402
	2022	111879	51728	9102	53761	–9941	9315
	2023	**108142**	**51264**	**8664**	**44558**	**–8485**	**9865**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	2015	16012	7184	2570	7096	–1119	1269
	2020	23384	6303	2327	13913	–1107	2628
	2022	28276	5903	2327	13504	970	5750
	2023	**33107**	**5874**	**2357**	**14676**	**1952**	**8264**
Edukacja ..... Education	2015	816	300	63,9	501	–122	49,8
	2020	808	349	68,4	337	–45,3	145
	2022	987	338	53,7	396	12,5	240
	2023	**1145**	**283**	**47,9**	**519**	**4,1**	**311**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2015	10471	6335	877	4620	–1465	634
	2020	14286	7980	1075	6848	–3189	1250
	2022	17446	9042	1284	9420	–3771	1620
	2023	**19594**	**9671**	**1291**	**10754**	**–4520**	**2938**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 555.
a See general notes, item 10 on page 555.

TABL. 5 (459). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY PRZEDSIĘBIORSTW[a] WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREIGN CAPITAL OF ENTERPRISES[a] BY COUNTRIES OF ORIGIN
As of 31 December

KRAJE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	COUNTRIES
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	**203899**	**215567**	**233686**	**273367**	**100,0**	**100,0**	**TOTAL**
w tym:							of which:
Austria	3361	6833	7738	8683	1,7	3,2	Austria
Belgia	5095	6247	7839	9298	2,5	3,4	Belgium
Chiny	546	494	555	582	0,3	0,2	China
Cypr	9465	8014	7738	10091	4,6	3,7	Cyprus
Czechy	1201	1708	1896	2869	0,6	1,1	Czechia
Dania	4756	4102	9602	10007	2,3	3,7	Denmark
Finlandia	1505	2211	2343	2358	0,7	0,9	Finland
Francja	29189	26465	29194	31309	14,3	11,5	France
Hiszpania	5615	5873	7485	7461	2,8	2,7	Spain
Holandia	37917	48516	45574	49627	18,6	18,2	Netherlands
Irlandia	359	443	861	758	0,2	0,3	Ireland
Izrael	263	293	230	300	0,1	0,1	Israel
Japonia	1366	1229	1178	1203	0,7	0,4	Japan
Kanada	321	315	354	411	0,2	0,2	Canada
Korea Południowa	2299	8349	9796	9215	1,1	3,4	South Korea
Litwa	189	356	378	550	0,1	0,2	Lithuania
Luksemburg	27909	20770	21848	27531	13,7	10,1	Luxembourg
Malta	134	402	610	708	0,1	0,3	Malta
Niemcy	35614	35040	39808	44603	17,5	16,3	Germany
Norwegia	984	1949	2172	1927	0,5	0,7	Norway
Portugalia	804	611	664	765	0,4	0,3	Portugal
Słowacja	290	745	717	776	0,1	0,3	Slovakia
Stany Zjednoczone	7515	3917	3155	3650	3,7	1,3	United States
Szwajcaria	3438	6292	7173	8757	1,7	3,2	Switzerland
Szwecja	8291	5361	5473	5759	4,1	2,1	Sweden
Turcja	131	283	191	233	0,1	0,1	Türkiye
Węgry	593	1164	887	923	0,3	0,3	Hungary
Wielka Brytania	6527	8058	8851	21068	3,2	7,7	United Kingdom
Włochy	5141	5733	5761	5468	2,5	2,0	Italy

a Łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób oraz spółkami, które zaangażowały kapitał, a nie rozpoczęły działalności podstawowej.

U w a g a. Kapitał zagraniczny w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, wyniósł: w 2015 r. — 156677 mln zł, w 2020 r. — 167358 mln zł, w 2022 r. — 178020 mln zł, w 2023 r. — 198666 mln zł.

a Including enterprises employing 9 and less persons and companies that have invested capital but have not started their basic activity.

N o t e. Foreign capital in enterprises employing more than 9 persons amounted to: in 2015 — PLN 156677 million, in 2020 — PLN 167358 million, in 2022 — PLN 178020 million, in 2023 — PLN 198666 million.

TABL. 6 (460). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiązania z tytułu liabilities from	
							dostaw i usług deliveries and services	podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
		w mln zł in million PLN						
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2015	1184974	443238	309537	741736	183080	347151	54610
	2020	1658178	639316	405169	1018862	253718	444504	66278
	2022	2215443	732370	478105	1483073	331666	662462	89419
	2023	**2258810**	**740917**	**488963**	**1517893**	**349736**	**655186**	**95654**
sektor publiczny ..... public sector	2015	157094	89450	46428	67644	8778	19198	9994
	2020	272245	171988	63957	100257	20559	23662	11486
	2022	320995	177278	68913	143717	30388	37609	11413
	2023	**347090**	**168268**	**74862**	**178822**	**30593**	**39869**	**12076**
sektor prywatny ..... private sector	2015	1027880	353788	263109	674092	174302	327953	44616
	2020	1385933	467328	341212	918605	233159	420842	54792
	2022	1894448	555092	409192	1339356	301278	624853	78006
	2023	**1911720**	**572649**	**414101**	**1339071**	**319143**	**615317**	**83578**
w tym: of which:								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2015	10434	3802	3178	6632	1407	2227	1728
	2020	9460	3493	2946	5967	1468	2567	603
	2022	11595	3208	2659	8387	1573	3439	791
	2023	**10523**	**2917**	**2294**	**7606**	**1473**	**3442**	**824**
Przemysł ..... Industry	2015	500111	177966	119823	322145	73952	149449	26854
	2020	664856	234527	163154	430329	94012	193010	31851
	2022	955422	263569	190682	691853	136659	307265	43285
	2023	**924476**	**263483**	**190377**	**660993**	**135135**	**290371**	**45545**
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	2015	31917	10716	7307	21201	3670	5937	2663
	2020	35822	12879	7629	22943	4687	7525	3079
	2022	33995	10096	5105	23899	3438	7689	5614
	2023	**34747**	**10411**	**5434**	**24336**	**1965**	**11573**	**3406**
przetwórstwo przemysłowe ... manufacturing	2015	350883	97592	78499	253291	62435	127216	19231
	2020	472078	134000	105934	338078	72200	164388	22380
	2022	647230	149425	113250	497805	103599	247437	32453
	2023	**643496**	**153068**	**111388**	**490428**	**98930**	**233048**	**32657**
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	2015	99919	58882	24939	41037	6004	14260	4056
	2020	138261	78420	42528	59841	14979	17957	4963
	2022	252395	93517	64561	158878	27270	48014	3690
	2023	**221215**	**86872**	**63878**	**134343**	**31907**	**41208**	**7828**
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2015	17392	10776	9078	6616	1843	2036	904
	2020	18695	9228	7063	9467	2146	3140	1429
	2022	21802	10531	7766	11271	2352	4125	1528
	2023	**25018**	**13132**	**9677**	**11886**	**2333**	**4542**	**1654**

TABL. 6 (460). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which		
						kredyty i pożyczki credits and loans	zobowiązania z tytułu liabilities from	
							dostaw i usług deliveries and services	podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń taxes, customs duties, insurance and other benefits
		w mln zł in million PLN						
Budownictwo Construction	2015	70888	20116	14564	50772	8317	25237	3583
	2020	78299	14100	7952	64199	6611	27087	4081
	2022	94581	16497	9760	78084	8366	36551	4948
	2023	**97353**	**17771**	**10087**	**79582**	**9088**	**35552**	**5954**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2015	238688	43471	31028	195217	42169	122038	10354
	2020	300833	55990	35805	244843	43443	154386	14493
	2022	406600	65317	41501	341283	54243	219521	19410
	2023	**410315**	**66752**	**40140**	**343563**	**51569**	**222554**	**19357**
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2015	75192	44462	23637	30730	4506	12061	2278
	2020	100182	55386	33873	44796	5589	19897	3105
	2022	127661	64854	41488	62807	8469	27524	4398
	2023	**133746**	**69162**	**44277**	**64584**	**9722**	**28180**	**4850**
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	2015	12246	8652	7608	3594	1566	1105	324
	2020	14648	9910	8021	4738	1718	1437	370
	2022	15654	9915	8617	5739	1513	2019	662
	2023	**15555**	**9207**	**7798**	**6348**	**1434**	**2289**	**691**
Informacja i komunikacja Information and communication	2015	70046	37480	24140	32566	6175	12490	2150
	2020	76413	41429	28040	34984	8065	14343	3035
	2022	102732	55904	39768	46828	7649	23453	4100
	2023	**113962**	**64000**	**43488**	**49962**	**8075**	**23279**	**4849**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2015	85981	45493	36502	40488	28274	2787	535
	2020	165362	75729	59491	89633	55327	5725	624
	2022	227301	97958	80551	129343	81399	7967	1291
	2023	**257299**	**103327**	**87311**	**153972**	**92775**	**10258**	**1685**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	2015	35803	21424	17453	14379	3424	4448	812
	2020	47539	27996	21189	19543	2961	5109	829
	2022	51394	30678	23927	20716	2764	5798	840
	2023	**56431**	**28660**	**21328**	**27771**	**7463**	**6728**	**1431**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2015	35668	14905	10244	20763	3376	8695	3132
	2020	110066	80208	11154	29858	7876	10804	3296
	2022	131770	84532	7716	47238	7892	16508	4729
	2023	**135390**	**68415**	**7310**	**66975**	**10636**	**17733**	**4830**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	2015	33689	16110	13541	17579	8416	3677	1965
	2020	68488	29430	26124	39058	23963	6114	2433
	2022	65071	27993	23284	37078	18248	7532	2929
	2023	**76315**	**35121**	**26144**	**41194**	**19408**	**9195**	**3234**
Edukacja Education	2015	691	256	238	435	119	115	60,4
	2020	780	280	242	500	96,9	104	74,4
	2022	732	207	172	525	88,8	122	61,9
	2023	**739**	**276**	**214**	**463**	**133**	**130**	**75,5**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2015	10559	6308	5469	4251	901	1960	508
	2020	13197	6387	4523	6810	1394	2851	944
	2022	14843	6279	4141	8564	1518	3553	1248
	2023	**16314**	**6708**	**4483**	**9606**	**1479**	**4005**	**1517**

DZIAŁ XXIII
PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ

CHAPTER XXIII
MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale dane dotyczące wyników finansowych banków komercyjnych i spółdzielczych oraz zakładów ubezpieczeń podaje się w dostosowaniu do rozporządzeń Ministra Finansów stanowiących akty wykonawcze do ustawy z dnia 29 listopada 1994 r. o rachunkowości.

Pieniądz i banki

1. Prezentowane dane zestawiane są zgodnie z zaleceniami Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie informacji od podmiotów sektora **monetarnych instytucji finansowych** (MIF), do którego zalicza się bank centralny — Narodowy Bank Polski (NBP) i pozostałe monetarne instytucje finansowe, tj. banki działające w Polsce jako banki komercyjne (w tym rezydujące w naszym kraju oddziały zagranicznych instytucji kredytowych i oddziały banków zagranicznych) oraz banki spółdzielcze oraz w latach 2006—2011 fundusze rynku pieniężnego, które od 2012 r. nie spełniają definicji funduszu rynku pieniężnego. Od 2005 r. wyłączone zostały instytucje będące w stanie likwidacji, upadłości lub będące w fazie organizacji.

Od 2018 r. dane dotyczące banków komercyjnych i spółdzielczych, z uwagi na zmiany sprawozdawczości, w tym wejście nowego międzynarodowego standardu sprawozdawczości finansowej (MSSF9), nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

2. Pieniądz jest kreowany w systemie monetarnych instytucji finansowych, a zmiany stanu i struktury pieniądza są rejestrowane w bilansie monetarnych instytucji finansowych.

Bilans skonsolidowany monetarnych instytucji finansowych zawiera zagregowane (po wyeliminowaniu należności wzajemnych) informacje dotyczące operacji NBP i pozostałych monetarnych instytucji finansowych.

3. Do głównych pozycji **aktywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

1) aktywa zagraniczne, tj. wszystkie aktywa w złotych i walutach obcych od nierezydentów;
2) kredyty i inne należności od podmiotów krajowych, tj. kredyty i pożyczki, skupione wierzytelności, zrealizowane gwarancje i poręczenia, należności z tytułu innych operacji:
   — od sektora **instytucji rządowych i samorządowych,** do którego zalicza się m.in. instytucje rządowe szczebla centralnego (np. administracja zespolona, agencje wykonawcze), instytucje samorządowe (np. samorządowe instytucje kultury), fundusze zabezpieczenia

General notes

Data concerning financial results of commercial and cooperative banks and also insurance companies are adjusted to the regulations of the Minister of Finance constituting legislative acts to the Act of 29 November 1994 on Accounting.

Money and banks

1. The presented data are compiled in line with recommendations of the European Central Bank, and derived from information submitted by **monetary financial institutions** (MFIs) sector. The sector comprises the central bank — National Bank of Poland (NBP) and other monetary financial institutions, including banks operating in Poland as commercial banks (of which branches of credit institutions with registered office in Poland, branches of foreign banks) and cooperative banks. From 2006 to 2011, money market funds, which since 2012 no longer have met definition of money market funds. Since 2005, monetary institutions in liquidation, under bankruptcy proceeding and under organisation were excluded from the MFIs population.

Since 2018, data for commercial and cooperative banks, due to reporting modification, including changes resulting from implementation of International Financial Reporting Standard No 9, are not comparable with those for previous years.

2. Money is created within the monetary financial institutions system, and changes in the value and structure of money are recorded in the balance of monetary financial institutions.

The consolidated balance sheet of monetary financial institutions includes aggregated (net of inter-MFIs positions) information concerning the operations of the NBP and other monetary financial institutions.

3. The main items of **assets** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

1) external assets, i.e. all PLN and foreign currency assets related to non-residents;
2) loans to domestic residents, i.e. loans and credits, purchased debts, claims arising on the performance of guarantees and endorsements, claims on other operations from:
   — **general government,** which includes i.a. central government institutions (e.g. combined administration, executive agencies), local government (e.g. local cultural institu-

społecznego (Zakład Ubezpieczeń Społecznych — ZUS, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego — KRUS oraz zarządzane przez nie fundusze, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Narodowy Fundusz Zdrowia),
— od **pozostałych sektorów krajowych,** do których zalicza się: **pozostałe instytucje finansowe,** m.in. instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe (np. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, brokerzy i agenci ubezpieczeniowi), **przedsiębiorstwa niefinansowe** — przedsiębiorstwa i spółki państwowe, przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie, **gospodarstwa domowe** — osoby prywatne, rolnicy indywidualni i przedsiębiorcy indywidualni zatrudniający do 9 osób włącznie oraz **instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych,** tj. podmioty nienastawione na zysk (m.in. instytucje dobroczynne, związki zawodowe, towarzystwa naukowe, partie polityczne, kościoły);

3) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe i będące w posiadaniu monetarnych instytucji finansowych;
4) akcje i pozostałe udziały kapitałowe oraz udziały/jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych niebędących funduszami rynku pieniężnego;
5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego nabyte przez pozostałe monetarne instytucje finansowe (do 2011 r.);
6) aktywa trwałe, tj. całość aktywów trwałych, z wyłączeniem aktywów trwałych finansowych;
7) pozostałe aktywa, m.in. pozostałe należności i odsetki zapadłe i niezapadłe od kredytów i innych należności, konta rozliczeniowe, należności od dłużników różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, korekty wartości bilansowej aktywów.

Do głównych pozycji **pasywów** bilansu skonsolidowanego monetarnych instytucji finansowych zalicza się:

1) pasywa zagraniczne, tj. wszystkie zobowiązania w złotych i w walutach obcych od nierezydentów;
2) depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych szczebla centralnego;
3) depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych sektorów krajowych, tj. depozyty bieżące, terminowe, kredyty i pożyczki otrzymane, zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Ta pozycja dotyczy: pozostałych instytucji finansowych, instytucji samorządowych, funduszy zabezpieczenia społecznego, przedsiębiorstw niefinansowych, gospodarstw domowych oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych;
4) pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków);
5) jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego (do 2011 r.);

tions), social security funds (the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance Fund and funds managed by them, the Labour Fund, the Guaranteed Employee Benefits Fund as well as the National Health Fund),
— **other domestic residents** which include: **other financial institutions,** i.a. insurance companies and pension funds, other financial intermediaries and financial auxiliaries (e.g. National Association of Cooperative Savings and Credit Unions, insurance brokers and agents), **non-financial corporations** — state-owned enterprises, private enterprises as well as cooperatives, **households** — private persons, farmers and individual entrepreneurs employing up to 9 persons as well as **non-profit institutions serving households,** i.e. non-profit entities (i.a. charities, trade unions, scientific societies, political parties, churches);

3) debt securities issued by residents and held by domestic monetary financial institutions;
4) holdings of shares and other equity and shares/participation units in investment funds (without money market funds);
5) shares in money market funds acquired by other monetary financial institutions (until 2011);
6) fixed assets, i.e. the whole of fixed assets, excluding financial fixed assets;
7) remaining assets, i.a. other claims and due and accrued interest from credits and other claims, settlement accounts, settlements with miscellaneous debtors, accrued income and prepaid expense, adjustments of balance value of assets.

The main items of **liabilities** in the consolidated balance sheet of monetary financial institutions include:

1) external liabilities, i.e. all PLN and foreign currency liabilities related to non-residents;
2) deposits of central government;
3) deposits of other domestic residents, i.e. overnight, term, loans and advances received, liabilities on monetary security and liabilities on securities sold within repurchase agreements. This item concerns: other financial institutions, local government, social security funds, non-financial corporations, households and non-profit institutions serving households;
4) currency in circulation (excluding bank vault cash);
5) money market fund units (until 2011);

6) emisję dłużnych papierów wartościowych, tj. zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych monetarnych instytucji finansowych oraz zobowiązania podporządkowane w formie wyemitowanych papierów wartościowych;
7) kapitał i rezerwy, m.in. fundusz podstawowy, fundusz rezerwowy, wynik z lat ubiegłych, fundusz z aktualizacji wyceny, odpisy z tytułu utraty wartości, rezerwy celowe;
8) pozostałe pasywa obejmują m.in. odsetki niezapadłe od depozytów i innych zobowiązań, konta rozliczeniowe, pozycje przejściowe, zobowiązania wobec wierzycieli różnych, koszty i przychody rozliczane w czasie, przychody zastrzeżone, korekty wartości bilansowej pasywów;
9) saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych obliczono jako różnicę pomiędzy depozytami a kredytami, pożyczkami i innymi należnościami monetarnych instytucji finansowych.

4. W systemie monetarnych instytucji finansowych pojęcia sektorów są zgodne z metodologią stosowaną przez NBP.

5. Dane **bilansu płatniczego Polski** prezentuje się zgodnie ze standardami Międzynarodowego Funduszu Walutowego obowiązującymi od 2014 r., zawartymi w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6 opublikowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Bilans jest zestawieniem statystycznym, które prezentuje dane o finansowych i niefinansowych transakcjach między podmiotami polskimi i zagranicznymi.

Obroty bilansu płatniczego podawane są w dolarach amerykańskich. W przypadku innych walut przeliczane są na dolary amerykańskie.

Pozycje bilansu obejmują:

Rachunek bieżący — rozliczenia wpływów z eksportu i wypłat za import towarów i usług oraz wpływów z tytułu dochodów pierwotnych i wtórnych.

Rachunek kapitałowy — rozliczenia wpływów i wypłat dotyczące transferów kapitałowych (darów i środków z tytułu pomocy bezzwrotnej z wyraźnym przeznaczeniem na finansowanie aktywów trwałych, umorzeń długu) oraz rozliczenia operacji nabywania i zbywania aktywów niefinansowych i nieprodukowanych (zakup i sprzedaż praw własności, patentów, praw autorskich, znaków handlowych itp.).

Rachunek finansowy — aktywa i pasywa finansowe obejmujące inwestycje bezpośrednie, portfelowe, pozostałe inwestycje, pochodne instrumenty finansowe oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

Inwestycje bezpośrednie odzwierciedlają długotrwałe udziały jednostki rezydenta jednej gospodarki (inwestor bezpośredni) w jednostce rezydenta innej gospodarki (przedsiębiorstwo inwestycji bezpośrednich) i obejmują transakcje zawarte między nimi. Transakcje związane z inwestycjami bezpośrednimi (polskie za granicą i zagraniczne w Polsce) dzielą się na kapitał akcyjny oraz pozostały kapitał.

6) debt securities issued, i.e. liabilities on own debt securities issued by other monetary financial institutions and subordinated liabilities as issued securities;
7) capital and reserves, i.a. basic fund, reserve fund, previous years' earning/loss, revaluation fund, accumulated depreciation and valuation allowances, specific reserves;
8) remaining liabilities include, i.a. due interest from deposits and other liabilities, settlement account, transitional positions, liabilities to miscellaneous debtors, accrued expense and deferred income, reserved income, adjustments of balance value of liabilities;
9) excess of inter-monetary financial institutions liabilities was calculated as the difference between deposits and loans of monetary financial institutions.

4. In the monetary financial institutions system, sectors are defined in accordance with the methodology used by the NBP.

5. Data on **Poland's balance of payments** are presented in accordance with International Monetary Fund standards, published in Balance of Payments and International Investment Position Manual BPM6, valid since 2014. This balance is a statistical statement that systematically summarises the economic transactions of the Polish economy with the rest of the world.

The balance of payments turnover is given in US dollars. For other currencies they are converted into US dollars.

Balance items include:

Current account — the settlement of receipts from exports and payments for imports of goods and services, and receipts from primary income and secondary income.

Capital account — settlements of receipts and payments concerning capital transfers (donations and grants to finance fixed assets, debt forgiveness) as well as acquisition or disposal of non-produced, non-financial assets (purchases and sales of patents, copyrights, trademarks, etc.).

Financial account — financial assets and liabilities that cover direct investment, portfolio investment, other investment, financial derivatives and official reserve assets.

Direct investment reflects long-term investment of an organisation owned by a resident of one economy (direct investor) in an organisation owned by a resident of other economy (direct investment company) and includes transactions between the two of them. Direct investment transactions (Polish abroad and foreign in Poland) are divided into two groups — equity capital and other capital.

Inwestycje portfelowe obejmują transakcje udziałowymi (akcjami) i dłużnymi papierami wartościowymi. Dłużne papiery wartościowe dzielą się na obligacje, skrypty dłużne i instrumenty rynku pieniężnego.

Pozostałe inwestycje obejmują polskie należności za granicą (aktywa) oraz polskie zobowiązania wobec zagranicy (pasywa) z tytułu transakcji finansowych niewłączonych do inwestycji bezpośrednich, portfelowych i aktywów rezerwowych, tj. kredyty udzielone i otrzymane oraz zmiany aktywów i pasywów z tytułu transakcji w zakresie: gotówki w kasach banków, rachunków bieżących, lokat i depozytów (w tym transakcji zakupu i sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu) oraz pozostałych należności i zobowiązań zagranicznych.

Pochodne instrumenty finansowe obejmują transakcje: futures, forward, swap oraz opcje, a także wszystkie straty i zyski z tytułu transakcji dotyczących pochodnych instrumentów finansowych.

Oficjalne aktywa rezerwowe obejmują transakcje w zakresie: złota monetarnego, specjalnych praw ciągnienia (SDR), transzy rezerwowej w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, foreign exchange (gotówka i lokaty w walutach wymienialnych) oraz pozostałych należności dokonanych z nierezydentami w walutach wymienialnych.

Saldo błędów i opuszczeń — transakcje, które nie zostały włączone do komponentów bilansu płatniczego.

6. Zadłużenie zagraniczne brutto (czyli niepomniejszone o aktywa) na koniec danego okresu jest sumą podjętych i nieuregulowanych, wynikających z zawartych umów, zobowiązań rezydentów danego kraju wobec nierezydentów do spłacenia kapitału wraz z odsetkami lub bez albo do spłacenia odsetek wraz z kapitałem lub bez. Spośród instrumentów finansowych do pojęcia zadłużenia zagranicznego zaliczono następujące kategorie: kredyty inwestorów bezpośrednich, środki na rachunkach bieżących i depozytowych nierezydentów w bankach polskich, dłużne papiery wartościowe wyemitowane na rynku krajowym w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki (w tym leasing finansowy) oraz zadłużenie zagraniczne samorządów terytorialnych.

7. Dane o **napływie kapitału do Polski z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich** oraz o **zobowiązaniach z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce według kraju pochodzenia udziałowca** (tabl. 6 i 7) zestawione są według standardów OECD obowiązujących od 2013 r., zgodnie z Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Napływ kapitału i zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich obejmują akcje i inne formy udziałów kapitałowych oraz instrumenty dłużne, a w przypadku napływu kapitału — również reinwestycje zysków.

W przyjętym od 2013 r. sposobie określania kierunku inwestycji bezpośrednich w przypadku grup podmiotów powiązanych kapitałowo decydująca dla określenia kierunku inwestycji jest rezydencja podmiotu dominującego w tej grupie podmiotów. Wynikiem takiego ujęcia inwestycji jest przesunięcie

Portfolio investment covers transactions in equities and debt securities. Debt securities are divided into bonds, notes and money market instruments.

Other investment includes Polish foreign assets and Polish foreign liabilities covering all financial transactions which are not included into direct investment, portfolio investment or reserve assets, i.e. credits extended and received as well as changes in assets and liabilities arising from transactions in foreign currency held in bank vaults, current accounts, deposits (including repurchase agreements) and other foreign assets and liabilities.

Financial derivatives include transactions: futures, forward, swap and option as well as all gains and losses from financial derivatives.

Official reserve assets cover transactions concerning: monetary gold, special drawing rights (SDR), reserve position in the International Monetary Fund, foreign exchange and other claims with non-residents in convertible currency.

Net errors and omissions — transactions, which are not included in the balance of payments components.

6. Gross foreign debt (i.e. including assets) at the end of a given period is the sum of assumed and unsettled liabilities, resulting from concluded agreements, of residents of a given country to nonresidents for the repayment of capital together with or without interest or for the repayment of interest with or without capital. The following categories were included among financial instruments necessary to assume foreign debt: credits of direct investors, funds of non-residents in current and term accounts deposited in Polish banks, debt securities issued on the domestic market and held by non-residents, trade credits, other credits and loans (including financial leasing) as well as external debt of local government.

7. The data on **foreign direct investment inflows to Poland** and on **foreign direct investment positions in Poland by origin country of shareholder** (tables 6 and 7) are based on the standards of OECD valid since 2013, in accordance with Benchmark Definition of Foreign Direct Investment, Fourth Edition.

Foreign direct investment inflows and positions cover shares and other forms of equity and debt instruments, and for foreign direct investment inflows — also reinvested earnings.

In implemented since 2013 method of determining the direct investment direction in the case of groups of equity-related entities a residence of parent entity is conclusive when determining the investment direction. The result of this method of

pomiędzy inwestycjami zagranicznymi w Polsce a inwestycjami polskimi za granicą, co ma istotny wpływ na wielkość napływu środków z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich według kraju pochodzenia.

Rynek giełdowy

1. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) działa od 16 kwietnia 1991 r. jako spółka akcyjna z udziałem Skarbu Państwa; do 2009 r. — dominującym, a od 2010 r. — z zachowaniem kontrolnego pakietu akcji (w 2010 r. Skarb Państwa przeprowadził ofertę publiczną akcji GPW). Giełda została powołana do organizowania bezpiecznego obrotu instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym, z zapewnieniem jednakowego i jednoczesnego dostępu do informacji, przy zachowaniu równych warunków zbywania i nabywania instrumentów finansowych.

Głównymi instytucjami polskiego rynku kapitałowego są:
— GPW w Warszawie, która organizuje giełdowy obrót instrumentami finansowymi;
— Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych, który dokonuje rozliczeń transakcji, realizuje zobowiązania emitentów wobec właścicieli papierów wartościowych i przechowuje instrumenty finansowe;
— biura maklerskie, które pośredniczą w zawieraniu transakcji.

Nadzór nad rynkiem sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Zlecenia i transakcje giełdowe są obsługiwane w czasie rzeczywistym przez system informatyczny UTP (Universal Trading Platform) od 15 kwietnia 2013 r. (do 14 kwietnia 2013 r. — przez system informatyczny WARSET).

2. Giełda Papierów Wartościowych prowadzi obrót instrumentami finansowymi **na rynku regulowanym** (główny rynek) oraz w formie **alternatywnego systemu obrotu. Główny rynek** dzieli się na **rynek kasowy** i **terminowy.** Transakcje na **rynku kasowym** polegają na dostawie przedmiotu transakcji bezpośrednio po jej zawarciu i rozliczeniu; notowane są na nim papiery wartościowe, takie jak: akcje, prawa do akcji, prawa poboru, certyfikaty inwestycyjne, produkty strukturyzowane, ETF-y oraz warranty. Natomiast na **rynku terminowym** następuje odsunięcie w czasie właściwej dostawy instrumentu bazowego lub rozliczenia pieniężnego. Na rynku tym realizowane są transakcje instrumentami pochodnymi (derywatami), do których zalicza się kontrakty terminowe, opcje oraz jednostki indeksowe (do 2014 r.).

W formule alternatywnego systemu obrotu GPW prowadzi od 30 sierpnia 2007 r. **rynek NewConnect,** stworzony z myślą o młodych i rozwijających się firmach, na którym przedmiotem obrotu są akcje, prawa do akcji oraz prawa poboru.

30 września 2009 r. rozpoczął działalność zintegrowany rynek instrumentów dłużnych **Catalyst,** zbudowany w oparciu o funkcjonujące wcześniej na

classification of investments is a shift between direct investment in Poland and Polish direct investment abroad, which has a significant impact on the value of foreign direct investment inflows to Poland by origin country of shareholder.

The stock market

1. The Warsaw Stock Exchange S.A. (WSE) has been operating since 16 April 1991 as a joint stock company with participation of the State Treasury; until 2009 — controlling, since 2010 — maintaining controlling interest (in 2010 the State Treasury made a public offering of the WSE shares). The WSE was established to guarantee reliable turnover of financial instruments on the capital market, ensuring at the same time uniform and simultaneous access to information, and maintaining uniform conditions for the sale and purchase of financial instruments.

The main institutions of the Polish capital market are:
— the WSE, which organises trading of financial instruments;
— the National Depository for Securities, which handles clearing and settlement of transactions, processes corporate actions and provides safekeeping of financial instruments;
— brokerage houses, which serve as intermediaries in transactions.

The market is supervised by the Polish Financial Supervision Authority.

Any stock exchange orders and transactions have been handled in real time through the UTP (Universal Trading Platform) information system since 15 April 2013 (until 14 April 2013 — through WARSET information system).

2. The Warsaw Stock Exchange deals with the turnover of financial instruments on **the regulated market** (the main market) and within **the alternative trading system. The main market** is divided into **the cash market** and **the derivatives market.** On **the cash market** the subject of transaction is delivered directly after the conclusion and settlement of the transaction; among the securities quoted on the cash market there are: shares, rights to shares, pre-emptive rights, investment certificates, structured products, ETFs and warrants. In turn, on **the derivatives market** there is a shift in time of the delivery of the underlying instrument or financial settlement. Transactions involving derivatives are concluded on the derivatives market, and include futures contracts, options and index participation units (until 2014).

The WSE has been running **the NewConnect market** in the form of alternative trading system since 30 August 2007. The market was designed mainly for start-ups and developing companies and deals with the trade of shares, rights to shares and pre-emptive rights.

The integrated **Catalyst** market of debt instruments, created on the basis of previously function-

GPW i BondSpot rynki instrumentów dłużnych (obligacji skarbowych, korporacyjnych, spółdzielczych, komunalnych oraz listów zastawnych), prowadzony wspólnie przez GPW i BondSpot w formule rynku regulowanego i alternatywnego systemu obrotu. Dwa rynki przeznaczone dla klientów detalicznych prowadzi GPW, a dwa dla klientów hurtowych — BondSpot.

3. Obrót papierami wartościowymi realizowany przez **BondSpot S.A.** (do 17 września 2009 r. — przez MTS-CeTO S.A.), spółkę należącą do grupy kapitałowej GPW, obejmuje rynki:

— Treasury BondSpot Poland (do 17 września 2009 r. — MTS Poland), hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi i do 2013 r. bonami skarbowymi, który jest integralną częścią prowadzonego przez Ministerstwo Finansów Systemu Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych;
— Regulowany Rynek BondSpot (do 17 września 2009 r. — CeTO), hurtowy rynek, na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne, listy zastawne oraz do 2010 r. — akcje. Od 30 września 2009 r. działający w ramach rynku Catalyst;
— uruchomiony 11 stycznia 2010 r. Alternatywny System Obrotu (ASO), na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne, spółdzielcze i komunalne oraz listy zastawne, działający w ramach rynku Catalyst.

4. Do **obrotu kasowego** na giełdowym i pozagiełdowym rynku regulowanym dopuszczane są następujące instrumenty finansowe:

Akcja jest papierem wartościowym potwierdzającym udział jej posiadacza (akcjonariusza) w kapitale podstawowym spółki akcyjnej; do obrotu na rynkach regulowanych są dopuszczone tylko akcje zdematerializowane, zwykłe oraz na okaziciela.

Prawo do akcji jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji.

Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji z nowych emisji.

Certyfikat inwestycyjny jest papierem wartościowym na okaziciela emitowanym przez zamknięte fundusze inwestycyjne działające przez określony czas.

Produkt strukturyzowany stanowi zobowiązanie emitenta w stosunku do inwestora, że w terminie wykupu wypłaci mu (obliczoną według zdefiniowanego algorytmu) kwotę rozliczenia zależną od zmian wskaźnika rynkowego instrumentu bazowego (np. kursu akcji lub waluty, indeksu giełdowego).

ETF (Exchange Traded Fund) to otwarty fundusz inwestycyjny (notowany na GPW od 22 listopada 2010 r.), który odzwierciedla wyniki określonego indeksu giełdowego, a jego tytuły uczestnictwa są notowane na takich samych zasadach jak akcje.

Warrant to bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie stron do rozliczenia wynikającego z transakcji kupna-sprzedaży instrumentu bazowego lub pakietu instrumentów.

ing within the WSE and BondSpot debt securities (treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds) markets, has been operating since 30 September 2009, run jointly by WSE and BondSpot within the formula of a regulated market and alternative trading system. Two markets for retail customers are run by WSE, and two for wholesale customers — by BondSpot.

3. The turnover of securities provided by **BondSpot S.A.** (until 17 September 2009 — MTS-CeTO S.A.), the company belonging to the WSE equity group, includes the following markets:

— Treasury BondSpot Poland (until 17 September 2009 — MTS Poland), a wholesale market on which treasury bonds and until 2013 treasury bills are traded and which is an integral part of the System of Treasury Securities Market Dealers conducted by the Ministry of Finance;
— Regulated Market BondSpot (until 17 September 2009 — CeTO), a wholesale market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds, and until 2010 — shares. Since 30 September 2009 operates within the Catalyst market;
— Alternative Trading System (ASO), launched on 11 January 2010, market for trading treasury, corporate, cooperative, municipal and mortgage bonds, operating within the Catalyst market.

4. The following financial instruments are the subject transactions on **cash market** of stock exchange and regulated off-exchange market:

A **share** is a security confirming participation of its owner (shareholder) in the initial capital of the joint stock company; only certificated, ordinary and bearer shares may be traded on regulated markets.

A **right to share** is a security which is subject to trading, received upon paying in a certain amount of money for new issue shares.

A **pre-emptive right** is a priority right applicable to existing shareholders for assuming shares of new issues.

An **investment certificate** is a bearer security issued by closed investment funds operating for a specified period.

A **structured product** creates an obligation on the issuer, in respect of the investor, to pay the value of settlement (calculated on the basis of a defined algorithm), dependent on the market index of the base instrument (share or currency exchange rates, stock indices values) at the redemption date.

ETF (Exchange Traded Fund) is an open investment fund (quoted on the WSE since 22 November 2010) representing a specific stock exchange index, whereas the ETF certificates are quoted according to the same rules as shares.

A **warrant** is an unconditional and irrevocable obligation of the parties to repay the settlement amount resulting from purchase-sell transactions of the base instrument or the instruments portfolio.

Obligacja jest dłużnym papierem wartościowym, emitowanym w seriach przez podmioty mające osobowość prawną — Skarb Państwa (obligacje skarbowe), przedsiębiorstwa (obligacje korporacyjne), spółdzielnie (obligacje spółdzielcze) i samorządy (obligacje komunalne) — w którym emitent zobowiązuje się do zapłaty kwoty pieniężnej w sposób i w terminach w niej określonych.

Bon skarbowy jest to krótkoterminowy (do 52 tygodni) dłużny papier wartościowy, oferowany wyłącznie w kraju, emitowany przez Ministra Finansów.

List zastawny upoważnia do zwrotu kwoty nominalnej wraz z obligatoryjnymi świadczeniami odsetkowymi, płatnymi w terminach wskazanych w warunkach emisji. Wystawia go bank hipoteczny.

Na **rynku terminowym** GPW zawierane są transakcje następującymi derywatami:

Kontrakt terminowy jest umową między sprzedającym prawo na termin a kupującym to prawo na termin, strony w ramach określonego przez giełdę standardu ustalają wartość instrumentu bazowego, po której nastąpi wykonanie umowy przez świadczenie pieniężne.

Opcja to prawo przysługujące nabywcy opcji wobec jej wystawcy do żądania w ustalonym terminie przyjęcia dostawy instrumentu bazowego po określonej z góry cenie zwanej ceną wykonania (opcja sprzedaży z dostawą), zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną rynkową instrumentu bazowego a ceną wykonania (opcja kupna) lub zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną wykonania a ceną rynkową (opcja sprzedaży).

Jednostka indeksowa reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks, jej nabycie jest więc równoważne zakupowi całego koszyka akcji wchodzących w skład danego indeksu.

5. Transakcje sesyjne zawierane są, na każdy papier wartościowy, w jednym z dwóch systemów: notowań ciągłych oraz notowań jednolitych z podwójnym fixingiem.

W systemie **notowań ciągłych** transakcje zawierane są na podstawie przyjmowanych na bieżąco zleceń i realizowane po uzgodnieniu oferty kupującego i sprzedającego do czasu ogłoszenia kursu zamknięcia.

W systemie **notowań jednolitych z podwójnym fixingiem** (kurs jednolity dwukrotny) kurs jest w określonym czasie trwania sesji korygowany poprzez interwencję Giełdy.

Transakcje pakietowe polegają na operacjach papierami wartościowymi, pod warunkiem że wartość transakcji jest równa lub wyższa od minimalnej kwoty określonej w regulaminie GPW, a cena instrumentu finansowego nie przekracza maksymalnej różnicy między kursem uzgodnionym między inwestorami a kursem danego instrumentu na sesji giełdowej. Transakcje te określa się jako **pozasesyjne,** gdyż treść umowy jest wcześniej uzgadniana między stronami.

A **bond** is a debt security issued in series by entities with legal personality — the State Treasury (treasury bonds), enterprises (corporate bonds), cooperatives (cooperative bonds) and local government units (municipal bonds) — in which the issuer is obliged to repay the amount of money in the manner and within the period defined on it.

A **treasury bill** is a short-term (up to 52 weeks) debt security, offered exclusively within Poland, and issued by the Minister of Finance.

A **mortgage bond** entitles to return the nominal value, together with obligatory interest, payable within the periods indicated in the conditions of the issue. It may be issued by a mortgage bank.

Transactions on the WSE **derivatives market** involve the following derivatives:

A **futures contract** is an agreement between the seller of the right and its purchaser, in which the parties define the value of the base instrument, within the standards strictly defined by the stock exchange, in which the contract will be fulfilled through monetary benefit.

An **option** is the right vested applicable to the purchaser, in respect of the issuer, to require within a set period the acceptance of the supply of the base instrument at the price defined in advance, referred to as the strike price (the sales option with delivery), or the payment of the amount dependent on the difference between the market price of the base instrument and the strike price (the purchase option), or the amount dependent on the strike price and the market price (the sales option).

An **index participation unit** represents all shares forming the index, thus being equivalent to purchasing an investment portfolio comprising this index.

5. Electronic order book session transactions are concluded in respect of each security, in one of two systems — continuous trading and single-price quotation with double fixing.

Transactions within **continuous trading** are concluded on the basis of currently-received orders, and are executed upon reaching an agreement between the purchaser's and the seller's offers until the quotation closing date.

Within **single price quotation with double fixing** (single price two auctions), the quotation during a given session is adjusted through the Stock Exchange intervention.

Block trades involve securities operations, provided that the transaction value is equal to or higher than the minimum amount defined in the WSE regulations, and the financial instrument price does not exceed the maximum difference between the quotation agreed upon by investors and the quotation for a given instrument during the market session. These transactions are defined as **off-session transactions,** as the terms of the agreement are agreed upon between the parties in advance.

Wartość obrotów dotyczy wartości transakcji kupna-sprzedaży danego instrumentu finansowego.

6. Giełdowa kapitalizacja spółki jest to jej wartość rynkowa stanowiąca iloczyn zarejestrowanych w sądowym rejestrze akcji danej spółki i kursu ustalonego w momencie zamknięcia sesji giełdowej. Analogicznie oblicza się kapitalizację spółek na regulowanym rynku pozagiełdowym.

Wolumen obrotu to łączna liczba instrumentów finansowych, które zmieniły w badanym okresie właściciela.

7. Zmiany wartości rynkowej spółek odzwierciedlają **indeksy giełdowe,** m.in.:

Warszawski Indeks Giełdowy WIG jest najstarszym indeksem giełdowym, obliczanym od pierwszej sesji giełdowej. Podstawowe wartości indeksu obliczane są na podstawie cen akcji wszystkich spółek giełdowych, notowanych na głównym rynku GPW, jeśli w wolnym obrocie znajduje się co najmniej 10% akcji o równowartości 1 mln euro. WIG jest indeksem dochodowym i przy jego obliczaniu uwzględnia się dochód z tytułu dywidend i praw poboru. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 kwietnia 1991 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy Spółek Krajowych WIG Poland — od 2003 r. — wyliczany według metodologii stosowanej do indeksu WIG, na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG20 jest indeksem cenowym największych spółek giełdowych. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 20 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 kwietnia 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG30 jest indeksem cenowym; wartość indeksu obliczona jest na podstawie wartości portfela akcji 30 największych i najbardziej płynnych spółek z głównego rynku GPW. Wartość bazowa indeksu została ustalona na dzień 28 grudnia 2012 r. i wynosiła 2583 punkty.

Warszawski Indeks Giełdowy mWIG40 jest indeksem cenowym; zastąpił on indeks MIDWIG (do 2006 r.), pokrywa średnie pod względem wartości rynkowej i obrotów spółki giełdowe. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 40 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 31 grudnia 1997 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy sWIG80 jest indeksem cenowym; zastąpił on indeks WIRR (do 2006 r.). Swoim portfelem pokrywa on mniejsze niż WIG20 i mWIG40 spółki giełdowe. Wartości indeksu obliczane są na podstawie obrotów i cen akcji 80 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 29 grudnia 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Indeksy WIG20short i **WIG20lev** są to indeksy pochodne od indeksu WIG20; obliczane od 4 maja 2009 r. według metodologii WIG20. Początkowy poziom indeksów wyniósł 2655 punktów i był równy wartości zamknięcia indeksu WIG20 w dniu 31 grudnia 2005 r.

The value of turnover concerns the value of purchase-sell transactions of a given financial instrument.

6. Market capitalisation of company is the market value of the company and is accounted as the product of the shares of a given company entered in the court register and the quotation defined upon the market session closing. Similarly, the capitalisation of companies on the regulated off-exchange market is calculated.

The volume of turnover is the total number of financial instruments whose owners have changed within the surveyed period.

7. Changes in the market value of stock exchange companies are reflected by **market indices,** i.a:

The Warsaw Stock Exchange Index WIG is the oldest stock exchange index, calculated since the first market session. The basic index values are calculated on the basis of the prices of shares of all stock exchange companies listed on the main market of GPW, with at least 10% of freely-traded shares with a value equivalent to 1 million euro. WIG is a total-return index, and the revenues from both dividends and pre-emptive rights are taken into account in its calculation. The initial level of the index on 16 April 1991 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index of Domestic Companies WIG Poland — since 2003 — is calculated according to the WIG index methodology, on the basis of the shares portfolio of domestic companies.

The Warsaw Stock Exchange Index WIG20 is a price index of the largest companies quoted on the Stock Exchange. It is calculated on the basis of stock exchange turnover and the prices of shares in the 20 leading companies. The initial level of the index on 16 April 1994 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index WIG30 is a price index calculated based on the value of portfolio of 30 major and most liquid companies on the Warsaw Stock Exchange main market. The base value of WIG30 index was set at 28 December 2012 at the level of 2583 points.

The Warsaw Stock Exchange Index mWIG40 is a price index, replacing the Warsaw Stock Exchange Index MIDWIG (existing until 2006), which covers medium-sized companies in terms of the stock exchange value and turnover. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 40 companies. The initial level of the index on 31 December 1997 was 1000 points.

The Warsaw Stock Exchange Index sWIG80 is a price index, replacing Warsaw Stock Exchange Index WIRR (existing until 2006). It covers with its portfolio listed companies smaller than WIG20 and mWIG40. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 80 companies. The initial level of the index on 29 December 1994 was 1000 points.

WIG20short and **WIG20lev indices** are indices based on the WIG20 index values, calculated since 4 May 2009 according to the methodology of WIG20. The initial level of indices was 2655 points and equalled the WIG20 closing value on 31 December 2005.

NCIndex jest indeksem dochodowym, obliczanym na podstawie portfela wszystkich spółek notowanych na rynku NewConnect. Początkowy poziom indeksu z dnia 30 sierpnia 2007 r. wyniósł 100 punktów. W 2013 r. zmieniono wartość bazową indeksu na 1000 punktów.

Zakłady ubezpieczeń

1. Działalność ubezpieczeniowa jest prowadzona przez zakłady ubezpieczeń zorganizowane w formie spółek akcyjnych lub towarzystw ubezpieczeń wzajemnych na podstawie zezwolenia organu nadzoru na przyjmowanie do ochrony ustawowo zdefiniowanych rodzajów ryzyka skutków zdarzeń losowych. Przez **bezpośrednią działalność ubezpieczeniową** rozumie się wykonywanie czynności związanych z oferowaniem i udzielaniem ochrony w zamian za składkę wnoszoną przez podmioty ubezpieczające się. Ubezpieczenia gospodarcze dzielą się na **ubezpieczenia na życie** (dział I) oraz **pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe** (dział II). Zakłady ubezpieczeń prowadzą również **ubezpieczenia pośrednie** polegające na przekazaniu do innego zakładu ubezpieczeń części ryzyka wraz z częścią składki **(reasekuracja bierna)** lub przyjęciu tego ryzyka wraz z częścią składki **(reasekuracja czynna).**

2. Zakłady ubezpieczeniowe są zobowiązane do tworzenia **rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,** przeznaczonych na realizację ich zobowiązań finansowych wobec ubezpieczających się podmiotów.

3. Zawarcie ubezpieczenia następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej. Umowa ma charakter dobrowolny, jednakże obowiązkową ochroną ubezpieczeniową objęto niektóre rodzaje ryzyka, z uwagi na powszechny charakter ich występowania i skutki społeczne. Do takich ubezpieczeń należą m.in. ubezpieczenia: odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów; odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego; budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

The NCIndex is a total-return index, calculated on the basis of the shares of portfolio of all companies quoted on the NewConnect market. The initial level of the index on 30 August 2007 was 100 points. In 2013 the first value of index was changed for 1000 points.

Insurance companies

1. Insurance activity is conducted by insurance companies organised in the form of joint stock companies or mutual insurance associations on the basis of a permit granted by a supervisory body to cover legally defined types of risk related to the consequences of fortuitous events. **Direct insurance activity** invloves performing activities connected with offering and providing the cover in lieu of premiums contributed by the insured entities. Business insurance is divided into **life insurance** (division I) and **non-life insurance** (division II). Insurance companies offer also **indirect insurance** consisting in transferring to another insurance company part of risk together with part of the premium **(outward reinsurance),** or in accepting this risk with a part of the premium **(inward reinsurance).**

2. Insurance companies are obliged to build **technical-insurance reserves,** which are intended to cover their financial obligations towards the insured entities.

3. Insurance is concluded on the basis of a civil law agreement. The agreement is voluntary. However, certain types of risk are subject to compulsory insurance, due to their common occurrence and social consequences. Such insurance includes, i.a. third-party liability insurance of owners of motor vehicles; third-party liability insurance of farmers; insurance of farm buildings.

Pieniądz i banki
Money and banks

TABL. 1 (461). **BILANS SKONSOLIDOWANY MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MONETARY FINANCIAL INSTITUTIONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
AKTYWA ASSETS							
O G Ó Ł E M	**1861631**	**2808576**	**3215386**	**3424662**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Aktywa zagraniczne	451322	700775	971076	1074181	24,2	31,4	External assets
Kredyty i inne należności od podmiotów krajowych	1075599	1321333	1411247	1411151	57,8	41,2	Loans to domestic residents
sektor instytucji rządowych i samorządowych	80714	94367	97031	102956	4,3	3,0	general government
pozostałe sektory krajowe	994885	1226966	1314215	1308195	53,4	38,2	other domestic residents
Dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty krajowe	240562	578916	549180	634937	12,9	18,5	Holdings of debt securities issued by domestic residents
sektor instytucji rządowych i samorządowych	212104	500607	467028	550213	11,4	16,1	general government
pozostałe sektory krajowe	28459	78310	82152	84723	1,5	2,5	other domestic residents
Akcje i pozostałe udziały kapitałowe wyemitowane przez podmioty krajowe — pozostałe sektory krajowe	12637	18669	14275	13763	0,7	0,4	Holdings of shares and other equity issued by domestic residents — other domestic residents
Aktywa trwałe	51475	65391	66972	71506	2,8	2,1	Fixed assets
Pozostałe aktywa	30036	123491	202636	219124	1,6	6,4	Remaining assets
PASYWA LIABILITIES							
O G Ó Ł E M	**1861631**	**2808576**	**3215386**	**3424662**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Pasywa zagraniczne	264219	272087	331981	340113	14,2	9,9	External liabilities
Depozyty i inne zobowiązania wobec instytucji rządowych szczebla centralnego	36964	114818	159338	163750	2,0	4,8	Deposits of central government
Depozyty i inne zobowiązania wobec pozostałych podmiotów krajowych	1024812	1539731	1756232	1929103	55,0	56,3	Deposits of other domestic residents
bieżące	542409	1224904	1231193	1322526	29,1	38,6	overnight
terminowe	475136[a]	311991	520119	601190	25,5	17,6	term
operacje z przyrzeczeniem odkupu	7267	2836	4920	5387	0,4	0,2	repurchase agreements
Pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	149716	306809	353708	362609	8,0	10,6	Currency in circulation (excluding bank vault cash)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	47825	118631	135549	156497	2,6	4,6	Debt securities issued
Kapitał i rezerwy	293725	370794	336131	338045	15,8	9,9	Capital and reserves
Pozostałe pasywa	44063	84876	142270	134926	2,4	3,9	Remaining liabilities
Saldo operacji wzajemnych monetarnych instytucji finansowych	307	830	176	–382	0,0	0,0	Excess of inter-monetary financial institutions liabilities

a Terminowe oraz z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Term and redeemable at notice up to 3 months.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 2 (462). **BILANS BANKÓW KOMERCYJNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
BALANCE SHEET OF COMMERCIAL BANKS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
AKTYWA ASSETS				
O G Ó Ł E M	**2171191**	**2529132**	**2784779**	**T O T A L**
Kasa, środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	98699	120261	131847	Cash, cash balances at central banks and other demand deposits
Kredyty i zaliczki	1218716	1349537	1368823	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	82793	.	.	of which general government
Instrumenty dłużne	657331	752685	943992	Debt instruments
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	434193	391073	497255	of which issued by general government
Inne aktywa finansowe	56221	81476	70347	Other financial assets
Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	13758	12211	12611	Tangible assets
Pozostałe aktywa	126466	212962	257160	Other assets
PASYWA LIABILITIES				
O G Ó Ł E M	**2171191**	**2529132**	**2784779**	**T O T A L**
Zobowiązania finansowe	1906509	2269959	2465987	Financial liabilities
w tym depozyty	1532135	1790730	1956827	of which deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	101679	160722	162089	of which general government
Kapitał i rezerwy	217894	205231	258495	Equity and provisions
w tym kapitał własny	206366	185770	235305	of which equity
w tym podstawowy	40616	44383	52887	of which issued capital
w tym zagraniczny[a]	9106	10015	11133	of which foreign[a]
w tym niemiecki	2293	2425	2350	of which German
Pozostałe pasywa	46788	53942	60297	Other liabilities

a Łącznie z kapitałem rozproszonym (poniżej 5%).

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego; w zakresie pochodzenia kapitału zagranicznego banków według krajów — dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Including distributed capital (below 5%).

S o u r c e: data of the National Bank of Poland; in regard to foreign fund of banks by country of origin — data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 3 (463). **BILANS BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
BALANCE SHEET OF COOPERATIVE BANKS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
AKTYWA ASSETS				
O G Ó Ł E M	**167173**	**186317**	**209516**	**T O T A L**
Kasa, środki w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	13476	13902	14120	Cash, cash balances at central banks and other demand deposits
Kredyty i zaliczki	111010	112664	127554	Loans and advances
w tym sektor instytucji rządowych i samorządowych	11205	11798	14659	of which general government
Instrumenty dłużne	37751	54481	62385	Debt instruments
w tym wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	11265	13683	15536	of which issued by general government
Inne aktywa finansowe	1575	1781	1818	Other financial assets
Nieruchomości inwestycyjne i rzeczowe aktywa trwałe	2345	2355	2498	Tangible assets
Pozostałe aktywa	1016	1134	1142	Other assets
PASYWA LIABILITIES				
O G Ó Ł E M	**167173**	**186317**	**209516**	**T O T A L**
Zobowiązania finansowe	152649	167111	184644	Financial liabilities
w tym depozyty	151689	166334	183877	of which deposits
w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych	18629	25344	20588	of which general government
Kapitał i rezerwy	13987	17739	22960	Equity and provisions
w tym kapitał własny	13273	16704	21519	of which equity
Pozostałe pasywa	537	1467	1913	Other liabilities

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 4 (464). **BILANS PŁATNICZY POLSKI W 2023 r.**
Stan w dniu 29 marca 2024 r.
POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS IN 2023
As of 29 March 2024

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln USD In million USD	SPECIFICATION
RACHUNEK BIEŻĄCY	**12689**	**CURRENT ACCOUNT**
Towary (saldo)	**6705**	**Goods (net)**
Eksport fob	361247	Exports fob
Import fob	354542	Imports fob
Usługi (saldo)	**42858**	**Services (net)**
Przychody	108017	Credit
Rozchody	65159	Debit
Dochody pierwotne[a] (saldo)	**–34149**	**Primary income[a] (net)**
Przychody	19784	Credit
Rozchody	53933	Debit
Dochody wtórne (saldo)	**–2725**	**Secondary income (net)**
Przychody	11364	Credit
Rozchody	14089	Debit
RACHUNEK KAPITAŁOWY	**1774**	**CAPITAL ACCOUNT**
Przychody	16996	Credit
Rozchody	15222	Debit
RACHUNEK FINANSOWY	**10480**	**FINANCIAL ACCOUNT**
Inwestycje bezpośrednie — aktywa	**12143**	**Direct investment — assets**
Inwestycje bezpośrednie — pasywa	**30133**	**Direct investment — liabilities**
Inwestycje portfelowe — aktywa	**14813**	**Portfolio investment — assets**
Udziałowe papiery wartościowe	2336	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	12477	Debt securities
Inwestycje portfelowe — pasywa	**10245**	**Portfolio investment — liabilities**
Udziałowe papiery wartościowe	733	Equity securities
Dłużne papiery wartościowe	9512	Debt securities
Pozostałe inwestycje — aktywa	**14838**	**Other investment — assets**
Narodowy Bank Polski (NBP)	—	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	3636	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	11384	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory[b]	–182	Other sectors[b]
Pozostałe inwestycje — pasywa	**14578**	**Other investment — liabilities**
Narodowy Bank Polski (NBP)	4408	National Bank of Poland (NBP)
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	5353	General government
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	4772	Monetary financial institutions (excluding NBP)
Pozostałe sektory[b]	45	Other sectors[b]
Pochodne instrumenty finansowe	**2792**	**Financial derivatives**
Oficjalne aktywa rezerwowe	**20850**	**Official reserve assets**
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	**–3983**	**NET ERRORS AND OMISSIONS**

a Łącznie z dochodami majątkowymi i odsetkami. b Dotyczy sektorów: gospodarstw domowych, pozostałych instytucji finansowych, przedsiębiorstw niefinansowych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Including investment and interest income. b Concerns sectors: households, other financial institutions, non-financial corporations and non-profit institutions serving households.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 5 (465). **ZADŁUŻENIE ZAGRANICZNE I OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE POLSKI**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREIGN DEBT AND OFFICIAL RESERVE ASSETS OF POLAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Zadłużenie zagraniczne brutto w mln USD	332355	378062	375190	428666	Gross foreign debt in million USD
Oficjalne aktywa rezerwowe:					Official reserve assets:
w milionach USD	94921	154246	166695	193812	in million USD
w relacji do średniomiesięcznych płatności za import towarów i usług[a] w miesiącach	5,3	6,5	4,7	5,5	in relation to average monthly payments for imports of goods and services[a] in months

a Na podstawie bilansu płatniczego Polski.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a On the basis of Poland's balance of payments.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 6 (466). **NAPŁYW KAPITAŁU Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA**
FOREIGN DIRECT INVESTMENT INFLOWS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER

KRAJE	2015	2020	2022	2023[a]	COUNTRIES
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**57563,4**	**59258,3**	**158288,9**	**119860,3**	**T O T A L**
w tym:					of which:
Australia	42,9	511,7	152,2	92,4	Australia
Austria	3047,5	3149,5	451,6	326,6	Austria
Belgia i Luksemburg	9905,3	13644,3	36939,7	4139,6	Belgium and Luxembourg
Cypr	4407,1	4162,1	1445,6	180,7	Cyprus
Czechy	1520,5	2098,2	2984,5	2758,9	Czechia
Dania	629,9	2647,7	4479,1	–511,2	Denmark
Finlandia	–146,3	915,7	1962,3	–1059,3	Finland
Francja	–313,3	–5672,0	5007,9	8607,7	France
Grecja	10,4	10,9	–3,7	39,2	Greece
Hiszpania	3757,8	1208,3	4313,1	8257,3	Spain
Holandia	13189,6	15793,2	32283,6	34207,3	Netherlands
Irlandia	265,5	1609,6	–1957,7	13286,3	Ireland
Japonia	–413,2	113,2	638,7	1016,9	Japan
Kanada	127,6	–554,1	32,0	–152,9	Canada
Korea Południowa	324,7	1032,9	8938,5	66,9	South Korea
Liechtenstein	0,4	96,9	400,6	–171,4	Liechtenstein
Niemcy	10515,0	7381,9	30215,8	9864,5	Germany
Norwegia	–29,2	165,7	612,8	1734,0	Norway
Portugalia	–812,4	264,4	871,3	1599,2	Portugal
Rosja	38,3	198,0	1606,9	–440,3	Russia
Słowacja	–930,7	255,0	461,6	–4,4	Slovakia
Słowenia	–25,7	–3,6	348,1	89,5	Slovenia
Stany Zjednoczone	–3051,5	1049,2	4747,6	303,0	United States
Szwajcaria	1612,3	3975,2	–778,3	1636,7	Switzerland
Szwecja	2899,5	881,1	5542,6	2700,3	Sweden
Turcja	–36,7	2,3	–118,5	94,9	Türkiye
Węgry	498,6	–1230,3	–3234,2	792,7	Hungary
Wielka Brytania	9938,5	1936,1	8789,5	24787,8	United Kingdom
Włochy	456,1	810,7	3225,2	–2215,2	Italy

a Dane nieostateczne.
U w a g a. Znak (–) oznacza wycofanie (odpływ) kapitału z Polski.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Preliminary data.
N o t e. (–) signifies the withdrawal (outflow) of capital from Poland.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 7 (467). **ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZAGRANICZNYCH INWESTYCJI BEZPOŚREDNICH W POLSCE WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA UDZIAŁOWCA**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREIGN DIRECT INVESTMENT POSITIONS IN POLAND BY ORIGIN COUNTRY OF SHAREHOLDER
As of 31 December

KRAJE	2015	2020	2022	2023[a]	COUNTRIES
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	**725552**	**962180**	**1236576**	**1359660**	**TOTAL**
w tym:					of which:
Australia	13,4	513	814	1035	Australia
Austria	26878	40140	46887	48875	Austria
Belgia i Luksemburg	116817	161102	213810	217892	Belgium and Luxembourg
Cypr	26054	42626	49936	45041	Cyprus
Czechy	3005	11473	17164	19679	Czechia
Dania	13909	19374	29570	29014	Denmark
Finlandia	6239	7260	9328	8181	Finland
Francja	76621	80287	90424	97680	France
Grecja	179	187	412	543	Greece
Hiszpania	44244	29894	52078	73785	Spain
Holandia	134827	210330	228754	255851	Netherlands
Irlandia	8356	5564	5839	17917	Ireland
Japonia	3008	4262	5469	6374	Japan
Kanada	1198	554	2113	2369	Canada
Korea Południowa	3501	14906	27591	26528	South Korea
Liechtenstein	201	617	2214	1411	Liechtenstein
Niemcy	109861	163960	213365	225643	Germany
Norwegia	3003	7256	9610	11094	Norway
Portugalia	4645	4466	7093	11648	Portugal
Rosja	1573	1101	4122	1624	Russia
Słowacja	624	3014	5155	4920	Slovakia
Słowenia	269	318	713	682	Slovenia
Stany Zjednoczone	18781	16123	22567	18452	United States
Szwajcaria	20672	32975	29824	33179	Switzerland
Szwecja	16652	16621	26568	29230	Sweden
Turcja	204	293	898	1144	Türkiye
Węgry	2206	5281	7065	8309	Hungary
Wielka Brytania	38003	40707	50851	73074	United Kingdom
Włochy	36125	23993	31360	27303	Italy

a Dane nieostateczne.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.
a Preliminary data.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 8 (468). **ŚREDNIE KURSY NIEKTÓRYCH WALUT W NARODOWYM BANKU POLSKIM**[a]

AVERAGE EXCHANGE RATES OF SOME CURRENCIES IN THE NATIONAL BANK OF POLAND[a]

LATA YEARS	01—12	Miesiące Months											
		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
	w zł in PLN												
100 DOLARÓW AMERYKAŃSKICH 100 UNITED STATES DOLLARS													
2015	377,01	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
2020	389,93	382,87	392,01	401,26	418,56	415,69	394,53	389,43	371,90	379,26	386,05	380,35	367,78
2022	446,07	402,39	401,56	432,07	428,99	439,87	438,76	468,31	465,78	477,84	489,39	462,26	442,09
2023	**420,21**	**435,71**	**442,64**	**439,14**	**423,33**	**417,91**	**412,15**	**402,73**	**408,88**	**429,74**	**427,58**	**407,87**	**396,72**
100 EURO 100 EUROS													
2015	418,39	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
2020	444,48	425,04	427,89	443,56	454,50	452,91	444,50	445,28	440,21	447,40	454,11	450,23	447,66
2022	468,69	455,48	455,39	476,03	464,65	465,03	464,57	477,12	472,16	473,90	480,88	469,77	467,98
2023	**454,30**	**469,68**	**474,27**	**469,25**	**464,14**	**454,11**	**446,48**	**444,55**	**445,99**	**459,40**	**451,86**	**440,33**	**433,23**
100 FUNTÓW SZTERLINGÓW 100 POUNDS STERLING													
2015	576,37	557,58	563,30	571,14	557,07	565,54	577,40	587,09	587,47	576,26	579,93	601,44	591,19
2020	500,03	500,33	508,68	497,06	519,22	511,25	494,34	492,11	488,86	491,79	501,11	502,23	494,24
2022	549,86	545,53	543,55	569,05	555,87	547,24	541,93	561,63	558,82	542,89	552,03	540,54	538,02
2023	**522,16**	**532,52**	**535,12**	**532,30**	**526,72**	**521,28**	**520,43**	**517,88**	**519,24**	**533,27**	**520,49**	**505,49**	**502,34**
100 FRANKÓW SZWAJCARSKICH 100 SWISS FRANCS													
2015	392,00	392,73	392,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
2020	415,32	394,51	401,66	418,92	431,07	428,38	414,74	416,11	408,82	414,87	422,82	417,83	413,83
2022	466,93	438,18	435,06	464,98	454,75	449,48	452,90	483,37	487,14	491,37	491,70	477,04	474,41
2023	**467,60**	**471,70**	**478,67**	**474,09**	**471,02**	**465,49**	**457,77**	**460,07**	**465,21**	**478,83**	**473,07**	**457,07**	**459,10**

a Kursy urzędowe.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Official rates.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 9 (469). **STOPY PROCENTOWE NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

Stan na koniec roku

INTEREST RATES OF THE NATIONAL BANK OF POLAND
As of the end of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
Stopa: redyskonta weksli	1,75	0,11	6,80	5,80	Rediscount rate
lombardowa	2,50	0,50	7,25	6,25	Lombard rate
referencyjna[a]	1,50	0,10	6,75	5,75	Reference rate[a]
depozytowa	0,50	0,00	6,25	5,25	Deposit rate

a Minimalna rentowność 7-dniowych bonów pieniężnych w operacjach rynku otwartego.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Minimum yield of 7-day money market bills in open market operations.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 10 (470). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW KOMERCYJNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF COMMERCIAL BANKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Przychody z działalności operacyjnej	109279,6	224473,2	289645,3	Revenues from operating activity
w tym:				of which:
odsetki	52701,1	107798,3	151350,8	interest
opłaty i prowizje	18262,6	22992,3	24124,2	fee and commission
Koszty działalności operacyjnej	106331,0	209544,1	254769,2	Costs of operating activity
w tym:				of which:
odsetki	9030,7	41376,0	67395,9	interest
opłaty i prowizje	4423,9	5718,2	6564,7	fee and commission
koszty administracyjne	31315,9	40482,8	41010,3	administrative expenses
w tym koszty pracownicze	15211,6	17607,1	21556,6	of which staff expenses
amortyzacja	4383,1	4352,2	4745,7	depreciation
rezerwy lub odwrócenie rezerw	5437,4	7713,5	8904,9	provisions or reversal of provisions
utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	11904,6	7738,9	6243,9	impairment or reversal of impairment on financial assets not measured at fair value through profit or loss
Wynik finansowy działalności operacyjnej	2948,6	14929,1	34876,1	Financial result from operating activity
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej	3066,1	14922,4	35446,8	Financial result before tax from continuing operations
zysk	8778,7	22985,9	44893,4	profit
strata	5712,6	8063,5	9446,7	loss
Obciążenie lub przychody podatkowe związane z zyskami i stratami z tytułu działalności kontynuowanej	3879,0	7393,5	12578,5	Tax expense or income related to profit and loss from continuing operations
Wynik finansowy netto	–813,3	7528,9	22869,0	Net financial result
zysk netto	5600,1	16347,6	32549,4	net profit
strata netto	6413,4	8818,7	9680,4	net loss

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 11 (471). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH**[a]

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF COOPERATIVE BANKS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Przychody z działalności operacyjnej	5359,6	12574,2	15692,7	Revenues from operating activity
w tym:				of which:
odsetki	3772,1	10877,3	14023,2	interest
opłaty i prowizje	1146,1	1294,1	1268,5	fee and commission
Koszty działalności operacyjnej	4702,5	8470,8	9682,5	Costs of operating activity
w tym:				of which:
odsetki	518,0	1798,1	3352,2	interest
opłaty i prowizje	147,1	164,5	176,0	fee and commission
koszty administracyjne	3241,5	4617,1	4684,6	administrative expenses
w tym koszty pracownicze	2157,7	2768,4	3317,9	of which staff expenses
amortyzacja	183,4	188,6	211,9	depreciation
rezerwy lub odwrócenie rezerw	56,9	127,8	145,6	provisions or reversal of provisions
utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości z tytułu aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	427,4	1365,2	855,1	impairment or reversal of impairment on financial assets not measured at fair value through profit or loss
Wynik finansowy działalności operacyjnej	657,2	4103,4	6010,3	Financial result from operating activity
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej	656,9	4107,3	6011,1	Financial result before tax from continuing operations
zysk	718,3	4107,3	.	profit
strata	61,4	—	.	loss
Obciążenie lub przychody podatkowe związane z zyskami i stratami z tytułu działalności kontynuowanej	183,5	942,7	1259,9	Tax expense or income related to profit and loss from continuing operations
Wynik finansowy netto	473,4	3164,4	4751,2	Net financial result
zysk netto	534,6	.	.	net profit
strata netto	61,2	.	.	net loss

a Dotyczy banków zrzeszonych w bankach zrzeszających oraz działających samodzielnie.
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Concerns banks affiliated to affiliating banks and operating individually.
S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

Rynek giełdowy
The stock market

TABL. 12 (472). **OBROTY NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
RYNEK KASOWY CASH MARKET					
Akcje i prawa do akcji	225287	324773	294265	287979	Shares and rights to shares
akcje	224686	324454	294234	287949	shares
prawa do akcji	601	319	30,8	30,5	rights to shares
Prawa poboru	2,6	5,4	0,0	0,1	Pre-emptive rights
Certyfikaty inwestycyjne	82,9	54,7	46,0	39,9	Investment certificates
Produkty strukturyzowane	722	2776	3251	2449	Structured products
ETF-y	275	768	1028	1117	Exchange Traded Funds
Warranty	0,5	—	—	—	Warrants
RYNEK TERMINOWY DERIVATIVES MARKET					
Kontrakty terminowe	216746	241680	365282	380051	Futures contracts
Opcje	122	132	118	88,7	Options

Ź r ó d ł o: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.
S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 13 (473). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	251	252	251	250	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan na koniec roku)	487	433	415	413	Number of companies listed (end of the year)
w tym nowe spółki	30	7	8	10	of which new companies
spółki krajowe	433	384	371	371	domestic companies
w tym nowe spółki	26	6	8	10	of which new companies
spółki zagraniczne	54	49	44	42	foreign companies
w tym nowe spółki	4	1	—	—	of which new companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan na koniec roku) w mln zł	1082863	1068650	1114193	1440286	Market capitalisation (end of the year) in million PLN
spółki krajowe	516785	538752	574669	760213	domestic companies
spółki zagraniczne	566077	529898	539524	680073	foreign companies
Wartość obrotów w mln zł	225287	311124	293111	282061	Value of turnover in million PLN
sesyjne[a]	203464	297264	285642	274475	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	21823	13860	7469	7586	negotiated deals session[b]

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.
a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

TABL. 13 (473). **AKCJE I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (dok.)**

SHARES AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba zawartych transakcji w tys.	16534,1	33563,4	32975,5	34322,3	Number of concluded transactions in thousands
sesyjne[a]	16531,1	33562,2	32975,0	34322,0	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	3,1	1,2	0,5	0,3	negotiated deals session[b]
Średnie obroty na 1 sesję w mln zł	898	1235	1168	1152	Average turnover value per session in million PLN
sesyjne[a]	811	1180	1138	1098	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	86,9	55,0	29,8	54,0	negotiated deals session[b]
Indeksy (stan na koniec roku):					Indices (end of the year):
WIG	46467	57026	57463	78460	WIG
WIG Poland	47412	58271	58864	81540	WIG Poland
WIG20	1859	1984	1792	2343	WIG20
WIG30	2076	2313	2188	2908	WIG30
mWIG40	3567	3977	4154	5785	mWIG40
sWIG80	13211	16096	17496	22904	sWIG80
WIG20short	4229	3587	3901	3249	WIG20short
WIG20lev	502,8	428,0	290,5	446,6	WIG20lev

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz kursu jednolitego dwukrotnego, b — pakietowych.

Ź r ó d ł o: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading and single price two auctions system, b — block trades.

S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 14 (474). **KONTRAKTY TERMINOWE NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**

FUTURES CONTRACTS ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba serii kontraktów (stan na koniec roku)	144	165	163	166	Number of futures contracts series (end of the year)
Wartość obrotów w mln zł	216746	241680	365282	380051	Value of turnover in million PLN
sesyjne[a]	210745	234664	356792	368192	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	6001	7015	8490	11859	negotiated deals session[b]
Liczba otwartych pozycji (stan na koniec roku)	92646	271034	317271	393498	Number of open interest (end of the year)
Wartość otwartych pozycji w mln zł	2086	2511	3138	5046	Open interest value in million PLN
Liczba zawartych transakcji w tys.	2800,6	4633,8	5939,6	5240,0	Number of concluded transactions in thousands
sesyjne[a]	2800,2	4633,5	5939,4	5239,7	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	0,4	0,3	0,3	0,3	negotiated deals session[b]
Średni wolumen obrotu[c] na 1 sesję w tys.	30,9	44,1	60,9	57,7	Average volume per session[c] in thousands
sesyjne[a]	30,4	40,5	57,6	52,4	electronic order book session[a]
pozasesyjne[b]	0,6	3,6	3,3	5,3	negotiated deals session[b]

a, b Dotyczy transakcji: a — zawieranych w systemie notowań ciągłych, b — pakietowych. c Obliczono jako iloraz liczby kontraktów będących przedmiotem obrotu na sesji oraz liczby sesji.

Ź r ó d ł o: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a, b Concerns transactions: a — concluded according to continuous trading, b — block trades. c Calculated as the ratio of the number of contracts which are subject of turnover on session and number of sessions.

S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 15 (475). **OBROTY NA RYNKU NEWCONNECT GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE NEWCONNECT MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Liczba sesji (w ciągu roku)	251	252	251	250	Number of sessions (during the year)
Liczba notowanych spółek (stan na koniec roku)	418	373	379	359	Number of listed companies (end of the year)
w tym nowe spółki	18	14	16	14	of which newly listed companies
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan na koniec roku) w mln zł	8416,5	19759,9	14516,7	12859,8	Market capitalisation (end of the year) in million PLN
Wartość obrotów[a] w mln zł	1949,0	14942,0	2585,1	2257,2	Value of turnover[a] in million PLN
akcje i prawa do akcji	1948,6	14942,0	2585,1	2257,2	shares and rights to shares
prawa poboru	0,4	—	—	—	pre-emptive rights
Liczba transakcji na 1 sesję:					Number of transactions per session:
akcje i prawa do akcji	4381	20020	6722	6306	shares and rights to shares
prawa poboru	2,6	—	—	—	pre-emptive rights
Średnie obroty na 1 sesję:					Average turnover value per session:
akcje i prawa do akcji w mln zł	7,8	59,3	10,3	9,0	shares and rights to shares in million PLN
prawa poboru w tys. zł	1,6	—	—	—	pre-emptive rights in thousand PLN
NCIndex (stan na koniec roku)	278,4	495,1	313,3	299,8	NCIndex (end of the year)

a Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych, kursu jednolitego dwukrotnego oraz transakcji pakietowych.

Ź r ó d ł o: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Concerns transactions concluded according to continuous trading, single price two auctions system and block trades.

S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

TABL. 16 (476). **RYNEK SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (Treasury BondSpot Poland)**[a]
TREASURY SECURITIES MARKET (Treasury BondSpot Poland)[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
Segment kasowy					**Cash segment**
Liczba zawartych transakcji	16462	2431	5050	29492	Number of concluded transactions
Wartość obrotów[b] w mln zł	260687	36179	68992	313432	Value of turnover[b] in million PLN
Segment Repo					**Repo segment**
Liczba zawartych transakcji	3135	1480	3732	8071	Number of concluded transactions
Wartość obrotów[b] w mln zł	338733	132936	399693	686336	Value of turnover[b] in million PLN

a Dotyczy obligacji skarbowych. b Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych; wartość obrotów dla segmentu kasowego jest obliczana jednostronnie, tj. według wartości transakcji, dla segmentu Repo jest sumą wartości transakcji otwierającej i zamykającej.

Ź r ó d ł o: dane BondSpot S.A.

a Concerns treasury bonds. b Concerns transactions concluded according to continuous trading system; value of turnover for cash segment is calculated one-sidedly, i.e. by the value of the transaction, for Repo segment it is given as the sum of the opening and closing transactions.

S o u r c e: data of the BondSpot S.A.

TABL. 17 (477). **RYNEK INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH CATALYST**[a]

DEBT SECURITIES ON THE CATALYST MARKET[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH WARSAW STOCK EXCHANGE					
Rynek regulowany					**Regulated market**
Liczba serii	170	299	374	455	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	909,0	1656,5	5919,8	4036,1	Value of turnover in million PLN
sesyjnych[b]	883,9	1576,5	5854,0	3930,0	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	25,1	79,9	65,8	106,1	negotiated deals session[c]
Liczba zawartych transakcji	18548	41539	94981	81601	Number of concluded transactions
sesyjnych[b]	18519	41521	94889	81546	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	29	18	92	55	negotiated deals session[c]
Alternatywny system obrotu					**Alternative trading system**
Liczba serii	403	211	168	173	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	1016,3	1123,3	2170,8	1841,7	Value of turnover in million PLN
sesyjnych[b]	807,3	1084,8	2052,8	1769,1	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	209,0	38,5	117,9	72,6	negotiated deals session[c]
Liczba zawartych transakcji	47012	39902	48664	42086	Number of concluded transactions
sesyjnych[b]	46886	39866	48630	42067	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	126	36	34	19	negotiated deals session[c]
BONDSPOT BONDSPOT					
Rynek regulowany					**Regulated market**
Liczba serii	125	169	146	133	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	58,8	—	—	—	Value of turnover in million PLN
sesyjnych[b]	58,8	—	—	—	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	—	—	—	—	negotiated deals session[c]
Liczba zawartych transakcji	26	—	—	—	Number of concluded transactions
sesyjnych[b]	26	—	—	—	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	—	—	—	—	negotiated deals session[c]
Alternatywny system obrotu					**Alternative trading system**
Liczba serii	242	127	40	24	Number of series
Wartość obrotów w mln zł	537,5	12,2	0,6	5,0	Value of turnover in million PLN
sesyjnych[b]	404,6	12,2	0,6	5,0	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	132,9	—	—	—	negotiated deals session[c]
Liczba zawartych transakcji	440	76	6	18	Number of concluded transactions
sesyjnych[b]	404	76	6	18	electronic order book session[b]
pozasesyjnych[c]	36	—	—	—	negotiated deals session[c]

a Dotyczy obligacji i listów zastawnych. b, c Dotyczy transakcji: b — zawieranych w systemie notowań ciągłych, c — pakietowych.

Ź r ó d ł o: dane Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

a Concerns bonds and mortgage bonds. b, c Concerns transactions: b — concluded according to continuous trading, c — block trades.

S o u r c e: data of the Warsaw Stock Exchange.

Zakłady ubezpieczeń
Insurance companies

TABL. 18 (478). **BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ**
Stan w dniu 31 grudnia
BALANCE SHEET OF INSURANCE COMPANIES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	dział I division I				dział II division II			
	w mln zł in million PLN							
AKTYWA ASSETS								
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**102826,2**	**95275,2**	**82744,6**	**89317,0**	**77451,5**	**109473,3**	**113746,7**	**128509,3**
w tym: of which:								
Lokaty Investments	41777,6	41241,0	39807,3	43822,7	61932,6	88927,3	88707,6	102403,1
w tym: of which:								
lokaty w jednostkach podporządkowanych investments in subordinated undertakings	1710,9	1886,5	2444,7	2726,4	9978,3	18173,6	16255,1	20329,2
inne lokaty finansowe other financial investments	39756,6	39123,5	37140,3	40876,0	51005,2	69960,6	71726,3	81384,1
w tym: of which:								
udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych shares, participating interests securities, participation unites and investment certificates of investment funds	7388,5	6555,0	5101,1	5735,9	16413,9	10107,2	12189,5	12170,0
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu debt securities and other fixed-income securities	27485,2	29738,7	27606,5	31947,3	28935,3	57595,0	55770,3	64400,8
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający Net assets of life insurance policies where the investment risk is borne by the policyholders	55442,6	48571,7	37397,3	40330,9	.	.	.	.
PASYWA LIABILITIES								
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**102826,2**	**95275,2**	**82744,6**	**89317,0**	**77451,5**	**109473,3**	**113746,7**	**128509,3**
w tym: of which:								
Kapitał własny Capital and reserves	12426,6	12813,1	10141,0	11926,7	21649,8	34091,9	28277,5	36834,7
w tym: of which:								
kapitał (fundusz) podstawowy subscribed capital	2912,7	3003,7	2944,7	2563,6	2682,6	3366,7	3230,9	3376,9
w tym zagraniczny of which foreign	1783,1	1846,1	1781,5	1400,4	2214,0	2221,3	2128,3	2234,4
kapitał (fundusz) zapasowy reserve capital (fund)	5528,2	5441,1	5343,4	5066,6	10022,4	17037,2	17222,6	17334,0

TABL. 18 (478). **BILANS ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
BALANCE SHEET OF INSURANCE COMPANIES (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	dział I division I				dział II division II			
	w mln zł in million PLN							
PASYWA (dok.) LIABILITIES (cont.)								
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe Technical provisions	86520,6	78814,5	69129,8	73458,4	50652,8	73988,6	86211,9	93707,1
w tym: of which:								
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego provision for unearned premiums and provision for unexpired risk	1690,5	1194,3	1010,9	967,9	19168,4	29154,5	34031,8	36617,0
rezerwa ubezpieczeń na życie life insurance provision	27235,5	26247,2	27421,4	28742,9	.	.	.	.
rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia provision for claims outstanding	1670,0	2248,5	2939,3	3041,2	30215,3	43793,0	50981,8	55894,9
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający provision for life insurance policies where the investment risk is borne by the policyholders	55420,4	48541,0	37397,3	40330,8	.	.	.	.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.
S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 19 (479). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ**
TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
DZIAŁ I DIVISION I					
1. Składki	27232,5	20362,0	21162,7	22275,6	1. Earned premiums
składki przypisane brutto	27525,0	20753,5	21541,1	22836,6	gross written premiums
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	498,4	405,2	535,7	606,3	outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	–98,9	–20,2	–157,6	–42,5	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	107,0	–6,5	–0,2	2,8	reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat	4479,4	3299,1	2853,8	3974,2	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	1758,2	5095,8	888,2	5638,0	3. Unrealised gains on investments
4. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	241,3	105,8	94,3	69,5	4. Other technical income, net of reinsurance
5. Odszkodowania i świadczenia	19324,3	17250,6	18769,3	16060,0	5. Claims incurred
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	19212,8	17211,5	18615,8	15957,9	claims paid, net of reinsurance
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19362,9	17415,5	18873,9	16235,2	gross claims paid
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	150,1	204,0	258,1	277,3	reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	111,5	39,1	153,5	102,1	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance

TABL. 19 (479). **TECHNICZNY RACHUNEK UBEZPIECZEŃ (dok.)**

TECHNICAL INSURANCE ACCOUNT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
DZIAŁ I (dok.) DIVISION I (cont.)					
6. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	9,7	–1221,0	–8633,2	4274,4	6. Change in other technical provisions, net of reinsurance
7. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	26,5	23,1	18,4	45,9	7. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
8. Koszty działalności ubezpieczeniowej	6248,3	5051,1	5787,3	6120,6	8. Net operating expenses
9. Koszty działalności lokacyjnej	1567,0	1271,0	1918,7	487,9	9. Investments charges
10. Niezrealizowane straty na lokatach	2835,1	3139,3	4040,7	384,4	10. Unrealised losses on investments
11. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	173,5	137,2	135,4	126,1	11. Other technical charges, net of reinsurance
12. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	682,3	236,9	154,1	368,1	12. Net returns on investment including costs, transferred to the profit and loss account
13. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie (1+2+3+4–5–6–7–8–9–10–11–12)	2844,7	2974,5	2808,3	4090,0	13. Balance on technical life insurance account (1+2+3+4–5–6–7–8–9–10–11–12)
DZIAŁ II DIVISION II					
1. Składki	21501,6	34350,8	38754,7	42683,3	1. Earned premiums
składki przypisane brutto	27291,9	42678,3	50771,0	56051,1	gross written premiums
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	4866,9	7926,1	10295,9	11193,9	outward reinsurance premiums
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	1754,9	786,7	2329,2	2585,0	change in gross provision for unearned premiums and provision for unexpired risk
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	831,5	385,3	608,7	411,0	reinsurers' share in change of provision for unearned premiums
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	400,0	457,3	585,8	724,2	2. Net returns on investments including costs, transferred from the profit and loss account
3. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	446,2	408,1	465,1	582,0	3. Other technical income, net of reinsurance
4. Odszkodowania i świadczenia	13548,9	20670,1	23695,0	26193,1	4. Claims incurred
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	13208,6	18055,0	21255,1	23516,7	claims paid, net of reinsurance
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	15488,3	22234,0	25515,7	28010,0	gross claims paid
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2279,7	4179,0	4260,6	4493,4	reinsurers' share in gross claims paid
zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	340,3	2615,1	2439,9	2676,5	change in provision for claims outstanding, net of reinsurance
5. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	–9,0	12,5	10,4	7,6	5. Change in other technical provisions, net of reinsurance
6. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	84,3	66,7	86,2	83,6	6. Bonuses and rebates including change in provisions, net of reinsurance
7. Koszty działalności ubezpieczeniowej	7627,4	10394,4	12027,5	13552,6	7. Net operating expenses
8. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	786,8	1169,2	1147,1	1271,3	8. Other technical charges, net of reinsurance
9. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	63,2	–211,9	13,4	–3,0	9. Change in equalisation provision
10. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych (1+2+3–4–5–6–7–8–9)	246,2	3115,2	2826,0	2884,2	10. Balance on technical non-life insurance account (1+2+3–4–5–6–7–8–9)

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 20 (480). **OGÓLNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ**

GENERAL PROFIT AND LOSS ACCOUNT OF INSURANCE COMPANIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
DZIAŁ I DIVISION I					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie[a]	2844,7	2974,5	2808,3	4090,0	1. Balance on technical life insurance account[a]
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	682,3	236,9	154,2	368,1	2. Net returns on investments including costs, transferred from the technical life insurance account
3. Pozostałe przychody operacyjne	118,1	90,1	49,4	92,3	3. Other operating income
4. Pozostałe koszty operacyjne	103,9	469,6	361,8	408,3	4. Other operating expenses
5. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3–4)	3541,2	2831,9	2650,2	4142,0	5. Result of operating activities (1+2+3–4)
6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	—	—	—	—	6. Balance of extraordinary profits and losses
7. Wynik finansowy brutto (5+6)	3541,2	2831,9	2650,2	4142,0	7. Gross financial result (5+6)
8. Podatek dochodowy	495,5	629,1	494,1	844,7	8. Income tax
9. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	–0,5	0,6	0,3	0,4	9. Other mandatory gross financial result reductions
10. Wynik finansowy netto (7–8–9)	3046,2	2202,2	2155,8	3296,9	10. Net financial result (7–8–9)
DZIAŁ II DIVISION II					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych[a]	246,2	3115,2	2826,0	2884,2	1. Balance on technical non-life insurance account[a]
2. Przychody z lokat	3657,1	3453,4	3854,0	5091,6	2. Investment income
3. Niezrealizowane zyski z lokat	319,2	555,3	564,4	2116,3	3. Unrealised gains on investments
4. Koszty działalności lokacyjnej	638,6	1230,3	889,3	650,4	4. Investments charges
5. Niezrealizowane straty na lokatach	363,2	376,1	752,3	898,6	5. Unrealised losses on investments
6. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	400,0	457,3	585,8	724,2	6. Net returns on investments including costs, transferred to the technical non-life insurance account
7. Pozostałe przychody operacyjne	556,2	664,4	588,7	697,4	7. Other operating income
8. Pozostałe koszty operacyjne	511,8	998,3	1218,3	1436,0	8. Other operating expenses
9. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3–4–5–6+7–8)	2865,1	4726,3	4387,3	7080,2	9. Result of operating activities (1+2+3–4–5–6+7–8)
10. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0	0,0	10. Balance of extraordinary profits and losses
11. Wynik finansowy brutto (9+10)	2865,1	4726,3	4387,3	7080,2	11. Gross financial result (9+10)
12. Podatek dochodowy	290,9	802,3	852,4	1001,5	12. Income tax
13. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	—	—	—	—	13. Other mandatory gross financial result reductions
14. Wynik finansowy netto (11–12–13)	2574,2	3924,0	3535,0	6078,7	14. Net financial result (11–12–13)

a Wynik z działalności ubezpieczeniowej.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Result of insurance activity.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 21 (481). **UBEZPIECZENIA[a] WEDŁUG RODZAJU RYZYKA**
INSURANCE[a] BY TYPE OF RISK

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO
POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	liczba polis[b] w tys. number of policies[b] in thousands				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in million PLN			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM **TOTAL**	**.**	**.**	**.**	**.**	**27504,8**	**20753,5**	**21541,0**	**22836,6**
Ubezpieczenia na życie Life insurance	8562	10006	10210	10381	8847,8	7963,6	9726,2	10395,9
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci Marriage insurance, birth insurance	97	82	71	66	117,3	109,8	103,3	100,3
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Life insurance linked to insurance capital fund	3153	1710	1388	1364	12996,3	5884,5	4049,7	3907,7
Ubezpieczenia rentowe Annuity insurance	50	46	44	42	131,2	158,8	141,0	141,3
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe Accident and sickness insurance	15781	20378	22895	22559	5412,2	6636,8	7520,8	8291,4
DZIAŁ II DIVISION II								
OGÓŁEM **TOTAL**	**.**	**.**	**.**	**.**	**25862,5**	**39735,0**	**47436,0**	**52235,0**
Ubezpieczenia wypadku Accident insurance	12316	19018	20515	20173	1512,3	1738,3	1722,3	1745,2
Ubezpieczenia choroby Sickness insurance	367	2004	3055	2930	611,4	779,5	1076,8	1362,2
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych) Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)	5565	7459	7002	7390	5456,2	8797,2	11005,1	12567,8
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessels in sea and inland navigation	12	12	13	13	136,9	225,2	292,0	456,8
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie Goods-in-transit insurance	39	125	167	193	116,0	170,9	233,7	257,4
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami Insurance against fire and natural forces	10987	13660	11835	12210	2925,8	3934,7	5103,3	5815,6
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych of which compulsory insurance of farm buildings	2147	1715	1445	1423	491,1	495,9	510,9	535,2

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnych na koniec danego roku.

a From direct business. b In force as of the end of the year.

TABL. 21 (481). **UBEZPIECZENIA[a] WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**
INSURANCE[a] BY TYPE OF RISK (cont.)

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO (dok.)
POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	liczba polis[b] w tys. number of policies[b] in thousands				składki przypisane brutto w mln zł gross written premiums in million PLN			
DZIAŁ II (dok.) DIVISION II (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	11281	16129	16650	17550	2468,6	3663,6	5374,0	5741,7
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych ..... Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles	20710	26648	27661	28063	8158,0	14631,2	15046,3	15697,5
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych ..... of which compulsory third-party liability insurance of owners of motor vehicles	20434	26131	27070	27497	7929,7	14346,8	14712,7	15331,4
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej ..... Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	12	14	17	19	48,0	46,5	66,9	90,5
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej ..... General third-party liability insurance	8467	10384	11199	11658	2012,3	2551,2	3114,0	3588,9
w tym obowiązkowe rolników ..... of which compulsory third-party liability insurance of farmers	1500	1521	1514	1493	62,0	72,8	75,0	81,0
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finansowego; gwarancja ubezpieczeniowa ..... Credit; various financial risk insurance; suretyship	1400	3388	3840	3897	1615,6	1763,9	2446,2	2629,9
Ubezpieczenia ochrony prawnej ..... Legal protection insurance	1907	1295	1301	1367	176,4	88,4	80,3	72,1
Ubezpieczenia świadczenia pomocy[c] ..... Insurance of assistance[c]	19072	28190	29195	30131	625,0	1344,4	1875,1	2209,4

a Z działalności bezpośredniej. b Czynnych na koniec danego roku. c Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

a From direct business. b In force as of the end of the year. c For persons who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

TABL. 21 (481). **UBEZPIECZENIA[a] WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**
INSURANCE[a] BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA
CLAIMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thousands				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in million PLN			
DZIAŁ I DIVISION I								
OGÓŁEM **TOTAL**	**.**	**.**	**.**	**.**	**19354,3**	**17415,5**	**18873,9**	**16235,2**
Ubezpieczenia na życie Life insurance	1528	1495	1406	1257	8068,3	6396,5	6759,0	6314,8
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci Marriage insurance, birth insurance	11	10	9	7	119,3	120,1	130,3	116,5
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Life insurance linked to insurance capital fund	1080	899	499	464	8982,2	8341,2	8916,2	6279,6
Ubezpieczenia rentowe Annuity insurance	30	29	30	30	79,5	93,7	100,8	105,1
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe Accident and sickness insurance	1881	1926	2382	2703	2105,0	2464,0	2967,6	3419,2
DZIAŁ II DIVISION II								
OGÓŁEM **TOTAL**	**.**	**.**	**.**	**.**	**15149,4**	**20929,1**	**23989,4**	**26261,7**
Ubezpieczenia wypadku Accident insurance	442	368	431	456	287,6	302,9	336,3	375,2
Ubezpieczenia choroby Sickness insurance	1011	2156	3197	4300	165,7	291,0	401,2	553,3
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych) Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)	919	812	782	776	3839,0	5469,5	6412,3	7251,3
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessels in sea and inland navigation	4	2	3	3	120,0	92,8	104,6	100,3
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie Goods-in-transit insurance	20	52	68	74	45,3	60,0	79,6	72,3
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami Insurance against fire and natural forces	323	481	595	530	1355,6	1697,7	2364,1	2258,8
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych of which compulsory insurance of farm buildings	40	31	52	24	154,5	146,8	300,6	210,1

a Z działalności bezpośredniej.
a From direct business.

TABL. 21 (481). **UBEZPIECZENIA[a] WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (dok.)**
INSURANCE[a] BY TYPE OF RISK (cont.)
B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA (dok.)
CLAIMS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023	2015	2020	2022	2023
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. number of claims in thousands				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w mln zł gross claims paid in million PLN			
DZIAŁ II (dok.) DIVISION II (cont.)								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych ... Insurance against other damage and loss of property	360	502	503	528	975,4	1710,2	1827,1	1917,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych ..... Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles	1429	1160	1100	1086	6826,4	9002,3	9851,5	10661,3
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych ..... of which compulsory third-party liability insurance of owners of motor vehicles	1420	1078	1045	950	6589,2	8872,1	9664,3	10456,6
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej ..... Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation	0,5	0,5	0,4	0,4	24,1	10,7	23,9	14,4
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej ..... General third-party liability insurance	219	306	318	339	768,6	1055,4	1265,0	1335,9
w tym obowiązkowe rolników ..... of which compulsory third-party liability insurance of farmers	7	9	5	5	39,6	37,0	46,1	41,2
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finansowego; gwarancja ubezpieczeniowa ..... Credit; various financial risk insurance; suretyship	56	62	100	276	433,1	651,6	437,8	613,5
Ubezpieczenia ochrony prawnej ..... Legal protection insurance	5	6	3	4	9,6	16,9	13,1	13,0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy[b] ..... Insurance of assistance[b]	415	695	877	971	299,0	568,1	872,9	1094,5

a Z działalności bezpośredniej. b Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a From direct business. b For persons who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

TABL. 22 (482). **KAPITAŁ ZAGRANICZNY ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ[a] WEDŁUG KRAJÓW POCHODZENIA**
Stan w dniu 31 grudnia

FOREIGN CAPITAL OF INSURANCE COMPANIES[a] BY COUNTRIES OF ORIGIN
As of 31 December

KRAJE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	COUNTRIES
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	**3931,0**	**4083,5**	**3903,8**	**3619,8**	**100,0**	**100,0**	**TOTAL**
w tym:							of which:
Austria	1268,4	2077,7	2060,3	1959,5	32,3	54,1	Austria
Belgia	19,0	17,4	17,4	19,6	0,5	0,5	Belgium
Francja	667,3	174,7	204,7	229,7	17,0	6,3	France
Holandia	643,0	743,6	740,7	446,4	16,4	12,3	Netherlands
Japonia	58,2	58,2	64,5	64,5	1,5	1,8	Japan
Kanada	169,2	169,2	169,2	247,1	4,3	6,8	Canada
Luksemburg	30,7	30,1	30,1	30,1	0,8	0,8	Luxembourg
Niemcy	835,3	572,7	555,4	557,0	21,2	15,4	Germany
Stany Zjednoczone	60,0	60,0	60,0	64,3	1,5	1,8	United States
Wielka Brytania	153,8	153,8	0,0	0,0	3,9	0,0	United Kingdom

a Obejmuje bezpośrednie inwestycje zagraniczne, tj. wartość akcji/udziałów objętych przez nierezydentów i dotyczy zakładów ubezpieczeń, które posiadają zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego, bez względu na to, czy rozpoczęły działalność czy jeszcze nie.

Ź r ó d ł o: dane Komisji Nadzoru Finansowego.

a Includes foreign direct investments, i.e. the value of shares/other equity taken up by non-residents, and concerns insurance companies which have a license of the Polish Financial Supervision Authority, irrespective whether they had or had not yet begun their activity.

S o u r c e: data of the Polish Financial Supervision Authority.

DZIAŁ XXIV
FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

2. Sektor finansów publicznych tworzą: organy władzy publicznej (w tym: organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały), jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz fundusze przez nie zarządzane, Narodowy Fundusz Zdrowia, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem: przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

3. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące: dochodów, wydatków i wyniku budżetu państwa, budżetu środków europejskich (od 2010 r.), budżetów jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz od 2011 r. przychodów, kosztów i wyniku finansowego państwowych osób prawnych, instytucji gospodarki budżetowej i agencji wykonawczych budżetu państwa, a także samorządowych zakładów budżetowych.

Dochody i wydatki budżetu państwa określane są w ustawie budżetowej uchwalanej przez Sejm na okres roku kalendarzowego (zwanego rokiem budżetowym); dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

CHAPTER XXIV
PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Act of 27 August 2009 on the Public Finances and inter-temporal provisions of the Act on Public Finances. In the case of financial management of local government units, the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government, the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government, the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government and the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units also aply.

2. The public finance sector consists of: public government institutions (of which: government administration, state control and law enforcement institutions, courts and tribunals), local government units and their unions, budgetary units, local government budgetary establishments, executive agencies, budgetary management institutions, state appropriated funds, the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance Fund and funds managed by those institutions, the National Health Fund, independent public health care facilities, public higher education institutions, the Polish Academy of Sciences and all its organisational units, state and local government cultural institutions, state film institutions, other state or local government legal persons established on the basis of other legal acts with the purpose of executing public tasks, excluding: enterprises, research institutes, banks and commercial companies.

3. The presented data include information regarding: revenue, expenditure and result of the state budget, the European funds budget (since 2010), the budgets of local government units, state appropriated funds and since 2011 revenue, costs and financial results of state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of the state budget as well as local government budgetary establishments.

Revenue and expenditure of the state budget are determined in the Budgetary Act passed by the Sejm for a period of one calendar year (referred to as a budgetary year); revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on the Public Finance.

Dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

4. Na **dochody budżetu państwa** składają się:

1) dochody podatkowe:
   a) podatki pośrednie, tj.:
      — podatek od towarów i usług (VAT); opodatkowaniu tym podatkiem podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport i import towarów, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów,
      — podatek akcyzowy; obejmuje wpływy z tytułu opodatkowania wyrobów akcyzowych w kraju, nabycia wewnątrzwspólnotowego, importu wyrobów akcyzowych, ponadto od 2012 r. eksportu i wewnątrzwspólnotowej dostawy węgla i wyrobów węglowych,
      — podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych,
   b) podatek dochodowy (z wyjątkiem części, która stanowi dochody jednostek samorządu terytorialnego):
      — od osób prawnych,
      — od osób fizycznych,
   c) inne dochody podatkowe, obejmujące podatek tonażowy (od 2008 r.), podatek od wydobycia niektórych kopalin (od 2012 r.), podatek od niektórych instytucji finansowych (od 2016 r.), podatek od sprzedaży detalicznej (od 2021 r.) oraz zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych;
2) dochody niepodatkowe:
   a) dywidendy — wpłaty z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach,
   b) wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
   c) wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego,
   d) wpływy z cła,
   e) dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe, w tym dochody zagraniczne obejmujące wpływy z odsetek od kredytów i pożyczek zagranicznych udzielonych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowizje z tytułu gwarantowania (poręczenia) przez rząd otrzymanych kredytów zagranicznych,
   f) wpłaty jednostek samorządu terytorialnego;
3) środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi.

5. Budżet środków europejskich funkcjonuje od 2010 r. Zawarte w nim dochody i podlegające refundacji wydatki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków

Revenue and expenditure of the state budget and of the budgets of local governments are grouped in accordance with the provisions in the Act on the Public Finance, i.e. they are grouped into divisions and chapters — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue, income or expenditure. The presented data were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources.

4. Revenue of the state budget comprise:

1) tax revenue:
   a) indirect taxes, i.e.:
      — value added tax (VAT); any paid delivery of goods and paid rendering of services as well as exports and imports of goods, intra-community acquisition of goods for remuneration on territory of the country, and intra-community delivery of goods are subject to the value added tax,
      — excise tax includes receipts from taxation on excise goods in the country, intra-community acquisition, imports of excise goods, moreover, since 2012 exports and intra-community supply of coal and coal products,
      — tax on games of chance and mutual betting,
   b) income tax (with the exception of the part which is the local government revenue):
      — corporate income tax,
      — personal income tax,
   c) other tax revenue, includes the tonnage tax (since 2008), tax on extraction of certain minerals (since 2012), taxes on certain financial institutions (since 2016), retail Sales Tax (since 2021) and arrears of abolished taxes and fees;
2) non-tax revenue:
   a) dividends — payments from the State Treasury holdings in companies,
   b) payments from profit of state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury,
   c) payments from profits of the National Bank of Poland,
   d) receipts from customs duties,
   e) revenue of state budgetary units and other non-tax revenue, of which foreign revenue, including receipts from the interest on foreign loans and credits granted by the government of the Republic of Poland, and any fees from government guarantees (letters of support) of foreign credits received,
   f) payments of local government units;
3) non-refundable funds from the European Union and other sources.

5. The European funds budget has been functioning since 2010. Revenue and reimbursable expenditure, allocated to the implementation of programs financed with European funds (exclud-

europejskich (z wyłączeniem środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej) określone zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; według ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. środki te do 2009 r. ujmowane były w budżecie państwa.

Na **dochody budżetu środków europejskich** składają się:
1) środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
2) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA): Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014—2021, Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014—2021;
3) środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

6. Przez **państwowy dług publiczny** rozumie się nominalne zadłużenie podmiotów sektora finansów publicznych ustalone po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora i obejmuje zobowiązania z następujących tytułów:
1) wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych;
2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
3) przyjętych depozytów;
4) zobowiązań wymagalnych.

Na wielkość państwowego długu publicznego składa się zadłużenie:
1) podsektora rządowego, tj.:
   a) Skarbu Państwa,
   b) pozostały dług (dług pozostałych instytucji podsektora rządowego);
2) podsektora samorządowego;
3) podsektora ubezpieczeń społecznych.

Przez **dług Skarbu Państwa** rozumie się nominalne zadłużenie Skarbu Państwa. Dane o zadłużeniu Skarbu Państwa, w podziale na dług krajowy i zagraniczny, prezentowane są w dwóch ujęciach — według kryterium miejsca emisji oraz kryterium rezydenta.

Zadłużenie według **kryterium miejsca emisji** uwzględnia miejsce zaciągania zobowiązań (krajowy lub zagraniczny rynek finansowy) niezależnie od tego, kto jest wierzycielem.

Dług krajowy Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:
1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynek krajowy;
2) pozostały dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu:
   a) zobowiązań wymagalnych państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej oraz do 2010 r. państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
   b) przyjętych w depozyt wolnych środków jednostek sektora finansów publicznych (od 2011 r.),
   c) środków przyjętych do depozytu sądowego składanych na rachunku Ministra Finansów (od 2015 r.),
   d) przedpłat na samochody.

ing funds for technical assistance projects), are determined in the Act of 27 August 2009 on the Public Finance; in accordance with the Act of 30 June 2005 these funds until 2009 were included in the state budget.

The European funds budget revenue comprise:
1) resources from the structural funds, the Cohesion Fund and European Maritime and Fisheries Fund;
2) non-refundable funds from the aid granted by Member States of the European Free Trade Association (EFTA): the Swiss-Polish Cooperation Programme, Financial Mechanism of the European Economic Area 2014—2021, Norwegian Financial Mechanism 2014—2021;
3) measures for the implementation of the Common Agricultural Policy.

6. Public debt is understood as the nominal indebtedness of the public finance sector units, determined after eliminating any financial flows between units belonging to this sector; it consists of the following liabilities:
1) outstanding debt securities;
2) drawn credits and loans;
3) accepted deposits;
4) matured payables.

The volume of public debt comprises the indebtedness of:
1) the central government sub-sector, i.e.:
   a) of the State Treasury,
   b) other debt (debt of other institutions belonging to the central government sub-sector);
2) the local government sub-sector;
3) the social security sub-sector.

Debt of the State Treasury refers to the nominal indebtedness of the State Treasury. The data on the State Treasury debt, divided into domestic and foreign debt, are presented according to the place of issue criterion and the residency criterion.

Debt according to **the place of issue criterion** takes into consideration the place of contracting debt (domestic or foreign financial market), irrespective of the creditor.

Domestic debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:
1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the domestic market;
2) other domestic debt of the State Treasury from:
   a) matured payables of state budgetary units, state appropriated funds without legal personality as well as budgetary establishments and auxiliary units until 2010,
   b) accepted deposits of free funds of public sector units (since 2011),
   c) funds accepted for a judicial deposits on the account of the Minister of Finance (since 2015),
   d) prepayments for passenger vehicles.

Dług zagraniczny Skarbu Państwa (według kryterium miejsca emisji) obejmuje:
1) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na międzynarodowy rynek kapitałowy, tj.:
   a) obligacje zagraniczne:
      — obligacje nominowane w walutach obcych, sprzedawane na rynkach zagranicznych,
      — obligacje emitowane na rynkach zagranicznych nominowane w walucie kraju, w którym są sprzedawane,
   b) obligacje typu Brady do września 2012 r. — obligacje wyemitowane w październiku 1994 r. w ramach redukcji i restrukturyzacji zadłużenia wobec banków komercyjnych zrzeszonych w Klubie Londyńskim;
2) kredyty i pożyczki zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Banku Światowym, Banku Rozwoju Rady Europy oraz pozostałych międzynarodowych instytucjach finansowych (m.in. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz — do lutego 2014 r. — Klub Paryski);
3) pozostały dług zagraniczny, tj. zobowiązania wymagalne wobec nierezydentów.

Dług Skarbu Państwa według **kryterium rezydenta** uwzględnia podmiot (rezydent lub nierezydent), który jest w posiadaniu wierzytelności. Termin rezydent odnosi się do osób fizycznych mających miejsce zamieszkania w Polsce oraz osób prawnych, a także innych podmiotów posiadających zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, mających siedzibę w Polsce. Rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów.

7. Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest to potencjalne zadłużenie Skarbu Państwa.

8. Na **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:
1) dochody własne, tj.:
   a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
   b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbowa,
   c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
   d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
2) dotacje:
   a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
   b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 oraz od 2015 r. — 205 i 625), według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków,

Foreign debt of the State Treasury (according to the place of issue criterion) includes:
1) liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the international capital market, i.e.:
   a) foreign bonds:
      — bonds denominated in foreign currencies, sold on foreign markets,
      — bonds issued on foreign markets, denominated in the currency of the country where they are sold,
   b) Brady bonds until September 2012 — bonds issued in October 1994 within the framework of a reduction and restructuring of debt to commercial banks associated in the London Club;
2) drawn credits and loans from European Investment Bank, the World Bank, Council of Europe Development Bank and from other international financial institutions (among others European Bank for Reconstruction and Development and — until February 2014 — Paris Club);
3) other foreign debt, i.e. matured payables to non-residents.

Debt of the State Treasury, according to **the residency criterion,** takes into account the unit (resident or non-resident) which is a creditor. The term resident refers to individuals with a place of residence in Poland, as well as legal entities and other entities capable of incurring obligations and acquiring rights in their own name, with their registered office in Poland. Branches, representative offices, and businesses established by non-residents in the country are also considered residents.

7. Debt guaranteed (secured) by the government of the Republic of Poland is a potential debt of the State Treasury.

8. Budget revenue of local government units comprise:
1) own revenue, i.e.:
   a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
   b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
   c) revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
   d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
2) grants:
   a) grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realised on the basis of agreements with government administration bodies,
   b) provided under programs financed with European funds and other non-reimbursable foreign funds as well as payments from the European funds budget (paragraphs 200 and 620 and since 2015 — 205 and 625), accord-

przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.,
c) otrzymane z funduszy celowych,
d) pozostałe dotacje;
3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

9. Informacje dotyczące sektora finansów publicznych **(budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, fundusze celowe z zakresu ubezpieczeń społecznych)** zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

10. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, od 2011 r. zadania publiczne realizują: państwowe osoby prawne, instytucje gospodarki budżetowej, agencje wykonawcze budżetu państwa (tabl. 9) oraz samorządowe zakłady budżetowe (tabl. 14), które osiągają przychody i częściowo korzystają z dotacji budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (w przypadku samorządowych zakładów budżetowych). W załącznikach do ustawy budżetowej zamieszczone są wykazy i plany finansowe tych jednostek.

ing to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, as stated in the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010,
c) received from appropriated funds,
d) other grants;
3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.

9. Information concerning the public finance sector **(state budget, budgets of local government units, appropriated funds of social insurance)** is presented based on the reporting of the Ministry of Finance.

10. According to the Act of 27 August 2009 on the Public Finance, since 2011, public tasks are performed by: state legal persons, budgetary management institutions, executive agencies of the state budget (table 9) and local government budgetary establishments (table 14), which achieve revenue and partly benefit from the state grants as well as from budgets of local government units (in the case of local government budgetary establishments). The annexes to the Budget Act contain lists and financial plans for these units.

TABL. 1 (483). **BUDŻET PAŃSTWA**
THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej w % execution of the Budget Act in %	
	DOCHODY REVENUE						
O G Ó Ł E M	**289137**	**419796**	**504821**	**573958**	**100,0**	**95,4**	**T O T A L**
Dochody podatkowe	**259674**	**370262**	**465456**	**506867**	**88,3**	**94,4**	**Tax revenue**
Podatki pośrednie	187267	258677	314050	333542	58,1	92,3	Indirect taxes
podatek od towarów i usług (VAT)	123121	184552	230391	244267	42,6	89,5	value added tax (VAT)
podatek akcyzowy	62809	71787	79773	84799	14,8	101,2	excise tax
w tym od:							of which on:
wyrobów alkoholowych[a]	11118	13379	14632	14093	2,5	94,2	alcoholic products[a]
paliw silnikowych	27899	32573	33846	35960	6,3	101,0	motor fuels
wyrobów tytoniowych	17790	21460	25574	27549	4,8	103,1	tobacco products
podatek od gier losowych i zakładów wzajemnych	1337	2338	3886	4476	0,8	99,5	tax on games of chance and mutual betting
Podatek dochodowy	70853	105090	138244	159549	27,8	99,0	Income tax
od osób prawnych	25813	41293	70137	67883	11,8	87,5	corporate income tax
od osób fizycznych	45040	63797	68107	91666	16,0	109,7	personal income tax
Inne dochody podatkowe	1554	6494	13163	13776	2,4	95,3	Other tax revenue
Dochody niepodatkowe	**27710**	**47402**	**36782**	**63710**	**11,1**	**104,9**	**Non-tax revenue**
Dywidendy z tytułu udziałów Skarbu Państwa w spółkach	4594	536	1682	3008	0,5	89,4	Dividends from the State Treasury holdings in companies
Wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa	544	–67	–2,0	1,4	0,0	—	Payments from profit of state owned enterprises and sole shareholder companies of the State Treasury
Wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego	1213[b]	7437	844	—	—	—	Payments from profit of the National Bank of Poland
Wpływy z cła	2929	4558	8272	6160	1,1	66,7	Receipts from customs duties
Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe	16535	32001	22536	50860	8,9	114,3	Revenue of state budgetary units and other non-tax revenue
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego	1895	2937	3451	3681	0,6	100,2	Payments of local government units
Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi[c]	**1753**	**2132**	**2582**	**3381**	**0,6**	**89,1**	**Non-returnable funds from the European Union and other sources**[c]

a Dotyczy wyrobów spirytusowych, piwa i wina. b Wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. c Środki przeznaczone na realizację projektów pomocy technicznej.

a Concerns spirits, beer and wine. b Payments from Bank Gospodarstwa Krajowego. c Funds for the implementation of technical assistance projects.

TABL. 1 (483). **BUDŻET PAŃSTWA (dok.)**
THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej w % execution of the Budget Act in %	
				WYDATKI EXPENDITURE			
O G Ó Ł E M	**331743**	**504776**	**517399**	**659586**	**100,0**	**95,1**	**T O T A L**
Dotacje i subwencje	**169049**	**295768**	**256143**	**292774**	**44,4**	**96,4**	**Grants and subventions**
w tym:							of which:
Dotacje podmiotowe	21239	14576	7668	14302	2,2	97,9	Entity-defined grants
Dotacje przedmiotowe	570	436	875	1031	0,2	98,3	Product grants
Dotacje do:							Grants to:
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	42066	45522	38663	51652	7,8	94,6	Social Insurance Fund
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17037	18430	18658	21877	3,3	100,0	Pension Fund
Dotacje celowe dla:							Targeted grants for:
gmin	17944	92053	41047	24338	3,7	97,9	gminas
powiatów	5471	6625	6712	7074	1,1	98,0	powiats
samorządów województw	1788	708	902	1826	0,3	92,3	local government of voivodships
Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego	51049	66738	74645	99373	15,1	100,0	General subvention for local government units
w tym część oświatowa	40377	50157	55942	64581	9,8	100,0	of which educational part
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	**24650**	**26413**	**58952**	**81294**	**12,3**	**99,4**	**Benefits for natural persons**
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	**61944**	**85438**	**100296**	**122469**	**18,6**	**93,6**	**Current expenditure of budgetary units**
w tym:							of which:
Wynagrodzenia	34703	48987	57366	67693	10,3	99,0	Wages and salaries
Pochodne od wynagrodzeń[d]	5899	7706	8739	9856	1,5		Wages and salaries related expenditures[d]
Wydatki majątkowe[e]	**20056**	**33396**	**25238**	**59087**	**9,0**	**92,3**	**Property expenditure**[e]
Obsługa długu Skarbu Państwa	**29169**	**29300**	**32718**	**61710**	**9,4**	**99,5**	**State Treasury debt service cost**
Krajowego	19433	22376	27684	54861	8,3	99,7	Domestic
Zagranicznego	9735	6924	5034	6849	1,0	97,9	Foreign
Środki własne Unii Europejskiej[f]	**18196**	**24828**	**34294**	**30314**	**4,6**	**86,9**	**European Union own resources**[f]
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	**8679**	**9634**	**9759**	**11937**	**1,8**	**74,2**	**Co-financing of projects with the participation of the European Union funds**
				WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT			
Nadwyżka (+)/deficyt (–) budżetu:							Surplus (+)/deficit (–) of:
państwa	–42607	–84980	–12578	–85629	.	93,1	state budget
środków europejskich	–3232	–1773	–1386	+968	.	.	European funds budget
Finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich:							State budget and European funds budget deficit financing:
źródła krajowe	34438	113123	–906	65732	.	73,6	domestic sources
w tym przychody z prywatyzacji	43,6	—	—	—	—	—	of which receipts from privatisation
źródła zagraniczne	11401	–26369	14870	18928	.	100,2	foreign sources

d Obejmują: składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. e Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego. f Wpłaty do UE pochodzące m.in. z: opłat celnych i rolnych oraz środków obliczonych na podstawie podatku od towarów i usług (VAT) i dochodu narodowego brutto.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

d These include: social security, the Labour Fund, the Solid-arity Fund and contribution to the Bridging Pension Fund. e Including grants for financing investment tasks of local government units. f Payments to EU from among others: customs duties, agriculture duties and resources calculated on the basis of value added tax (VAT) and gross national income.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (484). **BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH**
THE EUROPEAN FUNDS BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej w % execution of the Budget Act in %	
	DOCHODY REVENUE					
O G Ó Ł E M	**79036,6**	**72716,3**	**76050,3**	**100,0**	**71,1**	**T O T A L**
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007—2013	—	3,5	2,0	0,0	—	Operational Programme Innovative Economy 2007—2013
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2007—2013	—	0,3	1,4	0,0	—	Regional Operational Programmes for 2007—2013
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014—2020	17667,7	16183,6	17391,4	22,9	99,5	Operational Programme Infrastructure and Environment 2014—2020
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014—2020	7740,0	8187,0	8254,4	10,9	113,8	Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014—2020	3310,7	2920,9	2565,3	3,4	113,6	Operational Programme Knowledge Education Development 2014—2020
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	1245,4	961,6	1253,9	1,6	95,4	Operational Programme Eastern Poland 2014—2020
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014—2020	1780,3	2256,5	1363,3	1,8	157,6	Operational Programme Digital Poland 2014—2020
Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014—2020	411,5	252,6	482,3	0,6	101,7	Operational Programme for Fisheries and Sea 2014—2020
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014—2020	310,3	157,4	80,1	0,1	85,4	Operational Programme Food Aid 2014—2020
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014—2020	22770,2	17162,2	16594,2	21,8	108,1	Regional Operational Programmes for 2014—2020
Instrument Łącząc Europę	3255,6	2223,8	1602,0	2,1	81,3	Connecting Europe Facility
Perspektywa Finansowa 2021—2027	—	—	3624,1	4,8	45,4	Financial Perspective 2021—2027
Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014——2021	104,4	558,1	1084,9	1,4	90,3	Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of the European Economic Area 2014—2021
Wspólna Polityka Rolna	20440,1	21848,8	21751,1	28,6	90,8	ommon Agricultural Policy

TABL. 2 (484). **BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH (dok.)**
THE EUROPEAN FUNDS BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent	wykonanie ustawy budżetowej w % execution of the Budget Act in %	
WYDATKI EXPENDITURE						
O G Ó Ł E M	**80810,0**	**74102,7**	**75082,1**	**100,0**	**60,9**	**T O T A L**
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007—2013	—	3,5	2,0	0,0	100,0	Operational Programme Innovative Economy 2007—2013
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2007—2013	0,4	0,3	1,4	0,0	100,0	Regional Operational Programmes for 2007—2013
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014—2020	17650,8	16171,9	17373,8	23,1	96,4	Operational Programme Infrastructure and Environment 2014—2020
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014—2020	7739,1	8173,0	8236,4	11,0	98,9	Operational Programme Smart Growth 2014—2020
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014—2020	3285,8	2917,2	2516,1	3,4	94,7	Operational Programme Knowledge Education Development 2014—2020
Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014—2020	1245,4	961,4	1253,5	1,7	98,8	Operational Programme Eastern Poland 2014—2020
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014—2020	1620,5	2249,7	1359,2	1,8	91,8	Operational Programme Digital Poland 2014—2020
Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014—2020	411,4	252,8	482,4	0,6	98,1	Operational Programme for Fisheries and Sea 2014—2020
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014—2020	305,5	157,4	80,1	0,1	100,0	Operational Programme Food Aid 2014—2020
Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014—2020	22728,5	17135,5	16550,8	22,0	96,1	Regional Operational Programmes for 2014—2020
Instrument Łącząc Europę	3255,6	2223,8	1602,0	2,1	100,0	Connecting Europe Facility
Szwajcarsko-Polski Program Współpracy II	—	—	0,6	0,0	100,0	Swiss-Polish Cooperation Programme II
Perspektywa Finansowa 2021—2027	—	—	4718,9	6,3	90,3	Financial Perspective 2021—2027
Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014—2021	102,4	549,5	1106,8	1,5	93,0	Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of the European Economic Area 2014—2021
Wspólna Polityka Rolna	22464,6	23306,5	19798,1	26,4	99,4	Common Agricultural Policy
WYNIK BUDŻETU BUDGET RESULT						
Nadwyżka (+)/deficyt (–)	–1773,3	–1386,4	+968,3	.	.	Surplus (+)/ deficit (–)

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.
S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 3 (485). **PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
PUBLIC DEBT[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**877282**	**1111806**	**1209498**	**1328066**	**T O T A L**
Dług podsektora rządowego	**805109**	**1020649**	**1116112**	**1222303**	**Debt of the central government sub-sector**
Dług Skarbu Państwa[b]	803372	1018569	1113484	1219639	Debt of the State Treasury[b]
krajowy	512083	752544	824799	915856	domestic
zagraniczny	291288	266025	288685	303783	foreign
Pozostały dług	1737	2080	2628	2664	Other debt
Dług podsektora samorządowego	**72073**	**91101**	**93355**	**105748**	**Debt of the local government sub-sector**
Dług jednostek samorządu terytorialnego	68352	86174	87561	99458	Debt of the local government units
Pozostały dług	3721	4927	5794	6290	Other debt
Dług podsektora ubezpieczeń społecznych	**101**	**55,5**	**30,8**	**14,5**	**Debt of the social security sub-sector**

a Według wartości nominalnej, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany). b Według kryterium miejsca emisji.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value, excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt). b According to the place of issue criterion.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 4 (486). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**834551**	**1097480**	**1238471**	**1346201**	**T O T A L**
Dług krajowy	**543262**	**831455**	**949786**	**1042418**	**Domestic debt**
według faktycznych okresów zapadalności:					according to residual maturity:
skarbowe papiery wartościowe	523695	780988	862871	972392	treasury securities
krótkoterminowe (1 rok i mniej)	74591	94664	97959	128044	short-term (1 year and less)
średnioterminowe (powyżej 1 roku do 5 lat)	264133	425318	508157	582448	medium-term (more than 1 year including 5 years)
długoterminowe (powyżej 5 lat)	184971	261007	256755	261900	long-term (more than 5 years)
pozostały dług	19567	50467	86915	70026	other debt
Według wierzycieli:					By debt holders:
banki krajowe	171536	430524	428049	493831	domestic banks
krajowy sektor pozabankowy	164955	267164	375549	416397	domestic non-banking sector
inwestorzy zagraniczni	206772	133768	146188	132189	foreign investors
Dług zagraniczny	**291288**	**266025**	**288685**	**303783**	**Foreign debt**
Obligacje zagraniczne[b]	215629	198286	175069	179897	Foreign bonds[b]

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku.

a According to the face value. b Converted into PLN based on the average exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year.

TABL. 4 (486). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM MIEJSCA EMISJI[a] (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO THE PLACE OF ISSUE CRITERION[a] (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Dług zagraniczny (dok.)					**Foreign debt (cont.)**
Kredyty i pożyczki[b]	75653	67739	113616	121821	Loans[b]
Europejski Bank Inwestycyjny	43996	33184	31100	26581	European Investment Bank
Bank Światowy	30763	28892	26773	23381	World Bank
Bank Rozwoju Rady Europy	893	1047	3047	3421	Council of Europe Development Bank
Unia Europejska	—	4615	52696	68437	European Union
Pozostały dług	6,5	0,0	0,0	2065	Other debt
Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej					**Debt guaranteed (secured) by the government of the Republic of Poland**
Krajowy	31418	198279	270926	274219	Domestic
Zagraniczny	81784	104596	161871	279337	Foreign

a Według wartości nominalnej. b Przeliczone na złote według średnich kursów walut obcych Narodowego Banku Polskiego na koniec roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value. b Converted into PLN based on the average exchange rates of foreign currencies of the National Bank of Poland at the end of the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 5 (487). **DŁUG SKARBU PAŃSTWA WEDŁUG KRYTERIUM REZYDENTA[a]**
Stan w dniu 31 grudnia

STATE TREASURY DEBT ACCORDING TO RESIDENCY CRITERION[a]
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**834551**	**1097480**	**1238470**	**1346201**	**T O T A L**
Dług krajowy (rezydenci)	**350093**	**724472**	**826999**	**932593**	**Domestic debt (residents)**
Banki krajowe	184213	451883	446800	510608	Domestic banks
Krajowy sektor pozabankowy	165879	272588	380199	421985	Domestic non-banking sector
Dług zagraniczny (nierezydenci)	**484458**	**373009**	**411471**	**413608**	**Foreign debt (non-residents)**

a Według wartości nominalnej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a According to the face value.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 6 (488). **WYNIK BUDŻETU PAŃSTWA, WYNIK BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RESULT OF THE STATE BUDGET, RESULT OF THE EUROPEAN FUNDS BUDGET AND PUBLIC DEBT IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
Dochody budżetu państwa	16,0	17,8	16,3	16,9	Revenue of the state budget
Wydatki budżetu państwa	18,3	21,4	16,7	19,4	Expenditure of the state budget
Wynik budżetu państwa — deficyt (–)	–2,4	–3,6	–0,4	–2,5	State budget result — deficit (–)
Wynik budżetu środków europejskich — nadwyżka (+)/deficyt (–)	–0,2	–0,1	–0,0	+0,0	European funds budget result — surplus (+)/ /deficit (–)
Państwowy dług publiczny[a]	48,5	47,1	39,0	39,0	Public debt[a]
Dług Skarbu Państwa[b]	46,1	46,4	39,9	39,6	Debt of the State Treasury[b]

a, b Według wartości nominalnej: a — po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany), b — według kryterium miejsca emisji.

a, b According to the face value: a — excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt), b — according to the place of issue criterion.

TABL. 7 (489). **WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG DZIAŁÓW**[a]
STATE BUDGET EXPENDITURE BY DIVISIONS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	w % PKB[b] in % of GDP[b]	
O G Ó Ł E M	**331743**	**504776**	**517399**	**659586**	**100,0**	**19,4**	**T O T A L**
w tym:							of which:
Rolnictwo i łowiectwo	7857	10952	11713	14775	2,2	0,4	Agriculture and hunting
Leśnictwo	9,5	11,7	21,3	13,2	0,0	0,0	Forestry
Górnictwo i kopalnictwo	933	2045	960	1768	0,3	0,1	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	1437	583	757	2690	0,4	0,1	Manufacturing
Handel	1076	2074	1451	1303	0,2	0,0	Trade
Transport i łączność	10738	29549	11535	20143	3,1	0,6	Transport and communication
Turystyka	44,9	58,4	77,9	104	0,0	0,0	Tourism
Gospodarka mieszkaniowa	2205	885	1302	2267	0,3	0,1	Dwelling economy
Działalność usługowa	1258	493	593	749	0,1	0,0	Service activity
Szkolnictwo wyższe i nauka[c]	.	25741	27792	30634	4,6	0,9	Higher education and science[c]
Administracja publiczna	12771	26303	34180	32811	5,0	1,0	Public administration
Obrona narodowa	29377	43675	47317	85552	13,0	2,5	National defence
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	82050	89421	86132	108579	16,5	3,2	Compulsory social security
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	13879	19564	20369	25961	3,9	0,8	Public safety and fire care
Wymiar sprawiedliwości	11000	14839	17059	20364	3,1	0,6	Administration of justice
Obsługa długu Skarbu Państwa	29169	29300	32718	61710	9,4	1,8	State Treasury debt service cost
Oświata i wychowanie	3686	4394	5049	5861	0,9	0,2	Education
Ochrona zdrowia	7325	9938	20285	17349	2,6	0,5	Health care
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	18569	32931	12260	17043	2,6	0,5	Social assistance and other tasks in sphere of social policy
Rodzina	.	59060	63084	63135	9,6	1,9	Family
Edukacyjna opieka wychowawcza	519	375	379	405	0,1	0,0	Educational care
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	539	1529	2994	3358	0,5	0,1	Municipal economy and environmental protection
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1965	3574	3696	4893	0,7	0,1	Culture and national heritage
Kultura fizyczna	261	286	1017	1882	0,3	0,1	Physical education

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 604. b W cenach bieżących. c W 2015 r. obowiązywały działy: „Nauka" oraz „Szkolnictwo wyższe", wydatki odpowiednio 5415 mln zł i 15478 mln zł.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a See general notes, item 3 on page 604. b At current prices. c In 2015, the following divisions were in effect: "Science" and "Higher education", with the expenses PLN 5415 million and PLN 15478 million respectively.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 8 (490). **DOTACJE PODMIOTOWE I PRZEDMIOTOWE Z BUDŻETU PAŃSTWA**[a]

STATE BUDGET ENTITY-DEFINED GRANTS AND PRODUCT GRANTS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**21809,2**	**15011,7**	**8543,6**	**15333,6**	**T O T A L**
Dotacje podmiotowe	**21238,8**	**14576,1**	**7668,1**	**14302,1**	**Entity-defined grants**
dla:					for:
Szkół wyższych[b]	14881,4	2578,2	2768,2	3232,4	Higher education institutions[b]
Jednostek naukowych[b]	1312,7				Scientific units[b]
Szkół niepublicznych i innych placówek oświatowych	41,9	67,4	85,3	108,5	Non-public schools and other educational units
Instytucji kultury	870,5	1392,1	1607,5	1877,7	Cultural institutions
Samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	102,5	162,2	222,6	235,5	Independent public health care facilities
Pozostałych jednostek sektora finansów publicznych	1433,2	1794,6	2682,0	3415,8	Other public finance units
Jednostek nienależących do sektora finansów publicznych	2596,6	8581,6[c]	302,5	5432,2	Non-public finance sector units
Dotacje przedmiotowe	**570,4**	**435,6**	**875,5**	**1031,5**	**Product grants**
w tym do:					of which for:
Zadań z zakresu postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej	101,3	70,6	82,3	88,6	Biological progress in crop and animal output
Krajowych pasażerskich przewozów kolejowych	448,0	334,2	746,3	886,3	Domestic passenger rail transportation
Posiłków wydawanych w barach mlecznych	10,5	12,3	25,0	43,5	Meals served in milk bars
Podręczników szkolnych i akademickich	1,0	0,1	—	—	School and university textbooks

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 604. b Od 2019 r. obowiązuje jeden dział „Szkolnictwo wyższe i nauka". c W tym dotacje dla infrastruktury kolejowej — 7893,4 mln zł.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a See general notes, item 3 on page 604. b Since 2019, one division is in effect — "Higher education and science". c Of which grants for railway infrastructure — PLN 7893.4 million.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 9 (491). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA**

REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
PAŃSTWOWE OSOBY PRAWNE STATE LEGAL PERSONS					
Przychody	8273,4	12422,7	24357,2	24260,7	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	297,8	1208,6	2509,9	2890,6	of which grants from the state budget
Koszty	7409,5	13683,3	18389,0	23654,2	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	863,9	–1260,6	5968,3	606,5	Gross financial result

TABL. 9 (491). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PAŃSTWOWYCH OSÓB PRAWNYCH, INSTYTUCJI GOSPODARKI BUDŻETOWEJ I AGENCJI WYKONAWCZYCH BUDŻETU PAŃSTWA (dok.)**

REVENUE, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF STATE LEGAL PERSONS, BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS AND EXECUTIVE AGENCIES OF THE STATE BUDGET (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
INSTYTUCJE GOSPODARKI BUDŻETOWEJ BUDGETARY MANAGEMENT INSTITUTIONS					
Przychody	864,2	1072,5	2556,5	2132,5	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	129,7	221,1	882,8	742,4	of which grants from the state budget
Koszty	870,3	1081,5	2504,6	2073,5	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	–6,1	–9,1	51,9	50,0	Gross financial result
AGENCJE WYKONAWCZE EXECUTIVE AGENCIES					
Przychody	12095,5	13512,2	27057,1	23020,6	Revenue
w tym dotacje z budżetu państwa	6953,8	8321,3	9376,4	10497,3	of which grants from the state budget
Koszty	11057,6	11879,1	21423,0	23072,9	Costs
Wynik finansowy brutto zrealizowany	1037,9	1633,0	5634,1	–52,3	Gross financial result

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.
S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 10 (492). **PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH**

REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody[ab] Revenue[ab]		Wydatki[b] Expenditure[b]	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget		
	w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M 2015	237036	59845	241575	**T O T A L**
2020	420060	100512[c]	377610	
2022	405625	62321	431345	
2023	**477227**	**79405**	**490168**	
w tym:				of which:
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	366448	51652	365305	Social Insurance Fund
Fundusz Emerytalno-Rentowy	24898	21877	25041	Pension Fund
Fundusz Solidarnościowy	24769	2637	45178	Solidarity Fund
Fundusz Wypłaty Różnicy Ceny	17441	—	16954	Price Difference Payment Fund
Fundusz Pracy	10355	—	9033	Labour Fund
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	8471	1142	7575	State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons
Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji	6571	—	6662	Indirect Emission Costs Compensation Fund
Fundusz Medyczny	4276	—	2352	Medical Fund
Fundusz Emerytur Pomostowych	2288	1843	2266	Bridging Pension Fund
Fundusz Inwestycji Kapitałowych	2231	—	1950	Capital Investment Fund

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Obejmuje dotacje (58812 mln zł) i wpłaty z budżetu (41700 mln zł).

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c It includes grants (PLN 58812 million) and payments from the budget (PLN 41700 million).

TABL. 10 (492). **PRZYCHODY I WYDATKI PAŃSTWOWYCH FUNDUSZY CELOWYCH (dok.)**

REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED STATE FUNDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody[ab] Revenue[ab]		Wydatki[b] Expenditure[b]	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym dotacje z budżetu państwa of which grants from the state budget		
	w mln zł in million PLN			
Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	2028	140	1560	Physical Culture Development Fund
Fundusz Zapasów Interwencyjnych	1566	—	1664	Emergency Stocks Fund
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	1143	—	218	Guaranteed Employee Benefits Fund

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 11 (493). **PRZYCHODY I WYDATKI FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO**

REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND PENSION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
FUNDUSZ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH SOCIAL INSURANCE FUND					
Przychody[ab]	**196115**	**290809**	**312653**	**366448**	**Revenue**[ab]
Składki przypisane	144164	209139	263620	302773	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	42066	33522	38663	51652	Grants from the state budget
Inne dochody	9885	48148	10370	12023	Other income
Wydatki[b]	**201717**	**277290**	**310934**	**365305**	**Expenditure**[b]
Emerytury i renty	174566	229085	269362	319533	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia[c]	21286	31382	30605	32551	Benefits[c]
Inne wydatki	5866	16823	10967	13221	Other expenditure
FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY PENSION FUND					
Przychody[ab]	**20385**	**21345**	**21407**	**24898**	**Revenue**[ab]
Składki przypisane	1462	1043	1455	1773	Contributions written
Dotacje z budżetu państwa	17037	18430	18658	21877	Grants from the state budget
Inne dochody	1886	1872	1293	1247	Other income
w tym transfer środków na świadczenia zabiegowe	1830	1351	1105	1128	of which transfer of funds for coincide benefits
Wydatki[b]	**19866**	**21183**	**21307**	**25041**	**Expenditure**[b]
Emerytury i renty	14969	16280	16530	20183	Retirement and other pensions
Zasiłki i inne świadczenia[c]	854	1107	1132	1187	Benefits[c]
Naliczone składki na ubezpieczenia zdrowotne rolników[d]	1753	1762	1765	1768	Calculated contributions for health security of farmers[d]
Inne wydatki	2290	2034	1881	1902	Other expenditure
w tym transfer środków na świadczenia zabiegowe	1830	1351	1105	1128	of which transfer of funds for coincide benefits

a Bez pozostałości z roku ubiegłego. b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. c Bez świadczeń dla kombatantów finansowanych z budżetu państwa. d Finansowane z budżetu państwa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Finansów.

a Excluding balances from the previous year. b Excluding flows between funds. c Excluding benefits for combatants fnanced from the state budget. d Financed from the state budget.

S o u r c e: data of the Ministry of Finance.

TABL. 12 (494). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
LOCAL GOVERNMENT UNIT BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy[a] Gminas[a]	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwa Voivodships
		w mln zł in million PLN				
		DOCHODY REVENUE				
O G Ó Ł E M **T O T A L**	2015	199019	87667	70560	23681	17110
	2020	304930	149090	100314	34569	20957
	2022	345673	171813	110196	39020	24643
	2023	**362015**	**170257**	**114342**	**45276**	**32141**
Dochody własne **Own revenue**	2015	103441	43573	44774	7943	7155
	2020	146356	65618	56075	13994	10669
	2022	175206	79358	66441	15398	14009
	2023	**179257**	**78200**	**67902**	**15029**	**18126**
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax	2015	45176	16041	19017	4324	5794
	2020	66403	24167	26768	6414	9054
	2022	82797	31652	30692	8323	12130
	2023	**73548**	**23933**	**27638**	**6256**	**15722**
od osób prawnych corporate income tax	2015	7076	753	1602	158	4564
	2020	11325	1187	2605	241	7292
	2022	15154	1512	3540	314	9787
	2023	**21813**	**2277**	**4986**	**475**	**14074**
od osób fizycznych personal income tax	2015	38100	15289	17415	4166	1230
	2020	55078	22980	24162	6173	1762
	2022	67643	30140	27152	8009	2342
	2023	**51735**	**21656**	**22652**	**5780**	**1647**
Podatek od nieruchomości Tax on real estate	2015	20171	12227	7944	.	.
	2020	24216	14989	9227	.	.
	2022	28058	17448	10610	.	.
	2023	**31250**	**19444**	**11806**	**.**	**.**
Podatek rolny Agricultural tax	2015	1593	1569	24,0	.	.
	2020	1619	1598	21,7	.	.
	2022	1694	1670	23,6	.	.
	2023	**1963**	**1934**	**28,1**	**.**	**.**
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport	2015	1015	696	319	.	.
	2020	1169	822	347	.	.
	2022	1317	951	366	.	.
	2023	**1421**	**1031**	**390**	**.**	**.**
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions	2015	1749	768	981	.	.
	2020	3005	1414	1591	.	.
	2022	4154	1948	2207	.	.
	2023	**3977**	**1742**	**2234**	**.**	**.**
Opłata skarbowa Stamp duty	2015	409	155	254	.	.
	2020	486	174	312	.	.
	2022	612	190	422	.	.
	2023	**631**	**188**	**443**	**.**	**.**
Dochody z majątku Revenue from the property	2015	7463	2657	4338	305	163
	2020	8023	3354	4061	364	244
	2022	10199	4515	5016	441	227
	2023	**10204**	**4312**	**5303**	**358**	**231**
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which revenues from rental and lease and other similar contracts	2015	3413	1258	1930	150	74,3
	2020	3613	1418	1976	121	99,0
	2022	4371	1686	2389	150	146
	2023	**4855**	**1841**	**2685**	**171**	**158**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 12 (494). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)**

LOCAL GOVERNMENT UNIT BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy[a] Gminas[a]	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwa Voivodships
		w mln zł in million PLN				
DOCHODY (dok.) REVENUE (cont.)						
Dochody własne (dok.) **Own revenue (cont.)**						
Wpływy z usług Income from services	2015	7015	1685	3911	1381	37,7
	2020	7045	1711	3159	2062	112
	2022	9753	2608	4479	2550	117
	2023	**11404**	**3057**	**5205**	**3003**	**138**
Dotacje **Grants**	2015	44235	18675	11905	5689	7962
	2020	91544	51861	25448	7157	7078
	2022	95550	57553	22564	9057	6376
	2023	**83047**	**45003**	**18027**	**11890**	**8126**
Z budżetu państwa From the state budget	2015	26147	13982	6129	3958	2074
	2020	69873	44784	20062	4346	681
	2022	49968	30518	13319	4676	1455
	2023	**34305**	**19165**	**8701**	**4610**	**1830**
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej government administration tasks	2015	17834	9500	4118	2658	1559
	2020	63582	41266	18324	3378	615
	2022	43153	26725	11424	3633	1372
	2023	**26694**	**15075**	**6579**	**3303**	**1737**
własne own tasks	2015	8241	4439	1993	1292	514
	2020	6152	3489	1687	925	51,0
	2022	6463	3659	1816	931	56,0
	2023	**7307**	**4004**	**2037**	**1202**	**63,9**
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej carried out on the basis of agreements with government administration bodies	2015	71,5	43,7	18,1	8,6	1,0
	2020	139	29,0	50,7	43,3	15,7
	2022	352	134	78,8	112	27,9
	2023	**304**	**86,0**	**84,0**	**104**	**29,0**
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625[b] Grants from paragraphs 200 and 620, 205 and 625[b]	2015	14822	3797	5043	804	5178
	2020	18466	5929	4741	1668	6128
	2022	15797	5715	4394	1189	4500
	2023	**15996**	**4814**	**4643**	**1108**	**5431**
Otrzymane z funduszy celowych Received from appropriated funds	2015	777	204	377	78,9	118
	2020	621	315	130	97,3	79,2
	2022	695	330	162	134	68,7
	2023	**894**	**467**	**225**	**128**	**74,4**
Pozostałe dotacje Other grants	2015	2488	692	356	848	592
	2020	2584	834	514	1046	189
	2022	29090	20990	4690	3058	352
	2023	**31852**	**20557**	**4459**	**6045**	**791**
Subwencja ogólna z budżetu państwa **General subvention from the state budget**	2015	51343	25419	13882	10049	1993
	2020	67029	31612	18792	13417	3209
	2022	74917	34903	21191	14566	4257
	2023	**99711**	**47053**	**28413**	**18357**	**5888**
W tym część oświatowa Of which educational part	2015	40377	18993	12917	7793	674
	2020	50157	22316	17280	9919	643
	2022	55942	24929	19563	10756	695
	2023	**64581**	**28158**	**22940**	**12689**	**792**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Patrz uwagi ogólne, ust. 8, pkt 2b) na str. 607.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b See general notes, item 8, point 2b) on page 607.

TABL. 12 (494). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
LOCAL GOVERNMENT UNIT BUDGETS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy[a] Gminas[a]	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwa Voivodships
		w mln zł in million PLN				
WYDATKI EXPENDITURE						
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2020	299241	143717	103502	32314	19708
	2022	353853	175501	114568	40003	23781
	2023	**384955**	**180989**	**125396**	**46836**	**31734**
Wydatki bieżące ..... **Current expenditure**	2015	157839	71455	56928	20017	9440
	2020	250489	122465	88276	27028	12720
	2022	288950	143541	97310	32261	15839
	2023	**291835**	**133127**	**103106**	**35957**	**19645**
w tym: of which:						
Dotacje ..... Grants	2015	16459	5417	5860	1394	3788
	2020	26234	8497	9750	2064	5923
	2022	31710	10754	11962	2425	6569
	2023	**37516**	**12420**	**14203**	**2848**	**8046**
w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych ..... of which grants for local government budgetary establishments	2015	550	312	229	7,4	2,1
	2020	592	321	252	14,6	3,8
	2022	590	357	213	14,0	6,0
	2023	**670**	**401**	**244**	**17,5**	**7,0**
Świadczenia na rzecz osób fizycznych ..... Benefits for natural persons	2015	16948	11667	4343	846	91,4
	2020	60729	41825	17615	1176	112
	2022	56192	41773	13101	1158	160
	2023	**23993**	**16245**	**6365**	**1195**	**187**
Wydatki bieżące jednostek budżetowych ..... Current expenditure of budgetary units	2015	119538	52987	44203	17354	4993
	2020	158516	70957	58278	23325	5957
	2022	196684	89197	70307	28342	8837
	2023	**224156**	**101895**	**79729**	**31461**	**11070**
w tym: of which:						
wynagrodzenia ..... wages and salaries	2015	60309	27675	19902	10531	2202
	2020	81702	36828	27616	14581	2678
	2022	95347	43528	31672	16853	3295
	2023	**108103**	**48735**	**35982**	**19438**	**3948**
pochodne od wynagrodzeń[b] ..... wages and salaries related expenditures[b]	2015	11129	5379	3581	1771	397
	2020	14754	6990	4893	2387	484
	2022	17775	8603	5745	2815	612
	2023	**20408**	**9779**	**6619**	**3271**	**739**
zakup materiałów i usług ..... purchase of materials and services	2015	38821	15918	17559	3438	1906
	2020	51397	22542	21765	4857	2233
	2022	67779	31240	27046	6648	2845
	2023	**78555**	**36321**	**31016**	**7395**	**3824**
Wydatki majątkowe ..... **Property expenditure**	2015	38576	14489	12897	3427	7763
	2020	48752	21252	15226	5286	6988
	2022	64902	31960	17258	7743	7942
	2023	**93120**	**47862**	**22290**	**10879**	**12089**
W tym inwestycyjne[c] ..... Of which investment expenditure[c]	2015	37220	14209	12212	3384	7415
	2020	46633	20715	14059	5196	6663
	2022	60306	30517	14720	7659	7410
	2023	**87665**	**45902**	**19532**	**10806**	**11425**
WYNIK BUDŻETÓW BUDGETS RESULT						
Nadwyżka (+)/deficyt (–) ..... Surplus (+)/deficit (–)	2015	+2604	+1723	+736	+237	–92,5
	2020	+5689	+5374	–3188	+2255	+1249
	2022	–8180	–3687	–4372	–983	+862
	2023	**–22940**	**–10732**	**–11054**	**–1561**	**+407**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na: ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include: social security contributions, the Labour Fund and the Solidarity Fund and the contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 13 (495). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**[a]

LOCAL GOVERNMENT UNIT BUDGETS EXPENDITURE BY DIVISIONS[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy[b] Gminas[b]	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwa Voivodships
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2015	196415	85944	69824	23444	17203
	2020	299241	143717	103502	32314	19708
	2022	353853	175501	114568	40003	23781
	2023	**384955**	**180989**	**125396**	**46836**	**31734**
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2015	4411	2756	22,2	200	1433
	2020	3812	3226	41,2	150	395
	2022	5867	5048	40,1	232	547
	2023	**8613**	**7649**	**60,2**	**250**	**653**
Transport i łączność Transport and communication	2015	32342	6995	15009	3333	7005
	2020	40995	10772	17230	5206	7786
	2022	51219	15662	19763	6577	9217
	2023	**70121**	**22672**	**24562**	**9380**	**13506**
Turystyka Tourism	2015	740	245	78,8	87,3	330
	2020	670	479	68,3	26,2	97,0
	2022	719	531	79,8	16,2	92,3
	2023	**892**	**654**	**78,7**	**18,0**	**142**
Gospodarka mieszkaniowa Housing economy	2015	7272	2554	4417	230	71,8
	2020	7835	3160	4219	292	164
	2022	10564	4454	5523	420	168
	2023	**12791**	**5561**	**6562**	**440**	**229**
Administracja publiczna Public administration	2015	17882	8893	4437	2668	1884
	2020	22785	11488	5956	3332	2009
	2022	30774	15568	7368	4673	3165
	2023	**35074**	**17482**	**8284**	**5327**	**3981**
Oświata i wychowanie Education	2015	59360	31495	20041	7077	747
	2020	80120	41144	28388	9630	959
	2022	98411	51052	34481	11637	1241
	2023	**115369**	**59614**	**40413**	**13798**	**1545**
Ochrona zdrowia Health care	2015	3907	553	1063	1184	1107
	2020	5797	684	1333	1272	2508
	2022	6983	1076	1393	1591	2924
	2023	**7050**	**1279**	**1321**	**853**	**3597**
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	2015	27803	14159	8407	4585	652
	2020	19247	7055	5963	4826	1403
	2022	41602	25373	9533	5576	1120
	2023	**27296**	**11231**	**8388**	**6527**	**1150**
Rodzina Family	2020	60271	40161	18202	1830	78,1
	2022	37024	24007	11062	1854	100
	2023	**22694**	**13846**	**6649**	**2063**	**136**
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2015	4946	1065	2046	1688	147
	2020	6288	1230	2596	2210	252
	2022	5378	390	2142	2564	282
	2023	**6125**	**402**	**2443**	**2980**	**300**
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	2015	13700	8628	4901	102	68,9
	2020	21512	13459	7741	126	187
	2022	25457	16372	8790	118	178
	2023	**29531**	**19579**	**9593**	**145**	**225**
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Cultural and national heritage protection	2015	6923	2942	2501	113	1367
	2020	9243	4114	3058	140	1930
	2022	11223	5340	3290	228	2366
	2023	**13909**	**6737**	**3825**	**290**	**3057**
Kultura fizyczna Physical education	2015	4338	2124	2007	78,4	128
	2020	5736	2918	2527	96,0	196
	2022	7626	4030	3031	207	358
	2023	**10147**	**5358**	**3993**	**295**	**501**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 604. b Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a See general notes, item 3 on page 604. b Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 14 (496). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy[a] Gminas[a]	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwa Voivodships
		w mln zł in million PLN				
Przychody Revenue	2015	4668,8	2764,9	1820,6	53,2	30,1
	2020	4452,0	2661,5	1684,0	72,5	34,0
	2022	4994,5	3028,4	1817,4	107,0	41,6
	2023	**5355,0**	**3209,5**	**1979,6**	**123,4**	**42,6**
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług Revenue from the sale of products, asset components and services	2015	2773,4	1792,1	930,4	25,4	25,4
	2020	2401,0	1649,1	696,9	26,2	28,8
	2022	2776,8	1913,6	773,0	56,0	34,3
	2023	**2993,2**	**2023,3**	**877,2**	**59,4**	**33,3**
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego[b] Grants from local government unit budgets[b]	2015	549,7	307,1	229,2	10,9	2,3
	2020	602,7	322,0	254,1	22,4	4,2
	2022	604,0	358,7	218,7	20,5	6,0
	2023	**685,1**	**402,6**	**250,6**	**24,9**	**7,0**
Koszty Costs	2015	4616,5	2745,7	1791,0	49,9	29,8
	2020	4390,9	2646,7	1639,1	72,0	33,1
	2022	5049,4	3119,2	1785,1	104,4	40,6
	2023	**5310,6**	**3190,0**	**1958,2**	**120,3**	**42,1**
w tym: of which:						
Materiały i usługi Materials and services	2015	1888,7	1015,4	846,9	15,2	11,1
	2020	1746,1	945,3	771,8	18,0	11,0
	2022	2103,2	1183,0	870,4	33,6	16,2
	2023	**2316,6**	**1277,7**	**986,1**	**37,8**	**15,0**
Podatek dochodowy od osób prawnych Corporate income tax	2015	25,2	13,9	11,1	0,0	0,2
	2020	18,6	7,4	11,0	0,0	0,1
	2022	14,2	5,9	8,1	0,1	0,0
	2023	**15,4**	**5,8**	**9,5**	**0,0**	**0,0**
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego Surplus payments to local government unit budgets	2015	23,4	17,0	6,4	0,0	—
	2020	41,2	17,3	23,4	0,1	0,4
	2022	34,3	19,6	14,1	0,3	0,3
	2023	**32,9**	**20,2**	**12,1**	**0,5**	**0,1**

a Bez przychodów i kosztów zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including grants from the state budget as well as payments from the European funds budget.

DZIAŁ XXV
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

CHAPTER XXV
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

— budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
— maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
— środki transportu,
— inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji i działów PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji i działów według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa".

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
— osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction, or modernisation) existing fixed capital items, as well as outlays on the so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

— buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
— machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
— transport equipment,
— others, such as irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are classified into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures unrelated to its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning e.g. residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the "Transportation and storage" section.

3. The value of investment outlays since 1999 incurred by:

— legal persons and organisational units without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
— legal persons and organisational units without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private

nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

— wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r.;
— prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych **w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia od 1995 r. należy rozumieć:

— w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  — przed 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  — po 1 stycznia 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
— w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych.

3. Wartość netto środków trwałych odpowiada wartości brutto pomniejszonej o wartość zużycia.

4. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

residential construction and private recreationnal construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e. do not include the difference between unfinished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding one year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as, since 1 January 2002, cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data on fixed assets do not include:

— the value of land considered fixed assets, since 1 January 1991, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990,
— the right of perpetual usufruct of land, considered fixed assets since 1 January 2002, in accordance with the Act of 29 September 1994 on Accounting.

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or production, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets **at current book-keeping prices** as of 31 December, since 1995, should be understood as:

— within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  — before 1 January 1995 — as the value at replacement prices of September 1994,
  — after 1 January 1995 — as the purchase or manufacturing value at current prices;
— in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 — also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance of 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets.

3. The **net value of fixed assets** corresponds to the gross value of fixed assets decreased by the value of consumption.

4. The **value of consumption of fixed assets** corresponds to the value of depreciation since the utilisation of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

5. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw,** co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe" wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe". Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości".

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa".

6. Wartość brutto środków trwałych od 1999 r.:

— osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — niezależnie od liczby pracujących) oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. — powyżej 5 osób) — opracowano na podstawie sprawozdawczości;
— osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. — do 5 osób), gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji oraz urządzeń wodnych — ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:
   a) budynki i lokale, od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
   b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji wodnych);
2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
   a) kotły i maszyny energetyczne,
   b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
   c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
   d) urządzenia techniczne,
   e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
3) środki transportu;
4) pozostałe środki trwałe, tj. zasadzenia wieloletnie, melioracje wodne i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Data by sections and divisions of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method,** i.e. all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g. in an enterprise classified in the "Manufacturing" section all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the "Manufacturing" section. An exception is made for residential buildings on private farms in agriculture which were classified in the "Real estate activities" section.

The value of public roads, streets and squares was included in the "Transportation and storage" section.

6. The gross value of fixed assets since 1999:

— of legal persons and organisational units without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 — regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 — more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports;
— of legal persons and organisational units without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 — up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational buildings not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, irrigation and drainage and water structures, was estimated.

7. The **value of fixed assets by groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets.** The grouping includes:

1) buildings and structures:
   a) buildings and premises, since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises as well as cooperative right to non-residential (of utility character) premises,
   b) civil engineering works (excluding irrigation and drainage);
2) machinery, technical equipment and tools:
   a) boilers and power industry machinery,
   b) general usage machinery, equipment and apparatus,
   c) special purpose machinery, equipment and apparatus,
   d) technical equipment,
   e) tools, instruments, movables and equipment;
3) transport equipment;
4) other fixed assets, i.e. long-term plantings, irrigation and drainage and livestock (basic herd).

Inwestycje
Investments

TABL. 1 (497). **NAKŁADY INWESTYCYJNE**
INVESTMENT OUTLAYS

LATA YEARS	Ogółem Grand total		Nakłady na środki trwałe Outlays on fixed assets				Pozostałe nakłady Other outlays
				w tym of which			
	ogółem grand total	na 1 mieszkańca per capita	razem total	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
CENY BIEŻĄCE w mln zł[a] CURRENT PRICES in million PLN[a]							
2015	271839	7069	271364	149170	91309	28371	475
2020	309458	8106	309382	172716	101140	33573	76,7
2022	400081	10577	400004	218928	132134	46450	77,3
2023	**461945**	**12254**	**461808**	**256053**	**149605**	**52937**	**137**
CENY STAŁE[b] CONSTANT PRICES[b]							
2010=100							
2023	**161,4**	**163,9**	**161,5**	**139,0**	**204,6**	**181,5**	**100,6**
2015=100							
2023	**129,7**	**131,5**	**129,7**	**123,0**	**139,7**	**138,5**	**20,0**
2021=100							
2023	**114,0**	**114,8**	**114,0**	**110,0**	**121,1**	**114,6**	**43,9**
Rok poprzedni=100 Previous year=100							
2017	106,5	106,5	106,5	100,6	108,0	133,2	58,7
2018	115,4	115,4	115,4	118,4	111,1	115,2	131,7
2019	103,1	103,2	103,1	104,2	103,9	96,5	51,7
2020	95,0	95,1	95,0	96,6	96,1	85,3	93,6
2021	106,3	106,8	106,2	105,4	105,7	112,5	305,1
2022	105,5	105,9	105,5	103,3	110,5	102,6	27,7
2023	**108,1**	**108,4**	**108,1**	**106,5**	**109,6**	**111,7**	**158,4**

a Na mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a Per capita — in PLN. b See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 2 (498). **NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**271839**	**309458**	**400081**	**461945**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Sektor publiczny	101382	112113	133869	174464	37,3	37,8	Public sector
Sektor prywatny	170457	197345	266212	287481	62,7	62,2	Private sector
w tym własność prywatna krajowa	106780	113584	155199	161774	39,3	35,0	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	2288	2138	2151	2256	0,8	0,5	of which cooperatives

TABL. 3 (499). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny stałe[a])**
INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (constant prices[a])

SEKCJE I DZIAŁY	2021	2022	2023				SECTIONS AND DIVISIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010=100	2015=100	2021=100	
O G Ó Ł E M	**106,3**	**105,5**	**108,1**	**161,4**	**129,7**	**114,0**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**101,8**	**100,3**	**105,2**	**138,1**	**98,0**	**105,5**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	99,7	97,5	102,6	131,8	93,4	100,0	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	111,7	128,4	120,7	163,7	120,5	155,0	Forestry and logging
Rybactwo	178,2	81,9	116,1	630,5	293,2	95,1	Fishing and aquaculture
Przemysł	**103,2**	**109,7**	**109,9**	**179,8**	**120,6**	**120,6**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	89,3	111,8	135,8	172,9	140,3	151,8	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	88,3	121,7	166,6	188,4	208,1	202,8	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	104,4	114,0	103,9	221,7	142,9	118,4	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	107,1	106,4	104,0	205,8	138,5	110,7	manufacture of food products
produkcja napojów	89,7	94,7	103,2	163,6	141,1	97,7	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	70,5	49,2	266,9	163,3	87,8	131,3	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	103,4	100,6	81,6	160,9	86,0	82,1	manufacture of textiles
produkcja odzieży	116,5	83,2	102,7	74,4	87,9	85,4	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	143,5	92,6	.	.	.	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	100,8	116,4	104,6	234,0	97,4	121,8	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	163,8	89,1	109,7	203,7	115,7	97,7	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	117,8	97,3	122,3	113,9	106,5	119,0	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	116,6	169,0	.	.	.	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	116,7	96,2	102,4	242,8	143,0	98,5	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	101,9	113,1	125,1	237,9	192,2	141,5	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	111,2	106,6	108,2	254,5	140,3	115,3	manufacture of rubber and plastic products

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.
a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 3 (499). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**

INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2021	2022	2023				SECTIONS AND DIVISIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010= =100	2015= =100	2021= =100	
Przemysł (dok.)							**Industry (cont.)**
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	131,0	107,4	89,3	168,9	113,9	95,9	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	116,9	129,2	110,6	233,3	167,0	142,9	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	112,3	118,7	101,7	210,2	120,3	120,7	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	135,0	84,7	110,3	123,6	145,5	93,4	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	61,1	193,7	71,0	429,6	298,0	137,5	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	104,9	120,4	113,9	200,8	142,0	137,1	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	96,5	88,8	92,8	192,7	85,2	82,4	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	84,9	146,5	92,1	226,8	97,3	134,9	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	104,6	102,9	102,5	158,8	97,7	105,5	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	127,9	130,7	74,1	180,8	139,5	96,8	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	81,1	91,1	119,4	172,5	149,8	108,8	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	102,8	97,3	118,6	153,6	85,3	115,4	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	105,8	107,8	119,5	97,6	96,9	128,8	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	104,9	107,2	102,5	87,6	86,5	109,9	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	132,8	119,9	123,6	237,1	113,3	148,2	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	**80,0**	**110,3**	**93,6**	**126,5**	**112,3**	**103,2**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**116,1**	**111,0**	**97,5**	**151,2**	**139,6**	**108,2**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:							of which:
Handel hurtowy[Δ]	110,9	116,4	102,7	154,1	141,4	119,5	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	113,9	114,5	89,7	142,4	141,2	102,7	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**108,2**	**102,0**	**113,6**	**157,2**	**138,8**	**115,9**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	130,5	108,5	101,6	259,7	119,8	110,2	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**112,2**	**104,4**	**99,0**	**123,9**	**123,7**	**103,4**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja	**115,7**	**112,5**	**85,1**	**130,7**	**120,5**	**95,7**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**112,7**	**79,3**	**137,1**	**158,4**	**160,1**	**108,7**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**112,9**	**100,2**	**99,2**	**146,7**	**122,7**	**99,4**	**Real estate activities**
W tym budownictwo mieszkaniowe	112,5	100,3	98,9	148,0	124,7	99,2	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**101,7**	**149,5**	**91,9**	**174,5**	**127,5**	**137,4**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**133,2**	**91,1**	**109,6**	**416,3**	**225,7**	**99,8**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**107,0**	**102,9**	**97,9**	**153,7**	**103,0**	**100,7**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**95,2**	**103,4**	**137,1**	**134,2**	**146,0**	**141,8**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**92,1**	**107,8**	**130,8**	**194,8**	**186,3**	**141,0**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**100,9**	**96,2**	**133,0**	**108,5**	**156,8**	**127,9**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**96,4**	**104,1**	**112,9**	**78,2**	**90,8**	**117,5**	**Other service activities**

TABL. 4 (500). **NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**271839**	**309458**	**400081**	**461945**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**6084**	**6000**	**7093**	**7842**	**2,3**	**1,7**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	5304	5367	6043	6490	2,0	1,4	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	741	558	924	1195	0,3	0,3	Forestry and logging
Rybactwo	38,8	75,5	126	157	0,0	0,0	Fishing and aquaculture
Przemysł	**105123**	**106220**	**137047**	**159101**	**38,7**	**34,4**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	6089	6704	7695	11078	2,2	2,4	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	2545	3053	3695	6563	0,9	1,4	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	55626	66435	90439	98527	20,5	21,3	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	8317	9668	12388	13554	3,1	2,9	manufacture of food products
produkcja napojów	956	1521	1465	1590	0,4	0,4	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	887	829	334	915	0,3	0,2	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	502	534	633	542	0,2	0,1	manufacture of textiles
produkcja odzieży	148	138	150	160	0,1	0,0	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	157	93,9	142	.	0,1	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	2534	2110	2819	3078	0,9	0,7	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	2994	2068	4001	4491	1,1	1,0	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	743	588	768	972	0,3	0,2	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	2203	3805	8576	.	0,8	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3968	5222	6589	7049	1,4	1,5	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	590	820	1080	1432	0,2	0,3	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4834	5532	7461	8456	1,8	1,8	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3495	3357	5297	4915	1,3	1,1	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	1620	1685	2888	3299	0,6	0,7	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	4965	4650	7071	7495	1,8	1,6	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	877	1046	1380	1589	0,3	0,3	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	2050	7634	10251	7791	0,7	1,7	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	2080	2153	3089	3683	0,8	0,8	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	7612	8462	8338	7972	2,8	1,7	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1078	948	1362	1306	0,4	0,3	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	1745	1625	1988	2126	0,6	0,5	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	579	688	1308	1017	0,2	0,2	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	692	1258	1061	1322	0,3	0,3	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 4 (500). **NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE I DZIAŁY	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SECTIONS AND DIVISIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
Przemysł (dok.)							**Industry (cont.)**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	30573	23301	26182	33216	11,3	7,2	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	12835	9780	12731	16280	4,7	3,5	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3314	2668	3433	3794	1,2	0,8	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	2796	1722	3116	4057	1,0	0,9	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	**8228**	**12086**	**12330**	**12575**	**3,0**	**2,7**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**18245**	**21589**	**31868**	**32644**	**6,7**	**7,1**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:							of which:
Handel hurtowy[Δ]	8375	9498	14026	15056	3,1	3,3	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	7388	9446	14055	13398	2,7	2,9	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**47775**	**56855**	**72974**	**89584**	**17,6**	**19,4**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	13389	12110	20034	20890	4,9	4,5	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**2450**	**2813**	**3829**	**4092**	**0,9**	**0,9**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja	**7813**	**8965**	**13112**	**11685**	**2,9**	**2,5**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**4119**	**5890**	**6040**	**8709**	**1,5**	**1,9**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**31496**	**37997**	**50509**	**54872**	**11,6**	**11,9**	**Real estate activities**
W tym budownictwo mieszkaniowe	29722	36751	48817	52949	10,9	11,5	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**5168**	**4996**	**8890**	**8705**	**1,9**	**1,9**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**5288**	**9537**	**14113**	**16209**	**1,9**	**3,5**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**9259**	**9844**	**12624**	**13312**	**3,4**	**2,9**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**7306**	**8544**	**9727**	**14437**	**2,7**	**3,1**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**6886**	**9803**	**10512**	**14762**	**2,5**	**3,2**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**5825**	**7660**	**8643**	**12490**	**2,1**	**2,7**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**774**	**659**	**770**	**926**	**0,3**	**0,2**	**Other service activities**

TABL. 5 (501). **NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2023 R. (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2023 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**461808**	**256053**	**149605**	**52937**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**7842**	**3468**	**2149**	**1401**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	6490	2502	1908	1262	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1195	880	178	131	Forestry and logging
Rybactwo	157	86,4	63,0	8,2	Fishing and aquaculture
Przemysł	**159073**	**65320**	**85209**	**6977**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	11078	5637	4924	335	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	6563	3901	2475	180	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	98503	29699	62584	5350	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	13552	4117	8538	867	manufacture of food products
produkcja napojów	1590	271	1255	62,0	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	915	48,5	861	6,3	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	542	166	336	36,7	manufacture of textiles
produkcja odzieży	160	37,9	91,9	30,5	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	.	.	.	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	3077	941	1838	285	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	4487	1104	3185	150	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	972	196	726	48,7	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	.	.	.	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	7049	2206	4593	226	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	1432	523	789	105	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	8453	2630	5098	676	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4914	1219	3395	303	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	3299	430	2741	117	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	7485	2122	4781	565	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1589	403	1120	65,6	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	7791	2817	4638	171	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	3683	1299	2161	218	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	7972	1037	6692	235	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1306	465	782	56,9	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	2126	710	1190	222	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	1017	345	601	65,9	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1322	449	644	229	repair and installation of machinery and equipment

TABL. 5 (501). **NAKŁADY INWESTYCYJNE NA ŚRODKI TRWAŁE W 2023 R. (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which			SPECIFICATION
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
	w mln zł in million PLN				
Przemysł (dok.)					**Industry (cont.)**
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	33215	17468	14977	363	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	16277	12516	2724	929	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3794	3211	441	106	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	4056	2203	1234	609	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	**12575**	**6866**	**3574**	**1866**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**32643**	**12533**	**13770**	**6293**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:					of which:
Handel hurtowy[Δ]	15055	5201	6252	3563	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	13398	6025	6518	852	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**89575**	**69211**	**7343**	**12774**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	20888	6857	3085	10922	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**4089**	**2408**	**1528**	**150**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja	**11685**	**3105**	**8200**	**376**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**8709**	**856**	**2347**	**5469**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**54832**	**51714**	**2610**	**493**	**Real estate activities**
W tym budownictwo mieszkaniowe	52948	51020	1769	145	Of which residential construction
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**8705**	**3426**	**4403**	**838**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**16209**	**1252**	**1960**	**12890**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**13310**	**8114**	**2852**	**2326**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**14409**	**9921**	**4228**	**247**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**14742**	**7151**	**7103**	**480**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**12485**	**10325**	**1906**	**238**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**925**	**383**	**423**	**119**	**Other service activities**

Środki trwałe
Fixed assets

TABL. 6 (502). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS
As of 31 December

LATA YEARS	Ogółem Total		W tym Of which		
	ogółem total	na 1 mieszkańca per capita	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
BIEŻĄCE CENY EWIDENCYJNE w mln zł[a] CURRENT BOOK-KEEPING PRICES in million PLN[a]					
2015	3471801	90324	2274967	937562	239079
2020	4486149	117782	2871247	1267422	326585
2022	5008070	132607	3176040	1427697	382253
2023	**5401289**	**143512**	**3419266**	**1540274**	**416020**
CENY STAŁE[b] CONSTANT PRICES[b]					
2010=100					
2023	**165,3**	**168,4**	**150,5**	**214,7**	**221,6**
2015=100					
2023	**133,8**	**135,9**	**125,7**	**157,8**	**161,2**
2021=100					
2023	**107,7**	**108,5**	**105,7**	**112,8**	**112,8**
Rok poprzedni=100 Previous year=100					
2017	103,5	103,5	102,6	105,9	107,4
2018	103,9	103,9	103,0	106,0	107,5
2019	104,1	104,2	103,3	106,4	106,1
2020	103,6	104,0	102,9	106,2	104,4
2021	103,4	103,9	102,8	105,3	105,1
2022	103,5	103,9	102,5	105,8	106,2
2023	**104,1**	**104,4**	**103,1**	**106,6**	**106,2**

a Na mieszkańca — w zł. b Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 stycznia.
a Per capita — in PLN. b See general notes to the yearbook, item 10 on page 32; the gross value of fixed assets, as of 1 January, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 7 (503). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS BY OWNERSHIP SECTORS (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**3471801**	**4486149**	**5008070**	**5401289**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Sektor publiczny	1396146	1798360	1966242	2137109	40,2	39,6	Public sector
Sektor prywatny	2075655	2687789	3041828	3264180	59,8	60,4	Private sector
w tym własność prywatna krajowa	1449316	1858445	2092233	2216284	41,7	41,0	of which private domestic ownership
w tym spółdzielnie	97435	95061	94041	94616	2,8	1,8	of which cooperatives

TABL. 8 (504). **DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny stałe)**[a]
Stan w dniu 31 grudnia
INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (constant prices)[a]
As of 31 December

SEKCJE	2021	2022	2023				SECTIONS
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010= =100	2015= =100	2021= =100	
O G Ó Ł E M	**103,4**	**103,5**	**104,1**	**165,3**	**133,8**	**107,7**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	101,1	101,1	100,9	111,6	107,8	102,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	104,1	103,3	104,6	180,1	140,1	108,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	102,2	103,8	106,1	150,1	116,8	110,1	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	104,5	104,7	105,0	198,9	152,1	109,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	103,9	100,4	103,7	156,9	128,2	104,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	103,1	103,4	104,4	177,4	129,0	107,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	104,8	104,1	105,2	214,5	148,8	109,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	103,8	106,4	105,5	210,5	152,3	112,3	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	103,4	103,8	104,5	170,0	134,3	108,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	103,2	103,7	104,3	169,4	136,0	108,2	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	101,4	103,7	106,2	145,6	130,8	110,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	101,2	100,6	102,6	135,3	120,1	103,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	102,1	102,1	102,1	131,1	117,0	104,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	104,6	108,4	104,4	210,7	148,7	113,2	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	110,0	110,4	109,4	346,3	237,4	120,8	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	106,6	104,6	104,2	209,5	152,1	109,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	103,3	103,5	105,1	181,0	139,7	108,8	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	105,1	106,2	106,6	212,9	156,4	113,2	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105,3	104,4	106,3	241,8	150,2	111,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	97,7	97,9	97,2	144,3	109,2	95,2	Other service activities

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 stycznia.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32; the gross value of fixed assets, as of 1 January, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 9 (505). **WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	wartość brutto gross value				wartość netto[a] net value[a]	stopień zużycia w % degree of consumption in %	
	bieżące ceny ewidencyjne w mln zł current book-keeping prices in million PLN						
O G Ó Ł E M	**3471801**	**4486149**	**5008070**	**5401289**	**2714652**	**49,7**	**T O T A L**
W tym budynki mieszkalne[b]	538714	649998	714196	750733	.	.	Of which residential buildings[b]
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**151396**	**169905**	**180880**	**189790**	**45973**	**74,5**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	139643	154575	164107	171775	36734	77,3	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	11164	14147	15451	16501	8614	47,8	Forestry and logging
Rybactwo	589	1183	1322	1514	625	58,7	Fishing and aquaculture
Przemysł	**1124596**	**1503648**	**1666551**	**1809539**	**843028**	**53,4**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	76516	86820	95132	103584	41120	60,3	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	44782	42398	46033	51134	19445	62,0	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	612885	847434	954386	1056544	475962	55,0	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	88867	119199	137252	146171	67813	53,6	manufacture of food products
produkcja napojów	16488	17876	19715	20892	8381	59,9	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	6465	11449	11919	12037	5172	57,0	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	5895	8834	9359	9920	4000	59,7	manufacture of textiles
produkcja odzieży	3157	3327	3141	3055	1061	65,3	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych	1758	1943	2045	.	.	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	22484	32616	36114	38179	17259	54,8	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	31532	41788	47764	51503	22575	56,2	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	10068	11528	12528	13310	4899	63,2	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	39279	51254	55275	.	.	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	40005	55341	63448	71127	31375	55,9	manufacture of chemicals and chemical products
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	9207	11716	13720	14187	5918	58,3	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	50753	71628	81661	87976	38522	56,2	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	50052	66740	73476	76646	29555	61,4	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	32748	40380	43155	46331	20994	54,7	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	44464	64371	73836	79517	36152	54,5	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	11268	11028	12860	14038	6103	56,5	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	23721	45897	54788	63080	31678	49,8	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	23403	30525	34416	37988	16307	57,1	manufacture of machinery and equipment n.e.c.

a Bez wartości inwentarza żywego (stada podstawowego). b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 626.
a Excluding the value of livestock (basic herd). b See general notes, item 5 on page 626.

TABL. 9 (505). **WARTOŚĆ BRUTTO, NETTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

GROSS AND NET VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023			SPECIFICATION
	wartość brutto gross value				wartość netto[a] net value[a]	stopień zużycia w % degree of consumption in %	
	bieżące ceny ewidencyjne w mln zł current book-keeping prices in million PLN						
Przemysł (dok.)							**Industry (cont.)**
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	60750	91867	102217	109346	44171	59,6	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	8862	14870	16597	17569	7852	55,3	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	17394	23283	25710	27657	12064	56,4	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	5623	8095	9997	10969	5521	49,7	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	8642	11879	13393	14712	7157	51,4	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	276308	376062	404189	421382	207499	50,8	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	158887	193332	212844	228029	118447	48,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	60319	69505	74529	70519	35731	49,3	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	19585	26375	30851	34237	16328	52,3	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Budownictwo	**64560**	**81880**	**91583**	**98502**	**51712**	**47,5**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**207050**	**267909**	**297732**	**318322**	**157659**	**50,5**	**Trade; repair of motor vehicles[Δ]**
w tym:							of which:
Handel hurtowy[Δ]	90918	114891	126491	135770	67047	50,6	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	95223	125638	139436	148564	71390	51,9	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**635269**	**830795**	**945117**	**1029103**	**521585**	**49,3**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	108156	146996	175103	192928	103851	46,2	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**35052**	**45374**	**50326**	**53473**	**30810**	**42,4**	**Accommodation and catering[Δ]**
Informacja i komunikacja	**105960**	**129034**	**142532**	**148832**	**51816**	**65,2**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**42857**	**51344**	**54778**	**57974**	**27536**	**52,5**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**608065**	**742932**	**813970**	**861400**	**529666**	**38,5**	**Real estate activities**
W tym budynki mieszkalne[b]	530260	640317	704326	740564	.	.	Of which residential buildings[b]
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**50659**	**60056**	**72827**	**79471**	**36292**	**54,3**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**30793**	**53452**	**70099**	**79404**	**48622**	**38,8**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**127279**	**162784**	**186822**	**200558**	**105361**	**47,5**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**122705**	**159931**	**176549**	**192729**	**102511**	**46,8**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**86458**	**119545**	**138062**	**150682**	**76661**	**49,1**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**66778**	**92684**	**106146**	**116830**	**77253**	**33,9**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**12324**	**14876**	**14096**	**14680**	**8167**	**44,4**	**Other service activities**

a Bez wartości inwentarza żywego (stada podstawowego). b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 626.
a Excluding the value of livestock (basic herd). b See general notes, item 5 on page 626.

TABL. 10 (506). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2023 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2023
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł. Gross value (current book-keeping prices) in million PLN			Stopień zużycia w %. Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i budowle. buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. machinery, technical equipment and tools	środki transportu. transport equipment	budynki i budowle. buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. machinery, technical equipment and tools	środki transportu. transport equipment	
O G Ó Ł E M	**3419266**	**1540274**	**416020**	**41,5**	**65,9**	**55,6**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	**103811**	**35140**	**25918**	**67,5**	**81,1**	**91,4**	**Agriculture, forestry and fishing**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ]	90575	32546	24010	71,3	81,9	92,9	Crop and animal production, hunting[Δ]
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	12661	2325	1285	41,4	71,4	69,8	Forestry and logging
Rybactwo	575	269	623	36,4	64,3	78,4	Fishing and aquaculture
Przemysł	**801737**	**948981**	**58514**	**40,7**	**63,5**	**64,2**	**Industry**
Górnictwo i wydobywanie	48906	50460	4207	52,5	67,2	68,8	Mining and quarrying
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	25490	24648	987	53,2	70,9	64,2	of which mining of coal and lignite
Przetwórstwo przemysłowe	343577	672447	40475	35,2	64,6	62,7	Manufacturing
produkcja artykułów spożywczych	48555	90741	6869	34,6	62,8	66,4	manufacture of food products
produkcja napojów	6081	14337	474	46,2	65,6	61,8	manufacture of beverages
produkcja wyrobów tytoniowych	1772	10227	38,4	40,6	59,9	58,4	manufacture of tobacco products
produkcja wyrobów tekstylnych	3165	6301	453	36,4	71,0	64,6	manufacture of textiles
produkcja odzieży	1159	1558	338	42,4	80,8	72,0	manufacture of wearing apparel
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	.	.	.	.	.	.	manufacture of leather and related products
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	9678	25687	2813	35,3	61,4	61,5	manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]
produkcja papieru i wyrobów z papieru	13309	37165	1028	35,4	63,4	63,2	manufacture of paper and paper products
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2919	9619	771	36,5	71,1	65,3	printing and reproduction of recorded media
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	.	.	.	.	.	.	manufacture of coke and refined petroleum products
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	24928	44560	1637	42,2	63,3	63,4	manufacture of chemicals and chemical products

TABL. 10 (506). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2023 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2023 (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in million PLN			Stopień zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
Przemysł (dok.)							**Industry (cont.)**
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)							Manufacturing (cont.)
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	5215	8567	400	41,3	68,9	54,5	manufacture of pharmaceutical products[Δ]
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	25258	59019	3695	32,0	66,5	56,5	manufacture of rubber and plastic products
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	21605	50962	4078	43,9	68,4	67,5	manufacture of other non-metallic mineral products
produkcja metali	14059	31325	947	43,7	59,4	63,6	manufacture of basic metals
produkcja wyrobów z metali[Δ]	24707	50199	4594	31,3	65,2	63,2	manufacture of metal products[Δ]
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4531	9065	442	37,1	65,9	63,4	manufacture of computer, electronic and optical products
produkcja urządzeń elektrycznych	19411	42676	993	24,4	61,1	62,1	manufacture of electrical equipment
produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	12243	24100	1644	32,6	69,1	63,0	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	25353	82434	1556	36,1	67,0	51,7	manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	6475	10524	570	34,2	68,3	56,0	manufacture of other transport equipment
produkcja mebli	10782	14873	2000	33,4	71,4	68,9	manufacture of furniture
pozostała produkcja wyrobów	3967	6218	784	26,0	62,6	67,2	other manufacturing
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	6026	5817	2869	31,4	64,6	66,3	repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	225309	192405	3654	43,9	58,5	66,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	183945	33669	10178	44,0	64,5	67,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:							of which:
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	62768	6330	1367	46,9	68,3	72,5	water collection, treatment and supply
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	13895	13987	6352	38,1	60,6	65,2	waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

TABL. 10 (506). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP W 2023 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS BY GROUPS IN 2023 (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość brutto (bieżące ceny ewidencyjne) w mln zł Gross value (current book-keeping prices) in million PLN			Stopień zużycia w % Degree of consumption in %			SPECIFICATION
	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
Budownictwo	**44354**	**31427**	**22716**	**23,7**	**69,1**	**64,0**	**Construction**
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	**152231**	**110267**	**55801**	**38,9**	**62,3**	**58,7**	**Trade; repair of motor vehicles**[Δ]
w tym:							of which:
Handel hurtowy[Δ]	55430	49837	30493	34,4	62,1	61,4	Wholesale trade[Δ]
Handel detaliczny[Δ]	82843	51730	13979	43,3	62,1	65,4	Retail trade[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	**862243**	**45645**	**121159**	**48,8**	**56,7**	**50,4**	**Transportation and storage**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ]	66522	18935	107466	35,6	58,1	50,6	Of which land and pipeline transport[Δ]
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	**39927**	**11579**	**1962**	**33,6**	**69,5**	**60,3**	**Accommodation and catering**[Δ]
Informacja i komunikacja	**47827**	**95742**	**5262**	**51,4**	**72,4**	**59,2**	**Information and communication**
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	**20735**	**20472**	**16763**	**51,0**	**71,9**	**30,7**	**Financial and insurance activities**
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	**844850**	**13111**	**3381**	**37,9**	**69,3**	**67,2**	**Real estate activities**
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	**33577**	**33237**	**12529**	**35,2**	**72,5**	**57,8**	**Professional, scientific and technical activities**
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	**13542**	**14974**	**50841**	**32,0**	**63,5**	**33,3**	**Administrative and support service activities**
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	**132826**	**44131**	**23511**	**35,7**	**76,0**	**60,3**	**Public administration and defence; compulsory social security**
Edukacja	**141635**	**47136**	**3933**	**34,2**	**82,8**	**70,7**	**Education**
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	**78171**	**62312**	**10194**	**30,2**	**70,6**	**63,2**	**Human health and social work activities**
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	**92633**	**22313**	**1837**	**26,3**	**62,2**	**70,2**	**Arts, entertainment and recreation**
Pozostała działalność usługowa	**9167**	**3807**	**1699**	**29,0**	**67,6**	**75,4**	**Other service activities**

TABL. 11 (507). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH UZYSKANYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ (bieżące ceny ewidencyjne)**

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS OBTAINED FROM INVESTMENT ACTIVITY (current book-keeping prices)

SEKCJE	2015	2020	2022	2023		SECTIONS
	ogółem total				w tym nowe środki trwałe of which new fixed assets	
	w mln zł in million PLN					
O G Ó Ł E M	**284719**	**300433**	**388396**	**456577**	**436888**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6896	6788	8459	8032	7082	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	103199	108607	126217	150840	145597	Industry
górnictwo i wydobywanie	5530	6428	7034	10489	10294	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	57037	67780	84382	95623	91262	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	26351	25320	24105	30156	29814	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	14281	9079	10696	14572	14227	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	8620	11311	10403	11725	9716	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	20846	23778	32739	34023	31062	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	51251	43057	68631	88595	85903	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	2860	2841	4124	3746	3453	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	7949	9108	12752	12377	12137	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3852	6150	6156	8648	8482	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	32749	39388	53532	56536	53934	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6305	4858	9225	8302	7793	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	5788	10318	15099	17273	16344	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13893	10411	16408	19676	19271	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7675	8667	7807	12459	12372	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6759	9156	10009	13677	13394	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5260	5333	6019	9692	9450	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	817	662	816	976	898	Other service activities

TABL. 12 (508). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ZLIKWIDOWANYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**
GROSS VALUE OF LIQUIDATED FIXED ASSETS (current book-keeping prices)

SEKCJE	2015	2020	2022	2023	SECTIONS
	w mln zł		in million PLN		
O G Ó Ł E M	**25390**	**28456**	**35735**	**37387**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1712	1663	1780	1902	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	9547	10026	14325	13535	Industry
górnictwo i wydobywanie	2005	1950	2534	2825	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	5360	5811	8100	7989	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	1541	1743	3048	2106	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	641	522	643	615	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	514	1925	1590	894	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	1877	2943	2334	2687	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	1115	1256	3293	3021	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	227	321	276	436	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	2787	2112	2656	3215	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1789	986	1108	1323	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2268	3060	3274	3910	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	559	547	615	882	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	267	372	343	554	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1010	839	1080	1647	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	538	697	842	971	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	750	945	1498	1501	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	337	378	379	444	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	93,4	386	342	465	Other service activities

DZIAŁ XXVI
RACHUNKI NARODOWE

Uwagi ogólne

Prezentowane w dziale rachunki narodowe opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)" wprowadzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r.

Na system rachunków narodowych składa się zbiór wzajemnie ze sobą powiązanych **rachunków makroekonomicznych,** pozwalających na uzyskanie spójnych danych o dochodach, tj. źródłach finansowania wydatków z danymi dotyczącymi produkcji i jej rozdysponowania na spożycie i akumulację brutto oraz saldo wymiany produktów (wyrobów i usług) z zagranicą (eksport netto).

W systemie rachunków narodowych zestawiane są: **rachunki bieżące** odzwierciedlające szczególne rodzaje działalności, takie jak: procesy produkcji, procesy tworzenia dochodów oraz podziału pierwotnego, wtórnego i ostatecznego dochodów; **rachunki akumulacji,** tj. rachunek kapitałowy i rachunek finansowy.

W dziale prezentuje się rachunki zawierające kategorie makroekonomiczne dla gospodarki narodowej ogółem, tj. z grupy rachunków bieżących — rachunek produktów (wyrobów i usług), rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów, a dla sektora gospodarstw domowych — zagregowane kategorie z sekwencji rachunków bieżących, ze szczególnym uwzględnieniem rachunku wykorzystania dochodów. Ponadto prezentuje się informacje dotyczące dochodów i wydatków, deficytu/nadwyżki, długu sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

1. Zgodnie z przyjętą polityką rewizji w rachunkach narodowych prezentowane w roczniku dane zmieniono w stosunku do opublikowanych wcześniej z tytułu rewizji benchmarkingowej obejmującej lata 1995—2022 oraz uwzględnienia danych ostatecznych za rok 2022. Główne zmiany z tytułu rewizji objęły rachunki: usług mieszkaniowych gospodarstw domowych, produkcji nieobserwowanej, sektora przedsiębiorstw niefinansowych, spożycia indywidualnego gospodarstw domowych oraz usług finansowych i ubezpieczeniowych.

Dane za 2023 r. są nieostateczne.

2. Do przeliczeń danych według liczby ludności w statystyce rachunków narodowych przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010), zakładającego okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona

CHAPTER XXVI
NATIONAL ACCOUNTS

General notes

The national accounts presented in this chapter were compiled according to the principles of "The European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)" introduced by the Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013.

The national accounts system consists of the number of mutually linked **macroeconomic accounts,** which permit to achieve coherent data regarding income, i.e. sources of financing expenditures with data concerning production and its distribution between final consumption expenditure and gross capital formation as well as the balance of goods and services (products) exchange with abroad (net exports).

The following accounts are compiled in the national accounts system: **current accounts** reflecting particular kinds of activities, such as: production processes, processes of generating income as well as primary, secondary and final distribution of income; **accumulation accounts,** i.e. capital account and financial account.

This chapter presents accounts containing macroeconomic categories for the total national economy, i.e. from the group of current accounts — goods and services account, production account and generation of income account, and for households sector — aggregated categories originating from a sequence of current accounts and use of income account. The chapter presents also information concerning revenues and expenditures, deficit/surplus, debt of the general government sector as well as expenditure of the general government sector based on the Classification of the Functions of Government (COFOG).

1. According to the adopted revision policy in national accounts, the data presented in the yearbook have been changed compared to those published previously due to the benchmark revision covering the years 1995—2022 and the inclusion of final data for 2022. The main changes resulting form the revision covered the accounts for: dwelling services of households, non-observed production, the non-financial corporations sector, households final consumption expenditure and financial and insurance services.

Data for 2023 are preliminary.

2. For the calculation of data according to the number of population in national accounts statistics, the population meeting the residence criterion according to the definition of Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European

według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od roku 2022 uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

3. W rachunkach narodowych ujmuje się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą i szacowana jest:

1) w zakresie wytwarzania dla:
   a) zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej) oraz z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni),
   b) osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej;
2) w zakresie wykorzystania dla:
   a) spożycia,
   b) nakładów brutto na środki trwałe.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu. Uwzględnienie działalności nielegalnej w rachunkach narodowych ma wpływ na wartość produkcji globalnej i spożycia w sektorze gospodarstw domowych.

4. Dane według rodzajów działalności prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 2 na str. 30.

Grupowania danych według sektorów instytucjonalnych oraz sekcji i działów PKD 2007 dokonano metodą przedsiębiorstw. Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 6 na str. 31.

5. Podstawowe kategorie makroekonomiczne prezentuje się w ujęciu **brutto** i **netto,** tj. dochód narodowy, produkt krajowy (w tym wartość dodana i nadwyżka operacyjna) oraz dochody do dyspozycji w sektorze gospodarstw domowych.

Podstawą do opracowania kategorii netto są odpowiednie kategorie brutto pomniejszone o amortyzację, którą opracowano dla gospodarki narodowej oraz poszczególnych sektorów instytucjonalnych.

6. Produkcję globalną i wartość dodaną brutto i netto prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 9 na str. 32.

7. Rozróżnienie między **sektorami instytucjonalnymi** oparto na kryterium celów ekonomicznych oraz funkcji uznanej za wiodącą dla zachowań podmiotów gospodarki narodowej.

Wyróżniono następujące sektory instytucjonalne:

1) **sektor przedsiębiorstw niefinansowych,** do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty (wyroby i usługi niefinansowe) rynkowe oraz prowadzące księgi rachunkowe; sektor ten tworzą:
   a) osoby prawne (niezależnie od liczby pracujących), m.in. przedsiębiorstwa państwowe, spółki akcyjne i z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, przedsiębiorstwa zagraniczne drobnej wytwórczości,

Union (ESA 2010) was adopted. It defines residency as a person's stay within the economic territory of a country for one year or longer. The number of population was calculated as of 30 June. Since 2022, data on the number of resident population include data on the Ukrainian immigrants.

3. National accounts include estimates of the hidden economy and illegal activities. The hidden economy covers hidden legal production and is estimated as follows:

1) on the output side for:
   a) registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form) as well as employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives),
   b) natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity;
2) on the expenditure side for:
   a) final consumption,
   b) gross fixed capital formation.

The **illegal activities** include estimations concerning activity of persons deriving profits from sexual services, production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes and alcohol. Illegal activities fall within the production boundary of national accounts impacting the value of output and final consumption expenditure in the households sector.

4. Data by kinds of activity are presented according to NACE Rev. 2; see general notes to the yearbook, item 2 on page 30.

The grouping of data by institutional sectors as well as by NACE Rev. 2 sections and divisions was conducted using the enterprise method. The definition of **the enterprise method** is presented in general notes to the yearbook, item 6 on page 31.

5. The basic macroeconomic categories are presented in **gross** and **net** values, i.e. national income, domestic product (of which value added and operating surplus) and disposable income of the households sector.

Gross categories reduced by consumption of fixed assets, which have been compiled for the whole economy as well as for individual institutional sectors, are the basis for compilation of net ones.

6. Output and gross as well as net value added are presented at basic prices. Definition of **basic price** is given in general notes to the yearbook, item 9 on page 32.

7. The classification of **institutional sectors** is based on the economic goal criterion as well as the function regarded as primary for these entities of the national economy.

The following institutional sectors are defined:

1) **non-financial corporations sector,** which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as keeping accounting books; this sector comprises:
   a) legal persons (regardless of the number of employees), among others state owned enterprises, joint stock and limited liability companies, cooperatives, foreign small-scale enterprises,

b) jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (niezależnie od liczby pracujących), m.in. jednostki państwowe, spółki jawne i komandytowe oraz spółki cywilne,
c) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących powyżej 9 osób, z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie,
d) jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych.

Do sektora nie należą szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w formie instytutów badawczych, a także przedsiębiorstwa publiczne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych;

2) **sektor instytucji finansowych,** do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym (Narodowy Bank Polski, banki komercyjne, banki spółdzielcze, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne, przedsiębiorstwa zajmujące się leasingiem finansowym i działalnością faktoringową) i pomocniczą działalnością finansową (giełda papierów wartościowych, kantory wymiany walut, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, powszechne towarzystwa emerytalne i pracownicze towarzystwa emerytalne), z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (ujętego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych), podmioty zajmujące się ubezpieczeniami (instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalno-rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej, tj. otwarte fundusze emerytalne — OFE, pracownicze fundusze emerytalne oraz dobrowolne fundusze emerytalne) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
3) **sektor instytucji rządowych i samorządowych,** do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej:
   a) działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych (jednostki budżetowe, fundusze celowe, a od 2010 r. także samorządowe zakłady budżetowe, agencje wykonawcze i instytucje gospodarki budżetowej oraz działające do 2005 r. środki specjalne jednostek budżetowych, w latach 2005——2010 — rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych oraz do 2010 r. — zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą oraz fundusze motywacyjne),
   b) podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa (publiczne szkoły wyższe, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, Krajowy Fundusz Drogowy oraz inne fundusze zarządzane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, jednostki doradztwa rolniczego oraz agencje rządowe),
   c) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,

b) organisational entities without legal personality (regardless of the number of employees), among others state entities, unlimited partnership and limited partnership companies as well as civil law partnerships,
c) natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons, excluding private farms in agriculture,
d) non-profit units that meet ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector.

The sector does not include public hospitals operating as limited companies or as research institutes, public corporations that meet the ESA 2010 criteria for classification under the government and local government sector.

2) **financial corporations sector,** which includes economic entities engaged in financial intermediation (National Bank of Poland, commercial banks, cooperative banks, cooperative saving and credit unions, brokerage houses, investment funds, financial leasing and factoring enterprises), auxiliary financial activity (the stock exchange, currency exchange offices, investment funds management companies and pension societies and employees' pension management companies), excluding the Bank Guarantee Fund (included in the general government sector), as well as entities engaged in insurance activity (insurance companies and pension funds, except compulsory social security, i.e. open pension funds — OFE, employees' pension funds and voluntary pension funds) and non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
3) **general government sector,** which includes entities of the national economy:
   a) operating according to the principles described in the Act on Public Finance (budgetary units, appropriated funds and since 2010 also local budgetary establishments, executive agencies and budget institutions as well as until 2005 special funds of budgetary units, in 2005——2010 — own income account of budgetary units and until 2010 — budgetary establishments and auxiliary units of budgetary units including conducting economic activity ones as well as motivation funds),
   b) entities for which the financial system was defined by special regulations, and for which the subsidies from the state budget are the main source of financing (public higher education institutions, the Polish Academy of Sciences and its organisational units, the National Road Fund and other funds managed by Bank Gospodarstwa Krajowego, agriculture advisory units and state agencies),
   c) independent public self-government health care facilities,

d) państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe,
e) fundusze mające osobowość prawną, które są powiązane z budżetem państwa lub z budżetami jednostek samorządu terytorialnego,
f) instytucje obsługujące fundusze ubezpieczeń społecznych (ZUS, KRUS) wraz z zarządzanymi przez nie funduszami oraz Narodowy Fundusz Zdrowia,
g) szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych oraz w formie instytutów badawczych,
h) Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
i) inne jednostki, w tym przedsiębiorstwa publiczne oraz instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Szczegółowa lista jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych znajduje się na stronie GUS https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/;

4) **sektor gospodarstw domowych,** który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochód z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
5) **sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych** obejmujący: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych;
6) **sektor zagranica,** który tworzą podmioty gospodarcze będące własnością jednostek zagranicznych; jest to sektor instytucjonalny, dla którego system rachunków narodowych nie przewiduje zestawiania pełnej sekwencji rachunków.

8. Szczegółowe informacje o **dochodach i spożyciu w sektorze gospodarstw domowych** zaprezentowano w aspekcie podstawowych funkcji pełnionych przez gospodarstwa, tj. konsumpcji, dostarczania siły roboczej oraz wytwarzania produktów (wyrobów i usług niefinansowych) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej.

Sektor instytucjonalny gospodarstw domowych obejmuje gospodarstwa domowe, tj. osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych wspólnie zamieszkujące i wspólnie utrzymujące się (łączące dochody, wydatki i majątek) oraz gospodarstwa zbiorowe (np. mieszkańcy domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, klasztorów, więzień).

Jako kryterium podziału na podsektory przyjmuje się wyłączne lub główne (przeważające) źródło dochodów gospodarstwa domowego. Zgodnie z przyjętym kryterium wyodrębniono następujących 6 **podsektorów:**

1) pracodawców i pracujących na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnic-

d) state and local government institutions of culture and national film institutions,
e) funds with legal personality that are connected with state or local government units budgets,
f) institutions managing the social security funds (SII, ASIF) and these funds as well as the National Health Fund,
g) public hospitals operating as limited companies and of research institutes,
h) Bank Guarantee Fund,
i) other units, including public corporations and non-commercial institutions that meet the ESA 2010 classification criteria to general government sector.

A detailed list of the general government sector units is published on Statistics Poland website https://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/;

4) **households sector,** which includes self-employed persons in private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books, as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
5) **non-profit institutions serving households sector,** which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations;
6) **rest of the world sector,** which includes economic entities owned by foreign entities; it is an institutional sector for which the system of national accounts does not provide a full sequence of accounts.

8. Detailed information regarding **income and final consumption expenditure in households sector** is presented according to the main functions fulfilled by these households, i.e. consumption, supply of the labour force and manufacturing products (goods and non-financial services), in the case of conducting economic activity.

The institutional sector of households includes households, i.e. natural persons or groups of natural persons living together and jointly maintaining themselves (sharing income, expenditures and property) as well as collective households (e.g. residents of social welfare homes, care and education centres, convents, prisons).

Subsectors were established on the basis of the exclusive or main (predominant) source of maintenance. According to the adopted criterion the following 6 **subsectors** were differentiated:

1) employers and self-employed persons in private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) from the use of private farm in agriculture;
2) employers and self-employed persons outside private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income)

twie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób lub z wykonywania wolnego zawodu;
3) osób fizycznych pracujących najemnie — dochód z pracy najemnej;
4) osób fizycznych otrzymujących emeryturę i rentę — dochód z emerytury i renty;
5) osób fizycznych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura i renta — dochód z tytułu własności lub pozostałych świadczeń społecznych;
6) pozostałych osób fizycznych — dochód z innych niezarobkowych źródeł — dotyczy osób przebywających na stałe w instytucjach zbiorowego zamieszkania, bez względu na rodzaj dochodu.

9. Rachunek produktów (wyrobów i usług) stanowi syntetyczne ujęcie efektów uzyskanych w procesie produkcji i z importu oraz wykorzystanie wytworzonych produktów (wyrobów i usług) w gospodarce narodowej i obejmuje:
1) ogółem przychody, po stronie których uwzględnia się produkcję globalną, podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów oraz import towarów i usług;
2) ogółem rozchody, po stronie których uwzględnia się zużycie pośrednie, spożycie, akumulację brutto oraz eksport towarów i usług.

10. Produkcja globalna równa się sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie produkcji globalnej produktów (wyrobów i usług) wszystkich sekcji i działów. Produkcja globalna obejmuje:
1) w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych — przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług niefinansowych) własnej produkcji oraz marżę (przychód ze sprzedaży towarów pomniejszony o wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu oraz wartość strat w towarach handlowych, nieujętych w drodze inwentaryzacji w zmianie stanu zapasów) realizowaną na sprzedaży towarów zakupionych z przeznaczeniem do odsprzedaży, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze, produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych, przyrost zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonej;
2) w sektorze instytucji finansowych w zakresie:
   a) pośrednictwa finansowego:
      — bank centralny — suma kosztów poniesionych przez Narodowy Bank Polski,
      — banki — przychody z opłat i prowizji z działalności operacyjnej banków, marże na aktywach finansowych przeznaczonych do obrotu oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), tj. usługi, za które opłaty nie są pobierane w sposób bezpośredni i wynikają z różnicy między oprocentowaniem kredytów, pożyczek i depozytów a obliczoną stopą procentową (niezawierającą premii za ryzyko) stosowaną w transakcjach pomiędzy pośrednikami finansowymi,

of natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons and practising learned professions;
3) natural persons — employees — income from hired work;
4) natural persons recipients of retirement and other pensions — income from retirement and other pensions;
5) natural persons recipients of non-earned income sources other than retirement or other pensions — property income or income from other social benefits;
6) other natural persons — income from other non-earned sources — concerning persons permanently living in collective accommodation institutions, regardless of the kind of income.

9. Goods and services account presents the results of the production processes in general and imports as well as the use of manufactured products (goods and services) in the national economy, and includes:
1) total resources, including output, taxes on products less subsidies on products as well as imports of goods and services;
2) total uses, including intermediate consumption, final consumption expenditure, gross capital formation as well as exports of goods and services.

10. Output is equal to the sum of the output of products (goods and services) of all ownership sectors or all domestic institutional sectors, or to the sum of the output of products (goods and services) of all sections and divisions. Output includes:
1) in non-financial corporations sector — revenues from the sale of self-manufactured products (goods and non-financial services) as well as margins (the revenue from the sale of goods for resale less the value of goods sold at the purchase price and the losses in trading goods not included in the change of stocks of inventories) realised on the sale of commodities purchased for re-sale, value of products in the form of settlements in kind, products intended for increasing the value of own fixed assets, changes in inventories of finished goods and work in progress;
2) in financial corporations sector, within the scope of:
   a) financial intermediation:
      — central bank — a sum of costs incurred by the Narodowy Bank Polski,
      — banks — fees and commission revenues from the operating activity of banks, margins on trading financial assets as well as financial intermediation services indirectly measured (FISIM), i.e. financial services for which fees are not charged directly and result from the difference between the interest of loans as well as deposits and calculated interest rate (not including risk premium) used in transactions between financial intermediaries,

— spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe — przychody z tytułu prowizji oraz usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM),
— domy maklerskie — przychody z działalności maklerskiej, w tym z tytułu przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, z tytułu wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie, z tytułu zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, z tytułu doradztwa inwestycyjnego, z tytułu oferowania instrumentów finansowych, z tytułu świadczenia usług w wykonywaniu zawartych umów o subemisje inwestycyjne i usługowe lub zawierania i wykonywania innych umów o podobnym charakterze, jeżeli ich przedmiotem są instrumenty finansowe, z tytułu przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych oraz prowadzenia rachunków pieniężnych przychody z działalności maklerskiej,
— fundusze inwestycyjne — jako suma ich kosztów,
— jednostki pośrednictwa finansowego — przychody z usług związanych m.in. z udzielaniem pożyczek pieniężnych poza systemem bankowym, z tytułu działalności leasingowej i factoringowej, w kalkulacji produkcji przedsiębiorstw zajmujących się leasingiem finansowym uwzględniane są usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM),

b) pomocniczej działalności finansowej:
— kantory wymiany walut — saldo obrotów walutami obcymi wyrażone w złotych,
— jednostki wspomagające usługi finansowe — przychody z usług związanych z doradztwem finansowym i doradztwem w zakresie obrotu papierami wartościowymi, doradztwem ubezpieczeniowym,
— towarzystwa funduszy powierniczych — przychody z działalności związanej z zarządzaniem funduszami powierzonymi,
— powszechne towarzystwa emerytalne — przychody z działalności związanej z zarządzaniem otwartymi funduszami emerytalnymi (OFE) i dobrowolnymi funduszami inwestycyjnymi,
— pracownicze towarzystwa emerytalne — przychody z zarządzania pracowniczymi funduszami emerytalnymi,

c) ubezpieczeń:
— instytucje ubezpieczeniowe — saldo pobranych składek ubezpieczeniowych i wypłaconych odszkodowań, powiększone o uzupełnienia do składek i pomniejszone o zmiany stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
— otwarte fundusze emerytalne, pracownicze fundusze emerytalne i dobrowolne fundusze emerytalne — koszty bieżącej działalności;

— cooperative savings and credit unions — commission revenues and financial intermediation services indirectly measured (FISIM),
— brokerage houses — revenues from brokerage activities, in which for accepting and transmitting orders to buy or sell financial instruments, for performing orders of buying or selling financial instruments on behalf of the client, for the management of portfolios that include one or more financial instruments, for investment advice, for offering financial instruments, for the provision of services in the performance of concluded contracts for investment and service underwriting or the conclusion and performance of other contracts of a similar nature, if their subject is financial instruments, for keeping or registering financial instruments, including keeping securities and omnibus accounts, and keeping cash accounts,
— investment funds — as a sum of costs,
— financial intermediaries — revenues from services related to, among others granting loans outside the bank system, from leasing and factoring activities; financial intermediation services indirectly measured (FISIM) are taken into account in the output calculation of financial leasing companies,

b) auxiliary financial activity:
— currency exchange offices — the balance of foreign currency turnover expressed in zlotys,
— financial auxiliaries — revenues from services connected with financial, securities and insurance consulting,
— companies of trust funds — revenues from activities connected with managing entrusted funds,
— general pension societies — revenues from activities connected with managing open pension funds (OFE), and voluntary pension funds,
— employees' pension funds management companies — revenues resulting from the management of employees' pension funds,

c) insurance:
— insurance companies — the balance of insurance premiums received and claims paid, increased by premium supplements and decreased by changes in technical provisions,
— open pension funds, employees' pension funds and voluntary pension funds — costs of current activity;

3) w sektorze instytucji rządowych i samorządowych — produkcję globalną stanowiącą koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych. Produkcja globalna składa się z produkcji nierynkowej, produkcji rynkowej stanowiącej przychody ze sprzedaży rynkowej oraz produkcji na własne cele finalne;
4) w sektorze gospodarstw domowych:
   a) przychody ze sprzedaży produktów oraz marżę realizowaną na sprzedaży towarów zakupionych z przeznaczeniem do odsprzedaży wytworzoną przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, z uwzględnieniem produkcji przeznaczonej na własne inwestycje oraz przyrostu zapasów wyrobów gotowych i produkcji niezakończonej,
   b) wartość produkcji w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (w tym wartość produktów przeznaczonych na spożycie naturalne), od 2004 r. łącznie z naliczonymi za dany rok płatnościami uzupełniającymi do powierzchni upraw (tzw. dopłaty do produktów),
   c) wartość m.in. marży handlowej z tytułu sprzedaży produktów żywnościowych na targowiskach, sprzedaży drewna z lasów będących własnością osób fizycznych oraz runa leśnego, przychodów z wynajmu i dzierżawy, czynszów umownych w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców oszacowaną przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika,
   d) wartość usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac domowych w gospodarstwach domowych oraz napiwki za świadczone usługi,
   e) wartość usług związanych z wykorzystywaniem samochodów służbowych do celów prywatnych,
   f) wartość wyrobów i usług wytworzonych w ramach działalności nielegalnej — patrz ust. 3 na str. 644,
   g) wartość przetworzonych produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji i przeznaczonych na własne cele finalne,
   h) wartość produkcji budowlanej wytworzonej przez gospodarstwa domowe na własne cele finalne;
5) w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych — oszacowane koszty bieżącej działalności łącznie z amortyzacją środków trwałych.

11. Zużycie pośrednie obejmuje: wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadków użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbo-

3) in the general government sector — output which constitutes the costs of current activity including the consumption of fixed capital. Output consists of non-market output, market output which constitutes revenues on market sales as well as output produced for own final use;
4) in households sector:
   a) revenues from the sale of products as well as margins realised on the sale of commodities purchased for re-sale manufactured by natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and keeping simplified accounting books, and taking into account production intended for own investments as well as the changes in inventories of finished goods and work in progress,
   b) the value of production of private farms in agriculture (including the value of products intended for own consumption), since 2004 including supplementary area payments calculated for particular year (so-called subsidies on products),
   c) the value of among others trade margin on the sale of foodstuff articles at marketplaces, the sale of timber originating from forests owned by natural persons, forest undergrowth, revenues from renting and leasing as well as imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method,
   d) the value of services rendered by persons employed to perform houseworks in households as well as tips for services rendered,
   e) the value of services connected with the private use of company cars,
   f) the value of goods and services produced as a result of illegal activities — see item 3 on page 644,
   g) the value of processed agricultural products from own production and for own final use,
   h) the value of own-account construction output by households;
5) in the non-profit institutions serving households sector — estimated costs of current activity including depreciation of fixed assets.

11. Intermediate consumption includes: the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, fees payable to the financial market supervisory

wych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty na rzecz organu nadzoru nad rynkiem finansowym, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). W zużyciu pośrednim uwzględnia się alokację produkcji banku centralnego oraz produkcji globalnej krajowych zakładów ubezpieczeń oraz oddziałów zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce.

Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano według średniorocznych cen nabycia.

Cena nabycia definiowana jest jako kwota pieniędzy należna sprzedającemu (bez naliczonego podatku od towarów i usług — VAT w przypadku płatnika tego podatku), powiększona o wszelkie opłaty transportowe poniesione dodatkowo przez nabywcę i pomniejszona o ewentualne rabaty i opusty.

12. Import i eksport obejmuje wartość towarów przywiezionych z zagranicy i wywiezionych za granicę w ramach transakcji handlowych (bez wartości towarów przywiezionych i wywiezionych w celu uszlachetnienia) oraz wartość usług transportowych, budowlanych, łączności, obrotu uszlachetniającego netto, usług poligraficznych, usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (FISIM) i innych. W wartości eksportu uwzględnia się szacunki salda zakupów dokonywanych przez mieszkańców Polski (rezydentów) za granicą oraz zakupów dokonywanych przez cudzoziemców (nierezydentów) na terenie Polski.

13. Produkt krajowy brutto obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wszystkich sektorów własności albo wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych lub sumie wartości dodanej brutto wszystkich sekcji i działów powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów.

Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim.

14. Rachunek tworzenia dochodów obejmuje transakcje bezpośrednio związane z procesem produkcji. Są to:

1) koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy oraz inne koszty związane z zatrudnieniem, np.: nagrody, stypendia fundowane oraz premie niezaliczone do wynagrodzeń, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, diety delegacji służbowych, diety poselskie i senatorskie — w przypadku dochodów w sektorze gospodarstw domowych określone jako „inne dochody związane z pracą najemną". Wynagrodzenia dotyczą kwot zarachowanych w koszty działalności danego okresu, nie ujmują zatem wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
2) podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem, które obejmują: podatki od produktów, tj. podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcy-

authority, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption also includes allocation of central bank output and domestic insurance companies output as well as output of foreign insurance units operating in Poland.

The valuation of materials consumed during production was conducted according to the average annual purchasers' prices.

Purchasers' price is defined as the monetary sum due to a seller (excluding the deductible value added tax — VAT in the case of unit obligated to pay this tax) increased by any transport fees additionally borne by the purchaser and decreased by relevant rebates and deductions.

12. Imports and exports include the value of goods entering and leaving the country within the framework of trade transactions (excluding the value of goods imported and exported for processing) as well as the value of transport, construction and communication services, net processing turnover, printing services, financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and others. The value of exports includes estimated balance of purchases made by Polish citizens (residents) abroad as well as purchases made by foreigners (non-residents) in Poland.

13. Gross domestic product reflects the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added of all ownership sectors or all domestic institutional sectors or to the sum of gross value added of all sections and divisions, increased by taxes on products less subsidies on products.

Gross value added is the difference between output and intermediate consumption.

14. The generation of income account includes transactions directly connected with the production process. These include:

1) compensation of employees, i.e. wages and salaries, contributions to social security paid by employers increased by contributions for the Labour Fund as well as other costs connected with employment, e.g.: prises, funded scholarships, bonuses not included in wages and salaries as well as company social benefit fund, travelling allowances, parliamentary allowances, which in the case of households sector are defined as "other income connected with hired work". Wages and salaries concern amounts booked in activity costs for a given period and, therefore, do not include payments from profit and balance surplus in cooperatives;
2) taxes less subsidies on production and imports, which include: taxes on products, i.e. the value added tax — VAT (on domestic and imported

zowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą) pomniejszone o dotacje do produktów (transakcja rozliczana w gospodarce narodowej ogółem) oraz pozostałe podatki związane z produkcją, tj. podatek od środków transportowych i od nieruchomości pomniejszony o pozostałe dotacje związane z produkcją, od 2004 r. łącznie z naliczoną za dany rok jednolitą płatnością obszarową (transakcja rozliczana w sektorach własności albo w sektorach instytucjonalnych lub sekcjach i działach);

3) nadwyżka operacyjna brutto (a w przypadku sektora gospodarstw domowych również dochód mieszany brutto, który zawiera w sobie elementy wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez właściciela czy też innych członków gospodarstwa domowego, które nie mogą być w sposób wiarygodny odszacowane od zysku właściciela lub przedsiębiorcy; nie zawiera natomiast nadwyżki operacyjnej pochodzącej z czynszów umownych właścicieli mieszkań), będąca pozycją bilansującą w rachunku tworzenia dochodów, powstaje w wyniku skorygowania produktu krajowego brutto o transakcje związane bezpośrednio z procesem produkcji — wymienione w pkt 1) i 2). Kategoria ta odpowiada dochodom uzyskanym z prowadzonej działalności gospodarczej. Ponadto w sektorze gospodarstw domowych, poza dochodem uzyskanym z działalności gospodarczej, ujęto dochody wymienione w ust. 10, pkt 4c)—4f) na str. 649.

15. Dochody pierwotne brutto i dochody do dyspozycji brutto stanowią pozycję bilansującą odpowiednio w rachunku podziału pierwotnego i wtórnego dochodów. Rachunki te ujmują transakcje opisujące przepływy dochodów między sektorami instytucjonalnymi.

Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z: nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), wynagrodzeń (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonych pracowników), innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie z odpisami na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców oraz dochodów z tytułu własności.

Dochody z tytułu własności obejmują m.in. saldo odsetek, dochody przypisane posiadaczom polis ubezpieczeniowych (łącznie z zyskiem z inwestowania składek otwartych funduszy emerytalnych — OFE), wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dywidendy akcjonariuszy oraz wykorzystaną na cele własne część dochodów pracodawców i pracujących na własny rachunek z liczbą pracujących powyżej 9 osób.

products), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and some types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration) less subsidies on products (a transaction settled in the total national economy) as well as other taxes on production, i.e. tax on means of transport and on real estate less other subsidies on production, since 2004 including single area payments calculated for particular year (a transaction settled in ownership sectors, institutional sectors or in sections and divisions);

3) gross operating surplus (in the case of the households sector also gross mixed income, which contains an element of remuneration for work done by the owner or other members of the household that cannot be reliably identified from the return to the owner as an entrepreneur; and this excludes the operating surplus coming from owner-occupied dwellings) which is the balancing item in the generation of income account, and is created as a result of correcting gross domestic product with transactions directly connected with the production process, mentioned in points 1) and 2). This category corresponds to income obtained from conducted economic activity. Moreover, in households sector, apart from income obtained from conducting economic activity, income mentioned in item 10, points 4c)—4f) on page 649 was included.

15. Gross primary income and gross disposable income are balancing items in the primary distribution of income account and the secondary distribution of income account respectively. These accounts comprise transactions relative to transfers of income between institutional sectors.

Gross primary income in the households sector comprises: gross operating surplus (including gross mixed income), wages, salaries (including employees' contributions to social security) and other income connected with hired work (including company social benefit fund), employers' social contributions as well as property income.

Property income includes among others the balance of interest, income attributed to insurance policy holders (including benefits from investing of insurance premiums of open pension funds — OFE), payments from profit and balance surplus in cooperatives, dividends for shareholders as well as used for own purposes part of income of employers and self-employed persons, employing more than 9 persons.

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych uzyskuje się w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (tj. świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz transfery.

W procesie tym dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych są:

1) pomniejszane o:
   — podatki bieżące od dochodów, majątku itp. (podatek dochodowy — od 1999 r. po odliczeniu składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne, podatek rolny, podatek od nieruchomości i od środków transportu, opłaty: skarbowe, paszportowe, komunikacyjne, miejscowe itp.),
   — składki netto na ubezpieczenia społeczne płacone w swoim imieniu przez pracodawców i pracujących na własny rachunek oraz płacone (z tytułu pracy najemnej) przez pracodawców i ubezpieczonych pracowników, od 1999 r. łącznie ze składką na powszechne ubezpieczenie zdrowotne oraz z naliczoną składką na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa;
2) powiększane o świadczenia społeczne:
   — świadczenia z ubezpieczeń społecznych, tj. emerytury, renty, zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego,
   — pozostałe świadczenia społeczne, tj. od 1 maja 2004 r. świadczenia rodzinne, które obejmują zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, tj. świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz od 2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy, od 1 stycznia 2016 r. — świadczenie rodzicielskie (do 30 kwietnia 2004 r. — zasiłki rodzinne, wychowawcze i pielęgnacyjne), od 9 lutego 2006 r. — jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, od 1 kwietnia 2016 r. — świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+", świadczenia z Funduszu Pracy (zasiłki dla bezrobotnych, dodatki szkoleniowe do 2009 r., stypendia za szkolenie, przygotowanie do zawodu lub staż u pracodawcy oraz do 31 lipca 2004 r. i od 1 stycznia 2009 r. — zasiłki i świadczenia przedemerytalne, które od 1 sierpnia 2004 r. do 31 grudnia 2008 r. finansowane były z budżetu państwa), stypendia dla uczniów, studentów i absolwentów szkół wyższych (bez stypendiów pracowniczych i fundowanych wypłacanych ze środków zakładów pracy) oraz nagrody dla studentów i absolwentów szkół wyższych, od 1 października 2008 r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego (do 30 września 2008 r. — zaliczka alimentacyjna, a do 30 kwietnia 2004 r. — wypłaty z funduszu alimentacyjnego), rentę socjalną (do 30 września 2003 r. ujmowana w ustawie o pomocy społecznej) i pozostałe świadczenia społeczne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej;

Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth etc., net social contributions, social benefits (i.e. social security benefits and other social benefits) as well as transfers.

During this process, gross primary income in the households sector is:

1) decreased by:
   — current taxes on income, wealth etc. (income tax — since 1999 after deduction of contributions to the general health security, agricultural tax, real estate tax and tax on means of transport, fees: treasury, passport, communications, local etc.),
   — net social contributions paid on own behalf by employers and self-employed persons as well as paid (from hired work) by employers and insured employees, since 1999 including contributions to general health security and calculated contribution for health security of farmers insurance financed from state budget;
2) increased by social benefits:
   — social security benefits, i.e. retirement and other pensions, allowances, rehabilitation benefits as well as one-off accident compensations from social security,
   — other social benefits, i.e. since 1 May 2004 family benefits including family allowance and supplements to the family allowance, attendance benefits, i.e. nursing benefit and nursing allowance and since 2013 special attendance allowance, since 1 January 2016 — parental benefit (until 30 April 2004 — family, child-care and nursing benefits), since 9 February 2006 — one-off subsidy due to giving birth to a child, since 1 April 2016 — child-raising benefit from the "Family 500+" programme, benefits from the Labour Fund (unemployment benefits, training allowances until 2009, scholarships for training, vocational training or employer sponsored traineeships and until 31 July 2004 and since 1 January 2009 — pre-retirement allowances and benefits which from 1 August 2004 to 31 September 2008 were financed from the state budget), scholarships for pupils, students and graduates of higher education institutions (excluding employee and funded scholarships paid from company funds) as well as awards for students and graduates of higher education institutions, since 1 October 2008 alimony fund benefit (until 30 September 2008 — alimony advance and until 30 April 2004 — payments from the alimony fund), social pension (until 30 September 2003 included in the Act on Social Assistance) and other social benefits granted on the basis of the Act on Social Assistance;

3) korygowane o pozostałe transfery bieżące, tj. emerytury i renty zagraniczne, saldo bieżących przelewów zagranicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz pozostałe transfery zagraniczne, saldo ubezpieczeń majątkowych i osobowych, opłaty administracyjne (np. kary, grzywny), naliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa, wpłaty gospodarstw domowych na rzecz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (np. darowizny na cele społeczne, składki członkowskie na rzecz organizacji społecznych, związków zawodowych i partii politycznych), od 2004 r. renty strukturalne realizowane w ramach planu rozwoju obszarów wiejskich, dopłaty do kredytów preferencyjnych dla rolnictwa oraz o saldo darowizn (otrzymanych i przekazanych) transferowanych między podsektorami w ramach tego sektora (saldo to nie wpływa zatem na poziom dochodu do dyspozycji brutto ogółem w sektorze gospodarstw domowych).

W **rachunku wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych** podaje się korektę z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych. Stanowi ona różnicę między wartością składek na ubezpieczenie społeczne — w odniesieniu do płatności emerytalnych — wpłaconych do prywatnych kapitałowych systemów ubezpieczeń społecznych powiększoną o uzupełnienia do składek płaconych od dochodów przypisanych posiadaczom polis ubezpieczeniowych a opłatą za usługi ubezpieczeniowe.

Dane od 2004 r. opracowano w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych przeliczono na wartości realne przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych.

16. Dochody do dyspozycji brutto w gospodarce narodowej przeznaczone są na finansowanie spożycia oraz oszczędności brutto.

Sumaryczne ujęcie spożycia i akumulacji brutto (część oszczędności brutto) stanowi **popyt krajowy.**

17. Spożycie stanowi wartość produktów (wyrobów i usług) zużytych na zaspokojenie potrzeb ludności ogółem i obejmuje: **spożycie prywatne,** tj. spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) oraz **spożycie publiczne** w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, tj. spożycie indywidualne (dotyczące wyrobów i usług dostarczonych gospodarstwom domowym jako transfery socjalne w naturze) i spożycie ogólnospołeczne.

3) corrected by other current transfers, i.e. foreign retirement and other pensions, the balance of current foreign transfers connected with conducting economic activity, as well as other foreign transfers, the balance of property and personal insurance, administrative fees (e.g. penalties, fines), calculated contribution for health security of farmers financed from the state budget, payments of households to the non-profit institutions serving households sector (e.g. donations for social goals, membership dues to social organisations, trade unions and political parties), since 2004 structural pensions carried out in a frame of a plan of developing rural areas, payments into preferential credits for agriculture as well as regarding the balance of gifts (received and given) transferred between subsectors within this sector (this balance has no influence on the level of total gross disposable income in the households sector).

In **the use of nominal income account of the households sector** adjustment for the change in pension entitlements is presented. It is a difference between value of the social contributions — in respect of pensions — payable into private funded pension schemes increased by value of contribution supplements payable out of income attributed to insurance policy holders, and the value of the associated service charges.

Since 2004, data have been compiled according to the Act of 29 September 1994 on Accounting and according to the Regulation of the Minister of Finance of 12 April 2016 on the special accounting rules of the insurance and reinsurance companies.

Gross nominal disposable income of the households sector was converted into real values using the consumer price indices of goods and services by household groups.

16. Gross disposable income in the national economy is intended for financing of final consumption expenditure and gross saving.

Domestic demand consists of the sum of the final consumption expenditure and gross capital formation (the part of gross saving).

17. Final consumption expenditure is the value of products (goods and services) used to satisfy the needs of the total population and includes: **private consumption expenditure,** i.e. consumption expenditure of households sector and consumption of non-profit institutions serving households sector (concerning goods and services supplied to households as social transfers in kind) as well as **public consumption expenditure** in the general government sector, i.e. individual consumption expenditure (concerning goods and services supplied to households as social transfers in kind) and collective consumption expenditure.

W spożyciu uwzględniono wartość usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (FISIM).

Do **spożycia prywatnego** zaliczono:

1) spożycie w sektorze gospodarstw domowych, które obejmuje:
   — wydatki poniesione przez ludność na zakup produktów (wyrobów i usług) wycenianych w cenach płaconych przez konsumentów (w tym wydatki na zakupy w szarej gospodarce), wartość oszustw na podatku od towarów i usług (tzw. VAT fraud), wartość spożycia naturalnego produktów rolnych nieprzetworzonych pochodzących z własnej produkcji wycenianego w cenach skupu surowych (nieprzetworzonych) produktów oraz wartość spożycia naturalnego przetworzonych produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, wartość korzyści z wykorzystywania samochodów służbowych do celów prywatnych, wartość samochodów używanych importowanych z UE,
   — wartość usług mieszkaniowych, tj. czynsze umowne w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców, oszacowane przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika oraz czynsze najmu dla mieszkań w budynkach czynszowych (towarzystw budownictwa społecznego i wynajętych w celu osiągnięcia zysku); wycena tych usług dotyczy m.in. kosztów utrzymania i remontów bieżących łącznie z amortyzacją i odpowiednim zyskiem,
   — opłaty za usługi związane z systemem ubezpieczeń społecznych,
   — wydatki na wyroby i usługi związane z działalnością nielegalną;
2) spożycie w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o odpłatność ludności i powiększonej o transfery socjalne w naturze od producentów rynkowych. Założono, że wartość tego spożycia w całości przekazywana jest na rzecz ludności.

Spożycie publiczne obejmuje spożycie w sektorze instytucji rządowych i samorządowych przyjęte na poziomie produkcji globalnej tego sektora, pomniejszonej o produkcję rynkową tego sektora oraz o odpłatność ludności za świadczone usługi nierynkowe, powiększonej o wartość transferów socjalnych w naturze przekazanych przez producentów rynkowych na rzecz gospodarstw domowych. Spożycie w tym sektorze obejmuje spożycie indywidualne i spożycie ogólnospołeczne:

1) spożycie indywidualne stanowi wartość wyrobów i usług nierynkowych przekazanych nieodpłatnie na rzecz sektora gospodarstw domowych. Do kategorii tej zalicza się: wartość usług oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, kultury fizycznej i sportu, turystyki;
2) spożycie ogólnospołeczne obejmuje spożycie wyrobów i usług nierynkowych, które nie posiadają konkretnych indywidualnych odbiorców. W kategorii tej uwzględniono m.in. koszty poniesione na administrację publiczną, obronę narodową i działalność naukowo-badawczą.

Final consumption expenditure includes the value of financial intermediation services indirectly measured (FISIM).

Private consumption expenditure comprises:

1) consumption expenditure of the households sector which includes:
   — expenditure borne by the population on the purchases of products (goods and services) valuated at prices paid by consumers (including expenditure on the purchases of products in the hidden economy), value of VAT fraud, the value of own consumption of non-processed agricultural products originating from own production valuated at procurement prices of raw (not processed) products, as well as value of own consumption of processed agricultural products from own production, the value of benefits from the private use of company cars, the value of used cars imported from the EU,
   — the value of dwelling services, i.e. imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated by the user cost method as well as actual rents for the dwellings in rental buildings (public building societies and dwellings rent for profit); valuation of these services concerns among others costs of maintenance and repair including the depreciation and appropriate profit,
   — social insurance scheme services charges,
   — expenditure on goods and services related to illegal activities;
2) consumption expenditure of non-profit institutions serving households sector was assumed to be on the level of the output of this sector less payments of the population plus social transfers in kind from market producers. It was assumed that the value of this consumption expenditure is fully transferred to the population.

Public consumption expenditure includes consumption expenditure of the general government sector, assumed to be on the level of the output of this sector less market output and by payments of the population for non-market services rendered, increased by the value of social transfers in kind supplied to households sector via market producers. Consumption expenditure of this sector includes individual consumption expenditure and collective consumption expenditure:

1) individual consumption expenditure is the value of non-market goods and services transferred free of charge to households sector. This category includes: the value of services in education, culture and national heritage, health care, social assistance, physical education and sport, tourism;
2) collective consumption expenditure includes consumption expenditure of non-market goods and services which do not possess specific individual recipients. This category includes among others expenditures borne on public administration, national defence, scientific and research activity.

Ponadto w dziale przedstawiono **spożycie indywidualne skorygowane** stanowiące sumę spożycia prywatnego w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.

Spożycie w sektorze gospodarstw domowych i spożycie indywidualne skorygowane zaprezentowano w układzie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

18. Oszczędności brutto (pozycja bilansująca w rachunku wykorzystania dochodów) stanowią część dochodów do dyspozycji, która nie jest wykorzystywana na spożycie. Oszczędności narodowe brutto stanowią sumę oszczędności brutto poszczególnych sektorów instytucjonalnych. Jeżeli oszczędności są dodatnie — niewydatkowany dochód wykorzystany jest na nabycie aktywów lub na spłatę zobowiązań. Jeśli oszczędności są ujemne — pewne aktywa są likwidowane lub pewne zobowiązania narastają.

19. Akumulacja brutto obejmuje:

1) nakłady brutto na środki trwałe, tj. nakłady, które zwiększają wartość majątku trwałego (w tym także przyrost inwentarza żywego — stada podstawowego), bez nakładów będących pierwszym wyposażeniem inwestycji oraz odsetek od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji. W nakładach brutto na środki trwałe ujmuje się także szacunki nakładów w szarej gospodarce.

   W rachunku uwzględnia się również:

   a) nakłady ponoszone na systemy uzbrojenia (np. czołgi, pojazdy opancerzone, okręty wojenne, łodzie podwodne) oraz małe narzędzia, które są wykorzystywane w procesie produkcji dłużej niż 1 rok bez względu na ich wartość,
   b) wydatki na produkty własności intelektualnej, przeznaczone do użytkowania przez okres dłuższy niż 1 rok, które obejmują w szczególności:
      — wydatki na prace badawczo-rozwojowe,
      — wydatki na oryginały przedsięwzięć kulturalnych, dzieł literackich lub artystycznych,
      — wydatki na oprogramowanie komputerowe (zakupione i wytworzone na własne potrzeby),
   c) wartość nakładów inwestycyjnych gospodarstw domowych na budownictwo, na własne cele finalne.

   W związku z powyższym dane o nakładach brutto na środki trwałe różnią się od danych o nakładach inwestycyjnych prezentowanych w dziale „Inwestycje. Środki trwałe", w części „Inwestycje";
2) przyrost rzeczowych środków obrotowych, tj. wartość przyrostu zapasów materiałów (łącznie z paliwami), produkcji niezakończonej, wyrobów gotowych, towarów oraz materialnej części rozliczeń międzyokresowych kosztów własnych. W gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wartość przyrostu rzeczowych środków obrotowych stanowi przyrost produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz inwentarza żywego (stada obrotowego). Poszczególne elementy przyrostu rzeczowych środków obrotowych wyceniono w cenie średniorocznej;

Moreover, in the chapter **actual individual consumption** is presented as the sum of private consumption expenditure (in households sector and in non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in the general government sector.

Households' final consumption expenditure as well as actual individual consumption are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

18. Gross saving (a balance item in the use of disposable income account) is a part of national disposable income that is not used for final consumption expenditure. Gross national saving is the sum of gross saving of the various institutional sectors. If savings are positive — not expended income is used for purchasing assets or repayment of liabilities. If savings are negative — some assets are liquidated or the liabilities increase.

19. Gross capital formation includes:

1) gross fixed capital formation, i.e. expenditures which increase the value of tangible fixed assets (including increase in livestock — basic herd), excluding expenditures comprising the initial investments as well as interest on investment credits and loans for the period of investment realisation. Gross fixed capital formation also includes the estimation of hidden economy.

   The account includes also:

   a) expenditure on weapons systems (e.g. tanks, armored vehicles, warships, submarines) and small tools that are used in the production longer than 1 year regardless of their value,
   b) expenditure on intellectual property products, intended for use for a period longer than 1 year, which include, in particular:
      — expenditure on research and development,
      — expenditure on entertainment, literary and artistic originals,
      — expenditure on computer software (purchased and produced for own final use),
   c) value of investment outlays on own account construction by households.

   In connection with the above, data regarding gross fixed capital formation differ from those presented in the "Investments. Fixed assets" chapter, "Investments" part;
2) changes in inventories, i.e. the value of the growth in inventories of materials (including fuels), work in progress, finished goods, commodities as well as the material part of interperiod settlements of own costs. In private farms in agriculture the value of the growth in tangible current assets is the growth in plant and animal production as well as livestock (working herd). Individual elements of the changes in inventories were valuated using average annual prices;

3) nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości, tj. wartość kamieni i metali szlachetnych, antyków i dzieł sztuki, biżuterii z kamieni i metali szlachetnych, pozycji kolekcjonerskich, które są nabywane jako lokata kapitału.

20. Nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych obejmuje aktywa, które nie zostały wyprodukowane w ramach przyjętych granic produkcji i które mogą być wykorzystane do produkcji wyrobów i usług (np. grunty).

21. Dane dotyczące **dochodów** i **wydatków** oraz **nadwyżki/deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych** (podsektory: instytucji rządowych na szczeblu centralnym, instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym, funduszy zabezpieczenia społecznego) opracowano zgodnie z metodologią ESA 2010, uwzględniając konsolidację w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami. Konsolidacja prowadzona jest poprzez eliminowanie następujących transakcji: pozostałe transfery bieżące, transfery kapitałowe oraz dochody z tytułu własności.

Nadwyżka/deficyt sektora stanowi jego wierzytelności lub zadłużenie netto.

Ponadto wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są według funkcji w układzie Klasyfikacji Funkcji Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (COFOG).

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług Maastricht) to skonsolidowany dług brutto obejmujący zobowiązania w gotówce i depozytach, kredytach i pożyczkach oraz w formie dłużnych papierów wartościowych, wycenione w wartości nominalnej.

Informacje o deficycie i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych są spójne z danymi opracowanymi zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (EDP), z późniejszymi zmianami.

22. Dane dotyczące pracujących oraz środków trwałych opracowano według niżej podanych zasad.

Pracujący według definicji ESA 2010 to wszystkie osoby zaangażowane w działalność produkcyjną w ramach granic produkcji przyjętych w rachunkach narodowych. Osoby pracujące to zarówno pracownicy najemni, jak i osoby pracujące na własny rachunek. Osoby wykonujące więcej niż jedną pracę klasyfikowane są jako pracownicy najemni lub osoby pracujące na własny rachunek, w zależności od ich głównego miejsca pracy. Podstawowym źródłem dla tych danych jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności opisane w uwagach ogólnych działu „Rynek pracy" na str. 215.

Dane o pracujących różnią się od liczby pracujących prezentowanej w dziale „Rynek pracy".

3) acquisitions less disposals of valuables, i.e. the value of precious stones and metals, antiques and other art objects, jewellery fashioned out of precious stones and metals, collectors' items that are purchased as stores of value.

20. Acquisitions less disposals of non-produced assets consist of assets that were not produced within the production boundary, and that may be used in the production of goods and services (e.g. lands).

21. Data concerning **revenue, expenditure** and **surplus/deficit of the general government sector** (subsectors: central government, local government and social security funds) were compiled according to ESA 2010 methodology, including consolidation within each subsector and between subsectors. Consolidation is carried out through elimination of the following transactions: other current transfers, capital transfers and property income.

Surplus/deficit of the sector is the net lending/net borrowing.

Moreover, expenditure of the general government sector by function are presented according to the Classification of the Functions of Government (COFOG).

General government debt (Maastricht debt) is the total consolidated gross debt including liabilities in currency and deposits, loans and debt securities, at nominal value.

Information about general government deficit and debt is consistent with data compiled according to Council Regulation (EC) No 479/2009 of 25 May 2009 on the application of the Protocol on the excessive deficit procedure annexed to the Treaty establishing the European Community (EDP), as amended.

22. Data concerning employment as well as fixed assets were compiled on the basis of the principles presented below.

According to the **ESA 2010** definition, **employment** includes all persons engaged in production activity within the production boundary used in the national accounts. Employment includes employees or self-employed persons. Persons holding more than one job are classified as employees or self-employed depending on their main job. The main source for these data is the Labour Force Survey described in the general notes to "Labour market" chapter on page 215.

Data regarding employment differ from the number of employed persons given in "Labour market" chapter.

Jako **wartość środków trwałych** przyjęto przeciętną w roku wartość netto środków trwałych w gospodarce narodowej. Wartość środków trwałych obejmuje aktywa niefinansowe opisane w ust. 19, pkt 1) na str. 655, wycenione w cenach rynkowych (lub cenie bazowej w przypadku produkcji nowych środków trwałych na potrzeby własnej działalności).

Wyjaśnienia metodologiczne dotyczące środków trwałych, patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe", część „Środki trwałe" na str. 624.

The value of fixed assets was assumed as the average annual net value of fixed assets in the national economy. Fixed assets, including non-financial assets described in item 19, point 1) on page 655, were valued at market prices (or at basic price in the case of the manufacturing of new fixed assets for own account).

For methodological explanations concerning fixed assets see general notes to "Investments. Fixed assets" chapter, "Fixed assets" part on page 624.

TABL. 1 (509). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO OD STRONY PRODUKCJI, DOCHODÓW I ROZDYSPONOWANIA (ceny bieżące)**

GROSS DOMESTIC PRODUCT BY PRODUCTION, INCOME AND EXPENDITURE APPROACH (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Produkt krajowy brutto	**1809564**	**2362909**	**3100850**	**3401610**	**Gross domestic product**
OD STRONY PRODUKCJI (1–2+4–5) FROM THE PRODUCTION APPROACH (1–2+4–5)					
1. Produkcja globalna	3598410	4651102	6765484	7100200	1. Output
2. Zużycie pośrednie	1991930	2566273	3999238	4027929	2. Intermediate consumption
3. Wartość dodana brutto (1–2)	1606480	2084829	2766246	3072271	3. Gross value added (1–2)
4. Podatki od produktów	204790	279386	348743	377756	4. Taxes on products
5. Dotacje do produktów	1706	1306	14139	48417	5. Subsidies on products
OD STRONY DOCHODÓW (6+7+8) FROM THE INCOME APPROACH (6+7+8)					
6. Koszty związane z zatrudnieniem	677137	956762	1171448	1321273	6. Compensation of employees
7. Podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem	208585	228028	376360	402243	7. Taxes less subsidies on production and imports
8. Nadwyżka operacyjna brutto	923842	1178119	1553042	1678094	8. Gross operating surplus
OD STRONY ROZDYSPONOWANIA (9+10+11–12) FROM THE EXPENDITURE APPROACH (9+10+11–12)					
9. Spożycie	1395725	1785223	2364610	2609676	9. Final consumption expenditure
10. Akumulacja brutto	376420	445158	684031	595987	10. Gross capital formation
11. Eksport towarów i usług	853420	1238965	1933458	1976798	11. Export of goods and services
12. Import towarów i usług	816001	1106437	1881249	1780851	12. Import of goods and services

TABL. 2 (510). **RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług; ceny bieżące)**

GOODS AND SERVICES ACCOUNT (current prices)

TRANSAKCJE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	TRANSACTIONS
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
1. Produkcja globalna	3598410	4651102	6765484	7100200	77,9	77,1	1. Output
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów	203084	278080	334604	329339	4,4	3,6	2. Taxes less subsidies on products
cła i inne opłaty importowe	11014	8501	13951	12381	0,2	0,1	taxes and duties on imports
podatek od towarów i usług (VAT)	125894	185965	223395	249805	2,7	2,7	value added tax (VAT)
pozostałe podatki od produktów	67882	84920	111397	115570	1,5	1,3	taxes on products except VAT and import taxes
dotacje do produktów	–1706	–1306	–14139	–48417	0,0	–0,5	subsidies on products
3. Import towarów i usług	816001	1106437	1881249	1780851	17,7	19,3	3. Imports of goods and services
4. Ogółem przychody (1+2+3)	4617495	6035619	8981337	9210390	100,0	100,0	4. Total resources (1+2+3)
5. Zużycie pośrednie	1991930	2566273	3999238	4027929	43,1	43,7	5. Intermediate consumption
6. Spożycie	1395725	1785223	2364610	2609676	30,2	28,3	6. Final consumption expenditure
7. Akumulacja brutto	376420	445158	684031	595987	8,2	6,5	7. Gross capital formation
8. Eksport towarów i usług	853420	1238965	1933458	1976798	18,5	21,5	8. Exports of goods and services
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8)	4617495	6035619	8981337	9210390	100,0	100,0	9. Total uses (5+6+7+8)
Produkt krajowy brutto (1+2–5)	1809564	2362909	3100850	3401610	100,0	100,0	Gross domestic product (1+2–5)
w tym wartość dodana brutto (1–5)	1606480	2084829	2766246	3072271	88,8	90,3	of which gross value added (1–5)
Na 1 mieszkańca[a]:							Per capita[a]:
produkt krajowy brutto	47643	63577	82079	90396	.	.	gross domestic product
spożycie	36747	48034	62591	69351	.	.	final consumption expenditure
akumulacja brutto	9910	11978	18106	15838	.	.	gross capital formation

a W złotych; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.

a In PLN; see general notes, item 2 on page 643.

TABL. 3 (511). **RACHUNEK PRODUKTÓW (wyrobów i usług) — DYNAMIKA (ceny stałe[a])**

GOODS AND SERVICES ACCOUNT — INDICES (constant prices[a])

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010==100	2015==100	2021==100
1. Produkcja globalna Output	105,3	105,7	105,3	98,1	109,7	107,3	99,7	162,0	140,2	107,0
2. Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów Taxes less subsidies on products	106,2	106,3	105,3	98,1	109,2	103,9	91,7	150,4	126,4	95,3
3. Import towarów i usług Imports of goods and services	109,8	107,5	103,2	97,5	116,3	106,8	98,5	192,0	156,6	105,2
4. Ogółem przychody (1+2+3) Total resources	106,2	106,1	104,9	98,0	110,9	107,1	99,1	166,8	142,6	106,1
5. Zużycie pośrednie Intermediate consumption	105,6	105,3	105,9	98,2	112,3	108,7	98,6	167,4	145,9	107,2
6. Spożycie Final consumption expenditure	105,3	104,5	104,0	98,7	105,9	104,0	100,7	142,3	129,7	104,7
7. Akumulacja brutto Gross capital formation	105,8	114,7	101,7	91,9	119,4	107,7	83,5	151,3	120,1	89,9
8. Eksport towarów i usług Exports of goods and services	109,1	106,8	105,3	98,9	112,3	107,4	103,7	218,8	165,4	111,4
9. Ogółem rozchody (5+6+7+8) Total uses	106,2	106,1	104,9	98,0	110,9	107,1	99,1	166,8	142,6	106,1
Produkt krajowy brutto (1+2–5) Gross domestic product	105,2	106,2	104,6	98,0	106,9	105,3	100,1	155,2	132,9	105,4
w tym wartość dodana brutto (1–5) of which gross value added	105,0	106,2	104,5	97,9	106,6	105,5	101,2	155,5	133,6	106,8
Na 1 mieszkańca[b]: Per capita[b]:										
produkt krajowy brutto gross domestic product	105,1	106,3	104,6	98,0	109,7	103,0	100,6	159,1	134,3	103,6
spożycie final consumption expenditure	105,3	104,6	104,0	98,7	108,6	101,8	101,1	145,6	130,8	102,9
akumulacja brutto gross capital formation	105,7	114,7	101,7	92,0	122,5	105,4	83,9	155,1	121,2	88,4

a, b Patrz uwagi ogólne: a — do rocznika, ust. 10 na str. 32, b — ust. 2 na str. 643.

a, b See general notes: a — to the yearbook, item 10 on page 32, b — item 2 on page 643.

TABL. 4 (512). **DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) PRODUKCJI GLOBALNEJ, ZUŻYCIA POŚREDNIEGO I PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO**

INDICES (value, volume and price) OF OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS DOMESTIC PRODUCT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010==100	2015==100	2021==100
Wskaźniki wartości Value indices										
Produkcja globalna Output	107,7	107,6	107,6	99,9	116,6	124,7	104,9	245,2	197,2	130,8
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	108,7	107,9	107,2	97,9	121,0	128,8	100,7	247,8	202,1	129,7
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	107,0	107,5	107,7	102,1	112,6	116,5	109,7	235,6	187,6	127,8
Wskaźniki wolumenu Volume indices										
Produkcja globalna Output	105,3	105,7	105,3	98,1	109,7	107,3	99,7	162,0	140,2	107,0
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	105,6	105,3	105,9	98,2	112,3	108,7	98,6	167,4	145,9	107,2
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	105,2	106,2	104,6	98,0	106,9	105,3	100,1	155,2	132,9	105,4
Wskaźniki cen Price indices										
Produkcja globalna Output	102,3	101,8	102,2	101,9	106,2	116,2	105,2	151,5	140,5	122,2
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	103,0	102,4	101,3	99,7	107,8	118,4	102,1	147,9	138,8	120,9
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	101,8	101,2	103,0	104,2	105,3	110,7	109,6	152,0	141,5	121,3

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 5 (513). **PRODUKCJA GLOBALNA (ceny bieżące)**

OUTPUT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**3598410**	**4651102**	**6765484**	**7100200**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
sektor publiczny	519826	675699	912906	1021169	14,4	14,4	public sector
sektor prywatny	3078584	3975403	5852578	6079031	85,6	85,6	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	2137295	2787682	3886541	4026364	59,4	56,7	private domestic ownership
w tym spółdzielnie[a]	47042	56531	74797	81418	1,3	1,1	of which cooperatives[a]
zagraniczna	845092	1100455	1649689	1773326	23,5	25,0	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	2346569	3113536	4793267	4951679	65,2	69,7	non-financial corporations
instytucji finansowych	111909	141745	215346	245796	3,1	3,5	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	335327	449197	570492	659627	9,3	9,3	general government
gospodarstw domowych	782951	915292	1142853	1193083	21,8	16,8	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	21654	31332	43526	50015	0,6	0,7	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	125020	157045	240250	229939	3,5	3,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1357912	1647217	2668387	2626957	37,7	37,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	49382	54427	94202	99498	1,3	1,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1150563	1418510	2249861	2137501	32,0	30,1	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	118873	115596	247889	314196	3,3	4,4	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	39094	58684	76435	75762	1,1	1,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	363097	461263	616301	689571	10,1	9,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	445042	575440	744939	767426	12,4	10,8	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	247714	360910	540089	571488	6,9	8,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	44619	50911	90822	120655	1,2	1,7	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	130578	187661	259741	277098	3,6	3,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	112825	142642	216304	246966	3,1	3,5	Financial and insurance activities
obsługa rynku nieruchomości[Δ]	154530	217888	267813	291157	4,3	4,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	151187	212863	277625	305005	4,2	4,3	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	76767	112551	154601	180882	2,1	2,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	117245	156984	200536	226890	3,3	3,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	97405	125467	152992	172082	2,7	2,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	117793	168773	241493	285250	3,3	4,0	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	25154	33088	47287	55935	0,7	0,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	31288	40061	45983	52563	0,9	0,7	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ]	234	338	321	336	0,0	0,0	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 6 (514). **DYNAMIKA PRODUKCJI GLOBALNEJ (ceny stałe[a])**

INDICES OF OUTPUT (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010= =100	2015= =100	2021= =100	
O G Ó Ł E M	**109,7**	**107,3**	**99,7**	**162,0**	**140,2**	**107,0**	**T O T A L**
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	113,2	109,0	99,0	179,6	151,6	107,9	non-financial corporations
instytucji finansowych	97,8	128,6	104,7	185,6	147,8	134,6	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	104,9	101,6	103,5	131,5	129,1	105,2	general government
gospodarstw domowych	102,4	100,4	99,3	123,5	109,3	99,7	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	104,4	110,0	102,3	123,3	151,1	112,5	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	96,6	102,9	100,6	111,1	107,2	103,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	114,5	108,1	96,5	163,0	137,5	104,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	103,3	111,4	93,8	92,5	92,0	104,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	114,7	107,7	96,4	171,2	140,7	103,8	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	119,0	112,4	98,7	125,0	121,5	110,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	113,2	103,7	94,9	170,4	150,8	98,4	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	105,8	107,6	101,7	156,9	132,4	109,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	107,3	100,6	100,3	136,8	132,4	100,9	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	112,1	114,3	99,5	206,5	170,2	113,7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	119,3	114,5	116,8	198,3	162,4	133,7	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	108,1	115,7	102,3	248,1	183,7	118,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	97,7	128,4	104,7	185,2	147,3	134,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	105,9	97,6	99,9	144,1	130,2	97,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	110,5	107,4	101,5	188,9	160,6	109,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	110,7	106,5	106,3	223,4	161,3	113,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	100,9	108,0	101,1	124,3	124,6	109,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	102,0	98,7	100,0	111,4	114,7	98,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	120,2	101,4	103,4	196,9	161,1	104,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	105,9	117,3	106,1	142,9	155,5	124,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	94,4	97,8	102,3	135,1	110,3	100,0	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ]	75,0	105,6	93,9	110,5	97,7	99,2	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 7 (515). **ZUŻYCIE POŚREDNIE (ceny bieżące)**

INTERMEDIATE CONSUMPTION (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1991930**	**2566273**	**3999238**	**4027929**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
sektor publiczny	203805	248010	371709	400837	10,2	10,0	public sector
sektor prywatny	1788125	2318263	3627529	3627092	89,8	90,0	private sector
w tym własność:							of which:
prywatna krajowa	1136042	1529269	2226434	2225971	57,0	55,3	private domestic ownership
w tym spółdzielnie[a]	32994	38889	54710	57958	1,7	1,4	of which cooperatives[a]
zagraniczna	585101	729196	1155500	1207045	29,4	30,0	foreign ownership
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	1544142	2037034	3273737	3236640	77,5	80,4	non-financial corporations
instytucji finansowych	48710	55388	71112	89417	2,5	2,2	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	102179	135480	194118	225302	5,1	5,6	general government
gospodarstw domowych	284190	320552	433212	447831	14,3	11,1	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	12709	17819	27059	28739	0,6	0,7	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	80077	96355	153238	136480	4,0	3,4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	938701	1140424	1944619	1821544	47,1	45,2	Industry
górnictwo i wydobywanie	21555	23859	39901	45329	1,1	1,1	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	830825	1035521	1702520	1567396	41,7	38,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	67005	50853	159865	168862	3,3	4,2	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	19316	30191	42333	39957	1,0	1,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	221453	293045	435195	472562	11,1	11,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	182897	249161	316433	328787	9,2	8,2	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	141065	220608	359824	364451	7,1	9,0	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	24402	27580	46452	67831	1,2	1,7	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	69164	95598	121093	130419	3,5	3,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	49248	55793	71599	90051	2,5	2,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	63144	80257	102922	115413	3,2	2,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	59326	92222	132894	143831	3,0	3,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	36675	47725	75746	87453	1,8	2,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27961	37460	56041	59665	1,4	1,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	21621	24136	32875	37018	1,1	0,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	49818	70658	103467	117707	2,5	2,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12629	16509	26607	31183	0,6	0,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	13749	18742	20233	23534	0,7	0,6	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ]	—	—	—	—	—	—	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]

a Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 8 (516). **DYNAMIKA ZUŻYCIA POŚREDNIEGO (ceny stałe[a])**

INDICES OF INTERMEDIATE CONSUMPTION (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE	2021	2022	2023				SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100			2010= =100	2015= =100	2021= =100	
O G Ó Ł E M	**112,3**	**108,7**	**98,6**	**167,4**	**145,9**	**107,2**	**T O T A L**
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	113,6	110,1	97,7	176,3	151,2	107,6	non-financial corporations
instytucji finansowych	108,8	110,2	115,5	145,2	132,7	127,3	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	109,7	108,5	104,0	159,6	154,9	112,8	general government
gospodarstw domowych	106,3	98,4	100,7	130,7	114,2	99,1	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	103,1	121,1	94,0	96,1	142,6	113,8	non-profit institutions serving households
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	101,4	103,9	92,7	117,6	106,5	96,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	120,5	108,3	95,5	171,5	144,6	103,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	104,1	104,9	106,6	109,8	112,4	111,8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	120,4	106,1	95,5	175,9	145,7	101,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	137,0	147,2	93,7	134,7	129,7	137,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	110,5	104,8	93,1	191,7	159,5	97,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	104,7	110,1	102,2	163,3	145,9	112,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	101,7	98,0	99,9	131,7	128,6	97,9	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	112,4	117,3	99,0	236,2	186,2	116,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	117,0	117,7	133,1	217,6	206,3	156,7	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	90,5	128,2	103,3	199,7	159,5	132,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	108,6	110,2	115,5	144,8	131,9	127,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	111,9	90,0	96,2	122,8	113,3	86,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	107,0	110,4	100,0	170,3	170,5	110,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	109,1	114,0	106,7	219,3	159,6	121,6	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	101,4	121,7	97,1	152,8	147,7	118,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	99,7	114,4	100,7	101,8	114,1	115,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	116,1	106,9	104,5	219,2	172,9	111,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	109,2	129,5	104,8	163,3	175,7	135,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	100,2	85,9	106,9	121,5	123,7	91,8	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ]	—	—	—	—	—	—	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 9 (517). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2015	2023
	w mln zł in million PLN				na 1 mieszkańca w zł[a] per capita in PLN[a]	w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**1809564**	**2362909**	**3100850**	**3401610**	**90396**	**100,0**	**100,0**
W tym wartość dodana brutto **Of which gross value added**	**1606480**	**2084829**	**2766246**	**3072271**	**81644**	**88,8**	**90,3**
sektor publiczny public sector	316021	427689	541197	620332	16485	17,5	18,2
sektor prywatny private sector	1290459	1657140	2225049	2451939	65159	71,3	72,1
w tym własność: of which:							
prywatna krajowa private domestic ownership	1001253	1258413	1660107	1800393	47845	55,3	52,9
w tym spółdzielnie[b] of which cooperatives[b]	14028	17642	20087	23460	623	0,8	0,7
zagraniczna foreign ownership	259990	371259	494189	566281	15049	14,4	16,6
sektor: sector:							
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	802427	1076502	1519530	1715039	45576	44,3	50,4
instytucji finansowych financial corporations	63199	86357	144234	156379	4156	3,5	4,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	233148	313717	376374	434325	11542	12,9	12,8
gospodarstw domowych households	498761	594740	709641	745252	19805	27,6	21,9
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	8945	13513	16467	21276	565	0,5	0,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	44943	60690	87012	93459	2484	2,5	2,7
Przemysł Industry	419211	506793	723768	805413	21403	23,2	23,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	27827	30568	54301	54169	1440	1,5	1,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	319738	382989	547341	570105	15150	17,7	16,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	51868	64743	88024	145334	3862	2,9	4,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	19778	28493	34102	35805	952	1,1	1,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643. b Bez spółdzielni o liczbie pracujących do 9 osób.
a See general notes, item 2 on page 643. b Excluding cooperatives employing up to 9 persons.

TABL. 9 (517). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (dok.)**

GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2015	2023
	w mln zł in million PLN				na 1 mieszkańca w zł[a] per capita in PLN[a]	w odsetkach in percent	
Budownictwo Construction	141644	168218	181106	217009	5767	7,8	6,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	262145	326279	428506	438639	11657	14,5	12,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	106649	140302	180265	207037	5502	5,9	6,1
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	20217	23331	44370	52824	1404	1,1	1,6
Informacja i komunikacja Information and communication	61414	92063	138648	146679	3898	3,4	4,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	63577	86849	144705	156915	4170	3,5	4,6
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	91386	137631	164891	175744	4670	5,0	5,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	91861	120641	144731	161174	4283	5,1	4,7
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	40092	64826	78855	93429	2483	2,2	2,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	89284	119524	144495	167225	4444	4,9	4,9
Edukacja Education	75784	101331	120117	135064	3589	4,2	4,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	67975	98115	138026	167543	4452	3,8	4,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	12525	16579	20680	24752	658	0,7	0,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	17539	21319	25750	29029	771	1,0	0,9
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ] Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]	234	338	321	336	9	0,0	0,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.

a See general notes, item 2 on page 643.

TABL. 10 (518). **DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny stałe[a])**

INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**105,2**	**106,2**	**104,6**	**98,0**	**106,9**	**105,3**	**100,1**	**155,2**	**132,9**	**105,4**
W tym wartość dodana brutto **Of which gross value added**	**105,0**	**106,2**	**104,5**	**97,9**	**106,6**	**105,5**	**101,2**	**155,5**	**133,6**	**106,8**
sektor: sector:										
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	107,3	107,4	107,1	97,2	112,5	106,8	101,9	187,1	152,6	108,8
instytucji finansowych financial corporations	102,4	125,6	108,4	87,0	90,8	141,9	99,4	220,6	159,5	141,0
instytucji rządowych i samorządowych general government	101,5	102,1	105,2	103,3	102,8	98,4	103,2	120,4	118,4	101,5
gospodarstw domowych households	103,3	103,4	99,5	97,9	100,3	101,6	98,4	120,0	106,8	100,0
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	102,6	116,0	99,4	111,5	106,2	95,5	116,0	179,9	163,2	110,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	101,5	91,3	97,9	115,1	88,8	101,0	114,3	100,0	107,6	115,4
Przemysł Industry	101,9	104,9	104,9	96,5	101,1	107,4	99,2	145,0	121,8	106,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	93,2	97,3	98,2	89,9	102,6	116,6	84,4	80,9	78,5	98,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	101,9	105,7	106,4	94,4	99,2	112,3	99,4	157,7	126,1	111,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	106,2	104,0	99,4	111,3	104,9	71,4	107,8	102,9	102,6	77,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,6	106,8	102,9	105,4	116,0	102,4	97,1	151,4	141,8	99,4

a Patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

a See general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 10 (518). **DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)**

INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
Budownictwo Construction	99,6	112,4	100,8	92,7	107,8	102,4	100,4	145,6	110,9	102,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	108,5	102,8	103,6	97,6	111,5	102,6	100,5	140,3	135,0	103,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	112,4	112,4	102,6	90,7	111,5	108,5	100,4	166,8	146,2	108,9
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	122,1	97,4	101,1	73,6	121,9	110,9	99,8	178,5	119,8	110,7
Informacja i komunikacja Information and communication	110,0	107,3	108,7	107,6	126,4	105,4	101,4	312,6	211,0	106,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	102,3	125,5	108,2	87,1	90,8	141,6	99,4	219,7	158,7	140,8
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] Real estate activities	100,9	102,5	116,0	103,4	102,3	102,6	102,3	159,2	141,8	105,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	111,9	108,4	104,2	101,8	113,2	104,9	102,9	204,7	153,9	107,9
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	113,9	104,6	109,0	94,7	111,9	100,5	105,9	225,5	161,1	106,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	100,2	100,6	105,5	103,7	100,8	103,7	102,7	117,1	118,3	106,5
Edukacja Education	103,4	104,6	104,2	104,0	102,6	95,1	99,9	114,6	114,9	95,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	105,8	113,0	98,3	102,6	123,1	97,7	102,5	181,9	153,1	100,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	95,9	111,4	99,9	101,6	102,6	104,1	107,6	122,0	134,3	112,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	110,6	103,8	96,6	99,2	89,3	109,6	98,6	149,8	99,3	108,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ] Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]	102,1	116,2	109,7	98,1	75,0	105,6	93,9	110,5	97,7	99,2

TABL. 11 (519). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

LATA YEARS SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS		Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
		w mln zł in million PLN		
O G Ó Ł E M **T O T A L**	2022 **2023**	6765484 **7100200**	3999238 **4027929**	2766246 **3072271**
W tym: Of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo **Agriculture, forestry and fishing**	2022 **2023**	240250 **229939**	153238 **136480**	87012 **93459**
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo[Δ] Crop and animal production, hunting[Δ]	2022 2023	217262 205584	140479 123952	76783 81632
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna Forestry and logging	2022 2023	22152 23702	12351 12106	9801 11596
Rybactwo Fishing and aquaculture	2022 2023	836 653	408 422	428 231
Przemysł **Industry**	2022 **2023**	2668387 **2626957**	1944619 **1821544**	723768 **805413**
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	2022 2023	94202 99498	39901 45329	54301 54169
w tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) of which mining of coal and lignite	2022 2023	43889 48178	13027 17635	30862 30543
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2022 2023	2249861 2137501	1702520 1567396	547341 570105
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	2022 2023	393054 395426	329651 312646	63403 82780
produkcja napojów manufacture of beverages	2022 2023	28688 31812	22187 23052	6501 8760
produkcja wyrobów tytoniowych manufacture of tobacco products	2022 2023	10985 11478	6513 7249	4472 4229
produkcja wyrobów tekstylnych manufacture of textiles	2022 2023	21698 22237	15104 14145	6594 8092
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	2022 2023	12417 13799	6654 7543	5763 6256
produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ] manufacture of leather and related products	2022 2023	5307 .	3542 .	1765 .
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ] manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]	2022 2023	75392 61033	52007 40563	23385 20470
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	2022 2023	77859 66844	60006 48906	17853 17938
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji printing and reproduction of recorded media	2022 2023	22641 22741	14000 13523	8641 9218
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ] manufacture of coke and refined petroleum products[Δ]	2022 2023	179714 .	141397 .	38317 .
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	2022 2023	129145 103451	103553 77923	25592 25528
produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ] manufacture of pharmaceutical products[Δ]	2022 2023	19661 21552	11667 11321	7994 10231
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	2022 2023	158991 147841	116151 100235	42840 47606

TABL. 11 (519). **PRODUKCJA GLOBALNA, ZUŻYCIE POŚREDNIE ORAZ WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**

OUTPUT, INTERMEDIATE CONSUMPTION AND GROSS VALUE ADDED BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

LATA YEARS SEKCJE I DZIAŁY SECTIONS AND DIVISIONS		Produkcja globalna Output	Zużycie pośrednie Intermediate consumption	Wartość dodana brutto Gross value added
		w mln zł in million PLN		
Przemysł (dok.) **Industry (cont.)**				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	2022	101300	72671	28629
	2023	94975	66027	28948
produkcja metali manufacture of basic metals	2022	99761	83333	16428
	2023	75984	65046	10938
produkcja wyrobów z metali[Δ] manufacture of metal products[Δ]	2022	216045	146283	69762
	2023	194253	126346	67907
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	2022	66948	53116	13832
	2023	62504	45819	16685
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	2022	141968	109550	32418
	2023	137375	111644	25731
produkcja maszyn i urządzeń[Δ] manufacture of machinery and equipment n.e.c.	2022	76488	51993	24495
	2023	78746	49455	29291
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ] manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	2022	208412	169858	38554
	2023	241109	197643	43466
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	2022	38759	29461	9298
	2023	42253	30935	11318
produkcja mebli manufacture of furniture	2022	72825	49485	23340
	2023	67853	42289	25564
pozostała produkcja wyrobów other manufacturing	2022	25058	16031	9027
	2023	24852	14343	10509
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń repair and installation of machinery and equipment	2022	66745	38307	28438
	2023	75173	44315	30858
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2022	247889	159865	88024
	2023	314196	168862	145334
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2022	76435	42333	34102
	2023	75762	39957	35805
w tym: of which:				
pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody collection, purification and distribution of water	2022	10880	4184	6696
	2023	10509	4312	6197
gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ] waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	2022	46855	30276	16579
	2023	44094	26692	17402
Transport i gospodarka magazynowa **Transportation and storage**	2022	540089	359824	180265
	2023	**571488**	**364451**	**207037**
W tym transport lądowy i rurociągowy[Δ] Of which land and pipeline transport[Δ]	2022	329082	223570	105512
	2023	345263	221824	123439

TABL. 12 (520). **NIEKTÓRE CZYNNIKI[a] TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO**
SELECTED FACTORS[a] IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

A. PRACUJĄCY
EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	**15970**	**16832**	**17512**	**17493**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1842	1494	1486	1424	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3676	3930	3939	3781	Industry
górnictwo i wydobywanie	229	214	177	164	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	3094	3344	3372	3246	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	175	177	201	190	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	178	195	189	181	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1156	1306	1314	1256	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	2338	2296	2369	2352	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	930	1121	1165	1151	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	341	376	434	424	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	375	491	555	657	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	397	435	422	459	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	172	148	169	160	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	564	701	756	805	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	439	444	533	534	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1078	1061	1161	1217	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1239	1347	1340	1384	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	944	1036	1167	1178	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	212	218	230	237	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	247	412	396	407	Other service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby[Δ]	20	15	76	67	Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use[Δ]

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 656.
a Annual averages; see general notes, item 22 on page 656.

TABL. 12 (520). **NIEKTÓRE CZYNNIKI[a] TWORZENIA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (dok.)**
SELECTED FACTORS[a] IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

B. WARTOŚĆ NETTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny bieżące)
NET VALUE OF FIXED ASSETS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	**2615643**	**3237258**	**3971004**	**4423566**	**T O T A L**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	84753	83656	95400	91093	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	729216	845395	974131	1061735	Industry
górnictwo i wydobywanie	37439	46917	54585	63329	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	374865	482577	560708	610658	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	200425	186386	207346	220784	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	116487	129515	151492	166964	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	45227	69977	90008	97928	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	146508	206971	253205	273905	Trade; repair of motor vehicles[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	363874	470580	583500	675111	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	28274	37883	47669	51949	Accommodation and catering[Δ]
Informacja i komunikacja	79688	78768	91108	100222	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36217	49326	61199	65477	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	718911	890152	1109077	1242823	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	38047	51514	64906	69881	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	20006	50666	73411	90533	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	111425	130372	170486	193344	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	100921	120538	144534	164524	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52052	69153	85186	97509	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	50154	69123	87365	104110	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	10370	13184	39819	43422	Other service activities

a Przeciętne w roku; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 656.
a Annual averages; see general notes, item 22 on page 656.

TABL. 13 (521). **RACHUNEK TWORZENIA DOCHODÓW**[a] **(ceny bieżące)**

GENERATION OF INCOME ACCOUNT[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1809564**	**2362909**	**3100850**	**3401610**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Koszty związane z zatrudnieniem	677137	956762	1171448	1321273	37,4	38,9	Compensation of employees
Podatki pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem	208889	228028	376360	402243	11,6	11,8	Taxes lesss subsidies on production and imports
podatki od produktów	204790	279386	348743	377756	11,4	11,1	taxes on products
dotacje do produktów	–1706	–1306	–14139	–48417	–0,1	–1,4	subsidies on products
pozostałe podatki związane z produkcją	30883	51162	80317	110846	1,7	3,2	other taxes on production
pozostałe dotacje związane z produkcją	–25078	–101214	–38561	–37942	–1,4	–1,1	other subsidies on production
Nadwyżka operacyjna brutto	923538	1178119	1553042	1678094	51,0	49,3	Gross operating surplus
sektor:							sector:
przedsiębiorstw niefinansowych	398320	503475	740376	819829	22,0	24,1	non-financial corporations
instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	32846	45845	95978	100964	1,8	3,0	financial corporations
instytucji rządowych i samorządowych	43483	56587	69846	79550	2,4	2,3	general government
gospodarstw domowych	448724	571494	645551	676342	24,8	19,9	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	165	718	1291	1409	0,0	0,0	non-profit institutions serving households

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 650.

a See general notes, item 14 on page 650.

TABL. 14 (522). **POPYT KRAJOWY (ceny bieżące)**
DOMESTIC DEMAND (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2015	2023
	w mln zł in million PLN				na 1 mieszkańca w zł[a] per capita in PLN[a]	w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**1772145**	**2230381**	**3048641**	**3205663**	**85189**	**100,0**	**100,0**
Spożycie **Final consumption expenditure**	**1395725**	**1785223**	**2364610**	**2609676**	**69351**	**78,8**	**81,4**
Prywatne Private	1071722	1340118	1802763	1963601	52182	60,5	61,2
sektor: sector:							
gospodarstw domowych households	1058512	1318380	1772069	1929504	51276	59,7	60,2
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	13210	21738	30694	34097	906	0,8	1,0
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	324003	445105	561847	646075	17169	18,3	20,2
spożycie: consumption expenditure:							
indywidualne individual	176226	241868	312855	360804	9588	10,0	11,3
ogólnospołeczne collective	147777	203237	248992	285271	7581	8,3	8,9
Akumulacja brutto **Gross capital formation**	**376420**	**445158**	**684031**	**595987**	**15838**	**21,2**	**18,6**
nakłady brutto na środki trwałe gross fixed capital formation	366275	434716	509661	603561	16039	20,6	18,8
przyrost rzeczowych środków obrotowych changes in inventories	9974	9853	173894	–8015	–213	0,6	–0,2
nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości acquisitions less disposals of valuables	171	589	476	441	12	0,0	0,0
w tym sektor: of which sector:							
Przedsiębiorstw niefinansowych Non-financial corporations	202234	241950	271170	279546	7429	11,4	8,7
Instytucji finansowych Financial corporations	6677	10406	7517	11731	312	0,4	0,4
Instytucji rządowych i samorządowych General government	83000	109423	120569	173626	4614	4,7	5,5
Gospodarstw domowych Households	83654	82778	125071	128142	3405	4,7	4,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.
a See general notes, item 2 on page 643.

TABL. 15 (523). **RELACJA POPYTU KRAJOWEGO DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**
RELATION OF DOMESTIC DEMAND TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	**97,9**	**94,4**	**98,3**	**94,2**	**T O T A L**
Spożycie	**77,1**	**75,6**	**76,2**	**76,7**	**Final consumption expenditure**
Prywatne	59,2	56,7	58,1	57,7	Private
sektor:					sector:
gospodarstw domowych	58,5	55,8	57,1	56,7	households
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych	0,7	0,9	1,0	1,0	non-profit institutions serving households
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych	17,9	18,9	18,1	19,0	Public — general government sector
Akumulacja brutto	**20,8**	**18,8**	**22,1**	**17,5**	**Gross capital formation**
w tym:					of which:
Nakłady brutto na środki trwałe	20,2	18,4	16,5	17,7	Gross fixed capital formation
Przyrost rzeczowych środków obrotowych	0,6	0,4	5,6	–0,2	Changes in inventories

TABL. 16 (524). **DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) POPYTU KRAJOWEGO**
INDICES (value, volume and price) OF DOMESTIC DEMAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010=100	2015=100	2021=100
	WSKAŹNIKI WARTOŚCI VALUE INDICES								
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**107,2**	**108,4**	**106,0**	**100,0**	**115,5**	**118,3**	**105,2**	**216,9**	**180,9**	**124,5**
Spożycie **Final consumption expenditure**	**107,4**	**106,5**	**106,5**	**102,0**	**111,8**	**118,5**	**110,4**	**221,8**	**187,1**	**130,8**
Prywatne Private	108,0	106,4	105,5	100,1	112,1	120,0	108,9	217,8	183,0	130,7
sektor: sector:										
gospodarstw domowych households	108,1	106,1	105,6	100,0	112,2	119,8	108,9	218,3	182,4	130,5
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	102,4	126,4	101,4	113,6	108,5	130,1	111,1	234,2	258,4	144,5
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	105,5	107,0	109,9	108,0	110,8	114,0	115,0	234,5	199,8	131,1
Akumulacja brutto **Gross capital formation**	**106,1**	**115,8**	**104,0**	**92,9**	**130,4**	**117,8**	**87,1**	**197,9**	**158,3**	**102,6**
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	101,9	115,4	110,0	98,1	103,6	113,1	118,4	213,0	164,7	133,9

TABL. 16 (524). **DYNAMIKA (wartości, wolumenu i cen) POPYTU KRAJOWEGO (dok.)**
INDICES (value, volume and price) OF DOMESTIC DEMAND (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100	2015= =100	2021= =100
WSKAŹNIKI WOLUMENU VOLUME INDICES									
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**105,4**	**106,6**	**103,5**	**97,2**	**108,6**	**104,8**	**96,9**	**144,6**	**127,4**	**101,6**
Spożycie **Final consumption expenditure**	**105,3**	**104,5**	**104,0**	**98,7**	**105,9**	**104,0**	**100,7**	**142,3**	**129,7**	**104,7**
Prywatne Private	106,1	104,9	103,2	96,8	106,2	105,2	99,7	142,5	128,6	104,9
sektor: sector:										
gospodarstw domowych households	106,1	104,6	103,3	96,6	106,2	105,4	99,7	142,4	128,2	105,1
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	100,4	124,4	99,1	109,9	103,3	113,8	100,7	150,0	178,8	114,6
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	102,7	103,5	106,5	104,8	105,0	100,6	104,0	141,9	133,1	104,6
Akumulacja brutto **Gross capital formation**	**105,8**	**114,7**	**101,7**	**91,9**	**119,4**	**107,7**	**83,5**	**151,3**	**120,1**	**89,9**
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	101,8	113,7	107,5	97,0	101,5	101,7	112,6	168,2	129,8	114,5
WSKAŹNIKI CEN PRICE INDICES									
O G Ó Ł E M **T O T A L**	**101,7**	**101,7**	**102,4**	**102,9**	**106,4**	**112,9**	**108,6**	**150,8**	**142,2**	**122,6**
Spożycie **Final consumption expenditure**	**102,0**	**101,9**	**102,4**	**103,4**	**105,6**	**113,9**	**109,6**	**156,2**	**144,5**	**124,8**
Prywatne Private	101,9	101,5	102,2	103,5	105,6	114,1	109,2	153,2	142,9	124,6
sektor: sector:										
gospodarstw domowych households	101,8	101,4	102,2	103,5	105,6	114,1	109,2	153,2	142,6	124,6
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych non-profit institutions serving households	102,0	101,6	102,3	103,4	105,1	114,4	110,3	156,6	144,6	126,2
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych Public — general government sector	102,7	103,4	103,2	103,0	105,6	113,3	110,6	165,2	150,2	125,3
Akumulacja brutto **Gross capital formation**	**100,3**	**101,0**	**102,3**	**101,0**	**109,2**	**109,4**	**104,3**	**130,4**	**131,6**	**114,1**
W tym nakłady brutto na środki trwałe Of which gross fixed capital formation	100,1	101,5	102,3	101,1	102,1	111,2	105,2	126,8	126,7	117,0

U w a g a. Wskaźniki wartości obliczono na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących, a wskaźniki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do rocznika, ust. 10 na str. 32.

N o t e. Value indices are calculated on the basis of data expressed at current prices, while volume indices — at constant prices; see general notes to the yearbook, item 10 on page 32.

TABL. 17 (525). **DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (–) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH**[a]

REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (–) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN					
Dochody **Revenue**	2015	703950	375379	231729	291050
	2020	966002	520649	350544	436665
	2022	1234644	679940	409836	475261
	2023	**1420504**	**803118**	**447212**	**544429**
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne Market output and output for own final use	2015	30356	14234	16121	1
	2020	31537	16463	15073	1
	2022	40210	19856	20352	1
	2023	**48432**	**24829**	**23602**	**1**
Płatności za produkcję globalną nierynkową Payments for non-market output	2015	14234	9775	4459	—
	2020	16735	10518	6217	—
	2022	29297	16964	12333	—
	2023	**31535**	**17520**	**14015**	**1**
Podatki związane z produkcją i importem Taxes on production and imports	2015	232778	210887	21891	—
	2020	326153	300179	25974	—
	2022	420620	388302	30343	1975
	2023	**482639**	**448477**	**32419**	**1743**
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth etc.	2015	124634	71651	52983	—
	2020	184979	108395	76584	—
	2022	234944	140664	94280	—
	2023	**252882**	**164490**	**88392**	**—**
Dochody z tytułu własności Property income	2015	14728	11346	3130	1540
	2020	12413	9635	2611	1028
	2022	30359	21844	7040	3411
	2023	**37540**	**29469**	**7643**	**3981**
Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2015	243183	16505	887	225792
	2020	339114	18964	1410	318740
	2022	421704	22964	2104	396636
	2023	**486084**	**27424**	**2423**	**456237**
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2015	23896	29733	116195	65946
	2020	27718	38579	195575	120098
	2022	35331	53827	222231	77219
	2023	**51151**	**71851**	**230985**	**87089**
Transfery kapitałowe Capital transfers	2015	20142	11249	16062	–2229
	2020	27353	17916	27100	–3202
	2022	22179	15519	21153	–3982
	2023	**30240**	**19058**	**47733**	**–4623**
Wydatki **Expenditure**	2015	750899	413326	232850	298930
	2020	1127935	704141	346413	419237
	2022	1341141	771991	423132	476412
	2023	**1600439**	**941743**	**472048**	**560904**
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	2015	102179	42015	58392	1773
	2020	135480	58998	74459	2023
	2022	194118	85374	106449	2295
	2023	**225301**	**96843**	**125949**	**2509**
Koszty związane z zatrudnieniem Compensation of employees	2015	187030	84296	99407	3327
	2020	253554	113397	135407	4750
	2022	300924	134719	160560	5645
	2023	**348807**	**157744**	**184604**	**6459**

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 656.

TABL. 17 (525). **DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (–) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH[a] (cd.)**

REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (–) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
		W MILIONACH ZŁOTYCH (dok.) IN MILLION PLN (cont.)			
Wydatki (dok.) Expenditure (cont.)					
Pozostałe podatki związane z produkcją	2015	2636	1217	1383	36
Other taxes on production	2020	3574	2041	1489	44
	2022	5604	2733	2798	73
	2023	**5967**	**2905**	**2977**	**85**
Dotacje	2015	10128	8312	411	1405
Subsidies	2020	83655	72324	783	10548
	2022	33755	31075	992	1688
	2023	**70561**	**67491**	**1221**	**1849**
Dochody z tytułu własności	2015	31683	31060	1904	8
Property income	2020	30479	29656	1679	5
	2022	47356	44216	5075	1
	2023	**70754**	**67246**	**7060**	**1**
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2015	256	130	126	—
Current taxes on income, wealth etc.	2020	297	178	119	—
	2022	298	192	106	—
	2023	**532**	**383**	**149**	**—**
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze	2015	258601	24358	15592	218651
	2020	390882	45510	61748	283624
Social benefits other than social transfers in kind	2022	459690	92429	43398	323863
	2023	**532755**	**126242**	**25990**	**380523**
Transfery socjalne w naturze	2015	33265	598	4466	28202
Social transfers in kind	2020	44181	1026	4752	38403
	2022	60862	1171	7804	51887
	2023	**66417**	**1288**	**7565**	**57564**
Pozostałe transfery bieżące	2015	37222	171021	9744	44435
Other current transfers	2020	52068	293874	14658	70069
	2022	79514	278383	28982	90095
	2023	**54159**	**264674**	**17551**	**110708**
Transfery kapitałowe	2015	9310	10011	3587	652
Capital transfers	2020	26977	26977	5091	9370
	2022	42892	40932	12105	367
	2023	**54367**	**69606**	**16270**	**420**
Akumulacja brutto	2015	83000	42359	40199	442
Gross capital formation	2020	109424	59765	49258	401
	2022	120569	61194	58877	498
	2023	**173625**	**86563**	**86276**	**786**
w tym nakłady brutto na środki trwałe	2015	81887	41351	40090	445
of which gross fixed capital formation	2020	104379	55800	48180	399
	2022	116475	57028	58971	476
	2023	**171986**	**85502**	**85708**	**776**
Nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych	2015	–4410	–2051	–2359	0
	2020	–2635	395	–3030	0
Acquisitions less disposals of non-produced assets	2022	–4441	–427	–4014	0
	2023	**–2806**	**758**	**–3564**	**0**
Nadwyżka (+)/deficyt (–)	2015	–46950	–37947	–1122	–7881
Surplus (+)/deficit (–)	2020	–161932	–183491	+4131	+17428
	2022	–106498	–92051	–13296	–1151
	2023	**–179935**	**–138625**	**–24836**	**–16474**

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 656.

TABL. 17 (525). **DOCHODY, WYDATKI I NADWYŻKA (+)/DEFICYT (–) SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH[a] (dok.)**

REVENUE, EXPENDITURE AND SURPLUS (+)/DEFICIT (–) OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
		W ODSETKACH IN PERCENT			
Dochody **Revenue**	2015 **2023**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**
Produkcja globalna rynkowa oraz na własne cele finalne Market output and output for own final use	2015 2023	4,3 3,4	3,8 3,1	7,0 5,3	0,0 0,0
Płatności za produkcję globalną nierynkową Payments for non-market output	2015 2023	2,0 2,2	2,6 2,2	1,9 3,1	— 0,0
Podatki związane z produkcją i importem Taxes on production and imports	2015 2023	33,1 34,0	56,2 55,8	9,4 7,2	— 0,1
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth etc.	2015 2023	17,7 17,8	19,1 20,5	22,9 19,8	— —
Dochody z tytułu własności Property income	2015 2023	2,1 2,6	3,0 3,7	1,4 1,7	0,5 0,7
Składki netto na ubezpieczenia społeczne Net social contributions	2015 2023	34,5 34,3	4,4 3,4	0,4 0,5	77,6 83,9
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2015 2023	3,4 3,6	7,9 8,9	50,1 51,7	22,7 16,1
Transfery kapitałowe Capital transfers	2015 2023	2,9 2,1	3,0 2,4	6,9 10,7	–0,8 –0,8
Wydatki **Expenditure**	2015 **2023**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**	100,0 **100,0**
Zużycie pośrednie Intermediate consumption	2015 2023	13,6 14,1	10,2 10,3	25,1 26,8	0,6 0,4
Koszty związane z zatrudnieniem Compensation of employees	2015 2023	24,9 21,8	20,4 16,8	42,6 39,1	1,1 1,2
Pozostałe podatki związane z produkcją Other taxes on production	2015 2023	0,4 0,4	0,3 0,3	0,6 0,6	0,0 0,0
Dotacje Subsidies	2015 2023	1,3 4,4	2,0 7,2	0,2 0,3	0,5 0,3
Dochody z tytułu własności Property income	2015 2023	4,2 4,4	7,5 7,1	0,8 1,5	0,0 0,0
Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. Current taxes on income, wealth etc.	2015 2023	0,0 0,0	0,0 0,0	0,1 0,0	— —
Świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze Social benefits other than social transfers in kind	2015 2023	34,5 33,4	5,9 13,4	6,7 5,5	73,2 67,9
Transfery socjalne w naturze Social transfers in kind	2015 2023	4,4 4,1	0,1 0,1	1,9 1,6	9,4 10,3
Pozostałe transfery bieżące Other current transfers	2015 2023	5,0 3,4	41,5 28,1	4,2 3,7	14,9 19,7
Transfery kapitałowe Capital transfers	2015 2023	1,2 3,4	2,4 7,4	1,5 3,4	0,2 0,1
Akumulacja brutto Gross capital formation	2015 2023	11,1 10,8	10,2 9,2	17,3 18,3	0,1 0,1
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	2015 2023	10,9 10,7	10,0 9,1	17,2 18,2	0,1 0,1
Nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów nieprodukowanych Acquisitions less disposals of non-produced assets	2015 2023	–0,6 –0,2	–0,5 0,1	–1,0 –0,8	0,0 0,0

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 656.

TABL. 18 (526). **WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI**[a]

EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector		
			instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2015	750622	413054	232846	298930
	2020	1127866	703688	346796	419237
	2021	1160188	684894	372847	453103
	2022	**1346560**	**779752**	**422795**	**476412**
Działalność ogólnopaństwowa General public services	2015	88234	78895	24309	8
	2020	102762	104733	29369	5
	2021	108938	113496	30936	5
	2022	**135137**	**127014**	**41521**	**1**
Obrona narodowa Defence	2015	27933	27900	48	—
	2020	40600	40649	51	—
	2021	41453	41461	39	—
	2022	**49677**	**50962**	**34**	**—**
Bezpieczeństwo i porządek publiczny Public order and safety	2015	39884	37440	4493	—
	2020	54545	51915	6469	—
	2021	57496	54579	6278	—
	2022	**70971**	**65548**	**9761**	**—**
Sprawy gospodarcze Economic affairs	2015	88788	56373	38634	1405
	2020	208067	191553	47446	19547
	2021	158481	112020	50905	8406
	2022	**200159**	**148012**	**65482**	**1688**
Ochrona środowiska Environmental protection	2015	10822	3240	8288	—
	2020	13119	3849	9743	—
	2021	14839	6325	10224	—
	2022	**19295**	**8076**	**12123**	**—**
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna Housing and community amenities	2015	12728	3098	10393	—
	2020	11320	1160	10897	—
	2021	12231	2886	11605	—
	2022	**15352**	**2793**	**14160**	**—**
Zdrowie Health	2015	84081	21629	36646	69833
	2020	125380	34362	56752	104517
	2021	151492	71439	67196	124743
	2022	**162193**	**67310**	**71154**	**132537**
Rekreacja, kultura i religia Recreation, culture and religion	2015	20272	5146	15621	—
	2020	29965	11056	19706	—
	2021	30811	10622	21142	—
	2022	**34626**	**11532**	**24297**	**—**
Edukacja Education	2015	94995	72760	64842	—
	2020	119604	85517	86585	—
	2021	129576	90952	93585	—
	2022	**141876**	**98905**	**103346**	**—**
Ochrona socjalna Social protection	2015	282886	106574	29571	227685
	2020	422502	178895	79778	295168
	2021	454871	181113	80938	319949
	2022	**517274**	**199599**	**80918**	**342186**

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 656.

TABL. 18 (526). **WYDATKI SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH WEDŁUG FUNKCJI[a] (dok.)**

EXPENDITURE OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR BY FUNCTION[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector: instytucji rządowych na szczeblu centralnym central government	instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym local government	funduszy zabezpieczenia społecznego social security funds
		W ODSETKACH IN PERCENT			
O G Ó Ł E M	2015	100,0	100,0	100,0	100,0
T O T A L	**2022**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Działalność ogólnopaństwowa	2015	11,8	19,1	10,4	0,0
General public services	2022	10,0	16,3	9,8	0,0
Obrona narodowa	2015	3,7	6,8	0,0	—
Defence	2022	3,7	6,5	0,0	—
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	2015	5,3	9,1	1,9	—
Public order and safety	2022	5,3	8,4	2,3	—
Sprawy gospodarcze	2015	11,8	13,6	16,6	0,5
Economic affairs	2022	14,9	19,0	15,5	0,4
Ochrona środowiska	2015	1,4	0,8	3,6	—
Environmental protection	2022	1,4	1,0	2,9	—
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	2015	1,7	0,8	4,5	—
Housing and community amenities	2022	1,1	0,4	3,3	—
Zdrowie	2015	11,2	5,2	15,7	23,4
Health	2022	12,0	8,6	16,8	27,8
Rekreacja, kultura i religia	2015	2,7	1,2	6,7	—
Recreation, culture and religion	2022	2,6	1,5	5,7	—
Edukacja	2015	12,7	17,6	27,9	—
Education	2022	10,5	12,7	24,4	—
Ochrona socjalna	2015	37,7	25,8	12,7	76,1
Social protection	2022	38,4	25,6	19,1	71,8

a Opracowano z uwzględnieniem konsolidacji w ramach podsektorów oraz pomiędzy podsektorami; patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a Compiled including consolidation within each subsector and between subsectors; see general notes, item 21 on page 656.

TABL. 19 (527). **DŁUG SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH[a]**

DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**923894**	**1337044**	**1512778**	**1691216**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Gotówka i depozyty	4242	6737	9754	10971	0,5	0,6	Currency and deposits
Dłużne papiery wartościowe	716941	1065006	1128396	1252163	77,6	74,1	Debt securities
Kredyty i pożyczki	202711	265301	374628	428082	21,9	25,3	Loans

a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 656.

a See general notes, item 21 on page 656.

TABL. 20 (528). **RELACJA NADWYŻKI (+)/DEFICYTU (–) ORAZ DŁUGU SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**

RELATION OF SURPLUS (+)/DEFICIT (–) AND DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
	w % in %				
Nadwyżka (+)/deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych	–2,6	–6,9	–3,4	–5,3	Surplus (+)/deficit (–) of the general government sector
podsektor:					subsector:
instytucji rządowych na szczeblu centralnym	–2,1	–7,8	–3,0	–4,1	central government
instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym	–0,1	+0,2	–0,4	–0,7	local government
funduszy zabezpieczenia społecznego	–0,4	+0,7	0,0	–0,5	social security funds
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	51,1	56,6	48,8	49,7	Debt of the general government sector

TABL. 21 (529). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**[a]

NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podsektor Subsector					
			pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and self-employed persons		osób fizycznych of natural persons			
			w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others
		W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION PLN						
1. Nadwyżka operacyjna brutto	2015	448724	40241	311051	61912	29973	5117	430
Gross operating surplus	2020	571494	64529	392838	73932	33549	6170	476
	2022	645550	71360	455049	78334	33876	6423	508
	2023	**676342**	**71657**	**484059**	**79966**	**33858**	**6322**	**480**
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną	2015	568347	16404	18523	480972	45088	6864	496
	2020	795047	22513	27053	677167	58856	8832	626
Wages, salaries and other income connected with hired work	2022	973311	29622	32434	830173	69913	10421	748
	2023	**1098141**	**34698**	**41610**	**932431**	**77091**	**11487**	**824**
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców	2015	112428	3312	3707	94945	8991	1373	100
	2020	150371	4255	5222	127983	11124	1669	118
Employers' social contributions	2022	178971	5447	5964	152651	12856	1916	137
	2023	**205934**	**6507**	**7803**	**174858**	**14457**	**2154**	**155**
4. Dochody z tytułu własności (saldo)	2015	73311	1473	27905	34981	8008	916	28
Property income (balance)	2020	68084	1317	27596	31191	7170	787	23
	2022	109990	2442	46628	51268	8649	972	31
	2023	**138573**	**3330**	**55791**	**67049**	**11199**	**1160**	**44**
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4)	2015	1202810	61430	361186	672810	92060	14270	1054
	2020	1584996	92614	452709	910273	110699	17458	1243
Gross primary income	2022	1907822	108871	540075	1112426	125294	19732	1424
	2023	**2118990**	**116192**	**589263**	**1254304**	**136605**	**21123**	**1503**
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.	2015	85825	3147	24258	41069	14608	2273	470
	2020	121553	4185	32415	61784	19391	3099	679
Current taxes on income, wealth etc.	2022	129658	4621	33830	67488	19854	3122	743
	2023	**144253**	**5356**	**36432**	**77408**	**20968**	**3315**	**774**
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne	2015	259560	9997	21658	191484	32052	4183	186
	2020	360677	13458	30170	270483	40932	5407	227
Net social contributions	2022	453226	16073	38799	340082	51251	6741	280
	2023	**530814**	**18861**	**45356**	**398119**	**60561**	**7593**	**324**
8. Świadczenia społeczne	2015	264986	12596	5153	60813	162338	20964	3122
Social benefits	2020	400973	18064	8528	110589	229396	29780	4616
	2022	472659	22333	9465	130320	269684	35471	5386
	2023	**546172**	**25397**	**11354**	**149337**	**313071**	**40774**	**6239**
z ubezpieczeń społecznych	2015	219322	10942	4307	48578	135630	17257	2608
social security benefits	2020	285823	14022	5460	64841	175600	22529	3371
	2022	326694	16575	5967	75340	198762	26200	3850
	2023	**382676**	**18915**	**7389**	**88371**	**232971**	**30540**	**4490**
pozostałe świadczenia społeczne	2015	45664	1654	846	12235	26708	3707	514
other social benefits	2020	115150	4042	3068	45748	53796	7251	1245
	2022	145965	5758	3498	54980	70922	9271	1536
	2023	**163496**	**6482**	**3965**	**60966**	**80100**	**10234**	**1749**
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo)	2015	9826	1207	1068	5984	1290	125	152
Other current transfers (balance)	2020	14764	1591	3663	7790	1470	117	133
	2022	–857	219	1730	–2333	–501	48	–20
	2023	**–18217**	**–665**	**–6961**	**–8825**	**–1611**	**–114**	**–41**
10. Dochody do dyspozycji brutto (5–6–7+8+9)	2015	1132237	62089	321491	507054	209028	28903	3672
	2020	1518503	94626	402315	696385	281242	38849	5086
Gross disposable income	2022	1796740	110729	478641	832843	323372	45388	5767
	2023	**1971878**	**116707**	**511868**	**919289**	**366536**	**50875**	**6603**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 651.

a See general notes, item 15 on page 651.

TABL. 21 (529). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH[a] (dok.)**

NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podsektor Subsector					
		pracodawców i pracujących na własny rachunek of employers and self-employed persons		osób fizycznych of natural persons			
		w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	pracujących najemnie employees	otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	pozostałych others
RELACJA DO DOCHODÓW DO DYSPOZYCJI BRUTTO POWIĘKSZONYCH O PODATKI BIEŻĄCE OD DOCHODÓW, MAJĄTKU ITP. ORAZ O SKŁADKI NETTO NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE w % RELATION TO GROSS DISPOSABLE INCOME (including current taxes on income, wealth etc. as well as net social contributions) in %							
1. Nadwyżka operacyjna brutto 2015	30,4	53,5	84,7	8,4	11,7	14,5	9,9
Gross operating surplus 2023	25,6	50,9	81,6	5,8	7,6	10,2	6,2
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną 2015	38,5	21,8	5,0	65,0	17,7	19,4	11,5
Wages, salaries and other income connected with hired work 2023	41,5	24,6	7,0	66,8	17,2	18,6	10,7
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców 2015	7,6	4,4	1,0	12,9	3,5	3,9	2,3
Employers' social contributions 2023	7,8	4,6	1,3	12,5	3,2	3,5	2,0
4. Dochody z tytułu własności (saldo) 2015	4,9	2,0	7,6	4,7	3,1	2,6	0,7
Property income (balance) 2023	5,2	2,4	9,4	4,8	2,5	1,9	0,6
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4) 2015	81,4	81,7	98,3	91,0	36,0	40,4	24,4
Gross primary income 2023	80,1	82,5	99,3	89,9	30,5	34,2	19,5
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp. 2015	5,8	4,2	6,6	5,5	5,7	6,4	10,9
Current taxes on income, wealth etc. 2023	5,4	3,8	6,2	5,6	4,7	5,4	10,1
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne 2015	17,6	13,3	5,9	25,9	12,5	11,9	4,3
Net social contributions 2023	20,1	13,4	7,6	28,5	13,5	12,3	4,2
8. Świadczenia społeczne 2015	17,9	16,7	1,4	8,2	63,5	59,3	72,1
Social benefits 2023	20,6	18,0	1,9	10,7	69,9	66,0	81,0
z ubezpieczeń społecznych 2015	14,8	14,5	1,2	6,5	53,1	48,8	60,2
social security benefits 2023	14,4	13,4	1,2	6,3	52,0	49,4	58,3
pozostałe świadczenia społeczne 2015	3,1	2,2	0,2	1,7	10,4	10,5	11,9
other social benefits 2023	6,2	4,6	0,7	4,4	17,9	16,6	22,7
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo) 2015	0,7	1,6	0,3	0,8	0,5	0,3	3,5
Other current transfers (balance) 2023	–0,7	–0,5	–1,2	–0,6	–0,4	–0,2	–0,5
10. Dochody do dyspozycji brutto (5–6–7+8+9) 2015	76,6	82,5	87,5	68,6	81,8	81,7	84,8
Gross disposable income 2023	74,5	82,8	86,2	65,9	81,8	82,3	85,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 651.

a See general notes, item 15 on page 651.

TABL. 22 (530). **DYNAMIKA NOMINALNYCH I REALNYCH DOCHODÓW DO DYSPOZYCJI BRUTTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
INDICES OF GROSS DISPOSABLE INCOME (nominal and real) OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
	rok poprzedni=100 previous year=100						2010= =100	2015= =100	2021= =100
DOCHODY NOMINALNE NOMINAL INCOME									
O G Ó Ł E M TOTAL	**105,4**	**105,8**	**106,9**	**107,5**	**103,1**	**114,8**	**109,7**	**210,1**	**174,4**	**125,9**
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek: Subsector of employers and own-account workers:										
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	110,5	103,2	105,7	116,1	98,4	118,9	105,4	225,9	188,2	125,3
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	105,0	106,6	103,3	105,7	101,8	116,8	106,9	193,1	159,1	124,9
Podsektor osób fizycznych: Subsector of natural persons:										
pracujących najemnie employees	105,5	106,2	107,7	106,9	104,2	114,8	110,4	217,5	181,5	126,7
otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	104,1	104,9	110,4	108,5	103,7	110,8	113,3	213,7	175,5	125,5
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	104,3	104,7	109,9	108,1	103,1	113,3	112,1	210,9	176,0	127,0
pozostałych others	105,0	106,0	107,6	108,9	103,7	109,3	114,5	215,3	179,9	125,1
NA 1 MIESZKAŃCA[a] PER CAPITA[a]	**105,4**	**105,9**	**107,0**	**107,6**	**103,6**	**112,3**	**110,2**	**208,6**	**172,7**	**123,8**
DOCHODY REALNE REAL INCOME										
O G Ó Ł E M TOTAL	**103,3**	**104,1**	**104,4**	**104,0**	**98,0**	**100,4**	**98,6**	**133,4**	**119,3**	**99,0**
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek: Subsector of employers and own-account workers:										
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie in private farms in agriculture	108,2	101,5	103,6	112,4	93,1	101,0	96,0	142,6	126,9	97,0
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie outside private farms in agriculture	103,1	104,9	101,0	102,5	96,8	102,7	96,1	124,5	110,1	98,7
Podsektor osób fizycznych: Subsector of natural persons:										
pracujących najemnie employees	103,6	104,5	105,3	103,6	99,0	100,6	99,2	139,1	125,0	99,8
otrzymujących emeryturę i rentę recipients of retirement and other pensions	101,7	103,0	107,6	104,4	98,9	96,6	101,3	131,0	117,8	97,9
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów recipients of non-earned income sources	102,4	103,0	107,1	104,2	98,3	99,1	100,3	131,6	119,7	99,4
pozostałych others	103,0	104,2	104,8	104,9	98,9	95,6	102,5	134,5	122,1	98,0
NA 1 MIESZKAŃCA[a] PER CAPITA[a]	**103,3**	**104,1**	**104,5**	**104,1**	**98,5**	**98,2**	**99,0**	**132,1**	**118,1**	**97,2**

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.
a See general notes, item 2 on page 643.

TABL. 23 (531). **NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NETTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NET NOMINAL DISPOSABLE INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1104062**	**1489190**	**1761669**	**1933040**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek:							Subsector of employers and own-account workers:
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	59495	91928	107501	113132	5,4	5,9	in private farms in agriculture
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	302530	382588	455040	485732	27,4	25,1	outside private farms in agriculture
Podsektor osób fizycznych:							Subsector of natural persons:
pracujących najemnie	502969	692135	827757	913657	45,6	47,3	employees
otrzymujących emeryturę i rentę	206887	279014	320707	363585	18,7	18,8	recipients of retirement and other pensions
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów	28537	38468	44932	50370	2,6	2,6	recipients of non-earned income sources
pozostałych	3644	5057	5732	6564	0,3	0,3	others

TABL. 24 (532). **RACHUNEK WYKORZYSTANIA NOMINALNYCH DOCHODÓW W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**[a]
USE OF NOMINAL INCOME ACCOUNT OF THE HOUSEHOLDS SECTOR[a]

TRANSAKCJE TRANSACTIONS	2015	2020	2022	2023	2015	2023
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent	
1. Dochody do dyspozycji brutto ..... Gross disposable income	1132237	1518503	1796740	1971878	99,4	98,9
2. Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych ..... Adjustment for the change in pension entitlements	7120	7143	14438	21437	0,6	1,1
3. Ogółem przychody (1+2) ..... Total resources	1139357	1525646	1811178	1993315	100,0	100,0
4. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych ..... Households' final consumption expenditure	1058512	1318380	1772069	1929504	92,9	96,8
5. Oszczędności brutto (3–4) ..... Gross saving	80845	207266	39109	63811	7,1	3,2
6. Ogółem rozchody (4+5) ..... Total uses	1139357	1525646	1811178	1993315	100,0	100,0

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 651.
a See general notes, item 15 on page 651.

TABL. 25 (533). **SPOŻYCIE INDYWIDUALNE SKORYGOWANE[a] (ceny bieżące)**
ACTUAL INDIVIDUAL CONSUMPTION[a] (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2022	2023		2015	2023
	w mln zł in million PLN				na 1 mieszkańca w zł[b] per capita in PLN[b]	w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M TOTAL	**1247948**	**1581986**	**2115618**	**2324405**	**61770**	**100,0**	**100,0**
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	184874	251761	325143	359195	9545	14,8	15,5
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki Alcoholic beverages, tobacco and narcotics	63895	86187	104868	112016	2977	5,1	4,8
Odzież i obuwie Clothing and footwear	51944	61490	86968	86614	2302	4,2	3,7
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	231793	273703	361122	400461	10641	18,6	17,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	50945	68893	87728	90684	2410	4,1	3,9
Zdrowie Health	128752	193006	255847	281470	7480	10,3	12,1
Transport Transport	141703	165694	234207	248456	6603	11,4	10,7
Łączność Communication	27135	33666	33919	36250	963	2,2	1,6
Rekreacja i kultura Recreation and culture	85618	94227	124800	144306	3835	6,8	6,2
Edukacja Education	89138	113409	146808	167558	4453	7,1	7,2
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	40287	44794	79054	93270	2479	3,2	4,0
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	151864	195156	275154	304125	8082	12,2	13,1

a Stanowi sumę spożycia prywatnego (tj. spożycia w sektorze gospodarstw domowych i sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych) oraz spożycia indywidualnego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.

a The sum of private consumption expenditure (i.e. in the households sector and in non-profit institutions serving households sector) and individual consumption expenditure in the general government sector. b See general notes, item 2 on page 643.

TABL. 26 (534). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny bieżące)**
HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	**1058512**	**1318380**	**1772069**	**1929504**	**100,0**	**100,0**	**T O T A L**
Żywność i napoje bezalkoholowe	184874	251761	325143	359195	17,5	18,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	63895	86187	104868	112016	6,0	5,8	Alcoholic beverages, tobacco and narcotics
Odzież i obuwie	51944	61489	86969	86614	4,9	4,5	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	230868	273098	360325	399552	21,8	20,7	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50945	68893	87728	90684	4,8	4,7	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdrowie	55632	86464	116276	119797	5,3	6,2	Health
Transport	141703	165694	234207	248456	13,4	12,9	Transport

TABL. 26 (534). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)**

HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	2015	2023	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				w odsetkach in percent		
Łączność	27135	33666	33919	36250	2,6	1,9	Communication
Rekreacja i kultura	71996	76144	101619	118633	6,8	6,2	Recreation and culture
Edukacja	10916	10160	13108	13715	1,0	0,7	Education
Restauracje i hotele	40287	44794	79054	93270	3,8	4,8	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	128317	160030	228853	251322	12,1	13,0	Miscellaneous goods and services
NA 1 MIESZKAŃCA[a]	**27869**	**35473**	**46906**	**51276**	**.**	**.**	**PER CAPITA**[a]

a W złotych; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 643.

a In PLN; see general notes, item 2 on page 643.

TABL. 27 (535). **DYNAMIKA SPOŻYCIA W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (ceny stałe[a])**

INDICES OF HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE (constant prices[a])

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
	rok poprzedni=100 previous year=100							2010= =100	2015= =100	2021= =100
O G Ó Ł E M TOTAL	**106,1**	**104,6**	**103,3**	**96,6**	**106,2**	**105,0**	**99,7**	**141,9**	**127,7**	**104,7**
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	103,4	101,3	100,7	105,9	105,1	101,6	96,8	112,0	120,9	98,3
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki Alcoholic beverages, tobacco and narcotics	102,7	104,5	103,2	105,7	105,2	102,9	96,7	108,0	128,4	99,5
Odzież i obuwie Clothing and footwear	113,5	107,7	112,4	88,3	113,4	117,5	96,1	326,0	170,8	112,9
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii Housing, water, electricity, gas and other fuels	101,7	100,0	103,3	101,3	105,2	99,4	99,3	110,9	108,5	98,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego Furnishings, household equipment and routine household maintenance	107,7	103,8	106,4	101,1	101,7	105,2	94,7	191,5	131,1	99,6
Zdrowie Health	105,3	108,1	100,6	108,3	112,1	104,3	99,3	201,9	158,3	103,6
Transport Transport	114,5	103,4	105,2	92,9	106,2	102,2	104,6	143,2	134,4	106,9
Łączność Communication	114,2	100,4	101,6	105,1	98,3	90,4	98,6	127,0	106,6	89,1
Rekreacja i kultura Recreation and culture	107,1	107,5	100,2	84,7	110,2	104,4	108,4	166,8	128,3	113,2
Edukacja Education	93,8	108,5	96,4	89,6	107,2	107,1	95,2	80,7	89,7	102,0
Restauracje i hotele Restaurants and hotels	117,7	107,9	107,4	67,7	121,4	119,2	105,1	218,8	147,9	125,3
Inne towary i usługi Miscellaneous goods and services	102,6	113,7	102,3	88,9	102,0	118,5	98,9	173,1	135,1	117,2
NA 1 MIESZKAŃCA[b] **PER CAPITA**[b]	**106,1**	**104,6**	**103,3**	**96,6**	**106,8**	**102,8**	**100,1**	**140,6**	**126,3**	**102,9**

a, b Patrz uwagi ogólne: a — do rocznika, ust. 10 na str. 32, b — ust. 2 na str. 643.

a, b See general notes: a — to the yearbook, item 10 on page 32, b — item 2 on page 643.

DZIAŁ XXVII
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej, Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz — w przypadku pozostałych podmiotów — na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku.

Dane w podziale według rodzajów działalności nie uwzględniają podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności.

CHAPTER XXVII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

The presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organisational units without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register kept by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Act of 29 June 1995 on Official Statistics and the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 on the mode and methodology of running and updating the National Official Business Register and templates for applications, surveys and certificates.

The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and — for the remaining entities — on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and timeliness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation.

Data according to the kind of activities do not include entities that have not registered the predominant kind of activity in the REGON register.

TABL. 1 (536). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ[a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY[a] RECORDED IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state-owned enterprises	spółki handlowe commercial companies				spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z wyłącznym kapitałem prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation		
O G Ó Ł E M ..... **T O T A L**	2015	4184409	151	456910	350	314681	85552	17561	2972144
	2020	4663378	50	552091	281	365218	78645	11203	3326791
	2022	4995042	41	631670	286	412277	85475	11015	3556851
	2023	**5150034**	**39**	**665866**	**296**	**434188**	**88209**	**10708**	**3660571**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2022	71322	2	7044	23	4740	1240	1213	55568
Agriculture, forestry and fishing	2023	72164	2	7084	25	4821	1197	1147	56438
Przemysł	2022	433751	19	83876	71	54870	12382	917	311420
Industry	2023	439917	17	87221	72	57391	12336	906	314492
górnictwo i wydobywanie	2022	4482	1	1933	5	1351	235	5	2160
mining and quarrying	2023	4474	1	1925	7	1361	222	5	2159
przetwórstwo przemysłowe	2022	399486	16	63640	46	42989	9814	786	300308
manufacturing	2023	404496	14	65845	43	44806	9708	749	303374
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	2022	15356	—	12994	12	7464	1921	74	1882
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2023	16552	—	14112	15	8139	2027	104	1931
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	2022	14427	2	5309	8	3066	412	52	7070
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2023	14395	2	5339	7	3085	379	48	7028
Budownictwo	2022	699068	8	79862	14	52447	9146	506	590796
Construction	2023	727634	9	85534	13	56095	9497	484	613734
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	2022	1005572	3	133629	20	84601	25354	2231	750842
Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2023	1008207	3	138986	21	87496	25917	2122	748421

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 1 (536). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ[a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY[a] RECORDED IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym Of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state-owned enterprises	spółki handlowe commercial companies				spółdzielnie cooperatives	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z wyłącznym kapitałem prywatnym krajowym with exclusive private domestic capital	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation		
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	2022	290042	2	34676	27	21063	6280	61	243245
	2023	293286	1	37648	26	22801	6845	57	243587
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] ..... Accommodation and catering[Δ]	2022	161144	—	22806	12	13956	3362	335	117084
	2023	164141	—	24552	11	14919	3618	328	118369
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	2022	260423	—	45418	28	29862	5383	61	206999
	2023	287884	—	47332	28	30835	5686	60	232565
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2022	123436	—	18776	14	12697	1505	548	96834
	2023	128695	—	19052	15	12827	1572	535	95648
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] ..... Real estate activities	2022	293374	5	42666	27	27460	5212	4015	53241
	2023	300753	5	44878	28	29245	5260	3960	54491
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2022	537748	2	86715	31	60691	7632	204	422353
	2023	560232	2	91437	32	63983	7883	198	439978
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] Administrative and support service activities	2022	174820	—	36263	6	22330	5061	405	127387
	2023	184318	—	38618	8	23781	5287	391	134318
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2022	26796	—	91	—	57	6	2	300
	2023	27025	—	103	—	68	8	2	356
Edukacja ..... Education	2022	172499	—	9972	—	7022	610	106	99134
	2023	179507	—	10963	1	7703	669	106	105007
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	2022	294476	—	15320	7	11482	522	225	262693
	2023	306227	—	16479	10	12290	559	217	273242
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2022	89903	—	6385	6	4302	516	74	43560
	2023	92080	—	6904	6	4693	518	77	44658
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	2022	341356	—	7795	—	4488	1233	85	175382
	2023	355717	—	8715	—	5022	1326	83	185255
Organizacje i zespoły eksterytorialne ..... Activities of extraterritorial organisations and bodies	2022	274	—	3	—	—	1	—	—
	2023	277	—	3	—	1	—	—	—

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 2 (537). **SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial						Cywilne Civil law partnerships	Inne[a] Others[a]
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	partnerskie i komandytowo-akcyjne professional and joint stock-limited partnerships		
OGÓŁEM TOTAL	2015	746038	456910	11380	382394	35896	20391	6849	286759	2369
	2020	846622	552091	9880	457557	35004	43741	5909	291923	2608
	2022	926125	631670	11136	539811	35337	38757	6629	291752	2703
	2023	**960226**	**665866**	**11843**	**576790**	**34049**	**36761**	**6423**[b]	**291612**	**2748**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2022	11022	7044	86	6375	344	205	34	2851	1127
	2023	11049	7084	83	6425	337	205	34	2831	1134
Przemysł Industry	2022	120279	83876	2405	70946	5374	4814	337	35971	432
	2023	123402	87221	2438	74672	5163	4625	323	35745	436
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2022	2301	1933	88	1606	99	121	19	368	—
	2023	2296	1925	82	1623	91	110	19	371	—
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2022	98001	63640	1938	52288	4987	4156	271	34353	8
	2023	99980	65845	1967	54838	4784	3996	260	34127	8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] electricity, gas, steam and air conditioning supply	2022	13376	12994	232	12300	135	303	24	382	—
	2023	14494	14112	239	13410	140	300	23	382	—
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2022	6601	5309	147	4752	153	234	23	868	424
	2023	6632	5339	150	4801	148	219	21	865	428
Budownictwo Construction	2022	107326	79862	996	67218	3202	7946	500	27015	449
	2023	112983	85534	1016	73536	3078	7438	466	26996	453
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2022	251325	133629	1478	111790	12663	7150	548	117696	—
	2023	256470	138986	1593	117973	12075	6815	530	117484	—
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2022	46320	34676	261	30712	1783	1834	86	11643	1
	2023	49215	37648	279	33820	1725	1743	81	11566	1
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] Accommodation and catering[Δ]	2022	42768	22806	156	19523	1536	1504	87	19962	—
	2023	44490	24552	165	21348	1512	1439	88	19938	—

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy. b W tym spółki partnerskie — 2471.

a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific provisions are used. b Of which professional partnerships — 2471.

TABL. 2 (537). **SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS (cont.)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Handlowe Commercial						Cywilne Civil law partnerships	Inne[a] Others[a]
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	partnerskie i komandytowo-akcyjne professional and joint stock-limited partnerships		
Informacja i komunikacja	2022	52942	45418	1480	41426	933	1441	138	7523	1
Information and communication	2023	54822	47332	1683	43349	877	1293	130	7489	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2022	22552	18776	1217	15285	654	1027	593	3775	1
Financial and insurance activities	2023	22812	19052	1249	15666	598	962	577	3759	1
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2022	49364	42666	703	35038	2481	3745	699	6164	534
Real estate activities	2023	51672	44878	734	37549	2418	3532	645	6229	565
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2022	112060	86715	1498	75503	2397	4947	2370	25339	6
Professional, scientific and technical activities	2023	116859	91437	1671	80354	2304	4757	2351	25416	6
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	2022	46628	36263	320	32713	1049	2038	143	10227	138
Administrative and support service activities	2023	49195	38618	354	35168	1051	1910	135	10440	137
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2022	103	91	2	80	3	5	1	11	1
Public administration and defence; compulsory social security	2023	117	103	3	92	3	4	1	13	1
Edukacja	2022	14842	9972	57	9080	420	391	24	4870	—
Education	2023	15946	10963	69	10087	421	363	23	4983	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2022	22954	15320	144	11200	1897	1066	1013	7634	—
Human health and social work activities	2023	24056	16479	158	12388	1890	1061	982	7577	—
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2022	10625	6385	278	5535	235	322	15	4238	2
Arts, entertainment and recreation	2023	11152	6904	284	6059	238	306	17	4246	2
Pozostała działalność usługowa	2022	14638	7795	49	7074	331	309	32	6832	11
Other service activities	2023	15625	8715	59	8004	325	295	32	6899	11
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2022	4	3	—	3	—	—	—	1	—
Activities of extraterritorial organisations and bodies	2023	4	3	—	3	—	—	—	1	—

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy.
a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific provisions are used.

DZIAŁ XXVIII
PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY

Uwagi ogólne

1. W opracowaniu działu wykorzystano bazy danych oraz najnowsze publikacje organizacji międzynarodowych i poszczególnych krajów (dostępne, jeśli nie zaznaczono inaczej, do połowy listopada 2024 r.). Podstawowy materiał źródłowy stanowiły dane ONZ oraz jej wyspecjalizowanych agend, takich jak FAO i MOP, jak również: OECD, UE (Eurostatu), Banku Światowego, WTO i innych organizacji międzynarodowych. Wykaz źródeł podano w ust. 16 niniejszych uwag, natomiast pod tablicami — odsyłacze numerowe do wykazu, wskazujące na konkretne źródło informacji.

W większości przypadków organizacje międzynarodowe zestawiają dane pozyskiwane z krajowych instytucji statystycznych. Dane te mogą być publikowane w niezmienionej formie lub stanowić podstawę do wyliczania innych wielkości i wskaźników.

Różnice metodologiczne w systemach statystycznych poszczególnych krajów powodują, że prezentowane dane nie zawsze są w pełni porównywalne.

Niektóre informacje podane w retrospekcji różnią się od poprzednio publikowanych, ze względu na aktualizację danych w materiałach źródłowych. Dane dla Polski podano zgodnie ze źródłami międzynarodowymi, co w niektórych przypadkach może powodować różnice w stosunku do danych publikowanych w innych częściach rocznika oraz w innych wydawnictwach GUS.

2. W tabl. 8 uwzględniono wszystkie kraje świata, a w tabl. 9 — terytoria niesamodzielne według ich przynależności politycznej. Nazwy krajów zostały ujednolicone zgodnie z „Urzędowym wykazem nazw państw i terytoriów niesamodzielnych" Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Oboczne nazwy państw, zalecane przez Komisję, zostały zamieszczone jedynie w tabl. 8.

3. W obliczeniach **miejsca Polski w świecie i Europie** (tabl. 4 i 5) uwzględniono wszystkie kraje, z wyjątkiem terytoriów niesamodzielnych. Zmiany w podziale politycznym świata (powstawanie nowych państw) brano pod uwagę w takim stopniu, w jakim umożliwiały to materiały źródłowe. Oznacza to niejednorodność w liczbie państw przy ustalaniu lokaty Polski dla różnych tematów.

Dane dotyczące **Chin,** jeśli nie zaznaczono inaczej, nie obejmują Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkongu i Makau.

Rosję, jeśli nie zaznaczono inaczej, zaliczono do Europy, a **Turcję** — do Azji.

CHAPTER XXVIII
INTERNATIONAL REVIEW

General notes

1. In the compilation of the chapter data from the databases and the latest publications of international organisations and individual countries (available, unless otherwise stated, until mid-November 2024) were used. The basic source material came from the publications and the databases of the UN and its specialised agencies, such as the FAO and the ILO, as well as from: the OECD, the EU (Eurostat), the World Bank, the WTO and other international organisations. A list of sources is provided in item 16 of the notes, while under the tables — numbered references to the list indicating the specific source of information.

In most cases, international organisations compile data obtained from national statistical institutions. These data may be published unchanged or serve as the basis for calculating other values and indicators.

Methodological differences in the statistical systems of individual countries cause that presented data are not always fully comparable.

Some of the information presented in the retrospect differs from that previously published due to data updates and revisions in the latest editions of source materials. Data for Poland are presented according to the international sources, therefore, in some cases, they may differ from those published in other chapters of the yearbook as well as in other publications of Statistics Poland.

2. In table 8, all countries of the world are presented and in table 9 — non-self-governing territories according to their political affiliation. The names of the countries have been standardised in accordance with "The official list of names of countries and non-self-governing territories" of the Commission on Standardisation of Geographical Names outside the Republic of Poland. Variant names, recommended by the Commission, are provided only in table 8.

3. In calculations of **Poland's place in the world and in Europe** (tables 4 and 5) all countries were included, except for non-self-governing territories. Changes in the political division of the world (establishment of new countries) were taken into account as far as the source materials allowed. This may result in inconsistency in the number of countries taken into account when determining Poland's ranking for different topics.

Data for **China,** unless otherwise stated, do not include Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.

Russia, unless otherwise stated, is included in Europe and **Türkiye (Turkey)** — in Asia.

4. Do **Unii Europejskiej** (UE) należy 27 krajów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Włochy, od 1 maja 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry, od 1 stycznia 2007 r. — Bułgaria i Rumunia, od 1 lipca 2013 r. — Chorwacja. Od 1 lutego 2020 r. Wielka Brytania nie jest już członkiem UE.

Euro, jako jednostka walutowa UE, zostało wprowadzone do obiegu gospodarczego z dniem 1 stycznia 1999 r. Do **strefy euro** należy 20 krajów: Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Włochy, od 1 stycznia 2001 r. — Grecja, od 1 stycznia 2007 r. — Słowenia, od 1 stycznia 2008 r. — Cypr i Malta, od 1 stycznia 2009 r. — Słowacja, od 1 stycznia 2011 r. — Estonia, od 1 stycznia 2014 r. — Łotwa, od 1 stycznia 2015 r. — Litwa, od 1 stycznia 2023 r. — Chorwacja.

Podstawowym źródłem danych do tabl. 6, prezentującej wybrane wskaźniki dla Polski na tle UE i strefy euro, jest baza danych Eurostatu (Urząd Statystyczny Unii Europejskiej). Dane pobrano z bazy w dniach 14 i 15 listopada 2024 r.

5. Dane w zakresie wskaźników społeczno-gospodarczych świata (tabl. 1) dotyczące:

1) **ludności** — grupowane są według kontynentów oraz zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem świata na:
   a) regiony bardziej rozwinięte, do których zaliczono kraje Ameryki Północnej i Europy oraz Australię, Japonię i Nową Zelandię,
   b) regiony mniej rozwinięte, do których zaliczono pozostałe kraje;
2) **ludności aktywnej zawodowo** — grupowane są zgodnie ze stosowanym przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) podziałem geograficznym świata na:
   a) Afrykę,
   b) Amerykę Północną,
   c) Amerykę Środkową i Południową,
   d) Azję (z wyłączeniem Azji Środkowej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku,
   e) kraje Europy i Azji Środkowej — Armenia, Azerbejdżan, Cypr, Gruzja, Izrael, Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Uzbekistan,
   f) kraje arabskie, do których zaliczono: Arabię Saudyjską, Bahrajn, Irak, Jemen, Jordanię, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Palestynę, Syrię, Zjednoczone Emiraty Arabskie;
3) **rozwoju społeczeństwa informacyjnego** (w tym telefonów, Internetu) — przedstawiono według stosowanego przez Bank Światowy podziału świata na kraje i terytoria o wysokim oraz o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego, według wartości dochodu narodowego brutto (DNB) na 1 mieszkańca w poprzednim roku (co może powodować różnice w ich przyporządkowaniu do danej grupy w poszczególnych latach); w 2023 r. (tj. ostatnim roku, dla którego prezentowane są wskazane dane) do krajów i terytoriów o:

4. The European Union (EU) consists of 27 countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden, Italy, since 1 May 2004 — Cyprus, Czechia, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 January 2007 — Bulgaria and Romania, since 1 July 2013 — Croatia. Since 1 February 2020, the United Kingdom is no longer the EU member.

Euro, as the currency unit of the EU, was introduced on 1 January 1999. **The euro area** consists of 20 countries: Austria, Belgium, Finland, France, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Italy, since 1 January 2001 — Greece, since 1 January 2007 — Slovenia, since 1 January 2008 — Cyprus and Malta, since 1 January 2009 — Slovakia, since 1 January 2011 — Estonia, since 1 January 2014 — Latvia, since 1 January 2015 — Lithuania, since 1 January 2023 — Croatia.

The main source of data in table 6, presenting selected indicators for Poland against the background of the EU and the euro area, is Eurostat's (the Statistical Office of the European Union) database. The data were extracted from the database on 14 and 15 November 2024.

5. Data on the socio-economic indicators of the world (table 1) concerning:

1) **population** — are grouped by continents as well as according to the UN division of the world into:
   a) more developed regions, to which the countries of North America and Europe as well as Australia, Japan and New Zealand have been included,
   b) less developed regions, which include the countries not mentioned above;
2) **economically active population** — are grouped according to the geographical division of the world adopted by the International Labour Organization (ILO), i.e.:
   a) Africa,
   b) Northern America,
   c) Central and South America,
   d) Asia (excluding Central Asia and Arab states) and the Pacific,
   e) Europe and Central Asia — Armenia, Azerbaijan, Cyprus, Georgia, Israel, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Türkiye (Turkey), Turkmenistan, Uzbekistan,
   f) Arab states, which include: Saudi Arabia, Bahrain, Iraq, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, Palestine, Syria, the United Arab Emirates;
3) **development of information society** (i.a. telephones, the Internet) — are shown according to the division of the world by the World Bank into the countries and territories with high and with middle or low income, based on the gross national income (GNI) per capita in preceding year (which can cause differences in assigning them to a specific group in respective years); in 2023 (the last year for which the indicated data are presented) the countries and territories with:

a) **wysokim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczano te, w których wartość DNB na 1 mieszkańca w 2022 r. wyniosła powyżej 13845 USD, tj. następujące: Andora, Antigua i Barbuda, Arabia Saudyjska, Aruba, Australia, Austria, Bahamy, Bahrajn, Barbados, Belgia, Bermudy, Brunei, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Chile, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Chorwacja, Curaçao, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Gibraltar, Grecja, Grenlandia, Guam, Gujana, Gwinea Równikowa, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kajmany, Kanada, Katar, Korea Południowa, Kuwejt, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mariany Północne, Monako, Nauru, Niemcy, Norwegia, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Oman, Panama, Polinezja Francuska, Polska, Portoryko, Portugalia, Rumunia, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Samoa Amerykańskie, San Marino, Seszele, Singapur, Sint Maarten, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Wyspa Man, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze, Wyspy Turks i Caicos, Zjednoczone Emiraty Arabskie,

b) **średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczano kraje lub terytoria z wartością DNB na 1 mieszkańca w 2022 r. wynoszącą 13845 USD lub mniej, tj. wszystkie inne niż wymienione wyżej, dla których zastosowano dodatkowo podział geograficzny na kraje i terytoria:
   — Afryki Subsaharyjskiej,
   — Ameryki Środkowej i Południowej,
   — Azji Południowej — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
   — Azji Wschodniej oraz Pacyfiku — Chiny, Fidżi, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Kiribati, Korea Północna, Laos, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Palau, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona,
   — Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej — Algieria, Dżibuti, Egipt, Irak, Iran, Jemen, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Zachodni Brzeg i Strefa Gazy (Palestyna),
   — Europy i Azji Środkowej — Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Kosowo, Macedonia Północna, Mołdawia, Rosja, Serbia, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan;

a) **high income** included those, where GNI per capita in 2022 exceeded USD 13845, that is the following: Andorra, Antigua and Barbuda, Saudi Arabia, Aruba, Australia, Austria, the Bahamas, Bahrain, Barbados, Belgium, Bermuda, Brunei, British Virgin Islands, Chile, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Croatia, Curaçao, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Gibraltar, Greece, Greenland, Guam, Guyana, Equatorial Guinea, Spain, the Netherlands, Ireland, Iceland, Israel, Japan, the Cayman Islands, Canada, Qatar, South Korea, Kuwait, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, the Northern Mariana Islands, Monaco, Nauru, Germany, Norway, New Caledonia, New Zealand, Oman, Panama, French Polynesia, Poland, Puerto Rico, Portugal, Romania, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, American Samoa, San Marino, the Seychelles, Singapore, Sint Maarten, Slovakia, Slovenia, the United States, Switzerland, Sweden, Trinidad and Tobago, Uruguay, Hungary, the United Kingdom, Italy, the Isle of Man, the Virgin Islands, the Channel Islands, the Faroe Islands, the Turks and Caicos Islands, the United Arab Emirates,

b) **middle or low income** included countries or territories with GNI per capita amounting in 2022 to USD 13845 or less, that is all those ones other than listed above, additionally divided geographically into countries and territories of:
   — Sub-Saharan Africa,
   — Latin America and Caribbean,
   — South Asia — Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, the Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,
   — East Asia and the Pacific — China, Fiji, the Philippines, Indonesia, Cambodia, Kiribati, North Korea, Laos, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Palau, Papua New Guinea, Samoa, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam, the Marshall Islands, the Solomon Islands,
   — Middle East and North Africa — Algeria, Djibouti, Egypt, Iraq, Iran, Yemen, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Syria, Tunisia, the West Bank and Gaza Strip (Palestine),
   — Europe and Central Asia — Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Kosovo, North Macedonia, Moldova, Russia, Serbia, Tajikistan, Türkiye (Turkey), Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan;

4) **rolnictwa** oraz **przemysłu,** w tym energii i produkcji ważniejszych wyrobów przemysłowych oraz wartości dodanej brutto w przetwórstwie przemysłowym, a także **produktu krajowego brutto** — grupowane są według kontynentów;
5) **handlu zagranicznego** — zgodnie z podziałem geograficznym świata stosowanym przez Międzynarodową Organizację Handlu — WTO (szczegółowy wykaz grupowań krajów zawiera Podręcznik Użytkownika dostępny pod adresem internetowym: https://stats.wto.org/assets/UserGuide/UserGuide_en.pdf), przedstawiono w podziale na:
   — Afrykę,
   — Amerykę Północną (do której zaliczono: Bermudy, Kanadę, Meksyk, Portoryko, Saint-Pierre i Miquelon, Stany Zjednoczone oraz Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych),
   — Amerykę Środkową i Południową,
   — Azję (w tym Australię i Nową Zelandię),
   — Europę (w tym Turcję),
   — Bliski Wschód,
   — kraje Wspólnoty Niepodległych Państw — WNP (do których zaliczono: Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Rosję, Tadżykistan, Turkmenistan oraz Uzbekistan).

6. Dane o **powierzchni** kontynentów podano na podstawie szacunków ONZ.

Dane o powierzchni krajów i terytoriów niesamodzielnych obejmują powierzchnię lądów oraz wód śródlądowych, bez niektórych niezamieszkanych terenów podbiegunowych i wysp.

7. Dane o **ludności** oraz przeliczenia **na 1 mieszkańca** (1000 ludności itp.) odnoszą się, jeśli nie zaznaczono inaczej, do ludności rezydującej (obliczonej według międzynarodowej definicji zamieszkania).

Dane o ludności kontynentów podano na podstawie szacunków ONZ.

Dane o ludności krajów i terytoriów niesamodzielnych, jeśli nie zaznaczono inaczej, dotyczą szacunku na środek danego roku.

8. Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie definicjami z przyjętymi przez MOP.

9. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem, ustalany na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC), obliczono jako udział osób, których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od granicy ubóstwa w ogólnej liczbie ludności. Granica ubóstwa ustalona jest na poziomie 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w danym kraju. Zgodnie z metodologią Eurostatu, wskaźnik jest oparty o dane dotyczące dochodu za rok poprzedzający rok realizacji badania.

10. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Przy obliczaniu tego wskaźnika stosowana jest Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

4) **agriculture** and **industry,** including energy, manufacture of main industrial products and value added in manufacturing, as well as **gross domestic product** — are grouped by continents;
5) **foreign trade** — are grouped according to the geographical division of the world adopted by the World Trade Organization — WTO (the detailed country groups definitions and composition are included in the User Guide available at the Internet address: https://stats.wto.org/assets/UserGuide/UserGuide_en.pdf) as follows:
   — Africa,
   — North America (comprising: Bermuda, Canada, Mexico, Puerto Rico, Saint Pierre and Miquelon, the United States and Virgin Islands of the United States),
   — Central and South America,
   — Asia (including Australia and New Zealand),
   — Europe (including Türkiye (Turkey)),
   — Middle East,
   — Commonwealth of Independent States — CIS (comprising: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russia, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan).

6. Data concerning **the area** of continents are presented on the basis of the UN estimates.

Data on the area of countries and non-self-governing territories include the land areas as well as the inland waters, excluding some uninhabited polar areas and islands.

7. Data on **population** and computations **per capita** (1000 population etc.) refer, unless otherwise stated, to the resident population (calculated according to the international definition of residence).

Data concerning the population of continents are presented on the basis of the UN estimates.

Data on the population of countries and non-self-governing territories, unless otherwise stated, are the mid-year estimates.

8. Economically active population includes all persons acknowledged as employed or as unemployed according to the ILO definitions.

9. At-risk-of-poverty rate, based on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), is calculated as a percentage of persons with an annual equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold in the total population. The poverty threshold is set at 60% of the median annual equivalised disposable income in a given country. According to the Eurostat's methodology, this rate is based on income data from the year preceding the year of the survey.

10. Harmonised Index of Consumer Prices (HICP) is computed according to the unified methodology of the European Union. In compilation of this index the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is applied.

11. Dane o **pogłowiu bydła i trzody chlewnej** dotyczą okresów rocznych kończących się 30 września, tj. obejmują okres od 1 października roku poprzedniego do 30 września danego roku.

Produkcję mięsa z uboju podano w wadze poubojowej ciepłej. Dane nie obejmują podrobów i tłuszczów poubojowych; dotyczą one mięsa: wołowego, cielęcego, bawolego, wieprzowego, baraniego, jagnięcego, koziego, końskiego, króliczego, drobiowego i dziczyzny.

12. Dane o **produkcji wyrobów przemysłowych** podano w oparciu o Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności Gospodarczej (ISIC — Rev. 4) lub o Centralną Klasyfikację Produktów (CPC — Ver. 2.1).

Dane o wydobyciu **gazu ziemnego** dotyczą produkcji gazu z pól naftowych i kopalni węgla, zużytego jako paliwo lub do dalszej przeróbki; nie obejmują one gazu zużytego do utrzymania ciśnienia oraz gazu wytwarzanego z odpadów przemysłowych lub komunalnych.

Dane o produkcji **miedzi rafinowanej** oraz **cynku** dotyczą produkcji pierwotnej i wtórnej.

Dane o produkcji **energii elektrycznej** dotyczą produkcji brutto elektrowni zawodowych i niezawodowych.

13. Energia pierwotna jest to suma energii zawartej w pierwotnych nośnikach energii, takich jak: węgiel kamienny i brunatny, torf, łupki bitumiczne, biopaliwa i odpady stałe, ropa naftowa, kondensat gazowy, biopaliwa ciekłe i gazowe, gaz ziemny, a także energia wodna, pływów i fal morskich, wiatrowa, słoneczna, jądrowa i geotermalna.

Całkowita podaż energii obejmuje sumę ilości energii z poszczególnych nośników (pozyskiwanie energii pierwotnej + import – eksport – bunkier), pomniejszoną/powiększoną o saldo zapasów.

14. Dane o wartości **importu** podano na bazie cif (według międzynarodowej reguły handlu „Cost Insurance and Freight" — CIF), a dane o wartości **eksportu** — na bazie fob (według międzynarodowej reguły handlu „Free On Board" — FOB).

Reeksport i reimport nie zostały wyłączone z handlu zagranicznego ogółem (o ile nie zaznaczono inaczej).

15. Dane dotyczące **produktu krajowego brutto** (PKB) — jeśli nie zaznaczono inaczej — dla krajów Unii Europejskiej, jak również dla krajów spoza UE, które przyjęły unijną metodologię, prezentuje się na podstawie „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej" (ESA 2010), a dla pozostałych krajów — według metodologii „Systemu Rachunków Narodowych" (SNA 2008).

W tabl. 6 zaprezentowano **produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej** (PKB według PPP). Parytety siły nabywczej stanowią rodzaj przeliczników walutowych, które stosuje się w celu przeliczenia wartości ekonomicznych wyrażonych w walutach krajowych na wspólną umowną walutę. Eliminują one wpływ różnic w poziomach

11. Data regarding **stocks of cattle and pigs** concern annual periods ending on 30 September, i.e. they cover the period between 1 October of the preceding year to 30 September of the given year.

Production of meat from slaughtered animals is given in post-slaughter warm weight. Data do not include post-slaughter pluck and fats; they concern meat of the following species: beef, veal, buffalo, pork, mutton, lamb, goat, horse, rabbit, poultry and game.

12. Data concerning **manufacture of industrial goods** are presented pursuant to the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC — Rev. 4) or the Central Product Classification (CPC — Ver. 2.1).

Data on production of **natural gas** concern the production of gas from oil fields and coal mines, used as a fuel or for further processing; they do not include gas used to maintain pressure and extraction losses as well as gas produced from industrial or municipal waste.

Data on production of **refined copper** as well as **zinc** concern primary and secondary production.

Data on production of **electricity** concern the gross production of public and non-public power plants.

13. Primary energy covers the sum of energy from the primary energy commodities, such as: hard coal, brown coal, peat, oil shale, solid biofuels and waste, crude petroleum, natural gas liquids, liquid biofuels and biogas, natural gas, as well as hydro, tidal, wave, wind, solar, nuclear and geothermal energy.

Total energy supply equals the sum of energy quantities from individual commodities (production of primary energy + imports – exports – bunker) decreased/increased by the stock balance.

14. Data regarding the value of **imports** are presented on a cif basis (according to the international commerce terms "Cost Insurance and Freight" — CIF) and those regarding the value of **exports** — on a fob basis (according to the international commerce terms "Free on Board" — FOB).

Re-exports and re-imports are included in total merchandise trade (unless otherwise stated).

15. Data concerning **gross domestic product** (GDP), unless otherwise stated, for European Union countries, as well as for non-EU countries that have adopted the EU methodology, are presented according to "The European System of National and Regional Accounts in the European Union" (ESA 2010) and for other countries — according to the methodology of "The System of National Accounts" (2008 SNA).

Table 6 presents **gross domestic product according to purchasing power parity** (GDP at PPP). Purchasing power parities are types of currency conversion rates that are used to convert economic values expressed in local currencies to a common conventional currency. Through the

cen między państwami uczestniczącymi w badaniu, a tym samym umożliwiają bezpośrednie porównanie wolumenu PKB i jego składowych. Parytety siły nabywczej wylicza się m.in. w ramach programów porównań międzynarodowych prowadzonych przez UE i OECD, a także przez Bank Światowy, stosując koszyk porównywalnych towarów i usług. Wspólną umowną walutą przyjętą w UE jest standard siły nabywczej (PPS — Purchasing Power Standard), natomiast umowną walutą stosowaną przez Bank Światowy jest dolar międzynarodowy. Wartość 1 PPS lub 1 dolara międzynarodowego równa się liczbie jednostek waluty danego kraju odpowiadającej 1 euro lub 1 dolarowi amerykańskiemu na rynku krajowym, przy uwzględnieniu relacji cen danego kraju do cen pozostałych krajów biorących udział w porównaniu.

16. Wykaz źródeł wykorzystanych przy opracowaniu tablic:

elimination of differences in price level between all countries taking part in the survey, they enable direct comparisons of GDP and its main elements. Purchasing power parities are computed, among others, within the international comparisons programmes carried out by the EU, the OECD and also by the World Bank, using a basket of comparable goods and services. Purchasing Power Standard (PPS) is a common conventional currency adopted by the EU, whereas international dollar is used by the World Bank. The value of 1 PPS or 1 international dollar is equal to the number of units of currency of a given country corresponding to 1 euro or 1 USD on the domestic market, taking into account the ratio of prices in a given country to prices in all other countries participating in the comparisons.

16. List of sources used in the compilation of the tables:

[1] „Calendario Atlante de Agostini 2024", Istituto Geografico de Agostini, Novara 2023.

[2] „DataBank", The World Bank Database, World Bank Group, https://databank.worldbank.org/.

[3] „Encyclopaedia Britannica", Encyclopaedia Britannica Inc., https://www.britannica.com/.

[4] „Energy Statistics Yearbook 2021", UN Statistics Division, New York 2024, https://unstats.un.org/unsd/energystats/pubs/yearbook/.

[5] „EU Transport in Figures – Statistical Pocketbook 2024", Publications Office of the European Union, Luxembourg 2024, https://transport.ec.europa.eu/facts-funding/studies-data/eu-transport-figures-statistical-pocketbook_en.

[6] „Eurostat's Database", European Commission, Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat.

[7] „FAOSTAT", Statistical Databases of the UN Food and Agriculture Organization (FAO), https://www.fao.org/faostat/en/#home.

[8] „IEA Data and statistics", Databases of the International Energy Agency (IEA), https://www.iea.org/data-and-statistics.

[9] „ILOSTAT", Statistical Database of the International Labour Organization (ILO), https://ilostat.ilo.org/.

[10] „Industrial Commodity Statistics Database", UN Statistics Division, https://unstats.un.org/unsd/industry.

[11] „ITU Statistics", Statistical Database of the International Telecommunication Union (ITU), https://www.itu.int/itu-d/sites/statistics/.

[12] „Mineral Commodity Summaries 2024", U.S. Geological Survey (USGS), Reston 2024, https://pubs.usgs.gov/publication/mcs2024.

[13] „Minerals Yearbook 2022. Volume I. Metals and Minerals", U.S. Geological Survey (USGS), Reston 2024, https://pubs.er.usgs.gov/publication/70048194.

[14] „Monthly Bulletin of Statistics Online (MBS)", UN Statistics Division, https://unstats.un.org/unsd/mbs/app/DataSearchTable.aspx.

[15] „National Accounts Main Aggregates Database", UN Statistics Division, https://unstats.un.org/unsd/snaama.

[16] „OECD Data Explorer", Statistical Databases of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), https://data-explorer.oecd.org/.

[17] „OECD–FAO Agricultural Outlook 2023–2032", OECD Publishing, Paris 2023, https://doi.org/10.1787/08801ab7-en.

[18] „Statista – The Statistics Portal for Market Data. Market Research and Market Studies", Statista Inc., https://www.statista.com/.

[19] „Statistical Review of World Energy 2024", Energy Institute, London 2024, https://www.energyinst.org/statistical-review.

[20] „The Automobile Industry Pocket Guide 2024/2025”, European Automobile Manufacturers’ Association, Brussels 2024, https://www.acea.auto/publication/the-automobile-industry-pocket-guide-2024-2025/.

[21] „The World Copper Factbook 2024”, International Copper Study Group, Lisbon 2024, https://icsg.org/copper-factbook/.

[22] „UNECE Data Portal”, Statistical Database of UN Economic Commission for Europe (UNECE), https://w3.unece.org/PXWeb/en.

[23] „UNIDO Statistics Portal”, Statistical Databases of UN Industrial Development Organization (UNIDO), https://stat.unido.org/.

[24] „United Nations Demographic Yearbook 2022”, UN Statistics Division, New York 2023, https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/.

[25] „World Population Prospects. The 2024 Revision Population Database”, UN Department of Economic and Social Affairs (DESA)/Population Division, https://population.un.org/wpp/.

[26] „World Steel in Figures 2024”, World Steel Association, Brussels 2024, https://worldsteel.org/data/world-steel-in-figures/

[27] „WTO Stats”, Statistical Data Portal of the World Trade Organization (WTO), https://stats.wto.org/.

TABL. 1 (538). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA**[a]

SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ NA 1 km^2 (gęstość zaludnienia) POPULATION DENSITY PER 1 km^2					
ŚWIAT	**57,3**	**60,5**	**61,5**	**62,1**	**WORLD**
regiony bardziej rozwinięte	25,7	26,2	26,2	26,2	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	76,3	81,2	82,8	83,7	less developed regions
Afryka	41,3	46,7	49,0	50,1	Africa
Ameryka Północna[b]	19,4	20,3	20,4	20,5	North America[b]
Ameryka Środkowa i Południowa	30,6	31,9	32,3	32,5	Central and South America
Australia i Oceania[c]	4,8	5,2	5,3	5,4	Australia and Oceania[c]
Azja[d]	143	149	151	152	Asia[d]
Europa[e]	33,7	33,9	33,8	33,8	Europe[e]
PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	**11,8**	**9,0**	**8,8**	**8,7**	**WORLD**
regiony bardziej rozwinięte	0,8	–1,9	–1,9	–1,4	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	14,0	11,1	10,8	10,6	less developed regions
Afryka	26,0	23,8	23,4	23,4	Africa
Ameryka Północna[b]	3,8	0,8	1,5	1,9	North America[b]
Ameryka Środkowa i Południowa	10,9	7,3	7,4	7,6	Central and South America
Australia i Oceania[c]	10,4	9,0	7,9	8,4	Australia and Oceania[c]
Azja[d]	10,7	7,5	6,9	6,6	Asia[d]
Europa[e]	–0,3	–3,0	–3,1	–2,6	Europe[e]
LUDNOŚĆ W WIEKU 15—64 LATA W % OGÓŁU LUDNOŚCI POPULATION AGED 15—64 IN % OF TOTAL POPULATION					
ŚWIAT	**65,1**	**64,8**	**64,9**	**65,0**	**WORLD**
regiony bardziej rozwinięte	66,0	64,6	64,2	64,0	more developed regions
regiony mniej rozwinięte	65,0	64,9	65,1	65,2	less developed regions
Afryka	55,4	56,2	56,7	57,0	Africa
Ameryka Północna[b]	66,6	65,6	65,2	65,0	North America[b]
Ameryka Środkowa i Południowa	66,7	67,3	67,5	67,6	Central and South America
Australia i Oceania[c]	64,7	64,3	64,1	64,1	Australia and Oceania[c]
Azja[d]	67,2	67,0	67,1	67,2	Asia[d]
Europa[e]	66,6	65,0	64,6	64,4	Europe[e]
LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO w mln — szacunki MOP ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION in millions — ILO estimates					
ŚWIAT	**3327**	**3407**	**3594**	**3668**	**WORLD**
Afryka	445	498	534	550	Africa
Ameryka Północna	182	188	192	195	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	292	294	316	320	Central and South America
Azja (bez krajów Azji Środkowej i krajów arabskich) i kraje Pacyfiku	1930	1971	2044	2092	Asia (excluding Central Asia countries and the Arab states) and the Pacific
Europa i Azja Środkowa	438	440	448	448	Europe and Central Asia
Kraje arabskie	51,7	57,5	60,8	62,6	Arab states

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 693. b, d, e Łącznie z: b — Bermudami, Grenlandią oraz Saint-Pierre i Miquelon, d — europejską częścią Turcji, e — azjatycką częścią Rosji. c Bez Hawajów, zaliczonych do Ameryki Północnej.

a See general notes, item 5 on page 693. b, d, e Including: b — Bermuda, Greenland and Saint Pierre and Miquelon, d — the European part of Türkiye (Turkey), e — the Asian part of Russia. c Excluding Hawaii which is included in the North America.

TABL. 1 (538). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ NA 1000 LUDNOŚCI MOBILE TELEPHONE SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	**961**	**1055**	**1081**	**1106**	**WORLD**
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	1227	1258	1313	1341	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	901	1013	1044	.	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	745	821	886	.	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	1116	1027	1096	.	Central and South America
Azja Południowa	744	843	838	836	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	1015	1242	1268	.	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	962	1042	1185	.	Middle East and North Africa
Europa i Azja Środkowa	1098	1104	1112	.	Europe and Central Asia
UŻYTKOWNICY INTERNETU NA 1000 LUDNOŚCI INTERNET USERS PER 1000 POPULATION					
ŚWIAT	**399**	**593**	**644**	**674**	**WORLD**
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	783	900	920	931	Countries of high economic level
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	314	523	620	.	Countries of middle and low economic level
Afryka Subsaharyjska	162	284	342	.	Sub-Saharan Africa
Ameryka Środkowa i Południowa	534	734	775	832	Central and South America
Azja Południowa	142	391	429[b]	.	South Asia
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	440	665	748	771	East Asia and the Pacific
Bliski Wschód i Afryka Północna	390	645	727	.	Middle East and North Africa
Europa i Azja Środkowa	519	750	819	.	Europe and Central Asia
PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe) — 2015=100 AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices) — 2015=100					
ŚWIAT	**100,0**	**108,0**	**111,1**	.	**WORLD**
Afryka	100,0	115,0	118,3	.	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100,0	108,0	107,8	.	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100,0	107,2	104,9	.	of which North America
Australia i Oceania	100,0	90,1	108,5	.	Australia and Oceania
Azja	100,0	108,7	114,0	.	Asia
Europa	100,0	103,3	101,9	.	Europe
PRODUKCJA ŻYWNOŚCI NA 1 MIESZKAŃCA (ceny stałe) — 2015=100 FOOD PRODUCTION PER CAPITA (constant prices) — 2015=100					
ŚWIAT	**100,0**	**102,3**	**103,6**	.	**WORLD**
Afryka	100,0	101,4	99,4	.	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100,0	103,4	102,2	.	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100,0	103,4	100,5	.	of which North America
Australia i Oceania	100,0	84,1	95,9	.	Australia and Oceania
Azja	100,0	104,0	108,1	.	Asia
Europa	100,0	102,8	102,0	.	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 693. b 2021 r.
a See general notes, item 5 on page 693. b 2021.

TABL. 1 (538). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**

SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
ZBIORY ZBÓŻ w mln t PRODUCTION OF CEREALS in million tonnes					
ŚWIAT	**2838**	**3004**	**3060**	.	**WORLD**
Afryka	188	214	218	.	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	723	787	780	.	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	485	499	476	.	of which North America
Australia i Oceania	38,3	27,7	57,3	.	Australia and Oceania
Azja	1385	1449	1481	.	Asia
Europa	504	526	523	.	Europe
PRODUKCJA MIĘSA Z UBOJU[b] w mln t PRODUCTION OF MEAT FROM SLAUGHTERED ANIMALS[b] in million tonnes					
ŚWIAT	**327**	**339**	**361**	.	**WORLD**
Afryka	19,3	21,4	22,7	.	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	99,4	108	112	.	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	47,8	52,2	52,7	.	of which North America
Australia i Oceania	7,0	6,6	6,5	.	Australia and Oceania
Azja	140	137	155	.	Asia
Europa	61,0	65,1	64,2	.	Europe
CAŁKOWITA PODAŻ ENERGII[c] NA 1 MIESZKAŃCA w GJ TOTAL ENERGY SUPPLY[c] PER CAPITA in GJ					
ŚWIAT	**74**	**72**	**76**[d]	**77**[e]	**WORLD**
Afryka	26	25	25[d]	.	Africa
Ameryka Północna	286	260	271[d]	286[e]	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	57	50	53[d]	56[e]	Central and South America
Australia i Oceania	163	158	152[d]	217[ef]	Australia and Oceania
Azja	60	64	67[d]	.	Asia
Europa	140	135	145[d]	139[e]	Europe
ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA w kWh CONSUMPTION OF ELECTRICITY PER CAPITA in kWh					
ŚWIAT	**3268**	**3434**	**3599**[d]	**3698**[e]	**WORLD**
Afryka	643	628	649[d]	.	Africa
Ameryka Północna	13815	13110	13352[d]	13532[e]	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	2632	2509	2678[d]	2736[e]	Central and South America
Australia i Oceania	7627	7327	7250[d]	10035[ef]	Australia and Oceania
Azja	2648	3113	3318[d]	.	Asia
Europa	6453	6272	6551[d]	6313[e]	Europe

a, b, c Patrz uwagi ogólne: a — ust. 5 na str. 693, b — ust. 11 na str. 696, c — ust. 13 na str. 696. d 2021 r. e Szacunkowe dane wstępne. f Bez Oceanii.

a, b, c See general notes: a — item 5 on page 693, b — item 11 on page 696, c — item 13 on page 696. d 2021. e Preliminary estimated data. f Excluding Oceania.

TABL. 1 (538). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**

SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
IMPORT[b] IMPORTS[b]					
Ceny bieżące — mld USD Current prices — bn USD					
ŚWIAT	**16726**	**17872**	**25657**	**24255**	**WORLD**
Afryka	567	490	739	698	Africa
Ameryka Północna	3152	3222	4583	4366	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	628	530	916	827	Central and South America
Azja	5452	6084	8649	7931	Asia
Europa	5872	6507	9300	8841	Europe
Bliski Wschód	755	674	1021	1082	Middle East
Kraje WNP	299	363	449	510	CIS countries
Ceny stałe — 2015=100 Constant prices — 2015=100					
ŚWIAT[c]	**100,0**	**103,8**	**117,3**	**115,0**	**WORLD[c]**
Afryka	100,0	86,1	97,0	97,1	Africa
Ameryka Północna	100,0	103,8	122,8	120,3	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	100,0	89,7	116,6	111,3	Central and South America
Azja	100,0	115,1	125,8	125,0	Asia
Europa	100,0	98,5	110,5	105,0	Europe
Bliski Wschód	100,0	91,5	114,1	123,8	Middle East
Kraje WNP	100,0	120,2	124,0	146,1	CIS countries
EKSPORT[b] EXPORTS[b]					
Ceny bieżące — mld USD Current prices — bn USD					
ŚWIAT	**16566**	**17650**	**24893**	**23813**	**WORLD**
Afryka	415	396	662	597	Africa
Ameryka Północna	2293	2233	3242	3183	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	537	534	837	806	Central and South America
Azja	5967	6682	9070	8531	Asia
Europa	6011	6543	8717	8704	Europe
Bliski Wschód	886	810	1568	1363	Middle East
Kraje WNP	456	452	797	631	CIS countries
Ceny stałe — 2015=100 Constant prices — 2015=100					
ŚWIAT[d]	**100,0**	**104,0**	**114,1**	**113,8**	**WORLD[d]**
Afryka	100,0	98,6	99,8	104,2	Africa
Ameryka Północna	100,0	98,3	108,7	112,7	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	100,0	99,3	109,2	111,7	Central and South America
Azja	100,0	114,9	130,2	130,6	Asia
Europa	100,0	97,6	106,2	103,5	Europe
Bliski Wschód	100,0	102,4	104,6	105,7	Middle East
Kraje WNP	100,0	109,5	106,6	101,8	CIS countries

a, b Patrz uwagi ogólne: a — ust. 5 na str. 693, b — ust. 14 na str. 696. c Z wyłączeniem importu Hongkongu przeznaczonego do ponownego wywozu (na reeksport). d Z wyłączeniem reeksportu z Hongkongu.

a, b See general notes: a — item 5 on page 693, b — item 14 on page 696. c Excludes Hong Kong's imports for re-exports. d Excluding Hong Kong's re-exports.

TABL. 1 (538). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (dok.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2022	2023	SPECIFICATION
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO[b] GROSS DOMESTIC PRODUCT[b]					
Ceny bieżące Current prices					
Ogółem w mld USD Total in bn USD					
ŚWIAT	**75440**	**85484**	**100835**		**WORLD**
Afryka	2410	2448	2871		Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	25415	27666	34020		North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	19860	22981	27893		of which North America
Australia i Oceania	1470	1699	2080		Australia and Oceania
Azja	26967	32632	38005		Asia
Europa	19180	21038	23859		Europe
Na 1 mieszkańca w USD Per capita in USD					
ŚWIAT	**10161**	**10905**	**12647**		**WORLD**
Afryka	2009	1801	2015		Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	25872	27003	32842		North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	55097	61453	74012		of which North America
Australia i Oceania	36631	38916	46473		Australia and Oceania
Azja	6048	6997	8049		Asia
Europa	25779	28119	32001		Europe
Ceny stałe — 2015=100 Constant prices — 2015=100					
ŚWIAT	**100,0**	**109,1**	**119,5**		**WORLD**
Afryka	100,0	109,4	119,3		Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100,0	104,1	113,0		North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100,0	107,3	115,8		of which North America
Australia i Oceania	100,0	110,1	118,1		Australia and Oceania
Azja	100,0	118,7	131,1		Asia
Europa	100,0	102,2	111,8		Europe
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W PRZETWÓRSTWIE PRZEMYSŁOWYM (ceny stałe) — 2015=100[c] GROSS VALUE ADDED IN MANUFACTURING (constant prices) — 2015=100[c]					
ŚWIAT	**100,0**	**110,0**	**122,6**	**126,1**	**WORLD**
Afryka	100,0	106,5	115,1	117,9	Africa
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	100,0	96,2	103,9	106,3	North, Central and South America
w tym Ameryka Północna	100,0	98,8	105,9	108,7	of which North America
Australia i Oceania	100,0	101,9	101,8	101,2	Australia and Oceania
Azja	100,0	119,9	135,6	141,7	Asia
Europa	100,0	103,9	116,1	115,0	Europe

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 693. b Na podstawie SNA 1993. c Dotyczy wartości w USD w cenach stałych 2015 r.
a See general notes, item 5 on page 693. b According to the 1993 SNA. c Refers to USD denominated values at 2015 constant prices.

Źródło — Source: [2], [4], [7], [9], [11], [14], [15], [25], [27].

TABL. 2 (539). **ZBIORY I PRODUKCJA ŚWIATOWA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH**
WORLD PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS

ARTYKUŁY ROLNE	2015	2020	2022	AGRICULTURAL PRODUCTS
	w mln t	in million tonnes		
Pszenica	742	757	808	Wheat
Żyto	12,9	15,0	13,1	Rye
Jęczmień	148	157	155	Barley
Owies	22,8	25,3	26,4	Oats
Kukurydza	1054	1156	1163	Maize
Ryż	734	773	776	Rice
Proso	28,6	32,3	30,9	Millet
Sorgo	65,9	59,0	57,6	Sorghum
Ziemniaki	365	369	375	Potatoes
Bataty	91,3	88,5	86,4	Sweet potatoes
Maniok	293	308	330	Cassava
Buraki cukrowe	241	250	261	Sugar beet
Trzcina cukrowa	1874	1878	1922	Sugar cane
Rzepak	70,3	72,4	87,2	Rape
Soja	323	356	349	Soybeans
Słonecznik (ziarno)	42,3	50,1	54,3	Sunflower seeds
Oliwki	20,9	23,8	21,4	Olives
Orzeszki ziemne	45,2	54,4	54,2	Groundnuts in shell
Herbata	24,4	28,5	29,8	Tea
Kawa	8,8	11,2	10,8	Coffee
Ziarno kakaowe	4,8	5,6	5,9	Cocoa beans
Bawełna (ziarno)	39,9	41,3	41,6[a]	Cottonseed
Bawełna (włókno)	22,3	24,5	25,4[a]	Cotton (lint)
Len (włókno)	0,7	1,0	0,9	Flax fibre and tow
Włókno agawy (sizal)	0,3	0,2	0,2	Sisal
Kauczuk naturalny	13,4	14,2	15,1	Natural rubber
Tytoń	6,7	5,8	5,8	Tobacco
Warzywa (bez melonów)	1087	1146	1173	Vegetables (excluding melons)
Owoce (z melonami)	838	905	933	Fruits (including melons)
Owoce cytrusowe	145	160	166	Citrus fruits
Mięso z uboju[b]	327	339	361	Meat from slaughtered animals[b]
Mleko krowie	671	750	753	Cows' milk
Jaja kurze	72,2	87,1	87,0	Hen eggs
Wełna nieprana	2,0	1,7	1,8	Wool, greasy

a 2021 r. b Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 696.
a 2021. b See general notes, item 11 on page 696.
Ź r ó d ł o — S o u r c e: [7].

TABL. 3 (540). **PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH**
WORLD PRODUCTION OF MAIN INDUSTRIAL PRODUCTS

WYROBY	2015	2020	2023[a]	PRODUCTS
Energia pierwotna[b] w tys. PJ	570	589	631[c]	Primary energy[b] in thousand PJ
Węgiel kamienny[d] w mln t	6608	6810	7132[e]	Hard coal[d] in million tonnes
Węgiel brunatny[f] i łupki bitumiczne w mln t	1286	924	996[e]	Brown coal[f] and oil shale in million tonnes
Ropa naftowa w mln t	3854	3617	4500[g]	Crude petroleum in million tonnes
Gaz ziemny w tys. PJ	140	158	150	Natural gas in thousand PJ
Rudy (w przeliczeniu na zawartość czystego metalu):				Ores (in terms of pure ingredient):
miedzi w mln t	19,2	20,7	22,4	copper in million tonnes
ołowiu w tys. t	4940	4470	4500	lead in thousand tonnes
cynku w mln t	13,3	12,2	12,0	zinc in million tonnes
srebra w tys. t	27,6	24,1	26,0	silver in thousand tonnes
złota w t	3100	3050	3000	gold in tonnes
Boksyty w mln t	294	364	400	Bauxites in million tonnes
Masło w mln t	10,8	12,3	12,9	Butter in million tonnes
Cukier surowy[h] w mln t	175	174	181	Raw sugar[h] in million tonnes
Wino w mln t	28,7	27,1	23,7	Wine in million tonnes
Piwo[i] w mln t	189	178	188	Beer[i] in million tonnes
Tarcica[k] w hm^3	446	480	481[c]	Sawnwood[k] in hm^3
Masa celulozowa[l] w mln t	137	151	158[c]	Wood pulp[l] in million tonnes
Papier i tektura w mln t	407	400	414[c]	Paper and paperboard in million tonnes
Nawozy mineralne lub chemiczne (w przeliczeniu na czysty składnik) w mln t:				Mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) in million tonnes:
azotowe	121	122	118[c]	nitrogenous
fosforowe	47,2	47,5	46,1[c]	phosphatic
Włókna chemiczne w mln t:				Chemical fibres in million tonnes:
niecelulozowe	60,7	74,1	80,4[c]	non-cellulosic
celulozowe	6,1	6,8	7,3[c]	cellulosic
Cement w mln t	4070	4220	4100	Cement in million tonnes
Surówka żelaza w mln t	1160	1340	1309	Pig iron in million tonnes
Stal surowa w mln t	1627	1883	1904	Crude steel in million tonnes
Miedź rafinowana w mln t	22,8	24,7	26,5	Refined copper in million tonnes
Aluminium pierwotne w mln t	57,8	65,0	70,0	Primary aluminium in million tonnes
Ołów w mln t	10,5	11,6	12,8	Refined lead in million tonnes
Cynk w mln t	13,7	13,8	13,8	Zinc in million tonnes
Cyna w tys. t	357	363	349[c]	Tin in thousand tonnes
Energia elektryczna w TWh	24363	26888	29925	Electricity in TWh
z elektrowni:				from power plants:
cieplnych	16615	17183	17975	thermal
wodnych	3978	4463	4240	hydro
jądrowych	2571	2676	2738	nuclear
innych[m]	1199	2566	4972	other[m]
Całkowita podaż energii pierwotnej w Mtoe	13591	14004	14860[c]	Total primary energy supply in Mtoe
w tym ze źródeł odnawialnych	1756	2053	2930[c]	of which renewables

a Niektóre dane za 2023 r. (lub inny ostatni dostępny rok) wstępne lub szacunkowe. b Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 696. c 2022 r. d Obejmuje antracyt i węgiel bitumiczny. e 2021 r. f Obejmuje węgiel podbitumiczny i lignit. g Razem z kondensatem gazowym (NGL), ropą syntetyczną i podobnymi surowcami. h Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej. i Tylko piwo z jęczmienia. k Łącznie z podkładami kolejowymi. l Masa celulozowa drzewna inna niż do przerobu chemicznego (sodowa, siarczanowa i siarczynowa). m Łącznie z energią wiatrową, słoneczną, geotermalną oraz energią pływów i fal morskich.

a Some data for 2023 (or other most recent year available) are provisional or estimated. b See general notes, item 13 on page 696. c 2022. d Includes anthracite and bituminuous coal. e 2021. f Includes sub-bituminuous coal and lignite. g Together with natural gas liquids (NGL), synthetic oil and similar fuels. h Sugar from sugar beet and sugar cane. i Beer of barley only. k Including sleepers. l Wood pulp other than this for chemical processing (sodium, sulphate or sulphite). m Including wind, solar, geothermal, tide and wave electricity production.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [4], [7], [8], [10], [12], [13], [16]—[19], [21], [23], [26].

TABL. 4 (541). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE**
POLAND IN THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2015	2020	2023	SPECIFICATION
	udział w świecie w % in % of the world			miejsce w świecie place in the world			
Powierzchnia	0,2	0,2	0,2	69	69	69	Total area
Ludność	0,5	0,5	0,5	35	39	39	Population
Zbiory: pszenicy	1,5	1,6	1,6[a]	16	15	15[a]	Production of: wheat
żyta	15,6	19,3	17,8[a]	3	2	2[a]	rye
jęczmienia	2,0	1,9	1,8[a]	14	15	15[a]	barley
kukurydzy	0,3	0,6	0,7[a]	30	23	17[a]	maize
ziemniaków	1,7	2,2	1,6[a]	10	9	13[a]	potatoes
buraków cukrowych	3,9	5,6	5,4[a]	8	6	6[a]	sugar beet
Pogłowie: bydła	0,4	0,4	0,4[a]	44	44	43[a]	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	1,2	1,2	1,0[a]	15	14	15[a]	pigs
Produkcja: mięsa z uboju[b]	1,3	1,6	1,4[a]	14	12	13[a]	Production of: meat from slaughtered animals[b]
mleka krowiego	2,0	2,1	2,0[a]	13	12	12[a]	cows' milk
jaj kurzych	0,8	0,7	.	25	24	.	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej[c]	0,5	0,4	0,4[a]	34	32	35[d]	Production of primary energy[c]
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel kamienny[e]	1,1	0,8	0,8[d]	10	9	10[d]	hard coal[e]
węgiel brunatny[f] i łupki bitumiczne	4,9	5,0	5,3[d]	5	6	6[d]	brown coal[f] and oil shale
cukier surowy[g]	0,9	1,4	1,3	23	15	15[d]	raw sugar[g]
papier i tektura	1,1	1,3	1,3[a]	19	17	18[a]	paper and paperboard
cement	0,4	0,4	0,4	26	25	26[a]	cement
stal surowa	0,6	0,4	0,3	19	21	23	crude steel
miedź rafinowana	2,5	2,3	2,2	10	9	9	refined copper
energia elektryczna	0,7	0,6	0,6	23	26	25	electricity
Import — cif (ceny bieżące)	1,2	1,5	1,5	21	18	17	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	1,2	1,6	1,6	22	20	19	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	0,6	0,7	0,7[a]	24	21	21[a]	Gross domestic product (current prices)

a 2022 r. b, c Patrz uwagi ogólne na str. 696: b — ust. 11, c — ust. 13. d 2021 r. e Obejmuje antracyt i węgiel bitumiczny. f Obejmuje węgiel podbitumiczny i lignit. g Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej.

a 2022. b, c See general notes on page 696: b — item 11, c — item 13. d 2021. e Includes anthracite and bituminuous coal. f Includes sub-bituminuous coal and lignite. g Sugar from sugar beet and sugar cane.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [4], [6]—[8], [12], [13], [15]— [19], [21], [24]—[27].

TABL. 5 (542). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE**
POLAND IN EUROPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2023	2015	2020	2023	SPECIFICATION
	udział w Europie w % in % of Europe			miejsce w Europie place in Europe			
Powierzchnia	1,3	1,3	1,4	9	9	9	Total area
Ludność	5,1	5,1	5,2	8	8	7	Population
Zbiory: pszenicy	4,3	4,9	4,7[a]	6	5	6[a]	Production of: wheat
żyta	17,9	22,4	21,2[a]	3	2	2[a]	rye
jęczmienia	3,2	3,1	3,1[a]	8	8	8[a]	barley
kukurydzy	3,0	5,4	8,1[a]	10	8	4[a]	maize
ziemniaków	5,4	7,3	6,1[a]	6	5	6[a]	potatoes
buraków cukrowych	5,9	9,0	8,0[a]	5	4	4[a]	sugar beet
Pogłowie: bydła	4,9	5,4	5,7[a]	7	8	7[a]	Livestock of: cattle
trzody chlewnej	6,2	6,1	5,4[a]	7	6	7[a]	pigs
Produkcja: mięsa z uboju[b]	6,8	8,1	7,9[a]	5	5	5[a]	Production of: meat from slaughtered animals[b]
mleka krowiego	6,0	6,5	6,7[a]	6	5	5[a]	cows' milk
jaj kurzych	5,4	5,8	.	9	8	.	hen eggs
Pozyskiwanie energii pierwotnej[c]	2,8	2,4	2,4[d]	6	6	6[d]	Production of primary energy[c]
Produkcja wyrobów:							Production of:
węgiel kamienny[e]	17,8	13,2	12,8[d]	2	2	2[d]	hard coal[e]
węgiel brunatny[f] i łupki bitumiczne	11,2	11,6	12,3[d]	3	3	3[d]	brown coal[f] and oil shale
cukier surowy[g]	6,7	9,9	9,4[d]	4	4	4[d]	raw sugar[g]
papier i tektura	4,2	5,1	5,2[a]	9	8	8[a]	paper and paperboard
cement	6,0	7,1	6,9[a]	5	4	5[a]	cement
stal surowa	3,5	3,3	2,9	8	7	7	crude steel
miedź rafinowana	15,5	14,7	15,9	3	3	3	refined copper
energia elektryczna	3,4	3,4	3,8	7	8	7	electricity
Import — cif (ceny bieżące)	3,3	4,0	4,2	10	9	8	Imports — cif (current prices)
Eksport — fob (ceny bieżące)	3,3	4,2	4,4	9	9	10	Exports — fob (current prices)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	2,5	2,8	2,9[a]	10	9	9[a]	Gross domestic product (current prices)

a 2022 r. b, c Patrz uwagi ogólne na str. 696: b — ust. 11, c — ust. 13. d 2021 r. e Obejmuje antracyt i węgiel bitumiczny. f Obejmuje węgiel podbitumiczny i lignit. g Cukier z buraków cukrowych i trzciny cukrowej.

a 2022. b, c See general notes on page 696: b — item 11, c — item 13. d 2021. e Includes anthracite and bituminous coal. f Includes sub-bituminous coal and lignite. g Sugar from sugar beet and sugar cane.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [4], [6]—[8], [12], [13], [15]—[19], [21], [22], [24]—[27].

TABL. 6 (543). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2023 R.**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which: strefa euro (20 krajów) euro area (20 countries)	Polska Poland	SPECIFICATION
Powierzchnia[a] w tys. km^2	4225,1	2901,6	311,9	Total area[a] in thousand km^2
Ludność (średnioroczna):				Average population:
w milionach	448,4	349,2	36,7	in millions
na 1 km^2	106	120	118	per 1 km^2
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 01.01.)	105	104	107	Females per 100 males (as of 01.01.)
Urodzenia żywe na 1000 ludności	8,2	8,1	7,4	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	10,8	10,6	11,1	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	–2,6	–2,4	–3,7	Natural increase per 1000 population
Odpady komunalne wytworzone[b]:				Municipal waste generated[b]:
w milionach ton	229,4	.	13,4	in million tonnes
na 1 mieszkańca w kg	513	.	364	per capita in kg
Emisja gazów cieplarnianych[b] (w ekwiwalencie CO_2) w mln t	3374,7	.	380,5	Greenhouse gas emission[b] (in CO_2 equivalent) in million tonnes
Współczynnik aktywności zawodowej[cd] (przeciętne w roku) w %	75,0	75,0	74,5	Activity rate[cd] (annual averages) in %
Wskaźnik zatrudnienia[cd] (przeciętne w roku) w %	70,4	70,0	72,4	Employment rate[cd] (annual averages) in %
Pracujący[cd] (przeciętne w roku) w mln	199,6	154,9	16,9	Employment[cd] (annual averages) in millions
w tym kobiety	92,9	72,5	7,8	of which women
Pracujący[e] (przeciętne w roku) według rodzajów działalności w %:				Employment[e] (annual averages) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4,1	2,8	8,1	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	22,1	20,5	28,8	industry and construction
usługi[f]	73,8	76,7	63,1	services[f]
Wydajność pracy[g] — UE-27=100	100,0	103,8	82,7	Labour productivity[g] — EU-27=100
Indeks kosztów zatrudnienia — 2022=100	105,2	104,7	112,5	Labour costs index — 2022=100
Stopa bezrobocia[ch] (przeciętne w roku) w %	6,1	6,6	2,8	Unemployment rate[ch] (annual averages) in %
mężczyźni	5,8	6,2	2,8	men
kobiety	6,4	6,9	2,9	women
Stopa bezrobocia długotrwałego[chi] (przeciętne w roku) w %	2,1	2,4	0,8	Long-term unemployment rate[chi] (annual averages) in %
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem[k] w %:				At-risk-of-poverty rate[k] in %:
po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	16,2	16,4	14,0	after social transfers
bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych[l]	24,8	25,4	21,9	before social transfers[l]

a Obszar lądowy łącznie z wodami śródlądowymi. b 2022 r. c Dane na podstawie badania siły roboczej. d, h Dane dotyczą osób w wieku: d — 15—64 lata, h — 15—74 lata. e Na podstawie rachunków narodowych. f Obejmują pozostałe rodzaje działalności. g Mierzona produktem krajowym brutto według parytetu siły nabywczej na 1 pracującego w PPS. i Dotyczy bezrobotnych poszukujących pracy przez 12 miesięcy i więcej. k Na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC); patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 695. l Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i renty rodzinne.

a Land area including inland waters. b 2022. c Data based on the Labour Force Survey (LFS). d, h Data concern population aged: d — 15—64, h — 15—74. e According to the national accounts. f Including other kinds of activity. g Gross domestic product according to purchasing power parity per employed person in PPS. i Data concern unemployed persons looking for a job for 12 months or more. k Data based on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC); see general notes, item 9 on page 695. l Do not include social transfers other than retirement and survivor pensions.

TABL. 6 (543). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2023 R. (cd.)**

POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym strefa euro (20 krajów) euro area (20 countries)	Of which Polska Poland	SPECIFICATION
Struktura spożycia w sektorze gospodarstw domowych[a] (ceny bieżące) w %:				Structure of household's final consumption expenditure[a] (current prices) in %:
żywność i napoje bezalkoholowe	13,6	12,9	18,5	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	4,0	3,7	6,1	alcoholic beverages, tobacco and narcotics
odzież i obuwie	4,3	4,2	4,9	clothing and footwear
użytkowanie i wyposażenie mieszkania[b]	29,9	30,1	25,4	housing, furnishings and household equipment[b]
zdrowie	4,5	4,4	6,5	health
transport i łączność	14,8	14,9	15,2	transport and communications
rekreacja i kultura	8,4	8,4	5,7	recreation and culture
edukacja	0,8	0,8	0,7	education
restauracje i hotele	8,5	9,0	3,9	restaurants and hotels
inne towary i usługi	11,3	11,5	13,0	miscellaneous goods and services
Studenci uczelni[c] (ISCED 2011, szczebel 5—8) na 10 tys. ludności	398	.	371	Students of higher education institutions[c] (ISCED 2011, 5—8 levels) per 10 thousand population
Młodzież niekontynuująca nauki[d] w %	9,5	9,8	3,7	Early leavers from education and training[d] in %
Wykształcenie osób młodych[e] w %	84,1	83,2	93,0	Youth education attainment level[e] in %
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu[f] w %	12,8	12,9	8,7	Lifelong learning[f] in %
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto[a] w %	2,27	2,31	1,45	Gross domestic expenditures on research and development activity (R&D) in % of gross domestic product[a]
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — 2022=100	106,4	105,4	110,9	Harmonised index of consumer prices — 2022=100
Produkcja artykułów rolnych[a]:				Production of agricultural products[a]:
w milionach ton:				in million tonnes:
zboża	270,8	174,6	35,0	cereals
mięso z uboju[g]	43,1	32,9	5,1	meat from slaughtered animals[g]
mleko krowie	153,6	120,2	15,2	cows' milk
na 1 mieszkańca w kg:				per capita in kg:
zboża	605	501	950	cereals
mięso z uboju[g]	96	94	138	meat from slaughtered animals[g]
mleko krowie	343	345	413	cows' milk

a 2022 r. b Łącznie z zaopatrzeniem w wodę, nośnikami energii i prowadzeniem gospodarstwa domowego. c Dane dotyczą roku akademickiego 2021/22. d—f Dane na podstawie badania siły roboczej; obliczono jako udział w ludności ogółem w danej grupie wieku: d — osób w wieku 18—24 lata z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokształcają się, e — osób w wieku 20—24 lata z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym, f — osób w wieku 25—64 lata uczących i dokształcających się. g Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 696.

a 2022. b Including water, electricity, gas and other fuels as well as routine household maintenance. c Data concern the 2021/22 academic year. d—f Data based on the Labour Force Survey (LFS); calculated as a share in the population of the same age group: d — the population aged 18—24 with at most lower secondary education and not in further education and training, e — the population aged 20—24 having completed at least vocational school, f — the population aged 25—64 participating in education and training. g See general notes, item 11 on page 696.

TABL. 6 (543). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2023 R. (cd.)**

POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym Of which: strefa euro (20 krajów) euro area (20 countries)	Polska Poland	SPECIFICATION
Dynamika produkcji przemysłowej[a] (ceny stałe) — 2022=100	98,2	97,8	98,9	Indices of industrial production[a] (constant prices) — 2022=100
w tym:				of which:
górnictwo i wydobywanie	91,7	88,5	97,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	98,6	98,3	99,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	94,8	94,8	101,8	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dynamika produkcji w budownictwie[a] (ceny stałe) — 2022=100	101,4	101,5	105,2	Indices of construction production[a] (constant prices) — 2022=100
Pozyskiwanie energii pierwotnej (wyrażone w oleju ekwiwalentnym)[bcd]:				Total production of primary energy in oil equivalent[bcd]:
w milionach ton (Mtoe)	562,9	386,6	59,4	in million tonnes (Mtoe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	1258	1110	1612	per capita in kg (kgoe)
Zużycie finalne energii (wyrażone w oleju ekwiwalentnym)[bcd]:				Final energy consumption in oil equivalent[bcd]:
w milionach ton (Mtoe)	940,1	746,2	72,4	in million tonnes (Mtoe)
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	2102	2142	1967	per capita in kg (kgoe)
Gospodarstwa posiadające dostęp do Internetu w domu, jako % ogółu gospodarstw domowych[e]	93,1	93,1	93,3	Households having access to the Internet at home as a percentage of total number of households[e]
Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu w domu, jako % ogółu przedsiębiorstw[f]	98,9	99,1	98,7	Enterprises having access to the Internet as a percentage of total number of enterprises[f]
Abonenci telefonii ruchomej[b] na 100 osób	124	124	132	Mobile telephone subscribers[b] per 100 persons
Autostrady[b] (stan w końcu roku) w tys. km	76,1	65,7	1,8	Total length of motorways[b] (at the end of the year) in thousand km
Samochody osobowe w użytkowaniu na 1000 ludności	571	586	601[g]	Passenger cars in use per 1000 population
Produkcja samochodów osobowych w tys. szt.	12160	9227	233	Passenger cars production in thousand units
Import — cif (ceny bieżące) w mld euro:				Imports — cif (current prices) in bn euro:
z krajów UE[h]	4018,5	.	231,0	from EU countries (intra EU)[h]
z krajów spoza UE	2519,9	.	111,3	from non-EU countries (extra EU)

a Dane wyrównane dniami roboczymi. b 2022 r. c Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 696. d Tona oleju ekwiwalentnego jest konwencjonalnie ujednoliconą jednostką zdefiniowaną na bazie tony ropy naftowej o wartości opałowej wynoszącej 41868 kJ/kg. e Dane dotyczą gospodarstw domowych z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata. f Dane dotyczą przedsiębiorstw (niefinansowych) o liczbie pracujących 10 osób i więcej. g Tylko faktycznie użytkowane (szacunkowo); dane nieporównywalne z publikowanymi we wcześniejszych latach (gdy uwzględniano wszystkie zarejestrowane pojazdy). h Według kraju wysyłki.

a Data adjusted by working days. b 2022. c See general notes, item 13 on page 696. d The tonne of oil equivalent is a conventional standardised unit defined on the basis of a tonne of oil with a net calorific value of 41868 kJ/kg. e Data concern households with at least one person aged 16—74. f Data concern enterprises (without financial sector) with 10 or more employed persons. g Only cars factually in use (estimated); data not comparable to those published in previous years (then all registered vehicles were taken into account). h By country of consignment.

TABL. 6 (543). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2023 R. (dok.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2023 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Unia Europejska (27 krajów) European Union (27 countries)	W tym strefa euro (20 krajów) euro area (20 countries)	Of which Polska Poland	SPECIFICATION
Eksport — fob (ceny bieżące) w mld euro:				Exports — fob (current prices) in bn euro:
do krajów UE	4126,6	.	263,4	to EU countries (intra EU)
do krajów spoza UE	2557,3	.	89,5	to non-EU countries (extra EU)
Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki (według SITC Rev. 4)[ab] w eksporcie ogółem w %	17,3[c]	.	9,1	Share of high-tech exports (according to SITC Rev. 4)[ab] in total exports in %
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne[bd] w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	–1,6	.	2,7	Foreign direct investment[bd] in % of gross domestic product (current prices)
Deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	–3,5	–3,6	–5,3	Deficit (–) of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	80,8	87,4	49,7	Debt of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS[e] (ceny bieżące)	38133	39703	30092	Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS[e] (current prices)
Dynamika (ceny stałe) — 2022=100:				Volume indices of — 2022=100:
produktu krajowego brutto	100,4	100,4	100,1	gross domestic product
spożycia prywatnego	102,2	101,9	100,7	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	101,8	101,6	112,6	gross fixed capital formation
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) według rodzajów działalności w %:				Gross value added (current prices) by economic activity in %:
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,8	1,7	3,0	agriculture, forestry and fishing
przemysł i budownictwo	25,7	25,1	33,3	industry and construction
usługi[f]	72,5	73,2	63,7	services[f]
Relacja do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w %:				Relation to gross domestic product (current prices) in %:
spożycia prywatnego	52,9	53,0	57,7	private consumption expenditure
nakładów brutto na środki trwałe	22,0	21,9	17,7	gross fixed capital formation

a Dotyczy następujących grup produktów: sprzęt lotniczy, komputery — maszyny biurowe, elektronika — telekomunikacja, środki farmaceutyczne, aparatura naukowo-badawcza, maszyny elektryczne, maszyny nieelektryczne, chemikalia, uzbrojenie. b 2022 r. c Dane dotyczą eksportu do krajów spoza UE. d Intensywność bezpośrednich inwestycji zagranicznych, obliczona jako udział średniej z sumy napływu oraz odpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (jeśli przeważa odpływ, wskaźnik ma wartość ujemną) w produkcie krajowym brutto. e Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 696. f Obejmują pozostałe rodzaje działalności.

a Data concern the following groups of products: aerospace, computers — office machines, electronics — telecommunications, pharmacy, scientific instruments, electrical machinery, non-electrical machinery, chemistry, armament. b 2022. c Data concern only extra EU exports. d Foreign direct investment intensity, computed as a share of average of inward and outward foreign direct investment flows (if outflows prevail, the indicator has a minus sign) in gross domestic product. e See general notes, item 15 on page 696. f Including other kinds of activity.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [2], [5]—[7], [11], [20], [22].

TABL. 7 (544). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ ŚWIATA**

TOTAL AREA AND POPULATION OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w mln km² Total area in million km²	2000	2010	2015	2020	2021	2022	2023	SPECIFICATION
		ludność w mln population in millions							
Ś W I A T	**130,1**[a]	**6172**	**7022**	**7470**	**7887**	**7954**	**8021**	**8092**	**W O R L D**
Afryka	29,7	831	1072	1220	1381	1414	1447	1481	Africa
Ameryka Północna	18,7	312	345	362	378	379	380	383	North America
Ameryka Środkowa i Południowa	20,1	521	589	620	647	650	654	659	Central and South America
Australia i Oceania[b]	8,5	31,4	37,3	40,6	44,1	44,6	45,0	45,6	Australia and Oceania[b]
Azja[c]	31,0	3748	4240	4483	4688	4718	4748	4778	Asia[c]
Europa[d]	22,1	728	738	744	750	749	747	746	Europe[d]

a Powierzchnia obejmująca łącznie obszar lądowy i wody śródlądowe; bez stref podbiegunowych i niezamieszkałych wysp. b Bez Hawajów, zaliczonych do Ameryki Północnej. c, d Łącznie z: c — europejską częścią Turcji, d — azjatycką częścią Rosji.

a Total surface area, comprising land area and inland waters; excluding Polar Regions and uninhabited islands. b Excluding Hawaii which is included in North America. c, d Including: c — the European part of Türkiye (Turkey), d — the Asian part of Russia.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [24], [25].

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA**

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
AFRYKA AFRICA				
Algieria Algeria	2381,7	46164	19,4	Algier El Djazaïr (Algiers)
Angola Angola	1246,7	36750	29,5	Luanda Luanda
Benin Benin	114,8	14111	125,1	Porto-Novo[a] Porto-Novo[a]
Botswana Botswana	581,7	2480	4,4	Gaborone Gaborone
Burkina Faso Burkina Faso	270,8	23026	84,2	Wagadugu Ouagadougou
Burundi Burundi	27,8	13689	527,5	Gitega[b] Gitega[b]
Czad Chad	1284,0	19319	15,3	Ndżamena N'Djamena
Demokratyczna Republika Konga Democratic Republic of the Congo	2345,0	105790	46,7	Kinszasa Kinshasa
Dżibuti Djibouti	23,0	1153	49,7	Dżibuti Djibouti
Egipt Egypt	996,6	114536	115,1	Kair Cairo
Erytrea Eritrea	121,1	3470	28,6	Asmara Asmara
Eswatini (Suazi) Eswatini (Swaziland)	17,4	1231	70,9	Mbabane[c] Mbabane[c]
Etiopia Ethiopia	1120,0	128692	128,7	Addis Abeba Addis Ababa
Gabon Gabon	267,7	2485	9,6	Libreville Libreville
Gambia Gambia (The Gambia)	10,7	2698	266,6	Bandżul Banjul
Ghana Ghana	238,5	33788	148,5	Akra Accra
Gwinea Guinea	245,9	14405	58,6	Konakry Conakry
Gwinea Bissau Guinea-Bissau	36,1	2153	76,6	Bissau Bissau
Gwinea Równikowa Equatorial Guinea	28,1	1848	65,9	Malabo Malabo

a Rzeczywistą stolicą jest Kotonu. b Siedzibą rządu jest Bużumbura. c Stolica administracyjna; siedzibą parlamentu i króla jest Lobamba.

a De facto capital is Cotonou. b The seat of the government is Bujumbura. c The administrative capital; the legislative and royal capital is Lobamba.

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
AFRYKA (dok.) AFRICA (cont.)				
Kamerun Cameroon	466,1	28373	60,9	Jaunde Yaoundé
Kenia Kenya	582,6	55339	95,3	Nairobi Nairobi
Komory Comoros	1,9	850	457,0	Moroni Moroni
Kongo Congo	342,0	6183	18,1	Brazzaville Brazzaville
Lesotho Lesotho	30,4	2311	76,1	Maseru Maseru
Liberia Liberia	97,0	5493	57,0	Monrovia Monrovia
Libia Libya	1676,2	7306	4,4	Trypolis Tripoli (Tarābulus)
Madagaskar Madagascar	591,9	31196	53,6	Antananarywa Antananarivo
Malawi Malawi	118,8	21104	223,2	Lilongwe[a] Lilongwe[a]
Mali Mali	1241,2	23769	19,5	Bamako Bamako
Maroko[b] Morocco[b]	417,0	37713	84,5	Rabat Rabat
Mauretania Mauritania	1030,7	5022	4,9	Nawakszut Nouakchott
Mauritius[c] Mauritius[c]	2,0	1274	627,4	Port Louis Port Louis
Mozambik Mozambique	799,4	33635	42,8	Maputo Maputo
Namibia Namibia	824,3	2963	3,6	Windhuk Windhoek
Niger Niger	1267,0	26160	20,7	Niamey Niamey
Nigeria Nigeria	923,8	227883	250,2	Abudża Abuja
Południowa Afryka South Africa	1220,8	63212	51,8	Pretoria[d] Pretoria (Tshwane)[d]
Rep. Środkowoafrykańska Central African Republic	622,4	5152	8,3	Bangi Bangui
Rep. Zielonego Przylądka Cape Verde (Cabo Verde)	4,0	522	129,6	Praia Praia
Rwanda Rwanda	26,3	13954	576,4	Kigali Kigali
Sahara Zachodnia[e] Western Sahara[e]	272,0[f]	580	2,2	Al-Ujun Laayoune (El Aaiún)
Senegal Senegal	196,7	18078	93,9	Dakar Dakar
Seszele Seychelles	0,5	128	280,0	Victoria Victoria
Sierra Leone Sierra Leone	72,9	8461	117,9	Freetown Freetown
Somalia Somalia	637,7	18359	29,3	Mogadiszu Mogadishu
Sudan Sudan	1840,7	50043	28,4	Chartum Khartoum
Sudan Południowy South Sudan	644,3	11483	20,4	Dżuba Juba
Tanzania[g] Tanzania[g]	945,5	66618	75,2	Dodoma[h] Dodoma[h]
Togo Togo	56,6	9304	171,1	Lomé Aaiún
Tunezja Tunisia	163,6	12200	78,5	Tunis Tunis
Uganda Uganda	241,6	48657	243,5	Kampala Kampala
Wybrzeże Kości Słoniowej Côte d'Ivoire (Ivory Coast)	322,5	31166	98,0	Jamusukro[i] Yamoussoukro[i]
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca Sao Tome and Principe	1,0	231	240,5	São Tomé São Tomé
Zambia Zambia	752,6	20724	27,9	Lusaka Lusaka
Zimbabwe Zimbabwe	390,8	16341	42,2	Harare Harare

a Stolicą sądowniczą jest Blanyre. b Bez Sahary Zachodniej. c Łącznie z wyspami Agalega, Rodrigues i Saint Brandon. d Stolicą legislacyjną jest Kapsztad, a sądowniczą — Bloemfontein. e Obecnie jest wymieniona na liście terytoriów niesamodzielnych ONZ; przez Polskę traktowana jako terytorium o nierozstrzygniętym statusie międzynarodowym. f Obejmuje Region Północny (dawniej Saguia el Hamra) i Region Południowy (dawniej Rio de Oro). g Łącznie z Zanzibarem. h, i Siedzibą rządu jest: h — Dar es Salaam, i — Abidżan.

a The judicial capital is Blanyre. b Excluding Western Sahara. c Including Agalega, Rodrigues and Saint Brandon. d The legislative capital is Cape Town and the judicial capital is Bloemfontein. e It is currently placed on the UN list of Non-Self-Governing Territories; treated by Poland as territory with undetermined international status. f Comprising the Northern Region (former Saguia el Hamra) and Southern Region (former Rio de Oro). g Including Zanzibar. h, i The executive capital is: h — Dar es Salaam, i — Abidjan.

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
AMERYKA POŁUDNIOWA SOUTH AMERICA				
Argentyna Argentina	2704,8	45538	16,3	Buenos Aires Buenos Aires
Boliwia Bolivia	1098,6	12244	11,3	Sucre[a] Sucre[a]
Brazylia Brazil	8510,4	211141	25,3	Brasília Brasília
Chile Chile	756,1	19659	26,1	Santiago Santiago
Ekwador Ecuador	256,9	17980	72,4	Quito Quito
Gujana Guyana	215,0	826	4,2	Georgetown Georgetown
Kolumbia Colombia	1141,8	52321	46,6	Bogota Bogotá
Paragwaj Paraguay	406,8	6844	16,9	Asunción Asunción
Peru Peru	1285,1	33846	26,4	Lima Lima
Surinam Suriname	163,8	629	4,0	Paramaribo Paramaribo
Urugwaj Uruguay	193,4	3388	19,6	Montevideo Montevideo
Wenezuela Venezuela	916,4	28301	30,9	Caracas Caracas
AMERYKA PÓŁNOCNA I ŚRODKOWA NORTH AND CENTRAL AMERICA				
Antigua i Barbuda Antigua and Barbuda	0,4	93	212,1	Saint John's Saint John's
Bahamy Bahamas (The Bahamas)	13,9	399	74,6	Nassau Nassau
Barbados Barbados	0,4	282	656,6	Bridgetown Bridgetown
Belize Belize	23,0	411	18,0	Belmopan Belmopan
Dominika Dominica	0,8	67	88,7	Roseau Roseau
Dominikana Dominican Republic	48,3	11331	234,5	Santo Domingo Santo Domingo
Grenada Grenada	0,3	117	344,4	St. George's St. George's
Gwatemala Guatemala	108,9	18125	169,1	Gwatemala Guatemala City
Haiti Haiti	27,1	11637	422,1	Port-au-Prince Port-au-Prince
Honduras Honduras	112,5	10645	97,6	Tegucigalpa Tegucigalpa
Jamajka Jamaica	11,0	2840	262,2	Kingston Kingston
Kanada Canada	9984,7	39299	4,3	Ottawa Ottawa
Kostaryka Costa Rica	51,1	5106	100,0	San José San José
Kuba Cuba	109,9	11020	103,2	Hawana Havana
Meksyk Mexico	1964,4	129740	66,2	Meksyk Mexico City
Nikaragua Nicaragua	130,4	6824	56,7	Managua Managua
Panama Panama	75,3	4459	60,1	Panama Panama City
Saint Kitts i Nevis Saint Kitts and Nevis (San Christopher and Nevis)	0,3	47	179,8	Basseterre Basseterre
Saint Lucia Saint Lucia	0,6	179	291,0	Castries Castries
Saint Vincent i Grenadyny Saint Vincent and the Grenadines	0,4	101	259,8	Kingstown Kingstown
Salwador El Salvador	21,0	6310	304,5	San Salvador San Salvador
Stany Zjednoczone United States	9866,3[b]	343477	37,5	Waszyngton Washington D.C.
Trynidad i Tobago Trinidad and Tobago	5,1	1503	293,0	Port-of-Spain Port-of-Spain

a Siedzibą rządu i parlamentu jest La Paz. b Łącznie z wodami śródlądowymi (221,8 tys. km²) i Wielkimi Jeziorami (155,6 tys. km²); bez wód przybrzeżnych (109,7 tys. km²) i wód terytorialnych (198,9 tys. km²).

a The administrative capital is La Paz. b Including inland water (area 221.8 thousand km²) and the Great Lakes (area 155.6 thousand km²); excluding coastal water (area 109.7 thousand km²) and territorial water (area 198.9 thousand km²).

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
AUSTRALIA I OCEANIA AUSTRALIA AND OCEANIA				
Australia Australia	7688,1	26451[a]	3,4[a]	Canberra Canberra
Fidżi Fiji	18,3	924	50,6	Suva Suva
Kiribati Kiribati	0,7[b]	133	182,5[b]	Bairiki na atolu Tarawa Bairiki on Tarawa Atoll
Mikronezja Micronesia	0,7	113	160,9	Palikir Palikir
Nauru Nauru	0,02	12	593,8	Yaren Yaren
Nowa Zelandia New Zealand	265,7	5173	19,5	Wellington Wellington
Palau Palau	0,5	18	38,5	Ngerulmud[c] Ngerulmud[c]
Papua-Nowa Gwinea Papua New Guinea	461,9	10390	22,9	Port Moresby Port Moresby
Samoa Samoa	2,8	217	76,6	Apia Apia
Tonga Tonga	0,7	105	160,9	Nuku'alofa Nuku'alofa
Tuvalu Tuvalu	0,03	10	327,2	Vaiaku na atolu Funafuti Vaiaku on Funafuti Atoll
Vanuatu Vanuatu	12,3	320	26,3	Port Vila Vila (Port-Vila)
Wyspy Marshalla Marshall Islands	0,2	39	215,7	Delap na atolu Majuro Delap-Uliga--Djarrit on Majuro Atoll
Wyspy Salomona Solomon Islands	30,4	800	27,8	Honiara Honiara
AZJA ASIA				
Afganistan Afghanistan	652,9	41455	63,8	Kabul Kabul
Arabia Saudyjska Saudi Arabia	2149,7	33264	15,5	Rijad Riyadh (Al-Riyāḍ)
Armenia Armenia	29,7	2943	103,4	Erywań Yerevan
Azerbejdżan[d] Azerbaijan[d]	85,9	10318	124,8	Baku Baku (Baky)
Bahrajn Bahrain	0,8	1570	2004,7	Manama Manama
Bangladesz Bangladesh	147,6[e]	171467	1317,3	Dhaka Dhaka (Dacca)
Bhutan Bhutan	38,4	786	20,5	Thimphu Thimphu
Brunei Brunei (Brunei Darussalam)	5,8	459	79,6	Bandar Seri Begawan Bandar Seri Begwan
Chiny China	9572,9	1422585	148,2	Pekin Beijing (Peking)
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong China — Hong Kong Special Administrative Region	1,1	7443	6772,3	Hongkong Hong Kong
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau China — Macau Special Administrative Region	0,03	714	22309,7	Makau Macau
Chiny — Tajwan China — Taiwan	36,2	23317	658,5	Tajpej Taipei (T'ai-pei)
Cypr[f] Cyprus[f]	9,3	1345	145,6	Nikozja Nicosia
Filipiny Philippines	300,0	114891	383,0	Manila Manila
Gruzja[g] Georgia[g]	69,7	3807	54,8	Tbilisi Tbilisi
Indie India	3287,5	1438070	483,7	Nowe Delhi New Delhi
Indonezja Indonesia	1892,4	281190	147,1	Dżakarta Jakarta
Irak Iraq	435,1	45074	103,8	Bagdad Baghdad
Iran Iran	1630,8	90609	55,6	Teheran Tehrān

a Łącznie z Wyspą Bożego Narodzenia, Wyspami Kokosowymi i Norfolk. b Tylko obszar lądowy, bez 84 km² niezamieszkałych wysp. c Miejscowość w stanie Melekeok, do której w 2006 r. przeniesiono stolicę państwa. d Łącznie z Górskim Karabachem. e W tym obszar rzeczny 8,2 tys. km². f Dane dotyczą całego Cypru. g Bez Abchazji i Osetii Południowej (57,2 tys. km²).

a Including Christmas Island, Cocos (Keeling) Islands and Norfolk Island. b Land area only, excluding 84 km² of uninhabited islands. c City in State of Melekeok to which in 2006 the capital of the country was moved. d Including Nagorno--Karabakh. e Including river area of 8.2 thousand km². f Data concern the whole Cyprus. g Excluding Abkhazia and South Ossetia (57.2 thousand km²).

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
AZJA (dok.) ASIA (cont.)				
Izrael[a] Israel[a]	22,1	9256	427,7	Jerozolima[b] Jerusalem (Yerushalayim, Al-Quds)[b]
Japonia Japan	378,0	124371	330,1	Tokio Tokyo
Jemen Yemen	455,0	39391	74,6	Sana San'ā'
Jordania Jordan	88,8	11439	128,8	Amman Amman
Kambodża Cambodia	181,0	17424	96,2	Phnom Penh Phnom Penh
Katar Qatar	11,6	2979	257,1	Ad-Dauha (Doha) Doha
Kazachstan Kazakhstan	2724,9	20330	7,5	Nursułtan (Astana) Nur-Sultan (Astana)
Kirgistan Kyrgyzstan	200,0	7074	36,9	Biszkek Bishkek
Korea Południowa South Korea	100,2	51749	523,0	Seul Seoul (Sŏul)
Korea Północna North Korea	123,2	26418	219,4	Pjongjang P'yŏngyang
Kuwejt Kuwait	17,8	4839	271,6	Kuwejt Kuwait (Al-Kuwayt)
Laos Laos	236,8	7665	33,2	Wientian Vientiane (Viangchan)
Liban Lebanon	10,5	5773	564,4	Bejrut Beirut (Bayrūt)
Malediwy Maldives	0,3	526	1753,3	Male Male
Malezja Malaysia	330,9	35126[c]	106,9[c]	Kuala Lumpur[d] Kuala Lumpur[d]
Mjanma (Birma) Myanmar (Burma)	676,6	54134	82,9	Naypyidaw[e] Naypyidaw[e]
Mongolia Mongolia	1564,2	3432	2,2	Ułan Bator Ulaanbaatar (Ulan Bator)
Nepal Nepal	147,2	29695	201,8	Katmandu Kathmandu
Oman Oman	309,5	5049	16,3	Maskat Muscat
Pakistan Pakistan	796,1	247504	321,1	Islamabad Islamabad
Singapur Singapore	0,7	5789	8476,0	Singapur Singapore
Sri Lanka Sri Lanka	65,6	22972	366,3	Sri Dżajawardanapura Kotte[f] Sri Jayawardenepura Kotte[f]
Syria Syria	185,2	23595	128,4	Damaszek Damascus (Dimashq)
Tadżykistan Tajikistan	141,4	10390	72,6	Duszanbe Dushanbe
Tajlandia Thailand	513,1	71702	140,3	Bangkok Bangkok (Krung Thep)
Timor Wschodni Timor-Leste (East Timor)	15,0	1384	93,1	Dili Dili
Turcja Türkiye (Turkey)	769,6	87271	113,4	Ankara Ankara
Turkmenistan Turkmenistan	491,2	7364	15,7	Aszchabad Ashgabad
Uzbekistan Uzbekistan	449,0	35652	83,8	Taszkent Tashkent (Toshkent)
Wietnam Vietnam (Viet Nam)	331,3	100352	320,2	Hanoi Hanoi
Zjednoczone Emiraty Arabskie United Arab Emirates	71,0	10642	149,8	Abu Zabi Abu Dhabi
EUROPA EUROPE				
Albania Albania	28,7	2812	102,6	Tirana Tiranë
Andora Andorra	0,5	81	172,0	Andora Andorra la Vella
Austria Austria	83,9	9130	110,6	Wiedeń Vienna
Belgia Belgium	30,7	11713	386,8	Bruksela Brussels

a Bez Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy. b ONZ nie uznaje Jerozolimy za stolicę Izraela; siedziby niemal wszystkich przedstawicielstw dyplomatycznych znajdują się w Tel Awiwie, części miasta Tel Awiw-Jafa. c Łącznie z Sabahem i Sarawakiem. d, f Siedzibą rządu jest: d — Putrajaya, f — Kolombo. e Stolica oficjalnie proklamowana w 2006 r.

a Excluding the West Bank and Gaza Strip. b The UN does not recognize Jerusalem as the capital of Israel; almost all diplomatic missions have their premises in Tel Aviv, a part of the city of Tel Aviv-Yafo. c Including Sabah and Sarawak. d, f The seat of the government is: d — Putrajaya, f — Colombo. e Officially proclaimed capital in 2006.

TABL. 8 (545). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (dok.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność w 2023 r. (szacunki na środek roku) Population in 2023 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city
		w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
EUROPA (dok.) EUROPE (cont.)				
Białoruś Belarus (Byelorussia)	207,6	9116	44,9	Mińsk Minsk
Bośnia i Hercegowina Bosnia and Hercegovina	51,2	3185	62,2	Sarajewo Sarajevo
Bułgaria Bulgaria	110,4	6796	62,7	Sofia Sofia
Chorwacja Croatia	56,6	3896	69,7	Zagrzeb Zagreb
Czarnogóra Montenegro	13,9	634	45,9	Podgorica Podgorica
Czechy Czechia	78,9	10810	140,0	Praga Prague
Dania Denmark	43,0	5948	140,3	Kopenhaga Copenhagen
Estonia Estonia	45,3	1367	31,5	Tallinn Tallinn
Finlandia Finland	338,5	5601[a]	18,5[a]	Helsinki Helsinki
Francja[b] France[b]	543,9	66439	120,5	Paryż Paris
Grecja Greece	132,0	10243	78,3	Ateny Athens
Hiszpania Spain	506,0	47912[c]	95,4[c]	Madryt Madrid
Holandia Netherlands	36,3	18093	537,3	Amsterdam[d] Amsterdam[d]
Irlandia Ireland	71,1	5197	76,0	Dublin Dublin
Islandia Iceland	103,0	388	3,9	Reykjavík Reykjavík
Kosowo Kosovo	10,9	1700	155,9	Prisztina Pristina
Liechtenstein Liechtenstein	0,2	40	247,5	Vaduz Vaduz
Litwa Lithuania	65,3	2854	45,6	Wilno Vilnius
Luksemburg Luxembourg	2,6	665	256,8	Luksemburg Luxembourg
Łotwa Latvia	64,6	1882	30,3	Ryga Rīga
Macedonia Północna North Macedonia	25,4	1832	73,5	Skopje Skopje (Skopije)
Malta Malta	0,3	533	1691,9	Valletta Valletta
Mołdawia[e] Moldova[e]	33,8	3067	93,3	Kiszyniów Chişinău (Kishinyov)
Monako Monaco	0,002	39	26145,3	Monako Monaco
Niemcy Germany	357,6	84548	242,6	Berlin Berlin
Norwegia[f] Norway[f]	384,5	5519	18,1	Oslo Oslo
P o l s k a P o l a n d	**311,9**	**38763**	**126,6**	**Warszawa Warsaw**
Portugalia Portugal	92,2	10431	113,4	Lizbona Lisbon
Rosja Russia	17075,4	145441	8,9	Moskwa Moscow
Rumunia Romania	238,4	19118	83,1	Bukareszt Bucharest
San Marino San Marino	0,06	34	553,0	San Marino San Marino
Serbia[g] Serbia[g]	77,6	6773	88,3	Belgrad Belgrade
Słowacja Slovakia	49,0	5518	112,5	Bratysława Bratislava
Słowenia Slovenia	20,3	2118	105,2	Lublana Ljubljana
Szwajcaria Switzerland	41,3	8871	221,8	Berno Bern (Berne)
Szwecja Sweden	447,4	10551	25,9	Sztokholm Stockholm
Ukraina[h] Ukraine[h]	603,5	37733	65,1	Kijów Kyiv (Kiev)
Watykan Vatican City (Holy See)	0,0004	0,5	1126,1	Watykan Vatican City
Węgry Hungary	93,0	9686	107,0	Budapeszt Budapest
Wielka Brytania (Zjednoczone Królestwo) United Kingdom	242,5	68683	282,9	Londyn London
Włochy Italy	302,1	59499	201,0	Rzym Rome (Roma)

a—c, e, f, h Łącznie z: a — Wyspami Alandzkimi, b — Korsyką, c — Wyspami Kanaryjskimi, Ceutą i Mellil, e — Naddniestrzem, f — Svalbard i Jan Mayen, h — Krymem. d Siedzibą rządu jest Haga. g Bez Kosowa.

a—c, e, f, h Including: a — Åland Islands, b — Corsica, c — Canary Islands, Ceuta and Melilla, e — Transnistria, f — Svalbard and Jan Mayen, h — Crimea. d The seat of the government is the Hague. g Excluding Kosovo.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [3], [24], [25].

TABL. 9 (546). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE NON-SELF-GOVERNING TERRITORIES

KRAJE[a] COUNTRIES[a] TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Położenie Location	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
Australia **Australia**						
Australijskie Terytorium Antarktyczne Australian Antarctic Territory	Antarktyda Antarctica	5897	2022	0,1	0,0	.
Norfolk Norfolk Island	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,04	2022	2,2	64	Kingston Kingston
Wyspa Bożego Narodzenia Christmas Island	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,14	2022	1,8	13	Flying Fish Cove[b] Flying Fish Cove[b]
Wyspy Ashmore i Cartiera Ashmore and Cartier Islands		0,005	.	.	.	.
Wyspy Heard i McDonalda Heard and McDonald Islands		0,37	.	.	.	.
Wyspy Kokosowe Cocos (Keeling) Islands		0,01	2022	0,6	44	West Island West Island
Wyspy Morza Koralowego Coral Sea Islands	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,003	.	.	.	.
Dania **Denmark**						
Grenlandia Greenland	Ameryka Północna North America	2166	2023	55,9	0,1	Nuuk Nuuk (Godthåb)
Wyspy Owcze Faroe Islands	Europa Europe	1,4	2023	54,7	40	Thorshavn Thorshavn
Francja **France**						
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne[c] French Southern and Antarctic Lands[c]	Ocean Indyjski i Antarktyda Indian Ocean and Antarctica	440	2022	0,1	0,0	.
Gujana Francuska French Guiana	Ameryka Południowa South America	83,5	2023	303	4	Kajenna Cayenne
Gwadelupa Guadeloupe	Ameryka Północna North America	1,6	2023	377	231	Basse-Terre Basse-Terre
Majotta Mayotte	Afryka Africa	0,4	2023	316	843	Mamoudzou Mamoudzou
Martynika Martinique	Ameryka Północna North America	1,1	2023	346	326	Fort-de-France Fort-de-France
Nowa Kaledonia New Caledonia	Australia i Oceania Australia and Oceania	18,6	2023	290	16	Numea Noumea
Polinezja Francuska French Polynesia		4,2	2023	281	76	Papeete Papeete
Reunion Reunion	Afryka Africa	2,5	2023	875	350	Saint Denis Saint Denis
Saint-Barthélemy[d] Saint Barthelemy[d]	Ameryka Północna North America	0,02	2023	11,1	504	Gustavia Gustavia
Saint-Martin[d] Saint Martin[d]		0,05	2023	27,5	519	Marigot Marigot
Saint-Pierre i Miquelon Saint Pierre and Miquelon		0,2	2023	5,7	25	Saint-Pierre Saint-Pierre
Wallis i Futuna Wallis and Futuna	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2023	11,4	81	Mata Utu Mata Utu
Wyspa Clippertona Clipperton Island		0,01	.	.	.	.

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Niektóre publikacje podają dla tej miejscowości nazwę The Settlement. c Obejmują wyspę Amsterdam, Wyspę Świętego Pawła, Wyspy Crozeta, Wyspy Kerguelena, Wyspy Rozproszone (Bassas da India, Europa, Glorieuses, Juan da Nova, Tromelin) oraz Ziemię Adeli na Antarktydzie. d Terytorium utworzono w 2007 r.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Some publications give the name The Settlement for this locality. c Comprises Amsterdam Island, Saint Paul Island, the Crozet Islands, the Kerguelen Islands, the Scattered Islands in the Indian Ocean (Bassas da India, Europa Island, Glorieuses, Juan da Nova Island, Tromelin Island) and Adélie Land in Antarctica. d Territory established in 2007.

TABL. 9 (546). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)**

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE NON-SELF-GOVERNING TERRITORIES (cont.)

KRAJE[a] COUNTRIES[a] TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Położenie Location	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thousands	na 1 km² per 1 km²	
Holandia Netherlands						
Aruba Aruba	Ameryka Południowa South America	0,2	2023	108	600	Oranjestad Oranjestad
Bonaire[b] Bonaire[b]		0,3	2023	29,9	91	Kralendijk Kralendijk
Curaçao[b] Curaçao[b]		0,4	2023	185	437	Willemstad Willemstad
Saba[b] Saba[b]	Ameryka Północna North America	0,01	2022	2,0	157	The Bottom The Bottom
Sint Eustatius[b] Sint Eustatius[b]		0,02	2022	3,3	157	Oranjestad Oranjestad
Sint Maarten[b] Sint Maarten[b]		0,03	2023	42,7	1257	Philipsburg Philipsburg
Norwegia Norway						
Jan Mayen Jan Mayen	Europa Europe	0,4	2022	0,02	0,0	.
Svalbard Svalbard		60,3	2023	2,9	0,0	Longyearbyen Longyearbyen
Wyspa Bouveta Bouvet Island	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,05	.	.	.	.
Wyspa Piotra I Peter I Island	Ocean Spokojny Pacific Ocean	0,2	.	.	.	.
Ziemia Królowej Maud Queen Maud Land	Antarktyda Antarctica	2300	2022	0,04	0,0	.
Nowa Zelandia New Zealand						
Dependencja Rossa Ross Dependency	Antarktyda Antarctica	450	.	.	.	.
Niue Niue	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,3	2023	1,8	7	Alofi Alofi
Tokelau Tokelau		0,01	2023	2,4	200	.
Wyspy Cooka Cook Islands		0,2	2023	14,2	59	Avarua Avarua
Stany Zjednoczone United States						
Baker Baker Island	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,002	.	.	.	.
Guam Guam		0,5	2023	167	308	Hagåtña Hagåtña
Howland Howland Island		0,002	.	.	.	.
Jarvis Jarvis Island		0,005	.	.	.	.
Johnston Johnston Atoll		0,003	.	.	.	.
Kingman Kingman Reef			.	.	.	.
Mariany Północne Northern Mariana Islands		0,5	2023	45,1	99	Capitol Hill[c] Capitol Hill[c]
Midway Midway Islands		0,006	2019	0,04	6	.
Navassa Navassa Island	Ameryka Północna North America	0,005	.	.	.	.
Palmyra Palmyra Atoll	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,01	2019	0,01	1	.
Portoryko Puerto Rico	Ameryka Północna North America	9,1	2023	3242	373	San Juan San Juan

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Terytorium utworzono w 2010 r. w wyniku rozpadu Antyli Holenderskich. c Na wyspie Saipan.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Territory established in 2010 from divided Netherlands Antilles. c Situated on Saipan Island.

TABL. 9 (546). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (dok.)**

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE NON-SELF-GOVERNING TERRITORIES (cont.)

KRAJE[a] COUNTRIES[a] TERYTORIA NIESAMODZIELNE DEPENDENT TERRITORIES	Położenie Location	Powierzchnia w tys. km² Total area in thousand km²	Ludność Population			Stolica lub główne miasto Capital or main city
			lata years	w tys. in thousand	na 1 km² per 1 km²	
Stany Zjednoczone (dok.) United States (cont.)						
Samoa Amerykańskie American Samoa	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,2	2023	47,5	238	Fagatogo[b] Fagatogo[b]
Wake Wake Island		0,01	2019	0,1	14	.
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,3	2023	85,7	245	Charlotte Amalie Charlotte Amalie
Wielka Brytania United Kingdom						
Akrotiri Akrotiri	Azja (Cypr) Asia (Cyprus)	0,1	.	14,8	93	Episkopi Cantonment Episkopi Cantonment
Dhekelia Dhekelia		0,1	.			.
Anguilla Anguilla	Ameryka Północna North America	0,1	2023	14,4	164	The Valley The Valley
Bermudy Bermuda		0,05	2023	64,7	1198	Hamilton Hamilton
Brytyjskie Terytorium Antarktyczne[c] British Antarctic Territory[c]	Antarktyda Antarctica	1709	2022	0,1	0,0	.
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego[d] British Indian Ocean Territory[d]	Ocean Indyjski Indian Ocean	0,06	2018	3,0	50	.
Brytyjskie Wyspy Dziewicze British Virgin Islands	Ameryka Północna North America	0,2	2023	39,0	253	Road Town Road Town
Falklandy Falkland Islands	Ameryka Południowa South America	12,2	2023	3,5	0,3	Stanley Stanley
Georgia Południowa i Sandwich Południowy South Georgia and South Sandwich Islands	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	3,9	.	.	.	King Edward Point King Edward Point
Gibraltar Gibraltar	Europa Europe	0,01	2023	38,5	3847	Gibraltar Gibraltar
Guernsey[e] Guernsey[e]		0,1	2023	64,0	1000	Saint Peter Port Saint Peter Port
Jersey Jersey		0,1	2023	104	894	Saint Helier Saint Helier
Kajmany Cayman Islands	Ameryka Północna North America	0,3	2023	73,0	303	George Town George Town
Montserrat Montserrat		0,1	2023	4,4	43	Plymouth[f] Plymouth[f]
Pitcairn[g] Pitcairn Islands[g]	Australia i Oceania Australia and Oceania	0,005	2022	0,1	11	Adamstown Adamstown
Turks i Caicos Turks and Caicos Islands	Ameryka Północna North America	0,5	2023	46,2	49	Cockburn Town[h] Cockburn Town[h]
Wyspa Man Isle of Man	Europa Europe	0,6	2023	84,2	147	Douglas Douglas
Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha[i] Saint Helena, Ascension and Tristan da Cunha[i]	Ocean Atlantycki Atlantic Ocean	0,3	2023	5,3	14	Jamestown Jamestown

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. b Osiem wiosek (w tym Fagatogo i Utulei) jest wspólnie nazywanych Pago Pago. c—e Obejmuje: c — Orkady Południowe, Szetlandy Południowe oraz część Antarktydy, d — wyspy Czagos, e — także dependencje Alderney oraz Sark. f Siedzibą rządu jest Brades. g, i Łącznie z wyspami: g — Henderson, Ducie i Oeno, i — Inaccessible, Nightingale i Gough. h Niektóre publikacje podają jako stolicę jednostkę administracyjną, w której znajduje się Cockburn Town: Grand Turk.

a In alphabetical order; data concern countries with politically dependent territories. b Eight villages (including Fagatogo and Utulei) are collectively known as Pago Pago. c—e Comprises: c — the South Orkney Islands, the South Shetland Islands and the part of Antarctica, d — Chagos Archipelago, e — also the dependencies of Alderney and Sark. f The seat of government is Brades. g, i Including islands: g — Henderson, Ducie and Oeno, i — Inaccessible, Nightingale and Gough. h Some publications give as the capital the administrative unit in which Cockburn Town is located: Grand Turk.

Ź r ó d ł o — S o u r c e: [1], [3], [24], [25].

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie powtarzających się wyrazów (bez przyimków, zaimków i spójników).

A

Abonament za radio i telewizję 441
Abonenci radiowi 46, 47, 60, 61, 388
— telefonii ruchomej 46, 47, 62, 63, 424, 700, 710
— telewizyjni 46, 47, 60, 61, 388
Absolwenci 44, 45, 60, 61, 72—75, 233, 238, 325, 329, 334—340, 343—346, 349, 386
Adiunkci 345
Administracja państwowa 137
— publiczna 137, 615, 622
— — i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
— samorządu terytorialnego 137
Administrowanie i działalność wspierająca 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Adopcja (przysposobienie) 166, 172, 374
Adwokaci 180
Agenci 232
Agencje wykonawcze 616, 617
Akcje 591—593
Akt oskarżenia 155—157, 159
Akta 413
Akty notarialne 179, 180
Aktywa 582—586, 595
— nieprodukowane, nabycie pomniejszone o rozdysponowanie 677, 678
— obrotowe przedsiębiorstw 566, 567
— trwałe 582—584
— o wyjątkowej wartości, nabycie pomniejszone o rozdysponowanie 673
Aktywni zawodowo 224, 225, 408
Aktywność ekonomiczna ludności na podstawie BAEL 224, 225
Akumulacja brutto 56, 57, 66, 67, 429, 658, 659, 673—675, 677, 678
— —, relacja do produktu krajowego brutto 674
Akumulatory 495
Alimenty 150, 166, 277
Alkohole 547
Aluminium 494, 501, 546, 548, 705
Alumni 191, 192
Ambulatoria 178
Ambulatoryjna opieka zdrowotna 60, 61, 72—75, 361
Amoniak 38, 39, 105, 493
Aparatura naukowo-badawcza 408
Aparaty telefoniczne 495
Apelacje 160, 167, 168
Aplikanci 180
Apteki 46, 47, 178, 365
Archiwa (państwowe) 413
Areszt wojskowy 174
Aresztowani 175
Areszty śledcze 177—179
Armatura 546
Artykuły dla gospodarstwa domowego (patrz Towary)
— z kamienia 541—544
— z kauczuku 546, 547
— konsumpcyjne (patrz Towary)
— z miedzi 552
— nieżywnościowe (patrz Towary)
— spożywcze 113, 490, 491
— żywnościowe (patrz Towary)
Asesorzy 158, 159, 164
Asystenci 345
— rodziny 372
— sędziów 164
Autobusy 441, 512, 518, 525
Autostrady 54, 55, 512, 710

B

Badacze (w działalności B+R) 72—75, 408, 409
Badania profilaktyczne 362
— i rozwój 408, 409
Banki 582—584, 588—590
Barki 522
— morskie 519
Barwniki 545
Bary 392, 393, 531
Bataty 704
Bateria zlewozmywakowa 440
Bawełna 546, 704
Baza noclegowa turystyki 62, 63, 72—75, 390—394
Benzyna 441, 492
Bezdomni 188, 375, 376
Bezpieczeństwo publiczne 141, 142, 615, 679, 680
Bezrobocie 238—242
Bezrobotni 40, 41, 68—71, 188, 224, 238—240, 242
— w szczególnej sytuacji na rynku pracy 238, 242
— zarejestrowani 40, 41, 68—71, 238—240, 242
—, zasiłki 68—71, 238, 277
Białko, wartość energetyczna 301
Biblioteki 46, 47, 60, 61, 187, 384, 414
—, czytelnicy 60, 61, 384, 414
—, księgozbiór 46, 47, 60, 61, 187, 384, 414
— naukowe 414
—, wypożyczenia 60, 61, 72—75, 384, 414
Bierni zawodowo 224, 225
Bilans energii, syntetyczny 499
— monetarnych instytucji finansowych 582—584
— płatniczy 585
Bilanse materiałowe 500, 501
— produktów rolniczych 460, 461
Bilety 441, 517
Biotechnologia 411
Blachy stalowe 494, 501
Bloki ścienne z betonu lekkiego 494
Boksyty 705
Brona ciągnikowa, zawieszana 431, 432, 442
Broń i amunicja 541—544
Broszury 381, 382
Brulion 441
Budownictwo 40, 41, 52, 53, 56, 57, 64, 65, 76—79, 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 421, 423, 502—506, 562, 565, 567, 568, 572, 627, 631, 634, 635, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 688, 690, 708, 710, 711
— mieszkaniowe 314, 315, 633, 635, 637
Budynki i budowle 429, 503—506, 627, 632—634, 642—644
— gospodarstw rolnych 506
—, kubatura 52, 53, 64, 65, 506
— mieszkalne 52, 53, 64, 65, 314, 317, 318, 504—506, 636, 637
— niemieszkalne 318, 505, 506
Budżet państwa 56, 57, 609, 610, 614—617
— środków europejskich 611, 612
Budżety gospodarstw domowych 289—310
— jednostek samorządu terytorialnego 619—621
Buhaje 460
Bułka 438
Buraki 48, 49, 62, 63, 76—79, 430, 438, 447, 451—453, 455, 456, 464, 466, 704
Butadien 493
Bydło 50, 51, 76—79, 430, 433, 447, 452, 457, 458, 460, 464, 466, 706, 707

C

Cebula 439, 456
Cegła 52, 53, 442, 494
Cement 52, 53, 62, 63, 431, 432, 442, 494, 500, 705—707
Centra integracji społecznej 187, 188
— krwiodawstwa i krwiolecznictwa 366
— kultury 386
Centralne ogrzewanie 313
Ceny 429—442
— detaliczne towarów i usług 438—442
— gruntów ornych 433
—, relacje 48, 49
— skupu 430
— środków produkcji rolniczej 442

Ceny targowiskowe 433
—, wskaźniki cen 48, 49, 76—79, 256, 270, 301—308, 429, 430, 434—437, 659
Cez, stężenie 113
Chemikalia 492, 493, 515, 540, 549, 550
Chleb 436, 438
Chlor 492
Chłodziarki i zamrażarki 64, 65, 495, 533
Chłopcy 170
Chmiel 430, 453, 455
Choroby 207, 208, 249, 367—371
— nowotworowe 207, 370
— psychiczne 207, 371
— układu oddechowego 207, 208, 368, 369
— weneryczne 207, 208, 369
— zakaźne 207, 208, 367—369
— zawodowe 249
Chóry 385
Ciągniki 50—55, 76—79, 431, 432, 442, 463, 496, 525
Cielęta 430, 433, 452, 458, 464, 466
Ciepło w parze lub gorącej wodzie 496
Cło 609
— i inne opłaty importowe 658
COVID-19 207
Cudzoziemcy 187, 389, 345, 346
Cukier 52, 53, 62, 63, 297, 300, 302—308, 436, 439, 530, 705—707
Cyna 705
Cynk 52, 53, 494, 501, 705
Czas pracy 232
Czasopisma 382, 383, 414, 437, 441
Czekolada 297, 300, 302—308, 436, 439, 533, 547
Czyny karalne 169

Ć

Ćwiczący 396, 397

D

Darowizny nieruchomości 180
Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych 677, 680, 711
Dekanaty 191, 192
Demoralizacja 169
Dentyści 46, 47, 60, 61, 359, 360
Depozyty 680
Diagności laboratoryjni 359, 360
Diecezje 191—193
Dług gwarantowany 614
— państwowy publiczny 613, 614
— — —, relacja do produktu krajowego brutto 614
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 680, 711
— Skarbu Państwa 613, 614
— zagraniczny 613, 614
Dobra inwestycyjne 489, 551, 552
— konsumpcyjne 489
— — nietrwałe 489
— — trwałe 489
— zaopatrzeniowe 489
— związane z energią 489
Docenci 345
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego 619, 620
— budżetu państwa 56, 57, 609
— — —, relacja do produktu krajowego brutto 614
— do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych 76—79, 681—684
— z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie 295
— pierwotne brutto 681, 682
— z pracy najemnej 295, 681—684
— — na własny rachunek 295, 681—684
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 676, 678
— ze świadczeń społecznych 295
— z tytułu własności 676—678, 681, 682
Dochód gospodarstw domowych 291, 295
Dodatkowy zasiłek opiekuńczy 273, 274
Doktoranci 331, 333, 348
Domy modlitwy 193
— i ośrodki kultury 386
— pracy twórczej 390, 391, 393
— studenckie 331
— wycieczkowe 390—394
— i zakłady pomocy społecznej 375, 376
Donacja krwi 366
Dorośli skazani 173—176
Dorzecza 83—85, 102
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 415, 416, 421, 423, 434, 485—489, 562, 565, 566, 568, 571, 627, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 642, 660—664, 666, 669—671, 688, 690
Dotacje 117, 610, 616, 617, 620, 621, 623, 658, 672, 677, 678
— do produktów 658, 672
— związane z produkcją, pozostałe 672
Drewno 476, 479, 492, 496, 515, 541—544, 548
—, pozyskanie 50, 51, 62, 63, 76—79, 476, 479
Drogi ekspresowe 54, 55, 512
— publiczne 54, 55, 64, 65, 76—79, 512
— i szlaki komunikacyjne 99
— wodne śródlądowe 512
Drób 296, 299, 430, 436, 438, 452, 457, 458, 464, 466
Drukarka 310
Druty i przewody izolowane 495
Drzewa 111, 117, 473—475
Drzewostany 472—475
Duchowni 189—193
Dywidendy 609
Działalność badawcza i rozwojowa 408—411
— finansowa i ubezpieczeniowa 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 255, 262, 263, 564, 565, 567, 569, 572, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
— innowacyjna (patrz Innowacje w przemyśle)
— ogólnopaństwowa 679, 680
— profesjonalna, naukowa i techniczna 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
— związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Działy techniki 418
Dzieci 44, 45, 72—75, 204, 351, 372—376
Dziedziny B+R 410
— nauk 348, 412, 413
— i rodzaje sportu 396—400
Dzienni opiekunowie dzieci 372
Dżem 297, 300, 302—308, 436, 439

E

E-handel (handel elektroniczny) 423
Edukacja 44, 45, 60, 61, 228, 230, 231, 234, 235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 324, 325, 437, 564, 565, 567, 569, 572, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 679, 680, 685, 686, 689, 691, 709
— i wychowanie 44, 45, 72—75, 186, 325—351
Egzekucje komornicze 179
Eksport 56, 57, 66, 67, 429, 458—461, 497—501, 537—540, 542, 544, 547—550, 552, 582, 658, 659, 702, 706, 707, 711
—, rozdysponowanie według głównych kategorii ekonomicznych 552
— wyrobów wysokiej techniki 711
Ekspozycje 384
Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) 408—411
Elektrownie 497, 499, 502
Elektryczne zespoły trakcyjne 516
Elementy ścienne silikatowe 494
Emeryci 290—301, 306
— i renciści 42, 43, 232, 268—272, 290—301, 305
Emerytury i renty 42, 43, 268—272, 295, 618
— —, relacje do wynagrodzeń 268
Emigracja 40, 41, 198
Emigranci 210—212
Emisja gazów cieplarnianych 106, 708
— zanieczyszczeń powietrza 38, 39, 105—107
Energia cieplna 297, 302—308, 437, 496
— elektryczna 52, 53, 64, 65, 297, 302—308, 318, 437, 440, 496, 499, 705—707

Energia elektryczna, odbiorcy 318, 499
— —, zużycie 42, 43, 52, 53, 58, 59, 72—75, 318, 499, 701
— pierwotna (pozyskanie) 705—707, 710
Etylen 493

F

Farby 493
Farmaceuci 46, 47, 60, 61, 359, 360, 365
Fenol 493
Filharmonie 385
Filmy 387
Finanse przedsiębiorstw 556—572
— publiczne 609—623
Fizjoterapeuci 360
Flota morska transportowa 54, 55, 519
Fosforany 431, 432, 442, 545
Fundacje 185, 186
Fundusze 117, 568, 569, 610, 617, 618, 620
— ekologiczne 117
Funkcjonariusze 141, 142
— służby więziennej 177

G

Gabinety stomatologiczne 178
Galerie sztuki 384
Gastronomia 531
Gaz 42, 43, 58, 59, 100, 297, 302—308, 313, 316, 318, 437, 440, 490, 498, 514, 705
—, odbiorcy 318
—, zużycie 42, 43, 58, 59, 72—75, 318, 498
Gazety i czasopisma 382, 383, 437, 439, 530
Gazomierze 495
Geografia 80—88
Geograficzna długość, szerokość 80
Gęstość zaludnienia 40, 41, 68—71, 198, 199, 699, 708, 712—720
Główne grupowania przemysłowe 489
Gminy 68—71, 128, 130, 131, 135—138, 203, 619—623
— i miasta na prawach powiatu 68—71, 138
Gospodarka komunalna 615, 622
— leśna 476, 477, 479
— mieszkaniowa 615, 622
— rolna 460
— wodna 101, 115—117
Gospodarstwa domowe 42, 43, 56—59, 66, 67, 72—75, 106, 289—311, 317, 318, 498, 499, 710
— —. Mieszkania 289—318
— — posiadające dostęp do Internetu 311, 710
— —, udział w rezerwach funduszy emerytalnych 684
— —, wyposażenie 310
— — zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby 660—663, 665, 667, 670
— indywidualne w rolnictwie 443, 448, 449, 463, 681—684
— z osobami w wieku 0—17 309
Gotówka 680
Górnictwo i wydobywanie 227, 229, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 415, 416, 434, 485, 486, 488, 489, 557, 565, 566, 568, 571, 615, 628, 630, 632, 635, 636, 638, 641, 642, 660—664, 666, 668, 670, 671, 688, 690, 710
Góry, szczyty 82
Granice Polski 80, 81
Groch 439
Grubizna 50, 51, 62, 63, 76—79, 473—479
Grunty 38, 39, 68—71, 76—79, 98, 99
— leśne 76—79, 98, 99, 472
— orne 98, 433
— rolne 98, 99
— zagospodarowane 38, 39, 99
— zdewastowane i zdegradowane 38, 39, 68—71, 99
— zrekultywowane 38, 39, 99, 116
Gryka 453, 454
Grzyby leśne 479
Grzywny 174, 175

H

Handel 40, 41, 56, 57, 66, 67, 76—79, 615
— detaliczny 56, 57, 563, 629, 631, 633, 637, 640
— elektroniczny (patrz E-handel)
— hurtowy 563, 629, 631, 633, 637, 640
— i gastronomia 529—533
—; naprawa pojazdów samochodowych 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—245, 246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 421, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 627, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 688, 690
— zagraniczny 56, 57, 66, 67, 429, 537—552, 702
Herbata 297, 300, 436, 439, 530, 545, 704
HIV, zakażenia 367
Holowniki 522
Hospicja 362, 363
Hostele 390, 391, 393
Hotele 390—394, 505, 506

I

Igrzyska olimpijskie 398
— paraolimpijskie 398
Imigracja 40, 41, 198
Imigranci 210—212
Import 56, 57, 66, 67, 429, 497—501, 537—542, 543, 545, 546, 549—551, 585, 658, 659, 702, 706, 707, 710
—, rozdysponowanie według głównych kategorii ekonomicznych 551
Indeks kosztów zatrudnienia 708
Indeksy giełdowe 592, 593
Informacja i komunikacja 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 255, 262, 263, 422, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Infrastruktura komunalna 42, 43, 58, 59, 72—75, 316—318
— transportu 505, 512
Innowacje (w przemyśle i usługach) 415, 416
Instruktorzy (animatorzy) 386
— sportowi 396, 397
Instytucje gospodarki budżetowej 617
— muzyczne 46, 47, 60, 61, 385
Instytuty 409, 410
— naukowo-badawcze 164
Internaty i bursy 331
Internet 311, 420—424, 700, 710
—, bankowość internetowa 420
—, dostęp, w tym przez łącza szerokopasmowe 311, 421, 422, 424, 700
—, komunikatory internetowe 420
—, media (serwisy) społecznościowe 420—422
—, korzystanie 420—423, 700
—, telefonowanie, odbywanie wideokonferencji 420
—, usługi e-administracji 420
—, wyszukiwanie informacji 420
—, zakupy przez Internet 420
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne 374
Inwestycje 56, 57, 66, 67, 76—79, 631—636
— krótkoterminowe 566, 567
— portfelowe 585
— zagraniczne, bezpośrednie 585, 586, 711
Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, sprawy 161
Izby chorych 178
— mieszkalne 42, 43, 58, 59, 311, 312
— — oddane do użytkowania 42, 43, 58, 59
— przyjęć, szpitale 365

J

Jaja 50, 51, 62, 63, 66, 67, 296, 300, 302—308, 430, 433, 436, 438, 452, 460, 461, 466, 530, 704, 706, 707
Jakość wody dostarczanej ludności 103
Jałówki 433
Jednostki badawczo-rozwojowe 414
— kościelne 189, 190
— samorządu terytorialnego 128—131, 135—138, 187, 188, 317, 318, 619—622
— zbożowe 464
Jeziora 84, 85, 102
Jęczmień 62, 63, 430, 433, 451—454, 463, 465, 704, 706, 707
Języki, nauczanie 327—329
Jogurty 296, 299, 436, 438

K

Kadencje ławników sądowych 180
— Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 118
— Sejmu i Senatu 124—127
Kakao 436, 439, 530
Kanalizacja 316, 317

Kanały 85
Kapitały przedsiębiorstw 568—570
— zakładów ubezpieczeń 595, 603
Kaplice 193
Kaprolaktam 493
Kapusta 439, 456
Karpina 476
Karta Dużej Rodziny 372
Kary 117, 174—176
Kasacje 134, 160
Kasy rejestrujące 495
Kasza 438, 533
Kauczuk 541—546, 704
— syntetyczny 493, 500
Kawa 297, 300, 436, 439, 530, 545, 704
Kempingi 390, 391, 393, 394
Kierunki kształcenia 339—344, 347
Kina 46, 47, 60, 61, 72—75, 387, 441
Klacze 460
Klasy bonitacyjne 99
—, szkolnictwo 334—338, 349
Klinkier cementowy 494
Kluby (koła) 386
— dziecięce 372
— i koła poselskie 124
— — senackie 125
— sportowe, ćwiczący, sekcje 396, 397
Kobiety 40, 41, 68—71, 123, 124, 130, 132, 139, 141, 158—160, 175, 177, 178, 180, 185—188, 198—201, 205—207, 209—214, 224—226, 231—234, 238—241, 258—263, 271, 272, 334—345, 347—349, 359, 360, 369, 370, 375, 376, 396, 397, 408, 412, 413, 708
Koks i półkoks 52, 53, 492, 515, 521, 547
Koła łowieckie 480
Komisje sejmowe 126
— senackie 127
Komornicy sądowi, działalność 179
Komputery 310, 311, 495
Komunikacja krajowa 523
— miejska 512, 516, 518
— międzynarodowa 517, 523
— nieregularna 517, 523
— regularna 517, 523
Koncentrat paszowy 431, 432
Koncentraty metali 490
Koncerty 385, 437
Koncesje radiowe i telewizyjne 388
Konie 456—458, 460, 464, 466
Konserwy 490, 533
Konstrukcje stalowe 438, 546, 548
Kontenery 496, 521
Kontrakty terminowe 591, 592
Kontynenty 211, 212, 699—703, 712
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 373
Kopaczka do ziemniaków 431, 432, 442
Korzystający z noclegów 62, 63, 72—75, 391, 393, 394
Kosiarki 442, 496
Kosmetyki i wyroby toaletowe 530
Koszty 185, 186, 556—564, 589, 590, 597, 598, 616, 617
Koszty banków 589, 590
— finansowe 556—564
— pracy 237
— własne 556—564
— zakładów ubezpieczeń 597, 598
— związane z zatrudnieniem 658, 672, 676, 678, 708
Kościoły i związki wyznaniowe 189—193
Kraje 80, 81, 140, 141, 211, 212, 345, 346, 394, 417—419, 537—540, 570, 586, 587, 603, 712—720
Krajowa Administracja Skarbowa, postępowania 155, 156
Kredyty 571, 582—584, 614, 680
Krew 366
Krowy 50, 51, 433, 457, 460
Krwiodawstwo (krwiodawcy) 366
Książki i broszury wydane 381, 382
Księgi wieczyste 164, 165
Księgozbiór (patrz Biblioteki, księgozbiór)
Księża 189—193
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną 310
— mikrofalowa 310, 440
Kuchnie (elektryczne, gazowe) 495
Kukurydza 430, 453, 454, 463, 465, 704, 706, 707
Kultura 46, 47, 60, 61, 72—75, 186, 381—388
— fizyczna 615, 622
— i ochrona dziedzictwa narodowego 615, 622
Kultywatory 496
Kuracjusze 363
Kuratorski nadzór 169
— ośrodek 169
Kuratorzy 164
Kursy 386
— samochodowe 441
— walut 588
— zawodowe 178, 179
Kwas azotowy 493
— siarkowy 52, 53, 62, 63, 492
Kwatery agroturystyczne 390, 391, 393
Kwerendy (w archiwach) 413

L

Laptop, tablet 310
Lasy 50, 51, 62, 63, 109—111, 472—478
—, zdrowotność 478
Leczeni 46, 47, 60, 61, 72—75, 363, 364
Lecznictwo specjalistyczne 361, 364
— uzdrowiskowe 362, 363
Lekarze 46, 47, 60, 61, 178, 359, 362
Leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne 493
Len 453, 455, 704
Lesistość 50, 51, 76—79, 472
Leśnictwo 50, 51, 62, 63, 76—79, 472—479, 615
— i pozyskiwanie drewna 227, 229, 628, 630, 632, 636, 638, 668
Liczniki energii elektrycznej 495
Likiery 66, 67, 533
Linie energetyczne 505
— kolejowe eksploatowane 54, 55, 64, 65, 76—79, 512
— komunikacji miejskiej 512
Lochy 50, 51, 447, 457
Lokomotywy, typy 516
Lotnicze zespoły ratownictwa medycznego 365
Ludność 40, 41, 58, 59, 68—71, 76—79, 138, 198—214, 312, 530, 699, 706—708, 712—720
Ludność aktywna zawodowo 224, 225, 699, 708
— korzystająca z oczyszczalni ścieków 38, 39, 68—71, 104, 316
— — z wodociągu, kanalizacji i gazu 316
— krajów 712—720
— miast 40, 41, 68—71, 138, 198—210, 214, 289, 316
— na podstawie bilansów 40, 41, 68—71, 198—203, 214, 289
— — spisów 198
—, prognoza 213
— świata 712
— wsi 40, 41, 198—201, 203—210, 214, 289

Ł

Ładunki 54, 55, 64, 65, 513—515, 517, 520, 521, 523
—, grupy i kategorie 514, 515, 521
Ławnicy 180
Łazienka 313
Łącza abonenckie 72—75, 424
Łączność 298, 302—308, 437, 685, 686
Łąki 98
Łodzie wypoczynkowe i sportowe 496
Łowiectwo 186, 479, 480
Łożyska (toczne) 495
Łóżka, hospicja 363
—, sanatoria 363
—, szpitale 46, 47, 60, 61, 72—75, 178, 363, 364
Łupki bitumiczne 705—707

M

Maciorki owcze 457, 460
Magazyny handlowe 532
Majątkowe umowy małżeńskie 180
Makaron 438
— i produkty makaronowe 299, 491, 533
Makuchy 545
Małoletni 172
Małżeństwa 40, 41, 58, 59, 203, 204
Mandaty poselskie 122, 123
— radnych 128, 129
Maniok 704
Marchew 439, 456
Margaryna 436, 490, 533
Masa celulozowa 492, 705
Masło 62, 63, 66, 67, 296, 300, 436, 438, 491, 533, 705
Masowce 519
Maszyny rolnicze 431, 432, 442, 496
— i urządzenia 496, 515, 541—544, 546, 548—550
— — budowlane 496
— — papiernicze 496
— — techniczne i narzędzia 627, 632—634, 638—640
Materiał siewny 431, 432
Materiały i artykuły włókiennicze 530, 541—544, 546

Mąka 299, 438, 533
Meble 437, 496, 530
Medale zdobyte 398—400
Mediana wynagrodzeń brutto 258
Medycyna pracy 362
Melasy 547
Melioracje 477
Metale 494, 501, 515, 541—544
— nieszlachetne i wyroby 541—544
Metan 100, 106
Metro 512, 518
Metropolie 191, 192
Mężczyźni 68—71, 175, 198—201, 204, 206—214, 224—226, 258—263, 272, 326, 368—370, 708
Miasta 40, 41, 58, 59, 68—71, 198—200, 202—210, 214, 225, 289, 309, 311—318, 328, 334, 350, 351, 384, 388, 420, 506, 712—720
— na prawach powiatu 68—71, 128, 130—132, 137, 138, 619—623
— świata 712—720
Miedź 100, 490, 494, 501, 548, 705—707
Miejsca, domy studenckie 331
—, — i zakłady pomocy społecznej 375
—, kina 60, 61, 387
—, kluby dziecięce 372
—, komunikacja miejska 518
—, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 330
—, — — wychowawcze 330
— noclegowe 62, 63, 72—75, 390, 392
—, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 330
— pasażerskie 518, 522, 523
—, przedszkola 44, 45, 351
—, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 329
—, stołówki studenckie 331
—, teatry i instytucje muzyczne 46, 47, 60, 61, 385
—, żłobki 372
Miejscowe zagrożenia 143
Miejscowości wiejskie 68—71
Mieszanki paszowe 431, 432, 442
— zbożowe 453, 454, 463, 465
Mieszkania 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—315
— w budowie 314
—, formy własności 313
—, instalacje 313
—, oddane do użytkowania 42, 43, 58, 59, 72—75, 314, 315
—, pozwolenia na budowę 314
— treningowe i wspomagane 375
—, użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 297, 302—308, 685, 686
—, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego 298, 302—308, 685, 686, 709
—, zaludnienie 312
— zamieszkane 42, 43, 58, 59
—, zasoby 42, 43, 58, 59, 72—75, 311, 312
Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej 375, 376
— mieszkań treningowych i wspomaganych 375
Międzyszkolne ośrodki sportowe 330
Mięso 50, 51, 62, 63, 66, 67, 296, 299, 302—308, 436, 438, 447, 458, 459, 466, 490, 530, 545, 547, 701, 704, 706, 707, 709
— drobiowe 435,490, 533
— wieprzowe 490
— wołowe i cielęce 490
Migracje ludności 40, 41, 68—71, 198, 199, 209—212
— —, saldo 68—71, 198, 199, 209—211
— — wewnętrzne 68—71, 198, 199, 209, 210
— —, zagraniczne 40, 41, 68—71, 198, 199, 210—212
— nielegalne 157
Mikser elektryczny 440
Miody pitne 66, 67, 491
Miód 297, 300, 302—308, 436, 439
Misje i operacje pokojowe Wojska Polskiego 140, 141
Mistrzostwa świata i Europy 399, 400
Mleko 50, 51, 62, 63, 66, 67, 76—79, 296, 299, 302—308, 430, 436, 438, 447, 452, 460, 461, 464, 490, 530, 547, 704, 706, 707, 709
Młodociani 175
Młodzież niekontynuująca nauki 709
Młodzieżowe domy kultury 330
— ośrodki socjoterapii 169—171, 330
— — wychowawcze 169—171, 330
Mniejszości narodowe i etniczne 187, 327
Moc elektrowni 502
Morskie wody wewnętrzne 80, 81
Motele 390—394
Motocykl, skuter, motorower 310, 525
Musli zbożowe 438
Muzea, wystawy, zwiedzający 384
Mydło 441, 493, 533, 545

N

Nabiał 296, 299, 300, 302—308, 436, 438
Nadwyżka operacyjna brutto 658, 672, 681, 682
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 677, 680
Najwyższa Izba Kontroli, działalność 135
Nakładcy 232
Nakłady bieżące 410
— brutto na środki trwałe 56, 57, 66, 67, 673—675, 677, 678, 711
— na działalność badawczą 72—75, 709
— — — i rozwojową 408, 410, 411, 415
— — innowacyjną 415
— inwestycyjne 56, 57, 66, 67, 76—79, 410, 415, 627—633
— — na środki trwałe 115, 415, 429, 627, 632, 633
Należności 566, 567, 582
Nanotechnologia 411
Napoje alkoholowe 48, 49, 66, 67, 436, 439, 491, 529—533
— — i wyroby tytoniowe 48, 49, 297, 302—308, 436, 529—531, 685, 686, 709
— bezalkoholowe 48, 49, 297, 302—308, 436, 491, 529, 530, 532
— i tytoń 515, 540, 549, 550
Natura 2000, obszary 108
Nauczyciele 177, 324, 334, 345, 351
Nauka 72—75
— i technika 408—419
Nawozy mineralne lub chemiczne 50—53, 62, 63, 76—79, 431, 432, 442, 448, 462, 493, 545, 547, 705
— wapniowe 76—79, 462
Nianie 372
Nieczystości ciekłe 317
Nieletni 169—171
Niemowlęta 203, 208
Niepełnosprawni 188, 232, 238, 289, 329, 330, 334—337, 351, 374—376
—, sport 398, 400
Niepełnozatrudnieni 231
Nieużytki 98, 477
Noclegi 62, 63, 72—75, 391
Nośniki energii 297, 302—308, 437, 497—499
Notariusze, działalność 179, 180
Nożyce cen 48, 49, 430

O

Obciążenia 556—564, 590
Obiekty budowlane 504—506
— hotelowe 390—394, 505, 506
— inżynierii lądowej i wodnej 505
— noclegowe turystyki 72—75, 390—394
Obligacje 593, 594, 613
Obornik 452
Obrabiarki 496, 548
Obrączka 441
Obrona narodowa 139—141, 615, 679, 680
Obroty handlu zagranicznego 56, 57, 66, 67, 537—540
Obsługa długu Skarbu Państwa 610, 615
— rynku nieruchomości 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych 38, 39, 68—71, 108—111
Obuwie 297, 302—308, 436, 439, 492, 530, 541—544, 548
Obwody łowieckie 480
Ochrona środowiska 38, 39, 68—71, 98—117, 186, 615, 622, 679, 680
— wód 108, 115—117
— zdrowia 46, 47, 60, 61, 72—75, 178, 186, 359—371, 615, 622
Oczyszczalnie ścieków 68—71, 104, 116, 316, 317
— —, przepustowość 104, 116
Oczyszczanie ścieków 38, 39, 103, 104, 115
Odbiorniki radiowe 52, 53, 64, 65, 495, 533
— telewizyjne 52, 53, 64, 65, 310, 441, 495, 533
Oddziały opieki paliatywnej 362, 363
— przedszkolne 44, 45, 350, 351
— szpitalne 364
— —, ratunkowe 365
— terenowe krwiodawstwa 366

Odkurzacze 440, 495, 533
Odłów zwierząt 480
Odnowienia i zalesienia 50, 51, 76—79, 477
Odpady 38, 39, 68—71, 113—117
— komunalne 38, 39, 68—71, 114, 515, 708
— składowane (nagromadzone) 38, 39, 113
— wytworzone 38, 39, 68—71, 113, 708
Odpływy wód 101
Odstrzał zwierząt łownych 480
Odszkodowania 165, 273, 274, 596, 597, 601, 602
Odzież 436, 439, 491, 530
— i obuwie 297, 302—308, 436, 685, 686, 709
Oferty pracy 238, 242
Ofiary śmiertelne 143, 242, 243, 247, 525
— wypadków 242—246, 525
Oficjalne aktywa rezerwowe 585, 586
Ogiery 460
Ogniska pracy pozaszkolnej 330
Ogórki 456
Ograniczenie wolności 174
Ogrody jordanowskie 330
Okna 492, 493
Okręgi kościelne 193
Okręgowe ośrodki wychowawcze 169—171
Okrycia i ubiory 491
Oleiste (rośliny) 448, 455
Olej rzepakowy 439
Oleje napędowe 431, 432, 442, 492, 545, 547
— opałowe 492, 545, 547
— roślinne 436, 545, 549, 550
— i tłuszcze 296, 300, 302—308, 436, 438, 540—544, 549, 550
Oleum 492
Oliwki 704
Ołów 705
Opady atmosferyczne 88, 101
Opakowania 494, 548
Opał 297, 302—308, 437
Opieka nad dziećmi 372—374
— zdrowotna, ambulatoryjna 72—75, 361
— — i pomoc społeczna 72—75, 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
— —, stacjonarna 72—75, 362—364
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów 164, 173
Opłata skarbowa 619
Opłaty 117, 589, 590, 609, 619
— na rzecz właścicieli mieszkań 302—308, 437
Opony 493
Opróżnienie lokali mieszkalnych 165, 179
Opryskiwacze polowe, ciągnikowe 496
Organizacje kultury fizycznej 396
— pożytku publicznego 185, 186
— pracodawców 185
— społeczne i polityczne 185—188
— i zespoły eksterytorialne 689, 691
Organy Inspekcji Handlowej, postępowania 155
Orkiestry 385
Orzeczenia lekarskie 362
— sądów 169, 172—175
— wykonywane w zakładach karnych 176
Orzeszki ziemne 704
Osady ściekowe 105
Osądzenia 173—175
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu 709
— fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 688, 689
— ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 329
Osocze 366
Oszczędności brutto 684
Ośrodki interwencyjne 374
— leczenia odwykowego 362, 363
— rewalidacyjno-wychowawcze 330
— szkoleniowo-wypoczynkowe 390, 391, 393
— wczasowe 390—394
Oświata i wychowanie 72—75, 615, 622
Otwarte dane publiczne 421, 422
Owce 447, 452, 457, 458, 460, 464, 466
Owies 430, 433, 453, 454, 463, 465, 704
Owoce 66, 67, 296, 300, 302—308, 436, 439, 451, 452, 456, 464, 466, 479, 530, 545, 547, 704
— cytrusowe 439, 545, 704
— leśne 479
Ozon, zawartość w atmosferze 108

P

Paczki pocztowe 526
Paliwa 100, 431, 432, 437, 441, 442, 490, 492, 497, 498, 530, 540, 549—552
Pałace młodzieży 330
Państwowa Inspekcja Pracy, działalność 250, 251
— Straż Łowiecka, postępowania 155
— — Pożarna, działalność 143
Państwowe osoby prawne 616
Papa 494
Papier 492, 500, 515, 546, 548, 705—707
Papierosy 66, 67, 439, 491
Papiery wartościowe 582, 585, 592—594, 613, 680
Parafie 189—193
Parki krajobrazowe 110
— narodowe 109
Partie polityczne 185
Pasażerowie 54, 55, 64, 65, 516—518, 522—524
Pasta do zębów 441
Pastewne (rośliny) 453—455
Pastwiska 98, 448
Pasywa 582—585, 595, 596
Pasze 431, 432, 442
Patenty 417—419
Pchacze 522
Pedagodzy 164
Pełnozatrudnieni 141, 142, 177, 231
Pensjonaty 390—394
Perły i kamienie szlachetne 541—544
Personel służby zdrowia (patrz Pracownicy medyczni)
Pestycydy 52, 53, 493
Piaski i żwiry 100
Pieczywo 296, 299, 436, 491
— i produkty zbożowe 296, 299, 302—308, 436, 438, 530
Pielęgniarki 46, 47, 60, 61, 359, 360
Pieniądz gotówkowy w obiegu 582
Piwo 66, 67, 439, 491, 533, 705
Place składowe 532
Placówki gastronomiczne 56, 57, 392, 393, 529, 531
— interwencyjne 374
— opiekuńcze 373
— opiekuńczo-terapeutyczne 374
— opiekuńczo-wychowawcze 169—171, 374
— pocztowe 54, 55, 76—79, 526
— pomocy społecznej 72—75, 375
— pracy podwórkowej 373
— socjalizacyjne 374
— wsparcia dziennego 373
— wychowania pozaszkolnego 330
— — przedszkolnego 72—75
Plony ziemiopłodów 48, 49, 76—79, 447, 454—456
Płaszcze 440, 491
Płeć 40, 41, 68—71, 124, 130—132, 139, 141, 158—160, 170, 175, 177, 178, 180, 185, 188, 198—201, 204—214, 224—226, 231, 232, 239—241, 258—263, 271, 272, 326, 334—345, 347—349, 359, 360, 368—370, 375, 396, 397, 408, 412, 413, 708
Płodność kobiet 205
Pługi 496
Płytki ceramiczne 494
Płyty chodnikowe ceramiczne 494
— pilśniowe 492
— wiórowe 492, 500
Pobierający emeryturę lub rentę 268, 271—273, 293, 294
Pobór wody 38, 39, 68—71, 101
Poczta 54, 55, 64, 65, 76—79, 526
— elektroniczna, korzystanie 420
Podatek akcyzowy 609
— dochodowy 598, 609, 619
— od nieruchomości 619
— rolny 619
— od towarów i usług 609, 658
Podatki bieżące od dochodu, majątku itp. 676—678, 681, 682
— pomniejszone o dotacje związane z produkcją i importem 672, 676, 678
— pośrednie 609
— od produktów 658, 672
— — pomniejszone o dotacje do produktów 658, 659
— związane z produkcją, pozostałe 672, 677, 678
Podaż energii 499, 701, 705
Podmioty budowlane 502—505
— w działalności badawczej i rozwojowej 408—411
— gospodarcze 417, 489, 504, 529, 531, 687—691
— — w przemyśle 489
— gospodarki narodowej 687—691
Podręczniki szkolne 381

Podroby 50, 51, 62, 63, 66, 67, 458, 459
Pogłowie zwierząt 50, 51, 447, 457
Pogotowie ratunkowe, Górskie i Tatrzańskie Ochotnicze 395
Pogrzeb, sprawienie 376
Pojazdy do transportu publicznego 496, 518
— mechaniczne 496, 530
— zarejestrowane 525
Pokoje gościnne 390, 391, 394
Pola biwakowe 390, 391, 393, 394
Polichlorek winylu 493
Policja 141, 142, 149—155
Polietylen 493
Polifoska 431, 432, 442
Polimery styrenu 493
Polipropylen 493
Polska Akademia Nauk 413, 414, 417
— — —, członkowie 413
— — —, jednostki naukowe 417
Połączenia telefoniczne 424
Połowy 50, 51, 62, 63, 467
Położenie geograficzne Polski 80
Położne 46, 47, 60, 61, 359, 360
Pomagający członkowie rodzin 232
Pomidory 456
Pomniki przyrody 111
Pomoc doraźna 365
— społeczna 72—75, 186, 372—376, 615, 622
Popyt krajowy 56, 57, 66, 67, 673—675
— —, relacja do produktu krajowego brutto 674
Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin 372
Porady ambulatoryjne 60, 61, 72—75, 361
Porty lotnicze 524
— morskie 521, 522
Posiłek 376
Posłowie 124
Postępowania przygotowawcze Państwowej Straży Łowieckiej 155
— — Policji 152—154
— — — i prokuratury 149—151, 155, 159
— — Straży Granicznej 155, 157
— — — Leśnej 155
— w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe 155, 156
Poszkodowani w wypadkach przy pracy 242—247
Powiaty 68—71, 128, 130, 131, 136, 138, 619—623
Powierzchnia gruntów 98, 99, 472
— — ornych 98
— krajów 712—720
— lasów 50, 51, 62, 63, 108—111, 472, 473, 479
— miast 202
— mieszkań oddanych do użytkowania 42, 43, 58, 59, 72—75, 315
— nieużytków 98
— parków 109—112
— Polski 58, 59, 68, 80, 81, 98, 706—708, 717
— rezerwatów 110
— składowa 532
Powierzchnia składowisk 114
— o szczególnych walorach przyrodniczych 38, 39, 68—71, 108—111
— świata 712
— terytoriów niesamodzielnych 718—720
— użytkowa mieszkań 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—313, 315
— użytków rolnych 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 447—449
— województw 68—71
— wód 80, 81, 83—86, 98, 108
— zasiewów 48, 49, 453
Powietrze, ochrona 107, 115—117
—, temperatura 87
—, zanieczyszczenia 38, 39, 68—71, 105—107
Pozbawienie wolności 174—176
Pozostający na utrzymaniu 293, 294
Pozostała działalność usługowa 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Pozyskanie drewna (grubizny) 50, 51, 62, 63, 76—79, 473—476, 479
Pożary 143, 477
Pożyczki 571, 572
Praca, czas pozostawania bez pracy 239, 240
—, miejsca 235
—, staż 239, 240, 242
—, warunki 242—251
—, wypadki 242—247
Pracownicy cywilni 139, 140, 142, 177
— medyczni 46, 47, 60, 61, 178, 359, 360, 362, 365
— najemni 226, 231
— na stanowiskach nierobotniczych 290—293, 301
— — robotniczych 290—293, 301
Pracujący 40, 41, 68—71, 224—232, 670, 708
— w działalności badawczej i rozwojowej 408—411
— w gospodarstwach indywidualnych 226—229, 293, 294
— poza gospodarstwami indywidualnymi 226
— najemnie 293, 294
— w rolnictwie 40, 41, 226
— na własny rachunek 226, 232, 290, 293—301, 304, 310, 681—684
— — — łącznie z pomagającymi członkami rodziny 226, 232, 681—684
Praktyki lekarskie 361, 362
Pralki i pralko-suszarki 64, 65, 310, 440, 495, 533
Prawa do akcji 591—593
Prawa poboru 591, 593
Prawo pracy, sprawy 161, 166, 167
—, jego ochrona, prawa człowieka 186
Produkcja budowlano-montażowa 52, 53, 64, 65, 76—79, 435, 502—505
— energii elektrycznej 52, 53, 64, 65, 496, 499, 705—707
— filmowa 387
Produkcja globalna 56, 57, 429, 658—661, 668, 669, 676, 678
— mleka 50, 51, 62, 63, 76—79, 447, 452, 460, 461, 490, 704, 706, 707, 709,
— produktów pochodzenia zwierzęcego 50, 51, 62, 63, 447, 452, 458—460
— przemysłowa 485—501, 710
— rolnicza 48, 49, 62, 63, 429, 447—452, 454—456, 458—461, 700, 704
— — globalna 429, 448—452
— — końcowa 48, 49, 448, 450, 451
— — towarowa 48, 49, 62, 63, 429, 448, 450—452
— sprzedana budownictwa 502, 710
— — przemysłu 52, 53, 62, 63, 76—79, 434, 485—489
— wyrobów przemysłowych 52, 53, 62, 63, 434, 490—496, 500, 501, 705—707
— żywca rzeźnego 50, 51, 62, 63, 76—79, 447, 452, 458
— żywności 700
Produkt krajowy brutto 56, 57, 66, 67, 72—79, 115, 408, 429, 658, 659, 664—667, 672, 674, 680, 703, 706, 711
— — — według parytetu siły nabywczej 711
Produkty ceramiczne 494, 546, 548
— leśnictwa 514
— mineralne 541—544
— nowe i ulepszone 416
— pochodzenia roślinnego 541—544
— przemysłu chemicznego 492, 493, 500, 541—544
— rolne 50, 51, 62, 63, 76—79, 430—433, 447, 448, 451, 452, 454—456, 514, 701, 704, 706, 707, 709
— spożywcze 490, 491, 515
— uboju 490
Programy radiowe i telewizyjne 388
Profesorowie 345, 412
Prokuratorzy 158
Prokuratura, działalność 149—151, 155, 158, 159
—, jednostki 157
Promy 516, 519
Propylen 493
Prosięta 433
Proso 453, 454, 460
Prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym 149, 152, 525
Przedmioty trwałego użytkowania 310
Przedsiębiorstwa estradowe 385
— państwowe 688, 690
— posiadające szerokopasmowy dostęp do Internetu 421, 422
— prowadzące sprzedaż w ramach e-handlu (handlu elektronicznego) 423
— wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) 421—423
— zatrudniające specjalistów ICT 423
Przedstawienia i koncerty 385
Przedszkola 44, 45, 350, 351
— specjalne 350, 351

Przegląd międzynarodowy 699—720
Przejścia graniczne 389
Przekazy pocztowe 526
Przemysł 40, 41, 52, 53, 56, 57, 62—65, 76—79, 227—231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 415, 416, 434, 485—502, 557—562, 565, 566, 569, 571, 628—633, 635—639, 641, 642, 660—664, 666, 668—671, 688, 690, 708, 711
Przemysłowe (rośliny) 447, 451—453
Przemyt 157
Przestępstwa 149—157, 174, 175
Przesyłki kurierskie 526
— listowe 526
Przetwory mięsne 296, 299, 436, 490, 530, 533, 547
— owocowe, warzywne, orzechowe 490, 547
— rybne 530
— spożywcze 490, 541—544
Przetwórstwo przemysłowe 227—229, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 421, 423, 434, 485—489, 557—561, 565, 566, 569, 571, 615, 630, 632, 635—639, 641, 642, 660—664, 666, 668—671, 688, 690, 703, 710
Przewodnicy turystyczni 395
Przewody gołe (nieizolowane) 494
Przewozy ładunków 54, 55, 64, 65, 513—515, 517, 520, 521, 523
— pasażerów 54, 55, 64, 65, 437, 439, 513, 516—518, 522—524
Przędza 491
Przychodnie lekarskie 361
Przychody 117, 185, 424, 460, 461, 497—501, 512, 513, 526, 556—564, 589, 590, 596—598, 611, 617—620, 623, 658, 659, 684
— banków 589, 590
— z działalności gastronomicznej 531
— zakładów ubezpieczeń 596—598
Przyjazdy cudzoziemców 389
Przyjęcia do pracy 233
Przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe 317, 318
Przyrost naturalny 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 699, 708
— rzeczowych środków obrotowych 673, 674
— rzeczywisty 198, 199
— stada 452
Przyrządy i aparatura, optyczne 541—544
Psychicznie chorzy 371, 376
Pszenica 48, 49, 62, 63, 430—433, 451—454, 463, 465, 467, 704, 706, 707
Pszenżyto 430, 454, 455, 463, 465, 466
Punkty apteczne 365
— biblioteczne 384
— gastronomiczne 392, 393, 531
Punkty przedszkolne 350, 351
— sprzedaży detalicznej 529
Pyły i gazy 38, 39, 68—71, 105—107

R

Rachunek bieżący 585
— finansowy 585
— kapitałowy 585
— produktów (wyrobów i usług) 658, 659
— tworzenia dochodów 672
— wykorzystania dochodów w sektorze gospodarstw domowych 684
Rachunki narodowe 56, 57, 66, 67, 658—686
— regionalne 76—79
Radcy prawni 180
Radiofonia 424
— analogowa (emisja FM) 424
Ratownictwo 186
— medyczne 365
Ratownicy 143, 365, 395
Recypient 83, 84
Redukcja pyłów i gazów 38, 39, 68—71, 107, 116
Referendarze sądowi 164
Regionalne izby obrachunkowe, działalność 136
— ośrodki psychiatrii sądowej 362, 363
Regulacja i zabudowa rzek i potoków 115, 116
Rejestry sądowe, sprawy 166
Rekreacja i kultura 72—75, 186, 298, 302—308, 437, 685, 686, 689, 691, 709
—, kultura i religia 679, 680
Relacje ekonomiczne 565
Renciści 268, 272, 273, 290—301, 309
Renta socjalna 277
Restauracje 392, 393, 531
— i hotele 298, 302—308, 437, 685, 686, 709
Rezerwaty przyrody 110
Rezydenci 214
Robotnicy (patrz Pracownicy na stanowiskach robotniczych)
Roboty budowlano-montażowe (patrz Produkcja budowlano-montażowa)
Rodzinne domy dziecka 373
Rodziny 372
— zastępcze 172, 373
Rolnictwo 48—51, 62, 63, 76—79, 447—467
—, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 40, 41, 56, 57, 227, 229, 231, 233—235, 237, 242, 244—247, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 557, 565, 566, 569, 571, 628, 630, 632, 635, 636, 638, 641, 642, 660—664, 666, 668—671, 688, 690, 708, 711
— i łowiectwo 615, 622
Rolnicy indywidualni 268—270, 273, 274
Ropa naftowa 52, 53, 100, 490, 498, 514, 515, 521, 545, 705
Rowery 310, 441, 496, 533
Rozchody 460, 461, 497—501, 658, 659, 684
Rozliczenia międzyokresowe 566, 567
Rozwody 40, 41, 58, 59, 167, 203, 204
Ruch chorych w szpitalach 364
— pasażerów 522, 524
Rudy metali 100, 490, 514, 545, 705
— miedzi 100, 490
— żelaza 545
Rurociągi 505, 512
Rury stalowe 494, 501, 546, 548
Rybactwo 227, 229, 628, 632, 636, 638, 668
Rybołówstwo 50, 51, 62, 63, 467
Ryby 50, 51, 62, 63, 113, 436, 438, 467, 490, 530, 533, 545
— i owoce morza 296, 299, 302—308, 436
Rynek giełdowy 591—594
— pracy 40, 41, 68—71, 186, 224—251
Ryż 299, 438, 704
Rzecznik Praw Obywatelskich, działalność 133, 134
Rzeki 83—86, 102
Rzepak i rzepik 430, 453, 455, 464, 466, 704

S

Sady 98, 448
Saldo obrotów handlu zagranicznego 56, 57, 537—540
— usług 585
Sale projekcyjne w kinach 387
Saletra 431, 432
Samobójstwa 207, 208
Samochody ciężarowe 52—55, 496, 525
— osobowe 52—55, 64, 65, 310, 496, 525, 533, 546, 548, 551, 552, 710
Samoloty 523
Samorządowe kolegia odwoławcze 135, 137
— zakłady budżetowe 623
Samorządy gospodarcze i zawodowe 185
Sanatoria 362, 363
Sądy, działalność 160—163, 165—168, 172—175
—, jednostki 160, 163, 164
Schizofrenia 371
Schroniska 390—393
— dla nieletnich 170, 171
Seanse w kinach 387
Sejm i Senat 121, 122
Sekcje sportowe 396, 397
Sektory instytucjonalne 411, 660—664, 666, 672—686
— —, prywatny 226, 227, 254, 485, 486, 502, 512, 529—532, 556, 565, 566, 568, 571, 628, 635, 660, 661, 664
— —, publiczny 226, 227, 254, 317, 318, 485, 486, 502, 512, 529—532, 556, 565, 566, 568, 571, 628, 635, 660, 661, 664

Sektory instytucjonalne, sektor gospodarstw domowych 76—79, 660—664, 666, 672—675, 681—686
— —, — instytucji finansowych 660—664, 666, 672, 673
— —, — — niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych 660—664, 666, 672—675
— —, — — rządowych i samorządowych 660—664, 666, 672—680
— —, — przedsiębiorstw niefinansowych 660—664, 666, 672, 673
— własności 226, 227, 254, 485, 486, 502, 512, 556, 565, 566, 568, 571, 628, 635, 660, 661, 664
Senatorowie 125
Separacja 167, 203
Sery 296, 300, 302—308, 436, 438, 491, 530, 533
Sędziowie 159, 160, 164
— sportowi 396
Sfera budżetowa 227, 255
Siano 433, 451, 452, 455, 464, 466
Siarka 52, 53, 62, 63, 100, 490, 547
Sieć gazowa 42, 43, 58, 59, 72—75, 316, 318
— kanalizacyjna 42, 43, 103, 115, 116, 316, 317
— komunikacyjna 512
— wodociągowa 42, 43, 68—75, 101, 103, 116, 316, 317
Sieroty 172, 374
Siewniki 431, 432, 442, 496
Silniki elektryczne 495
— spalinowe 495, 546, 548
Silosy i zbiorniki, pojemność 532
Siostry zakonne 191, 192
Sizal (włókno agawy) 704
Skargi kasacyjne 134, 160, 161, 168
Skazani za przestępstwa 173—175
Sklepy 56, 57, 76—79, 530, 531
Składowiska 114
Skóry 492, 541—544, 548
Skup jaj 430, 464, 466
— mleka 430, 464, 466
— owoców leśnych 479
— produktów rolnych 50, 51, 430, 431, 458—466
— zbóż 50, 51, 430, 463, 465
— zwierząt łownych 479
— żywca rzeźnego 50, 51, 466
Słoma 433, 455, 464, 466
Słonecznik 704
Służba celna, działalność 155, 156
— więzienna 177
Smartfon 310
Smoła 492
Soja 704
Soki owocowe i warzywne 297, 300, 436, 439, 490
Sorgo 704
Sól 100, 439, 490
— potasowa 442
Specjaliści ICT, zatrudnienie w przedsiębiorstwach 423
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 330
Spoiwa gipsowe 494
Społeczeństwo informacyjne 311, 420—423
Społeczne podmioty wyznaniowe 185—188
Sport 186, 396—400
Spożycie 56, 57, 66, 67, 299—301, 429, 658, 659, 673—675, 684—686, 709, 711
— indywidualne skorygowane 685
— prywatne 673—675, 711
— publiczne 673—675
—, relacja do produktu krajowego brutto 674
— w sektorze gospodarstw domowych 56, 57, 66, 67, 429, 660, 662, 664, 673—675, 684—686, 709
Spółdzielnie 227, 485, 512, 660, 662, 664, 688, 689
— mieszkaniowe 313—315
— socjalne 187, 188
Spółki 688—691
Sprawy w prokuraturze 158
— sądowe 160—163, 165—168
Sprzedaż detaliczna towarów 56, 57, 66, 67, 76—79, 529, 530
— hurtowa towarów 532
— w placówkach gastronomicznych 529, 531
Sprzęt audiowizualny 437
— gospodarstwa domowego 310, 437, 530
— do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku 310
— transportowy 496, 515, 516, 518, 519, 522, 523, 525, 541—544
— i usługi telekomunikacyjne 437
Spulchniarki 496
Srebro 100, 494, 548, 705
Stacje meteorologiczne 87, 88
— nadawcze w zakresie radiofonii i telewizji 424
— paliw 530
— uzdatniania wody 115, 116
Stacjonarna opieka zdrowotna 362—364
Stal 52, 53, 62, 63, 494, 501, 546, 705—707
Stan (jakość) wód 102, 103
Starostwa powiatowe 135
Statki, nośność, pojemność i wiek 52—55, 496, 519, 522
Stolice państw 712—717
— terytoriów niesamodzielnych 718—720
Stołówki 331, 392, 393, 531
Stopa bezrobocia 40, 41, 68—71, 225, 241, 708
— zwrotu otwartych funduszy emerytalnych 704
Stopnie naukowe 345, 412
Stopy procentowe 588
Stowarzyszenia 185—188
— i inne organizacje społeczne 187, 188
Strajki, strajkujący 236
Straty 497—499, 556—564, 589, 590, 597, 598
Straż Graniczna, postępowania 155, 157
— Leśna, postępowania 155
— Łowiecka Państwowa, postępowania 155
— pożarna, państwowa, ochotnicza 143
Strączkowe (rośliny) 453—455, 464, 466
Strefa euro 708—711
Strona internetowa (przedsiębiorstwa) 421, 422
Studenci 44, 45, 60, 61, 325—329, 331—334, 340—342, 345—348, 709
— cudzoziemcy 345, 346
Studia doktoranckie 348
— podyplomowe 347
—, systemy, rodzaje, kierunki 340—344, 347, 348
Stypendia 277, 332, 333
Subwencja 610, 620
Superfosfat 431, 432, 442
Surowce chemiczne 100, 490, 705
— energetyczne 100, 490, 497, 498, 705—707
— metaliczne 100, 490, 705
— skalne 100, 705
Surówka żelaza 705
Szczepienia ochronne 366
Szkło 494, 546, 548
Szkoły 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324—329, 334—339, 349
— branżowe I stopnia 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 335
— — II stopnia 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 336
— doktorskie 348
—, gimnazja 44, 45, 324, 325, 329
—, licea ogólnokształcące 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324— 329, 331, 337, 349
— ogólnokształcące artystyczne 44, 45, 72—75, 324, 325, 338
— dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (specjalne) 324, 325, 329, 330, 334—337
— podstawowe 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324—329, 331, 334, 349
— policealne 44, 45, 72—75, 324—326, 328, 329, 330, 339, 340
— specjalne przysposabiające do pracy 324, 325, 329
—, technika 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 331, 337, 338
Szlaki turystyczne 394
Szpitale 72—75, 178
Szpitalne oddziały ratunkowe 365

Ś

Ścieki 38, 39, 103—105, 115—117, 317
Ścier drzewny 541—544
Śmietana 300, 436, 438, 547
Środki lecznicze (orzeczone przez sąd) 169
— ochrony roślin 431, 432, 459
— transportu 437, 496, 516, 518, 519, 522, 523, 525, 551, 552, 627, 632—634, 638—640
— trwałe 56, 57, 66, 67, 76—79, 634—642
— wychowawcze lub poprawcze 169
Świadczenia emerytalne i rentowe 268—272
— z funduszu alimentacyjnego 277
— rodzinne 275, 276, 376
— społeczne 268—276, 293—295, 677, 678, 681, 682
— społeczne pozostałe 275—277, 293—295, 678, 681, 682
— z ubezpieczeń społecznych 42, 43, 184, 268—295, 681, 682
— zdrowotne ratownictwa medycznego 365
Świadczenie wychowawcze 276

Świat 699—705, 712
Świetlice 386

T

Tabor kolejowy 516
— komunikacji miejskiej 518
— śródlądowego transportu wodnego 522
— transportu morskiego 519
Tarcica 52, 53, 492, 705
Teatry 46, 47, 60, 61, 385
Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) 311, 421—423
Tektura 492, 500, 705—707
Telefon komórkowy 310, 700, 710
Telefonia ruchoma 424, 700, 710
— stacjonarna 424
— VoIP 424
Telekomunikacja 46, 47, 62, 63, 72—75, 424, 435
Telewizja cyfrowa 424
— — mobilna 424
— — naziemna (emisja DVB-T) 424
Tereny komunikacyjne 98, 99
— mieszkaniowe (osiedlowe) 98, 99
— przemysłowe 98, 99
— rekultywowane 116
— zieleni ogólnodostępnej 112
Termometr 441
Terms of trade 429
Terytoria niesamodzielne 718—720
Terytorialna struktura kraju 138
Terytorium 80, 81
Testament 180
Tkaniny 491, 546
Tlenek, tlenki 38, 39, 105, 106
Tłuszcze jadalne 66, 67, 296, 300, 302—308, 436, 438
— roślinne 296, 300, 436, 438
—, wartość energetyczna 301
— zwierzęce 50, 51, 62, 63, 66, 67, 458, 459, 490, 491
Tokarki (do usuwania metalu) 496
Toluen 493
Towary 435—439, 529—533, 540, 545—548
— konsumpcyjne 436—439, 532, 551, 552
— niekonsumpcyjne 532
— nieżywnościowe 529, 532, 533
— i usługi konsumpcyjne 48, 49, 76—79, 296—298, 302—308, 435—439
— zaopatrzeniowe dla przemysłu 551, 552
Tramwaje 512, 518
Transfery bieżące, pozostałe 676—678, 681, 682
— kapitałowe 676—678
— socjalne w naturze 677, 678
Transformatory 495
Transport 40, 41, 54, 55, 64, 65, 76—79, 298, 302—308, 435, 437, 512—525, 685, 686
— i gospodarka magazynowa 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 254, 255, 257, 260, 261, 422, 423, 435, 512, 513, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 669—671, 689, 691
Transport kolejowy 54, 55, 64, 65, 437, 513—517
— lądowy i rurociągowy 228, 230, 257, 435, 512—514, 563, 629, 631, 633, 637, 640, 669
— lotniczy 435, 512—514, 516, 523, 524
— i łączność 615, 622, 709
— morski 54, 55, 64, 65, 512—514, 516, 519—522
—, poczta 54, 55, 76—79, 512—526
— rurociągowy 512—514
— samochodowy 54, 55, 64, 65, 512—517
— wodny 435, 512—516, 522, 523
— — śródlądowy 512—515, 522, 523
Tranzyt 520, 521
Trasy lotnicze 523, 524
Trenerzy 396, 397
Trolejbusy 512, 518
Trwanie życia 68—71, 209
Trybunał Konstytucyjny, wyroki i postanowienia 132, 133
Trzcina cukrowa 704
Trzoda chlewna 50, 51, 76—79, 430, 433, 447, 452, 457, 464, 466, 706, 707
Turystyka 72—75, 186, 389—395, 615, 622
Turyści 391, 393, 394
Tworzywa sztuczne 52, 53, 62, 63, 541—544, 547
Tytoń 430, 436, 453, 455
Tytuły naukowe 345, 412

U

Ubezpieczeni 42, 43
Ubezpieczenia 595—603
—, polisy 599, 600
—, składki 596, 597, 599, 600
— społeczne 42, 43, 615, 617, 618
— —, składki 618, 676, 678, 681, 682
— —, sprawy sądowe 161, 166, 168
— społeczne, świadczenia 268—277, 618
Uchwały sądowe 161
Uczelnie 44, 45, 60, 61, 324, 325, 326, 332, 333, 340—347, 409, 410, 414
Uczniowie, szkoły 44, 45, 72—75, 171, 179, 324—329, 334—340, 349
Ugrupowania gospodarcze 538, 539, 695, 708—711
Ukarani 175
Układ pionowy powierzchni 81
Umorzenia 155, 157, 159, 173—175
Umowy notarialne 179, 180
Uniewinnienia sądowe 173—175
Upośledzenie umysłowe 371
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo 227, 229, 628, 630, 632, 636, 638, 668
Urodzenia żywe 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 205, 708
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń 107, 116
Urządzenie z dostępem do Internetu 310
— do odbioru telewizji naziemnej cyfrowej z MPEG-4 310
— — — satelitarnej lub kablowej 310
Urzędnicy 158, 164
Urzędy gmin 135, 137
— marszałkowskie 135, 137
— miast na prawach powiatu 135, 137
— wojewódzkie 135, 137
Usłonecznienie 88
Usługi 296—298, 302—308, 409, 410, 415, 416, 421—424, 436—439, 512, 513, 708, 709, 711
— ambulatoryjne i inne związane ze zdrowiem 298, 302—308, 437
—, ceny 302—308, 435—439
— pocztowe 526
— telekomunikacyjne 424
— transportowe 435, 437, 512—518, 520—524, 526
— w chmurze obliczeniowej 421, 422
Ustęp 313
Uszkodzenia drzew 478
Utrzymujący się z niezarobkowych źródeł 293, 294
Uzależnienia 371
Użytki ekologiczne 98, 111
— kopalne 98, 99
— rolne 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 447—450

W

Wagony kolejowe, rodzaje 496, 516
—, metro 518
Waluty państw 588
Wanna 440
Wapno 494
Warsztaty terapii zajęciowej 188
Wartość dodana brutto 56, 57, 76—79, 458, 658, 659, 664, 666, 668, 669, 703, 711
— energetyczna 301
— środków trwałych, brutto 56, 57, 66, 67, 76—79, 638—646
— — —, netto 636, 637, 671
Warunki pracy 242—251
Warzywa 66, 67, 113, 297, 300, 302—308, 436, 439, 451—453, 456, 464, 466, 530, 545, 547, 704
—, uprawa pod osłonami 456
Wełna 452, 460, 464, 466, 704
Weterynaria, usługi 442
Wędliny 296, 299, 436, 438, 490, 533
Węgiel 52, 53, 62, 63, 431, 432, 440, 490, 497, 514, 521, 705—707
— brunatny 100, 490, 497, 514, 705—707
— kamienny 52, 53, 62, 63, 431, 432, 440, 490, 497, 514, 705—707
Węglowodany, wartość energetyczna 301
Węglowodory 545
Wiatr, prędkość 88
Widzowie w kinach 46, 47, 60, 61, 72—75, 387
— w teatrach i instytucjach muzycznych 46, 47, 60, 61, 385
Wiek bezrobotnych 239, 241
— drzewostanów 473, 475
— ludności 40, 41, 172, 175, 200, 201, 205, 206, 208—211, 213, 214, 351, 365—367, 369, 370, 372—376

Wiek ludności, nieprodukcyjny 40, 41, 200, 213, 214
— —, poprodukcyjny 200, 201, 209, 213, 214
— —, produkcyjny 40, 41, 200, 201, 209, 213, 214
— —, przedprodukcyjny 200, 209, 213, 214
— posłów i senatorów 124
— radnych 130
— sędziów 160
— wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 132
Wierni (wyznawcy) 189—193
Wieś 68—71, 198—200, 203—210, 214, 225, 289, 309, 311—315, 317, 318, 328, 334, 350, 351, 361, 365, 384, 388, 420, 506
Wino 66, 67, 439, 491, 533, 705
Wizyta u lekarza 441
Własność jednostek samorządu terytorialnego 114, 313—315
— prywatna krajowa 227, 485, 512, 628, 635, 660, 662, 664
— — —, spółdzielnie 227, 313—315, 485, 512, 628, 635, 660, 662, 664
— — zagraniczna 227, 485, 502, 512, 660, 662, 664
— Skarbu Państwa 313, 472, 476
Włókna chemiczne 52, 53, 62, 63, 493, 500, 546, 548, 705
Woda 440
—, zużycie 42, 43, 58, 59, 72—75, 317
Wodociągi 42, 43, 58, 59, 68—75, 103, 313, 316, 317
—, dostawa zimnej wody 440
Wodomierze 495
Wodorotlenek sodu 492
Wody z dodatkiem cukru i innych substancji słodzących lub aromatyzujących 491
— mineralne i gazowane 491
— — lub źródlane 300, 436, 491
Województwa 68—79, 84, 85, 109—111, 136, 137, 202, 619—623
Wojsko Polskie 139—141
Wolontariusze 185, 374, 395
Wódka 66, 67, 491, 533
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast 129, 132
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych 48, 49, 76—79, 256, 270, 301—308, 435—439
— — transakcyjnych 429
— działalności badawczej i rozwojowej 408
— emerytur i rent 42, 43, 270
— poziomu kosztów 565
Wskaźnik rentowności obrotu 565
— wartości 659, 674
— wolumenu 659, 675
— wykrywalności sprawców przestępstw 152—154
— wynagrodzeń 40, 41, 256
— wypadkowości 244
— zasięgu ubóstwa 309, 708
— zatrudnienia 225, 708
Wskaźniki cen (patrz Ceny)
— — lokali mieszkalnych 435
— — produkcji rolniczej 429
Wspieranie rodziny 372, 373
Współczynnik aktywności zawodowej 225, 708
— dzietności 205
— przyjęć do pracy 233
— reprodukcji 205
— skolaryzacji 326
— zwolnień z pracy 234
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego 128, 129
— do Parlamentu Europejskiego 123
— Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 121
— do Sejmu i Senatu 121, 122
Wychowanie pozaszkolne 330
— przedszkolne 44, 45, 72—75, 325, 326, 350, 351
Wychowankowie 44, 45, 72—75, 325, 326, 350, 351
—, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 170, 171, 330
—, — — wychowawcze 170, 171, 330
—, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 330
—, placówki opiekuńczo-wychowawcze 374
—, — wsparcia dziennego 373
—, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 330
—, zakłady poprawcze 170, 171
Wycieczki turystyczne 395
Wydajność pracy 708
Wydatki 610, 612, 614, 615, 617, 618, 621, 676—680
— budżetów jednostek samorządu terytorialnego 621, 622
— budżetu państwa 56, 57, 610, 614, 615
— — —, relacja do produktu krajowego brutto 614
— gospodarstw domowych 292, 296—298
— majątkowe 610, 621
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 676—680
Wydawnictwa 381
Wydziały sądowe 163, 164
Wyjazdy do fałszywych alarmów 143
— za granicę 389
— zespołów ratownictwa medycznego 365
Wykładziny 491, 493
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki 72—75, 392
Wykroczenia 156, 165, 174, 175
Wykrywalność przestępstw 152—154
Wykształcenie bezrobotnych 239—241
— osób młodych 709
— posłów i senatorów 124
— radnych 130
— służby więziennej 177
— wójtów, burmistrzów i prezydentów miast 132
— zatrudnionych 139, 141
Wymiar sprawiedliwości 149—180, 615
Wynagrodzenia 40, 41, 68—71, 137, 140, 142, 158, 164, 177, 252—263, 610, 621
— i inne dochody związane z pracą najemną 681, 682
Wynagrodzenie przeciętne miesięczne (nominalne i realne) 40, 41, 68—71, 137, 140, 142, 158, 164, 177, 254—263
Wynalazki, wzory użytkowe 417, 418
Wynik finansowy 556—564, 568, 569, 589, 590, 598, 616, 617
Wypadki drogowe 525
—, ofiary śmiertelne 143, 243, 244, 395, 525
— przy pożarach 143
— przy pracy 242—246
Wypisani ze szpitali 364
Wyroby ceramiczne (patrz Produkty)
— cukiernicze 297, 300, 302—308, 530, 436
— farmaceutyczne 298, 302—308, 437, 440, 493, 530
— z gumy 493, 515
— medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny 298, 302—308, 437
— pończosznicze 491
— przemysłowe 52, 53, 62, 63, 490—496, 500, 501, 705—707
— sanitarne z porcelany 494
— stołowe, kuchenne lub do użytku w gospodarstwie domowym ze stali, emaliowane 494
— tytoniowe 48, 49, 297, 302—308, 436, 491, 515, 530
— walcowane 52, 53, 494, 501, 546, 548
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 415, 416, 421, 423, 434, 485—489, 562, 565, 566, 569, 571, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641—643, 645, 646, 660—664, 666, 669—671, 688, 690, 710
Wzory użytkowe (patrz Wynalazki, wzory użytkowe)

Z

Zaburzenia psychiczne 207, 371
Zachmurzenie 88
Zachorowania 367—371
Zadłużenie 586
Zadrzewienia 479
Zagrożenie ubóstwem 309
Zakaz prowadzenia pojazdów 174
Zakłady aktywności zawodowej 188
— karne 177—179
— dla nieletnich 164, 170, 171
— opiekuńczo-lecznicze 362, 363
— pielęgnacyjno-opiekuńcze 362, 363
— pomocy społecznej 72—75, 376
— poprawcze 170, 171
— psychiatryczne 362, 363
— ubezpieczeń 595—603
— uciążliwe dla czystości powietrza 68—71, 107
Zakwaterowanie i gastronomia 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 255, 260, 261, 422, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 690
Zamrażarki (patrz Chłodziarki i zamrażarki)

Zapasy 459—461, 497—501, 566, 567
Zaprawa klejąca 442
Zasiedlenie zwierząt łownych 480
Zasiłki 272—277, 376, 618
— dla bezrobotnych 277
— i świadczenia przedemerytalne 277
Zasoby drzewne 473, 474
— kopalin 100
— mieszkaniowe (zamieszkane i niezamieszkane) 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—313
— wodne 101
Zastawy stołowe i naczynia kuchenne z porcelany 494
Zatrucia 367, 371
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy 40, 41, 185, 232
— — umów cywilnoprawnych 185, 232
— — umów ustnych 232
— w prokuraturze 158
— w sądach 160, 164
— w służbie więziennej 177
Zatrudnienie przeciętne 40, 41, 137, 140, 142, 177, 229, 230, 489, 504
— — według wysokości wynagrodzenia 260—263
— — według zawodów 258
— według stanu 40, 41, 139, 141, 142, 158, 160, 164, 177, 226—228, 231, 232
— w warunkach zagrożenia 247, 248
Zawodnicy sportowi 398
Zażalenia sądowe 160, 161, 167, 168
Zbiorniki bezodpływowe 317
— i stopnie wodne 86, 115
Zbiornikowce 519
Zbiory owoców 456, 704
— specjalne bibliotek 414
— warzyw 456, 704
— zbóż 48, 49, 62, 63, 76—79, 429, 454—456, 701, 704, 706, 707
— ziemiopłodów 48, 49, 62, 63, 76—79, 454—456, 701, 704, 706, 707, 709
Zbory 193
Zboża 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 113, 430—433, 447, 451—454, 460, 466, 701, 704, 706, 707, 709
— podstawowe 48, 49, 62, 63, 76—79, 447, 451—454, 463, 465, 466
Zdrowie 72—75, 298, 302—308, 437, 679, 680, 685, 686, 709
Zespoły adwokackie 180
— domków turystycznych 390, 391, 393
— pieśni i tańca 385
— ratownictwa medycznego 365
— trakcyjne elektryczne 516
— wychowania przedszkolnego 350, 351
Zestaw kina domowego 310
Zgony 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 206—208, 364, 708
— niemowląt 40, 41, 68—71, 203, 208
— według płci i wieku zmarłych 206
— według przyczyn 207, 208
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych 709
Ziarno kakaowe 704
Ziemiopłody 76—79, 430—434, 451—456, 463, 465, 466, 701, 704, 706, 707, 709
Ziemniaki 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 113, 297, 300, 430—434, 436, 439, 451—453, 455, 461, 464, 466, 467, 547, 704, 706, 707
Zlewiska 83
Złoto 706
Zmarli 364
Zmywarka (zmywarki) do naczyń 310, 495, 533
Zobowiązania 571, 572, 582—584, 587
Zużycie energii elektrycznej 42, 43, 52, 53, 58, 59, 72—75, 318, 499, 701
— gazu 42, 43, 58, 59, 72—75, 318, 498
— materiałów 500, 501
— nawozów mineralnych lub chemicznych 50, 51, 76—79, 462
Zużycie nawozów wapniowych 76—79, 462
— paliw 497, 498
— pośrednie 429, 658, 659, 662, 663, 668, 669, 676, 678
— przemysłowe 460, 461
— ropy naftowej 52, 53, 498
— środków trwałych (amortyzacja) 636—640
— węgla 497
— wody 42, 43, 58, 59, 72—75, 317
Związki organiczne 38, 39
— zawodowe 185
Zwierzęta chronione 112
— gospodarskie 50, 51, 76—79, 433, 447, 457
— łowne 479, 480
— żywe; produkty pochodzenia zwierzęcego 541—544
Zwolnienia z pracy 234
— z zakładów karnych, warunkowe 176
Zysk 556—564, 589, 590, 596—598

Ź

Źródła finansowania deficytu budżetu państwa 610
— — działalności badawczej i rozwojowej 411
— zanieczyszczeń 105

Ż

Żarówki 495
Żegluga, rodzaje, zasięg 520
Żelazko 440
Żłobki 72—75, 372
Żołnierze 138—141
Żyto 48, 49, 62, 63, 430, 433, 451—454, 463, 465, 704, 706, 707
Żywiec rzeźny 50, 51, 62, 63, 76—79, 429, 432, 447, 452, 458, 466
Żywność 48, 49, 296, 297, 299—308, 436, 438, 439, 533, 549—552
— i napoje bezalkoholowe 48, 49, 296, 297, 302—308, 436, 439, 529, 532, 685, 686, 709

A

Accidents at work, injured 242—247
Accommodation and catering 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 255, 260, 261, 422, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 690
Accommodation, tourism 62, 63, 72—75, 390—394
Accumulators 495
Acquisitions less disposals of non--produced assets 677, 678
Acquisitions less disposals of valuables 673
Acquittals 173—175
Activities of extraterritorial organisations and bodies 689, 691
Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use 660—663, 665, 667, 670
Activity rate 225, 708
Actual individual consumption 685
Actual rentals for housing (see Rentals)
Addiction recovery centres 362, 363
Additional care allowance 273, 274
Adherents, faithful 189—193
Adhesive mortar 442
Adjudications of courts 169, 172—175
Adjustment for the change in pension entitlements 684
Administration of justice 615
Administrative and support service activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Admission room 365
Adoption 166, 172, 373
Age of councillors 130
Age of deputies and senators 124
Age of employed persons 239
Age of judges 160
Age of population 40, 41, 172, 175, 200, 201, 205, 206, 208—211, 213, 214, 351, 365—367, 369, 370, 372—376
Age of population, non-working 40, 41, 200, 213, 214
Age of population, post-working 200, 201, 209, 213, 214
Age of population, pre-working 200, 209, 213, 214
Age of population, working 40, 41, 200, 201, 209, 213, 214
Age of tree stands 473, 475
Age of unemployed persons 241
Age of village mayors, mayors and presidents of cities 132
Agents 232
Agricultural land (area) 38, 39, 48, 49, 58, 59, 76—79, 98, 99, 105, 447—451
Agricultural machinery 431, 432, 442, 462, 463, 496
Agricultural output 48, 49, 62, 63, 429, 447, 451, 454—456, 458—461, 700
Agricultural products 50, 51, 62, 63, 76—79, 430—433, 447, 448, 451, 452, 454—456, 701, 704, 707, 709
Agricultural tax 619
Agriculture 48—51, 62, 63, 76—79, 447—467
Agriculture and hunting 615, 622
Agriculture, forestry and fishing 40, 41, 56, 57, 62, 63, 76—79, 227, 229, 231, 233—235, 237, 242, 244—247, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 557, 565, 566, 568, 571, 628, 630, 632, 635, 636, 638, 641, 642, 660—664, 667, 668, 670, 671, 688, 690, 708, 711
Agrotourism lodgings 383, 390, 391
Air pollutants 38, 39, 68—71, 105, 107
Air pollution reduction systems 38, 39, 107, 115
Air pollution, sources 106
Air, protection 107, 115—117
Air rescue 365
Air routes 523, 524
Air, temperatures 87
Air transport 435, 512—514, 516, 523, 524
Aircraft 523
Airports 524
Alcoholic beverages 48, 49, 66, 67, 491, 532—533
Alcoholic beverages, tobacco 48, 49, 297, 302—308, 436, 439, 529—531, 685, 686, 709
Alcohols 547
Alimony 150, 166, 277
Allowances 274—277
Aluminium 494, 501, 546, 548, 705
Alumnus 191, 192
Ambulance emergency rescue teams 365
Ambulatory departments 178
Ammonia 38, 39, 105, 493
Analog broadcasting (radio, FM broadcast) 424
Animal fats 50, 51, 62, 63, 66, 67, 458, 459, 490
Animal products, production 50, 51, 62, 63, 447, 452, 458—460
Animals for slaughter 50, 51, 62, 63, 76—79, 429, 432, 447, 452, 458, 466
Animals protected 112
Appeals 160, 167, 168
Appliance 546
Applicants 180
Arable land 98, 433
Arable land, prices 433
Archives (state) 413
Arms and ammunition 541—544
Arrivals of foreigners 389
Art galleries 384
Articles of copper 552
Articles of marriage 180
Articles of rubber 546, 547
Articles of stone 541—544
Arts, entertainment and recreation 228, 230, 231, 233—236, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Assessors 158, 159, 164
Assets 582—586, 595
Assistant lectures 345
Assistant professors 345
Assistants of judges 164
Associate professors (docents) 345
Associations 185—188
Associations and other social organisations 187, 188
At-risk-of-poverty rate 309, 708
Atmospheric precipitation 88, 101
Attorneys 180
Audience in cinemas 46, 47, 60, 61, 72—75, 387
Audience in theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 385
Audio-visual equipment 437
Average employment 40, 41, 137, 140, 142, 177, 229, 230, 504

B

Balance of payments 585
Balance sheet of monetary financial institutions 582—584
Balances of agricultural products 460, 461
Balances of materials 500, 501
Banks 582—584, 588—590
Barges 522
Barley 30, 62, 63, 430, 433, 451—454, 463, 465, 704, 706, 707
Bars 392, 393, 531
Base metals and articles thereof 541—544
Bathroom 313
Bathtub 440
Bauxites 705
Bearings (rolling) 495
Bed places, tourism 62, 63, 72—75, 390
Beds, hospice 363
Beds, hospitals 46, 47, 60, 61, 72—75, 178, 363, 364
Beds in dormitories and boarding schools 331
Beds, sanatoria 363
Beer 66, 67, 439, 491, 533, 705
Beetroot (sugar beet) 48, 49, 62, 63, 76—79, 430, 438, 447, 451—453, 455, 456, 464, 466, 704, 706, 707
Benefits 268—277, 375, 610, 618, 621
Beverages and tobacco 436, 439, 515, 540, 549, 550
Bicycles 310, 441, 496, 533
Biotechnology 411
Blood donation 366
Boarding houses 391—394
Boarding schools 331
Boats for pleasure or sports 496
Bonds 593, 594, 614
Books and pamphlets published 381, 382
Books, magazines in libraries (see Libraries, collection)
Border crossings 389
Borders of Poland 80, 81
Boys 170
Branch research-development units 414
Bread and cereals 296, 299, 302—308, 436, 439, 491
Bricks 52, 53, 442, 494
Broadcasting, radio and television 424
Buckwheat 453, 454
Budget, European funds 611, 612
Budgetary management institutions 617
Budgetary sphere 233, 234, 255
Budgets, household 290—310
Building paper 494
Buildings and structures 429, 503—506, 627, 632—634, 638—340
Building blocks of light concentrate 494
Buildings, cubic volume 52, 53, 64, 65, 506
Buildings, non-residential 318, 505, 506
Buildings, residential 52, 53, 64, 65, 314, 317, 318, 504, 506, 635, 637
Bulbs 495

Bulk cargo ships 519
Bulls 460
Buses 441, 512, 518, 525
Business and professional associations 185
Butadiene 493
Butter 62, 63, 66, 67, 296, 300, 436, 438, 491, 533, 705

C

Cabbage 439, 456
Caesium, concentration 113
Calves 430, 433, 452, 458, 464, 466
Camping sites 390, 391, 393, 394
Canals 85
Canned food 438, 490, 533
Canteens 331, 392, 393, 531
Capacity of power plants 502
Capacity of wastewater treatment plants 104, 116
Capital account 585
Capital cities (of states, of dependend teritorries) 712—720
Capital expenditure (on R&D) 410, 415
Capital (fund) of enterprises 568, 569
Capital goods 489, 551, 552
Capital transfers 676—678
Caprolactam 493
Carbohydrates, caloric value 301
Care and education centres 374
Carrots 439, 456
Cars, passenger (motor) 52—55, 64, 65, 310, 496, 525, 546, 548, 551, 552, 710
Cases in courts 160—163, 165—168
Cases in prosecutor's offices 158
Cash registers 495
Cassational complaints 134, 160, 161, 168
Cassations 134, 160
Cassava 704
Casualties during fires 142
Catering 531
Catering establishments 56, 57, 392, 393, 529, 531
Catering outlets 392, 393
Cattle 50, 51, 76—79, 430, 433, 447, 452, 457, 458, 460, 464, 466, 706, 707
Cement 52, 53, 62, 63, 431, 432, 442, 494, 500, 547, 705—707
Cement clinker 494
Central heating 313
Centres of culture 386
Ceramic flags 494
Ceramic products 494, 546, 548
Ceramic tiles 494
Cereal mixed 453, 454, 463, 465
Cereal muesli 438
Cereal units 464
Cereals 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 113, 430—433, 447, 451—454, 460, 466, 701, 704, 706, 707, 709
Cereals, basic 48, 49, 62, 63, 76—79, 447, 451—454, 463, 465, 466
Cereals, production 48, 49, 62, 63, 76—79, 454, 701, 704, 706, 707, 709
Championships, world and European 399, 400
Changes in inventories 673, 674
Chapels 193
Cheese 296, 300, 302—308, 436, 438, 491, 530, 533, 534
Chemical fibres 52, 53, 62, 63, 493, 500, 546, 548, 705
Chemical industry products 492, 493, 500, 541—544
Chemical raw materials 100, 490
Chemicals 492, 493, 515, 540, 549, 550
Child care establishments (see Care and education centres)
Child-raising benefit 276
Children 44, 45, 72—75, 204, 351, 372—376
Children's clubs 372
Chlorine 492
Chocolate 297, 300, 302—308, 436, 439, 533, 547
Choirs 385
Chronic medical care homes 362, 363
Church units 189, 190
Churches and religious associations 189—193
Cigarettes 66, 67, 439, 491
Cinemas 46, 47, 60, 61, 72—75, 387, 441
Cities of the world 712—720
Cities with powiat status 68—71, 128, 130—132, 137, 138, 619—623
Citrus fruit 439, 545, 704
City with powiat status offices 137
Civil engineering works 505
Civilian employees 139, 140, 142, 177
Claims 596, 597, 601, 602
Clergy 189—193
Clothes and garments 491
Clothing 436, 439, 491, 530
Clothing and footwear 297, 300, 302—308, 436, 439, 685, 686, 709
Cloudiness 88
Clubs 386
Coaches 396, 397
Coal 52, 53, 62, 63, 100, 431, 432, 440, 490, 497, 514, 521, 705—707
Cocoa 436, 439, 530
Cocoa beans 704
Coffee 297, 300, 436, 439, 530, 545, 704
Coke and semi-coke 52, 53, 492, 515, 521, 547
Colouring matters 545
Commissioner for the Protection of Civil Rights 133, 134
Committees of the Sejm 126
Committees of the Senate 127
Commodities (see Goods)
Communications 298, 302—308, 685, 686
Community centres 386
Companies 688—691
Compensation of employees 658, 672, 676, 678, 708
Compensations 273, 274
Competitors 398
Complexes of tourist cottages 390, 391, 393
Compound feedingstuffs 431, 432, 442
Computers 310, 311, 495
Concentrate feedingstuffs 431, 432
Concerts 385, 437
Conductors not electrically insulated 494
Confectionery 299, 302—308, 530
Connections, water supply, sewage, gas supply 317, 318
Constitutional Tribunal, verdicts and decisions 132, 133
Construction 40, 41, 52, 53, 56, 57, 64, 65, 76—79, 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 421, 423, 502—506, 562, 565, 567, 568, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 688, 690, 708, 710, 711
Construction and assembly production 52, 53, 64, 65, 76—79, 435, 502—505
Construction entities 502—505
Consultative teams of judicial specialists 164, 173
Consumer goods (durable, non-durable) 489, 532, 551, 552
Consumer goods and services 48, 49, 76—79, 296—298, 301—308, 435—439
Consumption 52, 53, 56, 57, 66, 67, 299—302
Consumption of coal 497
Consumption of crude oil 52, 53, 498
Consumption of fixed assets 636—642
Consumption of materials 500, 501
Consumption of mineral or chemical fertilizers 50, 51, 76—79
Containers 496, 521
Continents 211, 212, 699—703, 712
Contributing family workers 232
Contributions to social security 618
Convicts 173—175
Cooperatives 227, 485, 512, 632, 639, 660, 662, 664, 688, 689
Cooperatives, housing 313—315
Coordinators of family foster care 373
Copper 100, 490, 494, 501, 548, 705—707
Copper ores 490
Correctional and educational measures 169
Correctional centres 170, 171
Cosmetics and toilet goods 530
Cost level indicator 565
Costs 185, 186, 556—564, 589, 590, 616, 617
Costs, labour 237
Costs of banks 589, 590
Cotton 546, 704
Councillors of organs of local government 130, 131
Countries 80, 81, 140, 141, 211, 212, 345, 346, 394, 417—419, 537—540, 570, 586, 587, 603, 712—720
Countries, total area 712—718
Courier consignments 526
Courses 386
Court division officials 164
Court receivers, activity 179
Court registers 166
Courts, activity 160—163, 165—168, 172—175
Courts, units 160, 163, 164
Courts complaints 160, 161, 167, 168
Coverings 491, 493
COVID-19 207
Cows 50, 51, 433, 447, 457, 460
Cream 300
Creative arts centres 390, 391, 393
Credits 571, 572, 582
Crimes 149—157, 174, 175
Crop and animal production, hunting 227, 229, 628, 630, 632, 636, 638, 668
Crop production 48, 49, 62, 63, 76—79, 429, 454—456, 701, 704, 706, 707, 709
Crop yields 48, 49, 76—79, 447, 454—456
Crops 76—79, 429, 430, 451—456, 464, 701, 704, 706, 707, 709
Crude oil (petroleum) 52, 53, 100, 490, 498, 515, 523, 545, 705
Cucumbers 456
Cultivators 496
Cultural centres and establishments 386
Cultural establishments for youth (see Youth cultural centres)

Culture 46, 47, 60, 61, 72—75, 186, 381—388
Culture and national heritage 615, 622
Cured meat products 490
Currency 588, 680
Currency in circulation 582
Current account 585
Current assets of enterprises 566, 567
Current expenditure (on R&D) 410
Current taxes on income, wealth, etc. 676—678, 681, 682
Current transfers 676—678, 681, 682
Customs duties 609

D

Dairy products 296, 299, 302—308, 436, 438
Day carers for children 372
Day-support centres 373
Deaths 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 206—208, 364, 708
Deaths by causes 207, 208
Deaths by sex and age of deceased 206
Debt guaranteed 614
Debt of State Treasury 613, 614
Debt of the general government sector 680, 711
Debt, public 613, 614
Debt, public in relation to gross domestic product 614
Decanates 191, 192
Deficit of the general government sector 677, 680, 711
Demoralisation 169
Dentists 46, 47, 60, 61, 359, 360
Departments of courts 163, 164
Departures from Poland 389
Dependence syndrome 371
Dependents 293, 294
Deposits 680
Deputies 124
Deputies and senators, educational level 124
Deputy clubs and group 124
Detectability of crimes 152—154
Detention centres 173, 174
Detoxification centres 362, 363
Devastated and degraded land 38, 39, 68—71, 99
Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4 310
Device with access to the Internet 310
Diesel oils 431, 432, 442, 492, 545, 547
Digital TV 424
Digital TV, mobile 424
Digital TV, terrestrial (DVB-T broadcast) 424
Dioceses 191, 192
Directed to probation officer's centre 169
Disabled persons 188, 238, 289, 329, 330, 334—337, 350, 351, 398, 400
Discharges from hospitals 364
Discontinuances 155, 157, 159, 173—175
Diseases 207, 208, 249, 367—371
Dishswashers (dish washing machines) 310, 495, 533
Distribution of exports by broad economic categories 552
Distribution of imports by broad economic categories 551
District educational centres 170, 171
Dividend 609
Divorces 40, 41, 58, 59, 167, 203, 204
Doctoral programmes 348
Doctoral students 333, 348
Doctors 46, 47, 60, 61, 178, 359, 362
Domestic demand 56, 57, 66, 67, 673—675
Domestic demand, relation to gross domestic product 674
Donation of blood 366
Donations of property 180
Dormitories 331
Drainage 477
Drainage areas 83
Drainage basins 83—85, 102
Driving lessons 441
Dues 566, 567
Durable goods 310
Dwelling economy 615, 622
Dwelling stocks (inhabited and uninhabited) 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—313
Dwellings 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—315
Dwellings completed 42, 43, 58, 59, 72—75, 314, 315
Dwellings inhabited 42, 43, 58, 59
Dwellings, installations 313
Dwellings, permits 314
Dwellings, type of ownership 313
Dwellings under construction 314
Dwellings, useful floor area 42, 43, 58, 59, 72—75, 311—313, 315

E

E-commerce 423
E-mails, sending/receiving 420
Early leavers from education and training 709
Ecological areas 111
Economic activity of population 224—225
Economic entities 417, 489, 529, 531, 687—691
Economic groupings 538, 539, 707—711
Economic relations 565
Economically active persons 224, 408, 699, 708
Economically inactive persons 224
Edible animal fats 66, 67, 490
Edible fats 296, 299, 302—308, 436, 438, 490
Education 44, 45, 60, 61, 72—75, 186, 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 298, 302—308, 325—351, 437, 564, 565, 567, 569, 572, 615, 622, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 679, 680, 685, 686, 689, 691, 709
Education by level (see Schools)
Education, out-of-school 330
Education, pre-primary 44, 45, 72—75, 325, 326, 350, 351
Educational level 124, 130, 132, 139, 141, 177, 239—241
Eggs 50, 51, 62, 63, 66, 67, 296, 300, 302—308, 430, 433, 436, 438, 452, 460, 461, 466, 530, 704, 706, 707
Election of the President of the Republic of Poland 121
Elections to organs of local government units 128, 129
Elections to the European Parliament 123
Elections to the Sejm and Senate 122
Electric cooker(s) 310, 495
Electric motors 495
Electric railcars 516
Electricity 42, 43, 52, 53, 58, 59, 64, 65, 297, 302—308, 318, 437, 440, 496, 499, 701, 705—707
Electricity, consumers 318
Electricity, consumption 42, 43, 52, 53, 58, 59, 72—75, 318, 701
Electricity, gas and other fuels 297, 302—308, 437
Electricity, gas, steam and air conditioning supply 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 415, 416, 421, 423, 434, 485—489, 562, 565, 566, 568, 571, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 642, 660—664, 666, 669—671, 688, 690, 709
Electricity meters 495
Electricity power lines 505
Elevations 81
Emergency child care centres (see Care and education centres)
Emergency medical services 365
Emigrants 210—212
Emigration 40, 41, 198
Emission of air pollutants 38, 39, 105—107
Employed hired 293, 294
Employed in prisons 177
Employed persons 40, 41, 68—71, 224—235, 290—302
Employed persons in agriculture 40, 41
Employed persons, private farms 226—229, 293, 294
Employees hired on the basis of a civil law contract 185, 232
Employees hired on the basis of an employment contract 185, 232
Employees hired on the basis of a verbal agreement 232
Employees in manual labour positions 290—293, 301
Employees in non-manual labour positions 290—293, 301
Employees of courts 160, 164
Employees of prosecutor's office 158
Employers and self-employed persons 226, 232, 681—684
Employers' organisations 185
Employment 40, 41, 58, 59, 226—232, 708
Employment assistance 186
Employment, average paid 40, 41, 137, 140, 142, 229, 230
Employment, full-time paid 141, 142, 177, 233, 234
Employment rates 225, 708
Enamelled steel tableware 494
Encumbrances 556—564, 590
Energy 301, 489, 499
Energy balance (synthetic) 499
Energy supply 499
Engines 495, 546, 548
Enrolment rate 326
Enterprises conducting sales within the frames of e-commerce 423
Enterprises employing ICT specialists 423
Enterprises having broadband Internet access 421, 422
Enterprises using selected information and communication technologies (ICT) 421—423
Entertainment enterprises 385
Entities in research and development 408—411
Entities of the national economy 687—691
Environmental protection 38, 39, 68—71, 98—117, 186, 615, 622, 679, 680
Equipment for reception, recording and reproduction of sound 310

Ethylene 493
Euro area 708—711
Ewes 457, 460
Exchange rate 588
Excise tax 609
Excursion hostels 390—394
Executing of adjudications in prisons 176
Executive agencies 621
Exhibitions, museums 384
Expenditure 610, 612, 614, 615, 617, 618, 621, 676—680
Expenditure of households 292, 296—298
Expenditure of local government units budgets 621, 622
Expenditure of state budget 56, 57, 610, 614, 615
Expenditure of the general government sector 676—680
Expenditure on innovation activity 415
Expenditure on research and development (R&D) 72—75, 408, 410, 411, 415, 709
Expenses of insurance companies 597, 598
Exports 56, 57, 66, 67, 429, 458—461, 497—501, 537—540, 542, 544, 547—550, 552, 585, 658, 659, 702, 706, 707, 711
Expositions 384
Expressways 54, 55, 512

F

Fabrics 491, 546
Faith-based charities 185—188
False alarms 143
Families 372
Family assistants 372
Family benefits 275, 276
Family centres 374
Family diagnostic and advisory centres (see Consultative staff of judicial specialists)
Family support 372, 373
Farm buildings 506
Farmers 226, 227, 229, 231, 286—269, 273, 274
Fatalities 143, 242—244, 394, 525
Fats, caloric value 301
Feed (plants) 453—455
Feedingstuffs 431, 432, 442
Fees 117, 589, 590, 609, 619
Female fertility 205
Females (women) 40, 41, 68—71, 124, 130, 132, 139, 141, 158—160, 175, 177, 178, 180, 185, 188, 198—201, 205—207, 209—214, 224—226, 231—234, 238—241, 258—263, 271, 272, 326, 334—345, 347—349, 359, 360, 369, 370, 375, 376, 396, 397, 408, 412, 413, 708
Ferries 516, 519
Fertility rate 205
Fertilizers, lime 76—79, 462
Fertilizers, mineral or chemical 50—53, 62, 63, 76—79, 431, 432, 442, 448, 462, 493, 545, 547, 705
Fibreboards 492
Fields of education 340—344, 347
Fields of R&D 410
Fields of science 348, 412, 413
Fields of technology 418
Films 387
Final agricultural output 48, 49, 448, 450, 451
Final consumption expenditure 56, 57, 66, 67, 429, 658, 659, 673—675, 684—686, 709, 711
Final consumption expenditure, relation to gross domestic product 674
Finances of enterprises 556—572
Financial account 585
Financial and insurance activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 255, 262, 263, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Financial corporations sector 660—664, 666, 672, 673
Financial results 589, 590, 598, 616, 617
Financial result, reductions 598
Fines 117, 174, 175
Fire services, state, volunteer 143
Fires 143, 477
First-aid 365
Fish 50, 51, 62, 63, 113, 436, 438, 467, 490, 530, 545
Fish and seafood 296, 299, 302—308, 436
Fish catches 50, 51, 62, 63, 467
Fish products 530
Fishing 50, 51, 62, 63, 467
Fishing and aquaculture 227, 229, 628, 630, 632, 636, 638, 670
Fixed assets 56, 57, 66, 67, 76—79, 582, 634—642
Flax 453, 455, 704
Flour 299, 438, 533
Food 48, 49, 296, 297, 299—308, 436, 438, 439, 533, 549—552
Food and non-alcoholic beverages 48, 49, 296, 297, 302—308, 436, 439, 529, 532, 685, 686, 709
Food cans 494
Food mixers 440
Food production 700
Food products 113, 436, 439, 490, 491
Food stands 531
Footwear 297, 302—308, 436, 439, 492, 530, 541—544, 548
Foreign debt 586
Foreign direct investments 586, 587
Foreign languages (education) 327—329
Foreign ownership 227, 485, 502, 512
Foreign students 345, 346
Foreign trade 56, 57, 66, 67, 429, 537—552, 702
Foreign trade turnover 56, 57, 66, 67, 537—540
Foreign trade turnover, balance 56, 57, 537—540
Foreigners 187, 345, 346, 389
Forest area 50, 51, 62, 63, 109—111, 472, 473, 477
Forest cover 50, 51, 76—79, 472
Forest fruits 479
Forest Guard, proceedings 155
Forest land 76—79, 98, 99, 472
Forest management 476, 477, 479
Forest mushrooms 479
Forestry 50, 51, 62, 63, 76—79, 472—479, 615
Forestry and logging 227, 229, 628, 630, 632, 636, 638, 668
Forests 50, 51, 62, 63, 109—111, 472—478
Foster families 373
Foster homes 373
Foundations 185, 186
Freezers (see Refrigerators and freezers)
Fruit 66, 67, 113, 296, 300, 302—308, 436, 439, 451, 452, 456, 464, 466, 479, 530, 545, 547, 704
Fruit production 456, 704
Fruit, vegetables, nuts and their products 490, 547
Fuel oils 492, 547
Fuels 100, 431, 432, 437, 441, 442, 490, 492, 497, 498, 530, 540, 549—552
Fuels, consumption 497, 498
Full-time equivalents (FTE) 408—411
Functionaries 141, 142
Funds 117, 568, 569, 591, 610, 617, 618, 620
Funds, ecological 117
Furnishings, household equipment and routine household maintenance 298, 302—308, 685, 686, 709
Furniture 437, 496, 530
Futures contracts 591, 592

G

Game animals 479, 480
Game shot 480
Game species 479, 480
Game stocked 480
Game trapped 480
Gas 42, 43, 58, 59, 72—75, 100, 297, 302—308, 313, 316, 318, 436, 439, 490, 498, 512, 705
Gas, consumers 318
Gas, consumption 42, 43, 58, 59, 72—75, 318, 498
Gas meters 495
Gas supply system 42, 43, 58, 59, 72—75, 316, 318
Gasoline (see Petrol)
General government 582, 585
General government sector 660—664, 666, 672—680
General public services 679, 680
Generally accessible green areas 112
Generation of income account 672
Geographic longitude and latitude 80
Geography 80—88
Glass 494, 546, 548
Gmina offices 135
Gminas 68—71, 128, 130, 131, 137, 138, 203, 619—623
Gminas and cities with powiat status 68—71, 137, 138
Gold 705
Goods and services 430, 435—439
Goods and services account 658, 659
Goods by groups (type of cargo) 512, 515, 521
Goods (commodities) 48, 49, 66, 67, 296—298, 301—308, 430, 435—439, 513—515, 517, 520, 521, 523, 529—533, 540, 545—548
Goods loaded and unloaded 54, 55, 64, 65, 521
Grade, schools 334—338, 349
Graduates 44, 45, 60, 61, 72—75, 325, 329, 334—340, 343—346, 349, 386
Grain seeders 431, 432, 442
Grants 117, 610, 616—618, 620, 621, 623
Greenhouse gases, emission 106, 708
Groats 438, 533
Gross agricultural output 429, 448—452
Gross capital formation 56, 57, 66, 67, 429, 658, 659, 673—675, 677, 678
Gross capital formation, relation to gross domestic product 674
Gross disposable income of the household sector 76—79, 681—684

Gross domestic expenditure on R&D 72—75, 408, 410, 411, 709
Gross domestic product (GDP) 56, 57, 66, 67, 72—79, 115, 408, 429, 658, 659, 664—667, 672, 674, 680, 703, 706, 707, 709, 711
Gross domestic product, purchasing power parity 711
Gross fixed capital formation 56, 57, 66, 67, 429, 673—675, 677, 678, 711
Gross nominal disposable income 76—79
Gross operating surplus 672, 681, 682
Gross primary income 681, 682
Gross real disposable income 683
Gross saving 684
Gross turnover profitability rate 565
Gross value added 56, 57, 76—79, 458, 658, 659, 664, 666, 668, 669, 703, 711
Gross value of fixed assets 56, 57, 66, 67, 76—79, 634—642
Groundnuts in shell 704
Growing stock 473, 474

H

Handicapped 375, 376
Hard coal 52, 53, 62, 63, 100, 431, 432, 440, 490, 497, 514, 705—707
Harmonised consumer price indices 709
Hay 433, 451, 452, 455, 464, 466
Health 72—75, 298, 302—308, 437, 679, 680, 685, 686, 709
Health care 46, 47, 60, 61, 72—75, 178, 186, 359—371, 615, 622
Health care, in-patient 72—75, 362—364
Health care, out-patient 72—75, 361
Health state of forests 478
Heat energy 297, 302—308, 437, 496
Heifers 433
Higher education institutions 44, 45, 60, 61, 324, 325, 326, 329, 331—333, 340—348, 409—411
High-temperature tar (see Tar)
Hire rate 233
Hires 233
HIV infection 367
Holiday centres 390, 391, 393, 394
Home theatre system 310
Homeless persons 188, 375, 376
Homes and facilities, social welfare 375, 376
Honey 297, 300, 302—308, 436, 439
Hop 430, 453, 455
Horses 456—458, 460, 464, 466
Hosiery 491
Hospice 362, 363
Hospital emergency wards 365
Hospitals 178, 362—364
Hostels 390, 393, 394
Hotels 390—394, 505, 506
Households 42, 43, 56—59, 66, 67, 72—75, 106, 289—311, 498, 499, 710
Households equipped with durable goods 310
Households' final consumption expenditure 56, 57, 66, 67, 429, 672—675, 684—686, 709
Households sector 76—79, 660—664, 666, 672—675, 681—686
Households with persons aged 0—17 309
Housing, water, electricity, gas and other fuels 437, 685, 686, 709
Human health and social work activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 249, 251, 254, 256, 262, 263, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Hunting 186, 479, 480
Hunting clubs 480
Hunting districts 480
Hydrocarbons 545

I

ICT specialists, employment in enterprises 423
Immigrants 210—212
Immigration 40, 41, 198
Imports 56, 57, 66, 67, 429, 458—461, 497—501, 537—541, 543, 545, 546, 549—551, 585, 658, 659, 702, 706, 707, 710
Imprisonment 174—176
Incidence rate 244
Income, available of households 291, 295
Income from a private farm in agriculture 295
Income from hired work 295
Income from self-employment 295
Income from social benefits 295
Income of employees 295, 681—684
Income of own-account workers 681—684
Income tax 598, 609, 619, 623
Increase in herd 452
Indices of price relation 429, 430, 434—437
Indices of retirement and other pensions 42, 43, 270
Indices of wages and salaries 40, 41, 256
Indictment, motion 155—157, 159
Indirect taxes 609
Industrial areas 98, 99
Industrial crop (plants) 48, 49, 62, 63, 447, 451—453
Industrial production 485—501, 710
Industrial products 52, 53, 62, 63, 490—496, 500, 501, 705—707
Industrial supplies 551, 552
Industrial uses 460, 461
Industry 40, 41, 52, 53, 56, 57, 62—65, 76—79, 227—231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 260, 261, 409, 410, 415, 416, 434, 485—502, 557—562, 565, 566, 568, 571, 628—633, 635—639, 641, 642, 660—664, 666, 668—671, 688, 690, 708, 711
Infant deaths 40, 41, 68—71, 203, 208
Infants 203, 208
Infectious diseases 207, 208, 367—369
Infirmaries 178
Information and communication 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 255, 262, 263, 422, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Information and communication technologies (ICT) 311, 421—423
Information society 311, 420—423
Inland waterways 512
Inland waterways transport 512—516, 522, 523
Inland waterways transport fleet 522
Innovation activity (in industry and services) 415, 416
In-patients 46, 47, 60, 61, 72—75, 362—364
Institutes (see Research institutes)
Institutional sectors 411, 660—664, 666, 672—686
Instructors, animators 386
Insurance 595—603
Insurance companies 595—603
Insurance policies 599, 600
Insured persons 42, 43
Interest rates 588
Intermediate consumption 429, 449, 658, 659, 662, 663, 668, 669, 676, 678
Intermediate goods 489
Internal combustion engines 495, 546, 548
Internal waters 80, 81
International review 699—720
International transport 517, 523
Internet 311, 420—424, 700, 710
Internet access, including broadband internet access 311, 421, 422, 424, 700
Internet banking 420
Internet, e-administration 420
Internet, finding (seeking) information 420
Internet, instant messaging 420
Internet, purchase of goods and services (e-shoping) 420
Internet, social media (social networking sites) 420—422
Internet, using 420—423, 700
Internet, telephoning or video calls 420
Inter-school sport centres 330
Intervention centres 374
Intoxications 367, 371
Investment outlays 56, 57, 66, 67, 76—79, 429, 627—633
Investment outlays on fixed assets 115, 627, 632, 633
Investments 56, 57, 66, 67, 627—633
Iron 440
Iron ores 545

J

Jam 297, 300, 302—308, 436, 439
Job offers 238, 242
Jordan's gardens (playgrounds) 330
Judged 173—175
Judges 159, 160, 164
Judges' assistants 164
Juices (fruit and vegetable) 297, 300, 436, 439, 490
Justice 149—180
Juvenile institutions 164, 170, 171
Juveniles 169—171

L

Laboratory diagnosticians 359, 360
Labour costs index 708
Labour law, cases 161, 166, 167
Laur market 40, 41, 68—71, 224—251
Labour productivity 708
Lakes 84, 85, 102
Land 38, 39, 68—71, 76—79, 98, 99
Land and pipeline transport 435, 512—514, 563, 633, 635, 637, 641, 646, 669
Landfill sites 114
Landscape parks 110, 111
Laptop, tablet 310
Large Family Card 372
Lathes (for removing metals) 496

Lavatory 313
Law, advocacy, civil rights 186
Lay judges 180
Lead 100, 705
Leather 492
Leathers 541—544, 548
Legal councels 180
Letters mailed 526
Liabilities 571, 572, 582—585, 595, 596, 600
Libraries 46, 47, 60, 61, 178, 384, 414
Libraries, collection 46, 47, 60, 61, 178, 384, 414
Libraries, loans 60, 61, 72—75, 384, 414
Library active users 60, 61, 384, 414
Library service points 384
Licences 388
Life expectancy 68—71, 209
Lifelong learning 709
Lignite 100, 490, 497, 514, 705—707
Lime 494
Liqueurs 66, 67, 533
Liquid and solid fuels 297, 302—308, 437, 490, 492, 497, 498
Liguid waste 317
Liquidated fixed assets 642
Live animals 541—544
Live births 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 205, 708
Livestock 50, 51, 76—79, 433, 447, 457
Loans 571, 572, 582—584, 614, 680
Local government administration 137
Local government appeal councils 137
Local government budgetary establishments 623
Local government units 128—132, 137, 138, 187, 188, 317, 318, 619—621
Local government units budgets expenditure, revenue 621, 622
Local government units ownership 518
Local threats 143
Locomotives, types 516
Lorries 52—55, 496, 525
Losses 497—499, 556—564, 589, 590, 598

M

Machine tools 496
Machinery and equipment 496, 515, 541—544, 546, 548—550
Machinery for agriculture 431, 432, 442, 496
Machinery for construction 496
Machinery for the paper industry 496
Machinery, technical equipment and tools 627, 632—634, 638—640
Machines for working metal 548
Magazines 382, 383, 414
Main Industrial Groupings 489
Maintained from non-earned sources 290, 293, 294, 301, 308
Maize 430, 453, 454, 463, 465, 704, 706, 707
Males (men) 68—71, 175, 198—201, 204, 206—214, 224, 225, 232, 258—263, 326, 368—370, 396, 708
Managed land 38, 39, 99
Mandates of councillors 128, 129
Manufacturing 227—229, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 415, 416, 421, 423, 434, 485—489, 557—561, 565, 566, 568, 571, 615, 628—630, 632, 635—639, 641, 642, 660—664, 666, 668—671, 688, 690, 710
Manure 452
Mares 460
Margarine 436, 490, 533
Maritime barges 519
Maritime transport 54, 55, 512—514, 516, 519—522
Maritime transport fleet 54, 55, 519
Market agricultural output 48, 49, 62, 63, 429, 448, 450—452
Marketplace prices 433
Marriages 40, 41, 58, 59, 203, 204
Marshals' offices 135, 137
Mead 66, 67, 491
Meadows 98, 448
Meat 50, 51, 62, 63, 66, 67, 113, 296, 299, 302—308, 436, 438, 447, 458, 459, 466, 490, 530, 545, 547, 701, 704, 706, 707, 709
Meat of beef and veal 490
Meat, pig 490
Meat, poultry 436, 490, 533
Meat products 296, 299, 436, 438, 490, 530, 533, 547
Medals won 398—400
Median gross wage and salary 258
Medical air rescue team 365
Medical care, specialised 361, 364
Medical certificates 362
Medical consultations 361
Medical measures (adjudicated by court) 169
Medical personnel 46, 47, 60, 61, 178, 359, 360, 362, 365
Medical practices 361, 362
Medical products, appliances and equipment 298, 302—308
Members of Parliament 123
Members of the Polish Academy of Sciences 413
Men (see Males)
Mental disorders 207, 371
Mentally ill 371, 376
Metal concentrates 490
Metal ores 100, 490, 514, 545
Metallic raw materials 100, 494
Metals 494, 501, 515, 541—544
Meteorological stations 87, 88
Methane 100, 106
Metro 512, 518
Metropolises 191, 192
Microwave oven 310, 439
Midwives 46, 47, 60, 61, 359, 360
Milk 50, 51, 62, 63, 66, 67, 76—79, 113, 296, 299, 302—308, 430, 436, 438, 447, 452, 460, 461, 464, 490, 530, 547, 704, 706, 707, 709
Millet 453, 454, 704
Mineral or spring waters 300, 436, 491
Mineral products 541—544
Mineral resources 100
Mineral waters and aerated waters (see Mineral or spring waters)
Mining and quarrying 227, 229, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 415, 416, 434, 485, 486, 488, 489, 557, 565, 566, 568, 571, 615, 628, 630, 632, 635, 636, 638, 641, 642, 660—664, 666, 668, 670, 671, 688, 690, 710
Mining grounds 98, 99
Mobile phone 310, 700, 710
Molasses 547
Monuments of nature 111
Motels 390—394
Motor vehicles 530
Motorcycle, scooter, motorbike 310, 525
Motorways 54, 55, 512, 710
Mountain peaks 82
Mowers 442, 496
Municipal economy 615, 622
Municipal infrastructure 42, 43, 58, 59, 72—75, 316—318
Municipal waste 38, 39, 68—71, 114, 515, 708
Museums 384
Music institutions 46, 47, 60, 61, 385

N

Nannies 372
Nanotechnology 411
National accounts 56, 57, 66, 67, 658—686
National and ethnic minorities 187, 327
National defence 139—141, 615, 679, 680
National Labour Inspectorate, activity 250, 251
National parks 109
National Revenue Administration, proceedings 155, 156
National traffic (flights) 523
Natura 2000 areas 108
Natural persons conducting economic activity 688, 689
Nature reserves 110
Neoplasms 207, 370
Net migration 68—71, 198, 199, 209—211
Net turnover profitability rate 565
Net value of fixed assets 640, 641, 669
New or improved products 416
Newspapers 437
Newspapers and magazines 382, 383, 530
Nitrate 431, 432
Nitric acid 493
Non-alcoholic beverages 48, 49, 297, 302—308, 436, 439, 529, 530, 532
Non-consumer goods 532
Non-financial corporations sector 660—664, 666, 672, 673
Non-foodstuffs 529, 532, 533
Non-profit institutions serving households 660—664, 666, 672—675
Non-scheduled service (flights) 517, 523
Notarial agreements 179, 180
Notarial deeds 179, 180
Notebook 441
Nurseries 72—75, 372
Nursery schools 44, 45, 350, 351
Nurses 46, 47, 60, 61, 359, 360
Nursing homes 362, 363

O

Oats 430, 433, 453, 454, 463, 465, 704
Occupancy of tourist accommodation establishments 72—75, 392
Occupational diseases 249
Occupational medicine 362
Occupational therapy workshops 188
Offences 156, 157, 167, 174, 175
Official reserve assets 585, 586
Officials 158, 164
Oil-cake 545
Oils and fats 296, 300, 302—308, 436, 438, 540—544, 549, 550
Oilseeds (plants) 453, 455
Oil shale 705—707
Oleum 492
Olives 704
Olympic Games 398

Onions 439, 456
Optical, photographic, measuring, checking instruments 541—544
Orchards 98, 448
Orchestras 385
Orphans 374
Other service activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Other social benefits 275—277, 293—295, 678, 681, 682
Out-of-school education institutions 330
Out-patient departments 361
Out-patient health care 60, 61, 72—75, 361, 362
Out-patient services 298, 302—308, 437
Output 56, 57, 429, 658—661, 668, 669, 676, 678
Outworkers 232
Overcoats 440, 491
Overnight stays 391
Ownership sector, private 226, 227, 485, 486, 502, 512, 529—532, 556, 565, 566, 568, 571, 628, 635, 660, 662, 664
Ownership sector, public 226, 227, 485, 486, 502, 512, 529—532, 556, 565, 566, 568, 571, 628, 635, 660, 662, 664
Oxide, oxides 38, 39, 105—107
Ozone content in the atmosphere 108

P

Packing cases of wood 548
Paid employees 139, 141, 142, 159, 164, 232
Paid employees, educational level 139, 141, 177
Paid employment at the end of the period 139, 141, 142, 159, 164, 177, 226—228, 231, 232
Paid employment by amount of wages and salaries 258—263
Paid employment by groups of occupations 258
Paints 493
Palliative care wards 362, 363
Pamphlets 381, 382
Paper 492, 500, 546, 548, 705—707
Paperboard 492, 500, 705—707
Paralympic Games 398
Parishes 189—193
Particle board (chipboards) 492, 500
Particulates and gases 38, 39, 68—71, 105, 106
Particulates and gases, reduction 38, 39, 68—71, 105—107, 116
Part-time paid employment 231, 232
Passenger cars 50—53, 64, 65, 310, 496, 525, 533, 546, 548, 551, 552, 710
Passenger seating (capacity) 518, 522, 523
Passenger traffic 522, 524
Passengers 54, 55, 64, 65, 516—518, 522—524
Pasta and pasta products 299, 438, 491, 533
Pastures 98, 448
Patent applications, utility models 417, 418
Patents 417—419
Patients 46, 47, 60, 61, 363, 364
Peacekeeping missions and operations of the Polish Military 140, 141
Pearls and precious stones 541—544
Peas 439
Pedagogues 164
Penitentiary staff 177
Pensioners 270—272, 290—301, 307, 309, 310
Pensions 270—272
Performances and concerts 385
Personnel in research and development 408—411
Persons exposed to risk factors at work 247, 248
Persons injured in accidents 242—247
Persons practising sports 396, 397
Persons with special educational needs 329
Pesticides 52, 53, 493
Petrol (gasoline) 492
Petrol stations 530
Pharmaceutical outlets 365
Pharmaceutical products 298, 302—308, 437, 440, 493, 530
Pharmacies 46, 47, 178, 365
Pharmacists 46, 47, 60, 61, 359, 360, 365
Phenol 493
Philharmonic halls 385
Phosphate 431, 432, 442, 545
Physical education 615, 622
Physical education organisations 396
Physioterapists 360
Pig iron 705
Piglets 433
Pigs 50, 51, 76—79, 430, 433, 447, 452, 457, 464, 466, 706, 707
Pipeline transport 512—514
Pipelines 505, 512
Places, children's clubs 372
Places for consumers 331
Places, nurseries 372
Places, nursery schools 44, 45, 351
Places, rehabilitation and education centres 330
Places, social welfare homes and facilities 375
Places, special educational care centres 330
Places, youth educational centres 330
Places, youth sociotherapy centres 330
Plant protection products 431, 432, 462
Plants, nuisance to air quality 68—71, 107
Plasma 366
Plasters (consisting of gypsum) 494
Plastics 52, 53, 62, 63, 493, 500, 541—544, 547
Ploughs 496
Pluck 50, 51, 62, 63, 66, 67, 458, 459
Poisonings 367, 371
Police 141, 142
Polifoska 431, 432, 442
Polish Academy of Sciences 413, 414, 417
Polish Border Guard, activity 155, 157
Polish Military 139—141
Political parties 185
Polyethylene 493
Polymers of styrene 493
Polypropylene 493
Polyvinyl chloride 493
Popular science, publications 381
Population 40, 41, 58, 59, 68—71, 76—79, 138, 198—214, 312, 530, 699, 706—708, 712—720
Population, actual increase 198, 199
Population based on balances 40, 41, 68—71, 198—201, 202, 203, 214
Population based on census data 198
Population connected to wastewater treatment plants 38, 39, 68—71, 104, 316
Population connected to water supply, sewage and gas supply systems 316
Population density 40, 41, 68—71, 198, 199, 699, 708, 712—720
Population, economically active 224—225, 699, 708
Population, internal migration 68—71, 198, 199, 209, 210
Population, international migration 40, 41, 68—71, 198, 199, 210—212
Population, migration 40, 41, 68—71, 198, 199, 209—212
Population, natural increase 40, 41, 58, 59, 68—71, 198, 199, 203, 289, 699, 708
Population of rural areas 40, 41, 198—201, 203—210, 214, 289
Population of the world 712
Population of urban areas 40, 41, 68—71, 138, 198—210, 214, 289, 316
Population projection 213
Population, residents 214
Porcelain or china tableware and kitchenware 494
Portfolio investment 585
Postgraduate programmes 347
Post 54, 55, 64, 65, 76—79, 526
Post offices 54, 55, 64, 65, 76—79, 526
Postal parcels 526
Postal services 435, 526
Postal transfers paid 526
Potatoes 48, 49, 62, 63, 66, 67, 76—79, 297, 300, 430—434, 436, 439, 451—453, 455, 461, 464, 466, 467, 547, 704, 706, 707
Poultry 296, 299, 430, 436, 438, 452, 457, 458, 464, 466
Poverty rates in households 309
Power plants 497, 499, 502
Power raw materials 490, 497, 498
Powiat starost offices 135
Powiats 68—71, 128, 130, 131, 136, 138, 619—623
Prayer houses 193
Pre-adoptive intervention centres 374
Pre-emptive rights 591, 593
Premiums 596, 597, 599, 600
Preparatory proceedings by Forest Guard 155
Preparatory proceedings of the Police 152—154
Preparatory proceedings of the Police and prosecutor's office 149—151, 155, 159
Preparatory proceedings of the Polish Border Guard 155, 157
Preparatory proceedings of the State Hunting Guard 155
Prepared foodstuffs 541—544
Prepared vegetables 547
Prepayments and accruals 566, 567
Pre-primary centres 350, 351
Pre-primary education establishments 72—75
Pre-primary education units 350, 351
Pre-primary sections 44, 45, 350, 351
Pre-retirement allowances and benefits 277
Pretrial 175
Preventive examinations 362
Price gap 48, 49, 430

Price indices 48, 49, 76—79, 270, 429, 430, 434—437, 659, 675
Price indices of consumer goods and services 48, 49, 76—79, 270, 301—308, 438—441
Price indices of foreign trade 429
Price indices of residential premises 435
Prices 429—442
Prices of arable land 433
Prices of goods and services, retail 435—441
Prices, relations 430—432
Priests 189—193
Primary energy (production, consumption) 705—707, 710
Printer 310
Prisons 177—179
Private domestic ownership 227, 485, 502, 512, 628, 635, 660, 662, 664
Private domestic ownership, cooperatives 485, 512, 628, 635, 660, 662, 664
Private farms in agriculture 443, 448, 449, 463, 681—684
Private final consumption expenditure 673—675, 711
Private foreign ownership 227, 485, 502, 512, 660, 662, 664
Probation officer's centre 169
Probation officers 164
Proceedings regarding fiscal offences 155, 156
Procurement of agricultural products 50, 51, 448, 463—466
Procurement of animals for slaughter 50, 51, 466
Procurement of cereals 50, 51, 463
Procurement of eggs 464, 466
Procurement of forest fruits and mushrooms 479
Procurement of game animals 479
Procurement of milk 464, 466
Production of animals for slaughter 50, 51, 76—79, 447, 452, 458
Production of industrial products 52, 53, 62, 63, 490—496, 500, 501, 705—707
Production of milk 50, 51, 62, 63, 76—79, 447, 452, 460, 461, 490, 704, 706, 707, 709
Professed women religious 191, 192
Professional publications 381
Professional, scientific and technical activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Professors 345, 412
Profit 556—564, 589, 590, 598
Property expenditure 610, 621
Property income 676—678, 681, 682
Propylene 493
Prosecutors 158
Prosecutor's office, actvity 149—151, 155, 158, 159
Prosecutor's office, units 157
Protected nature areas 38, 39, 68—71, 108—111
Protein 301
Protestant communities 193
Psychiatric facilities 362, 363
Public administration 137
Public administration and defence; compulsory social security 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Public benefit organisations 185, 186
Public final consumption expenditure 673—675
Public finance 609—623
Public open data 421, 422
Public safety 141, 142, 615, 679, 680
Public transport vehicles 496, 518
Pulp of wood 541—544, 705
Pulses 453—455, 464, 466
Punishable acts 169
Punished 175
Punishment 174—176
Pupils, schools 44, 45, 72—75, 325—329, 334—340, 349
Purchase of vehicles 437
Pushers 522

Q

Quality classes 99
Quality of water supplied to population 103

R

Radio, broadcasting (see Broadcasting, radio and television)
Radio programmes 388
Radio receivers (sets) 52, 53, 64, 65, 495, 533
Railway lines operated 54, 55, 64, 65, 76—79, 512
Railway transport 54, 55, 64, 65, 513—517
Rape and turnip rape 430, 453, 455, 464, 466, 704
Rape-oil 439
Rates of detectability of crimes 152—154
R&D dedicated entities 408—410
Real estate activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 251, 254, 256, 262, 263, 422, 423, 564, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 689, 691
Real estate registers 164, 165
Recipient 83, 84
Reclaimed land 38, 39, 99, 114
Recreation and culture 72—75, 186, 298, 302—308, 437, 685, 686, 689, 691, 709
Recreation, culture and religion 679, 680
Refrigerators and freezers 64, 65, 495, 533
Regional accounts 76—79
Regional chambers of audit, activity 136
Regulation and management of rivers and streams 115, 116
Rehabilitation and education centres 330
Rehabilitation sanatoria 362, 363
Remand prisons 177—179
Removals 50, 51, 62, 63, 76—79, 476, 479
Renewals and afforestations 50, 51, 76—79, 476, 479
Rentals (rents) 302—308, 437
Reproduction rates of population 205
Requests for information (queries at archives) 413
Rescue personnel 143, 395
Rescue service 186
Research and development activity by source of funds 411
Research and development activity indicators 408
Research and experimental development (R&D) 408—411
Research equipment 324, 408
Research institutes 164, 409, 410
Researchers 72—75, 408, 409
Reservoirs and falls 86, 115, 116
Residential areas 98, 99
Residential construction 314, 315, 629, 631, 633
Residents, care and education centres 374
Residents, correctional centres 170
Residents, day-support centres 373
Residents, facilities of social welfare 72—75, 375, 376
Residents, rehabilitation and education centres 330
Residents, special education care centres 330
Residents, training and supported accommodation 375
Residents, youth educational centres 170, 330
Residents, youth sociotherapy centres 170, 330
Resource 460, 461, 658, 659, 684
Respiratory system diseases 207, 208
Restaurants 392, 393, 531
Restaurants and hotels 298, 302—308, 437, 685, 686, 709
Restriction of freedom 174
Retail prices of major means of agricultural production 442
Retail sales 56, 57, 66, 67, 76—79, 529, 530
Retail sales outlets 529
Retail trade 563, 633, 635, 637, 641, 646
Retirees 268, 271, 272, 290—301, 305, 306, 309
Retirees and pensioners 42, 43, 232, 268—272, 290—301, 305, 306, 309
Retirement and other pensions 42, 43, 268—272, 618
Retirement and other pension, relation to wages and salaries 268
Retirement pension 268—272, 295
Retirement pension, relation to wages and salaries 268
Revenue of local government units budgets 619, 620
Revenue of state budget 56, 57, 609
Revenue of the general government sector 676, 678
Revenues 117, 185, 424, 512, 513, 526, 531, 556—564, 589, 590, 611, 616—620, 623
Revenues of banks 589, 590
Revenues of insurance companies 596—598
Revoking the right to operate a vehicle 174
Rice 299, 438, 704
Rights to shares 591—593
Rivers 83—86, 102
Road accidents 525
Road casualties 525
Road motor vehicles registered 525
Road transport 54, 55, 64, 65, 512—517
Roads and communication trails 99
Roads, public 54, 55, 64, 65, 76—79, 512
Roll 438
Rolled products 52, 53, 494, 501, 546, 548
Rolling stock 516
Rooms completed 42, 43, 58, 59
Rooms for rent 390, 391, 393
Rooms in dwellings 42, 43, 58, 59, 311, 312

Roundwood, removals 50, 51, 62, 63
Rubber 493, 500, 541—546, 704
Rubber products 493
Rural areas 40—43, 46, 47, 58, 59, 68—71, 198—200, 203—210, 214, 225, 309, 311—315, 317, 318, 328, 334, 350, 351, 361, 365, 384, 386, 388, 420, 506
Rural localities 68—71
Rye 48, 49, 62, 63, 430, 433, 451—454, 463, 465, 704, 706, 707

S

Salt 100, 439, 490
Sanatoria 362, 363
Sand and gravel 100
Sanitary fixtures of porcelain 494
Satellite or cable television equipment 310
Sawnwood 52, 53, 492, 705
Scarifiers 496
Scheduled service (flights) 517, 523
Scholarships 277, 332, 333
School leavers 233, 238
School textbooks 381
Schools 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324, 326—329, 334—339, 349
Schools, doctoral 348
Schools for persons with special educational needs 324, 325, 329, 330, 334—337
Schools, general art 44, 45, 72—75, 324, 325, 338
Schools, general secondary 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324—329, 331, 337, 349
Schools, lower secondary 44, 45, 324, 325, 329, 331
Schools, post-secondary 44, 45, 72—75, 324—326, 329, 331, 338, 340
Schools, primary 44, 45, 72—75, 171, 178, 179, 324—329, 331, 334, 349
Schools, sections 324—339, 349, 350
Schools, special job-training 324, 325, 329
Schools, stage I sectoral vocational 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 331, 335
Schools, stage II sectoral vocational 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 336
Schools, technical secondary 44, 45, 72—75, 171, 324—329, 331, 337, 338
Science and technology 72—75, 408—419
Scientific degrees and titles 345, 412
Scientific libraries 414
Scientific publications 381
Scientific units of the Polish Academy of Sciences 417
Screenings in cinemas 387
Screens in cinemas 387
Seaports 521, 522
Seats, cinemas 60, 61
Seats, theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 385
Seats, urban transport 518
Sectors funding R&D expenditure 410
Securities 582, 585, 592—594, 613, 680
Seeders 431, 432, 442, 496
Sejm and Senate 121, 122
Self-employed persons 290, 293—301, 304, 309
Self-employed persons on private farms 226, 229, 231, 681—684
Senate clubs and groups 125
Senators 125
Sentenced for crimes 173—175
Separation 167, 203
Services 296—298, 301—308, 409, 410, 415, 416, 422—424, 435—441, 512, 513, 526, 585, 708, 709, 711
Services in computing cloud 421, 422
Services of postal and courier activities 526
Services, prices 301—308, 435—441
Sewage sludge 105
Sewage system (network) 42, 43, 103, 104, 115, 116, 316, 317
Sex 40, 41, 68—71, 124, 130—132, 139, 141, 158—160, 170, 175, 177, 178, 180, 185, 188, 198—201, 204—214, 224—226, 231—234, 238—241, 258—263, 326, 334—345, 347—349, 359, 360, 368—370, 375, 396, 397, 408, 412, 413, 708
Shares 591—593
Sheep 452, 457, 458, 460, 464, 466
Shelters 390—393
Ships (age, capacity, production) 52—55, 496, 519, 522
Shops 56, 57, 76—79, 530, 531
Short-term investments 566, 567
Silos and reservoirs, capacity 532
Silver 100, 494, 548, 705
Sink fixture 440
Sisal 704
Slaughter products 490
Smartphone 310
Smuggling 157
Soap 441, 493, 533, 545
Social and political organisations 185—188
Social assistance 615, 622
Social assistance benefits 376
Social benefits 269—277, 295, 618, 677, 678, 681, 682
Social contributions 618, 676, 678, 681, 682
Social cooperatives 187, 188
Social integration centres 187, 188
Social pension 277
Social security benefits 42, 43, 268—274, 681, 682
Social security, cases in courts 161, 166, 168
Social services 186
Social transfers in kind 677, 678
Social welfare 72—75, 372—376
Social welfare, facilities 72—75, 375, 376
Socialisation centres 374
Sodium hydroxide 492
Sold production 52, 53, 62, 63, 76—79, 434, 485—489, 502
Soldiers 139—141
Song and dance ensembles 385
Sorghum 704
Sour cream 547
Sown area 48, 49, 447, 453
Sows 50, 51, 447, 453
Soybeans 704
Special collections (see Libraries, collection)
Special education and care centres 330
Special nature value area 68—71
Special nursery schools 350, 351
Specialists guidance for families 372
Sport 186, 396—400
Sports clubs 396, 397
Sports fields, kinds of sports 396, 397
Sports instructors 396, 397
Sports judges 396
Sports sections 396, 397
Stallions 460
Stamp duty 619
State administration 137
State budget 56, 57, 609, 610, 614—617
State budget deficit financing sources 610
State budget expenditure, relation to gross domestic product 614
State budget revenue, relation to gross domestic product 614
State Fire Service, activity 143
State Hunting Guard 155
State legal persons 616
State owned enterprises 688, 689
State Treasury debt service 610, 615
State Treasury ownership 313
Steel 52, 53, 62, 63, 494, 546, 705—707
Steel constructions 546, 548
Steel or iron pipes, tubes 494, 501, 546, 548
Steel sheets 494, 501
Stock exchange indices 592, 593
Stock market 591—594
Stocks 459—461, 497—501, 566, 567
Stomatological offices 178
Storage sites, area 532
Stoves (gas) 495
Straw 433, 455, 464, 465
Strikes, employees on strike 236
Structural-wall tiles of calcium-silicate 494
Students 44, 45, 60, 61, 72—75, 171, 179, 325, 329, 331—342, 345—349, 709
Studies, systems 340—344, 347, 349
Stump wood 476
Subscriber lines 72—75, 424
Subscribers, fixed line telephone 424
Subscribers, mobile telephone 46, 47, 62, 63, 424, 700, 710
Subscribers, radio and television 46, 47, 60, 61, 388
Subscription, radio and television 441
Subsidies 117, 658, 672, 677, 678
Subsidies on production, other 672
Subsidies on products 658, 659, 672
Subvention 610, 620
Sugar 52, 53, 62, 63, 66, 67, 297, 300, 302—308, 436, 439, 491, 530, 704—707
Sugar cane 704
Suicides 207, 208
Sulphate of potash 442
Sulphur 52, 53, 62, 63, 100, 490, 547
Sulphuric acid 52, 53, 62, 63, 492
Sunflower seeds 704
Sunshine duration 88
Superphosphate 431, 432, 442
Supply 497—501
Supreme Audit Office, activity 135
Surplus of the general government sector 677, 680, 711
Sweet potatoes 704
Synthetic materials 544, 547

T

Tankers 519
Tar 492
Tax on real estate 619
Taxes and duties on imports 658
Taxes less subsidies on production and imports 672, 676, 678
Taxes less subsidies on products 658

Taxes on production, other 672, 677, 678
Taxes on products 658, 672
Tea 297, 300, 436, 439, 530, 545, 704
Teachers 324, 334, 345, 351
Teams of attorneys 180
Telecommunications 46, 47, 62, 63, 72—75, 424, 435
Telecommunication services 424
Telephone and telefax equipment and telephone and telefax services 437
Telephone calls 424
Telephone sets 495
Telephony, fixed line technology 424
Telephony, mobile 424, 700, 710
Telephony, VoIP 424
Television, broadcasting (see Broadcasting, radio and television)
Television, digital (see Digital TV)
Television programmes 388
Television receivers (sets) 52, 53, 64, 65, 310, 495, 533
Tent camp sites 390, 391, 393, 394
Termination rate 234
Terminations 234
Terms of office of the President of the Republic of Poland 118
Terms of office of the Sejm and Senate 124—127
Terms of trade 429
Territorial structure of the country 138
Territories, dependent 718—720
Territory 80, 81
Textiles and textile articles 530, 541—544, 546
Theatres and music institutions 46, 47, 60, 61, 385
Therapy centres 374
Thermal energy from steam or hot water 496
Thermometer 441
Tickets 441, 517
Timber 50, 51, 62, 63, 76—79, 473—479
Tin 705
Tobacco 48, 49, 430, 436, 453, 455, 530, 704
Tobacco products 297, 302—308, 436, 442, 491
Toluene 493
Tomatoes 456
Tooth-paste 441
Total area of Poland 58, 59, 68, 80, 81, 98, 706—708
Total area of the world 712
Tour guides 395
Tourism 72—75, 186, 389—395, 615, 622
Tourist accommodation establishments 62, 63, 72—75, 390—394
Tourist excursions 395
Tourist trails 394
Tourists 72—75, 391, 393, 394
Towns (see Urban areas)
Tractor field sprayers 496
Tractor mounted harrow 431, 432, 442
Tractor rotary mower 442
Tractors 50—55, 76—79, 431, 432, 442, 463, 496, 525
Trade 40, 41, 56, 57, 66, 67, 76—79, 615
Trade and catering 529—533
Trade Inspection organs, proceedings 155
Trade; repair of motor vehicles 40, 41, 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 421, 423, 563, 565, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 670, 671, 688, 690
Trade unions 184
Trade warehouses 532
Training and supported accommodation 375
Training-recreational centres 390, 391, 393
Trains, transport of passengers 437, 516, 517
Trams 512, 518
Transformers 495
Transit 520, 521
Transport 40, 41, 54, 55, 64, 65, 76—79, 298, 302—308, 435, 437, 512—525, 685, 686
Transport and communications 615, 622, 709
Transport areas 98, 99
Transport equipment 496, 516, 518, 519, 522, 523, 525, 541—544, 551, 552, 627, 632—634, 638—640
Transport infrastructure(s) 505, 512
Transport of goods 54, 55, 64, 65, 513—515, 517, 520, 521, 523
Transport of passengers 54, 55, 64, 65, 437, 441, 513, 516—518, 522—524
Transport, post 54, 55, 64, 65, 76—79, 512—526
Transport services 435, 437, 512—518, 520—524, 526
Transportation and storage 228, 230, 231, 233—235, 237, 243—246, 248, 250, 254, 255, 257, 260, 261, 422, 423, 512, 513, 563, 567, 569, 572, 629, 631, 633, 635, 637, 640—642, 660—663, 665, 667, 669—671, 689, 690
Treatment, patients 363
Tree stands 472—475
Trees 111, 117, 473—475
Trees damaged 478
Triticale 430, 454, 455, 463, 465, 466
Trolley buses 512, 518
Tubes (see Steel or iron pipes, tubes)
Tugs 522
Turnover profitability indicator 565
Tutors 345
Tyres 493

U

Unemployed persons 40, 41, 68—71, 188, 224, 238—242
Unemployed persons, educational level 240
Unemployed persons possessing benefit rights 68—71, 238
Unemployed persons, registered 40, 41, 68—71, 238—240, 242
Unemployment 238—242
Unemployment benefits 277
Unemployment rate 40, 41, 68—71, 225, 238, 241, 708
Urban areas 40, 41, 58, 59, 68—71, 198—200, 202—210, 214, 225, 289, 309, 311—318, 328, 334, 350, 388, 420, 506, 712—720
Urban transport 512, 516, 518
Urban transport lines 512
Use 460, 461, 497—501, 658, 659, 684
Use of income account of the households sector 684
Utility models (see Patent applications, utility models)

V

Vacancies 235
Vaccinations 366
Vacuum cleaners 440, 495, 533
Value added tax (VAT) 609, 658
Value indices 659, 674
Vegetable fats 296, 300
Vegetable oils 436, 545, 549, 550
Vegetable production 456, 704
Vegetable products 541—544
Vegetables 66, 67, 113, 300, 302—308, 436, 439, 451—453, 456, 464, 466, 530, 545, 547, 704
Vegetables cultivated under covers 456
Veterinary services 442
Village administrator's offices 135
Village mayors, mayors and presidents of cities 132, 135
Visitors, museums and exhibitions 384
Vocational activity establishments 188
Vocational courses 178, 179
Vodka 66, 67, 491, 533
Voivodship offices 135
Voivodships 68—79, 84, 85, 109—111, 135—137, 202, 619—623
Voivodships, total area 68—71
Volume indices 659, 675
Volunteer Mountain and Tatra Mountains Rescue Services 395
Volunteers 185, 395

W

Wages and salaries 40, 41, 68—71, 137, 140, 142, 158, 164, 177, 253—263, 610, 621
Wages and salaries, average monthly (nominal and real) 40, 41, 68—71, 137, 140, 142, 158, 164, 177, 253—263
Wages, salaries and other income connected with hired work 681, 682
Wagons (railway), types 496, 516, 518
Washing machines and washer-dryer 64, 65, 495, 533
Waste 38, 39, 68—71, 113—117
Waste generated 38, 39, 68—71, 113, 709
Waste landfilled (accumulated) 38, 39, 113
Wasteland 98
Wastewater 38, 39, 104, 105, 115—117
Wastewater treatment plants 68—71, 115, 116, 316, 317
Water area 80, 81, 83—86, 98, 110
Water, consumption 42, 43, 58, 59, 72—75, 317
Water management 101, 115—117
Water meters 495
Water outflow 101
Water resources 101
Water status (quality) 102, 103
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities 228, 230, 231, 233—235, 237, 243, 244, 248, 250, 253, 255, 257, 260, 261, 415, 416, 421, 423, 434, 485—489, 562, 565, 566, 568, 571, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 642, 660—663, 666, 669—671, 688, 690
Water supply system (network) 42, 43, 58, 59, 68—71, 101, 103, 115, 116, 313, 316, 317, 437
Water system, cold water supply 463
Water transport 512—516, 522, 523
Water treatment plants 115, 116
Water withdrawal 38, 39, 68—71, 101

Waters with added sugar and other sweetening matter or flavoured (soft drinks) 491
Waterworks 103
Wearing apparel (see Clothing)
Website (of enterprise) 421, 422
Wedding ring 441
Wheat 48, 49, 62, 63, 430—433, 451—454, 463, 465, 467, 704, 706, 707
Wholesale 529, 532
Wholesale 529, 532
Wholesale trade 563, 629, 631, 633, 637, 642
Wills 180
Wind, velocity 88
Windows 492, 493
Wine 66, 67, 439, 491, 533, 705
Wires and conductors, insulated 495
Women (see Females)
Wood 476, 479, 492, 496, 515, 541—544, 548
Wool 452, 464, 466, 704
Workers (see Employees in manual labour positions)
Working conditions 242—251
Work-time 232
World 699—703, 712

Y

Yarn 491
Yoghurt 296, 299, 436, 438
Yields 48, 49, 76—79, 447, 454—456
Yoghurt and milk-based beverages 436, 438
Young prisoners 175
Youth centres 330
Youth educational attainment level 709
Youth educational centres 169—171, 330
Youth shelters 390, 391, 393
Youth sociotherapy centres 169—171, 330

Z

Zinc 52, 53, 100, 494, 501, 705